KAYSERİ'NİN ULU ÇINARI

KAYSERİ LİSESİ TARİHİ

BAŞLANGIÇTAN BUGÜNE
(1893-2023)

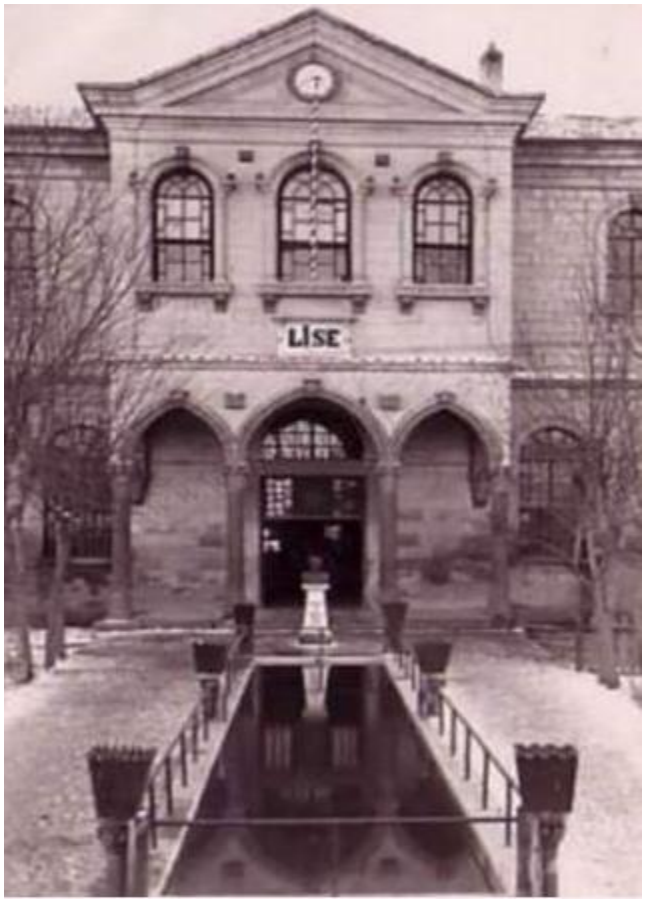

YUSUF ÖZMERDİVENLİ

CİLT II

MELİKGAZİ BELEDİYESİ KÜLTÜR YAYINLARI

Kayseri Melikgazi Belediyesi

Kültür Yayınları No:14

Bu kitap KAYSERİ MELİKGAZİ BELEDİYESİ'nin bir kültür hizmetidir.

Yayın Koordinatörü
Dr. Yakup YÜKSEL

Yürütme Kurulu
İbrahim BOZDAĞ
Ömer Faruk SARIKAYA
M. Zeki SOYAK

ISBN Takım Numarası
978-605-80031-6-3 (Tk)

ISBN:
978-605-80031-8-7 (2.c)

Editör / Redaksiyon
Rabia TALHAOĞLU

Kapak / Tasarım
Yusuf ÖZMERDİVENLİ

Matbaa Sertifika No
72440

Baskı

Önder Ofset O.S.B. 22. Cadde No:27 KAYSERİ

Tel: 0352 331 44 00 | 0530 227 40 04

Bu kitabın yayın hakkı yazarına ait olup, tanıtım amacıyla yapılacak alıntılar dışında, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

KAYSERİ'NİN ULU ÇINARI

KAYSERİ LİSESİ TARİHİ

BAŞLANGIÇTAN BUGÜNE
(1893-2023)

YUSUF ÖZMERDİVENLİ
Kayseri Lisesi Emekli Müdür Yardımcısı ve
Fizik Öğretmeni

İÇİNDEKİLER

7.BÖLÜM 2

KAYSERİ LİSESİ'NİN KAYSERİ'NİN EĞİTİM-ÖĞRETİM TARİHİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ 2

KAYSERİ LİSESİ'NİN KAYSERİ'NİN EĞİTİM TARİHİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ..... 4

KAYSERİ LİSESİNİN MİMARİ ÖZELLİKLERİ..... 7

İSTİKLAL SAVAŞINDA KAYSERİ LİSESİ 8

YILLAR GEÇTİKÇE ÖĞRENCİ SAYISI ARTIYORDU... 10

KAYSERİ AKŞAM LİSESİ'NİN TARİHÇESİ..... 16

Akşam Lisesi'nin Önemi..... 17

Kayseri Akşam Lisesi..... 18

Diplomanın arka yüzü ve Türkçe açıklaması..... 42

KAYSERİ LİSESİ ŞEREF DEFTERİ 43

Kayseri Lisesi Şeref Defterindeki Kazım Karabekir Paşa'nın Sayfası 44

Kâzım Karabekir'in Türk eğitim tarihindeki yeri nedir? 44

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Müzesine giden Kayseri Lisesi Şeref Defteri..... 45

KAYSERİ LİSESİ ŞEREF DEFTERİ'NE YAZI YAZANLAR 63

19 MAYIS SEVGİ BAYRAĞI 65

51.İNCİ 19 MAYIS BAYRAK KOŞUSU PROGRAMI 65

A Karşılama..... 65

B — Uğurlama..... 66

C — Görevler..... 66

D — Vasıta Görev Bölümü..... 67

E — Görevlendirilecek okul atlet sayısı 67

CUMHURİYETİMİZİN 75.YILDÖNÜMÜNDE SEVGİ BAYRAĞI TÖRENİ..... 68

Sevgi Bayrağı yine Kayseri Lisesi'ndeydi. 69

Yıl 2012; Son sevgi bayrağı törenleri..... 72

OKULLARDA ÖĞRENCİLERİN FOTOĞRAFLARININ ÇEKİLMESİ KAYITLARDA KULLANILMASI 81

8.BÖLÜM 92

KAYSERİ LİSESİ VE KAYSERİ LİSELİLER ALBÜMÜ 94

KAYSERİ LİSELİLER ALBÜMÜ'NDEN 115

LİSE ŞAMPİYONLUK ÖYKÜSÜ 158

YAŞAYAN EFSANE FEHMİ KUŞ 158

9.BÖLÜM 234

KAYSERİ LİSESİ MEZUNLARINDAN İZ BIRAKANLAR VE KAYSERİ LİSESİ'NDEN YETİŞEN KİŞİLERİN BİR KISMI 234

KAYSERİ LİSESİ SIRALARINDAN MİLLETİN KALBİNE VE TARİH SAYFALARINA... 236

HULUSİ AKAR 238

GÖKSEL ARSOY 240

NİYAZİ BAHÇECİOĞLU 245

PROF.DR.JALE BAYSAL 246

ALİ BEKARLAR 247

SABAHATTİN ÇAKMAKOĞLU 250

MERSİN BASININDA YAZILANLARIN BİR KISMI 251

SABAHATTİN ÇAKMAKOĞLU'NUN GÖREVLERİ İLE İLGİLİ BASINDA YAZILANLARDAN ÖRNEKLER 257

MEHMET ÇALIK 259

ŞEHİR KANALİZASYONU 262

SU 262

FUAR 263

MEHMET ÇAYIRDAĞ 265

HALİT ERKİLETLİOĞLU 267

MAKALE VE TV PROGRAMLARI 267

MAKALELERİ 267

KATILDIĞI BİLİMSEL SEMPOZYUMLAR 268

YAYINLANAN KİTAPLARI 268

AHMET EVİNTAN 271

ALİM GERÇEL 274

BİR KÜLTÜR ADAMI: ALİM GERÇEL 274

11.CUMHURBAŞKANI ABDULLAH GÜL (1950-) 280

BASINDAN SEÇMELER: *281*

DEMİRELVE SEZER'İN AFYON LİSESİ'NE KARŞILIK ÖZAL VE GÜL'ÜN KAYSERİ LİSESİ *281*

EMİR KALKAN 285

KAYSERİ'NİN EFSANE ADAMI OSMAN KAVUNCU 291

İNÖNÜ'NÜN KAYSERİ'YE GELİŞİ VE GAZETECİ KAVUNCU 293

ÖNEMLİ HİZMETLERİNDEN BAZILARI: 294

JEOLOJİNİN BABASI:PROF.DR. İHSAN KETİN 299

KAYSERİ LİSESİ'NİN YETİŞTİRDİĞİ ÜÇÜNCÜ BAŞBAKAN: *307*

İRSEN KÜÇÜK (17.05.2010 - 06.06.2013) *307*

İMAR VE İSKÂN BAKANI HAYRETTİN NAKİPOĞLU 308

8.CUMHURBAŞKANI TURGUT ÖZAL (1927-1993) 323

CUMHURBAŞKANI SAYIN TURGUT ÖZAL'IN ÖZGEÇMİŞİ 327

CUMHURBAŞKANI TURGUT ÖZAL'IN VEFATI ÜZERİNE TÜRKİYE VE DÜNYA'DA NELER SÖYLENDİ? 328

DÜNYADA BÜYÜK ŞOK! 330

İŞ DÜNYASI AĞLIYOR... 330

SANAT DÜNYASI ÖZAL'A AĞLIYOR 331

BAŞSAĞLIĞI MESAJLARINDAN 332

MERHUM ÖZAL'IN ANISINA 333

ŞABAN ÖZKARAMETE 337

GÜNÜMÜZDE "AYAKLI KÜTÜPHANELER" VE ŞABAN ÖZKARAMETE 338

ANILARIMDA ÖZKARAMETE 340

ASIRLIK BİR ÇINAR… 341

KARA MEHMED AĞA-ZÂDE ŞABAN ÖZKARAMETE AĞABEY 342

NEVZAT TÜRKTEN 347

KAYSERİ VE AV. NEVZAT TÜRKTEN 348

KAYSERI'NİN KÜLTÜR ABİDESİ: NEVZAT TURKTEN 351
ERCİYES DERGİLERİ 352
NEVZAT TÜRKTEN AMERİKA'DA 353
KAYSERİ'DE BİR KÜLTÜR ELÇİSİ NEVZAT TÜRKTEN 354
NEVZAT TÜRKTEN AMERİKA YOLCUSU 355
AMERİKA İZLENİMLERİ 357
NUH NACİ YAZGAN 362

ÇUKUROVA'YI ÇUKUROVA YAPAN KAYSERİLİLER BİR GÖNÜL İNSANI NUH NACİ YAZGAN 364
KÂZIM YEDEKÇİOĞLU 365

KAYSERİ LİSESİ'NDE OKUYAN VE KAYSERİ LİSESİ'NDEN YETİŞENLERİN BİR KISMI 369

KAYSERİ LİSESİ'NDEN YETİŞEN KİŞİLERİN BİR KISMI 397

10. BÖLÜM 404
KAYSERİ LİSESİ'NİN 100. YILI, OKULUMUZUN SOSYAL,KÜLTÜREL FAALİYETLERİNDEN DERGİLER, YILLIKLAR VE KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİ.....404

KAYSERİ LİSESİ 100. YILINI KUTLADI 406

KAYSERİ LİSELİLİK NEDİR?.....410

MİSYONUMUZ.....411
VİZYONUMUZ.....411
SLOGANIMIZ.....411
İLKELERİMİZ.....411
KAYSERİ LİSESİ ÖĞRENCİ SÖZLEŞMESİ.....412

MELİKGAZİ KAYSERİ LİSESİ OKUL KURALLARI.....412

ÖĞRENCİLERİN BAŞARILI OLMALARI KONUSUNDA HER ANNE-BABA ve VELİ NELER BİLMELİDİR?.....417

VELİ OLMAK NE DEMEKTİR?.....423

BAYRAK TESLİM TÖRENİ.....424

BASIN-YAYIN YOLUYLA VERİLEN HİZMETLER.....425

KAYSERİ KÜLTÜR DÜNYASIDA KAYSERİ LİSESİ DERGİLERİ.....426

KAYSERİ LİSESİ YILLIKLARI.....438

KAYSERİ LİSESİ'NİN 100 YILLIK HAFIZASI.....442

KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİ.....442

NEDEN KAYSERİ LİSESİ 100 YIL ŞEREF BELGELİ?.....444

KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİ HAKKINDA NELER DEDİLER?.....452

KAYSERİ LİSESİ 100 YIL ŞEREF BELGESELİ VE YUSUF ÖZMERDİVENLİ……453

YUSUF ÖZMERDİVENLİ' NİN KAYSERİ LİSESİ İLE İLGİLİ WEB SİTESİ……..462

YUSUF ÖZMERDİVENLİ'NİN KAYSERİ LİSESİ İLE İLGİLİ WEB SİTESİ HAKKINDA ZİYARETÇİ DEFTERİ'NE DUYGULARINI YAZANLARDAN BAZILARI:……464

ONUR SAYFALARIMIZDAN……478

ÖĞRENCİLERİNE VE GENÇLERE ÖRNEK OLAN DAVRANIŞ……482

ULUSAL BASINDAN……483

YABANCI BASINDAN……487

BİR FOTOĞRAF BİN KELİMEYE BEDELDİR……490

KAYSERİ LİSESİ'NDEKİ SOSYAL FAALİYETLERDEN ÖRNEKLER……494

KÖRFEZ SAVAŞI NEDENİYLE YARIM KALAN BİR GELENEK……498

LİSE ÇEŞMESİ……499

TAŞ MEKTEP KAYSERİ LİSESİ'NİN ŞEHİTLERİ BEYAZ PERDEDE……501

TAŞ MEKTEP……507

KAYSERİ LİSESİ MEZUNLARI DERNEKLERİ……509

ÇAĞA TUTUNAN ELİMİZ "TAŞ MEKTEP"……512

DERNEKLERİN ETKİNLİKLERİ ÇERÇEVESİNDE……513

TAŞ MEKTEP KAYSERİ LİSESİ MEZUNLARI DERNEĞİ'NİN FAALİYETLERİNDEN……518

ANILAR ARASINDAN……522

GELİNİM EVİMİN SULTANI OLACAK, FİLİZ'İN ÖYKÜSÜ……523

KAYSERİ LİSESİ MÜDÜRÜ REŞAT OĞUZ……528

1946-1947 MEZUNU ANNEM LEMAN (KÖKSAL) SAĞIN'IN KAYSERİ LİSESİ ANILARI……529

KAYSERİ LİSESİNİN SOSYAL VE KÜLTÜREL ETKİNLİKLERİNDEN……546

SULTAN II. ABDÜLHAMİD DÖNEMİ, EĞİTİM ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR VE KAYSERİ LİSESİ ……548

TÜRKLERDE VATAN ANLAYIŞI……557

VATAN SAVUNMASINDA DESTANLAŞAN LİSELİLER KONGRESİ KAYSERİ LİSESİ BİLDİRİ METNİ……560

OKULUMUZUN TARİHÇESİ……561

ATATÜRK'ÜN KAYSERİ LİSESİNİ ZİYARETİ……563

GENERAL KAZIM KARABEKİR'İN KAYSERİ LİSESİNİ ZİYARETİ VEBEŞ SAD ARMASI……564

KAYSERİ LİSESİ BRİFİNG NOTU……....568

YILLARA GÖRE YÜKSEK ÖĞRETİME YERLEŞME ORANLARI……..…….569

KAYSERİ LİSESİ 2022 YKS BAŞARI TABLOMUZ……570

KAYSERİ LİSESİ 2023 YKS BAŞARI TABLOMUZ…….....…….572

MAZİNİN PENCERESİ'NDEN…… 573

SON DAKİKA HABERLERİ……586

KAYSERİ LİSELİLER BULUŞMASI VE CUMHURİYETİN 100. YILINDA KAYSERİ LİSESİ MEZUNİYET TÖRENİ'NDEN KARELER……589

KAYNAKLAR……..595

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

Fotoğraf 1: 1964-1965 öğretim yılı akşam lisesi 7 Ed-A sınıfı..... 20
Fotoğraf 2: 1888-1889, Kayseri İdadisi sınıf geçme defteri 21
Fotoğraf 3: 1909-1910, Kayseri İdadisi sınıf geçme defteri 22
Fotoğraf 4: Kayseri Mektebi Sultansi mühürü..... 27
Fotoğraf 5: Kayseri Lisesi sınıf geçme defteri, 1922-1923..... 29
Fotoğraf 6: Kayseri Sultanisi (Lisesi) öğrenci kayıt defterinden bir sayfa 31
otoğraf 7: 1925-1926 öğretimyılı pansiyon öğrencilerine ait ücretler 32
Fotoğraf 8: 1937-1938 öğretim yılı Kayseri Lisesi bitirme diploma defteri..... 34
Fotoğraf 9: Kayseri Lisesi Diploması, 1908 39
Fotoğraf 10: Kayseri Lisesi Diploması, 1917 40
Fotoğraf 11: Kayseri Lisesi Diploması 1927 41
Fotoğraf 12: Sevgi Bayrağı Kayseri Lisesi'nde 71
Fotoğraf 13: Sevgi bayrağı Sivas'tan atletler tarafından getirildikten sonra okulun önünde Vali Bey öperek teslim aldığı bayrağı okul müdürüne teslim eder. Gece Kayseri Lisesi'nde muhafaza edilirdi. Bayrak Şeref Köşesi'nde; izciler, emniyet mensupları, okul müdürü Mehmet Bediz ve Müdür Yardımcısı Yusuf Özmerdivenli görülüyor. 72
Fotoğraf 14: 1900-1901 öğretim yılında imtihana giren öğrenciler, imtihana girdikleri dersler ve aldıkları notlargörülmektedir. İmtihan cetveli defteri 200 küsür sayfa olup örnekleme metodu ile bazı sayfalar… Devamı sayfalarda kaloriferde yanmaktan kurtardığım imtihan cetveli defterinin bazı sayfalarını göreceksiniz: 75
Fotoğraf 15: Kayseri İdadisi sınıf geçme defteri, öğrenci fotoğraflı ,..... 82
Fotoğraf 16: Kayseri Lisesi'nin tek katlı hali..... 94
Fotoğraf 17: 1893'te öğretime açılan Kayseri İdadisi, 1916 da Sultani oldu. 1921'de Ankara ve Kayseri Sultanileri birleştiler. Bu durum bir yıl kadar sürdü..... 94
Fotoğraf 18: Türkiye Büyük Millet Meclisinin taşınmasına karar verildiği Kayseri Lisesi binası.Bu resim 23 Ağustos 1337 (1921)'de çekildi..... 95
Fotoğraf 19:Kayseri'ye elektrik 1927'de geldi. Önceleri sokak lambalarına makaralı sistemle yağ konurdu. Elektrik direğindeki makaralı sisteme göre bu resim 1927'den önceye ait. 95
Fotoğraf 20: Kayseri Lisesi 1925 96
Fotoğraf 21: Kayseri Lisesi 1925 96
Fotoğraf 22: Kayseri Lisesi'nin 1926 yılındaki görünüşü. (Kaynak: T.C.Milli Eğitim Bakanlığı, Atatürk Eğitim Müzesi, T.C.Maarif Vekâleti Mekteb Müzesi, Kayseri, D-225, No:23) 97
Fotoğraf 23: Cizvitlerden satın alınarak Kayseri Lisesi'ne eklenen bina ve çevresinde kurulan Salı Pazarı. 97
Fotoğraf 24: 1927 yılında Kayseri Lisesi bahçesinin görünüşü (Kaynak: T.C.Milli Eğitim Bakanlığı, Atatürk Eğitim Müzesi, T.C.Maarif Vekâleti Mekteb Müzesi, Kayseri, D-225, No:28) 98
Fotoğraf 25: Elektrik direği olduğuna göre bu resim 1927'den sonraki yıllara ait. Şimdi taksicilerin durakta beklediği gibi o zamanın taksi görevini yapan faytonlar müşteri bekliyor. 98
Fotoğraf 26: Kayseri'ye elektrik 1927'te geldi. Önceleri sokak lambalarına makaralı sistemle yağ konurdu. Sokak lambasına göre bu resim 1927 den önce çekilmiş olabilir..... 99
Fotoğraf 27: 1920 li yıllarda Kurşunlu Camii'nin minaresinden Kayseri Lisesi'nin görünüşü 99
Fotoğraf 28: Kayseri Lisesi arka cephesi 100
Fotoğraf 29: Kayseri Lisesi'nin havuzlu resmi 100

Fotoğraf 30: Kayseri ve Kayseri Lisesi 1925-30 arası 101
Fotoğraf 31: Kayseri Lisesi 1925 101
Fotoğraf 32: 1930 Yılı Kayseri Lisesi bahçesi 102
Fotoğraf 33: 1930 Yılında yatakhanenin görünümü 102
Fotoğraf 34: Kurşunlu Cami'nin minaresinden Kayseri Lisesi ve Ali Dağı 103
Fotoğraf 35: 1933 Yılında Kayseri Lisesi'nin yemekhanesinde çıkan yangın söndürme çalışmalarını izleyen şehir halkı 103
Fotoğraf 36: Kayseri Lisesi'nin eski ön cephe resmi 104
Fotoğraf 37: Kayseri Lisesi 1987 104
Fotoğraf 38: 1980'li yılların başında öğretmen ve idarecilerden çok az kişinin arabası olduğundan okulun ön cephesine park ederlerdi. 105
Fotoğraf 39: 1990 'lı yıllarda Kayseri Lisesi'nden bir kare. Öğrenciler derse girince bahçe bomboş. 105
Fotoğraf 40: 1990'lı yıllarda Kayseri Lisesi'nin giriş kapısındaki kulübesi 106
Fotoğraf 41: Kayseri Lisesi 1993 106
Fotoğraf 42: Nuh Naci Yurdu'nun penceresinden Kayseri Lisesi 107
Fotoğraf 43: Kayseri Lisesi ve Merkez Bankası 108
Fotoğraf 44: Mehmet Ali Susal Öğrenci Yurdu'nun balkonundan 1990 yılında Kayseri Lisesi görünüşü. 108
Fotoğraf 45: Mehmet Ali Susal Öğrenci Yurdu'nun balkonundan 1990 yılında Kayseri Lisesi görünüşü. 109
Fotoğraf 46: Bu kapıdan, ilim, irfan pınarından su içmeye, ilham almaya kimler girdi? Her fotoğrafın bir anısı vardır. Bir başka güzeldi o yaşanmış yıllar. 109
Fotoğraf 47: 1965-1966 öğretim yılında hizmete giren pansiyon binası ile 1976-1977 öğretim yıllında hizmete girerek Kayseri Lisesi Külliyesi'ni tamamlayan spor salonu ve konferans salonu binasının okul bahçesinden görünüşü. Acı talihsizlik elektrik kontağı ile pansiyon binasının çatısı 19.06.1993 günü yanmıştır. Tek tesellimiz öğrencilerimizin en ufak zarar görmemiş olması. 110
Fotoğraf 48: Kayseri Lisesi 2001 yılında Tubitak Türkiye 1'ncisi 111
Fotoğraf 49: Kayseri Lisesi'nin 2004 yılında havadan görünüşü. 111
Fotoğraf 50: Lisemiz her haliyle bir başka güzel. Kış günü 2010 lu yıllar 112
Fotoğraf 51: 1950'li ve 1960'lı yıllarsa Kayseri Lisesi'nin sinema bölümü de olan hali. 112
Fotoğraf 52: Kayseri Lisesi Milli Mücadele Müzesi önünde sahra topu 114
Fotoğraf 53: Kayseri Lisesi ve Şehitler Anıtı 114
Fotoğraf 54: Bir Zamanlar fes mecburi, bir zamanlar kasket (şapka) derken bugünlere geldik. Kayseri Sultanisi'nin ilk yıllarına ait olduğunu tahmin ettiğimiz bu resimde ortaokul ve lise öğrencilerinden bir grubu okulun önünde topluca görüyoruz 116
Fotoğraf 55:1930'lu yıllara ait bir resim. Kemalettin Karamete, Hüsnü Aktan, Nevzat Yücel, H.İbrahim Göver… gibi hatırlanabilen öğretmenler ve arka planda öğrenciler. 116
Fotoğraf 56: Cumhuriyetten önce ancak azınlıkların çocukları okuyordu. Cumhuriyetin nimetlerinden olarak kızların da okumaya başladığı yıllar. Kayseri Kız Orta Mektebi açılıyor. Tabi hocaların da çoğu Kayseri Lisesi'nden baştaki öğretmenlerden (Oturanlardan) Sol baştaki 1935-43 yılları arasında Kayseri Lisesi'nde öğretmenlik yapan H.Hüsnü Aktan Hoca ve diğerleri (Firdevs Fevzioğlu'nun albümünden alınmıştır. 117
Fotoğraf 57: 1930'lu yıllarda Kayseri Lisesi orta kısım 3. Sınıfların diploma merasiminde çekilen bir hatıra resmi. İnsanlar ölür, hatıralar yaşar. 117

Fotoğraf 58: 1930'lu yıllar Kayseri Lisesi öğretmenleri toplu halde görülmektedir. 118
Fotoğraf 59: Şair Behçet Kemal ÇAĞLAR Kayseri Lisesi'nde okuduğu yıllarda arkadaşları ile birlikte… 118
Fotoğraf 60: Seçim sandığı Kayseri Lisesi'nde 119
Fotoğraf 61: 1930 yıllarda çekilmiş bir resim 121
Fotoğraf 62: 1932 yılında Kayseri Lisesi öğretmenleri ve bazı öğrencilerin katılarak okul önünde çektirdikleri bir hatıra resmi.Tanınabilenlerden bazıları..... 121
Fotoğraf 63: Eczacı İbrahim Hakkı Göver laboratuvarda kimya dersinde. 1932. 122
Fotoğraf 64: Kayseri Lisesi 1936-1937 öğretim yılından bir hatıra..... 122
Fotoğraf 65: Kayseri Sultanisi öğrencileri terbiye-i bedeniye dersinde..... 123
Fotoğraf 66: Kayseri Sultanisi öğretmen ve öğrencileri birlikte görülüyor.(Figen Sağlam'ın albümünden alınmıştır.) 123
Fotoğraf 67: Kayseri Sultanisi öğrencileri orkestrası okulun bahçesinde müzik dersi uygulamasında. 1930'lu yıllar. 124
Fotoğraf 68: Kayseri Sultanisi öğrencileri biyoloji laboratuarında biyoloji dersi yaparken… 124
Fotoğraf 69: Fizikçi Abdullah Hoca ve arkadaşları laboratuvarda 125
Fotoğraf 70: Keşke bilseydik. Kim bu çocuklar, hangi yıla ait, şimdi hayatta olanlar var mı? Tarih ve isim yazılmamış ama 1930'lı yıllarda ortaokul bölümünün öğrencileri olduğu söylendi. 125
Fotoğraf 71: Kayseri Sultanisi öğretmen ve öğrencileri birlikte görülüyor. (Figen Sağlam'ın albümünden alınmıştır.) 126
Fotoğraf 72: İbrahim Hakkı Göver kimya dersinde laboratuvarda 126
Fotoğraf 73: Kayseri Lisesi öğretmenleri Milli Eğitim Bakanı Mustafa Necati ile birlikte 1930. 127
Fotoğraf 74: Kayseri Lisesi öğrencileri kimya dersinde. Isınmak için kullanılan soba dikkat çekiyor. 127
Fotoğraf 75: Maarif Vekili Esat Bey Kayseri Lisesi'nde. (1932-1933)..... 128
Fotoğraf 76: İstanbul Üniversitesi profesör ve öğrencilerinin, Kayseri Lisesi'ni ziyaretlerinde. 128
Fotoğraf 77: Ankara'da okuyan Kayseri Lisesi mezunları, 1940'lar. 129
Fotoğraf 78: İstanbul'da Okuyan Kayseri Lisesi mezunları, 1940'lar.. 129
Fotoğraf 79: Kayseri Lisesi yurdu öğrencileri 1940 130
Fotoğraf 80: Kayseri Lisesi öğretmen ve öğrencilerinden bir grup. 1934 130
Fotoğraf 81: Kayseri Lisesi ortaokul öğrencilerinden bir grup Türkçe öğretmeni Feride Arda ile olduğumuz bir hatıra 5.1937 cumartesi diye yazmışlar. Bunlar kimler, hangi makam, mevkiye geldiler, yaşayanlar var mı? 131
Fotoğraf 82: 1963-1964 Kayseri Lisesi öğrencileri Bed. Eğt.Öğretmeni Mevlut Gölgelioğlu ile… 131
Fotoğraf 83: Prof.Dr.Bahir ÖZGENCİL ve arkadaşları..... 132
Fotoğraf 84: Kayseri Lisesi öğrencileri 19 Mayıs törenlerinde. 1930'lu yıllar. 133
Fotoğraf 85: Kayseri Lisesi Öğrencileri Sümer Stadyumunda 19 Mayıs törenlerinde (1937) 133
Fotoğraf 86: Kayseri Lisesi bando takımı meydanda Cumhuriyet Bayramı kutlama törenlerinde protokolu selamlayarak geçiyor. 1963-1964 öğretim yılı… 134
Fotoğraf 87: Mehter takımı toplu halde 135
Fotoğraf 88: Kayseri Lisesi öğrencileri 29 Ekim 1963 Cumhuriyet Bayramı töreninde. 136
Fotoğraf 89: Kayseri Lisesi öğrencileri 29 Ekim 1963 Cumhuriyet Bayramı töreninde 137
Fotoğraf 90: Okulumuzun öğrencileri 1963-1964 yıllarındaki Cumhuriyet Bayramı törenlerinde birer tarih olan Şapkalı kıyafetleri ile geçerken. Bu resimler Yusuf

Özmerdivenli'nin albümünden alınmıştır. Alttaki resmin sol baştan 2. resimdeki kendisidir. 137
Fotoğraf 91: Müdür Mehmet Ateşoğlu döneminde Kayseri Lisesi öğrencileri 29 Ekim Cumhuriyet Bayramında meydandaki törenlerde 138
Fotoğraf 92:Müdür Mehmet Ateşoğlu döneminde Kayseri Lisesi öğrencileri 29 Ekim Cumhuriyet Bayramında meydanda 138
Fotoğraf 93: Müdür Mehmet Ateşoğlu döneminde Kayseri Lisesi öğrencileri 29 Ekim Cumhuriyet Bayramında meydanda 139
Fotoğraf 94: Müdür Mehmet Ateşoğlu döneminde Kayseri Lisesi Ööğrencileri 29 Ekim Cumhuriyet Bayramında meydanda 139
Fotoğraf 95:1960'lı yıllarda Kayseri Lisesi 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'ndan kareler 140
Fotoğraf 96: 1960'lı yıllarda Kayseri Lisesi Bando Takımı 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Kutlama töreninden dönüşünde 141
Fotoğraf 97: Kayseri Lisesi erkek öğrencileri stadyumda 19 Mayıs törenlerinde. 1960'lı yıllarda. Yusuf Özmerdivenli'nin albümünden alınmıştır. 141
Fotoğraf 98: 19 Mayıs 1973 Kayseri Lisesi kız öğrencileri stadyumda. 142
Fotoğraf 99: 1964-196 Öğretim Yılı Kayseri Lisesi öğrencileri 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı törenlerinde şehir stadyumunda gösteri yaparken 142
Fotoğraf 100: Bir zamanlar 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı böyle kutlanırdı. 143
Fotoğraf 101: Kayseri Lisesi'nin isminin baş harfleri ile 143
Fotoğraf 102: Kayseri Lisesi'nde bir sınıfın öğrencileri toplu halde görülüyor 144
Fotoğraf 103: İmam-Hatip ortaokulu 2'nci sınıf 1958 144
Fotoğraf 104: Kayseri Lisesi bahçesinde voleybol oynayan öğrenciler 1920 li yıllar 145
Fotoğraf 105: Kayseri Lisesi futbol takımı 1926 145
Fotoğraf 106: Kayseri Lisesi futbol takımı 1926 (KAYHAM Arşivinden alınmıştır.) 146
Fotoğraf 107: 1930 lu yıllarda okul takımı 146
Fotoğraf 108: 1961-1962 Kayseri Lisesi Futbol Takımı 147
Fotoğraf 109: 1963-1964 Kayseri Bölgesi okullar futbol şampiyonu Kayseri Lisesi takımı öğretmenleri Hayri Akış ile. 147
Fotoğraf 110: 1967-1968 Okullar arası futbol birincisi Kayseri Lisesi takımı öğretmenleri Hayri Terzioğlu ve Hayri Akış ile.. 148
Fotoğraf 111: 1970-71 futbol takımı 148
Fotoğraf 112: 1967-1968 Kayseri okullar arası basketbol birincisi Kayseri Lisesi basketbol takımı. 149
Fotoğraf 113: 1968-1969 Kayseri okullar güreş şampiyonu olan Kayseri Lisesi güreş takımı 149
Fotoğraf 114: 1969 Kayseri Lisesi Erciyes İzci Oymağı okul müdürü Mahmut Taşkın, öğretmenleri Hayri Terzioğlu ve Hayri Akış ile… 150
Fotoğraf 115: 1971-72 Kayseri Lisesi büyükler güreş takımı (Kayseri okullar ikincisi) öğretmenleri Hayri Terzioğlu ile… 150
Fotoğraf 116: 1971-72 Gençler güreş ikincisi Kayseri Lisesi takımı, okul müdürü Mahmut Taşkın ve öğretmenleri Hayri Terzioğlu ile… 151
Fotoğraf 117: 1972-73 Kayseri'nin ilk basketbol efsanelerinden Kayseri Lisesi kız basketbol takımı 151
Fotoğraf 118: 1972 Yılı Kayseri Lisesi futbol takımı 152
Fotoğraf 119: 1972-1973 Kayseri Lisesi futbol takımı (Kayseri bölgesi okullar birincisi) okul müdürü Mahmut Taşkın, öğretmenleri Hayri Terzioğlu ve Mustafa Vurdum ile… 152
Fotoğraf 120:1972-1973 Kayseri Lisesi Güreş Takımı (Kayseri bölgesi okullar ikincisi) öğretmenleri Hayri Terzioğlu ile … 153

Fotoğraf 121: 1972-1973 Kayseri Lisesi futbol takımı (Kayseri Bölgesi okullar birincisi ve Malatya Grubu ikincisi) 153
Fotoğraf 122: 1972-1973 Kayseri Lisesi boks takımı (Kayseri Bölgesi okullar İkincisi) öğretmenleri Hayri Terzioğlu ve Mustafa Vurdum ile… 154
Fotoğraf 123: 1988-1989 Kayseri 1. si Kayseri Lisesi kız basketbol takımı beden eğitimi Öğretmeni İbrahim Yaltıraklı ile beraber. 154
Fotoğraf 124: 1988-1989 Kayseri 3.sü Kayseri Lisesi erkek basketbol takımı beden eğitimi öğretmeni İbrahim Yaltıraklı ile beraber 155
Fotoğraf 125: Kayseri Lisesi futbol takımı öğretmenleri ile. 1959-1960 155
Fotoğraf 126:Kayseri Lisesi futbol takımı 160
Fotoğraf 127: 1979-1980 Liseler Türkiye Şampiyonası. Hatay grup eleme Kayseri Lisesi takımı 160
Fotoğraf 128: 1986/1987 Kayseri Lisesi Hentbol Takımı 161
Fotoğraf 129: 1987-1988 Hentbol Takımı 161
Fotoğraf 130: 1986/1987 Hentbol Takımı 162
Fotoğraf 131: 1977-78 Kayseri Şampiyonu Basketbol Takımı 162
Fotoğraf 132: 1981-1982 Basketbol Takımı 163
Fotoğraf 133: 1986-87 Şampiyon Kız Basketbol Takımı 163
Fotoğraf 134: 1982-1983 Kız Basketbol Takımı 164
Fotoğraf 135: 1982-1983 Kız Atletizm Takımı 164
Fotoğraf 136: 1972-1973 Kız Voleybol Takımı 165
Fotoğraf 137: 1972-1973 Kız Basketbol Takımı 165
Fotoğraf 138: 1972-1973 Kız Basketbol Takımı 166
Fotoğraf 139: Kayseri Lisesi Basketbol Takımı 1976, Mustafa Vurdum ile birlikte 166
Fotoğraf 140: 1975-76 Erkek Basketbol Takım 167
Fotoğraf 141: 1967-68 Şampiyon Futbol Takımı 169
Fotoğraf 142: 1988-1989 öğretim yılı Voleybol Takımı beden eğitimi öğretmeni Ömer Sağıroğlu ile.. 170
Fotoğraf 143: 1989-1990 öğretim yılı Voleybol Takımı beden eğitimi öğretmeni Ömer Sağıroğlu ile… 171
Fotoğraf 144: 1985-86 Basketbol Takımı 171
Fotoğraf 145: Beden eğitimi öğretmeni İlker Gündüz okul takımları ile… 172
Fotoğraf 146: Beden eğitimi öğretmeni İlker Gündüz okul takımları ile 172
Fotoğraf 147: Beden eğitimi öğretmeni İbrahim Yaltıraklı okul takımı ile… 173
Fotoğraf 148: 1928 Yılı Kayseri Lisesi izci grubu 173
Fotoğraf 149: 1928 Yılı Kayseri Lisesi izci grubu 174
Fotoğraf 150: 1930 Yılında izci grubu 174
Fotoğraf 151: Kayseri Lisesi folklor ekibi 175
Fotoğraf 152: Folklor oyunları ekibi çalışmasından bir görüntü 175
Fotoğraf 153: Kayseri Lisesi folklor takımı 176
Fotoğraf 154: Kayser Lisesi folklor takımı öğrenci ve öğretmenleri 176
Fotoğraf 155: 1972-1973 Kayseri Liseler arası Milliyet Gazetesi Altın Davul Halk Oyunları Yarışması'nda 4. olan ekibimiz 177
Fotoğraf 156: Kayseri Liesi öğretmenleri sosyal etkinlikleri de ihmal etmiyorlardı 177
Fotoğraf 157: Kayseri Lisesi öğretmleri Ahmet Eşel, Engin Önem öğrencilerle 178
Fotoğraf 158: Kayseri Lisesi Bando Takımı tören dönüşü 178
Fotoğraf 159: Sportif başarıların ödülü malum kupalar idi. Kayseri Sultanisi, Kayseri Lisesi sportif başarılarda aldığı yüzlerce kupa vardır. Bunların bir kısmı Kayseri Lisesi Milli Mücadele Müzesi'nde sergilenmektedir. İşte bu başarıların ödülü olan kupalardan örnekler… 181

Fotoğraf 160: 955-1956 öğretim yılı 6 Edebiyat A sınıfı öğretmen ve öğrencileri 182
Fotoğraf 161: 1955-1956 öğretim yılı V-B sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 183
Fotoğraf 162: 1957-1958 öğretim yılı 6 Edebiyat B sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 184
Fotoğraf 163: 1958-1959 öğretim yılı 5 Fen B sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 186
Fotoğraf 164: 1959-1960 öğretim yılı 6 Fen A sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 187
Fotoğraf 165: 1959-1960 öğretim yılı 6 Fen B sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 188
Fotoğraf 166: 1959-1960 öğretim yılı 6 Ed.A sınıfı öğretmen ve öğrencileri 189
Fotoğraf 167: 1959-1960 öğretim yılı pansiyon öğrenci ve öğretmenleri 190
Fotoğraf 168:1960-1961 öğretim yılı 6 Ed. B sınıfı öğretmen ve öğrencileri 191
Fotoğraf 169: 1963-1964 öğretim yılı 6 Ed.A sınıfı öğretmen ve öğrencileri 192
Fotoğraf 170:1963-1964 öğretim yılı 6 Ed. B sınıfı öğretmen ve öğrencileri 193
Fotoğraf 171: 1963-1964 öğretim yılı 6 Fen C sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 194
Fotoğraf 172: 1964-1965 öğretim yılı 6 Fen C sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 195
Fotoğraf 173: 1965-1966 öğretim yılı 6 Fen D sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 196
Fotoğraf 174:1965-1966 öğretim yılı 6 Fen sınıfı öğretmen ve öğrencileri 197
Fotoğraf 175: Kayseri Akşam Lisesi 1965-1966 öğretim yılı 7 Ed.A sınıfı öğretmen ve öğrencileri 198
Fotoğraf 176:1966-1967 öğretim yılı 6 Ed.A sınıfı öğretmen ve öğrencileri 199
Fotoğraf 177: 1966-1967 öğretim yılı 6 Ed.D sınıfı öğretmen ve öğrencileri 200
Fotoğraf 178: 1966-1967 öğretim yılı 6 Ed.D sınıfı öğretmen ve öğrencileri 201
Fotoğraf 179: 1966-1967 öğretim yılı 6 Fen A sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 202
Fotoğraf 180: 1966-1967 öğretim yılı 6 Fen B sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 203
Fotoğraf 181: 1966-1967 öğretim yılı 6 Fen C sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 204
Fotoğraf 182:1966-1967 öğretim yılı 6 Fen E sınıfı öğretmen ve öğrencileri 205
Fotoğraf 183: 1967-1968 6 Ed.B sınıfı öğretmen ve öğrencileri 206
Fotoğraf 184: 1967-1968 öğretim yılı 6 Fen D sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 207
Fotoğraf 185: 1967-1968 öğretim yılı 6 Fen E sınıfı öğretmen ve öğrencileri 208
Fotoğraf 186: 1967-1968 öğretim yılı pansiyonda kalan son sınıfı öğretmen, öğrenciler ve idareciler 209
Fotoğraf 187: 1968-1969 öğretim yılı 6 Ed B sınıfı öğretmen ve öğrencileri 210
Fotoğraf 188: 1968-1969 öğretim yılı 6 Ed B sınıfı öğretmen ve öğrencileri 211
Fotoğraf 189: 1968-1969 öğretim yılı 6 Fen B sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 212
Fotoğraf 190: 1968-1969 öğretim yılı 6 Fen F sınıfı öğretmen ve öğrencileri 213
Fotoğraf 191: 1969-1970 ğretim yılı 6 Fen C sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 214
Fotoğraf 192: 1968-1969 öğretim yılı 6 Fen E sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 215
Fotoğraf 193:1970-1971 öğretim yılı 4-G sınıfı öğretmen ve öğrencileri 216
Fotoğraf 194:1970-1971 öğretim yılı 6 Ed.C sınıfı öğretmen ve öğrencileri 217
Fotoğraf 195: 1971-1972 öğretim yılı 6 Ed.C sınıfı öğretmen ve öğrencileri 218
Fotoğraf 196:1971-1972 öğretim yılı 6 Fen A sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 219
Fotoğraf 197: 1971-1972 öğretim yılı 6 Fen C sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 220
Fotoğraf 198: 1972-1973 öğretim yılı 6 Fen A sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 221
Fotoğraf 199: 1975-1976 öğretim yılı 6 Fen B sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 222
Fotoğraf 200: 1978-1979 öğretim yılı 6 Fen E sınıfı öğretmen ve öğrencileri 223
Fotoğraf 201: 1981-1982 öğretim yılı 6 Fen C sınıfı öğretmen ve öğrencileri..... 224
Fotoğraf 202: Türkan Şoray Kayseri Lisesi'nde 12.04.1973. Mahmut Taşkın (Okul Müdürü), Nurşen Özdamar (Resim Öğretmeni) ile beraber. 225
Fotoğraf 203: Türkan Şoray Kayseri Lisesi'nde müzik odasında piyano başında..... 225
Fotoğraf 204: Türkan Şoray 'ın Kayseri Lisesi ziyareti'nde öğretmenlerle 12.Nisan 1973 . 226
Fotoğraf 205: Türkan Şoray kütüphanede memur Meryem Kılıç ve Fatma Börekçi ile beraber. 226

Fotoğraf 207: Göksel Arsoy Kayseri Lisesi 14 Ekim Atatürk Müzesi'nde Okul Müdürü Gençosman Mart ve Müdür Yardımcısı Yusuf Özmerdivenli'den bilgi alıyor. 228
Fotoğraf 208: Yusuf Özmerdivenli Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk ve Milletvekili Mustafa Elitaş'a Kayseri Lisesi Milli Mücadele Müzesi hakkında bilgi veriyor. 228
Fotoğraf 209: Yusuf Özmerdivenli Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk ve Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Çelik'e müzedeki Osmanlı döneminden kalan laboratuvar malzemeleri hakkında bilgi veriyor. 229
Fotoğraf 210: Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un Kayseri Lisesi Milli Mücadele Müzesi'ni ziyareti 229
Fotoğraf 211: Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un Kayseri Lisesi ziyareti 230
Fotoğraf 212:Hulusi Akar, Kayseri Lisesi Milli Mücadele Müzesi'nde kendi silikon heykelinin yanında otururken. 232
Fotoğraf 213: Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, 50 sene önce okuduğu Kayseri Lisesi'ni bakan olarak ziyaret etti. Okulun önünde… 233
Fotoğraf 206: Hatice Semiha Özbayoğlu 1986-1987 öğretim yılında okulunu ziyarete gelmişti..... 227
Fotoğraf 214: Okulumuzun yetiştirdiği ünlü sanatçılardan Göksel Arsoy da okulumuzu ziyaret etti 241
Fotoğraf 215: Göksel Arsoy Kayseri Lisesi idarecileri ve öğrencileri ile okul bahçesinde... 242
Fotoğraf 216: Göksel Arsoy Kayseri Lisesi öğrencileri ile yemekhanede yemek yerken 243
Fotoğraf 217: Kayseri Lisesi'nde okuyan Göksel Arsoy, arkadaşları Hülya Koçyiğit ve Ediz Hun ile..... 244
Fotoğraf 218: Kayseri Belediyesi eski başkanı H. Mehmet Çalık makamında görülüyor..... 259
Fotoğraf 221: Osman Kavuncu gazeteciler Asım Yahyabeyoğlu, Mustafa Gümüşkaynak, Aydın Nisari, İsmail Evci ile beraber (1956)..... 283
Fotoğraf 222: Emir Kalkan Emekli olmadan önce Sağlık Müdürlüğü'nde çalışma masasında 285
Fotoğraf 223: Osman Kavuncu'nun tevazusu 297
Fotoğraf 225: Osman Kavuncu, Adem Ağa, Mehmet Çilsal ve... 298
Fotoğraf 228: Turgut Özel Anne, baba ve Kardeşi ile 325
Fotoğraf 231: Kayseri Kültür Elçisi Av.Nevzat Türkten Orta Asya Türk Devletleri'ni ziyaretinde..... 348
Fotoğraf 225: Beyaz Saray'ın önündeki hatıra resmimizde (soldan sağa) Nevzat Türkten, Mehmet Bedestani ve Yusuf Özmerdivenli görülüyor. 358
Fotoğraf 233: Amerika'da Belediye Kütüphanesi incelemesi'nde (soldan sağa) Nevzat Türkten, Yusuf Özmerdivenli ve Dr. Ömer Turnacıoğlu görülüyor..... 359
Fotoğraf 234: Turkısh – American Community Center'in Türk bayrakları ile süslü köşesinden bir hatıra..... 360
Fotoğraf 235: Dünya Türkleri Konseyi Başkanı Dr.Ata ERİM tarafından Yusuf Özmerdivenli'ye İngilizce basılmış Atatürk kitabı verilirken. 360
Fotoğraf 236: Nuh Naci Yazgan Üniversitesi 364

7.BÖLÜM
KAYSERİ LİSESİ'NİN KAYSERİ'NİNEĞİTİM-ÖĞRETİM TARİHİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ

KAYSERİ LİSESİ'NİN KAYSERİ'NİN EGITIM TARİHİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ[1]

Bir millet tarihi ile millet vasfını kazanır. Onun çocukları tarihlerini iyi öğrenmekle milletlerine layık evlatlar olur. 30 Ağustos Zaferini hazırlayan, sonra da Başkumandanı esir bırakarak kaçacak delik arayan düşmanı, İzmir'den denize döken zaferler zincirinin başlangıcı Sakarya Muharebesi ve zaferidir. Bu öyle bir destandır ki, pek az milletin tarihini süslemiştir. İşte bu zaferin kazanılmasında Kayseri Lisesi de 1920-1921 öğretim yılı mezuniyet defterine "Lise son sınıf talebeleri Sakarya Savaşı için cepheye gidip cephede şehir düştüğünden bu öğretim yılında okul mezun verememiştir." İbaresinin yazılmasına vesile olarak, bu uğurda da üzerine düşen görevi yapmıştır.

Ben emekli hâkim... Ben emekli müdür... Ben emekli mimar, mühendis... Ben emekli müfettiş... Ben emekli yargıtay hâkimi… Okulumuzun eski mezunlarındanım. Yolum Kayseri'ye uğramışken, eski okulumu ziyaret etmeden geçemedim. "Müsaadeniz olursa gezebilir miyim hocam?" diye söze başlayan ikinci kata çıkınca nefesini zorla topladıktan sonra; "Ah gençlik, günde şu merdivenleri kaç defa iner çıkardık, bana mısın demezdim. Şurası bizim sınıfımızdı. Tabiye muallimimiz falan Bey. Riyaziye muallimimiz falan Hanım, musiki muallimimiz..." diye hatıralarını anlatmaya başlayan bilmem kaçıncı kişi ile karşılaştım.

Evet, bir 129 yıllık maziye sahip, İç Anadolu'nun kültür ocaklarından birisi en önemlisi olan Kayseri Lisesi kuruluşundan beri özel marşındaki "**Kayseri Lisesi'nin nura koşan gençleri güzel Anadolu'ya güneşler taşıyacak**" mısralarında canlandırılan ülküye uygun yetiştirdiği kaçıncı nesli de ebediyete uğurlayacaktır.

Tıpkı insanlar gibi, bütün resmi ve hususi müesseselerin hatta alelade evlerin bile kendilerine göre yaşanmış bir hayatları vardır. Hele büyük ve yatılı maarif müesseseleri olan okullar, adeta canlı mahlûklar gibidir. Onlar da ilk kuruluşlarıyla dünyaya gelmiş olurlar, yaşarlar, büyürler, gelişirler ve bazen de fertler gibiölürler,yok olurlar.

Resmi müesseseler, bilhassa okullar eskidikçe geçmiş zamanların bütün köklü izlerini taşırlar. Olgunlaşmış insanlar gibi bütün fonksiyonlarını yapmış olurlar. Artık ananelerini kurmuşlardır ve böyle olunca sonuna kadar yaşarlar.

Bir okul yaşlandıkça, mazisi uzadıkça gelişir ve içtimai hayattaki tesiri ve rolü de o nispette artar. Bir okulun memleket kültürü alanındaki rolünü, bu rolün randıman derecesini o yuvadan yetişmiş kimselerin yurda ve millete yaptıkları hizmetleri ile ölçebiliriz. Çok mütevazı, asil ve vakur duran, dört duvarı içinde memleketimize asırlara kaç kuşak münevver yetiştirmiş olduğu, bu yetişenler arasında cumhurbaşkanlığına, başbakanlığa, milletvekilliğe, çeşitli askeri yüksek kademelere, daire müdürlüklerine ve müdür yardımcılıklarına, doktorluğa, avukatlığa, eczacılığa, mühendisliğe, mimarlığa, öğretim üyeliklerine, ünlü işadamlığa vb. kademelere yükselmiş olanlarla; şair, alim, edip, musikişinas ve diğer bütün mesleklerdeki kişilere bakarak anlamakta mümkündür

Kayseri Lisesi kurulduğu tarihten bugüne kadar yetiştirdiği şehitleri, gazileri, kahramanları, büyük devlet adamları, memleketin her kademesindeki mezunları ile övünmekte, büyük sorumluluğun idraki ve gururu içinde bulunmaktadır.

Kayseri Lisesi Kayseri'nin eğitim tarihinde ne derece önemli bir görev yerine getirmiş olduğunu daha iyi anlayabilmek için 1900 yılına kadar Kayseri'deki öğrenci ve ünversitede öğrenim görmüş kişileri belirten bir istatistiğe göz atalım[2]:

Bu yıllarda tek resmi idadi olan Kayseri Lisesi'nde 85 Türk, azınlıkta da iki öğrenci vardır. Tek kız öğrenci yoktur. Beş öğretmen çalışmakta, coğrafya, hesap ve cebir derslerini

[1] Yusuf Özmerdivenli, Erciyes Üniversitesi 1. Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu Bildirileri (11-12 Nisan 1996) Kayseri.
[2] M.Rauf İnan, Atatürk'ün Devraldığı Milli Eğitim.

azınlıktan bir öğretmen okutmaktadır. Buna karşılık azınlığın orta dereceli eğitim kurumlarındakive üniversite mezunuöğrenci sayısı şöyledir:

1857-1872 arasında açılmış bulunan 15 orta dereceli okulda 1595 erkek, 993 kız olmak üzere 2585 öğrenci resmi idadideki iki öğrenci ile 2590'dır. Ayrıca 55 öğrencili bir de yüksekokulları vardır.

1900 yılına kadar Kayseri'nin yüksek okul çıkışlı kişiler durumu da ilginçtir.

Bitirilen Okul	Mülkiye	Hukuk	Tıbbiye	Darülmualilimin	Eczacı	TOPLAM
Türk	0	1	10	3	0	14
Azınlık (Ermeni-Rum)	5	20	27	0	19	71

İşte böyle üzücü bir tablonun olduğu yıllardan hizmete giren Kayseri Lisesi'nin eğitim tarihindeki yeri çok büyüktür.

1870'de Rüştiyenin açılışından sonraki Kayseri'deki eğitim durumunu Ahmet Nazif Efendinin MİRAT-İ KAYSERİ'YE isimli eserinden takip edelim "...Velhasıl Kayseri şehri eğitiminin yükseltilmesi konusunda pek geri kalmış burada doğup büyüyen vatan evlatları ve de anadan yetişememiş, imkânların yokluğundan da harice çıkmamıştır. Bir feyz ve parlaklık vesilesi ve cihanı aydınlatan güneş mesabesindeki meşrutiyetin şerefle doğmasını mütakip lise tedrisatı mükemmel bir hale getirilmiş köy ve kasabalarda birçok ilkokul açılması dolayısıyla, inşaallahürrahman istenilen elde edilmesinde başarı sağlayacak ümidi doğmuştur. Bu günkü günde Kayseri'de muntazaman bir sivil lise ile Talas'ta bir ortaokul ile iki ilkokul olduğu gibi diğer büyük köylerde ihtiyaç nispetinde düzenli ilkokulların kurulmasına teşebbüs edilmiştir[3].

Kayseri'de Irk ve Din Üzere Nüfus Taksimatı[4]

Kaza İsimleri	YEKÛN		İslam		Rum		Ermeni		Rum Protestan		Ermeni Katolik		Ermeni Protestan	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Kayseri Merkez Kazası	67.748	63.573	50.055	50.492	10.103	9.764	2.072	2.618	262	280	165	251	91	170
Develi Kazası	19.147	20.045	17.683	18.738	1.199	1.022	265	285						
Bünyan Kazası	19.213	19.637	18.64	19.013	573	624								
İncesu Kazası	9.426	6.662	7.646	6.747	1.78	1.915								
YEKÛN	110.534	111.918	94.024	94.99	13.655	13.32	2.337	2.902	262	280	165	251	91	170

NOT: Kayseri Livası'nın Erkek ve kadın nüfusu, ırk ve din üzere nüfus taksimatı yukarıdaki çizelgede gösterildiği gibi olup, Nüfus Müdürlüğü'nün Hicri 1337 (M.1921) senesi son istatistiğine göre 222452'den ibarettir.

Eşine rastlanmayacak değer ve güzelliklerdeki tarihi eserleri sinesinde toplayan ve Anadolu'nun bütün özelliklerini taşıyan folklor hazinesinin yanında büyük ilim adamları, fikir

[3] Prof.İng.Dr.Mehmet Palamutoğlu, , Mir'at-i Kayseriye (Kayseri Tarihi) 1987 Ahmet Nazif Efendi.
[4] Dr. Nuri Hıfzı, Kayseri Sancağı 1922, Sadeleştiren Prof.Dr.Zübeyir Kars.

adamları, şairler yetişmesi bakımından Makar-ı Ulema[5] diye adlandırılan Kayserimizin Medarı İftiharı **"Kayseri Lisesi"**

İlim irfan feyiz verdiği birçok nesil ebediyete intikal etmiş olmasına rağmen birçoğu da halen memleketin yüksek kademelerinde söz sahibi olmuş veya olmakta devam eden, ayrıca yeni mezun etmekte olduğu öğrencilerinin de büyük çoğunluğunu üniversite ve yüksekokul imtihanlarını kazanan köklü ve tarihi kültür yuvalarımızdan birisidir

Okulunun 13 Eylül 1893 tarihinde "DERECE-İ ULÂ MEKTEB-İ MÜLKİYE İDADİ'si adıyla kurulmuştur. İdadinin meydana gelmesinde bir merhale olan Rüştiye kısmı 1870 yılında Kayserli Ahmet Paşa tarafından açılmıştır. Kayseri lisesi binası ile ilgili iki manzum parçayı aktarıyorum: bunlar rahmetli Ahmet Remzi Akyürek'in kaleminden çıkmıştır. Ebced hesabiyle tarih düşürülmüştür. Altında 1322 hicri tarihleri belirtilmiştir.

Birinci Parça:
Kayseri Mekteb-i İdadisinin ikmal-i inşaasına
Dil-kuşa ali sala bahş eylemekle her yeri
Görmedi mislin bu hala mektebin çeşm-i cihan
Oldu pek dikiş güher darih her mısra ana
Her sühandan anlasın, "remzi" budur nakş-ı cihan (1322)

İkinci Parça:
Tarih-i diğer beray-ı mrkleb-i mezkur (Kayseri İdadisi]
Kayseri şehri gibi kenz-i ulum
Buldu bak sanına layık mekreb
Etti etfalı taleb-kar-ı fünün
Kesb-i ulviyete saik mekteb
Tam tarihi yazıldı remzi
Oldu emsaline laik mekteb (1322)

Yukarıdaki parçalar. Prof. Dr. Hasibe Mazıoğlu'nun "Ahmet Remzi Akyürek ve Şiirleri" (1987) adlı kitabından alınmıştır.

Burada geçen 1322 hicri yılının büyük bölümü miladi 1904 yılına rastlamaktadır. Bunu esas alırsak, lise binasının birinci katının tamamlandığı yılı 1904 olarak belirtebiliriz.

"İptidai" denilen, ilkokuldan sonra gidilen idadi 5 sınıflı idi, 1., 2., 3. sınıfları Rüştiyeyi (Bugünkü ortaokul 4.,5. sınıfları ise idadiyi (Bugünkü liselerin Cumhuriyetten önceki adı) meydana getiriyordu. Öğretime ilk defa Kapan Mahallesi'nde (Ulu Camii ve Mimar Sinan Camii arasında) Seyfullah Efendi'nin konağında başlanmıştır.

İlk yıllarda öğrenci sayısı azdı. Zamanla artarak 1895-1896 öğretim yılında 60'a çıktı ve aynı yıl sekiz mezun verdi. Okumaya olan ilginin artması üzerine konak ihtiyaca yetmez oldu. Bunun üzerine şimdiki lise binasının temeli atıldı; ancak çeşitli sebeplerden inşaat sürüncemede kaldı. Birinci katı 1903'te tamamlandı. Aynı yıl içinde okul yeni binaya taşındı. Öğretim süresi altı yıla çıkarıldı fakat ertesi yıl tekrar beş yıla indirildi. 1908-1909 öğretim yılında öğrenci sayısı 141'e ulaştı. 1915-1916 öğretim yılında ise "İdadi'' "Sultani"ye çevrilerek sekizinci, dokuzuncu sınıflar meydana getirildi[6]. Aynı yıl okulun ikinci katı da tamamlandı. 1916 yılına kadar öğrenci sayısı gittikçe artmasına rağmen savaşın etkisiyle mevcut 9'a düştü. Ancak dokuz mezun verebildi[7].

[5] Abdullah Satoğlu, Kayseri Şairleri
[6] Hasan Ali Yücel,Türkiye' de Orta-Öğretim 1937.
[7] Ahmet Hilmi Kalaç, Kendi Kitabım 1960.

KAYSERİ LİSESİNİN MİMARİ ÖZELLİKLERİ

Çevremizde binlerce yapı vardır. Hepsi de kuşkusuz kendine göre bir güzellik sergiler. Onu seyredenler ise ayrı ayrı zevk duyar ama bazı yapılar vardır ki geçmişin tünelinden bugünlere ulaşmıştır. Onu seyretmenin doyumsuz bir hazzı vardır. Çünkü o yapı sadece taştan, ağaçtan, mermerden, kiremitten bir bina değildir; o bir tarihtir, bir belgedir, bir canlıdır, adeta konuşur ve her eski binanın bir öyküsü vardır size anlatacak onun dilinden anlayanlar kimi zaman hüzünlü, kimi zaman gururlu, kimi zaman mutlu olduğunu bir bakışta anlayabilirler. Çünkü kaderine terk edilmek, insanı olduğu gibi, bir yapıyı da temelinden yıkar. Kimsesizliğe o da dayanmaz. Bakımsız bir binada çığlık çığlık mutsuzluk duyarken, hala gene dönemindeki işlevi yerine getiren bir binada ise çın çın öten bir sevincin sesini işitirsiniz.

Kayseri Lisesi Türkiye'nin en eski ama pırıl pırıl parlayan ve çağa son derece başarılı bir şekilde ayak uyduran bir kuruluş ve bu bir asırlık dev kuruluşun da kendisiyle yaşıt nice binaları var. Bugün hala aktivitesine olanca enerjisiyle devam eden bu binalar, birer tarihi belge, birer destan ve birer anıt gibi yükseliyorlar yurdun her kösesinden.

Anadolu'da geleneksel yaşam biçiminin hala ayakta olabildiği yerleşim yeri sayısı gün geçtikçe azalıyor Dededen toruna akıp giden kültürün tazeliğini koruyabildiği ve beş yer ya var ya yok. Kayseri'de kendini korumasını bilen bir güç. Anadolu Türk mimarisinin gelişmesinde basamaklık yapmış Selçuklu ve Osmanlı yapıları, camiler, külliyeler, medreseler, okullar, türbeler, köşkler, hamamlar ve revaklı çarşılarda damlayan geçmişin bütün süsleme sanatları Kayseri'yi bu alanda bir açık hava müzesi haline sokuyor.

Çoğu iki katlı, kemerli pencereleri ve eyvanları ile taş işçiliğinin engin örneklerini sergileyen, içinde dev bir eğitim ailesini barındıran, yazın serin ki ortamıyla sağlıklı bir hayatın bağışlayıcısı olan Kayseri Lisesi binası II. Abdülhamit döneminde yapılan, aynı planın uygulandığı sayılı okullardan birisidir.

Lisenin yapımında kullanılan malzeme kesme taştır. Plan olarak yatık dikdörtgen bir yapıdır. Üçgen alınlıklı giriş kısmı dışarıya doğru çıkıntı teşkil eder. Buna uydurmak için dört köşede yapı gövdesinden dışarıya çıkıntı oluşturacak şekilde yapılmıştır. Binanın arka cephesinde üçgen alınlıktı girişin simetrisi, dışarıya çıkıntı oluşturacak biçimde yuvarlatılmıştır.

Kayseri Lisesi'nin mimari olarak en belirgin özelliği üçgen alınlıklı giriş kısmıdır. Burada dört sütun, üç kemerle birbirine bağlanır. Sütunların üzerindeki başlıklar korint nizamında yapılmıştır.

Kemerler sivri kemerdir, ortadaki kemer daha büyük yapılmıştır. Kemerlerin ortasındaki kilit taşı dışarı taşkın ve oldukça süslüdür. Kemer aralarında kabartma şeklinde iki tane çiçeğe benzer rozet adı verilen süsleme motifi vardır.

Kayseri Lisesinde her iki kat silmelere çepeçevre birbirinden ayrılır. Dıştan bakılınca birinci katın nerede bittiği, ikinci katın nerede başladığı anlaşılır. Birinci kat ile ikini kat farklı yıllarda yapılmasına rağmen, yapı mimarı bir üstünlük gösterir.

Girişin üzerinde ikinci katta yuvarlak kemerli üç pencere vardır. Girişteki kemerlerde olduğu gibi ortadaki pencere daha büyük, diğer ikisi küçük yapılmıştır. Pencere aralarında yine iki tane rozet vardır. Pencereler konsol adı verilen süsleme üzerine oturmaktadır.

Çatının altındaki üçgen alınlığının tam ortasında bir madalyon içerisinde yer alan doğan güneş motifiyle Kayseri Lisesi'nin rozeti yapılmıştır. Çatıya geçmeden önce yer alan korniş kısmı oldukça geniş tutulmuş, dışarıya taşkın ve süslüdür.

Binanın tüm cepheleri yuvarlak kemerli pencerelerle dışarı açılır. Alt kattaki pencere kemerlerinin kilit taşı sade üst kattakiler ise daha süslüdür. Bütün pencerelerin arasında duvar

payeleri vardır. Bunlar süsleme amacıyla yapılmıştır. Yapının dikdörtgen planlı olduğunu hatırlarsak dikdörtgenin kısa kenarlarında da birer giriş kapısı vardır.

Binanın içinde ana giriş kapısından girilince tam karşıda yer alan çift taraflı merdiven her iki katı birleştirir.

Kayseri Lisesi'nin yapıldığı tarihe ve mimari özelliklerine bakarsak Osmanlı İmparatorluğunun son dönemlerinde İstanbul'da görülen Batı etkisindeki anpir üslubun ve daha sonraki, tamamen klasik Osmanlı mimarisine dönüş olan yeni klasik üslubun etkilerini görürüz[8].

İSTİKLAL SAVAŞINDA KAYSERİ LİSESİ

Kayseri halkı her ne kadar galip devletlerin taksimatı dışında kalmışsa da yerli azınlıkların saldırılarından kurtulamamıştı.

Cephelerde, esaretten dönen İhtiyat Zabitleri Kayseri'de "İhtiyat Zabıtan Teavün (Birbirine yardım etme) Cemiyetini kurmuşlardı. Cemiyetin gayesi milli birliği temin ederek, iç ve dış düşmanla savaşmaktı. O günlerde Haçın (Saimbeyli)' da Fransızlar tarafından silahlandırılan Ermeniler, Türk kardeşlerimize hakaret ve zülüm ediyorlardı.

Haçın'daki Ermenilerin bu gibi taşkınlıklarından kuvvet alan diğer yerlerdeki Ermeniler de bulundukları yerdeki Türk halkına zulüm ve işkence yapmaya yelteniyorlardı ve Kayseri'deki Ermeniler'de gün geçmez ki taşkınlıklarına bir yenisini ekliyorlardı. Böyle karanlık günlerde de Kayseri halkı ve Kayseri Lisesi öğrencileri de boş durmuyordu. Kayseri Lisesi öğrencileri 1919 yılında Ermeni Fransız cephesinde gönüllü olarak giden Kayserili Kuvayı Milliyeci gruba katılmışlardır. Kayseri Sultanisi (Kayseri Lisesi) 1917 mezunu öğrencilerinden Cemal Hattat, Nakib'in Osman da gruba dâhil olanlardır.

O günleri olayların içinde bulunarak yaşamış olan Kayseri halkından 1317 doğumlu Sayın Cemal Hattat şöyle anlatır anısını:

"1918-1919 bütün Türk Ulusu için çok kötü geçti. Halkımız umutsuzluk içinde karanlık günler yaşadı.

Kayseri halkı da öyleydi. Mal ve can emniyeti yoktu. Herkes yarınından emin değildi.

Ermeniler Türklerin evlerine baskın yaparak kadına, kıza kötülük ediyorlardı.

Bir günde Saraç Mavuş'un Hamdi Efendi'nin evine kâğıt yapıştırarak; kendisini ölümle, karısını dağa kaldırmakla tehdit etmişlerdi. Ben o zaman Kayseri Sultanisi'nde (Kayseri Lisesi'nde) okuyordum.

Doğruca Haçın (Saimbeyli)'a gittik. Bir top ve bir de makineli tüfeğimiz vardı. Topu Sivas'tan camız arabasıyla Pilavcının Mustafa Ağa getirdi. Haçın'a inen tepelerden birisinde cephe tuttuk ve ateşe başladık. Ermeniler de silah ve cephane bol olduğundan bizi kuvvetli ateş altında tutuyorlardı ve bizi köye yaklaştırmıyorlardı.

Bir gün bütün Kayserililer meydanda toplanarak miting yapıldı. Dua edildi ve Ermeniler üzerine yürümek ve baskın yapmak için karar verildi. Herkes evinde ne gibi silahı varsa aldı. İbrahim Safa ve Şişli'nin Abdurrahman Efendiler bu olayda çok yararlılıklar gösterdiler.

1921 Ağustos'undaki Sakarya Savaşı esnasında her türlü ihtimali düşünen Ankara Hükümeti bir yenileme meydana geldiği takdirde Kayseri'ye çekilme kararı verdi. Hatta Büyük Millet Meclisi'nin toplantıları için şimdiki Kayseri Lisesi binasını uygun görerek burada gerekli tedbirleri almış ve bu maksatla Kayseri Lisesi binası içinde Büyük Millet Meclisi kürsüsü kurulmuş ve Türkiye Millet Meclisi'ne ait olan matbaa makineleri de yola çıkarılmıştır. Halk da bulabildiği araçlarla Çankırı'ya ve Kayseri'ye doğru göç ediyordu.

Memleketin içinde bulunduğu bu hazin manzara karşısında Kayserililer ve Kayseri Lisesi de boş durmuyordu. Cemiyetler kuruluyor, mitingler tertip ediliyor, herkes vatan

[8] Kayseri Lisesi Sanat Tarihi Öğretmeni Nuran Uyumaz'ın Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'ndeki makalesi.

uğruna ölmek, mertebelerin en yükseği olan şehitlik mertebesine ulaşmak istediğini ifade ediyordu.

Kayseri Lisesi'nin son sınıf öğrencileri de Sakarya Savaşı sebebiyle cepheye gitmiş vatan millet uğruna şehit düşmüş ve Kayseri Lisesi 1920-1921 Öğretim yılı mezuniyet defterine son sınıfların karşısına "Lise son sınıf talebeleri Sakarya Savaşı için cepheye gidip hepsi cephede şehit düştüğünden bu öğretim yılında okulumuz mezun verememiştir" ibaresi yazılmıştır.

1921 yılında Kayseri Sultanisi Ankara Sultanisi ile birleştirilerek on iki yıllık tam teşkilatlı yatılı sultani duruma getirildi. Üç devreye ayrılıyordu. Birinci dönem beş yıllık olup bugünkü ilkokulu, ikinci devresi dört yıl olup ortaokulu, üçüncü devresi üç yıl olup liseyi meydana getiriyordu.

Böylece Anadolu'nun bağrında birçok fasılalarla terakki adımları atarak ilerleyen müessese genç körpe Türk dimağlarına ilim, irfan, vatan, millet sevgisi ile ilgili fikirleri vermeye başladı.

İstiklal mücadelesinin en karanlık günlerinde büyük önder Mustafa Kemal Kayseri'ye geldi ve memleketin mukadderatı hakkında Kayserili vatanseverlerle bu çatı altında konuştu ve önemli kararlar aldı. Anadolu'yu ümitsizliğin kaderin, kara bulutların kapladığı bu zamanda bu yuva yine parladı. Türk milletinin kendi benliğini tanımak istediği o masum yıllarda bu tarihi bina Türk çocuklarına vatan, millet bayrak sevgisi hislerini yudum yudum içirdi.

1923 yılında Ziya Gökalp ve arkadaşlarının kanun teklifi ile "Sultani" adlı liseye çevrilince Kayseri Sultanisi de Kayseri Lisesi oldu.

Atatürk, Kayseri'ye 13 Ekim 1924'de ikinci defa eşi Latife Hanım ile Erzurum dönüşünde uğrar. İki gece Kayseri'de kalırlar. Tarihi Kayseri Lisesine uğrayıp şeref defterini Latife Hanım'la imzalarlar. Akşam şereflerine bir fener alayı düzenlenir ve Kayseri Lisesi öğrencisi Behçet Kemal Çağlar halkın ve öğrenci arkadaşlarının hislerine tercüman olarak irat ettikleri uzun nutkunu şu sözlerle bitirir:

"Muhterem Paşam, kutsal arzunuz veçhile fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür bir nesil yetiştirilen, yetişen talebe arkadaşlarımızın ruhlarında kaynaşan, hürmeti samimiyet menbalarından sızan şu sözlerime nihayet verirken, bütün Türkiye'nin o en büyük emeli en devamlı duasını tekrar edeceğim: Milletinle ve ordunla varol!"

O zamanki Kayseri Lisesi öğrencisi Behçet Kemal Çağlar'ın bu içten, samimi duygularla ifade edilmiş nutkuna Reis-i Cumhur Gazi Mustafa Kemal teşekkürlerini bildirmiştir. Şöyle bir cevap vermiştir:

Mustafa Kemal Paşa; "Ezcümle; mazinin mütereaddid çürümüş zihniyeti olmuştur. Bütün dünya bilmelidir ki Türk milletini hakkını, haysiyetini, şerefini tanıtmaya kadirdir. Türk vatanının bir karış toprağı için bütün millet bir vücut olarak ayağa kalkar, haysiyetinin bir zerresine, vatanın bir avuç toprağına vuku bulacak tecavüzün bütün mevcudiyetine vurulmuş darbe olacağını artık Türk milletinin fark etmediğine zehap olmak hatadır. Saygısızlığın, tecavüzün küçüğü büyüğü yoktur" buyurmuşlardı.

Türk çocuklarının okuma aşkı karşısında iki katlı lise binası da ihtiyaca yetmeyince, 1927 yılında Cizvitlerden Kültür Bakanlığı'na satın alınan iki parça bina okula ilave edilerek yemekhane ve kütüphane genişletilmiş ve bir de müsamere salonu yapılmıştır.

Kayseri Lisesi kuruluşundan itibaren bölgedeki tarihi eserlerin toplandığı müze görevini de yapmıştır. Kayseri Lisesi hüsn-i hat muallimlerinden Ahmet Nazif Efendi'nin gayretleriyle bölgedeki tarihi eserler Kayseri Lisesi'nde toplanmıştı. Daha sonra Hunat Hatun Medresesi'nde Kayseri Müzesi açılınca listedeki tarihi eserler müzeye nakledilmiştir. Ancak 1926 yılında Boğazköprü civarında köylüler tarafından mağarada bulunmuş ve 10 kuruş fiyatla belediyece satın alınarak Kayseri Lisesi'ne verilen takriben 2000 yıllık Roma devrinden kalma bir erkek ve bir kız çocuğu mumyası tabiat bilgisi derslerinde faydalanılması

için lisede alıkonmuş idi. Kayseri Lisesi'nde de 14 Ekim Atatürk Müzesi ve Cumhuriyetin 75. Yılı Eğitim Müzesi, Müdür Yardımcısı Yusuf Özmerdivenli ve Edebiyat öğretmeni Mustafa Parlak'ın gayretleriyle hizmete girmiştir.

YILLAR GEÇTİKÇE ÖĞRENCİ SAYISI ARTIYORDU...

Okulun açıldığı yıllarda Kayseri'nin hatta Yozgat, Niğde gibi çevre illerin öğrencilerinin gelmesine rağmen gerek toplam öğrenci sayısı gerekse mezun sayısı azdı.

Bu dönemdeki okulun durumunu o günleri bizzat yaşayan rahmetli Ahmet Hilmi Kalaç'tan dinleyelim[9].

"Eylülün 15'inde Mekteb-i İdadinin ders yılı açıldı. 18 Eylül 1910'da mektepteki tarih, coğrafya hocalığına başladım. Şimdiki Kayseri Lisesi'nin birinci katı yapılmış henüz ikinci katı yapılmamıştır. Beş sınıftan ibaret olan Liva İdadisi'ne burası kâfi geliyordu. Talebe ilk sınıflarda 40-50 mevcutlu ise de sınıflar yükseldikçe sayı azalıyor, son sınıflar da 8-10 adede iniyordu. Talebenin azlığı hocaların her öğrenciyle daha yakından uğraşmasını, ilgilenmesini ve iyi yetişmesini mümkün kılıyordu. Altı sene öne de bu mektepten çıktığım zaman son sınıfın sayısı ancak dört kişiden ibaretti.

Birini sınıftaki 45 arkadaştan kala kala iki arkadaş kalmıştık. Develi Rüştiyesi'nden gelen bir öğrenci, bir sene imtihana girmeyerek bize iltihak eden diğer bir arkadaşla 1904 senesinde Kayseri İdadisi'nden ancak dört kişi mezun olmuştu. Altı sene sonra bu sayı bir misli artarak 8 kişi olmuştur.

Derslerin gruplara ayrılması ve muallimlerin tahsil seviyeleri itibariyle de müsbet farklar vardı. Biz talebe iken coğrafya dersi hesap dersi bir muallimde; tarih, Türkçe ve Farsça da bir hocada toplanabiliyordu. Müfredat programları da hayli karışık ve lüzumsuz derslerle doluydu. Meşrutiyetle birlikte mekteplerde az çok ıslahat yapılmış programlar semereli hale konarak dersler de gruplara ayrılmıştır.

Savaşların ve karanlık günlerin bitip Türk çocuğuna okuma sahasında yeni ufuklar açılmasıyla öğrenci sayısında da artış görülmektedir.

1932-1933 ders yılında 100'ü yatılı olmak üzere 681 öğrencisi vardı. Öğrenci sayısının artması yanında okulun sosyal imkânları da artırıldı. Kütüphanesi zenginleştirildi. Fizik, kimya, tabiiye laboratuarı malzemeleri ile diğer derslere ait araç ve gereçler çoğaltılarak öğrencilerin pratik alanda bilgisinin artmasına, yaparak, yaşayarak öğrenmesine çalışıldı. Kızılay, izci teşkilat ve öğrenci kooperatifi kuruldu.

Kültür Bakanlığı'na 1935-1936 öğretim yılında kız ortaokulu ile birleştirilerek karışık bir lise yapıldı. Bu öğretim yılında 12'si birinci devre, 7'si ikinci devre olmak üzere 19 şube vardır. Lise son sınıf edebiyat kolunun 67, Fen kolunun 26 mevcudu olmak üzere iki şubesi vardır.

Okulun 1949-1950 yıllarındaki durumunu Cahit Beğenç'ten dinleyelim[10]:

Kayseri'de 10 yıl evvel kadar orta öğretim yapan yalnız lise vardı. 10 yılda il içinde daha birçok ortaöğretim müesseseleri açıldı. Merkezde bir ilçelerde dört ortaokul açıldı. Kayseri Lisesi'ni gezdim. Bugünkü haliyle öğrencilere dar. Bir iki kere fırsat bularak uğradığım bu güzel ve feyizli irfan yuvasının sınıfların, idare odalarını, yemekhane, kitaplık kısımlarını dolaştım. Tertip bakımından çok iyi, bilhassa kitaplığında Doğu ve Batı dillerinde yazılmış kıymetli eserler mevcut. Lise Müdürü Ali Rıfat Ergeç'e okul, dersler, öğrencilerin bilgi ve inzibat bakımından durumlarını anlattı ve öğrencilerin her bakımdan vaziyetlerini sitayişle andı. Okulun hatıra defterini (Şeref Defteri'ni) açtık Atatürk'ün el yazısıyla yazdıkları satırları okuduk.

Lisede 1223 öğrenci var. Çift tedrisat yapılıyor. Yeni ortaokul hemen açılırsa lise nefes olacak. Kayseri' de zamanla daha çok ortaöğretim müesseseleri açılacağı tabiidir, fakat lise,

[9] Kalaç, , Kendi Kitabım 1960.
[10] Cahit Beğenç, , Kayseri-1950

tarihi yuva hüviyetini daima muhafaza edecektir.[11] 1965-1966 Öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı'nın emirleri gereğince ortaokul kısmı kaldırılarak öğrencilerin Nazmi Toker Ortaokulu'na nakledilmesinden sonra öğretime yalnız lise olarak devam edilmiştir.

13 Eylül 1893 tarihinde öğretime açılan 20. yüzyılın başlarında bugünkü binası yapılan tarihi, okul zaman zaman ek binalar yapılarak bugünkü hale getirilmiştir. Bunlardan yeni bina olarak adlandırılan kütüphane ve laboratuarın bulunduğu Merkez Bankası tarafındaki bina 1956-1957 öğretim yılında hizmete girmiştir. Yemekhanenin bulunduğu yatılı öğrencilerin kaldığı genellikle lise birinci sınıfların okuduğu bina ise 1965-1966 öğretim yılında; spor ve konferans salonu ise 1976-1977 öğretim yılında hizmete girmiştir. Müdür ve diğer idarecilerin çoğunluğunun odasının bulunduğu üçünü sınıfların okuduğu asıl bina, son yıllarda onarılmış ve kalorifere kavuşmuştur.

Okuldaki öğrenci artışını mukayesesi için muhtelif yıllardaki liseden mezun sayısına bakalım.

Kayseri Lisesi mezunları diploma numaraları çizelgesi

Sıra No.	Öğretim Yılı	Diploma numarasının başlangıç ve bitimi			Mezun sayısı
		Normal Mezun	Dışarıdan B.	Akşam L.	
1	1922 - 1923	1.3-7.4			7
2	1923 - 1924	8.1 - 16.1			9
3	1924 - 1925	8.1 - 16.1			9
4	1925- 1926	17.5-25.9			9
5	1926 - 1927	26.4 - 36.7			11
6	1927 - 1928	36.6 - 48.12			13
7	1928 - 1929	49-57			9
3	1929 - 1930	58-73			16
9	1930 - 1931	74.4 - 96			23
10	1931 - 1932	97.7 - 119.9			23
11	1932 - 1933	120.1 - 130.2			12
12	1933 - 1934	131.1 - 179			49
13	1934 - 1935	180 - 228			49
14	1935 - 1936	229 - 272			52
15	1936 - 1937	273 - 327			55
16	1937 - 1938	328 - 418			91
17	1938 - 1939	419 - 505			87
18	1939 - 1940	506 - 574			69
19	1940 - 1941	575 - 651			77
20	1941 - 1942	652 - 731			81

[11] Hakimiyet-İİ Milliye Gazetesi'nin 15 Ekim 1924 günü ve 1247 sayılı nüshası (Atatürk Kayseri'de Ömer Çelebi)

21	1942 - 1943	732 - 800			69
22	1943 - 1944	801 - 907			107
23	1944 - 1945	908 - 997			90
24	1945 - 1946	998- 1103			106
25	1946 - 1947	1104-1198			95
26	1947 - 1948	1199 - 1279			81
27	1948 - 1949	1280 - 1395			117
28	1949 - 1950	1396 - 1494			99
29	1950 - 1951	1495 - 1587			93
30	1951 - 1952	1588 - 1614			27
31	1952 - 1953	1615-1678			71
32	1953 - 1954	1679 - 1758			80
Bütün Türkiye'de diploma numaraları sıfırlanıp 1'den başladı.					
33	1954 - 1955	1-145	1-11		156
34	1955 - 1956	146 - 279	12-16		141
35	1956 - 1957	280 - 355	17-28		90
36	1957 - 1958	356 - 466	29-34		119
37	1958 - 1959	467 - 604	35-41		147
38	1959 - 1960	605 - 799	42-54		210
39	1960 - 1961	800 - 951	55-68		168
40	1961 - 1962	952 - 1161	69-83		227
41	1962 - 1963	1162 - 1367	84-93	1-6	224
42	1963 - 1964	1368 - 1680	94-104	7-15	336
43	1964 - 1965	1681 - 2173	105-116	16-27	520
44	1965- 1966	2174 - 2686	117-136	28-41	550
45	1966 - 1967	2687 -3111	137-148	42-58	457
46	1967 - 1968	3112 - 3640	149-167	59-79	572
47	1968- 1969	3641 - 4071	î 63-130	80-102	470
48	1969 - 1970	4072 - 4487	181-197	103-125	459
49	1970 - 1971	4488 - 4903	198-225	126-162	484
50	1971 - 1972	4904 - 5327	226-251	163-198	489
51	1972 - 1973	5328 - 5702	252-286	199-238	453
52	1973 - 1974	5703 - 6125	287-307	239-284	493
S3	1974 - 1975	6126 - 6696	308-320	285-330	633
54	1975 - 1976	6697 - 7125	321-322	331-392	496

55	1976 - 1977	7126 - 7597	323-327	393-456	544
53	1977 - 1978	7598 - 8002	328-328	457-593	545
57	1978 - 1979	8003 - 8575	329-333	594-695	683
58	1979 - 1980	8576 - 9047	334-413	696-767	627
59	1980 - 1981	9048 - 9312	414-427	768-823	338
60	1981 - 1982	9313 - 9681	428-434	824-875	431
61	1982 - 1983	9682 - 9955	435-450	876-907	325
62	1983 - 1984	9956 - 10447	451-456	908-950	544
63	1984 - 1985	10448 - 10775	457-479		353
64	1985 - 1986	10776 - 11289	480-499		536
65	1986 - 1987	11290 - 11802	500-525		515
66	1987 - 1988	11803 - 12409	526-560		644
67	1988 - 1989	12410 - 13052	561-599		684
68	1989 - 1990	13053 - 13630	600-609		590
69	1990 - 1991	13631 - 14605	610-720		1088
70	1991 - 1992	14606 - 15418	721-798		893
71	1992 - 1993	15419 - 16586	799-1118		1490
73	1993 - 1994	16587 - 17573	1119-1257		1128
74	1994 - 1995	17574 - 18380	1258-1293		845
75	1995- 1996	18381 - 19290	1294-1302		921
76	1996-1997	19291-20034			743
77	1997-1998	20035-20620			585
78	1998-1999	20621-21266			645
79	1999-2000	21267-21720			453
80	2000-2001	21721-21972			251
81	2001-2002	21973-22370			397
82	2002-2003	22371-22843			472
83	2003-2004	22844-23598			754
84	2004-2005	23599-24091			492
85	2005-2006	24092-24600			509
86	2006-2007	24601-25067			466
87	2007-2008	25068-25196			128
Bütün Türkiye'de diploma numaraları sıfırlanıp 1'den başladı.					

88	2008-2009	1-222			222
89	2009-2010	223-461			238
90	2010-2011	462-697			235
91	2011-2012	698-951			253
92	2012-2013	952-1098			146
93	2013-2014	1099-1288			189
94	2014-2015	1289-1504			215
95	2015-2016	1505-1673			168
96	2016-2017	1674-1862			188
97	2017-2018	1863-2102			239
98	2018-2019	2103-2309			206
99	2019-2020	2310-2475			165
100	2020-2021	2476-2680			204
101	2021-2022	2681-2806			125

Kayseri Lisesi'nden 1922-1923 öğretim yılından 1985-1986 öğretim yılı sonuna kadar 13603 kişi mezun olmuştur. Bu yeküne 1000'e yakın akşam lisesi mezunu dâhil değildir

Şehrimizin merkezi ile çevresinde 60 civarında lise ve meslek lisesi açılmış olmasına rağmen Kayseri Lisesi halen en çok ilgi duyulan ve tercih edilen okul unvanını korumaktadır. Bunun çeşitli sebepleri vardır. Bu kadar öğrenci talebi, bina yetersizliği nedeniyle karşılanamamaktadır. Yeni ek binanın yapılmasına şiddetle ihtiyaç vardır. Himmet sahibi bir hayırseverin ek binalar yaptırması temennimizdir.

1987 yılında Belediye, okulun ön bahçesine ait milyarlarca lira değerinde arsasını aldı. Böylece asırlık çınarlar da yolda kaldı. Okulun arka kısmından istimlak sonunda okul için 25.000 m2'lik arsa vereceklerini vaat ettiler. Belediye yetkililerinden bu vaatlerini gerçekleştirmelerini bekliyoruz. O zaman okulumuz rahata kavuşur.

Bütün yıllardaki öğrenci sınıf sayıları ve ÖSYM'deki başarı durumunu göstermek mümkün olamayacağı için örnekleme metodu uygulayacağız.

1985-1986 öğretim yılında lise 3. sınıflarda bir edebiyat, on fen şubesinde 490 erkek, 201 kız olmak üzere 691 kişi öğrenim görmüş. 531 kişi mezun olmuştur. 1986 ÖSYM sonuçlarına göre; lise dengi 2462 okul arasında 150. kendi grubundaki 1605 lise arasında ise 40'ıncı gelmiştir. Ayrıca Kayseri birincisi ve Türkiye 56'cısı olan öğrencilerde Kayseri Lisesi'nden mezun olmuştur. Aynı öğretim yılında ise ikinci sınıfların bir edebiyat on fen şubesinde 535 erkek, 237 kız olmak üzere 732 öğrenci öğrenim görmüş. 634'ü sınıfını geçmiştir. Lise birinci sınıflarda ise 17 şubede 959 erkek 488 kız olmak üzere 1447 öğrenci öğrenim görmüş 757 öğrenci sınıfını geçmiştir. Okul dışı lise bitirmelere katılan 200 kişiden 20 öğrenci mezun olmuştur

1986-1987 öğretim yılında lise üçünü sınıflarda bir edebiyat on fen şubesinde 534 erkek, 234 kız. 474 erkek olmak üzere 774 öğrenci, lise ikinci sınıflarda bir edebiyat 11 fen şubesinde 514 erkek 301 kız öğrenci olmak üzen; 815 öğrenci, lise birinci sınıflarda ise 15 şubede 749 erkek, 763 kız olmak üzere 1512 öğrenci öğrenim görmekte olup, 67 kadrolu altı ücretli öğretmenle görev yapmaktadır.

1990-1991 öğretim yılında lise üçünü sınıflarda 3 S.B. edebiyat, bir fen, on matematik şubesinde 254 kız. 474 erkek olmak üzere toplam 728 öğrenci lise ikinci sınıflarda ise 2 sosyal bilimler, edebiyat, 10 fen şubesi olmak üzere 16 şubede 861 öğrenci, lise birinci sınıflarda 20 şubede 1127 öğrenci öğretim görmekte olup, 85 kadrolu 9 ücretli 93 öğretmen görev yapmaktadır.

OKULUMUZ PANSİYONU ÖĞRENCİ SAYISI VE PANSİYON ÜCRETLERİ				
Öğretim Yılı	Parasız yatılı öğrenci sayısı	Paralı yatılı öğrenci sayısı	Toplam	Bir öğretim yılı için ödenen pansiyon ücreti miktarı
1987-1988	11	59	100	188.000.TL
1988-1989	23	57	80	294.000-TL
1989-1990	32	64	96	592 000.-TL
1990-1991	46	44	90	1.137.000.-TL
1991-1992	49	45	94	1.870.000. TL
1992-1993	55	36	91	2.900.000-TL
1993-1994	57	48	105	4.600 000. TL
1994-1995	43	48	91	9.150 000. TL
1995-1996	43	12	85	18.300 000 TL

Kayseri Lisesi'ne olan ilgi ve son yıllardaki öğrenci artışını göstermesi bakımından
KAYSERİ LİSESİ 1987-1991 YILLARINDAKİ SINIF VE ÖĞRENCİ DURUMU

Sınıflar	Yabancı Dil	1987-1988			1988-1989			1989-1990			1990-1991		
		Kız	Erkek	Toplam	Kız	Erkek	Toplam	Kız	Erkek	Toplam	Kız	Erkek	Toplam
4-A	Almanca	15	34	49	16	48	64	17	41	58	14	38	52
4-B	Almanca	20	28	48	21	32	53	22	36	58	10	26	36
4-C	Fransızca	5	55	60	5	47	52	15	47	62	16	44	60
4-D	İngilizce	15	38	53	29	34	63	20	42	62	19	41	60
4-E	İngilizce	16	34	50	32	27	59	19	43	62	17	46	63
4-F	İngilizce	14	37	51	23	29	52	17	44	61	36	27	63
4-G	İngilizce	6	41	47	29	38	67	15	43	58	21	39	60
4-H	İngilizce	15	37	52	20	38	58	22	38	60	29	31	60
4-İ	İngilizce	17	31	48	21	35	56	15	42	57	16	46	62
4-J	Almanca	13	33	46									
4-K	İngilizce	12	36	48	16	43	59	17	39	56	19	43	62
4-L	İngilizce	20	28	48	16	40	56	21	37	58	20	39	59
4-M	İngilizce	29	18	47	18	41	59	23	37^	60	31	26	57
4-N	İngilizce	17	27	44	12	46	58	23	28	51	24	40	64
4-O	İngilizce	27	40	67	19	35	54	30	32	62	31	29	60
4-P	İngilizce	21	31	52	18	39	57	22	42	64	9	43	52
4-R	İngilizce	17	30	47	12	43	55	14	46	60	15	35	50
4-S	İngilizce	14	32	46	16	42	58	16	41	57	13	40	53
4-T	İngilizce	16	31	47	16	41	57	23	41	64	11	42	52
4-U	İngilizce	8	40	48	20	35	55	12	42	54	18	26	54
4-V	İngilizce	8	38	46	24	38	62	20	43	63	19	29	48
4-Y	İngilizce	9	44	53									
4-Z	İngilizce	14	40	54									
5-Sos, Ed.A	İng.Alm.Fr.	17	14	31	21	17	38	18	42	60	21	42	64
5-Sos, Ed.B	İng.Alm.Fr.	11	25	36	10	16	26	32	29	61	26	34	60
5-Fen A	Almanca	9	46	55	13	38	51	9	48	57	17	44	61

5-Fen B	Almanca	17	25	42	17	29	46	15	38	53	16	39	55
5-Fen C	İngilizce	16	42	58	16	42	58	30	24	54	16	35	51
5-Fen D	İngilizce	16	42	58	6	46	52	36	19	55	22	22	44
5-Fen E	İngilizce	17	42	59	20	44	64	18	32	50	20	26	46
5-Fen F	İngilizce	19	41	60	21	40	61	21	44	65	22	36	58
5-Fen G	İngilizce	16	37	53	10	38	48	18	44	62	12	40	52
5-Fen H	İngilizce	25	33	58	14	30	44	20	38	58	15	38	53
5-Fen İ	İngilizce	22	31	53	23	22	45	8	50	58	12	42	54
5-Fen K	İngilizce	24	29	53	21	31	52	12	28	40	22	26	48
5-Fen L	İngilizce	36	24	60	16	35	51	13	38	51	19	36	55
5-Fen M	İngilizce	18	41	59	24	7	51	13	38	51	19	38	57
5-Fen N	İngilizce			7	50	57	21	30	51	14	14	37	51
5-Fen O	İngilizce			15	36	51	9	40	49	17	17	36	53
6-Sos, Ed.A	Alm.İng	18	30	48	32	24	56	28	31	59	17	42	59
6-Sos, Ed.B	Alm.İng.Fr.	31	22	53	21	40	61	16	38	54	26	18	44
6-Fen A	Alm.İng.Fr.	25	33	58	26	30	56	19	22	41	25	20	45
6-Fen B	İngilizce	37	21	58	34	21	55	17	20	37	27	37	64
6-Fen C	İngilizce	31	25	56									
6 Mat A	Alm.Fr.	15	29	44	5	36	41	14	40	54	8	52	60
6 Mat B	İngilizce	12	29	41	13	21	34	12	44	56	13	46	59
6 Mat C	İngilizce	9	32	41	14	41	55	12	44	56	22	35	57
6 Mat D	İngilizce	7	41	48	16	42	58	22	37	59	17	41	58
6 Mat E	İngilizce	4	42”	46	13	43	56	22	38	60	16	30	46
6 Mat F	İngilizce	16	42	58	12	38	50	27	33	60	22	27	49
6 Mat G	İngilizce	18	30	48	15	31	46	20	39	59	21	28	49
6 Mat H	İngilizce	17	36	53	11	45	56	23	34	57	14	30	44
6 Mat İ	İngilizce										11	33	44
6 Mat K	İngilizce										15	35	50
TOPLAM		851	1687	2583	849	1724	2573	908	1806	2714	932	1785	2717
BEKLEMELİLER				595			761			728			943
OKUL DIŞI L.B.		53	324	377	55	312	367	75	318	413	89	302	391

[12]

KAYSERİ AKŞAM LİSESİ'NİN TARİHÇESİ

Kayseri Lisesi'nebağlı olarak kurulan Akşam Lisesi 1959-1960 ders yılında M. Tevfik Turhan'ın müdürlüğü döneminde hizmetegirmiştir.

Lise birinci sınıf alarak 35 öğrenci ile öğrenime başlayan Akşam Lisesi'nin ders yılı sonuna kadar devam eden 17 öğrencisinden 11'i sınıfını geçmiş, 6 sı sınıfta kalmıştır. Başlangıcından itibaren Akşam Lisesi'nin öğrenci yönünden gelişmesi 1975 yılına kadar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Ders Yılı	Lise 1	Lise II	Lise III	Lise IV	TOPLAM
1959-60	17	-	-	-	17
1960-61	14	10	-	-	24
1961-62	23	13	7	-	43
1962-63	21	16	12	6	55
1963-64	42	16	14	10	82
1964-65	49	19	14	12	94
1965-66	87	25	17	14	113
1966- 67	51	37	22	17	127
1967-68	32	36	23	20	112
1968-69	63	39	25	23	150

[12] Özmerdivenli, Kayseri Lisesi 100.yıl Şeref Belgeseli Cilt, 1,2,3, Ankara 1997.

1969-70	66	43	41	23	173
1970-71	86	48	37	37	208
1971-72	125	76	44	38	283
1972-73	91	72	55	39	257
1973-1974	93	68	57	50	266

Yukarıdaki tablonun tetkikinden de anlaşılacağı özere ilk yıllarda öğrenci gelişimi az olmuştur. Ancak zamanla bu sayı gitgide artmıştır. Ders yılı başlangıçlarında öğrenci sayısı yukarıdaki tabloda gösterilenlerin çok üstünde oluyorsada çeşitli sebepler nedeni ile ayrılmalar olabiliyor ve dolayısıyla ders yılı sonlarında mevcut azalıyor. Mamafih öğrenci mevcuduna göre başarı oranı gündüz okullarına nazaran fazladır. Akşam Lisesi'nin açılışından bugüne kadar vermiş olduğu mezun sayılarını da aşağıdaki tabloda görüyoruz.

Ders Yılı	Mezun Sayısı	Ders yılı	Mezun Sayısı
1966-1963	6	1974-1975	46
1963-1964	10	1975-1976	62
1964-1965	72	1976-1977	64
1965-1966	14	1977-1978	137
1966-1967	17	1978-1979	92
1967-1968	21	1979-1980	72
1968-1969	23	1980-1981	56
1969-1970	23	1981-1982	52
1970-1971	37	1982-1983	33
1971-1972	36	1983-1984	43
1972-1973	40		
1973-1974	46		

Bu tabloda gösterilen mezun sayıları ile bir evvelki tabloda gösterilen son sınıf öğrencilerinin sayısı karşılaştırıldığında özellikle son sınıflardaki başarı durumunun ne kadar sevindirici olduğu ortaya çıkmaktadır.

Kayseri Akşam Lisesi 1976-1977 mezuniyet fotoğrafının altına Facebook'ta duygularını yazan Gazi Arık'ın yazısını o günleri anlatan yaşanmış olay olduğu için alıntı yaptım.

1976-1977 öğretim yılında Kayseri Lisesine bağlı Kayseri Akşam Lisesi mezuniyet hatırası. (Liseye başlangıcımız iki sınıf olsa da mezun olan tek sınıf ve sadece 32 kişiydik.) Akşam lisesine başladığımda okulda yaşı en küçük (16) bendim. 55 yaşında amcamız vardı. Ama sınıfı geçememiş ve okulu bırakmıştı. Mezun olanlar 7 polis, 12 devlet memuru, zabıtalar, sanayiden ustalar, seyyar satıcılar, eczacı kalfaları, 4 inşaat sıvacı ustası, 2 kişi kalenin içinde sebzeci; 3 kişi kapalı çarşıda ayakkabıcı esnaf, 2 kişi beyaz eşya tamircisi ve eski sanayide lastik bayii idi. Şu anda yaşayan sınıf arkadaşlarımdan vefat edenlere Allah'tan rahmet yaşayan herkese sağlık, huzur diliyorum.

Akşam Lisesinin Önemi

Ailevi nedenlerle lisede okuyamamış fakat okumak içinde uhde olan birçok kişiye çok önemli bir fırsat veriyordu. Akşam Lisesi öğrencileri çeşitli yaş gruplarında olmasına rağmen, kimi Anatamir'de, kimi Hava İkmal'de kimileri çeşitli kurum ve kuruluşlarda çalışmasına rağmen mesai bitiminde okuluna geliyor azimle, gayretle çalışıyor lise diplomasını alıyordu. Lise mezunu olmakla yetinmeyip üniversiteyi okuyanlar da oluyordu. Bunların arasında iki tane milletvekili, profesörler, üniversite rektörü, üniversite öğretim üyesi olanlar vardır.

Akşam Lisesi mezunlarından Milletvekili Sayın Gani Âşık'ın kitabından bir alıntı yaparak o günlerle ilgili duygularını anlatan bölümü sizlerle paylaşacağım[13].

Akşam Lisesinden mezun olan öğrencilerin bir kısmı fakülte ve yüksekokullara gittikleri gibi bir kısmıda daha iyi iş olanakları sağlayabilmektedirler.

Gündüz okullarında çeşitli nedenler ile okuyamamış olan öğrencilere devletin akşam okulları açmak sureti ile vermiş olduğu bu son fırsat hertürlü takdirin üstündedir.

Kayseri Akşam Lisesi

Akşam Lisesi'ne devam ettiğim yıllarda, 30 yaşıma merdiven dayamıştım (1963-1967). Delikanlılığın sonu, olgunluğun başlangıcındaydım. Çocuk yaşta babamı kaybetmenin beraberinde getirdiği sorunlar ve sıkıntılar yüzünden, zamanında okuma imkânı bulamamıştım. Gerek askerlik hizmetim sırasında, gerekse devlet dairelerinde, bu tahsilsizliğin acı sonuçlarıyla karşı karşıya kalmak beni sarsmıştı. "Okumanın yaşı olmayacağı" gerçeğinden hareketle, çoğu benden daha genç yaştaki sınıf arkadaşlarımla 4 yıl akşam lisesine devam ederek 1967'de mezun oldum. (Akşam liseleri 4 yıl eğitim yapıyorlardı.) Öğrencilik yıllarım, çok tatlı anılarla geçmiş, hocalarımdan gördüğüm şefkat derecesindeki anlayış ve yakınlık; şevkimi artırmış ve güçlükleri aşmamda büyük etken olmuştur. Ben, yaşım ne olursa olsun, bir öğrenci olduğumun bilincindeydim. Hocalarım da, yerine göre öğretmen, yerine göre de arkadaş gibi davranmışlardır. Ölenleri rahmet, yaşayanları saygı ile anarım.

Bir örnek vermek gerekirse, hatırımdan çıkmayan küçük bir olayı burada anlatabilirim:

Coğrafyacı ve müdür muavini rahmetli Aydın Kılıçaslan'ın, sanırım yanlış anladığım bir hareketine alınmış ve okuldan ayrılmaya ve tahsilimi yarım bırakmaya karar vermiş, kendisine de bir mektup yollayarak, "*Değil lise veya fakülte diploması, hayat bile, hak edilmemiş tarizlere muhatap olmayı değmez"* demiştim. Akşam, beni okuldaki sıramda göremeyen Aydın Bey, evime arkadaşları göndermiş, *"Şayet gelmezse, ikna etmek için benim geleceğimi de söyleyin*." tembihinde bulunmuştu. Bu incelik ve babacanlık karşısında dayanamayıp, arkadaşlarla okula döndüğümde hatırımı almış, yeniden okulumu sevmemi sağlamıştı.

Lise yıllarım çok renkli geçti denilebilir. Edebiyatı seviyor, fen derslerinde güçlük çekiyordum. Bu güçlüğün önemli bir nedeni de, ilk ve ortaokulu dışarıdan bitirmemdi. Ortaokulun matematiğinden borçlu olarak, liseye kaydolmuştum. Lise 1'de matematikten geçersem, ortaokuldaki borcum kalkacaktı. Yani ilkokul matematiği üzerine -o da hariçten bitirme- lisede cebir ve geometri okuyorduk. O nedenle, lise hayatımın çeşitli güçlükleriyle ilgili olarak, bazan da, hocaların özelliklerini konu alan şiirler yazardım.

Kendimle ilgili olarak:

Cebir bana bakar, ben de cebire
Konuşmayız, dillerimiz başkadır
Günden güne ayrılırız, ha bire
Çok eskiden yollarımız başkadır

Kimya ince, kafam kalın almıyor
Biyoloji hiç aklımda kalmıyor
Çalışıp okumak, kolay olmuyor
Gündüz gece hallerimiz başkadır

[13] A.Gani Aşık, Burçak Tarlasından Millet Meclisine, 1 Cilt. Tisamat, Ankara, s.69-72.

Hocalarla ilgili olarak yazdığım şiirlerden bir kaç örnek de şöyle:

Zarif olur Hilmi Bey'in nüktesi
Fena tutar Tarhan Bey'in öfkesi
Bir âlemdir Şükrü Bey'in süksesi
İskarpin boyatır, yağlarcasına

Aydın Bey herkese iyilik besler
Kafası kızarsa çok fena tersler
Okutur karadan denizden dersler
Salınır yürürken, dağlarcasına

Nuri Orbay'ımız, tam bir filozof
Ona göre hayat, anlamsız ve kof
Gün olur konuşmaz ve hep çeker of
Gün olur ki coşar, çağlarcasına

Edebiyatçımız Fethi Baygın'dır
Tarihçinin, şöhreti çok yaygındır
Mesut Bey'e müzik ne de uygundur
Mest olur dinlerken, ağlarcasına

İlahiyat Fakültesi'nin kapısını aralaması nedeniyle, yaşam kavgamda bir kilometre, taşı olan Kayseri Akşam Lisesi için yazdığım aşağıdaki şiir, okul kapanıncaya kadar uygun bir yerde asılı kalmıştır.

Akşam Lisesi için

Güneşin battığı, ufkun karardığı sanılırken,
Ümitlerin püskül püskül sarardığı sanılırken.
Ve durmadan çırpınırken fırtınalar denizinde
Dalgaların dağlar gibi kabardığı sanılırken

Bir sandal yanaştı okyanusların orta yerinde
Yeni bir sabahın tül tül ağaran ilk seherinde
Fırtınalar dindi, esiyor tatlı ılık bir meltem
Parlayan güneşin aksi suların en derininde.

Yapıştık sandala selametle ne gam ne gaile
Dalgalar gibi yıllarca özlem duymuştuk sahile
His ve düşüncelerimizde yeni nüans cümbüşü
Bir potada eridi, kaynadı madde mana ile

Sembolize edilmiştir hayatın realitesi
Geçmişten kalan izler geleceğin daha ötesi
Toplumdan koptuğunu sananları ömür boyunca
Şefkatle bağrına basmağa hazır Akşam Lisesi

A.Gani AŞIK
1966-1967 Mezunu

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer...

1964-1965 öğretim yılı Akşam Lisesi 7 Ed-A sınıfı.
"Hayat akşam başladığı için..." diyen Akşam Liseliler eğitimin yaşı yoktur prensibine uymuşlardır.

Bu resin sayın Necip Çağlı'nın albümünden alınmıştır. kendilerine teşekkür ederiz.

Fotoğraf 1: 1964-1965 öğretim yılı Akşam Lisesi 7 Ed-A sınıfı

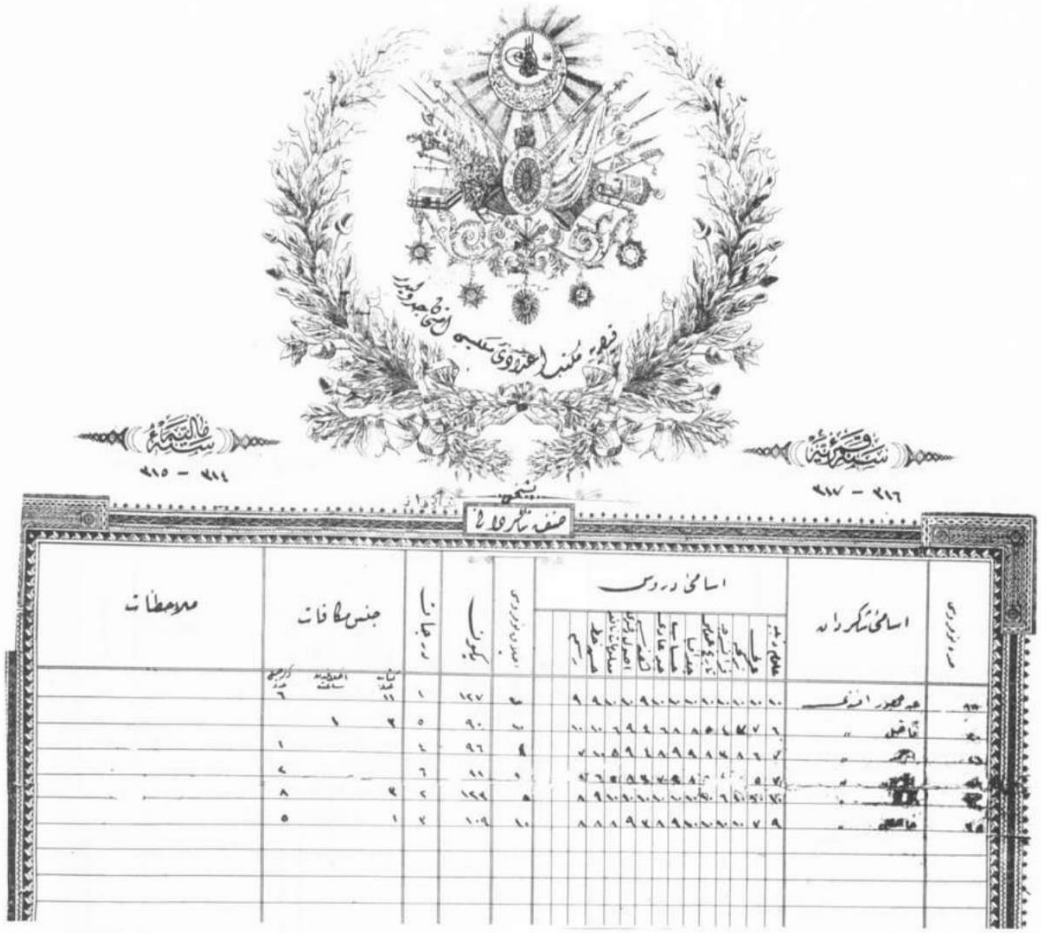

1888-1889 (Seneyi maliye 1315-1316, Sanayı Kameriye 1317-1316) Öğretim yılındaki Sınıf Geçme Defterinde Kayseri Lisesi öğrencilerinin dersleri ve notları.

Numarası	Şakirdin Adı	Umumi Diniye	Arabi	Türkçe	Fransızca	Tarihi Umumi	Coğrafya	Hesap	Cebir-i adi	Hendese	Usul Defteri	Malumat-ı nafi	Hüsn-ü hat	Resim	Ahlak notu	Yekün	Derecesi	Cinsi mükafat
18	Abdulsabır Efendi	10	10	10	10	10	10	10	10	9	10	10	9	9	10	127	1	11 ad.kitap
20	Fazıl Efendi	6	7	7	4	5	8	8	6	4	9	6	10	10	10	90	5	2 ad.kitap
21	Ahmet Efendi	7	6	8	3	8	9	9	8	4	9	8	10	7	9	96	4	-
26	Emin Efendi	7	5			8	9	7	2	8	5	6	8	8	8	81	6	-
30	Avni Efendi	10	10	10	6	10	10	10	10	10	10	10	9	8	10	123	2	2 kitap
35	Halis Efendi	9	7	10	10	10	10	9	8	2	9	8	8	8	10	109	3	1 kitap

Fotoğraf 2: 1888-1889, Kayseri İdadisi sınıf geçme defteri

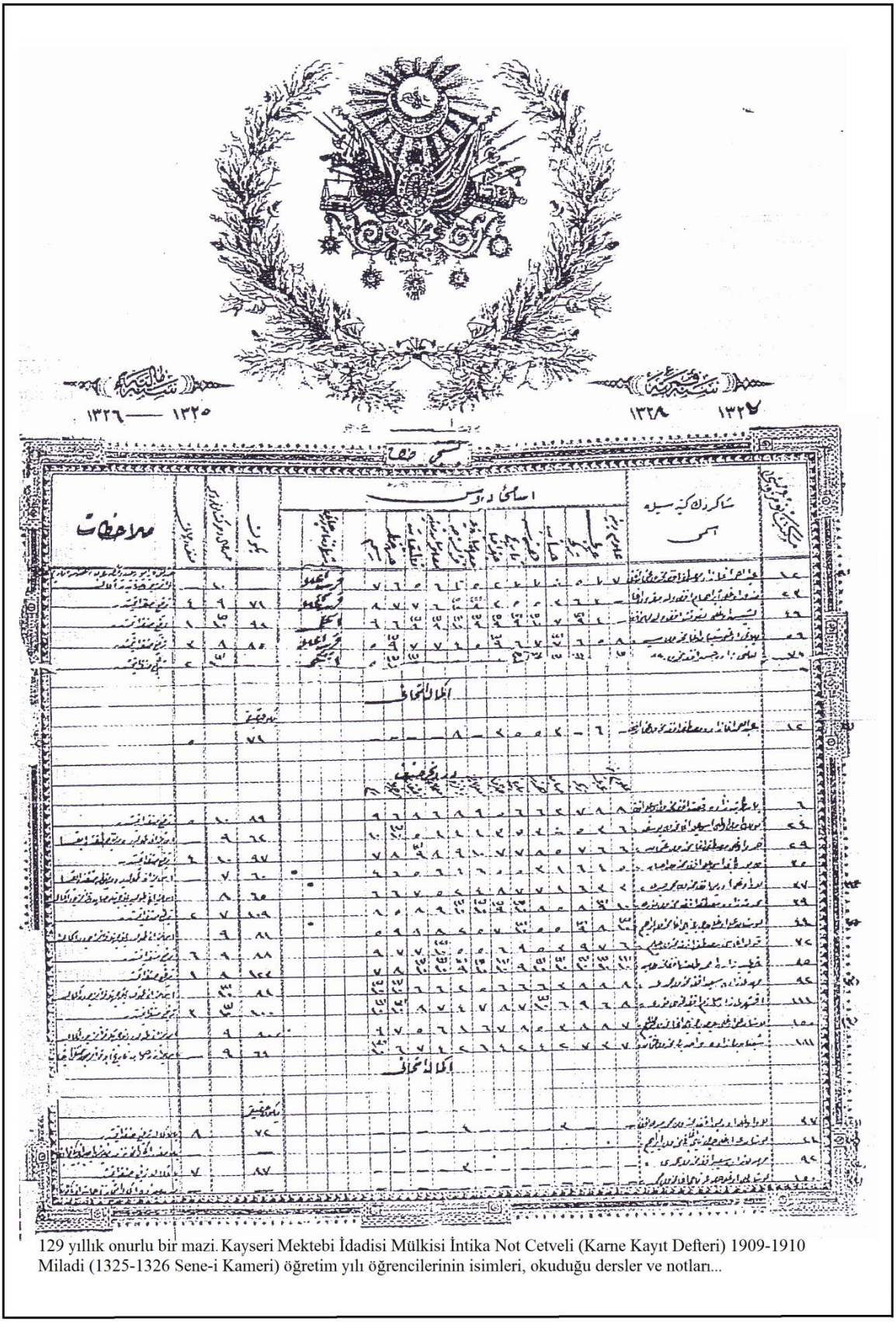

129 yıllık onurlu bir mazi. Kayseri Mektebi İdadisi Mülkisi İntika Not Cetveli (Karne Kayıt Defteri) 1909-1910 Miladi (1325-1326 Sene-i Kameri) öğretim yılı öğrencilerinin isimleri, okuduğu dersler ve notları...

Fotoğraf 3: 1909-1910, Kayseri İdadisi sınıf geçme defteri

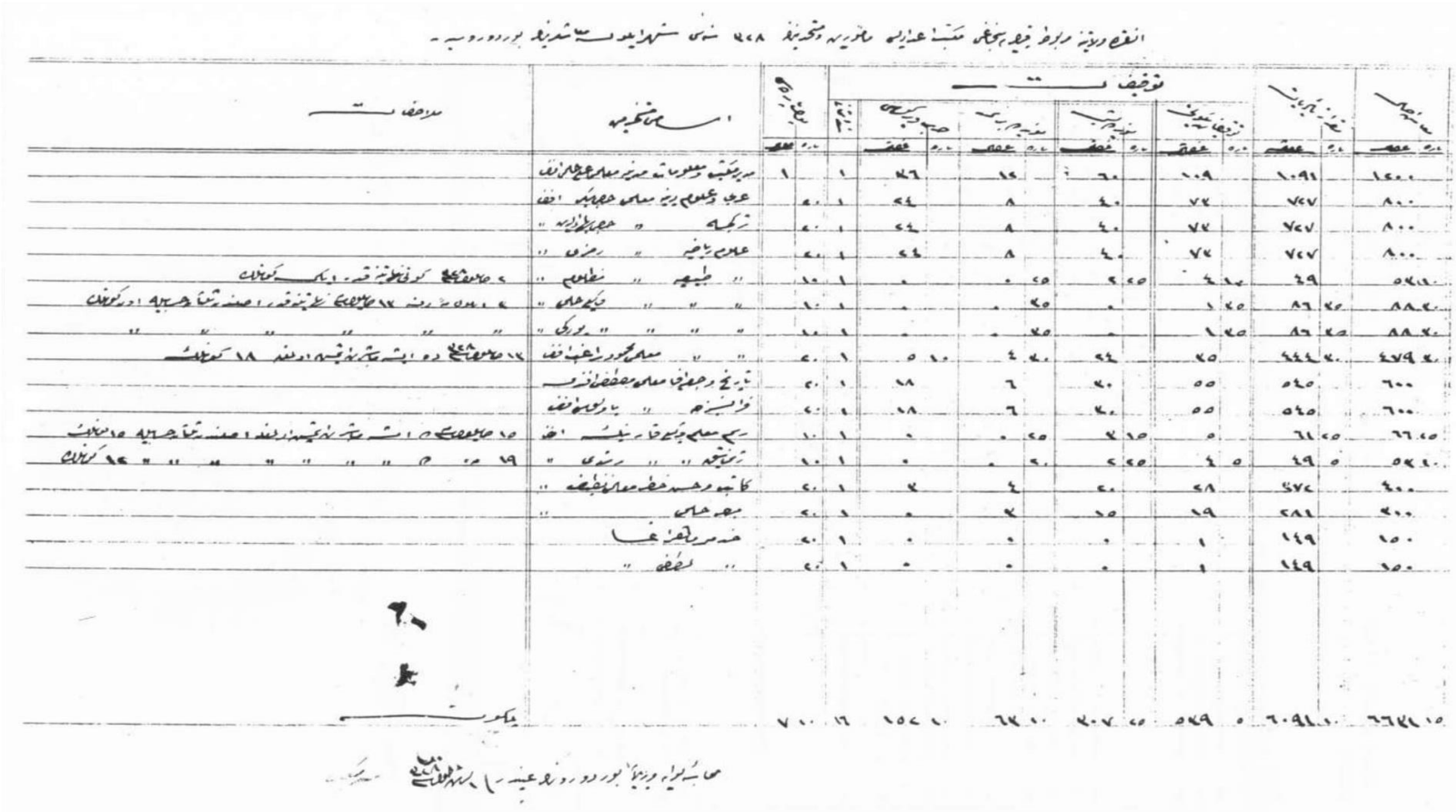

Ankara vilayetine merbut Kayseri Sancağı Mektebi İdadisi (Kayseri Lisesi) maaş bordrosu. (Kayseri Sultanisi Ankara Sultanisi ile 1916 yılında birleştirilmişti.)

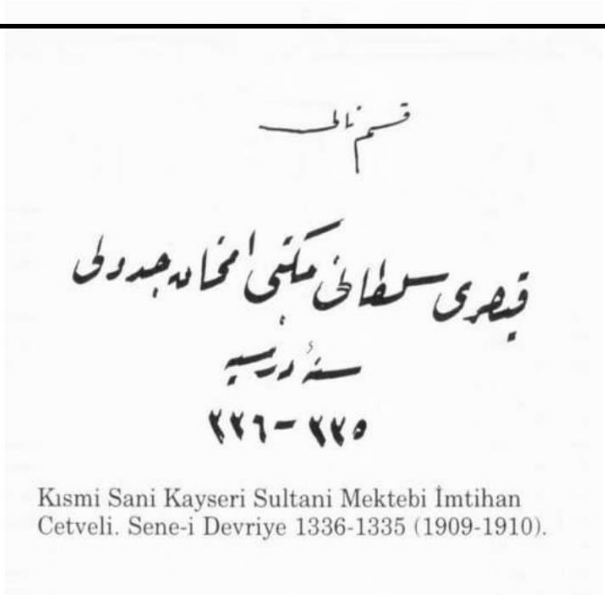

قسم ثانی

قیصری سلطانی مکتبی امتحان جدولی

سنهٔ دریسه

۱۳۲۶ - ۱۳۲۵

Kısmi Sani Kayseri Sultani Mektebi İmtihan Cetveli. Sene-i Devriye 1336-1335 (1909-1910).

Kayseri Mektebi Sultanisi Sınıf Geçme Defterinden bir bölüm. Öğrencilerden; 23 Talaslı Zade İhsan Efendi oğlu Ahmet Efendi, 113 Fevzi Efendi oğlu Necmettin Efendi, 147 Hakkı Zade Mehmet Efendi oğlu Mehmet Efendi, 405 Ömer Efendi oğlu Abdurrahman Efendi. Okutulan derslerden; Siyaseti Nebevi, Lisani Osmani, Tarih, Coğrafya, Ulum-i Tabiye, Fizik, Kimya, Cebir, Ahvali Defter, Hendese, Arabi ve bu derslerden aldığı notlar görülmektedir.

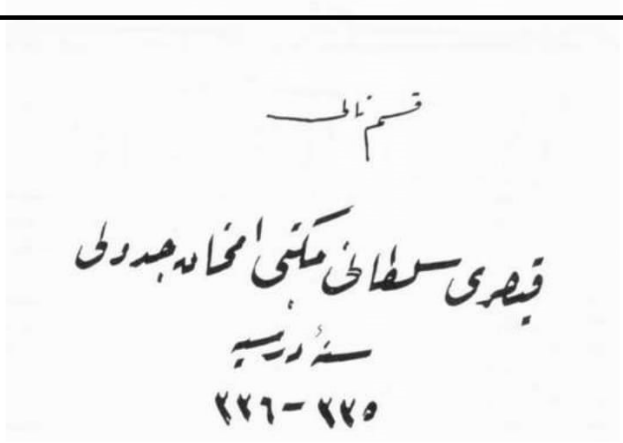
قسم ثانی

قیصری سلطانی مکتبی امحاله جدولی

سنهٔ دریسه

۱۳۲۵ - ۱۳۲۶

Kısmi Sani Kayseri Sultani Mektebi İmtihan Cetveli. Sene-i Devriye 1336-1335 (1909-1910)

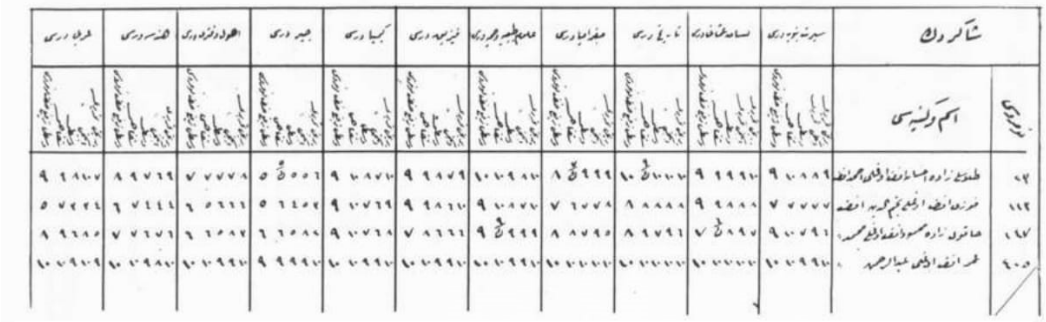

Kayseri Mektebi Sultanisi Sınıf Geçme Defterinden bir bölüm. Öğrencilerden; 23 Talaslı Zade İhsan Efendi oğlu Mehmet Efendi, 113 Fevzi Efendi oğlu Necmettin Efendi, 147 Hakkı Zade Mehmet Efendi oğlu Mehmet Efendi, 405 Ömer Efendi oğlu Abdurrahman Efendi, Okutulan derslerden; Siyaseti Nebevi, Lisani Osmani, Tarih, Coğrafya, Ulum-i Tabiye, Fizik, Kimya, Cebir, Ahvali Defter, Hendese, Arabi ve bu derslerden aldığı notlar görülmektedir.

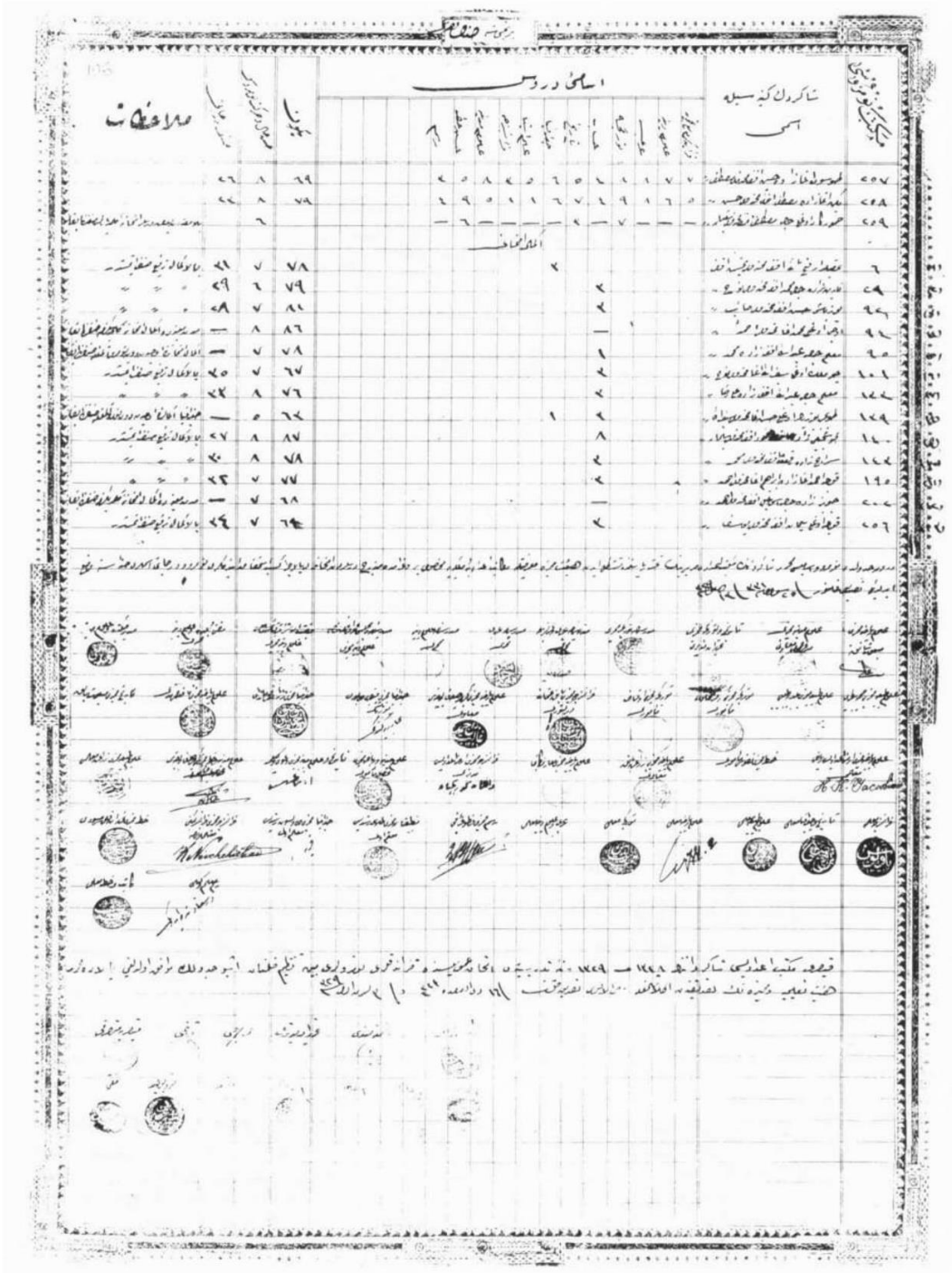

Kayseri Sultanisi'nin (Kayseri Lisesi) 1912-1913 (1328-1329) öğretim yılına ait **Sınıf Geçme Derslerinden bir sayfa.** Öğrencilerin künyeleri ve notları derse giren öğretmenler tarafından imzalanmış (mühürlenmiş) halde görülüyor.

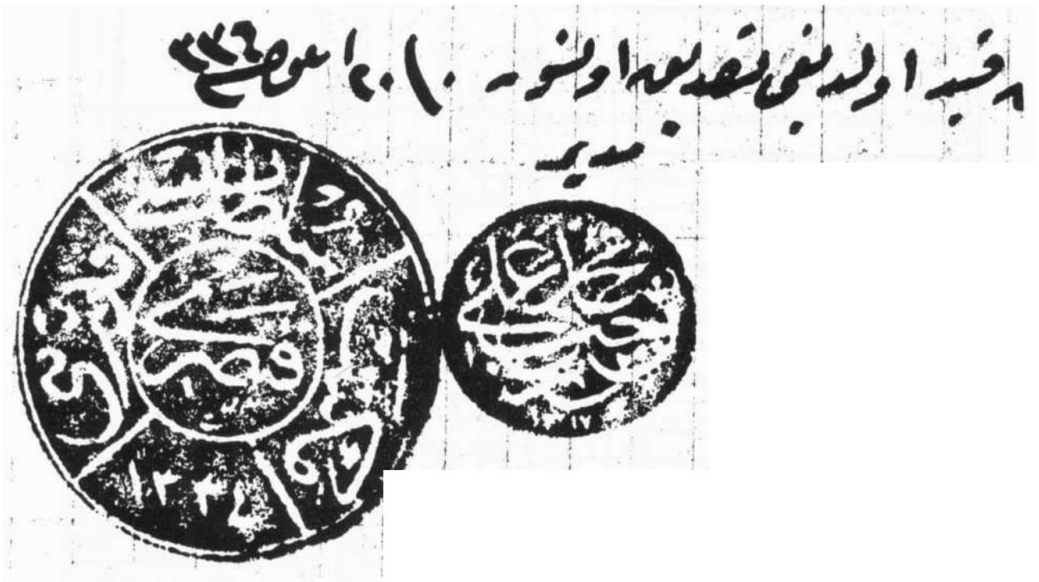

"Muafık kayıt olduğu tasdik olunur. 20 Eylül 1336 Kayseri Mektebi Sultanisi'nin (Kayseri Lisesi'nin) mühürü ve Müdür Ali Bey'in mühürü. Bilindiği gibi o dönemlerde müdür ve öğretmen imza yerine özel mühür kullanırlardı.

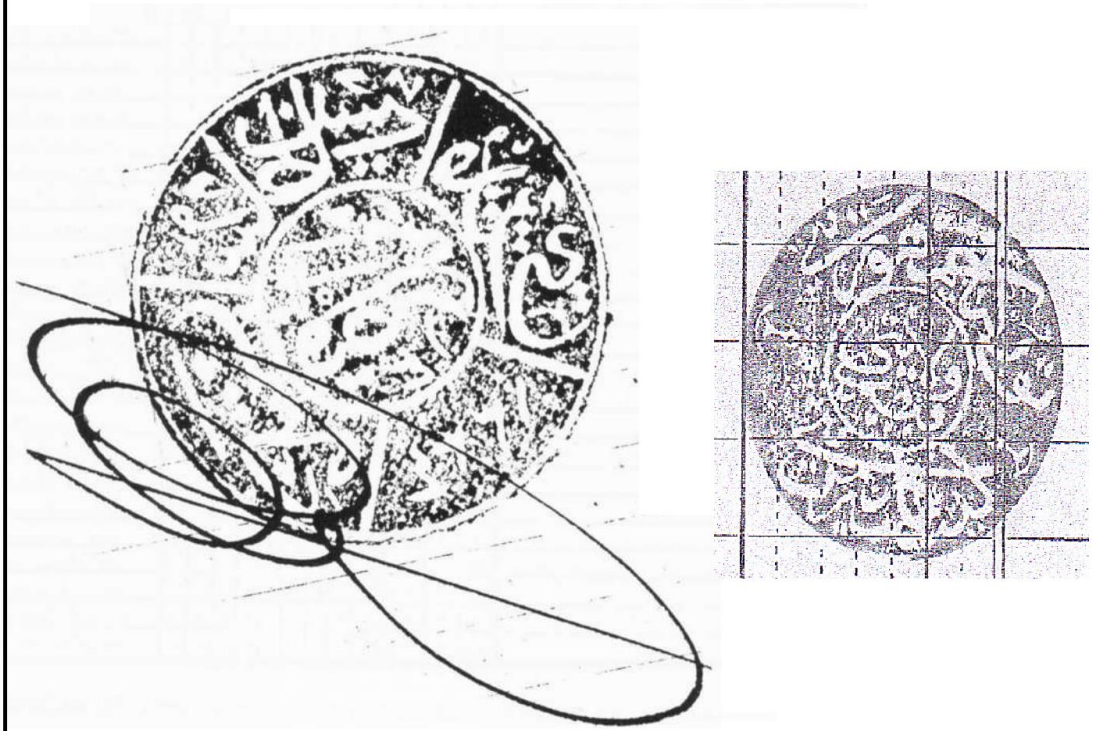

Kayseri Mektebi Sultanisi mührü. Okul direktörü (müdürü) tarafından bir evrakın mühürlenip imzalanmış hali.

Fotoğraf 4: Kayseri Mektebi Sultansi mührü

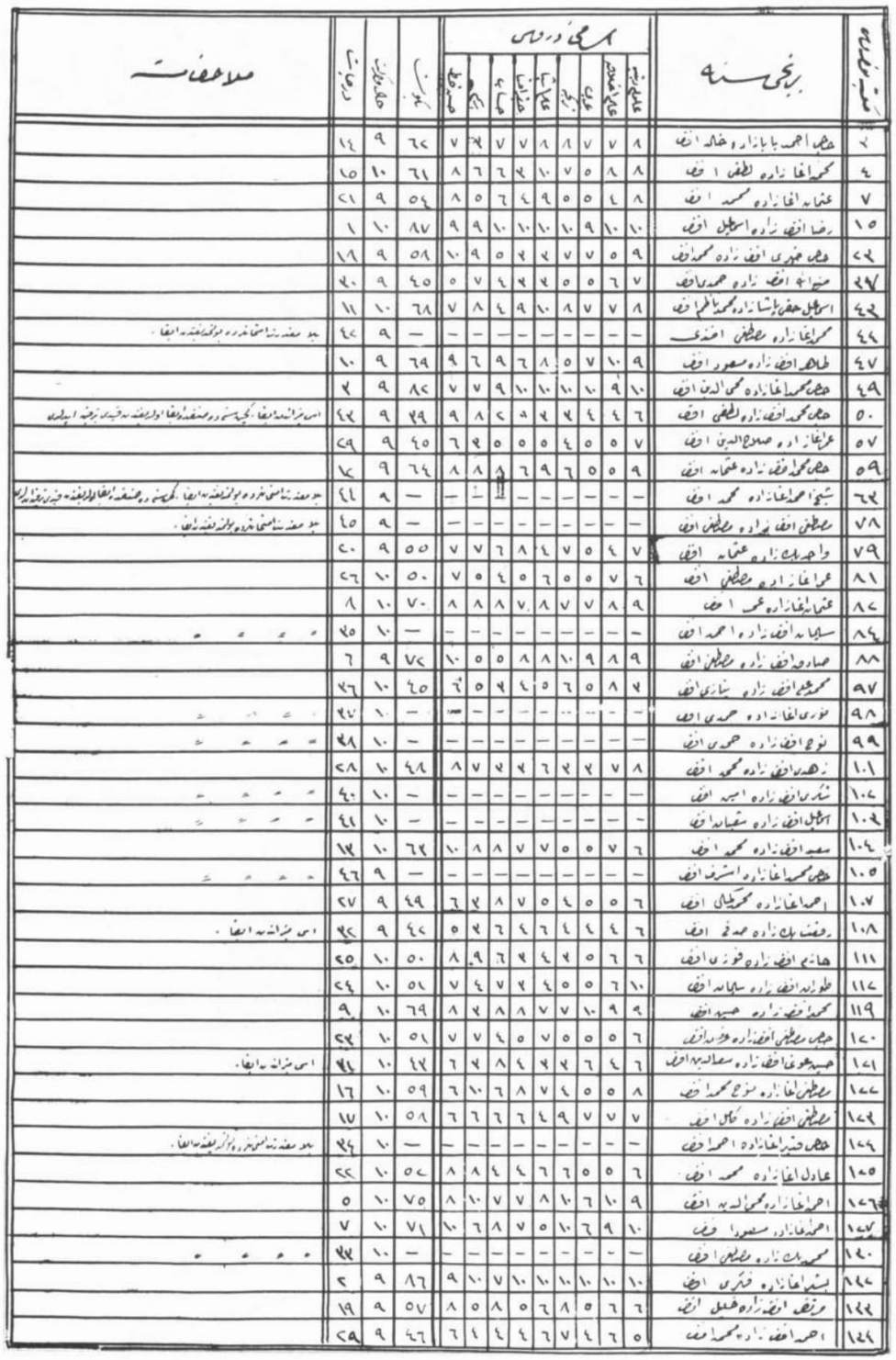

Kayseri Sultanisi (Kayseri Lisesi) Sınıf Geçme Defteri'nden bir sayfa. Öğrencilerin isimleri, aldıkları derslere ait notlar.

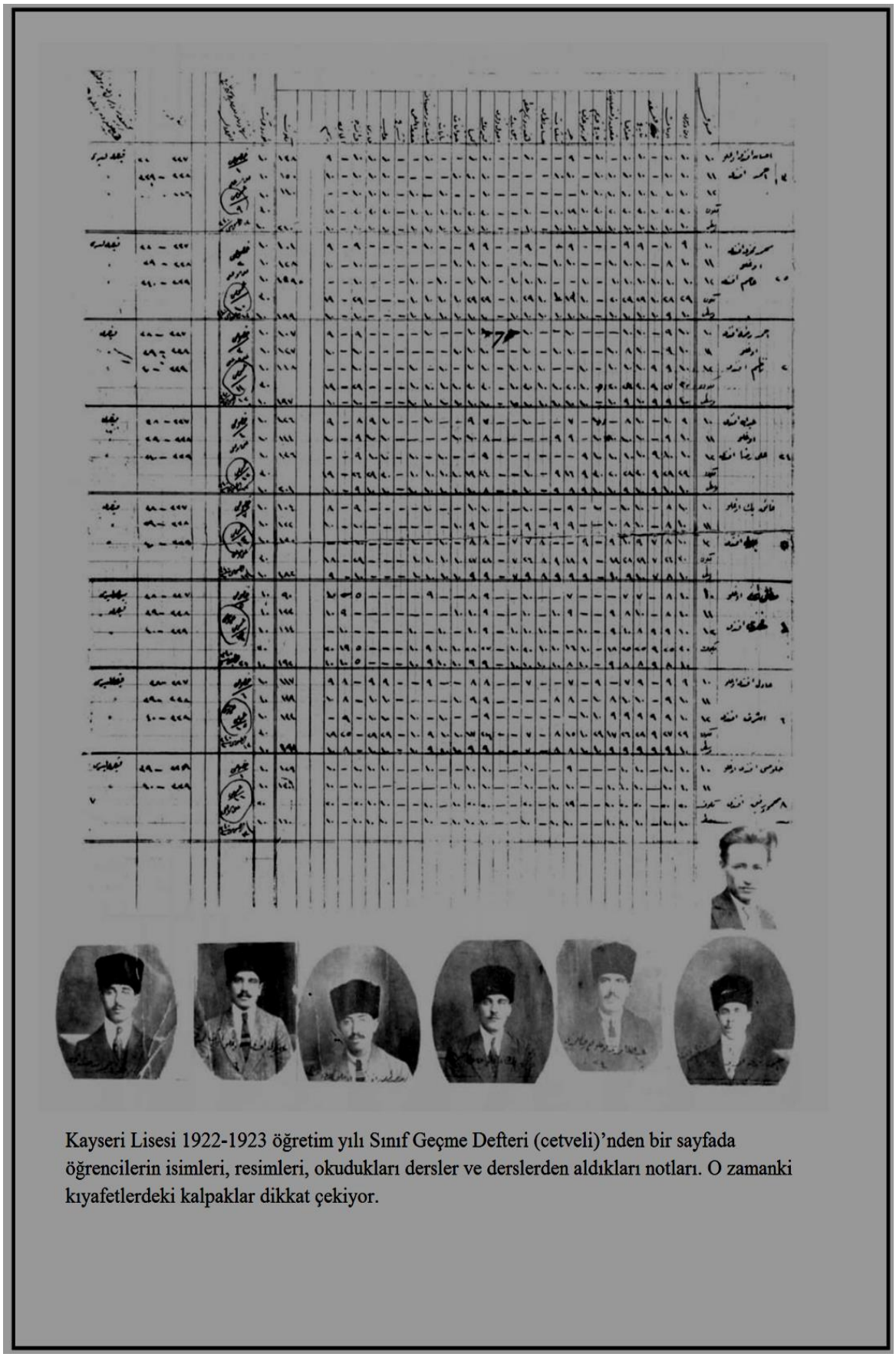

Kayseri Lisesi 1922-1923 öğretim yılı Sınıf Geçme Defteri (cetveli)'nden bir sayfada öğrencilerin isimleri, resimleri, okudukları dersler ve derslerden aldıkları notları. O zamanki kıyafetlerdeki kalpaklar dikkat çekiyor.

Fotoğraf 5: Kayseri Lisesi sınıf geçme defteri, 1922-1923

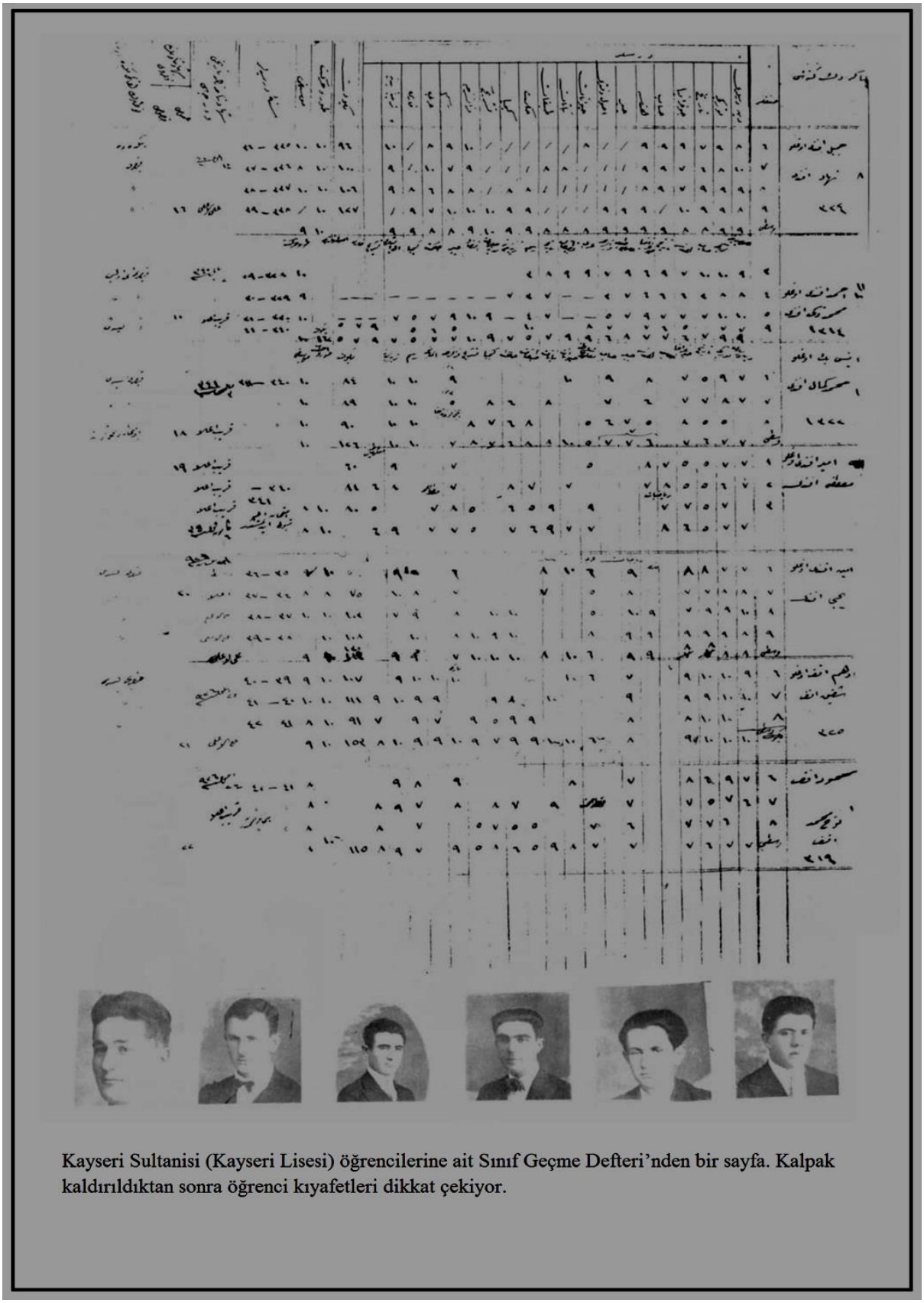

Kayseri Sultanisi (Kayseri Lisesi) öğrencilerine ait Sınıf Geçme Defteri'nden bir sayfa. Kalpak kaldırıldıktan sonra öğrenci kıyafetleri dikkat çekiyor.

Kayseri Lisesi sınıf geçme defteri, 1927-1928 öğrencileri kalpaksız halde.

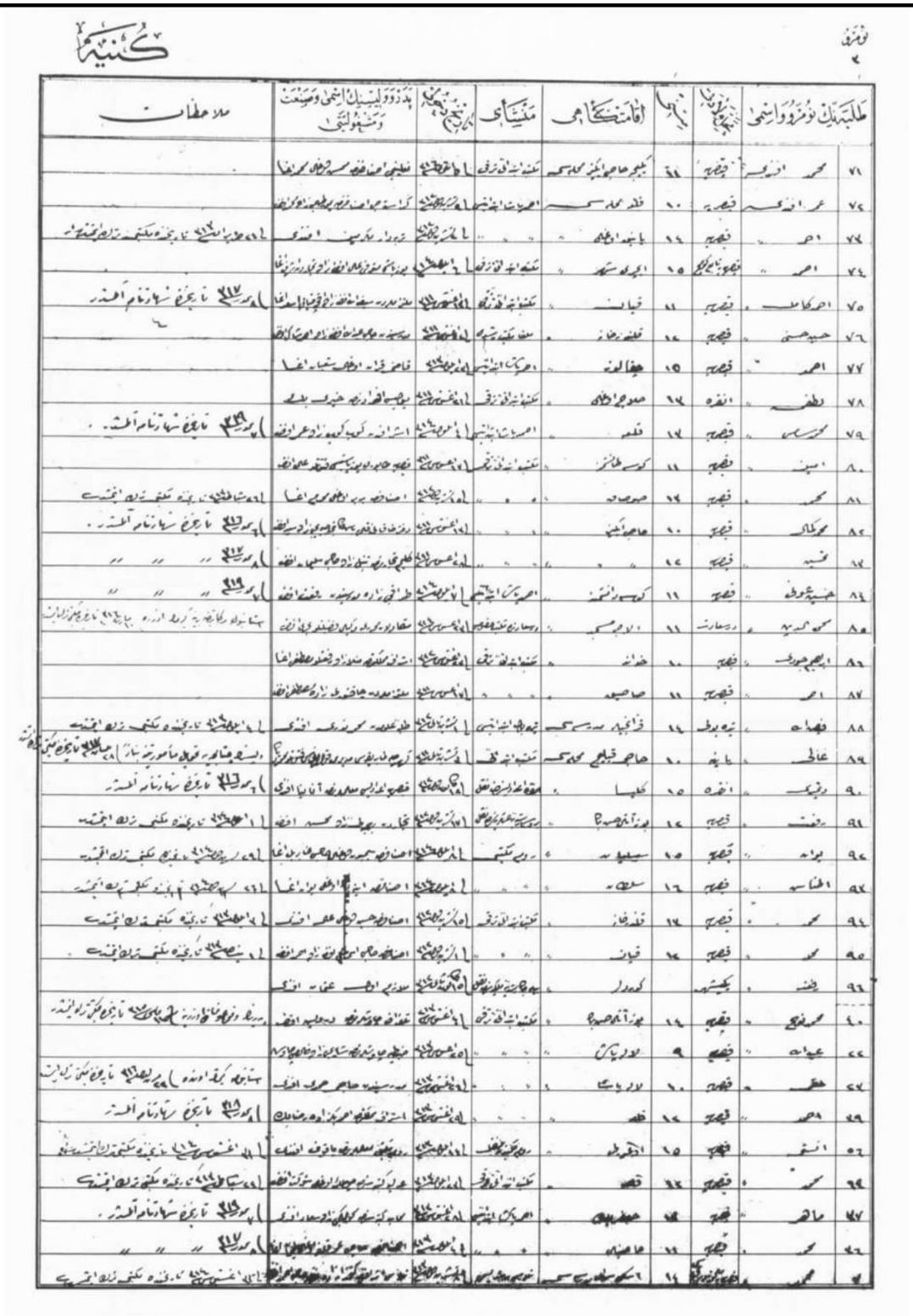

Kayseri Sultanisi (Kayseri Lisesi) öğrenci kayıt (künye) defterinden bir sayfa. (Örnek)

Fotoğraf 6: Kayseri Sultanisi (Lisesi) öğrenci kayıt defterinden örnek bir sayfa

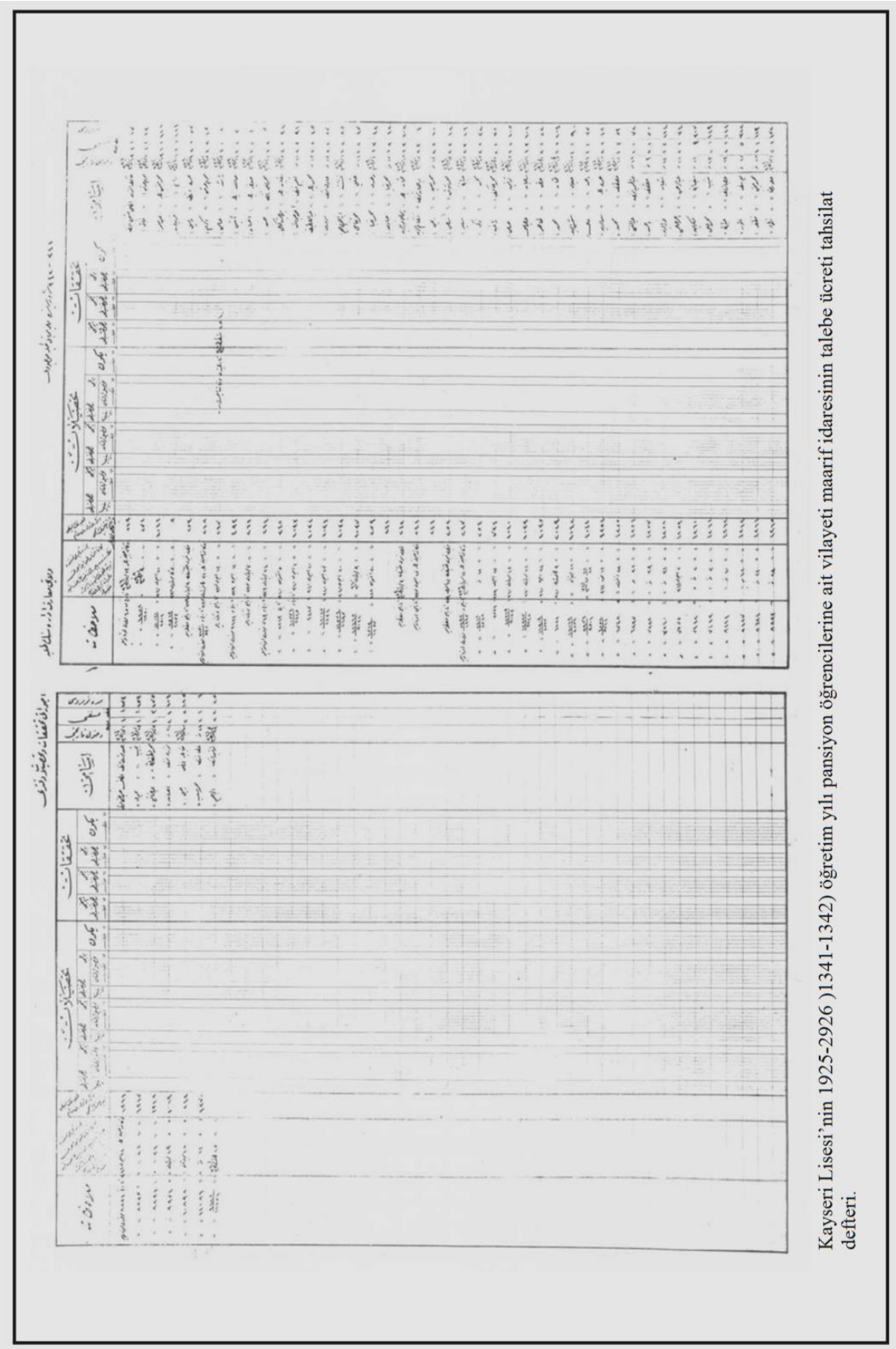

Kayseri Lisesi'nin 1925-2926)1341-1342) öğretim yılı pansiyon öğrencilerine ait vilayeti maarif idaresinin talebe ücreti tahsilat defteri.

sayfa

Fotoğraf 7: 1925-1926 öğretim yılı pansiyon öğrencilerine ait ücretl tahsilat defteri.

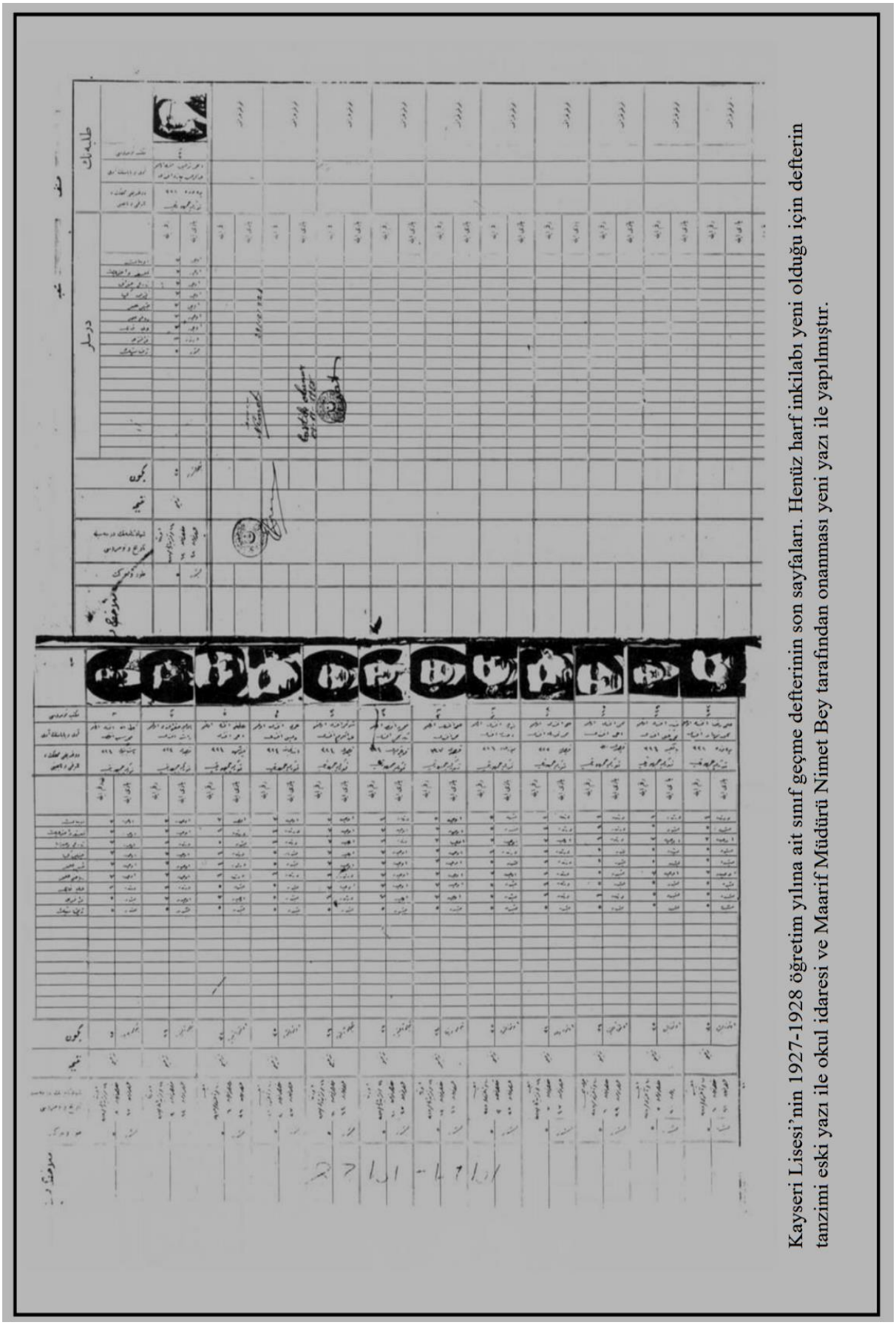

Kayseri Lisesi'nin 1927-1928 öğretim yılına ait sınıf geçme defterinin son sayfaları. Henüz harf inkilabı yeni olduğu için defterin tanzimi eski yazı ile okul idaresi ve Maarif Müdürü Nimet Bey tarafından onanması yeni yazı ile yapılmıştır.

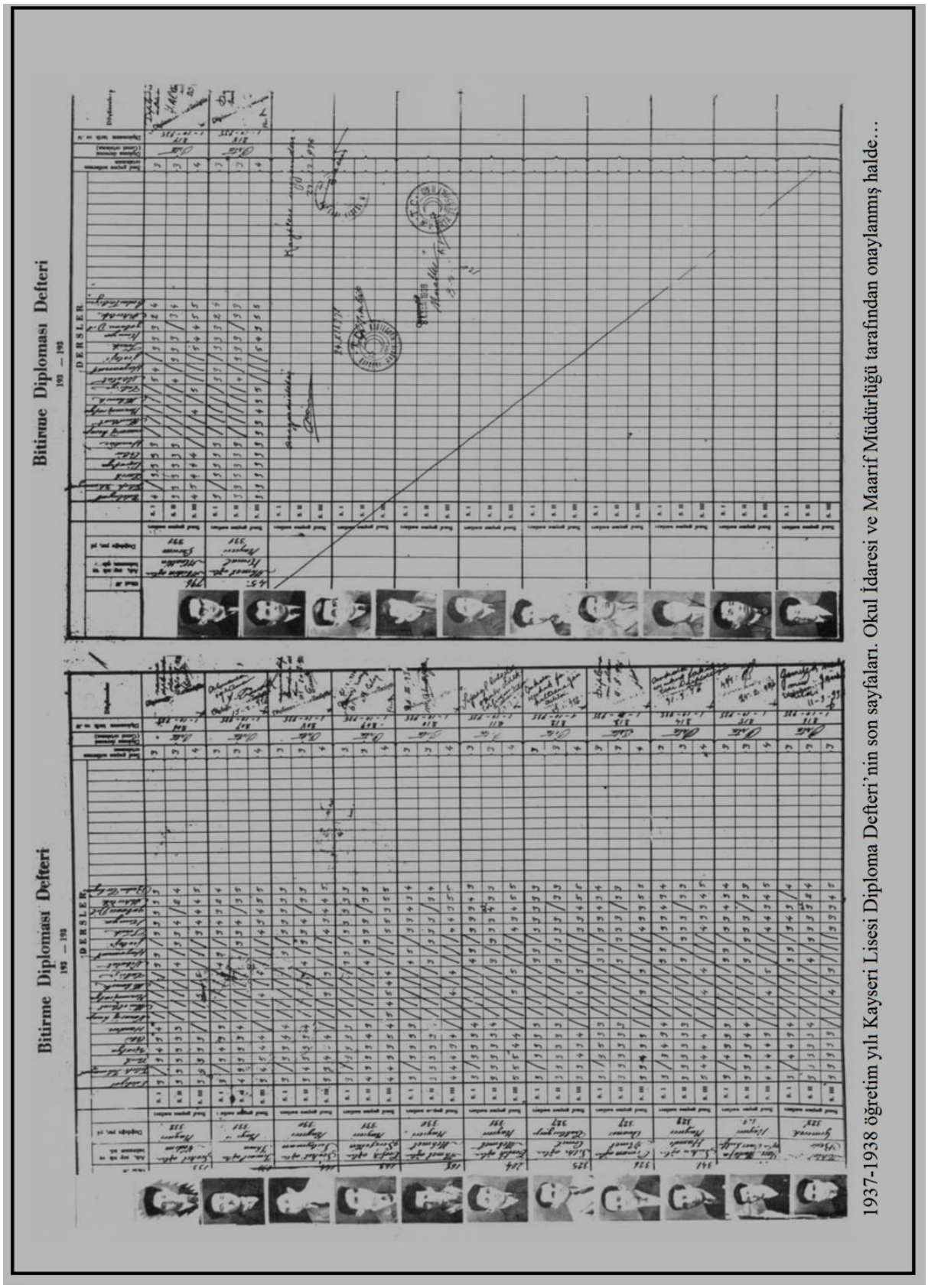

Fotoğraf 8: 1937-1938 öğretim yılı Kayseri Lisesi diploma defteri

Kayseri İdadisi (Kayseri Lisesi) öğrencileri Sınıf Geçme Defterinin (Cetveli) 1898-1899 (1314-1315) öğretim yılındaki öğretmenler (Komisyon) tarafından tasdik edilişi. O zamanki öğretmenlerin isimleri, imza yerine mühürleri basılmıştır. Dersleri ve notları yazıldıktan sonra; Derun-i cetvelde isimleri muharrer şakirdan Efendilerin mektep müdürünün riyaseti tahtında teşekkül eden... Derece-i ula mekatibi idadi mülkesine mahsus programın havi olduğu dersler bil imtihan isimleri... Vazolunan numaraları kesbi istihak eyledikleri tasdik kılındı. 17 Cemaziyelula 1317 (10 Eylül 1315).

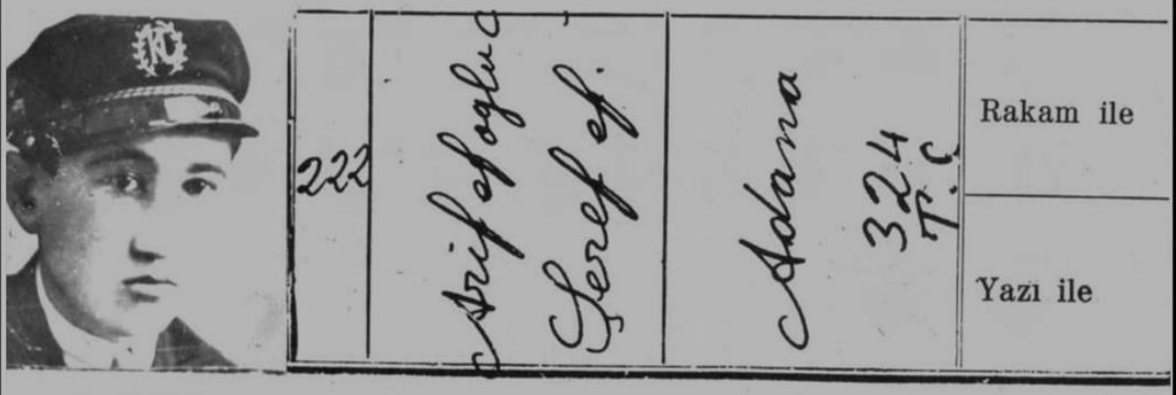

Atatürk'ün harf inkılâbı ve kıyafet inkılâbından sonra kütük ve sınıf geçme defterlerinde kalpaklı öğrenci resmi yerine okul şapkalı (kasketli) resimler, eski yazı yerine yeni yazı ile yazılmış sayfalar görüyoruz. Okul kasketindeki amblem dikkat çekiyor.

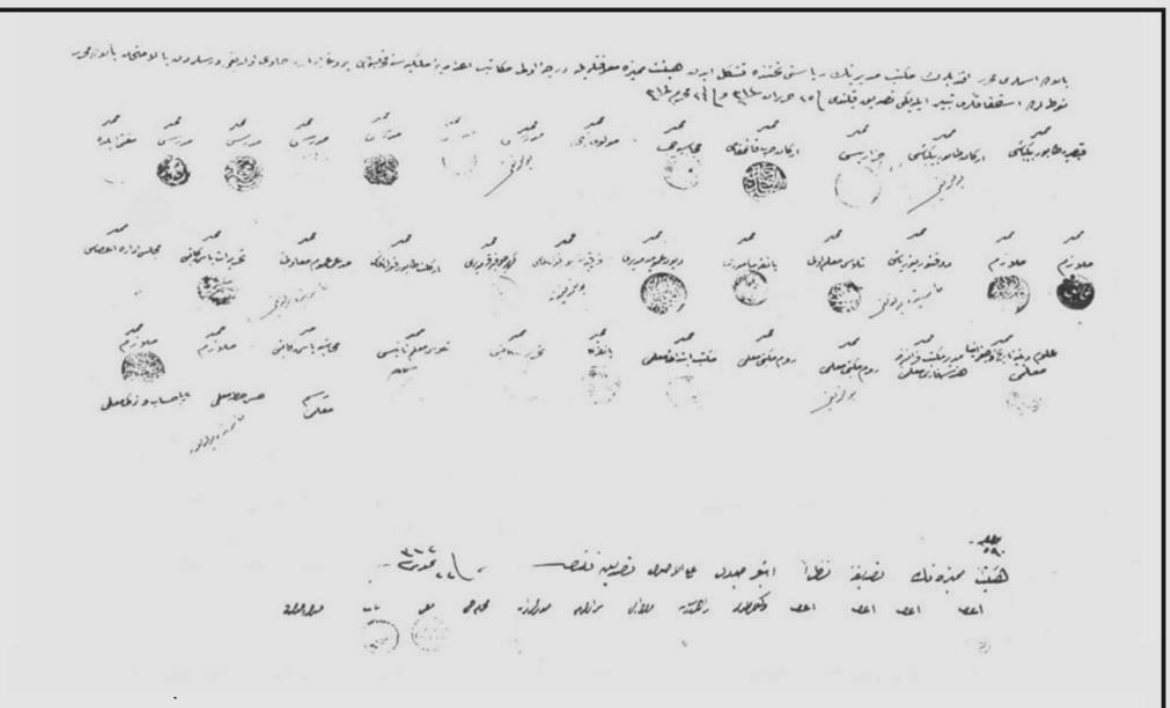

Kayseri İdadisi (Kayseri Lisesi) öğrencileri Sınıf Geçme Defteri'nin 1895-1896 (1311-1312) öğretim yılındaki öğretmenler (Komisyon) tarafından tasdik edilişi. 22 Temmuz 1312 (23.7.1896).

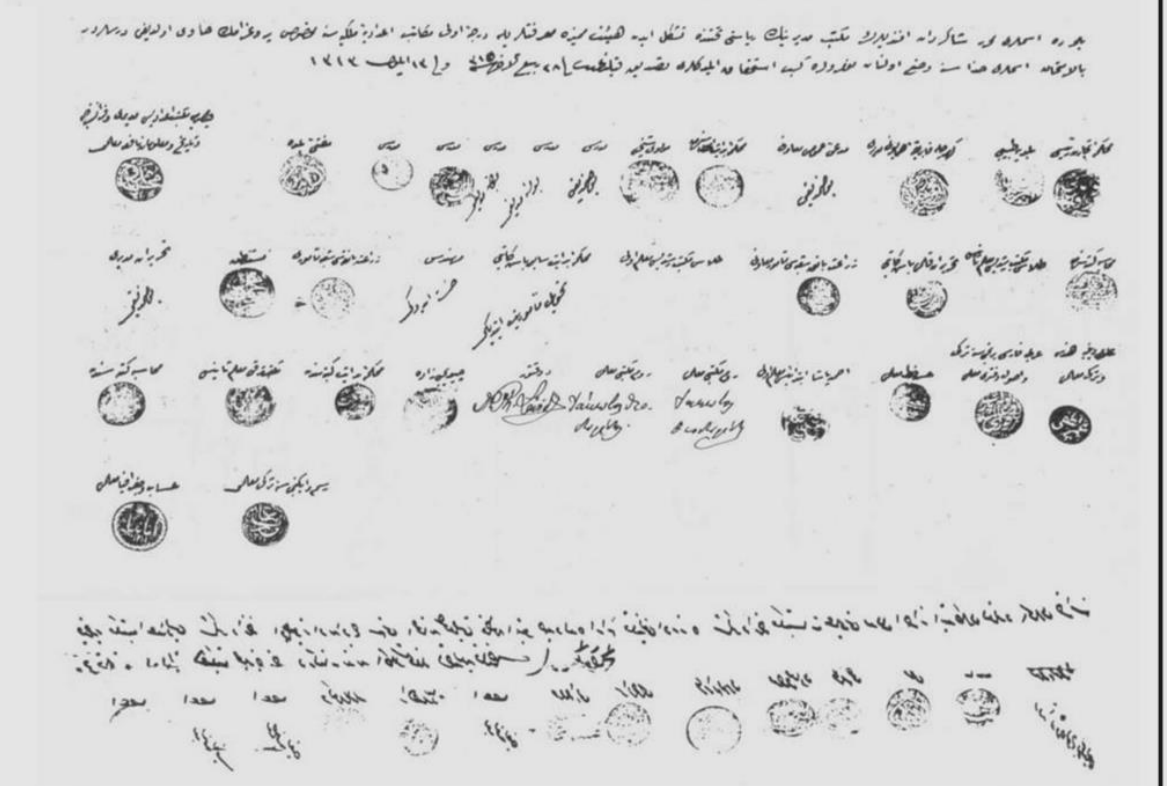

Kayseri İdadisi (Kayseri Lisesi) öğrencileri Sınıf Geçme Defteri'nin 1896-1897 (1312-1313) öğretim yılındaki öğretmenler (Komisyon) tarafından tasdik edilişi. 13 Eylül 1313 (13.9.1897).

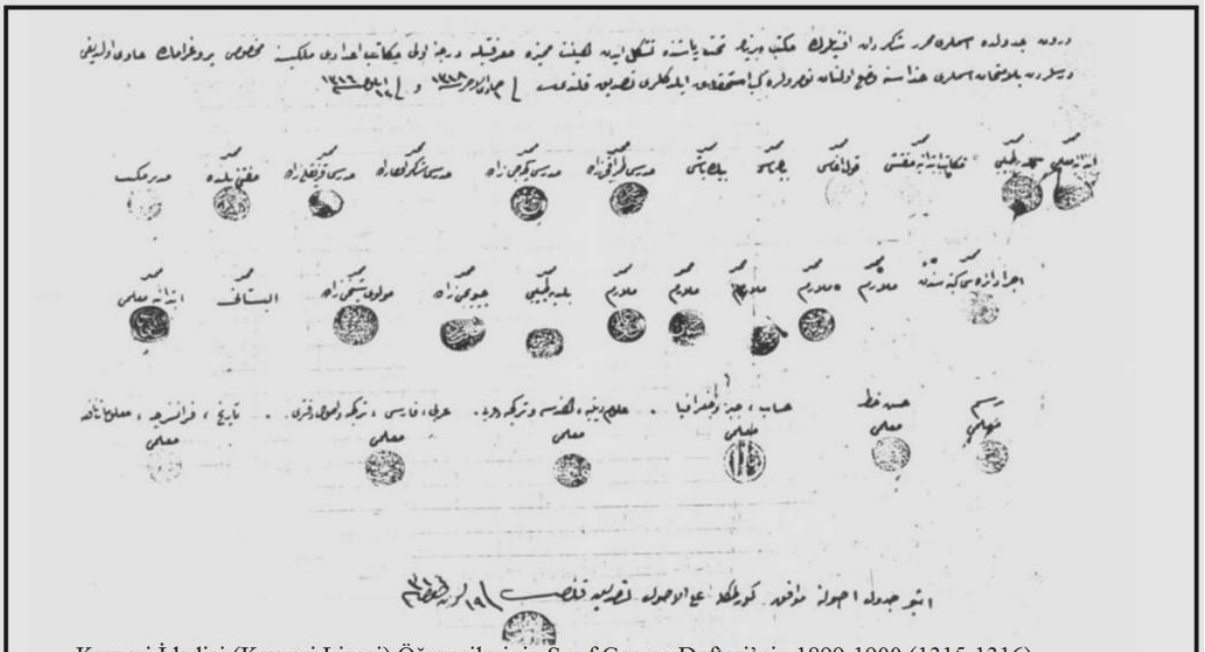

Kayseri İdadisi (Kayseri Lisesi) Öğrencilerinin Sınıf Geçme Defteri'nin 1899-1900 (1315-1316) öğretim yılındaki öğretmenler (Komisyon) tarafından tasdik edilişi (12 Eylül 1316) 12.9.1900. O zamanki öğretmenler.

Kayseri İdadisi (Kayseri Lisesi) Öğrencilerinin Sınıf Geçme Defteri'nin 1903-1904 (1319-1320) öğretim yılındaki öğretmenler (Komisyon) tarafından tasdik edilişi (19 Eylül 1320) 19.9.1904. O zamanki öğretmenler.

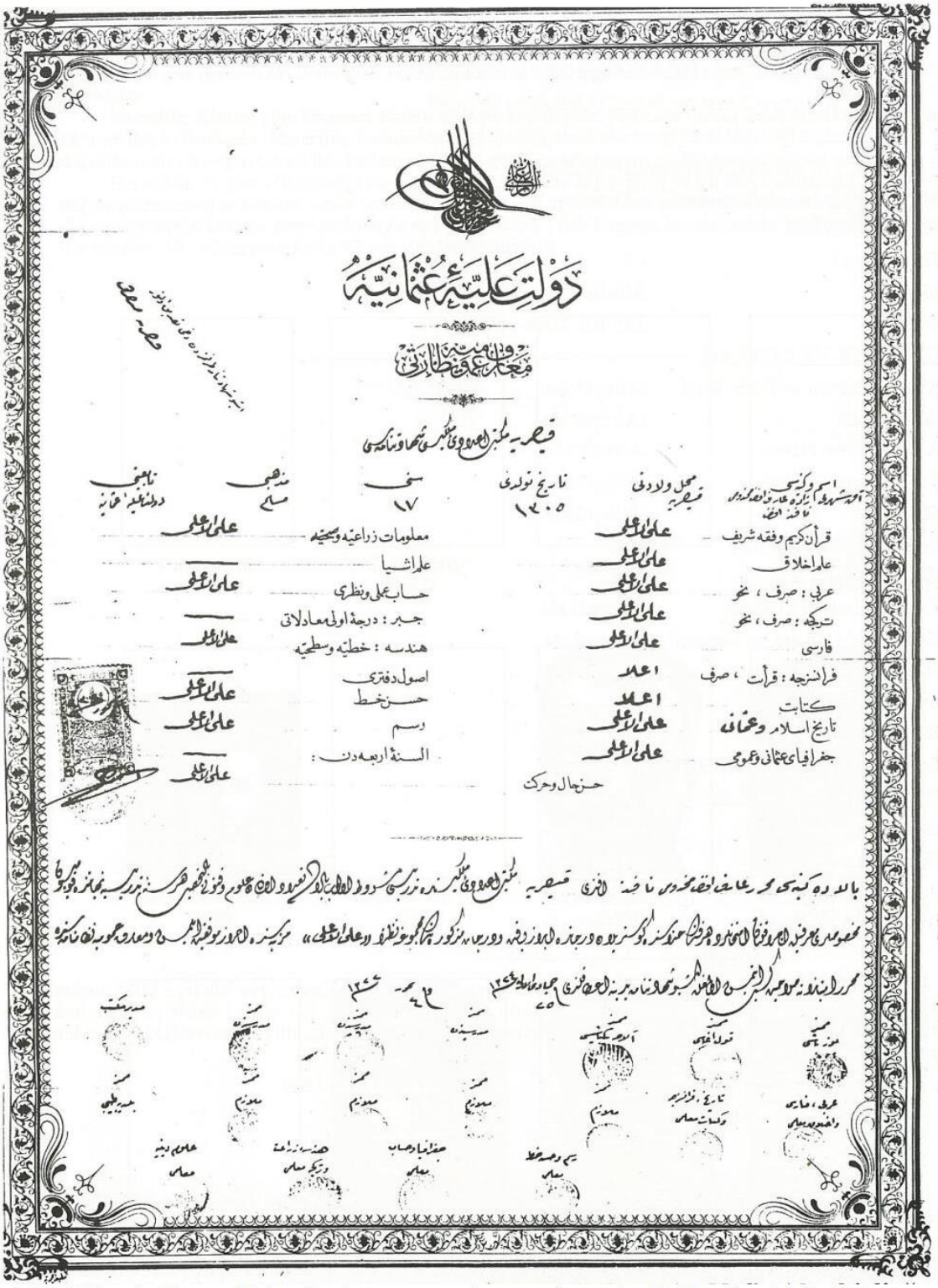

دولت علیهٔ عثمانیه

معارف عمومیه نظارتی

قیصریه مکتب اعدادی ملکیسی شهادتنامه‌سی

اسم وکنیسی	محل ولادتی	تاریخ تولدی	سنی	مذهبی	تابعی
آق شهرلی زاده عارف افندی مخدومی نافذ افندی	قیصریه	١٢٠٥	١٧	مسلم	دولت علیهٔ عثمانیه

قرآن کریم وفقه شریف	علی الاعلی	معلومات زراعیه وسحیه	علی الاعلی
علم اخلاق	علی الاعلی	علم اشیا	—
عربی : صرف ، نحو	علی الاعلی	حساب عملی ونظری	علی الاعلی
ترکجه : صرف ، نحو	علی الاعلی	جبر : درجهٔ اولی معادلاتی	—
فارسی	علی الاعلی	هندسه : خطیه وسطحیه	علی الاعلی
فرانسزجه : قرأت ، صرف	اعلا	اصول دفتری	—
کتابت	اعلا	حسن خط	علی الاعلی
تاریخ اسلام وعثمانی	علی الاعلی	رسم	علی الاعلی
جغرافیای عثمانی وعمومی	علی الاعلی	السنهٔ اربعه‌دن :	—
		حسن حال وحرکت	علی الاعلی

1908 Yılında Kayseri Lisesi'nden mezun olan merhum Av.Nafiz Akşehirlioğlu'nun diplomasının 30x40 asıl ebadından küçültülmüş hali olup okunuşu arka sayfadadır.

TUĞRA

Devleti aliye-i Osmaniye Maarifi Umumiye Nezareti
Kayseriye Mekteb-i İdadiye-i Mülkiye Şehadetnamesi
Akşehirli Arif Efendi Mahdumu Nafiz Efendi

Mahalli Veladeti (doğum yeri)	:Kayseriye
Tarih-i Tevellüdü	:1305
Sinni(Yaşı)	:17
Mezhebi	Müslim
Tabiyeti	:Devleti Aliye-i Osmaniye

DERSLER VE NOTLAR ----------

Kur'an-ı Kerim ve Fıkhı Şerif	:Aliyyül ala
İlm-i Ahlak	:Aliyyül ala
Arabi Sarf ve Nahiv	:Aliyyül ala
Türkçe Sarf ve Nahiv	:Aliyyül ala
Rarısi	:Aliyyül ala
Fransızca Kıraet ve Sarf	:Ala
Kitabet	:Ala
Tarih-i İslam ve Osmani	:Aliyyül ala
Coğrafya-i Osmani ve Umumi	:Aliyyül ala
Malumatı Zıraiyye ve Sıhhiyye	:Aliyyül ala
İlm-i Eşya	: ----------
Hesab-ı Ameli ve Nazri	:Aliyyül ala
Cebir, Derece-i Ula Muadelatı	: ----------
Hedese-i Hattiyye ve Sathıyye	:Aliyyül ala
Usul-i Defter	:..... -
Hüsn-ü Hat	:Aliyyül ala
Resim	:Aliyyül ala
Hüsn-ü Hal ve Hareket	:Aliyyül ala

Balada künyesi muharrer Arif Efendi Mahdumu Nafiz Efendi, Kayseriyye İdadiye Mülkiyesinde Tederrüsü meşrut olup, balada teaddüt olunan Ulum-u Fununu bittahsil, her seneyi tedrisiye nihayinde, Komisyonu Mahsusa marifetiyle, her fende, hizasında gösterilen derecatta, ihraz-ı muvaffakiyyet eylemiş olmağla, İşbu Şehadetname yedine ita kılındı.

25 Cemadiyülevvel 1324

(Yetkili Mümeyyizlere ait 15 adet mühür)

Zamanla herşeyin değiştiği gibi diplomalarda değişti. 1907-1908 öğretim yılında Kayseriye Mckteb-i İdadiye-i Mülkiye'sinden (Kayseri Lisesi'inden) mezun olan merhum Nafiz Akşelıirlioğlu 1329 da İstanbul Hukuk Fakültesi'nden mezuniyetine müteakip beş yıl Maraş'ta hâkim olarak çalışmış. Kayseri Belediye Reis vekilliği yapmıştır. Kayseri'nin ilk avukatlarından olup avukat olarak Kayseri'de çalışmış 1957 de vefat etmiştir. Allah'tan rahmet dileriz. Bu belgenin basına kazandırılmasını sağlayan oğlu Av.Sayın Sümer Akşehirlioğlu'na teşekkür ederiz.

Fotoğraf 9: Kayseri İdadisi diploması 1908. Diplomanın Osmanlıca'dan yeni yazıya çevrilmiş hali.

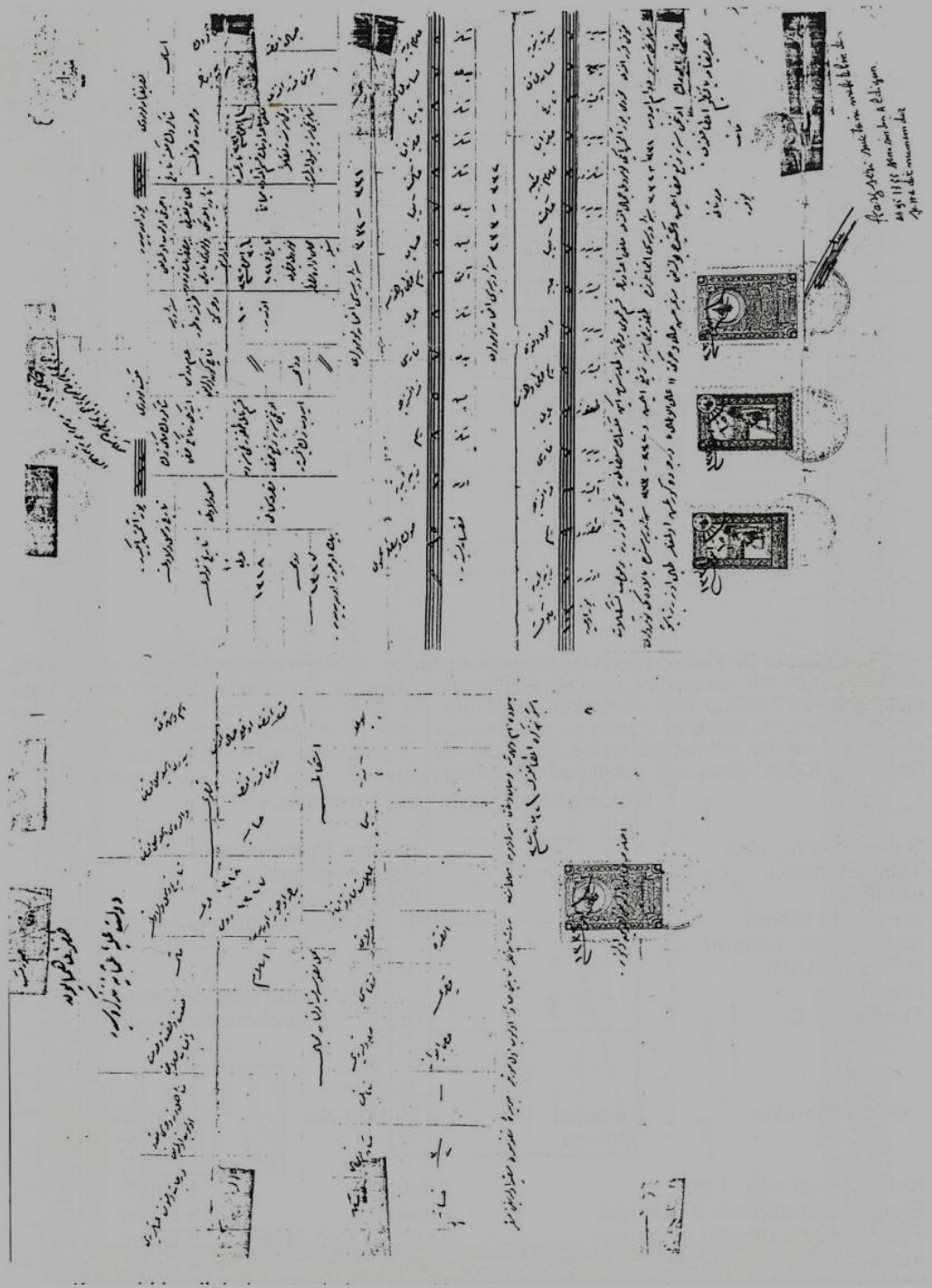

Kayseri Lisesi'nin en eski mezunlarından birisi olan Cemal HATTAT'ın 1333 (1917) de Kayseri Sultanisi'nden aldığı diplomanın ön ve arka yüzü görülmektedir. Allah öyle günleri bir daha göstermesin Devletçe o günleri (Birinci Cihan Yılları) ne derece imkansızlıklar içinde bulunduğumuzun canlı örneğidir. Diploma şimdiki normal A4 kağıdı ebadındaki saman kağıda okul idaresince elden tanzim edilmiş ve "Belde'de fotoğrafçı bulunmadığından fotoğraf yapıştırılmamıştır" denilmektedir.

Fotoğraf 10: Kayseri İdadisi diploması, 1917

Bu da başka Bir Kayseri Lisesi mezununun diploması. Eskilerin kapı gibi diploma dedikleri kadar var. 41X56 cm. ebadındaki aslından küçültülerek alınmıştır. Diplomanın sahibi merhum Hakkı oğlu Tahir FEYZİOĞLU 1927 de Kayseri Lisesi'nden ikincilikle mezun olmuş. Mezuniyetine müteakip Harp Okulu'na gitmiş ve oradan mezun olmuştur. 1972 yılında emekli Albay iken vefat etmiştir. Merhuma Allahdan rahmet dileriz. Bu diplomanın aslı, torunu okulumuz 6 Fen-H sınıfı öğrencisi Nilüfer FEYZİOĞLU tarafından getirilmiştir. Diplomanın ön yüzü ve arka yüzü görülmektedir.

Diplomada şu bilgiler okunmaktadır.

Şahadetname alan
Tahir Efendinin
Ketebesi
Adı: Tahir Efendi
Doğum Yeri: Kayseri
D. Tarihi: 1319
Dini: İslam
Tabiyeti: T.C.

Türkiye Cumhuriyeti
Maarif Vekaleti
Kayseri Lisesi
2. Devre şehadetnamesi

İşbu şehadetname
Tarafımızdan tasdik
olur
Mustafa

Tavrı hareket	Derecesi	Hususi No	Umumi No
5	Çok iyi	2	27

Hakkı efendi oğlu Tahir Efendi mektebimizin 2. devresi Fen kısmında tahsilin icabeden Yukarıda yazılı derslerden imtihan idilerek çok iyi derecede mezun olduğunu gösteren iş bu şehadetname verilmiştir. 5 Temmuz 1927

Müdürü Sani Cafer Efendi — Mektep Müdürü Sadık Efendi

Edebiyat	5 Beştir.
Felsefe	5 Beştir.
Tarih ve Coğrafya	5 Beştir.
Riyaziyat	4 Dörttür
Tabiyat	5 Beştir.
Fiziki	5 Beştir.
Fiziki	5 Beştir
Fransızca	4 Dörttür
Arabi ve Farisi	5 Beştir.

Tahir Feyzioğlu'nun diplomasının arka yüzü ve Türkçe açıklaması

KAYSERİ LİSESİ ŞEREF DEFTERİ

Kurtuluş Savaşı yıllarının Kayseri Sultanisi Müdürü Nafi Atuf (KANSU)'dan sonra 1923-1926 yılları arasında Kayseri Lisesi müdürlüğü yapan Sadık Bey zamanında ziyaretçilerin his ve düşüncelerini kaleme almalarına fırsat vermek amacıyla "Kayseri Sultanisi'nin (Lisenin) muhterem ziyaretçilerine mahsus hatıra defteri" adını taşıyan şeref defteri açılmıştır. Bu tarihi defterin ilk on yedi sayfasındaki izlenimler eski yazıyla, daha sonrakiler yeni yazıyla yazılmıştır. Şeref defterinde yerli ve yabancı birçok imzaya rastlamak mümkündür. Ancak şunu belirtelim ki defterin Osmanlıca, Türkçe vb. dillerde yazılan ibarelerle bir bütün olarak ele alınıp değerlendirilmesi, Kayseri Lisesi'nin tarihini araştıracaklar için daha yararlı olacaktır. Birinci gruptan iki örnek sunacağım:

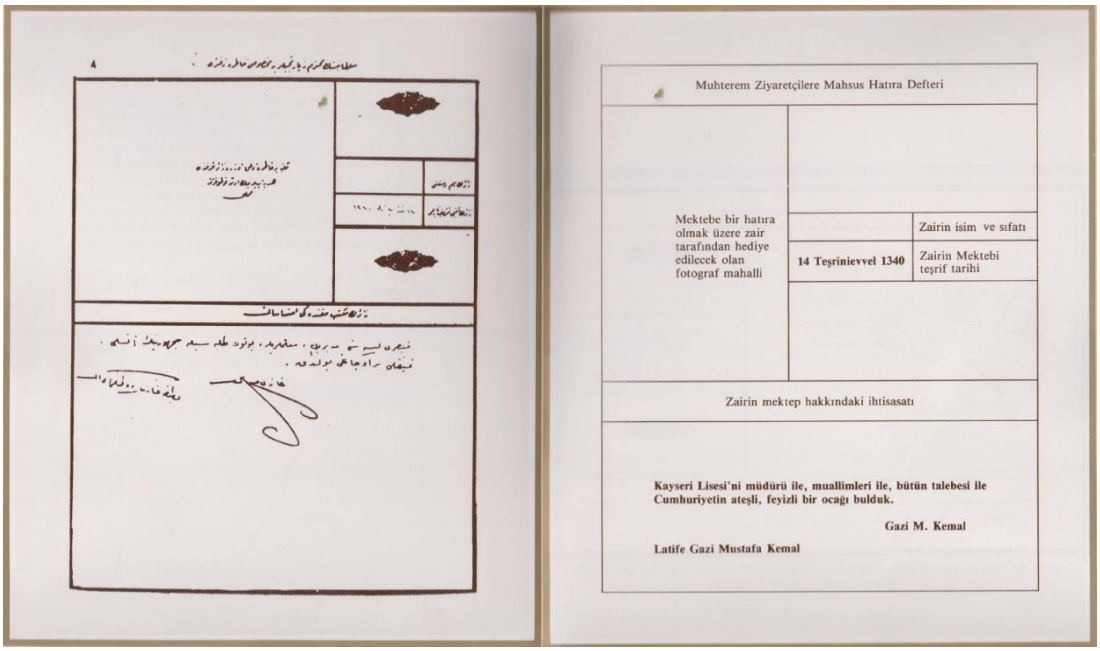

Muhterem Ziyaretçilere Mahsus Hatıra Defteri

Mektebe bir hatıra olmak üzere zair tarafından hediye edilecek olan fotograf mahalli

Zairin isim ve sıfatı

14 Teşrinievvel 1340

Zairin Mektebi teşrif tarihi

Zairin mektep hakkındaki ihtisasatı

Kayseri Lisesi'ni müdürü ile, muallimleri ile, bütün talebesi ile Cumhuriyetin ateşli, feyizli bir ocağı bulduk.

Gazi M. Kemal

Latife Gazi Mustafa Kemal

12

Kayseri Lisesi şeref defterinde Atatürk'ün, eşi Latife Hanım ile birlikte imzaladıkları yazının bulunduğu sayfa ve yeni yazıya çevrilmiş hali.

7. sayfada, Gazi Mustafa Kemal Paşa ve Eşi Latife Hanım'ın birlikte imzaladıkları 14 Ekim 1924 tarihli şu izlenimlerini okuyoruz:

"Kayseri Lisesi'ni müdürü ile muallimleri ile bütün talebesiyle, Cumhuriyetin ateşli, feyizli bir ocağı bulduk."

GAZİ MUSTAFA KEMAL
(İMZA)

LATİFE GAZİ MUSTAFA KEMAL
(İMZA)

Kayseri Lisesi Şeref Defterindeki Kazım Karabekir Paşa'nın Sayfası

Bu "Şeref Defteri'nin" birinci sayfasındaki ilk yazı Milli Mücadele kahramanlarından Şark Fatih'i General Kazım Karabekir (Paşa) imzasını ve 17 Eylül 1339 (1923) tarihini taşımakta ve aşağıdaki izlenimler okunmaktadır:

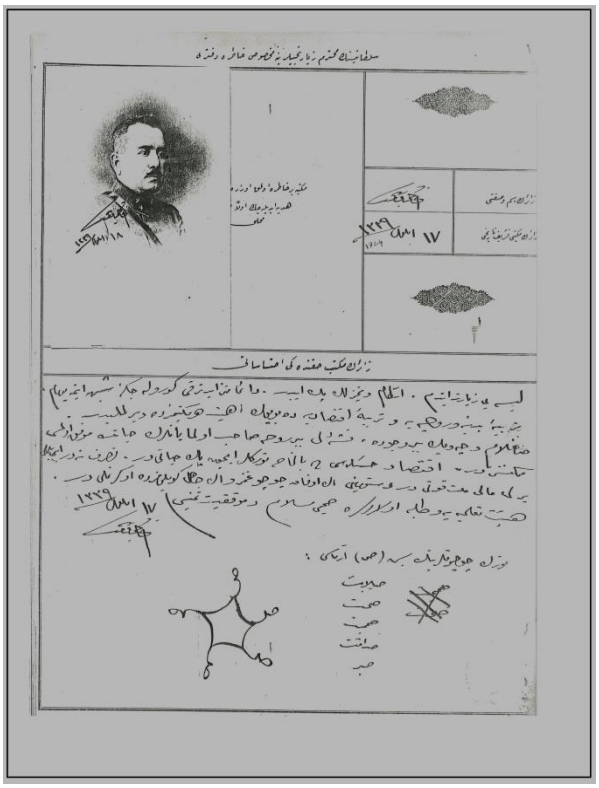

Liseyi ziyaret ettim. İntizam ve temizlik pek iyidir. Daima mütezâit terakki görüleceğine şüphe etmiyorum. Terbiye-i bedeniye ve ruhiyeye ve terbiye-i iktisâdiyeye de büyük ehemmiyet her mektebimizde verilmelidir.

Sağlam ve çevik bir vücuda, neşeli bir ruha sahip olmayanların hayatta muvaffak olması mümkünsüzdür. İktisat meselesi bilhassa Türkler için pek hayatidir. Tasarruf nedir iyi bilmelidir. Yerli malı, millet kuvvetidir düsturunu en ufak çocuğumuz ve en cahil köylümüz de öğrenmelidir. Heyet-i talimiyyeye ve talebe evlatlarıma samimi selam ve muvaffakiyet temennisi," 17 Eylül 1339 (İMZA)

Türk Çocuklarına beş sat (S) arması:
Selâbet (Kuvvet), Sıhhat, Samimiyet, Sadakat, Sabır.

Eski harflerle kalın (S) sesi verilen sat harfi ile başlayan bu beş sözün ortaya çıkardığı "Beş sad arması"nı yıldız biçiminde yazının altına çizmiştir.

Kâzım Karabekir'in Türk eğitim tarihindeki yeri nedir?

Kâzım Karabekir Paşa (1882-1948) Mekteb-i Harbiye mezunudur. I. Dünya Savaşında ve Kurtuluş Savaşında Doğu Cephesi komutanı olarak Doğu Anadolu'da büyük zaferler kazanmış, Millî Mücadeleye ilk desteği sağlayanlardan ve Atatürk'ün en yakın arkadaşlarından değerli bir komutandır.

Onun Türk eğitim tarihinde de yer tutması, eğitimle ilgili eserleri, fikirleri ve uygulamaları nedeniyledir. Fikirleri ve uygulamaları esas olarak Kurtuluş Savaşı dönemine ve Cumhuriyetin ilk yıllarına rastlar. Onun komutanlığının yanında, eğitimci bir kişiliği vardır.[14]

Basında çıkan makalelerinden başka, eğitimle ilgili başlıca eserleri şunlardır: Çocuk Davamız, Şarkılı İbret, Öğütlerim. Onun, "*İstiklâl Harbimiz*"başlıklı değerli ve hacimli eserinde de eğitimle ilgili bazı çalışmaları hakkında bilgiler vardır.

"*Kuvvetli millet, kuvvetli fertlerle olur.*" diyen Karabekir, disipline, ciddiyete, bedenî güce, ahlâkî ve fikrî ilerlemeye dayanan bir eğitim anlayışı savunmuştur. Bazı görüşleri özetle şöyledir: *Fakirlikten kurtulmamız cehaletten kurtulmakla mümkündür. Bunun için ilkokullar bulundukları çevrenin şartlarına göre öğretim yapmalı, köy eğitimi köylünün ihtiyaçlarına göre ve tarımsal gelişmeyi sağlayacak biçimde düzenlenmelidir. Köy çocukları bazı merkezlerde toplanarak sanat ve tarım eğitiminden geçirilmelidir. Makineleşmeli, şirketler kurulmalıdır. Eğitimin yaygınlaştırılması taşrada kurulacak kültür merkezleri (üssülhareke) kanalıyla olabilir. Orta öğretim, yükseköğretime hazırlamaktan çok meslekî ve teknik eğitime*

[14] Nuri Köstüklü, Kazım Karabekir'in Eğitim Konusundaki Görüşleri…

ağırlık vermeli ve iş adamı yetiştirmelidir. Ders kitapları ve dilimiz, Arapça ve Farsçanın etkisinden kurtarılmalıdır. O, çocuklar için *"Şarkılı İbret*"adında şiirler ve müzikli küçük tiyatro oyunlarından oluşan bir kitap yazmış, yurdun çeşitli yerlerinde getirttiği şehit çocuklarına bunları oynatmıştır.

Karabekir, görüşlerini kısmen uygulama alanına da koymuştur. 15.Kolordu Komutanı olarak 1919 Mayıs başında Erzurum'a geldiğinde Ermeni zulmünün ve savaşların yetim bıraktığı çok sayıda Türk çocuğu ile karşılaşmıştır. Karabekir, bu çocukları koruyan ve çeşitli meslekler öğrenmelerini sağlayan okullar açmıştır.**Erzurum ve Sarıkamış'ta açtığı bu tür okullar şunlardır:** ***Sanayi Mektebi, Leylî Yetimler İptidaî Mektebi, Erzurum Ana Mektebi, İş Ocağı, Sıhhiye Mektebi, Sarıkamış Askerî İdadisi, Sarıkamış Ana Mektebi.***

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Müzesi'ne Giden Kayseri Lisesi Şeref Defteri

"Kayseri Lisesi Şeref Defteri" 1986 yılı Eylül ayına kadar çok kıymetli bir emanet olarak Kayseri Lisesi'nde muhafaza edilmiştir. Ancak muhtelif yazışmalarla 1986 yılında "Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Müzesi"ne istenmiştir. Müdürlüğümüzce "**Çiçek dalında güzeldir."** denilerek verilmek istenmemiş, fotokopisi gönderilmişse de Bakanlık emri ile özel kurye gönderilmiş ve bu kuryeye istemeyerek de olsa aslı teslim edilmiş, Eğitim Müzesine gönderilmiştir. Müdürlüğümüzde, yazılı ve boş sayfaların fotokopisinden oluşan "Şeref Defteri" muhafaza edilmektedir. Ziyaretçiler duygularını ona yazmaktadır.

NOT: Şeref Defterindeki yazıların tamamını tam sayfa olarak almak, kitabın sayfa sayısın artıracağından örnekleme metodu uygulanarak bazıları tam sayfa, bazıları da küçültülerek alınmıştır.

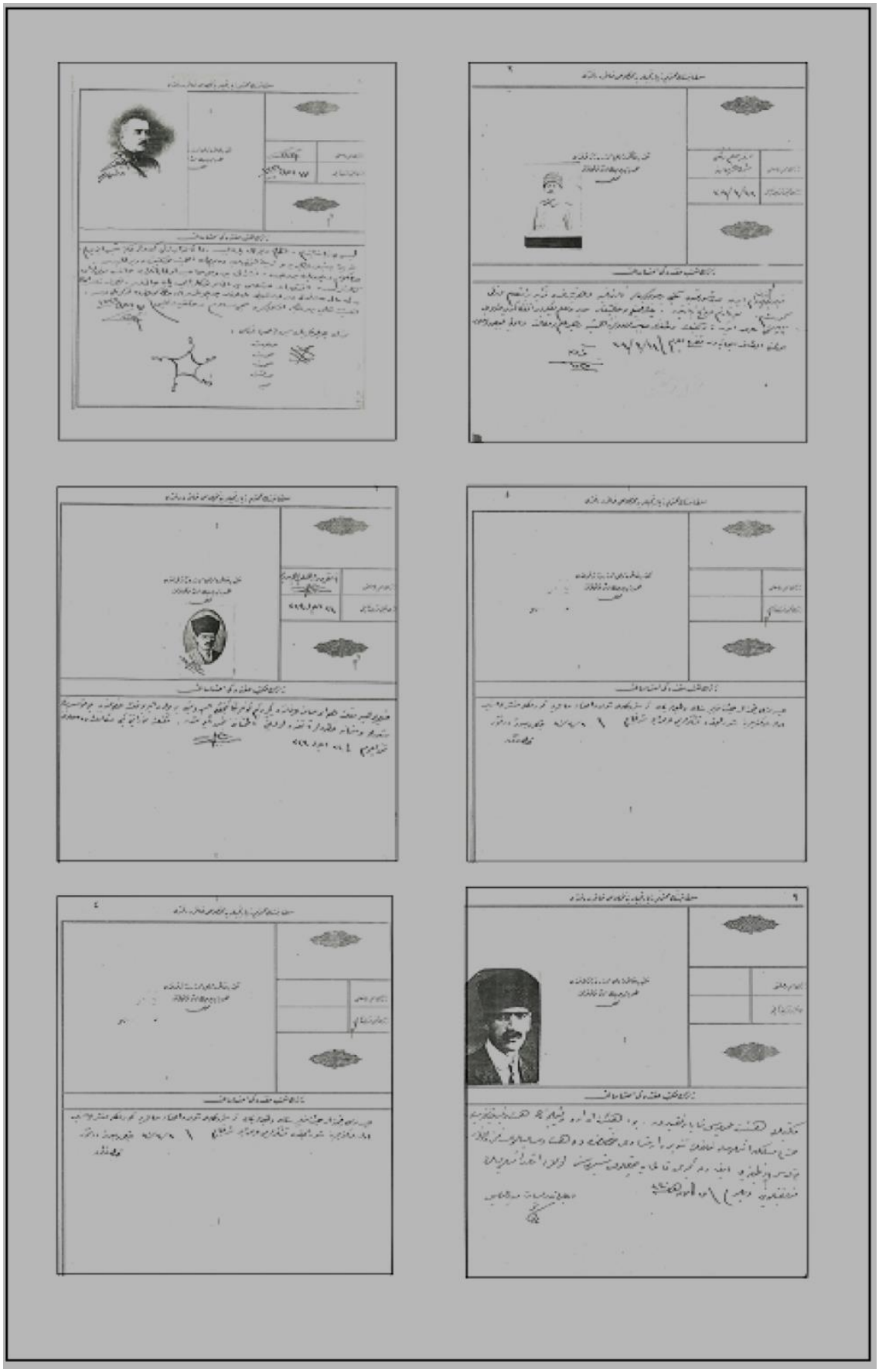

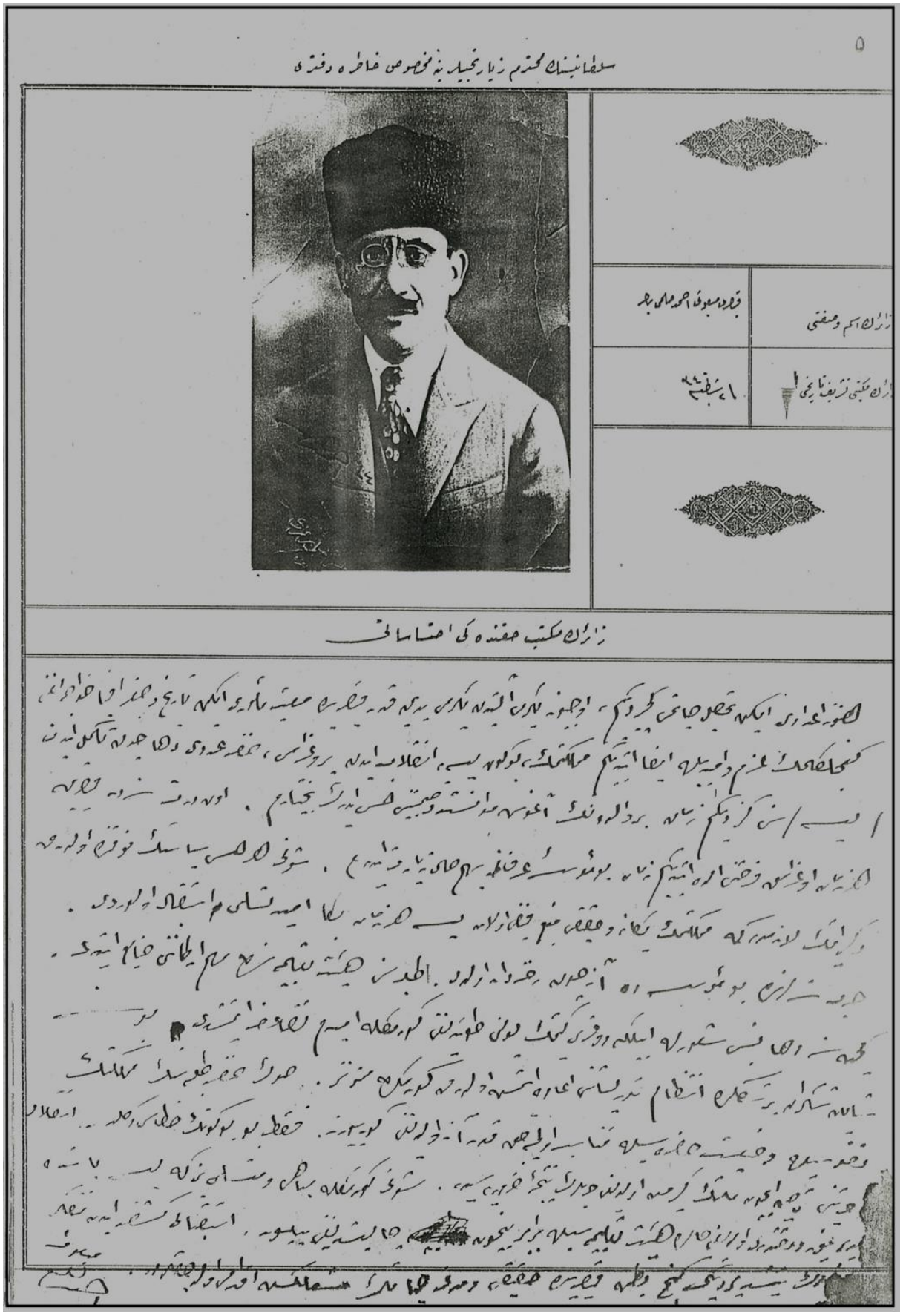

47

(5)

KAYSERİ SULTANİSİ'NİN MUHTEREM ZİYARETÇİLERİNE MAHSUS
HATIRA DEFTERİ

ZÂİR'İN İSİM ve SIFATI : Kayseri Mebusu Ahmet Hilmi Bey

ZÂİR'İN MEKTEBİ TEŞRİF TARİHİ : 2 Şubat 1340

Mektebe Bir Hatıra Olmak Üzere Zâir tarafından Hediye Edilecek olan Fotoğraf Mahalli : (Fotoğraf Yapışıktır)

ZÂİR'İN MEKTEP HAKKINDAKİ İHTİSÂSÂTI

Henüz idâdî iken tahsil hayatımı geçirdiğim 326'dan 27'ye kadar Kayserilde maiyet memuru iken tarih ve coğrafya hocalığını gençliğimin azim ve ümidi ile ifâ ettiğim memleketimin bugün liseye inkılâb eden programı, sınıf adedi, daha çok tekemmül eden Lise'sini gezdiğim zaman bir vâlidenin âğûşu mürâneset ve samimiyetini hisseolerek bahtiyarım. On dört senedir Kayseriye her zaman uğramak fırsatını elde ettiğim zaman bu müessese-i irfânı behemehal ziyâret ederim. Şunu her hissi siyasetin fevkinde olarak zikretmek lâzımdır ki memleketimin yegâne ve hakiki menba-ı feyzi olan lise her zaman bana ümid-i teselli ve istikbâl olurdu. Harp senelerinde bu müessesede az çok rahnedâr oldu. Talebesini heyet-i talimiyesinden mühim erkânını zâyi etti. Geçen sene daha nebi sıçrayışla iyiliğe doğru gitmek yolunu tuttuğunu görmekle ümidim tezâuf etmişti. Bu sene şayan-ı şükran bir şekilde intizam-ı tedrisatını iade etmiş olarak görmekten memnunuz. Son sınıf talebesinin memleketin nüfusu ile vaziyeti hâzırası ile mütenâsip olmayacak kadar az olduğunu görüyoruz. Fakat bu, bugünün hatası değildir. İstiklâl ve hürriyetini tarsin için milletin girmiş olduğu harplerin netice-i zaruriyesidir. Şunu görmekle mübâhî ve müteselliyiz ki lise başta müdürü gayur ve muktediri olduğu halde heyet-i talimiyesi ile beraber nerin çalıştığını biliyor. İstikbâli keşferden müteffekkir müdürün yetiştirdiği genç, batın Kayserilde hakiki ve [illegible] hayatın meşalekeş ikdamı olacaklardır.

Mebus
Ahmet Hilmi (Kalaç)

Ahmet Hilmi Kalaç'ın sayfasının Osmanlıca yazılı aslından yeni yazıya çevrilmiş hali.

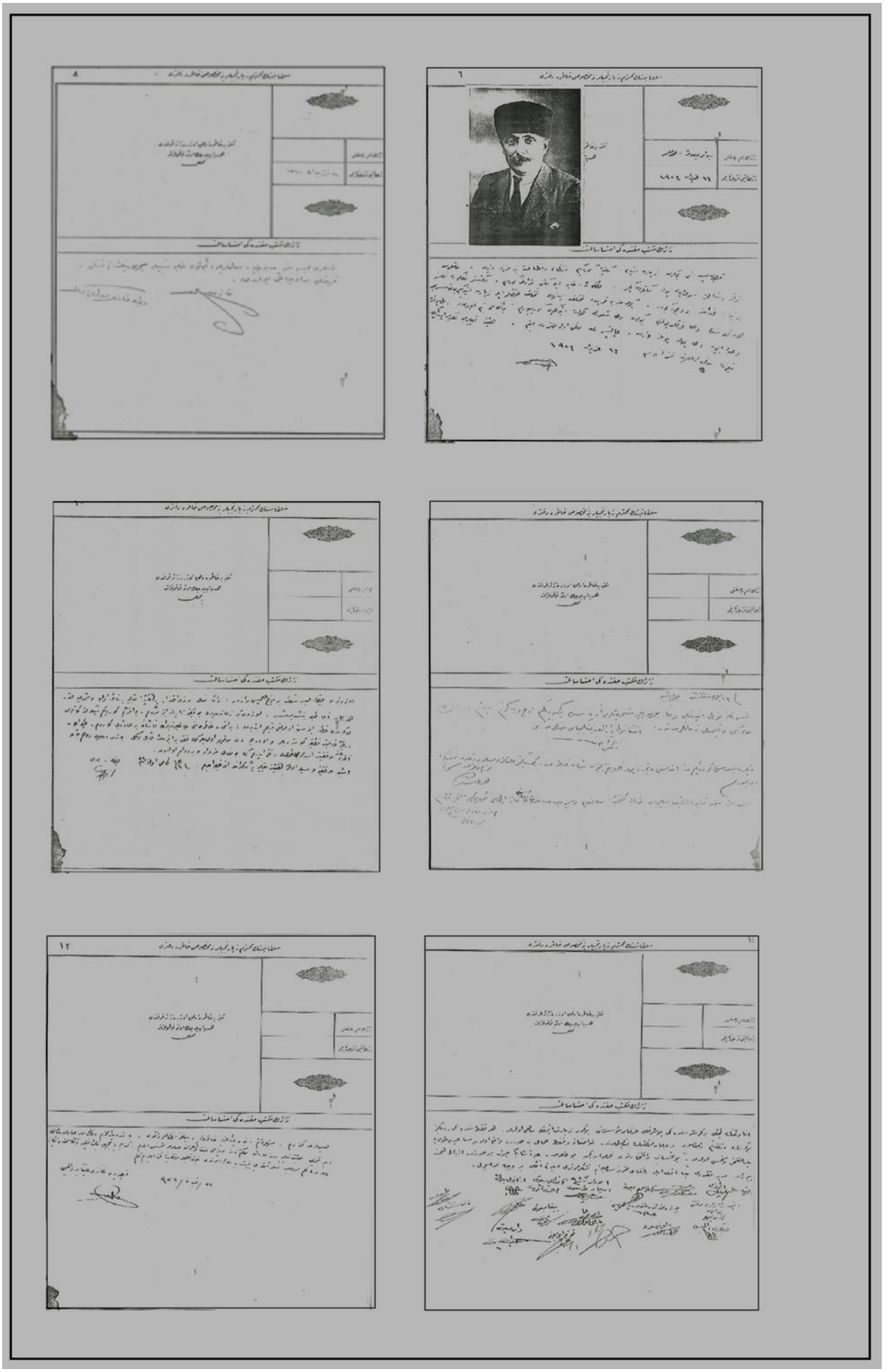

١٩

سلطانیسنك محترم زیارتجیلرینه مخصوص خاطره دفتری

مکتبه بر خاطره اولمق اوزره زائر طرفندن
هدیه ایدیلدیکی اولان قوطوغراف
محلی

Ali Rıza Önder Yüksek Hâkimler Kurulunda görevli (hâkim)	زائرك اسم وصفتی
30-Ağustos-1965	زائرك مکتبی تشریف تاریخی

زائرك مکتب حقنده کی احساساتی

Altı yıllık bir öğrenim sonunda [1939] da ayrıldığım bu bilim yuvasını, birçok vesilelerden faydalanarak ziyaret ettiğim halde, en çok heyacanlandığı ve duygulandığım ziyaret bugüne rastlamıştır. Pek sayın Müdür Mahmut Taşkın'ın titizlikle sakladığı "Kayseri Sultanisinin ziyaretçilerine mahsus hatıra defteri" ni gördüm. Rahmetli Kâzım Karabekir Paşa'nın, Ahmet Hilmi Kalaç'ın, Ahmet Muammer Bey'in, Büyük Atatürk'ün ve daha bir çok değerli kişilerin elyazılarını ve fotoğraflarını kapsayan bu defterin [1928] yılından sonra bir tarafa bırakılmış olmasını hüzünle karşıladı. Ancak bu hüznümüz, defterin bugüne dek iyi saklanmış olması ile azalmış bulunmaktadır.

Anıların ve izlenimlerin bundan sonra da sürüp gitmesi, Müdür Sadık Bey'in kurduğu geleneğin yaşaması, dileklerimiz arasındadır.

Her şeyimizi borçlu bulunduğumuz "Kayseri Lisesi"ne ışıklı gelecekler ve sürekli başarılar dilerim. 30.8.1965

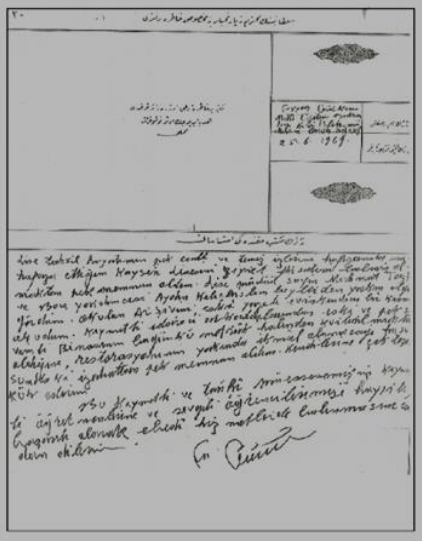

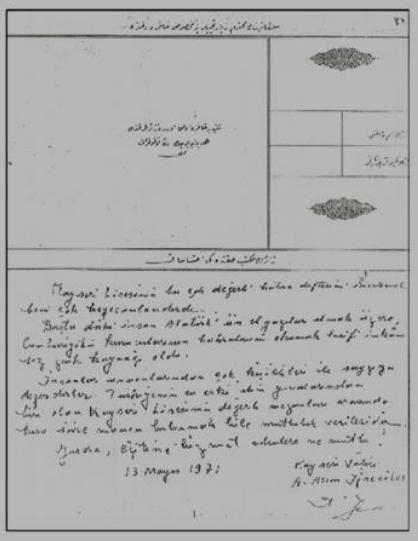

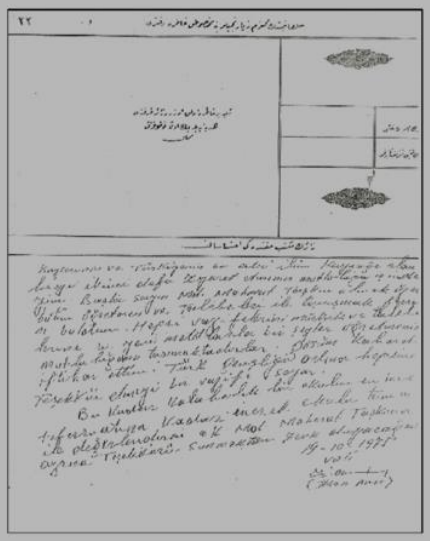

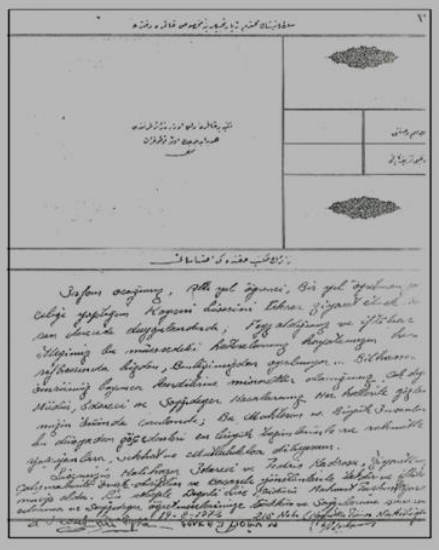

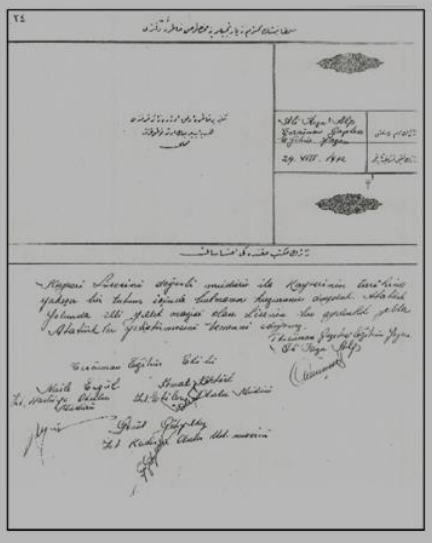

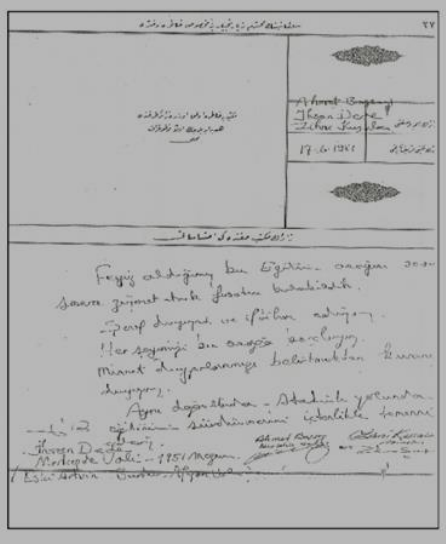

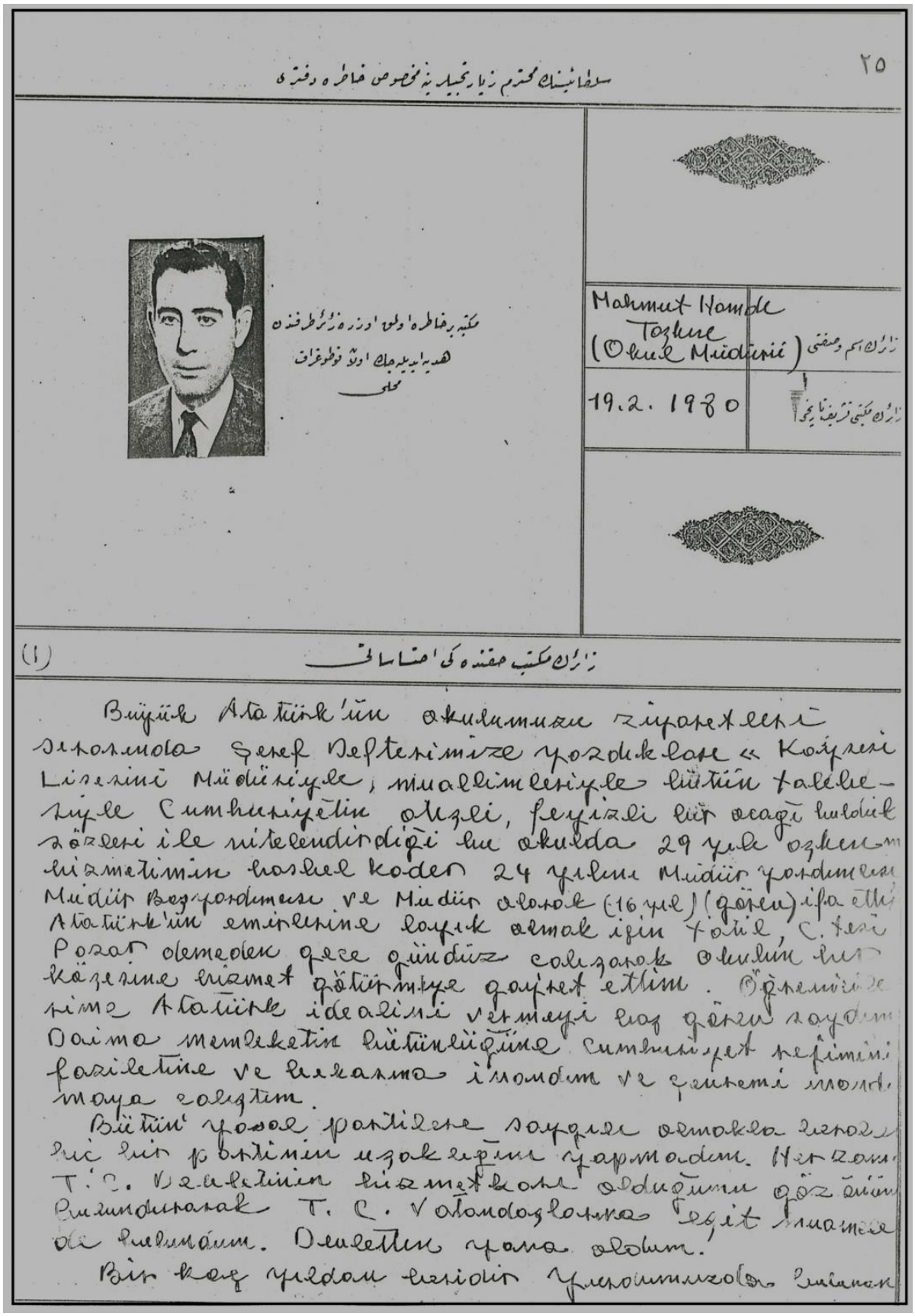

٢٥

سلطانیسنك محترم زیارتجیلرینه مخصوص خاطره دفتری

مکتبه بر خاطره اولمق اوزره زائر طرفندن
هدیه ایدیلدیجك اولان فوطوغراف
محلی

Mahmut Hamde Tazkere (Okul Müdürü)	زائرك اسم وصفتی
19.2.1980	زائرك مکتبی تشریف تاریخی

(1) زائرك مکتب حقنده کی احساساتی

Büyük Atatürk'ün okulumuzu ziyaretleri sırasında Şeref Defterimize yazdıkları « Kayseri Lisesini Müdüriyle, muallimleriyle bütün talebe-riyle Cumhuriyetin ateşli, feyizli bir ocağı buldum sözleri ile nitelendirdiği bu okulda 29 yıl ozkenm hizmetimin hasbel kader 24 yılını Müdür yardımcısı Müdür Başyardımcısı ve Müdür olarak (16 yıl) (görev) ifa ettim Atatürk'ün emirlerine layık olmak için tatil, C. tesi Pazar demeden gece gündüz çalışarak okulun her köşesine hizmet götürmeye gayret ettim. Öğrenicile-rime Atatürk idealini vermeyi baş görev saydım Daima memleketin bütünlüğüne Cumhuriyet rejimini faziletine ve bekasına inandım ve çeremi inandı maya çalıştım.

Bütün yasal partilere saygılı olmakla beraber hiç bir partinin uzaklığını yapmadım. Her zaman T.C. Devletinin hizmetkarı olduğumu göz önüne bulundurarak T. C. Vatandaşlarına eşit muamele de bulundum. Devletten yana oldum.

Bir kaç yıldan beridir yurdumuzda bulunan

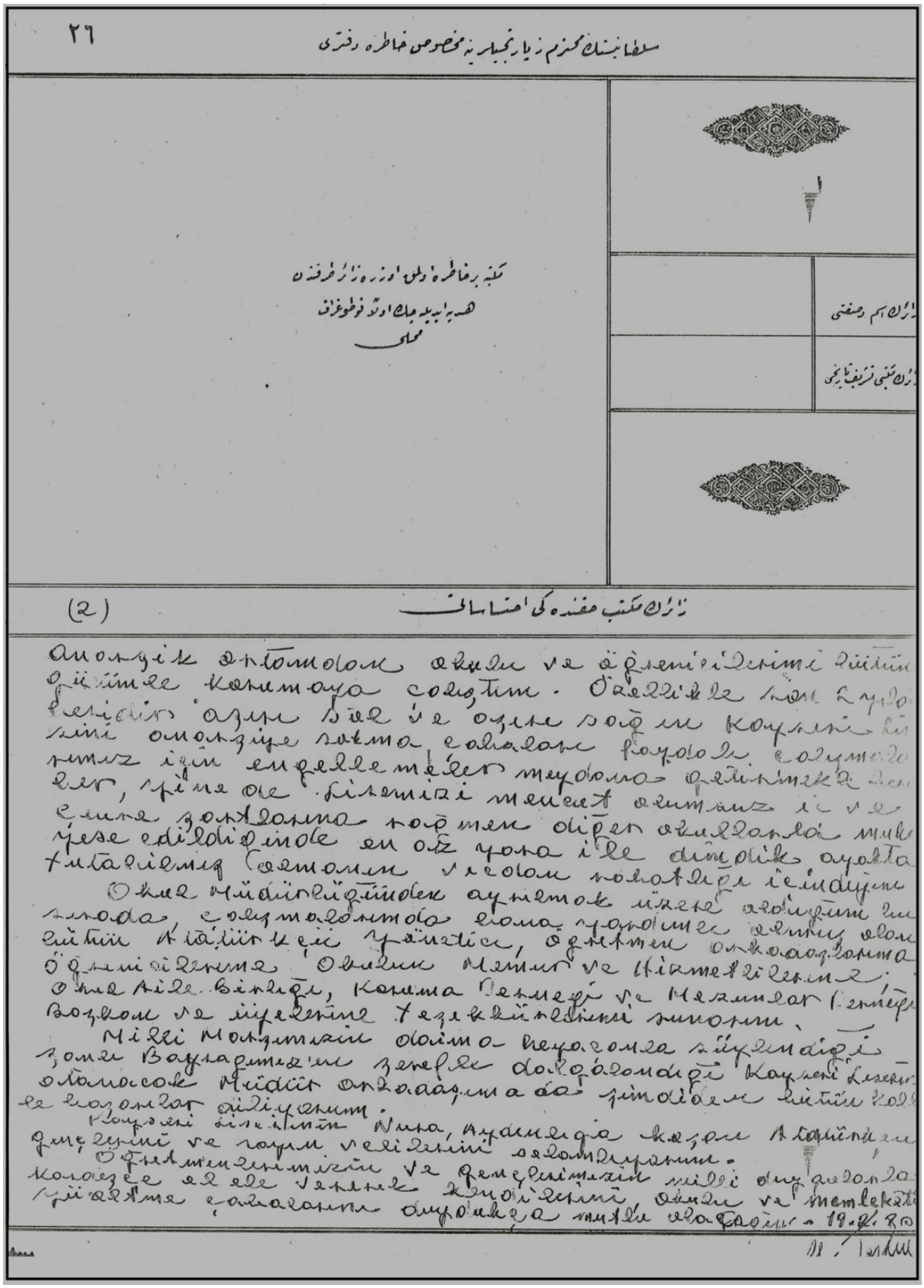

MEHMET YONTAR

18.7.1981

TÜRK MAARİF TARİHİNDE SEÇKİN BİR YERİ OLAN İLİM VE İRFAN YUVASI KAYSERİ LİSESİ'NDEN MEZUN OLMA VE İDARECİLİK GÖREVİNDE BULUNMA ŞEREFİNE SAHİP OLMAKTAN DOLAYI BAHTİYARIM.

MEHMET YONTAR
KAYSERİ LİSESİ ESKİ MÜDÜRÜ

M. Yontar

٢٩

سلطانیسنك محترم زیارتجیلرینه مخصوص خاطره دفتری

مکتبه بر خاطره اولمق اوزره زائر طرفندن
هدیه ایدیلدیجك اولا قوطوغراف
محلی

Mehmet Bediz	زائرك اسم وصفتی
14 Kasım 1985	زائرك مکتبی تشریف تاریخی

زائرك مکتب حقنده کی احساساتی

3 Kasım 1975' de Din Dersi Öğretmeni olarak atandığım İlim ve İrfan Yuvamız olan Kayseri Lisesi'nde uhdeme verilen Müdür'lük görevi'ni yürütmekte iken Bakanlığımızın emirleri doğrultusunda okulumuz Müzesinin en değerli eseri olan « Sultani'nin Muhterem Ziyaretçilerine mahsus Hatıra Defteri » nin Ankara'da açılan « Eğitim Müzesi » ne tarihî Kayseri Lisesi'nin bir katkıda bulunmasından dolayı gurur duymaktayım. Ancak böyle değerli vesika demetinin okulumuz müzesinden mahrum edilmesinin burukluğu içerisinde iken, bu kararın Türk Milli Eğitimine ve okulumuz camiasına hayırlı olmasını temenni ederim. Saygılarımla

Mehmet BEDİZ
Kayseri Lisesi Müdürü

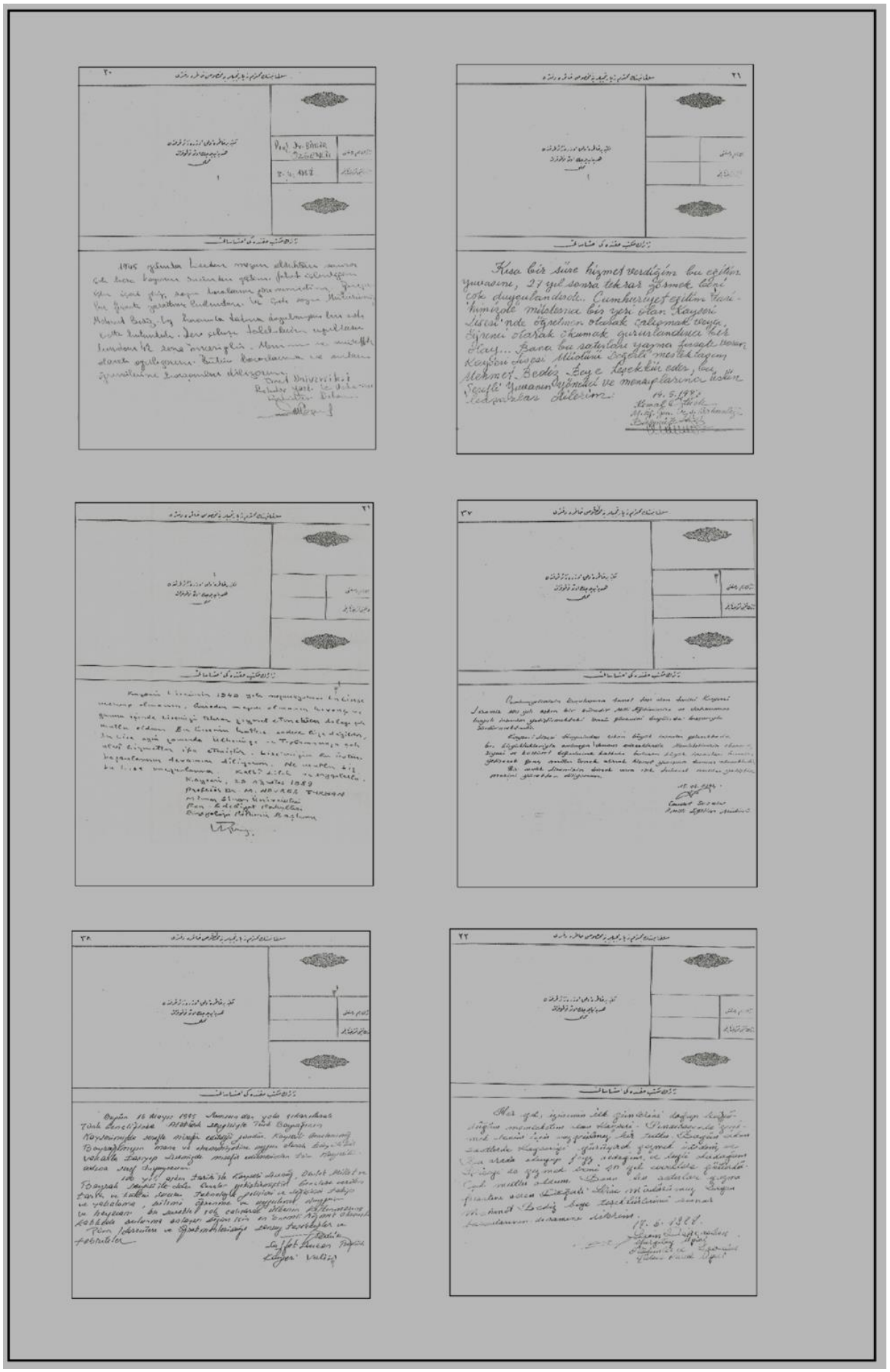

٣٥

سلطانیستك محترم زیارتجیلرینه مخصوص خاطره دفتری

مکتبه بر خاطره اولمق اوزره زائر طرفندن
هدیه ایدیله جك اولان فوطوغراف
محلی

Gençosman MART Kayseri Lisesi Müdürü	زائرك اسم وصفتی
1. 1. 1993	زائرك مکتبی تشریف تاریخی

زائرك مکتب حقنده کی احساساتی

13 yıldan beri çeşitli kademelerde hizmet verdiğim Kayseri Lisesi'nin kuruluşunun 100. Yılında da müdür olarak hizmet vermek bu güne kadar yaşadığım duyguların en büyüğüdür.

14-EKİM-1924 tarihinde Kayseri Lisesini ziyaret eden Aziz Atatürk ve Eşi Latife Hanım imzaladığı bu şeref defterinde Atatürk'ün şu cümlesi yer almaktadır. "Kayseri Lisesini müdürü ile mualimleriyle, bütün talebesi ile Cumhuriyet'in ateşli, feyizli ocağı buldum." Bu gün de aynı duygularla ifade edilebilecek bir eğitim ve Öğretim yapmaktayız. Ayrıca 17. EYLÜL-1339 (1924) tarihinde yine Lisemizi ziyaret eden merhum Kâzım Karabekir Paşada Türk Çocukları 5 «S» armasını hediye etmiştir. Bu da Selabet (Kuvvet); Sıhhat, Samimiyet, Sadakat, Sabır dır. Bu dusturlarla yetiştirdiğimiz Öğrencilerimiz yurdumuzun dört bir köşesinde hatta yurdışında İnsanlığa hizmet vermektedir. Kutsal Yuvamız Kayseri Lisesinin da nice yüz yıllara hizmet vermesi dileğimle.

1. 1. 1993
Gençosman MART
Kayseri Lisesi Müdü

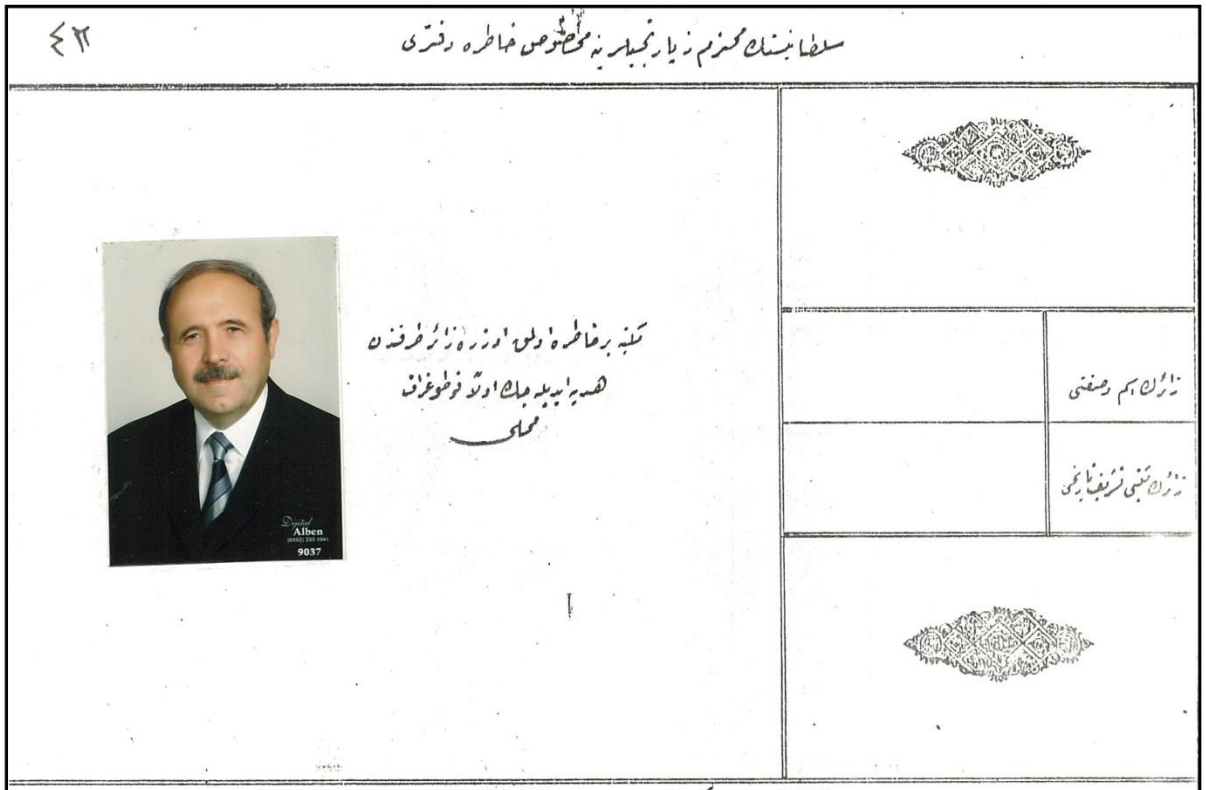

ÇİFTE MUTLULUK

Mezunu ve mensubu olmakla gurur duyduğum tarihi Kayseri Lisesi'nin mutlu günlerinden birisidir. Ulu Önder Atatürk'ün İstiklal Savaşını başlattığı Samsun'a yola çıkarılan şanlı Bayrağımızı Sivas İl hududundan teslim alan atletlerimiz tarafından Kayseri Lisesi'ne getirilecek bayrağımızı karşılamak üzere protokol, üst düzey yöneticileri, halkımızdan izleyiciler okulumuz bahçesinde ve çevresinde bekliyorlardı. Bu esnada Ankara'da basımı tamamlanan, 15 yıla yakın bir süredir hazırlamış olduğum üç ciltlik 2500 sayfalık "Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli" de bugün getirildi teslim edildi, protokole sunuldu. Eser çok beğenildi, takdir edildi. İl Milli Eğitim Müdürümüz: "Bize yazınız bütün okulların kütüphanesine tavsiye edelim." dedi. Melikgazi Kaymakamımız okul Müdürümüze "Bize yazınız hazırlayana Teşekkürname ile ödüllendirelim" dedi. Vali, Garnizon komutanı, Büyükşehir Belediye Başkanı ve diğerleri çok güzel hazırlanmış

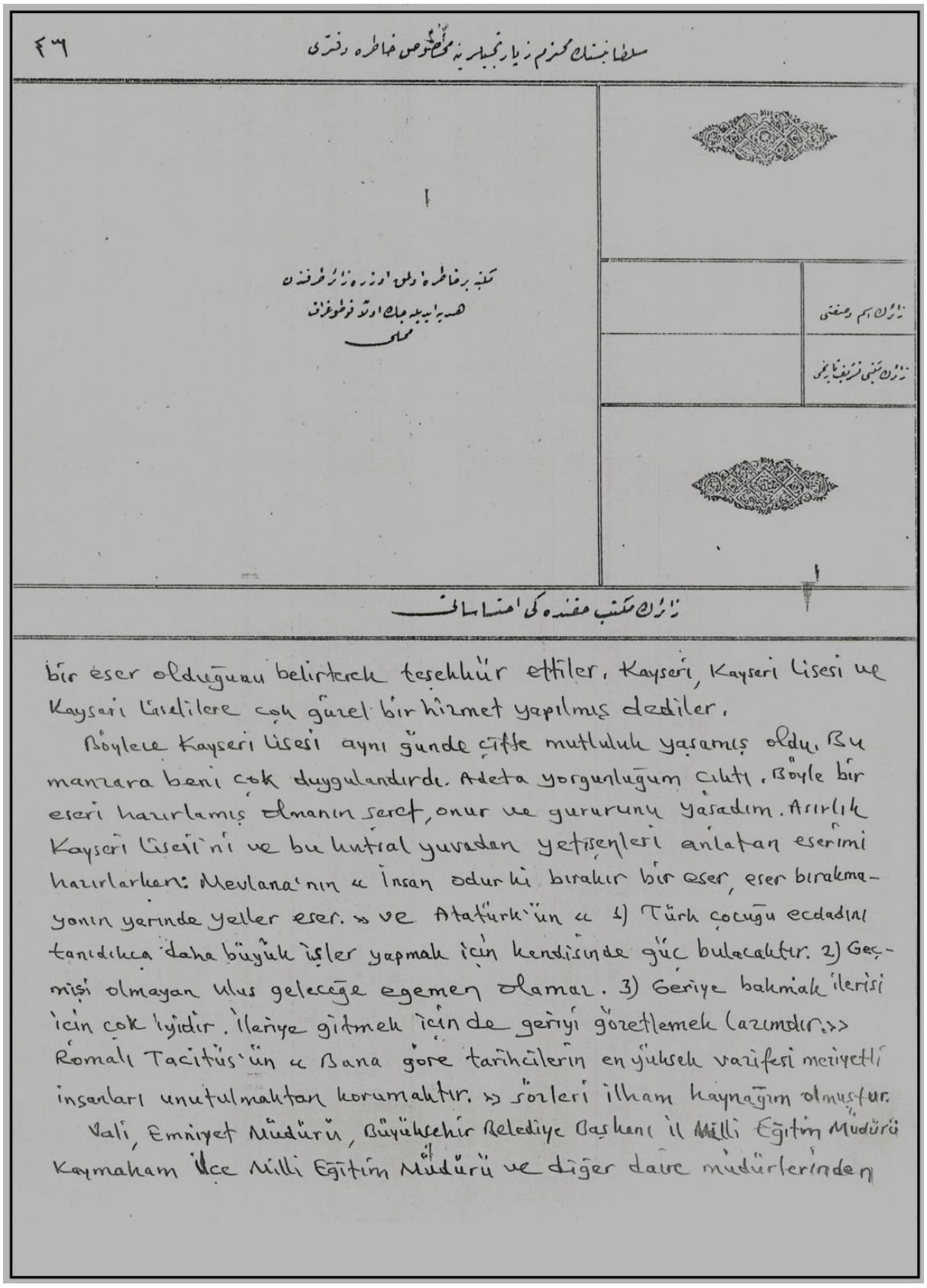

bir eser olduğunu belirterek teşekkür ettiler. Kayseri, Kayseri Lisesi ve Kayseri Liselilere çok güzel bir hizmet yapılmış dediler.

Böylece Kayseri Lisesi aynı günde çifte mutluluk yaşamış oldu. Bu manzara beni çok duygulandırdı. Adeta yorgunluğum çıktı. Böyle bir eseri hazırlamış olmanın şeref, onur ve gururunu yaşadım. Asırlık Kayseri Lisesi'ni ve bu kutsal yuvadan yetişenleri anlatan eserimi hazırlarken: Mevlana'nın « İnsan odur ki bırakır bir eser, eser bırakmayanın yerinde yeller eser. » ve Atatürk'ün « 1) Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendisinde güç bulacaktır. 2) Geçmişi olmayan ulus geleceğe egemen olamaz. 3) Geriye bakmak ileriyi için çok iyidir. İleriye gitmek için de geriyi gözetlemek lazımdır.» Romalı Tacitus'ün « Bana göre tarihçilerin en yüksek vazifesi meziyetli insanları unutulmaktan korumaktır. » sözleri ilham kaynağım olmuştur.

Vali, Emniyet Müdürü, Büyükşehir Belediye Başkanı İl Milli Eğitim Müdürü Kaymakam İlçe Milli Eğitim Müdürü ve diğer daire müdürlerinden

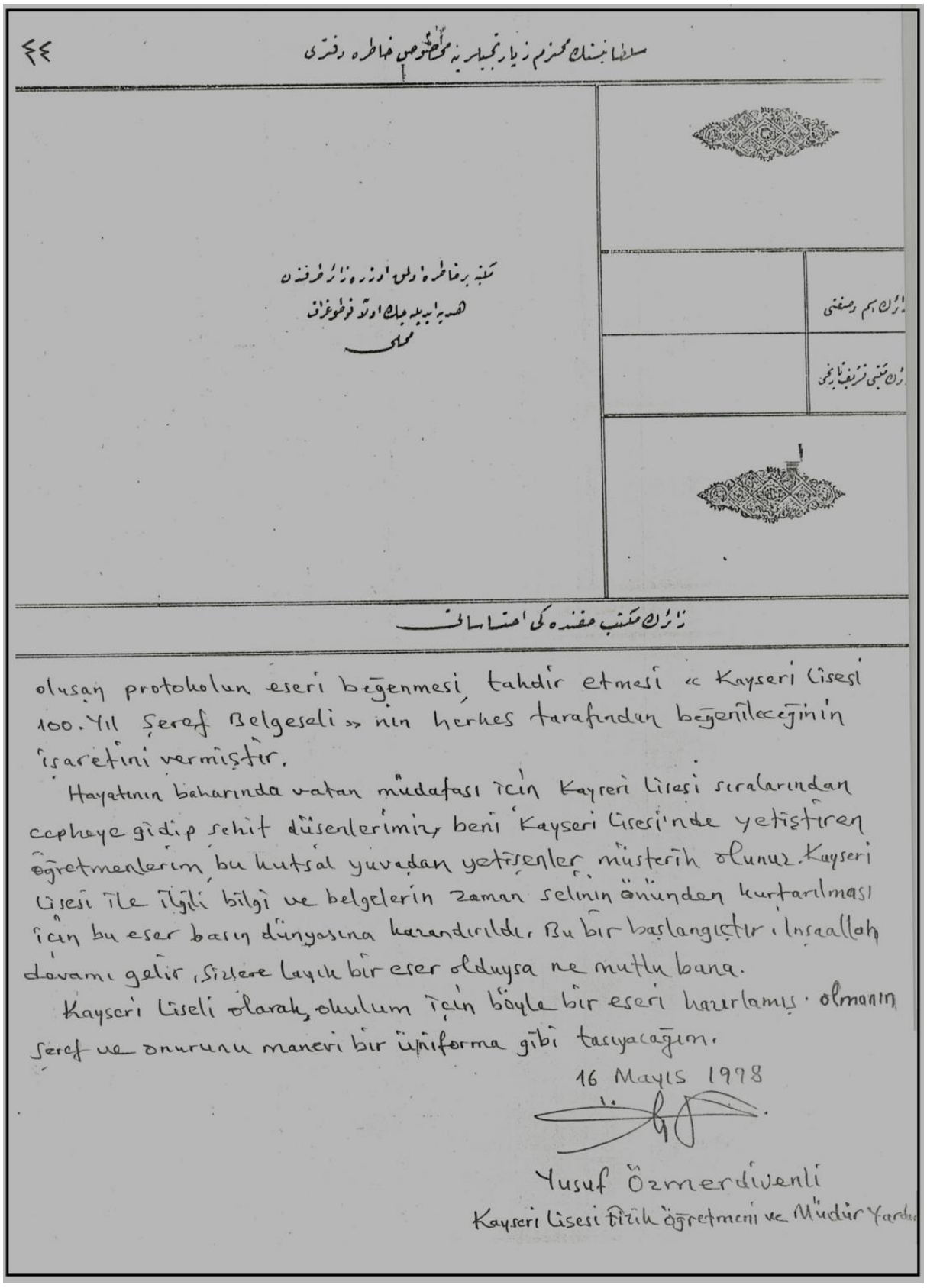

olusan protokolun eseri beğenmesi, tahdir etmesi « Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli » nin herkes tarafından beğenileceğinin işaretini vermiştir.

Hayatının baharında vatan müdafası için Kayseri Lisesi sıralarından cepheye gidip şehit düşenlerimiz, beni Kayseri Lisesi'nde yetiştiren öğretmenlerim, bu kutsal yuvadan yetişenler müsterih olunuz. Kayseri Lisesi ile ilgili bilgi ve belgelerin zaman selinin önünden kurtarılması için bu eser basın dünyasına kazandırıldı. Bu bir başlangıçtır, İnşaallah devamı gelir, Sizlere layık bir eser olduysa ne mutlu bana.

Kayseri Liseli olarak, okulum için böyle bir eseri hazırlamış olmanın şeref ve onurunu maneri bir üniforma gibi taşıyacağım.

16 Mayıs 1998

Yusuf Özmerdivenli
Kayseri Lisesi Fizik öğretmeni ve Müdür Yardı

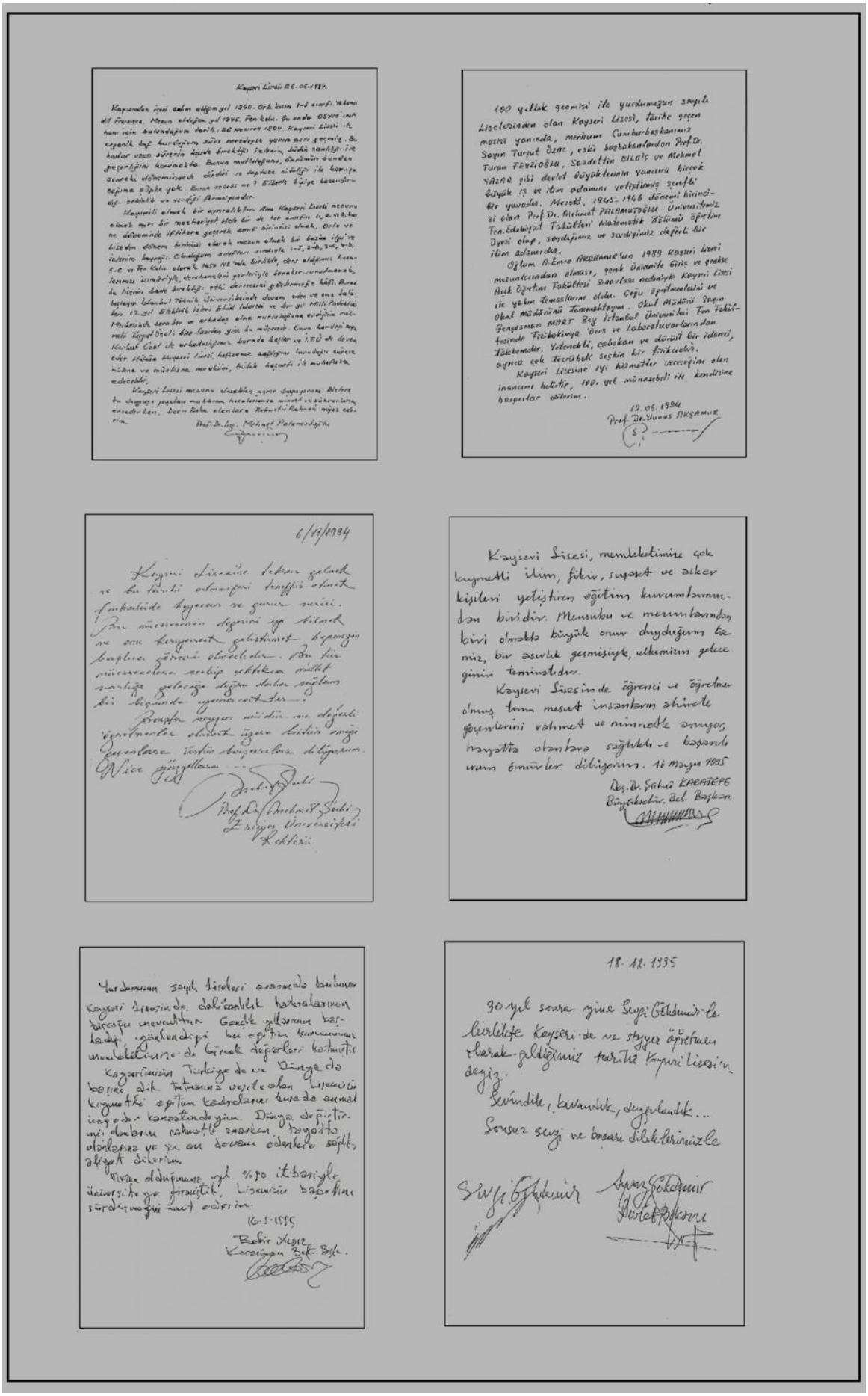

Kayseri Lisesi 26.06.1994

Kayseri'den ilimi edim aldığım yıl 1360. Orta kısım 1-2 sınıfı Fransızca, Mesun aldığım yıl 1898. Fen kolu. Bu arada OSYM'nin hani için bulunduğum tarih; 26 Haziran 1964. Kayseri Lisesi ile organik bağ kurduğum sürü mesafeler yarım asrı geçmiş. Bu kadar uzun süreyle ilişik bulunduğu kurum, bütün zamanlığı ile geçerliğini korumakta. Bunun mutluluğunu, öğrenimin bundan sonraki dönemlerinde elbette ve başarı nitelikleri ile karşılaştırmak gibi yok. Bunu sebebi ne? Elbette bilgi ve kavramlarının yetkinliği ve verdiği formasyondur.

Kayseri'li olmak bir ayrıcalıktır. Ama Kayseri Lisesi mezunu olmak ayrı bir mertebeyi! Hele bir de her sınıfın kişisine ve ona ne döneminde ilişkilere geçerek sınıf birincisi olmak. Orta ve Lise'den dönem birincisi olarak mezun olmak bir başka ilgi'ye ilişkinin başarısı. Okuduğum sınıflar sırasıyla 1-2, 3-4, 5-C, 6-C ve Fen Kolu olarak 1959 Nisan'ında birlikte, okul yılımını kapatırken sırasıyla, derslerimi yerleriyle tamamlamış, mezuniyet belgesini almış ve ona bağlanan Istanbul Teknik Üniversitesinde devam eden ve ona bağlanan Istanbul Tıp Fakültesi Ekim fakültesi ve bir yıl Milli Fakülte'den 19. yıl Atatürk Lisesi Fakültesi ve bir yıl Milli Fakülte'den Mühendislik derslerini ve arkadaşlarına verdiğim mühendislik Tayfun Özal'ı dâhi sayılan bir mühendis. Onun kardeşi ve meslektaşı Kemal Özal ile arkadaşlarımın burada başlar ve İTÜ'de devam eder. Kayseri Lisesi, başlarına başlığını kurduğu sürece, eğitim ve mühendislik merkezini, bütün başarılı ile muhafaza edecektir.

Kayseri Lisesi mezunu olmaktan onur duyuyorum. Bir kez bu duygumu yeniden muhterem hocalarımıza minnet ve şükranlarımı sunarken, Sevgi Bilge öğrencilerine rahmet ve başarılar dilerim.

Prof. Dr. Ing. Mehmet Palamutoğlu

150 yıllık geçmişi ile yurdumuzun sayılı Liselerinden olan Kayseri Lisesi, tarihe geçen mazisi yanında, merhum Cumhurbaşkanımız Sayın Turgut ÖZAL, eski başbakanlardan Prof. Dr. Tansu FEVZİOĞLU, Sadettin BİLGİÇ ve Mehmet YAZAR gibi devlet büyüklerinin yanısıra birçok büyük iş ve ilim adamını yetiştirmiş şerefli bir yuvadır. Mezkûr, 1945-1946 öğretim yılında Prof. Dr. Mehmet PALAMUTOĞLU Üniversitemiz Fen-Edebiyat Fakültesi Matematik Bölümü öğretim üyesi olup, saydığımız ve sıraladığımız değerli bir ilim adamıdır.

Oğlum M. Emre AKŞAMUR'un 1989 Kayseri Lisesi mezunlarından olması, gerek Dahiliye Giriş ve gerekse Açık Öğretim Fakültesi başarıları nedeniyle Kayseri Lisesi ile yakın temaslarım oldu. Çeşitli öğretmenlerini ve Okul Müdürünü tanımaktayım. Okul Müdürü Sayın Gençosman MART Bey İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesinde Fizikokimya Ünv. ve Laboratuvarlarından Tükenmezdir. Yetenekli, çalışkan ve dürüst bir idareci, aynca çok teşebbüsü seçkin bir fizikçidir.

Kayseri Lisesine iyi hizmetler verdiğine olan inancımı belirtir, 150. yıl münasebeti ile kendisine başarılar dilerim.

12.06.1994
Prof. Dr. Yunus AKŞAMUR

6/11/1994

Kayseri Lisesi'nin tarihini gelecek ve bu tarihi oluşturan kişiler üzerinde hayırsever ve güzel seriler. Bir müessesenin değerini ya bilmek ve onu kavgamızda geliştirmek başarıyla başlıca görevi olmaktadır. Bir müessesenin verdiği yetkinlik millet varlığına gelecekte değer katan bilgi ve yaşam bilgisinde ışınmasıdır.

Başta sayın müdür ve değerli öğretmenler olmak üzere bütün emeği geçenlere ürün başarılar dileyorum.

Nice güzellere...

Prof. Dr. Mehmet Şahin
Erciyes Üniversitesi
Rektörü

Kayseri Lisesi, memleketimize çok kıymetli ilim, fikir, sanat ve asker kişileri yetiştiren eğitim kurumlarından biridir. Mensubu ve mezunlarından biri olmakla büyük onur duyduğum bu mektebimiz, bir asırlık geçmişiyle, ülkemizin geleceğinin teminatıdır.

Kayseri Lisesinde öğrenci ve öğretmen olmuş tüm mesut insanların ahirete göçenlerini rahmet ve minnetle anıyor, hayatta olanlara sağlıklı ve başarılı uzun ömürler diliyorum. 16 Mayıs 1995

Doç. Dr. Şükrü KARATEPE
Büyükşehir Bel. Başkanı

Yurdumuzun seçkin liderleri arasında bulunan Kayseri Lisesinde, dokuzuncu kuşak hatıralarının biriktiği mevcuttur. Gençlik yıllarının başladığı, öğrenciliğini bu eğitim kurumunun müfredatlarında geçirdiği değerleri hatırlatır.

Kayserimizin Türkiye'de ve Dünya'da bugünkü dik tutumuna yol açan Liselerin kıymetli eğitim kadrolarına duyduğu samimi inancımı sonsuzdur. Dünya değiştirmiş olmanın rahmetli anılarını hayatta olanlarına ve ilk ve son devrem edenlere sağlık, afiyet dilerim.

Bizden dönüşümüz yıl %90 itibariyle üniversiteye girmiştik, Liselerin başarılarını sürdürmeyi umut ediyorum.

16.5.1995
Recai Kutan
Kayseri'nin Şeb. Böl.

18.12.1995

30 yıl sonra yine Sevgi Öğretmenle birlikte Kayseri'de ve siyaset öğretmeni olarak geldiğimiz tarihi Kayseri Lisesi'ni değiş.

Sevindik, kıvandık, duygulandık...

Sonsuz sevgi ve başarı dileklerimizle

Sevgi Gökçeimir
Siyaset Öğretmeni

Sevgi Öğretmeni

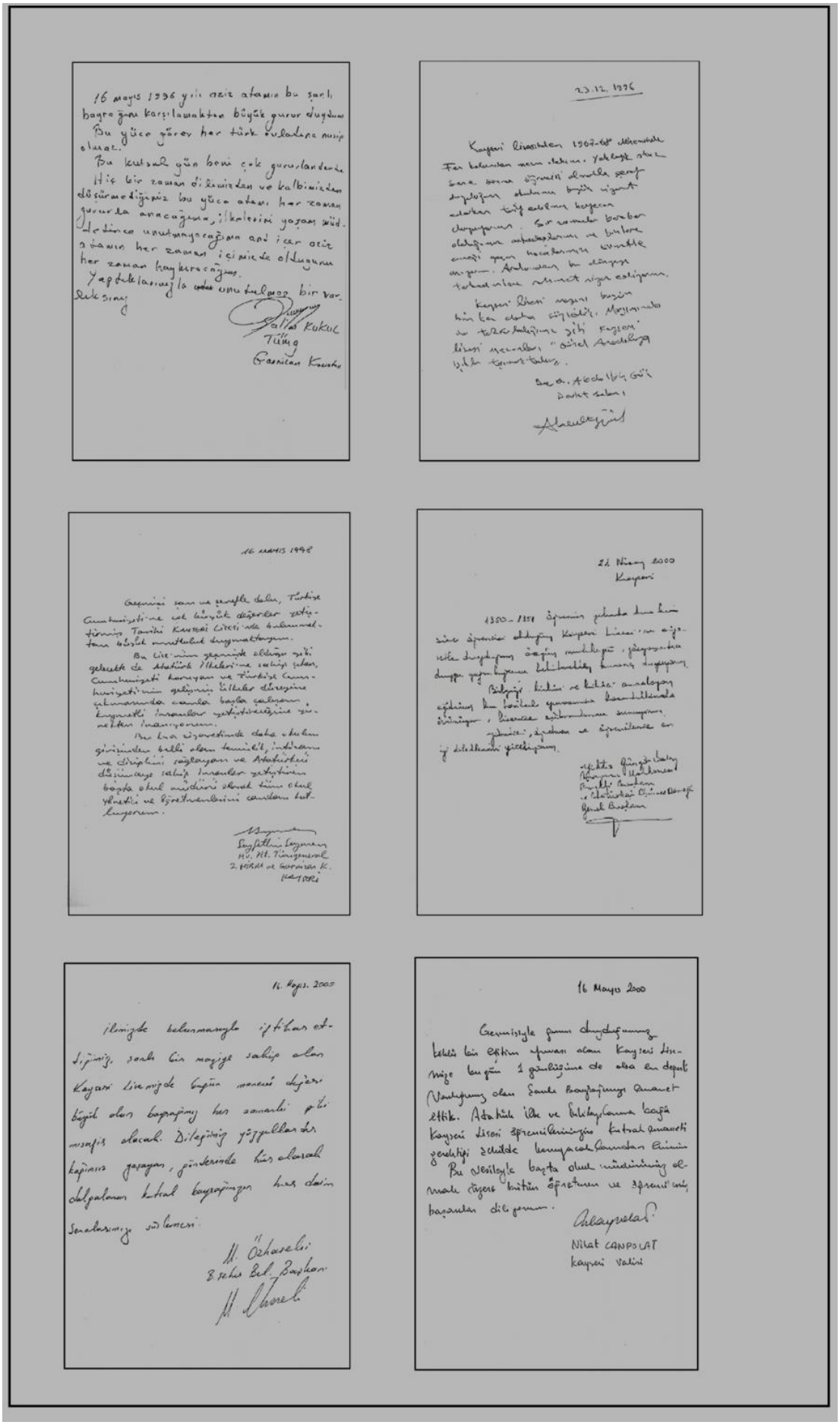

16 Mayıs 1936 yılı aziz atamız bu şanlı bayrağımızı karşılamaktan büyük gurur duydum. Bu yüce görev her türk evladına nasip olmaz.

Bu kutsal günü beni çok gururlandırdı. Hiç bir zaman dizimizden ve kalbimizden düşürmediğimiz bu yüce atamızı her zaman gururla anacağımız, ilkelerini yaşamımızda sürdürdüğümüz sürece unutmayacağımız aşkı içimizde hissettiğimizi her zaman haykıracağımız.

Yaptıklarımızla onun bulunmaz bir varlık olduğunu

Fatma Kukul
Türkçe
Öğretmeni

23.12.1976

Kayseri Lisesinden 1967-68 öğretim yılında mezun olduktan sonra öğrenim alanımla ilgili bir işte çalışmış olmanın büyük zevkini duydum. Bu vesile ile okulumuzun bu güzel binasında geçirdiğim yılları ve bu binanın bana kazandırdıklarını, özellikle arkadaşlarımı ve öğretmenlerimi hatırlamak bana büyük zevk verdi.

Kayseri Lisesi mezunu bizim için her zaman büyük bir değer taşıyacaktır. Mezuniyetimizin 10. yıldönümünde Kayseri Lisesi mezunları olarak "Güzel Arkadaşlığımızı" yaşatmak istiyoruz.

Saygılarımla
Abdullah Gül
Dışişleri Bakanı

16 MAYIS 1998

Geçmişini saygı ve gururla bilen, Türkiye Cumhuriyeti'ne çok büyük değerler yetiştirmiş Tarihi Kayseri Lisesi'nde bulunmaktan büyük mutluluk duymaktayım.

Bu lise'nin geçmişte aldığı şanlı geleneğe de Atatürk İlkelerine sahip çıkan, Cumhuriyeti koruyan ve Türkiye Cumhuriyetinin geleceğini ülküler ötesine çıkarmada candan bağlı çalışan kişilerle insanlar yetiştirdiğine inanıyorum.

Bu kez ziyaretimde daha okulun girişinden belli olan temizlik, intizam ve disiplini sağlayan ve Atatürkçü düşünceye sahip insanlar yetiştiren başta okul müdürü olmak üzere okul yönetici ve öğretmenlerini candan kutluyorum.

Saygılarımla
Hv. Kuvvet Komutanı
Hv. Plt. Komutanlığı
2. HAVA ve Havacılık K.
KAYSERİ

21 Nisan 2000
Kayseri

1300-1351 öğrenim yılında dünün bilim sınırı öğrencisi olduğumuz Kayseri Lisesi'nde eğitim öğretim hayatımızın başlangıcında yaşamımızın bilinçlendiği, kimliğimizin oluştuğu, bilgiyi, kültürü ve kültür arasalcılığını eğitimin ilk basamağında kazandığımız, liseden sonra yükseköğrenim, yönetici, öğretmen ve öğrencilerine en iyi dileklerimi gönderiyorum.

Eğitim Bilgisi Doktoru
Kayseri Valisi
Büyük Taarruz
ve Atatürkçü Düşünce Derneği
Genel Başkanı

16. Mayıs. 2000

İlimizde bulunmanızla iftihar etmişiniz. Zaten bu mazide sahip olan Kayseri Lisemizde bugün mazisi değerli bilgili olan başarılarımız her zamanki gibi misafir olacak. Bilgeliğiniz yüzyıllardır kapısını yaşayan, gönlünde kış olacak dalgalanan kutsal başarılarımız her daim Sevalarımız yürüsün.

M. Özhaseki
Eski Bel. Başkanı

16 Mayıs 2000

Geçmişiyle gurur duyduğumuz köklü bir eğitim yuvası olan Kayseri Lisemize bugün 1 günlüğüne de olsa en değerli varlığımız olan öğrencilerimizi emanet ettik. Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı Kayseri Lisesi öğrencilerimizin kutsal emaneti geleceğe taşıyacak öğretmenlerimizin bilinci içinde korunacağından eminim.

Bu vesileyle başta okul müdürümüz olmak üzere bütün öğretmen ve öğrencilerimizi başarılar dilerim.

Saygılarımla
Nihat CANPOLAT
Kayseri Valisi

KAYSERİ LİSESİ ŞEREF DEFTERİNE YAZI YAZANLAR

S/NO	Ziyaret Eden Kişinin Adı Soyadı	Mesleği/Ünvanı	Ziyaret Tarihi
1	Kazım Karabekir		17.09.1923
5	Ahmet Hilmi Bey	Kayseri Mebusu	
7	Atatürk ve Latife Hanım		14.10.1924
19	Ali Rıza Önder		30.08.1965
20	Feyyaz Cevizron	MEB. Sicil İşler Md.	25.06.1969
21	Asım İğneciler	Kayseri Valisi	13.05.1971
22	İhsan Aras	Kayseri Valisi	19.10.1971
23	Şevket Doğan-Hayrettin Nakipoğlu		19.08.1972
24	Ali Rıza Alp Başkanlığında Tercüman Eğitim Ek.		24.08.1972
25	Mahmut Hamdi Taşkın	Kayseri Lisesi Md.	19.02.1980
27	Ahmet Başsoy(Vali), İhsan Dede (Vali). Zihni Kuşalan (Mimar)		17.06.1981
28	Mehmet Yontar	Kayseri Lisesi Md.	18.07.1981
29	Mehmet Bediz	Kayseri Lisesi Md.	14.11.1985
30	Prof.Dr.Bahir Özcengil	Fırat Ünv. Rektörü	08.04.1987
31	Kemal Öztürk	MEGSB Baş Müfettişi	14.05.1987
32	Saim Dinçaslan	Yargıtay Üyesi. HSYK Üyesi	17.06.1988
33	Prof.Dr. Nevres Turhan	M.Sinan Ünv. FEF. Sos. Böl. Bşk.	19.08.1989
34	İsmi Okunamıyor		
35	Gençosman Mart	Kayseri Lisesi Md.	01.01.1993
36	Muammer Güler	Kayseri valisi	16.05.1994
37	Cevdet Sezgin	Kayseri İl M.E. Md.	15.06.1994
38	Saffet Arıkan Bedük	Kayseri Valisi	16.05.1995
39	Orhan Gençler	Tümgeneral, Garnizon Kom.	16.05.1995
40	Mevlüt Çetinkaya	Kayseri Valisi	23.12.1996
41	Mustafa Yıldırım	Kayseri Valisi	16.05.1998
42	Yusuf Özmerdivenli	Kayseri Lisesi MüdürYard.	16.05.1998
43	Ahmet Başsoy	Merkez Valisi	21.08.1993
44	İhsan Dede	Konya Valisi	21.08.1993
45	Gençosman Mart	Kayseri Lisesi Md.	21.08.1993
46	S.Egol		02.04.1994

47	Mahmut Taşkın	Kayseri Lisesi Eski Md.	04.04.1994
48	Cevdet Sezgin	Kayseri Milli Eğitim Md.	16.05.1994
49	Bekir Uğurlu	Tuğgeneral, Garnizon Kom.	16.05.1994
50	Muammer Güler	Kayseri Valisi	16.05.1994
51	Prof.Dr. İng.Mehmet Palamutoğlu	Er. Ünv. Öğretim Üyesi	16.06.1994
52	Prof.Dr. Yunus Akçamur	Er. Ünv. Öğretim Üyesi	12.06.1996
53	Prof.Dr. Mehmet Şahin	Erciyes Ünv. Rektörü	06.11.1994
54	Mehmet Çayırdağ	Vakıflar Bölge Md.	06.11.1994
55	Müslim Dirican	Kayseri Vali Yrd.	06.11.1994
56	Doç.Dr. Şükrü Karatepe	Kayseri B.Ş.Bel. Bşk.	16.05.1995
57	Bekir Yıldız	Kocasinan Bld. Bşk.	16.05.1995
58	Atilla Erkil	Ortaöğretim Gnl. Md.	29.06.1995
59	Tevfik Yücel	MEB Müfettişi	03.08.1995
60	Süleyman Çulha	Baş Müfettiş	03.08.1995
61	Ali Hikmet Al	Baş Müfettiş	03.08.1995
62	Sevgi Gökdemir-Ayvaz Gökdemir	Devlet Bakanı	18.12.1995
63	Enver Yıldırım	Baş Müf. Tef. K.Bşk.Yrd.	01.03.1996
64	Necmettin Nursaçan	Kayseri Müftüsü	15.03.1996
65	Prof.Dr. Harun Güngör		07.04.1996
66	Şemsettin Nervin Güngör		07.04.1996
67	Salim Kukul	Tümgeneral Garnizon Kom.	16.05.1996
68	Prof.Dr. Osman Ceylan	Erciyes Ünv. TıpFak. Öğr. Üyesi	28.08.1996
69	Hans Muol Usiki Klos		19.07.1996
70	Dr.Mustafa Parlak	Kayseri Lisesi eski Öğretmeni	20.08.1996
71	M.Ali Yaşar	Baş Müf. MEB Tef. Krl. Bşk.	
72	Abdullah Gül	Devlet Bakanı	23.12.1996
73	Seyfettin Seymen	Hv. Pilot Tümg.2.HİBM, Gar. K.	16.05.1998
74	Yekta Güngör Özden	Anayasa Mah.Em. Başkanı	21.04.2000
75	Mehmet Özhaseki	Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı	16.05.2000
76	Nihat Canpolat	Kayseri Valisi	

19 MAYIS SEVGİ BAYRAĞI

İlk Sevgi Bayrağı Törenleri- Samsun'dan Hareket Eden Bayrak Ankara'ya Yola Çıkarıldı- (15 Mayıs 1941)

Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü bu yıl 19 Mayıs Gençlik Bayramı'nın kutlanmasını bütün yurt ölçüsünde, milli bir spor hareketiyle şevklendirdi. 22 yıl evvel vatan davası için, Anadolu'ya geçen Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'da karaya ilk ayak bastığı noktadan Ankara'ya milli bünye ve şuurun beşiği olan bu şehre kadar bütün bir Türk Gençliği, milli inkılâp ve milli bir şuur ve milli bütünlüğün sembolü olan bayrağı el üstünde koşturarak 19 Mayıs günü stadyuma yetiştirildi ve Ebedi Şef'in emaneti Milli Şef'e tevdi edildi[15].

Böylece başlatılan "Sevgi Bayrağı" törenleri 2012 yılına kadar rutin karşılama törenleri ile kutlandı. Bu kutsal emanete Kayseri Lisesi yıllarca ev sahipliği yaptı. 71 yıl yapılan bu törenleri yıl yıl burada anlatmak mümkün olmayacağı için; ulaşabildiğim, bulabildiğim ve benim özel arşivimde bulunan bilgi ve belgelerle **örnekleme metoduyla**anlatacağım.

Her yıl uygulanan rutin karşılama ve kutlama tören programları aşağıda örneğini sunduğum program kitapçığında zamana göre güncel ayarlama yapılarak uygulanmıştır.

Atatürk'ün Samsun'a ayak bastıklarının 72. yıldönümüne rastlayan 19 Mayıs 1991tarihinde Ankara'da yapılacak törende hazır bulundurulacak bayrağın ilimizde yapılacak törenlerle ilgili program aşağıda belirtildi.

T. C.
B A Ş B A K A N L I K
GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
KAYSERİ GENÇLİK VE SPOR İL BAŞKANLIĞI
16-17 MAYİS BAYRAK KOŞUSU PROGRAMIDIR
51.İNCİ 19 MAYIS BAYRAK KOŞUSU PROGRAMI

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu büyük Atatürk'ün Samsun'a ayak bastıklarının 72. Yıldönümüne rastlayan 19Mayıs1991 tarihinde Ankara'da yapılacak törende hazır bulundurulacak bayrağın ilimiz içerisinde taşınması süresince düzenlenen 51 inci 19 Mayıs gençlik bayrak koşusu programı aşağıda belirtilen esaslar dâhilinde yürütülecektir.

A Karşılama

1. 16 Mayıs 1991 Perşembe günü kız ve erkek atletler, görevli vasıtalar, Halkoyunları ekipleri ve diğer görevliler saat 09.00'da Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü önünde hazır bulunacaklardır. Saat 10.00'da araçlar arasında 60'ar metre mesafe ile konvoy halinde Sarıoğlan İlçesine hareket edilecektir.
2. Saat 14.00'de Vali, Gençlik ve Spor İl Başkanı, Garnizon Komutanı, Belediye Başkanı ve protokola dâhil zevat hazır bulunduğu halde; kutsal emanet Sivas Vali ve Gençlik ve Spor İl Başkanından Sivas - Kayseri İi hududu Beştepeler mevkii buluşma yerinde teslim alınarak Kayseri atletlerine tevdi edilecektir.
3. Kutsalbayrak Sivas yolu Tatılı köyü benzin istasyonuna kadar Karaözü atletleri tarafından taşınacak. Bu noktadan itibaren Akkışlalı atletler teslim alıp Akkışla yol ayrımı benzin istasyonuna kadar getireceklerdir.
4. Kutsal Emanet Akkışla Kaymakamı tarafından Sarıoğlan Kaymakamına teslim edilecek.Kaymakam, Sarıoğlan atletlerine emanet edecektir.

[15] Cumhuriyet 20 Mayıs 1941, Sayı:6024.

5. Bayrak Sarıoğlan'da 10 dakika misafir edildikten sonra Kayseri - Sarıoğlan yol ayrımına kadar Sarıoğlan atletlerincetaşınacaktır. Burada bayrak Kayseri Atletlerine teslim edilecektir.

6.Sarıoğlan İlçesi atletlerinin dağıtım ve toplama işlemi, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünce yapılacaktır.

7. Sultan Hanı Köprü mevkiinde Bünyan Kaymakamlığınca bayrak, Bünyan'lı atletlere emanet edilecek, Tuzhisar - Bünyan yol ayrımında yine Bünyan Kaymakamlığınca Kayserili atletlere emanet edilecektir.

8. Kutsal bayrağımız Atatürk Stadı önüne getirildiğinde atletizm il temsilcisi Necdet Çeper, atletizm temsilci yardımcısı İsrafil Kavruk ve Atatürk Lisesi beden eğitimi öğretmeni Memiş Haskahraman'ın yapacakları özel düzenli trafik aracı ve motosikletli ekipler nezaretinde siren çalarak Cumhuriyet meydanına getirilecek, Atatürk anıtı önünde bir dakikalık saygı duruşu yapılacaktır.

9. Cumhuriyet meydanından P.T.T. önü Millet Caddesi güzergâhından koşularak topluca Kayseri Lisesi önüne saat 18.30'da gelinmiş olunacaktır.

10. Kayseri Lisesi önünde yapılacak merasimde Vali, Gençlik ve Sporİl Başkanı Garnizon Komutam, Büyükşehir Belediye Başkanı, protokole dâhilzevat, daire müdürleri, askeri ve mülki erkân izci ve yavrukurtlar hazır bulunacaklardır.

11.Kutsal bayrağımız Kayseri Lisesi önüne getirildiğinde Garnizon Komutanlığı bandosu eşliğinde İstiklal Marşımız çalınacaktır. Müteakiben Kayseri Valisi Sayın Yüksel Çavuşoglu konuşma yaptıktan sonra bayrağı alarak görevli izcilere teslim edeceklerdir.

Protokol dâhil zevat lise salonunda hazırlanan şeref köşesine geçecekler,burada hazırlanan özel bölümde bayrak korumaya alınacak, görevli izcilerce sabaha kadar nöbet tutulacaktır.

12. İl İzci Kurulu başkanlığı bütün görevli ve bilhassa nöbete kalacak izci liderleri ve izcilerin isimlerini Emniyet Müdürlüğü ve Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne bildirileceklerdir.

B — Uğurlama

13. 17 Mayıs 1991 cuma günü Kayseri Büyükşehir Belediye Bandosu takımı saat 08.00'de Kayseri Lisesi önünde yerini alıp marşlar çalacaklardır.

14. Görevli halkoyunları ekipleri ve atletler saat 08.00'de Kayseri Lisesi önünde hazır bulunacaklardır.

15. Kayseri Lisesi Bando Ekibi bayrağın kaldığı salondan dış kapıya kadar iki sıra halinde tertibat alıp bayrağı selamlayacaklardır.

16. Bayrağı taşıyacak atletler izci ve yavrukurtlar lise dış kapısı önünde engeç saat 08.00'de yerlerini almış olacaklardır.

17. Bayrak nöbetçi izciler eşliğinde kortej teşkil edilerek Kayseri Lisesi müdürü Mehmet Bediz tarafından lise dış kapışı önüne getirilecektir.

18. 17 Mayıs 1991 cuma günü saat 8.30'da Sayın Vali ve Gençlik ve Spor İl Başkanı, Garnizon Komutanı, protokola dahil zevat, Belediye Başkanı, daire müdürleri, Askeri ve Mülki erkan'ın hazır bulunduğu Kayseri Lisesi önünde Büyükşehir Belediye Bandosu eşliğinde istiklal marşımızın çalınmasına müteakip Sayın Valimiz Yüksel Çavuşoğlu, bayrağı lise müdürü Mehmet Bediz'den alarak atletlere emanet edeceklerdir. Uğurlama başlarken Büyükşehir Belediye Bandosu gençlik marşını çalacaktır.

19. Atletler toplu olarak İnönü Bulvarıve İstanbulCaddesi güzergâhının terminalönüne kadar özel tertiple koşacaklardır, Bu noktadan itibaren koşu normal düzenle devamedecektir.

20. Saat 10.30'da Himmetdede atletleri, Kutsal Bayrağı bucak merkezine 1 Km kala teslim alacaklar, Bayrak Himmetdede de 10 dakika misafir edilecek ve halkoyunları gösterileri yapılacaktır. Burada bayrak Kayserili atletler tarafından teslim alınacaktır.

21. Saat 11.30da. Kayseri Nevşehir il hududu buluşana yerinde Vali ve Gençlik ve Spor İl Başkanı, Garnizon Komutanı, Büyükşehir Belediye Başkanıve protokol dahil zevat hazır bulunacaklar merasimle kutsal emaneti Kayseri ValisiSayın Yüksel Çavuşoğlu, Nevşehir Gençlik ve Spor İl Başkanına teslim edeceklerdir. Bu mahaldeki töreni Nevşehir Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü 'düzenleyecektir. Buradaki tören anında Büyükşehir Belediye Bandosu yerini alıp marşlar çalacaktır.

C — Görevler

22. Bayrağın geçtiği güzergâh Belediye Başkanlıkları ve resmi kurumlar bayraklarla donatılacaktır.

23. Kayseri'de Sivas Caddesi, Cumhuriyet Meydanı, Millet caddesi, Düvenönü meydanı, Osman Kavuncu caddesi üzerindeki bütün resmi daire ve dükkânlara bayrak donatım işlemleri Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanlığınca sağlanacaktır.

24. Her iki günde yolda ve merasim yerlerinde emniyet tedbirleri Emniyet Müdürlüğü ve İl Jandarma Alay Komutanlığınca alınacaktır.

25. İl Sağlık Müdürlüğü iki gün süre ile ambulans, doktor, hemşire ve sağlık memuru görevlendirilecek, gerekli sağlık tedbirlerini alacaktır.

26. Gençlik Merkezi, Kayseri Sağlık Meslek Lisesi, Sümer Ortaokulu, Bünyan Namık Kemal İlkokulu, Bünyan Cumhuriyet İlkokulu Halkoyunları ekipleri 16-17 Mayıs 1991 tarihlerinde görevlendirilecekler, iki gün süre ile program gereği gösteri yapacaklar.

27. Folklor ekiplerinin davulzurna masrafları Kayseri Büyükşehir Belediye 'Başkanlığınca karşılanacaktır.

28. Bayrağın karşılanmasında, gece izcilerin nöbetinde ve uygulamasında, Kayseri Lisesi önündeki merasim tertip ve düzenini Lise beden eğitimi öğretmeni İbrahim Yaltıraklı aldıracaktır.

29. Lisedeki tedbirleri Kayseri Lisesi müdürlüğünce alınacaktır.

30. Sivas İl Hududu Beştepelerdeki buluşma yerinde ses yayın cihazının kurulup işletilmesi Garnizon Komutanlığınca sağlanacak; mahalle gidiş geliş ve diğer koordinasyon Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanlığı zabıta müdürlüğü tarafından gerçekleştirilecektir.

31. Görevlendirilen atletler kendi okul ve kulüplerine ait atlet, şort, formaları ve eşofmanları ile katılacaklarıdır.

32. Kayseri Büyükşehir Belediyesince Kayseri Lisesi önünde ses yayın cihazı kurulacaktır.

33. Kayseri Vali ve Gençlik ve Spor İl Başkanı tarafından il hudutlarındaki merasim anında Sivas ve Nevşehir Vali ve Gençlik ve Spor İl Başkanlığına Kayseri ilini sembolize eden birer hediye verilecektir. Hediyeler Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünce temin edilecektir.

34. Sporcuların yol güzergâhında dağıtım, toplama ve kumanya dağıtım işlerini Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünce görevlendirilecek 5 kişi tarafından yapılacaktır.

35. Genel Programın yürütülmesinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Gençlik Hizmetleri Şube Müdürü Mehmet Uslu yetkilidir.

D — Vasıta Görev Bölümü

1.	Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü	3 Hizmet aracı
2.	Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanlığı	3 Otobüs
3.	Köy İşleri 4. Bölge Müdürlüğü	1 Otobüs
4.	D.S.İ. 12. Bölge Müdürlüğü	1 Minibüs
5.	İl Sağlık Müdürlüğü	1 Ambulans
6.	Karayolları 6, Bölge Müdürlüğü	1 Minibüs
7.	Hava İkmal Bakım Merkezi Komutanlığı	1Minibüs
8.	12. Hava Jet Ana Üst Komutanlığı	1 Minibüs

a. Bütün vasıtalar, Müesseselerden araçlara bayrak takarak iştirak edecekler,

b. Yukarıda belirtilen kurumlar her iki gün için görevlendirdikleri araçların şoförlerin adlarını araçların plaka numaralarını 14 Mayıs 1991 Salı günü saat, 17.00'ye kadar Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne bildirilecektir.

E — Görevlendirilecek Okul Atlet Miktarı

Sıra Okulun Adı	Kız	Erkek
1 — Polis Koleji	—	6
2 — Kayseri Lisesi	2	4
3 — Sümer Lisesi	—	2
4 — Behice Yazgan Kız Lisesi	2	—
5 — Şeker Lisesi	2	4
6 — Fevzi Çakmak Lisesi	6	—
7 — Merkez End. Meslek Lisesi	—	2
8 — N. Küçük Çalık Anadolu Lisesi	—	2
9 — Sami Yangın Anadolu Ticaret Lisesi	2	2
10— Atatürk Sağlık Meslek Lisesi	2	—
11— Kayseri Sağlık Meslek Lisesi	2	—
12— Merkez İ. H. Lisesi	—	2
13— Atatürk Ticaret Lisesi	2	2
14— Atatürk Lisesi	—	2
15— Aydınlıkevler Lisesi	—	2
16— Sümer Ortaokulu	4	6
17— 3. Endüstri Meslek Lisesi	—	2
18— Milli Egemenlik Ortaokulu	2	2
19— Argıncık Lisesi	—	2
20— İbrahim Yüzbaşıoğlu Ortaokulu	6	2
21— Mehmet Akif Ersoy Lisesi	—	2
22— Gültekin Gürkan Ortaokulu	2	2
23— Sebahat Gözübüyük Ortaokulu	2	2
24— Arif Molu Anadolu Teknik Lisesi	—	2
25— II. Endüstri Meslek Lisesi		2
26— Mimarsinan Endüstri Meslek Lisesi		2

27—Belediye Spor		2	2
28—Melikgazi Belediye Spor		2	2
	TOPLAM	4,0	60[16]

CUMHURİYETİMİZİN 75.YILDÖNÜMÜNDE SEVGİBAYRAĞI TÖRENİ

19 Mayıs 1998 günü, Cumhurbaşkanı Sayın Süleyman Demirel'e iletilmek üzere Samsun'dan atletler tarafından çıkarılan kutsal bayrağımızın, Sivas-Kayseri-Nevşehir arasında geçişi, 16-17 Mayıs 1998 tarihlerinde, Kayseri-Sivas ve Kayseri-Nevşehir il hudutlarında devir-teslim törenleriyle yapılmıştır.

Sivaslı genç atletlerin taşıdığı kutsal Bayrağımız, 16 Mayıs 1998'de saat 14.00'te Sivas-Kayseri il sınırının yer aldığı Sarıoğlan ilçesi Beştepeler mevkiinde yapılan törenle Kayserili atletlere teslim edilmiştir.

Törene; Sivas Valisi Sayın Aslan Yıldırım ile Kayseri Valisi Sayın Mustafa Yıldırım ve her iki ilin protokolde yer alan görevlileri ile her iki ilin halkından insanlar da katılmışlardır. Kutsal emanet olan Bayrağımız, Sivas Valisi tarafından Kayseri Valisine verilmiş, alınan bayrak Kayseri Valisi Sayın Mustafa Yıldırım tarafından Kayserili atletlere teslim edilmiştir. Bu tören sırasında bayrağı alan atletler;

"Kayseri gençliği olarak bu kutsal emaneti, 19 Mayıs 1998 günü Cumhurbaşkanımız Sayın Süleyman. Demirel'e iletilmek üzere Sivas gençliğinden Kayseri'de bir gece misafir edilmek üzere öpüyor ve teslim alıyorum" demiştir.

Kayseri Valisi Sayın Mustafa Yıldırım bayrağı teslim alırken anlamlı bir konuşma yapmıştır.

Sivas ve Kayseri, milli mücadelede düşmana karşı olan önemli illerdir. Büyük Atatürk'e bütün Türkiye destek vermiştir, ama Sivas başka bir anlamda destek vermiştir. Orada Sivas Kongresi yapılmıştır. Milli mücadelenin temeli atılmıştır. Sivaslılar inanıyorum ki o bilinci, o sorumluluğu taşıyacaklardır ve Cumhuriyeti ileri götürmek için gayret göstereceklerdir.

Ama yine milli mücadelede her zaman önde olan bir il var, o da Kayseri'dir. Atatürk Kayseri'ye de çok büyük önem vermiş, en zor koşullar altında Ankara vilayetitaşınsa bile işte Kayseri var demiştir. Başkenti taşıyorsanız orada dost millet var demektir. Cumhuriyete destek veren, Ulu öndere sahip çıkan, onları destekleyen, onu yücelten insanlar var demektir. Onun için cumhuriyette Sivas ve Kayseri'nin unutulmaz yerleri vardır. Kuruluşta ve Cumhuriyetin yükseltilmesinde de yine Sivas'ın ve Kayseri'nin unutulmaz yeri olmuştur. Ben, bütün Sivaslılara ve Kayserililere teşekkür ediyorum. Bu bayrak yarışını bir bayrama çevirdiniz, bayram yaşattınız. Bunlar milli duygulardır. Burada Sivaslılar ve Kayserililer omuz omuza bulunuyorlar, bayrak yarışında. İnanıyorum ki yarının güzel Türkiye'sinde, daha gelişmiş Türkiye'sinde, yine omuz omuza çalışacağız, daha güçlü bir Türkiye yaratacağız.

Ben bu duygular içerisinde değerli Sivas Valisi arkadaşımdan aldığım bu kutsal bayrağı öperek Kayserili gençlere teslim ediyorum" demiştir.

Bayrak, lise salonunda özel bölümde korumaya alınmış ve görevli izciler tarafından sabaha kadar nöbet tutulmuştur.

Kutsal bayrak, 17 Mayıs 1998 günü saat 11.00'de Kayseri-Nevşehir il sınırında resmi tören ile Kayseri Valisi Sayın Mustafa Yıldırım tarafından Nevşehirli gençlere teslim edilmek üzere Nevşehir Valisi Sayın Şinasi Kuş'a teslim edilmiştir.

Bayrak devir-teslim törenleri, Cumhuriyetimizin Yetmiş beşinci Yıl dönümünde önemli bir etkinlik olarak yerini almıştır.[17]

[16] Kayseri Gençlik ve Spor İl Başkanlığı Program Kitapçığı, Kayseri 1991.
[17] Haluk Şeftalici, Cumhuriyetin Yetmiş Beşinci Yılı'nda Yükselen Değer Kayseri, 1999.

Sevgi Bayrağı Yine Kayseri Lisesi'ndeydi.

Atatürk'ün Samsun'a çıkışının anısına her yıl Samsun'dan 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı töreninde Cumhurbaşkanı'na sunulmak üzere yola çıkarılan bayrak, 16 Mayıs günü Kayserili atletler tarafından Sivas il hududunda teslim alınıp saat 18.30'da Vali, Garnizon Komutanı, Milli Eğitim Müdürü, diğer daire amirlerinin de hazır bulunduğu muhteşem bir törenle Kayseri Lisesi önünde karşılanarak okul müdürüne teslim edilir. Okulda bir gece misafir edilip, 17 Mayıs günü 8.45 sularında yine aynı törenle uğurlanarak atletlerimiz tarafından Nevşehir il hududunda, Nevşehirli atletlere teslim edilir. Nevşehirli atletler tarafından Ankaralı atletlere teslim edilir. Ankara'da muhafaza edilerek 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı törenlerinde Cumhurbaşkanımıza takdim edilir.

Önceki sayfalarda Sevgi Bayrağı'nın Samsun'dan Kayseri Lisesi'ne gelişini ve kutsal misafirin karşılanması için protokolün yanında halktan da katılanların huzurunda karşılama esnasında okul adına bir öğretmen konuşma yapardı. 16 Mayıs 2010 yılında yapılan karşılama Törenlerindeki konuşmayı Kayseri Lisesi Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinden Semra Meral yapmıştı. Öğretmenimizin o tarihi gündeki konuşması:

SELAM GETİRMİŞİM DÜN'DEN BUGÜN'E
YARINLARA SELAM OLSUN!

"Yolu buradan geçenler mektebime sorar:
Ne kadar haşmetlisin, bu ne ihtişam?
Mektebimden önce, anıtımdan cevap gelir:
"Taşım tarih kokar, destanım muhteşem! "
-Evet, her karesinde bir destan yatan; her taşı buram-buram tarih kokan "115 yıllık" şu kutsal mekâna teşriflerde bulunan
Sayın Valim, Garnizon komutanım, Belediye Başkanım!
Merhaba değerli büyüklerim sevgili küçüklerim!
Merhaba genç arkadaşlarım merhaba!
Merhaba Tokat, Yozgat, Kayseri!
Merhaba, Erzurum, Amasya;
Merhaba, Samsun, Sivas, Ankara!
Merhaba TÜRKİYE MERHABA!

Sizlere "Ne mutlu TÜRK'ÜM!" diyen Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ümden selam getirmişim!

Ben de sizlere "Feyiz milletindir, benim değildir!" diyen büyük Atatürk'ten selam getirmişim!

"Ben fani Mustafa Kemal, siz baki Mustafa Kemal'siniz!" diye gençliğine güveni tam olan; 19 Mayıs'ı, O'na bayram kılan Atamıza da bizlerden selam olsun! Atalarım gökten yere indirmişler ay yıldızı bir buluta sarmışlar ki, rengi şafaktan kırmızı! Bayrağımız bizim nazlı kızımız! Uğruna nice kınalı kuzular kurban olur, ama o kurban edilmez!

Hilali uğruna ne güneşler batar ama onun yıldızı hiç sönmez!

O nurlu şehitlerimizden, onurlu gazilerimizden size selâm getirmişim.

"Kınalı kuzum; hadi, durma git! Gerekirse canın kurban olsun vatana ki, sütüm helal olsun sana !" diyen analardan; size selam getirmişim.

Acılardan, bacılardan; size selam getirmişim,

Beşikte yetim kalmış bebelere; al yazmalı, al fistanlı gelinlere,aksakallı dedelere; ak örtülü ninelere de bizden selam olsun!

Eliflerden, ıslanmayan mermilerden; ninnilerden, ağıtlardan size selam getirmişim!

Gaziantep, Şanlıurfa ve Kahramanmaraşlara da Kayseri'den selam olsun!

Ağlamayan balalardan, serin serin yaylalardan,
Gökteki turnalardan, size selam getirmişim.
İnönü'den, Kocatepe'den, Dumlupınar'dan Sakarya'dan, size selam getirmişim.
Edirne'den Ardahan'a, taşıma, toprağıma, ırmağımın akışına da Erciyes'ten selâm olsun.
Bayram zaferdir, şölendir;
Hep "Türk'ü söyletir, türküler!"
Bayram, toydur; kurultaydır;
Hadi çalsın davullar, oynasın kızanlar, kızlar!
Duyduk duymadık demesinler!
Bugün bayramımız var!

Ve... Şanlı sevgi bayrağımızı "karşılama-ağırlama" gibi bir kutlu şölene, bir büyük törene icabet eden saygıdeğer misafirlerimiz, "Şehitler vermiş okulumadına, hepinize "hoş geldiniz!" diyor, saygı ve şükranlarımızın kabulünü arz ediyorum...]

Bağrında yetiştirdiği bir evlâdına; sevgiler sunmak ve
"TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEVLETİ'nin Cumhurbaşkanı,
SayınAbdullah GÜL'e takdim edilecek SEVGİ BAYRAĞI'nı "şeref konuğu etmek" gibi iki misyonu bulunan 'Kayseri ve Kayseri Lisesi' iki mutlu ve iki kutlu birlikteliği yaşamanın haklı onurunu yaşamakta yine elbet!

Evet, her 19 Mayıs'ta; Cumhurbaşkanımıza takdim edilmek üzere, kurtuluşumuzun hareket merkezi Samsun'dan yola çıkan Sevgi Bayrağı, bir 16 Mayıs'ta da yine Kayseri Lisesi'ndeydi...

16 Mayıs, şeref günümüz...
16 Mayıs, kutsal emaneti, incitmeden teslim alma günümüz.
16 Mayıs, şeref konuğumuzu ağırlama günümüz...
16 Mayıs, nazlı kızımızın kutsal çatımızı, taçlandırma günü.
16 Mayıs, 1921 Sakarya Savaşı'na gidip dönemeyen son sınıf öğrencilerinin tarihi okullarını ziyaret etme günü.
16 Mayıs, bu gidip dönemeyen Mehmet oğlu Mehmetlerin aziz hatıraları adına yaptırılan; ulu çınarımızın sağ bağrında yerini alan muhteşem anıtı her yıl yeniden açma günü, töreni tazeleme günü.
16 Mayıs, bu anıta, bu törene çelenkler koyma, aziz ruhlara dualar okuma günü.
16 Mayıs, bu anıt, bu tören; bu sevgi, bu saygıya rağmen "Yine bir şeyler yapabildim diyemem hatırana!" deme günü, düşünme günü!
16 Mayıs, ay-yıldızlı nazlı kızımızın tarihi çınarın gölgesinde uhrevi bir uykuya dalma günü.
16 Mayıs, bu tılsımlı ebediyette şafaklarla birlikte, huşu içinde uyanma günü.
16 Mayıs, **dün** nur'a koşan gençlerin **yarın** karanlıkta kalmamak için **bugün o ay-yıldızın** ışığında olabildiğince faydalanma, nurlanma günü!
16 Mayıs, kutsal emaneti incitmeden teslim etme günümüz, şeref konuğumuzu ağırlama günümüz!
16 Mayıs, donanma, onurlanma günü.
16 Mayıs, şeref günümüz.
KAYSERİ LİSESİ; OKULUM, OKULUMUZ,
ŞEREF GÜNÜN KUTLU OLSUN!

Bir başka yazımızda ise şöyle demiştik:

Kayseri Lisesi Emekli Müdür Yardımcılarından Sayın Yusuf Özmerdivenli'nin, on beş yıla yakın bir çalışma ürünü olarak hazırladığı, "Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli" :

Üç ciltlik koca bir şaheser!

Kayseri Lisesi'nin şanına yakışır nitelik ve nicelikte;

Dünün canlı bir şahidi, bugünün eşsiz bir kaynakçası, yarının eşsiz bir hazinesidir... .

Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'nin, l.Cilt 144. Sayfasında ise, "16 Mayıs" şöyle anlatılmaktadır:

"Atatürk'ün Samsun'a çıkışının anısına, her yıl 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı törenlerinde, Ankara'da Cumhurbaşkanı'na sunulmak üzere yola çıkarılan bayrak, 16 Mayıs günü Kayserili atletler tarafından, Sivas il hududunda teslim alınıp; saat 18.30 da Vali, Garnizon Komutanı, Büyükşehir Belediye Başkanı, İl Milli Eğitim Müdürü ve diğer daire amirlerinin de hazır bulunduğu, muhteşem bir törenle Kayseri Lisesi önünde karşılanarak okul müdürüne teslim edilir. Okulda bir gece misafir edilip 17 Mayıs günü 08.45 sularında, yine ayni törenle uğurlanarak; atletlerimiz tarafından Nevşehir il hududunda, Nevşehirli atletlere teslim edilir. Daha sonra da Nevşehirli atletler tarafından, Ankaralı atletlere, muhafaza edilerek; 19 Mayıs'ta Cumhurbaşkanımıza takdim edilmek üzere teslim edilir.

Evet, **her 19 Mayıslar'da**: Kurtuluşumuzun hareket merkezi Samsun'dan "ılık rüzgarlarla, süzüle süzüle" yola çıkıp, Sivas'ın sert rüzgarlarına, "göğüs gere gere" gelen; rengini şafaklardan alarak, bulutlardan aşarak; nurlar saça saça, ışıklar vere vere gelen; uğruna nice kınalı kuzuların kurban olduğu**bizim nazlı bayrağımız, bizim şanlı bayrağımız'dır! Kayseri'mizde bir Erciyes'tir bizim sevgi bayrağımız…**Amma sadece Kayseri'mizin değildir, bu kutlu ses, "Türkiye'mizin dört köşesinin, sol göğsünde mübarek bir nefes'tir!

Kutsal çatımızı, taçlandırdı yine bir 16 mayısta daha nazlı kızımız!

-Samsun'dan getirdiği ferahlık, Sivas'tan aldığı kararlılıkla; Bu tılsımlı ebediyette, bir 16 Mayıs'ta daha; bir gece uhrevi bir uykuya daldı. Uğruna kurban olan, Mehmet oğlu Mehmetler'in aziz ruhlarıyla...',

..Ve şafaklarla birlikte huşu' içinde uyanacak bir 17 mayısta daha!... İnşallah, her geçtiği yere feyz vere vere Kırşehir'e , Nevşehir'e... Ve…

70 milyon Türk Milleti'nin kenetleşmiş; yetmiş milyon kutlu nefesleriyle de inşallah Ankara'ya koşacak her 19 mayıslarda.

İnşallah, daha nice 16 mayıslardan daha nice 19 mayıslara!!!...[18]

Fotoğraf 12: Sevgi Bayrağı Kayseri Lisesi'nde

[18] Kayseri Meydan Gazetesi, 17 Mayıs 2010.

Fotoğraf 13: Sevgi Bayrağı Sivas'tan atletler tarafından getirildikten sonra okulun önünde Vali Bey öperek teslim aldığı bayrağı okul müdürüne teslim eder. Gece Kayseri Lisesi'nde muhafaza edilirdi. Şeref Köşesi'nde bayrak; izciler, emniyet mensupları, okul müdürü Mehmet Bediz ve müdür yardımcısı Yusuf Özmerdivenligörülüyor.

Atatürk'ün Samsun'a çıkışının anısına her yıl Samsun'dan 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı töreninde Cumhurbaşkanı'na sunulmak üzere yola çıkarılan bayrak, 16 Mayıs günü Kayserili atletler tarafından Sivas il hududunda teslim alınıp saat 18.30'da Vali, Garnizon Komutanı, Milli Eğitim Müdürü, diğer daire amirlerinin de hazır bulunduğu muhteşem bir törenle Kayseri Lisesi önünde karşılanarak okul müdürüne teslim edilir. Okulda bir gece misafir edilip, 17 Mayıs günü 8.45 sularında yine aynı törenle uğurlanarak atletlerimiz tarafından Nevşehir İl hududunda Nevşehirli atletlere teslim edilir. Nevşehirli atletler tarafından Ankaralı atletlere teslim edilir. Ankara'da muhafaza edilerek 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı törenlerinde Cumhurbaşkanımıza takdim edilir. Resimde bayrağın Samsun'dan geldikten sonra Kayseri Lisesi'ndeki Atatürk köşesinde izci nöbetçiler nezaretinde muhafaza ediliş hali. Sevgi Bayrağı'nın üzerinde **"Gençlikten Atatürk sevgisiyle Cumhurbaşkanı'na"** cümlesi yazılıdır[19].

Yıl 2012; Son Sevgi Bayrağı Törenleri

Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı nedeniyle her yıl Cumhurbaşkanı'na teslim edilmek üzere Samsun'dan çıkarılan Sevgi Bayrağı bu yıl iptal edildi.

Samsun Valiliği dün öğle saatlerinde resmi internet sitesinden verdiği açıklamayla son dakika değişikliği yaptı. Aynı sitede yayınlanan bayram kutlamaları kitapçığında yer alan 'temsili bayrak törenleri', kitapçıkta kaldı ama törenlerden çıkarıldı.

[19] Özmerdivenli, Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli 1.Cilt, Sayfa 144, Ankara 1997.

Valilik sitesindeki kitapçıkta halen aynı uygulamanın var olduğuna ilişkin program yer alırken, aynı sitede 'Bayrak törenlerinin iptal edildiğine' ilişkin açıklama yapıldı. Açıklamada:**05 Mayıs 2012 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Ulusal ve Resmi Bayramlar ile Mahalli Kurtuluş Günleri, Atatürk Günleri ve Tarihi Günlerde Yapılacak Tören ve Kutlamalar Yönetmeliğine göre**; İlimizde uygulanacak Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı Programının 08 Mayıs 2012 günü yapılacak Bayrak yürüyüşünde Cumhurbaşkanımıza sunulacak temsili bayrak töreni, çelenk sunma töreni ve 09 Mayıs 2012 günü Amasya il sınırındaki bayrağın devir–teslim töreni yapılmayacaktır.

19 MAYIS GENÇLİK VE SPOR BAYRAMINIZ KUTLU OLSUN[20]

[20] Baki Sarısakal, Sevgi Bayrağı (Bir Varmış)-Sevgi Bayrağı Törenleri İptal Edildi (Bir Yokmuş).

Kayseri Mektebi idadi-i Mülkiyesi İmtihan Cetvelidir

Sene-i Maliye Sene-i Kameriye
1314-1315 1316-1317

Beşinci Sınıf Şakirdan																					
					Esame-i Ders																
Mülahazat	Cins-i Mukafat	Derecat	Yekün	Ahlak Numarası			Resim	Hüsn-ü Hat	Malumat-ı Nafi	Usul defteri	Hendese	Cebir-i adi	Hesap	Coğrafya	Tarih-i Umumi	Fransızca	Türkçe	Arabi	Umumi Diniye	Esame-i Şakirdan	Sıra Numarası
		1	127	10			9	9	10	9	9	10	10	10	10	10	10	10	10	Abdülsabir Efendi	18
																				Fazıl Efendi	20
																				Ahmet Efendi	21
																				Emin Efendi	26
																				Avni Efendi	30
																				Halis Efendi	35

1888-89 Öğretim Yılı Kayseri Mektebi İdadisinde Sınıf Geçme Defterine Göre Öğrencilerin Aldıkları Dersler ve Notları.

Numara	Öğrencinin Adı	Umumi Diniye	Arabi	Türkçe	Fransızca	Tarihi Umumi	Coğrafya	Hesap	Cebir-i adi	Hendese	Usul defteri	Malumatı Nafi	Hüsn-ü Hat	Resim	Ahlak ntu	Derecesi	Cinsi Mükafat
18	Abdülsabir Efendi	10	10	10	10	10	10	10	10	9	10	10	9	9	10	1	11 kitap
20	Fazıl Efendi	6	7	7	4	5	8	8	6	4	9	6	10	10	10	5	2kitap
21	Ahmet Efendi	7	6	8	3	8	9	9	8	4	9	8	10	7	9	4	-
26	Emin Efendi	7	5			8	9	7	2	8	5	6	8	8	8	6	-
30	Avni Efendi	10	10	10	6	10	10	10	10	10	10	10	9	8	10	2	2 Kitap
35	Halis Efendi	9	7	10	10	10	10	9	8	3	9	8	8	8	10	3	1 kitap

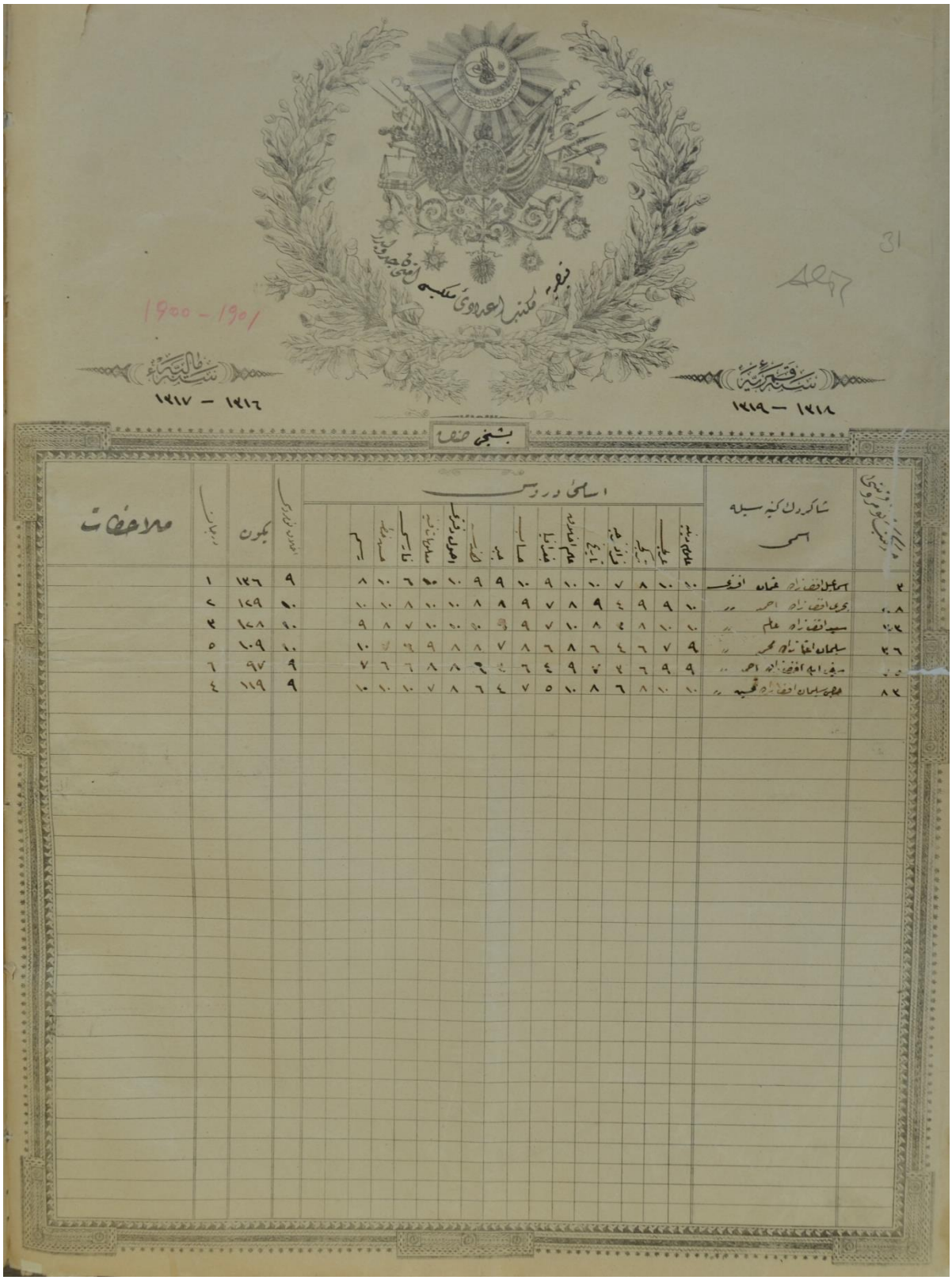

Fotoğraf 14: 1900-1901 öğretim yılında imtihana giren öğrenciler, imtihana girdikleri dersler ve aldıkları notlargörülmektedir. İmtihan cetveli defteri 200 küsür sayfa olup örnekleme metodu ile bazı sayfalar…Devamı sayfalarda kaloriferde yanmaktan kurtardığım imtihan cetveli defterinin bazı sayfalarını göreceksiniz:

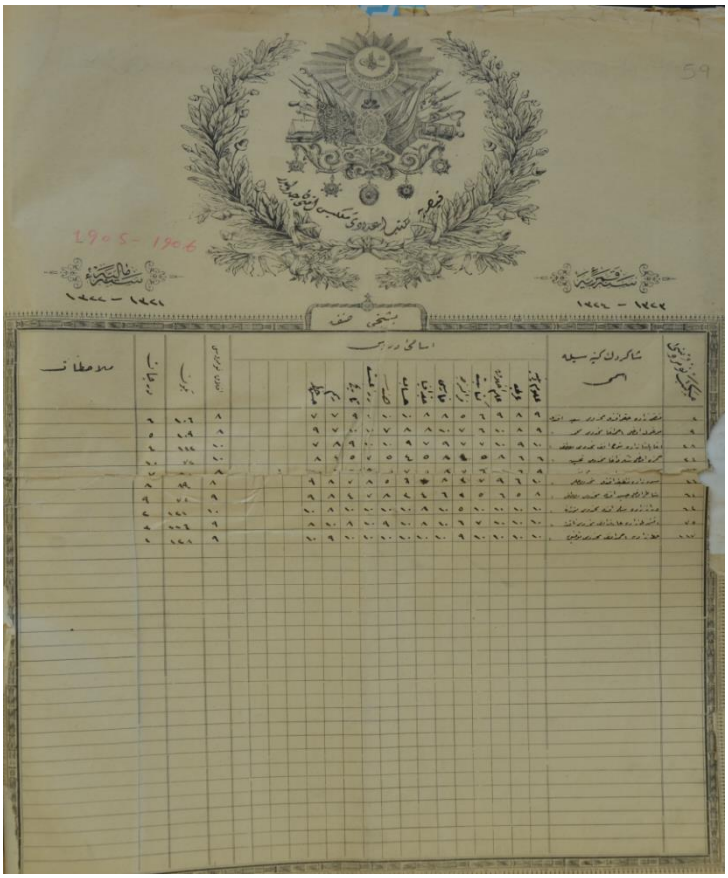

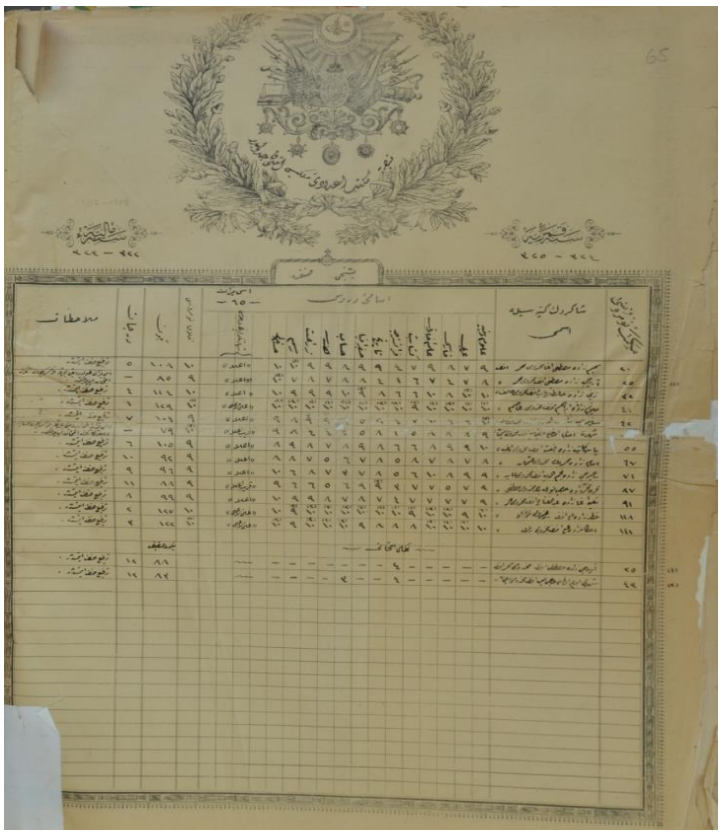

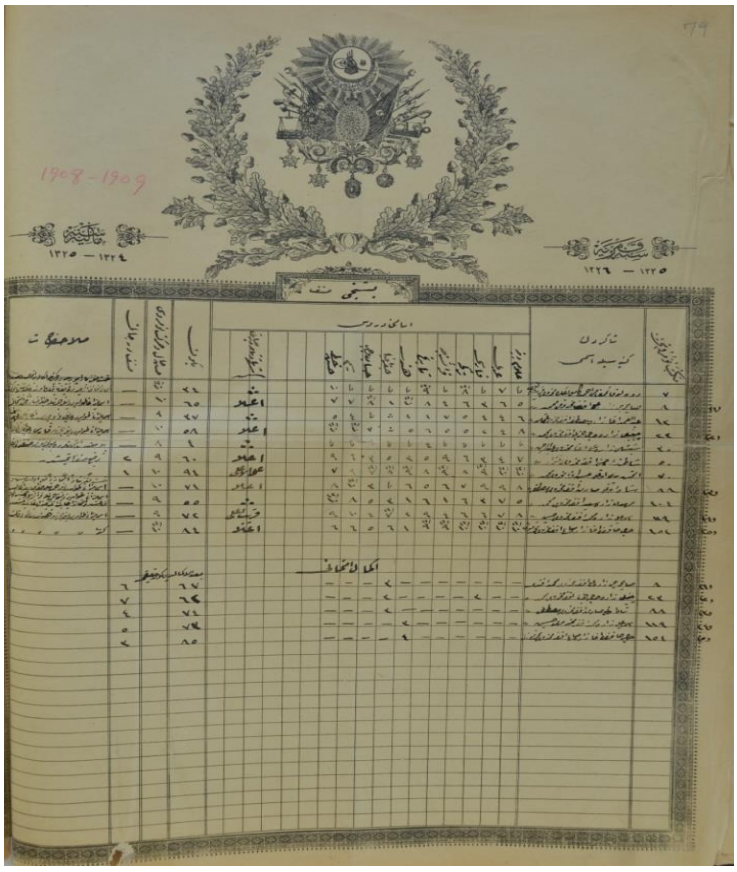

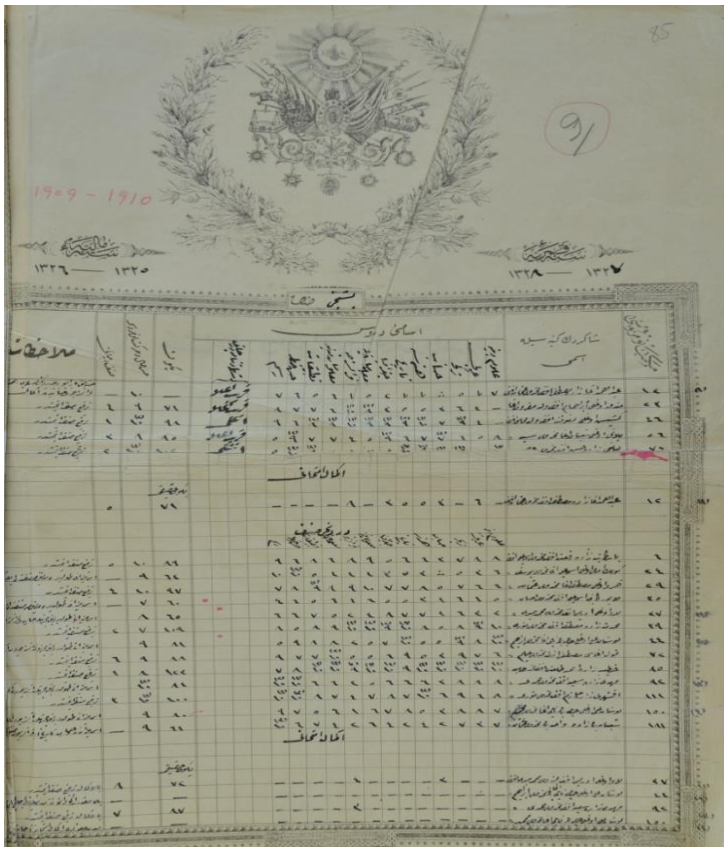

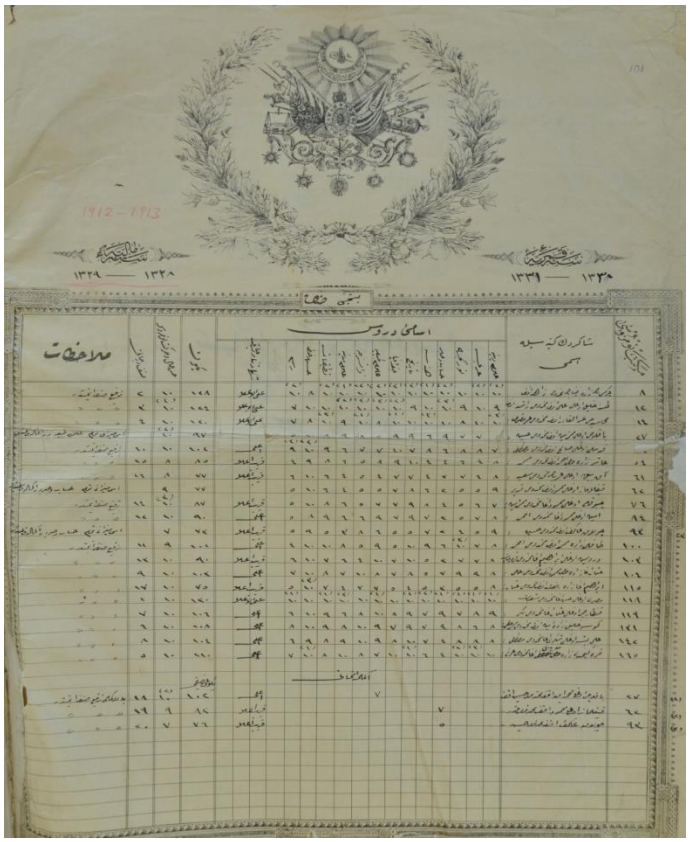

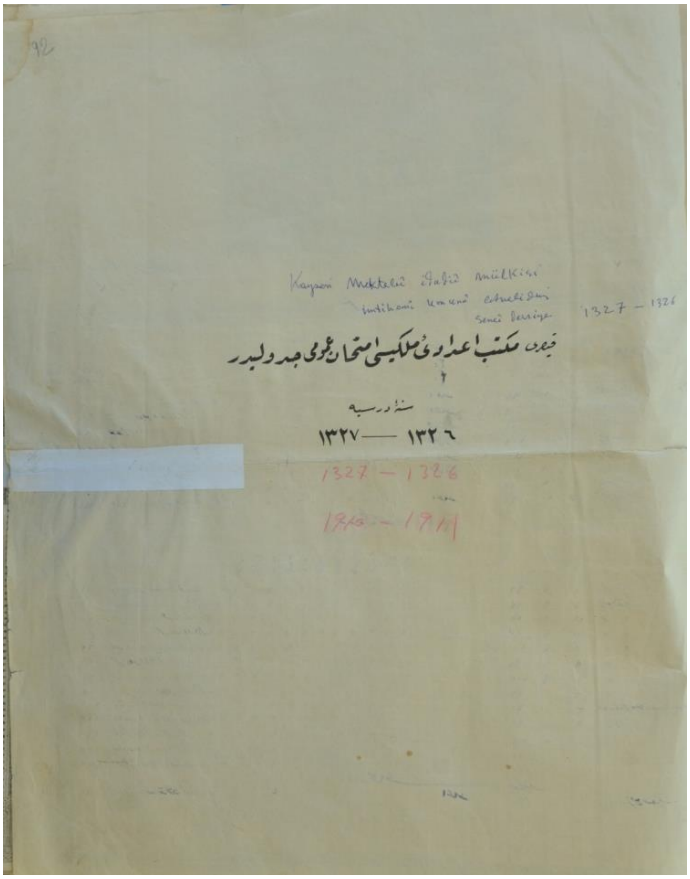

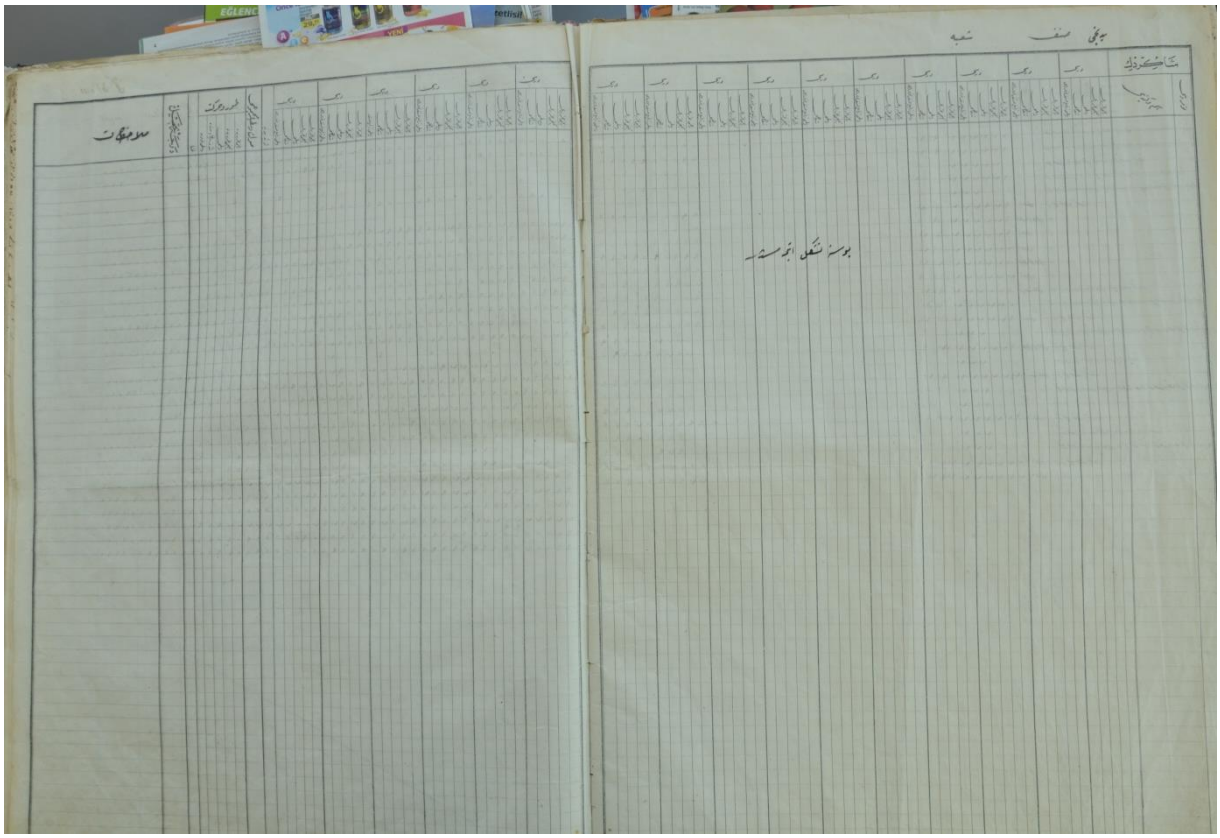

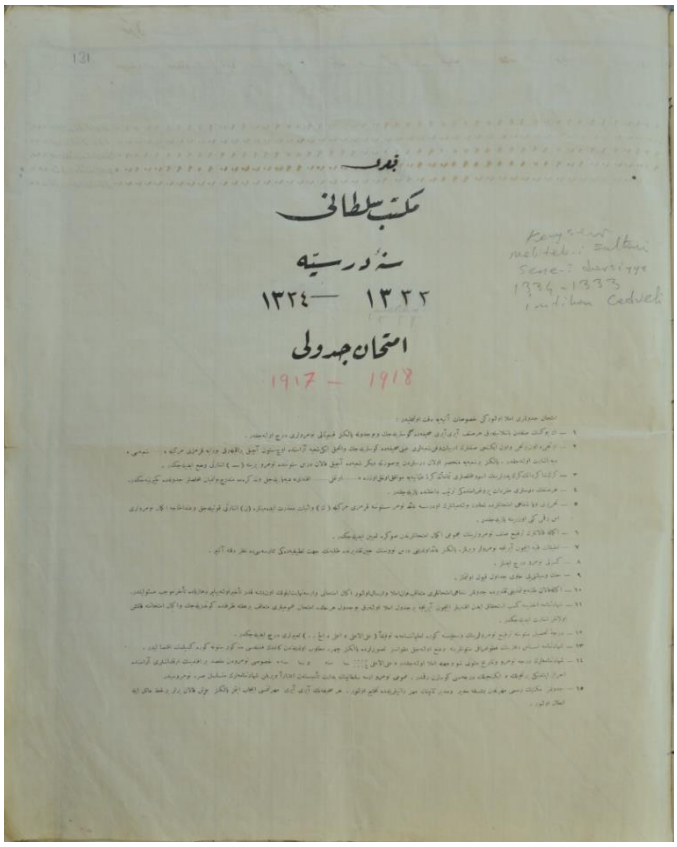

مکتب سلطانی

سنه درسیه

۱۳۳۳ — ۱۳۳٤

امتحان جدولی

1917 — 1918

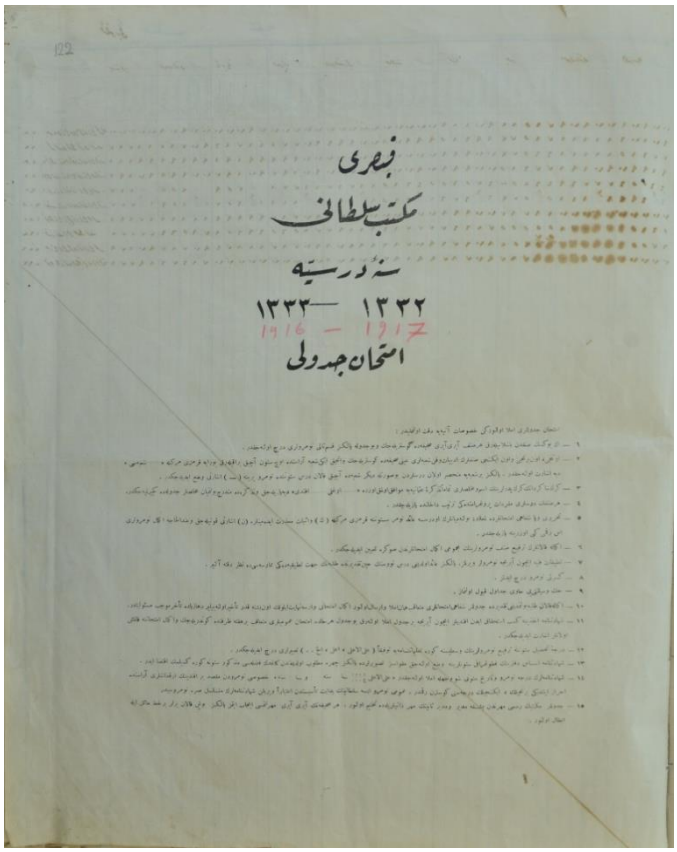

قیصری
مکتب سلطانی
سنهٔ درسیه
۱۳۳۲ — ۱۳۳۳
1916 — 1917
امتحان جدولی

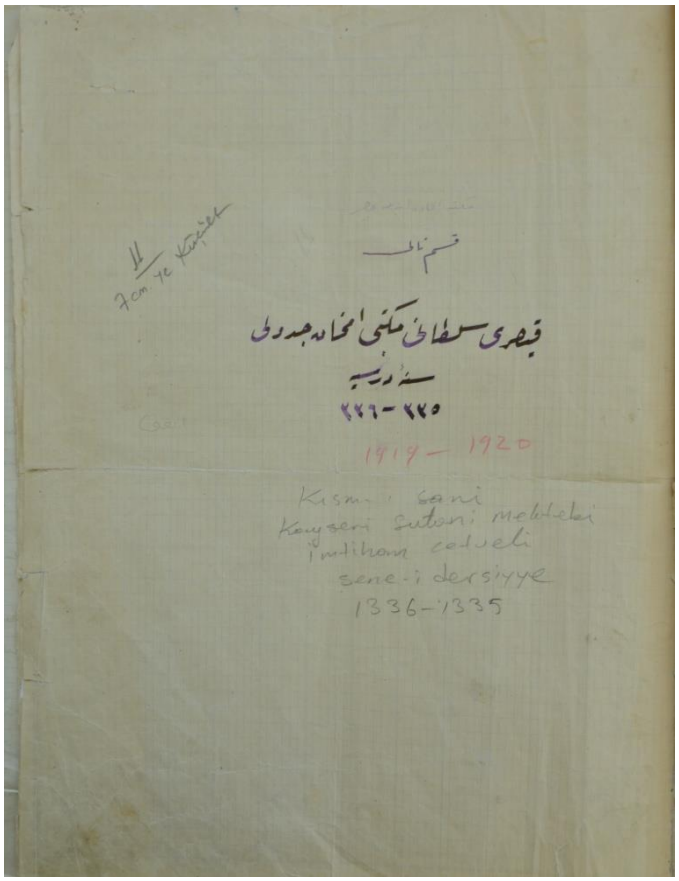

قسم ثانی
قیصری سلطانی مکتبی امتحان جدولی
سنهٔ درسیه
۱۳۳۵ - ۱۳۳۶
1919 — 1920
Kısm-ı sani
Kayseri Sultani mektebi
İmtihan cedveli
sene-i dersiyye
1336-1335

OKULLARDA ÖĞRENCİLERİN FOTOĞRAFLARININ ÇEKİLMESİ KAYITLARDA KULLANILMASI

19 Ağustos 1839 tarihinde fotoğraf makinesinin, bu sihirli kutunun, icat edilişi insanların başkalarından duydukları veya okudukları olayların belleklerindeki algılama kavramını değiştirdi.

Belleklerdeki bulanıklığı ve çeşitliliği ortadan kaldırdı. Bu tarihten sonra fotoğrafın yaygın olarak kullanılması, geçmiş olayların tarih akışı içerisinde "bir an"/ "çok kısa bir an" durdurup sonra tekrar devam ettiren gerçeğin sağlam ve somut birer kanıtı olarak karşımıza çıkmaktadır. Fotoğraflar doğru bakmayı, net görmeyi sağladığından tarih biliminde önemli bir işleve sahip, sağlam kanıtlardır[21].

Sultan 2.Mahmut (1808-1839) döneminde Batıda gelenek haline gelmiş olan devlet adamlarının resimlerinin duvarlara asılması ve hediye edilmesi gibi adetler Osmanlı'da da kendine yer edinmeye başladı.

Osmanlıda fotoğraf çekilmediğinden önceleri öğrenci, öğretmen gibi kişiler kır sakallı, kıvırcık saçlı, sarışın,çekik gözlü, tombul gibi sıfatlarla tanıtılmaya çalışılmıştır. Oysa ''bir fotoğraf bin kelimeye bedeldir'' prensibi gereği Kayseri İdadisi'nde de öğrencilerin kayıtlarda fotoğraf çektirmeleri sağlanmış; imtihan cetvelleri şablonları standart 10 kişilik öğrenci isimleri, ders adları, aldıkları notları ve sonuçları gösterecek şekilde olduğundan alttaki sütun öğrenci fotoğrafına ayrılmış. Sayfalara 9 kişi kayıt edilmiş, verilen numara ile öğrenciye ait notlar anlaşılmaya çalışılmış. Daha sonra yandaki mülahazat sütunu fotoğraf yeri olarak kullanılmış. Bu durumu gösteren örnek sayfalar göreceksiniz. **O zamanki öğrencilere bakınız; bıyıklı, yaş olarak da kaç yaşını gösterdiğine dikkat ediniz**. Şimdiki gibi zamanı gelince hemen okula kayıt olamadıklarından ileri yaşlarda liseyi bitiriyorlardı.

[21] Ali Tuzcu ,Talas 1860-1960 Geçmiş Zaman Yansımaları Kayseri 2017.

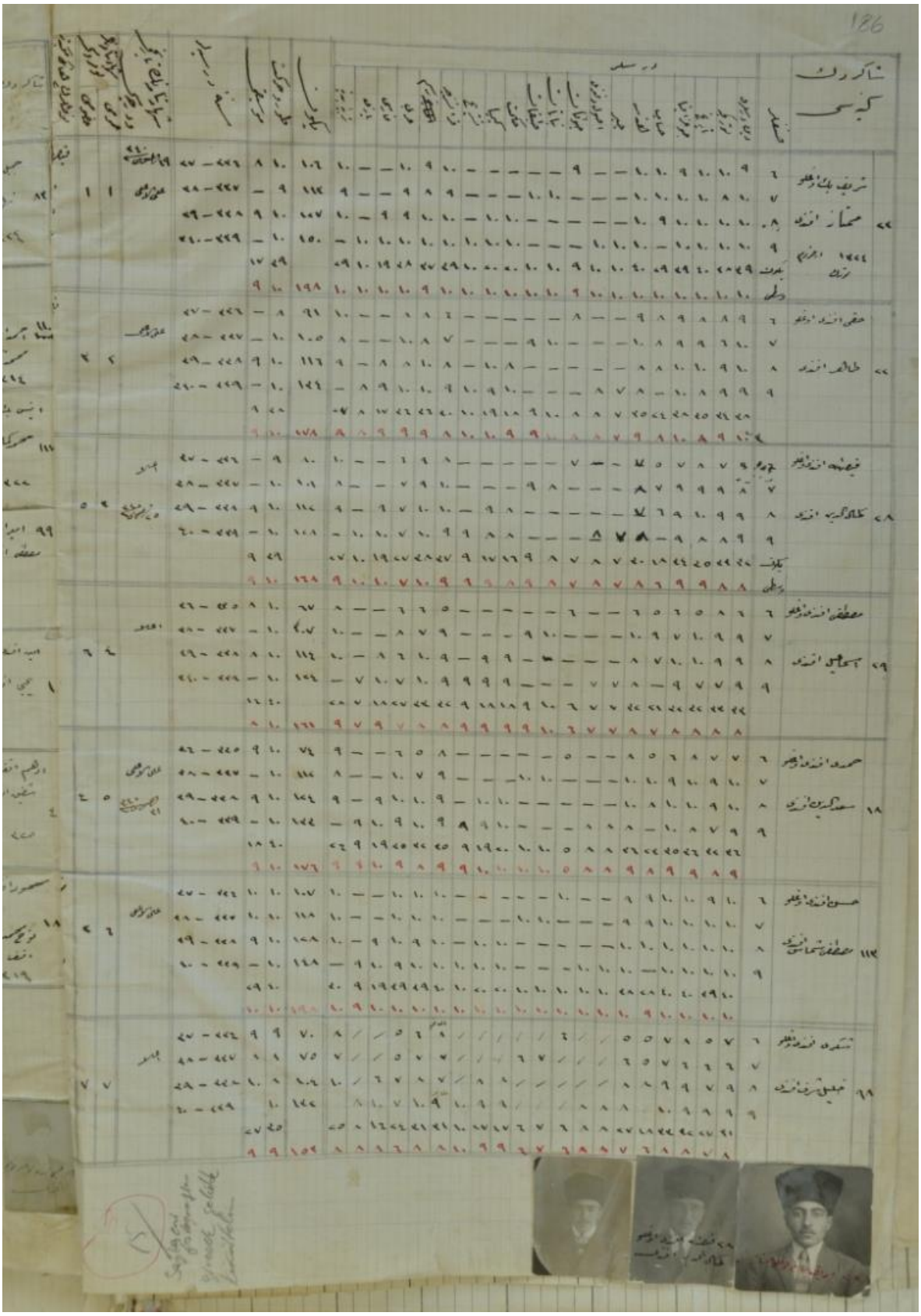

Fotoğraf 15: Kayseri İdadisi sınıf geçme defteri, öğrenciler fotoğraflı ,

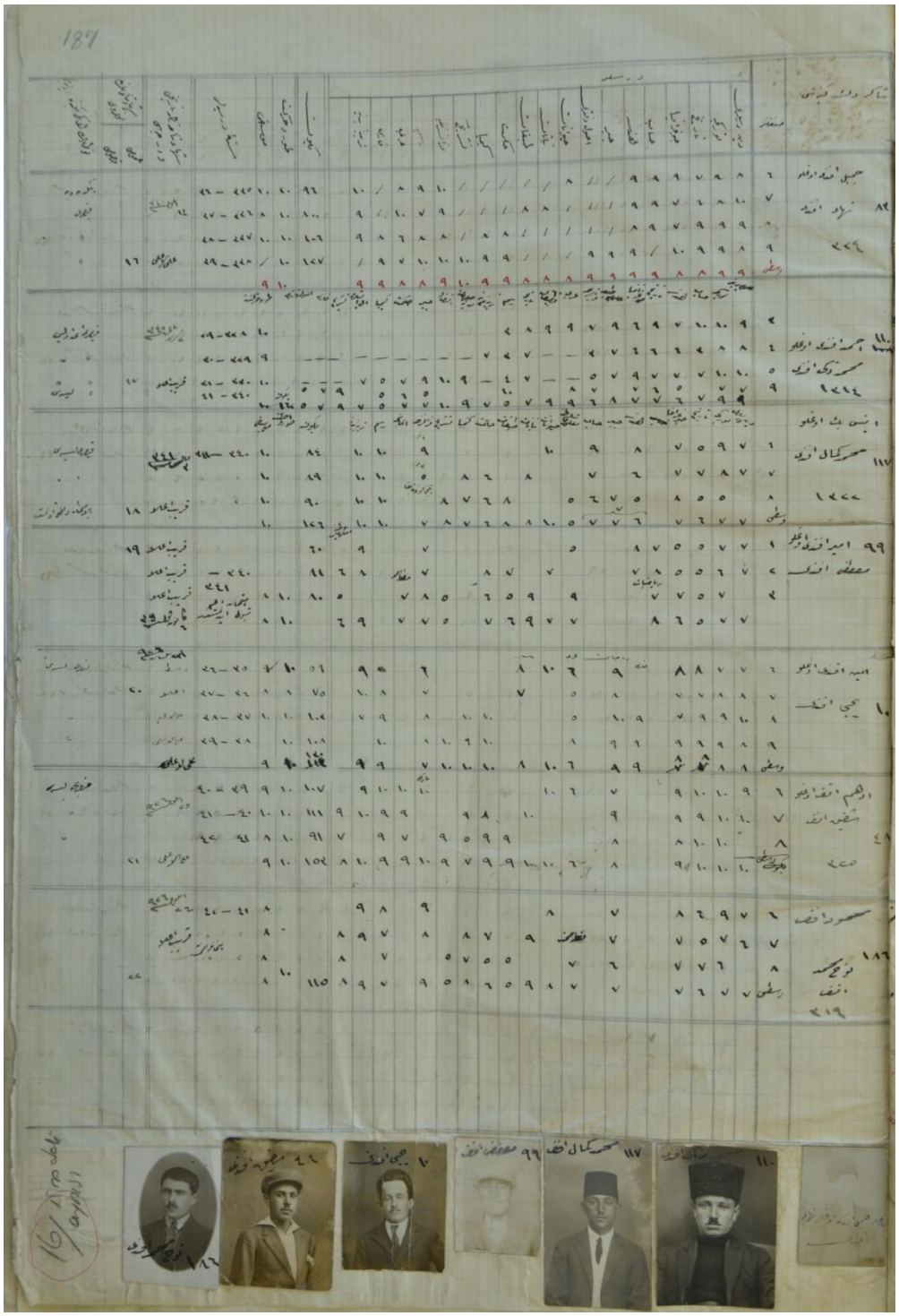

1 Cemil Efendi oğlu Nihat Efendi
2. Ahmet Efendi oğlu Mehmet Zeki Efendi
3. Mehmet Kemal Efendi oğlu …….
4. Emir Efendi oğlu Mustafa Efendi
5. Emin Efendi oğlu Yahya Efendi
6. Ethem Efendi oğlu Şefik Efendi
7. Mahmut Efendi oğlu Nuh Mehmet Efendi

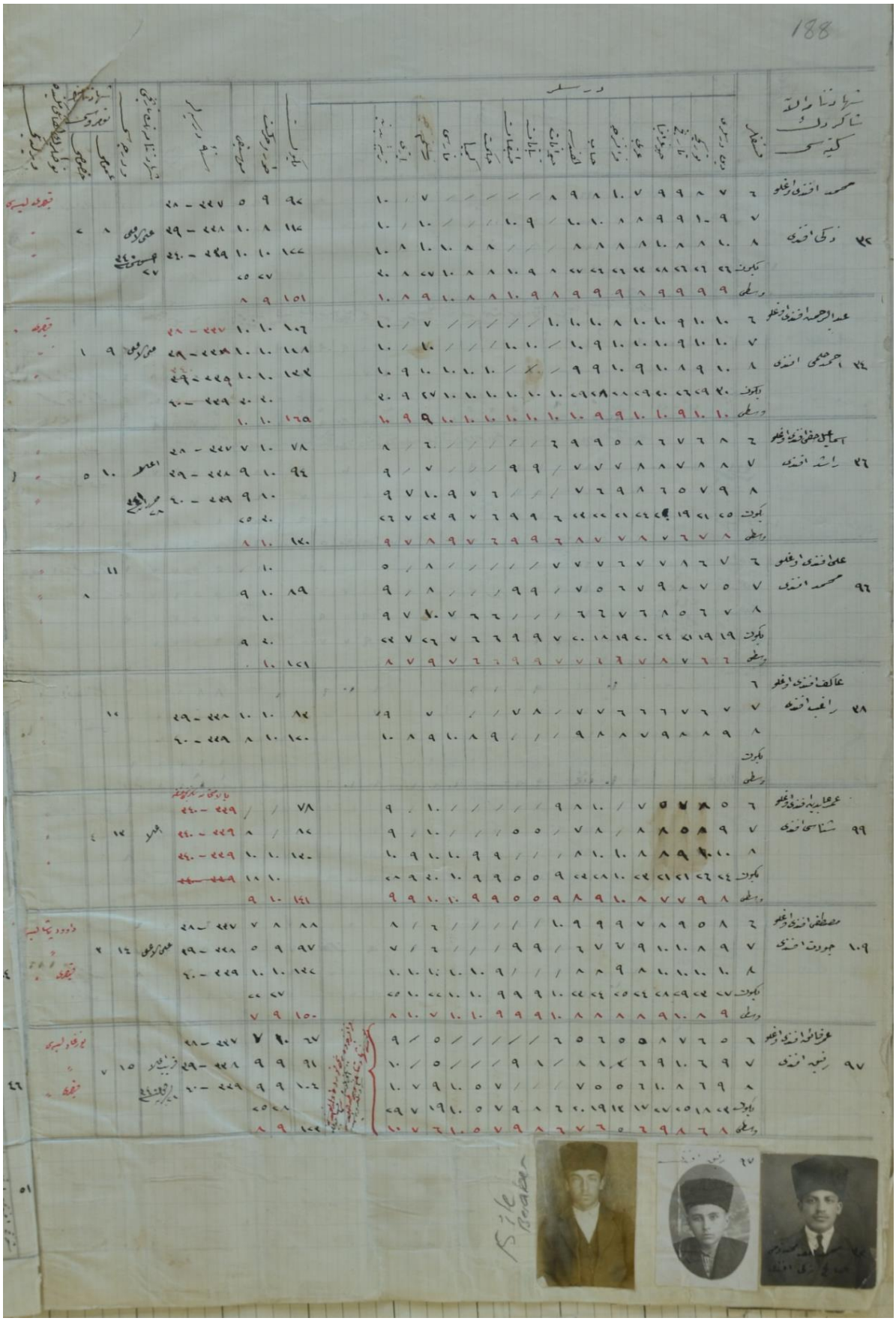

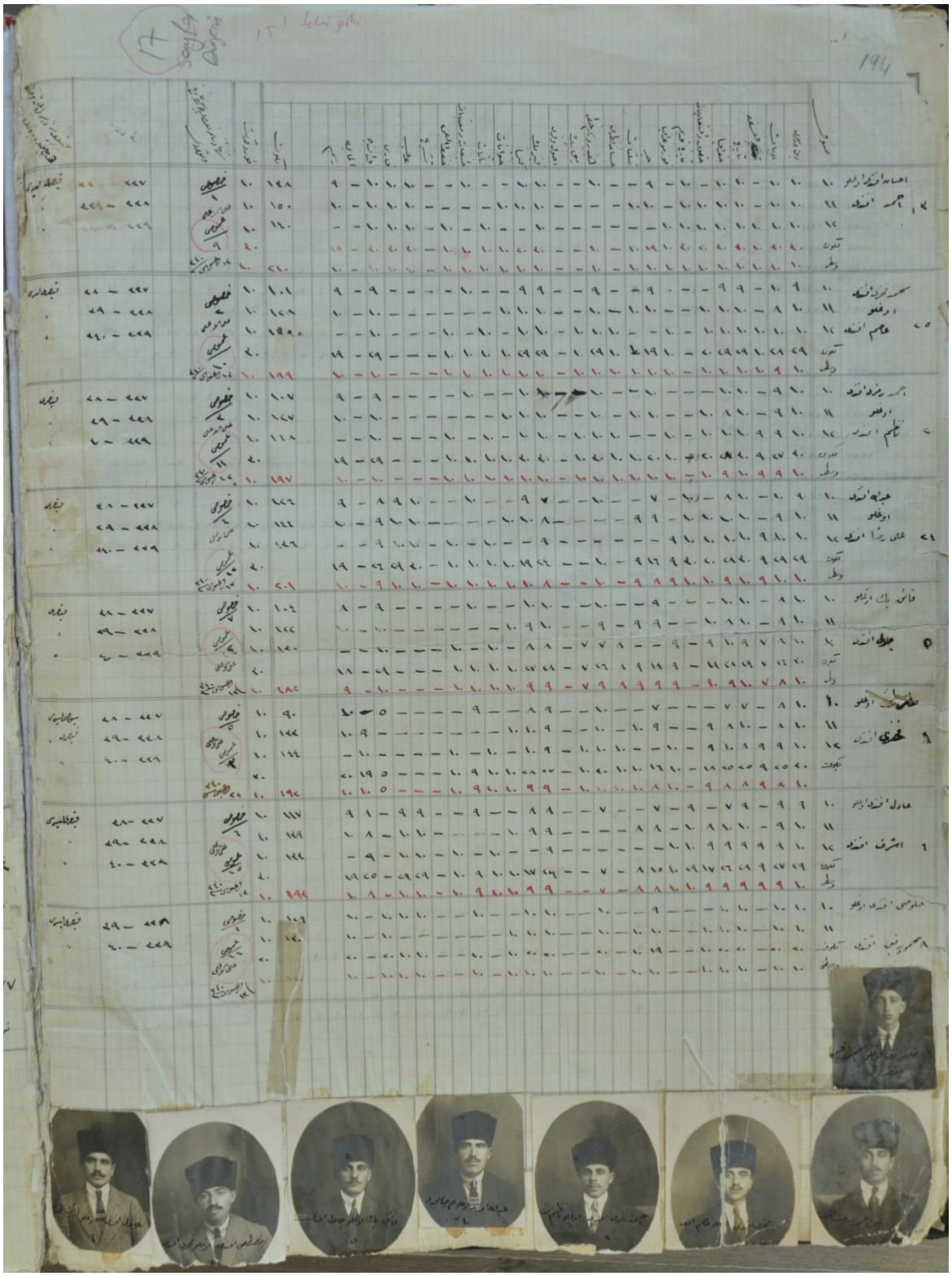

Okullarda Fotoğraf çekilmeye başlanınca öğrenci kütük defteri ve imtihan cetveli defterlerine de fotoğraf yapıştılmaya başlanmıştı. Kayseri Sultanisi öğrencilerinin o zamanlardaki kalpaklı, bıyıklı hallerine bakınız. Yaşları da dikkate değer.

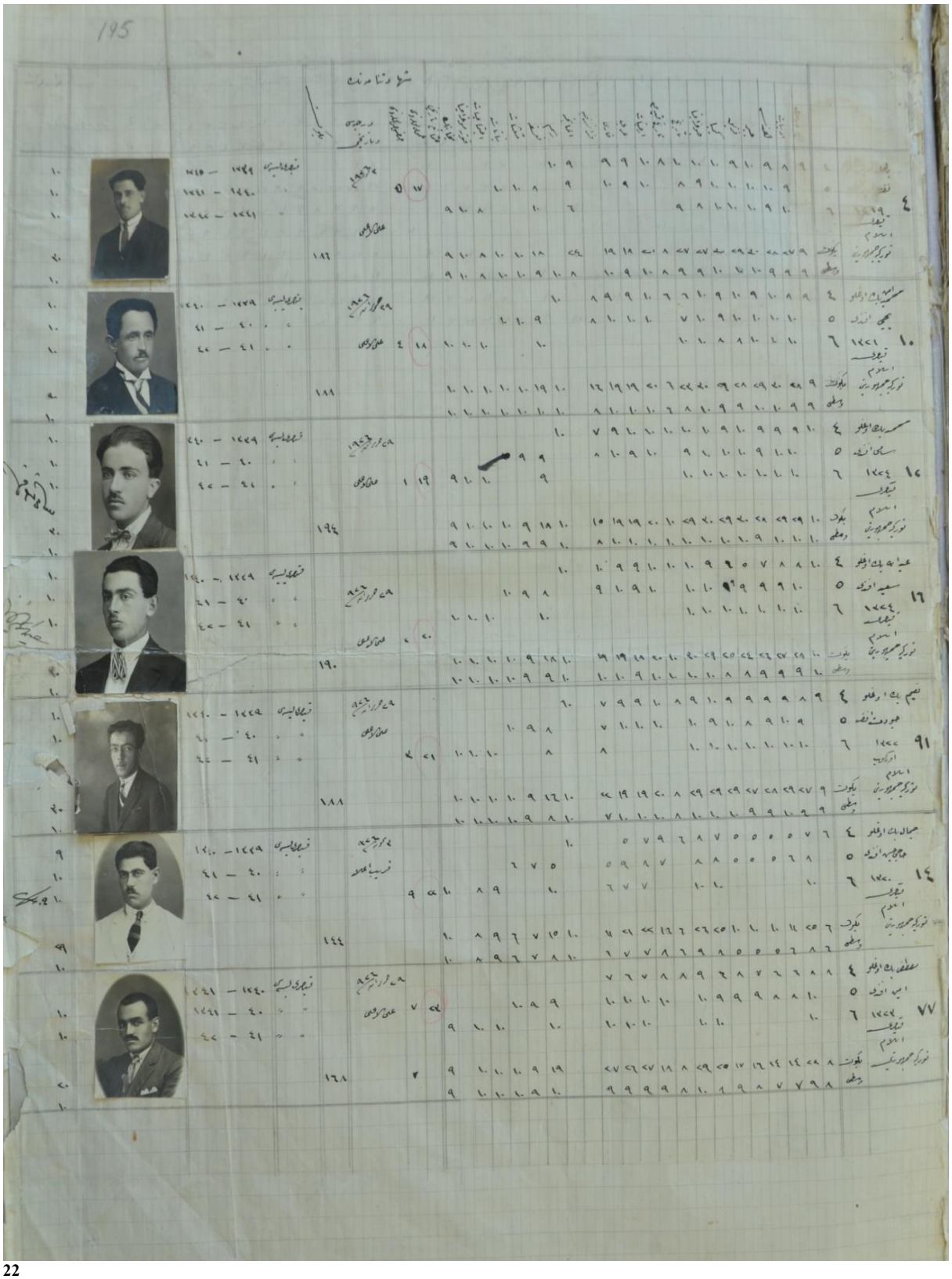

22

[22] Kalpak kaldırıldıktan sonra Kayseri İdadisi ve Kayseri Sultanisi öğrenci kayıt sayfasından örnekler:

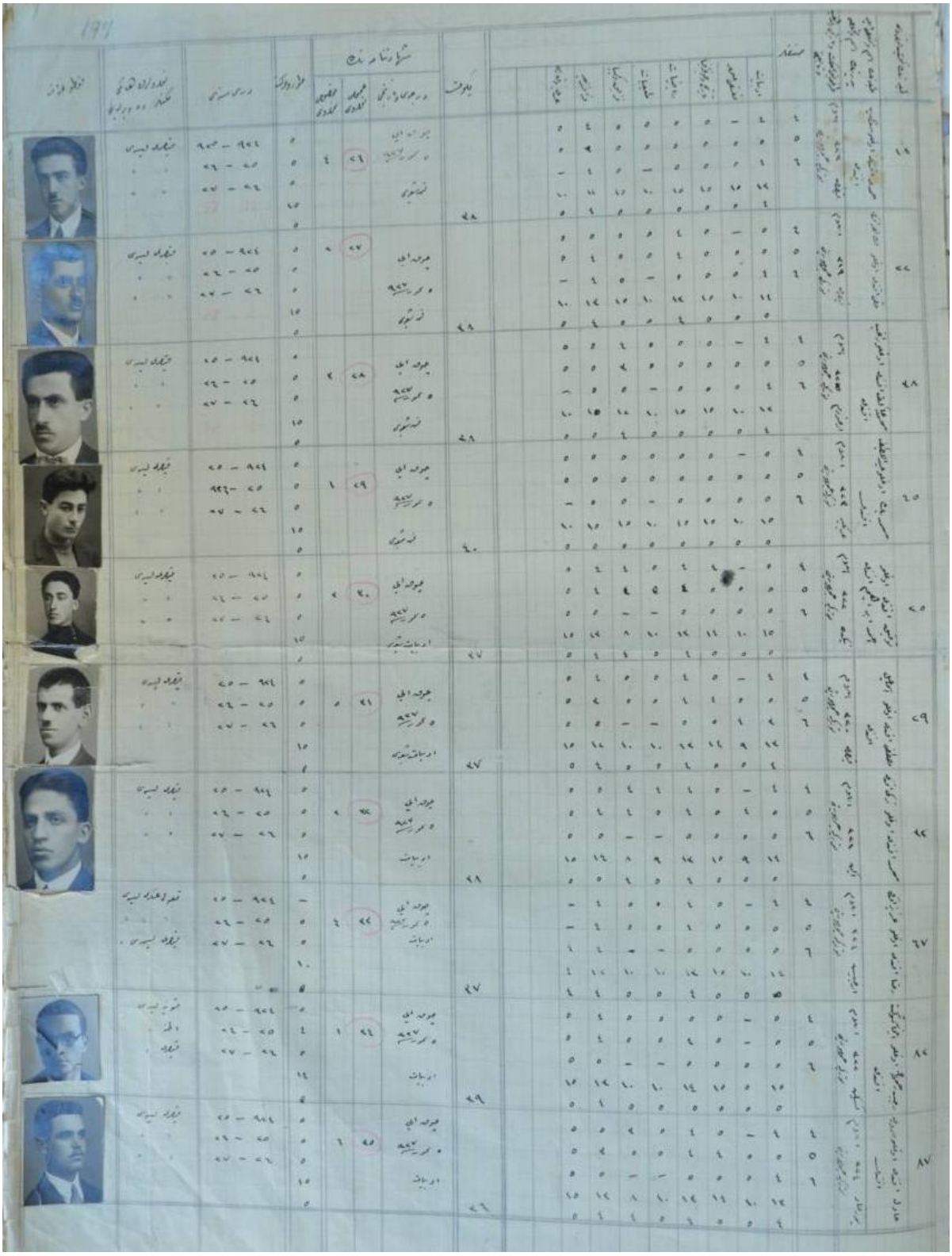

Fotoğraf yanda

1. Cafer bey oğlu İhsan Efendi
2. Ali Efendi oğlu Hüseyin Efendi
3. Sadık Efendi oğlu ……
4. Muharrem Efendi oğlu Ekrem Efendi
5. ……Efendi oğlu Hacı Mehmet Efendi
6. Mustafa Efendi oğlu Ömer Efendi
7. Hüseyin Efendi oğlu Ahmet Efendi
8. Hulusi Efendi oğlu Ethem Efendi
9. …….. Celal Efendi

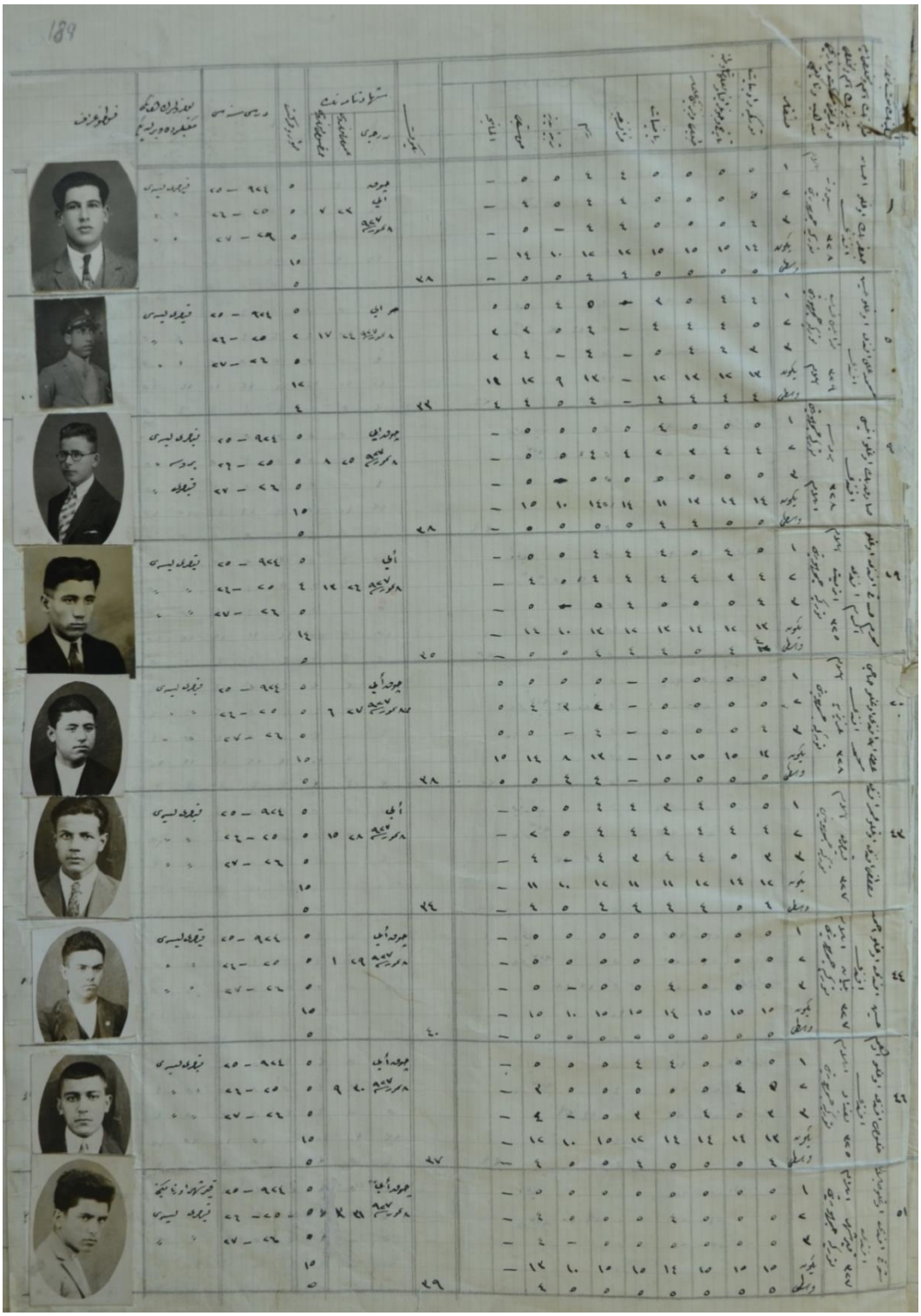

1 Hulusi Efendi oğlu Refik Efendi
6 Adil Efendi oğlu Eşref Efendi
Mustafa Efendi oğlu Fahri Efendi
5 Faik Bey oğlu Celal Efendi
24 Abdullah Efendi oğlu Ali Rıza Efendi
2 Ahmet Remzi Efendi oğlu Nazım Efendi
25 Mehmet Fahri Efendi oğlu Asım Efendi
13 İrfan Efendi oğlu Ahmet Efendi

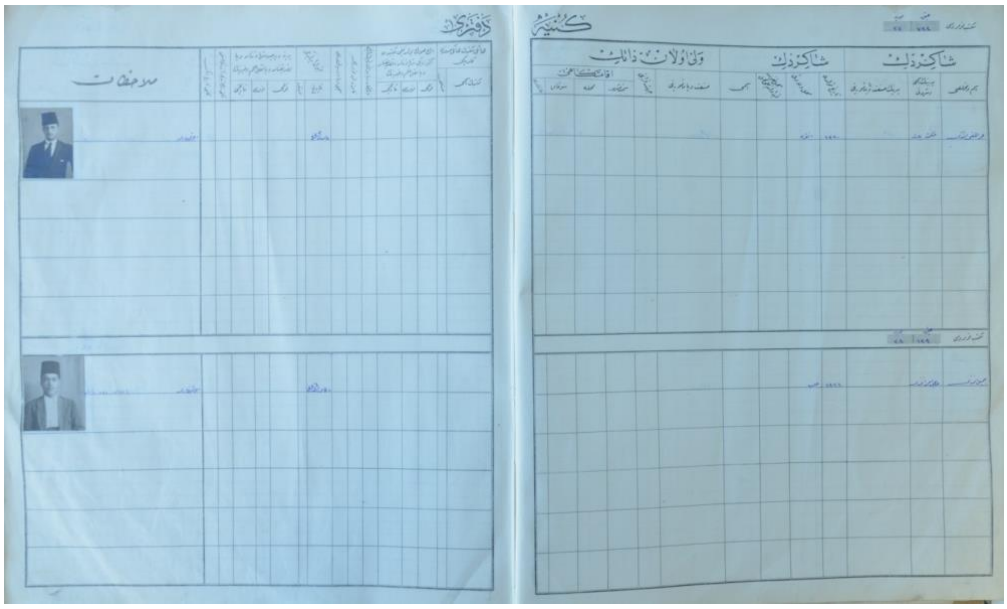

KÜNYE DEFTERİ

ŞAHADETNAME

4	……	
10	Mehmet Emin Beyoğlu Yahya Efendi	
13	Mehmet Beyoğlu Sami Efendi	
16	Abdullah Beyoğlu Sait Efendi	
91	Naim Beyoğlu Cevdet Efendi	1322
14	Cemal Beyoğlu Hacı Hüseyin Efendi	1323
77	Mustafa Beyoğlu Emin Efendi	

NAKİL BELGESİ

İsmi Mahlası	Pederinin Bani Şöhreti	Pederinin Memuriyeti
Ömer Lütfi Efendi	Hikmet Bey	
	Mahalli Vekalet	Sicil Numarası Kayıtlı
Tarihi Tevellüt	Doğum Yeri	olunduğu mahal
1307	Ankara	……..

Şakirdin veli olan zat

…….

Kabul edildiği tarih vasıfı
5 Nisan 1335

Mülahazat
Fotoğraf

8.BÖLÜM

KAYSERİ LİSESİ VE KAYSERİ LİSELİLER ALBÜMÜ

KAYSERİ LİSESİ ALBÜMÜ'NDEN

Fotoğraf 16: Kayseri İdadisi'nin'nin tek katlı hali

Fotoğraf 17: 1893'te öğretime açılan Kayseri İdadisi, 1916 da Sultani oldu. 1921'de Ankara ve Kayseri Sultanileri birleştiler. Bu durum bir yıl kadar sürdü.

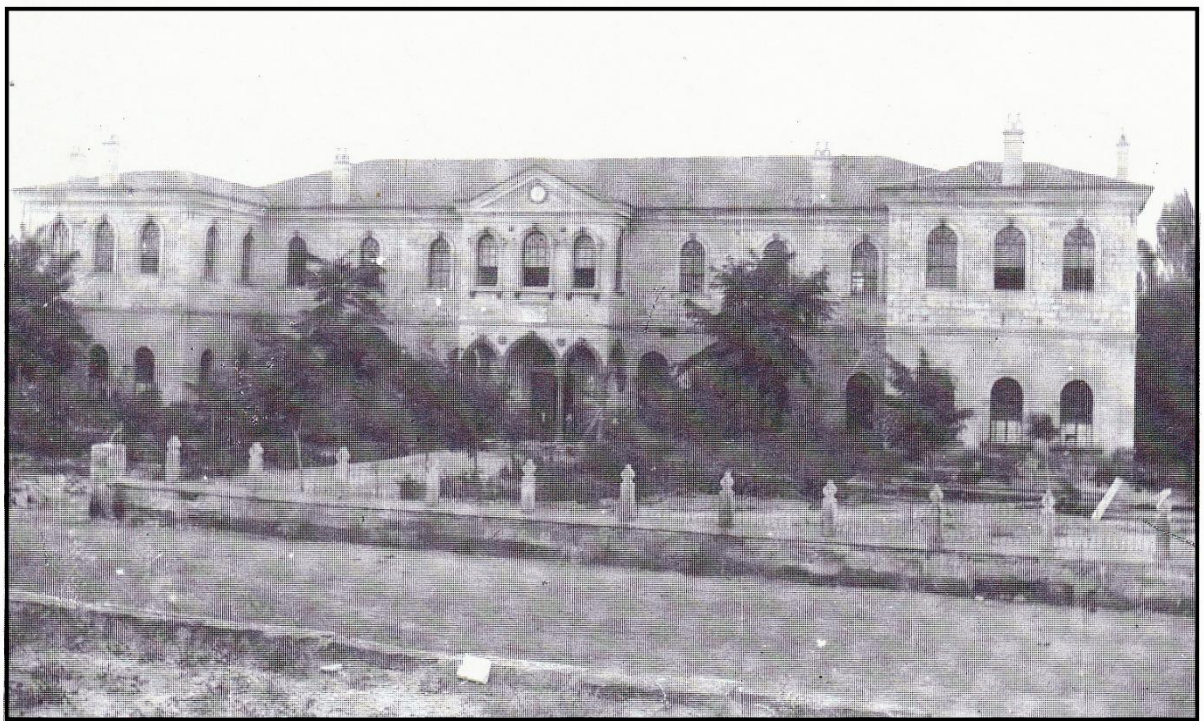

Fotoğraf 18: Türkiye Büyük Millet Meclisinin taşınmasına karar verildiği Kayseri Lisesi binası.Bu resim 23 Ağustos 1337 (1921)'de çekildi.

Fotoğraf 19:Kayseri'ye elektrik 1927'de geldi. Önceleri sokak lambalarına makaralı sistemle yağ konurdu. Elektrik direğindeki makaralı sisteme göre bu resim 1927'den önceye ait.

16 — ارکك لیسه‌سی : قیصری

Lycée de garçons à Kaïseri (Césarée)

Fotoğraf 20: Kayseri Lisesi 1925

Fotoğraf 21: Kayseri Lisesi 1925

Fotoğraf 22: Kayseri Lisesi'nin 1926 yılındaki görünüşü. (Kaynak: T.C.Milli Eğitim Bakanlığı, Atatürk Eğitim Müzesi, T.C.Maarif Vekâleti Mekteb Müzesi, Kayseri, D-225, No:23)

Fotoğraf 23: Cizvitlerden satın alınarak Kayseri Lisesi'ne eklenen bina ve çevresinde kurulan Salı Pazarı.

Fotoğraf 24: 1927 yılında Kayseri Lisesi bahçesinin görünüşü (Kaynak: T.C.Milli Eğitim Bakanlığı, Atatürk Eğitim Müzesi, T.C.Maarif Vekâleti Mekteb Müzesi, Kayseri, D-225, No:28)

Fotoğraf 25: Elektrik direği olduğuna göre bu resim 1927'den sonraki yıllara ait. Şimdi taksicilerin durakta müşteri beklediği gibi o zamanın taksi görevini yapan faytoncular da müşteri bekliyor.

Fotoğraf 26: Kayseri'ye Elektrik 1927'de geldi. Önceleri sokak lambalarına makaralı sistemle yağ konurdu . Sokak lambasına göre bu resim 1927'den önce çekilmiş olabilir.

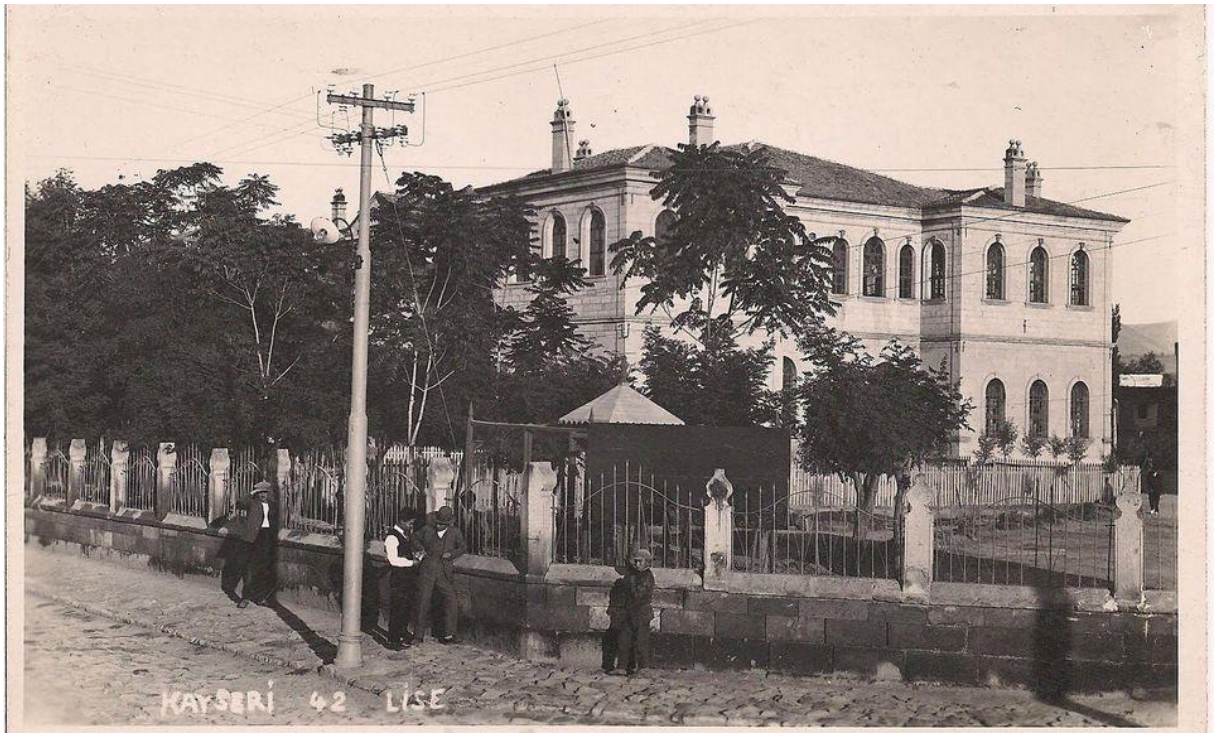

Fotoğraf 27: Kayseri'ye Elektrik 1927'de geldi. Önceleri sokakları aydınlatmak için sokak lambalarına makaralı sistemle yağ konurdu . Elektrik direği olduğuna göre bu resim 1927'den sonra çekilmiş olabilir.

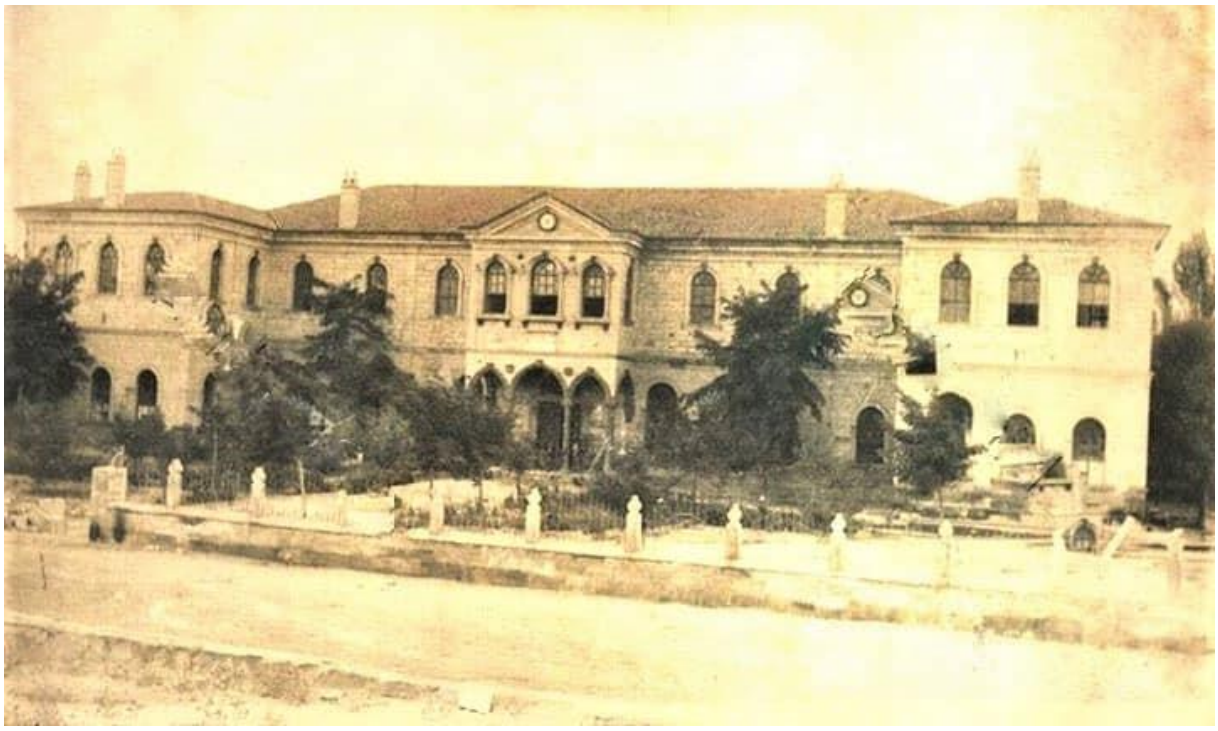

Fotoğraf 28: Ne günlerden bu günlere gelindi. Bu günkü devasa çamlar henüz küçük fidanlar halinde. 1920 'li yıllarda Kayseri Lisesi.

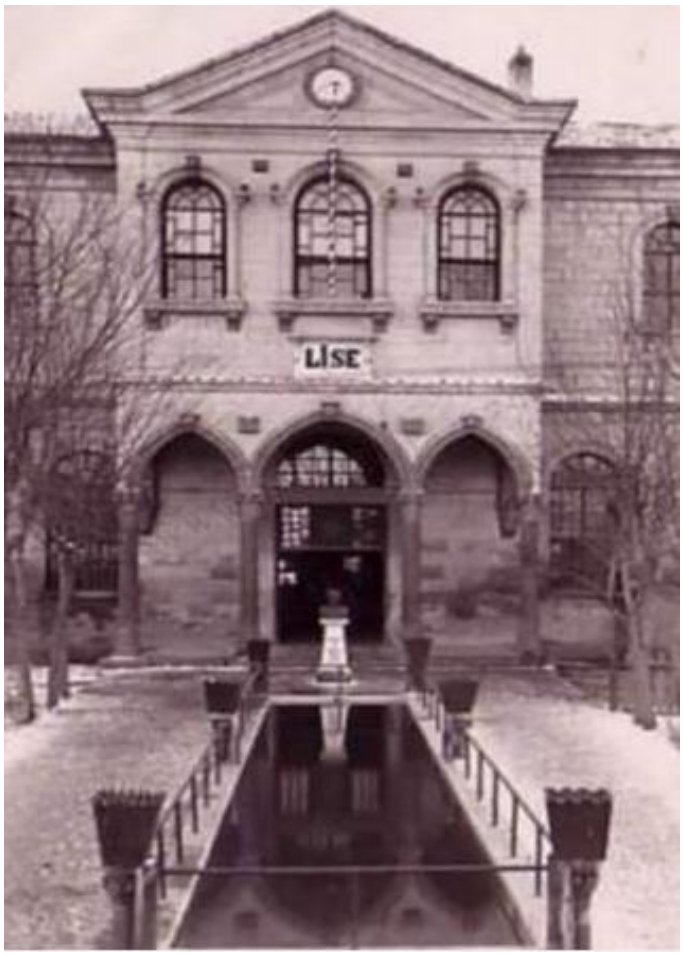

Fotoğraf 29: Kayseri Lisesi'nin havuzlu resmi

Fotoğraf 30: Kayseri ve Kayseri Lisesi 1925-1930 arası Cami Kebir minaresinden görünüşü

Fotoğraf 31: Kayseri Lisesi 1925

Fotoğraf 32: 1930 Yılı Kayseri Lisesi bahçesinde öğrenciler.

Fotoğraf 33: 1930 ılında yatakhanenin görünümü

Fotoğraf 34: Kurşunlu Cami'nin minaresinden Kayseri Lisesi ve Ali Dağı

Fotoğraf 35: 1933 yılında Kayseri Lisesi'nin Cizvitler'den alınan ek binasının yemekhanesinde çıkan yangın söndürme çalışmalarını izleyen şehir halkı

Fotoğraf 36: Kayseri Lisesi'nin eski ön cephe resmi
(Fotoğraf Faruk Yaman koleksiyonundan alınmıştır)

Fotoğraf 37: Kayseri Lisesi 1987

Bu resim 1987 yılında çekilmiştir. Bu manzara artık tarih oldu. Hayallerde yaşanacak. Aynı yıl Kayseri Belediyesi imar faaliyetlerinde yol genişletmek için istimlak ederek okulun geniş ön bahçesinden 10m kadar içeri girerek milyarlarca lira değerindeki arsasını aldı. Güya okulun arka tarafındaki eski evleri istimlak edip 25000 m^2arsavereceklerdi. Kayseri Lisesi mensupları yetkililerinin bu sözlerini yerine getirecekleri günü sabırsızlıkla beklemektedir.

Fotoğraf 38: 1980'li yılların başında öğretmen ve idarecilerden çok az kişinin arabası olduğundan okulun ön cephesine park ederlerdi.

Fotoğraf 39: 1990'lı yıllarda Kayseri Lisesi'nden bir kare. Öğrenciler derse girince bahçe bomboş. Sanki suyu çekilmiş değirmen gibi…

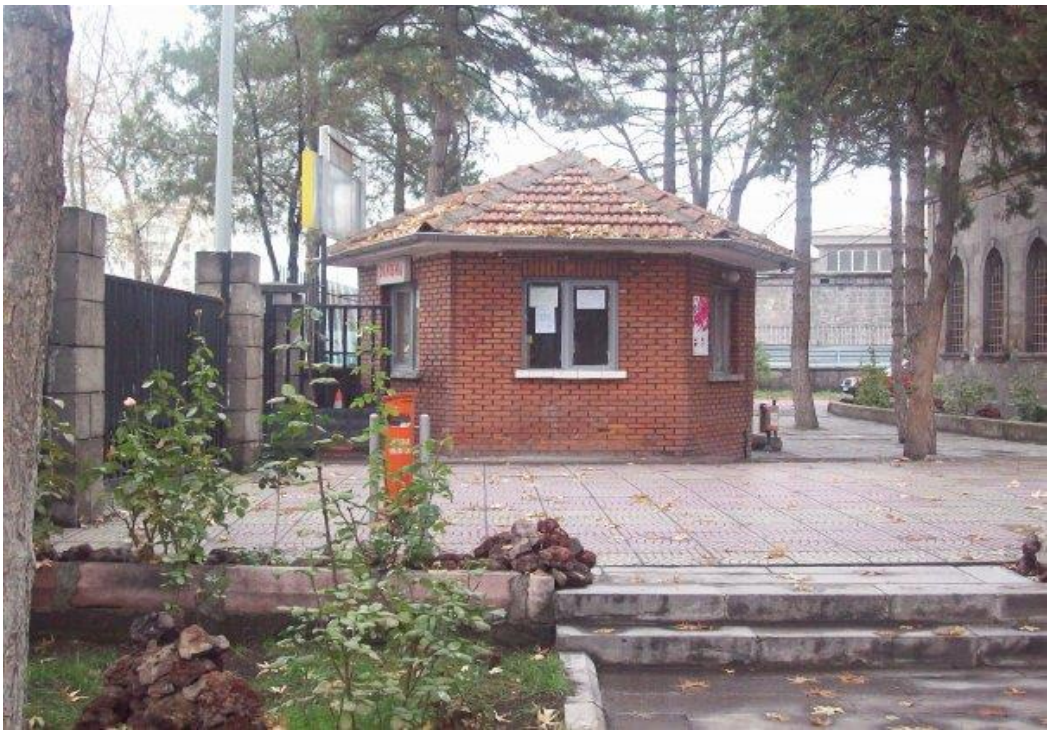

Fotoğraf 40: 1990'lı yıllarda Kayseri Lisesi'nin giriş kapısındaki yeni yapılmış kulübesi.

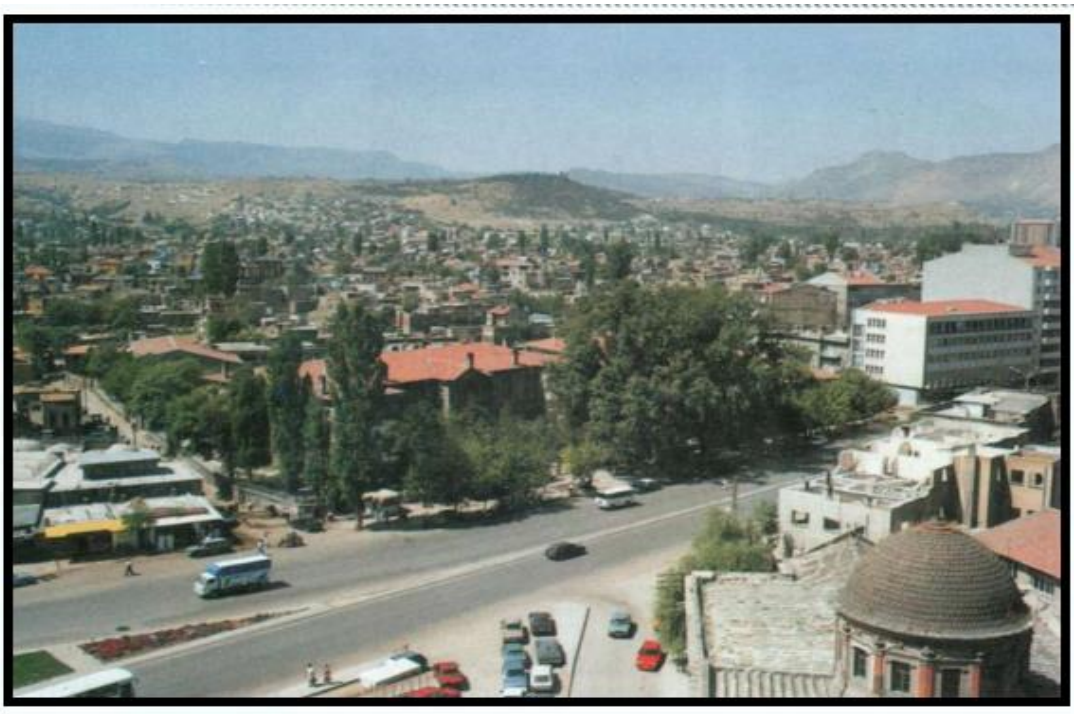

Fotoğraf 41: Kayseri Lisesi 1993

Geleneksel konut mimarisini temsilcileri eski evlerin yıkılıp yok edilerek yerini çok katlı beton yığınlarına terk ettiği günümüzde… Arka planda yok olma sırasını bekleyen geleneksel Kayseri evlerini, sağ köşede Merkez Bankası'nı, ön planda yukarıda belirttiğimiz akıbete uğrayan, birçok nesne: Kayseri Lisesi yanında büyük hizmetler veren Nuh Naci Talebe Yurdu, spor salonu olarak kullanılan Kilise ve Kayseri Lisesi'nin Belediye otobüs duraklarının önünden kaldırılmasıyla kazanmış olduğu sakin halinin 1993 Temmuz'unda görünüşü.

Bugün artık olmayan 1966-1967 öğretim yılında açılmış olan pansiyon binası ve spor salonu 2000 yılından önceki hali. Kayseri Lisesi ve Erciyes'im ne kadar heybetlisiniz, haşmetlisiniz. Kayserimi kucaklıyorsunuz. Şefkatle karşılıyorsunuz.

Fotoğraf 42: Nuh Naci Yazgan Yurdu'nun penceresinden Kayseri Lisesi

Fotoğraf 43: Kayseri Lisesi ve Merkez Bankası

Fotoğraf 44: Mehmet Ali Susal öğrenci yurdunun balkonundan 1990 yılında Kayseri Lisesi görünüşü.

Fotoğraf 45: Mehmet Ali Susal Öğrenci Yurdu'nun balkonundan başka açıdan 1990 yılında Kayseri Lisesi'nin görünüşü.

Fotoğraf 46: Bu kapıdan, ilim, irfan pınarından su içmeye, ilham almaya kimler girdi? Her fotoğrafın bir anısı vardır. Bir başka güzeldi o yaşanmış yıllar. O yıllar dile gelse…

Kayseri Lisesi'nin 1938 yılında kuzey batı cephesinde görünüşü. Merkez Bankası tarafındaki bina yapılmadığından, eski bina ile bağlantıyı sağlayan kantinin olduğu ek koridor da yok.

Fotoğraf 47: 1965-1966 öğretim yılında hizmete giren pansiyon binası ile 1976-1977 öğretim yıllında hizmete girerek Kayseri Lisesi külliyesini tamamlayan spor salonu ve konferans salonu binasının okul bahçesinden görünüşü. Acı talihsizlik elektrik kontağı ile pansiyon binasının çatısı 19.06.1993 günü yanmıştır. Tek tesellimiz öğrencilerimizin en ufak zarar görmemiş olması.

Fotoğraf 48:Her zaman, her dalda başarıda başarıya koşanKayseriLisesi 2001 yılında Tubitak Türkiye birincisi

Fotoğraf 49: Kayseri Lisesi'nin 2004 yılında havadan görünüşü.

Fotoğraf 50: Lisemiz her haliyle bir başka güzel. Kış günü 2010' lu yıllar.

Fotoğraf 51: 1950'li ve 1960'lı yıllarda Kayseri Lisesi'nin sinema bölümü de olan hali.

YENİ BİNA
ESKİ BİNA
Basketbol Sahası
PANSİYON BİNASI
PANSİYON VE SPOR SALONU

Yeni Bina
Milli Mücadele Müzesi
En Yeni Bina
Spor Salonu

Fotoğraf 52: Kayseri Lisesi Milli Mücadele Müzesi önünde, kaleden yıllarca ramazan ayında oruç açmamızda hizmet veren sahra topu

Fotoğraf 53: Kayseri Lisesi ve Şehitler Anıtı

KAYSERİ LİSELİLER ALBÜMÜ'NDEN:
"Bir fotoğraf bin kelimeye bedeldir."

Türkçede "*Bir fotoğraf bin kelimeye bedeldir''* diye güzel bir söz vardır. Bir fotoğrafın anlattıklarını bazen ciltler dolusu söz anlatamaz.Kitabımızda sadece kronolojik tarihi bilgiler olmasın diye fotoğraflara da ağırlık verdik.Çok şey anlatır bazen bir fotoğraf anlayana. Öyle çok şey anlatır ki resmin içinde kaybolursun adeta. Alamazsın gözlerini. Bazen bir aşk kokusu, bazense bir hüzün kaplar içimizi.

Çok şey anlatır bazen bir fotoğraf. Yutkunamazsın, hareket edemezsin konuşamazsın. Konuşacak bir şey bulamaz, bir çift lafın olmayı bilmez. Bazen bir veda, bir özlem alır götürür seni bir başka diyarlara. İçin parçalana parçalana…

Bazen de… Bazen de ne bir sözün olur söyleyecek, ne de bir açıklaman. İşte bu resimde de hiç söylenecek bir şey kalmıyor. Resmin derinliklerine uzunca bakmaktan başka.Bir fotoğraf, size bakmaktan asla vazgeçmeyecek bir yaşam anı olabilir. Bir fotoğraf sadece insanların bir yansıması değildir. Merhametin, sevginin ve güzel zamanların hatıralarının bir yansımasıdır**. Her fotoğraf tek bir anda yakalanan bir hikâyedir. Fotoğraflara paha biçilemez.** Başka hiçbir şeyin yakalayamayacağı bir şey yakalamak. Hareketsiz duran bir anın değerli bir belgesidir.

Fotoğraflar bizim otobiyografimiz, kim olduğumuzu söylemenin bir yoludur. Bazen bir fotoğraf, söylenebilecek herşeye bedeldir.

Fotoğraflar geçmişe açılan kapıları açar, ancak aynı zamanda geleceğe de bir bakış sağlar. Fotoğraftaki kişi, artık ölümsüzdür, dilsiz ve sessiz de olsa artık ebedileşmiştir.

Her fotoğraf gelecekteki ölümün söz hakkı tanımayan bu göstergesine sahiptir. Bu yüzden yaşamın coşkulu dünyasına ne denli bağlı görünürlerse görünsünler, bunların her biri, her türlü genelliğin dışında hepimize birer birer meydan okurlar.

Lewis Hine "*Eğer hikâyeyi sözcüklerle anlatabilseydim, yanımda sürekli bir fotoğraf makinesi taşımaya ihtiyaç duymazdım."*diyor.

Fotoğraflar geçmişin, izlerin, yaşanmışların kanıtıdır. Fotoğraf bize çok şey anlatır, hatıraları canlandırır. Her fotoğraf karesinin kendine özgü bir anısı saklıdır içinde. Özel günlerde çekilen fotoğraflar, mutlu günlerde çekilmiş fotoğraflar, acı olan ama son çekilen fotoğraflar bizlere her zaman bir şeyler anlatır.

Bazen öyle anlarda, öyle fotoğraflar yakalanır ki, her baktığınızda size başka şeyler anlatır. İşte o fotoğraflardan bazıları ile sizleri baş başa bırakıyorum:

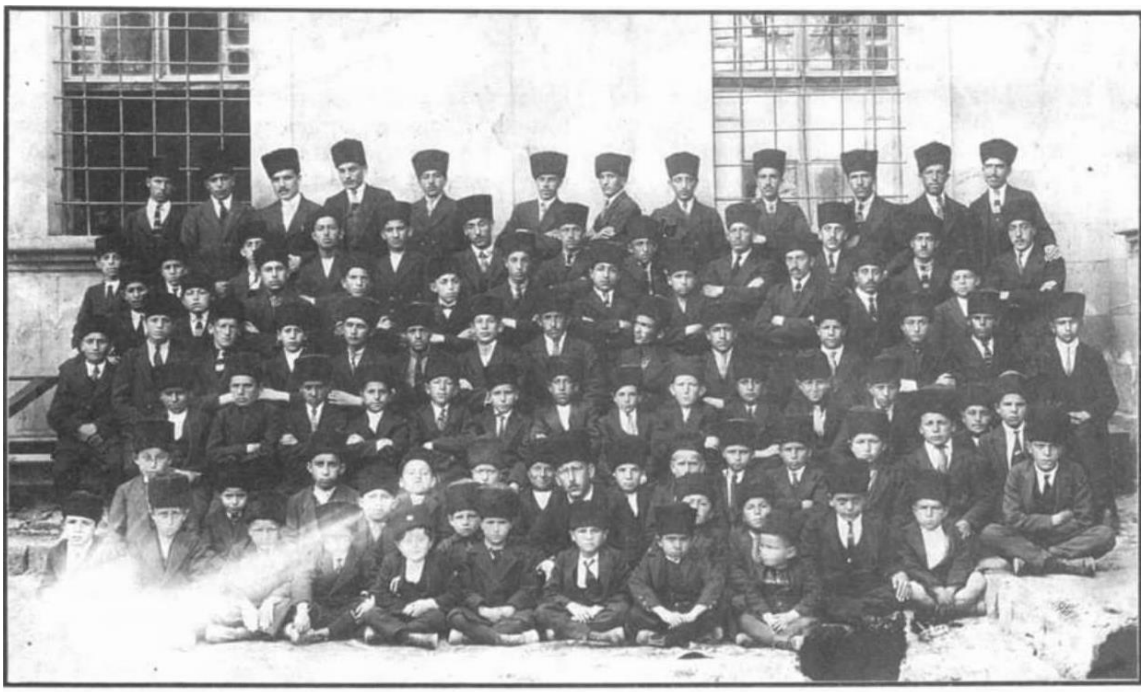

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 54: Bir Zamanlar fes mecburi, bir zamanlar kasket (şapka) derken bugünlere geldik. Kayseri Sultanisi'nin ilk yıllarına ait olduğunu tahmin ettiğimiz bu resimde ortaokul ve lise öğrencilerinden bir grubu okulun önünde topluca görüyoruz.

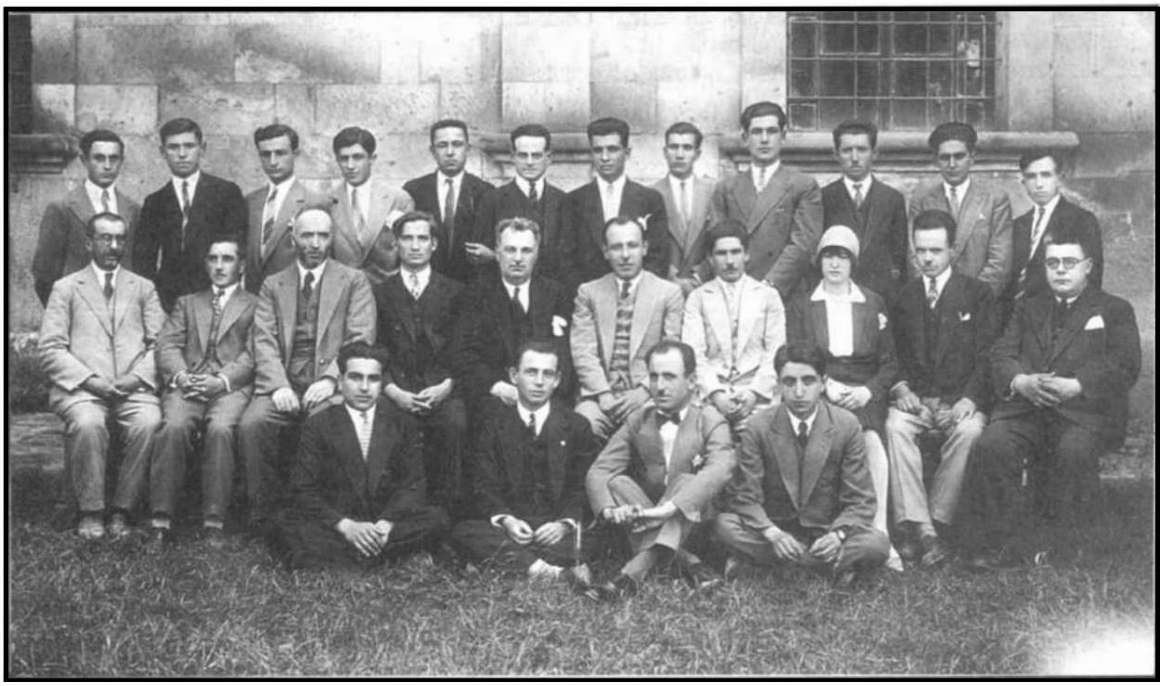

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 55:1930'lu yıllara ait bir resim. Kemalettin Karamete, Hüsnü Aktan, Nevzat Yücel, H.İbrahim Göver… Tanınabilen öğretmenler ve arka planda öğrenciler.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…

Fotoğraf 56: Cumhuriyetten önce ancak azınlıkların çocukları okuyordu. Cumhuriyetin nimetlerinden olarak kızların da okumaya başladığı yıllar. Kayseri kız orta mektebi açılıyor. Tabi hocaların da çoğu Kayseri Lisesi'nden baştaki öğretmenlerden (Oturanlardan) Sol baştaki 1935-43 yılları arasında Kayseri Lisesi'nde öğretmenlik yapan H.Hüsnü Aktan hoca ve diğerleri (Firdevs Fevzioğlu'nun albümünden alınmıştır.

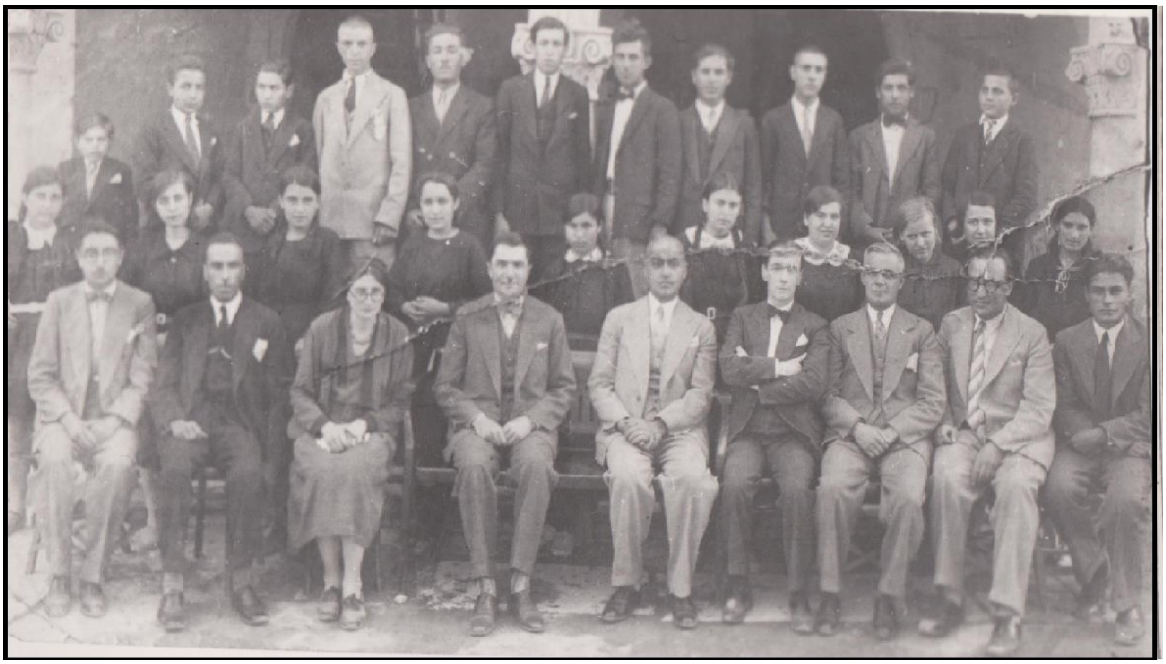

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer

Fotoğraf 57: 1930'lu yıllarda Kayseri Lisesi orta kısım 3. sınıfların diploma merasiminde çekilen bir hatıra resmi. İnsanlar ölür, hatıralar yaşar.

Oturanlar (Soldan Sağa): 1) Müzik Öğretmeni 2) H.Hüsnü Aktan (Lise Md. Başyardımcısı 3) Ruhsan Hanım (Fr.öğretmeni) Kayseri Valisi Fuat Bey 5) Müdür Sıtkı Bey 6) …… ……. 7) Fuat Ayanoğlu (Tarih) 8) Kemalettin Karamete (Fr.Öğretmeni) 9) Tekin Bey (Matematik)

Ayaktakiler (Kızlar):Soldan Sağa : 1)….. ….. 2) ….. ….. 3) Nüvber ….. 4) ….. …. 5) Şermin …… 6) Bayan Karamete 7) İnayet ….. 8) Nadire…… 9) ….. ….. 10) Fatma …..

Ayaktakiler (Erkekler) Sodan Sağa: 1) Osman Kavuncu (Kayseri Belediye Başkanı) 2) Fevzi Gürsel (K.B.B. Md.) 3) Sebati Yalçın (Hukukçu) 4) Halit …. 5) İhsan Tümgüç (Doktor) Kemal Nakipoğlu (Müh) 7) ….. ….. 8) Mehmet Kocatürk 9) ….. ….. 10) Hamdi ….. 11) Salih Sürel (Kayseri PTT Müdürü)

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 58: 1930'lu yıllar Kayseri Lisesi Öğretmenleri toplu halde görülmektedir.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 59: Şair Behçet Kemal Çağlar Kayseri Lisesi'nde okuduğu yıllarda arkadaşları ile birlikte…
(Sağ baştan, orta sırada ikinci.)

Fotoğraf 60: Seçim Sandığı Kayseri Lisesi'nde

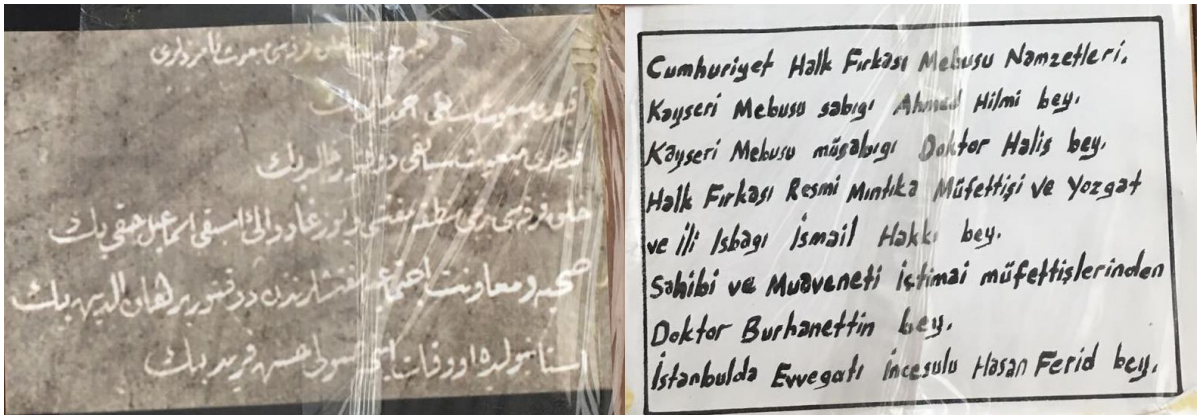

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…

Şimdi seçim zamanında okullarda oy kullanıldığı gibi, Kayseri Sultanisi seçim zamanı bir hizmet daha veriyor. Arka fonda mebus adaylarının isimleri asılı. Masadaki daktilo mu, oy sandığı mı? Bayraklara da bir anlam veremedim. Halkın ilgisi de dikkat çekiyor.(Bu resim Nart Noyan'ın albümünden alınmıştır.)

Sene 1 Mart 1926
Kayseri Lisesi Hikmet-i Tabiye Muallimi Abdullah
Atatürk 'ün bizzat dersine girdiği Fizikçi Abdullah Efendi.

1 Mart 1926
Arabi Muallimi Mehmet Efendi
Mustafa Bey kardeşimize ulvi hatıralarla tecelli eden hissiyatıma zuhur olan gölgeyi takdimle şerefyab olurum.

Resim arkasındaki osmanlıca yazının okunuşu :
Çok sevgili kardeşim Mustafa Mübarek Bayramınızı kutlar sıhhat ve afiyetler temenni ederim kardeşim. Kayseri/Zincidere 26 Şubat 1920

Birbirlerine fotoğraf hediye eden Kayseri Liseliler. Fotoğrafların kalitesi ve ifadelere dikkat ediniz.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer.
Fotoğraf 61: 1930'lu yıllarda çekilmiş bir resim

. I. Dünya Savaşı'nda doğuda askerlik yaparken Rus Cephesinde, Ruslara esir düsen. Alman esirlerden Almancasını ilerleten Almanca öğretmeni Ahmet Cevdet ÇİTOGLU öğrencileri ile Kayseri Lisesi önünde. Bu öğrencilerin her biri yetişerek önemli mevkilere gelmişlerdir. Bunlardan tanınabilenler:

Soldan sağa 1- sıradakiler: Erdoğan DOĞAN, Rahmi SÜRAY (Yargıtay üyesi, emekli), Naci…. .., Mehmet ……. Ali Rıza ÖNDER (Yargıtay üyesi), Hüseyin NEZİROĞLU (Emekli Sandığı Genel Md.(, Bekir……, Muzaffer……., Abidin……., Orhan AYDIN (Yargıtay 9. D. Bşk. Yüksek Seçim Kurulu Başkanı), Atıf HACIPAŞAOĞLU (Avukat, Milletvekili).

Soldan safta *2.* sıradakiler: İrfan KIZIKLI (Tekel Gen. Md. Emekli), H. Hüseyin ARI (Ziraat Müh), ,……, Azmi……..(Maliyeci), İsmail GÜVEN (Avukat, Muğla Milletvekili), Mükremin POYRAZ (Yargıtay üyesi), Davut İYİGÜN (Orman Müh.), Fahri UZUN (Avukat), Memduh GÜPGÜPOĞIU (Merkez Bankası Başkanı) …….

Soldan sağa 1. sıradakiler: Hüseyin KALPAKLIOĞLU (Senatör), Cahit ULUĞ (Avukat), Salih POYRAZOGLU, Ziya MÜEZZİNOĞLU (Maliye Eski Bakanı),...

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer...
Fotoğraf 62: 1932 yılında Kayseri Lisesi öğretmenleri ve bazı öğrencilerin katılarak okul önünde çektirdikleri bir hatıra resmi...Tanınabilenlerden bazıları...

Orta sıra soldan; 1.İbrahim Göver (Kimya öğretmeni) 2. Ruksan Hanım (Fransızca öğretmeni) 3 Cafer Bey (Matematik Öğretmeni) 6 Abdullah Bey (Fizik Öğretmeni) 8. Nedim Bey (Matematik öğretmeni) 10.Kemalettin Karamete (Fransızca öğretmeni) 11.Fuat Bey (Coğrafya öğretmeni) **3. Sıra sağdan**; 2.Müzik öğretmeni.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 63: Eczacı İbrahim Hakkı Göver laboratuvarda kimya dersinde. 1932.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 64: Kayseri Lisesi 1936-1937 öğretim yılından bir hatıra...

Kız öğrencilerin yeni yeni okullara gönderilmeye başladığı yıllar olduğu için az sayıda görülmektedir.

Oturanlar; Sağdan 2. Nezahet Zennecioğlu (Karamete), Sağdan 3. Sebahat Hanım. Sağdan 4. Nilüfer Hanım. Sağdan 5. Hesna Hanım. Sağdan 6. Lütfiye Karamete (Kayseri Lisesinin ilk kız mezunu). **Ortada 2. sıra**; Tarih, coğrafya öğretmeni Reşat Bey (İzbırak), Sol tarafında Cihan Bey, Sağ tarafında Sabahat Hanım.

Bu resim de Sayın Feyzi Mengü Karamete'nin albümünden alınmıştır.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 65: Kayseri Sultanisi öğrencileri Terbiye-i Bedeniye Dersinde
Resmin arkasında 12 Mayıs 1338'de Muallim Abdurrahim Efendi'nin bedeniye dersi diye yazılı.
Bu resim Kayseri Lisesi 1963-1964 mezunu Figen (Uğur) Sağlam'ın albümünden alınmıştır. Kendisine teşekkür ederim.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 66: Kayseri Sultanisi öğretmen ve öğrencileri birlikte görülüyor.(Figen Sağlam'ın albümünden alınmıştır.)

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 67: Kayseri Sultanisi öğrencileri orkestrası okulun bahçesinde müzik dersi uygulamasında. 1930'lu yıllar.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 68: Kayseri Sultanisi öğrencileri biyoloji laboratuarında biyoloji dersi yaparken…

Fotoğraf 69: Fizikçi Abdullah Hoca öğrencilerve arkadaşları ile laboratuvarda

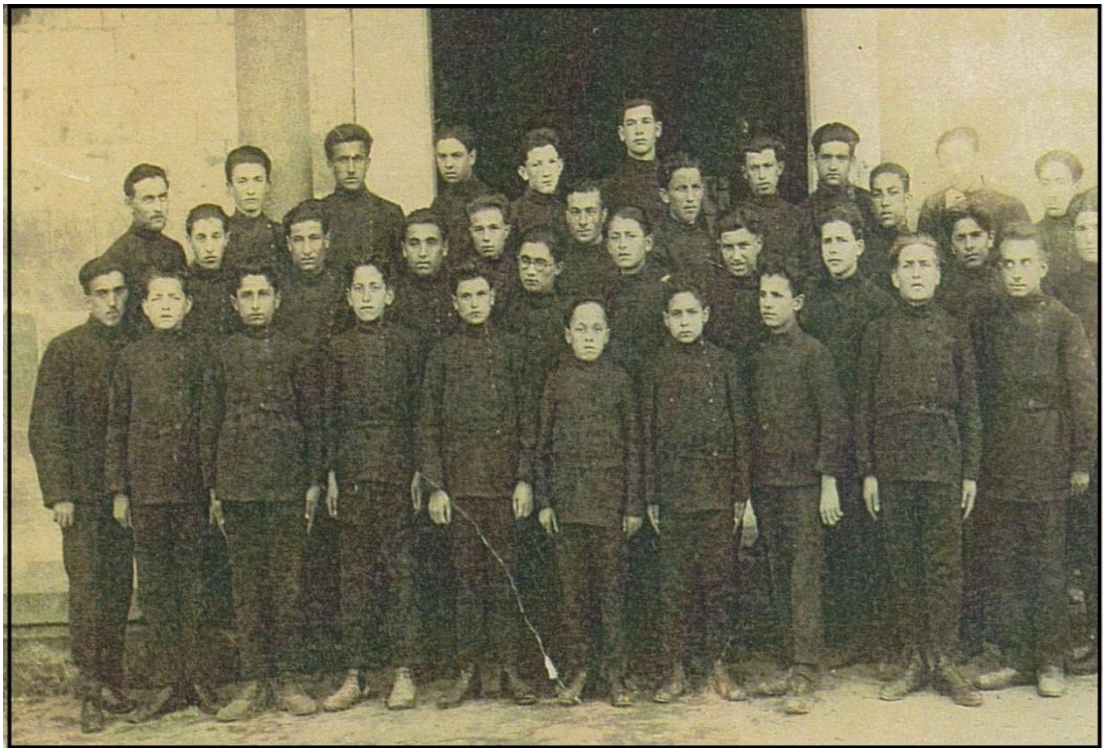

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…

Fotoğraf 70: Keşke bilseydik. Kim bu çocuklar. Hangi yıla ait, şimdi hayatta olanlar var mı? Tarih ve isim yazılmamış ama 1930'lı yıllarda ortaokul kısmının öğrencileri olduğu söylendi.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 71: Kayseri Sultanisi öğretmen ve öğrencileri birlikte görülüyor. (Figen Sağlam'ın albümünden alınmıştır.)

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 72: İbrahim Hakkı Göver kimya dersinde laboratuvarda

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 73: Kayseri Lisesi öğretmenleri Milli Eğitim Bakanı Mustafa Necati ile birlikte 1930.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 74: Kayseri Lisesi öğrencileri kimya dersinde. Isınmak için kullanılan soba dikkat çekiyor.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…

Fotoğraf 75: Maarif Vekili Esat Bey Kayseri Lisesi'nde. (1932-1933)

Sağdan ön sırada sütundan itibaren, Öğretmen Şevket Bey. Belediye Reisi Necmettin Feyzioğlu, Lise Fransızcaöğretmeni Kemaleddin Karamete. Vali Fuat Bey, Kor. Komutanı Dr.Abdi Nafiz Gürman. Maarif Vekili Esat Nafiz. Kayseri milletvekiliAhmet Hilmi Kalaç, Kayseri milletvekili Satır Hilmi, Türkçe öğretmeni Tuğrul Satır. Köy Muallim Mektebi müdürü Murat Bey.Kız Ortaokulu Müdürü Sıtkı Murat.

Bu resim Kayseri Lisesi'nde yıllarca Fransızca öğretmenliğiyapan KemalettinKaramete'nin oğluSayın Feyzi Mengü Karamete'nin albümünden alınmıştır. Kendilerine teşekkür ederiz.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…

Fotoğraf 76: İstanbul Üniversitesi profesör ve öğrencilerinin, Kayseri Lisesini ziyaretlerinde.

Arkada soldan üçüncü Fransızca Öğretmeni Kemalettin Karamete yanında önsırada Cildiye Prof. Reşat Bey, onun yanında Eczacılık okulu müdürü Prof. Mustafa Hakkı Bey, onun yanında Belediye Reisi Necmettin Feyzioğlu, onun yanında Kanserci (Marazı teşrih) Prof. Hamdi Fuat Bey, onun önünde Y.Orman Mektebi müdürü (1932 -1933 öğretim yılı)

Bu resim Feyzi Mengü Karamete'nin albümünden alınmıştır.Kendilerine teşekkür ederiz.

Geçmiş Zaman Olur ki Hayali Cihan Değer…

1940 Civarı, Ankara'da okuyan Kayseri Lisesi mezunları

Şu asalete bakınız. Kayseri Lisesi'nden mezun olduktan sonra Ankara'da çeşitli üniversitelerde okuyanlar bir araya gelmişler. Kimler acaba? Hangi makam ve mevkilerde bulundular. Şimdi nereler? Vefat edenlere Allah'tan rahmet, yaşayanlara sağlıklı ömürler dileriz.

Fotoğraf 77: Ankara'da Okuyan Kayseri Lisesi mezunları, 1940'lar.

Geçmiş zaman olur ki Hayali Cihan Değer…

Fotoğraf 78: İstanbul'da Okuyan Kayseri Lisesi mezunları, 1938-1939 Öğretim Yılı

Şu asalete bakınız. Kaayseri Lisesi'nden mezun olduktan sonra İstanbul da çeşitli üniversitelerde okuyanlar bir araya gelmişler. Kimler acaba, Hangi makam ve mevkilerde bulundular. Şimdi neredeler? Vefat edenlere Allah'tan rahmet, yaşayanlara sağlıklı ömürler dileriz. Önde birinci sırada tanınabilen rahmetli Osman Kavuncu.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 79: Kayseri Lisesi Yurdu öğrencileri 1940

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 80: Kayseri Lisesi öğretmen ve öğrencilerinden bir grup. 1934

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…

Fotoğraf 81: Kayseri Lisesi ortaokul öğrencilerinden birgrup TürkçeÖğretmeni Feride Arda ile olduğumuz bir hatıra "5.1937 Cumartesi" diye yazmışlar. Bunlar kimler, hangi makam, mevkiye geldiler, yaşayanlar var mı?

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…

Fotoğraf 82: 1963-1964 Kayseri Lisesi öğrencileri beden eğitmi öğretmeni Mevlut Gölgelioğlu ile…

Fotoğraf 83: Prof.Dr.Bahir ÖZCENGİL ve arkadaşları

Hey gidi günler hey... Dile kolay koskoca 103 Yıl. Bu öğretim yılında 104. Şeref yılını idrâk eden KAYSERİ LİSESİ. Acı,tatlı, sevinçli, hüzünlü ne günler gördü. 1920-1921 öğretim yılında daha gencecik, çiçeği burnunda son sınıf talebelerini Sakarya Savaşında vatan uğruna şehit vererek, mezuniyet defterine "Bu öğretim yılında son sınıf talebeleri Sakarya Savaşı için cepheye gidip şehit düşlüğünden mektep mezun verememiştir."ibaresinin yazıldığını gördü... "Her zaman vatan müdafaasına hazır olun" prensibine uyarak 2. Cihan Harbi yıllarında da öğrencilerinin askerlik dersinde tatbikat için kamplara gönderildiğini gördü. Bu resim okulumuz mezunu Sayın Prof. Dr. Bahir Özgencil (Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekanı) tarafından gönderilmiştir. Resmin arkasında 1942 tarihi okunuyor. O senelerde "Lise 1. ve 2. sınıf öğrencileri askerlik dersini uygulamalı olarak işlerdik. 20 gün askeri kamplara katılır tatbikat yapardık..."diye not düşmüş ve resimdeki arkadaşlarının isimlerini şöyle yazmış :

1.Sıradakiler soldan sağa;

l-Ömer GÖZÜBÜYÜK : Hukuk Fakültesini bitirdi
2-Selahattin DİKMEN : Liseden sonra hiç görmedim.
3-Bahir ÖZGENCİL : Fotoğrafı veren. Fırat Üniversitesinde Profesör (Vet. Fak. Dekanı)

2. Sıradakiler soldan sağa:.

4-Nazım UYANİK :Liseden sonra hiç görmedim.
5-Şadi HIZIROĞLU : Orman Yüksek Mühendisi ve Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığında bulundu.
6-Mahmut ÖZBİLGİN : Liseden sonra hiç görmedim.
7-Halit ÖZBİLGİN : Gazi Eğitim Enstitüsünü bitirdi. Öğretmen oldu.
8-Fahri ... : Askeri Tıbbiyeyi bitirdi.
9-Hakkı YAVUZER : Orman Yüksek Mühendisi.
10-Hilmi ERTUĞRUL : Liseden sonra hiç görmedim.
11-İbrahim DOĞAN : Hukuk Fakültesini bitirdi, Ankara'da Avukatlık yaptığını biliyorum.

NOT: 100. Yıl Şeref Belgeseli'nin çıkışını çok istediği ve böyle resim vb. dokümanlarda göndererek destekleyen ancak bu sayfaları göremeden aramızdan ayrılan Merhum Bahir Özgencil'e Allah'tan rahmet dileriz.

* Özmerdivenli Yusuf, Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli Cilt 1.Ankara 1997

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 84: Kayseri Lisesi öğrencileri 19 Mayıs törenlerinde. 1930'lu yıllar.

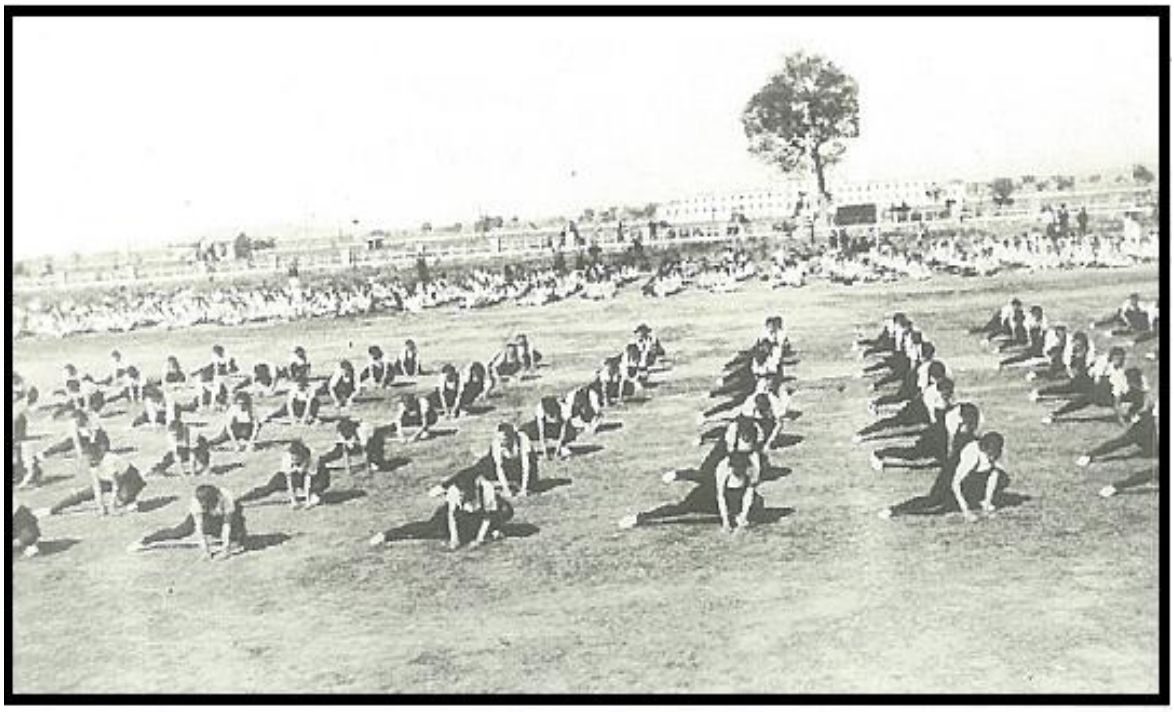

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 85: Kayseri Lisesi öğrencileri Sümer Stadyumunda 19 Mayıs törenlerinde (1937)

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 86: Kayseri Lisesi bando takımı meydanda Cumhuriyet Bayramı kutlama törenlerinde protokolu selamlayarak geçiyor. 1963-1964 öğretim yılı…

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…

Kayseri Lisesi bando ve mehter takımı: Milli Bayramların daha coşkuyla kutlanmasını sağlayıp, izleyicilere milli duygu, milli heyecan verirdi. 1962-1963 yıllarında Cumhuriyet Meydanı ve stadyumdaki törenlerinden görüntüler.

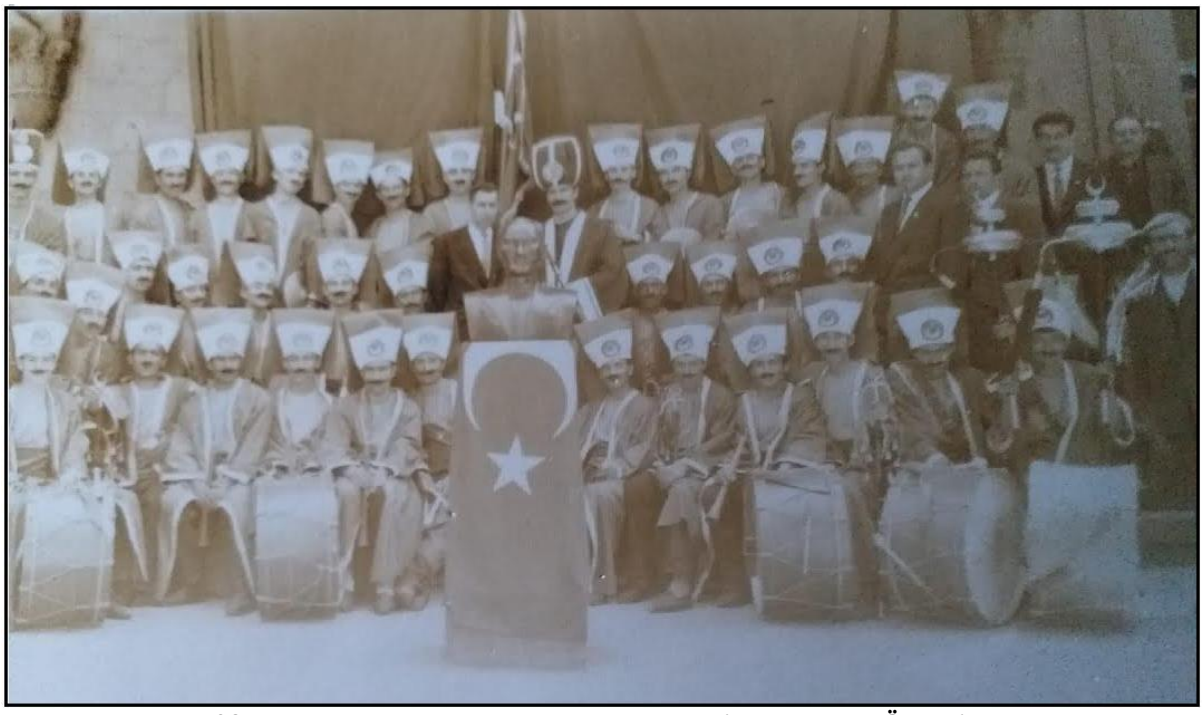

Fotoğraf 87: Mehter takımı toplu halde, öğretmenleriYunus Emre Özulu ile beraber.

Kayseri Lisesi MehterTakımı'ndan kareler…Kayseri Lisesi ve Kayseri aşığı; Kayseri Lisesiedebiyat öğretmeni vemüdür yardımcısı YunusEmre Özulu, Kayseri Lisesi Mehter Takımı'nı kurup çalıştırdığı 1960'lı yıllarda…Bu günkü Kayseri BüyükşehirBelediyesi Mehter Takımı'nın da temeliniteşkil etti. Aynı zamanda neyzen idi. Ney üflerken fotoğrafı ve diğer resimler aile albümünden yeğeni Müzeyyen Üstündağ tarafından gönderilmiştir. Kendilerine teşekkür ederiz.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 88: Kayseri Lisesi öğrencileri 29 Ekim 1963 Cumhuriyet Bayramı töreninde.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Kayseri Lisesi öğrencileri 29 Ekim 1963 Cumhuriyet Bayramı töreninde Sol başta kalem taşıyan öğrenci sonramezun olduğu okula İngilizce öğretmeni olarakatanacak Nermin Kurtoğlu.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 89: Kayseri Lisesi öğrencileri 29 Ekim 1963 Cumhuriyet Bayramı töreninde

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 90: Okulumuzun öğrencileri 1963-1964 yıllarındaki Cumhuriyet Bayramı törenlerinde birer tarih olan şapkalı kıyafetleri ile geçerken. Bu resimler Yusuf Özmerdivenli'nin albümünden alınmıştır. Alttaki resmin sol baştan 2. resimdeki kendisidir.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 91: Müdür Mehmet Ateşoğlu döneminde Kayseri Lisesi öğrencileri 29 Ekim Cumhuriyet Bayramında meydandaki törenlerde

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 92:Müdür Mehmet Ateşoğlu döneminde Kayseri Lisesi Öğrencileri 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nda meydanda.Ziya Gökalp'ın ''Türk Milletindeniz, İslam Ümmetindeniz, Garp Medeniyetindeniz.'' vecizesini üçe böldürerek üç sınıfın önünde taşıtmıştı.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 93: Müdür Mehmet Ateşoğlu döneminde Kayseri Lisesi Öğrencileri 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nda (Meydan'da)

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 94: Müdür Mehmet Ateşoğlu döneminde Kayseri Lisesi Öğrencileri 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nda Meydan'daresmigeçitte.

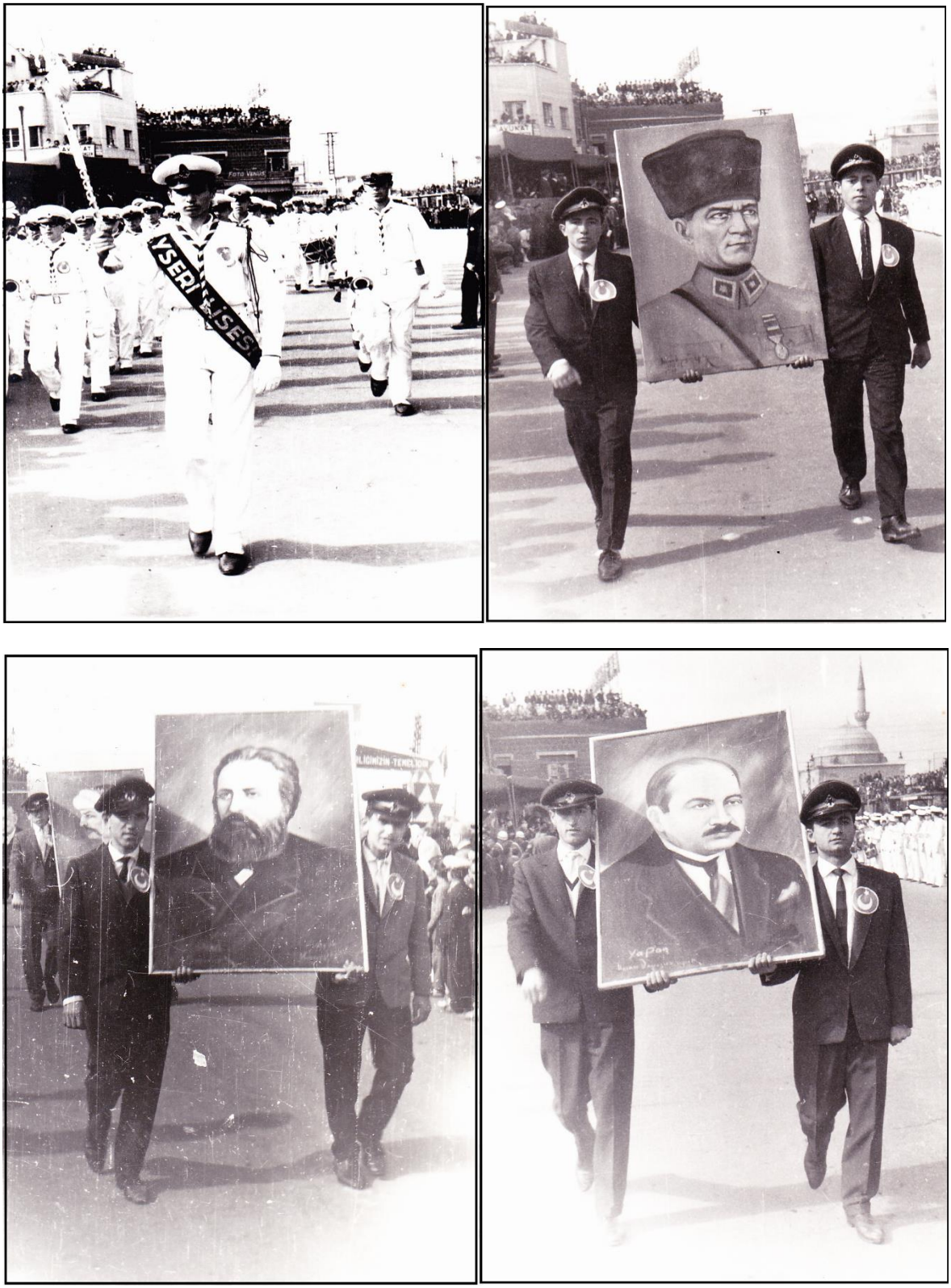

Geçmiş zaman olur ki hayali ihan değer…

Fotoğraf 95:1960'lı yıllarda Kayseri Lisesi 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'ndan Kareler

Eski bayramlar bir başka olurdu. 1960'lı yıllarda Kayseri Lisesi 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı kutlama törenlerinde görkemli yürüyüşünü yaparken. Bando takımı, sınıfların önünde Atatürk (Atatürk'ün fikirlerinin babası, kemiklerimin babası dediği Namık Kemal ve Ziya Gökalp).Türk büyüklerinin tablolarını taşıyarak geçen öğrenciler. (Yusuf Özmerdivenli'nin albümünden alınmıştır)

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 96: 1960'lı yıllarda Kayseri Lisesi bando takımı 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı kutlama töreninden dönüşünde

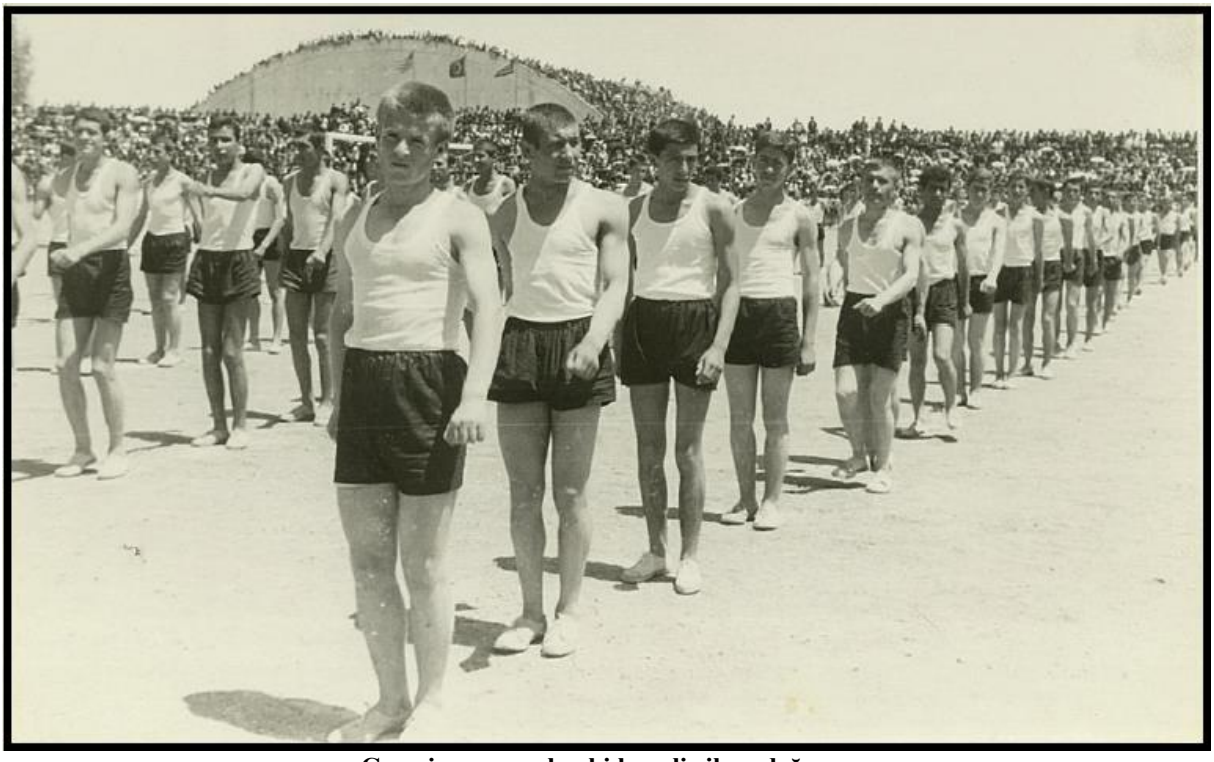

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 97: Kayseri Lisesi erkek öğrencileri stadyumda 19 Mayıs törenlerinde. 1960'lı yıllarda.Yusuf Özmerdivenli'nin albümünden alınmıştır.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 98: 19 Mayıs 1973 Kayseri Lisesi kız öğrencileri stadyumda.
Resim Ahsen (Küçüknalbant) Canbulat'ın albümünden alınmıştır.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 99: 1964-1965 öğretim yılı Kayseri Lisesi öğrencileri 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı törenlerinde şehir stadyumunda gösteri yaparken

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 100: Bir zamanlar 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı böyle kutlanırdı.

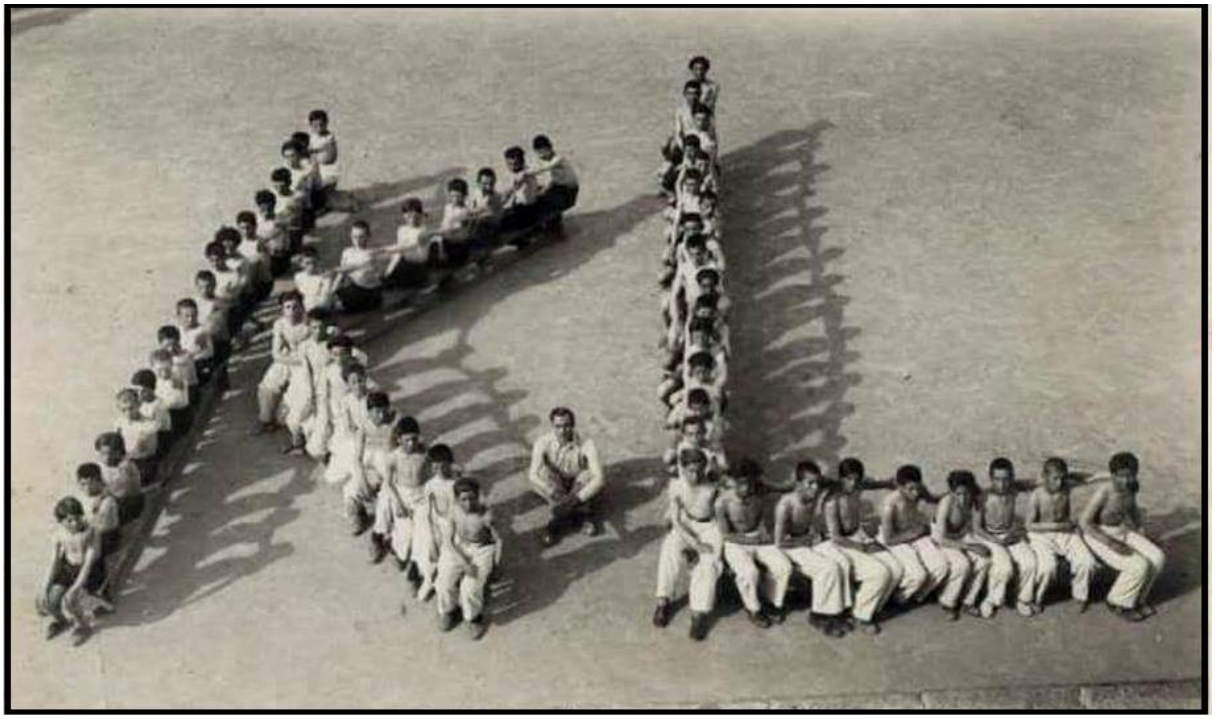

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 101: Kayseri Lisesi isminin baş harfleri ile beden eğitimi dersinde oluşturulan figür.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Fotoğraf 102: Kayseri Lisesi'nde bir sınıfın öğrencileri toplu halde görülüyor.

Bir zamanlar şapka mecburiyeti vardı. Erkek öğrenciler şapka giyip kravat takar, kız öğrenciler ise önlük giyip beyaz yaka takacak ve şapka giyecekti. Buradaki amaç öğrenci okul dışında da öğrenciye yakışır hareket ederek, yanlış yapmamasını sağlamaktı. Bu kural sadece lise öğrencileri için değil bütün ortaokul ve lise öğrencileri için geçerli idi. Lise ve ortaokul öğrencisinin şapkasının şeridi sarı, İmam Hatip Okulları'nın şeridi beyaz, Ticaret Liseleri'nin ki yeşil olurdu. Böylece öğrencilerin okul dışında da hangi okul öğrencisi olduğu anlaşılırdı.

Fotoğraf 103: İmam-Hatip Ortaokulu 2.Sınıf 1958

(Bu resim Yard.Doç.Dr.Hasan Yavuzer'in Necmettin Nursaçan Hayatı, Hatıraları ve Hizmetleri kitabından alınmıştır.)

Fotoğraf 104: Kayseri Lisesi bahçesinde voleybol oynayan öğrenciler 1920'li yıllar

Fotoğraf 105: Kayseri Lisesi futbol takımı 1926

Fotoğraf 106: Kayseri Lisesi futbol takımı 1926 (KAYHAM arşivinden alınmıştır.)O zamanlarda da sporu ihmal etmemişler.

Fotoğraf 107: 1930'lu yıllarda okul takımı

Fotoğraf 108: 1961-1962 Kayseri Lisesi futbol takımı

Fotoğraf 109: 1963-1964 Kayseri Bölgesi okullar arası futbol şampiyonu Kayseri Lisesi takımı öğretmenleri Hayri Akış ile.

Fotoğraf 110: 1967-1968 Okullar arası futbol birincisi Kayseri Lisesi takımı öğretmenleri Hayri Terzioğlu ve Hayri Akış ile

Fotoğraf 111: 1970-1971 öğretim yılı futbol takımı

Tayfun, İsmail, Çetin, Faruk, Doğan, Kotil otr. Mehmet (cicom), Nusret, Gündüz, Arif, Sacit

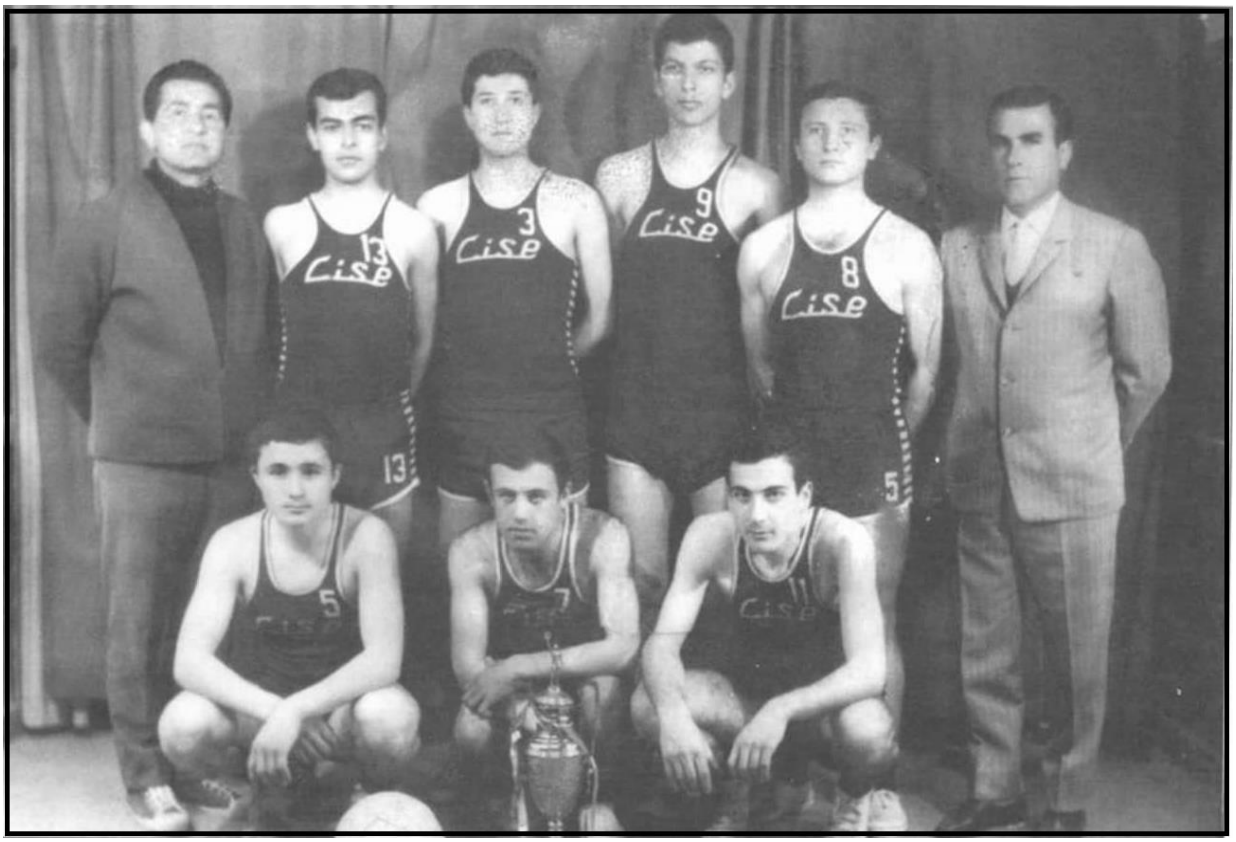

Fotoğraf 112: 1967-1968 Kayseri okullararası basketbol birincisi Kayseri Lisesi basketbol takımı.Öğretmenleri Hayri Akış ve Hayri Terzioğlu ile.

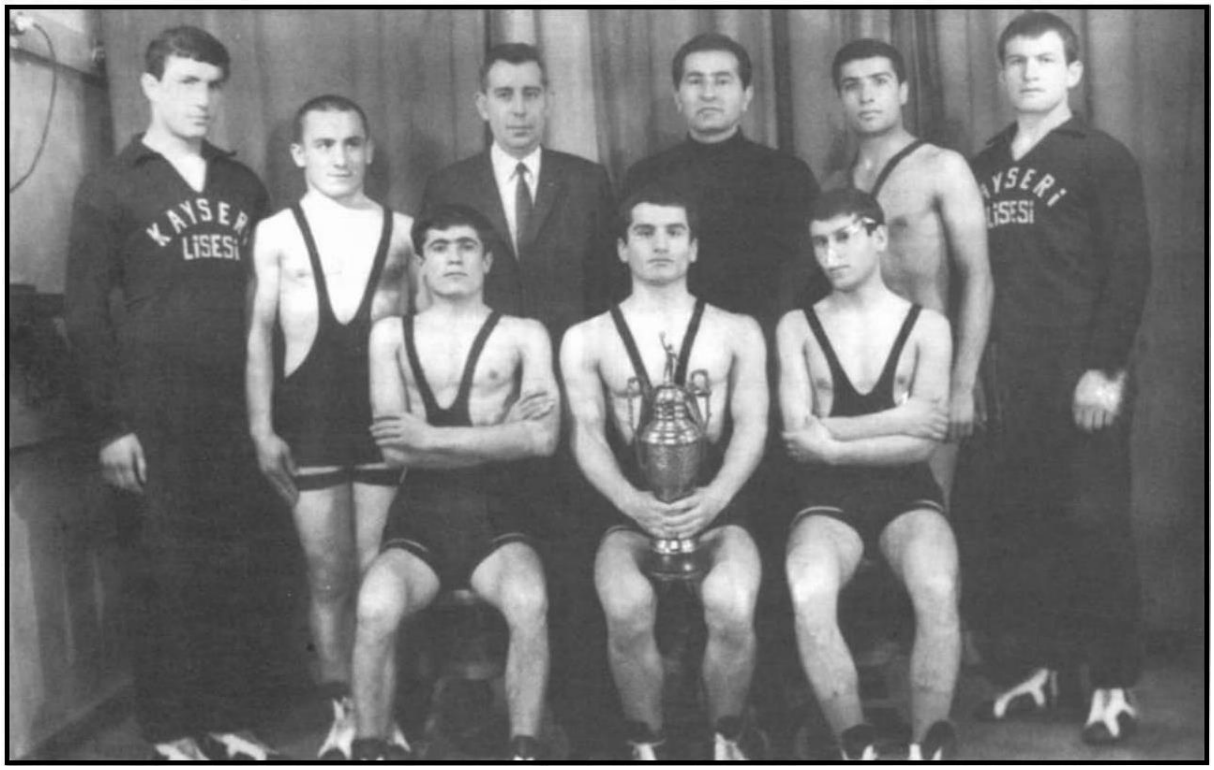

Fotoğraf 113: 1968-1969 Kayseri okullar arası güreş şampiyonu olan Kayseri Lisesi güreş takımı Okul müdürü Mahmut Taşkın ve öğretmenleri Hayri Akış ile…

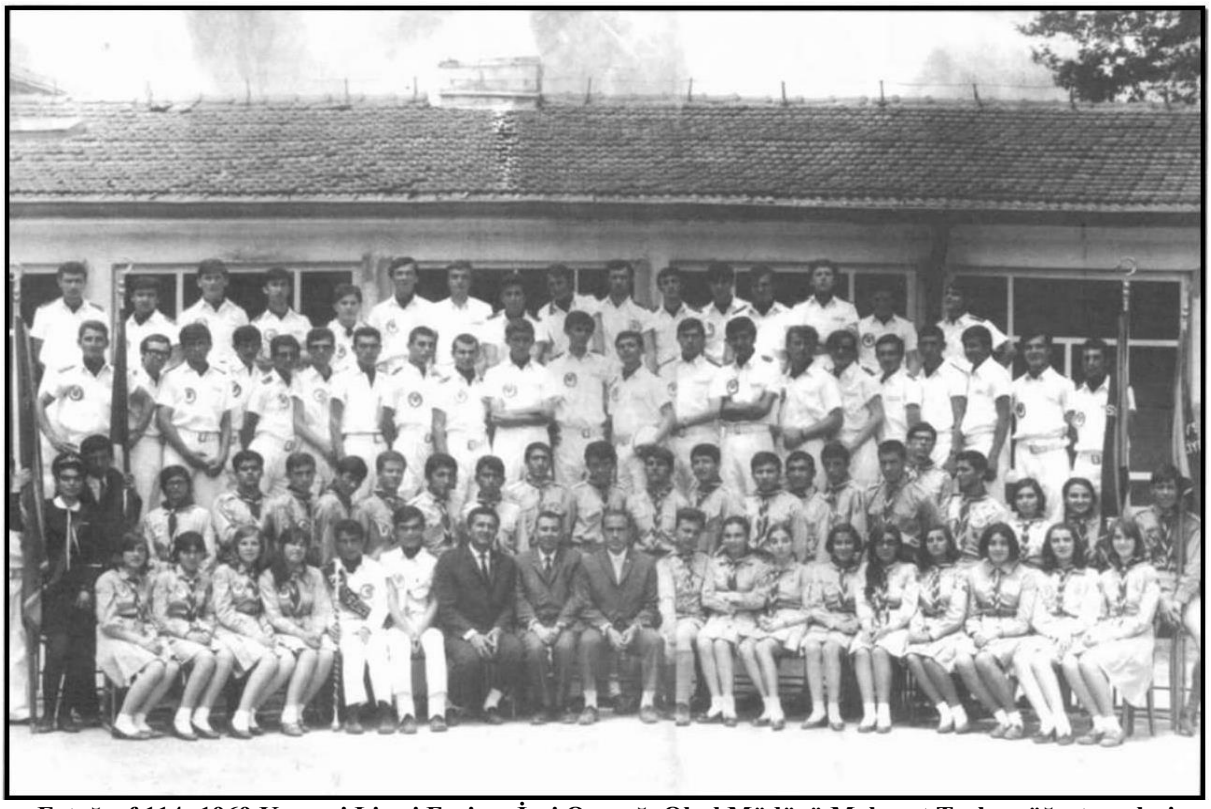

Fotoğraf 114: 1969 Kayseri Lisesi Erciyes İzci Oymağı Okul Müdürü Mahmut Taşkın, öğretmenleri Hayri Terzioğlu ve Hayri Akış ile…

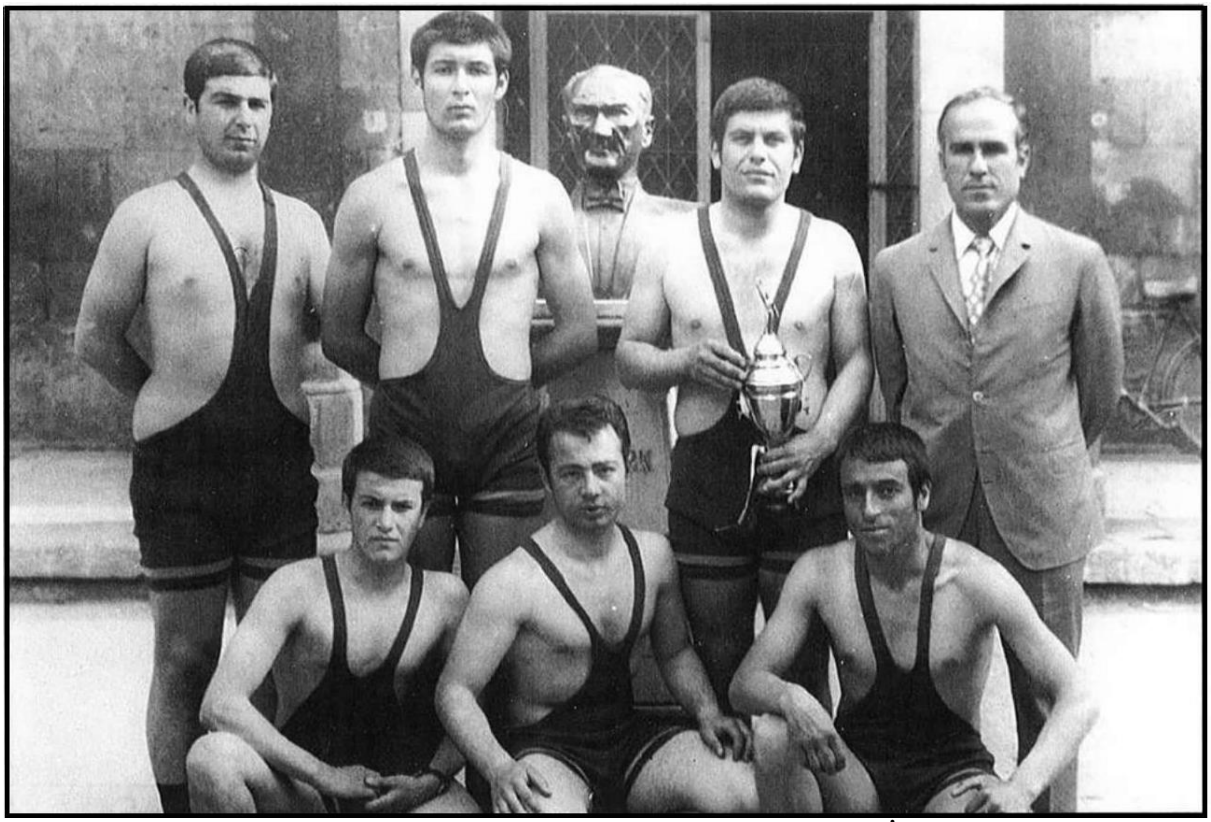

Fotoğraf 115: 1971-72 Kayseri Lisesi büyükler güreş takımı (Kayseri okullar İkincisi) öğretmenleri Hayri Terzioğlu ile…

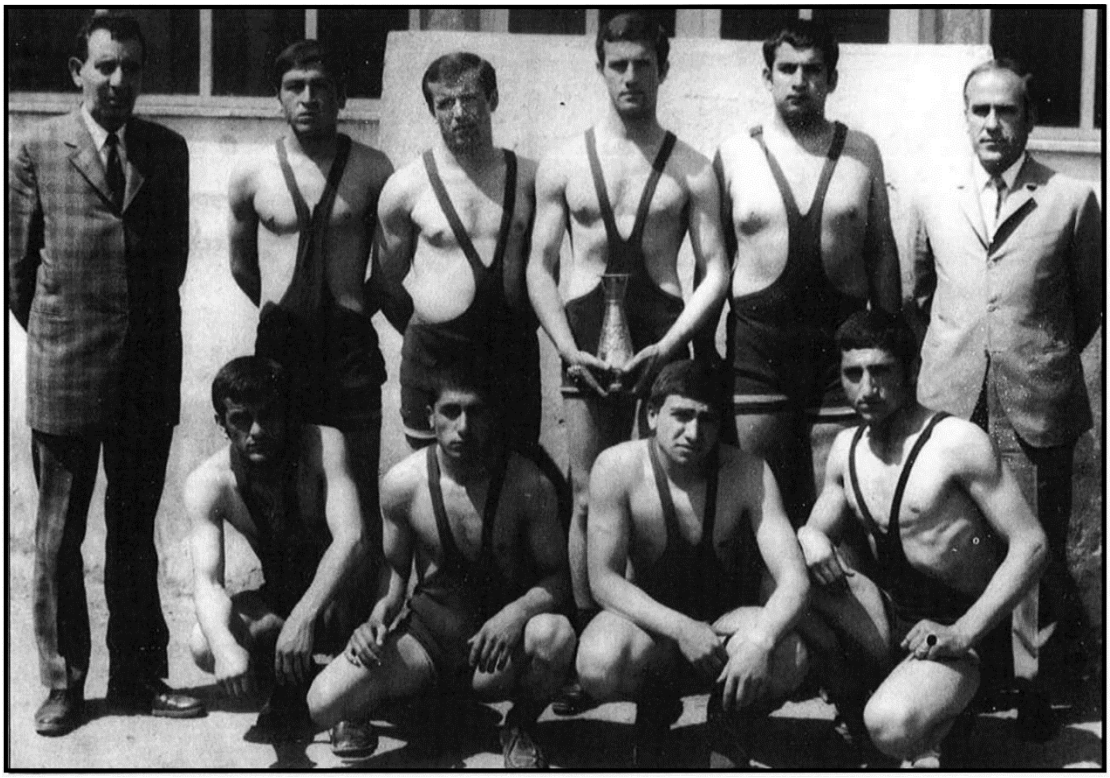

Fotoğraf 116: 1971-72 Okullar arası gençler güreş ikincisi Kayseri Lisesi takımı, Okul müdürü Mahmut Taşkın ve öğretmenleri Hayri Terzioğlu ile…

Fotoğraf 117: 1972-73 Kayseri'nin ilk basketbol efsanelerinden Kayseri Lisesi Kız Basketbol Takımı
Resim Ahsen (Küçüknalbant) Canbulat'ın albümünden alınmıştır.
Müdür: Mahmut Taşkın, Bed. Eğt. Öğr. Hayri Terzioğlu, Nilgün Benövenli, Zehra Tekyıldız, M.Nesrin Duymazlar Yalçın, Nimet Hoca, Emine Kavaklıoğlu-Nilgül Kaya-Ahsen Canbolat

Fotoğraf 118: 1972 Yılı Kayseri Lisesi futbol takımı öğretmenleri ile.

Fotoğraf 119: 1972-1973 Kayseri Lisesi futbol takımı (Kayseri bölgesi okullar birincisi) Okul müdürü Mahmut Taşkın, öğretmenleri Hayri Terzioğlu ve Mustafa Vurdum ile…

Fotoğraf 120:1972-1973 Kayseri Lisesi Güreş Takımı (Kayseri Bölgesi okullar ikincisi) öğretmenleri Hayri Terzioğlu ile

Fotoğraf 121: 1972-1973 Kayseri Lisesi Futbol Takımı (Kayseri Bölgesi Okullar birincisi ve Malatya Grubu ikincisi)

Fotoğraf 122: 1972-1973 Kayseri Lisesi boks takımı (Kayseri Bölgesi okullar 2'ncisi) öğretmenleri Hayri Terzioğlu ve Mustafa Vurdum ile…

Fotoğraf 123: 1988-1989 Kayseri 1'ncisi Kayseri Lisesi Kız Basketbol Takımı Beden Eğitimi Öğretmeni İbrahim Yaltıraklı ile beraber.

Fotoğraf 124: 1988-1989 Kayseri 3'ncüsü Kayseri Lisesi Erkek Basketbol Takımı Beden Eğitimi Öğretmeni İbrahim Yaltıraklı ile beraber

Fotoğraf 125: Kayseri Lisesi Futbol Takımı öğretmenleri ile. 1959-1960

KAYSERİ LİSESİ SPORCULARI

ADI - SOYADI	BRANŞ	OYNADIĞI - YILLAR	ADI - SOYADI	BRANŞ	OYNADIĞI - YILLAR
Fevzi Önder	Basketbol	1981-1985	Mustafa Erdoğan	Futbol	1967-1969
Ahmet Çadırlı	Basketbol adamı	1969-72	Tayfun Demirci	Futbol	1967-1970
Atay Ersel	Futbol	1965-1966	Kamil Başkal	Basketbol	1964-1967
Bekir Kaya Özberk	Futbol	1960-1961	Sabri Büyükbahçeci	Futbol	1968-1971
Ünal Şengüven	Futbol	1965-1966	Yalçın Sevim	Basketbol	1969-71
Kayhan Yurdun Aydemir	Basketbol	1963-1966	Cem Özbek	Basketbol	1969-1972
Nihat Koçyiğit	Basketbol	1964-1967	Mehmet Güçlü	Güreş/boks	1969-1972
Ferdi Özbakır	Basketbol	1966-1970	Mustafa Vedat Zeytin	Boks	1972-1974
Mehmet Boşnak	Futbol	1968-1971	Orhan Ülke	Futbol-boks	1973-1974
Adnan Akkaş	Futbol	1966-1970	Necdet Çeper	Atletizm	1969-1972
Osman Avcı	Basketbol	1966-1970	Mehmet Gümüşsoy	Futbol	1969-1971
Ünal Özbek	Futbol	1957-1960	Can Hakan Laçin	Basketbol	1974-1975
Orhan Angay	Futbol	1965	Osman Küçükçakmak	Basketbol	1969-1972
Ünsal Özberk	Futbol	1960-1964	Ömür Sumak	Basketbol	1970-1973
Hami Kıranatlıoğlu	Futbol	1966-1970	Ahmet Kafalı	Basketbol	1969-1972
Ersan Eğriboz	Futbol	1967-1969	Can Özbek	Basketbol	1970-1972
Faruk Başaslan	Futbol	1967-1969	Hakkı Polat	Basketbol	1972-1974
Vahdi Yoncacı	Futbol	1967-1970	Sedat Zetin	Basketbol	1972-1974
Naci Zümrüt	Futbol	1966-1969	Coşkun Tok	Futbol	1972-1974
Erdoğan Ayata	Atletizm	1969-1972	Erol Kütahnecioğlu	Basketbol	1975-1977
Osman Turan	Futbol	1971-73	Medine Okuöcal	Voleybol	1992-1993
İbrahim Yılmaz	Kulüp başkanı	1961-1964	Ersan Moğaloğlu	Basketbol	1974-1975
Ahmet Koncan	Basketbol	1964-1967	Rıfat Soyselçuk	Basketbol	1978-1981
Ahmet Çağlayan Çınar	Futbol	1967-1969	Aydemir Ilıpınar	Basketbol	1978-1981
Orhan Fidan	Futbol	1966-1969	Rıfat Oğuzçelebi	Basketbol	1978-1981
Kadro Bayam	Basketbol	1974-75	Eyüphan Cansever	Basketbol	1977-1980
Mehmet Kotil	Futbol	1969-1972	Orhan Peksanar	Basketbol	1978-1981
Torun Tabanlı	Basketbol	1978-79	Kazım Yüzcel	Basketbol	1980-81
Mustafa Özen	Basketbol	1978-1979	Ahmet Bülent Balcı	Basketbol	1978-1981
Gıyasi Tokoğlu	Futbol	1970-1973	Rıfat Özçelibi	Basketbol	1977-1980
Ahmet Turan Özkan	Futbol	1971-1974	Celal Mehmet Çetin	Basketbol	1977-1980
Doğan Yalçın	Futbol	1971-1972	Oktay Haluk Doğan	Basketbol	1977-1980
Salih Okutan	Futbol	1971-1974	Oğuz Akkün	Hentbol	1977-1979
Rasim Özince	Futbol	1971-1974	Rıfat Soyselçuk	Basketbol	1977-1980
Rasim Ozan	Futbol	1971-1974	Mehmet Büyüksimitçi	Voleybol	1979-1981
Mehmet Şirvani	Futbol	1967-1969	Saner Güney	Basketbol	1980-1983
Sedat Çalışkan	Basketbol	1974-1975	Kaan Şençalış	Basketbol	1982-1984
Remzi Tekin	Basketbol	1976-1979	Serdar Pehlivan	Basketbol	1981-1983
Hayri Suay	Basketbol	1975-1976	Bora Kanber	Basketbol	1981-1984
Torun Dabanlı	Basketbol	1976-1979	Ali Tekçe	Basketbol	1990-1992
Erdal Gürsel Yıldız	Basketbol	1975-1978	Murat Apaydın	Basketbol	1985-1988
Hasan Özkeş	Basketbol Voleybol	1974-1977	Mehmet Kaftaoğlu	Basketbol	1982-1985
Muhittin Yalçın	Basketbol	1975-1979	Kemal Kahyaoğlu	Basketbol	1984-1985
Hüseyin Cahit Özden	Basketbol	1974-1977	Engin Ekiz	Basketbol	1984-85
Erol Yıldız	Basketbol	1975-1976	Bülent Şentürk	Basketbol	1984-85
Ahmet Gümüşsoy	Basketbol	1975-1978	Bahattin Acar	Hentbol	1982-1986

Ünal Çetintaş	Basketbol	1978-1979	Nihat Pasinler	Hentbol	1983-1986
Gültekin Seyhan	Basketbol	1978-1981	Nurhan Ayata	Basketbol	1972-1976
Erol Benli	Hentbol	1983-1986	Emel Özgen	Basketbol	1972-1976
Murat Aydoğan	Hentbol	1983-1986	Gonca Alpugan	Basketbol	1972-1976
Talip Akkamış	Hentbol	1983-1986	Özden Özyurt Kahraman	Basketbol	1982-1984
Faruk Karakız	Hentbol	1984-1987	Nigar Nazlı Dedebeyoğlu	Basketbol	1983-1985
Mustafa Alemdaroğlu	Hentbol	1983-1986	Beste Soysal	Basketbol	1982-1984
Teyfik Aydemir	Hentbol	1983-1986	Refika Onbaşılı	Basketbol	1981-1984
Tamer Köksal	Hentbol	1982-1986	Berna Erşen Yener	Basketbol	1986-1989
Metin Özpeker	Hentbol	1981-1985	Meltem Gürsakal Kalman	Basketbol	1986-1989
Ertuğrul Seçme	Futbol	1981-1985	Nüveyde Babayiğit	Basketbol	1985-1989
İlhan Karaman	Voleybol	1982-1984	Berrin Sürücü	Basketbol	1985-1989
Yıldıray Gök	Futbol	1985-1987	Ebru Hızgider	Basketbol	1985-1989
İbrahim Emir	Basketbol	1984- 1985	Enver Hakan Eyigün	Basketbol	1986-1989
Serhat Gökdemir	Voleybol	1983-1985	Ahmet Talat Hüsrevoğlu	Basketbol	1995-1997
Rafet Dönmez	Atletizm	1984-1987	Sedat Taşçı	Basketbol	1991-1993
Mehmet Çavdaroğlu	Voleybol	1983-1986	Yücel Genç	Basketbol	1991-1993
Derya Özsaraç	Hentbol	1983-1986	Koray Akkaya	Basketbol	1994-1997
Ahmet Güven	Hentbol	1983-1986	Ercan Kollu	Basketbol	1994-1997
Süleyman Ülger	Basketbol	1986-1988	Selami Arık	Basketbol	1994-1997
Bülent Ünlüsavran	Hentbol	1983-1986	Fatih Yurt	Futbol	1997-1999
Mustafa Tekin	Basketbol	1987-1988			
Esmeray Ergun	Basketbol	1969-1972			
Emine Murat Kavaklıoğlu	Basketbol	1969-1972			
Ahsen Canpolat xxxxx???	Basketbol	1969-1972			
Nuray Akçalı	Basketbol	1972-1977			
Serpil Pözük	Basketbol	1973-1976			

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer… Öğretmenleri ile bu kareyi oluşturan takım hangi yıla ait? Bu sporcular kimler?

LİSE ŞAMPİYONLUK ÖYKÜSÜ

Fevzi Önder

Bazı olaylar anlatılamaz, yaşanır.

1984-85 Öğretim yılına başlarken basketbolumu çok geliştirmiş, bu sporu yapan yaşıtlarıma göre epey bir mesafe almıştım. Bunu bilen okul yönetimi ve öğretmenlerim bana güveniyor ve haliyle şampiyonluk beklentileri fazlaydı. Genç yaşta büyük bir sorumluluk omuzlarıma yüklendi. 6 yıldır TED Koleji şampiyon oluyor ve o senede yine güçlü bir kadroya sahip. Tek hedef: Şampiyon olmak!

Bu hedefe, önce beden eğitim öğretmenlerimiz Ziya ve Sema Yağan Hocalarım ve idareciler fazlaca inandılar.

Bir koçan imzalı izin kâğıdı bana teslim edildi, her boş zamanlarımızda idman yapmaya başladık ve hedefe kilitlendik. Takım arkadaşlarım; Kemal Kahyaoğlu, Mehmet Kaftanoğlu, Kaan Şençalış, Rıdvan Doğan, Ali Teke, Bülent Şentürk, NazifTuncay(rahmetli)bu bilinçle hemen hemen hergün çalıştık. 2 ay sonunda bizden daha kuvvetli ve 6 yıldır şampiyon olan TED Kayseri Kolejini 1 sayı farkla yendik.

Maçın hikâyesine gelince:

Okulumuz o gün tatil, tüm öğrenciler ve öğretmenler maçta ve salonda merdivenler dâhil boş yer yok. Lisemiz salona sığmadı. Atatürk Kapalı Spor Salonu tarihi bir gün yaşıyor.(1500 kişilik stad 2000 ‘den fazla seyirci.

Hakemin haksız şekilde benim son basketimi saymayıp , berabere biten maçta 5 dakikalık uzatma periyodu oynandı, yüreklerin ağızlara geldiği bu 5 dakikayı biz daha iyi oynadık ve son saniye basketini atmak yine bana nasip oldu. Ama bu basketimi iptal edemedi.

O yaşta; omuzdaki büyük sorumluğu atmanın verdiği mutlulukla kendimi, parkeye attım çünkü ayakta kalacak gücümüz kalmadı. 45 dakika tam konsantrasyon ile oynadım.

Sanki bulutların üzerindeydim, hayal değildi şampiyon olmuştuk.

Sözümüzü tutup kupayı kazanmıştık. Bizden daha mutlu kimse olamazdı. Dünyada bundan güzel hiç bir duygu yaşanamazdı. Salon adeta yıkılıyor, herkes ayakta kuvvetlice alkışlanıyoruz.

O sevinç yumağında yerden yere kendimizi atarken, tüm liselilerin gururla sevinçlerini halen kimse unutamaz.

Deyim yerindeyse hayatımın maçını oynadım. Basketbolda çok önemli başarılar elde ettim ama hiç unutamadığım bir olaydır bu.

YAŞAYAN EFSANE FEHMİ KUŞ

Halil Severcan*

Kendi dalında efsaneleşmiş, sembol olmuş kişiler vardır. Çoğunun kıymeti sağlığında bilinmez. Efsaneler sayesinde birçok sıradan insanda toplumda kendine yer bulup, keramet kendilerindeymiş gibi hava atsalar da zaman içerisinde kaybolup gitmişlerdir. Gerçek efsaneler ise daima tevazu içerisinde çalışıp, zaman zaman kadir kıymet bilmez vefadan yoksun sözde dostlarının önlerine çıkardığı engelleri bertaraf ederek yollarına devam etmişlerdir.

Bugün sizlere Kayseri’mizin yetiştirdiği ender spor adamlarından birisinden, mübalağa etmiyorum belki de birincisinden bahsetmek istiyorum. Biliyorum ki Fehmi Kuş ismi Kayseri spor tarihinde nesilden nesile aktarılıp, yaşatılacaktır. Tarihçilere ışık tutmak amacıyla Kayseri ve Türk sporunun duayeninin biyografisini affına sığınarak dilimin döndüğünce yazmaya çalışacağım.

* Halil Severcan İnternet Sitesi’nden 13.08.2020

Fehmi Kuş 1949 yılında Kayseri'de dünyaya geldi. Henüz 16 yaşında iken Kayseri Lisesi takımında ve o tarihte 8 takımla oynanan Kayseri amatör liginde yer alan Sanayi Spor'da oynamaya başladı. Kayseri Lisesi 1967-1968 mezunudur.

1965 yılında genç karmaya çağrıldı.

1966' da Sanayispor, Orta Anadolu Spor ve Erciyesspor'un birleşmesi ile kurulan Kayserispor'a davet edilmişse de Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinin Türk dili ve Edebiyatı Bölümü'nde tahsiline devam ettiği için bu teklifi kabul etmedi.

Bir müddet Kayseri Yapı Spor'da oynadı. Ağırnas Şimşekspor'da Kayseri birincilikleri, Türkiye üçüncülüğü ve Türkiye Kupasına katılma başarılarını gösterdi.

Fakülteyi bitirdikten sonra Kayseri Fevzi Çakmak Lisesi'nde edebiyat öğretmeni olarak göreve başladı. Bu dönemde lise takımını da çalıştırıp Kayseri birincilikleri ile Türkiye şampiyonalarında okul takımına dereceler kazandırırken Kayseri amatör kümesinde yer alan birkaç amatör takımı da (aynı sezonda olmak üzere) çalıştırıp şampiyonluklar elde etti.

1976 yılında Kayserispor alt yapısını çalıştırmaya başladı. Kayseri Bölge Karmasının antrenörlüğünü de üstlenen Fehmi Kuş, Kayseri karmasını 1977 yılında Türkiye Şampiyonu yaparken Kayserispor alt yapısında da bölge şampiyonlukları elde edip, Kayserispor'a alt yapıdan 46 adet profesyonel futbolcu yetiştirdi.

1980 yılında vatani görevini tamamladıktan sonra Kayserispor'la üç yıllık anlaşma yaparak profesyonel teknik direktörlüğe başladı. Bu tarihten itibaren 4 yılı profesyonel takım da olmak üzere Kayserispor'da 11 yıl, Kırşehirspor'da 2 yıl, Aksarayspor'da bir yıl ve Elazığ Spor'da da yarım sezon teknik direktör olarak çalıştı.

1990 yılında öğretmenliği tercih eden Fehmi Kuş yeniden Fevzi Çakmak Lisesi'ne dönünce okul takımı ile Ağırnas Şimşekspor'u da çalıştırmaya devam ederken Büyükşehir Belediyespor'u 2 yıl çalıştırdı. Böylece asıl yuvası olan Ağırnas Şimşekspor'a dönerek burada yaptığı büyük atılımlara başlamış oldu.

Ağırnas Şimşekspor Kulübü'ne kazandırdığı sportif başarıların yanı sıra birçok profesyonel kulübün dahi sahip olamadığı toplam 15.000 m2.lik bir alanı kapsayan kapalı ve açık halı sahaları, müsabakaların oynandığı nizami sentetik çimle kaplı futbol sahası, gece idmanı için aydınlatma imkanına sahip sahasının yanında; soyunma odaları, iki katlı idari binalı mükemmel bir tesisi de birkaç arkadaşı ile birlikte kazandırmış olmanın haklı olarak övüncünü ve gururunu yaşamakta olan Fehmi Kuş'un kariyerinde: Türkiye Futbol Antrenörleri Derneğinin Kayseri Şubesinin Kurucu Başkanlığı , merkez yürütme kurulu üyeliği vardır.

Ağırnas Şimşekspor'da büyüklerde 5 kere Kayseri 1'nci küme şampiyonluğu, Türkiye 3'üncülüğü, Türkiye kupasına katılma hakkı; 4 defada genç takım Kayseri şampiyonluğu, Argıncıkspor'da genç takım Kayseri şampiyonluğu; Erkiletspor'da 1'nci kümede ve genç takım da ikişer kere Kayseri şampiyonluğu, Emniyetspor'da 2.amatör küme şampiyonluğu, Kayserispor alt yapı takımlarında defalarca genç takım şampiyonluklarının yanı sıra büyüklerde 2 amatör küme ve süper amatör küme şampiyonluğu, Kayseri amatör karmasının ve genç karmanın Türkiye şampiyonlukları bulunmaktadır.

Kayseri'mizin yetiştirdiği bu değerli spor adamı halen kendi yuvası olan Kocasinan Şimşek Spor Kulübü'nün genel koordinatörü olarak Kayseri'nin öz be öz evlatlarına hizmet etmektedir.

Fotoğraf 126:Kayseri Lisesi futbol takımı öğretmenleri ile.

Fotoğraf 127: 1979-1980 Liseler Türkiye şampiyonası Hatay grup eleme Kayseri Lisesi takımı

Fotoğraf 128: 1986/1987 Kayseri Lisesi hentbol takımı
Kaleci Mustafa(kafa) sırası ile Muzaffer, Ali, Mustafa, Faruk, Ömer, İbrahim Yaltıraklı(Beden eğitimi hocası),
Aşağıda: Nihat, İsmail, Hakan, Hayrullah, Murat, Alaaddin

Fotoğraf 129: 1987-1988 Kayseri Lisesi Hentbol Takımı

Fotoğraf 130: 1986/1987 Kayseri Lisesi Hentbol Takımı
Okul Müdürü Mehmet Bediz Bed. Öğt: İbrahim Yaltaraklı, Beden öğr. (ismini unuttum)ve Öğr. Yusuf Akbudak

Fotoğraf 131: 1977-78 Kayseri Şampiyonu basketbol takımı
Remzi Tekin, Mustafa Özen, Mehmet Ateş, Erdal Yıldız Ustaca, Adil Özkan, Burhanettin Nantu, Behçet Özkarakaya, Zafer Bozdağ, Remzi Tekin.
Oturanlar soldan sağa: Remzi Tekin, Muhittin Yalçın, Asım Remzi Tekin, Torun Dabanlı, Orhan Gürlek, Asım Toprak.

Fotoğraf 132: 1981-1982 Kayseri Lisesi basketbol takımı
Gürsel-Ali Büyükbahçeci- Sedar (Gogo) - Yıldıray Gürbüz- Abdi Mermerel - Fevzi Önder- Mehmet Büyüksimitçi - Besim

Fotoğraf 133: 1986-87Kayseri Lisesi Şampiyon Kız Basketbol Takımı
Fatoş Pakdil, Berna Erşen, Meltem Kalın, Berrin Sürücü, Ebru Delice, Nüveyde Babayiğit

Fotoğraf 134: 1982-1983 Kayseri Lisesi Kız Basketbol Takımı
Ayaktakiler: Sema Özbay (Öğretmen), Beste Soysal, Özden Özyurt, Refika Onbaşılı, Canan Sezenler, A.Ziya Yağan (Öğretmen)
Oturanlar: Nigar Nazlı, Meltem Pırtı, Şeniz Göral.

Fotoğraf 135: 1982-1983Kayseri Lisesi kız atletizm takımı
Soldan Sağa: (1. sıra) Nuray Bahar, Emine Uluçay, (2.Sıra) Sema Özbay (Bed. Eğ. Öğretmeni), Nigar Nazlı, Demet Öztürk, Demet Erkılıç, Ahmet Koncan (Bed. Eğ. Öğretmeni)

Fotoğraf 136: 1972-1973 Kayseri Lisesi Kız Voleybol Takımı

Fotoğraf 137: 1972-1973Kayseri Lisesi Kız Basketbol Takımı

Fotoğraf 138: 1972-1973Kayseri Lisesi Kız Basketbol Takımı

Fotoğraf 139: Kayseri Lisesi basketbol takımı 1976, Mustafa Vurdum ile birlikte (7 Nuray Akçalı, 13 Gonca Alpugan, 11 Nurhan Ayata, 4 Müzeyyen…)

Fotoğraf 140: 1975-76 Kayseri Lisesi Erkek Basketbol Takımı
(Mehmet Hoca, Hayri, Hasan, M. Akif, Ali İhsan, Atilla, İzzet, Mustafa Hoca)

Hayri Terzioğlu , Kamil Başkal, Ahmet Konca, Nihat .... Fedai Özbakır, Osman Avcı, Ergün

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Keşke resmin arkasına tarih yazarak isimleri belirtselerdi. Bunlar kimlerdi, neredeler?

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Keşke resmin arkasına tarih yazarak isimleri belirtselerdi. Bunlar kimlerdi, neredeler?

Fotoğraf 141: 1967-68 Kayseri Lisesi Şampiyon Futbol Takımı
1.Sıra—Hayri Akış-Orhan Fidan-Necati Göçer-Mehmet Canbulan-Ahmet Çınar-Tayfun Demirci-Mehmet Şirvani- Hayri Terzioğlu- 2.sıra-Ersan Eğriboz-Mustafa-Musrafa Erdoğan-Gıyasi Erdoğan-Mehmet Esmeray-3.sıra-Azmi-Mustafa Dumlu-Naci Zümrüt-Vahti Yoncacı

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Keşke resmin arkasına tarih yazarak isimleri belirtselerdi. Bunlar kimlerdi, neredeler?

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…
Keşke resmin arkasına tarih yazarak imleri belirtselerdi. Bunlar kimlerdi, neredeler?

Fotoğraf 142: 1988-1989 öğretim yılı Kayseri Lisesi voleybol takımı beden eğitimi öğretmeni Ömer Sağıroğlu ile

Fotoğraf 143: 1989-1990 öğretim yılı Kayseri Lisesi voleybol takımı beden eğitimi öğretmeni Ömer Sağıroğlu ile

Fotoğraf 144: 1985-86 basketbol takımı
Tuncay - Levent-Kemal Kahyaoğlu, Rıdvan Doğan

Fotoğraf 145: Beden eğitimi öğretmeni İlker Gündüz okul takımları ile

Fotoğraf 146: Beden eğitimi öğretmeni İlker Gündüz okul takımları ile

Fotoğraf 147: Beden eğitimi öğretmeni İbrahim Yaltıraklı okul takımı ile

Fotoğraf 148: 1928 Yılı Kayseri Lisesi İzci Grubu

Fotoğraf 149: 1928 Yılı Kayseri Lisesi İzci Grubu

Fotoğraf 150: 1930 Yılında İzci Grubu

İl birincisi olan Kayseri Lisesi Halkoyunları ekibi Tarihi Kayseri Lisesi önünde toplu halde: **Soldan Sağa:** Dursun Saygı - Kubilay Akyürek (Okul Müdürü) - Fatma Yıldız - Handan Polat - Emel Çeliktaş - İlkay Alparslan -Hatice Efe - Dilek Elturan - Tuğba Özturman - Tülay Kül - Seniz Harmanbaşı - Yeter Demir - Fazilet Kılınç (Müdür Yardımcısı) Yusuf Özmerdivenli (Müdür Yardımcısı). **Oturanlar:** Havva Mintaş - Hatice Arslan - Elif Turan - Nilüfer Dülgeroğlu - Yeliz Demirel - Pınar Kutlu - Emine Zengin - Mehtap Yetük.

Fotoğraf 151: Kayseri Lisesi Folklor Ekibi

Fotoğraf 152: Folklor Oyunları Ekibi çalışmasından bir görüntü

Fotoğraf 153: Kayseri Lisesi folklor takımı

Fotoğraf 154: Kayser Lisesi folklor takımı öğrenci ve öğretmenleri

Fotoğraf 155: 1972-1973 Kayseri Liseler arası Milliyet Gazetesi Altın Davul Halk Oyunları yarışmasında 4'üncü olan ekibimiz
Resim Ahsen (Küçüknalbant) Canbulat'ın albümünden alınmıştır.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…

Fotoğraf 156: Kayseri Liesi öğretmenleri sosyal etkinlikleri de ihmal etmiyorlardı. Yahyalı'da 1978'de piknikte tavla partisinden bir kare. Hayri Terzioğlu ve diğerleri…

Fotoğraf 157: Kayseri Lisesi Öğretmenleri Ahmet Eşel, Engin Önem öğrencilerle

Fotoğraf 158: Kayseri Lisesi Bando Takımı tören dönüşü
(Okulun bahçesinde rahmetliAhmet Çakır, Yusuf Özmerdivenli, Ömer Sağıroğlu, Gençosman Mart, ……. ile)

Kayseri Lisesi yetiştirdikleri ile her dalda zirvede ve başarıdan başarıya koşmuştur.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer...

Kayseri Lisesi her dalda neler yetiştirdi ki... 1966-1967 öğretim Yılı Türkiye Liselerarası Türkiye futbol takımı 4.sü görülmektedir. Şimdiki nesli ecdadına layık olmaya davet ederken Kayseri Lisesi ile ilgili belge ve resimlerinizi bekliyoruz.

Sportif başarıların ödülü malum kupalar idi. Kayseri Sultanisi, Kayseri Lisesi sportif başarılarda aldığı yüzlerce kupa vardır. Bunların bir kısmı Kayseri Lisesi Milli Mücadele Müzesi'nde sergilenmektedr. İşte bu başarıların ödülü olan kupalardan örnekler…

Fotoğraf 159: Sportif başarıların ödülü malum kupalar idi. Kayseri Sultanisi, Kayseri Lisesi sportif başarılarda aldığı yüzlerce kupa vardır. Bunların bir kısmı Kayseri Lisesi Milli Mücadele Müzesi'nde sergilenmektedr. İşte bu başarıların ödülü olan kupalardan örnekler…

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…

1955-1956 öğretim yılı 6 Edebiyat-A Sınıfı Öğretmenleri: Şakir Soykal (Müdür), Semiha Özbayoğlu, Ahmet Çitoğlu, N.Arat, S.Yalcın, Emine Akmandor, H. Tursun, Cabbar Ertürk, Nazmi Karaaslan, Mahmut Taşkın, Mevlüt Gölgelioğlu,
Öğrenciler: Gül Ünver, Hüseyin Kayan, Erbil Altay, Ömer Önder, Yücel Gündüz, Zekeriya Demir, Erdal Yeğena, Nurettin Doğruöz, Aydemir Erdoğan, Polat Karacaoğlu, Beytan Atakul, Aydemir Doğan, İsmail Çeşmebaşı, Osman Bayrı, Adil Şeref, Halit Güven, Osman Akkuşu, Özden Vural, Ünsal Polatkan, Hasan Köse, Musabettin Gök, Mustafa Üçgül, Hasan Beyhan, Tanzer Çekemoğlu, Güner Karahan, İlhan Keser, Mehmet Gönenç, İbrahim Yanık, Celah Kızıltuğ, A.Kudsi Karatay, Mustafa Sarkışla, Ümül Ulusoy, Ülki Ulusoy, Tahir Develioğlu, Bilgin Salman, A Rıza Eser, Talat Mevlevi, Necdet Büyüknalbant, Yaşar Bükün, Bulut Ataerk.

Bu resim Sayın Feyzi Mengü Karamete'nin albümünden alınmıştır. Kendilerine teşekkür ederiz.

Fotoğraf 160: 955-1956 öğretim yılı 6 Edebiyat A sınıfı öğretmen ve öğrencileri

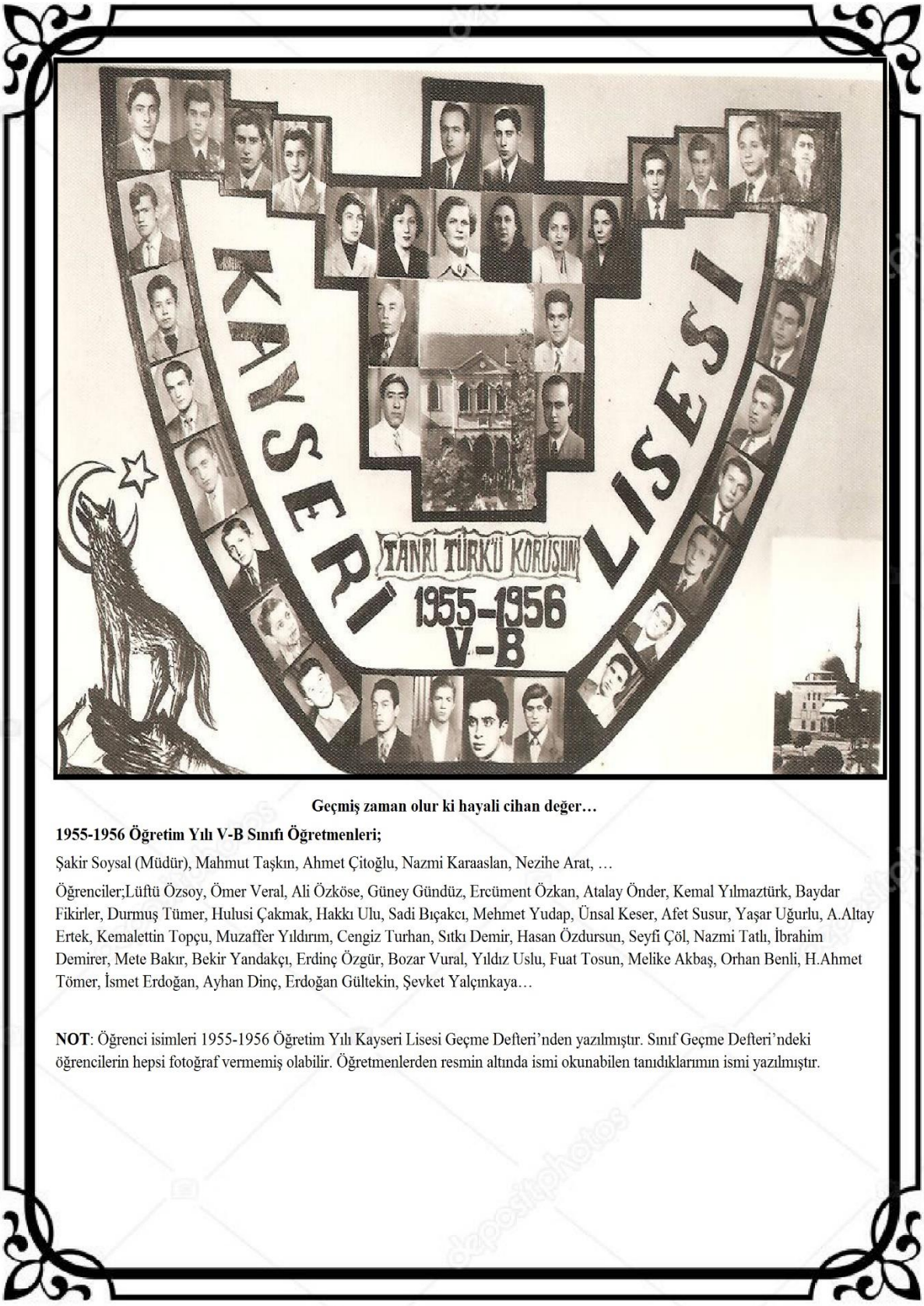

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…

1955-1956 Öğretim Yılı V-B Sınıfı Öğretmenleri;

Şakir Soysal (Müdür), Mahmut Taşkın, Ahmet Çitoğlu, Nazmi Karaaslan, Nezihe Arat, …

Öğrenciler;Lüftü Özsoy, Ömer Veral, Ali Özköse, Güney Gündüz, Ercüment Özkan, Atalay Önder, Kemal Yılmaztürk, Baydar Fikirler, Durmuş Tümer, Hulusi Çakmak, Hakkı Ulu, Sadi Bıçakcı, Mehmet Yudap, Ünsal Keser, Afet Susur, Yaşar Uğurlu, A.Altay Ertek, Kemalettin Topçu, Muzaffer Yıldırım, Cengiz Turhan, Sıtkı Demir, Hasan Özdursun, Seyfi Çöl, Nazmi Tatlı, İbrahim Demirer, Mete Bakır, Bekir Yandakçı, Erdinç Özgür, Bozar Vural, Yıldız Uslu, Fuat Tosun, Melike Akbaş, Orhan Benli, H.Ahmet Tömer, İsmet Erdoğan, Ayhan Dinç, Erdoğan Gültekin, Şevket Yalçınkaya…

NOT: Öğrenci isimleri 1955-1956 Öğretim Yılı Kayseri Lisesi Geçme Defteri'nden yazılmıştır. Sınıf Geçme Defteri'ndeki öğrencilerin hepsi fotoğraf vermemiş olabilir. Öğretmenlerden resmin altında ismi okunabilen tanıdıklarımın ismi yazılmıştır.

Fotoğraf 161: 1955-1956 öğretim yılı V-B sınıfı öğretmen ve öğrencileri

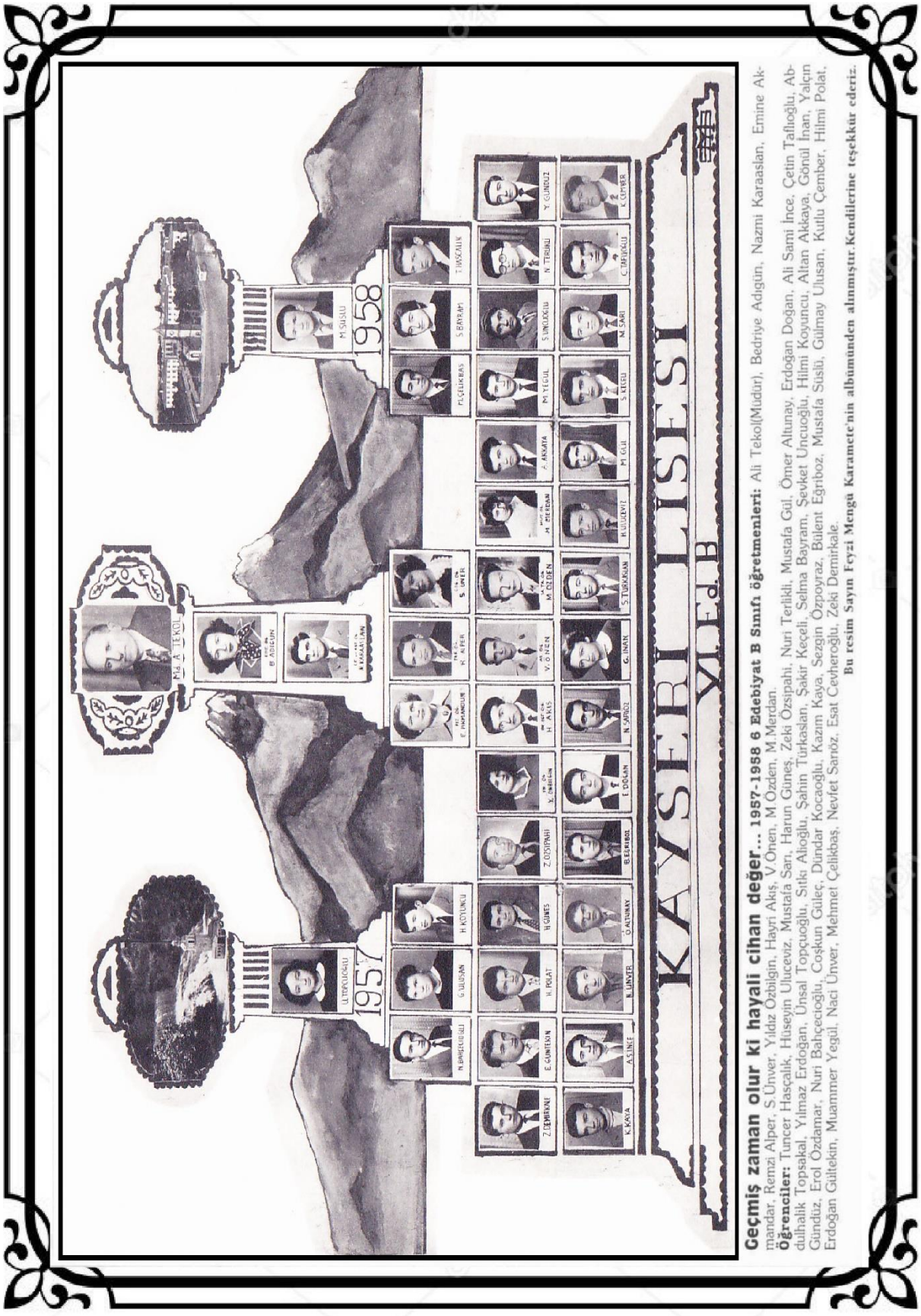

Fotoğraf 162: 1957-1958 öğretim Yılı 6 Edebiyat B sınıfı öğretmen ve öğrencileri

Kayseri Lisesi 1957-1958 6 Fen Öğrencileri ve Öğretmenleri

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer… O Öğretim yılının 6 Fen Öğrencileri ne oldular, hangi makam ve mevkilere geldiler? Bilemiyoruz. O dönemden olanlar hatırlayıp eski günlerin anılarını tazeleyecekler. Resim altlarında isimler var fakat okunamadı. Yaşayanlara sağlıklı ömürler, vefat edenlere Allah 'tan rahmet dileriz..

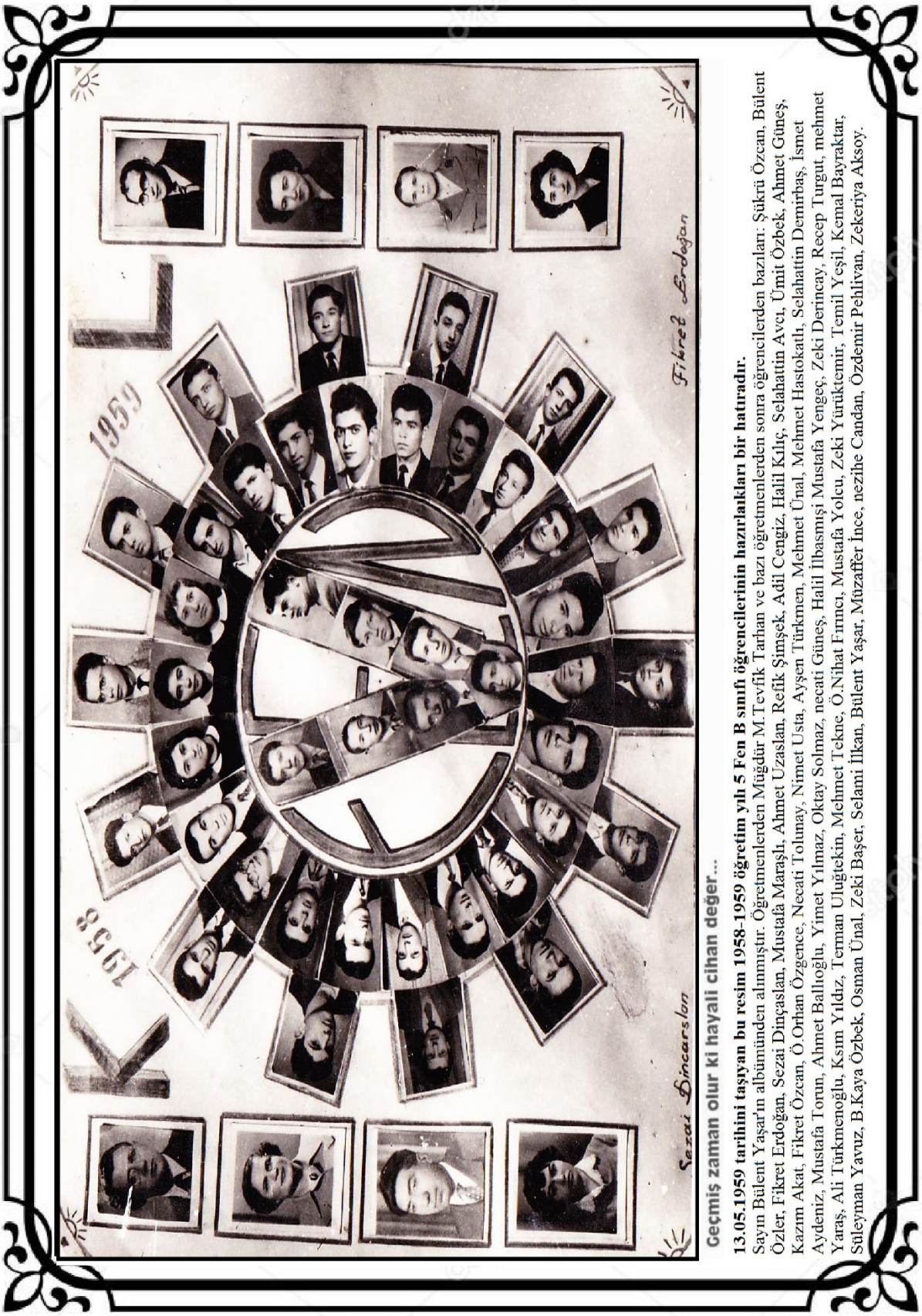

Fotoğraf 163: 1958-1959 öğretim yılı 5 Fen B sınıfı öğretmen ve öğrencileri

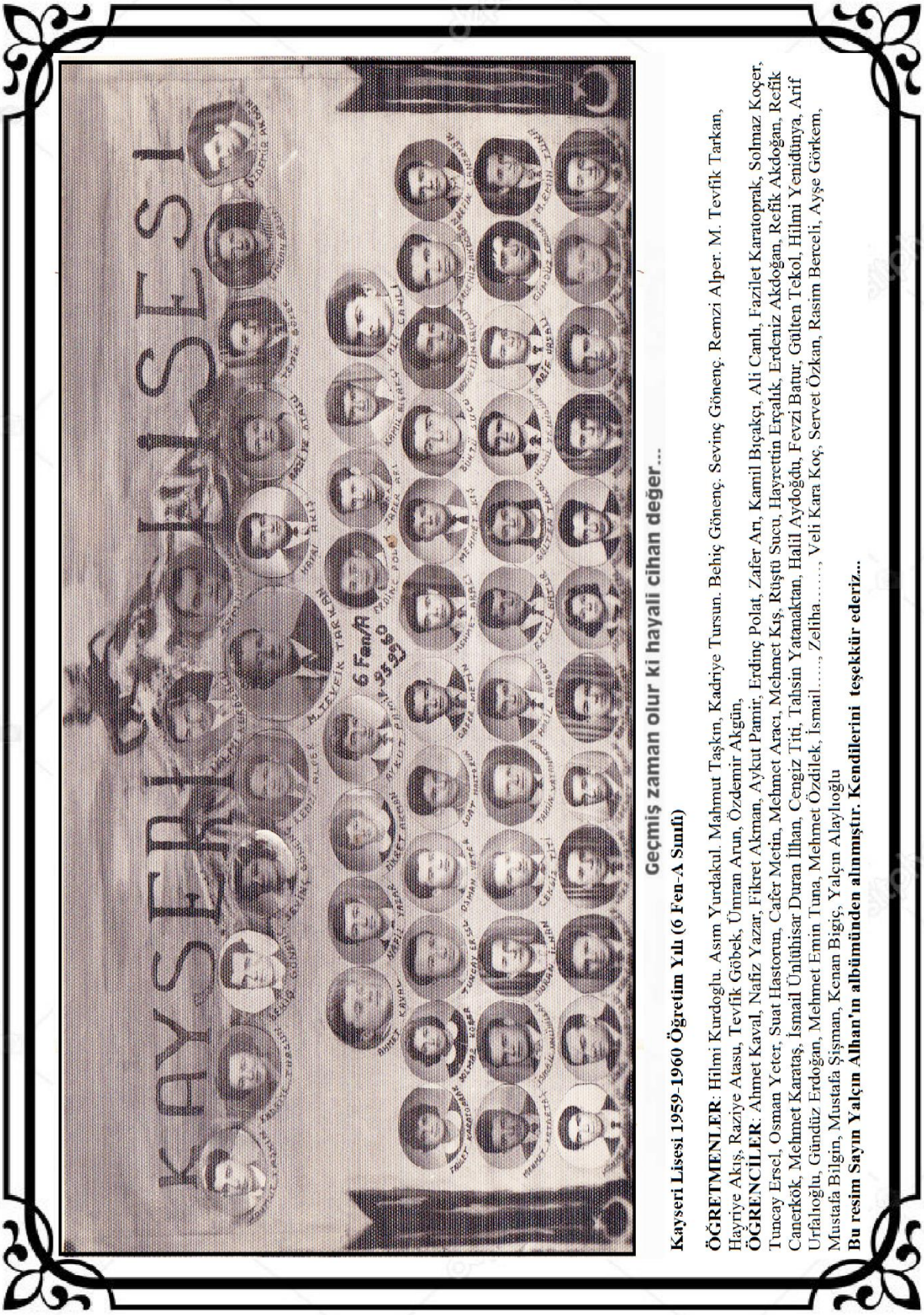

Fotoğraf 164: 1959-1960 öğretim yılı 6 Fen A sınıfı öğretmen ve öğrencileri

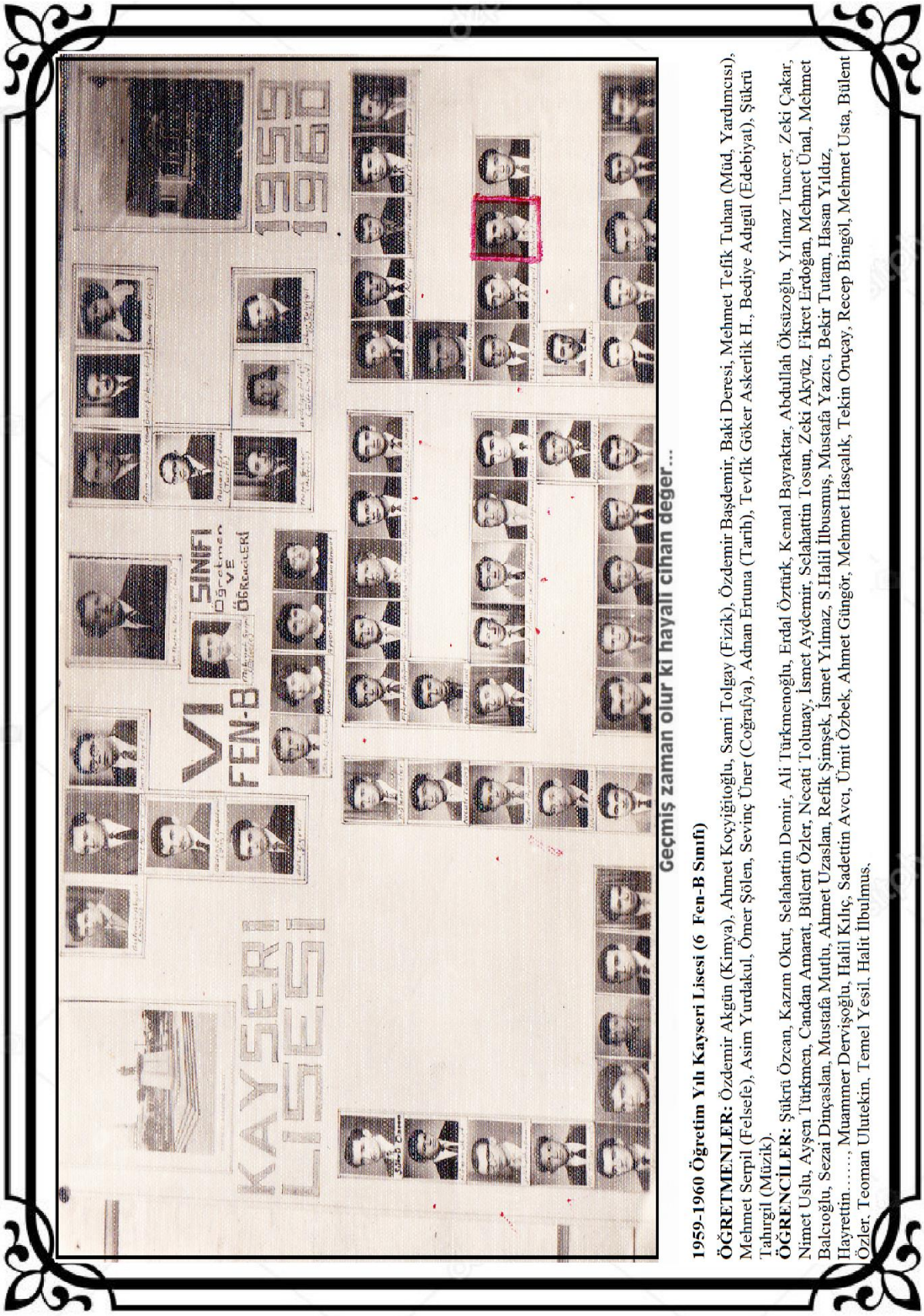

1959-1960 Öğretim Yılı Kayseri Lisesi (6 Fen-B Sınıfı)

ÖĞRETMENLER: Özdemir Akgün (Kimya), Ahmet Koçyiğitoğlu, Sami Tolgay (Fizik), Özdemir Başdemir, Baki Deresi, Mehmet Tefik Tuhan (Müd. Yardımcısı), Mehmet Serpil (Felsefe), Asım Yurdakul, Ömer Şölen, Sevinç Üner (Coğrafya), Adnan Ertuna (Tarih), Tevfik Göker Askerlik H., Bediye Adıgül (Edebiyat), Şükrü Tahırgil (Müzik).

ÖĞRENCİLER: Şükrü Özcan, Kazım Okut, Selahattin Demir, Ali Türkmenoğlu, Erdal Öztürk, Kemal Bayraktar, Abdullah Öksüzoğlu, Yılmaz Tuncer, Zeki Çakar, Nimet Uslu, Ayşen Türkmen, Candan Amarat, Bülent Özler, Necati Tolunay, İsmet Aydemir, Selahattin Tosun, Zeki Akyüz, Fikret Erdoğan, Mehmet Ünal, Mehmet Balcıoğlu, Sezai Dinçaslan, Mustafa Mutlu, Ahmet Uzaslan, Refik Şimşek, İsmet Yılmaz, S.Halil İlbusmuş, Mustafa Yazıcı, Bekir Tutam, Hasan Yıldız, Hayrettin……, Muammer Dervişoğlu, Halil Kılıç, Sadettin Avcı, Ümit Özbek, Ahmet Güngör, Mehmet Hasçalık, Tekin Oruçay, Recep Bingöl, Mehmet Usta, Bülent Özler, Teoman Ulutekin, Temel Yesil, Halit İlbulmus.

Fotoğraf 165: 1959-1960 öğretim yılı 6 Fen B sınıfı öğretmen ve öğrencileri

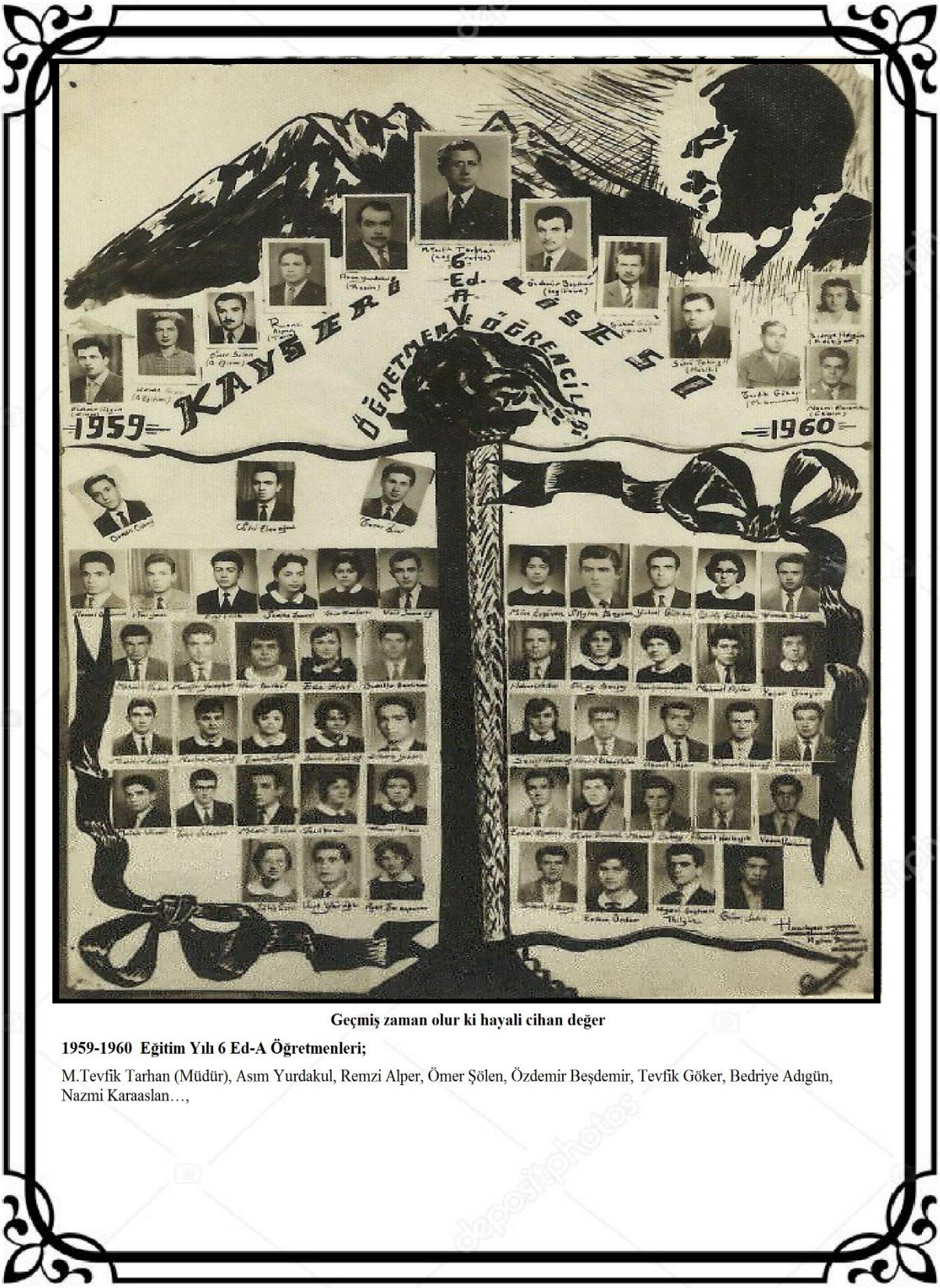

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer

1959-1960 Eğitim Yılı 6 Ed-A Öğretmenleri;

M.Tevfik Tarhan (Müdür), Asım Yurdakul, Remzi Alper, Ömer Şölen, Özdemir Beşdemir, Tevfik Göker, Bedriye Adıgün, Nazmi Karaaslan…,

Fotoğraf 166: 1959-1960 öğretim Yılı 6 Ed.A sınıfı öğretmen ve öğrencileri

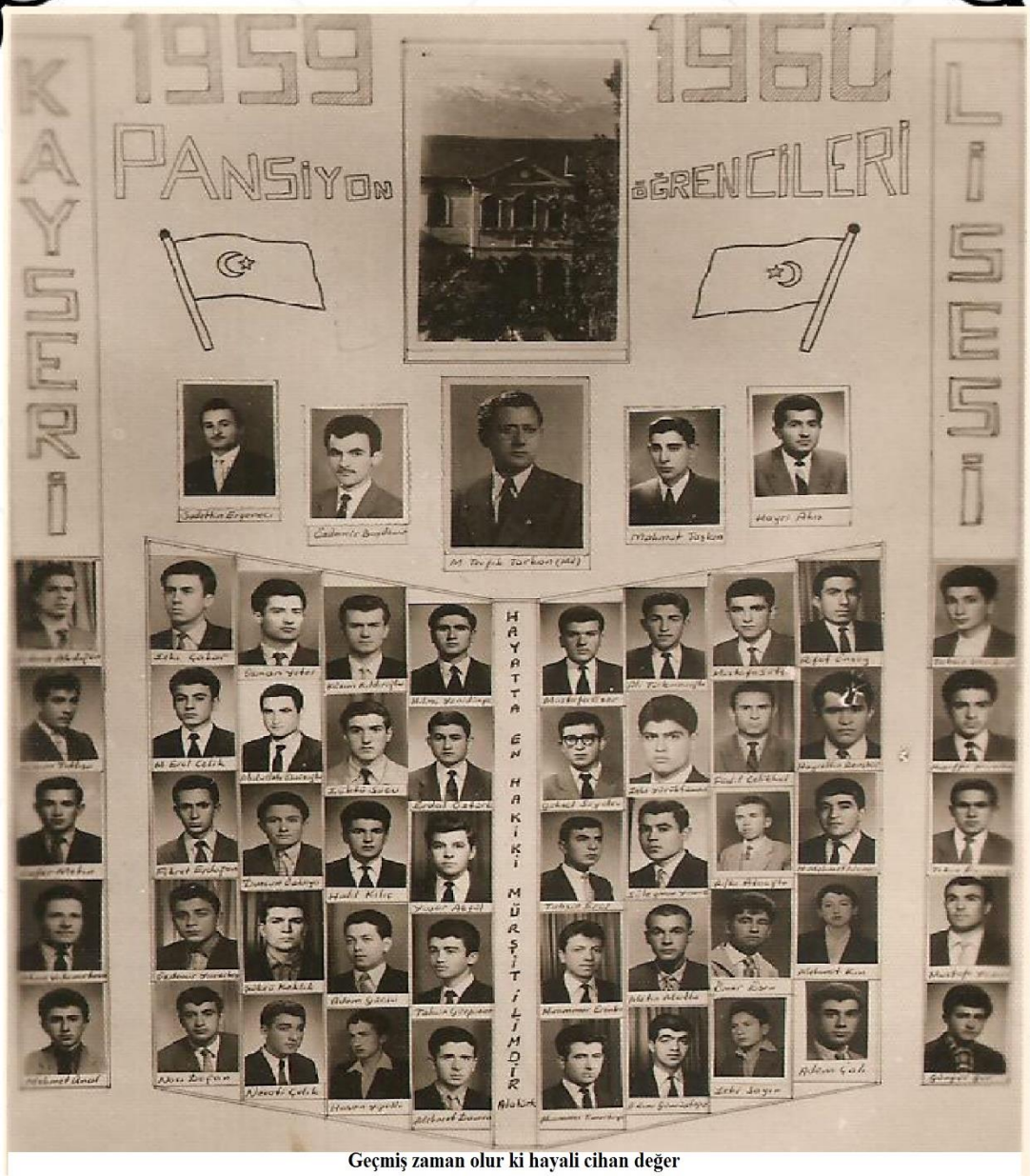

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer

1959-1960 Eğitim Yılı Pansiyon Öğretmenleri;

M.Tevfik Tarhan (Müdür), Mahmut Taşkın (Almanca), Hayri Akış (Beden Eğitimi) Özdemir Başdemir (İngilizce) Sadettin Ergeneci (Matematik)

Öğrencileri;

…Osman Yeter, Kazım Bıldıroğlu, Mıstafa Özer, Ali Türkmenoğlu, Erdal Öztürk, Fikret Erdoğan, Zeki Soyer, Adem Çalı, Halit Kılıç, Necati Çalık …

NOT: Öğrencilerin ismi okunabildiği kadar yazılmıştır.

Fotoğraf 167: 1959-1960 öğretim yılı pansiyon öğrenci ve öğretmenleri

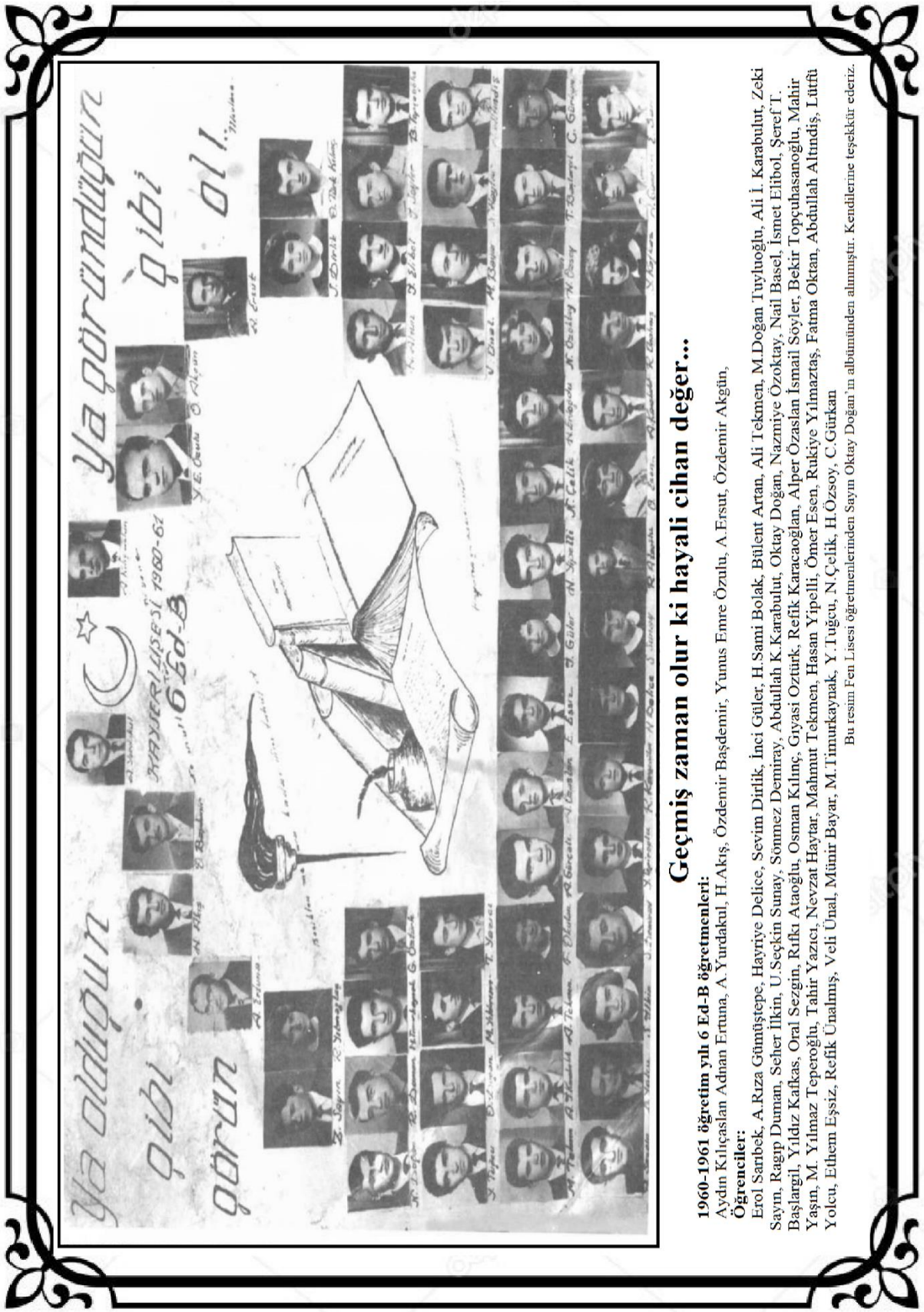

Fotoğraf 168:1960-1961 öğretim yılı 6 Ed.-B sınıfı öğretmen ve öğrencileri

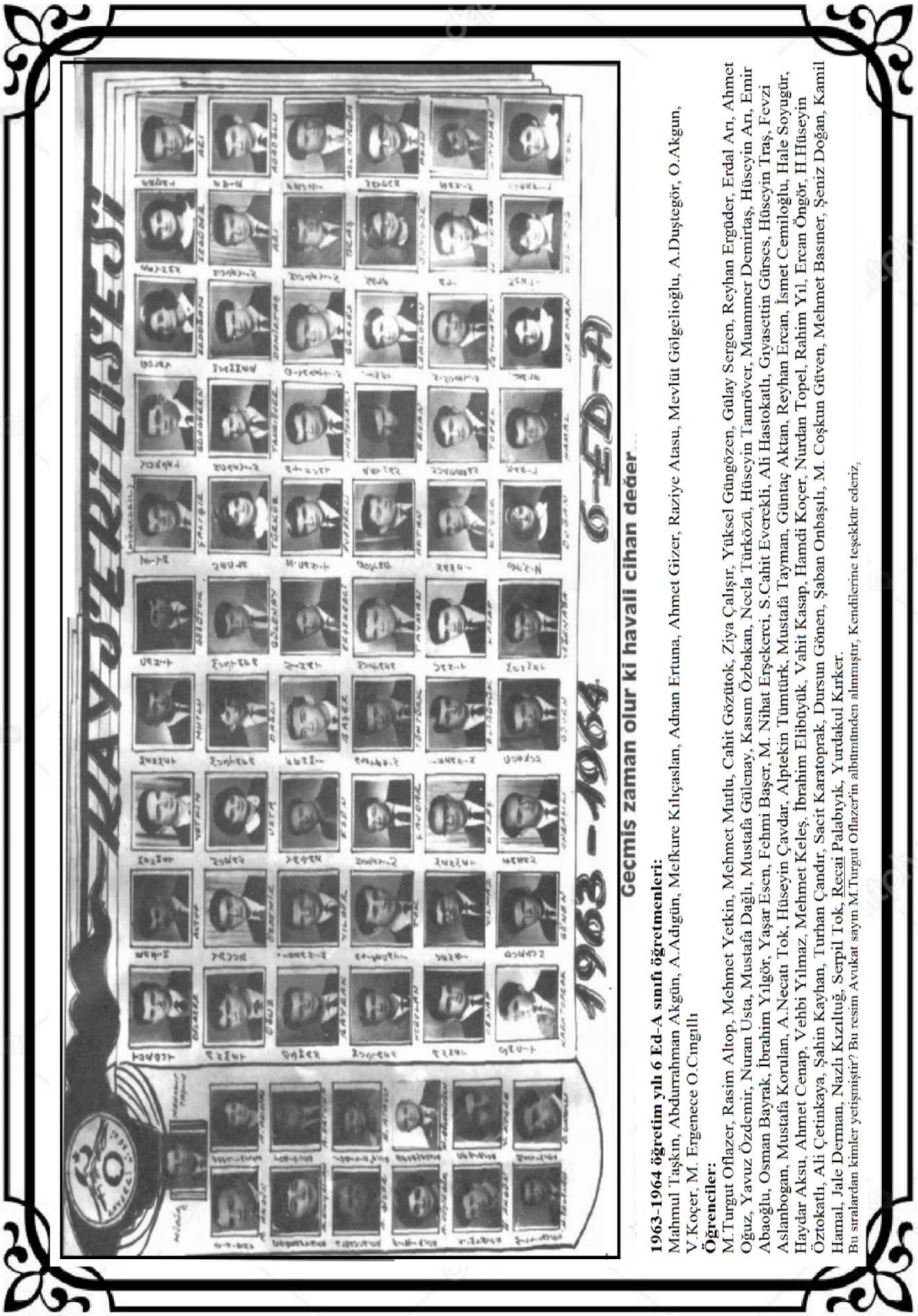

1963-1964 öğretim yılı 6 Ed-A sınıfı öğretmenleri:
Mahmut Taşkın, Abdurrahman Akgün, A.Adıgün, Melkure Kılıçaslan, Adnan Ertuna, Ahmet Gizer, Raziye Atasu, Mevlüt Gölgelioğlu, A.Duştegör, O.Akgun, V.Koçer, M. Ergenece O.Cingıllı

Öğrenciler:
M.Turgut Oflazer, Rasim Altop, Mehmet Yetkin, Mehmet Mutlu, Cahit Gözütok, Ziya Çalışır, Yüksel Güngözen, Gülay Sergen, Reyhan Ergüder, Erdal Arı, Ahmet Oğuz, Yavuz Özdemir, Nuran Usta, Mustafa Dağlı, Mustafa Gülenay, Kasım Özbakan, Necla Türközü, Hüseyin Tanrıöver, Muammer Demirtaş, Hüseyin Arı, Emir Abaoğlu, Osman Bayrak, İbrahim Yılgör, Yaşar Esen, Fehmi Başer, M. Nihat Erşekerci, S.Cahit Evereklı, Ali Hastokatlı, Gıyasettin Gürses, Hüseyin Traş, Fevzi Aslanbogan, Mustafa Korulan, A.Necatı Tok, Hüseyin Çavdar, Alptekin Tümtürk, Mustafa Tayman, Güntaç Aktan, Reyhan Ercan, İsmet Cemiloğlu, Hale Soyugür, Haydar Aksu, Ahmet Cenap, Vehbi Yılmaz, Mehmet Keleş, İbrahim Elibüyük, Vahit Kasap, Hamdi Koçer, Nurdan Topel, Rahim Yıl, Ercan Öngör, H.Hüseyin Öztokatlı, Ali Çetinkaya, Şahin Kayhan, Turhan Çandır, Sacit Karatoprak, Dursun Gönen, Şaban Onbaşılı, M. Coşkun Güven, Mehmet Basıner, Şeniz Doğan, Kamil Hamal, Jale Derman, Nazlı Kızıltuğ, Serpil Tok, Recai Palabıyık, Yurdakul Kırker.
Bu sıralardan kimler yetişmiştir? Bu resim Avukat sayın M.Turgut Oflazer'in albümünden alınmıştır, Kendilerine teşekkür ederiz.

Fotoğraf 169: 1963-1964 öğretim yılı 6 Ed.A sınıfı öğretmen ve öğrencileri

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer...

1963-1964 öğretim yılı 6 Ed-B sınıfı öğretmenleri:
Yunus Emre Özulu, A.Düştegör, Remzi Alper, Hayrı Terzioğlu, Y.Koçer, B. Özgen, Özdemir Akgün, Mefkure Kılıçaslan, M Ercjenecı, Abdurrahman Akgün, Mahmut Taşkın

Öğrenciler:
M Nihat Karslı, Rasim Kale, Mustafa Özdemir, Mustafa Yıldız, Ali Arı, Yurdanur Müftüoğlu, Salih Özer, Emin Bezciler, Abdullah Koçak, Süreyya Altıntaş, M.Atilla Cıngıllı, S.Sümer Erol, Mithat Demir, Yahya Kaya, İlhan Çataloğlu, Mustafa Akbulut, Enver Enginer, Mehmet Dörttepe, B.Doğan Avşargil, Mehmet Minnetoğlu, Bekir Hüsrevoğlu, Mehmet Tekin, Cemaleddin Şahin, Ömer Kocabay, Mehmet Binboğa, Ömer Yıldız, Sabri Ü. Tuncer, Ünal Şengüven, Selahattin Ocaklı, Ergün Dayan, Bülent Gültekin, Atiye Güner, Murtaza Işık, Feyyaz Önal, Mustafa Yağcıoğlu, Yavuz Şahin, Fevzi Keskin, Seza Erköse, Cemal Kula, Ayşe Yavuz, Nuh Akdemir, Mehmet Dilbaz, Hüseyin Kılıç, Fikri Açıker, A.Rıza Dumlupınar, Ahmet Baktimur, Nevzat Mutlu, Tuğrul İçöz, İdris Bozdağ, Ahmet Akın, Hurşit Aydın Yılmaz Kuzugüdenli, M.Kemal Haymanalı, M.Erol Türker, Süleyman Kedicioğlu, Cemil B.Çintaşı, İbrahim E. Kayıtmaz, Yaşar Şener, İsmet Başaran, Mete E. Bozkurt, Mustafa Parlak, F.Esin Çiçekli, Ethem Özşerbetçi, Solmaz Çetin.

Bu resim Avukat sayın Enver Erginer'in albümünden alınmıştır, Kendilerine teşekkür ederiz.

Fotoğraf 170:1963-1964 öğretim yılı 6 Edebiyat-B sınıfı öğretmen ve öğrencileri

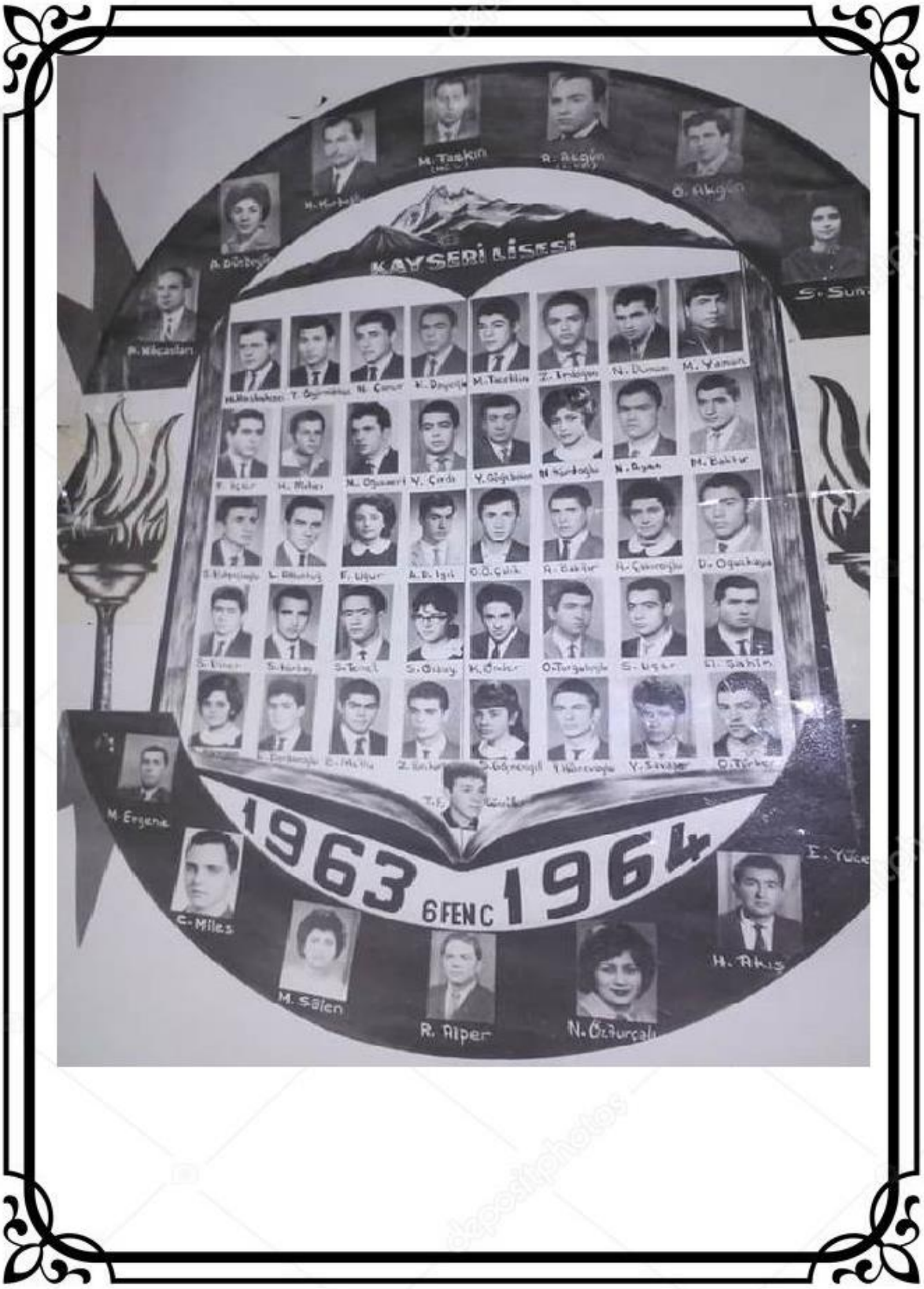

Fotoğraf 171: 1963-1964 öğretim yılı 6 Fen-C sınıfı öğretmen ve öğrencileri

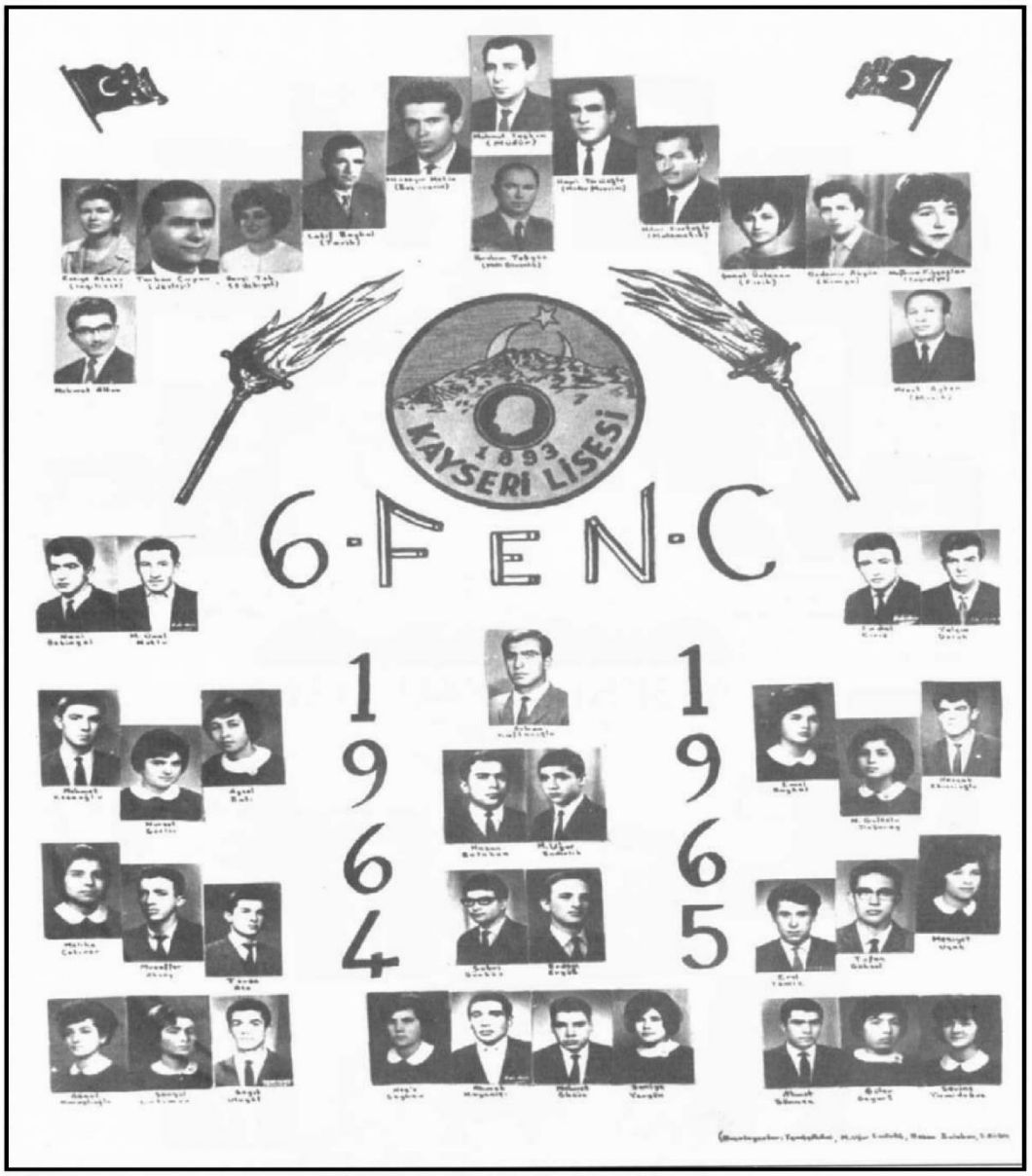

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer...

1964-1965 öğretim yılı 6 Fen-C sınıfı öğretmenleri:

Mahmut Taşkın, Raziye Atasu, Mehmel Altun, Tarhan Çırpan, Sevgi Tok, Latif Baykal, Hüseyin Metin, İbrahim Tokgöz, Hayri Terzioğlu, Hilmi Kurtoğlu, Şenol Ünlünen, Özdemir Akgün, Mefkure Kılıçaslan, Mesul Ayken

Öğrenciler:

Mehmel Köseoğlu, Saniye Yergün, Nursel Gözler, Erdem Ergül, Mehmet Ünal Mutlu, Sevinç Yirmidokuz, Güler Özyurt, Meliha Çetiner, Turan Ata, Naci Özbingöl, Erol Temiz, Muzaffer Aksoy, Nubbiye Gülözlüdoğanay, Nevzat İkincioğlu, Neşe Seyhan, Ahmet Sönmez, Mustafa Uğur Endirlik, Ahmet Kayaaltı, Tufan Göksel, Şengül Livtimur, Hasan Balaban, Yalçın Doruk, Gönül Maraşlıoğlu, Mehmet Erciyes, Aysel Batı, Erdal Kırış, Mehmet öksüz, Seyit Ulugöl, Sabrı Gürbüz, Orhan Kaflanoğlu, Meziyet Uçak, Emel Baykal.

Bu sıralardan devletin çeşitli kademelerine öğretmenler, doktorlar, avukatlar, mimarlar, mühendisler v.b. ne elemanlar yetişmiştir
Bu resim Operatör Doktor Mehmet Köseoğlu'nun albümünden alınmıştır. Kendilerine teşekkür ederiz

Fotoğraf 172: 1964-1965 öğretim yılı 6 Fen C sınıfı öğretmen ve öğrencileri

1965-1966 Öğretim Yılı 6 FEN-D Sınıfı Öğrencileri; H.İbrahim Kocatürk, Mustafa Türkyar, Ahmet Dağlıoğlu, Mehmet Oğuztekin, Musfa Adil Güngen, Metin Kaya, M-uzaffer Kalkan, Bükem Özköse, Yaşar Şükran Yurtal, Ahmet Fikret Öztemir, Cahit Ceyhan,i Haydar Kural, Hasan Özkirişci, İsfaril Metin, Ahmet Bulut, Ömer Serbest, Abdullah Eraslan, Süfyan Koçer, Birol Ertuğrul, Ali Onmaz, İbrahğim Baktır, Osman Öke, Adem Ünaldı, Galip Gültekin Tepehan, Salit Özkırşehirli, Çiğdem Saçmacı, Zafer Aydın Analı, Salih Tekmen, Yusuf Şen, Bülent Erciyes, Ercan Tatlıdil, Hüseyin Polat, Mustafa Özkan, Nevzat Yalçın, Zekeriya Kulkul, Hüseyin Yurtsever, Necla Bursalı, Mehmet Aykut, Mustafa Şahin, Adem Özcan, Nurcan Ayşe Yedekçioğlu, Mehmet Oğuzmert, Azmi Özden, Cahit Özgür, Behice Yaman, Ahmet Bayburtoğlu, Nevin Şen, Orhan Özden, Mehmet Korkmaz, Mahmut Horoz, Mustafa Usta, Nurfer Yerlikhan, Mustafa Özsipahi

NOT: Öğrenci isimleri 1965-1966 Öğretim Yılı Kayseri Lisesi Sınıf Geçme Defteri'nden yazılmıştır. Sınıf Geçme Defteri'ndeki öğrencilerin hepsi fotoğraf vermemiş olabilir. Öğretmenlerden resmin altında ismi okunabilen tanıdıklarımın ismi yazılmıştır.

Fotoğraf 173: 1965-1966 Öğretim Yılı 6 Fen-D sınıfı öğretmen ve öğrencileri

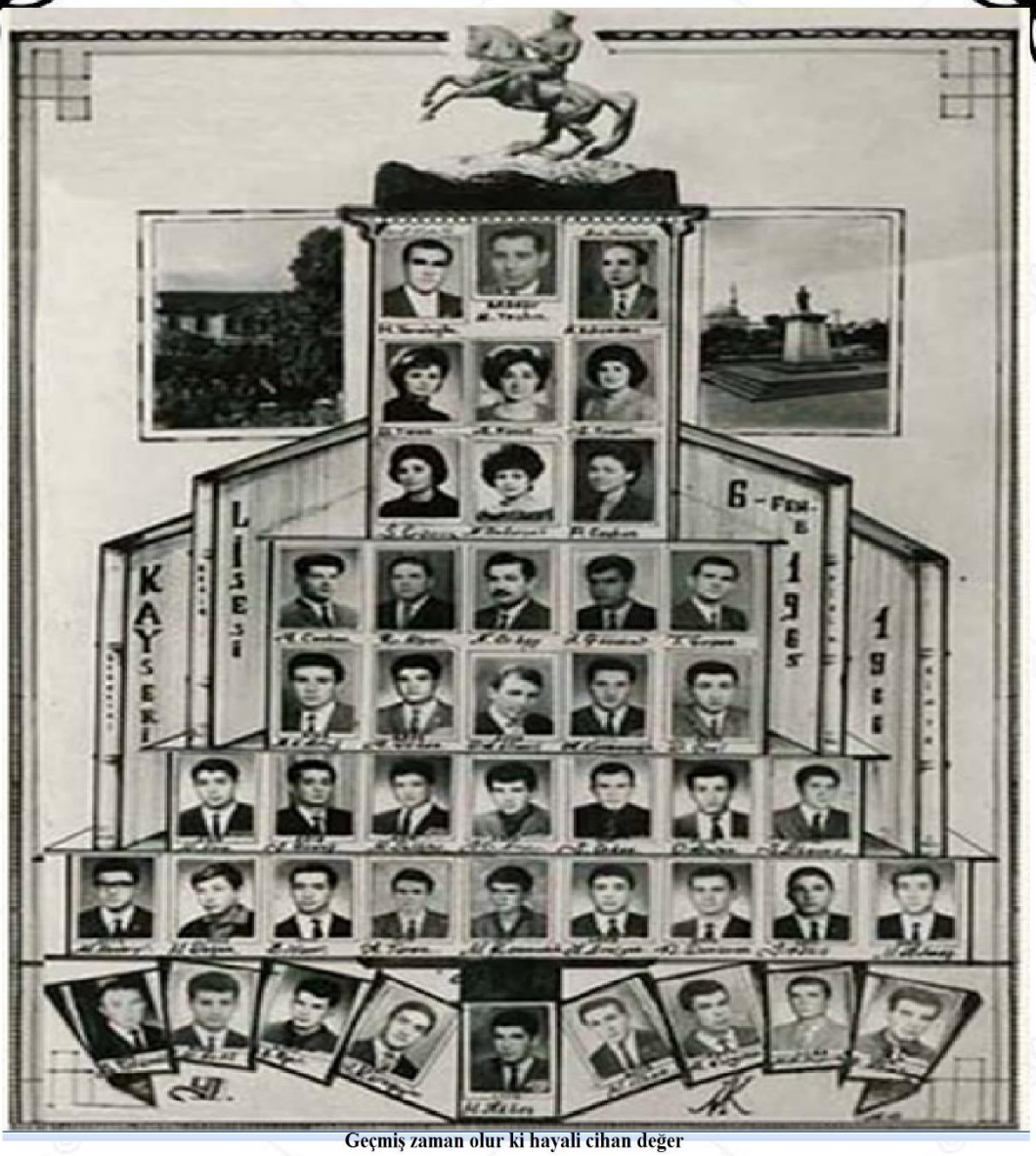

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer

1965-1966 Eğitim Yılı 6 Fen E Sınıfı Öğretmenleri;

Mahmut Taşkın (Müdür, Hayri Terzioğlu, Aydın Kılıçaslan, Nurşen Özdamar, Mehmet Yurdakul, Nuri Orbay, Remzi Alper, Ayvaz Gökdemir, Tarhan Ç:rban…

Öğrencileri;

Hasan Çınar, Fatma Bayram, naim Hisarcıklı, Nuh Tekin, Cemal Doğanay, Mehmet Hayata, Semra Özköse, Şaim Demirkol, Burhanettin Şahin, Feride Erakgün, Hamdi Özbekar, Şaban Yonu, Hiyasi Çalışkan, Can Yurdakul, Rıfat Bünyan, Mustafa Mavili, Münip Duygulu, Gürbüz Akcar, Mehmet Kayalı, Mehmet Sümer, Hayri Gümüş, Zican Erteken, Mahmut Kıraç, İhsan Keşkek, Selma Becerikli, Ahmet Özdoy, Mehmet Beyoğlu, M.Ali Akkaya, Mehmet Ramazanoğlu, Mustafa Özyürek, A.Naci Haliloğlu, Cavit Kül, Turan Erbaş, Murat Erciyes, Adalet Çınar, Cafer Özbay, Nurettin Uzun, A.Kılıçyılmaz, İbiş Çelik, Şükrü Koçak, Öznur Günce, Nurten Gülcan, Enver Yiğittürk, M.Hasip Eydal, Hüseyin Neşeli, Muzaffer Yıldız.

NOT: Öğrenci isimleri 1965-1966 Öğretim Yılı Kayseri Lisesi Geçme Defteri'nden yazılmıştır. Sınıf Geçme Defteri'ndeki öğrencilerin hepsi fotoğraf vermemiş olabilir.

Fotoğraf 174:1965-1966 öğretim yılı 6 Fen sınıfı öğretmen ve öğrencileri

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…

Kayseri Akşam Lisesi 1965-1966 Öğretim Yılı 7 Ed/A Sınıfı Öğretmenleri;

Mahmut Taşkın (Müdür), Nuri Orbay (Md.Yrd.)Hilmi Kurtoğu (Md.Yrd.) , Beşir Sağlam (Tarih), Fethi Baygın (Edebiyat), İbrahim Tokgöz (Milli Güvenlik), Selahaddin Akyol (Kimya), Osman Koçyiğit (İngilizce), Halil Öklü (Fransızca), Ali Kızıltepe (Fizik), Hayri Akış (Beden Eğitimi), Abdurrahman Akgün (Resim-Sanat Tarihi), Aydın Kılıçaslan (Coğrafya).

Öğrencileri;

Bekir Oğuzbaşaran, Ahmet Önen, Ahmet Dönmez, Halis Gündür, Mesut Şenol, Şevket Kılıç, Kamil Temizyürek, Yüksel Yağanoğlu, Yalçın Belirgen, Ziya Özgen, Atilla Önengüt, Ahmet Sızmaz, İhsan Taşkın, Mustafa Hayata.

Bekir Oğuzbaşaran'ın albümünden alınmıştır.

Fotoğraf 175: Kayseri Akşam Lisesi 1965-1966 öğretim yılı 7 Edebiyat-A sınıfı öğretmen ve öğrencileri

Fotoğraf 176:1966-1967 Öğretim Yılı 6 Edebiyat-A sınıfı öğretmen ve öğrencileri

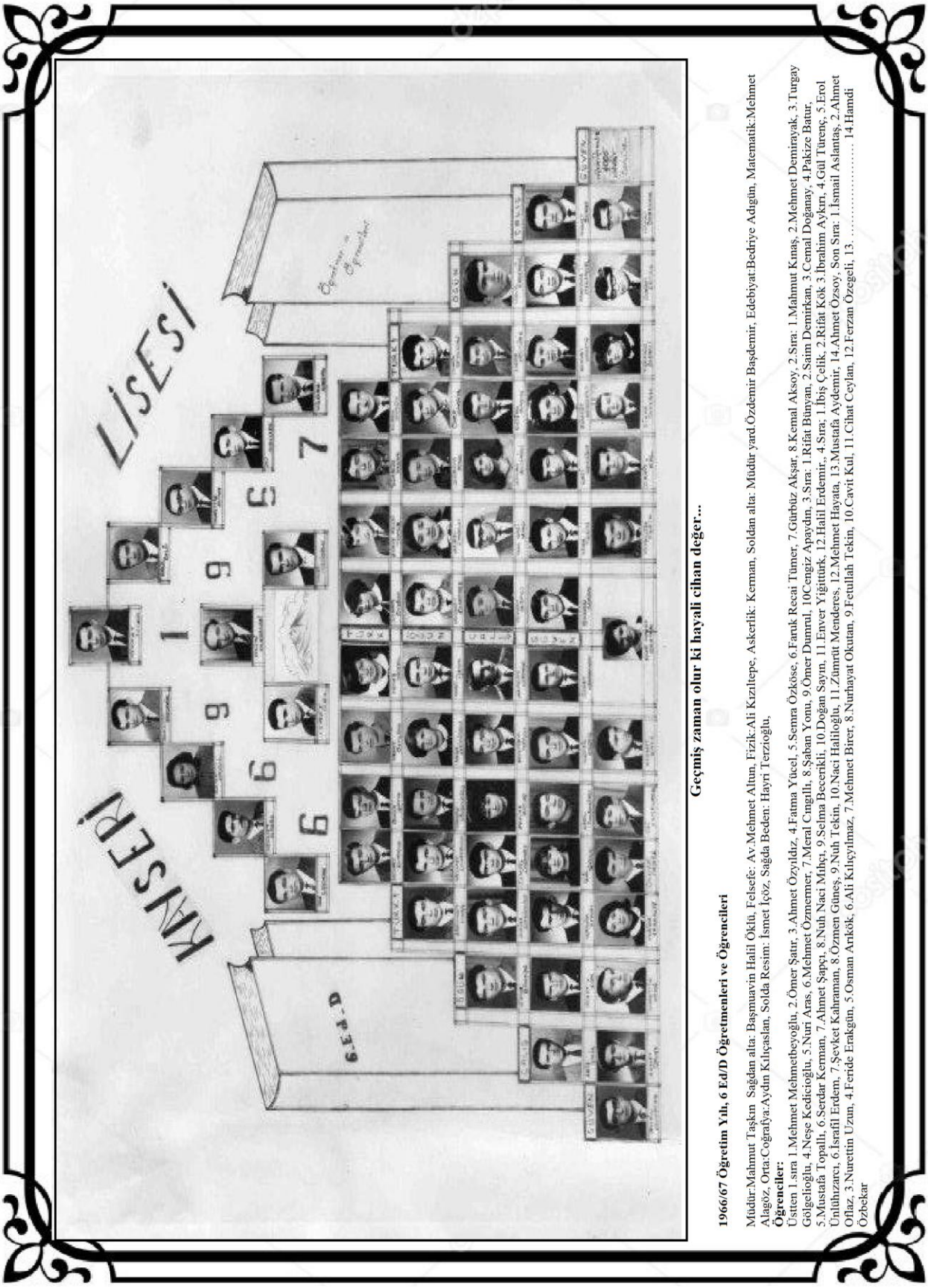

Fotoğraf 177: 1966-1967 Öğretim Yılı 6 Edebiyat-D sınıfı öğretmen ve öğrencileri

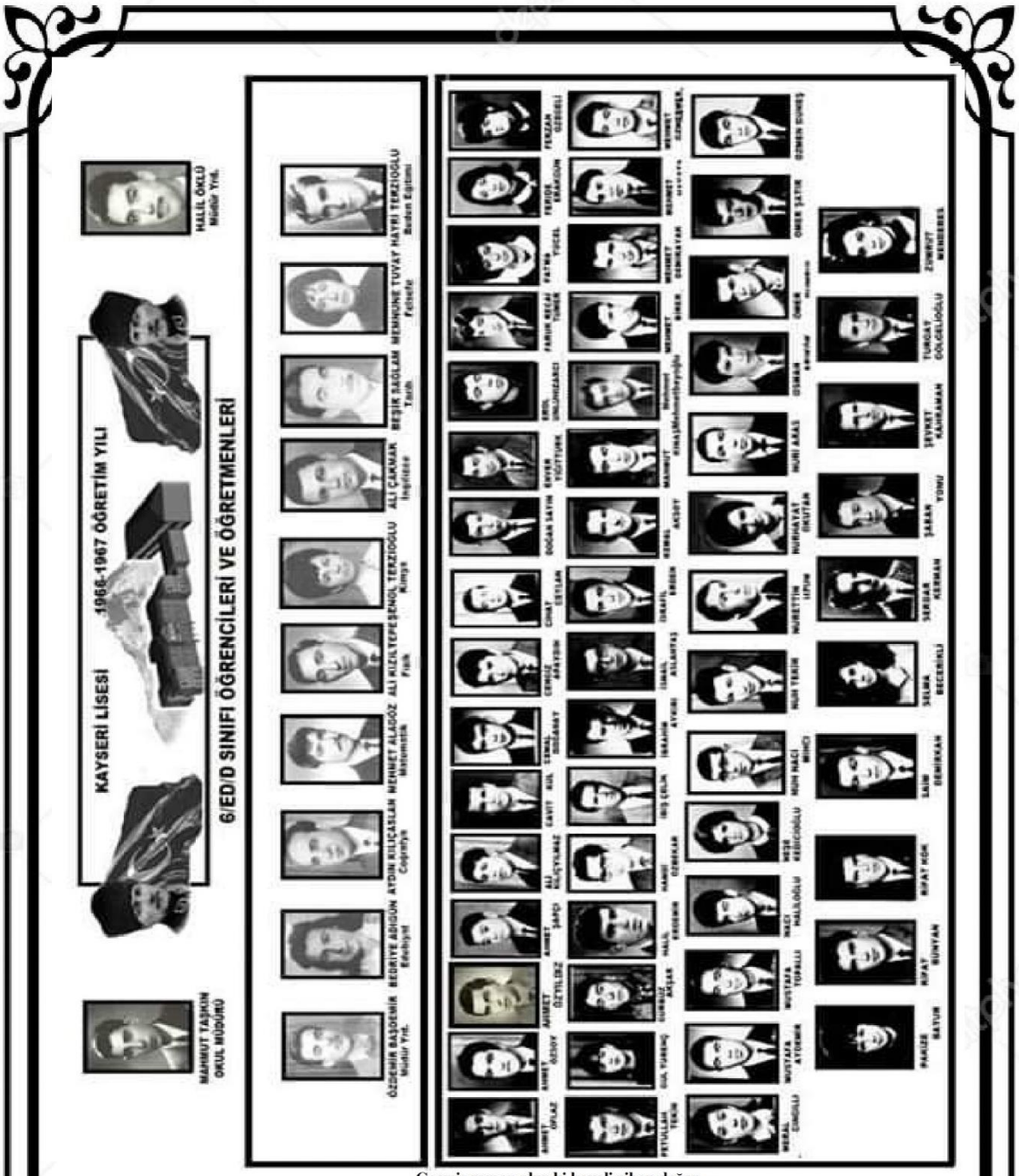

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…

1966-1967 Öğretim Yılı 6/ED-D Öğretmenleri

Öğretmenleri; Mahmut Taşkın (Okul Müdürü) Halil Öklü (Md.Yrd.), Özdemir Başdemir (Md.Yrd.) Bedriye Adıgün (Edebiyat), Aydın Kılıçaslan (Coğrafya) Mehmet Alagöz (Matematik), Ali Kızıltepe (Fizik), Şenol Terzioğlu (Kimya), Ali Çakmak (İngilizce), Beşir Sağlam (Tarih), Memnune Tuvat (Felsefe) Hayri Terzioğlu (Bed.Eğt.)

Öğrencileri; Ahmet Oflaz, Ahmet Özsoy, Ahmet Şapçı, Cavit Kul, Cemal Doğanay, Cengiz Apaydın, Cihat Ceylan, Doğan Sayın, Enver Yiğittürk, Erol Ünlümezarcı, Faruk Recai Tümer, Fatma Yücel, Feride Erakgün, Ferzan Özegeli, Fetullah Tekin, Gül Türenç, Gürbüz Akşam, Halil Erdemir, Hamdi Özbekar, İbiş Çelik, İbrahim Aykırı, İsmail Aslantaş, İsrafil Erdem, Kemal Aksoy, Mahmut Kınaş, Mehmet Mehmetbeyoğlu, Mehmet Birer, Mehmet Demirayak, Mehmet Hayata, Mehmet Özmermer, Meral Cıngıllı, Mustafa Aydemir, Mustafa Topallı, Naci Haliloğlu, Neşe Kedicioğlu, Nuh Naci Mıhçı, Nuh Tekin, Nurettin uzun, Nurhayat Okutan, Nuri Aras, Osman Arıkök, Ömer ……, Ömer Şatır, Özmen Güneş, Pakize Batur, Rifat Bünyan, Rifat Kök, Saim Demirkan, Selma Becerikli, Serdar Kerman, Şaban Yonu, Şevket Kahraman, Tuncay Gölgelioğlu, Zümrüt Menderek

Fotoğraf 178: 1966-1967 öğretim yılı 6 Edebiyat -D sınıfı öğretmen ve öğrencileri

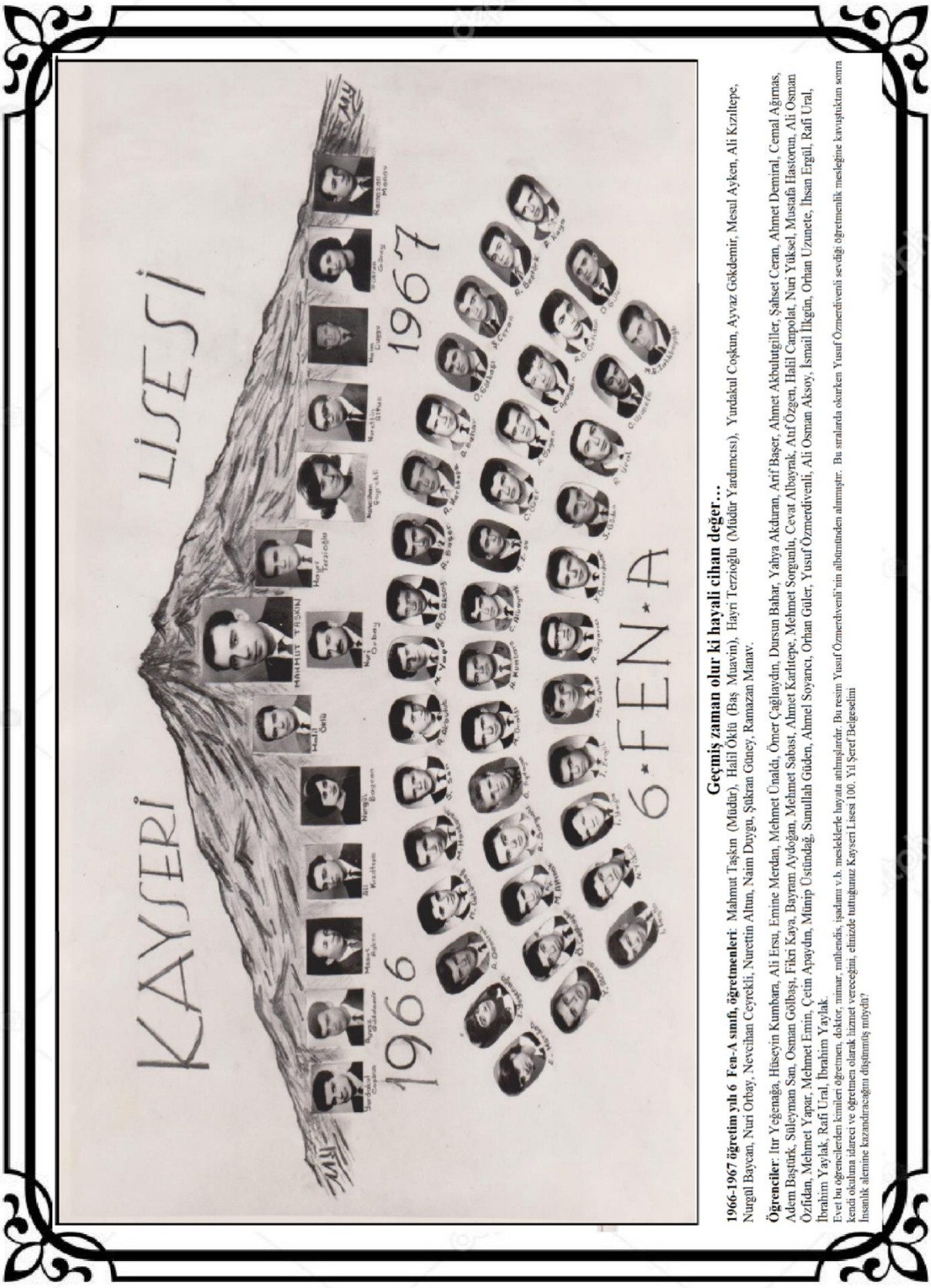

Fotoğraf 179: 1966-1967 öğretim yılı 6 Fen-A sınıfı öğretmen ve öğrencileri

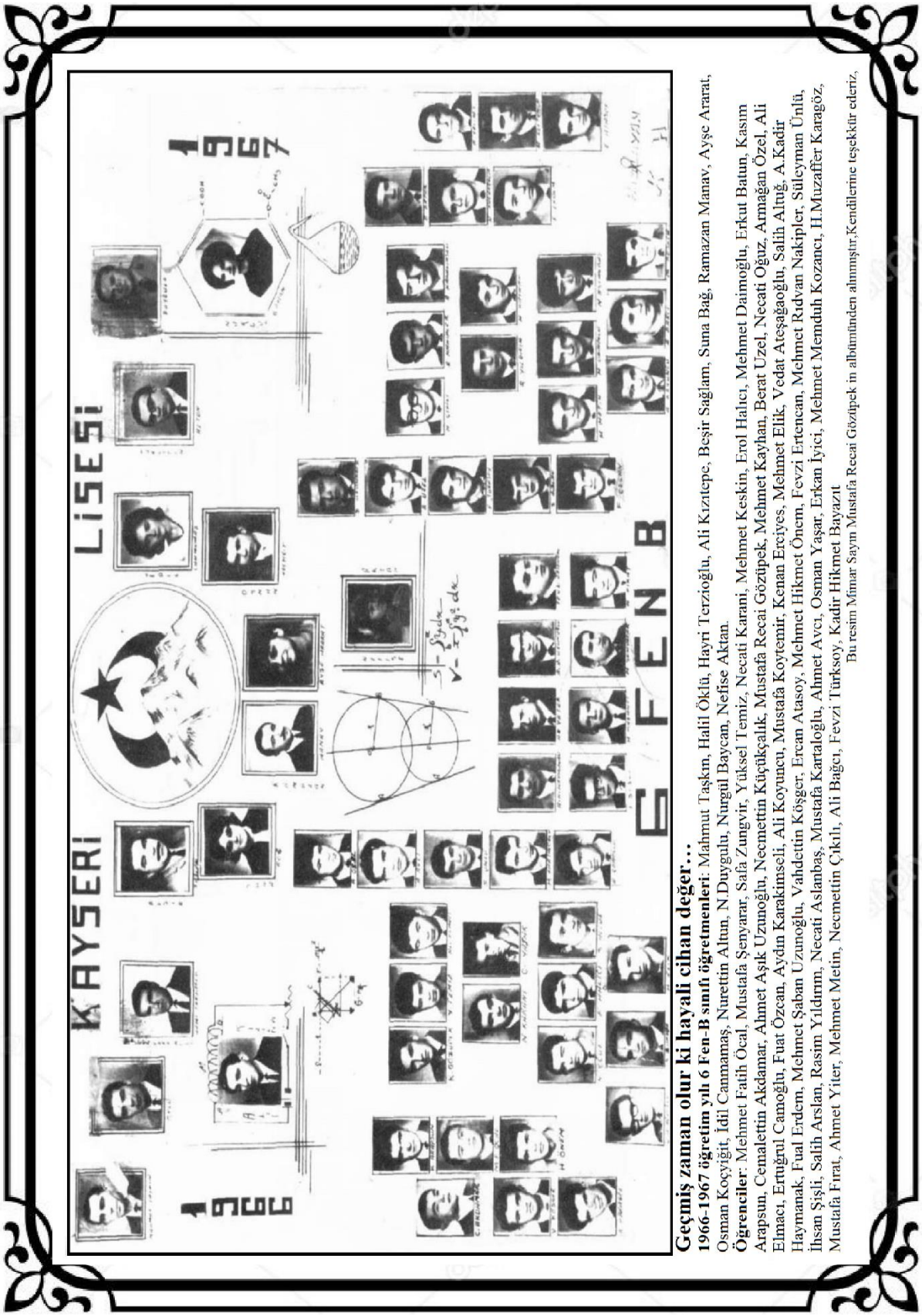

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…

1966-1967 öğretim yılı 6 Fen-B sınıfı öğretmenleri: Mahmut Taşkın, Halil Öklü, Hayri Terzioğlu, Ali Kızıtepe, Beşir Sağlam, Suna Bağ, Ramazan Manav, Ayşe Ararat, Osman Koçyiğit, İdil Cammamaş, Nurettin Altun, N.Duygulu, Nurgül Baycan, Nefise Aktan.

Öğrenciler: Mehmet Fatih Öcal, Mustafa Şenyarar, Safa Zungvir, Yüksel Temiz, Necati Karani, Mehmet Keskin, Erol Halıcı, Mehmet Daimoğlu, Erkut Batun, Kasım Arapsun, Cemalettin Akdamar, Ahmet Aşık Uzunoğlu, Necmettin Küçükçalık, Mustafa Recai Göztüpek, Mehmet Kayhan, Berat Üzel, Necati Oğuz, Armağan Özel, Ali Elmacı, Ertuğrul Camoğlu, Fuat Özcan, Aydın Karakimseli, Ali Koyuncu, Mustafa Koytemir, Kenan Erciyes, Mehmet Elik, Vedat Ateşağaoğlu, Salih Alruğ, A.Kadir Haymanak, Fual Erdem, Mehmet Şaban Uzunoğlu, Vahdettin Kösger, Ercan Atasoy, Mehmet Hikmet Önem, Fevzi Ertencan, Mehmet Rıdvan Nakipler, Süleyman Ünlü, İhsan Şişli, Salih Arslan, Rasim Yıldırım, Necati Aslanbaş, Mustafa Kartaloğlu, Ahmet Avcı, Osman Yaşar, Erkan İyici, Mehmet Memduh Kozancı, H.Muzaffer Karagöz, Mustafa Fırat, Ahmet Yiter, Mehmet Metin, Necmettin Çıkılı, Ali Bağcı, Fevzi Türksoy, Kadir Hikmet Bayazıt

Bu resim Mimar Sayın Mustafa Recai Göztüpek in albümünden alınmıştır,Kendilerine teşekkür ederiz.

Fotoğraf 180: 1966-1967 öğretim yılı 6 Fen-B sınıfı öğretmen ve öğrencileri

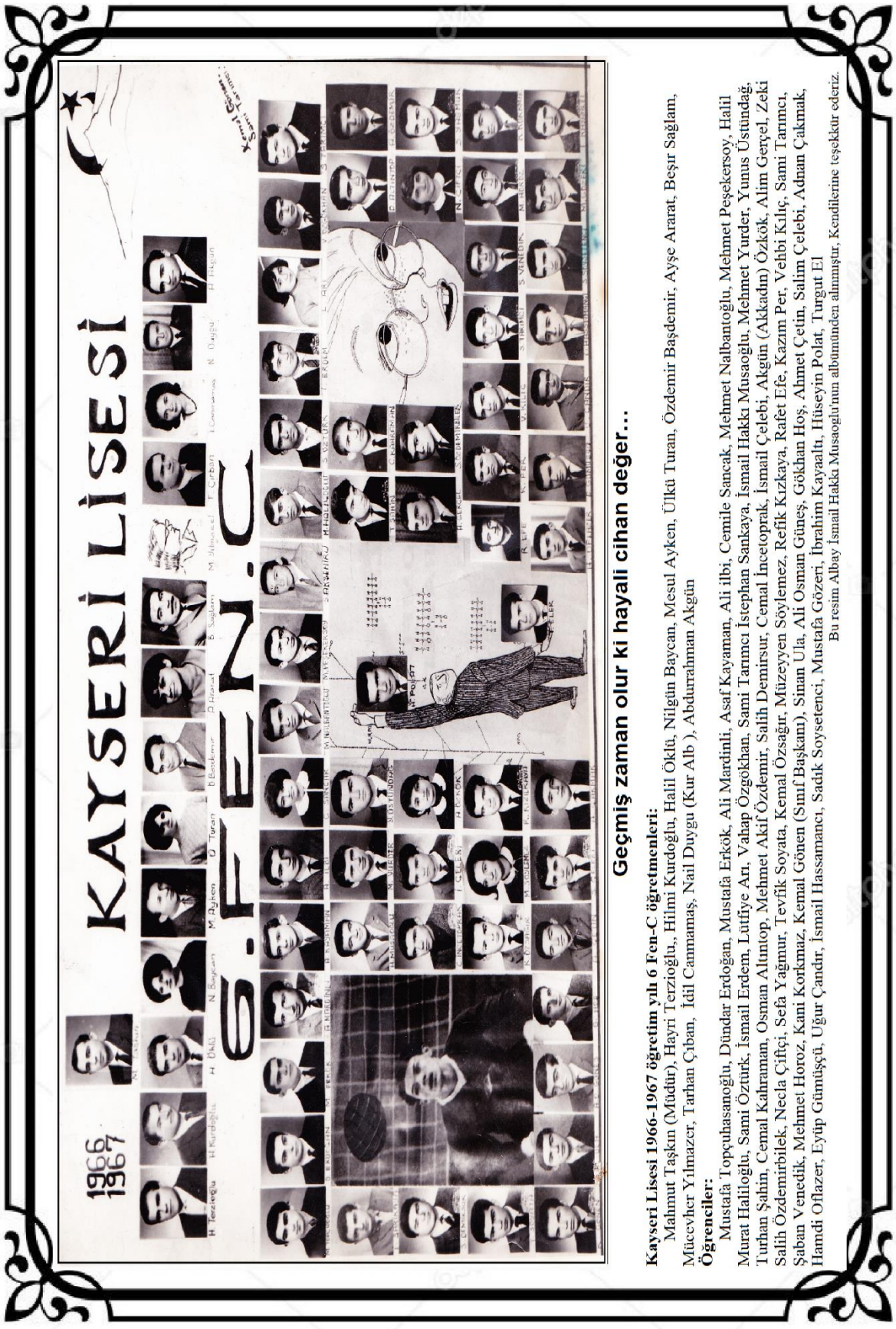

Fotoğraf 181: 1966-1967 Öğretim Yılı 6 Fen-C sınıfı öğretmen ve öğrencileri

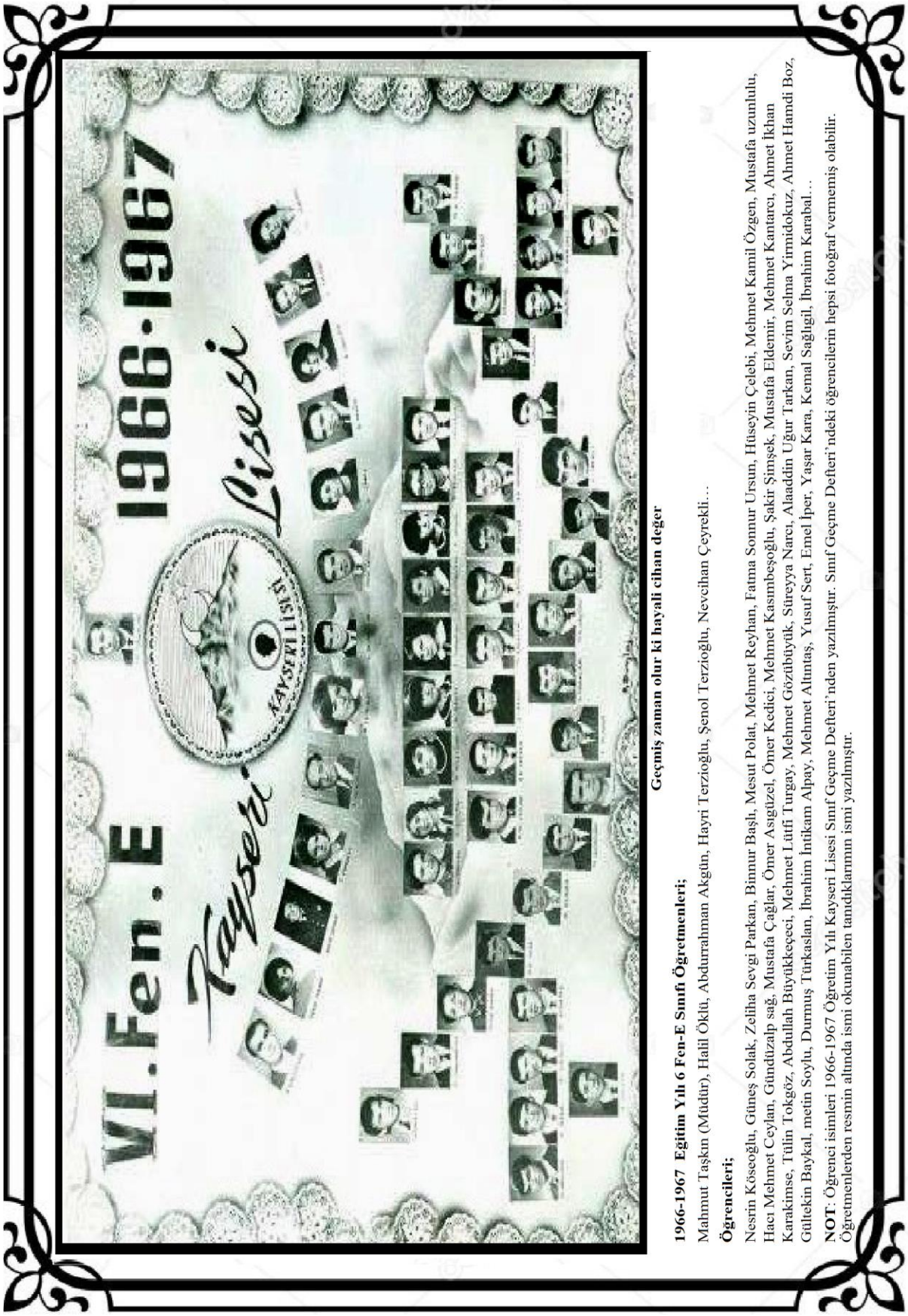

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer

1966-1967 Eğitim Yılı 6 Fen-E Sınıfı Öğretmenleri;

Mahmut Taşkın (Müdür), Halil Öklü, Abdurrahman Akgün, Hayri Terzioğlu, Şenol Terzioğlu, Nevcihan Çeyrekli…

Öğrencileri;

Nesrin Köseoğlu, Güneş Solak, Zeliha Sevgi Parkan, Binnur Başh, Mesut Polat, Mehmet Reyhan, Fatma Sonnur Ursun, Hüseyin Çelebi, Mehmet Kamil Özgen, Mustafa uzunlulu, Hacı Mehmet Ceylan, Gündüzalp sağ, Mustafa Çağlar, Ömer Asıgüzel, Ömer Kedici, Mehmet Kasımbeşoğlu, Şakir Şimşek, Mustafa Eldemir, Mehmet Kantarcı, Ahmet İkhan Karakimse, Tülin Tokgöz, Abdullah Büyükkeçeci, Mehmet Lütfi Turgay, Mehmet Gözübüyük, Süreyya Narcı, Alaaddin Uğur Tarkan, Sevim Selma Yirmidokuz, Ahmet Hamdi Boz, Gültekin Baykal, metin Soylu, Durmuş Türkaslan, İbrahim İntikam Alpay, Mehmet Altıntaş, Yusuf Sert, Emel İper, Yaşar Kara, Kemal Sağlıgil, İbrahim Karabal…

NOT: Öğrenci isimleri 1966-1967 Öğretim Yılı Kayseri Lisesi Sınıf Geçme Defteri'nden yazılmıştır. Sınıf Geçme Defteri'ndeki öğrencilerin hepsi fotoğraf vermemiş olabilir. Öğretmenlerden resmin altında ismi okunabilen tanıdıklarının ismi yazılmıştır.

Fotoğraf 182:1966-1967 Öğretim Yılı 6 Fen- E sınıfı öğretmen ve öğrencileri

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer

1967-1968 Öğretim Yılı VI Edebiyat B Sınıfı Öğretmenleri

Mahmut Taşkın (Md.) Özdemir Taşdemir (Md.Yrd) Malil Öklü (Md.Yrd.) Nurşen……., İsmet İçöz, Memnune Tovay, Ramazan Manav, Bedriye İyigün.

Öğrenciler:

Mustafa Eren, Sacettin……, Mürsel Kırbaş, Nazım Yazıcı, Sacit Çıtak, Ramazan şahin, Cafer Şahin, Mustafa Tokat, Yusuf Ünal, Süleyman Tek, Mustafa Ayan, S.Azmi Güven, Mustafa Türkmen, Ali Demir, Ziya Enver Bayalan, İbrahim Erdem, Kemal Fındıkoğlu, Kemal Ateş, Cemil Kahraman, Atilla Turan, Kemal Bayoğlu, …… Güneş, N.Kemal Demir, Ahmet Kasımoğlu, Yüksel Beşol, Teslim Şan, Memduh Özdemir, ALİ Deniz,, Metin Bulut, İlyas Kahraman, İbrahim Yusufoğlu (Yılmaz) Feridun ……, Ali Ağır, Mustafa ……., Ahmet Gültekin, Hacip Erdal, Vedat Başkal, Abdullah Karaköse, Zihni Özdemir, Necip Durmaz, Halis Seymen, Kemal ……., Cemal……., Tanju Tolga, Şerafettin, Bozdağ,

Fotoğraf 183: 1967-1968 6 Ed.B snıfı öğretmen ve öğrencileri

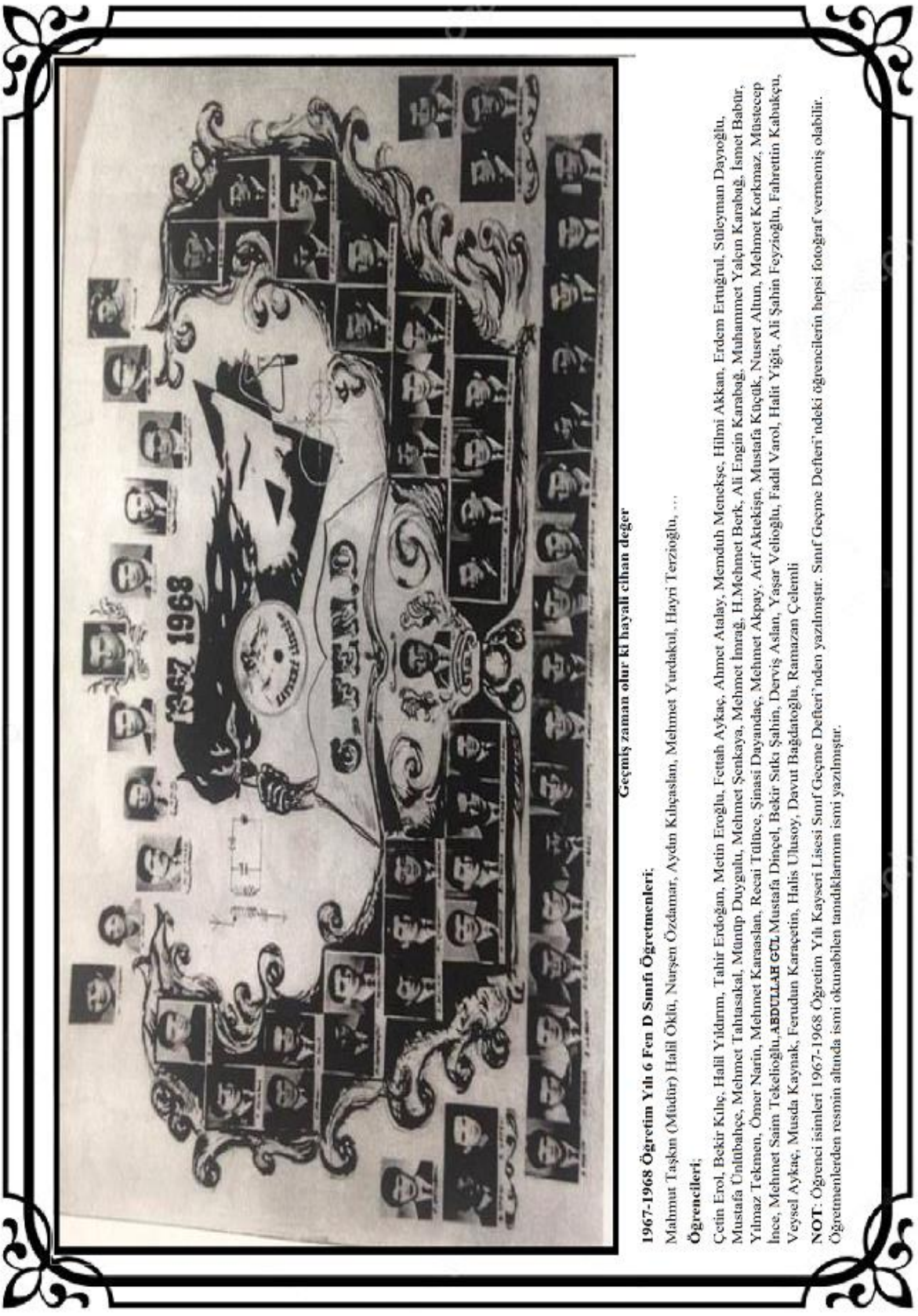

Fotoğraf 184: 1967-1968 Öğretim Yılı 6 Fen D Sınıfı Öğretmen ve Öğrencileri. Abdullah Gül'ün sınıfı

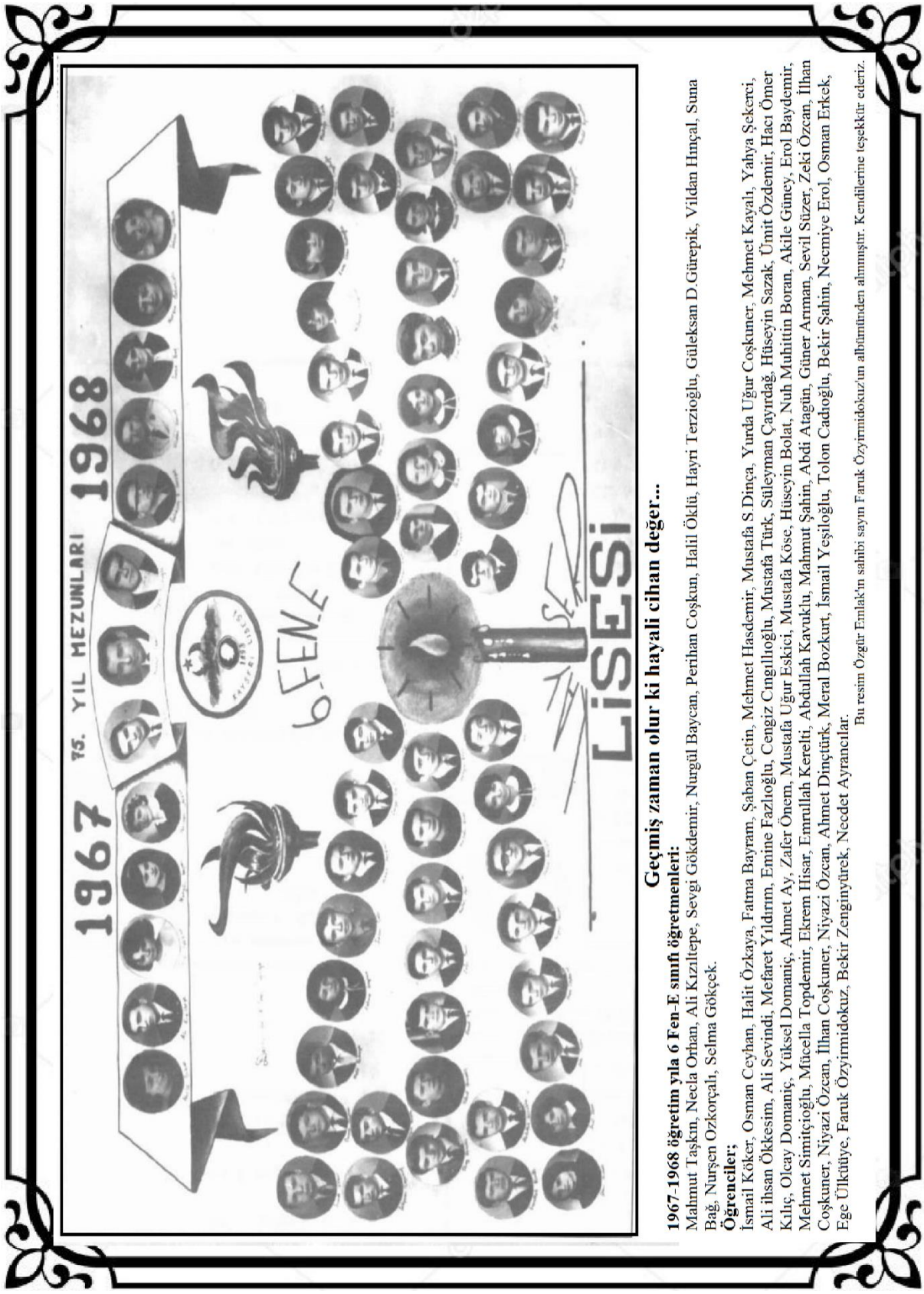

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer...

1967-1968 öğretim yıla 6 Fen-E sınıfı öğretmenleri:
Mahmut Taşkın, Necla Orhan, Ali Kızıltepe, Sevgi Gökdemir, Nurgül Baycan, Perihan Coşkun, Halil Öklü, Hayri Terzioğlu, Güleksan D.Gürepik, Vildan Hınçal, Suna Bağ, Nurşen Ozkorçalı, Selma Gökçek.

Öğrenciler:
İsmail Köker, Osman Ceyhan, Halit Özkaya, Fatma Bayram, Şaban Çetin, Mehmet Hasdemir, Mustafa S.Dinça, Yurda Uğur Coşkuner, Mehmet Kayalı, Yahya Şekerci, Ali ihsan Ökkesim, Ali Sevindi, Mefaret Yıldırım, Emine Fazlıoğlu, Cengiz Cıngıllıoğlu, Mustafa Türk, Süleyman Çayırdağ, Hüseyin Sazak, Ümit Özdemir, Hacı Ömer Kılıç, Olcay Domaniç, Yüksel Domaniç, Ahmet Ay, Zafer Önem, Mustafa Uğur Eskici, Mustafa Köse, Hüseyin Bolat, Nuh Muhittin Boran, Akile Güney, Erol Baydemir, Mehmet Simitçioğlu, Mücella Topdemir, Ekrem Hisar, Emrullah Kereliı, Abdullah Kavuklu, Mahmut Şahin, Abdi Atagün, Güner Arıman, Sevil Süzer, Zeki Özcan, İlhan Coşkuner, Niyazi Özcan, İlhan Coşkuner, Ahmet Dinçtürk, Meral Bozkurt, İsmail Yeşiloğlu, Tolon Cadıoğlu, Bekir Şahin, Necmiye Erol, Osman Erkek, Ege Ülkütüye, Faruk Özyirmidokuz, Bekir Zenginyürek, Necdet Ayrancılar.

Bu resim Özgür Emlak'ın sahibi sayın Faruk Özyirmidokuz'un albümünden alınmıştır. Kendilerine teşekkür ederiz.

Fotoğraf 185: 1967-1968 öğretim yılı 6 Fen E sınıfı öğretmen ve öğrencileri

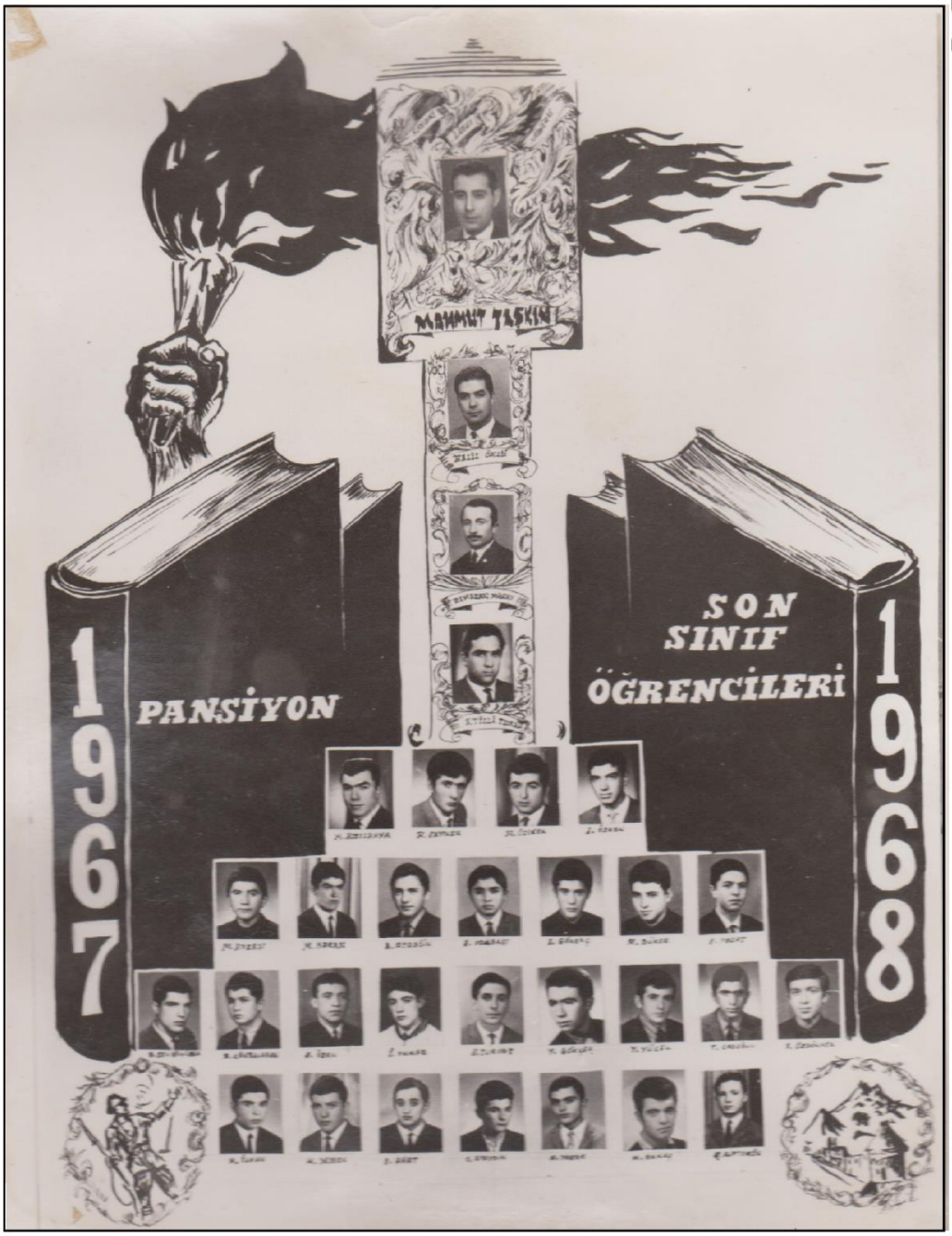

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer

1967-1968 Öğretim Yılı Pansiyonda kalan son sınıf öğrencileri, öğretmenleri ve idarecileri:

Mahmut Taşkın (Md.), Halil Öklü (Md.Yrd.), Ramazan Manav (Tarih Öğretmeni)

Öğrenciler:

Atilla Turan (Pansiyon Sorumlusu), M.Kızılkaya, H.Saygınet, M.Özeken, İ.Özkan, M.Kozan, M.Baran, A.Atagün, ……, İ.Gönenç, M.Düker, E.Polat, ……., M.Kösebalaban, E.Özen, İbrahim Yusufoğlu (Yılmaz), S.Turgut, Y.Gökçek, Y.Yücel, T.Cadıoğlu, F.Özdener, M.İlhan, M ……, Erkan alıat, ……., ……., M.Akkaş, …….,

Fotoğraf 186: 1967-1968 öğretim yılı pansiyonda kalan son sınıf öğrencileri,öğretmen ve İdareciler

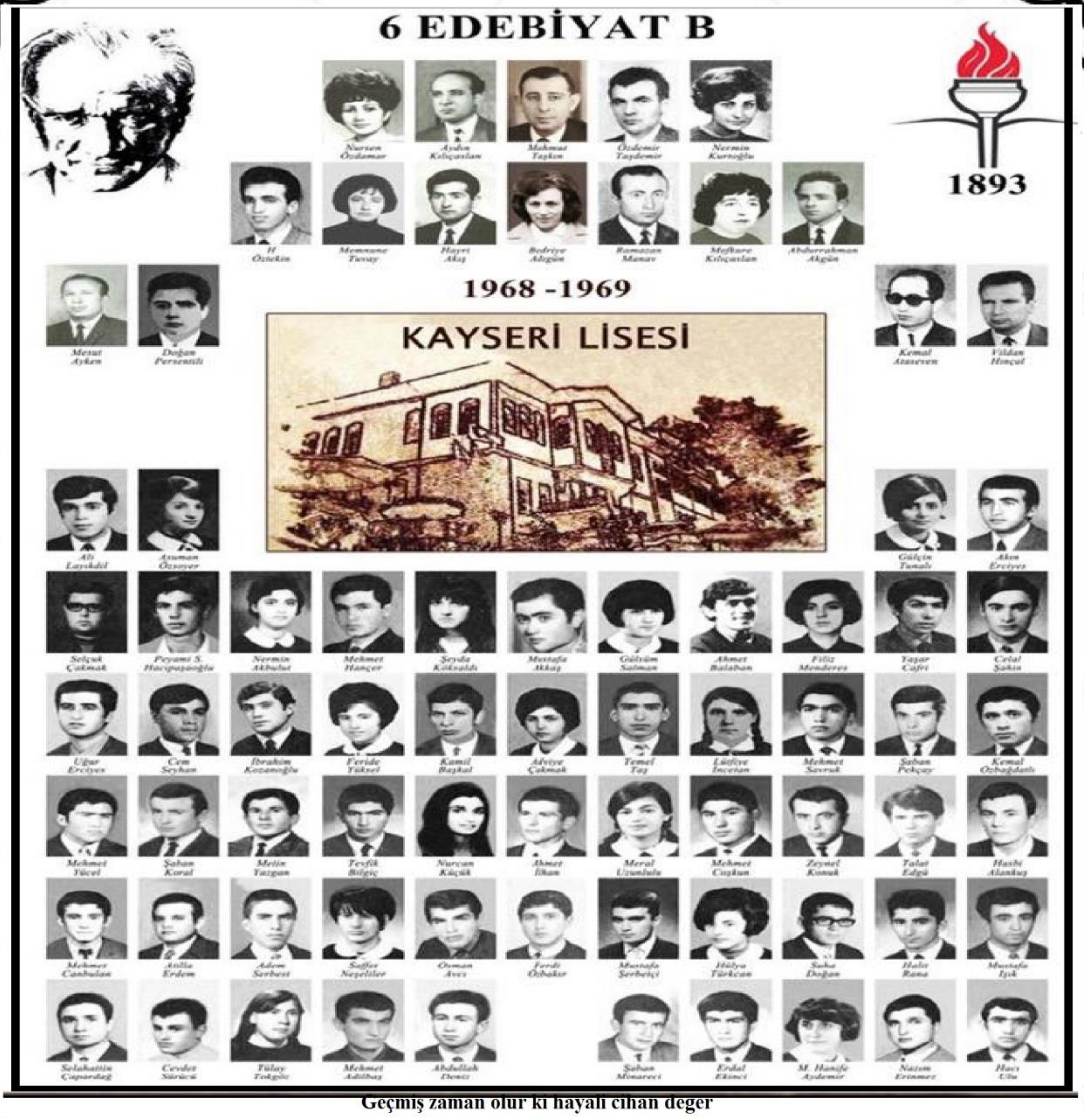

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer

1968-1969 Eğitim Yılı 6 Ed-B Sınıfı Öğretmenler;

Mahmut Taşkın (müdür), Aydın Kılıçaslan, Hayri Akış, Nurşen Özdamar, Memnune Tavay, Mefkure Kılıçaslan, Abdurrahman Akgün, Nermin Kurtoğlu, Ramazan Manav, kemal Atasever, Doğan Persentli, Mesut Ayken, Özdemir Taşdemir, Bedriye Adıgün, H.Özerkan…

Öğrencileri;

Adem Serbest, Avni Akın Erciyes, Ali Layıkdil, Abdullah Deniz, Osman Avcı, Mustafa Kemal Başkal, Atila Erdem, Şaban Minarecioğlu, Şeyda Köksaldı, Yaşar Bıçakcı, Şaban Pekçay, Asuman Özsoyer, Nazım Erinmez, Erdal Ekincioğlu, Hasbi Alankuş, Feride Yüksel, Filiz Menderes, Selçuk Çakmak, Hülya Türkcan, Ahmet Tevfik Bilgiç, Peyami Safa Hacıpaşaoğlu, Zeynel Konuk, Cevdet Sürücü, Mehmet Mustafa Yücel, Ümmü Gülsüm Salman, Mehmet Savruk, Mustafa Akkaş, Mehmet Hançer, Gülçin Tunalı, Mustafa Şerbetçioğlu, Hacı Ulu, Mehmet Mustafa Çoşkun, Ahmet Yaşar Cebecioğlu, Hanife Aydemir, Burçin Tülay Yokgöz, Şaban Koral, Talat Edgü, Cem Seyhan, Halil İbrahim Kuzay, Adeviya Çakmak, Ahmet İlhan, Halit Rana, Nurcan Küçük, Metin Yazgan, Temel Taş, Lütfiye İncetan, Mehmet Canbulan, Saffet Neşeliler, Nermin Akbulut, Erol Süha Özbekar, Meral Uzunlu, Selahattin Çapardağ, Mustafa Işık, Ertuğrul Eryaşar Alptekin, Mehmet Adil Baş, Ahmet Balaban, Recep Ferdi Özbakır, Ayhan Erdinç, Kemal Özbağdatlı, Celalaettin Şahin, Müjgan Öktem, Abdullah Uğur Erciyes, Şakir Türksönmez.

NOT: Öğrenci isimleri 1968-1969 Öğretim Yılı Kayseri Lisesi Geçme Defteri'nden yazılmıştır. Sınıf Geçme Defteri'ndeki öğrencilerin hepsi fotoğraf vermemiş olabilir. Öğretmenlerden resmin altında ismi okunabilen tanıdıklarımın ismi yazılmıştır.

Fotoğraf 187: 1968-1969 öğretim yılı 6 Ed B sınıfı öğretmen ve öğrencileri

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer

1968-1969 Eğitim Yılı 6 Ed-B Sınıfı Öğretmenler;

Mahmut Taşkın (müdür), Aydın Kılıçaslan, Hayri Akış, Nurşen Özdamar, Memnune Tavay, Mefkure Kılıçaslan, Abdurrahman Akgün, Nermin Kurtoğlu, Ramazan Manav, kemal Atasever, Doğan Persentli, Mesut Ayken, Özdemir Taşdemir, Bedriye Adıgün, H.Özerkan…

Öğrencileri;

Adem Serbest, Avni Akın Erciyes, Ali Layıkdil, Abdullah Deniz, Osman Avcı, Mustafa Kemal Başkal, Atila Erdem, Şaban Minarecioğlu, Şeyda Köksaldı, Yaşar Bıçakcı, Şaban Pekçay, Asuman Özsoyer, Nazım Erinmez, Erdal Ekincioğlu, Hasbi Alankuş, Feride Yüksel, Filiz Menderes, Selçuk Çakmak, Hülya Türkcan, Ahmet Tevfik Bilgiç, Peyami Safa Hacıpaşaoğlu, Zeynel Konuk, Cevdet Sürücü, Mehmet Mustafa Yücel, Ümmü Gülsüm Salman, Mehmet Savruk, Mustafa Akkaş, Mehmet Hançer, Gülçin Tunalı, Mustafa Şerbetçioğlu, Hacı Ulu, Mehmet Mustafa Çoşkun, Ahmet Yaşar Cebecioğlu, Hanife Aydemir, Burçin Tülay Yokgöz, Şaban Koral, Talat Edgü, Cem Seyhan, Halil İbrahim Kuzay, Adeviya Çakmak, Ahmet İlhan, Halit Rana, Nurcan Küçük, Metin Yazgan, Temel Taş, Lütfiye İncetan, Mehmet Canbulan, Saffet Neşeliler, Nermin Akbulut, Erol Süha Özbekar, Meral Uzunlu, Selahattin Çapardağ, Mustafa Işık, Ertuğrul Eryaşar Alptekin, Mehmet Adil Baş, Ahmet Balaban, Recep Ferdi Özbakır, Ayhan Erdinç, Kemal Özbağdatlı, Celalaettin Şahin, Müjgan Öktem, Abdullah Uğur Erciyes, Şakir Türksönmez.

NOT: Öğrenci isimleri 1968-1969 Öğretim Yılı Kayseri Lisesi Geçme Defteri'nden yazılmıştır. Sınıf Geçme Defteri'ndeki öğrencilerin hepsi fotoğraf vermemiş olabilir. Öğretmenlerden resmin altında ismi okunabilen tanıdıklarımın ismi yazılmıştır.

Fotoğraf 188: 1968-1969 öğretim yılı 6 Ed B sınıfı öğretmen ve öğrencileri

Geçmiş Zaman Olur Ki Hayali Cihan Değer...

Kayseri Lisesi 1968-1969 Öğretim Yılı Öğretmen Ve Öğrenci Listesi

Öğretmenler (Soldan Sağa)

Sevgi Çırpan (Edebiyat), Vildan Hınçal (Milli Güvenlik), Memnune Tuvay (Felsefe), Mesut Ayken (Müzik, Sınıf Öğr.), Mahmet Taşkın (Müdür), Aydın Kılıçarslan (Baş Muavin), Hayri Terzioğlu (Beden Eğitimi, Muavin), Nermin Kurtoğlu (İngilizce), Kemal Ataseven (Fizik), Perihan Coşkun (Coğrafya), Hidayet Öztekin (Matematik), Şenol Terzioğlu (Kimya)(Fotoğrafta yok),

Öğrenciler (Soldan Sağa)

Ahmet Gönen, Nevin Özler, Aydın Evirgen, Zhide Funda Tamay, Erdem Yağcıoğlu (Sınıf Başkanı), Nilifer Terzioğlu, Muammer Baysal, Simten Doğankoç, Mustafa Üstündağ, Atilla Dinçol, Atıf Hasşerbetçi, Ayşe Karaer, Himdi Alçı, Kaniye Hizar, Mehmeh Emin Özsoy, Yüksel Topçu, Özcan Demircan, Ahmet Candan, Pembe Kökcüoğlu, Nail Demişrci, Mukaddes Altınoluk, Mehmet Damar, F.Kahraman, Mehmet Ulutaş, Fatma Ari, Faruk Tülüce, Ali Eşel, Atilla Ersoy, Ahmet Varinli, İbrahim İndap, Mustafa Güneş, Mehmet Karaman, Ali Vanlı, Yusuf Kaya, Mehmet Akbıyık, Münir Dündar, Erol Ayrancı, Necdet şahin, Osman Sel, Osman Ergin, Mehmet Kılyusufoğlu, Turgut Gülez, Ahmet Çıtırgı, Yaşar Çalışkan, Mustafa Ertürk.

Fotoğraf 189: 1968-1969 öğretim yılı 6 Fen B sınıfı öğretmen ve öğrencileri

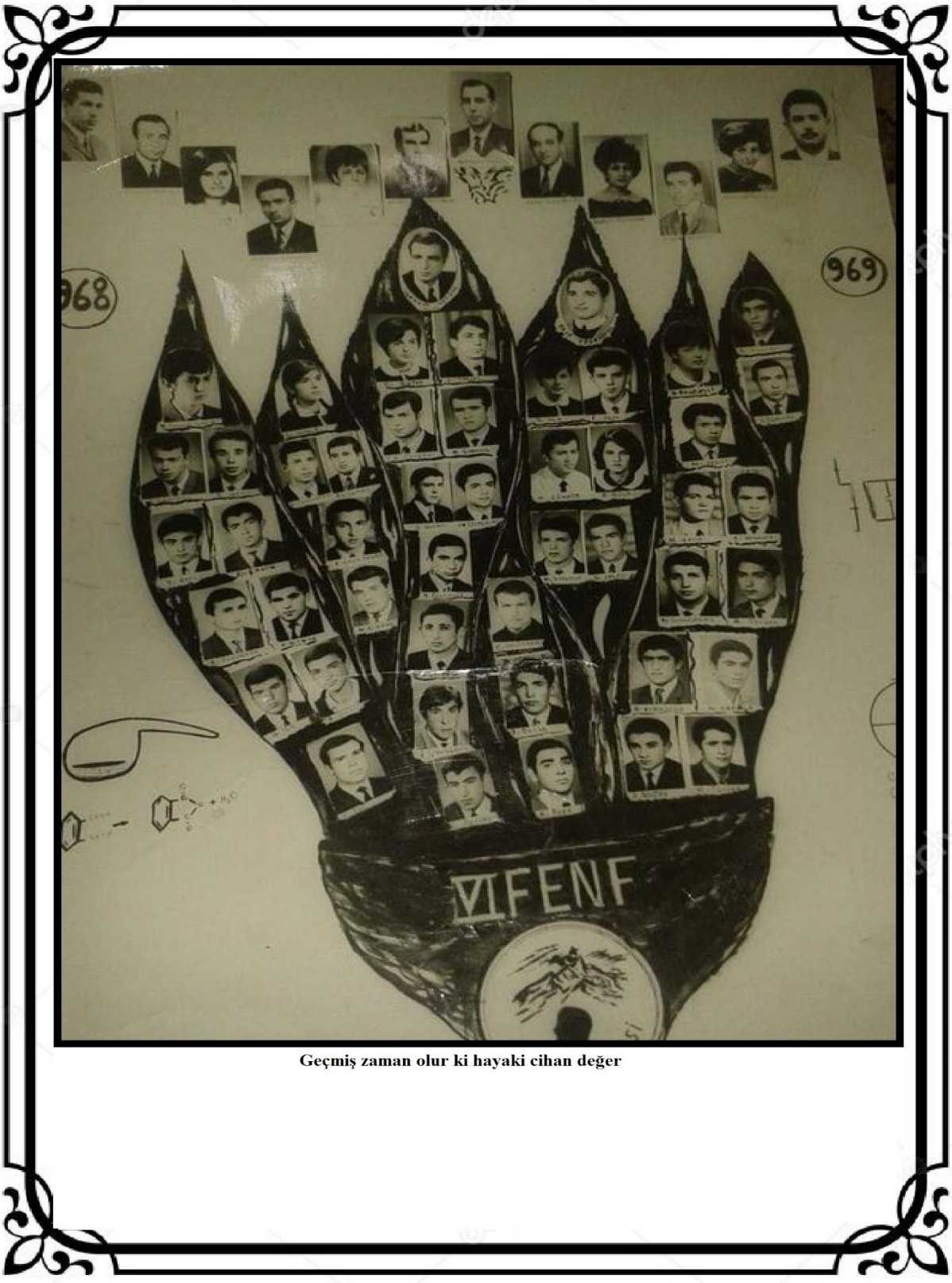

Fotoğraf 190: 1968-1969 öğretim yılı 6 Fen F sınıfı öğretmen ve öğrencileri

Keşke bu fotoğrafı İnternette yayınlayan arkadaşımız Sınıf arkadaşlarının isimlerini de yazsaydı Fotoğraf altında okunamadı.

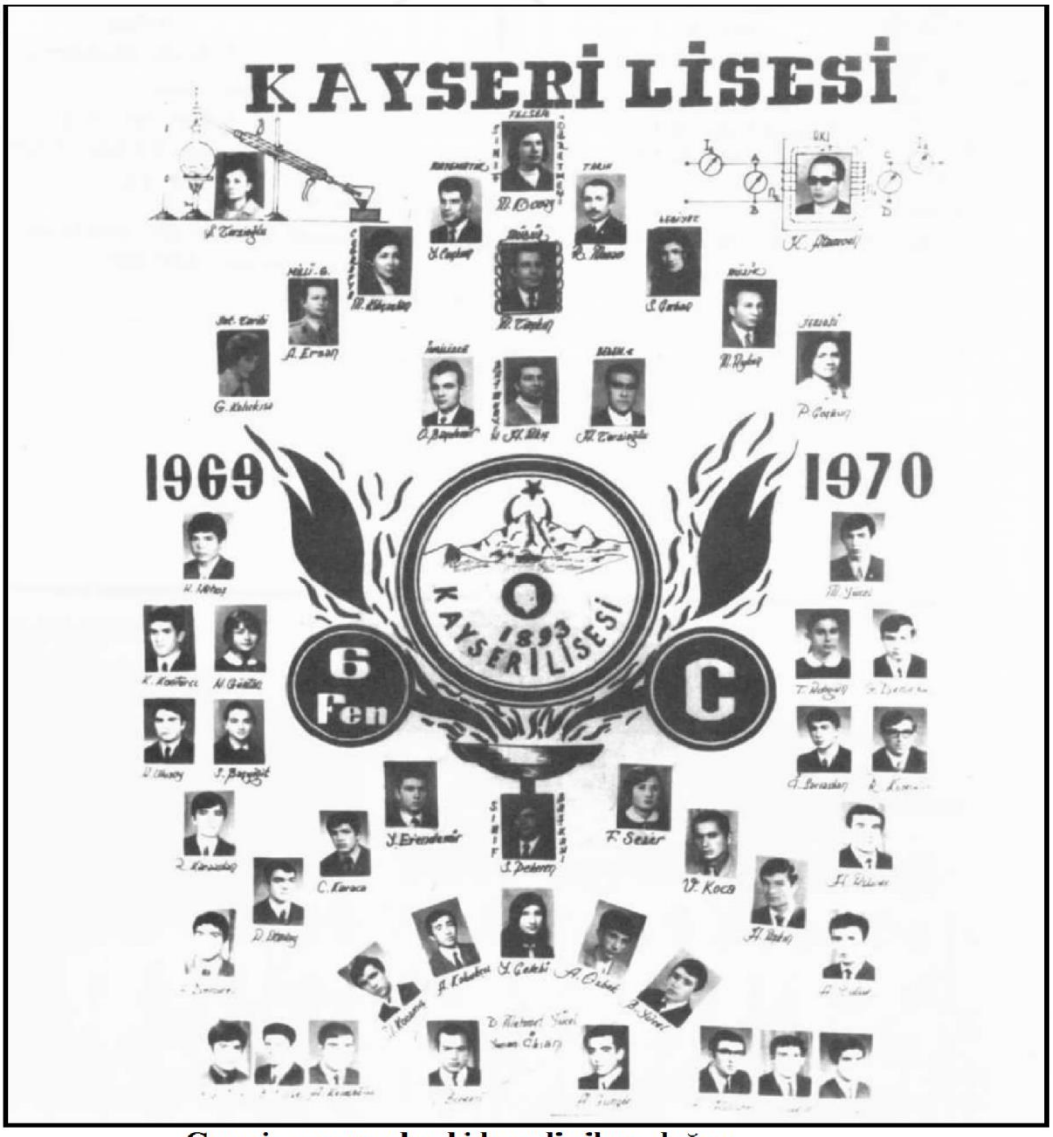

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer...

1969-1970 öğretim yılı 6 Fen-C sınıfı öğretmenleri:
M.Taşkın, H.Akış, Ş.Terzioğlu, Gülcan Kolukısa, A.Ersan, Mefkure Kılıçaslan, Özdemir Başdemir, Yurdakul Coşkun, Memnune Tovay, Hayri Terzioğlu, Ramazan Manav, Sevgi Çırban, Mesud Ayken, Perihan Coşkun Kemal Atasever.

Öğrenciler:
Ahmet Atalay, Neşe Güntan, Fatma Çalıkoğlu, N.Kemal Kantarcı, M.Enver Hüsnügil, A.Kemalettin Ertürk, Ahmet Özbek, Mehmet Yücel, Yavuz Erendemir, A.Raşit Karaaslan, Fazilet Sezer, Mustafa Zamantılı, Ali Keleşoğlu, Hüseyin Nehoş, Atıf Kabukcu, Arif Tuluk, Aslan Ulusoy, Ahmet Demirel, Yurdanur Çelebi, Bekir Ocak, M.Raci Köseoğlu, Cengiz Karaca, Hüseyin Aslaner, Sabri Çamdal, Abdulbaki Yücel. T.Nazlı Adıgün, Vehbi Koca. M.Mustafa Can, Semih Pekeren, Veli Böreci, H.Kadri Aşkın. Mehmet Yıldırım, Güven Demirkan. İhsan Sarıaslan, Mehmet Kocamiş, Aziz Güngör, A.Sevgül Başyiğit.

Şimdi bu öğrenciler doktor, avukat, öğretmen, mimar, mühendis, işadamı v.b. görevlerle hizmet vermektedir. Bu resim Operatör Doktor sayın Ahmet Atalay'ın albümünden alınmıştır. Kendilerine teşekkür ederiz. Sayın Atalay bu sıralarda okurken ünlü bir doktor olacağını Kayseri Devlet Hastanesi Başhekimliği yapacağını, yüzlerce ve binlerce hastaya şifa dağıtacağını düşünmüş müydü?

Fotoğraf 191: 1969-1970 öğretim yılı 6 Fen C sınıfı öğretmen ve öğrencileri

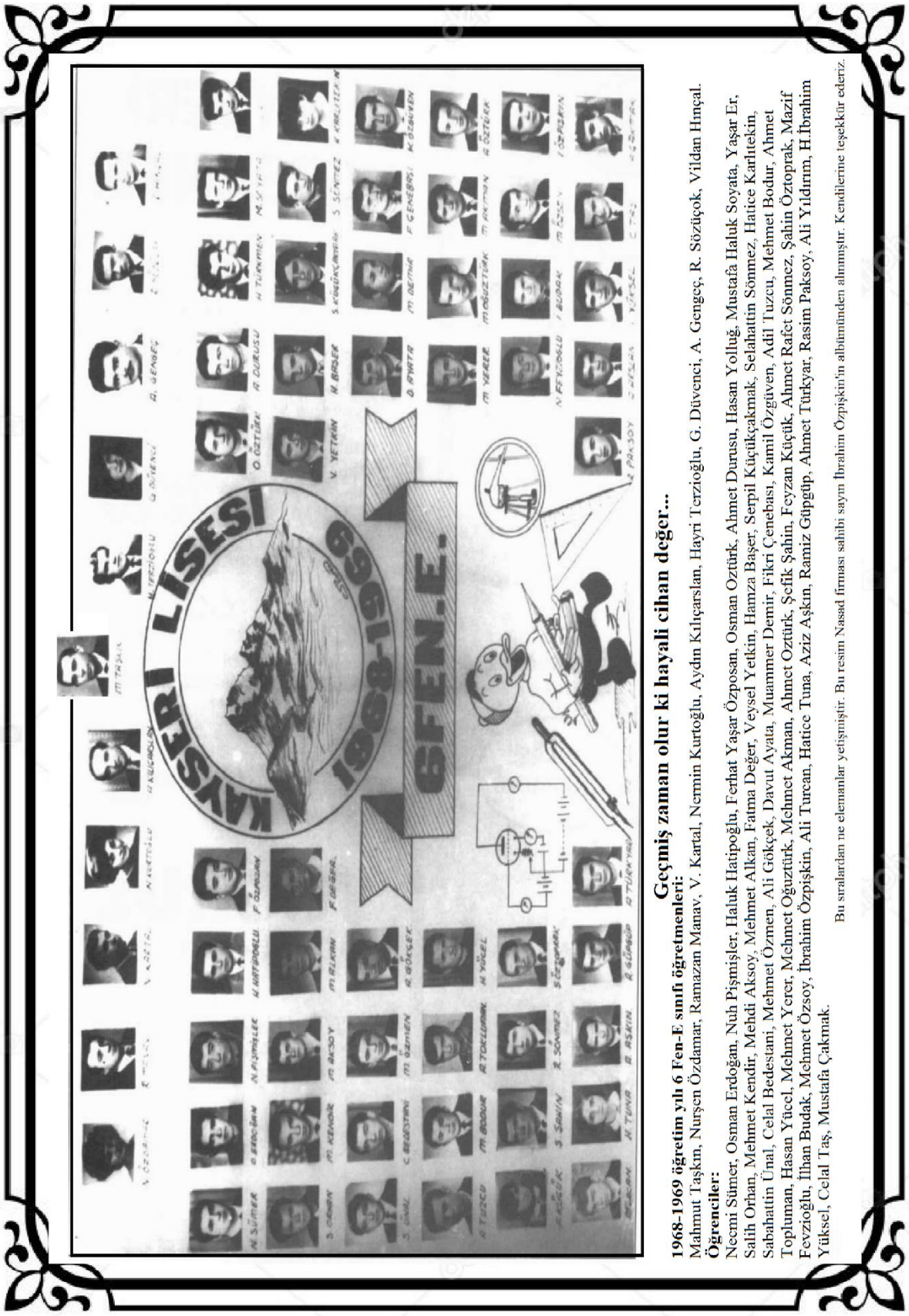

Fotoğraf 192: 1968-1969 öğretim ılı 6 Fen E ınıfı öğretmen ve öğrencileri

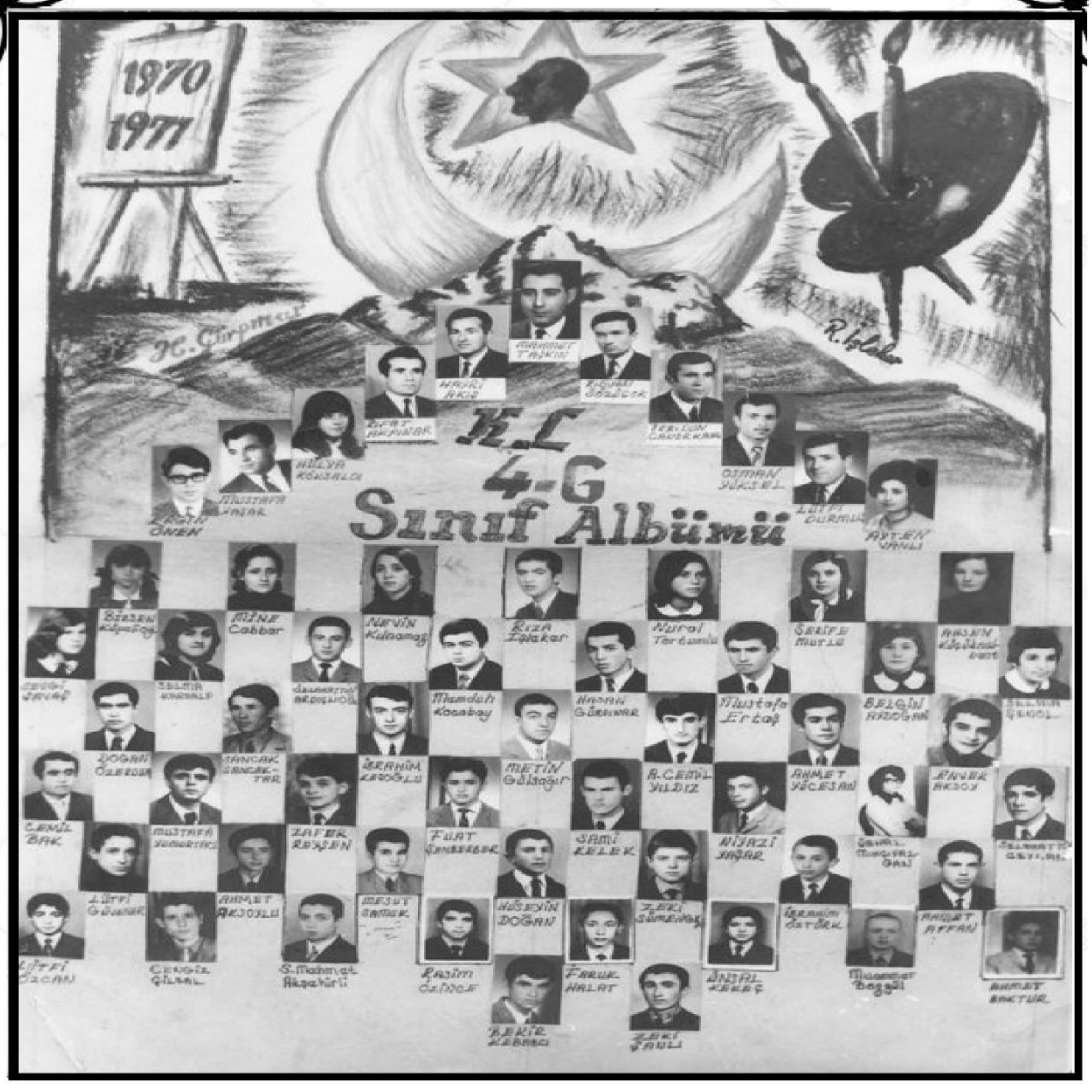

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer

1970-1971 Eğitim Öğretim Yılı 4-G Sınıfı Öğretmenleri;

Mahmut Taşkın (Müdür) Hayri Akış, Rıfat Akpınar, Ergün Önem, Muzaffer Yaşar, Hülya Köksalldı, Osman Yüksel, Lütfi Durmuş, Ayten Vanlı…

Öğrencileri;

Mesut Samuk, Şerife Mutlu, Selma Şenol, Hasan Gürpınar, Selahattin Ardıçoğlu, Nural Tortumlu, Mustafa Aslantaş, Musa Yüce, A.Rıza Aydoğan, Cengiz Çilsal, Elife Yaşar, Enver Aksoy, Nevin Kılnamaz, Memduh Kocabay, Rıza İşlekar, Hüseyin Doğan, Zeki Şanlı, Şanal Mıhçıyazgan, Mustafa Ertaş, Doğan Özerdem, Sancak Sancaktar, Metin Gençtürk, Muammer Bozgül, Ahmet Aksoylu, Faruk Halat, İbrahim Ersü, Fuat Şenberber, Mehmet Başer, Ahmet Afan, Niyazi Yaşar, Münevver Cabbar, Rıfat Altıntaş, Sevil Atik, A.Cemil Yıldız, Ahsen Küçüknalbant, İbrahim Keşoğlu, Birsenşah Küpelioğlu, Zeki Sümengen, İbrahim Öztürk, İsmail Bozdoğan, Lütfi Özcan, Ünsal Kekeç, Bekir Kebapçı, Ahmet Yücesan, Hüseyin Özden, Zafer Reysen, Şanlı Kelek,i Gülser Müderrisoğlu, Yıldız Erman, Belgin Aydoğan, metin Gülsağır, Selma Karaalp, S.Mehmet Akşehirli, Sevgi Savaş, Levent Güven, Aydın Yağan, Ahmet Baktır, Zeki Ergüneş, Rasim Özince….

NOT: Öğrenci isimleri 1970-1971 Öğretim Yılı Kayseri Lisesi Geçme Defteri'nden yazılmıştır. Sınıf Geçme Defteri'ndeki öğrencilerin hepsi fotoğraf vermemiş olabilir. Öğretmenlerden resmin altında ismi okunabilen tanıdıklarımın ismi yazılmıştır

Fotoğraf 193:1970-1971 öğretim yılı 4-G sınıfı öğretmen ve öğrencileri

Fotoğraf 194:1970-1971 Öğretim Yılı 6 Ed.C Sınıfı öğretmen ve öğrencileri

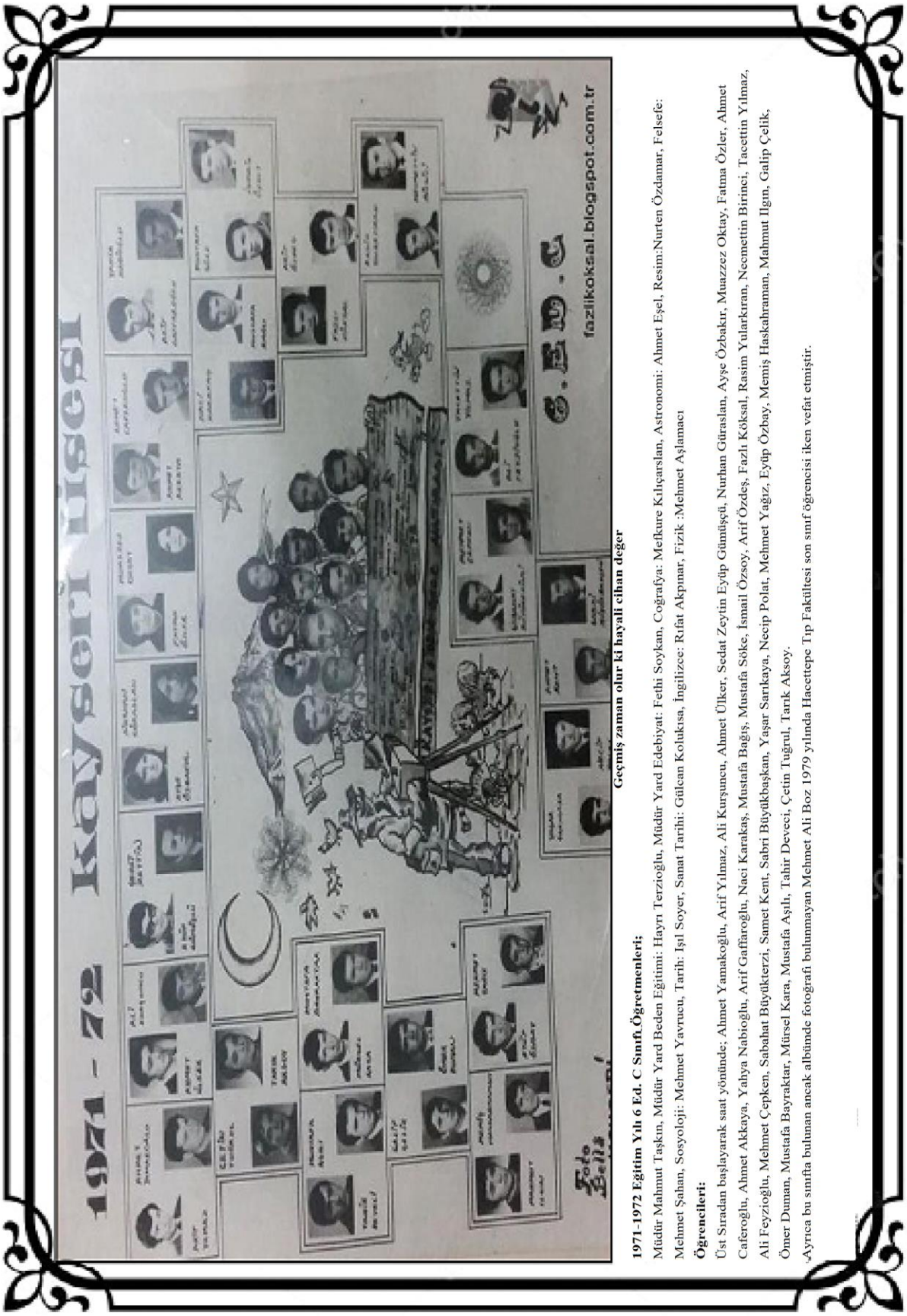

Fotoğraf 195: 1971-1972 Öğretim Yılı 6 Ed.C Sınıfı öğretmen ve öğrencileri

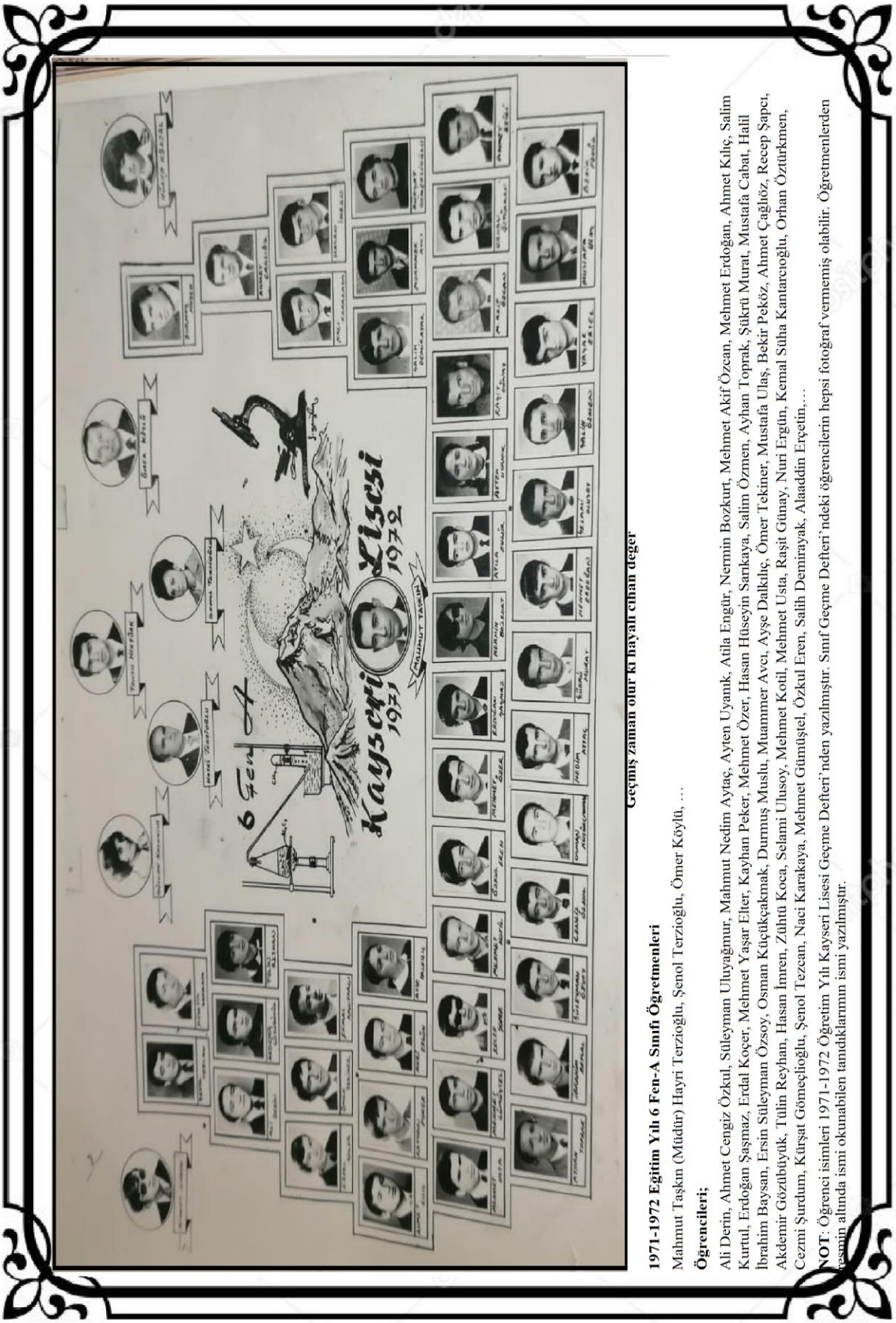

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer

1971-1972 Eğitim Yılı 6 Fen-A Sınıfı Öğretmenleri

Mahmut Taşkın (Müdür) Hayri Terzioğlu, Şenol Terzioğlu, Ömer Köylü, …

Öğrencileri;

Ali Derin, Ahmet Cengiz Özkul, Süleyman Uluyağmur, Mahmut Nedim Aytaç, Ayten Uyanık, Atila Engür, Nermin Bozkurt, Mehmet Akif Özcan, Mehmet Erdoğan, Ahmet Kılıç, Salim Kurtul, Erdoğan Şaşmaz, Erdal Koçer, Mehmet Yaşar Elter, Kayhan Peker, Mehmet Özer, Hasan Hüseyin Sarıkaya, Salim Özmen, Ayhan Toprak, Şükrü Murat, Mustafa Cabat, Halil İbrahim Baysan, Ersin Süleyman Özsoy, Osman Küçükçakmak, Durmuş Muslu, Muammer Avcı, Ayşe Dalkılıç, Ömer Tekiner, Mustafa Ulaş, Bekir Peköz, Ahmet Çağlıöz, Recep Şapcı, Akdemir Gözübüyük, Tülin Reyhan, Hasan İmren, Zühtü Koca, Selami Ulusoy, Mehmet Kotil, Mehmet Usta, Raşit Günay, Nuri Ergün, Kemal Süha Kantarcıoğlu, Orhan Öztürkmen, Cezmi Şurdum, Kürşat Gömeçlioğlu, Şenol Tezcan, Naci Karakaya, Mehmet Gümüştel, Özkul Eren, Salih Demirayak, Alaaddin Erçetin,…

NOT: Öğrenci isimleri 1971-1972 Öğretim Yılı Kayseri Lisesi Geçme Defteri'nden yazılmıştır. Sınıf Geçme Defteri'ndeki öğrencilerin hepsi fotoğraf vermemiş olabilir. Öğretmenlerden resmin altında ismi okunabilen tanıdıklarının ismi yazılmıştır.

Fotoğraf 196:1971-1972 Öğretim Yılı 6 Fen A Sınıfı öğretmen ve öğrencileri

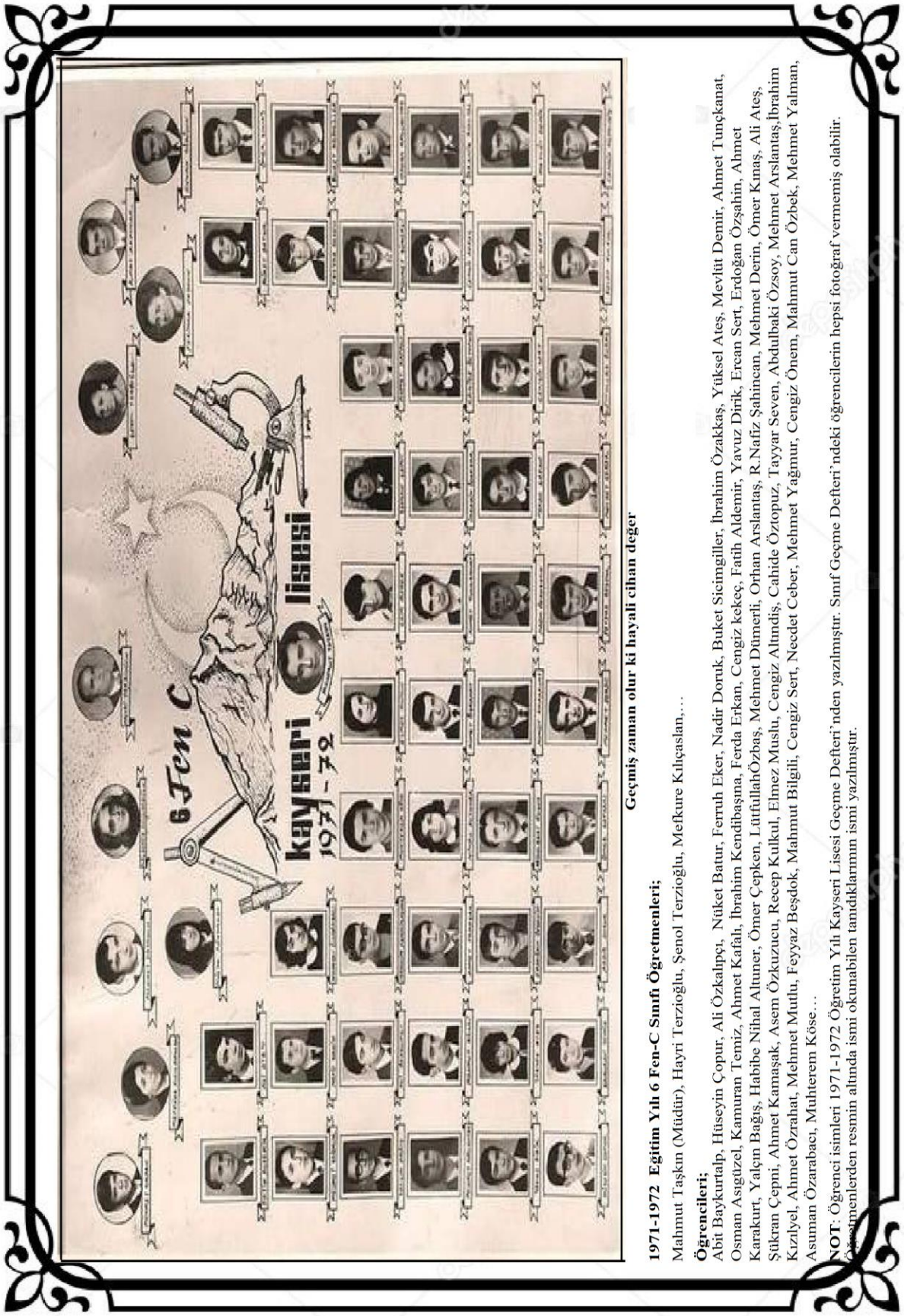

Fotoğraf 197: 1971-1972 Öğretim Yılı 6 Fen C Sınıfı öğretmen ve öğrencileri

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer

1972-1973 Eğitim Yılı 6 Fen A Öğretmenleri;

Mahmut Taşkın (Müdür), Ömer Köylü, Yalçın Belirgen, Mefkure Kılıçaslan, Hülya Küçük …

Öğrencileri;

Mustafa Yalçın, Saffet Seyyal Olcay, Tamer Kalaycıgil, Kenan Kuzuimam, Emin Kılıç, Hanifi Rızvan, Galip Demir, Hamdi Bilen, Bekir Akcam, Hacı Kılıç, Mustafa Akbulut, Mehmet Ali Yurday, Halil Tomris, İbrahim Yücel, Mihriban Yavuz, Ahmet Kaya, Sadi Yaman, Ali Galip Kaya, Şaban Fikret Kavuk, Raşit Yıkılmaz, Mustafa Medile, Recep Kaya, Fethullah Dinçsoy, Ahmet Yaşar, İshak Süllü, Mehmet Umaç, Latif Biber, Mustafa Yılmaz, Kerim Kayadelen, Ömer Yorulmaz, Abdulkadir Öztürk, Mehmet Asaf Mehmetbeyoğlu, Osman Silahtaroğlu, Feyraz Has, Mehmet Durak, Yetkin Beşkazak, Zülfikar Tekin, Mehmet Taşkıner, Ahmet Rasim Ozan, Mesut Aydın, Ziya Güçlü, Bekir Aksoy, Ahmet Gülsoy, Cengiz Ulusoy, Sürmeli Aksoy…

NOT: Öğrenci isimleri 1972-1973 Öğretim Yılı Kayseri Lisesi Geçme Defteri'nden yazılmıştır. Sınıf Geçme Defteri'ndeki öğrencilerin hepsi fotoğraf vermemiş olabilir. Öğretmenlerden resmin altında ismi okunabilen tanıdıklarımın ismi yazılmıştır.

Fotoğraf 198: 1972-1973 öğretim yılı 6 Fen A sınıfı öğretmen ve öğrencileri

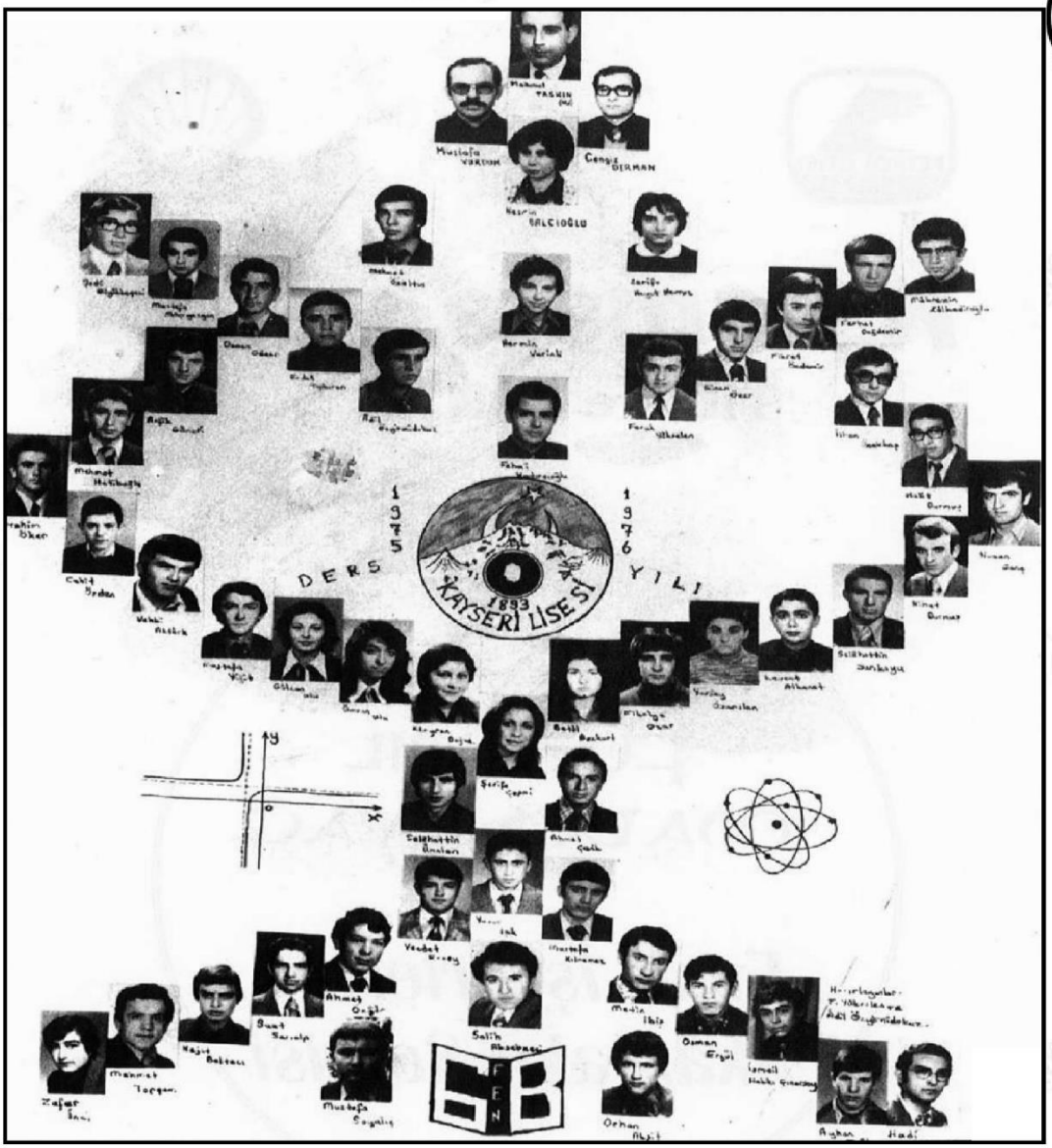

Geçmiş zaman olur ki ḥavali cihan ḏeğer...

1975-1976 öğretim yılı 6 Fen-B sınıfı öğretmenleri:
Mahmut Taşkın (Müdür), Mustafa Vurdum (Başmuavin), Cengiz Derman (Müdür Yardımcısı), Nesrin Balcıoğlu (Sınıf Öğretmeni).

Öğrenciler:
Nermin Varinli, Sadi Büyükkeçeci, Abdulkadir Özer, İsmail Hakkı Çınarsoy, Adil Özyirmidokuz, Mehmet Altum, Yaşar Işık, İlhan Özakkaş, Osman Ergül, Ahmet Özgür, Osman Güner, Zafer İnci, Salih Fehmi Katırcıoğlu, Ahmet Çevik, Mustafa Yiğit, Nihat Gümüş, Halit Durmuş, Sakıp Erdoğan, Fikriye Ozar, Hasan Nejat Baltacı, Gülcan Ulu, Zarife Hayat Nevruz, Orhan Aksit, Mustafa Nural Mıhçıyazgan, Mehmet Hatipoğlu, Hadi Bozkurt, Sinan Özer, Fikret Özdemir, Ferhat Dağdemir, Hüseyin Cahit Özden, Salih Aksebzeci, Ömer Faruk Yükselen, İltüzer Şahiner, Refik Günerci, Levent Alkanat, Erdal Taşkıran, Orhan Yağcıoğlu, Kamuran Doğan, Ümran Ulu, İbrahim Öker, Yeniay Özarslan, Betül Bozkurt, Seyit Kanat, Vecdet Ersoy, Numan Genç, Rifat Akçakaya, Mehmet Topcam, Ayhan Taflı, Haydar Kabasakal, Suat Sanalp, Selahattin Sankaya, Mustafa Kılnamaz., Mustafa Soyalıcı, Naci Ergöz, Şerife Çepni, Selahattin Ünalan, Nurdan Ersü, Mükremin Zülkadıroğlu, Metin İbiş, Selçuk Demiral, Vehbi Aktürk.

Bu sıralardan kimler yetişti?

Bu resim sayın Orhan Akşit'in albümünden alınmıştır. Kendilerine teşekkür ederiz.

Fotoğraf 199: 1975-1976 öğretim yılı 6 Fen B sınıfı öğretmen ve öğrencileri

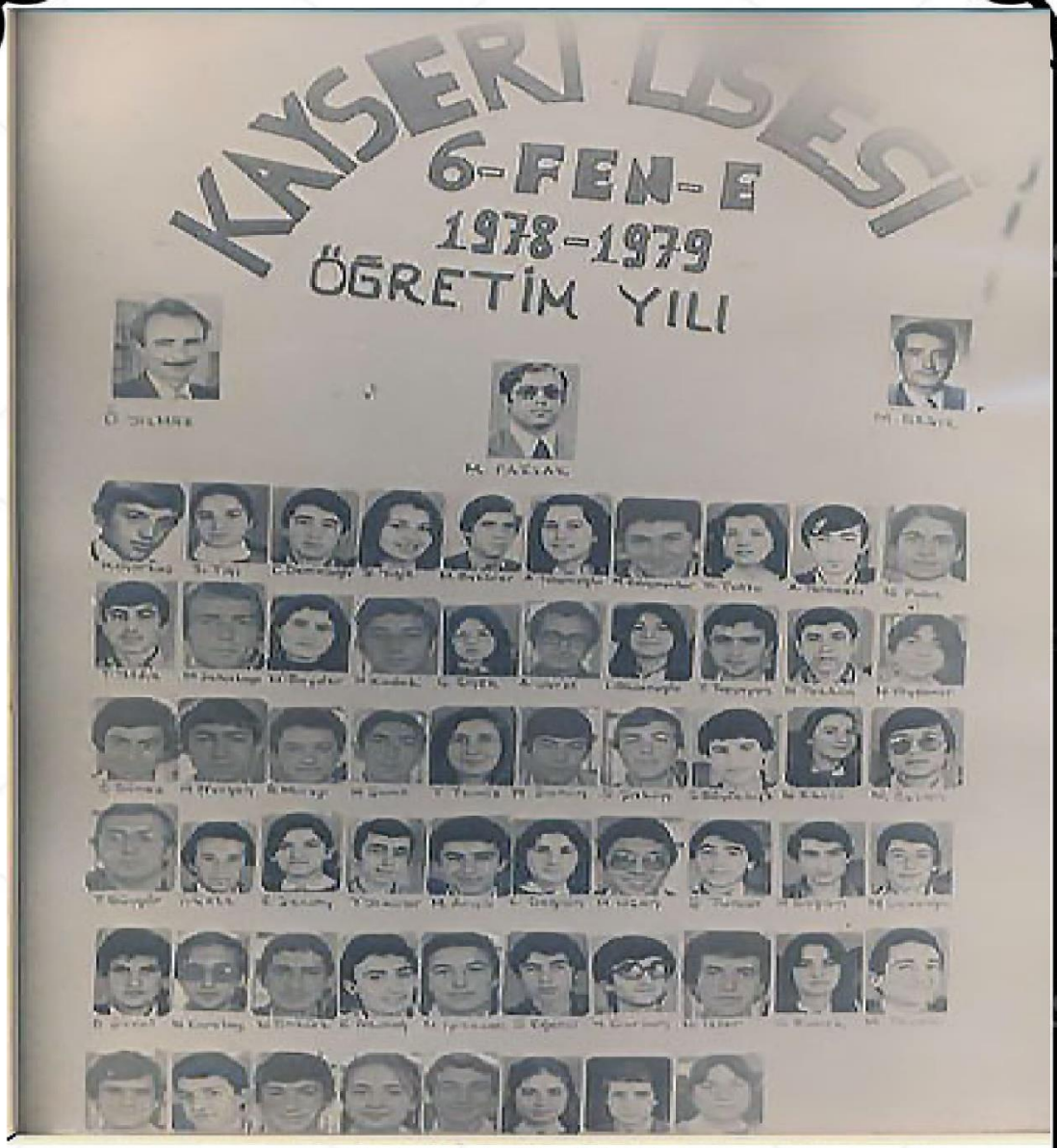

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer…

1978-1979 Öğretim Yılı 6 Fen E

Öğretmenleri;

Mehmet Bediz, Mustafa Parlak, Ö.Şener

Öğrencileri;

Mehmet Uçarkuş, Cemal Demircioğlu, Senem Yiğit, Muzaffer Bekarer, Hatice, Metin Karamanlargil, Ayşe, Taner Yıldız, Çiğdem Çicek, Numan,Bülent Miran, Tülay, Sakıp, Necla Ekici, İsmet Çete, Emine, Mehmet Arıslı, Hasan Uçan, Şükrü Tuncer, Halit, Mehmet Dedeoğlu, Mehmet Birol Şenol, Eray, Yunus Dursun, Salih Nejat İplar, Gülcan Eslek, Hamdi Kınaş, Hülya Kocabay, Basri Atalay, Nergis Çalışkan, Nimet Emeklioğlu,

Fotoğraf 200: 1978-1979 öğretim yılı 6 Fen E sınıfı öğretmen ve öğrencileri

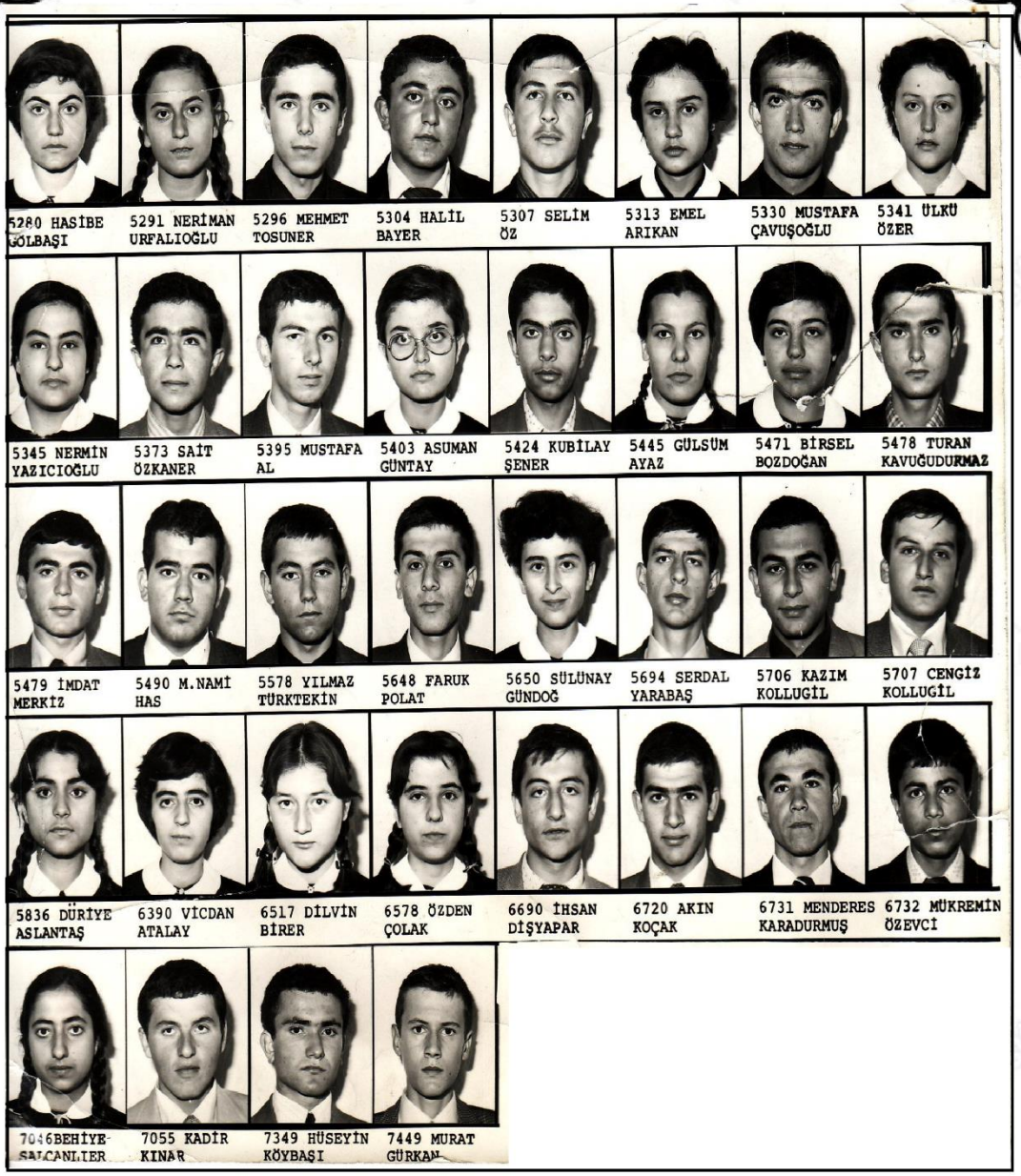

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer...

1981-1982 Öğretim Yılı 6 Fen C Sınıfı Öğrencileri:

Hasibe Gölbaşı, Neriman Urfalıoğlu, Mehmet Tosuner, Halil Bayer, Selim Öz, Emel Arıkan, Mustafa Çavuşoğlu, Ülkü Özer, Nermin Yazıcıoğlu, Sait Özkaner, Mustafa Al, Asuman Güntay, Kubilay Şeker, Gülsüm Ayaz, Birsel Bozdoğan, Turan Kavuğudurmaz, İmdat Merkiz, M.Nami Has, Yılmaz Türktekin, Faruk Polat, Dülünay Gündoğ, Serdal Yarabaş, Kazım Kollugil, Dengiz Kollugil, Aüriye Aslantaş, Vicdan Atalay, Dilvin Birey, Özden Çolak, İhsan Dişyapar, Akın Koçak, Menderes Karadurmuş, Mükremin Özevci, Behiye Salcanlıer, Kadir Kınar, Hüseyin Köybaşı, Murat Gürkan.

Fotoğraf 201: 1981-1982 öğretim Yılı 6 Fen C sınıfı öğretmen ve öğrencileri

Fotoğraf 202: Türkan Şoray Kayseri Lisesi'nde 12.04.1973. Mahmut Taşkın (Okul Müdürü), Nurşen Özdamar (Resim Öğretmeni) ile beraber.

Fotoğraf 203: Türkan Şoray Kayseri Lisesi'nde müzik odasında piyano başında

Fotoğraf 204: Türkan Şoray 'ın Kayseri Lisesi ziyaretinde öğretmenlerle (12 Nisan 1973)

Fotoğraf 205: Türkan Şoray kütüphanede memurlar Meryem Kılıç ve Fatma Börekçi ile beraber.

Fotoğraf 206: Hatice Semiha Özbayoğlu 1986-1987 öğretim yılındaokulunu ziyarete gelmişti.

Eşi Reşat Özbayoğlu okul müdürü, kendisi de Fizik- Kimya öğretmeni olarak 1950-1956 yılları arasında Kayseri Lisesi'nde hizmet vermiş, döneminde öğrencileri tarafından "Anaların Anası" olarakanılan HaticeSemiha Özbayoğlu 1986-1987 öğretim yılındaokulunu ziyarete gelmişti. Eski günleri yadedip anıları tazeledik. Laboratuvara gittiik. branşdaşları ile laboratuvardan bir kare. Soldan sağa Yusuf Özmerdivenli, Gençosman Mart, Hatice Semiha Özbayoğlu ve Ömer Köylü görülmektedir.
Ancak Gazete haberinden kaçınılmaz sonu duyuyoruz. Hakkın rahmetine kavuşmuş olan bütün Öğretmenlerimize ve arkadaşlarımıza Allah'tanrahmet, yaşayanlara da sağlıklı ömürler dilerim.

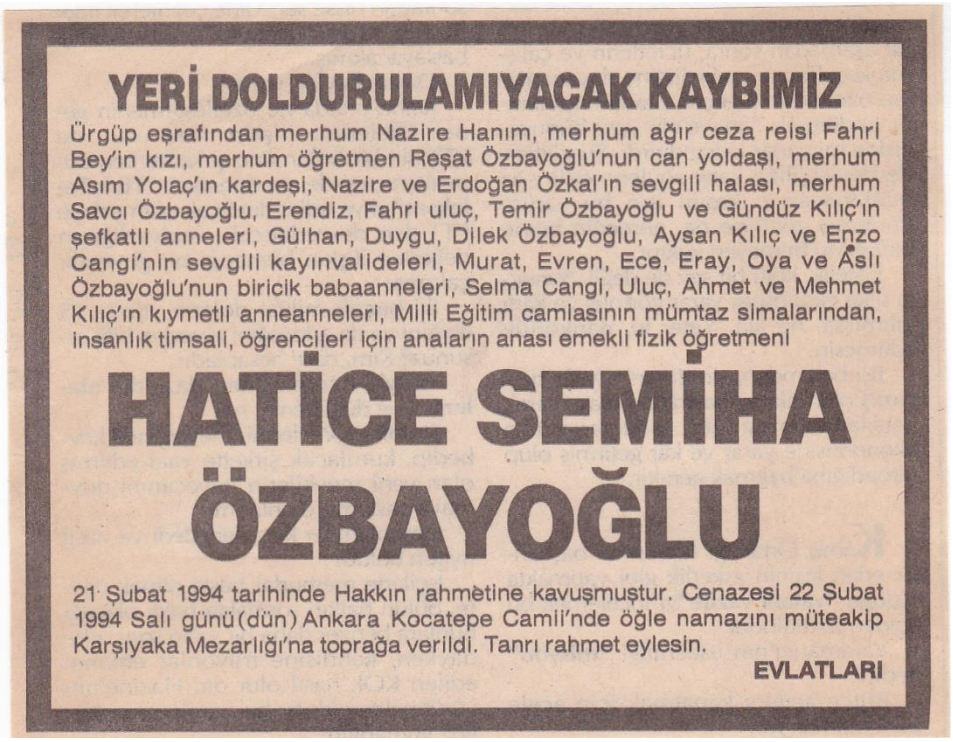

YERİ DOLDURULAMIYACAK KAYBIMIZ

Ürgüp eşrafından merhum Nazire Hanım, merhum ağır ceza reisi Fahri Bey'in kızı, merhum öğretmen Reşat Özbayoğlu'nun can yoldaşı, merhum Asım Yolaç'ın kardeşi, Nazire ve Erdoğan Özkal'ın sevgili halası, merhum Savcı Özbayoğlu, Erendiz, Fahri uluç, Temir Özbayoğlu ve Gündüz Kılıç'ın şefkatli anneleri, Gülhan, Duygu, Dilek Özbayoğlu, Aysan Kılıç ve Enzo Cangi'nin sevgili kayınvalideleri, Murat, Evren, Ece, Eray, Oya ve Aslı Özbayoğlu'nun biricik babaanneleri, Selma Cangi, Uluç, Ahmet ve Mehmet Kılıç'ın kıymetli anneanneleri, Milli Eğitim camlasının mümtaz simalarından, insanlık timsali, öğrencileri için anaların anası emekli fizik öğretmeni

HATİCE SEMİHA ÖZBAYOĞLU

21 Şubat 1994 tarihinde Hakkın rahmetine kavuşmuştur. Cenazesi 22 Şubat 1994 Salı günü(dün) Ankara Kocatepe Camii'nde öğle namazını müteakip Karşıyaka Mezarlığı'na toprağa verildi. Tanrı rahmet eylesin.

EVLATLARI

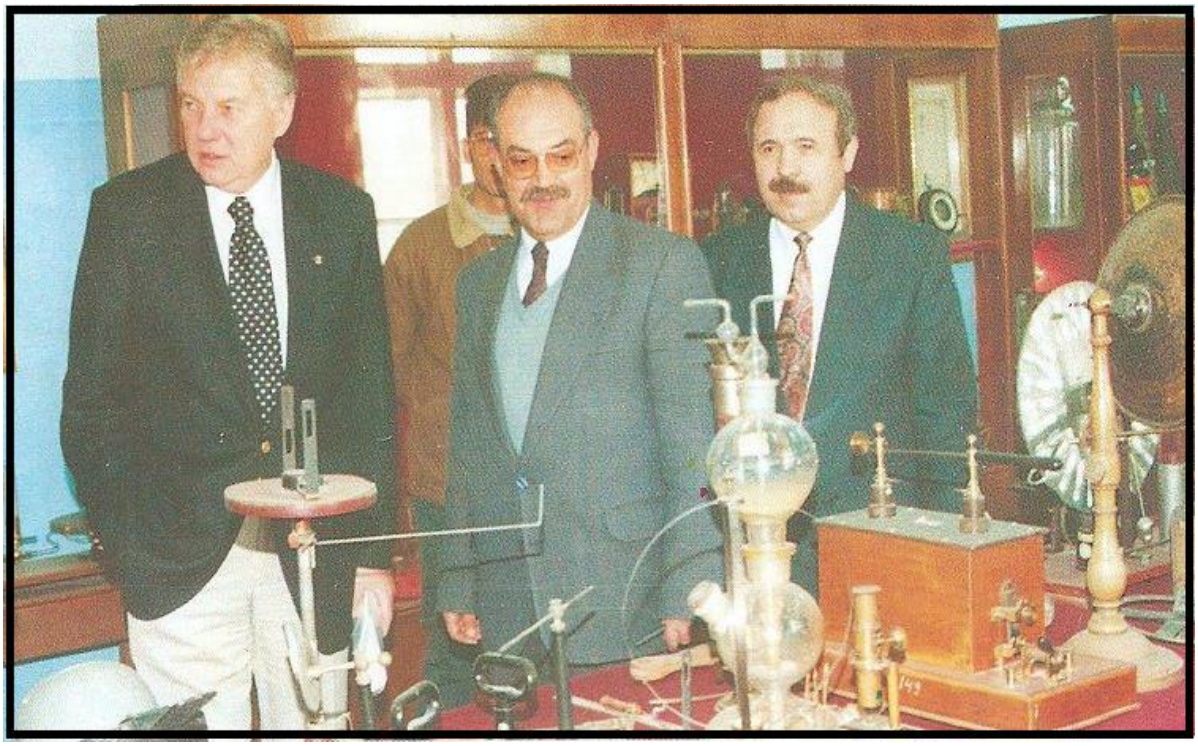

Fotoğraf 207: Göksel Arsoy Kayseri Lisesi 14 Ekim Atatürk Müzesi'nde Okul Müdürü Gençosman Mart ve Müdür Yardımcısı Yusuf Özmerdivenli'den bilgi alıyor.

Fotoğraf 208: Yusuf Özmerdivenli Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk ve Milletvekili Mustafa Elitaş'a Kayseri Lisesi Milli Mücadele Müzesi hakkında bilgi veriyor.

Fotoğraf 209: Yusuf Özmerdivenli Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk ve Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Çelik'e Müzedeki Osmanlı döneminden kalan laboratuvar malzemeleri hakkında bilgi veriyor.

Fotoğraf 210: Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un Kayseri Lisesi Milli Mücadele Müzesi'ni ziyareti
Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk, Mustafa Elitaş (Milletvekili), Mustafa Çelik (Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı), Nurşen Özdamar (Kayseri Lisesi Emekli Öğretmeni) Yusuf Özmerdivenli (Kayseri Lisesi Emekli Fizik Öğretmeni ve Müdür Yardımcısı)

Fotoğraf 211: Milli Eğitim Baakanı Ziya Selçuk'un Kayseri Lisesi ziyareti

Tarihi Kayseri Lisesi'ne gelinirde önünde hatıra fotoğrafı çekilmez mi? Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un Kayseri Lisesi Milli Mücadele Müzesini ziyareti. Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk, Nurşen Özdamar (Kayseri Lisesi Emekli Öğretmeni), Mustafa Elitaş (Milletvekili), Yusuf Özmerdivenli (Kayseri Lisesi Emekli Fizik Öğretmeni ve Müdür Yardımcısı) ve diğerleri…

Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, 50sene önce okuduğu Kayseri Lisesi'ni ziyaret etti.

Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, 50 sene önce okuduğu Taş Mektep olarak adlandırılan Kayseri Lisesi'ne gelişinde kendisi gibi Kayseri Lisesi mezunu eski Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız ile Vali Şehmus Günaydın, Büyükşehir Belediye Başkanı Memduh Büyükkılıç, Kayseri Lisesi Müdürü Ali Durmuş ve diğer yetkililer tarafından karşılandı. Okulun konferans salonunda öğrencilerle bir araya gelen Akar, konuşmasının ardından onların sorularını da yanıtladı.Fotoğraf: AA.

Fotoğraf 212:Hulusi Akar, Kayseri Lisesi Milli Mücadele Müzesi'nde kendi silikon heykelinin yanında otururken.

Fotoğraf 213: Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, 50 sene önce okuduğu Kayseri Lisesi'ni Bakan olarak ziyaret etti.

9.BÖLÜM

KAYSERİ LİSESİ MEZUNLARINDAN İZ BIRAKANLAR VE KAYSERİ LİSESİ'NDEN YETİŞEN KİŞİLERİN BİR KISMI

KAYSERİ LİSESİ SIRALARINDAN MİLLETİN KALBİNE VE TARİH SAYFALARINA...

Bütün şahsiyetlerin; namını ebediyete kadar götüren tarih olmasaydı, şimdiye kadar gelip geçen büyük adamların ismi çoktan unutulurdu.

Büyük adamlarla aynı nesil içinde yaşamak saadetine erenler, onların menkıbelerini bir kaç nesil sonraya kadar hatırlatma şeklinde yaşatırlar. Fakat tarih, bu hatıra ömrünün üstüne çıkarak sadık ve sade kalemiyle sayfalarına geçirdiği şahsiyetleri ebedileştirir.

Turgut Özal'a gelince; onun sevdiği tarihe bile ihtiyacı yoktur. Çünkü o, ta ebediyete kadar yaşayacak olan büyük Türk Milletinin 8.Cumhurbaşkanı vasfını almakla zaten ebedileşmiştir. Bugünkü, yarınki ve sonuncu nesle kadar hatırası unutulmayacaktır.

Turgut Özal ölümü ile yalnız bizi değil, bütün dünyayı mateme boğdu. Şu fani âlemin insanı sürüp götürdüğü boşlukta arkadan söylenenleri duyabilseydi eğer, gözyaşı mürekkebinden çıkan Özal hakkındaki yazılar mezarda o metin adamı ağlatabilirdi.

Turgut Özal'ın ruhu çok sevdiği büyük Türk milletinin meşalesidir. Sönmeyen, sönmeyecek olan bir ateş halinde milletin sinesinde yaşayan Özal için bu neslin eli kalem tutanları çok güzel yazılar yazdılar. Bugünkü nesil onunla beraber yaşamak bahtiyarlığına erdiği için, dili döndüğü kadar onu anlatacak, kadir bilirliğini gösterecek ve tarihe karşı ödevini yapacaktır. Tarih de bu içten gelen duyguların samimi özetini sayfalarında belirtecek ve bu satırlar dünya durdukça kalacaktır.

Türkiye'nin son yıllarına her alanda damgasını vuran, son yüzyılda milletimizin yetiştirdiği ender insanlardan biri olan 8.Cumhurbaşkanımız hakkındaki duyguları derlenerek cilt halinde toplansa, dünya matem edebiyatına şahaser bir örnek olur. Türk milletinin eli kalem tutanları bu konu üzerinde o kadar güzel yazılar yazdılar ki, tarihte hiç bir büyüğün arkasından hiç bir milletin bu kadar yandığı, bu kadar içli ve güzel yazılar yazdığı görülmemiştir.

Anayasa'da ifade edilen laiklik ilkesine gönülden bağlı, bununla beraber özel hayatında dindar olan merhumun bu meziyetine uygun olarak bugüne kadar hiç bir devlet töreninde görülmeyen bir şekilde tekbirlerle, salavatlarla, ilahilerle uğurlayan vefalı Türk milletine selam olsun.

Son on yılda Türkiye'nin gündeminde hep o vardı. Gazetelerde, televizyonlarda velhasıl tüm medyada karşımıza her an o çıkardı. Söylediği her söz, yaptığı her icraat gündemi belirlerdi. Ölümü dahi Türkiye'nin gündemindeki pek çok şeyi unutturarak tek gündem oldu.

İnsanların, kıymeti sağlıklarında hiç bilinmezmiş. Biz de merhumun kıymetini bilemedik. Onu sağlığında çok üzdük, zaman zaman iç politika malzemesi yaptık. Bütün bunlara rağmen o, memlekete hizmet sevdasından hiç bir zaman vazgeçmedi. Amacı hep memlekete hizmet oldu ve milletini çok sevdi.

Ona bu kadar bağlı olduğumuzu, onu bu kadar sevdiğimizi tahmin edemezdik. Ölümü bütün bu duygularımızı netleştirdi. Sevgili Cumhurbaşkanımız, sana Cenab-ı Allah'tan sonsuz rahmet diliyoruz. Nur içinde yat. Mekânın cennet olsun.

Aynı duygular İçinde efsane adam merhum Osman Kavuncuyu'da anıyoruz. Böyle kişilerin tarihe de ihtiyacı yoktur. Çünkü böyle kişilerin adları ta haşre kadar unutulmayacaktır. Bununla beraber tarih ödevini yapacaktır. Tarihe mal olan şahsiyetlerin vasıflarını, amellerini, fiillerini bizzat tarih yazar.

Şurası da bir gerçektir ki Kayseri Lisesi sıralarından geçip de iz bırakanlar, Kayseri Lisesi'nden yetişenler sadece bu kadar değildir. Şüphesiz daha birçok bunlar kadar veya bunlara yakın oranda vatanına, milletine ve insanlığa hizmeti geçen Kayseri Lisesi mezunu iz bırakanlar bulunabilir. Bunların yaşayan veya gelecek nesillere

tanıtılıp, ilham kaynağı olabilmeleri için ilgililerin bizzat veya yakınlarının bu kişilerin özgeçmişleriyle ilgili bilgi ve belgeleri yayınlar veya araştırmacılara ulaştırırlarsa tozlu raflarda zaman selinin önünde kaybolup yok olmasını önlemiş olurlar. Böylece gelecek nesillere rol model örnek olarak ilham kaynağı olmalarını sağlamış olurlar. Kayseri (İdadisi) Lisesi mezunlarından ve Kayseri (İdadisi) Lisesi'nin yetiştirdiklerinden, okuyanlarından onlarca, yüzlerce kişi vatan müdafaasında, milli mücadelede çok önemli roller almışlardır. Ancak o zamanlar soyadı kanunu çıkmadığından yakınlarına da ulaşamadık. Üstelik bunlar 1907'de Kayseri (İdadisi) Lisesi'nden mezun olup, Çanakkale'de ve diğer cephelerde büyük yararlıklar gösteren Başkatipzade Teğmen Ragıp Bey kadar şanslı değiller. Bunu da oğlu Ahmet Emin Güven tarafından hatıraları birçok bilgi ve belgelerle "Yaşam Öyküm" adı altında yayınlanan kitaptan öğreniyoruz.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi daha birçok bunlar kadar veya daha fazla oranda vatanına, milletine ve insanlığa hizmeti geçen Kayseri Lisesi mezunu iz bırakanlar bulunabilir. Bunların hepsine ulaşma imkânımız olmadığı gibi gerekli bilgi ve belgeyi elde edemediğimiz için örnekleme metodu uygulayarak ancak bir kaçını size tanıtabildik.

İnsanlar kendi çevre ve kategorilerinde muhakkak ki bir şöhrete sahiptirler. Bu bakımdan Kayseri Lisesi iz bırakanları, ünlüleri elbette burada yer alan isimlerle sınırlı değildir. Mutlaka eksiklerimiz, ulaşamadıklarımız olmuştur. Ama bu bir ilk adımdır ve ilerde daha da geliştirilmeye açıktır. Kayseri Lisesi tarihini yazacaklara kaynak ve rol model olacaktır.

"Kayseri Lisesi Mezunlarından İz Bırakanlar" bölümündeki kişilerin sıralanmasında da alfabetik sistem uygulanmıştır.

HULUSİ AKAR
1952-

[23]

Hulusi Akar; 12 Mart 1952, Kayseri'de dünyaya geldi. İlkokulu Ahmet Paşa İlkokulu'nda1963 yılında, Ortaokulu Sümer Ortaokulu'nda 1966 yılında bitirdi. 1966-1967 öğretimyılında Kayseri Lisesi'ne kayıt oldu. Lise 1 ve 2'yi Kayseri Lisesi'nde okudu.

Kayseri Lisesi'nde okurken lise son sınıfta birinci dönemin bitmesine 1 ay kala tarih öğretmeni iletartışması sonucunda öğretmeni, hakkında şikâyetçi olur, disipline vereceğini söyler. Ailesi "*Oğlumuzu askeri okula göndereceğiz, disiplin cezası alırsa askeri okula gidemez."* diyerekricada bulunursa da öğretmen kararında ısrarcı olur. Bunun üzerine okul müdürü, tasdiknameverelim başka okula götürün gözünün önünden uzaklaşsın diyerek ailesine çözüm önerisindebulunur. 16.12.1958 tarih ve 10789 sayılı "Tasdikname" ile Kayseri Lisesi'nden ayrılır.

Böylece diplomayı Sümer Lisesi'nden alır. Her zaman olumlu çözümler üretmekte mahir olan öğretmenim, müdürüm rahmetli Mahmut Taşkın Türkiye'ye bir "Genelkurmay Başkanı" ve"Bakan" kazandırmış oldu. 1972 yılında Kara Harp Okulu'nu, 1973 yılında da Piyade Okulu'nutamamladı. 1980 yılına kadar Türk Kara Kuvvetleri bünyesinde çeşitli birliklerde takım ve bölük komutanı olarak görev yaptı.

1982 yılında Kara Harp Akademisi'ni tamamladıktan sonra 7. Piyade Alayı'nda karargâh bölük komutanlığı yaptı. Daha sonra 12. Piyade Tümeni Lojistik Şube Müdürlüğü,

[23] Resim Dergi Anadolu Arşivi'nden alınmıştır. Jale Ahıskalı'ya teşekkür ederiz.

Genelkurmay Genel Sekreterliğinde Plan Subaylığı, Kara Harp Akademisi öğretim üyeliği, Güney Avrupa Müttefik Kuvvetler Komutanlığı İstihbarat Başkanlığı'nda istihbarat subaylığı, Kara Kuvvetleri Genel Sekreterliği'nde plan subaylığı, Genelkurmay Özel Kalem Müdürlüğü ve Bosna-Hersek Türk Kuvvetleri Komutan Yardımcılığı gibi görevlerde bulundu.

1998 yılında Tuğgeneral rütbesine terfi etti. Tuğgeneral olarak 51. İç Güvenlik Piyade Tugay Komutanlığı, Güney Avrupa Müttefik Kuvvetler Komutanlığı Plan ve Prensipler Daire Başkanlığı görevlerinde bulundu. 2002 yılında Tümgeneral rütbesine terfi etti. Tümgeneral olarak Kara Harp Okulu Komutanlığı ve Kara Harp Akademisi Komutanlığı görevlerini yürüttü. 2007 yılında Korgeneral rütbesine terfi etti. Korgeneral olarak Kara Kuvvetleri Lojistik Komutanlığı ve 3. Kolordu Komutanlığı görevlerinde bulundu.

2011 yılında Orgeneral rütbesine terfi etti. Orgeneral rütbesi ile 2011-2013 yılları arasında Genelkurmay II. Başkanlığı görevini yürüttü. 2013 yılı Ağustos ayında itibaren olmak üzere Türk Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na atandı.

15 Temmuz 2016 tarihinde 2016 Türkiye askerî darbe girişimi sonrası Akıncı Hava Üssü'nde darbe girişiminde bulunan askerler tarafından rehin tutuldu. 16 Temmuz 2016 tarihinde düzenlenen operasyonla kurtarıldı. Rehin tutulduğu sürede yerine vekâleten1. Ordu Komutanı Ümit Dündar atandı

Genelkurmay Başkanlığınca, İç Güvenlik Harekâtındaki başarılarından dolayı TSK Üstün Cesaret ve Feragat Madalyası ile ödüllendirilen Hulusi Akar, ayrıca TSK Üstün Hizmet Madalyası, TSK Şeref Madalyası ve bazı ülkeler tarafından çeşitli madalyalar ile taltif edilmiştir.

Orta Doğu Teknik Üniversitesinde Bilgisayar Programlama ve Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinde "Uluslararası İlişkiler" konulu akademik programlara katılmış, doktorasını Boğaziçi Üniversitesinde tamamlamıştır.İngilizce ve İtalyanca bilmektedir.

Hulusi Akar'ın hayatı ve mesleğiyle ilgili detaylar ise oldukça renkli. TSK içinde lakabı 'Seri Paşa'. TSK içinde detaylara takılmadan verdiği hızlı kararlarla tanınan Hulusi Akar, aynı zamanda 'Sivil gibi düşünüp, asker gibi hareket etme' prensibiyle de tanınıyor.

09 Temmuz 2018 tarihli Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile Millî Savunma Bakanı olarak atanan Hulusi Akar, Şule Akar ile evli ve iki çocuk babasıdır. . Oğlu uluslararası ilişkiler - ekonomi temeline dayalı Amerika-İngiltere ekseninde eğitimini tamamlamış, kızı da Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi mezunu bir doktordur.

Nereden Nereye!

Tuğgeneral Hulusi Akar Tunceli-Hozat 51. İç Güvenlik Tugay Komutanı iken. Bu resim 1999-2001 yıllarında Personel Şube Müdürü olan Per.Kd.Binbaşı (şimdi emekli albay) öğrencim Emin Erdem'in albümünden alınmıştır. Kendisine teşekkür ederim.

GÖKSEL ARSOY
(1936- ……..)

1936 yılında Kayseri'de doğmuş, ilkokul tahsilini Ahmet Paşa ve İnönü İlkokullarında tamamlamış. Ortaokulu Kayseri Lisesi Ortaokulun'da bitirmiş: Kayseri Lisesi'ne kayıt olmuş, Lise 1 ve Lise 2. sınıflan Kayseri Lisesi'nde okumuştur.

Babasının İstanbul'a taşınması nedeniyle Lise 3. sınıfı İstanbul Haydarpaşa Lisesi'nde okumuş ve oradan mezun olmuştur.

Spora düşkünlüğü ve babasının Kayseri Hava Üssü'nde çalışması dolayısıyla hava üssündeki imkânlar sebebiyle Kayseri'de ki tahsil hayatı sırasında futbol, voleybol ve atletizm dallarında spor yapmıştır.

İktisat Fakültesine devam etmekte iken 1959 yılında sinemaya geçerek 'SAMANYOLU'' filmiyle yıldız olmuştur. 1968 yılından itibaren on dört yıl boyunca sahneye çıkmıştır. Türk Sanat Müziği icra ederek o yıllarda sinema ve sahneyi beraber yürütmüştür. 1981 yılında sanat hayatına bir süre ara vermiştir. Daha sonra bir reklam şirketi kurarak sanat hayatındaki şöhretin ve Kayserili olmanın tabi neticesi ticari hayatında da çok başarılı olmuştur. Halen SODER (Sinema Oyuncuları Derneği)Başkanlığı ve İstanbul Tenis Kulübü Başkanlığı'nı yürütmektedir.

Sanat hayatında çok sayıdaki eski filmleriyle, çeşitli sinema ve televizyon kanalları vasıtasıyla sevgili seyircilerinin huzurunda olurken: son yıllarda diğer sanatçılar gibi modaya uyarak özel televizyon kanallarında dizi filmleri yapmaktadır.

KAYSERİ LİSESİNDEN BİR GÖKSEL ARSOY GEÇTİ…

Hülasa Kayseri Lisesi'nin her mezunu bir meşale olmuş, binlerce meşale tutuşturmuş, vatan sathını aydınlatmıştır.

İşte bu meşalelerden birisi de: Bir Yeşilçam devi, Yeşilçam'ın altın çocuğu GÖKSEL ARSOY...

Göksel Arsoy Yeşilçam'da stardı. Sarı saçları, mavi gözleriyle Türk Sineması'na "Altın çocuk" olarak damgasını vurdu. Oynadığı filmlerle gönüllerde taht kurdu. Seyircilerini sevgi dolu romantizmden yürek hoplatan maceralara sürükledi.

Yeşilçam filmlerinin sıcaklığı ve keyfi hâlâ hafızalarımızdadır. Bu filmleri bize unutulmaz kılan bazı oyuncular vardır ki Göksel Arsoy da bunlardan birisidir...

Türk sinemasını tarihe "Yeşilçam Filmleri" diye yazdırmış ve hâlâ sevgiyle, saygıyla anılan yönetmenler, oyuncular, senaristler vardır. Göksel Arsoy da oyuncular arasında Yeşilçam filmlerinin unutulmaz jönlerinden biri...

Unlü Sanatçı Göksel Arsoy'da Kayseri Lisesi'ni ziyaret etti. Kayserili ünlü sinema sanatçısı Göksel Arsoy, Kayseri'ye gelerek özlem giderdi.

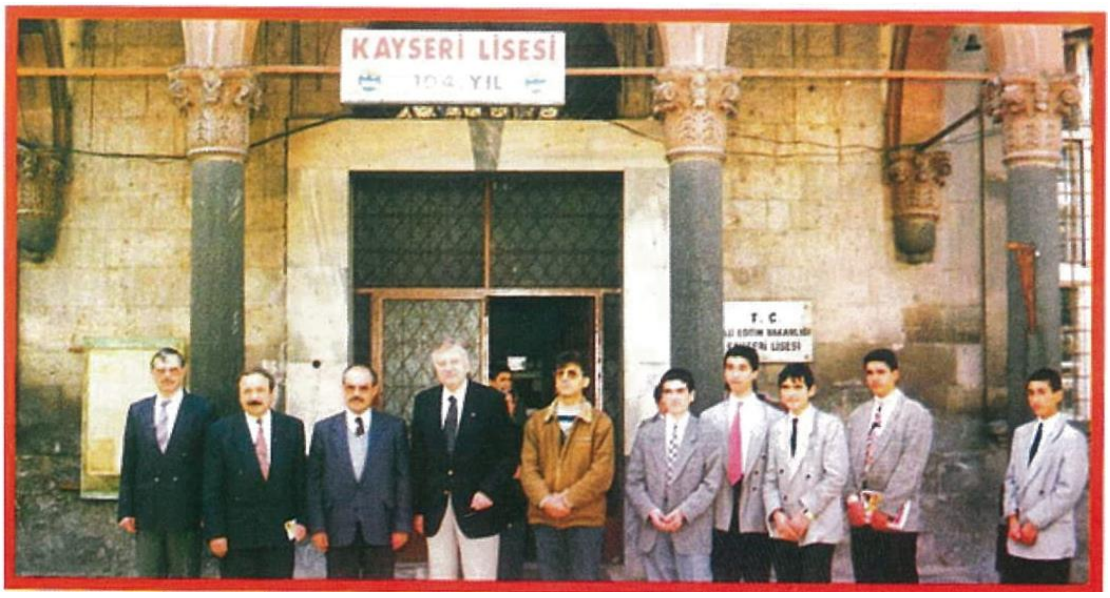

Fotoğraf 214: Okulumuzun yetiştirdiği ünlü sanatçılardan Göksel Arsoy da okulumuzu ziyaret etti

Öğrenim gördüğü Kayseri Lisesi'ne gelen ve okul yöneticileri ile sohbet eden Göksel Arsoy, daha sonra liseli gençlerle sohbet etti ve onlara Kayseri'de geçen anılarını anlattı. Lise yıllarını yeniden yaşayan Göksel Arsoy, eski Kayseri'yi anlatırken, Kayseri'de ki hızlı yapılaşmadan kentin tanınmaz bir hale geldiğini söyledi ve Kayseri'nin geniş caddelerinden övgü ile söz etti. "*Kayserimizin kıymetini biliniz. Planlı imarı, geniş caddeleri, tarihi eserleri ile bulunmaz bir kıymettir. Hele hele Erciyes bulunmaz bir nimettir. Erciyes'i seyrettiğinizde, havasını teneffüs ettiğinizde bir kat daha gençleşirsiniz.*" dedi. Öğrencilere, sinema sanatı hakkında geniş bilgiler aktaran Göksel Arsoy, gençlerin sinemaya yönelmelerini istedi,

insanların yaşamları boyunca zevkli bir işe sahip olmalarının ancak sanata ilgi göstermeleri ile mümkün olabileceğini söyledi.

Fotoğraf 215: Göksel Arsoy Kayseri Lisesi idarecileri ve öğrencileri ile okul bahçesinde

Kayseri Lisesi öğrencileri, Göksel Arsoy'a yıllar öncesini bir kez daha yaşatırken, Arsoy'un zaman zaman durgunlaştığı ve hatıraları ile başbaşa kaldığı gözlendi. Ünlü sanatçı, daha sonra Hava İkmal Bakım Merkezine giderek burada uçakları gezdi ve çok sevdiği havacılık çalışmaları ile ilgili bilgileri aldı.

17 yaşına kadar kaldığı, son 35 yıldır da hiç gelmediği Kayseri'ye geldikten sonra tarihi Kayseri Lisesi'nde, öğrenci kardeşlerim, sınıf arkadaşlarım dediği gençlere sinema üzerine bir konferans veren Göksel Arsoy, dünyada sinemanın 1948'den sonra ticari meta haline geldiğine dikkat çekti. Arsoy, halen "Türk Sineması" denince akla siyah beyaz eski "sanat değeri" olan filmlerin geldiğini iddia ederek şöyle konuştu:"*Türk sinemasının tarihi tam belli değil. İlk Türk filmi ne zaman çekilmiş o da belli değil. Ancak biz ilk Türk filminin 1914'te çevrildiğini kabul ediyoruz."* dedi.

Okulun konferans salonu'nda "Türk Sinemasının Dünü Bugünü" konulu konferansında öğrencilere ve dinleyecilere Türk Sineması hakkında geniş kapsamlı bilgiler verdi Daha sonra Göksel Arsoy öğrencilere, gençlere "*Tecrübeli insanlardan öğretmenlerimizden çok bilgi alın*." dedikten sonra, okul müzesini gezdi, eski sınıfında sıraya oturdu, pansiyon yemekhanesinden yemek yedi, anılarını anlattı.

Fotoğraf 216: Göksel Arsoy Kayseri Lisesi öğrencileri ile yemekhanede yemek yerken

Göksel Arsoy İstanbul'da bir gazeteciye verdiği röportajında muhabirin:" **Göksel Arsoy, bir büstü dikilsin, ya da bir sokağa ismi verilsin ister mi**?" sorusuna:

*-Ben Kayseri doğumluyum. Bir sokağa adımın verilmesini çok arzu etmeme rağmen Kayseri bunu yapmadı. Maalesef sanatçıya kıymet veren, sanatçıya sahip çıkan il değil orası. Bugüne kadar beni ne hatırladılar ve davet ettiler ne benim farkımdalar. Onlardan bir şey beklemiyorum artık. Onlardan hiçbir talebim yok. Kayseri bana hiçbir şey yapmadı.***"**diyerek sitem etti.

- 77 yaşındasınız ve çok sağlıklı görünüyorsunuz, kendinize İyi bakmışsınız. Böyle sağlıklı olmanızı neye borçlusunuz?

- Sinirli insandan uzak dururum. Sinirli, kavgacı, negatif, devamlı huzursuz devamlı ölüm kalım, hastalık, hastane konuşan insanlarla aynı mecliste olmam. Sigara içmem, spor yaparım.

-Uyguladığınız perhiz var mı?

-Yemeği bir gün fazla kaçırırsam 3 gün yediğime dikkat ederim dedi.

Kayserili yetkililerimizden ve Belediyelerimizden bu hatamızın telafisini arzu ediyorum[24].

[24] Yusuf Özmerdivenli, Dergi Anadolu, Nisan 1997, S.11, s.26-27.

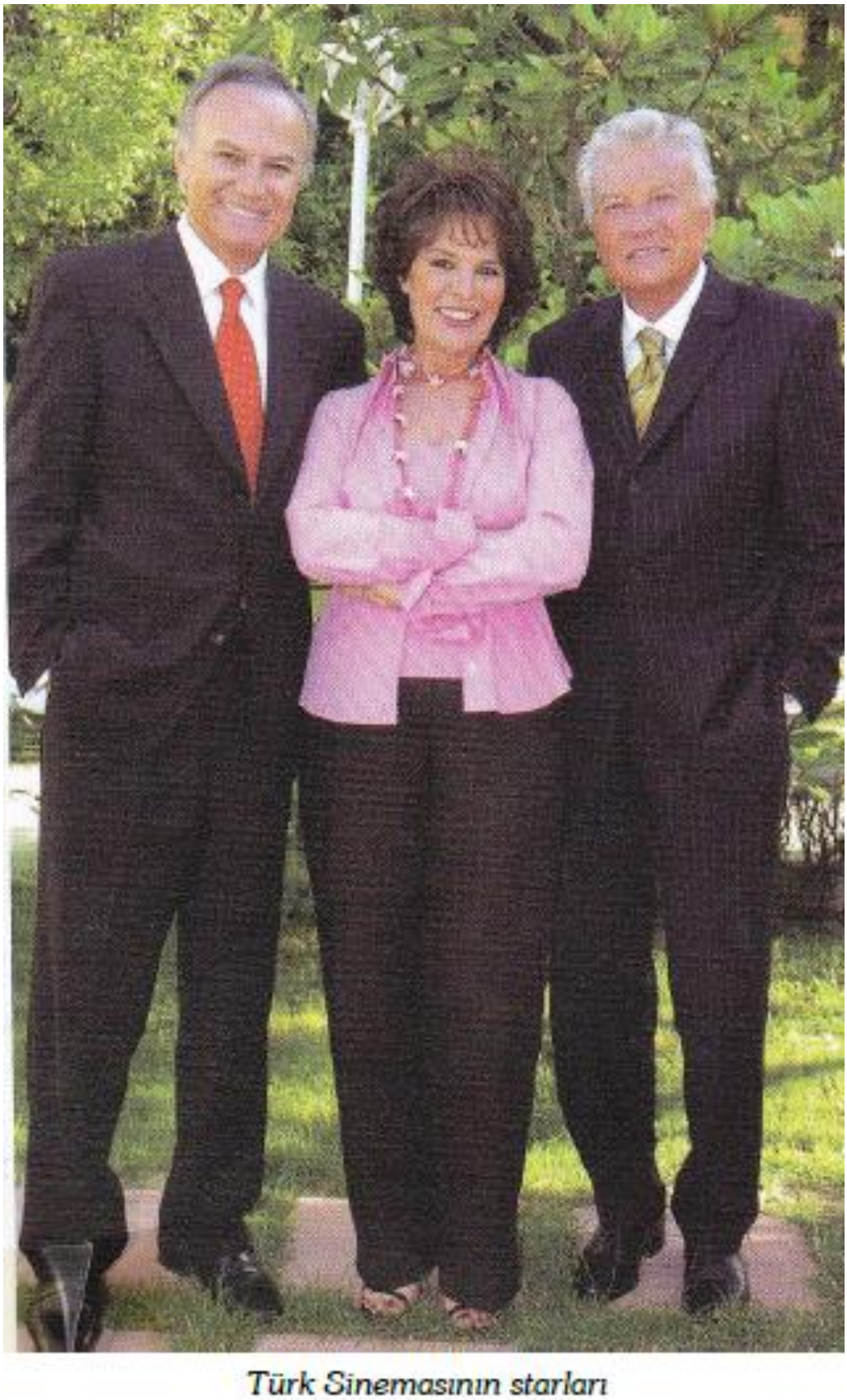

Fotoğraf 217: Kayseri Lisesi'nde okuyan Göksel Arsoy, arkadaşları Hülya Koçyiğit ve Ediz Hun ile.
(Bu resim Emir Kalkan,İrfan Birol ve Murat Yerlikhan'ın "Kayseri Meşhurları Kitabı" ndan alınmıştır. Teşekkür ederiz.)

NİYAZİ BAHÇECİOĞLU
1933-2013

Bahçecioğlu, Kayseri eşrafından, Hallaçoğlu mahallesi sakinlerinden İbrahim Efendi'nin oğludur. Kayseri, 1933 doğumludur. İlköğrenimini Ahmet Paşa İlkokulu'nda, orta ve lise öğrenimini ise, Kayseri Lisesi'nde tamamladı. Bir yıl iktisat fakültesinde okuduktan sonra, girdiği İstanbul Üniversitesi Maçka Teknik Okulu'ndan inşaat mühendisi olarak mezun oldu. Kayseri'de Karayolları 6.Bölge Müdürlüğü Köprüler Bölümü'nde 2,5 yıl çalıştıktan sonra, askerlik görevini ifa edip, serbest müteahhitliğe başladı. 1963-1973 yılları arasında Kayseri, Bursa, Trabzon ve Ankara'da yaptığı inşaat işlerinde istenilen neticeye ulaşamamış, 10 yıllık bilançoyu zararla kapatmıştır. 1973 seçimlerinde CHP saflarına katılması ve belediye başkanlığına seçilmesiyle, şans, yeniden yüzüne gülmeye başlamış, kötü günler geride kalmıştır. Evli, 3 çocuk babası olan Bahçecioğlu, biraz İngilizce de bilmektedir.

Belediye başkanlığı koltuğuna oturan Bahçecioğlu, ilk günlerinde çalışma ve hareketleriyle demokrasi örneği veriyordu. Gerek personeline, gerekse belediyeye işi düşen kişilere, taraf tutmadan hareket ediyordu. Hatta birkaç meclis üyesiyle birlikte, seçimi kaybeden eski Belediye Başkanı Mehmet Çalık'ı ziyarete gidip, yarım kalan eserlerini tamamlayacağını ve bazı hususlarda kendisine yardımcı olması ricasıyla olgunluk göstermiştir.

Mehmet Çalık'ın ayrılmasıyla, borçsuz bir belediye, çok miktarda değerli arsalar ve yüksek meblağa sahip bir bütçe Niyazı Bahçecioğlu'na miras kaldı.

Bahçecioğlu, ilk iş olarak, üniversite sahası içinde kalan bugünkü asfalt tesislerini yaptırmış; ayrıca, dolmuşçulara verdiği sözü tutarak çalışma ruhsatı vermiştir.

Onun unutulmayan en iyi hizmetlerinden birisi belediye ekmek fabrikasının yapılarak, hizmete açılmasıdır. Bedeli borçlanmak suretiyle, Almanlarca kurulan bu modern fabrika, şehrin ekmek sorununa cevap verecek niteliktedir. Karpuzatan'da geniş bir alan üzerine kurulan bu fabrika ile şehrimize güzel bir eser daha kazandırılmış oldu. Yeraltı çarşısı, Çalık tarafından yaptırılmaya başlanmış, büyük bir kısmının betonları dökülmüştü. Geri kalan kısımlar da Bahçecioğlu tarafından tamamlanarak halkımızın hizmetine sunulmuş ve belediyeye gelir getirmesi sağlanmıştır.

1977 seçimlerine girmeden önce açılan belediye hastanesiyle doğumevi de, Bahçecioğlu'nun hizmetleri arasındadır. Fuar sahası içerisine, karşılıklı olarak yapılmış olan bu binalardan birisi Merkez Komutanlığı'na diğeri de Sağlık Bakanlığı'na devredilmiştir. Yeni belediye sarayının büyük bir bölümünü de Bahçecioğlu zamanında yaptırılmıştır. Çalık zamanında istimlâk edilen çevreyol üzerindeki park yeri de, onun zamanında düzenlenerek, ağaçlar diktirilmek suretiyle bugünkü park haline getirilmiş ve İnönü Parkı adıyla halkın hizmetine sunulmuştur. Çevreyol boyunca, geniş bir alan üzerinde uzanan parkın diğer kısımları da hizmete sokulduğunda, şehrimizin görünüşü ve havası değişecek, halk güzel bir mesire yerine kavuşmuş olacaktır.[25]

Niyazi Bahçecioğlu Kayseri'de üç dönem Belediye Başkanlığı yapmıştır.

10 Mart 2013 Pazar günü Erciyes Üniversitesi Hastanesi'nde hayata veda etti. By-Pass olmuştu. Cenazesi 11 Mart 2013 tarihinde, Cami Kebir'de kılınanöğle namazını müteakip Kayseri Şehir Mezarlığı'ndaki aile kabristanına defnedildi[26].

[25] Necmettin Çalışkan, Kuruluştan Günümüze Kayseri Belediyesi, Kayseri 1995.
[26] Kadir Dayıoğlu, Kuruluştan Günümüze Kayseri Belediye Başkanları, Kayseri Nisan 2020.

PROF.DR. JALE BAYSAL
1926-2009
KÜTÜPHANECİLİĞİN ADI PROF.DR. JALE BAYSAL

Prof. Dr. Jale Baysal'ın Kayserili olduğunu kültürün içinde yaşayan çoğu insanlar bilmezler. Oysa o Türkiye'de etkinliği olan bir bilim kadınıdır ve üstelik bu ülkenin yetiştirdiği Tarık Buğra gibi bir yazarın da eşidir.

Jale Baysal 1926 yılında Kayseri'de doğar. İlk ve orta öğrenimini burada tamamlar. Daha sonra yüksek tahsil için İstanbul'a gider ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde eğitimine devam eder.

İstanbul Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü'nün ilk doktora öğrencilerinden biri olur. Akademik kariyerine bu bölümde devam eder. Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği (ÇYDD) kurucularından da olan Prof. Dr. Baysal mezuniyetinden sonra Beyazıt Kütüphanesi'nde çalışmaya başlar.

1963'te Almanya'dan davet edilen Prof. Dr. Rudolf Juchhoff'un kurduğu bölüm Ankara Üniversitesi'nin ardından Türkiye'de ikinciydi. Juchhoff'la birlikte bölümün kuruluşunda Meral Şenöz Alpay ve Jale Baysal vardır.

1974-1994 yılları arasında kütüphanecilik bölümünün başkanlığını yürütür.

Prof. Dr. Baysal, 11 yıl süreyle Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Semineri Kütüphaneciliği görevini yerine getirir. Edebiyat Fakültesi Genel Kütüphanesi'nin kuruluşundan sonra burada önce uzman sonra müdür olarak görev yapan Baysal, 1972'de doçent, 1982'de profesör unvanını alır. Baysal, emekli olduktan sonra Kadın Eserleri Kütüphanesi'nin kuruluşunda da önemli katkılarda bulunur.

İstanbul'da bulunan Kadın Eserleri Kütüphanesi'nin ve Tarih Vakfı'nın da kurucu üyelerinden olan Baysal, Prof. Dr. Ayşe Buğra'nın da annesidir. Bu arada Şişli Esentepe Mahallesi'nde 45 yıldır oturduğu 2 katlı binanın yanına inşa edilen 7 katlı iş merkezi binasıyla mücadele başlatır. 4 kata izin verilen bölgede başlatılan mücadelenin gerekçesi binanın güneşini kesmesidir ancak Baysal, arka bahçesinde yapılan binaya karşı sürdürdüğü mücadeleyi sonunda kaybeder.

Baysal'ın çalıştığı alan üzerine Kütüphaneciler Derneği'nce basılmış kitapları bulunuyor. İşte onun eserleri:

1 Okuldan Dönerken

2.Cennetlik İbrahim Efendi İbrahim Mütefferika (Oyun)

3.Ders geçme ve Kredi Sistemine Göre Kütüphanecilik

4.Çağdaş Toplum Değerleri.

Türkan Saylan'a yazdığı bir mektupta şöyle söyler:

"*Mina Urgan "Bir Dinazorun Anıları" adlı kitabında benden "Gerçek bir kitaplık uzmanı olduğu için, her şeyi bilen dostum Prof. Dr. Jale Baysal" olarak söz ediyor. (...) Kayseri'de doğdum. Kayseri Lisesi bir erkek lisesiydi. Atatürk'ten sonra kız öğrencileri de almaya başladılar. Eğer bu uygulama olmasaydı ilkokuldan sonra okuyamazdım. İzmir'de, İstanbul'da kız liseleri vardı ama ailemin beni oralara gönderecek gücü yoktu. Batı müziğini tanıma konusunda da Atatürk'e çok borçluyum. Daha da çok şey söylenebilir."*

Hasan Keseroğlu'nun yaptığı söyleşilerden oluşan "Akıl ve Yürek Bir Cumhuriyet Kadınının Tanıklığı Jale Baysal ile Söyleşi" başlıklı kitapta Baysal'ın yaşamıyla ilgili bilgilere de yer verir. Türkiye'de kütüphanecilik alanında yaptığı çalışmalarla tanınan Prof. Dr. Jale Baysal Alzheimer hastalığına yakalanır. Uzun süre tedavi görür.

84 yaşında 13 Ağustos 2009 günü hayata gözlerini yumar.

Abdullah Gül, Prof. Dr. Jale Baysal'ın vefatı nedeniyle bir mesaj yayımlar.

"*Değerli bilim insanı Prof. Dr. Jale Baysal'ın vefatından derin üzüntü duydum. Kütüphaneciliğin gelişmesindeki öncü çalışmalarıyla ülkemize önemli hizmetlerde bulunan*

Prof. Dr. Jale Baysal, daima saygıyla hatırlanacaktır. Kendisine Allah'tan rahmet, ailesine ve bilim dünyamıza başsağlığı diliyorum."[27]

ALİ BEKARLAR

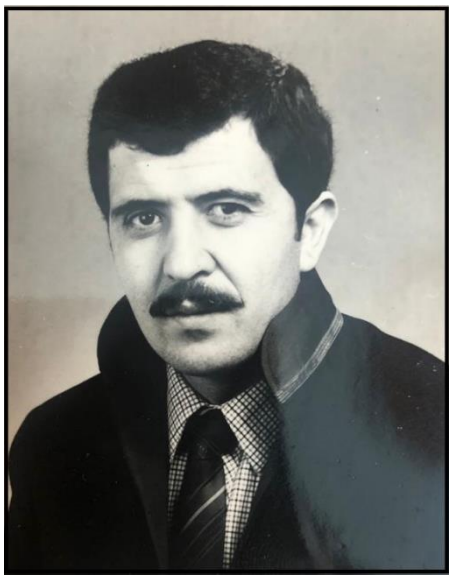

Bekârlar ailesinin 4 evladının 4'üncüsü olarak 1948 yılında dünyaya geldim. Rahmetli babam, Hacı Mehmet Bekârlar, Kayseri Sümer Bez Fabrikası'nın kuruluşundan itibaren dokuma işçisi olarak çalışmıştır. 1948 yılında doğumumla babama verilen 90 Lira Hacısaki Mahallesi Çapar Sokak'taki evimize elektrik çekilmesini temin etmiş oldu. Sümer Bez Fabrikası'nın Kayseri'de yaşayan diğer aileler gibi benim aileme de önemli katkıları olmuştur. Babamı ortaokul 2'nci sınıftayken kaybettim, tahsil hayatımı annem ve büyük ağabeyim Mustafa Bekarlar'ın desteğiyle yürüttüm.

Lise eğitimimde yaşadığım bir anımdan bahsetmek istiyorum. 1960 yılında meydana gelen askeri darbe sonrası 27 Mayıs günü ülkemizde bayram olarak kutlanmaya başlamıştı. Yine bir 27 Mayıs bayram günü, ben Lise 2'nci sınıfta iken okul olarak resmigeçit sırasında, birçok Türk Büyüğü'nün vecizeleri yanında; Ziya GÖKALP'in "Türk milletindeniz, İslam ümmetindeniz, Garp medeniyetindeniz." vecizesi tek pankarta sığmadığından üç pankarta yazılmıştı. Her sınıfın önündeki iki kişi pankartlardan birisini taşırdı. Ben de bu pankartlardan birini taşımıştım. Resmigeçit töreni ve pankartlar gazeteciler tarafından fotoğraflanıp haber yapılmış, kasıtlı olarak sadece ''İslam ümmetindeniz.'' pankartının resmi çekilip Tarihi Kayseri Lisesi'nde Ümmetçilik yapılıyor diye haber yapılmış, bu haber üzerine Bakanlık müfettişleri gelmiş, müdürümüz rahmetli Mehmet Ateşoğlu soruşturma geçirmişti. Soruşturma sonrası, müdürümüz Adana Kız Lisesi edebiyat öğretmenliğine, sonra da İstanbul Pertevniyal Lisesi edebiyat öğretmenliğine atanmış bu olaydan sonra 1965 genel seçimlerinde Adalet Partisi'nden milletvekili olarak meclise katılmıştır.

"1970 yılında avukatlık stajına başladım. 1971 yılı Nisan ayında 109'uncu dönem yedek subaylık görevine başlayıp 1972 yılı Eylül ayında tezkere aldım.

Avukatlık görevime 1973 yılında Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nde hukuk müşaviri olarak başladım. Rahmetli Mehmet Çalık ve rahmetli Niyazi Bahçecioğlu ile görev yapıp 1976 yılında serbest avukatlığa başladım. 1978 yılında Kayseri Barosu yönetim kurulu üyeliğine seçilip 2011 yılına kadar yönetimde genel sekreterlik- saymanlık- Kayseri Baro Başkanlığı ve Türkiye Barolar Birliği delegeliği görevlerinde bulundum.

Eğitimcilik, mesleğimiz ile bağdaştığından staj döneminde Atatürk Ortaokulu'nda, Belediye Hukuk Müşaviri iken Sanat Lisesi'nde, yöneticilik yaparken Erciyes Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu'nda derslere girdim.

[27] Sıvacı, Kayseri'de İz Bırakanlar, Kayseri 2010

Avukatlık mesleğini icra ederken birçok müvekkilim oldu, kurumsal olarak Kayseri Ticaret Odası Hukuk Müşavirliğini 11 yıl, Şeker Fabrikası ve Pancar Kooperatifi vekilliğini 12 yıl, Karsu Tekstil Fabrikası ve Molu Ailesi'nin ise 23 yıl vekilliğini yaptım.

Kayserimizin sosyal hayatında birçok katmanda görevler yapmak onuruna eriştim. Bu cümleden olarak, MHP'de 1977 yılında rahmetli Av. Nevzat Türkten başkanlığında il yönetiminde başladığım yöneticilik görevlerimi, diş doktoru Halit Erkiletlioğlu- Gazeteci yazar Hasan Sami Bolak, rahmetli eğitimci Zeynel Timur ve Necati Eravşar yönetimlerinde görev aldım. 1980 darbesinden sonra rahmetli Alpaslan Türkeş ve genel merkez yöneticilerinin mahkemelerde vekilliğini icra ettim.

Kayseri Türk Ocağı'nda üye olarak bulundum, bir dönem yönetim kurulu üyeliğini yaptım. Kızılay Genel Kurulu üyesi olarak hizmet verdim. Çevre Dostları Derneği kurucu üyesi olarak çalışmalarım oldu.

Kayseri Spor Kulübünde, uzun yıllar genel kurullarda üye olarak, kulüp yönetim kurulu üyeliği, disiplin kurulu üyelikleri görevlerinde bulundum. Futbol Federasyonu bünyesinde, hakem gözlemciliği, temsilcilik, il disiplin kurulu üyelikleri, stat denetçiliği görevlerinde bulundum. Faal Hakem ve Gözlemciler Derneği kurucu başkanlığı; Hakem Komitesi başkanlığı ve komite üyeliği görevlerini icra ettim.

Evli, 3 çocuk babasıyım, 3 torun sahibiyim.

Sayın Hocam, 50 yılı aşan avukatlık meslek hayatım benim için onur dolu geçmiştir. Hukuk devleti, bağımsız yargı ve güçlü savunma ilkelerini benimseyip, her fırsatta Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bekası için çaba sarf ettik. Genç meslektaşlarımın da meslek saygısı ve sevgisi ile ülkemiz için hayırlı çalışmalar yapmasını temenni ediyorum".

HÜSEYİN CÖMERT

1946 yılında Kayseri Merkez Vekse Köyünde doğdu.

Ana tarafından İbrahim Sancaktar (Emirmehmetoğulları), baba tarafından Hatipoğulları'na mensuptur. Dedesi Hüseyin Kutulamare'de, kardeşleri Kara Ali ve Kara Ahmet Çanakkale 'de şehit düştüler.

İlkokulu tek öğretmenin okuttuğu beş sınıflı birleştirilmiş Vekse okulunda(1954-1959), Ortaokulu (1959-1962) Gesi'de, 1962-1965 Kayseri Lisesi'nde okudu. Anası Elmas Cömert'ten kitap okumanın kutsiyetini, Türk folklorunun inceliklerini ve halk türkülerini öğrendi.

1968 Konya Selçuk Eğitim Enstitüsü FKB bölümünden mezun oldu. 1968-1971 Kayseri İmam Hatip Okulunda öğretmen olarak çalıştı. Ekim 1971 Polatlı Topçu Okulu'nda yedek subay öğrenci, 1 Nisan 1972 Topçu okulundan mezun oldu. Erzincan 59.Top. Er Eğitim Tugayın da Asteğmen olarak askerlik görevini tamamladı. 1973-1975 Kayseri İmam Hatip okulunda öğretmen. 1974-1977 Türkiye genelinde 400 şubesi bulunan Büyük Ülkü Dernegi'nin Genel Başkanlığını yaptı. 1975-1977 Kayseri Kız Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüsü'nde öğretmenlik, 1977-1979 Kayseri Atatürk Sağlık Meslek Lisesinde öğretmenlik, Nisan 1979 öğretmenlikten istifa. Beş yıl işçi-amele olarak çalıştı. 1984–1989 Atatürk Sağlık Meslek Lisesi'nde öğretmen olarak çalıştı.1989-1993 Kayseri İl Kültür Müdürlüğü görevinde bulundu.Bu görevde iken Kayseri ile ilgili ilk defa belgeye dayalı bilgiler ihtiva eden sekiz eser: ***Ahmet Nazif Efendi'nin Kayseri Meşhurları*** *(Hazırlayanlar, Messerret-Haydar Diriöz),Emir Kalkan-**Kayseri ve Yöresi Ağıtları**, Halit Erkiletlioğlu-**Kayseri Tarihi**, Hidayet Özkök-**Çanakkale'den Hicaza Harp Hatıraları,** Ali Yeğen-**Kayseri Tarihi Eserleri**, Mehmet İnbaşı-**16.Yüzyıl Başlarında Kayseri**, Hüseyin Cömert-**Kayseri'de İlk Nüfus Sayımı 1831, Kayseri'de Okuma Alışkanlığı*** isimli kitapları mesai arkadaşları ile birlikte yayımlayarak Kayseri kültür hayatına kazandırdılar.

Şubat 1993-Eylül 1993, Zonguldak İl Kültür Müdürlüğü'nde şube müdürü olarak çalıştı ve Safranbolu evlerinin onarımına idareci olarak katılarak destek verdi.

Eylül 1993 Erciyes Üniversitesi'ne nakil oldu. Burada şube müdürü ve sağlık kültür ve spor daire başkanı olarak 2001 yılına kadar görev yaptı. Mehmet Çayırdağ ile birlikte Kayseri Valiliği Özel İdare Müdürlüğü arşivinde bulunan yüzlerce tahrir defteri ve evrakın kâğıt fabrikasına gitmesini önleyerek bu belgelerin Erciyes Üniversitesi KAYTAM arşivine naklini sağladılar. 2001 Eylülünden 2010 Eylülüne kadar KAYTAM (Kayseri Ve Yöresi Tarih Araştırmaları Merkezi) da uzman olarak araştırma yaptı.

Köylerle ilgili belge ve bilgiye dayalı ilk eserleri de yayımlamayı başardı.

Eserleri:

1-Kayseri'de İlk Nüfus Sayımı 1831, Kayseri 1993
2-Tavlusun -2007
3-19.Yüzyılda Kayseri- 2007
4-19.Yüzyılda Talas -2008
5-Koramaz Vadisi- 2008
6-Gesi Vadisi- 2010
7-Kayserili Mustafa Remzi Bey'in Hatıraları Balkan-Sarıkamış Günlüğü- 2013
8-Germir-2014
9-1844-1875 Yıllarında İncesu-2010
10-Türkçü Gazeteci Yunus Bekir (Yaşar Elden ile birlikte)-2010
11- Deyişler Şiirleriyle Ali Rıza Önder, (Bahri Çoşkun ile birlikte) 2020.

Katıldığı Sempozyumlar ve Sunduğu Bildiriler:

1-Erciyes Ünv.3'üncü Kayseri Ve Yöresi Tarih Sempozyumu, 1873 yılında Zincidere-2003

2-Erciyes Ünv.4'üncü Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu, 19.yüzyıl vergi Kayıtların da Talas-2000

3-1.Hacılar Sempozyumu,19.yüzyıl sonların da Hacılar-2008

4-Hoşgörü Toplumunda Ermeniler-Kayseri Örneği M.Keskin-H.Cömert-2007 A.Rıza Önder'in Kitaplarını ve arşivini tasnif etti.

2010 da emekli oldu, halen Kayseri de yaşamaktadır. Pempe Cömert'le evli olup iki kızı vardır.

SABAHATTİN ÇAKMAKOĞLU

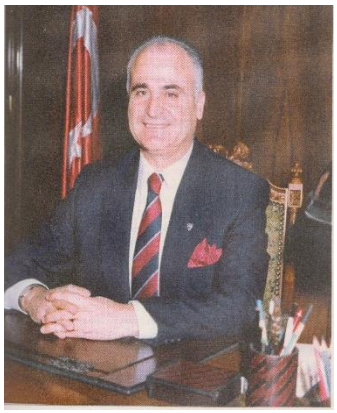

Sabahattin Çakmakoğlu İncesu'da anne yönüyle Cemiloğlu, baba yönüyle Çakmakoğlu namıyla bilinen ailelerine mensuptur.

25 Kasım 1930 Kayseri, İncesu doğumludur. Babası Mehmet Kemal ile annesi Bedriye Hanım mütevazı bir memur ailesidir.

Sabahattin Çakmakoğlu İlkokulu İncesu ve Pınarbaşı'nda okumuş, Kayseri İstiklal ilkokulunda tamamlamıştır. Sonra ortaokulu ve liseyi 1949'da Kayseri Lisesi'nde bitirmiştir. Açılan sınavı kazanarak eski ismi "Mülkiye Mektebi Şahanesi" olan Siyasal Bilgiler Fakültesinde devlet hesabına okuyarak 1953'te mezun olmuştur. Ayrıca, birkaç yıl sonra da Ankara Hukuk Fakültesi'nin de fark sınavını vererek bitirmiştir. Kayseri ve Bolu'da kaymakam adaylığı döneminde çalışmış, askerliğini bu arada İstanbul Tuzla ve Diyarbakır'da yedek subay olarak yaparken, Binbaşı Rıza Yıldız babasının görevi gereği İncesu'da bulunuyorlarken tanıdığı Nurten Yıldız ile 1955'ten beri evlidir. Bir kızı, bir oğlu, üç de torunu vardır.

Sabahattin Çakmakoğlu, Mülki idare amirliği mesleğinde kaymakam adaylığı döneminde kısa süreli İncesu ve Sarız'da kaymakam vekili olmuş, Yahyalı'nın 1954 de ilçe oluşunda kurucu kaymakam gibi görev yapmıştır. Ayrıca Bolu'nun Düzce'sinde kaymakam refikliği ve vekilliği, Gerede ve Yığılca'da kaymakam vekilliklerinde bulunmuş, sonradan ilçe olan Yeniçağa'da ise stajı gereği bucak müdürü olarak da çalışmıştır.

1957'de kura çekmesi ile atandığı Kozaklı'yla başlayan; Gülşehir, Ürgüp, Çıldır, sonra il olan Bayburt ve Konya Ereğli'de devam eden altı ilçede kaymakamlık yapmıştır. Ankara Vali Yardımcısı iken 1972'de yükseltilerek Gümüşhane'ye Vali tayin edilmiştir. Sırasıyla Isparta, Edirne, Gaziantep ve Mersin'de İçel Valisi olan Sabahattin Çakmakoğlu, bu arada Milli Güvenlik Akademisi'ni de bitirmiştir. Mersin Valisi iken Emniyet Genel Müdürlüğü'ne getirilmiş, arkasından Başbakanlık Müsteşarlığına atanmıştır.

İçişleri Müsteşarı iken yapılan milletvekili genel seçimlerinde bağımsız İçişleri Bakanı yapılmış, sonrasında da Cumhurbaşkanı Başdanışmanı olmuştur. Şartlar gereği emekli olunca da Ankara Barosu'nda, yaptığı staj sonucu Avukatlık yapma hakkını da kazanmıştır.

Siyasi hayata Anavatan Partisi'nde başlamış, buradan ayrılması gerektiğinde rahmetli Başbuğ Alparslan Türkeş'in daveti üzerine 1996'da Milliyetçi Hareket Partisi'ne katılmıştır. Sn. Devlet Bahçeli'nin Genel Başkanlığı dönemlerinde yapılan Kurultaylarda (MYK) Merkez Yürütme Kurulu Üyeliğine seçilmiş, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkan Yardımcılığında bulunmuştur.

1999'da MHP'den Kayseri milletvekili seçilmiş iken, üç buçuk yıl sürecek Milli Savunma Bakanı olmuş, 2007'de yapılan seçimlerde de yine memleketi Kayseri'den ikinci kez MHP' den milletvekili seçilmiştir.

MERSİN BASININDA HAKKINDA YAZILANLARIN BİR KISMI

İÇEL EKSPRES Gazetesi,
26 Nisan 1984 Sayısı:
"…Akdeniz'in İncisi" güzel Mersin'e İçel valisi olarak
atanmam benim için beşinci il valiliğim oluyor. Bu güzel şehrimize en iyi, en dürüst hizmeti getireceğim. Tabii bunların hepsini ekip arkadaşlarımla yapacağım."

GÜNEŞ Gazetesi,
27 Nisan 1984 Sayısı:
"…Hepimiz bu memleketin çocuğuyuz. Devlet imkânları ile bizi yetiştirdi. Bu gerçeği unutmadan çalışmışızdır. Mersin'de, bu duygularla hizmet etme amacındayım. Güler yüzlü, milletimizi devletine yaklaştıran, bir idare örneği vermeye çalışacağım..."

GÜNEŞ Gazetesi,
1 Mayıs 1984 Sayısı:
"...Milli Eğitim Müdürlüğü'nün tertiplediği gençlik şöleninde "…Geleceğin büyük Türkiye'sini sizler yaşatacaksınız. Sizlere verdiğimiz büyük değerin karşılığında, sizlerin de vatana hayırlı birer insan olarak hizmet vermeniz gerekiyor. Geleceğin Türkiye'si sizlerin olacaktır..."

GÜNEŞ Gazetesi
14 Mayıs 1984 Pazartesi Sayısı:
Sn. Hüseyin Akça'nın,
"İşte nihayet, Mersinimizin şahsiyetine vaha gibi açılan bir Vali" başlıklı makalesinden alıntılar:
"Evet, bizlere ne mutlu ki Mersin, Mersin olalı böyle mütevazı, sempatik, kibirsiz, gursuz, samimi yapısı ile içimizden biri olan bir Vali gelmedi... "Vali: Kapımız vatandaşa 24 saat açıktır. Vatandaşın bizden beklediği hizmete, biz de önemle ve süratle cevap vereceğiz. Biz hukuk devletiyiz. Bu devletin görevlileri olarak bize düşen devlet hizmetlerini hukuk ilkeleri içinde vatandaşa yetiştirmektir. Asıl olan devletin varlığıdır. Hukuk devleti esastır." ifadeleri yer almaktadır.

GÜNEŞ Gazetesi,
16 TEMMUZ 1984 Sayısı:
Sn. Hüseyin AKÇA'nın yazısından, alıntılar:
Bizim, "…Her konuda kılı kırk yaran, her konuda önce devletin ve milletin bekasını düşünen, her konuda milli menfaatleri ön planda tutan, tüm alanlarda bilgi ve söz sahibi, derin kültür ve ruha sahip memleketin ender yetiştirdiği valilerden" olduğu anlatılmaktadır.

MERSİN'DE İÇEL EKSPRES Gazetesi,
5 Eylül 1984 Bayram Özel Sayısı:
Sn. Fikret Ünver'le;
Vali konağında yapılmış olan röportaj ile ilgili "Vali ile 6 saat" başlıklı, izlenimlerinden alıntılar.

"Yılların valisinin bu dünyada dikili tek ağacı yok. Evsiz ve otomobilsiz... En büyük zenginlik vicdan rahatlığıdır, diyor. Valinin kafasında ve gönlünde yatan üniversiteli bir Mersin'dir… İlin gerçek adı Mersin'dir. Bir öneri ile İçel adı tarihe karışacaktır.

"…Mersin, her türlü tarihi ve doğal zenginliğiyle talihli bir kent. Ancak turizm çok ihmal edilmiş, çok uzun kıyı şeridi olmasına rağmen halkın ucuz ve kolaylıkla yararlanacağı tesisler yok denecek kadar az. Turistik bant olan Mersin-Silifke karayolu Mutlaka çift yönlü olması gerekiyor. Erdemli'ye kadar en azından çift yol yapılmalı…"

İlgilenmeye değer sorularla, gazeteci arkadaşlarımızla, sohbetimiz, böylesine yapılmış oluyordu...

MERSİN TİCARET Gazetesi,
05 Ekim 1984 Sayısı:
Sn. Kamil Cömertler'in, "Tevfik Sırrı Gür Yaşatıyor."
Başlıklı yazısından alıntılar:
"...Mersin'e gelmiş geçmiş en atılımcı Vali bildiğiniz gibi Tevfik Sırrı Gür idi...
"...Mersin yıllardır yeni Tevfik Sırrı Gür'leri bekledi, ancak beklenen yeni Tevfik Sırrı Gür'ler gelmedi... Gelmedi ama... Son Vali Sabahattin Çakmakoğlu... Mersinliler tarafından özlemle beklenen yeni Tevfik Sırrı Gür izlenimini bizlere vermeye başladı... Vilayet iş hanı... Vilayet lojmanları... Kum Ocakları tesisleri... Mersin fuarı ve daha sıralayacağımız birçok yatırımlar... Mersin'liler yeni bir Tevfik Sırrı Gür'e kavuştular ve yıllardır beklenen özlem nihayet Mersin'e geldi..." denilmektedir.

MERSİN Ticaret Gazetesi,
14 Ocak 1985 Pazartesi Sayısı:
Sn. Kamil Cömertler'in başyazısı.
"Mersin'e sahip çıkan Vali" başlıklı yazısından alıntılar:
"...Mersin Valisi Sabahattin Çakmakoğlu'nun yaptıkları ve yapacakları Mersinliler için birer övgü kaynağı olacak ve uzun yıllar unutulmayacaktır. Tevfik Sırrı Gür'ün unutulmadığı gibi…
Mersin kenti yeni okullara belki de bir üniversiteye, yeni tesislere, yeni kurum ve kuruluşlara kavuşuyorsa bütün bunların altında Mersin Valisi Sabahattin Çakmakoğlu'nun imzası vardır." denilmektedir.

İÇEL EKSPRES Gazetesi,
16 Mart 1985 Sayısı:
Sn. Seyfi Zeyrek'in "Gözucu" köşesindeki "Hizmet Önderi Valimiz" başlıklı yazdıklarından alıntılar:
"...İşte kendi yöremiz İçel'de gelişmemizin mihenk taşını oluşturan, gelişmeci, hamleci her türlü sorunların üstüne cesaretle giden bir valiye sahip olması... Sayın Sabahattin Çakmakoğlu İçel sorunlarının üzerine cesaretle ve azimle eğilen bir şahıs ve aktivite örneğidir..." diye yazılmıştır.

MERSİN TİCARET Gazetesi,
07 Ekim 1985 Sayısı:
Sn. Kamil Cömertler'in kaleme aldığı,
"İkinci Tevfik Sırrı Gür" başyazısından alıntılar:
"Bundan aylar önce yazmıştım. Mersin Valisi Sabahattin Çakmakoğlu'nun Mersin için çalışmalarını İkinci Tevfik Sırrı Gür, olarak değerlendirmiş. İkinci kez böyle bir Vali geldiğini söylemiştim. Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı'nın Mersin'e gelmesinden dolayı Mersin Valisinin konuşmasını dinleyince aynı iddiamı ortaya koyarak yinelemek istedim.
"Bu Vali... "İkinci Tevfik Sırrı Gür" dür. Mersin'in yoluyla, suyuyla, tesisleriyle her türlü sorunlardan uzak kaldığı güne kadar gözüne uyku girmeyecektir…" denilmektedir.

GÜNEŞ Gazetesi,
24 Ocak 1986 Pazartesi Sayısı:
Sn. Atilla TÜLAY
"Mersin'in Gururu" ÇAKMAKOĞLU başlıklı köşesinden alıntılar:
"...Her türlü, olumsuz şartlarda dahi, görev titizliğinden hiçbir şey eksilmemiş olmakla birlikte "yorgunluk" kelimesi tanımaması, muhtereme kat kat değer kazandırmaktadır."

KARAPINAR Gazetesi,
23 Mayıs 1986 Cuma Sayısı:
Sn. Ahmet Kurt'un yazısından alıntılar:
"...Değerli Valimiz Çakmakoğlu en çok il idare heyetinin vereceği kararlara dikkat ediyor... Çakmakoğlu, mülkiye teşkilatında el attığı işi koparan, kimseye taviz vermeyen, dirayetli bir vali olarak biliniyor." denilmektedir.

HÜRRİYET Gazetesi,
01 Eylül1986 Pazartesi Sayısı:
"Vatandaş Vali" başlıklı haber yazılarından, alıntılar.
"Devlet kamu kurum ve kuruluşlarından yararlanan devlet üst kademe yöneticileri, tatil yaptıkları sürede bile sıfatlarını belli eden tutum ve davranışlarından vazgeçemezler. Onların sıfatları tatilde bile kendilerini bırakmaz.
Bu yıl karısı ve kızı ile Marmaris'teki bir devlet kuruluşunda tatil yapan Sabahattin Çakmakoğlu bir vatandaş gibi dinlendi, denize girdi. Herkes gibi kuyruğa girdi, yemek yedi... Hani insan bu tip yöneticileri özlüyor... Valinin, tatil yaptığı kampta, vatandaş Mehmet Efendi gibi mütevazı oluşu, herkesin dikkatini çekti. Puan da topladı." denilmektedir.

HABER Gazetesi,
16 Ocak 1987 Cuma Sayısı:
"Mersin'den Selam" köşe yazısında:"En büyük Vali, başka büyük yok." başlığı altında, yazılanlardan:
"Çukurova basket maçını Mersin Edip Buran Spor salonunda eşi ve kızıyla izlemeye gelmişler. Maçın sonunda, salondaki tüm gençler hep bir ağızdan tempo tutarak bağırmışlar.
"En büyük Vali, Sabahattin Çakmakoğlu, başka büyük yok..." diye... Tabii bu coşkun sevgi dolu bağırışların gençlerden gelmesi, Çakmakoğlu ailesini çok duygulandırmış." deniliyor.

MERSİN TİCARET Gazetesi,
27 Ocak 1987 Salı yazısı:
"İkinci Tevfik Sırrı Gür" Tevfik Sırrı Gür (TSG) Stadını yepyeni bir şekilde açtı." başlığı ile anlatılıyor.
"...Yaptığı çalışmalar açtığı tesisler ve Mersin'e kazandırdığı birbirinden önemli kalıcı yatırımlar nedeniyle kendisi için "İkinci Tevfik Sırrı Gür" ismi verilen Mersin Valisi Sabahattin Çakmakoğlu..." denildiği ifade ediliyor.

MERSİN TİCARET Gazetesi,
02 Mart 1987 Pazartesi Sayısı:
"İkinci "Tevfik Sırrı Gür" Mersin'e yeni bir cami kazandırıyor." Başlığı altında: Yapılmasında çok yönlü desteğimiz bilinen, Yenişehir-Pozcu'daki "MUĞDAT Camisi"ni bir külliyeyi andıran eklentileri ile yapılmasında ön ayak oluşumuz anlatılıyor. Bu caminin temel atılması töreni öncelikli haber olarak veriliyor.

MİLLİYET Gazetesi,
15 Mart 1987 Pazar Sayısı:
"Vali'ye Hemşehrilik Beratı" başlıklı haber yazısından alıntılar:
"Erdemli Belediyesi Meclisi, İçel Valisi Sabahattin Çakmakoğlu'na hemşehrilik beratı verilmesini oybirliğiyle kararlaştırdı. Erdemli Belediye Başkanı, Celil İbrahim Ersin, bir törenle Vali Çakmakoğlu'naberatını verdi" denilmektedir.

EKSPRES Gazetesi,
14 Nisan 1987 Sayısı:
Sn. Selahattin Özbozkurt'un haber yazısından alıntılar:
"İçel Valisi Tarsus'ta köy gezilerine başladı. 33 yıl sonra Valiyle tanıştılar" başlığı altında haber yazısından alıntılarda "Vali yüzü görmeyen Kızılçukur köylüleri sorunlarını anlattı." deniliyor. " Tam 33 yıldır yani 1954 yılından bu yana köyümüze ilk defa bir Vali geliyor" diye, sevinçlerini ifade etmeye çalıştılar." deniliyor.

TARSUS'UN SESİ Gazetesi,
29 Haziran 1987 tarihli Sayısı:"Üzüntümüz, kaybımız büyük olacaktır." başlıklı yazısından alıntılar:
"*... Çünkü insanları anlayan, onların sorunlarına çözüm bulmada samimi ve pürüzsüz çaba sarf ettiğini herkese kabul ettiren bir idareci, ...devletin verdiği imkânlarını vatandaşa en güzel biçimde sunmuştur... Üstün meziyetlerinin yanı sıra konuşmalarıyla da dikkat çeken, inandırıcı bir güce sahiptir... Bölge insanlarına vatan sevgisini, devlet hükümet sevgisini, insan sevgisini anlatmıştır. ...İçel'i Türkiye'nin en çok okul yaptıran bölgesi yapmıştır."*
Bilgileri verilmektedir.

TARSUS'UN SESİ Gazetesi,
03 Temmuz 1987 Cuma Sayısı:
"Sn. Halil Yavuzel'in Mercek" isimli köşesinde : "Olaylar ve Biz" başlıklı makalesinden, alıntılarda:
*"…. İnsan olarak, kişi olarak ve idareci olarak sevdiğimiz, saydığımız, takdir ettiğimiz Sn. Valimiz... Mersin'e geldiğinden bu yana izlediğim, gözlediğim kadarıyla Sn. Çakmakoğlu bende evvela dört dörtlük bir insan duygusunu yarattı... Kanımca, Mersin, Mersin olalı T.Sırrı Gür'den sonra böyle bir vali tanımadı ve böyle bir valiye sahip olmadı..."*denilmektedir.

UFUK Gazetesi,
08 Aralık 1988 Perşembe Sayısı:
Sn. Muzaffer Şahin'in "Çakmakoğlu Konuştu Dinleyenler Ağladı." başlığı altında yazdıklarından alıntılar:

"2-4 Aralık 1988 tarihleri arasında Mersin PTT Eğitim Merkezinde ikincisi yapılan "Milli Kültür ve Eğitim Sempozyumu"nda eski İçel Valisi ve Emniyet Genel Müdürü Sabahattin Çakmakoğlu çok anlamlı ve veciz bir konuşma yaptı.

Takdimci, Mersinlilerin gönlünde taht kurmuş olan eski valilerini anons ederken salon alkıştan çınlıyordu...

Çakmakoğlu Mersin'in eski Valisi veya Emniyet Genel Müdürü olmaktan ziyade bir Türk olarak fikirlerini açıkladığını belirterek, şunları söyledi:

"*Kültürümüze çeşitli zamanlarda çeşitli müdahaleler olmuştur. Bunların bilinci ve idraki içinde olmamız ona göre kültürümüze hiçbir şekilde müdahale edilmesine müsaade etmemeliyiz.*

Dünyada sıcak savaşların yerini artık soğuk savaşlar almıştır. Kültür emperyalizmi dediğimiz hadise bizim kültürümüzü kemirip bitirmekte yabancı uygarlıkların etkisi altında kalan bir toplum haline gelmekteyiz. Kültürüyle örfü âdetiyle gelenek görenekleriyle, inancı ve milli duyguları ile benim diyebileceğim nesil yetiştirmekle ancak bu ülke kurtulur. Yoksa müziği benim müziğime benzemeyen, örfü âdeti geleneği, hal ve hareketleri bana benzemeyen bir nesile nasıl benim diyebilirim? Bizler tarihler boyunca cephelerde kazanmış, masalarda kaybetmişiz. Artık masalarda da kazanmamız lazım. Bu da kendi kültürümüze sahip olmakla olacaktır... Aras'ların, Fırat'ların, Dicle'lerin, Anadolu'dan çıkıp diğer ülkelere hasretlerimizi götürdüğünü bilmesi gerekir. Ne güzel bakın Almanya'daki Türkler uyum sağlayamıyormuş... Çünkü kültürü kendi kültürü, inancı kendi inancı, örf âdeti, kendi örf ve âdeti olduğundan onlra uyum sağlamıyor. Çünkü onların Türklüğü ile kalmaları gerekir.Şunu ifade etmek istiyorum. Bizim çocuklarımız her şeyden evvel Türk'tür. Ve Türk olarak kalmalıdır".

Aslında şunu ifade edeyim ki o anı, Sayın Çakmakoğlu'nun konuştuğu anı, duygusal ortamı anlatabilmeye imkân yoktur; ancak onu yaşamak gerekir. Kısa ve öz olarak şunu belirteyim ki gerçek bir milliyetçiliğin ve mukaddesatçılığın Türk milletinin öz benliği olduğunu en iyi şekilde ifade eden abimiz, büyüğümüz Sayın Çakmakoğlu her türlü takdirin üzerindedir. Konuşması esnasında ağlamayan çok az insan vardı; Hemen herkesin milli ve manevi duyguları ayağa kalkmış her cümlesinin noktasında, alkışlıyor, alkışlanıyordu.

Bizler övünçlüyüz, bizler mutluyuz, bizler gururluyuz. Çünkü Sabahattin Çakmakoğlu gibi milli ve manevi duyguları yüksek büyüklerimiz var... Bizleri bizlerden çalmaya çalışan başka bir kültürün esaret zincirlerini vurmaya çalışanlara karşı, bizlere ışık tutan, yol gösteren, elimizden tutan, memleket ve milletine sahip çıkan böylesine büyüklerimiz var oldukça..."

Bu makalede, milli kültür üzerine irticalen yapmış olduğum konuşmamız, değerlendirilmektedir.

TARSUS'UN SESİ Gazetesi,
11 Ocak 1988 Pazartesi Sayısı:
"Hem üzüntülüyüz hem sevinçliyiz."TARSUS'UN SESİ" başlıklı yazısından:

"*…Büyük Valimiz, önümüzdeki günlerde bize veda edecek. Artık güzel konuşmalarını duyamayacak sürekli tebessüm eden yüzüne hasret kalacağız. Onun desteğiyleancak bir "İl"e nasip olabilecek noksanlarımıza kavuştuk.*

...İçindeki cevherini, vatan ve insan sevgisini keşfettiğimiz Sayın Çakmakoğlu'nun sahip olduğu meziyetleri hükümet de görmüş olacak ki, onu memleketin can güvenliğinden sorumlu bir göreve atadılar. İşte onun için sevinçliyiz." diye yazılmıştır.

İÇEL EKSPRES Gazetesi,
11 Ocak 1988 Sayısında:
"Mersin Madeni Sanatkarlar Derneği adına Sn. Orhan Kaya Ağlamaz'ın:
"*…Mersin esnaf ve sanatkârına göstermiş olduğunuz yakın ilgi ve alakada, onun her haklı davasına anında ilgi göstererek, halline uğraşan ve halleden siz büyük insan, terfi ederek ayrılırken yine sizlere öksüz kalmış insanların üzüntüsü içerisinde de olsa, Türkiye genelindeki yeni görevinizde başarı ve mutluluklar*" dileğiyle, görüşlerini özetlemiş oldukları, belirtiyordu...

TARSUS EKSPRES Gazetesi,
11 Ocak 1988 Sayısı:
"Sn. Mustafa Erdoğan'ın "Güle Güle Sayın Valimiz" yazısından alıntılar:
"*...İçel'de yapmakta olduğunuz Valilik görevini üstün başarıyla yürüttünüz.Zat-ıalinizin insanlığını, insana olan sevgisini, hizmet verme aşkınızı bu makaleye sığdırmak çok zor..."*denilmektedir.

MİLLİYET Gazetesi,
11 Ocak 1988 Pazartesi Sayısı:
"Gideni gel de arama" başlıklı yazısından alıntılar:
"Bayan Çakmakoğlu gitti, sosyal faaliyet bitti. Mersin'de bulunduğu süre içerisinde Sosyal yaşamın her dalında faaliyet gösteren yararlı hizmetlerde bulunan eski Mersin Valisi Sabahattin Çakmakoğlu'nun eşi Nurten Çakmakoğlu'nun yokluğu hissediliyor. Mersin'deki sosyal faaliyetlerde önemli ölçüde duraksama olduğu Bayan Çakmakoğlu'nun daha önceki sosyal çalışmalarda ne denli itici güç olduğunu ortaya çıkarıyor..." denilmektedir.

YENİ UFUK Gazetesi,
15 Ocak 1988 tarihli Sayısı:
Sn. Muzaffer Şahin' in yazısından alıntılar:
"*İçel ilk kez bir Valiyi yollarken ağlıyordu. İçelliler "İçimiz buruk, yeni görevinizde başarılar dileriz."*
"Mersin, Mersin olalı birçok vali gördü, birçok vali uğurladı, birçok vali karşıladı... Bir insan sevilse ancak bu kadar sevilebilir, dedim. Bu duygulu anları yaşarken... Herkes birden bir hüzün dalgasına kapılıyor, kimse sevinemiyordu... Bu duygulu sahnelerin en sonu Vali evi önünde yaşanıyor. Basın mensupları dâhil herkes gözleri yaşlı, içleri buruk, muhterem büyüğümüz Sabahattin Çakmakoğlu'nu yolluyordu..." denilmektedir.

MİLLİYET Gazetesi,
15 Ocak 1988 Cuma Sayısı:
"Çakmakoğlu Mersin'den ayrıldı. Görkemli Uğurlama" başlığı altında, uğurlama haberi verilmektedir.
"*İçel eski Valisi Sabahattin Çakmakoğlu Mersin'den görkemli bir şekilde uğurlandı.*

Cumhuriyet alanında bulunan Vali Konağı önü adeta "ana baba" günü görünümü aldı. Mersin'liler Vali Sabahattin Çakmakoğlu ve eşi Nurten Çakmakoğlu'nu yolcu ederken sevgi yumağı oluşturdular. Bayan Çakmakoğlu gösterilen yakınlık karşısında gözyaşlarını tutamayarak ağlarken Vali'nin de gözleri doldu.

Sabahattin Çakmakoğlu, 500'e yakın aracın beklediği Cumhuriyet alanındaki Vali Konağı, önünde Mersinlilere yaptığı kısa konuşmasında "Gerçekten Mersin'den iyi hatıralarla ayrılıyorum..." dedi.

HEDEF Gazetesi,
26 Şubat 1988 Sayısı:
Sn. Cafer Topaş'ın "Mersinlilerin gururu Sabahattin Çakmakoğlu" başlıklı "Hedef Köşesinde" ki yazısından:

"*...Mersin'de görev yapan tüm valilerin içinde sanırım ki bir Sabahattin ÇAKMAKOĞLU'nun Mersinlilerin gönlünde apayrı bir yeri ve özelliği vardır. ... Mersin'de kaldığı süre içerisinde gece gündüz demeden, köy, kasaba, dağ, bayır dolaşarak yıllarca bir mülki amirin gitmediği yerleri ziyaret etmiş, onların sorunlarını yerinde görerek, gözleyerek çözümlemeye çaba sarf etmiştir....*" denilmiştir.

İÇEL EKSPRES Gazetesi,
15 Nisan 1988 Sayısı:
Sn. Hüseyin AKÇA'nın yazısından alıntılar:

"*...Hizmet, gayret, himmet ile meşbu bir halk ibadetinin içindedir, Çakmakoğlu. "Adam" dediğimiz mükemmel olguya ulaşmış... Bütün Mersinliler onu övmekte, yâd etmekte gurur duymaktadırlar...*" diye övgülerle yazılmıştır[28].

SABAHATTİN ÇAKMAKOĞLU'NUN GÖREVLERİ İLE İLGİLİ BASINDA YAZILANLARDAN ÖRNEKLER

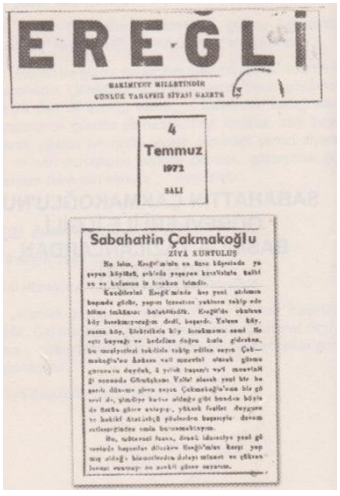
EREĞLİ
4 Temmuz 1972
SALI
Sabahattin Çakmakoğlu
ZİYA KUNTULUŞ

Özgür
EREĞLİ
TARAFSIZ GÜNLÜK SİYASİ GAZETE
13 HAZİRAN 1973
Sabahattin Çakmakoğlu Telgraf Gönderdi
Başkent
Bravo Sabahattin Çakmakoğlu'na
Bravo Sabahattin Çakmakoğlunna

[28]Sabahattin Çakmakoğlu, Kaymakamlığımda, Valiliğim Yıllarında Yaşadıklarım, Ankara 2018.

Isparta

HANIMLARIN ZEHRA'YA ANA ŞEFKATİ

KRALİÇE GİBİYDİ..

KRALİÇE

Ekspres

HALKIN GÖZÜ, HALKIN KULAĞI, HALKIN DİLİ

İçel Valisi, Tarsus Hükümet Konağını inceledi

1 milyara çıkacak

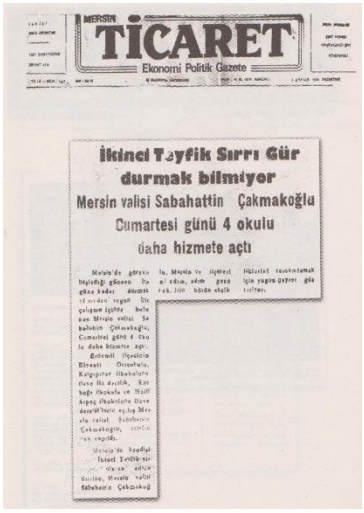
MERSİN

TİCARET

Ekonomi Politik Gazete

İkinci Tayfik Sırrı Gür durmak bilmiyor

Mersin valisi Sabahattin Çakmakoğlu Cumartesi günü 4 okulu daha hizmete açtı

SABAH

17 Şubat 1987 Salı

100 LİRA (KDV Dahil)

Subay ve astsubay eşleri ilkokul yaptırıyor

Tercüman

Vali Çakmakoğlu'na hemşehrilik beraatı

Milliyet

Halk Gazetesi

Vali'ye hemşehrilik beraatı

Milliyet

Halk Gazetesi

Ekonomi Politika Magazin Aktüalite Spor

Dünyalıların dergisi

HEDEF

Çukurova

Silifke'de çilek günü düzenlendi

Vali çilek işçisi oldu

VALİ ÇİLEK İŞÇİSİ OLDU

Çakmakoğlu Mersin'den ayrıldı

Görkemli uygulama

Mersinlilerin gururu Sabahattin Çakmakoğlu

MEHMET ÇALIK
(1910-1976)

Fotoğraf 218: Kayseri Belediye eski Başkanı H. Mehmet Çalık makamında görülüyor.

1910 yılında Kayseri'de doğdu. İlköğrenimini ve lise tahsilini burada tamamladı. Özel dini eğitim gördü ve Kur'anı Kerim'i ezberledi. Bir süre ticaretle uğraştı. Sonra politikaya atıldı. 1963 yılında Belediye Başkanı seçildi. 10 yıl bu hizmette kaldı. Kayseri, Mehmet Çalık'ın Belediye Başkanlığı döneminde modern şehirleşmenin alt yapısına kavuştu. Şehrin o tarihe kadar gelen su şebekesini genişletti. Yollarını modernleştirdi. Özellikle kanalizasyon projesini hallederek, Kayseri'yi zararlı haşereden kurtardı.

Mehmet Çalık, Belediye Başkanlığı döneminde kendine has özel bir sistemle yürüttü. Elinde çatal bir çubukla, yeraltındaki suları keşfetme gibi özel bir yeteneği vardı. Bu sayede, Erciyes'in eriyen karlarını bugünkü şehir mezarlığının altında oluşturduğu nehri buldu. Germir altındaki su denizini keşfetti ve bu iki yerden şehre yüzlerce yıl yetebilecek su kaynaklarını ortaya çıkardı.

Çalık'ın bu hizmetlerden daha önemlisi de şehir içerisinde bulunan bütün tarihi camilerin etrafını açması oldu. Bu camilerin çevresindeki evleri istimlak ederek, buraları yeşil sahalara dönüştürdü ve ayrıca her caminin önüne modern görünümlü ve klasik tarzda şadırvanlar inşaa etti. Kendisi:"*Camilerimiz ata yadigârı eserlerdir. Onlar yapmışlar, bizler koruyup hemde ihya etmeliyiz."* derdi. Bununla da yetinmez ve şunları sık sık tekrarlardı:

"*Camilerimiz dışıyla olduğu kadar içiyle de bizimdir. Oralarda insanımızın mayasını halli hamur eder iyi Müslümanlar olarak camiden çıkarırsak, cemiyette kötülük kalmaz*!"

Çok iyi Kur'an okuyan ve aynı zamanda okuduğunu Türkçe'ye de tercüme edebilen Çalık; 1960 ihtilalinden sonra tutuklanınca cezaevinde uzlet hayatı yaşadı. Dışarı çıktıktan sonra da, olacak olayları gününden evvel haber verecek bir sezgi kabiliyetine ulaştı.

Kayseri'nin modernleşmesinde imzası bulunan Mehmet Çalık, Yüksek İslam Enstitüsü'nün bugünkü yerine yapılması hususunda arsa istimlak ederek yardımcı oldu. O, ülkemizin geleceğinde din adamlarının önemli paya sahip olması gerektiğine inanıyor ve

"*Din'i avamın yanlış telakkisinden kurtaracak kadrolar olmazsa, din hayatımızda etkili ve yönlendiricilik fonksiyonunu ortaya koyamaz."* diyordu.

Şehri muhitten merkeze doğru büyütme gibi bir ideali vardı. Bunun için de Kavakyazısı'nı ve Pervaneyazısı'nı iskâna açtı. Şehri doğuda ve batıda geniş alanlara yaydı.

Dürüsttü. Tavizsizdi. İnandığı doğrulardan ayrılmaz, bunun içinde kırılan gücenenlere aldırmazdı, "*Her şey önce Türkiye, sonra Kayseri içindir."* gibi felsefesi vardı. Rahatsızlığına rağmen çalışmaktan yılmazdı. Belediye Başkanlığı döneminde Kayseri'nin imar planını yaptı ve mücavir alanları belirleyerek, şehrin nihai ufkunu tayin etti.

Belediye Başkanlığı döneminde, onunla hizmet veren bir görevli şunları anlattı:

"Göreve seçildikten sonra Belediye Meclisi'nin ilk toplantısında maaş almayacağını söyledi. Ancak meclis üyeleri bunu kabullenmediler. "*Siz almayabilirsiniz. Sizden sonra geleni de manevi baskı altına almayalım. Çünkü bu bir hizmet karşılığıdır. Devlet bu imkânı veriyorsa, sizde bu parayı alacaksınız. Alın başka bir şekilde değerlendirin, hayır kurumlarına verin. Orası size aittir."* gibi sözler ettiler. Bunun üzerine maaşı aldı. Her aybaşı da bu maaşı düzenli olarak bir hesaba yatırmamı emretti. Bende götürüp paraları banka hesabına aktarırdım. Bir gün kendisine bunu sorduğumda evvela Meclis'te geçen olayı anlattı. Meclis üyelerinin yukarıda söylediğimiz itirazlarını belirtti, arkasından da şunları söyledi, "*Evladım, benim paraya ihtiyacım yok, görüyorsun, yarım yamalak bir adamım. Ama benim şehirciliğe kafam çalışıyor, yarın öldüğümde huzuru ilahide Allah'u Teâla bana, "Ben sana insanlara bu alanda hizmet kabiliyeti verdim. Niye kullanmadın?" diye sorarsa, cevapsız kalmayayım diye belediye başkanlığına talip oldum. Değilse, benim hamdolsun işlikten - pastırma, sucuk atölyesi- yeterli gelirim var. Ben onunla yetiniyorum. Maaşımı da geri belediyenin hesabına yatırıyorum."* dedi.

1976 yılında vefat etti. Kayseri'li kendisine büyük bir cenaze töreni düzenledi ve asri mezarlıkta ebedi istirahatgahına tevdi etti.

1963 ve 1968 seçimleriyle, iki kez belediye başkanlığına seçilen Mehmet Çalık, şehrimiz esnaflarından Çalıkzade Emin Bey'in oğludur, 1912 Kayseri doğumlu olup, İmam Sultan Medresesi'nden sonra girdiği Kayseri Lisesi'nden 1932-1933 öğretim yılında mezun olmuştur. Genç yaşta, kardeşleriyle birlikle kurduğu kollektif şirketle ticaret hayatına atılmış, 1972'de şirketin dağılmasıyla ticaret hayatından çekilmiştir.

1946 yılında, Demokrat Parti'de görev alan Çalık, bu görevini 1960 yılına kadar, partinin çeşitli kademelerinde sürdürmüştür. 1960 ihtilaliyle, çeşitli iftira ve isnatlarla nezarete alınıp, 77 gün tutuklu kaldıktan sonra suçsuzluğu sabit görüldüğünden serbest bırakılmıştır. Bu arada gayrimeşru edinilmiş servetine rastlanmadığından, menkul ve gayrimenkulleri üzerine konulan tedbirler kaldırılarak, soruşturmaya gerek olmadığına Yüksek Soruşturma Kurulu'nca karar verilmiştir,

Adalet Partisi'nin kurulması üzerine partinin İl İdare Kurulu üyeliği ve Hakem Kurulu Başkanlığı'na seçilerek, bu görevlerini iki devre halinde, 10 yıl sürdürmüştür.

Üst üste 2 devre (1963 - 1973 arası) belediye başkanlığından sonra, yeniden A.P. den aday olması, parti içi anlaşmazlıklara neden olduğundan, bağımsız aday olarak katıldığı 1973 seçimlerini CHP adayı Niyazi Bahçecioğlu'na kaptırdı, Bu onun siyasal hayatının sonu oldu. Uzun yıllar, çeşitli kuruluşlarda sürekli görevlerde bulunması, sağlığını iyice sarsmıştı, Seçim sırasında yakalandığı amansız hastalık (Zatürre) ise, yakasını bir türlü bırakmıyordu. Tedavi için gittiği Ankara'da 1976 yılında vefat eden Çalık Kayseri'de toprağa verildi.

1960 ihtilalinden sonra, askeri yönetimle yönetilen Belediye'de, 1963 seçimiyle sivil yönetime geçildiğinde, belde iş hizmetlerinin tamamen aksadığı, hatta felç duruma geldiği görülmüştür. Birçok kişi (avukatlar) alacaklarına karşılık, belediye mallarına haciz koydurtmuş, sanayi esnafı parasını alamadığı gerekçesiyle yedek parça vermez olmuştu, Araç ve gereçler ise parasızlıktan çalışamaz durumdaydı.

Bu ortamda göreve gelen Çalık, sorunların zorluğunu biliyordu. Şartlar ne olursa olsun, kendine güvenip başaracağına inanıyordu. Belediye'den alacaklı olan kişilerle görüşerek, Belediye malları üzerine konulan haciz kararlarını kaldırttı. Ardından, yeni gelir kaynakları ve şehrin sağlıklı bir şekilde gelişimini sağlamak amacıyla, istimlâklerle, belediyenin borçlarını ödediği gibi, sosyal hizmetlerin aksamadan yürütülmesine ve yapılmasına da hızla devam ediyordu.

Başkanlığının ilk yıllarında, halkın alışılagelmiş usulüne yabancı gelen istimlak şekli uygulanmıştı. Evleri istimlak edilen birkaç aileye, bir parsel veriliyordu. Böylece şehrimizde ilk defa arsa karşılığı daire yapımına, müteahhitlerce başlanmış oldu. Büyük şehirlerde daire karşılığı arsa alımı, daha önceleri başlamış olmasına rağmen, ilimizde, 1964 yılında başlıyordu. Halkımıza yabancı gelen bu usûl, günümüzde normal karşılanmaktadır Sicimoğlu Kavuncu zamanında ise, istimlaklerde borçlandırmak suretiyle, belediyece yapılan binalardan daire veriliyordu. Böylece, kimse açıkta kalmadığı gibi, istimlak paralarını yiyip, evsiz kalmaları da önleniyordu. Bir kaç yıl sonra Çalık da aynı yöntemi uygulamaya başladı, isteyene para, arsa ya da ev veriyordu. Küçük Mustafa Mahallesi ve İstanbul Caddesi'nde yüzlerce daire yaptırıp, kimseyi açıkta bırakmadı. 10 yıllık başkanlığı süresince, tek bir kişi bile istimlakten dolayı mağdur edilmemiş, hepsi de modern evlere kavuşmuştur.

Şehrin temizlik, su, sağlık, kanalizasyon, ulaşım, gecekondu, sosyal tesisler, imar uygulaması gibi çeşitli sorunlarına eğilen Çalık, bunların büyük bir kısmını çözmüştür. Göreve geldiği yıllarda, belediye de günün koşullarına uygun doğru dürüst dolap, masa ve sandalye yoktu. Hepsi de yıpranmış, kullanılamayacak durumdaydı. Özellikle evrak dolaplarının durumu içler açışıydı. İçerisinde fareler kol geziyordu. Arşiv diye bir şey yoktu. Aranan evrakları bulmak pek kolay olmuyordu. Çalık, belediye içerisinde ne kadar masa, sandalye ve dolap varsa hepsini değiştirdi. Günün koşullarına uygun çelik dolap, masa ve koltuklarla belediyeyi donattı.

Halk sağlığı ve şehrin güzel görünümü bakımından önemli bir yeri olan temizlik işlerine köklü çözümler getirmeye çalıştı, O güne değin temizlik memurluğu tarafından yürütülen bu çalışmalar, ilkel, tahta arabalarla yapılıyor ve toplanan çöplerle pislikler, şehrin yakın yerlerine dökülüyordu. Bunların kokulan ise çevreyi rahatsız ettiği gibi, halk sağlığını da tehdit ediyordu. Sorunlara köklü çözüm arayan Çalık, adı geçen arabaları kaldırıp, yerine modern, motorlu araç ve gereçleri almak suretiyle teşkilatı güçlendirdi. Dar sokaklara girebilmesi için, 20 kadar motoguzzi aldı. Temizlik araçlarının sayısını 63'e çıkararak, şehirde biriken çöpleri günü gününe kaldırtmayı başardı. Yeniden oluşturduğu temizlik müdürlüğü kadrosuna Zabıta Müdürü Ömer Ender'i atadı. Temizlik Müdürlüğü'nün başarılı çalışmaları sonucu, şehrimiz, Türkiye'nin en temiz şehirleri arasındaki yerini, kısa zamanda almayı başardı. Ayrıca, şehre epeyce uzak olan Eskişehir sırtlarındaki istimlak edilen yer, şehir çöplüğü olarak kullanılmaya başlandı. Her gün ilaçlanmakta olan bu yere, şimdi de çöp dökümü devam etmektedir.

O yıllarda şehir içi ulaşımında kullanılan otobüsler, halkın ihtiyaçlarına cevap verebilecek durumda değildi, çok yetersizdi. Üstelik sanayide tamir edilen bu araç ve gereçler için milyonlarca lira dışarıya ödenmekteydi. Açıkta kaderiyle başbaşa bırakılan otobüsleri, kışın çalıştırıp, sefere koymak mümkün olmuyordu. Bu nedenle, halk sıkıntı içindeydi. Bu soruna da el atan Çalık, bugünkü modern, Belediye Otobüs ve Tamirhanesini yaptırarak, şehrin ulaşımını büyük ölçüde rahatlatmıştır. İlk hamlede 30 kadar Bussing, daha sonra da 25 adet Mercedes otobüs alınarak, halkın hizmetine sunulmuştur.

3 arazöz ve 13 kişiden oluşan itfaiye teşkilatını da, modern araç ve gereçlerle donatıp, görevlilerin sayısını artırarak, tamirhane içerisindeki şimdiki modern binasını yaptırdı. Arazözlerin sayısını 10'a çıkardığı gibi, su baskınlarına karşı motopompalar ile köpüklü su alan araçlar aldı. En önemlisi de apartmanlarda çıkan yangınlarda kullanılmak üzere otomatik yangın merdivenini alarak, hizmete sokmasıdır. İtfaiye Amirliği kadrosunu değiştirip,

müdürlük ihdas etti. Ayrıca, personelin sayısını 96'ya çıkararak 3 vardiye halinde çalışmalarını sağladı.

Talas Caddesi üzerinde kurduğu asfalt şantiyesi sayesinde şehrin alan ve caddelerinin asfaltlanmasını sağlayan Çalık, kanalizasyon sorununa da eğilerek halkın unutamayacağı bir hizmeti gerçekleştirmiştir.

ŞEHİR KANALİZASYONU

Zamanın muhalif ve iktidarına mensup kişilerce gereksiz görülen, hatta alay konusu yapılan şehir kanalizasyonunun yapımını engellemeye kimsenin gücü yetmedi. Bir ırmak görüntüsü veren ve içerisinden kamyonetlerin dahi geçebileceği ana kanallar tamamlanınca, kendini kötüleyen kişilerin çamurlu ve kazuratlı akan kirli sularını suratlarına çarparak, ters gören gözleri, yalan söyleyen ağızları kirletmesini bildi. Kanalizasyon hizmetlerinde kullanılmak üzere, modern araç ve gereçler satın alarak, işin daha çabuk ve sağlıklı yapılmasını sağladı. Temizlik işleri gibi, fen işlerini de her türlü araç ve gereçlerle donatarak, bugünkü duruma getirmeyi başardı. Buldozer, pocklayin, lodger, matkap, silindir, kompresör, finişer, damperli kamyonlar vb. gibi araç ve gereçlerle insan gücünün üstesinden gelemeyeceği hizmetler gerçekleştirildi. Kanalizasyonda kullanılan kalıplar ve alınan makinalarla, belediyece imal edilen büzler, ekonomik yönden çok yarar sağlamıştır. Bugün kanalizasyon yapılmamış olsaydı, şehrin sağlık açısından terkedilmesi gerekecekti.

O yıllarda giderleri olmayan hamam ayaklarının tıkanarak çalışamaz hale gelmesi, cadde ve sokakların sık sık eşilerek yeniden yapılmasını gerektirdiği gibi bahçe ve kuyulara karışan bu sular, halk sağlığını da tehdit etmekteydi.

Bu durumlarıyla güzel bir görünüm arzetmeyen şehrimiz hamam ayakları şöyleydi:

Deveci ve Caferbey Hamamları'nın gideri yoktu. Yanındaki bahçelere ve özel açılmış kuyulara dökülürdü.

Hunat ve Sultan Hamamları'nın ayağı, Sahabiye ve Yenimahalle'den geçtikten sonra, Sarımsaklı Suyu'na dökülürdü.

Camiikebir, Sirlik ve Paşa Hamamlarının ayağı da, Düvenönü'nde, Kadı ve Selahaddin Hamamları'nın ayağı ise, İnönü ve Atatürk Bulvarlarını izleyerek, şimdiki Gazi Osman Köprüsü'nden geçip, Sarımsaklı Suyu'na dökülürdü.

Gülek Hamamı'nın ayağı, Bozatlıpaşa Mahallesi ve Reşadiye Karakolu yanından geçerek, garaj yerinde, diğer hamam ayaklarıyla birleşirdi.

Adı geçen hamam ayaklarına bağlanan evlerin foseptikleri tıkanmalara neden olduğundan, cadde ve sokakların yeniden açılıp yapılması, şehrin görünümü ile havasını etkilediği gibi, fabrikaların pis suları da civardaki tarlalara akıtılmaktaydı. Şehir kanalizasyonunun yapılmasıyla, tüm bu sorunlar ortadan kaldırılmış oldu. Toprak altında kalan bu şahaser, Kayseri Belediyesi ile onun Başkanı Mehmet Çalık'ın imzasını taşımaktadır.

SU

Kavuncu zamanında çözümlenmiş olan su sorunu, hızla gelişen kentimizin ihtiyacına, zamanla cevap veremez duruma gelmişti. Nüfusu 100.000'i aşan illerin su şebekesi devletçe yapılacağı öngörülmekteydi. Çalık'ın İller Bankası'ndan getirttiği uzmanların etüdüne göre, isale hatlarıyla birlikte şehrin su şebekesi için 40 milyon lira harcanması gerekecekti. Hemen teşebbüse geçildi ama devlet işi epeyce zaman alacağı, dolayısıyla, halkın zor durumda kalacağı düşüncesiyle, belediyenin kendi imkânlarıyla işe başlandı.

Germiraltı Gâvur Harmanları'nda yapılan hafriyatlarla çıkarılan büyük su kaynakları birleştirilerek ana suya katıldı. Böylece de, şehrin su kapasitesi iki misline çıkarıldı. Bütün bunlar, kolay olmayan bir yatırımdı. Çalışmalar, aylar yıllar aldı ama istenilen sonuca ulaşıldı. Çalık, su işine çok meraklıydı. Her gün sabahın erken saatlerinde suyun başına gider, o

meşhur çubuğu ile su arardı. Saatlerce, işçilerin başında durur, onların çalışmalarını yakından izlerdi. Gerek suyun bağlanışı, gerekse kanalizasyonun açılışı töreninde bulunan davetlilerle uzmanlar, belediyenin kendi olanakları ile bu büyük yatırımı gerçekleştirmesinden dolayı Çalık'a duydukları hayranlığı, şükran duygularıyla belirtmişlerdir.

FUAR

Onun bu devrede başardığı önemli hizmetlerden biri de Garipçorak semtinde istimlâk edilen geniş bir alanda yaptırılan fuarın, 10 Temmuz 1976 yılında Anadolu Fuarı adıyla hizmete açılmış olmasıdır. Turizm ve ekonomik açıdan şehrimize büyük katkısı olan fuar, aynı zamanda halkın bir mesire ve eğlence yeri haline gelmiş durumdadır.

DİĞER İCRAATLAR:

Anadolu Fuarı, Huzurevi, Beştepeler, Su Depoları ve Şehir Şebekesi, Şehir Elektrik Şebekesi, Şehir Terminali, Oto Sanayi Sitesi, Belediye Tamirhanesi, İtfaiye Bina ve Lojmanları, Müftülük Binası, Şadırvanlar, Hisarcık Köprüsü, Yeraltı Çarşısı ve Geçitleri ile şehircilik anlayışına uygun modern yeni mahallelerin oluşumu onun hizmetleri arasında sayılabilir. Kavakyazısın'da Fevziçakmak ve Mimar Sinan; Ali Cafer'de Kılıçaslan; Beşparmak'ta Şirin ve 200 Evler; Çorakçılar'da Küçük Mustafa ve Hürriyet, Keykubat'ta Şeker Evleri; Çevreyol'da Servet Evleri ile DDY Sitesi; Hava İkmal'de Esenyurt Mahallesi, onun başarılı çalışmaları sonucu bugünkü durumuna gelmiştir.

Gecekondu semtlerine ise su, elektrik, yol ve otobüs gibi gerekli hizmetler, imkânlar elverdiği ölçüde götürülerek, halkın mağdur edilmesi önlenmiştir,

Şehrin önemli yerlerine özellikle camii yakınlarına yaptırılan tuvaletlerle de adından çok söz ettiren başkana, halk bu hizmetlerinden dolayı Şadırvan Mehmet adını takmıştı, Hacı Kılıç, Mimarsinan, İkikapılı, Yanıkoğlu, Hunat Camii ve Ulu Camii yanındaki şadırvanlı tuvaletlerle, diğerleri (Sanayi, Düvenönü, Seyyidi Burhanettin tuvaleti) ihale yoluyla inşaa edilmiştir. İki Kapılı Camii yanındaki tuvalet ile şadırvanın yapım masrafı, şehrimiz tüccarlarından Bekir Tekçe tarafından karşılanmıştır. Seyyid Burhanettin Mezarlığı yanındaki tuvaleti de Eczacı Hazım Gönen hayrına damadı Avukat Mehmet Özateş yaptırmıştır. Bütün tuvalet ve şadırvanların plan ve projeleri ise Belediye Fen İşleri Müdürü Muzaffer Yerlikhan tarafından çizilmiştir

Yeraltı yaya geçitleriyle köprü yapımına da önem veren Çalık, Erciyes Yolu üzerinde bulunan Hisarcık Köprüsünü yaptırarak, hizmete sokmuştur, Adı geçen köprü 8.30 m. yüksekliğinde, 10 metre genişliğinde, 62 metre uzunluğunda olup, yapımında hiç demir kullanılmamıştır. Toroz sistemiyle, tol biçiminde yapılan köprünün üzeri, yaklaşık olarak 20 metre yüksekliğindeki toprakla doldurularak, engebelikler düzeltilmiştir, Dolgu için 9 milyar (1969 rayicine göre) liralık harç fiyat toprağı döküldüğü tahmin edilen köprünün hizmete açılmasıyla, tehlike arzeden eski yol tarihe karışmış, insanlara yol güvencesi ve ulaşım kolaylığı sağlanmıştır.

Onun her eseri, memleketin gerçek ihtiyaçlarına cevap veren birer dev eser niteliğindedir. İşte bunlardan birisi de kimsesiz yoksul insanları, huzur içinde barındırmak amacıyla, Karpuzatan semtinde, Erkilet yolu üzerinde inşa edilmiş olan Huzurevi (Darülaceze)dir. Geniş bir alan üzerine kurulu bu sıcak yuvada bugün yüzlerce kimsesiz, yoksul kişi, mutlu bir şekilde, güven içerisinde yaşamını sürdürmektedir.

1973 seçimleriyle göreve gelen CHP Meclis Encümenince, iki kapılı şadırvanını yıktırma kararı alınmış ve o müstesna eser tamamen yıktırılmıştır. Böylece eser eski güzelliğini kaybetti. Oysa burası şehir halkı ile kale esnafını büyük ölçüde rahatlatacağı düşüncesiyle yaptırılmıştı. Bilindiği gibi kale içerisindeki tuvaletin gideri yoktu. Sık sık tıkanmalara ve foseptik kanalları gibi pisliklerin açıkta birikmesine neden olurdu. Halk sağlığı açısından da zararlı olan bu durumu önlemek için Çalık, Kalenin Bürüngüz Camiisine bakan

alt duvarını kompresörle kırdırarak, büzlerle kale tuvaletinin ayağını, iki kapılı tuvaletin kanalına bağlatmıştı.

Halkın sağlığı ve eğitimi için gerekli olan sosyal tesislerin kurulması amacıyla Tıp Fakültesi arsasını istimlâk eden Çalık, bugünkü eserin meydana gelmesine öncülük etmiştir. Sadece, fakülte arsasını istimlak etmekle yetinmeyip, geleceği düşünerek, Talas Köprü'ye kadar olan geniş alanı istimlak edip, ilerde yapılacak tesislere zemin hazırlamıştır. Nitekim Bahçecioğlu zamanında kurulan asfalt tesisi, Çalık'ın istimlak ettiği arsa üzerine kurulmuştur. Asfalt yapımında kullanılan malzemeler, mıcır, yine onun istimlak ettiği alandan elde edilmektedir, İlahiyat Fakültesi'nin arsasının bir kısmı, okul arsaları, camii arsası, Kanser Hastanesi arsası, Adliye Sarayı arsası, Trafik Bürosu arsası, Çocuk Yetiştirme Yurtları arsası ve bakımı, hep onun yardımlarıyla sağlanmıştır.

Çalık, parklara da çok önem verirdi, Zamanında. Beştepelere 40.000 den fazla çam ağacı diktirerek, burasını ormanlık haline getirdi, Tepe kısmına büyük bir havuz yaptırarak, borular döşettirip bütün ağaçların sulanmasını sağladı. Bir kaç yıl sonra herkesin mesire yeri olacak olan Beştepe ormanları, her Kayserilinin iftiharla konuklarını ağırlayacağı asude bir yer olacaktır. Bunun dışında, Gültepe Parkı tamamen yeniden yetiştirilip, duvarları çekilmiştir. Mimarsinan Parkı'nın yeniden düzenlemesi yapıldığı gibi, Sanayi ile Fevzi Çakmak semtlerine yeni parklar kazandırılmıştır. Çevreyolu üzerinde 1 milyon m2'den fazla bir alanı, park için istimlak eden (bugünkü İnönü Parkı) Çalık; camilerin etrafını düzenlemesi ve yeşillendirmesiyle de herkesin gönlünde yer etmesini bilmiştir.

İlerdeki yıllarda gerçekleştirmek üzere bazı tasarıları vardı. Bunlardan biri. Karpuzatan'da, Konya Alaattin Tepesi'ne benzer bir mesire yerini halkın hizmetine sokmaktı. Diğeri ise; Battalgazi mahallesinden Beştepeler'e çıkacak bir yol ile çeşitli mesire ve eğlence yerlerinin burada düzenlenmesiydi. Bu ve buna benzer tasarıları, zamanın elvermemesi nedeniyle gerçekleşemedi.

Çalık, hizmetlerinde, daima modern şehircilik anlayışı içerisinde hareket edip, iyiyi, doğruyu ve güzeli seçmeye gayret etmiştir. Şehrin en güzide yerlerinde bulunan, harabeye çevrilmiş barakaları yıktırarak, temizletmiş; yerlerine temiz ve planlı dükkânlar yapılmasını sağlamıştır. Kamu çıkarını herşeyden üstün tutan Çalık, belediyenin gelir kaynaklarının azalmasına neden olabilecek girişimlere de anında tepkisini göstererek, önlemini almıştır,

Bilindiği gibi, Kavuncu zamanında, Kayseri Elektrik Şirketinin %72'si belediyeye geçmişti. TEK'ten alınan cereyanın dağıtımı, bu şirket tarafından yapıldığından, belediye gelirinin büyük bir kısmını buradan sağlıyordu. Bakanlığın kararı uyarınca, fabrikalara ve büyük işletmelere verilen cereyan, TEK'in bünyesinde toplanınca, belediyenin gelirinde büyük ölçüde azalma olacaktı. Yapılan girişimler sonuç vermeyince, Çalık belediye arsası üzerinden elektrik tellerinin geçmesine izin vermedi. Bunun üzerine, Enerji Bakanlığı, fabrikalarla ve büyük işletmelerle yaptığı anlaşmayı feshetme gereği duydu. Böylece de belediyenin gelir kaynağının azalması önlenmiş oldu

O, görevi süresince, belediyeye partizanlığı ve politikayı sokmamaya özen göstermiş; hatta bu konuda, mensubu bulunduğu partisiyle ters düştüğü zamanlar da olmuştur. Hizmetlerinin korunmasına ve yaşamasına ayrı bir özen gösteren Çalık, eserlerinden İki Kapılı Şadırvanın yıkılmasına bir hayli üzülüp, günlerce hüzünlü yaşamıştır. Eserlerini devamlı anlatmak ister; herkesin de bundan bahsetmesini isterdi. Hatta seçim sloganı;

"*Verirsen oyunu, bu hizmet bölge gider, vermezsen oyunu vebal bizden gider*" şeklindeydi.

Kendisi iyi bir belediyeciydi ama tasvip görmeyen bir yönü vardı o da, kendi fikrinden başkasını kabul etmeyen, inatçı bir yaratılışa sahip olmasıydı[29].

[29] Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli, 3. Cilt.

MEHMET ÇAYIRDAĞ

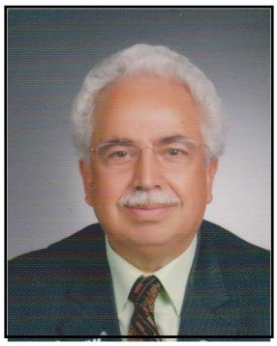

1946 yılında Talas İlçesinde (o zaman nahiye) doğdu. Anne ve baba tarafı Talas'ın yerli ailelerindendi. İlk ve ortaokulu Talas'ta, liseyi Kayseri Lisesi'nde tamamladı. 1963-64 döneminde Kayseri Lisesi'nin fen bölümünden mezun oldu.

1964'te İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümüne girdi. 1969'da burayı bitirince, Kayseri Müzesinde memuriyet görevine başladı. 1972-73 yılında askerliğini yaptıktan sonra aynı müzenin müdürlüğüne tayin oldu. 1978'de Kayseri Vakıflar Bölge Müdür Yardımcısı oldu. 1980'de Kayseri Kültür Müdürlüğü görevine başladı. 1985'te buradan Kayseri Vakıflar Bölge Müdürlüğüne nakledildi. 15 yıl bu görevde bulunduktan sonra 2000 yılında Erciyes Üniversitesi Tarih Okutmanlığı görevine geçti. 2003 yılında buradan emekli oldu ve İstanbul'a yerleşti. 2005 yılında dönemin Kayseri Büyükşehir Belediyesi Başkanı Mehmet Özhaseki'nin daveti üzerine, Büyükşehir Belediyesi'nde başkanın kültür ve sanat danışmanlığına başladı. Bu görevi esnasında Kayseri Lisesi'nin Milli Mücadele Müzesi olması, İç Kale'nin boşaltılıp buraya Arkeoloji Müzesinin nakli, Gevher Nesibe Medresesi'nin Selçuklu Müzesi haline getirilmesi, Cumhuriyet Meydanı'na yapılan Atatürk Merasim Anıtı'nın yapılmasında proje ve teklifleri gerçekleşti. Müze ve kültür müdürlüğü esnasında da Atatürk Evi ve Güpgüpoğlu Konağı müzelerinin istimlak edilip, restorasyonun tamamlanmasını sağladı. Kültür sitesinin arsasını belediye ile anlaşıp, imar değişikliğini ve takasını yaptırıp ihaleye hazır hale getirdi. 2017 yılında belediyedeki görevinden ayrıldı.

Mehmet Çayırdağ, yaptığı memuriyet görevlerinde Kayseri için birçok önemli yatırımları gerçekleştirirken ve bu arada vakıflarda iken, kat karşılığı ve yap işlet devret modelleri ile çok miktarda konut ve iş merkezi meydana getirirken, mesleği ile ilgili ilmi yayınlardan da geri durmadı. İlk önce Kayseri Müzesi'nin İslâmi sikkelerinin kataloğunu hazırladı. Bu arada nadir birçok kitabe ve paraları çeşitli ilmi dergilerde yayınladı. Şehirdeki tarihi yapıların tanıtılmamış olanları veya yanlış tanıtılmış olanları, kitabeleri ile birlikte yine birçok ilmi dergilerde yayınladı. Bu arada Sinop'ta bulunan çok miktardaki altın İslâmi sikkeler definesini Erciyes Üniversitesinde yüksek lisans tezi olarak hazırladı. Müzede iken şehirdeki bütün tarihi yapıların tescilini sağladı. Belediye danışmanlığı sırasında, Osmanlı arşivlerindeki Kayseri tarihinin kaynakları olan tahrir defterlerini uzmanlarına yayınlattığı gibi, altı ciltlik Kayseri Ansiklopedisini projelendirdi ve ansiklopedinin birçok maddesini yazdı.

Çayırdağ, yapmış olduğu bu ilmi çalışmaları, başta Türk Tarih Kurum Belleteni, Vakıflar, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih dergisi, Nümizmatik Derneği Bülteni, Kültür Bakanlığı Türk Etnoğrafya dergisi, tekrar yayınlanmasına katkıda bulunduğu Erciyes dergisi, Türkocağı dergisi, Bilgiyurdu dergisi, Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nin yayınladığı Şehir dergilerinde, Kayseri ve Yöresi Araştırmaları bülteninde, çeşitli kongrelere sunduğu tebliğleri, onların yayınlarında yayınladı. Kayseri Büyükşehir Belediyesi, bir kısım makalelerini önce tek cilt, sonra iki cilt " Kayseri Tarihi Araştırmaları" olarak kitaplaştırdı. Ayrıca Kayseri'de Kurulu tarihi vakıflara ait dört adet müstakil kitap-rehber hazırlayıp yayınladı.

Kayseri'de faaliyet gösteren birçok derneklerde üye ve yönetici olarak, başta Erciyes olmak üzere çıkan dergilerde yazar ve yayın kurulu üyesi olarak kültür faaliyetlerinde bulundu.Görevleri itibariyle de Kayseri'deki eski eserlerin ve kültür değerlerinin korunması ve ortaya çıkarılarak onarılması, tespit ve tescili konularında ömür boyu gayret ve çalışmalarda bulundu.Bu hususta merkezi idare, mahalli idareler ve vatandaşlar nezdinde

mücadelelerini sürdürdü.Kayseri'yi Türk ve dünya kültür camiasına tanıtmaya ve bu konuda çalışma yapanlara destek olmaya çalıştı Bundan dolayıdır ki Kayseri'de kendisinden "**Kayseri'nin Dede Korkutu**"olarak anılmakta olup halen bu çalışmalara gücü nispetinde devam etmektedir.

Mehmet Çayırdağ evli olup, İsmail Selçuk ve Melikşah isminde iki oğlu bulunmaktadır.

Eserleri:

1-Seyyid Burhaneddin Hüseyin, 1977
2-Hunat Hatun Külliyesi, Kayseri-1998
3-Kayseri'de Kadı Mahmut Vakfı, Kayseri-1999
4-Kayseri'de Nasrullah-zade Hacı Mehmet Efendi Vakfı, Kayseri-2000
5-Kayseri Tarihi Araştırmaları, Kayseri-2000
6-Şeyh Turesan Veli Hazretleri, Kayseri-2008

Bunlardan başka Çayırdağ'ın Kayseri Kültürü ve tarihi ile ilgili olarak; Kültür Bakanlığı,Türk Tarih Kurumu, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Üniversiteler, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, Tıp Tarihi Kongresi Vakfı, Türk Diyanet Vakfı ve çeşitli dergiler nezdinde yayımlanmış 100'e yakın makaleleri, bilgi şölenibildirileri, tebliğler,ansiklopedilere yazılmış maddeleri bulunmaktadır.

Bunlardan sadece 1979 yılından itibaren tekrar yayınlanmaya başlayan Kayseri Erciyesdergisinde çıkan makalelerin başlıkları, derginin sayı ve sayfa numaraları şöyledir:

1-Erciyes (Dağ olarak) S.1, Sh.2-4
2-Kayseri'de basılmış İslâmi sikkeler S.2,Sh.18-28 ve Sayı3-4, Sh.3-7
3-Mimarsinan'ın Kayseri'deki eserleri S.5, Sh.14-17
4-Kayseri'deki yatırlar S.16-17, Sh.26-31
5-Kayseri'de yıkılarak ortadan kaldırılan bazı mühim tarihi binalar, S.9, Sh.1-6
6-Kayseri Saat Kulesi S.10, Sh.1-2
7-Matbah Emini Hacı Halil Efendi S.18, Sh.14-15
8-KASABANIN SUYU (GERÇEK HİKÂYE)S.23-24, Sh.40-44
9-Şeyh İbrahim Tennuri evladına ait şecere (sofra) bulundu S.25, Sh.1-3
10-Merhum Cahit Öztelli ile Nasrettin Hoca'nın mezartaşı hakkında münakaşa S.28, Sh.22-23
11-Keykubadiye kazıları tekrar başladı S.29, Sh.22-23
121-Kayseri'nin mahalleleri S.38, Sh.5-9
13-Kayseri'nin cami mescit ve namazgâhları S.41, Sh.13-17
14-Saz Şairi Kayıkçı Kul Mustafa'ya ait Kayseri'de bir kaynak S.44, Sh.1-2
15-Üsküdar'daki Kayseri S.49, Sh.12-13
16-Raşid Efendi'nin mezarı S.69, Sh.4-5
17-Liselerimizin hali pür-meali S.70, Sh.3-5
18-Şeyh İbrahim Tennuri'nin yaşadığı devir S.71, Sh.7-10
19-"Meşhur Mutasavvuflar" hakkında bazı düşünceler S.87, Sh.15-18
20-XVII.asır ortalarına ait Kayseri ile ilgili bazı kayıtlar S.91, Sh.1-18
21-Talas'tan bir tekerlemenin kaynağı S117, Sh.6-10
22-Kayseri'de tekke ve tarikatlar S.118,Sh.6-9-14
23-Ahmet Nazif Efendi'nin" Mir'at-ı Kayseriyye"si S.124, Sh.4-17
24-Kayseri tarihi hakkında verilen bilgilerdeki bazı yanlışlıklar S.117, Sh.12
25-Mehmet İnbaşı'nın "XVI.yy. başlarında Kayseri" isimli eseri S.196, Sh.12
26-Kayseri'nin mahalle fırınları, S.225

Ayrıca derginin muhtelif sayılarında bir kaç şiir denemeleri de yayımlanmıştır.

HALİT ERKİLETLİOĞLU

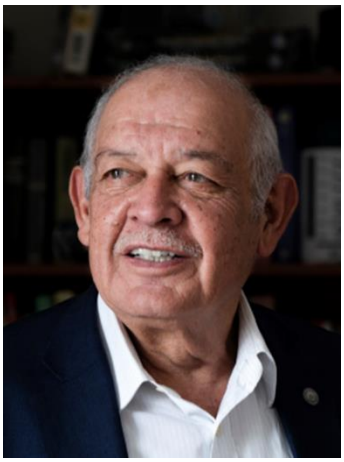

Halit Erkiletlioğlu 28 Nisan 1945 yılı Kayseri doğumludur. Sümer İlkokulu, Sümer Ortaokulu ve Kayseri Lisesi'ni bitirdikten sonra, 1969 yılında da İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nden mezun oldu. İslâhiye'de askerlik görevini yedek subay teğmen olarak tamamladı. Bu tarihten îtibâren de oturmakta olduğu Kayseri'de serbest olarak çalışmaktadır. Esin Hanım'la evli olup, ikisi erkek birisi de kız olmak üzere üç çocuk babası ve Halit Berat, Rauf Emre, Mehmet Vecdi ve Esin Berra, Kerem Halit isimlerinde beş torun sâhibidir.

1972 MHP Kayseri İl Yönetim Kurulu üyeliği, 1977-78 MHP Kayseri İl Başkanlığı, 1977–80 Kayseri Belediyesi Meclis üyeliği, 1978-79 Kayseri Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi Derneği Yönetim Kurulu üyeliği, 1984 Anavatan Partisi İl Yönetim Kurulu üyeliği, 1986 yılında Türk Diş Hekimleri Birliği, Kayseri Diş Hekimleri Odası Kurucu üyeliği ve Başkanlığı, 1987-89 Anavatan Partisi Kocasinan İlçe Başkanlığı, 1988–89 yıllarında Kayseri Aydınlar Ocağı kurucu üyeliği ve Genel Başkanlığı, 1989-2005 yılları arasında Bel-sin Yönetim Kurulu üyeliği, 1990-2015 Erciyes Üniversitesi Vakfı Yönetim Kurulu üyeliği, Erciyes Üniversitesi Etik Kurul üyeliği, 1996 yılında Belsin Vakfı Kurucu üyeliği, İlesam Üyeliği, Türk Ocağı Kayseri Şubesi Yönetim Kurulu üyeliği, Diş Hekimleri Odası Disiplin Kurulu Başkanlığı, 2004 Yılında Erciyes Bilim Vakfı Yönetim Kurulu üyeliği ve 2005 yılında da "Kalite Evler" Konut Yapı Kooperatifi Başkanlığı ve Türkiye Yazarlar Birliği üyeliği görevlerini yapmıştır. Halen 2004 yılından îtibâren Belsin Vakfi Başkanlığı, Kay-Mes Yapı Yönetim Kurulu üyeliği ve Kültepe Koramaz Derneği Başkanlığını yürütmektedir.

MAKALE VE TV PROGRAMLARI

Dil, tarih ve sanat tarihi konularında yüzlerce yazı, makale ve incelemesi, Erciyes, Kültür-Sanat, Hakses, Tarih ve Edebiyat, Tarih, Selçuk, Yeni Düşünce, Türk Dünyası dergisi, Anadolu Haber Belsin ve Kayseri Hâkimiyet gibi dergi ve gazetelerde yayınlandı. Birçok konferans ve sempozyuma ilmî bildirileri ile katıldı. Mahallî; Başak, Erciyes, Elif, TV Kayseri, OSB TV ve Kayseri TV 1 televizyonlarında tarih ve kültür programları yaptı. Radar Kayseri ile serî belgeseller yaptı. Aylık Bel-sin Haber dergisinin yazı işleri müdürlüğü ve yayın yönetmenliğini yaptı.

MAKALELERİ

1. Maziye Hasret, Erciyes dergisi, Nisan 1980 sayı: 23-24, s. 10-12 /
2. Tesbih, Erciyes dergisi, Temmuz 1981, sayı: 41, s. 23-23 /
3. Ağız Sağlığı ve Misvak, Hakses, Kasım 1982, sayı: 215 s.9-11 /
4. Fatih ve Dil, Tarih ve Edebiyat Mecmuası, Aralık 1982, sayı: 12, s. 15-16 /
5. Üstad'ın Mücevher Dizileri, Kültür ve Sanat, Haziran-Temmuz 1984 sayı: 39-40, s.6-10/
6. Mimar Sinan'ın Vakfiyesi, Erciyes Ağustos 1988 sayı: 128 s. 1-5 /
7. Geyhatu ve Baydu'nun Neşredilmemiş Nadir Sikkeleri, Türk Dünyası Tarih dergisi, Şubat 1989, sayı: 26 s. 12 /
8. 13. Yüzyılda Kayseri'de bir İhtilâlci, Erciyes, Haziran 1991, sayı: 162 s.10 /
9. Anadolu Selçuklularının Altın Sikkeleri, Türk Dünyası Tarih dergisi, Ocak 1992, sayı:61 s. 34 /

10. Sultan I. Alâeddin Keykubad Adına Metbu Meliklerce Bastırılan Müşterek Sikkeler, Selçuklu Dergisi, Nu: 3 s. 89-95, 1988 /

11. II. Gıyâseddin Keyhüsrev'in Cülus Senesine Ait Nadir Bir Dinarı, Türk Dünyası Tarih Dergisi, Nu:53 s.21-22, 1991 /

12. İlk Sanayi Hareketleri ve Tayyare fabrikası, Gesiad Bakış Dergisi, Ekim-kasım-Aralık 1996, sayı: 2 s. 27-28 /

13. Kayseri'ye Trenin ilk Gelişi, Gesiad bakış Dergisi, Ekim- Kasım- Aralık 1998, sayı: 4, s. 34-35 /

14. Seyyid Burhâneddin Hazretleri ve Ma'arif, Seyyid Burhâneddin Hz. Dergisi, Ekim 2004, sayı: 2, s. 29-31 /

15. İki Zeynelâbidin, IV. Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu Bildirileri, Kayseri 2003

Konya'daki Selçuklu Anıtkabiri Kümbethane'de Medfun Selçuklu Hanedanı ve Cesetlerinin Kemik Yapıları, I ve II, Mehmet Çayırdağ-Halit Erkiletlioğlu, Türk Dünyası Tarih Kültür Dergisi, Aralık- Ocak, 2006-2007, sayı: 240-241, s.24-30 ve 32-37 /

16. Vali Muammer Bey'in Kayseri'de Ölümü: 1928, Erciyes Dergisi, Mayıs 2008, sayı: 365, s. 11-12 /

17. Hunat Hatun ve Külliyesi, Erciyes Dergisi, Eylül 2008, sayı: 369, s. 17-18 /

18. King Ariarathes IV of Cappadocia: coins reveal enlarged thyroid (188 BC) Journal of Endocrinological Investigation No. 40618, 2014, H. Tekiner - H. Erkiletlioğlu - F. Keleştimur/

19. Osman Kavuncu ve Şehir Düşünceleri, Çıngı Dergisi, Sayı: 22 Kasım-Aralık, 2013, s. 31-36

20. Kayseri'de sürgün İki Romalı Prens

21. Kayseri'de Bayram

KATILDIĞI BİLİMSEL SEMPOZYUMLAR

1. I. Kayseri Kültür Haftası Sempozyumunda: "Selçuklar Zamanında Kayseri'de Sosyal Hayat"

2. Erciyes Üniversitesi İbn-i Sina Sempozyumunda: "İbn-i Sina'nın El Kanun fi't-Tıb İsimli Eserindeki Dişhekimliği Bilgileri",

3. Konya Selçuk Üniversitesi Alâeddin Keykubad Sempozyumunda: "I. Alâeddin Keykubad Adına Metbu Meliklerce Basılmış Sikkeler",

4. I.Uluslararası Nümismatik Sempozyumunda; "Alâeddin Keykubad I'in Sikkeleri",

5. Erciyes Üniversitesi Şerefeddin Sabuncuoğlu Sempozyumunda: "Cerrahiyyetü'l Haniyye İsimli Eserindeki Diş Hekimliği Bilgileri",

6. Erciyes Üniversitesi Selçuklu Sempozyumunda: "Konya'daki Selçuklu Anıtkabiri Kümbethane'de Medfun Selçuklu Hanedanı ve Cesetlerinin Kemik Yapıları"

7. XI. Türk Eczacılık Tarihi Toplantısında: "Modern Tıptan Önce Türk ve İslâm Devletlerinde Kullanılan İlaçlar" konulu bilimsel tebliğler sunmuştur.

Bulgaristan'ın Başkenti Sofya'da "Kültepe" konulu panele konuşmacı olarak katıldı.

YAYINLANAN KİTAPLARI

1-Dünden Bugüne Türkçe,

2-Kayseri Tarihi

3-Osmanlılar Zamanında Kayseri

4-Türkiye Selçuklu Sultanları Ve Sikkeleri

5-Kayseri Yakın Tarihinden Notlar

6-Kayseri Kitâbeleri

7-Sanatta Ve Maneviyatta Tesbih

8-Geniş Kayseri Tarihi

9-Geçmişte Ticaret Konaklama ve Kayseri
10-Diş Hekimliği Tarihi
11-Kayseri Bağcılığı
12-Kappadokia Krallığı ve Roma –Bizans Dönemi
13- Kutlu Dağ Erciyes
14- Benim Dünyam Benim Âlemim
15- Dânişmendli Pâytahtı ve Camiî Kebir

Halen **Geniş Kayseri Tarihi** isimli hacimli eserin üçüncü tabı baskı safhasındadır.

COŞKUN ERTEPINAR
(1914- 2005)*

Kayseri'nin Erkilet Bucağı'nda doğdu (1914). Babası Erkilet'in köklü ailelerinden Emiralioğlulardan Abdullah, I. Dünya Savaşı'nda şehit düştü. Annesi Hanife Hanım ise, Erkilet'in Vatan köyünün ileri gelenlerinden Derviş Hoca'nın kızıdır. Hanife Hanım oğluna babasının adı olan "Derviş" adını koydu. Eşini genç yaşta kaybeden Hanife Hanım o zamanın geleneğine uyarak baba evine döndü ve oğlu yedi yaşlarındayken vefat etti. Babasını iki aylıkken kaybeden, annesi de baba evine dönen Derviş'i dedesi Hacı Mehmet Emiralioğlu ve ninesi Zübeyde Hanım büyüttü. Onları da kısa bir süre sonra kaybedince diğer yakınları tarafından yetiştirilmeye çalışıldı. Özellikle ninesi Zübeyde Hanım'ın onu halk kültürüyle yetiştirmesi sanat hayatında belirleyici rol oynamıştır.

İlkokulu Erkilet'te tamamladı (1925). Ortaokulu Kayseri Lisesi'nde yatılı olarak okudu (1929). Kayseri Lisesinde başladığı lise öğrenimini, ikinci sınıftan itibaren Sivas Erkek Muallim Mektebi'nde (1932) tamamlayarak birkaç yıl ilkokul öğretmenliği yaptıktan sonra Gazi Eğitim Enstitüsü Türkçe-Edebiyat bölümüne girdi ve oradan mezun oldu (1937). 1932 yılından itibaren Sivas, Malatya, Şebinkarahisar, Muğla, İskenderun, Akseki, Bünyan, Zile ortaokul ve liselerinde öğretmenlik ve yöneticilik yaptı. Daha sonra Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Şube Müdürlüğü (1958-1966), Halk Eğitim Genel Müdürlüğü (1968-1970), Bakanlık Müfettişliği (1970-1972), Bakanlık Müşavirliği (1972-1974) görevlerinde bulundu. 1974'te kendi isteğiyle emekli oldu. MEB'de görev yaparken ve emekli olduktan sonra da Ankara ve Gönen'de çeşitli liselerde edebiyat öğretmenliği yaptı (1982).

1941 yılında Meziyet Soygür Hanım ile evlendi. İki çocuk babasıdır. Ankara'da vefat etti (09.08.2005). 10 Ağustos'ta Kocatepe Camii'nde kılınan cenaze namazından sonra Cebeci Asri Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Ortaokul son sınıfta yazdığı ilk şiiri olan "Bir Gece" Kayseri Lisesi'ne giderken 1930 yılında, Muhit dergisinde Derviş Münir imzasıyla çıktı. "Bir Gece" başlıklı şiiri:

"Gönülden gönüle bir bad esermiş,
Hissediyor musun, duyuyor musun?
Gönülden gönüle bir bad esermiş,
Sen, bilmem bu gece uyuyor musun?

Bak, bu seher kuşlar ne hoş ötüyor,
Hilkatta nedense bir başkalık var...
Sanki uyu artık müsterih, diyor,
Kumral saçlarımı dağıtan rüzgâr.

Ufuklar karşımda bir şeffaf ayna,
Baktıkça doyuyor içim sevince...
Şu ıssız odamda inceden ince
Diyorum bu gece ne tatlı gece,
Olmasaydı esir, gönlüm hicrana...”

Şirin yayımlandığı sıralarda bir öğretmenin misafiri olarak Kayseri Lisesi’ne gelen Ahmet Kutsi Tecer’e edebiyat öğretmeni şiiri okutur. Ahmet Kutsi Tecer’in genç şairi çağırtarak; **“Evlâdım, sen yolunu şimdiden bulmuşsun; devam et!**” diye över. Bu övgüden cesaret alarak yolunu çizer.

Yayımlanan şiirlerinde “Derviş” adının yanına “Münir’i de ekledi. D. M. ve D. Münir imzalarını kullandı. Öğretmen olarak Suşehri bucağında görevliyken bir öğrencisinin adından hareketle Derviş Vahdeti ile akraba olup olmadığını sorunca adını değiştirmeye karar verdi. “Coşkun” adını duruşmada hâkim verdi. 1934 yılında soyadı kanunu çıkınca şair La Fontaine’nin adının anlamından yola çıkarak geleceğin pınarı anlamında gelen “Ertepınar”ı soyadı olarak aldı.

Coşkun Ertepınar, eğitime adanmış ömür içinde şiirle nefes alan, dünyanın bütün güzelliklerini Türkçe pınarından akıtan, sanatta yeni bir görüş ve duyuşla sonsuzluğu kavrayan bir sevginin sembolü. İçli bir rûhla mutluluk dolu bir dünyadan seslenerek şiiri tattırdı. Sıcak, samimi ve sade bir söyleyişi vardır. Hece ölçüsüyle ve serbest tarzda şekil kaygısına düşmeden yazar. Bunun için de iyimser bir rûh ve gönül zenginliği ile biçim ve özü kaynaştırdı. Vatan, millet, devlet, tabiat, Atatürk ve insan sevgisi; bütün unsurlarıyla memleket gerçekleri; zaman ve sonsuzluk kavramı vb. temaları işler.

Şiiri hep şair olarak ele aldığı için sanatını geliştiren bir sanatçı kimliğine sahip oldu. Yazdıkları büyük yankılar uyandırdı ve hakkı olan bir şekilde değerlendirildi.

Şiirlerini Muhit, Ülkü, Varlık, Gündüz, Çağrı, Yücel, Şadırvan, Yeni Adam, Türk Dili, Hisar, Kemalist Ülkü, Çaba, Erciyes, Türk Edebiyatı, Türk Kadını, Millî Kültür, Türk Kültürü, Yunus Emre Yolu gibi çok sayıda dergide yayımladı.

“Zaman Bahçesinde” adlı kitabıyla 1978’de Türkiye Millî Kültür Vakfı Jüri Özel Ödülünü kazandı. 1991’de İLESAM tarafından kendisine Hizmet Şeref Ödülü verildi. Çok sayıda şiiri çeşitli formlarda bestelendi, ayrıca ders kitaplarında yer aldı. Şiirlerinin bir bölümü İngilizce, Macarca ve Lehçe’ye çevrildi.

Huzur veren şiir ikliminde memleketimizin insanını ve insanlığını, yaşayan Türkçe ile ideal bir çerçevede tablolaştırdığı eserleri:

Deniz Üstü (1935), Dönülmez Zaman İçin (1949), Tek Adam (1954), Kaderden Yana (1956), Mevsimlerin Ötesinden (1962), Güzel Dünya (1969), Şu Dağlar Bizim Dağlar (1973), Zaman Bahçesinde (1978), Destan Atatürk (1981), Küçük Dünyamın İçinden (1982), Dorukta Rüzgâr Var (1986), Çocuklar ve Papatyalar (1986), Yûnûs Bahçesinde Açan Gül (1987), Sevginin Yedi Rengi (1993), Şiir İkliminde Bir Ömür (Bütün şiirleri –Deniz Üstü, hariç- 1995)

Hakkındaki incelemelerin ve değerlendirmelerin yer aldığı “Şiir Dünyasındaki Yerim Üzerine” (1997) ile “Şiir Dünyasındaki Yerim Üzerine-II” (2002) isimli eserleri vardır.

Ayrıca “Refik Koraltan/Bir Politikacının Anıları” (1999) kitabını yayıma hazırlamıştır.

*Nurkal Kumsuz’un arşivinden.

AHMET EVİNTAN
1917-1995
TİYATRO SANATÇISI-YÖNETMEN

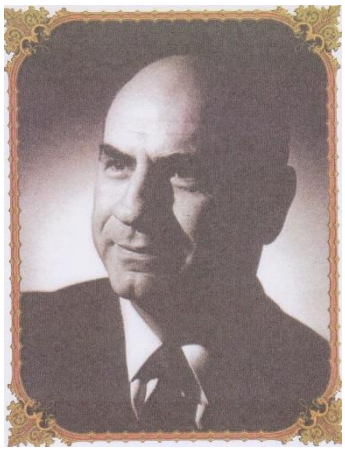

Ahmet Evintan, Kayseri'nin yetiştirdiği, adı yurt genelinde duyulmuş olan isimlerden biri. O, televizyon dizlerinde, özellikle Tarık Buğra'nın eseri olan " KÜÇÜK AĞA" da daha çok tanındı. Onunla yıllar öncesinde Kayseri'de tanışmıştık. Devlet Tiyatroları'ndan emekli olduktan sonra Belediye Başkanı Niyazi Bahçecioğlu'nun daveti üzerine doğdu kente gelmiş ve Kayseri Şehir Tiyatrosu için yararlı çalışmalar yapmıştı.

Kayserililer onu 1974 yılında sahneye koyduğu "KÖŞE KAPMACA" adlı oyunla ilk defa şahsen tanımışlardı. Hidayet Sayın'ın yazdığı oyunda Ahmet Evintan, Kayserili hemşehrilerinin karşısına başrol oyuncusu olarak çıkmıştı. Ahmet Evintan Kayseri'nin has yerlilerinden. Hani denir ya "Hayatım Roman" diye. İşte onu hayatı da roman olacak türden geçer.İstiklal Harbi'nde şehit düşen babasını hiç bilmez. Annesi ikinci defa evlenmek zorunda kalır ve o üvey baba elinde büyür. Onun çilesi çok sevdiği ağabeyinin geç yaşta tifodan ölmesi ile sürer.Gönlü kırık bir şekilde büyüyen Ahmet Evintan delikanlı olur ve Kayseri Lisesi'ni bitirir.Onun gönlünde oyuncu olmak isteği yatar. Ancak dönemin anlayışı ile oyunculuk, hanendelik ayıp sayılır. Bütün bunlara rağmen 1937 yılında devlet konservatuarına girer. 1942 yılında mezun olduktan sonra Devlet Tiyatroları'nda kadrolu oyuncu olarak görev yapar.Otuzbeş yıl değişik oyunlarda oyuncu ve yönetmen olarak görülür. Onun rol aldığı başlıca oyunlar yıllara göre şu şekilde sıralanır:

1946 yılında BİZİM ŞEHİR, MÜFETTİŞ,
1947 yılında KÖŞEBAŞI,
1948 yılında CİMRİ, SİZE ÖYLE GELİYORSA, PAYDOS,
1949 yılında KÜÇÜK ŞEHİR, BİR KOMİSER GELDİ,
1950 yılında ŞAKACI,
1951 yılında ÖTEYE DOĞRU,
1952 yılında BRANDA BEZİ, BİR YAZ DÖNÜMÜ RÜYASI, ELEKTRA, TERS-YÜZ, YANLIŞ YANLIŞ ÜSTÜNE
1953 yılında ÖLÜ KRALİÇE, GÜZEL HELENA, SAHNE DIŞINDAKİ OYUN, FATİH, BATAK
1954 yılında TANRI DAĞI ZİYAFETİ, ÇAYHANE, YASLI AİLE
1955yılında ŞATOYA DAVET, TİLKİ, AKİF BEY
1956 yılında SON DURAK, GENÇ OSMAN
1957 yılında DIŞARDAKİLER
1958 yılında KÂBUS
1960 yılında GERGEDAN
1962 yılında AY HERKESE GÜLÜMSER, HAMLET, ANDORRA
1963 yılında FİZİKÇİLER[30]

Ünlü tiyatro oyuncusu ve yönetmeni Ahmet Evintan 1916 yılında Kayseri'de doğdu. Çocukluğu acı ve çile içinde geçen Evintan savaşta şehit düşen babasını hiç tanımadı, ağabeyi tifodan öldü. Annesi ikinci evliliğini yapınca Evintan, üvey baba ekmeği ile büyüdü. Bu atmosfer içinde Kayseri Lisesi'ni bitirdi. 1937 yılında devlet konservatuarına girdi. Mezuniyetinden itibaren devlet tiyatrolarında görev alan Ahmet Evintan 35 yıl aralıksız çalıştı. Ahmet Evintan, devlet tiyatrolarından emekli olduktan sonra Kayseri'ye gelerek Niyazi Bahçecioğlu'nun belediye başkanlığı sırasında yapılan ve hizmete açılan Kayseri Şehir Tiyatrosunda yönetmen olarak göreve başladı. Anadolu'nun en büyük salonlarından birine sahip Kayseri Şehir Tiyatrosu Evintan'm sahneyle koyduğu ve aynı zamanda başrolünü oynadığı, Hidayet Sayın'ın "Köşe Kapmaca" isimli eseriyle 1 Aralık 1974 tarihinde perdelerini halkın hizmetine açtı. Ünlü sanatçı Ahmet Evintan açılış gecesinde seyircilere hitaben şu konuşmayı yapmıştır.

"*Beni, gel hizmet et diye memleketime çağıran aziz hemşerilerime; Kayseri'de özlemi çekilen bir şehir tiyatrosunun kurulması kararını oybirliğiyle onaylayan belediye meclisimizin değerli üyelerine; bu tarihi kararın gerçekleştirilmesi yolunda candan ilgi, yardım de desteklerini esirgemeyen başta Sayın Valimizle ve Belediye Başkanımız olmak üzere, bütün resmi özel ve kamu sektörü mensuplarına, dernek kurum ve kuruşlara, olumlu ve teşvik dolu yayınlarıyla gücümüze güç katan basınımıza, yurdun dört bir yanından telgraf, mektup ve benzeri yazılarla ve bizzat ziyaretle bize tebriklerini ve iyi dileklerini bildiren saygıdeğer zevata, hazırlık ve çalışmalarımızı adım adım izleyip, açılış günümüzü dört gözle beklemiş olan sanatsever halkımıza, ortaklaşa bir başarıya ulaşabilmek için çalışmalarını seferber eden sanatçı arkadaşlarıma ve müessese mensubu bütün personele, açılış gecemize şeref veren seçkin konuklarımıza ve nihayet bize" bize teşekkür yok mu" diyen bütün dostlarımıza naçiz şahsım, arkadaşlarım ve Şehir Tiyatrosu adına şükranlarımı sunmayı borç bilirim."*

Anılarını 1972 yılında yayınladığı " Hoşçakal" isimli eserinde toplayan Ahmet Evintan pek çok tiyatro oyunu ve televizyon filmlerinde rol aldı. Ünlü sanatçı Ahmet Evintan 1995 yılında ikamet etmekte olduğu İstanbul'da vefat etti.

Ahmet Evintan memleketine çok düşkün bir sanatçıdır. Ünlü olduktan sonra bile asla unutmaz memleketini. Kayseri'ye özlemini dile getiren şiirler yazar. İşte onun ünlü **"Gurbetten Sesleniş "** adlı şiiri:

[30] Ahmet Sıvacı, Kayseri'de İz Bırakanlar, Kayseri 2010.

İSTANBUL' DAN KAYSERİ YE SESLENİŞ

İkinci anamsın doğduğum Belde,
Eksilmez, yıpranmaz sevgin gönülde.
Rahat görünsem de şu gurbetelde.
Özlemin bağrımı yakar da geçer!

Akbaslı Erciyes, yüceden yüce.
Gururum şahlanır onu görünce.
Sular köpük köpük, seller delice.
Karamsar ruhumu yıkar da geçer!

Kırkpınar'a varır, eylersin seyran.
Renkler cümbüşüne olursun hayran.
Tekir Yaylasında bir tasçık ayran,
İçenler, bir günlük doyar da geçer!

Everek'te çiçek kokan balım var.
Hisarcık'ta kiraz yüklü dalım var.
"Gesi Bağlarında bir top gülüm var".
Güzeller göğsüne takar da geçer!

Ali Dağı derler, dağların hası,
Çekmiş koltuğuna koca Talas'ı.
Böyle başlar kıvrak Bızdık havası.
Coşanlar bir göbek atar da geçer!

Türkülerim; hasret, ayrılık dolu,
"Ağam mesken tutmuş bak İstanbul'u".
Bağlamada Emmi Etheminoğlu.
Ahmetçik, Kavuncu çalar da geçer!

Bünyan'da uçan su, sanki damla-toz,
Pınarbaşı suyu Ağustosta buz,
Yahyalı elması, al yanaklı kız.
Zevk ehli yemeden koklar da geçer!

Bağlarımız; yalınayak gezdiğim.
Ağacına çıkıp türkü dizdiğim.
Şiranede üzümünü ezdiğim.
Pekmezler, burnumda tüter de geçer!

Sığırcık, Elmacık, Saka, Delirce,
Seherde bülbüller, yanık ve ince,
Ördekler. turnalar ille de serçe,
Hayal göklerimden öter de geçer!

Sekinin dibinde dolma kuyumuz,
Aşırmadan taşan buzlu suyumuz.
Şilte yastık, şepit minder, çulumuz.
Anılar dünyamdan bakar da geçer!

Gel Hemşehrim bir de şehre inelim,
Camiler, kümbetler, çarşı görelim.
Fırınağzı, göveç, kebap yiyelim.
Kursak kavurgayı arar da geçer!

Hatırıma geldi, deyince kursak.
Taze bazlamayla bir diş sarmısak.
İreyhanlı mantı, üstünde sumak.
Gül kayısı, parmak dut artar da geçer!

Kavaf, sarraf, saraç ve fincancılar,
Hacışakir kokan o urgancılar.
Hele tohumcular, o zavzacılar
Mis gibi baharat kokar da geçer!

Sucuk; boğum boğum, pastırma; denk denk.
Kilim; elvan elvan, halılar; renk renk.
Bir santimetrede bilmem kaç ilmek.
İpekte göz nuru parlar da geçer

Kayserili merttir, koçyiğit insan.
Zekâsı, iç gücü dillere destan,
"BOYACI" ÖYKÜSÜ; İFTİRA. BÜHTAN,
İt ürür kervanlar koşar da geçer!

Tüccar, sanayici olduğu kadar.
Sanat sevgisi var, bilim aşkı var.
"Üniversitem" der, bağrına basar,
"Erciyes" adını koyar da geçer

Konukseverlikte eşi yok belki.
Hayırseverlikte yarışır sanki
Verirken de öyle gizli verir ki;
Sevabı çok diye saklar da geçer!

DEDEMAN Salonu bayram yerimiz.
Ayrı-gayrımız yok, biriz hepimiz.
Duamız, neşemiz ve temennimiz.
Birleşir, yükselir, coşar da geçer!

EVİNTAN; kes artık, uzattın sözü.
Makbuldür her şeyin azı ve özü.
Sıkılanın elbet asılır yüzü,
Boşverir gözünü kırpar da geçer!

AHMET EVİNTAN

ALİM GERÇEL

1947 yılında Kayseri'de doğdu.

İlk, orta ve lise öğrenimini Kayseri'de, yükseköğrenimini Ankara Devlet Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi'nde yaparak 1974'te mezun oldu.

Kayseri Kültür ve Turizm Derneği'nin 1980 yılı öncesi 6 yıl olmak üzere halen yönetim kurulu başkanlığı görevini yürütmektedir.

1978'te başlayan ve halen devam etmekte olan Erciyes dergisini yayına koydu.

Daha sonra; Bizim Gençlik, Bizim Sesimiz, Mefkûre, Bolkar, Kutlu Sesleniş dergilerini yayımladı.

Halen aylık şiir dergisi Çemen'i yayımlamaktadır.

Bunların yanında Yıldırım, Hamidiye, Yeni Ufuklar, Sahabiye, Voleybol gazetelerini çıkardı. Uluslararası voleybol hakemi ve Türkiye Voleybol Federasyonu gözlemcisidir. Yazıları Erciyes, Bizim Gençlik, Yeni Ufuklar, Kurultay, Kayseri Kültür, Kümbet ve Çemen dergilerinde; makaleleri ve araştırma yazıları birçok ulusal ve mahallî gazetede yayımlanmaktadır.

Kayseri kültürü ile ilgili televizyon programları hazırlamaktadır.

Sayısı 20'yi aşkın bilgi şöleninde bildiri sundu.

Halen sosyal konulu 42 derneğin üyesi olan Gerçel, evli ve üç çocuk babasıdır.

BİR KÜLTÜR ADAMI: ÂLİM GERÇEL

Kıymetli Alim Hocam; şehrimizin yaşayan en önemli kültür sanat adamlarından birisiniz. Kültür ve sanatla ilginiz hayatınızın hangi döneminde, nasıl başladı?

İnsanın düşünebilen, konuşabilen, akıl, izzet ve irâde sahibi bir varlık olarak bütün varlıklardan farklı ve üstün olmasının temel sebebi, tarihin en eski devirlerinde bir kültür çevresi oluşturabilmesi ve kültürü biriktirerek nesilden nesle aktarabilmesidir. Kültürün diğer bir yönü de bu kültür mirasına hâkim olmak ve içinde yaşadığımız asırda da bu kültürü yansıtacak, yaşatacak şekilde yaşamaktır. İnsanı kültürlü yapan şey de millî kültürüne sahip çıkması ile mümkündür. Birine kültürlü insan diyorsak o insanın mahallî, millî ve evrensel kültür değerlerine sahip biri olduğunu ifade ederiz. Bu nedenle, Kayserili olduğumu algılatacak mahallî kültüre, Türklüğümü idrak etmemi sağlayacak millî kültüre ve eni büyük insanlık ailesinin bir üyesi yapacak evrensel kültüre önem vermeyi hayatımın en, önemli önceliği kabul ettim. Hem bir kültür sanat adamı olmayı hem de kültürü yayacak tarafta yer almayı kendime öncelikli vazife edindim.

Kayseri Lisesi orta kısmında öğrenciyken başta okul müdürümüz Mehmet Ateşoğlu ve öğretmenlerimiz Ayvaz Gökdemir, Yunus Emre Özulu hem mahallî, hem millî hem de evrensel kültürü bize yaşam biçimleri ile örneklemiş müstesna şahsiyetler idiler. Sadece şahsiyetleri ile değil eylemleriyle de kültürümüzün bu önemli şahsiyetleri bize yol göstermiştir. Bizi Kayseri'nin en eski kültür kuruluşu olan, o günkü ismiyle "Kayseri Türk Kültür Derneği"ne yönlendirdiler. Kayseri Türk Kültür Derneği Başkanı Sayın Nevzat Türkten idi.

Kültür, başta dil olmak üzere; din, tarih, sanat, edebiyat, ekonomi, adalet, dünya görüşü gibi ögelerden meydana gelir. Kültürün diğer bir yönü de Türk kültürünü, dilini ve edebiyatını aktaran eğitim ve yaşayan dil boyutunu ifade eder. Bu nedenle eğitim kültürün önemli bir parçasıdır. Bu önemli kültür adamları aynı zamanda önemli birer eğitimci idiler. Onlar öğrenmenin temel metodunun İslam'ın ilk emri olan okumak olduğunu bize aşıladılar. Allah, vatan, millet ve devlet sevgisi ile birlikte Türk kültürüne sahip çıkmak için olcuma alışkanlığını bunlar vasıtasıyla kazandık. Burada yapılan toplantı ve seminerlerden etkilenmemek mümkün değildi. Güzel konuşmalar, okuduğumuz eserler bizi aynı nitelikte konuşmaya ve yazı yazmaya yöneltti.

Etkilendiğiniz ya da örnek aldığınız insanlar kimlerdir?

Türkiye Cumhuriyeti devletimizin kurucusu, dâhi insan, büyük asker ve devlet adamı Gazi Mustafa Kemal Atatürk elbette ilk başta zikretmem gereken kişidir. Sonra Namık Kemal, Yusuf Akçura, Ziya Gökalp, Mehmet Emin Yurdakul gibi isimleri sıralayabilirim. Ancak öncelikle ve özellikle Türk milliyetçiliği konusunda Hüseyin Nihal Atsız, Alparslan Türkeş, dayım Mustafa Fazıl Hisarcıklılar başta olmak üzere Türkçü, Turancı ve milliyetçi yazar ve şairlerin konuşmalarından, eserlerinden, telkinlerinden etkilendim. Mustafa Necati Sepetçioğlu, Osman Yüksel Serdengeçti, Mehmet Akif Ersoy da tabii ki zikretmem gereken şahsiyetlerdir.

Gençlik yıllarınızda Kayseri nasıl bir şehirdi? Kültür ve sanat ortamı nasıldı? Bugünle kıyasladığınızda neler söylemek istersiniz?

Geçmişten günümüze Kayseri millî ve manevi değerlerine sahip, kültüre değer veren, makarr-ı ulema olan bir şehirdir.

Orta Anadolu'da, oldukça fazla eğitim ve kültür müessesesinin bulunduğu, birçok kültür ve sanat adamının yetiştiği ilimiz; kültür ve sanat faaliyetlerinin bugün de artarak devam ettiği, bu konuda hizmet eden vakıf, dernek gibi kuruluşların oldukça fazla olduğu bir şehirdir. Hâlihazırda üçü devlet, biri özel dört üniversitemiz, sayısı beş yüzü bulan okulumuz faaliyet göstermektedir.

Üniversite yıllarınızda Ankara'da sanat ve kültür muhitlerine dâhil oldunuz mu? Okul hayatınızın, dolayısıyla Kayseri dışında bir müddet yaşamanın size ne tür katkıları oldu?

Ankara'da kültür ve sanat çevresiyle hemhal olduk. Her hafta bir tiyatroya gitme imkânı buldum. Türk kültür ve edebiyatının tanınmış isimleriyle tanışma ve sohbet etme imkânı bulduk. Nejdet Sancar'ın Atatürk Lisesi'nde öğretmen olduğu yıllarda kendisiyle tanışma fırsatı bulduk.

Türk Ocağı toplantıları bize tiyatro ve opera ile tanışma fırsatı oldu. Elbette o zamanlar opera Kayseri'de yoktu. Türkiye'nin meşhur sanatçıları Zeki Müren, Behiye Aksoy, Nezahat Bayram, Neşe Can, Ahmet Gazi Ayhan gibi ses sanatçılarının konserlerini takip ederek Türk sanat ve halk müziği sevgisi kazandık.

Kayseri'de birçok sivil toplum örgütünün kuruluşunda, yönetiminde yer aldığınızı biliyoruz yorucu ve riskli çalışmalarınızın sebebini merak ediyoruz?

Türk milliyetçiliği çerçevesinde Türk kültür ve sanatına hizmet aşkıyla birçok vakıf, dernek ve oluşumda yer aldım.

Bir de bize Kayseri Kültür ve Turizm Derneğinden bahsedebilir misiniz? 12 Eylül öncesinden beri devam eden bir dernek bu; eskiden nasıldı, şimdi ne durumda?

1956 yılında Avukat Nevzat Türkten ve Türk milliyetçisi arkadaşları tarafından Kayseri'de kurulan ilk dernektir. İlk kurulduğu yer Kayseri Kalesi'ndeki Aslanlı Kapı üzerindeki odadır. Daha sonra Cumhuriyet Mahallesi'ndeki Belediye İşhanı birinci katında yıllarca hizmet vermiş, Kayseri Türk Kültür Derneği olan ismi, 1971 Anayasası gereği Türk ve millî kelimeleri ancak Bakanlar Kurulu kararı ile kullanılabileceği için, benim başkanı bulunduğum 1974 yılında "Kayseri Kültür ve Turizm Derneği" olarak değiştirilmiştir.

Kayseri'de mürekkep yalamış olarak tabir edilen bütün kültürlü insanların yetiştiği ve devam ettiği derneğimiz, bir buluşma merkezi, kültür alışverişinin yapıldığı bir dergâhtı. Bu faaliyetleri 1980 yılına kadar devam etmiştir. 1964-1974 yıllarındaki Kıbrıs Harekâtının Kayseri'de yapılan mitingleri ve 1991 yılında Rusya'nın dağılmasından sonra yaklaşık elli bin kişinin katıldığı Azerbaycan mitingini düzenleyen; sonradan bir siyasi partimizin uhdesine geçen-on sekiz defa yapılan, dünyada Arafat'tan sonraki ikinci, Türkiye'nin halen en büyük turizm hareketi "Erciyes Zafer Kurultayı"nı ilk organize eden, Kayseri'nin ilk özel "Oba Tiyatrosu"nu kuran; ücretsiz üniversite hazırlık, saz, şiir, resim, kursları ve altı defa zafer sergisi düzenleyen dernektir.

Kayseri ve çevre illerimizin köy ve kasabalarında 23 merkezde "Kültür Ocağı" kurarak buraların kitaplık kazanmasını sağlamıştır.

Kayseri Büyükşehir Belediyesi Tiyatrosu, o günkü Belediye Kanunu'na göre, Kayseri Büyükşehir Belediyesi tarafından doğrudan harcama yapılamadığı için Kayseri Halkevleri binasının tiyatro binasına çevrilmesi yine derneğimiz üzerinden yapılmıştır. Kurduğumuz yayınevinden elliye yakın eser yayımlanmıştır. 1978'den itibaren 42 yıldır yayımını sürdüren Erciyes dergisinin bugün 500. sayısı yayımlanmıştır. Bu, Anadolu'da hakemli dergi olarak en uzun ömürlü dergidir.

Derneğimiz günümüzde de Türk kültürü çerçevesinde Kayseri kültür ve turizmine hizmetine devam etmektedir.

Dergicilik ve gazetecilik konusunda göz ardı edilemeyecek bir geçmişiniz var. Sizce gazetecilik edebî, insani ve siyasi yönden uzak mıdır yoksa tam aksine içice midir? Sizi biraz da bu yönünüzle tanımak isteriz.

Ansiklopedik anlamda gazeteci; gazetecilik mesleğini icra eden, güncel olaylar, akımlar, konular ve kişiler hakkında bilgi toplayıp, olabildiğince tarafsız bir şekilde yayımlamaya gayret gösteren kişidir. Bu tarife göre her gazeteci toplumun içerisinde aydın kişilik, eğiticilik, dürüstlük ve yol göstericilik özelliklerine sahip saygın kişilerdir. Öyle olması da gerekir. İçinde bulunduğu toplumun her şeyi ile ilgilenir. Sosyal, ekonomik, siyasi hayatın görevi icabı takipçisidir, içerisindedir. Toplumu ile ayrılmaz bir bütündür.

Gazeteciliğim, yedi yaşımdan itibaren, Abdullah Satoğlu tarafından yayımlanan Hâkimiyet mahalli gazete satıcılığı ile başlar. 1963 yılından itibaren İstanbul'da yayımlanan ve hemşerimiz Hamit Nuri Irmak'ın sahipliğini yaptığı Yeni Ekonomi gazetesinin önce Kayseri sonra Anadolu temsilciliği, Yeni İstanbul gazetesi Kayseri spor muhabirliği, Hergün, Bizim Anadolu, Orta Doğu gazeteleri spor şefliği Milliyetçi Hareket, Millet gazeteleri ile Orhun dergisinin Kayseri temsilciliği ve yazarlığını yaptım. Yıldırım ve Yeni Ufuklar, Hamidiye gazeteleri ile Yeniden Diriliş, Bizim Gençlik, Gençliğin Sesi, Voleybol, Türk-İslam Dünyası, Çemen Şiir, Bolkar, Saha-biye, Kutlu Sesleniş, Kurultay, Mefkûre, Erciyes; yayımlarını yaptığım dergilerdir. Kayseri'nin ilk özel radyosu Star FM'in kurucu ortağı olarak görev yaptım. 1974-1980 yılları arasında Ülkücü Gazeteciler Cemiyeti Kayseri Şube Başkanlığı dönemimde cemiyet adına yayımlanan Doğuş Edebiyat dergisinin yayımlanmasında görev aldım. Kastamonu'da Türk Lehçeleri, Mersin'de Arslan Köyün Sesi, Kayseri'de Bizim Sesimiz, Özvatan'ın Sesi dergileri yayımlanmasında hizmetim geçen

dergilerdir. Kayseri'de gazetecilik konusunda faaliyet gösterenlerden yaşayanlar içinde kıdem olarak ikinci kişiyim.

Bu çerçevede bir de şunu öğrenmek isteriz. İçinizde ukde olan ya da hatırladığınızda keşke dediğiniz bir dergi var mı bunlar arasında?

Bir büyüğümüzün bize söylediği "Allah'ın ve kanunların yasakladığı hiçbir işi yapmayınız. Bundan dolayı da bana gelmeyiniz!" sözünü düstur edindiğim ve yapacağım her işte istişareyi, aklıselimi ön planda tuttuğum için hayatımda keşke diyeceğim hiçbir şey olmamıştır. Bugüne kadar yapmak istediğim ve düşündüğüm her şeyi yerine getirdim.

Bir de spor camiasında yaptığınız hizmetler var. Basın yayın hayatınızda sporun önemi ve yeri nedir? Okurlarımızın sizi bu yönünüzle de tanıması gerektiğini düşünüyoruz.

Çocukluk yaşımızdan itibaren sporun her türlü branşına karşı ilgi duydum, zemin ve zaman müsait olduğu müddetçe futbol, voleybol, güreş öncelikli olmak üzere sportif faaliyetlerde bulundum. Gazete muhabirliğim ve spor sayfası şefliklerim dolayısı ile çok sevdiğim, zevk aldığım spor ile ilgili, 1968 yılından itibaren ilimizde açılan birçok spor dalında hakem ve antrenör kurslarına katıldım. Sporun kurallarını öğrendim. Yazılarımda, haberlerimde ve değerlendirmelerimde bunun çok fazla faydası oldu. Spor basını ile hep iç içe oldum. Görevlerimde ve seyirci olarak müsabakaları izlerken tarafsız bakmayı öğrendim. Futbol, voleybol, güreş, basketbol, hentbol, boks ve kayak branşlarında açılan kursları başarı ile bitirerek hakemlik hayatım başladı. 21 yıl Kayseri Voleybol İl Temsilciliği, sekiz defa hakem kursu hocalığı yaptım, iki defa antrenör kursuna katıldım. Basketbol branşında Kayseri'nin ilk lisanslı hakemi unvanına sahip oldum. 1974 yılında voleybol ve güreş branşında millî hakem, 1984 yılında güreşte uluslararası hakem oldum. Güreşte cetvel hakemliği konusunda dünyada yedinci, Türkiye'de birinci sırada klasmana sahip oldum. 2017 yılı sonunda yaş durumundan dolayı Voleybol A klasman gözlemciliğinden emekli oldum. Türkiye'de 40 yıl lisanslı hakemlik [güreş] yapan tek kişiyim. Türkiye rekoru bende. Voleybol branşında 8, güreşte bir defa hakem kursu hocalığı görevinde bulundum. Voleybol antrenörü olarak uzun yıllar yaz spor okullarında öğrenciler yetiştirdim. Birçok üniversitemizin ve kuruluşlarımızın yurt içi ve dışında düzenlediği bilgi şölenlerinde bildiriler sundum. İki cilt halinde Kayseri Şairler Antolojisi kitabı başta olmak üzere çok sayıda spor, okul yıllıkları, dergileri hazırladım, yayımladım.

Halen 3 oğlum, gelinim ve dünürüm hakem, izci lideri, gözlemci ve idareci olarak spora hizmet etmekteyiz. 1996 yılında Sahabiye Spor Kulübü'nü kurdum. Kayseri'de en fazla branşta ve lisanslı sporcuya sahibiz. Kayseri Spor Adamları Derneği'nin kurucu yönetim kurulu üyesiyim.

2008 yılında güreş millî takımını Gürcistan'a,1993 yılında voleybol millî takımını İran'a idareci olarak Türkiye'yi temsilen götürdüm.

Bütün uğraşlarınız arasında bir de arşivcilik yanınız var. Bu yönünüzün de bilinmesi gerekiyor. Dergilere özel önem veriyor, arşivliyorsunuz. Bu ilginiz yalnızca dergilerle mi sınırlı? Yoksa şehir hafızası adına başka alanlara da eğiliyor, arşiv oluşturuyor musunuz?

Aldığım eğitim ve gazetecilikle uğraşım neticesinde arşivcilik ve koleksiyonculuk hobilerim arasında yer almıştır. Dergiler, Kayseri ile ilgili tarihi evraklar özel ilgi alanım içerisindedir. Kültür Bakanlığı eski eser koleksiyoncusuyum. Koleksiyonlarım arasında antik sikkeler, Osmanlı, Cumhuriyet dönemi ve yabancı ülke paraları, rozet, anahtarlık, kalem, tespih, kartpostal, kibrit kutusu koleksiyonlarım bulunmaktadır. Bu konuda gençlerimizi teşvik ederek öncülük yapmaktayım. Darphanenin de üyesiyim.

Ülkemizde yayımlanan sekseni aşkın kültür, sanat ve edebiyat dergisinin koleksiyonlarına sahibim. Kitaplığımda 30 bini aşkın eser bulunmaktadır.

Bizce en önemli özelliğiniz hayatınızın her alanında ön plana çıkan eğitimci yönünüz. Aslında Erciyes Dergisi de bir üniversite olmuş. Bu vesile ile eğitiminiz ve eğitimciliğinizin de bahse değer olduğuna inanıyoruz.

1974 yılında bugünkü ismi Gazi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi olan Ankara Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi'nin inşaat bölümünden mezun oldum. Aynı yıl Kayseri Endüstri Meslek Lisesi'nin 5. sınıflarına cebir, geometri, trigonometri derslerinde öğretmenlik yaptım. Daha sonra Kayseri Üniversitesi kurulmadan önce Kayseri'nin 3. yüksekokulu olan Kayseri Meslek Yüksek Okulu'nda makine bölümünün kurucu bölüm başkanlığı ve 4 yıl statik, mukavemet dersleri öğretim görevliliği, Sümer Lisesi'nde İngilizce, 1980 yılında, mezunu da olduğum Kayseri Lisesi'nde fizik öğretmenliği yaptım. Kayseri'de birçok ilk-orta-lise okullarımızda seminerler verdim.

Yanlış bilmiyorsak 1978 yılından beri Erciyes dergisini yayımlıyorsunuz. 500. sayısına ulaşmış bir dergiyi yaşatmak nasıl bir macera? Erciyes dergisi vesilesiyle rahmetli Nevzat Türkten'i de burada yâd edelim isterseniz.

1978 yılında Kayseri Kültür ve Turizm Derneği Başkanı olarak bizden daha önce büyüklerimiz tarafından yayımlanmış olan Yeni Erciyes, Erciyes, Filiz, Kurultay gibi dergilerin Kayseri kültürüne hizmetlerinin değerini biliyor ve takdir ediyorduk. Günün şartlarında bu dergilerimizin yayın hayatları kısa sürmüştür. Bu boşluğu doldurmak için değerli derneğimizin yönetim kurulu üyeleri ve kültür insanları ile bir araya gelerek Erciyes dergisini yeniden yayımlamayı kararlaştırdık. Ciddi bir ön hazırlıktan sonra 1978 Ocak ayından itibaren sahibi bulunduğum Emek matbaasında ilk sayısını beş bin adet olarak yayımladık ve tanıtımını Türkiye genelinde yaptık. Beklediğimizden fazla ilgi ve destek gördük. 1980 ihtilalinde dergimiz Erciyes'in ve başkanı bulunduğum Kayseri Kültür ve Turizm Derneğinin başına herhangi bir sıkıntı gelir düşüncesi ile dernek başkanlığını ve dergimizin sahipliğini Avukat Nevzat Türkten Bey'e devrettim. Genel yayın müdürü olarak da ben görev yaptım.

Av. Nevzat Türkten'in Erciyes dergisinin bugünkü seviyeye gelmesinde emekleri, katkıları, fedakârlıkları unutulamaz. Gönül dostlarımızın, değerli yazar ve şairlerimizin, kültür insanlarımızın destekleri ile 2013 yılma kadar bu şekilde devam ettik. Bu tarihte Avukat Nevzat Türkten ağabeyimden, sağlık nedeni ile yeniden derginin sahipliği ve yazı işleri müdürlüğünü devraldım. Kendisine Allah'tan rahmet dilerim. İlk günkü inanmışlık ve hevesimizle 42. yılda 500. sayıya ulaşmak nasip oldu. Bugüne gelmemizde temel prensibimiz, yayın politikamız ilk sayıdan itibaren dergimizi siyaset, cemaat ve tarikat dışında tutarak Türk Kültürüne hizmet etmek oldu. "Mektep Dergi" olarak Allah rızası dışında hiçbir maddiyat düşünmeden yayınımızı devam ettirdik. Rahmetli Avukat Nevzat Türkten ağabeyimizin dediği gibi dergi yayıncılığında "Davul da bizim boynumuzda, tokmak da bizim elimizde" olmuştur. 42 yıllık yayın hayatında 1840 değişik yazar ve şairimizin çalışmaları yer almıştır. Elbette, Erciyes dergimizin bu günlere ulaşmasında ilk günden bu tarafa birçok gönül dostumuz, arkadaşlarımız, hocalarımız, büyüklerimiz, hemşehrilerimizin, hakem heyetimizin katkısını ve desteğini gördük ve onların bu ilgileri devam etmektedir. Bu ilgileri ve destekleri de bizim azmimizi artırıyor.

Dergimiz yurt içi ve dışından 80'i aşkın ödüle layık görülmüştür. İlk 25 yıllık 312 sayısını ihtiva eden bibliyografyası Prof. Dr. Ali Berat Alptekin tarafından hazırlanmış ve eski Kayseri Valimiz Nihat Canpolat tarafından yayımlanması sağlanmıştır. İkinci cildi de yayına hazırlanmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü tarafından her yıl kütüphanelerimiz için az miktarda da olsa abone olunmaktadır. Konusunda uzman olan 27 bilim adamımızdan oluşan hakemli dergimiz bütün üniversitelerimizde yayın olarak kabul görmüş beş kuruluş tarafından taranmaktadır. Gurur duyarak söylüyorum; yazıları dergimizde yer alarak yurt içinde ve dışında akademik terfi almış 300'ü aşkın bilim

adamımız üniversitelerde görev yapmaktadır. Birçok konu ve kişi için özel sayılarımız yayımlanmıştır.

Bizim sormadığımız, sizin söylemezsem olmaz dediğiniz sözlerle sohbetimizi tamamlayalım isterseniz.

Bu söyleşi için, zamanınızı ve beğenerek takip ettiğimiz derginizin sayfalarında yer ayırdığınız için teşekkür ediyorum. Allah sağlıklı ömür ve imkân verdiği müddetçe hizmetlerimiz devam edecektir. Şahsınızda derginin yayımlanmasında katkısı olanlara ve değerli okuyucularınıza selam, sevgi ve saygılarımı sunarım.

Kıymetli hocam, bu güzel sohbet için dergimiz ve okurlarımız adına teşekkür ediyoruz.[31]

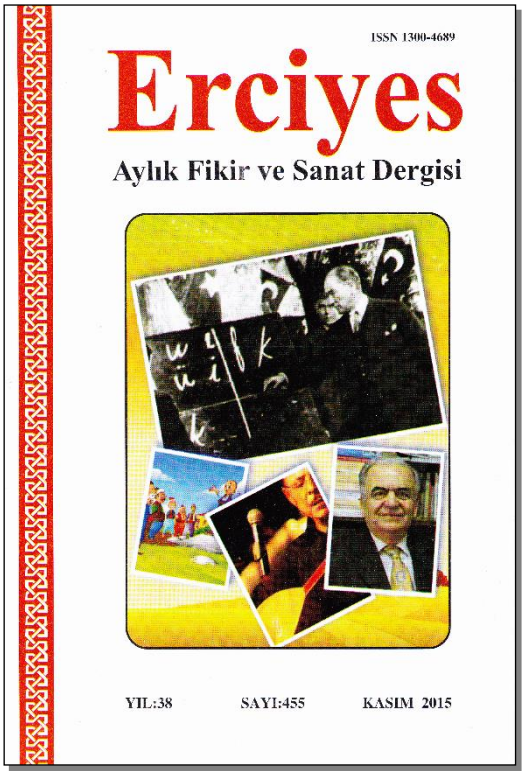

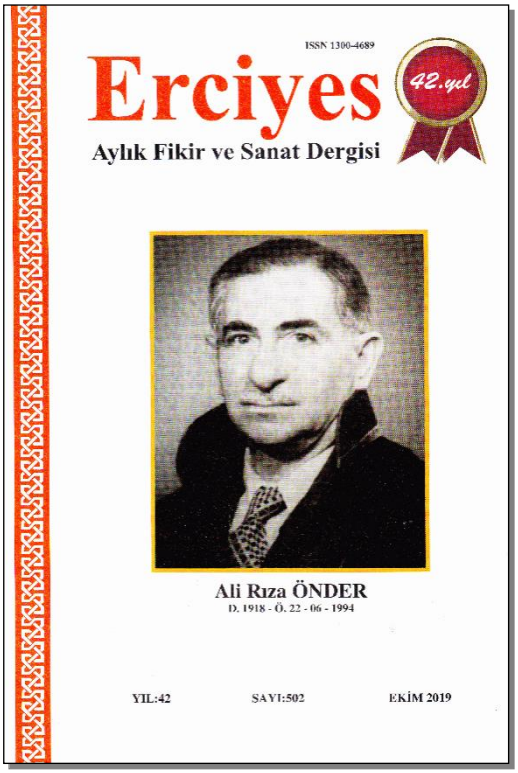

[31] Mustafa İbakorkmaz, Şehir Kültür Sanat Dergisi, S.30, s.48-55.

11.CUMHURBAŞKANI ABDULLAH GÜL (1950-)

28.08.2007 - Türkiye Cumhuriyeti'nin 11. Cumhurbaşkanı seçilen Abdullah Gül, 16 yıllık milletvekilliği döneminde 58. Hükümette Başbakan, 59. Hükümette ise 4 yılı aşkın süredir Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı görevinde bulundu. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Cumhuriyetin ilanının 27. yıldönümü olan 29 Ekim 1950'de Hamdi Ahmet Bey ve Adeviye Gül'ün oğlu olarak Kayseri'de dünyaya geldi. Orta öğrenimini Kayseri Lisesinde tamamladıktan sonra İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesine giren Gül, aynı fakültede mezuniyet sonrası doktorasını aldı. Burslu olarak doktora çalışmaları için iki yıl

Londra ve Exter'de kalan Gül, Türkiye'ye dönüşünde Sakarya Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü'nün kuruluşunda çalıştı ve burada iktisat dersleri verdi. Cumhurbaşkanı Gül, 1983-1991 yılları arasında merkezi Cidde'de olan İslam Kalkınma Bankasında (IDB) İktisat Uzmanı olarak çalıştı. 1991 yılında Uluslararası İktisat dalında doçent olan Gül, 1991 yılında yapılan erken seçimle Refah Partisi'nin (RP) Kayseri Milletvekili olarak parlamentoya girdi ve IDB'den istifa etti.

" PRO MERİTO'' MADALYASI VE ''ONURSAL ÜYE'' UNVANI

1992 yılından itibaren, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi Üyeliği yapan Abdullah Gül, konseyin; kültür, tüzük, siyasi ve ekonomik kalkınma komitelerinde çalıştı. Avrupa Konseyi'ndeki başarılı çalışmalarından dolayı kendisine 'Pro Merito' madalyası ve konseyin sürekli 'Onursal Üyesi' unvanı verilen Gül, 1993'te RP'nin dış işlerinden sorumlu Genel Başkan Yardımcılığı görevine getirildi. Bu süre içinde Avrupa ve Amerika'daki birçok kuruluşta yaptığı konuşmalarla, partisinin görüşlerini anlatan Gül, 1995'te yapılan genel seçimlerde, ikinci kez RP'den Kayseri Milletvekili seçildi. Cumhurbaşkanı Gül, 1991-1995 tarihleri arasında TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliği yaptı. 1995 yılında TBMM Dışişleri Komisyonu üyeliğine seçilen Gül, Necmettin Erbakan'ın başkanlığında kurulan RP-DYP koalisyon hükümetinde (54. Hükümet), Devlet Bakanlığı ve Hükümet Sözcülüğü görevinde bulundu. Gül, RP'nin kapatılmasının ardından girdiği Fazilet Partisi'nde (FP) Genel Başkan Yardımcısı olarak görev aldı. 18 Nisan 1999'da yapılan 21. dönem milletvekilliği genel seçiminde FP Kayseri Milletvekili olarak 3. kez parlamentoya giren Abdullah Gül, seçimden yaklaşık 1 yıl 1 ay sonra yapılan FP kurultayında, Recep Tayyip Erdoğan'ın da desteğini alarak genel başkanlığa adaylığını koydu. Abdullah Gül, 14 Mayıs 2000 tarihinde yapılan FP 1. Olağan Kongresi'nde 521 oy alarak Recai Kutan'ın (633 oy) gerisinde kaldı.

58. Hükümet'te Başbakanlık yaptı. Cumhurbaşkanı Gül, FP'nin Anayasa Mahkemesince kapatılması sonrasında 14 Ağustos 2001 tarihinde kurulan AK Parti'nin önde gelen isimleri arasında yer aldı ve genel başkan yardımcılığı görevini üstlendi. 3 Kasım 2002'de yapılan erken genel seçimlerde AK Parti'den Kayseri Milletvekili seçilen Abdullah Gül, 18 Kasım 2002'de Türkiye Cumhuriyeti'nin 58. Hükümetini kurdu. Abdullah Gül'ün Başbakanlığı sırasında, Recep Tayyip Erdoğan AK Parti Genel Başkanlığı'nı sürdürdü. Anayasa ve yasalarda yapılan değişiklikle aday olmasının önündeki engeller kalkan AK Parti Genel Başkanı Erdoğan, YSK tarafından iptal edilerek 9 Mart 2003'te yenilenen Siirt seçimlerinde milletvekili seçildi. Abdullah Gül, Erdoğan'ın 11 Mart 2003'te, TBMM Genel Kurulu'nda ant içmesinin ardından 58. Hükümetin istifasını sundu. 14 Mart 2003'te Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığında kurulan 59. Hükümet'te Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı'na getirilen Gül, 22 Temmuz 2007 seçimlerinde 5. kez Kayseri'den milletvekili seçildi.

Abdullah Gül 28 Ağustos 2007 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanlığı seçiminin üçüncü turunda 339 oy alarak Türkiye Cumhuriyetinin 11. Cumhurbaşkanı seçildi. 2014 yılına kadar bu görevi sürdürdü.

Hayrunisa Gül ile 21 Ağustos 1980'de evlenen ve Ahmet Münir, Kübra, Mehmet Emre adlarında üç çocuk babası olan Cumhurbaşkanı Gül, İngilizce ve Arapça biliyor.

BASINDAN SEÇMELER:
DEMİRELVE SEZER'İN AFYON LİSESİ'NE KARŞILIK ÖZAL VE GÜL'ÜN KAYSERİ LİSESİ

Süleyman Demirel'den sonra mezunlarından Ahmet Necdet Sezeri'i de Cumhurbaşkanı olarak Çankaya Köşkü'ne yollayan Afyon Lisesi haklı bir şöhrete kavuştu.

Ancak bu hafta sonu bir başka lise, Afyon'a rakip olarak spot ışıkları altına çıkıyor.

Abdullah Gül'ün mezun olduğu Kayseri Lisesi…

1893 de Seyfullah Efendi Konağı'nda Kayseri İdadisi olarak kurulan bu lise tam 107 yaşında (bu gün 130 yaşında)…Gerçekten ilginç bir tarihe sahip…Bir dönem Anadolu'da tek resmi İdadi imiş.

1915-1916 Öğretim yılında son sınıfa geçen öğrencileri Çanakkale Savaşı'na gittiği için son sınıf teşkil edememiş. 1920-1921 döneminde de son sınıf öğrencileri gönüllü olarak Sakarya Savaşı'na katılıp hepsi şehit olduğundan o yıl hiç mezun verememiş,

1921 de Yunanlıların Ankara Polatlı yakınlarına kadar işgal etmeleri üzerine TBMM'nin Ankara'dan Kayseri'ye nakli kararlaştırıldığında lise binasında TBMM kürsüsü kurularak Meclis toplantı salonu olarak hazırlanmış. 1924 de Gazi Mustafa Kemal eşi Latife Hanımla birlikte liseye geldiğinde Şeref Defteri'ne: "Kayseri Lisesi'ni müdürüyle, muallimleriyle bütün talebeleriyle Cumhuriyet'in ateşli ve feyizli bir ocağı bulduk.'' diye yazıp eşi Latife Hanım'la birlikte imzalarlar. Öğrencilerden Behçet Kemal Çağlar'ın kendisi için yaptığı ateşli konuşmayı dinlemiştir.

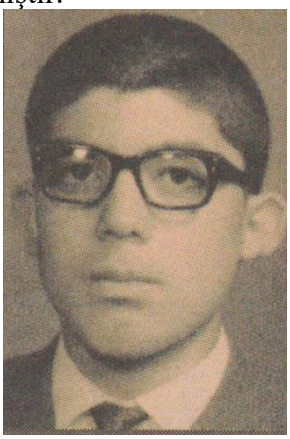

Fotoğraf 219 Abdullah Gül Kayseri Lisesi'nde okuduğu yıllarda

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
DEVLET ORTAOKUL DİPLOMASI

Diploma No: 667 Diploma derecesi: İyi

Ahmet Hamdi Oğlu Abdullah Gül

Devlet Ortaokul İmtihanını başararak diploma almağa hak kazanmıştır.

21/VII/1965

Okul Müdürü v. Recep Çağlar

Adı ve soyadı	Abdullah Gül
Babasının adı	Ahmet Hamdi
Doğum yeri	Kayseri
Doğum yılı	1950
Okul numarası	1713
İmtihanı kitirdiği öğretim yılı ve dönemi	1964-1965 Yaz
Kaç yıl parasız yatılı okuduğu	—
Okuduğu yabancı dil	İngilizce
Diplomayı veren okul	Kayseri Nasmi Teher O.O.

İNCELENDİ

Fotoğraf 220Abdullah Gül'ün Ortaokul Diploması

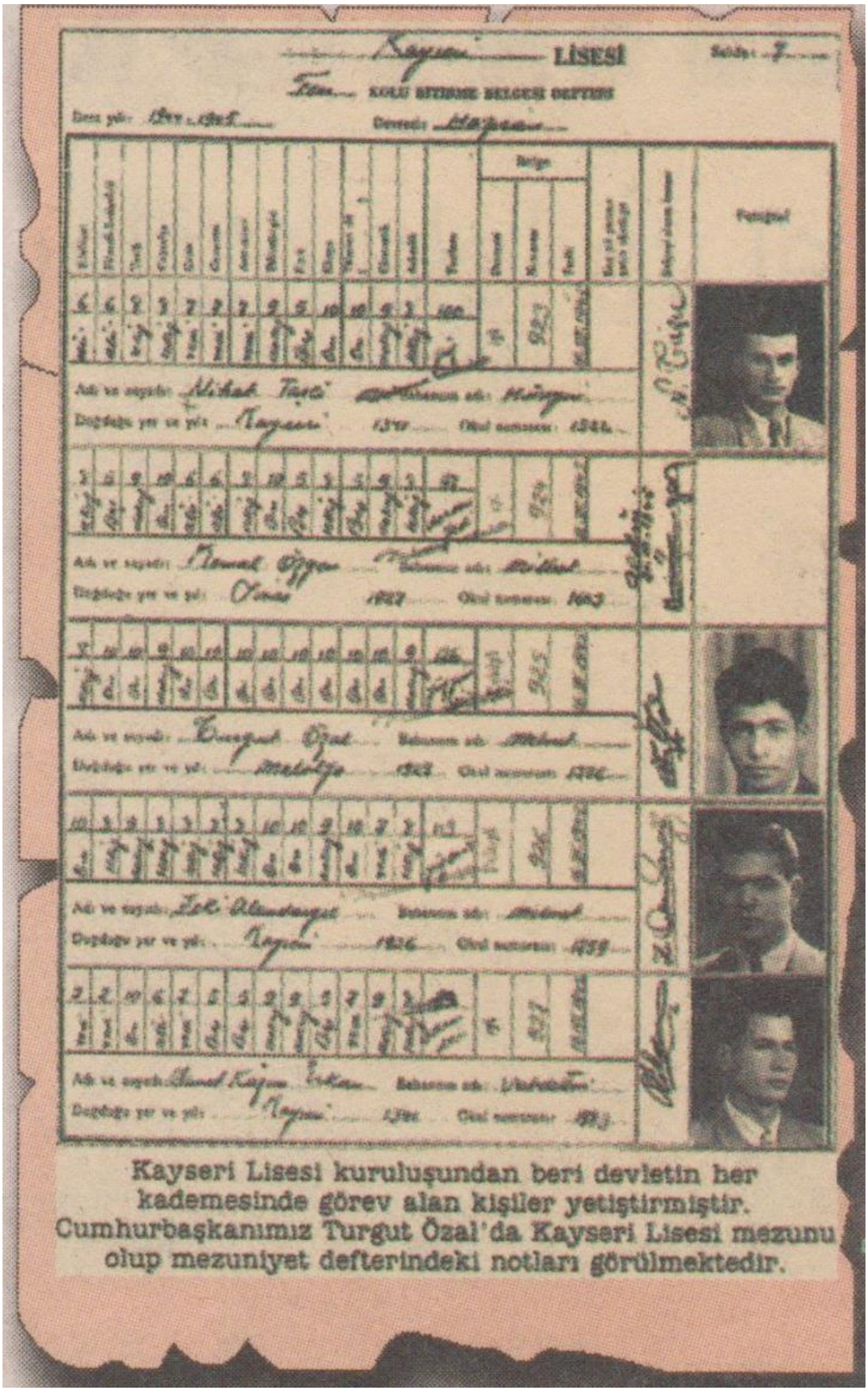

Fotoğraf 221Turgut Özal'ın, mezuniyet defterinde bulunduğu sayfası

ŞÖHRETLER LİSESİ

6 Fen sınıfından 2777 Abdullah Gül,1965 yılında Kayseri Lisesi'ne girmiş ve 1968 yılında mezun olmuş. Okulun o dönemki öğretmenleri arasında Ayvaz Gökdemir adı dikkat çekiyor. 2777 Abdullah'ın notları genelde "orta''…En yüksek notu matematik ve fizikten: 8. Resim, kompozisyon:7. Edebiyat, tarih, felsefe, İngilizce, askerlik:6. Coğrafya, astronomi, jeoloji:5

Lise'nin diğer mezunları arasında kimler yok ki? Başta Turgut Özal… Babası Sadık Bey'in Ziraat Bankası'ndaki memuriyeti nedeniyle lise 1. sınıfı Konya Gazi Lisesi'nde, lise 2.ve3. sınıfları Kayseri Lisesi'nde okuyan Özal, Kayseri Lisesi'nden 1945 yılında mezun olmuş. Lise arşivinde özenle saklanan mezuniyet defterine bakılırsa Özal'ın notları gerçekten göz kamaştırıcı: 1756 Turgut'un karnesinde bir 8 ve iki 9 var. Diğer bütün notları 10…Turgut Özal'dan sonra kardeşi Korkut Özal da aynı liseyi –yine yüksek notlarla- bitirmiş.

Ve işte Kayseri Lisesi'nin ''iftihar edilecek mezunlar'' listesinden birkaç tanıdık isim.Milli Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakoğlu… Siyaset dünyasının unutulmaz simalarından M. Sadettin Bilgiç,Mehmet Yazar, Bahattin Yücel, Mehmet Yüceler, Osman Kavuncu vb… bilim adamlarından dünyaca ünlü Prof.Dr. İhsan Ketin, Prof. Dr.Jale Baysal, Prof.Dr. Kamil İlisulu… Anayasa Mahkemesi eski Başkanı YektaGüngör Özden, Ali Rıza Önder, film yıldızı Göksel Arsoy, ünlü tiyatro sanatçısı Ahmet Evintan… Yüzlerce, binlerce iş adamı vb.ni yetiştirmiş. Cevdet Kudret, Faruk Nafiz Çamlıbel, Abdulbaki Gölpınarlı, Mehmet Ateşoğlu, Ayvaz Gökdemir gibi nice öğretmenler görev yapmıştır. İki Cumhurbaşkanı, üç Başbakan ve beş parti başkanı yetiştirmiş. Yetiştirdiklerinden her dönemde, her hükümette milletvekili ve bakanı bulunmuştur.Milli Eğitimin amaçları doğrultusunda hizmete ve yeni nesilleri yetiştirmeye devam etmektedir.

Sabah Gazetesi 13 Mayıs 2000

EMİR KALKAN

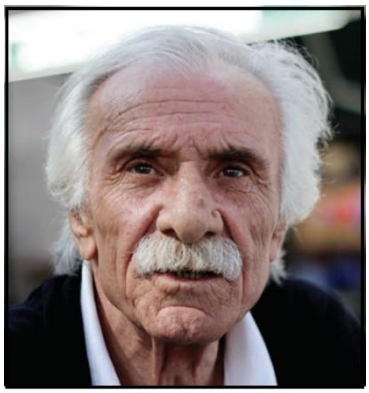

Emir Kalkan, Kayseri/ Tomarza Toklar Köyü, 31 Aralık 1948 doğumludur.1955 yılında ailesi Kayseri'ye taşındı. Erciyes İlkokulu'nda başladığı ilköğrenimini 4.sınıftan itibaren Mehmet Karamancı İlkokulu'nda tamamladı,(1959). Ortaokul ve liseyi Kayseri Lisesi'nde okudu. (1960-1966) Askerlik dönüşümü Kayseri İl Sağlık Müdürlüğü'nde memur olarak göreve başladı ve buradan emekli oldu.(1970-1999)

Fotoğraf 222: Emir Kalkan Emekli olmadan önce Sağlık Müdürlüğü'nde çalışma masasında

Kayseri Lisesi'nin Nura Koşan Gençleri'nden Bir Yıldız daha kaydı.
EMİR KALKAN HAKKA YÜRÜDÜ[32].

Kayseri Lisesi'nden sınıf arkadaşım, kadim dostum Emir Kalkan'ı kaybetmenin derin üzüntüsü içindeyim.İnna lillah ve inna ileyhi raciun: "Şüphesiz biz Allah'tan geldik ve O'na döneceğiz."

Türk edebiyat dünyasının tanınmış simalarından, Kayseri'nin yetiştirdiği Anadolu hikâyeciliğinin önemli ismi Emir Kalkan eserlerinde ömrünün önemli bir kısmını geçirdiği Kayseri'yi, Kayseri insanlarını ve aşkı anlatan yazarımız, zengin bir kelime hazinesine sahip, güçlü ve ahenkli üslubuyla dikkat çekmişti. Mahalli alandan yola çıkarak kendisine özgü renkleri, başarılarıyla, evrenselliği yakalamış bir üslup aksettirmiştir.

Emir Kalkan, ailevi sebeplerden dolayı üniversite tahsili yapamadı. Kısa yoldan iş hayatına atılmak zorunda olduğu için, asker dönüşü memur olarak Sağlık Müdürlüğü'nde

[32] Özmerdivenli Yusuf, Dergi Anadolu 15.8.2015 Sayı 30.

göreve başladı ve oradan emekli oldu. Bence üniversite tahsiline devam edebilseydi Kayseri'nin Yaşar Kemali, hatta Orhan Pamuk seviyesinde bir yazar olmaya namzetti.

Kayseri Lisesi'ne gönül verenlerden idi. Hatta oğlu (öğrencim) Erkan Kamil'i de Kayseri Lisesi'ne yazdırdı; babasının okuduğu okulda okusun diyerek. Eski örfimiz âdetimiz gereği : ''Eti senin, kemiği benim." diyerek yazdırmış ve teslim etmişti. Oğlu da inşallah babasının mirasını devam ettirir. Son zamanlarda:

" Emir Bey biliyorsunuz senin de okuduğun Kayseri Lisesi'nin 1920-1921 öğretim yılı son sınıf talebeleri gönüllü olarak Sakarya Savaşı'na gidip şehit düşmüşler. Bunu konu alan bir roman yazarsan gelecek nesillere büyük bir eser daha bırakmış olursun." demiştim.

"Yusuf Bey,bu konuyu düşünmemiştim. Gerçekten işlenip gelecek nesillere nakledilmesi gerekiyor. Vatan, millet, bayrak sevgisini geçlerimize aşılamalıyız. Bunu düşüneceğim. İnşallah gerçekleştirirsem benim için onur ve gurur kaynağı olur. Okuluma da vefa borcumu ödemiş olurum" demişti. Ama ömrü vefa etmedi.

Edebî hayatına şiir ve halk edebiyatı üzerine araştırmaları ile başladı. Halk edebiyatının özellikle âşık tarzı üzerinde çalışmalar yaptı. Biyografik makaleleri ile de önemli eserlere imza attı. Verimli bir araştırma döneminden sonra Kayseri üzerine yazdığı deneme kitapları ile büyük ilgi uyandırdı. Denemelerinde yaşama tutunmaya çalışan sıradan insanları özel yapan anlatımıyla gerçeğe yeni bir biçim vermeyi başardı. Araştırmacı, denemeci ve hikâyeci olarak edebî bir yapı kurmak ve söz cevherine gerçek değerini kazandırmak için emek verdi. Edebî hayatının zirvesini de hikâyeleri ile pekiştirdi.

Hikâyelerinde; modern dünyanın kirlettiği havayı, hızla değişen çağın belirsiz dönemlerini, modern hayatın insanı ele geçirişini, çağın ve toplumun gündemini, kişinin ve toplumun görünmeyen yanlarını, aşkı, dostluğu manevî değerler temelinde birleştirerek; duyuş, düşünüş ve ifade uyumu içinde anlatır. Kişilerinin cahil, sıradan, yanlışlıklar içinde olması veya asil, fedakâr, yaratıcı gibi özelliklere sahip olmasıyla değil; onların, insan gerçeğine sahip olmalarıyla anlam kazandıklarını ustaca yansıtır.

Eserlerindeki dil; Türkçenin edebî ve kültürel anlamda bütün zenginliklerine sahiptir. Kayseri ağzını ve yerel ağızları, yazı dilinin incelikleriyle kaynaştırır. Kelime hazinesi zengin, sağlam, etkili ve canlıdır. Benzetmeleri, mecazları, deyimleri sıkça kullanarak anlatımını güçlendirir. Kısa cümle yapıları, Türkçenin ana rengini koruyarak özgün iç tonlar sergiler ve anlatımı daha da etkili kılar. Kendine has özelliklerle kullandığı dili ve bulduğu yeni anlatım imkânı ile üslubu; şiirimsi, akıcı ve samimidir. Masal anlatıcılarının sıcak havası ile Dede Korkut'un kültürel birikimini yansıtma anlayışına, şahsi tecrübesinin ışığında sorgulayıcı ve eleştirel yaklaşımını da katar.

Beş Şehir'li Tanpınar ne ise ya da Gaziantep'in Mithat Enç'i ne ise Kayserimiz için Emir Kalkan üstadımız da odur. Bu güzel şehrin eski hallerini ve yitik mahallemizi bir daha hiç kimse onun kadar güzel anlatamayacak.

İyi bir folklorcuydu. Avşar olması sebebiyle "ağıtlara" meftundu. Eserlerinde folklorik unsurlara bolca rastlanır. Şiirsel bir anlatıma sahip oluşu, onun en önemli özelliğidir. Basit bir mesele onun kaleminde destanlaşır. Öyle kıvrak bir kalem sahibidir. Dile hâkimiyeti başka bir özelliğidir. Çok güçlü bir hafızası vardı. Şiirde Nazım Hikmet hayranıydı. Özlü şiirlerini ezbere bilirdi. Karacaoğlan, Yunus Emre,Âşık Seyrânî, Pir Sultan Abdal meftunu olan âşıklarımızdandı.

ESERLERİ;

Bütün eserlerinde Anadolu'yu berrak bir kaynak olarak değerlendirir. Bir kısım çalışmalarını ve makalelerini "Erkan Kamil" imzasıyla yayımladı. Türk Dil Kurumu ve Türk Folklor Araştırmaları Kurumu adına, alan çalışmaları yaptı. Türk Dünyası Araştırmaları, Türk Folklor Araştırmaları, Türk Edebiyatı ve Erciyes Dergisi başta olmak üzere çeşitli dergilerde yazdı. Kalkan'ın eserleri Ötüken Yayınları tarafından yayımlanıyordu.

İş Bankası'nın (1977) ve Sabah gazetesinin (1980) açtığı hikâye yarışmalarında birincilik kazandı. Kayseri Gazeteciler Cemiyeti Araştırma Ödülü'ne (1986), Kanatsız Kuşlar Şehri kitabı ile Türkiye Yazarlar Birliği Ödülü'ne (2002) Aydınlar Ocağı Yılın En İyileri Ödülü'ne (2005) ve Türk Dünyasına Hizmet Ödülü'ne (2011) layık görüldü

Araştırma: Kayseri Şairleri (1986), Afşar Ağıtları(1987), Çağlar Boyunca Kayseri Şairleri(1988),20.YY. Türk Halk Şairleri Antolojisi(1991),Kayseri Meşhurları (İrfan Birol ve Murat Yerlikhan ile birlikte, 2006). Bekir Abi (İrfan Birol ile beraber, 2013)

Deneme: Kanatsız Kuşlar Şehri(2002),Hoşça Kal Şehir (2004).

Hikâye: Gül Ayinleri (2003), Ha Bu Diyar (2007), Bu Taraf Anadolu (2008), Kayıp Yüzler (2010), Türk Düğünü (2010), Yurttaş Sokak (2013).[33]

Kendi sözleri ile veda edelim Emir Kalkan'a:

"Şehirler insanlara benziyor. Ya güzel oluyorlar, ya çirkin; ya suskun oluyorlar, ya cıvıl cıvıl;ya gizemli ya hodbin. İçinde yaşayanların ruhu siniyor şehirlere. Güzel insanların şehirleri de, kendileri gibi güzel oluyor.

Şehirler, yüksek binalarla, marketlerle, mağazalar ile güzel olmaz; Modern olur belki, ama güzel olmaz, Şehri güzelleştiren ya da çirkinleştiren; içinde yaşayanlar ve yaşananlardır."

Hoşçakal şehrimin güzel insanı Emir Kalkan... Hoşçakal Kanatsız Kuşlar Şehri'nin yazı üstadı, aziz arkadaşım Emir.

Bu şehir seni, bıraktığın izleri unutmayacak. Ey Kayseri, Emir Kalkan'lar kolay yetişmiyor ve başka bir Emir Kalkan yok… Bir parka, caddeye sokağa vb. yere ismini vererek de yaşatalım. Hayatının en verimli çağında, daha nice eserleri gelecek nesillere kazandıracak zamanda gittin. Elden ne gelir? Allah, rahmet eylesin... Nur içinde yat. Mekânın cennet olsun Acılı aile efradına sabrı celil, edebiyat dünyasına ve sevenlerine baş sağlığı dilerim.

Merhumun ardından birçok kişi taziye mesajı yayınladı. Yayınlanan mesajlardan bazıları:

AK Parti Kayseri Milletvekili Kemal Tekden:

"Kayseri'mizin Türk Edebiyatına kazandırdığı, kalem ustalığını hikâyecilikte ispat etmiş dostum Emir Kalkan, Rahmet-i Rahman'a yürümüştür. Allah'tan rahmet, ailesine ve sevenlerine sabır niyaz ederim."

AK Parti Kayseri Milletvekili Ahmet Doğan:

Eserleriyle edebiyatımızda önemli izler bırakan yazar Emir Kalkan'ı kaybetmenin derin üzüntüsünü yaşıyorum. Merhuma Allah'tan rahmet yakınlarına başsağlığı diliyorum.

İlim Yayma Cemiyeti Kayseri Şubesi Başkanı Oğuz Memiş:

"Kayseri'nin yetiştirdiği önemli yazarlardan Emir Kalkan hakkın rahmetine kavuşmuştur. Merhuma Allah'tan rahmet kederli ailesi ve yakınlarına başsağlığı dilerim."

Usta yazarın vefatı sonrasında AK Parti Kayseri Milletvekili Kemal Tekden, İl Kültür ve Turizm Müdürü İsmet Taymuş, Yazarlar Birliği Kayseri Şubesi Başkanı Vedat Sağlam ve Şair-Yazar Muhsin İlyas Subaşı ise sosyal medyadan usta yazar için şu paylaşımlarda bulundular:

İl Kültür ve Turizm Müdürü İsmet Taymuş:

"Kayserimizin çok değerli yazar ve araştırmacısı Emir Kalkan Bey hakkın rahmetine kavuşmuştur. Merhuma şahsım ve İl Kültür Ve Turizm Müdürlüğümüz adına yüce Allah'tan rahmet dileriz. Ailesinin ve edebiyat camiasının başı sağ olsun."

Yazarlar Birliği Kayseri Şubesi Başkanı Vedat Sağlam:

"Kayseri'mizin yetiştirdiği ve Türkiye'ye mâl olmuş ünlü edebiyatçı Emir Kalkan hakkın rahmetine kavuşmuştur. Sevenlerine sabır, acılı ailesine başsağlığı diliyoruz.

Şair-Yazar Muhsin İlyas Subaşı:

[33] Nurkal KUMSUZ, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kayseri Ansiklopedisi Cilt 2

Kırk yıllık dostum, sevgili kalem kardeşim Emir Kalkan hakka vasıl oldu. Ülkemizde yoksulluk kültürünü edebiyata, dolayısıyla gündeme taşıyan çok az kalemden birisiydi. Kültürümüz bu yönüyle eksiz kaldı diye düşünüyorum. Kendisine rahmet, kederle ailesine ve dostlarına başsağlığı diliyorum.

Emir Kalkan için Ötüken Neşriyat şöyle demektedir:

"*Yayınevimizin keşfetmekte ve Türk okuruna takdim etmekle iftihar ettiği yazarların başında gelir. Eserlerinde ömrünün önemlice bir kısmını geçirdiği Kayseri'yi Kayseri insanlarını ve aşkı anlatır. Zengin bir kelime hazinesine yaslanan güçlü ve ahenkli üslubuyla dikkat çeker. Mahalli olandan yola çıkarak kendine özgü renkleri, evrenselliği yakalamış bir üslupla aksettirmiştir".*

"*Hayat hikâyesi mi?Hangi doğum ve ölüm arasındaki zaman, Emir'i hikâyelerinden ve resimlerinden daha fazla anlatabilir ki?*

Birçok insan için yaşam; "merhaba ve elveda" dan ibarettir.

Ama özel insanların geride bıraktıkları, onları sonsuza kadar yaşatır.

Tıpkı Emir gibi...

Suret-i Emir anısına..."

"*Emir Kalkan, meczupların hamisi, sahipsiz, yoksul, ezilmiş insanların dostuydu. Tam bir gönül adamıydı. Neden sonuç ilişkisinin; bu neden meczup olmuş, bu neden fakir, bunu neden horluyorlar, bunlar neden eziliyorlar, bunların neden evleri yok, bunlar neden işsiz, soruları hep beynini kurcalardı. O nedenlerin müsebbiplerineydi kızgınlığı, muhalefeti. Eli fakir fukaranın cebinden çıkmayan soysuzlara sert muhalifti."*

Dursun BERKOK

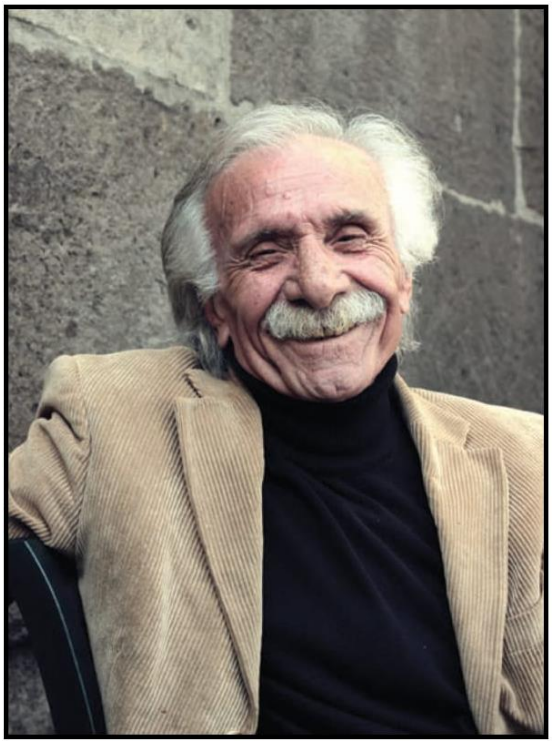

"Kısa cümle yapıları, Türkçenin ana rengini koruyarak özgün iç tonlar sergiler ve anlatımı daha etkili kılar. Kendisine has özelliklerle kullandığı dili ve bulduğu yeni anlatım imkânı ile üslubu; şiirimsi, akıcı ve samimidir. Masal anlatıcılarının sıcak havası ile Dede Korkut'un kültürel birikimini yansıtma anlayışına, şahsi tecrübesinin ışığında sorgulayıcı ve eleştirel yaklaşımını da katar."

"*Kayseri'de varlığıyla yaşadığı zamanı güzelleştiren ve geriye de anlamlandırılacak değerler bırakan sanat adamı Emir Kalkan'ın (31.12.1948 - 30.07.2015) vefatı yılın olayıdır. Emir Kalkan; araştırmaları, deneme yazıları ve peş peşe yayımladığı hikâye kitapları ile Türk edebiyatında saygın bir yere sahipti. Güçlü kalemi kadar gönül adamı oluşuyla da sevenlerinin hayatında ayrıcalıklı bir yere sahipti. Ölümü "Kanatsız Kuşlar Şehri" için yeri doldurulamaz bir boşluk bıraktı."*

Nurkal KUMSUZ

"*Onun hikâyelerinde beslendiği kaynak olarak "Türk folkloru", önemlidir. Türk folkloruna dair, hâlen halk arasında anlatılmaya devam eden bazı "hikâyeler"e Kalkan, başarıyla edebî bir hüviyet kazandırmıştır. Bir kısım "hikâyeleri" ise, yazarın bire-bir gözlemlerinin ürünüdür. Bu hikâyelerinde ise "kurmaca"dan ziyade, "gerçeklik" duygusu daha çok hâkimdir. Eserlerinde üslûp gittikçe ustalaşmakta, eserleri âdeta okurda tiryakilik yapmaktadır.*

Emir Kalkan'ın eserleri, yerel kültürden ulusal kültüre ve hattâ evrensel kültüre doğru, büyük bir koşu gibidir. Onun eserlerinin okurlar tarafından çok sevilmesindeki sır nedir? Bana kalırsa, okurlar bu eserlerde kaybettikleri, yitik hazineyi ve pırlanta değerindeki edebî kırıntıları buluyorlar. Böylece, özelde memleketleriyle/topraklarıyla ve genelde ise Türk milletiyle bağlarını daha bir berkitmiş oluyorlar. Sanat değeri olan eserleri okudukları için, böylece farkı da fark etmiş[1] oluyorlar."

Prof. Dr. İsmail GÖRKEM

"*Emir Kalkan, Tanpınar'ın büyük sanatçılara has bir özellik olarak belirttiği "büyük ve dikkatli birgöz"ün sahibidir. Anlatımı sonsuz bir kaynaktan beslenen; kâh tatlı tatlı kıvrılan, kâh coşup kabaran bir nehir gibidir."*

Ötüken Yayınevi

"*Yahu bu şehir ağacıyla, kuşuyla, sokağıyla, insanıyla, sanatıyla kültürüyle böyle mi güzel anlatılır...*

Emir Kalkan'ı okumadan nasıl bir yazar olduğunu böylesi anlatımlarla falan öğrenemezsiniz.[1]'

"Ey Kayseri Emir Kalkan'lar kolay yetişmiyor... Ve başka bir Emir Kalkan da yok...

Osman ÇİFTÇİ

"Kendisini ve kalemini Türklüğe adamış bir Anadolu yiğidi olan Emir Kalkan, Türkçeyi çok iyi kullanan, Türkçede içine yer alan pek çok atasözü, deyim ve mahalli sözleri de yeri geldiğinde küçük hikâyeleri içine ustalıkla yerleştirebilen bir yazardır. Onun hikâyelerini okurken sıkılmaz, sayfa atlamaz, bitirmek için daha ne kadar kaldı" diye düşünmezsiniz.

Tuncer GÜLENSOY

Emir Kalkan, serbest fikirli bir insan... Ufku geniş... Bu özellikler eserlerine ve üslubuna aynen yansıyor. Üslup kaygıları ve süsleme derdi çekmeden gönlündekileri olduğu gibi paylaşıyor okuyucularıyla... Ne zaman güleceğinizi ne zaman ağlayacağınızı veya içinizin acıyacağını bilemeden takılıyorsunuz yazarın peşine... Acaba ne sürprizlerle karşılaşacağız hissini uyandıran bekleyiş, sanırım usta yazarlığın tılsımlı tarafı olsa gerek...

S. Burhanettin AKBAŞ

"Ha Bu Diyar", nerede yaşıyor olursak olalım, yaşadığımız diyarların farkına varmak için ipuçları barındıran, mutlaka okunması gereken bir kitap.

Süleyman AYDIN

"*Para sahibi olmakla burjuva olmak, aydın olmak ayrı ayrı şeyler. Kamyonla paranızın olması bir şey ifade etmez. Sanat, estetik, müzik dünyanız yoksa yüreğiniz de yok demektir.*"

Emir KALKAN

NOT: İki fotoğraf ve Emir KALKAN hakkında söylenenlerin bazıları Dursun Berkok'un hazırladığı Suret-i Emir Kitabı'ndan alınmıştır.

KAYSERİ'NİN EFSANE ADAMI
OSMAN KAVUNCU
(1918-1966)

HAYATI VE ŞAHSİYETİ:

Kayseri'nin yakın tarihine adını som altın harflerle yazdıran, ayrılık gayrılıksız, bütün hemşehrilerinin, tanıyanlarının kalbinde gün ışığında yunmuş yıkanmışcasınatertemiz bir sevgi ve saygıyla yerleşen, kökten sürme bir Kayseriliydi Osman Kavuncu[34] .

Fakir fukaraya, düşkünlere ve acz içinde bulunanlara yardım etmek, hayırların en büyüğüdür. Fakat hissettirmeden yardım etmek, yardım edilenin kalbini zedelemeden, vekarını incitmeden yardım etmek, cidden güç bir şeydir.

Osman Kavuncu, sosyal davanın ve insani vecibelerin bu en ince ve en başta gelen noktasını liyakatle kavramış, bunu kendi zayıf fakat kudretli bünyesinde eriterek, adeta bir şefkat terkibi yapmıştır.

"Soluk ve kemikli yüzü,zekâ ışıklarıyla dolu gözleri, bir türlü nizama girmeyen asi saçlarını düzeltmek için daima başında dolaştırdığı ince uzun parmaklı asabi elleri, hala gözlerimizin önünde. Daha çok burnundan gelirmiş gibi akislenen derin ve dolgun sesi, güldüğü zaman çakılların üzerinden atlayan uğultulu bir su sesini hatırlatan kahkahası kulaklarımızda...

Bir çelimsiz, cüssesiz, doğuştan hasta adam... Ömründe kırk kiloyu hiçbir zaman aşmamış... Yemez, içmez, uyumaz da... Karanlık, uzun geceler ona aydınlık. İki saatçik kendinden geçtiği zaman bütün yorgunluğunu sırtından atar, sonra düşün, oku,çalış.

1950 de ilk defa Kayseri Belediye reisliğine seçildiği zaman birçokları, yüzyıllarca el sürülmemiş olan bu şehre bu adam ne yapabilir diye düşündüler. Bir cüssesiz, doğuştan hasta adam. Ama adam!...

Kafasında akıl var, dirayet var, düşünce var. O daracık göğsünde yürek var. Adam yüreği, erkek yüreği... İncecik kollarında Zaloğlu Rüstem'in kuvveti var. O kafa ile o yürek ve

[34] Muharrem Barut, Selam Kayseriliye, 1977

kollar Kayseri'nin altını üstüne getirdi. Asfalt caddeler, meydanlar, çarşılar, apartmanlar, blokevler,kooperatifler, fabrikalar; tek başına çalıştığı tezgâhtan müşterek atölyelerde imalata geçen sanatkârlar, elektrik ve şimdi her evin musluğundan akan su… Bugünkü Kayseri'ye modern şehir haysiyetini veren ne varsa hepsi onun kafasının, onun gayretinin, onun çalışmasının ve Orta Anadolu'da şahsi ile temsil ettiği bütün Türkiye'de yaygın bir kalkınma hamlesinin eseri[35].

Az konuşan, çok düşünen ve tipik bir Kayserili olan Osman Kavuncu. 1918 yılında, Kayseri'nin Tacıkızıl Mahallesinde doğdu. Babası Sadık Efendi Hoca'nın oğlu Murat Efendi, anası ise Akçakayalızade Esat Bey'in kızı Ulviye Hanım'dır.

İlk tahsile, ozaman Arap harfleriyle tedrisat gören üç yıllık Terakki Mektebi'nde başlamış ve 4.ve 5.sınıfları İnönü İlkokulu'nda okumuştur. Orta tahsiline de önce Kız Ortaokulu'nda başlamış, kız ve erkek öğrencilerin ayrılması üzerine de bugünkü Kayseri Lisesi'nin orta kısmında ortaokulu, lise kısmında da liseyi tamamlamıştır.

Osman Kavuncu, Kayseri Lisesi'nden sonu İstanbul Yüksek Ekonomi ve Ticaret Okulundan mezun oldu. Okulu bitirdikten hemen sonra Kayseri Uçak Fabrikası'na muhasebe şefi olarak girdi.

Osman Kavuncu, burada fabrikanın muhasebe işleriyle birlikte memlekette olup bitenlerin de muhasebesini yapıyor ve şahidi olduğu ya da duyduğu haksızlıklar karşısında elinden bir şey gelmediği için adeta kendisini yiyip bitiriyordu.

Herşeyi göze alarak, bütün kötüler ve kötülüklerle mücadele edecekti. Bunda kesin kararlıydı.

İşte böyle ulvi duygular içinde, kısa bir süre önce başladığı uçak fabrikasındaki görevinden istifa ederek, siyasi 'Doğru Yol' gazetesini çıkarmaya başlamıştır.

KALIBIMIZI BASARIZ!

Tek-parti rejiminin ağır baskılarına rağmen Kavuncu, vurduğu yerden ses getirmiş ve sesini zamanın başbakanına kadar ulaştırmasını bilmiştir.

O günlerde Kayseri'yi kasıp kavuran bir muhtekir (vurguncu) şebekesini gazetesiyle ortaya çıkarmış ve Başbakan Şükrü Saraçoğlu'na bizzat giderek;

"*Hırsızları Vali, Vali'yi İçişleri Bakanı himaye ediyor. Dolayısıyla İçişleri Bakanını da siz koruduğunuza göre bizi bu hırsızlardan kim kurtaracak*?" diye çıkışmıştır.

Saraçoğlu, küçük bir memurdan başlanılarak, kendisine kadar vardırılan bu ağır itham karşısında şaşırmış; bunları söylemek kolay ama iddia ettiğiniz şeylerin altına imzanızı atar mısınız? diye sorunca Kavuncu çelimsiz vücuduyla, Başbakanın masasının üzerine çekirge çevikliği ile sıçramış:

"*Ne imzası Beyefendi, iddiamızın üstüne kalıbımızı basarız!*" demişti.

1945 yılında CHP saflarında Halkevi Yönetim Kurulu üyesi olarak politikaya alıldı. 1946 yılında DP kuruluş çalışmalarında bulundu. İlk önce DP Merkez İlçe Başkanı sonra da İl Başkanı oldu.

İstanbul Hukuk Fakültesi'ni bitirdikten sonra, Almanya'da doktora kurslarını takibeden ve 1943'te Kayseri Belediye Başkanlığına getirilen Avukat Emin Molu, gerçekten Osman Kavuncu'nun mücadele azminde ve yaşantısında son derece etkili olmuş kişilerden biridir.

Kavuncu'nun şöhretinin ilk defa yurt çapında yayılmasını sağlayan olaylardan biri de hanımını devletin arabasına bindirip, sayfiyeye gitmekte olan Vali'nin arabasını durdurması olmuştur.

[35] Bahadır Dülger, Son Havadis Gazetesi, 19 Kasım 1966.

VALİ ARABASININ ÖNÜNE GEÇİŞ

1947 yılında Osman Kavuncu, DP saflarında hizmet ve fazilet mücadelesi vermektedir. Vali, bir sabah karısını, çocuklarını ve yakınlarını makam arabasına doldurmuş, mesire yeri olan Hisarcık'a gitmektedir. Durumdan haberdar olan Kavuncu, Vali'nin yoluna çıkar el sallar.

Vali daha önceleri "gazeteci" olarak tanıdığı bu ufak tefek adamın kendisine bir diyeceği olduğunu zannederek otomobili durdurur. Kavuncu:

"*Devlet fakir fukaranın parası ile satın aldığı bu arabayı, sana gezip eğlenesin diye değil, iş göresin diye verdi. Ya karını çocuğunu indirirsin, ya da beni çiğner öyle geçersin*! deyip, otomobilin önüne boylu boyunca uzanmıştı. Fakat elbetteki saltanatın gücü Kavuncu'yu çiğnemek cesaretini gösterememişti[36].

İNÖNÜ'NÜN KAYSERİ'YE GELİŞİ VE GAZETECİ KAVUNCU

"1946 seçimlerinin yaklaştığı, partilerarası mücadelenin iyiden iyiye kızışlığı günlerdi. İnönü'nün Kayseri'ye geleceği dairelere yazıyla duyurulmuş, karşılamaya özen verilmesi belirtilmişti.

Ağzı var dili yok memurlar, öğretmenler, işi gücü yüzüstü bırakıp Halkevi'nin salonunda toplanmışlardı. O zamanın demokrasisinde halk denince, hep bu bir avuç devlet kapısına bel bağlamış, sözde seçkinler kitlesi anlaşılırdı. Sabahın dokuzunda herkes yerini almıştı:

Basına ayrılan satranç masası kadar bir masada, yalnız başına Osman Kavuncu göze çarpıyordu.

Paşanın gelmesi geciktikçe gecikiyor, oturanların sabrı tükeniyor, kalkıp gitmek isteyenleri, doğal ihtiyaç sıkıntısı ile kıvrananları görevliler, kraldan çok kral yanlısı goygoycular dışarı bırakmıyorlardı.

Saat 10 sularında, Beyaz Tren'in istasyona girdiği müjdesi geldi. Bir kaynaşmadır, çalkantıdır oldu. Çok geçmedi, teşrif etmişlerdi Milli Şef. Kayserililerin gönlünü alıcı, uzun bir konuşma yapmıştı. Bu arada Osman Kavuncu'nun el kaldırdığı, söz istediği görülmüş, Paşa'nın da kalabalığın dagözleri bu eciş bücüş çelimsiz, çocuk yapılı basın temsilcisine çevrilmişti.

Kavuncu, koltuğunun altından bir litrelik şişe çıkarmış koymuştu önündeki masaya. Şişenin üstüne asılları pullu, mühürlü oldukları besbelli fotokopiler yapıştırılmıştı. Tapası kırmızı muma bulanıp mühürlenmişti. Kavuncu:

"*Paşa hazretleri, Kayserililer, aha bu şişedeki suyu içiyorlar. Bu şişedeki suyu Refik Saydam Sağlık Enstitüsü'nde tahlil ettirdim. İçinde yüze yakın sağlığa zararlı mikrop kaynaşıyormuş. Ya bu sudan siz de için ya da Kayserililere de içirmeyin.*

Bu ricamızı gerçekleştirirseniz yalnız oylarını değil, canlarını da verirler size hemşehrilerim."

Kavuncu'nun bu beklenmedik konuşması karşısında ortalık iyice karışmıştı. Milli Şefin huzurunda böylesine bir cesaretle Kayserililerin en başta gelen ihtiyacının belirtilmesi son derece şaşkınlık yaratmış, fakat aynı zamanda büyük bir takdir toplamıştı

[36] Abdullah Satoğlu, Kayseri'nin Efsane Adamı Osman Kavuncu, 1977.

ÖNEMLİ HİZMETLERİNDEN BAZILARI:

Osman Kavuncu'ya kadar, -diğer birçok illerimiz gibi- Kayseri de taş üstünde taş konmayan, cadde ve sokakları yazın tozdan, kışın çamurdan geçilmez bir halde; yüzlerce metre mesafedeki serçe parmağı kalınlığında su - o da çamur ve talaş akan -çeşmelerden testisini ve güğümünü doldurabilmek için kuyruğa giren; çarşı pazarı pislik içinde, evleri harap, insanları perişan, resmi daireleri izbe binalarda atalete boğulmuş bir manzara arzediyordu.

Kavuncu, başkanlığa başladığında Belediye'nin o zaman sadece 1 milyon lira olan bütçesini bir yıl sonra 14 milyon liraya çıkartarak, Kayseri'nin ortaçağ manzarasından kurtarılması için büyük hamlelere girişti.

Kavuncu, kimsenin düşünemediği, fakat meydana çıkarılınca herkese kolay gibi gelen birçok meseleleri, kısa sürede hallediyor ve büyük eserler vücuda getiriyordu.

Ele aldığı istimlak ve imar faaliyetleri ile Kayseri'nin hüviyetini değiştirmiş ve bütün Türkiye'de örnek bir belde haline gelmesini sağlamıştır.

Bir taraftan evleri istimlak edilen fakir vatandaşlara halk tipi ucuz meskenler inşaa ettirirken, bir taraftan da özel teşebbüse geniş çapta yardımcı olarak, dev müesseselerin kurulmasına ön ayak olmuştur.

İş bunlarla da bitmiyor. Devletin de Kayseri'ye geniş çapta yatırım yapması için yetkililerle temaslar yapıyor, gerekirse heyetler gönderiyordu. Bu yatırımlar arasında, bugün 570 bin ton pancar işleyerek yılda 80 bin ton şeker üreten Kayseri Şeker Fabrikası ve çeşitli kuruluşlara ait şube ve bölge müdürlüklerinin birbiri ardından hizmete girmesi yer alıyordu.

Su... Su...Su...

Kavuncunun Kayseri'ye yaptığı hizmet ve kazandırdığı eserlerin başında, hiç şüphe yoktur ki 'su' meselesi gelmektedir.

700 yıl önce Selçuklular tarafından yapılan Avgunlarla şehre getirilen içme suyunu, davet ettiği mütehassıslar vasıtasıyla tevsi ederek "Gâvur Harmanları" denilen mevkiideki menbaları tesis etmiştir. Burada ayrıca büyük depolar inşa ederek ve anayollara döşediği geniş çapta borularla şehrin su ihtiyacını karşılamıştır.

Ta 1946'da kafasına koyduğu ve Milli Şef (!) İnönü'den çare bulunmasını istediği hizmeti, böylece kendisi ifa etmiştir. Kayseri halkını sokak çeşmelerinin mikroplu, çamurlu ve talaşlı suyundan kurtarmış, ilk defa evlere su verilmesi gibi medeni ve hayati önem taşıyan bir meseleyi halletmiştir.

Kayseri'nin ışık ve enerji ihtiyacı, 'Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş' tarafından 1920 yılında, Bünyan'da 90 metre yükseklikte Sarımsaklı Şelalesi üzerine kurulan 1200 litresaniyelik santraldan karşılanmakta idi.

İşte şehrin günden güne genişlemesi ve bilhassa sanayinin gelişmesi karşısında, mevcut şebekenin ihtiyaca cevap veremeyeceğini de dikkate alan Belediye Başkanı Osman Kavuncu, Bünyan Santralı'nın tevsi ve takviyesi için Sızır suyundan istifadeyi düşünmüş ve 1954'te Sızır Hidro Elektrik Santralı'nın sözleşme ve projesini yaptırtmıştır.

Sızır Santralı, 7 yıllık bir çalışma ile 70 milyon liraya malolmuş ve 1961'de, devrin Vali ve Belediye Başkanı Sayın Sedat Tolga tarafından hizmete açılmıştır.

Görüleceği gibi, bir ülkenin kalkınmasında başlıca unsur olan su, yol ve elektrik meselesine Kavuncu son derece önem vermiş ve bu hizmetlerin gerçekleşmesini titizlikle takip etmiştir.

Modern şehirciliğin icaplarına uygun olarak giriştiği imar faaliyetleri esnasında, plan gereğince evleri istimlak edilen fakir vatandaşların evsiz-barksız kalmamaları, başlarını sokacak yeni binalara sahip olmaları, en başta gelen kaygıları arasında idi.

Bu maksatla ilk olarak Sahabiye Mahallesi'nde çeşitli büyüklük ve tiplerde ucuz evler inşa ettirmiş ve mali durumları itibariyle kategorilere ayırdığı vatandaşlara, kur'a ile tevzi

ederek onların mağduriyetini önlemiştir. Ayrıca, yine ucuz ve sembolik fiyatlarla arsa vererek, kooperatifçiliği teşvik etmiş, toplu mesken inşasının gelişmesine yol açmıştır.

Yapılan tesbit ve açıklamalara göre, Türkiye'deki kooperatifler kanalıyla inşaa edilen sosyal meskenler için Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından yapılan kredi yardımlarının aslan payını haklı olarak hep Kayseri almıştır.

Kavuncu, dernekler ve şahıslar vasıtasıyla yaptırılacak ilk ve ortaokullarla, liselere çok az fiyatlarla arsa vermiş. Kanunla ve devletin yardımıyla kurulan **Kimsesiz ve Korunmaya Muhtaç Çocukları Yetiştirme Yurtları için de gerekli arsaları bu kurumlara ücretsiz olarak tahsis etmiştir.**

Fakir-fukaraya düşkünlere ve acz içinde bulunanlara yardım etmek, hayırların en büyüğüdür.

Fakat hissettirmeden yardım etmek, yardım edilenin kalbini zedelemeden, vekarını incitmeden yardım etmek cidden güç bir şeydir.

Osman Kavuncu, sosyal davanın ve insani vecibelerin bu en ince ve en başta gelen noktasını liyakatle kavramış, bunu kendi zayıf fakat kudretli bünyesinde eriterek adeta bir şefkat terkibi yapmıştır.

Bu insani vecibelerin bir icabı olarak mahalle mahalle ekipler kurulmuş, fakir vatandaşlara kışın ücretsiz odun kömür, Ramazan ayında yağ, un şeker gibi yiyecek maddeleri dağıtılmıştır,

Kavuncu'ya göre bir şehrin medeni seviyesi halkının ölülerine ve mezarlarına gösterdiği itina ve saygı ile ölçülür. Bu itibarla:

"Dünyada mekân, ahirette iman'' sözündeki inceliği ruhuna iyice sindiren Kavuncu, vatandaşların birer ev sahibi olabilmesi için sarfettiği gayreti onların ahiret hazırlığı için de göstermiş ve bugün en güzel park yerinden daha renkli ve dinlendirici bir tarzda tanzim olunan "**Şehir Mezarlığı**"nı vücuda getirmiştir.

Bir taraftan, "**Sanayi Bölgesi**" gibi endüstrinin gelişmesi için büyük yatırımlara girişirken, bir taraftan da gençliğin sosyal ve kültürel alanlardaki ihtiyaçlarına cevap verecek tesisler vücuda getiriyordu.

Bunların en önemlilerinden birisi, "**Şehir Stadyumu**" için Sivas Caddesi üzerindeki geniş alanı istimlaki ve Beden Terbiyesi'ne tahsisidir.

At yarışlarından kayakçılığa kadar sporun hemen her dalına karşı özel bir merakı vardı. Ve bu sporların gelişmesi yolunda belediyece gerekli teşebbüs ve yardımları sağlamayı ihmal etmiyordu.

Kayseri'de zaman zaman at yarışları düzenlenmesi ve **Erciyes Telesiyej Tesisleri'nin yapımına başlanması hep Kavuncu'nun direktif ve gayretleriyle gerçekleşmiştir.**

Türk tarihine kültür ve sanat eserlerine karşı büyük bir hayranlık ve saygı duyduğunu belirttiğimiz Osman Kavuncu, eski eserlerin korunması ve onarılmasına, etraflarının açılarak tanzim edilmesine son derece önem vermiş, eski Türk mimarisinin ve medeniyetinin gözleri ve gönülleri doyuran muhteşem eserlerini yeniden İhya etmiştir.

Her şeyin gönlünce olması için fakir fukaranın duasını alan Kavuncu'nun her tuttuğu altın oluyor, başvurduğu dilekte bulunduğu her mercide mutlaka müspet sonuçlar elde ediyordu. Karayolları, İller Bankası gibi kuruluşlardan istediği yardımı kolayca sağlayabiliyordu.

Bilindiği gibi umumi Hıfzıssıhha ve Belediyeler Kanunu, nüfusu on binden fazla olan şehir ve kasabalardaki hayvan ahırlarının şehir dışına çıkarılmasına amirdir. Şehrin pislik ve kokudan temizlenmesi dolayısıyla halkın sağlığı yönünden büyük önem taşıyan bu hususun halli için Kavuncu, zamanında besicilik ve tarımla uğraşan hayvan sahiplerine belediyece Erkilet ve Argıncık yolları üzerinde gösterilen alanlarda modern tipteki Yeni Çandır ve Yeni Pervane köyleri teşekkül ettirilmiştir.

Mevzuata göre, Ziraat Bankası ancak köylerdeki hayvan sahiplerine kredi verdiği içindir ki, yeni teşekkül eden bu mahallelere "köy" ismi verilerek ahırlarını şehir dışına nakleden vatandaşlara ayrıca 20 yıl süre ile yeteri kadar kredi de sağlanmıştır.

Onun bir başka üstün meziyeti de teknik ve bilim adamlarının görüş ve fikirlerine büyük değer vermesi ve saygı duyması idi.

Bütün bunlara rağmen Kayseri'nin maddi ve manevi varlığını elinde yoğuran Osman Kavuncu'nun büyüklüğü Kayseri'de yarattığı nesillerin gölgesinde oturacağı eserler değildir. Kayseri'nin dışında muvaffak işadamı olan, Kayseriliyi; Kayseri'de de muvaffak kalan ortamı yaratmasındandır.

Ve gerçekten bir insanın, bir vilayet halkını bu kadar etkilediği nadir görülmüştür.

Bu yorulmak bilmeyen gayretin nasıl bir sevgi ile kucaklandığını ve hemşehri kalplerin onunla beraber çarptığına her gün yüzlerce misal görülüyordu. O bu sevgi tezahüründen gurur duymuyor, alkış ve takdirlere tatlı bir tebessümle mukabele ederek, hak bildiği yolda durmadan İlerliyordu. Menderes, Kavuncu'yu kucaklayıp halka takdim ediyordu.

1957 seçimlerinin arefesinde rahmetli Adnan Menderes, Cumhuriyet alanındaki Merkez Lokantası'nın balkonundan Kayserililere hitap etmişti. Menderes'in konuşmasından sonra onbinlerce Kayserili,"Kavuncu... Kavuncu!..." diye tempo tutturmuştu.

Topluluk karşısında konuşmaktan çekinen Kavuncu, Merkez Lokantası'nın bir köşesine sinmiş, coşkun tezahüratın dinmesini bekliyordu ki Menderes birden kendisini kucaklayıp balkona çıkararak,

'İşte medar-ı iftiharınız Kavuncu' diye takdim etmişti.

Fakat Kavuncu'nun tek kelime konuşmadığı halde, koca meydan alkış tufanından adeta yıkılmıştı. Hayatta pek az faniye nasip olan bu engin muhabbet ve sevgi tezahürünün heyecanıyla Kavuncu, Menderes'in kollarında uçacak gibiydi. Bu ulvi manzara karşısında gözleri dolan Adnan Menderes'in son sözleri şöyle olmuştu:

"*Hizmet ve takdirin emsalsiz örneğini gösteren asil Kayserili yurttaşlarımı gönülden kutluyorum. Allaha emanet olunuz.*"

27 Ekim 1957 yılında yapılan seçimlerde milletvekili seçilen ve 1960 yılına kadar bu göreve devam eden Osman Kavuncu, daha sonra ilimizde sigortacılık işinde faaliyet göstermiştir.

VEFATI: 11 KASIM 1966

Üstün bir zekâ, engin bir gönül ve hassas bir kalbin sahibi olan Osman Kavuncu'nun narin bünyesi ta çocukluğunda, hatta doğumundan beri çektiği acılara ve yorgunluğa azimle direnmiş, fakat özellikle 27 Mayıs İhtilalinden sonra maruz kaldığı ızdıraba 7 yıl bile tahammül edememiştir.

Hayatında en büyük ızdırabı memlekete hizmetten men edilmiş olduğu zaman duyan Kavuncu'nun Yassıada'dan sevk edildiği Kayseri Cezaevi'nde başlayan ve günden güne artan hastalığı bir türlü şifa bulmuyordu. Nihayet 11 Kasım 1966 Cuma günü saat 19.20'de Kayseri Cumhuriyet Mahallesi'ndeki evinde kalp yetersizliğinden hayata gözlerini yumdu.

Müdavi hekimlerinden Sayın Doktor Mustafa Mıhçıoğlu'nun ifade ettiğine göre; Kavuncu, başucunda Kuran-ı Kerim ve dilinde Zikrullah olduğu halde tam bir 'hüsn-ü hatime' ile ruhunu Rahman'a teslim etmiştir.

Cumartesi günü yapılan muhteşem cenaze töreninde Ankara ve İstanbul'dan gelen yakınları, tanıdıkları, eski ve yeni parlamento üyeleriyle işini gücünü bırakan binlerce Kayserili hazır bulunmuş ve Türk bayrağı ile örtülü tabutu eller üzerinde taşınarak, şehir mezarlığındaki ebedi istirahatgahına tevdi olunmuştur.

Başta eski Reisicumhur Celal Bayar ve Başbakan Süleyman Demirel olmak üzere yüzlerce devlet erkânı ve zevat, güller ve karanfillerle örülü sevgi çelenkleri göndermiş,

onbinlerce Kayserili onun beldelerine yapmış olduğu büyük hizmetlere karşı duyduğu minnet ve şükran hislerini cenaze törenine katılmak suretiyle ifadeye çalışıyordu.

Ve Kavuncu, her karış toprağında alın teriyle yapılmış sayısız eserlerinin bulunduğu Kayseri'de asil hemşehrilerinin elleriyle yine onların vefalı kalplerine gömülüyordu.

Kavuncu'nun "Devlet fakir fukaranın parasıyla satın aldığı arabayı sana gezip eğlensin diye değil, iş göresin diye verdi. Ya karını, çoluğu-çocuğunu indirirsin, ya da beni çiğner öyle geçersin" deyip, otomobilinin önüne boylu boyunca uzandığı valiler, bugün unutulmuştur,

Ve 27 Mayıs İhtilalinden sonra onun hizmetlerini adeta suç unsuru, eserlerini de aleyhinde birer delil telakki etmeye çalışanlar, bugün mahcubiyetten erir ve helak olur hale düşmüşlerdir. Ama Kavuncu, kadirşinas gönüllerde bayrak bayrak, meşale meşale yaşamaya devam etmektedir.

Kavuncu, hayatının en verimli çağında. 48 yaşında iken dünyadan murat almadan gitti. Doktorlar evlenmesine müsade etmemişlerdi. Bunun için de arkasında bir evlat bırakamadı. Ama ne gam? Onun Kayseri'nin her köşesinde saymakla bitmeyen ve hiçbir şeyle ölçülemeyecek değerdeki muhteşem eserleri kendisini ebediyen yaşatmaya yetecek ve gelecek her nesil Osman Kavuncu adını minnet ve hayırla yâd edecektir.

Fotoğraf 223: Osman Kavuncu gazeteciler Asım Yahyabeyoğlu, Mustafa Gümüşkaynak, Aydın Nisari, İsmail Evci ile beraber (1956)

Fotoğraf 224: Osman Kavuncu'nun tevazusu

Fotoğraf 225: Osman Kavuncu, Adem Ağa, Mehmet Çilsal ve şehrin ileri gelenlerinden bazıları ile.

JEOLOJİNİN BABASI:PROF.DR. İHSAN KETİN

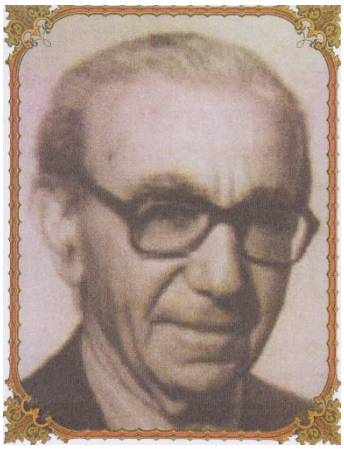

1914'te Kayseri'de doğan İhsan Ketin, altı yaşında mahalle mektebinde eğitime ilk adımını attı. Ortaokul ve liseyi Kayseri Lisesi'nde parasız yatılı olarak tamamladı.

1932 'de pekiyi dereceyle mezun olan Ketin'deki cevheri keşfeden Lise Müdürü Yunus Könü 'nün teşvikiyle, o sıralarda Milli Eğitim Bakanlığı'nın Avrupa'ya üniversite eğitimi için göndereceği öğrencilerden biri olmaya aday gösterildi.

Çocukluk yıllarında, ona en ilginç gelen oyuncaklar, koyu siyah ama beyaz benekli çakıl taşlarıdır.

Çocukken büyük bir zevkle tırmandığı tepeler Erciyes Dağı'nın cürufları, oynadığı taşlarsa volkanik Erciyes'in tabiata miras bıraktığı andezit ve bazaltlardır.Erciyes Dağı'nı hayranlıkla izleyen İhsan Ketin'i Kayseri Lisesi Müdürü Yunus Könü, ona genç nesilleri eğitmenin önemini anlatır. Öğretmen olmayı kafasına koyan Ketin, öğretmen olmak için önce yurtdışı burs sınavına sonra da fizik-kimya öğretmenliği sınavına girer.

Yurtdışı eğitimi için girdiği sınavın sonuçları açıklanmadan öğretmenlik sınavının sonuçları açıklanır ve İhsan Ketin fen bilimleri öğretmenliğini kazanır. Kayıt hazırlıklarına başladığında, yurtdışında eğitim imkânına da kavuştuğunu öğrenir. Büyük şehir ve öğretmenlik hayaliyle yanıp tutuşan İhsan Ketin, İstanbul'da yaşayamadan, Almanya'nın yolunu tutar.

İhsan Ketin, Atatürk'ün her alanda yetkin bilim adamları yetiştirmek için yurtdışına gönderilmesini istediği gençlerden biri olarak 1932 yılında Almanya'ya gider.

İki yıl Almanya'da dil eğitimi gören Ketin, 1934 yılında Berlin Üniversitesi'nde jeoloji alanında eğitim almaya başlar. Jeoloji alanında Alman ekolünü yaratan üç hocasının yapısal jeoloji konusunda anlaşmazlığa düşmeleri ve II. Dünya Savaşı öncesinde Berlin'in yaşadığı siyasi karmaşa yüzünden, Ketin, eğitimine Bonn Üniversitesi'nde devam eder.

Bonn Üniversitesi'nde, yer bilimini, "Cloos Ekolü"nün yapıcısı Hans Cloos'tan öğrenen Ketin, daha sonra, öğrendiklerini, öğrencilerine, "kayalarda gizlenen gerçeği bulmak" şeklinde açıklar. Bu gerçeği bulup çıkarmanın yolunu da dağ, tepe, soğuk, sıcak demeden tabiatın içine gitmek olarak tarif eder.

1938 yılında doktora tezini tamamlayarak yurda dönen Ketin, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Jeoloji Enstitüsü'nde asistan olarak göreve başlar. Ketin, 24 yaşında görevine başladığında genç Cumhuriyet'in doktora yapmış ilk jeologu olur.

İhsan Ketin, yurda döndükten kısa bir süre sonra Tercan, ardından da yüzyılın en büyük felaketi olan ve 33 bin insanımızı kaybettiğimiz Erzincan depremi yaşanır.

Bu depremin ardından Ketin, 1942'de Niksar, 1943 yılında Tosya, 1944 yılında Bolu-Gerede ve 1946 yılında Çankırı'da yaşanan depremler üzerinde çalışır.

Erzincan depreminin ardından başladığı çalışma kapsamında deprem bölgelerinde araştırma ve analizler gerçekleştirir. Çalışmalarında deprem yaşanan bölgelerdeki yer hareketlenmeleriyle, Erzincan yöresinden batıya doğru uzanan bir deprem kuşağının varlığını ispatlar. Ketin, 1939 yılında başladığı deprem çalışmalarını 1948 yılında batıya doğru hareket eden "Anadolu Bloku" adını verdiği çalışmasıyla dünyaya duyurur.

Ketin'in makalesi, eğitim aldığı Almanya'da çok büyük bir ilgi uyandırır ve jeologlar açısından temel bir kaynak olan "Geologischen Rundschau"nun otuz altıncı cildinde yayınlanır. Almanya, bu çalışmasından ötürü İhsan Ketin'i, dünyanın en büyük jeologlarına verilen "Gustav Steinmann Madalyası" ile ödüllendirmeyi uygun görür.

Ketin, "Kuzey Anadolu Fay Hattı'nın güneyinde de, benzer bir yapı olabilir" diye uyarır ve onun teorik açıklamalarını bu kez öğrencileri araştırır. Ve 1971 Bingöl depreminin ardından Doğu Anadolu Fay Hattı gerçeğine ulaşırlar.

İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Jeoloji Bölümü'nde genç jeologlar yetiştiren İhsan Ketin, yaşadığı sürece çalışkanlığı ve araştırma hırsıyla dikkat çeken bir bilim adamıdır. 1950-51 yılları arasında kendini geliştirebilmek için bu sefer Amerika'ya gider. İhsan Ketin, Amerika'dan döndükten sonra 1953 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi'nde öğretim üyeliğine devam eder. Alanında yerli yabancı bütün kaynaklara ulaşabilen yerbilimci, yurtdışında gerçekleştirilen seminer ve konferanslara, çoğu zaman, ödenek yetersizliğinden kendi parasıyla gider. İhsan Ketin, İstanbul Üniversitesi'nde asistanlığa başladıktan bir yıl sonra eşi Bedia Hanım'la tanışır. 1942 yılında evlenen ve yaşamları boyunca birbirlerine destek olan çiftin bir yıl sonra ilk çocukları Ali doğar.

Ketin ailesi, 1.5 yaşına gelen Ali'yi kaybederler ve bütün sevgilerini 1946 yılında doğan oğulları Mehmet ile ondan iki yıl sonra dünyaya gelen Ahmet'e verirler. Ketin çiftinin ikinci oğlu Mehmet Ketin ODTÜ Mühendislik-Mimarlık Fakültesi öğrencisiyken mezuniyetine 1 hafta kala müthiş bir sancıyla hastaneye kaldırılır. İhsan ve Bedia Ketin apar topar Ankara'ya gelirler. Önce sarılık teşhisi konan Mehmet Ketin ameliyata alınır. Ancak apandisit teşhisi konamadan 23 yaşında hayata gözlerini yumar. Ketin'lerin üçüncü oğlu Ahmet Ketin ise Boğaziçi Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Fakültesi'ni bitirdikten sonra Amerika'ya yerleşir.

Oğullarının çok iyi okuduğunu söyleyen Bedia Ketin, her iki oğlunun çalışkanlığını "Eşimi gören insanın çalışmamasına olanak yoktu" biçiminde açıklayarak, babalarına bağlar. Bedia Ketin, evlendikten sonra kendisinin ev işlerine eşinin de tam anlamıyla çalışmalarına gömüldüğünü söyler. En büyük eğlencelerinin eşiyle birlikte yurtiçindeki arazi keşiflerine gitmek olduğunu anlatır, Bedia Hanım. Eşinizi nasıl tanımlarsınız diye sorulduğunda, "Çalışkan ve dürüst bir bilim adamıydı." diye tanımlar.

Ketin, Anadolu Bloku olarak adlandırdığı Kuzey Anadolu Fay Hattı üzerinde sanayi bölgeleriyle yerleşim planlarının kurulmaması yönünde bütün hükümetleri uyarır. Ancak İhsan Ketin'in uyarılarını ne hükümetler ne de yerel yönetimler değer verirler. O ise bütün bu vurdumduymazlıklara aldırış etmeden ömrünün son dakikalarına kadar Kuzey Anadolu Fay Hattı'nda olası bir depremin etkilerini araştırır.

1948 yılında, yerin 15 kilometre altında, o güne kadar kimsenin bilmediği, Kuzey Anadolu Fay Hattı'nın varlığını bilimsel olarak kanıtlar.

Tüpraş'ı, Körfez'e kurmayın dedi. Erzincan'ın, Adapazarı'nın bu günkü yerlerinde kurulmaması gerektiğini söyler.

Erzincan depreminin ardından başladığı çalışma kapsamında deprem bölgelerinde araştırma ve analizler gerçekleştirir. Çalışmalarında deprem yaşanan bölgelerdeki yer hareketlenmeleriyle, doksandan fazla makale ve çevirisi bulunan İhsan Ketin yurtdışında yaptığı çalışmalar ve yayınladığı makaleler nedeniyle de birçok defa ödüllendirilir.

1999 depremi öncesinde bölgenin yerleşim için uygunsuzluğu ve deprem riski konusunda sayısız kez yetkilileri uyaran Ketin'in uyarıları dikkate alınmaz. Yıllar sonra 30.000 kişinin öldüğü Gölcük depremi Ketin'i haklı çıkarır ve onun çalışmaları yeniden ülke gündemine gelir.

Özellikle Erciyes Dağı'na hayran olan ve mesleğinde istediği başarıyı yakalayan İhsan Ketin yaşadığı süre içerisinde Türkiye'de jeoloji konusunda yeni nesiller yetiştirmeye yoğun çaba gösterir.

Onun kırk dört yıllık meslek hayatı, öğrencilerince; muhteşem bir araştırmacı, titiz bir gözlemci ve hayal gücü geniş bir teorisyen olarak değerlendirilir. Atatürk'ün jeoloji tahsiline gönderdiği İhsan Ketin; Kuzey Anadolu Fay Hattı'nı 1948'de keşfeder

"Açık havada, çıplak tabiatın sinesinde çalışma hakkı her meslekte yoktur. Jeologlar daima genç kalan insanlardır. Birlikte geçirilmiş bir dağbaşı bir çadıraltı hayatının bize

verdiği bir arkadaşlık sevgisi vardır ki, bizleri diğer mesleklerde olduğundan daha fazla birbirimize bağlar" demiştir. Türkiye'de modern jeolojinin kurucusu Prof. Dr. İhsan Ketin.

Onun amacı "yaşamı boyunca milletin ve devletin desteğiyle aldığı eğitimin hakkını ödemekti". Ancak Ketin'i ne mükemmel bir eğitim alması ve dünyanın önde gelen jeologlarından biri olması için yurtdışına gönderen devleti ne de 17 Ağustos İzmit Depremi'yle Kuzey Anadolu Fay Hattı'nın yıkıcı gücünü bir kez daha keşfeden milleti önemser.

Yaşamının 55 yılını dağlarda, çadırlarda yer bilimine adayan İhsan Ketin, yurtdışında gördüğü saygınlığı kendi ülkesinde bulamaz. Ketin'in yazdığı makaleler yabancı jeologlara tez konusu olurken, kendi ülkesinde ancak ölümünden dört yıl sonra, on binlerce insanın ölümüyle birlikte gündeme gelir.16 Aralık 1995'te aramızdan ayrıldı. İstanbulda Karaca Ahmet Mezarlığında toprağa verildi Allah rahmet eylesin, nur içinde yatsın mekahı Cennet olsun.

Ödülleri

Onur Üyeliği 1993 Türkiye Bilimler Akademisi,
Hamit Nafiz Pamir Hizmet Ödülü 1981 Türkiye Jeoloji Kurumu,
Bilim Ödülü 1981 TÜBİTAK,
Onur Üyeliği 1984 Londra Jeoloji Topluluğu, İngiltere,
Gustav-Steinmann Madalyası 1988 Almanya,
Fahri Doktora 1988 Bonn Üniversitesi, Almanya,
Onur Üyeliği 1988 Amerikan Jeoloji Topluluğu, ABD,
Onur Üyeliği 1990 Bulgaristan.[37]

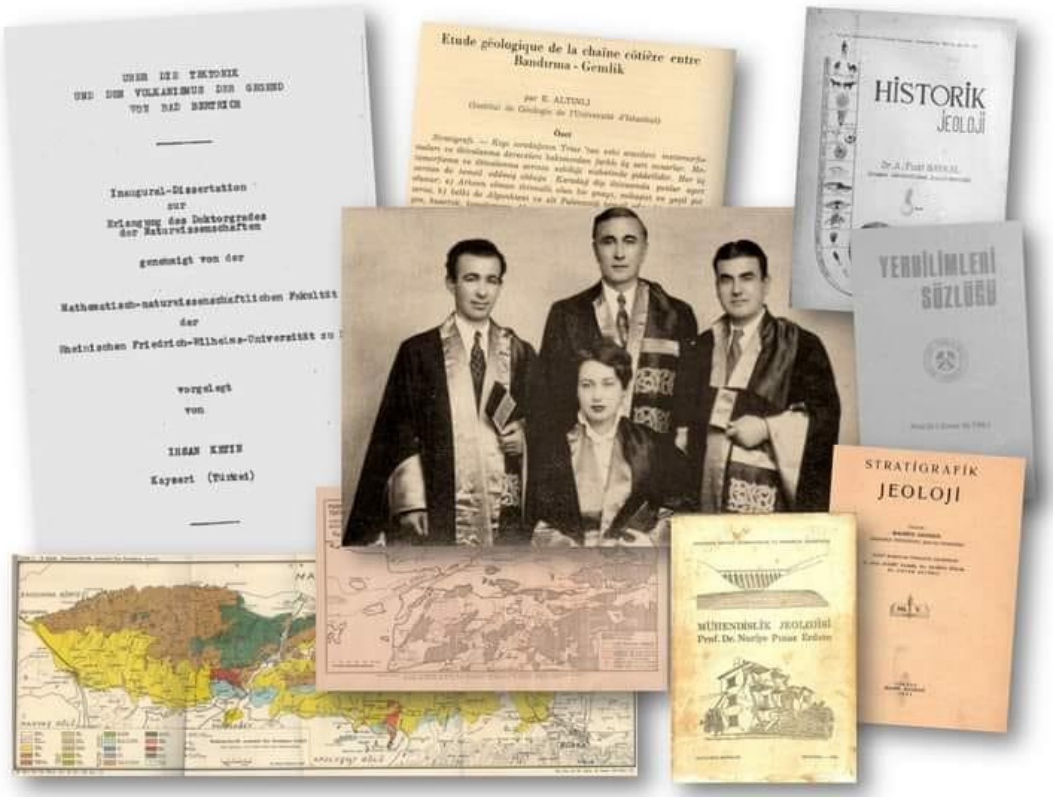

Fotoğraf 226: Dünyaca ünlü Bilim Adamı Prof. Dr. İhsan Ketin Eserleri ve Meslektaşları ile (ayakta soldan birinci)

[37] SIVACI Ahmet, Kayseri'de İz Bırakanlar, Kayseri 2010.

NÜFUS HÜVİYET CÜZDANI

"Kayalarda Gizli Gerçeği Arayan Bir Öğretmen"i Kaybettik!..

Sınıf arkadaşlarıyla; 1934 yılında Almanya'da Bonn Üniversitesi Jeoloji Enstitüsü öğrencileri ile ve 1937 yılında Almanya'daki arazi gezilerinde

Bilim ve Teknik Dergisi Ocak 1996 Sayı 338

Dünyaca Ünlü Jeolog İhsan KETİN Türkiye'yi 50 Yıl Önce Uyarmıştı

Mpm Anahücre Dergisi Ekim 1995 sayı 130

DÜNYACA ÜNLÜ JEOLOG Prof. Dr. İhsan Ketin

Kim demiş çocuk küçük bir şeydir diye, belkide çocuk en büyük bir şeydir. İleride Dünyanın sayılı Bilim adamlarından birisi olacak olan Prof. Dr. İhsan Ketin, Kayseri Lisesi öğrencilik yıllarında öğretmeni ve arkadaşları ile. Bu fotoğraf Tevfik Eraslan'ın arşivinden alınmıştır. Teşekkür ederiz.

1914'te Kayseri'de doğdu. Babası Ali Efendi, ileride okuyacağı Kayseri Lisesi'nde hademeydi, okuma yazması yoktu. Peki yoksul bir çocuk, yıkılmış bir imparatorluğun bir köşesinden çıkıp nasıl dünya çapında bir bilim insanı oldu?

Savaş yorgunu, ekonomik darboğaz içinde, ama geleceğini eğitim ve bilimle çizmek arzusundaki gençCumhuriyet sayesinde... Atatürk'ün Cumhuriyet'in ilk yıllarında nitelikli eğitim almaları için yurt dışına "kıvılcım olarak gönderdiği ve alev olarak geri dönen" yüzlerce öğrenciden birisi İhsan Ketin.

Bu gençler zengin-fakir, kadın-erkek ayrımı yapılmadan, en iyilerin seçildiği liyakate dayalı sınavlarla belirlendi.

1932'de Almanya'ya jeoloji tahsiline giden Ketin, doktorasını da tamamlayıp Türkiye'ye döndükten bir yıl sonra, 1939 Erzincan depremi 33.000 can aldı. Bu bölge üzerinde çalışmaya başlayan Ketin, 1948'de Kuzey Anadolu Fay Hattı'nı keşfetti. Almanya, bu çalışmasından ötürü İhsan Ketin'i, dünyanın en önemli jeologlarına verilen "Gustav Steinmann Madalyası" ile ödüllendirdi.

Türkiye'de jeolojinin babası kabul edilen Prof. Dr. İhsan Ketin, arazilerde geçirdiği ömrünü, halkı deprem konusunda bilinçlendirmeye harcadı.

1983 yılında emekli olmasına rağmen vefat ettiği 1995'e kadar İTÜ'de öğrenci yetiştirmeye devam etti. Öğrencileri arasında Prof. Dr. Celal Şengör ve Prof. Dr. Naci Görür var.

Atatürk'ün öncülüğünde, yurt dışına bursla gönderilen bazı isimler:

Ord. Prof. Dr. Cahit Arf - dünya çapında matematikçi,

Sabahattin Ali - yazar, şair.

Ekrem Zeki Un - besteci, orkestra şefi, eğitimci

Jale İnan - ilk Türk kadın arkeolog.

Nurettin Topçu - yazar, akademisyen ve felsefeci.

Ord. Prof. Dr. Sadi Irmak - tıp doktoru ve siyasetçi.

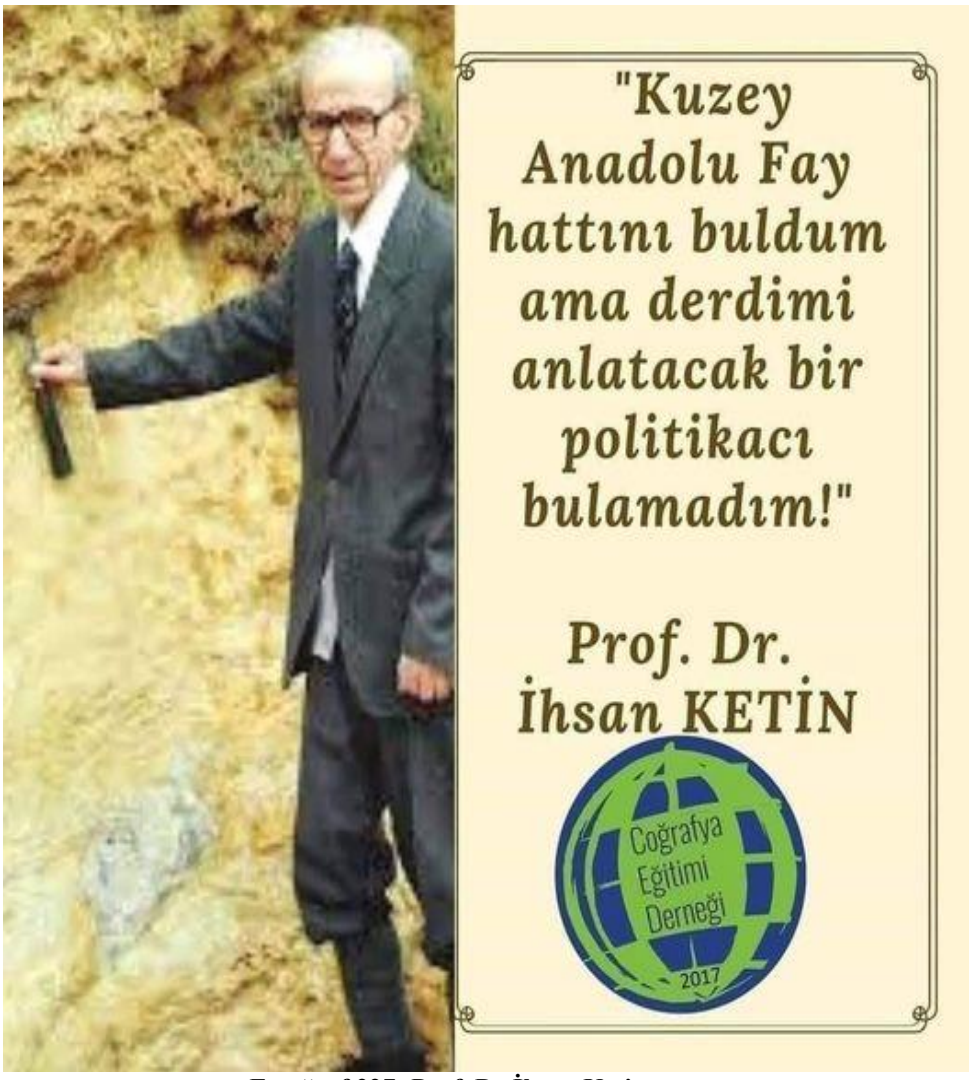

Fotoğraf 227: Prof..Dr.İhsan Ketin

"Kuzey Anadolu Fay Hattı'nı buldum ama derdimi anlayacak bir politikacı bulamadım."

Prof. Dr. İhsan KETİN
(1914- 1995)

Hazırladığımız eserlerin içerisinde dostlarım Emir Kalkan ve Murat Yerlikhan ile birlikte hazırladığımız "Kayseri Meşhurları" nın özel bir yeri vardır.[38]

Kayseri Meşhurları 608 sayfadır. Bu eserde Kayseri'den tarih, basın, bilim-bürokrasi, ilahiyat, iş dünyası, sanat, sivil toplum, siyaset, spor ve tasavvuf alanında 250 kişi tespit ettik. Ancak sadece 188 Kayserilinin biyografisini yazabildik. Şu hususta da kendimizden o kadar eminiz ki daha yazılacak yüzlerce değerli, kıymetli Kayserili insanımız vardır.

Kayseri Meşhurları'nda yer alan söz konusu isimlerden biri de dünya çapında bir bilim insanı olan, Türkiye'de "Jeolojinin Babası" diye anılan Jeoloji Profesörü İhsan Ketin'dir.

1914 yılında Kayseri'de doğdu. Kayseri Lisesi müstahdeminin oğlu olan Ketin,ortaokulu ve liseyi Kayseri'de yatılı olarak okudu. Kendisine fizik alanın da bir yol belirleyerek İstanbul Üniversitesine yazıldı ise de Atatürk'ün her alanda yetkin bilim adamları yetiştirmek için yurtdışında okumasını istediği gençlerden biri olarak 1932 yılında

[38] Emir Kalkan, İrfan Birol, Murat Yerlikan Kayseri Meşhurları. Kayseri 2006

Almanya'ya gitti. İki yıl Almanya'da dil eğitim gördükten sonra 1934 yılında Berlin Üniversitesinde jeoloji alanında eğitim almaya başladı. Eğitimini Bonn Üniversitesi'nde tamamladı ve 1938 yılında doktorasını vererek Türkiye Cumhuriyeti'nin doktora yapmış genç ilk jeologu olmuş ve 24 yaşında İstanbul Üniversitesi'nde asistan olarak göreve başlamıştır. 1942 yılında Öğretmen Bedia Hanım'la evlendi.

Tercan depremi ile yüzyılın en büyük felaketlerinden biri olan ve 33 bin insanımızı kaybettiğimiz Erzincan Depremi, 1942 Niksar, 1943 Tosya, 1944 Bolu-Gerede ve 1946 Çankırı'da yaşanan depremlerde çalıştı. Kuzey Anadolu Fay Hattı'nı keşfetti. Bunu 1948 yılında "Anadolu Bloku" isimli çalışmasıyla dünyaya duyurdu ve dünyanın en büyük jeologlarına verilen "Gustav Steinmann Madalyası" nı kazandı. 1950 yılında alan bilgisini geliştirmek amacıyla Amerika'ya gitti. 1953 yılında İstanbul Üniversitesindeki görevine devam ederek çok sayıda genç bilim adamları yetiştirdi.

1981 Türkiye Jeoloji Kurumu Ödülü, 1981 Tübitak Ödülü, 1984 Geoloğical Society of London Onur Üyeliği, 1988 Gustav Steinmann Madalyası, 1988 Bonn Üniversitesi Onur Doktoru, 1988 Amerikan Jeoloji Topluluğu Onur Üyeliği ve 1990'da Bulgaristan Onur Üyeliği ile taltif edilmiştir.

Erciyes Dağı'na duyduğu hayranlıkla ve seçtiği mesleğiyle dopdolu geçen ömrünü, Türkiye'de jeolojiyi ileriye götürecek nesilleri yetiştirmeye adadı.

Öğrencisi Prof.Dr. Celal Şengör, Ketin'i şöyle anlatıyor:

"İhsan Ketin; 44 yıllık meslek yaşamında her şeyden önce muhteşem bir araştırmacı, titiz bir gözlemci olduğu kadar da cesur ve hayal gücü geniş bir teorisyen, problem seçmekte gösterdiği ustalığı seçtiği sorunları çözerken de sürdüren bir bilim adamı olarak karşımıza çıkmaktadır. İhsan Ketin; Türkiye jeolojisini disipline etmiş, belirli esaslara oturtarak kendisinden sonra yapılacak olan araştırmalara temel ve bir dereceye kadar da güzergâh tayin etmiştir.

Türkiye jeolojisinin temel problemlerinin büyük çoğunluğunu ilk dile getiren Ketin olduğu gibi, bunların çoğuna esaslı çözümler getirerek değişik problemler arasındaki ilişkilere işaret eden de yine ilk o olmuştur. Özellikle; Türkiye'nin tektoniğine yaptığı katkılar, jeolojinin bu çok önemli dalının ülkemizde büyük bir gelişme göstermesine vesile olmuş, Türkiye'de bu konuda başlı başına bir "Ketin Ekolü" meydana getirdiği gibi, kendisine de uluslararası bir şöhret kazandırmıştır. Ketin 1938 yılında Türkiye'ye döndüğü zaman karşısında en çetin problem olarak duran bir araştırma terbiyesi, bir araştırma ananesi yaratma görevini; bir tek insana, nadiren kısmet olan, büyük bir başarıyla yerine getirmiştir.

"Araştırmacı Ketin, doğadan öğrendiklerini sadece sınıftaki öğrencilerine değil, etrafındaki herkese büyük bir heyecanla öğreten bir hoca da olmayı bilmiş, yazdığı beş ders kitabıyla Türkiye'deki tüm jeologların yetişmelerine önemli katkılar yapmıştır. Ketin'in doğa sevgisi, bilime karşı duyduğu derin saygı ve tazeliğini bugün dahi koruyan heyecanı adeta bulaşıcıdır. Ketin, jeolojiye olan tutkusunu ve jeoloji bilgisini ayrım yapmadan herkesle paylaşan bir öğretmendir.

"Ben, Ketin'in bilim heyecanına ve bu heyecanı paylaşma arzusuna onunla tanıştığım 10 Mayıs 1973 gecesi tanık olmuştum. O tarihte henüz bir lise öğrencisi iken ortak aile dostumuz jeolojiye karşı duyduğum ilgi nedeniyle beni bir gün Profesör Ketin'e götüreceğini söylemişti. 1973 yılının 10 Mayıs akşamı yemekten sonra kendi evinde Profesör Ketin'e takdim edildim. Ketin'in bana karşı gösterdiği yakınlığı ve heyecanını ömrüm oldukça hatırlayacağım. Benimle bir lise öğrencisi gibi değil de sanki kırk yıllık meslektaşıymışım gibi konuşan bu güler yüzlü adamda tarifi güç bir sihir vardı. Hemen o gece Ketin benim ondan sonraki eğitimim için bir plan teklif etti ve beni daha o yaz- henüz üniversiteye girmeden- İTÜ öğrencileri ile birlikte önce arazi kampına gönderdi; daha sonra da o sıralarda Gebze kuzeyinde jeolojik harita almakta olan Doçent (şimdi Profesör) Şakir Abdüsselamoğlu'nun

yanına çırak olarak kattı. Ondan sonra da Ketin, bugüne kadar benim eğitimimin her safhası ile bizzat ilgilenmiştir.

Bu basit hikâye, Ketin'in her seviyede eğitim konusunu ne derecede ciddiye aldığını göstermek açısından enteresandır. Ders kitaplarına verdiği önem; özellikle Türkçe yayın yapmaktaki ısrarı, eline her geçen yeni haritayı veya enteresan bir fotoğrafı "öğrenciler görsün" diyerek gidip bizzat koridordaki ilan tahtasına asmakta gösterdiği eşsiz yakınlık, Ketin'in doğuştan araştırmacı olduğu kadar doğuştan bir öğretmen de olduğunu göstermektedir. Zaten bu iki özelliğin bir vücutta birleşmesi ki Ketin'i Ketin yapmıştır."

Kendi kürsüsünde Ketin'in idareci olarak başarısı, mümkün olduğu kadar "idare etmemeye" özen göstermiş olmasından kaynaklanır. Ketin her zaman kürsüsündeki her asistanın bağımsız bir araştırıcı olmasını istemiş, akademik pozisyonu daha yüksek kürsü elemanlarının kendilerinden daha alt durumda bulunanları kullanmalarına kesin bir şekilde mâni olarak bu konuda kendisi en güzel örnek olmuştur. Avrupa üniversitelerinde bile nadiren rastlanan bu mükemmel demokratik atmosfer, Ketin'in kürsüsünün bilimsel verim oranının emsallerinin üzerinde olmasının sanırım en önemli nedenlerinden biridir.

Yaşamı boyunca, her şeyin aşırısından kaçmış olan mutedil insan İhsan Ketin, müstesna kabiliyetleri ve eşsiz kişiliği ile kendine bilim tarihinde silinmeyecek bir yer hazırladığı gibi mensubu olduğu müesseseyi ve ülkesini de tüm dünyada en iyi şekilde tanıtmayı başarmış, onlara varlığı ile onur vermiştir.

İhsan Ketin'in şu sözlerle ifade ettiği meslek ve hayat felsefesi ne kadar anlamlıdır:"*Açık havada, doğrudan doğruya çıplak tabiatın sinesinde çalışmak imtiyazı her meslekte yoktur… Jeologlar, daima genç kalan insanlardır. Birlikte geçirilmiş bir dağ başı, bir çadır altı hayatının bize verdiği bir arkadaşlık sevgisi vardır ki bizleri diğer mesleklerde olduğundan daha fazla birbirimize bağlar…"*

1939 yılında 33.000 kişinin hayatını kaybettiği Erzincan felaketinin ardından bölgeyi inceleyen İhsan Ketin, yeni Erzincan'ın, Fırat Nehri'nin Erzincan Ovası'na ulaştığı kesimde, yaşlı kireçtaşlarının yaygın olduğu yere kurulmasını önerdi. Hükümet iskân ve ulaşım zorlukları nedeniyle şehri yine aynı yerde inşa etti. Ne yazık ki 1992 yılında Ketin'in öngörüleri doğrulandı ve Erzincan 6,8 ölçeğinde bir depremle yeniden yıkıldı ve çok sayıda insanımız hayatını kaybetti.

Hayatının 50 yılını dağlarda, arazide ve çadırlarda geçiren ve "her sallandığımızda" ne kadar haklı olduğunu idrak ettiğimiz dünyaca ünlü bir jeolog olan İhsan Ketin 14 Mart 1995 tarihinde vefat etmiştir.

"Anadolu coğrafyasının bir kardeleni" olan İhsan Ketin ile gurur duyuyoruz.

İrfan BİROL
Erciyes Eğitim Kurumları Yönetim Kurulu Üyesi

Prof. Dr. İhsan Ketin'inAmerika'da yaşayan oğlu Prof.Dr.Ahmet Ketin'in mektubu

İrfan Birol'un yukarıdaki yazısını, Tuncay Bey arkadaşı olan ve Amerika'da yaşayan İhsan Ketin'in oğlu Ahmet Ketin'e göndermesi üzerine, duygularını belirten şu cevabi mektubu yazar:

Sevgili Tuncay

Çok güzel yazılmış. İlave edilecek bir şey göremiyorum. Kayseri ne kadar övünse azdır babam ile -babamın kız kardeşi halam- o da bir jeolog. Ankara'da bir huzur evinde. Ona da yollayacağım bu yazıyı. O gitmişti bizzat Kayseri'ye, Kayseri Belediyesi'nce bir caddeye Prof. Dr. İhsan Ketin isminin verilmesinin resmen açıklandığı zaman.

İnşallah ben gelince bana da gitmek nasip olur. Su sıralar biraz yüksek tansiyon ve baş dönmesi ile uğraşıyorum. Seçimlerden sonra gelmeyi planlıyorum.

Benim bilmediğim birkaç cümle bile var yazıda. Kendisine teşekkür edeceğim.

Maalesef "junk" mail grubuna gitmiş o yüzden yazıyı hemen göremedim. İyi ki hatırlattın. Bu arada onun ve hatta senin posta adresini yollarsan babamın meslek hatıralarını yazdığı ve birkaç sene önce STFA dan **Fazıl Kıran** sayesinde yayınlanmış olan kitabını yollayabilirim.

Sende var mı bilemiyorum. Naci Görür ile yapılan bir Zoom toplantısında Ekrem bahsetmişti ama yeteri kadar kitap yoktu o sırada Muharrem dostumun elinde.

Bende epeyi resmi var babamın; ben birkaç tanesini yollayacağım. Sen seçersin bir kaç tanesini. Birkaç tanesi pdf olarak olmadı.

Çok sağol Tuncay'cığım,çok sevgiler ve iyi dileklerimi yollarım.

Prof. Dr.Ahmet Ketin
ABD

KAYSERİ LİSESİ'NİNYETİŞTİRDİĞİ ÜÇÜNCÜ BAŞBAKAN:

Kıbrıs Türk halkının özgürlük mücadelesinin lideri Dr. Fazıl Küçük'ün yeğeni olan İrsen Küçük, 1940 yılında Lefkoşa'da dünyaya geldi. Eniştesi Kayseri Lisesi Müdürlüğü'ne atanınca, Lise öğrenimine Kayseri Lisesi'nde başladı. Lise 1 ve lise 2. Sınıfı Kayseri Lisesi'nde okudu. Eniştesi Erzurum Üniversitesi'ne atanınca Kıbrıs'a dönüp liseyi Kıbrıs'da bitirmiş ve Üniversite'yi de Türkiye de okumuştur.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanı seçildiğinde Kayseri Lisesi Müdürü İsmet Erbaş dört öğrenci ile Kayseri Liseliler adına Kıbrıs'a giderek tebrik etmişler, ekibi makamında ağırlamış, Kayseri Lisesi'ndeki anılarından, Mehmet Yazar ve diğer arkadaşlarından bahsetmiştir.

İRSEN KÜÇÜK (17.05.2010 - 06.06.2013)

1940 yılında Lefkoşa'da doğdu.

1966 yılında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nden mezun oldu. Toprak muhafaza ve Zirai Sulama konularında Üniversite üstü ihtisası vardır.

1966-1968 yıllarında Türkiye Devlet Su İşleri (DSİ) Teşkilatında İşletme Mühendisi olarak çalıştı.

1968-1973 yıllarında Kıbrıs Hayvancılık Dairesinde görev yaptı.

1973 yılından sonra kendine ait işletmede Tarım ve Hayvancılık çalışmaları yürüttü.

Ziraat Mühendisleri Odası ve Erenköy Mücahitler Cemiyeti Başkanlığı'nda bulundu.

1976 ve 1981 Genel Seçimlerinde Ulusal Birlik Partisin'den Lefkoşa Milletvekili seçildi.

1983'de oluşturulan Kurucu Mecliste üyelik yaptı.

5.7.1976 - 4.8.1981 ve 15.3.1982-13.12.1983 tarihleri arasında, Tarım Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanlığı ile 4.8.1981-15.3.1982 tarihleri arasında Sağlık Sosyal İşler ve Çalışma Bakanlığı görevlerinde bulundu.

1993 Erken Genel Seçimlerinde Ulusal Birlik Partisi'nden Lefkoşa Milletvekili seçildi.

Ulusal Birlik Partisi İlçe Başkanlığı ve Genel Sekreterlik görevlerinde bulundu. 6 Aralık 1998 Genel Seçimlerinde Ulusal Birlik Partisi'nden Lefkoşa Milletvekili seçildi.

30.12.1998 - 8.6.2001 tarihleri arasında UBP-TKP ile 8.6.2001-13.1.2004 tarihleri arasında UBP-DP Koalisyon Hükümetlerinde Tarım ve Orman Bakanı olarak görev aldı.

14 Aralık 2003 Genel Seçimlerinde, 20 Şubat 2005 ve 19 Nisan 2009 Erken Genel Seçimleri'nde Ulusal Birlik Partisi'nden Lefkoşa Milletvekili seçildi.

1 Temmuz 2009 tarihinde ise Ulusal Birlik Partisi Genel Sekreteri olarak seçildi.

Parti Genel Başkanı Dr Derviş Eroğlu'nun Cumhurbaşkanı seçilmesiyle boşalan Ulusal Birlik Partisi Genel Başkanlığı görevine 9 Mayıs 2010 tarihinde toplanan UBP'nin 8inci Olağanüstü Kurultayı'nda tek aday olarak seçildi.

17 Mayıs 2010 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanı seçildi.

İngilizce ve Rumca bilir.

Evli ve iki çocuk babasıdır.

Türk Ajansı Kıbrıs'ın (TAK) haberine göre, Küçük Güney Kıbrıs'ta tedavi gördüğü Hastanede 79 yaşında kalp yetmezliğinden hayatını kaybetti.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin (KKTC) eski başbakanlarından İrsen Küçük 10 Mart 2019 günü vefat etti. Allah rahmet eylesin.

İMAR VE İSKÂN BAKANI HAYRETTİN NAKİPOĞLU

Bir devre adını yazdıranlardan, önemli olaylara imzasını atanlardan biri de Kayseri'nin yetiştirdiği, üstelik Kayserili olan Hayrettin Nakipoğlu.

Rahmetli Nakipoğlu'nu sanırım yeni nesil bilmeyecekler. Belki de onun adını hiç duymadılar. Oysa o Türk siyasi tarihine adını yazdıran ender Kayserililerden biri. O bir bürokrattı. O bir politikacıydı. Ve o bir devlet adamıydı.

Hayrettin Nakipoğlu 1922 yılında Kayseri'de doğar. Babası, 1920-1924 yılları arasında iki dönem Kayseri Belediye Başkanlığı yapmış olan Nakipzade Ahmet Hamdi Bey'dir.

Kendisinden başka Azize, Cemal, Fatma, Kemal, Şaziye, Nedim Nedime, Vedat ve Vedia adlarında baba bir olan ancak Nakipzade Ahmet Hamdi bey'in Azize ve Şaziye adlarındaki eşlerinden olan kardeşleri vardır. Çocukluk ve öğrencilik yıllarında iyi bir eğitim alır. Zaten o, Kayseri'nin tanınmış bir ailesinin oğludur, ilköğretim çağlarında zeki bir öğrenci olduğu öğretmenleri tarafından takdir edilir. Lise eğitiminden sonra siyasal bilgiler fakültesine girer, iyi bir derece ile mezun olur. Ancak o, daha da fazlasının istemektedir. Adeta okumaya doymaz. Bu defa hukuk fakültesine kayıt yaptırır.

Hayrettin Nakipoğlu hukuk fakültesini de iyi bir derece ile bitirdikten sonra devlet memuru olarak atamasını beklemeye başlar. O genç bir kaymakamdır, ilk görev yeri Çaycuma olarak belirlenir. Çaycuma'ya gider ve bir süre kaymakamlık yaptıktan sonra bu defa başka bir yere tayin ederler onu.Görele, onun ikinci olarak kaymakamlık yaptığı yerdir. Orada da bir süre bulunduktan sonra yurdun değişik yerlerinde görev yapmak için hazırda bekler. Görele'den sonra Muğla'nın Fethiye ilçesine atarlar onu. Son olarak İstanbul Beyoğlu ilçesinde kaymakam olarak görev yapar.

Tarihler 1955 yılını gösterdiğinde bazı olaylar meydana gelir. Bunun üzerine kaymakamlıkta oldukça başarılı olan Hayrettin Nakipoğlu'nu İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne tayin ederler. 1955 yılında İstanbul Emniyet Müdürü olarak görevini başarıyla sürdüren Nakipoğlu, bir süre bu görevde bulunduktan sonra Niğde Valisi olarak Niğde'ye ataması yapılır. Hayretin Nakipoğlu daha sonra Trabzon'a yine vali olarak tayin edilir. 3 Aralık 1965 yılında bu defa kendisini Emniyet Genel Müdürü olarak atamasını yaparlar. Nakipoğlu 1969 yılına kadar bu görevinde kalır ve 15 Ekim 1969 da Emniyet Genel Müdürü olarak görevi sona erer. O önemli bir bürokrattır. 3. Dönem Kayseri Milletvekili olarak Parlamento'ya girer.

Daha sonraları yine siyasetin dışında kalamaz ve bu defa 4. Dönem Kayseri Milletvekili olarak parlamentodaki yerini alır.

Hayrettin Nakipoğlu, Süleyman Demirel'in Başbakanlığındaki hükümette İmar ve İskân Bakanı olarak hizmet etmeye başlar.

Söz konusu hükümette Gençlik ve Spor Bakanı İsmet Sezgin, Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil, jet bakan olarak bilinen Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Vedat Ali Özkan, Ulaştırma Bakanı Nahit Menteşe, Çalışma Bakanı Seyfi Öztürk, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sabit Osman Avcı, Turizm Bakanı Necmettin Cevheri gibi Türk siyasi hayatına adını yazdırmış, bazılarının bugün artık hayatta olmadığı isimlerle hükümeti temsil ederler.

31. Hükümette İmar ve İskân Bakanı olarak görev yapan Hayrettin Nakipoğlu, Almanca ve İngilizce bilen Kayserili bakan olarak Kayseri ve Türk siyasi tarihine adını yazdırır. Ayrıca bir süre Ankara'daki Baştaş Çimento Fabrikasının da genel müdürlüğü görevinde bulunur. Evli ve 1 çocuk babası olan Hayrettin Nakipoğlu 1 Eylül 2002 tarihinde Ankara'da hayata gözlerini yumar[39].

ALİ RIZA ÖNDER
Hukukçu, Araştırmacı, Yazar
(1918, Dimitre / Turan-1994, Ankara)

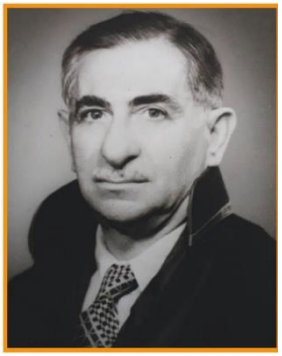

Doğduğu Coğrafya *Dimitre; Kayseri'ye tabi İspile köyü yakınlarından başlayarak, kuzeydoğuya doğru uzanan Koramaz Dağı'nın kuzey eteklerindeki araziye ve burada bulunan yerleşim alanlarının teşkil ettikleri bölgeye Koramaz Nahiyesi denilir. Bölgede birbirine paralel oldukça derin Derevenk Vadisi, Gesi Vadisi, Koramaz Vadisi olarak bilinen üç vadi yer alır. Geçmişte ve halen günümüzde Kayseri'nin bütün kadim kültürel varlığı bu üç vadi üzerinde bulunuyor. Bu üç vadiden biri ve en büyüklerinden olan Koramaz Vadisi üzerinde Dimitre ile birlikte Büyük Bürüngüz, Üskübü, Küçük Bürüngüz, Ağırnas, Vekse ve Isbıdın olmak üzere yedi köy yer alır. Bu köylerin ve bunlara ait arazilerin adları Hititlerden bize intikal ederek gelen hatıralardır. On beş kilometre uzunluğundaki bu vadi içerisinde 1250 civarında tarihi eserin tesbitini yapan Çekül Vakfı uzmanları, bu kadarcık dar bir alanda bu kadar yoğun tarihi esere Türkiye'nin hiçbir yerinde rastlanmadığını ifade ederek, buranın UNESCO tarafından Dünya Kültürel Mirası olarak kabul edilmesi için çalışmaktalar. **İşte Ali Rıza Önder tam anlamıyla böyle zengin bir tarihi doku içerisinde yer alan Dimitre/Turan köyünde 1918 yılında dünyaya gelmiş ve çocukluğunu burada geçirmiştir.**

Ailesi; Ana tarafından Kamburoğlu, baba tarafından Eğrioğlu ailesine mensuptur. Eğrioğulları'nın Konya taraflarından, Kamburoğlu ailesinin ise Felahiye ilçesine bağlı Toraman'dan gelerek Dimitre'ye / Turan'a yerleştiklerini kendisi ifade etmektedir[40]. Baba adı Ali ana adı Methiye'dir. **Meşhur İttihatçı, Kayseri'de ilk Türkçe gazeteyi çıkaran ve Vali Muammer Bey ile birlikte Kayseri Maarif Tarihine altın harflerle yazılacak derecede hizmet eden, Türkçü Yunus Bekir Beyefendi amcası olur.** Meslek olarak dedeleri

[39] SIVACI, Ahmet, Kayseri'de İz Bırakanlar, 2010.

[*] Hüseyin Cömert-Bahri Çoşkun, Deyişler Şiirleriyle Ali Rıza Önder, Kayseri, 2020.

[40] H. Cömert, Koramaz Vadisi, sh 124-127, Ağırnas Belediyesi Yayınları, Kayseri -2008. 1844 yılı nüfus sayımında baba tarafı: 118 hane no: Eğrioğlu, Katırcı Mehmet b.Ahmet 47. 119 hane no: Eğrioğlu, Katırcı Ahmet b.İbrahim 27 (Deraliyye'ye katırcılık ile girmiş olduğu-Haziran. 1264, oğlu İbrahim 2-1264 fevt). 62 hane no; Kamburoğlu orta boylu kumral bıyıklı Hüseyin b.Ebubekir 25 (Asakir-i nizam-ı şahanede 58).

kervancılık yapmış, babası ve amcaları nakkaşlığı tercih etmişlerdir. Uzun yıllar çalışarak kaldıkları İstanbul'un, kişiliklerine sindirdikleri gelenek, görenek ve beyefendiliğini yaşadıkları bölgeye intikal ettirmişlerdir. Babası Ali Efendi askerliğini Girit'te yaparken burada bulunan saray aşçısından birçok yemek ve meze çeşidinin hazırlanmasını öğrendiği gibi, kumandanı olan yüzbaşıdan da fikri yönden oldukça etkilenmiştir. Babası ve amcası rasyonel/akılcı düşünen ve hurafelere karşı insanlardır. Kervancılık yapan aile fertleri İzmir, Mersin, Samsun limanlarına gelen Avrupa sanayi ürünlerini iç bölgelere naklederken, **Avrupa'daki gelişmenin bilimle olduğunu çok erkenden fark etmişler ve Eğrioğlu Mehmet (Tanzimat'tan sonra) köyüne mektep yaptırmıştır. İleriki yıllarda (1908) Vilayet Maarif Encümeni üyesi olan Yunus Bekir, dedesinin yaptırmış olduğu okulun yerine üç sınıflık yeni bir okul yaptırmış ve Ali Rıza Önder de ilkokulu üçüncü sınıfa kadar burada okumuştur.**

Çevre Durumu: Eski kayıtlarda Dimitre, Talas-Bünyan arasında yer alan köylerin oluşturduğu Koramaz nahiyesine tâbidir. Bölge halkı, geleneğinde yer alan taşçılık, mimarlık, nakkaşlık gibi meslek ve zanaatların verdiği güçle, köy ve kasabalarını imar ederek, adeta bir cazibe merkezi haline getirmişlerdi. **Kayseri sivil mimarisine ait en seçkin eserler: Talas, Germir, Endürlük, Tavlusun, Zincidere, Gesi, Darsiyak, Efkere, Büyük Bürüngüz, Vekse, Ispıdın gibi köylerde bulunuyordu ve yabancılar buraların köyden de ileri olup adeta, bir şehir havasında hattâ İstanbul'un uzaktaki bir mahallesi durumunda olduğunu belirtmişlerdir**. 1875 yılı nüfus sayımında Kayseri şehir merkezinde 42.000 nüfus mukim iken, aynı tarihte, Talas'tan Bünyan'a kadar uzanan, Koramaz Nahiyesinde kilometre kareye 250 kişi düşecek kadar yoğun ve Kayseri sancak nüfusunun % 40'ına tekabül eden 50.000 civarında bir nüfus barınıyor ve kültürel zenginliğinden dolayı da bölgeye "Kayseri Kayserisi" deniliyordu. Bu bölge 19.yüzyılda ekonomik ve kültürel yönden oldukça gelişmiş bir durum arz etmektedir. Zira bölgede yer alan Efkere ve Zincidere köylerindeki manastırların bünyesinde (sübyan okulu, kız okulu, yetimhane, ilk mektep, lise ve iki yıllık meslek mektebi) gibi birçok okul bulunuyordu. 1835 yılında Zincidere'de matbaa kurulmuş. Aralarında Batı klasikleri (200 adet) de olmak üzere birçok eser burada basılmıştır. Efkere ve Zincidere bölgeyi kültürel yönden oldukça etkilemiştir. Zira buralardaki iki yıllık meslek okullarını bitiren talebeler İstanbul, Beyrut ve Paris'e giderek oralarda tıp, eczacılık, hukuk ve mühendislik dallarında öğrenim gördükten sonra ülkelerine dönerek kendi bölgelerinde çalıştıklar gibi buraların tarihini de yazmışlardır. **Ali Rıza Önder, Zincidere'de yayınlanan kitaplardan haberdar olup "Erciyes" dergisinde yayımlanmış olan bir yazısında, Rahmetli Kazım Özdağan'ın "Kayseri Tarihi" adlı çalışmasını değerlendirirken, Endürlüklü Pavlos Karolidis'in 350 sayfalık, "Kapadokya" adlı eserinden yararlanmış olmamasını, bir eksiklik olarak işaret etmiştir[41].** Bölge insanları Osmanlı Devlet yönetiminde önemli görevlerde bulunmuşlardı ve Büyük Bürüngüz'de birçok vezir ve valinin yanında merhum ile akrabalık bağlar bulunan Divan sahibi Şaban Hami Bey ve Şair Behçet Kemal Çağlar da bu beldeden yetişen ünlü şahsiyetler arasında yer alır. Dimitre'nin yakınında önemli kültür beldelerinden biri durumundaki Âğırnas'tan Mimar Sinan ve 19. yüzyılda Mecelleyi şerh eden büyük hukukçulardan Müftü Mesud Efendi ve oğlu Rıfat Efendi, zurna virtüözü İsmail Ozan, milli mücadeleyi maddi ve manevi olarak destekleyen Mustafa Ağırnaslı ve oğlu Hukukçu Niyazi Ağırnaslı gibi siyasetçi ve müteşebbis insanlar yetişmiştir. Dimitre/Turan'dan ikinci Meşrutiyeti hazırlayan İttihat ve Terakki Fırkasının önde gelenlerinden, Kayseri'de İlk Türkçe "Erciyes Gazetesi"ni çıkartan, memleket hastanesini tamamlayarak Kayseri'ye ilk yataklı sağlık kuruluşunu kazandıran Yunus Bekir, Gesi'den Müderris Abdurrahman Efendi, Müderris Osman Efendi, Müderris Mehmet Fikri Efendi, Şeyh İbrahim Efendi, Cevat Esen gibi muallim ve özel mektep açan maarif erbabı, Efkere'den

[41] Ali Rıza Önder. Tenkit, "Kayseri Tarihi" Hsfckajda, Erciyes Halkevi Dergisi yıl: 7-1949, sayı: 73, s. 20

Muallim Sani Efendi (şair), Muallim Vehbi Efendi gibi çok sayıda idareci ve eğitimci insan yetişmiştir.

Bölge halkı medrese öğretiminin yetersizliğini ve geleceği olmadığını Cumhuriyet döneminden çok önce fark ederek Gesi'de iki, Tavlusun'da bir adet paralı özel mektep açmıştır. (1890) ve çevre köylerin tamamında ilk mektep bulunduğundan bölgenin okur-yazarlık oranı ülke ortalamasının çok üstündedir.

Bu zengin tarihi ve kültürel değerlere sahip bölge A.R.Önder'in kültürel genlerine etkiyerek, kişiliğinin oluşumunda en büyük etmen olmuştur.

Eğitim Durumu: İlkokulu üçüncü sınıfa kadar köyünde okudu. Buradaki öğretmeni Efkereli Şair Ali Sani Efendi'dir. İleriki yıllarda hocasının şiirlerini yayınladığı gibi ona ait birçok eski yazı kitapları da mirasçılarından alarak kütüphanesine koymuştur. O yıllarda beş sınıflı ilkokul Ağırnas, Gesi, Mancusun gibi büyük köylerde mevcuttu. Küçük köylerde tek bir öğretmenle üçüncü sınıfa kadar okuyan öğrenciler, diploma alabilmek için dört ve beşinci sınıfları bu büyük yerlerdeki okullarda okurlardı. **Âli Rıza Önder de Turan'a yakın olan Ağırnas'a gitmiş, burada iki yıl okuyarak 1933 yılında ilkokulu bitirmiştir. Ağırnas'taki öğretmenlerinin Konya Askeri Lisesi'ne gitmesini, orada okuyup subay olmasını tavsiye etmelerine rağmen, Konya'ya gitmenin orada imtihanları takip etmenin çok zor olacağını düşünerek, Kayseri Lisesi parasız yatılı sınavına girer ve kazanır. Ortaokul ve liseyi burada okuyarak 1939 yılında Kayseri Lisesi'nden mezun olur.** Daha sonra da Ankara Hukuk Fakültesi'ne girer ve 1942 yılında mezun olur ve stajını tamamlayarak hâkimlik mesleğine adım atar.

Çalıştığa Yerler; 1945 yılında, Pertek Cumhuriyet Savcılığı'na atanır. Sırasıyla Hınıs (1947), Göle (1949), Ürgüp (1952), Erzincan (1957) Cumhuriyet savcılıklarında görevini sürdürdü. 1959 yılında Osmaniye Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığına getirildi. 1960 yılında birinci sınıf hâkim oldu. 1963 yılında Yüksek Hakimler Kurulu raportörlüğüne, 1970 yılında ise Yargıtay üyeliğine seçildi. 1983 yılına kadar bu görevi yürüttü ve yaş haddinden emekli oldu.

Hukukçuluğunun yanında iyi bir folklorcu olan Ali Rıza Önder görevi icabı bulunduğu yerlerde boş durmayarak, buraların tarihi-coğrafi yapısı, gelenek-görenek dil ve şive özelliklerini araştırır, inceler ve bunları mutlaka yayınlayarak unutulup kaybolmalarını önlemiş olur. Erciyes, Yeni Erciyes, Devran, Uruk, Filiz, Yeni Adam, Fırat, İmece, Türk Folklor Araştırmaları, Küçük Dergi, Ülkü, Sivas Folkloru, Milli Kültür, Folklor, Türk Dili, Adalet Dergisi, Yargıtay Dergisi, Kemalist Ülkü, Ankara Barosu Dergisi, Ziya Gökalp, 4 Eylül Ortak Kitap 1, Littera Edebiyat Yazıları,4 Eylül Ortak Kitap 2 gibi dergilerde Kayseri, İstiklal, Öz Erzincan, Şen kaya, Medeniyet, Osmaniye Postası, Hâkimiyet, Yeni Adana, Yeni Gün, Niğde, Doğruyol, Kars, Hakikat, Barış, Ürgüp, Ülker, Ulus, Cumhuriyet gibi gazetelerde 653 yazısı ve şiirleri yayımlanmıştır. Sadece Cumhuriyet gazetesinde 16 adet makalesi yayımlanmıştır.

Konferans ve Bildirileri

* Atasözlerinde Hukuk Kuralları
* Ziya Gökaîp'in İlmî Kişiliği
* Kayserili Aşik Ruzî
* Yağmur Duasından Bereket Tanrısına
* Kayseri Turan Köyünde Aile Adları ve Lakapları,
* Kadın Halk Şairi, Kayserili (Turanlı) Şerife Soykan
* Türklerde Renk Geleneği
* Türk Hukukunun Kaynakları
* Türk Hukukunda Töre

Ayrıca Türk Folklor Araştırmaları Kurumunun düzenlediği çeşitli konferanslarda sunduğu bildiriler:

Ali Rıza Önder, Hukuk folkloruna ait önemli incelemelerde bulunmuş bu konuda Türkiye'de ilk çalışmayı yapmıştır. Folklor konulu uluslararası veya ulusal kongre ve sempozyumlarda aşağıdaki bildirileri sunmuştur:

* Türkiye'de Mitoloji çalışmalarına bir buluş (1. Uluslararası Türk Folklor Semineri- Ankara 1974)
* Geleneksel Halk Hukuku (1. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi- İstanbul 1975)
* Kayserinin Turan Köyünde yer adları (2. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi- Bursa 1981)
* Halk şiirinde dört durak kavramı (1. Uluslararası Türk Folklor Edebiyatı Semineri Eskişehir'1983)
* Battal Gazi Kayseri'de (Malatya 1986)
* Mezar Taşlarında Halk Kültürü (3. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi İzmir 1986)

Türkiye'nin yetiştirdiği önemli kültür adamlarından biri olan Ali Rıza Önder, 22.06.1994 Çarşamba günü Ankara'da vefat etmiş ve burada toprağa verilmiştir.

Sağlığında mezar taşına yazılmak üzere
"SİN TAŞIM" adı altında şu iki dizeyi kaleme almıştır:
Elimiz boş geliriz biz, dolu dünya evine
Kapısından yüz akıyla çıkan insan sevine

Ali Rıza Önder'in mirasçıları 2005 senesinde merhumun kütüphanesini Erciyes Üniversitesi'ne bağışladılar. Tarafımızdan yapılan tasnif sonucunda hukuk ile ilgili 268 adet kitap ve çeşitli hukuk dergileri Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kütüphanesi'ne, Türk Dili ve Edebiyatı ve Türk Folkloru ile ilgili 484 adet kitap Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümü kütüphanesine, 174 adedi eski yazı olmak üzere 337 adet kitap KAYTAM (Kayseri ve Yöresi Tarih Araştırmaları Merkezi) kitaplığına verilerek bu birinci dereceden ilmi eserler araştırmacıların hizmetlerine sunulmuştur. Ayrıca merhumun, yazı ve notlarının yer aldığı 68 dosyadan ibaret özel arşivi de KAYTAM merkezînde özel bir dolapta muhafaza altına alınmıştır.

Ali Rıza Önder, daha Kayseri Lisesi'nde okurken şiir yazmaya başlamış ve yazdığı bütün şiirlerini vefatından önce bir dosyada toplamıştır. Erciyes Üniversitesi KAYTAM merkezinde merhumun özel arşivindeki (Dosya No:53. A.R.Önder/ Kendisinin yazdığı "Deyişler") dosyadan alınan şiirleri bastırılarak "Deyişler" kitabı ortaya çıkmış bulunuyor.

Mirasçılarında kalan çeşitli konulardaki 300 adet kitap da daha sonra, 2014 yılında kendileri tarafından Nuh Naci Yazgan Üniversitesi kütüphanesine bağışlanmıştır. Ali Rıza Önder'in kitaplarını ve özel arşivini bağış yapmak suretiyle araştırmacıların incelemesine sunan Önder'in mirasçıları, Filiz Dener, Prof. Dr.Tuna Ertem ve Armağan Önder'e de sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.

Aile Bireylerinin KalemindenAli Rıza Önder
Filiz Dener (Kızı)

Sevgili babam Ali Rıza Önder'i 25. ölüm yıl dönümünde sonsuz sevgi ve saygılarımla anıyorum. Onun sınırsız insan sevgisi, dinmek bilmeyen araştırma ve öğrenme merakı, bilimsel çalışma konusundaki aşırı titizlik ve disiplini önünde saygıyla eğiliyorum.

Esprilerini, hikâyelerini hiç unutmayıp etrafımdakilere anlatarak, onu her an anıyorum.

Vefat ettiği günlerde çok üzülüp ağlıyordum. Rüyama girip bana şöyle öğüt verdi: "Kızım ağlama, ben ebedî hayata geçtim." Nurlar içinde yatsın!

Prof. Dr. Tuna Ertem (Kızı)

BABAM ALİ RIZA ÖNDER

Babam Ali Rıza Önder'i anlatabilmek için onun çeşitli yönlerini birkaç başlık altında incelemek gerekir:

1. *Hukukçu yönüyle Ali Rıza Önder*
2. *Dilci yönüyle Ali Rıza Önder*
3. *Halkbilimci Ali Rıza Önder*
4. *Yazar ve şair Ali Rıza Önder*
5. *Kayserili Ali Rıza Önder*
6. *İnsan olarak Ali Rıza Önder*
7. *Baba olarak Ali Rıza Önder*

Hukukçu yönüyle Ali Rıza Önder

Babam, her şeyden önce, adalet terazisini çok hassas kullanan bir hukukçuydu. Uzun yıllar, başta Doğu Anadolu olmak üzere, ülkemizin pek çok köşesinde savcılık yapmış, ağır ceza başkanlığında bulunmuş, daha sonra Ankara'da Yüksek Hâkimler Kurulumda raportörlük ve Yargıtay'da üyelik yapmıştı. Savcılık görevi sırasında hazırladığı mütalâalar, ağır ceza başkanlığında verdiği kararlar, Yargıtay 9. Ceza Dairesinde yazdığı muhalefet şerhleriyle gazetelerin köşe yazıları da örnek olarak gösterilmişti.

Muhalefet şerhlerinden birini anımsatmak isterim. Ünlü şair Necip Fazıl Kısakürek için verilen bir mahkûmiyet kararı, Yargıtay 9. Ceza Dairesinde diğer üyeler tarafından onaylanırken, babam şu cümlelerle şerh düşmüştü: "Bu gibi görüş ve düşünceleri dolaylı yollardan yorum yaparak suç sayarsak, çok sesli bir toplum olma yolundaki çabamız ceza korkusuyla durdurulmuş, özgür kalemler susturulmuş ve Türk ulusunun kültürel gelişimine bir darbe vurulmuş olur." Bir yandan bu görüşüyle, mahkumiyet kararına karşı çıkan babam, diğer yandan ünlü şairin Atatürk ile ilgili düşüncelerini eleştirmekten de geri kalmamış yazdığı şu dizelerle ona sitem etmiştir:

"(...)

Kısakürek Atatürk'ü nasıl olur yadırgar?

Üstadıma bu sorular sorulmadan geçilmez. "

Hukukun üstünlüğüne olan inancı onun mesleğinin bir gereği olmakla birlikte, karakterinin bir parçasıydı aynı zamanda. Mesleğinde ödün vermeksizin uyguladığı adalet anlayışını özel, yaşantısında da sergilerdi. Gerek aile içinde, gerek eş dost arasında herkesin hakkını gözetir, kimsenin mağdur olmasına izin vermezdi.

***Mesleki kararlarını verirken, yasaların kurallarına uyduğu kadar insan öğesini de göz önünde bulundururdu. "Suçluyu kazıyın, altından insan çıkar"** derdi. Çocukluğumda, zaman zaman babamdan izin isteyip mahkeme salonuna girerek arka sıralarda sessizce onu izlerdim. "Ne davacılara, ne davalılara, ne tanık ve avukatlara, ne de kâtip ve mübaşirlere, bir gün olsun, yüksek sesle hitap ettiğini, ya da aşağılayıcı, bir ifade kullandığını, sert bir bakışla baktığımı görmedim. Hepsini büyük bir sabır ve hoşgörüyle dinler, bazen onların sözlerine nükte ile karşılık verir, her şeyden önce insan olduklarını hissettirirdi. Osmaniye'de ağır ceza başkanlığı yaptığı sırada iki kez idam kararı vermek zorunda kalmıştı. Her iki karardan sonra kalemini kırarken gözyaşlarını bastırmak için yoğun çaba gösterdiğini anlatmıştı yargıç arkadaşları. Her iki olayın ardından da eve geldiğinde, birkaç gün sofrada bir lokma dahi yemediğini anımsıyorum.*

Onun nasıl bir hukuk insanı olduğunu, ailece tanık olduğumuz, tarihe geçecek bir anekdotla anlatmak isterim:

1957-58 yıllarında Erzincan başsavcısıydı. Bir akşam saat dokuz sıralarında evimizin telefonu çaldı. Babam telefonu açarak her zamanki sakin ve saygılı sesiyle "Buyuran efendim" dedi. Karşıdaki ses kendini tanıtmıştı: "Ben Celal Bayar, Cumhurbaşkanı."

Cumhurbaşkanı'nın babamdan bir isteği vardı: Erzincan'da tanıdığı bir kişi hakkında şikâyette bulunulmuş, dosya mahkemeye sevk edilmiş ve dosyayı inceleyip mütalaa yazma görevi babama düşmüştü. Cumhurbaşkanı, sözlerini, "Gözlerinizden öperim evladım, gereğini yapmanızı bekliyorum" diyerek bitirmiş, babamın yanıtı şu olmuştu: "Dosyayı dikkatle inceleyeceğim, Sayın Cumhurbaşkanı". Ertesi gün, babam, dosyayı eline alıp büyük bir dikkat ve titizlikle incelediğinde, söz konusu kişinin gerçekten suçlu olduğunu, köylülerin elinden topraklarını zorla alıp onları tehdit ettiğini saptamış ve delilleriyle birlikte dosyayı mahkeme başkanlığına sunmuş. Mahkeme de sanığı suçlu bularak gereken cezayı vermiş. Karardan birkaç gün sonra, yine bir akşamı aynı saatlerde telefonumuz çaldı ve ahizenin öbür ucunda yine Cumhurbaşkanı vardı. Aralarındaki şu tarihi konuşmayı hiçbir zaman unutmadım. Cumhurbaşkanı babama şöyle söylemiş: "Ali Rıza Bey evladım, bir süre önce sizden bir istekte bulunmuştum.Ancak görüyorum ki isteğimi yerine getirmemişsiniz ve tanıdığım kişi ceza almış. Bu nasıl oldu, anlatır mısınız lütfen?" Nefeslerimizi tutup babamın yanıtını hep birlikte dinledik: "Sayın Cumhurbaşkanı, dedi babam, dosyayı, söz verdiğim gibi dikkatle inceledim. Biliniz ki sizin isteklerinizi emir telakki ederim, ancak ben her şeyden, önce yasaların emrine uymakla yükümlüyüm. Ne yazık ki söz konusu kişi suç işlemiş."

Bu görüşmenin ardından Cumhurbaşkanı Celal Bayar, dönemin Adalet Bakanını makamına çağırıp şöyle demiş: "Bu genç savcının sicilini inceleyip bana rapor ediniz." Bakan ertesi gün Cumhurbaşkanına raporunu sunmuş: "Sicili tertemiz, hiçbir kararı geri çevrilmemiş, hep mümtazen terfi etmiş." Cumhurbaşkanı ise, liyakatli bir devlet adamı kimliğiyle şu yanıtı vermiş: "Bu genç adam benim isteğimi yerine getirmedi; görev yerini değiştirin. Ancak, yasaların emrine uyduğunu söyledi, yükselterek gönderin".

Birkaç gün sonra babam, Osmaniye Ağır Ceza Başkanlığı'na atanmıştı.

Babamın hukukçu yönünü, Yargıtay üyesi Sn. Necip Topuz'un Kayseri Barosu Dergisinde yayımlanan yazısından alıntıladığım şu cümlesi ile bitirmek istiyorum: "Yargıtay'da kendisini tanıdığını düşünerek sorduğum emekli bir daire başkanı meslek büyüğümüz, merhum Önder için, aydın fikirli, döneminin 50 yıl ilerisinde bir hukuk adamıydı demişti."

Dilci yönüyle Ali Rıza Önder:

Babam mesleğinin ağır yükü altında çalışırken farklı alanlarda da etkinlikler gösterirdi. Türkçeyi ve Osmanlıcayı çok iyi bildiğinden dil konusunda araştırmalar, incelemeler yapar, özellikle etimolojiye önem verirdi. Osmanlıcayı çok iyi okuyup yazmasına, Arap alfabesini kusursuz kullanmasına karşın Türk dilinin özleşmesine büyük önem verir, halkın anlayacağı sözcüklerin kullanılmasını ister, böylece her kesimden insanın kültürle kucaklaşacağına inanırdı. Bu nedenle 1932 de Atatürk tarafından kurulan Türk Dil Kurumu'na üye olmuştu. Kurumdaki çalışma alanı hukuk dilinin sadeleştirilmesiydi. Bu çalışmaları kapsamında, uzun ve titiz uğraşlar sonucunda "Yasa Dili Sözlüğü'"nü hazırladı. Kitap, 1966 yılında Türk Dil Kurumu tarafından yayımlandı. Hukuk dilimizin hemen tümüyle Osmanlıca olduğunu, adaletle en çok karşı karşıya gelen halkımızın bu dili hiç anlamadığını söylerdi.

Yaşadığı şu olay bu konuda ne denli haklı olduğunu göstermesi açısından önemli. Benim çocukluk yıllarımda "Cumhuriyet Savcısı" terimi yoktu. Osmanlıca olarak "Cumhuriyet Müddeiumumisi" denirdi. Babam, Erzincan Baş Savcısı olarak görev yaptığı yıllarda, bir gün, Paşa'yı ziyaret etmek için Komutanlık binasına gider. Kapıdaki nöbetçiye Paşa'yı ziyarete geldiğini söyler. Genç asker babama kim olduğunu sorar. O zamanki söyleyişle Babam, "Cumhuriyet Müddeiumumisi" der. Asker biraz duraklayıp merdivenlerden yukarı çıkmaya başlar. Yarı yolda durup koşarak aşağı iner ve babama, "Amca, sen cumhuriyetin nesiydin?" diye sorar.

Bugün bakıyorum da babamın, hukuk dilimizi, Cumhuriyet müddeiumumîsinden Cumhuriyet savcısına, Kanunu Esasi'den Anayasaya, mustantıktan sorgu hâkimine, Temyiz Mahkemesinden Yargıtay'a, Şurayı Devlet'ten Danıştaya, beraaten aklanmaya

götüren yolda, yaptığı çalışmalarla ne büyük hizmet vermiş olduğunu daha iyi anlıyorum.

Halkbilimci Ali Rıza Önder

*Babamın büyük zevk alarak gerçekleştirdiği araştırma alanlarından biri de halkbilim, bir başka deyişle folklor alanıdır. Görevi nedeniyle gittiği her yörede, tatillerde gittiği her kentte, her köyde bölge halkıyla buluşur, duydukları efsaneleri, yaşadıkları öyküleri anlatmalarını isterdi onlardan. O dönemlerde ses kayıt cihazları, bilgisayarlar, videolar, vatsaplar olmadığından, cebinden not defterini çıkarır, söylenenleri kaçırmamak için, daha hızlı yazmak amacıyla çoğu kez eski Türkçe notlar alırdı. Bu çalışmaların ilk meyvesi olan "**Yaşayan Anadolu Efsaneleri**"ni böyle yazmıştı babam. Gerçek bir edebiyatçı üslubuyla, son derece arı ve akıcı bir dille yazdığı bu efsaneler 1960'lı yılların başlarında, bugün hepimizin yalnızca müzisyen olarak tanıdığı Alpay, o dönemin radyo program yapımcısı Alpay Nazikoğlu tarafından haftada bir gün radyoda okunur, büyük beğeni toplardı.*

Ülkemizin önde gelen halkbilimcilerinden Pertev Naili Boratav 1978'de Paris'te Fransızca olarak "Ali Rıza ÖNDER: Yaşayan Anadolu Efsaneleri" başlıklı bir makale yayımlamış, daha sonra bu makale İsmail Görkem tarafından Türkçeye çevrilerek 1997 yılında Milli Folklor dergisinde yer almıştır.

Anadolu'daki efsaneleri derleyerek başlayan halkbilim çalışmaları, daha sonra bu alanda usta kabul edilen bir araştırmacı yarattı. 1969 da Folklor Araştırmaları Kurumuna üye oldu, Kurumda ikinci başkanlığa seçildi. Yaptığı çalışmalarla plaketler aldı, hakkında makaleler yazıldı, lisans, yüksek lisans tezleri hazırlandı.

Yazar ve Şair Ali Rıza Önder

Babam, hukukçu, dilci, halkbilimci kimliklerinin yanı sıra iyi bir yazar, edebiyatçı ve şairdi aynı zamanda. Yazdığı her satırı özenle oluşturur, dikkatle yeniden okur, asla dilbilgisi yanlışı yapmazdı. Kaleme aldığı mahkeme kararlarında bile sıradanlaşmış kuru bir dil kullanmak yerine edebi bir üslubu yansıtırdı. Özellikle Anadolu Efsaneleri'nde kullandığı dil ve anlatım tekniği, gerçek bir edebiyatçının kaleminden çıkmış gibidir. Tek bir cümle düşüklüğüne, anlaşılmaz tek bir ifadeye rastlamak mümkün değildir.

Düşüncelerini bu denli doğru ve kusursuz ifade edebilen bir kişinin, duygularını da son derece güzel anlatması yadırganamaz kuşkusuz. Çeşitli mahlaslar kullanarak (Eğrioğlu, Âşık Harmani gibi) halk şairi tarzında yazdığı, zaman zaman, da çok iyi bildiği divan şiirinin kalıplarını kullandığı dizelerinde toplumsal içerik ağır basmakla birlikte,

Elimiz boş geliriz biz, dolu dünya evine
Kapısından yüz akıyla çıkan insan sevine

dizelerinde olduğu gibi mistik bir felsefenin zenginliğini bulabiliriz. Ayrıca kara mizahla yaptığı yergiyi, aşağıdaki dizelerde olduğu gibi, duyumsayabiliriz:

Âk koyuna pençe salan kara kurda kinim var.
Gece gündüz yük taşıyan dik kulaklım ölmese
Taş kafalı, cift ayaklı tüm katırlar uğursuz
Şaha kalkan küheylanım, dört ayaklım ölmese

Kayserili Âli Rıza Önder

Babam, memleketi Kayseri'yi ve köyünü çok severdi. Her şeyden, önce doğasına tutkundu memleketinin. Yemyeşil bağlarını, köyündeki harman yerini, özlemle andığı Ulupınar'ı hep anlatırdı bize çocukluğumuzda. ***En sevdiği türkü Gesi Bağları'ydı; en görkemli dağ Erciyes dağıydı babam için.***

Kayseri'nin tarihi ve kültürel dokusunu çok önemser, çeşitli kültürlerin kesiştiği, bir merkez olarak görürdü bu güzel kenti. Onun kültürel mirasa ne denli değer verdiğim

anlamak için Ziya Gökalp dergisinde yayımlanan "Bir Yasanın Öyküsü" başlıklı makalesinde, 1927 de Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilerek yürürlüğe giren "Resmi binaların üzerindeki tuğra ve methiyelerin kaldırılması hakkındaki kanun" için yazdığı şu satırları okumak gerekir:

... Osmanlı döneminden kalma pek çok yapının kitabeleri, bu yasaya dayanılarak acımasız bir tutumla yok edilmiştir. Yanlış bir uygulama ile amacından saptırılan bu yasa, bence hukuk tarihimizde "Kıyım Yasası" olarak anılacak niteliktedir.

Kayseri İdadisi'nin bugün lise yazan yerdeki tuğralı Osmanlıca kitabesi de bu yasaya dayanılarak acımasızca yok edilmiştir.

Kayseri, babam için, ayın zamanda gelişmiş bir ticaret merkeziydi. Kayserilileri başarılı birer ticaret erbabı görmekle birlikte, kendisi ticaretten hiç anlamazdı. Öyle ki Kayserililerin çok başarılı olduğu pazarlık konusunu hiç bilmezdi. Bir mağazadan bir şeyler satın alırken, bazen annem pazarlık yapmak istediğinde hemen müdahale eder, satıcının yanında, "Hanım! Yapına, onlar da dükkân kirası, elektrik, su parası ödüyorlar." derdi. Türkiye'nin her köşesinde bir Kayserili bulur, onları görünce gözleri ışıl ışıl parlardı.

Sporla, özellikle futbolla hiç ilgilenmediği halde, televizyonda yalnızca milli maçlarla Kayseri Spor maçlarını izlerdi. Ancak hangi takımın gol attığını bile pek anlayamadığı için yanında oturan eşine döner, "Kim gol attı?" diye sorardı. ***Milli maçları izlerken çok heyecanlanır, maçtan önce çalınan İstiklal Marşımızı ayağa kalkarak dinlerdi.***

Kayseri'ye karşı duyduğu görev bilinci ve sorumluluğu ile Kayseri Basın Tarihi'ni yazdı. Henüz Kayseri Lisesi'nde öğrenciyken Kayseri gazete ve dergilerinde şiirler, makaleler yayımlamıştı. Kısaca bir Kayseri âşığıydı Babam.

İnsan olarak Âli Rıza Önder:

Babam insanı şöyle değerlendirirdi: "İnsanoğlu aldığından çok verdiği ile yücelir. Çevresine duyduğu sevgi ile güç kazanır. Özünden başka bir varlığa sevecenlikle bakamayan, kendini çevreleyen dünya yararına herhangi bir özveride bulunamayan insan kişilik kazanmış sayılamaz."

Bu değerlendirmeye göre babanı, gerçek anlamda kişiliğini kazanmış bir insandı. Onun kişiliğini şu yönleriyle özetleyebiliriz: Sınırsız sevgisiyle herkesi ve her şeyi kucaklardı. Kimseyi ötekileştirmez, "biz-onlar" ayramı yapmazdı, klikleşmelerden, çekişmelerden, kavgalardan hep uzak dururdu. Her görüşü benimsemiş insanlardan dostları vardı. Farklı görüşteki kişiler ve kültürsüz insanlarla fikir tartışmalarına girmezdi, insanlara kara çalan, iftira edenlerden hoşlanmadığı gibi, gereksiz övgüleri, çıkarcı yaklaşımları da hiç sevmezdi. Kimsenin arkasından konuşmaz, dedikodudan nefret ederdi. Keskin zekâsının ürünü olan nüktedan kişiliği, ince esprileri, her kesimden dostlarını etrafında birleştirirdi.

Son derece alçak gönüllüydü. Kendisine karşı "Reis" ifadesinin kullanılmasından hiç haz etmezdi. Osmaniye Ağır Ceza Reisliği görevine başladığında, gerek bürokratlar, gerekse halk arasında ona, "Reis Bey" diye hitap ederlerdi. Bu hitaptan hiç hoşlanmaz, hafifçe yüzü asılarak, "Bana Ali Rıza Bey deyiniz, ya da mesleğimi vurgulamak istiyorsanız, "Hâkim Bey" diyebilirsiniz; benim asıl mesleğim hâkimlik, reislik geçici bir unvan." derdi.

Baba olarak Ali Rıza Önder:

Babam, anımsayabildiğim ilk çocukluk yıllarımdan başlayarak, hep gölgesine sığındığım, güvendiğim, hiç korkmadığım ama hep sevip saydığını, her bilgiyi kendisinden öğrendiğim, attığım her adımda elini tuttuğum, şefkat ve merhametiyle büyüdüğüm bir ulu çınar olmuştur benim için. Göle'de, akşamları işinden eve döndüğünde heyecanla kapıda karşılar, hemen dizlerinin üstüne oturup bana masal anlatmasını isterdim. Yorgunluğuna rağmen, yüzünden hiç eksik olmayan tebessümü, ışıl ışıl parıldayan gözleriyle masal anlatmaya başlardı. Ama her akşam bıkıp usanmadan tekrarlattığım bir masal vardı: Ayı

masalı. Yaşanmış bir öyküyü masallaştırarak anlatırdı. Babam benim tekrarlatmalarımdan yorulmaz, bıkkınlık göstermezdi. Öyle ki ayı figürü, benim için, ısrarla görmek istediğim, vazgeçilmez bir figür olmuştu. Günün birinde babam, sabah erkenden yürüyerek işine giderken, kucağında çocuk taşıyan uzun boylu bir adam görür. Yanına yaklaştığında kucağındakinin çocuk değil, küçücük, siyah bir ayı yavrusuolduğunu fark eder. Bu yavruyu nereden bulduğunu ve nereye götürdüğünü sorar. Adam, büyük bir içtenlikle, annesi yokken yuvasından aldığını ve köyüne götürüp eğiterek ayı oynatıcılığı yapacağını söyler. Babam, yüzünü buruşturarak adamı azarlar ve şöyle der: "Sen ne yaptığının farkında mısın, anne kucağına muhtaç bir yavruyu nasıl olur da üç kuruş para kazanmak için kullanırsın? Bu yaptığın bir suç. Ben buranın savcısıyım. Derhal götürüp yuvasına bırakmazsan, seni tutuklatırım. Polisi göndereceğim arkandan." Adam korkuyla ormana yöneldiği sırada, "Dur, der babam, önce şurada, ormanın kıyısındaki eve gideceksin, benim evime. Orada küçük bir kızım var. En büyük hayali bir ayı görmek. Annesine benim gönderdiğimi söyleyeceksin. Daha sonra da ormana gidip yavruyu yuvasına bırakacaksın."

Kapımız çalındı; annem açtığında o uzun boylu adamla kucağındaki ayı yavrusunu gördüm. Sevinç ve heyecandan neredeyse dilim tutuldu. Annem onları içeri alıp sobanın yanına oturttu ve hemen mutfağa gidip kızarmış ekmek dilimleriyle bir kâse bal getirdi. O ballı ekmek dilimlerini minik yavruya elimle yedirirken, yaşadığım mutluluğu hiç unutmadım. Böyle bir insandı babam; bir yandan bir yavrunun yaşamını kurtarırken, diğer yandan kendi çocuğunun dileğini yerine getirecek kadar duyarlı.

Sonuç olarak, Babam Ali Rıza Önder; haktan, adaletten ödün vermeyen bir hukukçu, çok yönlü bir kültür insanı, Türkçe ile Osmanlıcayı kusursuz bilen bir dil araştırmacısı, ülkesinin çeşitli yörelerini adım adım dolaşarak malzeme toplayan bir halkbilimci, tasavvuf düşünceleriyle; bir halk filozofu ve halk şairi, memleketine vurgun bir Kayserili, yüreğinden sevgi taşan, erdemlerle donatılmış bir insan ve derin şefkati, sınırsız sabrı ve hoşgörüsüyle benzersiz bir baba idi.

Fransızlar, bir özdeyişlerinde "Herkes bilgin olabilir ama bilge olamaz" derler. Babam bu iki özelliği bağdaştırabilen nadir insanlardandı. Her konudaki derin bilgisinin yanı sıra bir Anadolu bilgesiydi aynı zamanda. Mezar taşına yazdırdığımız şu dizeleri, onun bilge kişiliğinin en güzel örneklerindendir:

"Hayat dediğimiz şu renkli filmin,
Neşri zaman ise kışrı mekândır.
Dünyadan el etek çektiğimiz gün,
Arkamızda kalan izbe bir handır."

Anısı önünde saygı ve özlemle eğiliyorum.

Armağan Önder (Kızı)

Sevgili babam Ali Rıza Önder'in 25.yıldönümünde kendilerini özlem, sevgi ve saygıyla anıyorum.

Sizlere, çocukluğumun ilkokul yıllarında babamla aramızda geçen konuşmaları ve bir hatıramı nakletmek istiyorum.

İlkokulun ilk yıllarında, henüz alfabeyi yeni öğrenmeye başladığım dönemde; babam, önüme üzerinde iri yazılmış harfler olan çok sayıda kart koyarak, bunları sıraya dizmemi, istedi. Birkaç gün sonra, aynı kartların üzerinde ince ince yazılar, cümleler yazmış olduğunu gördüm, hiçbir şey anlamadım. Ne yaptığını sorduğumda ciddi bir yüz ifadesiyle bana cevap verdi. "Ben bir sözlük hazırlıyorum, kızım!". Sözlük nedir, ne işe yarar hiç bir fikrim yoktu. Babama. "Sözlük ne işe yarar?" diye sordum; "Bilinmeyenleri öğretir, kızım" dedi. Bu konuşmanın ardından, bana kendi çocukluğunda başından geçen bir olayı, anlattı.

Bir gün dedem, babama ailenin koyun sürüsünü teslim ederek, otlatmasını istemiş. Aslında bu vesileyle babamı sınamak amacı varmış. Babam ise ceketinin cebine gizlice

koyduğu kitabı da alıp, koyunları otlatmaya gitmiş.

Koyunlar serbestçe yayılırken, babam da bir ağacın altına oturup kitabını okumaya başlamış. Dedem ise bu durumu uzaktan gözetleyerek yanına gelmiş ve ensesine bir tokat atarak demiş ki; "Oğlum sen okumaktan başka bir iş tutamazsın. Seni okula yazdıracağım, bari hayatını böyle kazanmayı öğren de aç kalmayasın."

Babam, bir köy çocuğu olarak, kendi içinde en yüksek tahsili yapan çocuktu. Hayatını okumak üzerine kurmuş, başarmış ve kazanmıştı. Bana dedi ki "Okuyan insan bilgili ve düzgün olur, bir mesleği olur, hayatını kazanır".

Kendisi, Ankara'ya tayin edildiğinde, biz de ailesi olarak Ankara'ya taşındık ve yerleştik. Artık lise eğitim düzeyine gelmiştim, bu yaşlarda iken babam, önüme bir kitap koydu ve işte hazırlayıp bastırdığım "Sözlük" bu, dedi. Bu kitap, Türk Dil Kurumu tarafından basılarak piyasaya çıkarılan "Yasa Dili Sözlüğü" idi. Kitabın sayfalarını karıştırdığımda, bana, ilkokul çağında dizin yaptığım harfler, yazılar ile karşılaştım. Bu sözlük babama hazırlaması için çocukluğumda yardım ettiğim kitaptı. Babam, sayesinde, sözlüğün ne olduğunu da artık anlamıştım.

Okumanın ne işe yaradığım, niçin önemli olduğunu babamın sayesinde öğrendim ve okumak, hayatımın bir alışkanlığı haline geldi. Ben, hâlâ bıkmadan, yorulmadan okuyorum, bilgimi ve muhakememi geliştiriyorum. Babam, benim ilk öğretmenimdi.

Mekânı cennet olsun!"

Prof. Dr. Şefik Dener (Damadı)

22 Haziran 1994 de vefat eden kayınbabam Ali Rıza Önder ile yakın dostluğumuz ölümüne kadar sürmüştü. Sözleri, sohbeti, anlattığı öyküler, ortak anılanınız zihnimden hiçbir zaman çıkmadı.

Sivas'ta, mezarlık duvarından atlayıp, eski yazı mezar taşlarını okuyup kaydedişini unutamıyorum. Bilimsel merakına ve çalışma disiplinine her zaman, hayranlık duydum.

Kendisine, Tanrı'dan rahmet diliyorum.

Prof. Dr. Cengiz Ertem (Damadı)

HUKUKÇU VE HALK BİLİMCİ ALİ RIZA ÖNDER'İN YAŞAM FELSEFESİ

Yargıç olarak devletin en üst basamaklarında görev yapmış, yasa dilinin Türkçeleştirilmesinde büyük emeği geçmiş Ali Rıza Önder aynı zamanda bir halkbilimciydi. Önder'i ölümünün 25. yılında anarken onun geniş kültür birikiminin, bu yöndeki çalışmalarına katkıda bulunduğunu belirtmek gerekir. Halkbilim araştırmalarında, mesleğinden gelen hukuk bilgisinden, dil bilgisinden, tarih ve edebiyat bilgisinden yararlandığına hiç kuşku yoktur. Osmanlıcaya bu konuda çalışanları özendirecek kadar hâkim olduğunu, böyleyken Atatürk'ün kurduğu Türk Dil Kurumu'ndaki çalışmalarıyla ve yazılarıyla Türkçenin gelişmesine hizmet ettiğini, konuşurken ve yazarken Türkçe sözcükleri kullanmaya büyük özen gösterdiğini söylemeliyim. İslam dinini, onu yalan yanlış yorumlayanları utandıracak kadar iyi bilirdi. Ünlü Fransız düşün adamı Ernest Renan'ın deyişiyle "umutsuzluğun o korkunç çukuru"na düşen, eski mezar taşlarının, Osmanlıca yazılmış yazıtların (kitabelerin) silinmiş harflerini bir cerrah titizliğiyle, parmak uçlarıyla dokunarak çözer, yazılanları Türkçeleştirir ve yayımlardı. Sivas'taki Kongre Lisesi'nin kitabesi onun bu yorgunluk nedir bilmeyen uğraşları sayesinde bulunup, ıssız bir köşede, üstünü örten topraklardan kurtarılmış ve bugün müze olarak kullanılan bu lisenin bahçesine konulmuştur.

Ali Rıza Önder çok yönlülüğün bir örneği idi. "İnsan" sözcüğünü ağzından düşürmezdi. Bu dünyadan vakitsiz ayrıldı. Oysa daha öğreneceklerimiz vardı ondan. Şimdi onun "İçler ezen, dağlar delen ezgilerde hüzün var/ Ağıt dursa ses durulsa, suzinaklım ölmese" diye seslenişini duyar gibi oluyorum da yanında soluduğum bu insan sıcaklığıyla dolu havayı özlemle arıyorum.

Doç, Dr. Fulya Ertem Başkaya (Torunu)

Dedem Ali Rıza Önder her şeyden önce çok şefkatli ve sabırlı bir insandı. Ben çocukken saatlerce dikkatini verir, sıkılmadan beni dinler ve çocuk deyip geçmeden, söylediğim ve yaptığım şeyleri önemserdi. Herkese eşit davranırdı. Onun için çocuk olmuşsun ya da yaşlı, fark etmezdi, insan olmak önemliydi. İnsanlar kadar hayvanları ve diğer tüm canlıları da severdi. Sakin bir mizacı vardı, hiç sinirlendiğine şahit olmadım. Ara sıra çok değer verdiği kütüphanesine girmeme izin verirdi. Deri cilt kokan bu kütüphane, onun kişiliğini yansıtırdı: Her şey yerli yerinde, düzgün ve sakin, kargaşadan uzak ve dingin. Onunla el ele tutuşup yazlık evlerinin sokağından deniz kenarına yürüyüşümüzü hep hatırlarım. İnsan, onun yanında kendini hem özgür hem de güvende hissederdi, kabullenilmiş ve anlaşılmış. Ve ne yaparsan yap yargılanmayacağını bilirdin onunla birlikteyken.

Dedemi çok özlüyor ve rahmetle anıyorum.

Başak Ayçiçek (Torunu)

Uzun uzun düşündüm,... Dedem hakkında ne diyebilirim ki? Onu tanıdığımda aynı dili konuşmuyorduk, konuşma sonradan geldi, çok sonra. Bana ondan ne kaldı diye düşündüm, taşın öyküsü: Bir gün yolda yürüyorduk. Sokağın ortasında kocaman bir taş vardı. Dedem eğilip taşı aldı ve kenara bıraktı. Nedenini anlamadan yüzüne baktım, "Arabalara zarar vermesin, kimse kaza yapmasın diye" dedi. O gün, dedemden aldığım ilk ders buydu: Herkese karşı dikkatli olmak, her şeyle ve herkesle ilgilenmek. Örneğin şehirlerarası, otobüslerin molalarını çok severdi. Her durulan yerde mutlaka çay içerdi. Onun için bir keyifti bu. Çay içerken çevresindeki kişilerle ilgilenir, onlarla sohbet ederdi. Zengin-yoksul, kültürlü-kültürsüz fark etmezdi. O gün her insana, saygı duymayı, herkese eşit davranmayı öğrendim dedemden.

Dilini anlamaya başladığımda, halkbilim alanında çalışmalar yaptığını öğrendim. 75. yaş günü töreninde bu yönünü öğrenmek beni çok etkiledi, ilgimi çekti. Hemen sonra dedem bizi terk etti, kaybettik ansızın. Henüz onu tanımamıştım bile....

Bahri Coşkun (Yeğeni)

DAYIM ALİ RIZA ÖNDER

Dayım Ali Rıza Önder, annem Ümmügülsüm Coşkun'un on iki yaş büyük ağabeyidir. İlk ve ortaöğrenimi hariç, üniversite öğrenimi ve görevleri nedeniyle, doğum yeri olan Kayseri dışında yaşadığını biliyoruz. Benim ikametimin de Kayseri'de olması nedeniyle kendisini yakından tanıma fırsatım olmadı. İlk dayı-yeğen tanışmamızın 1962 yılında yaz tatilinde Vekse köyünde olduğunu hatırlıyorum. Eşinin akrabalarına ait bir evin bahçesinde, tatilde olmasına rağmen, yanında getirmiş olduğu dava dosyalarını incelerken buluştuk. Annem ve babam ile birlikte ziyaretine gitmiştik.

Annemden dinlediklerimiz ile dayımızı kendimize idol olarak seçtik, yaşamımızda kendisini örnek aldık.

ŞİİRLERİ

Yayınlanan ilk şiirinin öyküsü (Ali Rıza ÖNDER'in kaleminden)

"İlk şiirim YURDUM başlığını taşımaktadır. 14.06.1935 tarihinde köyde yazılmış ve bu yılın Ekim ayında da KAYSERİ GAZETESİ'nde yayınlanmıştır. Gazeteye girecek her türlü yazı, bir çeşit vali yardımcılığı görevini yapan "Mektupçu"nun izni ile yayınlanabilirdi. Ben de o yoldan geçtim. Ünlü felsefe öğretmenlerinden Miraç Katırcıoğlu'nun babası olan rahmetli Neşet KATIRCIOĞLU, makamında kendilerine okuduğum şiiri dinledi. İlk dörtlükteki

"Adı, tadı da ezelden söylenen yurdum

Ürpererek bir köşene geldim oturdum "
dizelerinde geçen "ürpermek" sözü üzerinde durdu. Bu kadar güzel sözlerle övdüğün yurdundan söz ederken neden ürperiyorsun, diye sordu.

Ben de, "Efendim bu ürperme korkudan doğmuyor. Bazen sevinç heyecanı da insanı ürpertir" dedim. Bu karşılık kendisince yeterli görülmüş olmalı ki gazetede yayımlanmasına izin verdi. Çok güzel konuşması ile ün yapan bu zatın hayali hep gözlerimin önünde canlanır. Allah rahmet eylesin![42]

YURDUM
Adı, tadı ta ezelden söylenen yurdum;
Ürpererek bir köşene geldim oturdum,
Gülde ölen bülbülünü dinledim durdum,
Ey bülbülün gür sesiyle eğlenen yurdum!

Gölgesinde yazın yiğit yatan kayalar.
Üzerinde sabah şafak atan kayalar,
Arkasından akşam güneş batan kayalar,
Senle yaşar, sana aşkla bağlanan yurdum!

Söylerim ki ta yürekten, ben yana yana;
Senin kayan kuş tüyünden üstündür bana!
Sensiz ruha gıda veren en kutsal ana,
Kucağında akan suyla çağlanan yurdum!

Var mı bir sevgi duygusu yazılıp biten?
Ey suyunda kurbağalar, yılanlar öten,
Ey yalçın kayası burnuma tüten,
Üzerinde çam havası buğulanan yurdum!

Kıvanç veren serin rüzgârların esince,
Gün inip te her tarafı gölge basınca,
Esin yoktur şu acunda bence ve sence,
Beyaz başlı dağlar ile tuğlanan yurdum!

Yürekten aşığım sana, sıyrılmam senden!
Şüphelenir isen bir gün eğer sen benden,
Haykırayım tekrar tekrar kalpten gelenden,
Boğazım soğuk, su ile yağlanan yurdum!

Değerini bilen bilir, bilmiyen bilmez;
Sen dururken kimselere minnet edilmez,
Ruhun, sevgin bende iken azmim yenilmez!
Her saniye karşısında ağlanan yurdum!

Ali Rıza Önder Kayseri Lisesi III-A öğrencilerinden No: 768

[42]Folklor Araştırmaları Kurumu Yayınları No: 20 Doğumunun 75. Yılında Ali Rıza Önder, San Matbaası Ankara-1994 Sayfa 28

Aşağıdaki deyişimi, "Kütüphanecilik Haftası" dolayısıyla, okurlarıma sunuyorum..

KİTAPLARIM
Ey vefalı dostlarım, ey güzel kitaplarım,
Sizlerle buluştukça, sevincimden hoplarım.
Canlısın, nefesin yok, konuşursun, sesin yok.
Koklaşarak aklımı devşiririm, toplarım.

Ey dikensiz güllerim, cıvıldaşan dillerim.
Size dokunmadıkça mutlu olmaz ellerim.
Vefalı can dostlarım, sevgili sırdaşlarım,
Bilmediğim ne varsa, hep sizlerden bellerim.

Anam, babam, kardeşim, gönül bağım, her şeyim
Ağam, paşam, efendim, söyle bana, ben neyim?
Eğer sen de olmasan, soluk çiçekler gibi
Boynu bükük izbede, karanlık bir yerdeyim.

Sizi yazan kalemler, gönlümde bir anıttır,
Anıtın ürünleri sözlerime kanıttır.
İmza sahipleri hep göçüp gitti, diyene
Şu ölümsüz kitaplar susturucu kanıttır.

Daldan dala konarak hayli bilgi dermişler,
Gerçekleri bulmuşlar, bize ışık vermişler.
Kimseler sanmasın ki, onlar yok oldu artık,
Yapıt veren kişiler tüm murada ermişler.

Selam er kişilere ve hatun kişilere,
Bu saygın kullarına Tanrı esenlik vere.
Daha çok yazacaktım, tökezledi kalemim,
Duacıyım onlara, üç yüz altmış beş kere.

Ankara, 1 Mart 1994 (Hâkimiyet, 14 Nisan 1994)

ÜYESİ BULUNDUĞU KURUM VE DERNEKLER

Türk Dil Kurumu üyesi ve 1966 dan sonra Onur üyeliği, Ankara Hukuk Fakültesi Derneği, Folklor Araştırmaları Kurumu Birleşmiş Milletler Türk Derneği, Atatürkçü Düşünce Derneği, Ziya Gökalp Derneği, 26.12.1987 günü Türk Folklor Araştırmaları Kurumu'nun düzenlediği törende 1987 İhsan Hançer Türk folkloruna hizmet ödülü Ali Rıza Önder'e verilmiştir[43].

Ali Rıza Önder ve Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli

Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'nin çıkmasını sabırsızlıkla bekliyordu. Kayseri'ye her gelişinde kendisini yetiştiren birçok hocasından feyz aldığı Kayseri Lisesi'ne

[43] Dr.İrfan Ünver Nasrettinoğlu, Folklorcu Ali Rıza Önder, Doğumunun 75.Yılında Ali Rıza Önder, Folklor Araştırmaları Kurumu Yayınları, No:20, s.9, Ankara, 1994.

uğrardı. Odamda uzun uzun sohbet ederdik. Önerileri olur, tavsiyelerde bulunurdu. Ankara'dan arkadaşlarına ait form ve fotoğraflar getirirdi. Döneminden ve hocalarından anekdotlar anlatırdı.

Sohbetlerinden son derece haz ve feyz aldığım bu müstesna şahsiyet: "Yusuf Bey iyi bir karar vermişsiniz, Kayseri'nin ilk İdadisi, sonra Kayseri Sultanisi şimdi de Kayseri Lisesi isimlerini alan, mezunu ve mensubu olmaktan onur ve şeref duyduğum okulumuz Kayseri Lisesi'nin tarihi mutlaka yazılmalı. Kayseri Lisesi ve yetiştirdiklerine ait bilgi ve belgeler yayınlanıp basın dünyasına kazandırılmalı. Tozlu raflarda unutulup yok olmaktan kurtarılmalı. Kayseri Lisesi'nin yetiştirdiklerini Kurtuluş Savaşı ve milli mücadeledeki hizmetlerini genç nesillere anlatmak, onların örnek tutum ve davranışlarından ders çıkarmak bizlerin görevi olduğuna inanıyorum. Bu eserin hazırlanışında bana düşen görev olursa seve seve yapmak isterim. Eseriniz bundan sonra Kayseri Lisesi Tarihi'ni yazacaklara kaynak olacak…"demişti.

Ne yazık ki sabırsızlıkla beklediği "Kayseri Lisesi 100 Yıl Şeref Belgeseli"nin çıktığını göremeden 22 Haziran 1994'de bu dünyadan vakitsiz ayrıldı. Oysa daha çok öğreneceklerimiz vardı ondan. Allah rahmet eylesin, nur içinde yatsın, mekânı cennet olsun[44].

YAYIMLANAN KİTAPLARI:

Yaşayan Anadolu Efsaneleri (Kayseri-1955), Yasa Dili Sözlüğü (Ankara-1966), Hukuk Araştırmaları (Ankara - 1968), Kayseri Basın Tarihi (Ankara - 1972). Basıma hazır on kitabı, mali güçlük nedeniyle beklemektedir. Türk Ansiklopedisi'nin son ciltlerindeki maddelerden bir kaçı da Önder'in imzasını taşımaktadır.

[44] Özmerdivenli, Kayseri Lisesi 100 Yıl Şeref Belgeseli, C.3.

8.CUMHURBAŞKANI TURGUT ÖZAL (1927-1993)

KAYSERİ LİSESİ 1943 - 1944 5-B SINIFI LİSTESİ					
Sıra No:	**Okul No:**	**Adı Soyadı**	**Sıra No:**	**Okul No:**	**Adı Soyadı**
1	8	Latif Yükseker	29	1311	İrfan Koç
2	13	Ahmet O. Develioğlu	30	1341	Veli Pancarcı
3	18	Hilmi Yılmazer	31	1377	Mehmet Kınaç
4	119	Abdulkadir Güzel	32	1405	Mehmet Öztürk
5	138	Turan Özbatur	33	1411	İrfan Ersavaş
6	199	Abdurrahim Varinlioğlu	34	1414	Yavuz Sutekin
7	206	Ahmet Kapusuz	35	1418	Naci Karaca
8	380	Halis Benli	36	1419	Süleyman Yakacaktı
9	430	Ahmet Tetik	37	1420	Sadık Gonca
10	441	Orhan Erdoğan	38	1426	Perihan İşçen
11	520	Özcan Tümöz	39	1522	Nihat Taşçıoğlu
12	539	Belma Başaran	40	1542	Cevat Koçer
13	552	Ahmet Güler	41	1566	Refik Uluçay
14	632	Hamdi İkiz	42	1636	Sebati Altunal
15	682	Fikrîye Telaloğlu	43	1663	Kemal Özgen
16	764	İhsan Gözübüyük	44	1743	Mehmet Özkök
17	789	Şevki Oflazer	45	1756	**TURGUT ÖZAI**.
18	854	İsmail Alikişi	46	1760	Ahmet Kılcadır
19	860	Mehmet Atasan	47	1764	Şahin Ayata
20	897	Ahmet Ayvaz	48	1767	Ahmet Sarıkaya
21	923	Şaban Kol	49	1777	İsmail Çopuroğlu
22	989	Rasim Özveri	50	1804	İrem Akdamar
23	1033	Abdullah Ergüven	51	1805	Refik Erdoğan
24	1120	Salih Gazioğlu	52	1823	Tahsin Oğuzbaşaran
25	1143	Nevzat Yayık	53	1834	Nejat Tezcan
26	1150	Nezih Yayan	54	1859	İzzet Aral
27	1288	Orhan Aksoy	55	1903	Vahdet Canpolat
28	1308	Nefise Bülbülan	56	1941	Emir Sungur
			57	1972	Halis Doğan

KAYSERİ LİSESİ 1944 - 1945 ÖĞRETİM YILI 6 FEN A SINIFI LİSTESİ					
Sıra No:	Okul No:	Adı Soyadı	Sır.. No	Okul No:	Adı Soyadı
1	22	Yavuz Fevzioğlu	20	1120	Salih Gazioğlu
2	56	Adnan Ataklı	21	1150	Nezih Yayan
3	72	Mustafa Göker	22	1163	Mustafa Sabri buran
4	80	Ahmet Açıkgöz	23	1259	İbrahim Hakkı Eken
5	87	Osman Akşehirlioğlu	24	1303	Derviş Atila
6	95	Kazım Yavuz	25	1377	Mehmet Kıraç
7	138	Turan Özbatur	26	1418	Naci Karaca
8	178	Sadi Hızır	27	1430	Sadık Hanca
9	358	Yüreğir Bayatur	28	1500	Atilla Akyar
10	405	Necdet Taş	29	1522	Nihat Taşçıoğlu
11	520	Özcan Tümöz	30	1663	Kemal Özgen
12	604	Necmettin Özcan	31	1658	Ömer Uyar
13	613	Hakim Demirci	32	1673	Ahmet İlhan
14	764	İhsan Gözübüyük	33	1756	**TURGUT ÖZAL**
15	782	Süleyman Duygulu	34	1759	Zeki Alemdaroğlu
16	822	Kemal Sarı	35	1975	İsmet Dinç
17	853	Ahmet Tosuner	36	1983	Ahmet Kazım Erkan
18	854	İsmail Alikişi	37	1984	Vehbi Erer
19	1091	Nuri Ural	38	539	Belma Başaran

Abdülhak Hamit Tarhan'ın dediği gibi: "Çocuğa kim demiş küçük şeydir; Bir çocuk belki en büyük şeydir..."

Evet, bugün girdiğimiz sınıflarda hitap ettiğimiz öğrencilerimiz yarının büyükleridir. Cumhurbaşkanımız Sayın Turgut Özal'ın Kayseri Lisesi'nde okuduğu iki yıldaki sınıf listeleri. Listelerde daha kimleri görüyoruz ki... Şüphesiz çocuk her ana-babanın en değerli hazinesidir. Çocuğa verilen değer, sadece ailenin değil, milletin yarınını da etkiler.

Yarının büyükleri olacak çocuklarımızı "İyi - Güzel - Doğru" bir yolda yarına hazırlamak ana-baba, öğretmen ve eğitimcilerin başlıca ödevlerindendir. Listede dikkati çeken bir diğer husus da o yıllarda 57 kişilik sınıfların bulunmasıdır.

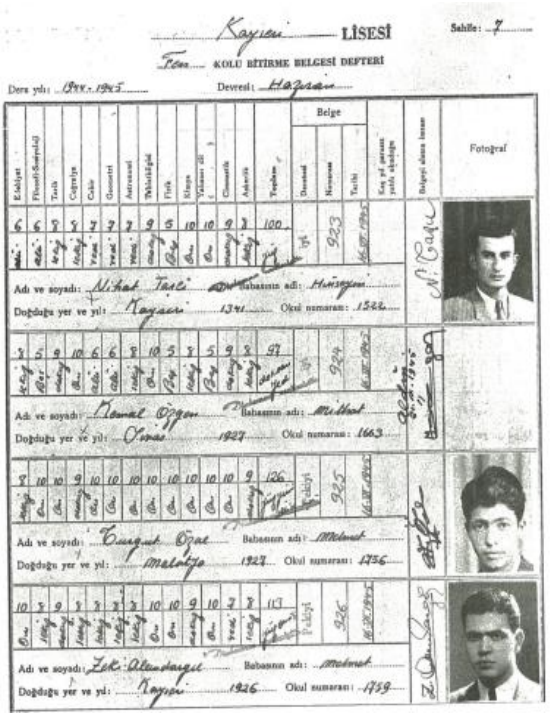

Kayseri Lisesi, kuruluşundan beri devletin her kademesinde görev alan kişiler yetiştirmiştir. Cumhurbaşkanımız Turgut Özal'da Kayseri Lisesi mezunu olup, mezuniyet defterindeki notları görülmektedir.

Hürriyet
Haziran 1983
BİR GÜNÜN HİKÂYESİ

Özal'ın okuduğu iki ünlü lise

TURGUT Özal geçtiğimiz günlerde örgütlenme çalışmaları sırasında bir günde iki şehirde parti örgütü kuruyordu. Özal'ın Konya gezisi oldukça ilginçti. Amerika'da verdiği kiloların bir kısmını Konya'da alan Özal'a partililer "Çalışıyorsunuz, bu çalışma ile kilo almazsınız nasılsa" diyerek iftar sofrasında perhiz bozdurdular.

Özal, gittiği her yerde özgeçmişini anlatmadan edemiyor. Özel ve genel sohbetlerde Özal havatını anlatırken, Konya'daki söyleşide şöyle diyordu.

"Benim babam memur olduğu için liseyi iki ayrı ilde okudum. 1940'lı yıllarda Türkiye'de iki önemli ve ünlü lise vardı. Bunlardan biri Konya Lisesi, diğeri Kayseri Lisesi idi. 194[illegible]'de Konya Lisesi'nde birinci sınıftan ikinci sınıfa geçtim. İki yıl da Kayseri Lisesi'nde okuyup lise öğrenimimi tamamladım."

Özal'ın açıklamasından son derece memnun olanlar vardı. İşi fıkraya dökenler oldu.

Partililerden biri şöyle demeden edemedi.

"Özal, ikl ünlü lisede okumuş... Konya Lisesi'nde sadece bir yıl okumuş. Kayseri'de iki yıl... İşte bu düşündürücü... Çünkü ne de olsa Kayserili sayılır..."

Lise yılları Turgut Özal, aynı şekilde liseyi Kayseri'de okumuştur. Kayseri Lisesi mezunlarından olan Özal, anne-babası ve kardeşleriyle. Bu yıllarda Korkut'ta Kayseri Lisesi'ne devam ediyordu. Yusuf Bozkurt ise henüz ilkokul çağındaydı.

Fotoğraf 228: Turgut Özal Anne, baba ve kardeşi ile

26 Ocak 1993

Kayseri Lisesi'nin kıymetli Öğretmen ve Öğrencileri;

Mezunlarından biri olmakla iftihar ettiğim Lisemizin 100.Kuruluş yıldönümünü yürekten kutluyorum.

Yüzyıl bir eğitim kurumu için başarılarını isbat etmek ve şerefli bir gelenek oluşturmak için oldukça yeterli bir süredir. Geçmiş yıllara bakarak memnuniyetle görüyorum ki; Kayseri Lisesi kendi ehliyet ve değerini isbat edebilmiş kıymetli okullarımızdan biri olmayı hakkıyla başarmıştır.

Emeği geçen eski, yeni bütün öğretmenlerimize ve yöneticilerimize şükran borçluyuz.

Sevgili öğrenciler;

Vatanımız tarihin en eski çağlarından bu yana birçok uygarlığın üst üste katlandığı ve kaynaştığı zengin bir tarih hazinesidir.

Bin yıl önce Orta Asya'dan dalga dalga göçerek, Anadolu'ya gelen Müslüman Türk boyları, önce büyük ve küçük Selçuklu İmparatorlukları, sonra da Osmanlı imparatorluğu dönemlerinde, mirasçı olmaktan şeref duyduğumuz bir büyük uygarlık oluşturdular. Kayseri her zaman ve her dönemde bu büyük uygarlığın en değerli kültür merkezlerinden biri olmuştur.

Bunu niçin vurguluyorum? Çünkü; Kayseri'de hizmet veren bütün eğitim ve kültür kurumları böylesine büyük ve şerefli bir mirasın bilinci ile çalışmışlar ve çalışacaklardır.

Lisemize emeği geçen veya umut bağlayan herkesle beraber ben de şimdiye kadar sağlanan üstün başarıların devamını diliyor ve bekliyorum.

Biz eski mezunlardan çok daha ileri başarılara ulaşmanız dileğiyle hepinizi gözlerinizden öperim.

TURGUT ÖZAL

Turgut ÖZAL'ın Kayseri Lisesi'nin 100. Yılında Yusuf Özmerdivenli'ye "Kayseri Lisesi 100.Yıl Şeref Belgeseli" için gönderdiği mektubu.

CUMHURBAŞKANI SAYIN TURGUT ÖZAL'IN ÖZGEÇMİŞİ

Türkiye'nin 8.Cumhurbaşkanı Turgut ÖZAL 1927 yılında Malatya'da doğmuştur. Ziraat Bankası memuru olan babası Sadık Bey'in tayini nedeniyle Turgut Özal Lise 1. sınıfı Konya Gazi Lisesi'nde okudu. Lise 2. ve 3.sınıfları ise Kayseri Lisesi'nde okuyarak 1944-1945 öğretim yılında Kayseri Lisesi'nden mezun olarak 16.06.1945 tarih ve 925 numaralı Kayseri Lisesi diplomasını almıştır. 1950 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi'nden Elektrik Mühendisi olarak mezun olmuştur. Turgut ÖZAL 1952 yılında ABD'ye giderek ekonomi tahsili görmüştür. Türkiye'ye döndükten sonra Elektrik İşleri Etüd İdaresi Genel Müdür Yardımcısı olmuş ve Hirfanlı, Kemer ve Demirköprü barajlarındaki Türkiye'nin en büyük hidroelektrik santrallerini de kapsayan Türkiye'nin elektrikfikasyonu ile ilgili projeler yürütmüştür.

1961-62 yılları arasında askerlik hizmetini Milli Savunma Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu üyesi olarak ifa etmiş ve Devlet Planlama Teşkilatı 'nın kurulmasına katkıda bulunmuştur. Aynı zamanda Ortadoğu Teknik Üniversitesinde de ders vermiştir.

Turgut ÖZAL, Keban Barajı ve hidroelektrik santralının proje çalışmalarında ve finansmanının temininde çok önemli rol oynamıştır. Ayrıca Boğaz Köprüsü projesi, Karadeniz Bakır İşletmeleri, Seydişehir Alüminyum Tesisleri ve İstanbul Ambarlı Elektrik Santralı projelerinde çalışmıştır.

Turgut Özal bir süre Başbakanlık Teknik Uzmanlar Kurulu üyesi olarak görev yapmış ve 1967-71 yılları arasında da Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı görevini de yürütmüştür. Turgut Özal Ekonomik Koordinasyon Kurulu, Para ve Kredi Kurulu, RCD Koordinasyon Kurulu ve AET Koordinasyon Kurulu başkanlıklarını yürütmüştür.

1971-73 tarihleri arasında Özal, Dünya Bankası'nda çeşitli endüstri ve madencilik ile ilgili projelerde ve gelişmekte olan ülkelerde madencilik politikaları konularında danışman olarak görev yapmıştır.

Türkiye'ye döndükten sonra çeşitli sınai kuruluşlarda çalıştı ve 1979 yılı sonlarına doğru Başbakanlık Müsteşarı olarak atandı. Aynı dönemde Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı görevini de vekâleten yürüttü.

Turgut Özal, bu görevi sırasında uygulamaya konan sıkı ekonomik politikaların baş mimarıdır. Aynı dönemde Özal, Türkiye'nin uluslararası ekonomik ilişkilerini de yürütmüştür.

12 Eylül 1980 tarihinde Ekonomik İşlerden Sorumlu Başbakan Yardımcısı olarak atanmıştır. 1982 yılında bu görevinden istifa etmiştir. 1983 yılında Anavatan Partisi'ni kurmuş ve aynı yıl yapılan genel seçimlerde başarılı olarak Türkiye'nin 19. Başbakanı olmuştur.

Özal, 1987 yılında yapılan ve Anavatan Partisi'ne rahat bir çoğunluk sağlayan erken seçimleri müteakiben ikinci bir dönem iktidarda kalmıştır.

31 Ekim 1989'da Turgut Özal, TBMM tarafından Türkiye Cumhuriyeti'nin 8.Cumhurbaşkanı olarak seçilmiş ve 9 Kasım 1989 tarihinde bu görevine başlamıştır.

Turgut Özal'ın çeşitli ekonomik ve teknik konularda birçok raporları mevcuttur ve Fransızca ve İngilizce olarak yayınlanmış olan "Turkey in Europa" isimli bir kitap yazmıştır.

Evli ve üç çocuk babası olan Özal, İngilizce ve Fransızca konuşmaktadır.

CUMHURBAŞKANI TURGUT ÖZAL'IN VEFATI ÜZERİNE TÜRKİYE VE DÜNYA'DA NELER SÖYLENDİ

Hürriyet

Elveda Özal

Başımız sağ olsun

Milletin başı sağolsun

Cumhurbaşkanı Özal'ın ani vefatı bütün dünyada üzüntü yarattı

..Ve bir devrin kalbi durdu

Ölüm raporu: 'Hastaneye getirildiğinde nabız ve solunum tamamen durmuştu'

Tercüman

Beklenmeyen büyük acı

Türkiye

Milletimizin başı sağolsun

Dün sabah aniden rahatsızlanan Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın, kaldırıldığı hastanede vefat etmesi, bütün yurtta büyük üzüntüye yol açtı...

Son gezi O'nu çok yormuştu

Türk Milletinin başı sağolsun

Kayseri

"Kayseri'de halkın, gözü, kulağı sesli"

GÜNLÜK

ULUSAL YAS İLAN EDİLDİ

" Türk ulusu 17 Nisan 1993 Cumartesi günü saat 14.30'da çok değerli bir devlet adamını kaybetmiştir. Türkiye'nin liberalleşmesi yönünde en önemli adımı atan, çağdaş,

SABAH

16 NİSAN 1993 PAZAR

Bir ışık söndü

Türk siyasi hayatının son 13 yılına damgasını vuran ülkemize yeni ufuklar açarak unutulmayacaklar arasına giren Cumhurbaşkanı Özal'ı dün saat 14.30'da kaybettik

Türk milletinin başı sağolsun

Türkiye

Edirne'den Kars'a kadar milyonlar Özal'ın ardından gözyaşı döküyor

Millet ağlıyor

Özal, Atatürk'ten sonra görev başında ölen ilk Cumhurbaşkanı oldu
MEYDAN
Türk milletinin başı sağolsun
Bir devre damgasını vuran Turgut Özal'ı dün saat 14. 10'da kaybettik

YENİ GÜNAYDIN
Başımız sağolsun
DEMİREL:

Türkiye
'Beni tekbirlerle gömün'
"Cenaze törenim sırasında Chopin'in marşı çalınmasın"
BURAYA DEFNEDECEĞİZ

BUGÜN
"Spor yapmadı, yataktan kalkarken fenalaştı"
Özal kalbimizdesin
Kalp yetmezliği yüzünden hastaneye kaldırılan Özal, dün saat 14.45'de son nefesini verdi

Hürriyet
Batı basını günah çıkardı
Muhteşem veda

Cumhuriyet
Özal yaşamını yiti
Tansiyonu, kalp yetmezliğine bağlı olarak sıfıra düşen Özal
Hastaneden notlar
Ölene kadar el eleydiler

mhurbaşkanı Turgut Özal'ı kay
Milliyet
Halk Gazetesi
18 NİSAN 1993
Türkiye sağolsun
Milletçe yastayız

DÜNYADA BÜYÜK ŞOK!

Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ani vefatı, yurt içinde olduğu gibi yurt dışında da büyük şok yarattı. Acı haber, başta İngiliz Reuter, Fıransız AFP, Amarikan AP ve Alman DPA olmak üzere belli başlı bütün ajanslar tarafından "Flash" olarak duyuruldu. Dünya ülkelerinin, Türk dünyasını yasa boğan kapıyla ilgili tepkileri şöyle oldu:

ABD: Amerika Birleşik Devletleri Bakanlığı'ndan yapılan resmi açıklamada, duygulu bir ifade kullanıldı ve şöyle denildi*: "Sayın Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ani ölümü, Washington'da büyük bir şok ve acıyla karşılanmıştır. Biz çok yakın bir arkadaşımızı ve büyük bir lideri kaybetmiş durumdayız.Sayın Özal'ın olmadığı bir dünya, hiç bir zaman eskisi gibi renkli ve güzel olmayacaktır."*

KKTC: Türkiye'nin 8'nci Cumhurbaşkanının vefatı nedeniyle KKTC'de genel yas ilan edildi, ülkede bayraklar yarıya indirildi. Vefat haberi duyulması üzerine bayrak Radyo Televizyon Kurumu da matem yayınına başladı.KKTC Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş, Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın eşi Semra Özal'a başsağlığı mesajı gönderdi.

AZERBAYCAN: Azerbaycan Cumhurbaşkanı Ebulfeyz Elçibey, Türkiye'nin Bakû Büyükelçisi Atilla Karamanoğlu'nu bizzat arayarak Türk Milleti'ne başsağlığı mesajında bulundu. Diğer Azeri yetkililer de elçiliği aradılar.

ALMANYA: Alman Radyo ve Televizyon Kurumu Özal'ın ölüm haberini yayınlarını yarıda keserek verdiler. Hafta sonu tatilini Lud-wigshafen'deki evinde geçirmekte olan Başbakan Helmul Kohl'da derhal aranarak olaydan haberdar edildi.

İNGİLTERE: İngiliz yayın kurumu BBC televizyonu öğlen haber bülteninde Özal'ın kalp yetmezliğinden öldüğünü duyurdu. Özal'ın Türkiye'nin Avrupa ve İslam Ülkeleri arasında saygın bir yere ulaşması için çaba gösterdiğini dile getirdi.

FRANSA: Cumhurbaşkanı Özal'ın ani ölümü, Fransa'da da Radyo ve TV'lerin yayınlarına anında yansıdı. Haberlerde Özal'ın 11 günde 12 bin kilometrelik bir seyahatten döndüğüne dikkat çekildi ve halkın Özal'ı "Tonton" ismiyle andığı bildirildi.

İTALYA: Özal'ın ölümü RAİ TV kanalı haber programında araya girerek verdi. Özal'ın biyografisini okuyan spiker, devlet adamının ülkesinin yaşadığı kritik bir dönemin içinde ölmesinin talihsizlik olduğunu söyledi.

YUNANİSTAN: Devlet televizyonunun birinci kanalı ET - 1 ve özel radyo ve TV'ler Özal'ın ölümünü flaş haber olarak verdiler. 4günlük Türkiye ziyareti için İstanbul'a gelen Yunan Dışişleri Bakanı Mihail Papakonsiantinu ise Özal'ın ölüm haberini aldığı Çırağan Oteli'nde "Çok üzgünüm. Bu konuda bir şey söyleyemeyeceğim" dedi.

HOLLANDA: Hollanda televizyonu teletex bülteninde "Türk Cumhurbaşkanı Özal yaşamını yitirdi. Özal'ın ani ölümü son günlerdeki aşırı yorgunluktan olabilir." yorumu yapıldı.

NATO: Genel Sekreter Manfred Worner, Türkiye'nin Daimi Temsilcisi Büyükelçi Tugay Özçeri'ye başsağlığı diledi. Nato'daki bütün bayraklar da yarıya indirildi.

İŞ DÜNYASI AĞLIYOR...

HALİS KOMİLİ: (TÜSİAD Başkanı*): Türk toplumu kendisine çok önemli hizmetler veren büyük bir devlet adamını vakitsiz kaybetmiştir. Turgut Özal, sahip olduğu vizyonla, toplumumuza açtığı yeni ufuklarla, cesaretli, kararlı uygulamalarıyla, halkla kaynaşan rahat ve renkli kişiliğiyle Türk toplumu tarafından şükranla hatırlanacaktır.*

RONA YIRCALI: (TOBB ESKİ BAŞKANI*): Özellikle ekonomide yaptıklarıyla Türkiye için önemli değişiklikler getirdi. Bu yüzden kendisi uzun seneler hatırlanacaklar. Hepimizin başı sağolsun.*

ALİ KOÇMAN: (TÜSİAD ESKİ BAŞKANI): *Son on yıldır beni Özalcı diye itham ediyorlardı. Şimdi Özalcı olmaktan iftihar ediyorum. Özal, yaptıklarıyla tarihe geçecek. Ne kadar önemli bir kişilik olduğunu, yaptıklarının değerini bundan sonra daha iyi idrak edebileceğiz.*

BÜLENT ŞENVER: (Pamukbank Genel Müdürü): *Türk ekonomisinin dünyaya açılması için Türkiye'ye ilk kapıyı açan liderlerdendir. Yenilikçi, dinamik, yaratıcı ve sorumluluk almaktan kaçmayan ve iş bitirmeyi seven bir liderdi. Değerli bir lideri kaybettiğimiz için çok üzgünüm.*

SAFFET ULUSOY: (Uluslararası Nakliyeciler Derneği Başkanı): *Türkiye, büyük kurtarıcı Atatürk'ten sonra en büyük liderini kaybetmiştir.*

YALIM EREZ: (TOBB Başkanı): *Cumhurbaşkanı Özal'ın ani vefatı camiamızı derin bir üzüntüye boğmuştur. Devlet ve millet hizmetinde çok önemli çalışmalarda bulunan merhum Cumhurbaşkanımız, 6 yıllık Başbakanlık dönemi sırasında da Türk ekonomisiyle yakından ilgilenmiş, serbest pazar ekonomisine geçilmesinde globalleşme ve küreselleşmesinde önemli adımlar atılmasını sağlamış, özel teşebbüse büyük önem atfetmiştir.*

BÜLENT ECZACIBAŞI: (TÜSİAD eski Başkanı): *Cumhurbaşkanı Özal, bir devrin sembolü olarak tarihte yerini aldı. Ülkemize yeni ufuklar açmış gerçek bir lider ile yürüdük. Geçmişin kalıplarını kırmakta gösterdiği cesaret hepimize örnek olacaktır.*

SANAT DÜNYASI ÖZAL'A AĞLIYOR

GENCAY GÜRUN: *Son derece üzgünüm. Ne söyleyeceğimi bilmiyorum Şehir Tiyatroları'na her zaman en büyük yakınlığı göstermiş, pek çok oyunumuzu izlemişti. Hatta bir oyunumuzu ayakta alkışlamıştı. Herkes otururken o ayakta alkışlamıştı. Hatta tiyatroda böyle bir resmi var. Şimdi bu fotoğrafı güzel ama acı bir anı olarak saklayacağız.*

ŞÜKRAN GÜNGÖR - YILDIZ KENTER: *Çok şaşkınız... Çok üzgünüz... Bu güne kadar kimsenin düşünmediği çok gerekli buluşlarla Türkiye'nin siyasi, ekonomik çehresini değiştiren bu parlak zekânın bu kadar erken yaşta kaybı milletçe büyük talihsizliğimiz.*

***TEVFİK GELENBE**: Üzüldüm. Sanatçıya değer veren, sanatçıyı yücelten bir yapıya sahipti. Türk siyasi tarihine bir renk ekonomiye değişiklikler getiren bir devlet adamıydı.*

MÜJDAT GEZEN: *Türkiye adına çok üzülüyorum. Turgut Özal mizaha karşı en hoşgörülü siyaset adamıydı. Hakkında ağır diye nitelendirilebilecek espiriler yaptık, karikatürler çizdik ,bir tek tepki gelmedi. Sanıyorum kendi alanında bir boşluk olacak.*

HÜLYA KOÇYİĞİT: *Çok korkunç bir haldeyim. Ne söyleyeceğimi bilemiyorum. Hayatta babamdan sonra sevdiğim "baba" dediğim bir insandı. Türkiye için çok gerekli bir insandı.*

AYDAN ŞENER: *Bu kadar sevdiğimi bilmezdim. Ölümü çok ani oldu bizim için Türkiye için yaptıkları da azımsanamaz. Hepimizin başı sağolsun.*

LEVENT KIRCA: *Haberi sette öğrendik ve öylece kalakaldık. Hepimizin gözleri doldu. Şu anda da çalışmayı durdurduk. Memleketin başı sağolsun. Sempatik ve renkli bir kişiliğe sahipti.*

ASIM EKREN: *Kendisini babamdan çok severdim. Bizim kısa da olsa kişisel bir beraberliğimiz oldu. Üç sene süren bu beraberlik içinde birbirimizi çok sevdik. Türkiye için büyük bir kayıp. Eksikliği çok sonra belli olacak. Onunla geçen günlerimi unutamam.*

BAŞSAĞLIĞI MESAJLARINDAN:

"*Türkiye'nin varlığını ve önemini bütün dünyaya öğrettiniz Ulusal gururumuz, sizinle yeniden canlandı. Türk ekonomisine ve dünyasına evrensel boyutlar getirdiniz. Reklamcılık sektörümüzü iletişim teknolojisini dünya ile aynı düzeye ulaştıran atılımlar yaptınız Sizin düşlediğiniz Türkiye'yi gerçekleştirmek için sizin ilkelerinizi korumak ve tanıtmak, bu memleketin görevidir. Türkiye için öneminiz, yıllar geçtikçe daha iyi anlaşılacak. Türk halkının yüreğindeki yeriniz artık değişmeyecek.*

CUMHURBAŞKANI
SAYIN TURGUT ÖZAL

Vefat etti. Kendisine Tanrıdan rahmet. ailesine sabır dileriz.
Dünyanın başı sağolsun.

CENAJANS/CREY

"*Türk ulusunun önünde yeni ufuklar açan, Türk insanına 2000'li yılların bakış açısını zandıran, içle güçlü, dışla saygın bir Türkiye için yaşayan çağımızın yetiştirdiği ender devlet adamı...*"

Lapis Şirketler Topluluğu

"*Türk ekonomik ve sosyal hayatında yeni bir devir açan, ileri görüşlü büyük devlet adamı*"

TİSK

"*Türkiye'yi 21. yüzyıla taşıyacak çağdaş bilim ve teknolojinin ülkemize gelmesine öncülük eden Cumhurbaşkanımız... "*

Süleyman Bulak

"*Türk işadamı, bugün kendisini dünya boyutunda hissediyorsa yolunu siz açtınız. Türk sermaye piyasası koşuyorsa eğer, ilk ivmesini siz verdiniz. Çağımıza ve ülkemize yakışmakla kalmadınız, çağı aşmaya zorladınız hepimizi.*"

Nasrullah Ayan

"Sürekli yeni düşünceler üreten, atılımcı devlet adamı"

Naciye ve Muzaffer Yaşar

"Ülkemizin liberal ekonomiye geçişinde attığı büyük adımları daima hayranlıkla izlediğim, 21 yıl önce Amerika'da ilk tanışlığımızda ülkeme dönme arzuma en içten desteği veren büyük insan..."

Erol Kerim Aksoy

"Bilgide, sanayide ve teknolojide dünyada bizi önemli bir mevkiye getiren, barış içerisinde kavgasız yaşamayı öğreten, kendimize güvenimizi sağlayan, dünyada itibarımızı artıran, 2000li yılların mimarı. 20.yüzyılın son çeyreğine damgasını vuran içimizden biri..."

Ali Talip Özdemir

"Memleketimizde önemli inkılapları gerçekleştiren mümtaz devlet adamı..."

Asım Karabıyık

"Ülkemizin gelişme ve sanayileşme hamlesinde önderlik yapan, geniş görüşlü, reformcu devlet adamı..."

AKSA

"Yakın tarihimizi yönlendiren büyük devlet adamı"

ORSA Holding

"Özerk futbol kanunu, spor yasası, olimpiyat oyunları gibi konuları, siyasette ve devlet adamlığında başardığı zihniyet reformu gibi, Türk sporuna taşıyan, Türkiye'de yeşil sahalar dönemini başlatan, fonlarla spora kaynak oluşturan Cumhurbaşkanımız..."

Fenerbahçe Spor Kulübü

"*Çağımızın yetiştirdiği büyük insan, büyük lider, büyük dost ve büyük devlet adamı."*

Dr.Azi Oflazoğlu

"*Babacan, devrimci, yenilikçi, inançlı, mücadeleci, sevgi dolu, meraklı, cesur, kararlı Turgut Özal'ımızı doğanın bölgemize, ülkemize, bize armağan ettiği bu hazineyi değerlendiremediğimiz gibi yıprattık ve kaybettik..."*

Mehmet Betil

"Sevgili Eşim,

Cumhurbaşkanımız Turgut Özal'ın vefatı dolayısıyla göndermiş olduğunuz mesaj, ailemizin yaşamındaki bu zor dönemde ihtiyacımız olan güç vedesteğe katkıda bulunarak acımızı hafifletmiştir. Nazik ve kadirşinas ilginiz için teşekkür eder, sevgi ve selamlarımızı sunarız."

Semra Özal

MERHUM ÖZAL'IN ANISINA

M.Orhan Cebeci
25 Ağustos 2014

"Cumhuriyet tarihinde hem Başbakanlık Müsteşarlığı hem de DPT müsteşarlığı yapan tek Başbakan ve Cumhurbaşkanıydı. Türkiye'de Başbakan Adnan Menderes'ten sonra halkın oylarıyla gelen, ileri görüşlü vizyon sahibi, önemli bir siyasetçi ve devlet adamıydı. Türkiye'nin kalkınmasında öncülük yaptı ve ilkleri başardı. Kardeşi, milletvekilliği ve bakanlık yapmış olan Korkut Özal; ağabeyi ***Turgut Özal'****ın ileri görüşlü, zeki bir insan olduğunu ve Türkiye'nin elli yıl sonrasını görebildiğini bizzat kendisinden İstanbul, Cağaloğlu'nda MTTB'nin konferans salonunda bir konuşmasında duymuştum. O yıllarda* ***Turgut Özal'****ı Türkiye daha tanımamıştı. Yıllar sonra bir devre damga vuran Türk siyasetçisi ve devlet adamı Özal'ın ayak seslerini o zamanlar hissetmiştim. "****Canım pahasına da olsa yeminime sadık kalacağım"*** *dedi ve öyle yaptı. Merhum Özal'dan ders niteliğinde sözler kaldı."*

MALATYALI ÜNLÜOĞULLARINDAN TURGUT ÖZAL

Babası, **Malatya ili Yeşilyurt** (Çırmıktı-İsmetpaşa-Şeytandere) ilçesinden Ünlüoğluları sülalesinden banka memuru **Mehmet Sıddık Özal**. Annesi, ilkokul öğretmeni **Tunceli Çemişgezek** ilçesinden **Hafize Hanım**dır. Özal'ı tarih kitapları kısmen Kürt kökenlidir diye yazar. Mersin, Silifke'de eşekten düşerek kolunu sakatlar. Kollarından biri diğerinden kısa kalır. Bu sebepten çok istediği halde pilot olamaz.

Bankacı olan babasının tayinleri nedeniyle ilkokula Bilecik ilinin Söğüt ilçesinde başladı. Ortaokulu Mardin'de, liseyi Kayseri'de Kayseri Lisesi'nde bitirir. İTÜ de burslu olarak okudu ve elektrik mühendisi olarak mezun oldu. Ünlü siyasetçiler: **Demirel, Erbakan, Mehmet Turgut** ile aynı üniversitede o yıllarda tanıştılar. Özal onlardan yaşça ve sınıfça küçüktü. Şevket Demirel ile Özal aynı sınıftaydılar. Özal, yedek subay olarak askerlik görevini yaparken Süleyman Demirel'e komutanlık ve öğretmenlik yaptı. Bu dörtlü yıllar sonra siyaset sahnesinde hep karşılaştılar. ABD de ekonomi tahsili yapan Özal, iki evlilik yaptı, ikinci evliliğini yaptığı Semra Hanım'dan üç çocuğu oldu.

1977 yılında yapılan seçimlerde bir siyasi partiden İzmir'den milletvekili adayı oldu fakat seçilemedi. Yeni kurulan hükümette başbakan yardımcısı ve DPT müsteşarı oldu.

Başbakan Süleyman Demirel'e danışmanlık yapan Özal, DPT müsteşarlığı, Dünya Bankası'nda danışman ve Sabancı Holding'de koordinatör olarak görev almıştır.

Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi lideri Mesut Barzani'ye uluslararası seyahat edebilsin diye kırmızı pasaport veren Özal'dır. O yıllarda PKK'yı üç beş çapulcu gibi görmüş ve önemsememiştir. Bence ileri görüşlü vatansever bir devlet adamı için büyük hatadır. Yılanın başı küçükken ezilmeliydi.

ANAVATAN İLE ÖZAL ZİRVEDE

Anavatan Partisi kongresinde Kartal Demirağ'ın silahlı saldırısında yaralı olarak kurtuldu. İlk sözü şu olur. **"Bilhassa belirtmek istiyorum: Allah'ın verdiği ömrü, O'nun isteğinden başka alacak yoktur, biz de O'na teslim olmuşuzdur".** Demirel Özal'a aralarındaki siyasi rekabet yüzünden Başbakan demedi, ona hükümetin başı diye hitap etti. Özal'ın siyasi rakibi Demirel'di. Demirel, Özal'a **"Tapulu arazime gecekondu yaptırmam."** dedi ve Çankaya'dan indirmek için mücadele verdi.

Özal, halk arasında sevilen güler yüzlü, kararlı bir başbakandır. Hükümet icraatlarını televizyonda "**İcraatın İçinden**" programında halkı bilgilendirerek büyük başarı sağlamıştır. Aklımda kalan sözleri; kemer sıkma politikası ve iyice anlaşılması için kullandığı "**açık seçik ifade edeyim"** cümleleridir. Döviz taşımanın ve yabancı sigaranın satışının serbest bırakılması, ihracat patlaması Özal'ın başbakanlık yaptığı dönemde olmuştur. Vergi iadesi almak için çul çaput ne varsa ihraç edilmiştir. O aynı zamanda bir ekonomistti. Türk ekonomisi o dönemde 5,2 oranında büyümüştür.

Körfez savaşındaki düşüncesi destek görseydi Türk Ordusu, Musul ve Kerkük'e girer, Türk topraklarına katardı.

TC. NİN 8.CUMHURBAŞKANI TURGUT ÖZAL

Merhum Özal, 9 Kasım 1989 tarihinde TBBM tarafından 3. tur sonunda 263 oyla seçildi. Celal Bayar'dan sonraki ilk sivil Cumhurbaşkanıdır. TC. nin 8.Cumhurbaşkanı olarak seçilmiştir. Bu seçim sonunda akılda kalan ise **"Alışamadık."** diyen bir kişiye Özal'ın **"Alışırsınız, alışırsınız."** cevabı olmuştur. Her devirde olduğu gibi cumhurbaşkanlığı seçiminde muhalefetin karşı çıkmasına rağmen cumhurbaşkanı seçilmiştir. Özal ilk kez askeri birlikleri spor kıyafetle - şortla- denetlemiş ve medya tarafından eleştirilmişti.

Eski İçişleri Bakanı, Korkut Özal, ağabeyi Turgut Özal ile Başbakan Erdoğan'ın liderlik sırlarını, başucu kitabı yaptıkları **"Hazreti Ali'den Devlet Adamlarına Öğütler"** inden öğrendiğini söyler.

ÖZAL DEMEK "TRANSFORMASYON" DEMEKTİR

Özal, bürokrattı. Dört eğilimi birleştirdi. Halka bütünleştiği için üç seçim kazandı. Ekonomistti, ekonomiyi çok iyi bir şekilde yönetti. Kadrosunda eski siyasetçiler ve tecrübeli insanlar vardı. Özal'ı askerler getirdi. Amerikanvari bir siyasetçiydi. Reformlar konusunda radikal ve devrimciydi. Güler yüzlü, tonton, cesur, kararlı bir kişilikti. Hoşgörü ve dayanışmayı ön planda tutardı. En sevdiği sözcük "**transformasyon"** yani **değişimdi.** Özal hayal etti, risk aldı. Türkiye'yi çağ atlatan reformlara imza attı. Türkiye'nin yönünü Avrupa'ya çevirdi. İtham ve suçlamalara kulak asmadı. Türk insanının kendisine güvenmesini, Türk olmaktan gurur duymasını sağladı. **"Benim iki gömleğim var. Biri bayramlık, diğeri idamlık."** diyerek gözünü hiç bir şeyden esirgemeyen bir siyasetçi ve devlet adamı olduğunu gösterdi.

ÖZAL'IN SON VASİYETİ

Türkistan gezisinden sonra vefat etmiştir. Vefatındaki tartışmalar hala devam etmektedir. Atatürk'ten sonra görev başında vefat eden ikinci cumhurbaşkanıydı. Vasiyeti; **"Beni İstanbul'a defnedin. Kıyamete kadar Fatih Sultan Mehmet'in manevi ruhaniyeti altında bulunmak istiyorum."** olmuştur. Özal'ın cenazesine Türkiye'nin dört bir tarafından büyük katılım oldu. Cenazesinde üç pankart vardı. "**Sivil, demokrat, dindar Cumhurbaşkanı"** kelimeleri onu çok güzel anlatıyordu. Merhum Adnan Menderes'in yanındaki anıt mezarda ebedi istiratgâhında yatmaktadır. Ruhu şad, mekânı Cennet olsun.

Fotoğraf 229: 8.Cumhurbaşkanı Turgut Özal ve kardeşleri

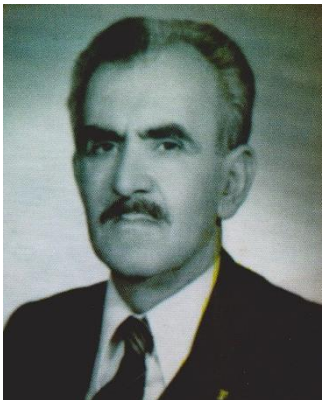

ASIRLIK BİR ÇINAR…

ŞABAN ÖZKARAMETE

07 Temmuz 1927 Kayseri doğumluyum. Babam Karamehmedağazade Ömer Efendi oğlu Ahmet Duran Efendi, annem Gözübüyükzade Remzi Efendi'nin kızı Vuslat Hanım'dır. Ailemiz Kayseri'ye Selçuklu ile beraber gelen Karamehmetliler sülalesindendir. Karamehmetliler, Dervişhan gazilerdendir. Ailemize devlet tarafından tahsis edilen Erkilet'in kuzey doğusunda bulunan Karamehmetli malikânesinden Gavremoğlu vakfiyesinde bahsedilir. Ailemiz Lâle Mahallesi sakinlerindendir. Babaannem Hacı Seyit Mehmet Ağa'nın (Aksebzeci) torunu Latife Hanım'dır. Dedemin annesi Cıngıllızade Hacı Muharrem Ağa'nın kızı Nazende Hanım'dır.

5 yaşında Kayseri Lisesi'nin karşısındaki Hacı Mansur Mektebi'ne kayıtsız olarak gitmeye başladım. Muallimimiz Sait Akbıyık Hoca idi. Benimle beraber kayıtsız olarak Kemal Karamercan, Yavuz Feyzioğlu ve muallimimizin oğlu Osman Akbıyık da okula devam ediyordu. Bu kayıtsız öğrenciliğimiz iki üç ay kadar sürdü.

1934 yılında Kiçikapı da Mete İlkokulu'na başladım. İkinci sınıfa geçtiğimizde okul binası yıkıldığı için mektebimizi Ahmet Paşa'ya taşıdılar. Üçüncü sınıfta da Kurşunlu Camii yanındaki Mimar Sinan Okulu yıkıldığından öğretmenleri ve talebeleri Ahmet Paşa'ya geldiler ve Ahmet Paşa okulumuzun müdürü Mimar Sinan'dan gelen Feyzullah Karakimseli oldu. 1939 senesinde Ahmet Paşa İlkokulu'ndan mezun oldum. Aynı sene sonbaharında Kayseri Lisesi orta kısmına kayıt yaptırdım. Kayseri Lisesi'nden mezuniyetim 1947 senesindedir. Aynı yıl İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne girdim. Sınıf arkadaşlarımdan hemşehrim Abdurrahman Saraçoğlu ve Nevzat Türkten ile beraber Türk Kültür Ocağı'na kaydolduk. Ders saatleri dışında Türk Kültür Ocağının seminer ve konferanslarım takip ederdik. Türk Kültür Ocağı'nda Doçent Nurettin Topçu, Profesör Faruk Timurtaş, Profesör Muharrem Ergin, Fethi Gemuhluoğlu, Ali Hatipoğlu, İstanbul Sanat ve Edebiyat Dergisi sahibi Turgut Atasoy ve daha birçok fikir ve sanat adamı ile tanışmak fırsatı buldum. Türk Kültür Ocağı 1951'de kurulan Türk Milliyetçiler Derneği'ne iltihak etti. Türk Milliyetçiler Derneği'nde Sait Bilgiç, Haluk Karamağaralı, Gökhan Evliyaoğlu, Ergün Göze ve daha birçok arkadaşlarla beraber olduk Hukuk fakültesinde Ali Fuat Başgil, Ebul Ula Mardin, Samim Gönensay, Hıfzı Veldet Velidedeoğlu ve daha birçok kıymetli hocadan feyz aldık. Fakülteye kayıt olduğumun ikinci gününde hemşehrimiz Prof. Dr. Feyzi Feyzioğlu beni çağırdı, çok yakınlık gösterdi ve bu yakınlığı mezun olduğum güne kadar devam ettirdi. Diğer hocalarım ile beraber kendisine minnet ve şükran borçluyum. Hukuk fakültesinde okurken bazı pazar günleri Büyük Doğu Mecmuası müessese müdürü, hemşehrimiz ve akrabam Yüksek Kimya Mühendisi Ömer Karagül, İhsan Gözübüyük, İsmail Alikişioğlu ve Nevzat Türkten ile beraber Necip Fazıl Kısakürek' in Kadıköy Gazhanede'ki evine gider, üstat ile sohbet ederdik.

1951 senesinde babam evimizi ve işimizi Ankara'ya nakletti. Kendisi ile beraber çalışmamı istedi. Bende hukuk fakültesinden sonra babam ile çalışmaya başladım. 1955 senesinde Ankara Adliyesi'nde staja başladım. 1956 senesinde avukatlık ruhsatımı alarak Ankara Barosu'na kayıt oldum ancak hiç avukatlık yapmadım.

1958 de askere gittim ve hizmetimi Ankara Mamak Kimya Eğitim Merkezi'nde tamamlayarak aynı yıl, Avukat Raşit Alemdar'ın kızı Meral Hanım ile evlendim. Eşimde Kayserilidir.

Üç kız evladım var. İkisi mimar biri doktordur.

Çocukluğumdan itibaren kitaplara ve okumaya büyük ilgi duydum ve ticari hayatım devam ederken de mutlaka okumaya özen gösterdim. Son bir kaç yıldır ise aktif olarak ticari hayatı asgari seviyeye indirdim ve ekseriyetle kitaplarımla ve torunlarımla meşgul oluyorum.

ŞABAN ÖZKARAMETE

Kayseri ve Kayseriliyi Ankara da en iyi şekilde temsil eden örnek insan Şaban Özkaramete büyüğümüzü genç nesillere anlatmak, onun örnek tutum ve davranışlarından ders çıkarmak bizlerin görevi olduğuna inanarak şiirlerinden ve hatıralarından örnekler sunduğumuz Erciyes Dergisinin Özel Eki Şaban Özkaramete Özel kitapçığını hazırladık. Bu özel kitapçığımızın Türk Kültür camiasına, hemşerilerine ve gençlerimize büyüğümüzü tanıtmak, Ondan küçük bir hatıra olarak saklanması için hazırlanmıştır.

Kendileri ile birçok ortak noktalarımızın (Kayseriliyiz, ebemiz Binnaz Ebe, ilkokulu Ahmet Paşa, ortaokul ve lise; Kayseri Lisesi, kitap sevgimiz, akrabalığımız, ortak gönül dostlarımız vd. gibi) olduğu Şaban Özkaramete Büyüğümüz; 1960'lı yıllarda Ankara Siteler semtindeki İlgaz Kereste Ticarethanesi'nde, dayım Orman Yüksek Mühendisi Mustafa Fazıl Hisarcıklar ile ziyaretimizde görmüştüm. Daha sonra yine Ankara'da esnaflık yapan küçük dayım Esat Hisarcıklılar ile çeşitli vesilelerle ziyaret etmiştik. İçerisinde bulunduğum ve başkanlığını yaptığım Türk Kültür Derneği (Kayseri Kültür ve Turizm Derneği)'ndeki toplantılarda sosyal hayatımda, kültür çalışmalarımda sık sık isminden övgü ile bahsedilmekteydi.

Kayseri kültürü, sanatı, örf ve âdetlerine bağlı; vefalı, kadirşinas özelliklerinden ders aldığımız, güçlü hafızasına âşık olduğum büyüğümüzdür.

Avukat Nevzat Türkten ağabeyimin arkadaşı ve meslektaşıdır.

1978 yılından bu_ tarafa yayınladığımız Erciyes Dergisinin okuyucusu, destekçisi ve hamilerinden olmuşlardır. Her bayram ve özel günlerde arayarak kutlayan hal-hatır soran nadir kişidir.

Şaban Özkaramete ve İlgaz Kereste Şirketi ve Özkaramete Ailesi olarak, Ankara'daki Kayserili hemşerilerimizin kurduğu; Kayseri İli Yardım Derneği Genel Merkezi vasıtasıyla ihtiyaç sahibi Kayserili öğrencilere burs verenlerin başında gelmektedirler. Hayırseverlikleri, öğrencilere sağladıkları burslar yanında en son olarak Kayseri'deki vakıf üniversitesi olan Nuh Naci Yazgan Üniversitesinin kampusu içerisine; 320 m2 alana sahip olan 3 katlı ve 12 daireli öğretim üyesi lojmanının yapımını kardeşi Atilla Özkaramete'nin 14.06.2012 tarihinde imzaladığı protokolle üstlenmiş olup, binasının yapımı tamamlanmıştır.

Yıllarca Kayseri dışında, Ankara'da yaşamasına rağmen Kayseri ile hiçbir zaman ilgi ve alaka ve irtibatını kesmemesi yönüyle de örnek bir insandır.

Kendisine ve ailesine mutlu, huzurlu, sağlıklı, başarılı ve hayırlı ömürler diliyorum. Selam, sevgi ve saygılarımla...[45]

GÜNÜMÜZDE "AYAKLI KÜTÜPHANELER" VE ŞABAN ÖZKARAMETE

Çevremdeki iş, sanat, siyaset ve devlet adamları arasında, en çok kitap okuyan irfan sahibi iki şahsiyet tanıyorum. Bunlardan biri, 1960 ihtilâlinden hemen sonra, üstün bir dirayet ve liyakatla, iki yıl Kayseri Valiliği yapan ve daha sonra Turizm Bakanlığı Müsteşarı olan merhum Sedat Tolga, diğeri de Kayserili mümtaz iş adamlarımızdan Şaban Özkaramete'dir.

Sohbetlerinden son derece haz ve feyz aldığım bu iki müstesna şahsiyet, kendileriyle her görüşmemizde, mutlaka o günlerde yeni çıkan kitaplardan bahseder ve edindikleri bilgi ve intibalarını, üşenmeden, büyük bir zevkle anlatırlardı... O yıllarda piyasaya henüz çıkmış kitapları nasıl takip ve elde ettiklerine, ne zaman ve nasıl okuyabildiklerine gıpta ile hayret ederdim.

[45] Alim Gerçel, Erciyes Dergisi, Kültür Yayınları, 2016, s.5.

Onlardan halen Ankara'da yaşayan Şaban Özkaramete, kitaba olan merak ve alışkanlığını, aynı istek ve titizlikle sürdürmektedir... Diyebilirim ki, özel kitaplığımdaki, Osmanlı tarihi ve Millî Mücadele dönemi ile ilgili kitapların birçoğunu, bana Şaban Ağabey ya tavsiye etmiş, ya da bizzat imzalayarak lütfetmiştir.

Elimden bırakamadığım "Ayaklı Kütüphaneler" isimli kitabının takdim yazısında, değerli araştırmacı yazar Dursun Gürlek diyor ki;

"...Güçlü bir hafızanın, keskin bir zekânın, olağanüstü bir gayretin, akıllara durgunluk verecek bir okuma aşkının ve şevkinin ortaya çıkardığı seçkin simalara, dört başı mamur ilim adamlarına biz, "allâme", "canlı kitap", "ayaklı kütüphane" gibi isimler ve unvanlar veriyoruz.

İslâm tarihi dikkatli bir gözle incelenirse böyle mütebahhir âlimlerin, koca koca kütüphaneleri kafalarında taşıyan ilim ve irfan adamlarının, kültür dünyaları okyanuslar kadar engin, hazineler kadar zengin hocaların, bilginlerin, büyük bir yekûn tuttuğunu görürüz..."

İşte, günümüzde böylesine "Ayaklı Kütüphane" diyebileceğimiz bilge ve âbide şahsiyetlerden birinin de, Şaban Özkaramete olduğunu, hiç tereddütsüz ifade etmek istiyorum.

1927 yılında Kayseri'de doğan Şaban Özkaramete, ilkokula, o zaman Kiçikapı semtindeki kilisenin müştemilâtında hizmet veren ve sonradan Ahmet Paşa İlkokulu ile birleştirilen "Mete Mektebi"nde başladı. Kayseri Lisesi'nden sonra, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. Avukatlık stajını Ankara Adliyesi'nde yaptı... Buna rağmen, fiilen avukatlık yapmayan Özkaramete, 1950 yılından beri Ankara - Siteler'de kerestecilik ticareti ile uğraşmaktadır.

Lise çağlarından itibaren, sosyal ve kültürel faaliyetlerin içinde bulunan Özkaramete, yıllardan beri, gerek şahsen, gerekse merkezi Ankara'da bulunan Kayseri İli Yardım Derneği aracılığı ile fakir durumda olan yüzlerce yükseköğrenim öğrencisine, karşılıksız burs vermektedir. Ayrıca, Kayseri ve Ankara'daki birçok sosyal, ilmî ve kültürel etkinliklere de, maddî ve manevî yönden geniş katkı sağlamaktadır.

Nadide eserlerle müzeyyen çok zengin bir özel kütüphaneye sahip olup, Kayseri ile ilgili olarak kaleme aldığı, tarihî ve sosyal konuları ihtiva eden anekdotları, kitap halinde yayınlamanın hazırlığını sürdürmektedir. Kayseri'nin dünü - bugünü ve tarihine son derece vakıf olması dolayısıyla, 2002 yılında Kültür Bakanlığı Yayınları arasında yer alan "Kayseri Ansiklopedisi"ni hazırladığımız sıralarda, görüşlerinden son derece yararlandığımı, burada şükranla belirtmek istiyorum. Fakat nasıl olup da, ansiklopedinin o ilk baskısında, kendisine yer vermemiş olmamızın derin üzüntüsü ve ezikliği içinde bulunuyorum...

Bu vesile ile yine hemen tebarüz ettirmek isterim ki, aradan geçen 15 yıla yakın süre içindeki gelişmelerle, ansiklopedideki güncelleştirme ve noksanlıklarla birlikte, elbette başarılı bir iş adamı ve örnek bir Kayserili olarak, kendisi tamamlanmakta olan yeni baskıda geniş şekilde yerini bulacaktır...

Yarım asrı geçen süreden beri uzakta olmasına ve hiçbir suretle siyasî ve şahsi ihtirasının bulunmamasına rağmen, doğum yeri olan Kayseri'deki siyasî ve aktüel konuları, Ankara'dan nerdeyse günü-gününe takip ettiğine, çeşitli konularda ilgili ve ileri gelen şahsiyetlerle, garazsız- ivazsız istişarelerde bulunduğuna yakından şahit olmaktayız.

Aynı zamanda "okumuş Kayserili bir iş adamı" olarak, müşterilerinin ve hemşehrilerinin engin bir güven ve teveccühüne mazhar olan Şaban Ozkaramete, ailesinden tevarüs eden edep, ahlâk, şefkat, nezaket ve tevazuu ile de, gerçekten örnek alınacak bir şahsiyet olarak temayüz etmiştir.,

Bu üstün meziyet ve hasletlerin icabı olmalıdır ki, büyük küçük demeden, hemen bütün tanıdıklarını, bayram ve özel günlerde mutlaka arayıp, hal - hatır sorarak, tebrik ve iyi temennilerini sunmayı asla ihmal etmediği bilinmektedir.

Beni veya bizi tanımayanlar arasından, samimiyeti mutlak olan bu görüş ve düşüncelerimizi, bir riya ve tabasbus olarak yorumlayanlar çıkabilir... Oysa onunla

aramızdaki sevgi ve saygıya dayanan hususatın, öylesine basitliklere tevessül edilmesine hiç tahammül ve ihtiyacı yoktur ve olamaz...

Sanat ve kültür alanında kendilerini rehber edindiğim ve örnek almaya çalıştığım bir kısım muhterem zevatın önde gelenlerinden biri olarak, Şaban Özkaramete Ağabeyimize, sağlıklı ve huzurlu nice yıllar temennisiyle gönülden saygılar sunuyorum[46]...

ANILARIMDA ÖZKARAMETE

Ben 1948 yılının Ocak ayında Kayseri'de Lâle Mahallesi'ndeki evimizde doğmuşum, daha sonra başka mahallelerde de oturmamıza rağmen ailemiz için belki de nüfusa kayıtlı olduğumuz mahallemiz diye Lâle Mahallesi ayrı bir değer taşır. O mahalleden hatırladığım ve büyüklerimden duyduklarıma göre mahallemizin muhtarı Pamuk Usta idi. (Soyadı Pamuk idi, sanayide tamircilik yapardı, Pambuk Usta diye anılırdı.) Yan binada babamın amcası Mücellit Ömer Bakır ve ailesi otururdu. Sokağımızda karşı komşumuz Vuslat Hanım Teyzeler vardı, Çanakçıoğlu Hoca ailesi, Şapçı ailesi... Komşularımız idi. Bütün bunları niye anlatıyorum derseniz Ankara'ya yerleşip Kayseri İli Yardım Derneği'ne önce yönetici sonra da genel başkan olunca derneğimiz vasıtasıyla ihtiyaç sahibi öğrencilere burs veren hemşerilerimizi tanımaya başladım ve bu işe öncülük eden ailelerden birinin de Özkaramete ailesi olduğunu büyük bir memnuniyetle öğrendim. Evet, Kayseri Lâle Mahallesi'ndeki karşı komşumuz rahmetli Vuslat Hanım teyzemizin oğulları Sayın Şaban, (rahmetli) Kemal ve Atilla Özkaramete derneğimizin ihtiyaç sahiplerine ve öğrencilere yardımcı olabilmesinin en önemli destekçileri idi. Rahmetli Kemal Ağabey ile pek münasebetimiz ve muhabbetimiz olamadan onu kaybettik. Allah rahmet eylesin nur içinde yatsın.

Atilla Ağabey ile de abi kardeş ilişkisi içinde sık sık bir araya gelir sohbet ederiz, ailesinin bütün özelliklerini taşıdığı için iletişimde hiçbir zorluk yaşamayız, sağ olsun var olsun.

Şaban Özkaramete Ağabeyim için yazabileceğim çok çok şeyler var ama özetlemem gerekirse 'Mükemmel bir Kayserili, insan olarak, tüccar olarak, ailenin büyüğü olarak, hemşehri olarak nasıl olmalı?' derseniz ben SayınŞaban Özkarameteağabeyim gibi olmalı derim.

Bizim gibi yardım yapan dernek işleri ile amatörce uğraşanlar bilir, işimizin en zor yanı birilerinden başka birileri için yardım talep etmektir. Gittiğiniz yerde bazen öyle şeylerle karşılaşırsınız ki yaptığınız işe lanet eder,o anda o işi bırakmak istersiniz. Ancak Şaban Özkaramete Ağabey gibi kimselere giderseniz oradan çıkarken o kadar mutlu olursunuz ki o dernekte görev aldığınız için gurur duyar, yüzyıl daha o işi yapmak istersiniz. Yapacağı yardımı kimseyi rencide etmeden ve sizi istemek zorunda bırakmadan yapmak Şaban Ağabey'in ve ailesinin en önemli özelliğidir.

Yardımseverliği ile ilgili bir anımı anlatmadan geçemeyeceğim, Kayseri Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Mustafa Özhamurkâr Ankara'ya geldi ve kurdukları üniversiteye bağış yapabilecek hemşerilerimizi ziyaret etmek istediğini söyledi. Randevu alıp Mustafa Özhamurkâr ve Mehmet Beğendik ağabeylerle birlikte Şaban ağabeyi ziyaret ettik. Her zamanki nezaketi ile bu yardımları aile olarak yaptıklarını, itiraz etmeyeceklerini zannettiğini ama yine de önce aile içinde bunu konuşmaları gerektiğini söyledi ve tabii aileden çıkan karar gereği Nuh Naci Yazgan Üniversitesi'ne bir bina yapma lütfunu gösterdiler.

Şaban Ağabey sağlığı ile ilgili bir sorunu olmadığı sürece derneğimizin her genel kuruluna ve etkinliğine katılma, hemşeri ve dostları ile bir arada olma nezaketini hiç ihmal etmedi ve benim en takdir ettiğim ve özendiğim özelliği ise bir ölüm haberini aldığı zaman,

[46] Abdullah Satoğlu, Erciyes Dergisi Kültür Yayınları, 2016, s.6-7.

tanısın tanımasın hiçbir cenazeyi kaçırmamasıdır. Bir de öğrencilere burs verirken müracaat edenlerin dosyalarını tek tek inceler; nüfusu Lâle Mahallesi'nden olanlara ve soyadını bildiklerine özel ilgi gösterir en çokta onlara yardım edebilmeyi arzu eder.

Yukarıda dediğim gibi mükemmel Kayserilinin tarifi ve özellikleri Sayın Şaban Özkaramete'dir. Eski mahallelimiz olması dışında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi mezunudur. Yakın akrabam rahmetli Fevzi Bakır da aynı fakülteden mezun ve arkadaşı idi, ben de İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi mezunuyum. Aynı binanın iki koridorunda okumanın verdiği bir yakınlık da var aramızda, o konuda da hoş sohbetlerimiz olur zaman zaman.

Şaban Ağabey'i tanımaktan onunla birçok konuyu paylaşmaktan, derneğimiz vasıtasıyla birlikte bir şeyler başarabilmekten son derece gururluyum.

Allah'tan ona sağlıklı ömürler diliyorum, Allah ailesinin ve bizim başımızdan almasın güzel ve mutlu günler yaşamaya devam etsin inşallah[47].

ASIRLIK BİR ÇINAR…

Şaban Özkaramete, büyüğümüz, abimiz... Merhum Ahmet Duran Özkaremete'nin en büyük çocuğu... Neredeyse, "asırlık çınar"... Doksanı devirdi...l950'lerin başında İstanbul Hukuk'u bitirmiş... Nevzat abimiz (Türkten) ile hem yaşdaş ve hem de okul arkadaşı... Hep "sağ kesimde" eyleşmiş... Necip Fazıl, Nurettin Topçu gibi sağın önemli isimlerini yakından tanımış. Fethi Gemuhluoğlu ile tanışlığını da bir yazım üzerine bana intikal ettirmişti...

Şaban Abi, sanırım hiç avukatlık mesleğini icra etmedi... Baba mesleği kereste, sunta vs. işleri ile uğraştı... İş yerleri halen Ankara Siteler' de... Şuanda kendisini emekli etti. Ankara Oran'da, Oranpark Sitesi'nde hayatını sürdürüyor, anılan ile meşgul. Benim gibi arayıp soranlara o engin bilgi ve kültürü ile yanıt veriyor; yardımcı oluyor.

Şaban Abi'nin, bu yaşına rağmen müthiş bir hafızası var... Bu denli hafızaya çok az rastlanır. Çok temiz ve duru... Tabii, zekâya da sahip, çok zeki bir insan... Olayları, kişileri, aileleri yaşıyormuş gibi anlatıyor. Şahsen ben çok yararlandım. Umarım, hakkını helal eder.

"Eder!", diyorum zira Şaban Abi, görebildiğim kadarıyla çok inançlı birisi; hak ve hukuk dendi mi onun içi akan sular durur... Sılayı rahim onun için vazgeçilmez doğrulardan. Arar sorar. Rahmetli babaları Hacı Duran amca da öyleydi...

Duran Amca Ankara'ya yerleştikten sonra; sanırım, 1950'lerin başı olacak, mahalle komşularını hep hatırlar; ölüsünde, dirisinde; düğününde, derneğinde, gerekli ikramı yapardı. Kendisi ulaşamazsa bile, damadı Ömer Cavcav'a bunu havale ederdi... Yetimleri giydirir, açları doyururdu.Zekâtını, kuruşuna kadar hesaplattırırdı. Bunların bizzat şahidi olduğum için yazıyorum. Duyduklarım ise, inanılır gibi değil. Çok cömert ve çok hatırnaz insandı...

Mesela, yaptığı hayır ve hasenatın gizli kalmasına, isminin zikredilmemesine çok önem özen gösterirdi... Aile, son yıllarda Nuh Naci Yazgan Üniversitesi yerleşkesine, on iki daireli bir öğretim üyesi lojmanı yaptırttı anneleri ve babaları adına. Biliyorum, Duran Amca'nın vasiyetine uyup uymamakta tereddüt gösterdiler... Naçar kaldılar, anne Vuslat Teyze ile babalarının da adını verdiler...

Özkarameteler, çok geniş bir aile... On kuşak köklerini biliyorlar... Silahşor Hacı Ali Ağa ya da diğer ismi ile Tokat Voyvodası (Vali) Alaattin Paşa dip dedeleri oluyor... Karamehmetağazadeler olarak da bilinirler. Alaattin Paşa, aynı zamanda ehl-i tarik birisi... "Behçet Efendi'ye intisap etmiş!"Mezar-ı Tokat'ta.

19. yy başlarında, ordu Tuna boylarına sefere çıkarken Kayseri'den beş bin asker istemişler... On aileden, aile başına beş yüz asker teslim edilmiş. Başlarına da Hacı Ali Ağa geçmiş, yardımcısı da kardeşi Ömer Ağa olmuş... Daha sonra Hacı Ali Ağa'yı Belgrat

[47] Ali Ulvi Bakır, Erciyes Dergisi Kültür Yayınları, 2016, s.8-9.

muhafızı; Bağdat, Diyarbakır ve Kayseri Valisi olarak görüyoruz... Sonunda da Tokat'ta görev almış. Orada da vefat etmiş.

Dedim ya aile çok geniş. Kız ve erkek tarafından Gözübüyüklere, Cıngıllıoğullara, Aksebzeciler, Mullaoğulları, Yeğenoğulları, Alemdarlara (Raşit), Fazlıoğullarına (Ömer), Cavcavlara (Bekir), Akkaşoğullar (Osman); bir yandan da Bayraktarlara (İzzet), Gündeşler, Süerler, Büyüksaraçlar, Cündoğlulara vs. isimlerini şimdi tek tek sayamayacağım çocukları ve yeğenleri çok iyi tahsil yaptılar... Bunlar da örnek insanlar... Eminim Şaban Abi bu durumdan çok mutludur... Okumayı, yazmayı seven birisinden de bu beklenir...

Gerçekten Şaban Abi, bir "yitik" ya da "kıymetini" bilemediklerimizden... Hep şunu dedim; Şaban abiyi, başkalarını bilmem ama ben çok geç fark ettim... Aslında, yarım asırdır biliyordum ama değerini bir kaç yıl öncesi anladım. Azami istifadeye çalıştım... Anlattıklarından çok not aldım. Bazılarını yazılarımda vermeye çalıştım; bazılarını da izni olmadığı için vermedim. Vaktine havale ettim.

Sanırım aile, Lale Mahallesi'nden (Şimdi, Tacettin Veli) sakinlerinden; Eşek Meydanı'ndaki bağları halen durur. Ama göçmüyorlar. Küçük kardeş Kemal'i erken kaybettik; bir eniştesi Osman Abi ve onun eşini de... Hayatta kardeşleri Saniye (Cavcav) ve Eczacı Atilla kaldı... Ne diyelim, Allah onlara sağlık dolu bir ömür nasip etsin...

İşte böyle Şaban Abi... Ömür dediğin ne ki, göz açıp kapanıncaya kadar... Bir nefeslik saltanat... Hep söylediğin gibi:"Allah imandan ayırmasın!"

Bana karşı -ki evladı yerindeyim- saygıda hiç kusur etmedi... Ya "Kadir Bey!" dedi ya da "kardeşim". Demem o ki; "nesli münkariz" birisi... Emin birisi... Zor gelir. Umarım, Kayseri Büyükşehir Belediyesi, Şaban Abi'yi "kayda" alır... Hem de gecikmeden... Aslında, bir belgesel dahi yapılabilir...

Zor gelir birisi, bir gitti mi bir daha gelmez... Bildikleri, gördükleri ve duydukları da kendisi ile gider... Mesela muhteşem bir kitaplığı var. Arşivindeki, bilgi ve belgeler de umarım aile değerlendirir. Yoksa mesela Nuh Naci Yazgan Üniversitesi'ne bağışlasınlar. Hiç olmasa, bilginin "kefareti" ya da "zekâtı" böylece ödenmiş olur, ismi de sonsuza dek kalır...

Şaban Abi, "değerli kardeşinden!" bu kadar... Daha fazlasından rahatsız olacağın için nokta koyuyorum... Zira "benlik" duygusunu sevmezsin... Sağlıklı ömür ve "hüsnü hatime" niyaz ediyorum... Dualarını esirgeme[48]...

KARA MEHMED AĞAZÂDE ŞABAN ÖZKARAMETE AĞABEY

Onu dört yıl önce bir arkadaşın aracılığı ile tanımıştım. Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nde iken başlatmış bulunduğum, Kayserili, yetmiş yaş üzerindeki siyasetçiler, iş adamları, milletvekilleri ve belediye başkanları gibi şehre hizmetleri geçmiş önemli kişilerle yapmış olduğum, hayat hikâyeleri ve Kayseri ile ilgili hatıralarını ihtiva eden röportajlara Şaban ÖZKARAMETE Ağabey'i de dâhil etmem tavsiye edilmişti. O zamana kadar onun hakkında hiçbir malumatım bulunmuyordu. Onunla hem tanışmak ve hem de hatıralarım tespit etmek üzere Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nden çekim ekibi ve tanıştıracak arkadaşla birlikte Ankara'da kalmakta olduğu evine gittik.

Şaban Ağabey seksenin üzerindeki yaşında, tebelleş olan hastalıkları ile uğraştığı için artık evinden pek dışarı çıkamıyordu. Kütüphane gibi olan evinde saygıdeğer hanımı ile yaşıyordu. Gözleri de artık görmekte zorluk çektiğinden çok sevdiği kitapları okuyamıyor, bilgisayarını kullanmakta zorluk çekiyordu. Onun bu durumuna çok üzülmüştüm.

Şaban Ağabey, hukuk tahsili yapmıştı. Fakülteden Nevzat Türkten Ağabey'in arkadaşı idi. Ancak o ticaretle uğraşmayı tercih etmiş, Ankara'ya yerleşip burada kerestecilik ve mobilyacılık yapmaya başlamıştı. Ancak o lise çağlarından itibaren kitaplarla meşgul olmaya

[48] Kadir Dayıoğlu,, Erciyes Dergisi Kültür Yayınları, 2016, s.10-11.

başlayıp kültürünü geliştirmişti. İleri yaşlarda artık genel kültürde belli bir mesafe kat etmiş, tarih, edebiyat ve dini konular da nerde ise uzmanları kadar kendisini geliştirmişti. Benim branşım olan tarihi konularda, okuduğu kitaplardan bahsettikçe şaşkınlığım artıyordu. Benim konumda bende olmayan bir kısım kitapları bana göndermek zahmetinde bulundu, bu konuda beni mahcup ediyordu. Bu mahcubiyetimi azaltmak için bende ona çevremizde yayınlanan, onun haber aldığı kitapları gönderiyordum. Hayret edilecek şekilde matbuatı takip ediyor, belediyelere kadar yeni çıkan kitapları öğreniyor, temin edebildiklerinden bana da gönderiyordu.

Şaban Ağabey, kalp sıkıntısı sebebi ile fazla konuşamamasına rağmen telefonlaşmalarımız bayağı uzun sürüyor, bilhassa Kayseri tarihi, kültürü, yetiştirdiği şahıslar ve bağ hayatı gibi konularda uzun uzun sohbet ediyorduk. Bir sohbetimizde kafasına takılanı tekrar tekrar telefon açarak yeniden ele alıyor ve enine boyuna konuşuyorduk. Yazar çizer erbabından Nevzat Ağabey, Ahmet Emin Güven gibi müşterek dostlarımız bulunuyordu. Yaptığım röportajda da görüleceği üzere (henüz bu röportajlar maalesef Belediye tarafından yayınlanamadı) lise hayatında ki ve üniversitedeki hocaları olan değerli insanlardan birçok hatıra nakletmişti. Kendi ailesinden de zaten ilim adamı, hukukçu bulunmakta idi. Karamete soyadını almış olsalar dahi kendileri Kayseri'nin yerli eşrafından Kara Mehmet Ağa-zadelerden idi ve birçok ilim adamı yetiştirmiş Gözübüyükzadelere akraba idi.

Ben Kayseri'nin kültürlü, gelmişi ve geçmişi yetiştirdiği önemli kişiler hakkında kendisinden çok istifade etmiş bulunuyorum. Keşke sağlığı yerinde olsa da Kayseri'yi onunla dolaşabilse idik. Tabii onunla çok eskiden tanışmamışlığımız büyük bir talihsizlik.

Şaban Ağabey'e bundan sonra da uzun ve sağlıklı ömürler dilerim. Ondan istifade edeceğimiz daha çok şeyler bulunmakta. Allah vergisi olan bu yaşındaki hafızasını Cenab-ı Hâk muhafaza buyursun. Âmin[49].

Mustafa Parlak

Kayseri Lisesi'ne fizik öğretmeni ve müdür yardımcısı olarak atandığımda ilk tanıştığım arkadaşlarımdan idi. Düşüncelerimiz, çalışma alanlarımız, okulumuzla ilgili yapmak istediklerimiz birbirleriyle örtüşüyordu. Mustafa Bey ''Aşağı bodrumlarda, merdiven altlarında Osmanlı Dönemi'nden, Cumhuriyet'in ilk yıllarından kalma müfredattan kalktığı için kullanılmayan onlarca, yüzlerce; fizik, kimya, biyoloji laboratuvarlarına ait eğitim malzemesi var. Bunları çürümekten, yok olmaktan kurtarıp gelecek nesillere kazandırmak için bir müze kurmak istiyorum. Müdür Bey (Mehmet Bediz) ile konuştum:*" Yusuf Bey, sen böyle bir zahmeti göze aldıktan sonra müze yeri olarak istediğin sınıf emrine amade.*" dedi. "*2. Kattaki müdür odasının karşısındaki büyük sınıfı seçtim, oraya kuracağım''* dedim. *''İyi düşünmüşsünüz, çok güzel bir hizmet olur. Ben de sana yardımcı olmaya hazırım''* demişti. Şimdiki Kayseri Lisesi Milli Mücadele Müzesi'nin temelini teşkil eden,14 Ekim Atatürk Müzesi'ni kurarken büyük yardımını görmüştüm. Ayrıca Kayseri Lisesi dergisini çıkardığımda makaleleri, araştırma yazıları ile destek olmuştu. Benim gibi, mezun olduğu okulunda çalışma şansına sahip, okuluna faydalı olma gayretinde olan arkadaşlarımızdan idi.

Edebiyat Araştırmacısı, Dilbilimci. 9 Eylül 1943, Talas / Kayseri doğumlu. Mehmet Âlî Yabgu, Seyit Akçakayalıgil ve Bekir Beyaztaşlı adlarını da kullandı. İlköğrenimini doğduğu ilçenin Merkez ilkokulunda, ortaöğrenimini Kayseri Lisesinde, yüksek-öğrenimini Atatürk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde tamamladı. Aynı

[49] Mehmet Çayırdağ, Erciyes Dergisi Kültür Yayınları, 2016, s.12-13 .

Üniversite'nin Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yüksek lisans ve doktora çalışmalarını tamamladı. Meslek hayatına Kayseri Kız Meslek Lisesi'nde (1971) başladı. Erciyes Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı ile Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği bölümlerinde, Kayseri Yüksek İslâm Enstitüsü'nde (1977-81), Kayseri Lisesi'nde (10.08-1978-06.04.1988), Erciyes Üniversitesi İşletme Fakültesi'nde (1981-85), Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümlerinde (1997-99) görev yaptı. Kayseri Lisesi'nde görev yaparken diğer okullarda dışarıdan derslere girerdi.

Yazılarını: Anasam, Berceste, Cumhuriyet'in 80. Yılına Kayseri Armağanı, Erciyes, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü dergisi, Gevher Nesibe, Gülnihal, Gültepe, İrem, Kayseri Aydınlar Ocağı bülteni, Kayseri İl yıllığı, Kayseri Lisesi dergisi, Kayseri Lisesi yıllığı, Kayseri Sanayi Odası dergisi, Kültür ve San'at dergisi, Littera, Mefkûre, Millî Folklor, Millî Kültür, Öğretmenler Armağanı, Öğretmenler Yıllığı, Şahika, Tol, Türk Edebiyatı adlı dergiler ile Bize Göre Gazete, Büyük Kayseri Gazetesi, Kayseri Haber, Tomurcuk, Türk Ocağı, Yeni Kayseri, Yeni Türkeli gazetelerinde ve Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'nde yayımladı. Kayseri Lisesi dergisinin müdavim yazarlarından idi. 1987'de Kayseri Gazeteciler Cemiyetinin inceleme dalında başarı ödülünü kazandı. Bundan başka ödüller de aldı. İLESAM ve Kayseri Türk Ocağı üyesidir.

Hakkında çok şeyler söylendi, yazıldı ancak bir tanesinden; Öğrencilerinden Osman Gerçek'in Kayseri Gündem Gazetesi'nde yayınlanan makalesinden alıntılar yapacağım:

"*Mustafa Parlak hocamla 1980'li yıllarda iki yıl Kayseri Lisesi'nde akabinde de 3 yıl Erciyes Üniversitesi İİBF İşletme Fakültesi'nde hoca-talebe olarak yollarımız kesişti. Yani hem lisede hem de üniversite de edebiyat ve Türkçe dersimizi Mustafa Parlak Hocam'dan aldım.*

Tertibi, düzeni ve beyefendi kişiliği ile dışarıya karşı çok soğuk ve sert gözükse de iç dünyasında çok hassas ve sempatik kişiliğiyle hafızalarda yer eden biri. Her zaman traşlı ve takım elbiseli olarak zihnimize nakşeden hocalarımızdan olup, derslerinde boş söz ve laubaliliğe yer vermeyen çok dakik birisiydi.

Üretken, araştırmacı ve kültürel değer üretmeye aşina bir hocamızdı. Lise yıllarımızda bile bizleri araştırmaya sevk ederdi. "Halı Manileri" kitabı Kayseri Büyükşehir Belediyesi Yayınları'ndan 2000'li yıllarda çıktı ama 'Kayseri Âşıkları' derlemesinin akıbetini ben de bilmiyorum. Hocamızın, kültür ve sanatla ilgili, Kayseri edebiyat ve basın dünyasıyla ilgili sayısız derleme ve araştırmaları olduğunu biliyorum.

Maalesef çoğu araştırmaları kitaplaştırılamamış, bilgisayar ortamında muhafaza edilmeye çalışılıyordu. Zaman zaman karşılaştığımızda, araştırmalarından bahseder, sponsor bulup kitaplaştıramadığından dert yanar, hatta bazı araştırmalarının bilgisayarından veya odasından çalındığından, kopyalandığından bahsederdi. Gerçek mi evham mı bilinmez ama bu tür hadiseler hocayı epeyce sinirlendirmişe benziyordu.

08.08.2022 tarihinde vefat haberini duyduğumuz değerli hocamıza Allah rahmet eylesin, nur içinde yatsın. Kent kültür dünyasına kattığı eser ve çalışmaları, belki önümüzdeki günlerde yakınlarınca yayınlanıp kültür dünyasına kazandırılacak eserleriyle değeri daha da anlaşılacak. Hocamızın mekânı Cennet olsun."

ESERLERİ:

ARAŞTIRMA-İNCELEME: Roman ve Hikâye Tahlilleri I-II (1997), Sadri E. Ertem'in Roman ve Hikâyelerinin Tahlili (1997), Sadri E. Ertem'in Hikâyelerinin Tahlili (2001), Sadri E. Ertem'in Romanlarının Tahlili (2002), Sadri E. Ertem'in Romanlarının Tahlili (gen. 2. bas. 2003), Çağdaş Türk Şiirinden Tahliller (2004), Türk Edebiyatında Soyadlar Sözlüğü, Edebiyatımızda Mahlâs ve Müstear Adlar Sözlüğü, Galip Efendi Divanı.

DERLEME: Kayseri Halı Manileri (2004), Kayseri Ağzında Manzum Atasözleri ve Deyimler.

MONOGRAFİ: Sekizinci Şehirden (Kayseri) Portreler, Kayseri Bibliyografyası (Kitap, Tez, Makaleler).

AKTARMA: Usta Yahut Çırak (Agâh Efendi'nin oyununu Osmanlıcadan Latin harflerine çeviri).

KAYNAK: Şevket Beysanoğlu / Diyarbakırlı Fikir ve Sanat Adamları (c. 3, 1997, s. 483), Gazeteciye Tek Kurşunla İnfaz (Hürriyet, 20.8.2004), İhsan Işık / Resimli ve Metin Örnekli Türkiye Edebiyatçılar ve Kültür Adamları Ansiklopedisi (2. bas., 2009).Kayseri Gündem 15.08.2022

Fotoğraf 230 Kayseri Ticaret Odası yayınları arasındayayınlananeserlerinden birisi

EĞİTİMCİ YÜKSEL POYRAZ

Hayat garip tesadüflerle dolu. Bazen de çok acımasız. Saygı duyduğunuz, sevdiğiniz bir dostunuzun vefatını çok sonraları duyuruyor size. Onun son yolculuğunda bile yanında bulundurmuyor.

Üzülüyorsunuz. Çok üzülüyorsunuz.

Yüksel Poyraz Hocayı, o Kayseri Lisesi'nde öğretmenlik yaptığı zamanlardan tanırdım. Çok gençti ve henüz evlenmemiş, çoluk çocuğa karışmamıştı. Dostluğumuz o yıllarda başlamıştı. Ara sıra Kayseri Sanatçılar Derneği'ne gelir sohbet ederdik. O yıllardan beri sever saygı duyardım. Sohbeti o kadar hoştu ki adeta bir paratoner gibi çekerdi sizi. Tam bir saf, temiz Anadolu çocuğuydu. Sıcaktı, dürüsttü ve bazıları gibi kasık, kasım kasılan tiplerden değildi. Hani denir ya toprak gibi tevazu sahibiydi sevgili dost Yüksel Poyraz.

Hayat mücadelesi olmalı ki uzun yıllar görüşmek imkânı olmadı. Ama kendisinden bir şekilde haber alabiliyordum. Bu haberlerin en güzeli de bir gün onun evlendiğini duymam olmuştu. Üstelik bir zamanlar aynı kamu iş yerinde birlikte çalıştığımız, babalarımızın da aynı Devlet Demir Yolları'nda mesai arkadaşı olduğu ve Kayseri Sanatçılar Derneği'nin bir üyesi olan Ressam Azime Demir Hanımefendi ile hayatını birleştirmiş olmasıydı.

Yüksel Poyraz Hoca'dan bir başka haber kaynağım da onun arabasını tamire götürdüğü kaportacı Zabit Karaimam olmuştu. Zabit Karaimam benim küçük kayınbiraderimdi. Ne yazık ki Yüksel Hoca gibi onu da kaybettik. Sevgili Zabit 2009 Ramazan Ayı'nda henüz 40 yaşında hayata gözlerini kapadı.

Uzun yıllar geçti aradan. Herkes gibi aynı kentte yaşadığımız halde bu saygıdeğer aile ile görüşme imkânımız olmadı.

Kadere bakın ki bir gün de tesadüfen, 2009 Kasım ayında Kız Teknik Meslek Lisesi'nde yapılan bir törende onun yaklaşık 1 yıl önce geçirdiği bir kaza sonucu iki çocuğu ile birlikte vefat ettiğini duydum.

Bu haberi veren Feridun Cıngıllı İlköğretim Okulu Müdürü Selahattin Murat Bey'in hüzün dolu gözlerine bakakaldım sadece.

İşte hepsi o kadar. Çaresizliğin, hayatın bir yerde boş olduğunun adı bu olmalıydı.

Yüksel Poyraz, 1950 Yılında Sivas, Gürün İlçesi Kındıralık Köyü'nde doğar. Babasının adı Raif, annesinin adı Hatun'dur. Kendisinden başka beş kardeşi daha vardır. Babası geçimlerini köyde çiftçilikle sağlamaya çalışır. İlköğrenimini Gürün Cumhuriyet ilkokulu'nda 2. 7. 1959 yılında okur.

Ortaokulu ise 1965 yılında Karabük Demir Çelik Lisesi orta kısmında bitirir.

Sevgili Yüksel Hoca hem tahsiline devam eder hem de bir ara Orta Anadolu Fabrikası'nda 1969-1973 Yılları arasında ambar memuru olarak çalışır. Hangi yıl bilemiyorum Kayseri Millet Caddesi'nde arkadaşlarıyla bir giyim mağazası açar. Ancak mağaza bir yangın sonucu kapanır.

Kayseri'ye gelir ve Kayseri Akşam Lisesi'nden 06.06.1974 tarihinde mezun olur. Onun okuma isteği çok fazladır. Üniversite sınavlarında Gazi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde okumaya hak kazanır. Buradan 26.02.1979 yılında mezun olur ancak onun okuma bir başka yerde yüksek tahsil yapma arzusu hala sönmez. Bu defa Orta Doğu Üniversitesi Amme İdaresi Bölümüne kayıt yaptırır ve buradan da başarılı bir şekilde mezun olur.

Rahmetli dostum Yüksel Poyraz, 1979 Yılında Kayseri Lisesi Edebiyat Öğretmeni olarak göreve başlar. 1 yıl sonra aynı okulda müdür yardımcısı olur. Bundan sonra kendisini o zamanlar var olan Akşam Lisesi başmuavinliği'ne atarlar.

Yüksel Poyraz Hoca, 1984 yılında Yozgat Akdağmadeni Bozüyük Ortaokulu müdürlüğüne tayin olur. İki yıl orada görev yapar ve 1986 yılında yeniden Kayseri'ye dönerek Argıncık Lisesi'nde edebiyat öğretmenliği görevine başlar. Bir süre burada da görev yaptıktan sonra onu yeniden mezun olduğu okul olan Kayseri Lisesi'ne tayin ederler,

1986 Yılında Azime Hanım ile hayatını birleştirir. Onların bu mutlu evliliklerinden çocukları; Raif Kürşat, Duygu Asena, Merve ve Ali Selçuk doğarlar.

Kayseri Lisesi'nde edebiyat öğretmenliği, müdür yardımcılığı görevlerinde bulunan Yüksel Hoca, 1991 Yılında Kocasinan Milli Eğitim Müdürlüğü'nde Şube Müdürü olarak çalışmaya başlar. Onu 2003 yılında Kars Arpaçay Milli Eğitim Müdürü olarak görürüz. Üç yıl burada çalıştıktan sonra yeniden Kayseri'ye döner ve bir zamanlar görev yaptığı Argıncık Lisesi'nde o çok sevdiği öğrencileriyle edebiyat derslerini paylaşır.

2007 Yılında emekli olan Yüksel Hoca, 1998-2002 yılları arasında dört yıl İldem Yapı Kooperatifi Başkanlığı da yapar. 3072 konut yaptırarak üyelere teslim eder. Demokrat Parti'den Kayseri milletvekili adayı olur. Şöyle söyler Yüksel Poyraz Hoca :

"*Ben öğretmenim. Bu ülkeye hizmet verdim. Yetiştirdiğim çok sayıda insan var. Her geçen gün kötüye giden ülkemizi gördükçe yüreğim sızlıyor... Bu ülke benim ülkem... Ülkeyi benim ülkem olarak düşünürsen düzelir*"

Yarınların ne getireceği belli değil. Hayat pamuk ipliğine bağlı. Yüksel Hoca, Konya Ereğli yakınlarında oğlu Raif ve kızı Duygu Asena ile hiç beklenmedik bir anda, cahil, acımasız bir kamyon sürücüsünün üstlerine aracını sürmesiyle kaza yaparlar ve 25 Ocak 2008 günü hayatlarını kaybederler. Üze üze, ağlata ağlata, geride bıraktıklarının canevlerine asla sönmeyecek kor bir ateş bırakarak sessizce terk ederler bu dünyayı.

Buna ne yürek dayanır ne gözyaşı. Hayat devam eder, herkes başsağlığı diledikten sonra kapılarını kapatırlar ve ateş düştüğü yeri yakmaya devam eder.

Yüksel Hoca unutulmayacak. Öğrencileri, yakınları dostları onu hep rahmetle ve saygıyla anacaklar.

Ve ben onu " İZ BIRAKANLAR" adlı kitaba alarak birazcık olsun vefa borcumu ödemeye çalışacağım.[50]

[50] Sıvacı, Kayseri'de İz Bırakanlar, 2010.

NEVZAT TÜRKTEN

02.06.1928-09.12.2016

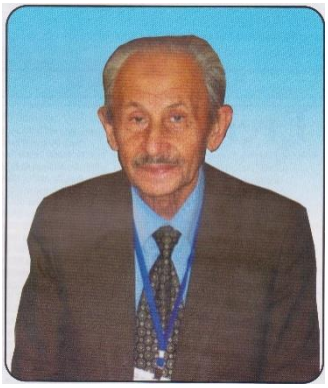

09.06.1928 tarihinde Kayseri'de doğdu. Babası, Yağcı oğullarından Osman Hamdioğlu Muallim Mahmut Türkten, annesi Ali Efendioğullarından İkbal'dir.

İlkokulu, babasının görev yaptığı Samsun'un Havza ilçesinin köylerinde başladı, Şanlıurfa'nın Birecik ilçesi Fırat İlkokulu'ndan mezun oldu. Orta ve lise öğrenimini Kayseri Lisesi'nde tamamladı. 1952 yılında İstanbul Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. Askerliğini Topçu Yedek subay olarak Gelibolu yarımadasında yaptı. 1954 yılında Kayseri'de avukatlık stajına başlayarak 27.05.1955 de ruhsatname aldı. Serbest avukat olarak çalışmaya başladı.

1960-1972 yılları arasında DSİ Kayseri 12. Bölge Müdürlüğü ile Zirai Donatım Kurumu, Tarım Kredi Kooperatifi, Hisarcık, Hacılar, Özvatan Belediyesi, Meysu-Meybuz Anonim Şirketleri, Kayseri Kireç ve Tuğla Fabrikasının yönetim kurulunda, Vakıflar Bankası Kayseri Şubesi, Emlak Kredi Bankası Kayseri Şubesi avukatlıklarında bulundu.

1955 yılında Hüseyin kızı Sebahat Oka ile evlendi. Mahmuthan ve Murathan isminde iki oğlu, altı torunu bulunmaktadır.

1947 yılında Türk Gençlîk Teşkilatı Kayseri Şubesini, 1950'de Türk Milliyetçiler Derneği'nin Kayseri Şubesi'ni, 1956' da Kayseri Türk Kültür Derneği'ni kurdu. Kayseri Barosu, Türk Kızılayı, Nuh Naci Yazgan Köylü Talebe Yurdu ve Derneği, Türk Ocağı, Kayseri Yüksek Öğrenim ve Yardım Vakfı, İLESAM, Folklor Araştırma Kurumu gibi derneklerde ve vakıflarda üyelikleri bulunmaktadır.

Anadolu'nun en uzun ömürlü ve istikrarlı dergisi olan, 1978 Ocak ayında yayına başlayan Erciyes dergisinin hazırlanmasına katılmış, 1980 yılından itibaren de 2013 yılı sonuna kadar sahipliğini ve yazı işleri müdürlüğü görevini üstlenmiştir.

Kayseri basınında 1955 yılından bu yana Erciyes, Ülker, Hâkimiyet, Emel, Erciyes Postası gibi mahalli gazetelerle, Hergün gibi İstanbul gazetelerinde ve dergilerde çok sayıda siyâsi ve harsi makaleleri yayınlanmış. Bunun yanında 1948 yılında yazmış ve birçok şiiri dergilerde, gazetelerde, toplu halde de Yeniden Diriliş dergisinin Nevzat Türkten Özel sayısında yayınlanmıştır. Türkiye sathinde tertip edilen birçok edebiyat ve folklor sempozyumlarına bildirileri ile katılmıştır. Basıma hazır iki kitabı bulunmaktadır.

Meysu - Meybuz, Kavakçılık Kooperatif, Çinkur gibi kuruluşların kurucu üyeliği ve yönetimlerinde bulunmuştur.

Siyasî hayatına Demokrat Parti'den ayrılarak kurulan Hürriyet Partisi İlçe Başkanlığı göreviyle başlamış Demokrat Parti'de 1960 ihtilaline kadar devam etmiş, sonrada CKMP ve MHP'de görev almıştır. Alparslan Türkeş'in fikirlerine itibar ettiği kişiler arasında yer almıştır. İl Başkanlığı, parti müfettişliği, merkez karar kurulu üyeliklerinde bulunmuştur.

İki dönem Belediye Meclis ve bir dönem İl Genel Meclis üyeliği yaptı.

1965 yılında Afganistan üzerinden Türkiye'ye iltica eden Doğu Türkistanlı soydaşlarımızın Kayseri'ye gelmeleri ve sonrasında her türlü ihtiyaçları ile ilgilenmiş onların en büyük yardımcılarından olmuştur.

Çeşitli vesilelerle; İsviçre, Fransa, Hollanda, İngiltere, İsveç, Danimarka, Amerika, Azerbaycan, Kazakistan, Özbekistan, Tataristan, Başkurdistan, Hakas, Altay, Tuva, Saha (Yakutistan), K.K.T.C, Makedonya, Kazan, Suriye, Ürdün, Suudi Arabistan, Kuveyt ve Irak ziyaret ettiği ülkelerdir. Amerika seyahati sırasında Beyaz Saray bahçesini gezerken namaz vaktini geçirmemek için ceketini çimlere sererek namazını eda etmiş ve orada namaz kılan ilk Türk unvanını almıştır.

Yurt içi ve dışında 80 i aşkın başarı ve hizmet ödülü almıştır.

10Aralık 2016 Cuma günü vefat etmiş. Kayseri Şehir Mezarlığına defnedilmiştir.

"İlm-û irfan için çıktık bu yola
Koyduk varımızı, girdik kol kola
Maksadımız Türk'ün harsına hizmet
Sâyimize Tevvik Allah'tan ola."Nevzat TÜRKTEN

Fotoğraf 231: Kayseri Kültür Elçisi Av.Nevzat Türkten Orta Asya Türk Devletleri'ni ziyaretinde

KAYSERİ veAV. NEVZAT TÜRKTEN

Hemen her milletin olduğu gibi millet olamayıp kabile olarak kalmış toplumların bile çok azda olsa gizli ve aşikâr (herkesçe bilinen) kahramanları vardır.

Biz Türk toplumunun, İslam'ın bayraktarlığını yapmış ve halen daha birçok Müslüman ve Müslüman geçinen devletlerden daha fazla İslam'ın bayraktarlığını yapmakta olan ve tüm unsurlarıyla asırlar öncesi bir bütün olmuş, üzerimizde oynanan her tür oyun ve tezgâha rağmen bütünlüğünü bozmamış ve bozmayacak olan biz aziz Türk Milleti'nin diğer toplum ve milletlere nazaran sayısız gizli ve aşikâr kahramanları vardır.

Kahraman derken; genelde savaşta veya terörle yapılan mücadele sonrası şehit veya gazi olmuşlar gelir akla. Oysa savaş ve terörle yapılan mücadele sonrası kahramanlıkları tescillenmiş olanların dışında da birtakım gizli ve aşikâr kahramanlar vardır.

Bunlar; milli ve manevi değerler noktasında, çerçevesinde, ama hem maddi hem de manevi anlamda topluma bir takım hizmetler sunan kahramanlar.

Bulunduğumuz coğrafya itibariyle gizli veya aşikâr kahramanı olmayan ilimiz hemen hemen yok gibi. Kimi ilde biraz az, kimi illerde ise çok daha fazladır hayrat şehri Kayseri ilimizde olduğu gibi…

Kayseri:

Tepesinde rahmet ve bereketin eksik olmadığı, yazın kurulan otağlardan kışın yapılan kayaklardan ekonomik girdisi tartışılmaz dik bakışlı ve duruşlu Erciyes Dağı' nın yer aldığı; hanların, hamamların, cami ve külliyelerin, köprü ve sarayların mimarı, mimarların hocası koca Mimar Sinan'ın varlık sebebi,

Nesibe Gevher, Mevlana'nın hocası Seyyid Burhaneddin, Kadir Has, Melikşah, Sabancılar, 12. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Av. Nevzat Türkten, Bekir Oğuzbaşaran, Âlim Gerçel, Fazıl Ahmet Bahadır, Yaşar Elden ve gibi biri birinden değerli daha birçok şahsiyetin, hayır sahiplerinin yetiştiği;

330 ve üzeri okulun, imarethanelerin, özel hastanelerin devletin tek kuruş harcanmadan hayır sahibi iş adamlarınca yapıldığı;külliye ve medresesiyle tarihi varlığını koruyan Hunat Cami ve gibi camilerin var olduğu; tarihi, ihtişamıyla gözler önüne seren ve dün gibi muhafaza edilmiş kalesiyle tarih kokan,sanayi memleketi olması hasebi ve mükemmelliği ile işsizliğin olmadığı,4 üniversiteye sahip olduğu halde 5. üniversite arayışının olduğu;imar ve şehircilik planıyla örnek alınacak ve alınması gereken ;Belediye Başkanı Sayın Özhaseki'nin varlığı ile belediyecilik ve Harikalar Diyarı ve de Erciyes Kayak Tesisleri'nde ki işletmeciliğiyle örnek şehir ve örnek belediyeciliği ön planda olan, daha birçok özellikleriyle adam gibi yaşanabilirşehir Kayseri…

Çin zulmü altında inim inim inleyen Uygur Türklerine kucak açmış, hamiliğini üstlenmiş, azda olsa barınmalarına zemin hazırlamış milli hassasiyeti dorukta olan bir şehirdir Kayseri...

Yukarıda sıraladığımız ve eksik ifade ettiğimiz tüm bu özelliklerinden öte bağrında yetiştirdiği şahsiyetlerle tam bir hayrat ve yakından tanıdığımız ve bildiğimiz Av. Nevzat Türkten Bey ve gibi daha tanımadığımız şahsiyetlerin, gizli kahramanların yetiştiği ve var olduğu yaşanabilir bir şehirdir Kayseri…

Av. Nevzat Türkten; yukarıda ifade ettiğimiz gibi Kayseri'nin yetiştirdiği bir hukuk adamı, adam gibi adam erdemli bir siyasetçi ve de milli hassasiyeti mükemmel, maddiyatçı ruhtan öte milliyetçi ve maneviyatçı ruhu ağır basan edebi şahsiyet olmakla beraber aynı zamanda hayrat işlerinde öncülük etmiş gizli kahramanlardandır.

SayınTürkten;

Milli ve manevi değerlerine bağlı,

İslam'ı riyadan ve desinlerden uzak bir şekilde savunan ve yaşayan, Müslümanlığı özünde yaşamış, yaşamaya devam etmiş ve eden, bu düşünce ve yaşam tarzında olanların yanında olmuş,maddiyata önem vermeyen,sadece ve sadece kendi değil, aile efradıyla bir bütünlük içinde fakirin, fukaranın yanında olmuş.

Sadece ve sadece Kayserililere değil, Kayseri'ye göçmüş ve yerleşmiş insanlara, okumakta olan öğrencilere, Çin zulmünden kaçıp ülkemize sığınmış ve bir şekilde Kayseri'ye yerleşmiş Uygur Türklerinin hamiliğini üstlenmiş, babalık ve ağabeylik görevini yerine getirmiş onlara hem maddi, hem manevi, hem de hukuki yönden kol kanat germiş.

Fikri ve düşünce noktasında bir takım sosyal ve kültürel etkinlikler tertiplemiş, tertiplenen bu tür etkinliklere ilde olsun; il dışında olsun mümkün olduğunca iştirak etmiş, katılım sağlamış.

Vatanına ve milletine bağlı, milli ve manevi değer noktasında ki çalışmalara yakın tüm insanların hamisi olmuş.

Sadece ülke içinde ki problemlerle dertlenmemiş, Kıbrıs'ı, Kırım'ı, kısaca Turan ellerinin tümünün dertlerini dert edinmiş bir insan, bir şahsiyet Nevzat Türkten Ağabey.

Hayatı içinde yaşadığı olumsuzluklar, Turan ellerinin içinde bulunduğu ve yaşadıkları zulüm karşısında umudunu hiç bir zaman yitirmemiş umut dolu bir insan. Bakın bir şiirinin son dörtlüğünde ne demiş, umutlu olduğunu nasıl ifade etmiş bu değerli insan:

"Kıbrıs benimsin
Turan yerimsin
Kırım sevinsin.
Yarın bizimdir." demiş ve umudunu yitirmediğini, yitirmeyeceğini bu dörtlükle net bir şekilde ifade etmiş olmakla beraber topluma karşı olan sorumluluk duygusu ve örnek kişiliğini de sergilemiştir.

Kısa ve öz olarak; insani, ahlaki yani milli ve manevi değerler noktasında hemen hemen birçok özelliği bünyesinde toplamış ve yaşam alanında devam ettirmiş, hoşgörüyle Mevlana, sevgiyle Yunus, bilgeliğiyle Dede Korkut gibi olmuş ve yaşantısıyla birçok insana örnek teşkil etmiş günümüz Dede Korkut'u, Erciyes gibi dik duruşlu bir şahsiyet…

Bu özelliklerini gizlilik çerçevesinde yaşamış ve yürütmüş gizli hayratlardan, Kayseri'nin gizli kahramanlarındandır Sayın Nevzat Türkten Ağabey.

Siz; Kayseri'yi ve Kayserinin yetiştirdiği mümtaz insan Av. Nevzat TÜRKTEN' i nereden biliyor ve tanıyorsunuz diye tevdi edilen bir soru karşısında diyoruz ki:

Bir insan, milli ve manevi değerlerine bağlı bir insan, hele hele biraz olsun mürekkep yalamış bir insan;yaşadığı coğrafyayı, o coğrafyadaki bölgeleri, illeri ve bu illerin bir takım özelliklerini öğrenmemiş ve bilmiyorsa, milli ve manevi değerleri noktasında ki bilgilerden yoksunsa,o insan tam anlamıyla iyi bir vatandaş, iyi bir insan değil demektir. Bu görüşümüz onaylanır veya onaylanmaz takdir siz okuyucularımındır.

Kayseri'nin yetiştirdiği şahsiyet Av. Nevzat Türkten Bey'i ise 1910'lar da ilhamını Erciyes Dağı'ndan alıp yayın hayatında layık olduğu yeri alan Erciyes dergisinin sahibi olmaktan, bu vesileyle Elazığ'da her yıl gerçekleşen Uluslararası "Hazar Şiir Akşamları"na dergi adına katılım sağlamasından ; Elazığ'da 2004'lerde kurulmuş, Elazığ'ın,Türkiye'nin ve daha ötesi Türk dünyasının kültür elçiliğini üstlenmiş Manas yayıncılığa gelen Erciyes dergisinin içeriğinde sunulan bilgilerden ve çok yakın bir zamanda yine gizli kahramanlardan biri olan Alim Gerçel Bey ve arkadaşlarınca adına tertip edilen ve Manas kültür elçileri olarak davet edilip katılım sağladığımız Av. Nevzat Türkten' e Vefa Gecesi'nde gördüklerimiz, duyduklarımız ve yaşadıklarımızla daha iyi, daha geniş bir şekilde tanımış olduk.

Yukarıda ifade ettiğimiz gibi ülkemizin birçok yerinde bu ve benzeri özellikler taşıyan insanlarımız, şahsiyetlerimiz elbette vardır. Ancak bunların birçoğu Nevzat Ağabeyde var olan özellikleri yani; Mevlana gibi hoşgörüyü, Yunus gibi sevgiyi, Dede korkut gibi bilgeliği taşır durumdalar mıdır bilinmez. Bildiğimiz şey tanıdığımız Nevzat Ağabey'in bu özelliklerde ve güzelliklerde olan bir insan, bir şahsiyet ve bir değer olmasıdır.

Evet;

İşte Kayseri,

İşte Kayseri'nin yetiştirdiği mümtaz insan, bir Dede Korkut, başlı başına bir değer olan Av. Nevzat Türkten Ağabey.[51]

[51] Dursun Aksoy, Elazığ GÜNIŞIĞI Gazetesi ,17.12.2014

KAYSERI'NİN KÜLTÜR ABİDESİ: NEVZAT TURKTEN

S.Burhanettin AKBAŞ

Nevzat ağabeyle tanışmam Alim Gerçel ağabeyden sonra olmuştur. 1985 yılıydı ve ben Fırat Üniversitesi'nde Edebiyat Fakültesi'nde öğrenciydim. Bir yaz günü Âlim ağabeyin yanındayken Nevzat Türkten Bey ile tanışmam için o zamanlar Avukatlar İş Hanı'nda olan iş yerine uğramamı istedi. Ben birkaç kez uğradım ama o zamanlar avukatlığa devam ettiği için görüşmek nasip olmadı. Sonra, bir öğle sonuydu sanırım, tanışmak nasip oldu.

Nevzat ağabey hakkında ilk intibam, oldukça sakin bir insan olmasıydı. Gözlüklerinin ucundan bakıyordu ve elinde incelemekte olduğu bir yazı vardı. Bana da duyurmak için sanırım, Erciyes dergisinde yayınlanacak bir yazıdaki "uydurukça"kelimeleri düzelttiğini anlattı. Eski kelimelere son derece hâkimdi ve günlük konuşmada dahi taviz vermeden bu kelimeleri kullanıyordu. Karşımda maneviyatına düşkün tam bir Türk milliyetçisi vardı. Âlim ağabey ile birlikte en ufak bir taviz vermeden yıllarca bu çizgide durdular ve Türk kültürünün emrinde birer nefer olarak çalıştılar.

Büronun içerisinde saksıda bir limon ağacı vardı ve Nevzat ağabey limon yetiştirmeyi başarmıştı. Büyük bir keyifle bana limon ağacının meyvelerini gösterdi. Kayserililerde bağ bahçe kültürü yaygın olduğu için toprakla, ağaçla uğraşmayı severler. Nevzat ağabey de öyleydi. Bir gönül adamı, bir fikir adamı; Talas'ın yukarılarında bir "toprak adamı"oluveriyordu. Hatta bürosunda limon ağacı yetiştirebiliyordu.

1986 yılında Erciyes dergisinde ilk yazılarım yayınlanmaya başladıktan sonra özellikle yaz aylarında kendisini ziyaret etmeyi sürdürdüm. Avukat arkadaşlarından Necdet Çetinok gibi, Muttalip Aytekin gibi değerli insanları öğle sonu sohbetlerinde tanıdım.

1987 yılında Edirne'de başlayan öğretmenlik hayatımda ise Erciyes dergisinin apayrı bir yeri oldu benim için. 1987 yılının aralık ayında Karaağaç İlköğretim Okulunda Batı Trakyalı Türk öğrencilerim oldu. Bir kısmı Gümülcine'den, bir kısmı da İskeçe'den... Ben onların sınıf öğretmeniydim. Yarıyıl tatili geldiğinde öğrencilerime Batı Trakya'dan masal, halk hikâyesi, tekerleme ve sayışmaca derlemeleri için ödevler vermiştim. Dönüşte dedelerinin, ninelerinin selamı ile birlikte çok miktarda folklorik malzemeyi alıp getirmişlerdi. Bu derlemeleri düzenleyip Erciyes dergisine gönderdim. Sınıf mevcudumuz yirmi civarındaydı ve bize Erciyes dergisinden 25 sayı gelmişti. Biz birkaç abonelik bedeli yatırmamıza rağmen Batı Trakyalı Türk çocuklarına her ay yirmi civarında Erciyes dergisi geliyordu. Bu çocuklar, o vakitler Yunanlıların bütün engellemelerine rağmen gümrükten bu dergileri Yunanistan'a geçirmek ve anne babalarına göstermek için çok üstün bir çaba gösterdiler. Bu yazılar, Batı Trakya'da çok etki yaptı. Birçok aile beni düğünlerine, şölenlerine davet ettiği hâlde gidemedim. Çünkü Yunan tarafı haddinden fazla sıkıydı ve gümrükten geçmek için de 100 dolar istiyordu Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından. Velhasıl, Erciyes dergisinin o dönemde Batı Trakya'da iyi bir etkisi olmuştu ve gerçekten karşılık beklemeden yapılan büyük bir hizmetti.

Nevzat Türkten ağabey, Âlim ağabeyle yıllar yılı hummalı bir çaba sürdürdüler. Tabiri caizse kendi kendileriyle yarıştılar. Erciyes dergisi, ikisinin de hayatında en büyük iftihar vesilesi ve en büyük hizmet oldu. Erciyes, Türkiye sınırlarını aştı, bütün Avrupa ülkelerine, Amerika'ya ve Türk dünyası ülkelerine ulaştı.

Nevzat Türkten'in Amerika Gezisi

Dr. Ömer Turnacıoğlu... Amerika'da yaşayan Kayserili bir doktor... Erciyes dergisini Amerika'dan takip eden bir Kayseri sevdalısı... 1997 yılında Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli isimli üç ciltlik devasa eseri de görünce o kadar minnettar kaldı ki bu eserleri hazırlayan kişileri mutlaka ödüllendirmek gereklidir diye düşündü. Amerika'da Dünya Türkleri Konseyi ve Türk-Amerikan Dernekleri ile işbirliği yaparak Nevzat Türkten'i ve

Yusuf Özmerdivenli'yi Amerika'ya davet etmenin yollarını aradı. Kayseri'deki akrabalarına telefonla ulaşarak Yusuf Özmerdivenli'yi ve uzun yıllar Erciyes dergisini çıkaran, Kayseri Lisesi'nden dönem arkadaşları olan Nevzat Türkten'i Amerika'ya davet etti. Yusuf Özmerdivenli, önceleri eve telefonla gelen bu davete inanmamış ve kızına, "Kızım seni işletmişler"diyerek bu düşüncesini dile getirmiş. Lakin kızının kendisine bir telefon numarası bıraktıklarını söylemesi ile işin ciddiyeti ortaya çıkmış.

New York'ta, Washington'da ve Miami'de üç hafta boyunca oradaki Türklerin misafiri olurlar. Yanlarında bir miktar dolar da götürmüşler, ne olur ne olmaz diyerek... Ancak, Kayseri tabiri ile söylersek, ellerini cebine sokmalarına müsaade etmezler ve oradan güzel anılarla dönerler[52].

ERCİYES DERGİLERİ

Kayseri'de Erciyes dergisini ilk çıkaran kişi büyük Türkçü Yunus Bekir'dir. Bu fikir ve dava adamı 1910 yılında neşriyata başladı. Uzun bir süre devam etti. Ancak Balkan savaşlarından başlayarak seferberlik ve Kuvay-ı Milliye savaşlarının getirdiği ekonomik, siyasi ve toplumsal bunalımlar, her işi akamete uğrattığı gibi gazete ve dergi basımını da çökertti. Yunus Bekir'in Erciyes'i de yayın hayatını bu sebeple bitirdi.

İkinci Erciyes dergisi, 1930'larda Kayseri Halkevi tarafından çıkarıldı.

Üçüncü Erciyes dergisi 1950'li yıllarda öğretmen, edebiyatçı, folklor araştırmacısı Kazım Yedekçioğlu tarafından neşredilmeye başladı. Bir süre sonra, bu dergi de maddi sıkıntılar yüzünden kapandı. 1960lı yıllarda ise Kazım Yedekçioğlu, Yeni Erciyes adıyla 83 sayı yayınladıktan sonra bu dergi de kapandı.

Dördüncü kez 1978'de yayın hayatına başlatılan Erciyes dergisi, Kayseri Kültür ve Turizm Derneği'nin yayın organı olarak neşir hayatına girdi. Sahibi ve yazı işleri müdürü, dernek adına Âlim Gerçel idi. 1980 ihtilalinin getirdiği bulanık siyasi ve fikir dünyası karmaşasında derginin güvenliği için sahibi ve yazı işleri müdürü Nevzat Türkten, genel yayın yönetmeni Âlim Gerçel oldu. Dergi ,düşünce ve edebiyat dünyamıza hizmete devam etti. Halen de devam ediyor. 36 yılı dolduran yayın süresince Erciyes dergisi, 1550 değişik imzalı şaire ve yazara kapılarını açtı. Yine bu süre içinde yurt dışından ve yurt içinden 78 adet ödül almıştır.

Erciyes dergisi, Türk milletine ait değerleri, sanat ve edebiyatı, folklor, şiir ve diğer dalları başı dik, alnı açık olarak şerefle temsil etmektedir.

Değerli fikir, düşüne ve dava adamı Nevzat Türkten'in Türk edebiyatına, folkloruna da hizmeti çoktur. O, Kayseri'de yayınlayarak bütün Türk edebiyatı, folkloru camiasına gönderdiği, Kültür Bakanlığı ve üniversiteler tarafından referans dergi olarak kabul edilen Erciyes dergisini azimle, kararlılıkla ve sabırla çıkararak millî kültüre çok büyük hizmet etmiştir.

Nevzat ağabey, 86 yaşında bu görevini derginin 37. yılı, 433. sayısıyla Âlim Gerçel'e devretti.

O, hayatında İslam'ı yaşayan, alnındaki secde iziyle çok iyi bir mümin olarak hayatını sürdürüyor. Bize iyi bir örnek oldu. Özel hayatında sabrı, güler yüzü, nezaketi ile bir İstanbul efendisidir. Edebiyat camiasındaki itibarı ve şerefiyle, Türk milletine ettiği hizmetin iç huzurunu yaşamaktadır. Kendisi aynı zamanda güvendiğim çok iyi bir kapı komşumdur.

Kayseri düşünürlerinin Müslümanlarının ve milliyetçilerinin abisi olarak hep saygı gördü. Daha da görecek inşallah...

Allah onun ömrünü uzun, amelini güzel etsin, vesselam.[53]

[52] S.Burhanettin Akbaş, Erciyes Dergisi, Yıl:37, Sayı:433, s.24-25
[53] Dr.Seyfi Şahin, Erciyes Dergisi, Yıl:37, Sayı:433, s.3.

NEVZAT TÜRKTEN AMERİKA'DA[54]

Yusuf ÖZMERDİVENLİ

Eğer şanslıysanız hayat deneyimlerini özümseyip doğru değerlendirmiş ve bunları çevreleriyle paylaşabilen bilge insanları tanırsınız.

Prof. Wiseman "Şans, hayatımızı derinlemesine etkileyen bir olgudur." diye tarif eder.

Bu şansınızın farkındaysanız tanıdığınız bilge insanlardan aldıklarınızı, öğrendiklerinizi unutamazsınız. O bilgileri zihninizin derinliklerinde korursunuz.

Tanıdığım bilge insanlardan biri de Nevzat Ağbey (Nevzat Türkten) idi. Nevzat Türkten gibi bilge insanları tanırsanız, bazen onların seslendirdiği bir cümleden bile kafanızdaki sayısız soruya cevap bulabilirsiniz.

Nevzat Türkten de benim tanımak ve dost olmak şansını elde ettiğim böyle bilge insanlardandı. Nevzat Ağabey'le tanışmam; Kayseri Lisesi yıllıklarını çıkarmaya, yerel dergi ve gazetelerde yazı yazmaya başladığım 1980'li yıllarda, kadim dost İnşaat Mühendisi Âlim Gerçel vasıtasıyla olmuştu. Kayseri Barosu'nun saygın, deneyimli, dengeli ve sayılı avukatlarından, gazeteci, araştırmacı, fikir adamı, yazar, müteşebbis yayıncı Nevzat Türkten yurt içinde ve yurt dışında milyonlarca insanın gönlünde taht kurmuş bir yazın eridir.

Nevzat Türkten bir kültür elçisi ve gönül adamıdır. Anadolu'da dik duran bir koca çınardır. Bence heykeli dikilecek hatta Guınnes Rekorlar Kitabı'na aday gösterilecek kişidir.

Kayseri kültürtarihinde isimleri hayırla yadedilecek birçok kişi vardır.
Bunlardan bir kısmı, yaptıkları hayır eserleri ile bir kısmı basında müteşebbis ruhlarıyla,
bir kısmı da yazıları, eserleriyle, fikirleriyle göz doldururlar. Silinmeyen bir iz olarak geleceğe yansır hayatları.

Yavuz Bülent Bakiler'in dediği gibi:

Kadir Has da Kayserili; Nevzat Türkten de.

Kadir Has'ı bir kere bile görmedim. Meydan Larousse'da, onunla ilgili tek satır bile yok. Fakat o, milletimizin daima hayırla anacağı ve parmakla göstereceği, müstesna iş adamlarımızdan ve büyük hayır sahiplerinden biri. İnanıyorum ki Kadir Has'ın sevap defteri, ebediyyen kapanmayacaktır.

Nevzat Türkten ise, 1961 yılından beri tanıdığım, sevdiğim, saydığım ağabeylerim arasında. Ben, şehirlerimizi yollarından, evlerinden, meydanlarından daha çok insanlarıyla seven, düşünen, alkışlayan bir adamım. Kayseri denilince aklıma gelen güzel isimlerden biri de Nevzat Türkten. Sevgili Peygamberimizi şahit göstererek diyorum ki onun da sevap defteri ebediyyen kapanmayacaktır.

Kadir Has, ne kadar önemli bir er kişi ise, Nevzat Türkten de o kadar önemli er kişilerimizden biridir. Kayseri deyince, aklıma gelen güzel isimlerden biri de o. Nevzat Türkten, zengin bir tüccar değil. O, noksansız bir gönül adamı! Kayseri'de tam 34 yıldan beri ERCİYES isimli bir fikir-sanat dergisini tek başına omuzlayan bir er kişi! ERCİYES, Mart sayısıyla tam 399 defa elimizde oldu (Aralık 2012'de 420. sayısı çıktı). Bir Anadolu şehrinde dergi çıkarmanın zorluklarını ve önemini bilenler, Nevzat Türkten'in bu büyük hizmetini de alkışlayacaklardır.

Balzac; "Millet edebiyatı olan topluluktur!" diyor. Bu, çok doğru bir tesbit ve tarif. Edebiyatın temel malzemesi dildir. Dilsiz insan, dilsiz millet olur mu? Bana göre Kayserili Kadir Has'ın hizmetleri ne ise, ERCİYES dergisinde, Türkçe'mizi, geleneklerimizi, tarihimizi, edebiyatımızı, güzel sanatlarımızı, şiirimizi, vatanımızı, milletimizi, devletimizi, bayrağımızı sevdirmeye çalışan bir diğer Kayserili Nevzat Türkten'in hizmetleri de odur. ERCİYES'in şubat sayısında Nevzat Türkten diyor ki: "Bir mektep dergi olan ERCİYES'i

[54] Kayseri Lisesi Dergisi Ekim-Kasım 1999, sayı:23

yaşatmak bir okul açmak kadar önemlidir!" Bana sorarsanız, size derim ki, bir mektep dergi çıkarmak ve yaşatmak, bir okul açmaktan daha önemlidir.

Nevzat Türkten, içeride ve dışarıda elde ettiği engin deneyimlerini Türkiye'nin gelişmesine ve insanların ortak geleceği olan inancını pekiştirmeyi, ileriye aktarmayı bir yaşam tarzı olarak seçmiştir.

İnsanoğlu doğar, yaşar, vefatıyla aramızdan ayrılır. Bu süre içinde sadece nefes alıp verir. Yer, içer, geriye bir şey bırakmaz. Bu isimler belirli bir süre sonra unutulup giderler.

Hz. Mevlana: "İnsan odur ki bırakır bir eser, eser bırakmayanın yerinde yeller eser." demiştir. Nevzat Türkten Erciyes dergisi gibi bir eser bırakmıştır ki bu eser umumi kütüphanelerde özel kütüphanelerde vb. yerlerde dünya durdukça yaşayacaktır.

Bazı isimler, dünyaya ayak basar basmaz, çığlıklarıyla, nağmeleriyle varlıklarını hissettirmeye başlarlar. Şairlerimiz, yazarlarımız, araştırmacılarımız da böyledir.

Bazı insanlar doğumdan kısa bir süre sonra başlayan toplumla bütünleşmesi, toplumdan bir şeyler alması, topluma bir şeyler vermesi gibi özellikleriyle, güzellikleriyle dikkat çekmeye başlarlar.

Türk basın tarihinde iz bırakanlardan birisi de Nevzat Türkten'dir. Hayatın nice zorluklarıyla mücadele etmiş ve hepsinden de başarılı olmuş örnek bir şahsiyettir.

Geçmişiyle, yaptıklarıyla, yapmak istedikleriyle iftihar eden sakin, güler yüzlü, okumayı, araştırmayı, anlaşılmayı, sevilmeyi, takip edilmeyi, aşılmayı bekleyen, ümit eden, temenni eden, mütevazı bir fikir işçisidir.

Memleketine, tarihine ve yurduna âşık böyle bir adam az bulunur.

Nevzat Türkten başlı başına bir kültür deryasıdır. Yarım asıra yakın zaman Türk kültürüne, Türk edebiyatına, sanat ve şiirine hizmet vermiş ve vermeye devam etmektedir.

KAYSERİ'DE BİR KÜLTÜR ELÇİSİ NEVZAT TÜRKTEN

Kayseri basını, Anadolu basını, basın mesleği Nevzat Türkten'e çok şey borçludur. Çünkü Nevzat Türkten'in Anadolu basınına çok önemli katkıları vardır.

Türk dünyasına ışık saçan, destanlaşmış, efsanevi insan, yorulmak bilmeyen gurur vesilemiz olan kalem, örnek ve cümlelere sığmayan insan, rekorların adamı.

Kayseri'nin gururu olan; yazı yazan, her dalda onlarca, yüzlerce yazarın yazılarının, fikirlerinin basın dünyasına kazandırılmasına vesile olan yazı fabrikatörü, eğilmez bükülmez gazeteci, kültür doktoru, ektiğini biçen efsana insan, geleceği kalacak isim…

Yazdığı dini, ilmi, edebi, içtimai ve hukuki yazılar ile de çevresinde yankılar uyandırdı. Türk nesrinde nev'i şahsına mahsus bir mevkiye sahip olan bu ateşli yayıncı, bu kurak ve çetin yollarda ümitsizliğe düşmeden, pes etmeden, cesurca mücadele ederek Erciyes dergisinin bütün yükünü tek başına sırtlamış, sponsor ve reklam desteği olmadığı zamanlarda kendi maaşından katkıda bulunmuş, bu dergiyle özdeşleşmiş ve ardında, hayırla yadedilecek bir miras bırakmıştır.

Ancak bu arada bitmez tükenmez bir enerji timsali, kadim dostum İnşaat Mühendisi Alim GERÇEL'i de unutmamak lazım.

Yıllar önce Kayseri Lisesi'nde çalışırken odama bir telefon geldi. Açtım, müdürümüz Mehmet Bediz Bey idi: "Yusuf Bey, yukarı gelebilir misiniz? Ankara'dan misafirimiz var." dedi. Yukarı çıktım ki, benim Kayseri Lisesi'nde öğrencilik yıllarımdaki hocam ve müdürüm Mahmut Taşkın Bey idi. Kayseri Lisesi tarihinde, 17 yıl müdürlük yaparak bir rekora imza atan kişi idi.

"Hocam hoş geldiniz." diyerek elini öptüm. O da beni alnımdan öperek: "Hazırladığınız yıllıkları Ankara'da aldım. Çok teşekkür ederim. Güzel olmuş Kayseri Lisesi'ne ait birçok bilge ve belgeyi zaman selinin önünden kurtararak, gelecek nesillere ulaşmasını sağlamışsınız. Tebrik eder, devamını dilerim." dedi. Sonra müdürümüze dönerek:

"Müdür Bey, Yusuf Bey'in kıymetini biliniz. Benim dönemimde de bir Yusuf Özmerdivenli olsa ben de böyle eserlerin çıkmasına vesile olurdum." demişti.

Bundan esinlenerek "Nevzat Ağabey, Âlim Gerçel'in kıymetini biliniz."diyorum.

Âlim Gerçel de idealist bir gençliğin yetişmesi için yıllarını veren girişimci bir eğitim öncüsüdür. Yaptığı çalışmalarla kendini milletine adayıp, onların gönlünde taht kuran tevazu abidesi bir kişidir.

Nevzat Türkten ile Âlim Gerçel yıllar yılı hummalı bir çaba sürdürdüler. Tabiri caizse kendi kendileriyle yarıştırlar. Erciyes dergisi ikisinin de hayatında en büyük iftihar vesilesi ve en büyük hizmet oldu. Erciyes dergisi Türkiye sınırlarını aştı. Bütün Avrupa ülkelerine AMERİKA ve TÜRK DÜNYASI ülkelerine ulaştı.

NEVZAT TÜRKTEN AMERİKA YOLCUSU

13. Eylül 1893'te "Derece-i Ula Mekteb-i Mülkiye İdadisi" adıyla Seyfullah Efendi konağında öğretime başlayan KAYSERİ LİSESİ o tarihten bugüne kadar yetiştirdiği şehitleri, gazileri, kahramanları büyük devlet adamları, memleketin hatta birçok dünya devletinin her kademe, makam, mevki ve mesleğinde isim yapmış, ünsalmış mezunlarıyla öğünmekte ve gurur duymaktadır.

Bütün öğrencileri, üzerinde hassasiyetle durularak MİLLETE ve VATANA faydalı birer evlat olarak yetiştirilen, Türk örf, adet ve aneneleriyle MİLLİ RUHA sahip kılınarak, zekâ ve bellek kabiliyetleri geliştirilerek hayata ve bir üst derece tahsile hazırlanan, birbirlerinden kıymetli devreleri üniversiteye yüksek okullara ve iş hayatına uğurlanmaktadır.

ATATÜRK MİLLİYETÇİSİ ve ATATÜRK'ün TÜRKİYE CUMHURİYETİ'Nİ emanet ettiği yarınımızın teminatı TÜRK GENÇLERİ'ni yetiştirmek için KAYSERİ LİSESİ her türlü imkânlarını seferber etmiştir.

120 yıllık şanlı bir maziye sahip Kayseri Lisesi tarihe mal olarak Kayseri, hatta Türkiye Maarif tarihine damgasını vurmuştur. Mezunu ve mensubu olmakla şeref, onur ve gurur duyduğum Kayseri Lisesi'nin 100. Yılı Münasebetiyle 15 yıla yakın bir çalışmanın ürünü olarak **Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'ni** hazırladım.

Bu eser yayınlandıktan sonra büyük yankı uyandırdı, ilgi gördü. Yurt içi ve yurt dışından yüzlerce teşekkür mektubu, telgraf ve telefon aldım, Amirlerimiz tarafından "Teşekkürname" ve "Takdirname" ile de taltif edildim.

Eser, yurt içinde olduğu gibi (Amerika, Almanya, Hollanda, Avusturya, Japonya, İngiltere, Avustralya gibi ülkelerde bulunan Kayseri Liseliler tarafından alındı. İşte yurt dışında bulunan Kayseri Liselilerden birisi de Sayın Dr. Ömer Turnacıoğlu'dur. Yıllardır Amerika'da ikamet etmekte olan Dr. Ömer Turnacıoğlu Amerika'da Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'ni inceler, "Bu eserin hazırlanmasına bir ömür harcanmış, geçmişin güzel hatıralarını günümüze taşımakta, gelecek nesillere geçmiş hakkında bilgi ve belge sunmaktadır. Geçmişini bilmeyen geleceğe yön veremez. Bu eseri hazırlayan kişiyi ödüllendirmek lâzım." diyerek Kayseri'deki akrabasına telefon eder. Ayrıca hem devre arkadaşı hem de Kayseri kültürüne büyük hizmet ve katkıları olan Erciyes dergisini çıkardığından dolayı, Avukat Nevzat Türkten Bey ile ikimizi bütün masraflarımızı üstlenerek Amerika'ya davet etti.

Doktor Ömer Turnacıoğlu Amerika'da yaşayan Kayserili, KAYSERİ LİSESİ MEZUNU, Kayserili bir doktor, Erciyes dergisini Amerika'dan takip eden bir Kayseri sevdalısı. 1999 yılında "KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESİ" isimli üç ciltlik devasa eseri alıp Amerika'ya götürür. Detaylı incelemesi sonunda minnettar kalır. "Bunu hazırlayan hocamız bu eseri hazırlamak için bir ömür tüketmiş. Nevzat Türkten de Erciyes Dergisi vasıtasıyla Kayseri kültürüne 25 yıl (o zaman) hizmet vermiştir. Bu kişileri ödüllendirmeliyiz diye düşünürler.

Amerika'daki Dünya Türkleri Konseyi ve Türk Amerikan Dernekleri ile işbirliği yaparak Nevzat Türkten ve Yusuf Özmerdivenli'yi Amerika'ya davet etmenin yollarını aramış. Kayseri'deki akrabalarına ulaşarak isteğini bildirmiş. O akrabası telefonla evimi aramış. Akşam eve geldiğimde kızım: "Baba seni Amerika'ya davet ediyorlarmış telefon geldi." dedi. Önce telefonla gelen bu davete inanmadım:

" Kızım benim Amerika'da tanıdığım yok. Herhalde birisi işletmiştir." dedim. Fakat kızım arayan amca telefon numarası da bıraktı deyince ilgili numarayı aradım. Olayın aslını sordum: "Başka kimse var mı?" dedim. Nevzat Türkten ile ikiniz deyince daveti tereddütsüz kabul ettim. Birlikte gittik. Hatta örf, adet ve geleneklerimiz gereği lazım olur diye biraz dolar da götürmüştüm. "Dolar da olsa paranız burada geçmez." diye, Kayseri tabiri ile elimizi cebimize sokmamıza müsaade etmediler. Çok güzel anılarla dolu bir gezi yapmış olduk.

Ömer Turnacıoğlu Kayseri Lisesi'nde okuduğu yılarda: Acaba İstikbal uzaklarda mı diye düşünüyordu?

DR. ÖMER TURNACIOĞLU KİMDİR?

Ömer Turnacıoğlu 1928'te Kayseri'de doğdu. İlkokulu Kayseri Cumhuriyet İlkokulu'nda, ortaokulu ve liseyi Kayseri Lisesi''nde bitirdi. Ankara Tıp Fakültesi'ni kazandı. 4 Yıl okuduktan sonra kaldıkları yurt kapandığından daha iyi yetişmek için İstanbul Tıp Fakültesi'ne nakletti. Yaz tatillerinde Büyük Ada'da plaj doktorluğu yaparak okudu. İstanbul Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. Vatanî görevini İstanbul Yıldız Muhabere Taburu'nda tabur tabibi olarak yaptı.

Askerlik sonrası kura ile Kozaklı hükümet tabibliğine atandı. Mahrumiyetlerle dolu bir devre yaşadı. I957'de İstanbul'daki Amerikan Hastanesi'nde dahiliye asistanlığına atandı. Bir yıl sonra Amerika Birleşik Devletleri Tennessee (Orta Amerika'da barajları meşhur eyalet)'ye geldi. 4 yıl narkoz mütehassısı olarak çalıştı.2 yıl da Nort Bakota eyaletinde çalıştı. 1964 şubatında evlenmek için Türkiye'ye döndü. 1964 yazında Kanada'ya gelerek 2 yıl çalıştı. (Amerikan vizesi almak için 2 yıl dışarıda çalışmak gerektiğinden) Amerikan vizesi ve yeşil kart alarak Amerika'ya yerleşti. Bismark' da 5 yıl merkez kliniği şefi olarak çalıştıktan sonra İstanbul Amerikan Hastanesi'ndeki arkadaşlarıyla New York civarı New Jersey eyaletine geldi. Anestezi şefi olarak çalışmaya başladı. Beş Amerikalı doktor arkadaşı ile birlikte bir klinik kurdu. 1997' ye kadar burada çalıştı. 1997'de emekli oldu.

İki önceki, iki de sonraki eşinden olmak üzere dört oğlu vardır. En büyüğü evli ve muhasebe müdürüdür. 2.si biyoloji doktorudur. 3. Oğlu Sinan tıp doktoru olup 1999 bilgi yarışmasında Amerika bölge birincisi olmuştur. 4'sı Urda, Rutgers Üniversitesi mezunudur.

AMERİKA İZLENİMLERİ

Nevzat Ağabey ile üç haftalık Amerika misafirliğimizde ve seyahatimizde New York, Newjersey merkez olmak üzere Washington, New York City, Miami, Las Vegas vb. güzel yerler gördük. Faydalı incelemelerde bulunduk. Birçok Türk dostlarımızla tanıştık. Oradaki yaşantılarını yakından görme fırsatı elde ettik.

İzlenimler, edebiyatın hammaddesidir. Geziler ise yeni yaşantılara kaynak sunar. Yazmayı bir çeşit tutku edinen edebiyatçılar, çıktıkları gezilerde gördüklerini, yaşadıklarını not ederler, bu notlan zaman zaman roman, öykü,hikâyegibi kurmaca ürünlerde malzeme olarak kullanır, bazen da mektuplarında, güncelerinde anlatmakla yetinirler.

Gezi notları, bu notları kaleme alan yazarın söz konusu izlenimleri edindiği zamana ilişkindir. Yazarın gezdiği, gördüğü ülkeleri, o ülkelerde tanıdığı insanları nasıl değerlendirdiği, ne gibi izlenimler edindiğidir bizi ilgilendiren. En yakın zamana ait olsa bile gezi notları, kurumlara bilgi veren turist kılavuzlarından farklıdır. Çünkü bir yazarın, bir yaratıcı kişinin sanatçı ruhundan geçerek canlanmış bilgilerdir bunlar. Öznellik, gezi notlarının önemli bir ayırıcı özelliğidir. Bir Frisch'in, bir Zvveig'ın, bir bilmem hangi yazarın gözüyle şura ya da ora hakkında bilgi ediniriz, yazarın güçlü anlatım sanatı sayesine gözümüzün önüne gelir gezdiği yerler.

Üç haftalık Amerika seyahatinden son derece önemli izlenimler ile döndüm. Bunların hepsini detaylarıyla dergimizin sınırlı sayfalarında anlatmak mümkün olmadığından kısa özetler sunmaya çalışacağım:

Orada birçok Türk'le tanıştık, dost olduk. Onlar Amerika'da boş durmuyorlar. Sosyal faaliyet olarak Türkiye'nin tanıtımını iyi bir şekilde yapmaya çalışıyorlar. **Turkish American Community Center** derneği çatısı altında bir araya gelerek Türkiye'yi tanıtıp, Türk'ün sesini duyurup, adeta bir Türk lobisi oluşturmaya çalışıyorlar. Her yıl mutat Türk yürüyüşü ile Dünya Türk'ünün sesini duyuruyorlar. Deprem esnasında yaptıkları girişimlerle Amerika'nın ilgisini çekip yardım sağladılar. Hepsine çalışmalarında basanlar diliyorum.

Dünyanın adeta jandarmalığını üstlenen ABD'nin buna layık bir devlet olduğunu gözlemledim.

İnsana değer verilmiş, insanlığın yararına olan her türlü teknik imkânlar insanoğlunun hizmetine sunulmuştur. 72 milletin salatası diyebileceğimiz bir yapıya sahip olup, her milletten insan bulunmasına rağmen konulan kurallara uyuluyor. Başkalarının hürriyetinin bittiği yerde kendi hürriyetlerinin başladığının bilincinde hareket edilerek kimse kimseye karışmıyor.

Amerikalılar dünyanın en güzel evlerine sahip. Geniş odalar, her türlü konfor, yemyeşil bahçeler, sanki rüya gibi. Herkes evinin önündeki bahçesinden olduğu gibi kaldırımdan da sorumludur. Bakımı, onarımı da kendisine aittir. Kışın evinin önündeki kaldırımın karını temizlemediğinde vatandaş düşerse sorumlusu ev sahibidir.

Çöpler evlerin önüne belirli günlerde üç gruba ayrılarak konulmakta. Her cins ayrı ayrı değerlendirilerek insanlığa faydalı bir hale getirilmekte.

Herkes konulmuş olan kuralların kendi yararlarına olduğunun bilinciyle hareket ediyor ve kurallara uyuyor.

Üç haftalık seyahatim esnasında yüzlerce km mesafelere gidip çok yerler gördük. Trafik kazasına rastlamadık.

Yollar genelde çiftyol ve çok şeritli olmasına rağmen sık sık "limit hız 60 mil"(yaklaşık 90 km) levhalarına rastlamaktayız. Yollar müsait ve arabalar son model olmasına rağmen herkes kural dışına çıkmıyor, kesinlikle kurallara uyuyor. Bu nedenle de bizdeki gibi sık sık trafik kazalarına rastlamadık.

Çoğunlukla yerleşim bölgeleri civarında alışveriş merkezleri kurulmuş. Bu alışveriş merkezleri kurulurken yeteri kadar araba park yeri hazırlama şartı getirilmiştir. Giriş kapışma

yakın mesafeye de en az 3-5 arabalık özürlüler için park yeri ayrılması mecburiyeti ihmal edilmemiş.

Her bölgede sık rastladığımız büyükler ve çocuklar için parklar dışında kütüphane kurulması ihmal edilmemiş. Bir semtteki kütüphaneye girdiğinizde her türlü kitabın yanında müzik setlerinden, kasetlere cd' lere kadar her aradığınızı bulabiliyorsunuz.

Çocukların ve gençlerin bugünlere nasıl gelindiğini ve geçmişlerini tanımaları açısından müzeler ihmal edilmemiş. Gerek tarihi eserleri bünyesinde toplayan, gerekse bilimsel ve teknolojik gelişmeleri gösteren müzeler ziyaretçilerle dolup taşmaktadır.

Amerika'da tanıştığımız sohbetlerinden çok istifade ettiğim, 42 patent sahibi Sayın Prof. Dr. Adnan Göksel; "Yusuf Bey benim hayatıma yön veren iki kitabı hiç unutamam (Bunları bana ödünç verdi. Türkiye'ye getirip okudum fotokopisini çekip Amerika'ya geri gönderdim.) Öğrencilerine tavsiye et, okut" demişti. Bunlar: Muallim Mubahat'ın tercüme ettiği "EDİSON" ve Henry Ford'un "DOSTUM EDİSON" kitapları idi. Amerikalılar, dünyayı aydınlatan Edison'un evini de çok güzel bir müze yapmışlar.

Amerika'da dikkatimi çeken konulardan birisi de buraya gelen Türklerin tamamına yakın kısmı beyin takımı idi. Almanya, Hollanda vb. ülkelere gidenler gibi vasıfsız eleman değildi. Ailece buraya yerleşmiş ve Türkiye'yi en iyi şekilde temsil etmeye çalışıyorlar. Ailece tanıştıklarımızdan bazıları: Dr. Ata Erim (Tıp doktoru), Doğan Uygur (Mühendis, müteahhit), Dr. İrfan Bey (K.B.B. Müt.), Seyfi Başçılar (Veteriner), Mehmet Bedestani (Mühendis, Kayseri Lisesi mezunu), Mehmet Reyhan (Gemi Mühendisi, Kayseri Lisesi mezunu), Afganlı Türk Ergeç UÇGIJN (Kimya Öğretmeni) ve daha niceleri...

Yazımızın bu bölümünü 2600 yıl önce yaşamış Kuan-Tzu adında bir Çinli şairin aşağıdaki dizeleriyle bitiriyoruz. Şiiri "Amerika Meydan Okuyor" adlı kitaptan aldık. Yazarı J.J. Servan-Schreiber adında bir Fransız. Ona göre bu şiir Amerikanın gelişmesinin formülünü açıklamaktadır.

Birisine bir balık versen, doyar bir defa.

Balık tutmayı öğret, doysun ömür boyunca

Bir yıl sonrasıysa düşündüğün, tohum ek.

Ağaç dik on yıl sonrasıysa tasarladığın,

Ama düşünüyorsan yüz yıl ötesini, halkı eğit o zaman.

Bir kez tohum ekersen, bir kez ürün alırsın.

Bir kez ağaç dikersen, on kez ürün alırsın.

Yüz kez olur bu ürün, eğitirsen toplumu.

Fotoğraf 232: Beyaz Saray'ın önündeki hatıra resmimizde (soldan sağa) Nevzat Türkten (Beyaz Saray'ın bahçesinde namaz kılan ilk Türk) Mehmet Bedestani ve Yusuf Özmerdivenli görülüyor.

Beyaz Saray'ın bahçesinde ikindi namazı kılan ilk Türk Nevzat Türkten'dir herhalde.

Washington gezimiz sırasında Kayseri Lisesi mezunu Mehmet Bedestani'nin rehberliğinde Beyaz Saray'ı geziyorduk. İkindi vakti olmuştu. Nevzat Ağabey hiç aksatmadığı -13 saatlik uçak yolculuğumuzda bile uçakta ima ile namazlarını kılmıştı- namaz vaktinin geldiğini görünce Beyaz Saray'ın yeşilliklerle donanmış çevre bahçesinde ceketini çayırların üzerine sererek ikindi namazını kılmıştı.

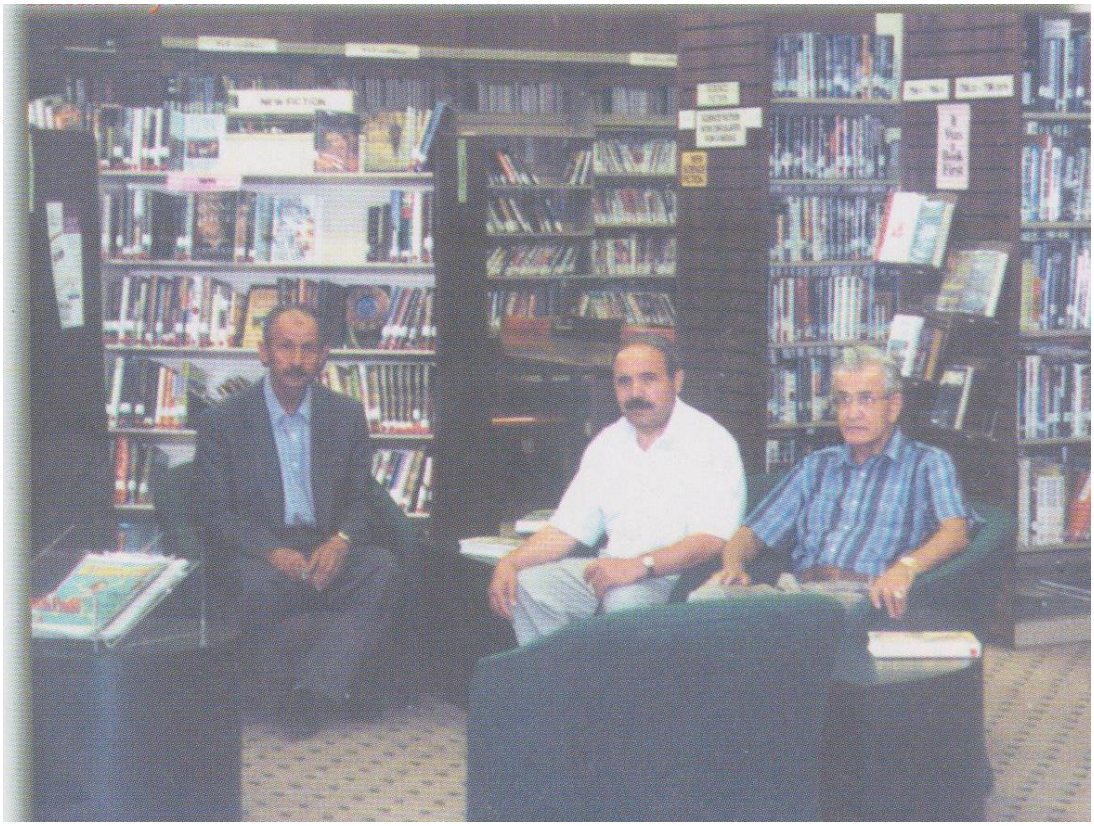

Fotoğraf 233: Amerika'da Belediye Kütüphanesi incelemesinde (soldan sağa) Nevzat Türkten, Yusuf Özmerdivenli ve Dr. Ömer Turnacıoğlu görülüyor.

"Hacı Hacıyı Mekke'de, derviş dervişi tekkede bulurmuş."derler. İlgi alanımıza girdiği için o kadar gezilecek yerler olmasına rağmen Nevzat Ağabey'in inceleme yerlerinden birisi de kütüphaneler idi. Belediye gençler ve diğer vatandaşlar için binbir çeşit kitap, CD, kaset vb. her türlü dökümanın bulunduğu kütüphaneler kurmuştur. Bu kütüphanelerin yaz tatilinde bile gençlerin ilgi odağı olduğunu gördük. Darısı Türkiye ve Kayseri'ye. Böyle kütüphane köşesinden bir hatıra.

Fotoğraf 234: Turkısh – American Community Center'in Türk bayrakları ile süslü köşesinden bir hatıra resimde (soldan sağa) Lisa Turnacıoğlu, Dr. Ömer Turnacıoğlu, Nevzat Türkten ve Yusuf Özmerdivenli.

Nevzat Ağabey'in hep dolu dolu geçen hayatından, Amerika'da geçen bir bölümünde Amerika izlenimlerini de sunmaya çalıştık. Sanat ve edebiyatta 36 yıl herkesin ulaşabileceği, çınarlaşabileceği bir ulaşma noktası, mutluluk noktası değildir. Nevzat Türkten bu mutlu noktaya ulaşan usta kalemlerimizin, yayıncılarımızın başında gelmektedir.

Fotoğraf 235: Dünya Türkleri Konseyi Başkanı Dr.Ata ERİM tarafından Yusuf Özmerdivenli'ye İngilizce basılmış Atatürk kitabı verilirken. (Resimdeki diğerleri: Dr.Ömer Turnacıoğlu, Av.Nevzat Türkten)

1977 yılında yayınladığı ERCİYES DERGİSİ yeni dönem ilk sayısında duyduğu heyecan ne ise, 2013 yılında 36. Yıl 421. Sayısında da aynı heyecanı duymakta olduğundan eminim. Türk kültürüne, medeniyetine çok büyük hizmetlerde bulunan kültür abidesi Nevzat Türkten'i Kayseri'nin aziz Türk milletinin asla unutmayacağını düşünüyor, tebriklerimi sunuyor; Allah'tan sağlık, sıhhat, mutluluk içinde nice yıllar diliyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum[55].

Amerika'da bulunan Türkler sportif faaliyetleri de ihmal etmiyorlar. 30 Ağustos nedeniyle Amerika'da 15 takımın katılımıyla gerçekleştirilen futbol turnuvasında Amerika sahalarında Türk bayrağı dalgalandırılıyor.

[55] Dergi Anadolu, Ağustos-Eylül 2008, Sayı:41-42

Kayseri Lisesi Mezunlarından…
NUH NACİ YAZGAN

1886 yılında Kayseri'de doğdu. İlköğrenimini burada yaptı. Kayseri Lisesi'nden mezun oldu. Daha sonra hayata atıldı. Baruthane'de çalıştı ve burasının kâtipliğini yaptığı için 'Yazgan' soyadını aldı.

Nuh Naci Yazgan, Nuri Has, Ömer Sabancı ve daha bir grup arkadaşıyla Adana'da Milli Mensucat'ı kurdu. Bir dönem milletvekilliği de yapan Nuh Naci Yazgan politikayı pek sevmedi. Ayrılarak iş hayatına atıldı.

Nuh Naci Yazgan Kayseri'de ilk köylü öğrenci yurdunu yaptıran hayırseverlerimizdendir.

Bu yurdu nasıl yaptırdığını hatıralarında şöyle anlatmaktadır:

"İlk oğluma Hakkı adını vermiştim. Bu çocuğum 17 yaşında vefat etti. Genç yaşta evlat kaybetmenin derin acısını ölesiye kadar yüreğimden söküp atamadım. Bu acıyla zaman zaman çıkar, sokakta gezerdim. Bir gün yine geziyordum ki, bir genci gece elektrik direğinin dibinde gördüm. Yaklaştığımda ölen oğlum Hakkı'ya çok benzediği dikkatimi çekti. Allah insanları ikiz yaratırmış. Gerçekten ölen oğlumu o anda yaşıyor sandım. Çocuğa yaklaştım. Gecenin bu vaktinde burada ne yaptığını sordum. "Ders çalışıyorum" dedi. Kendisinin evi olup olmadığını sorduğumda, "Handa kalıyorum, orada elektrik yok" diye cevap verdi. Köylü olduğunu, lisede okuduğunu, kalacak yerinin bulunmadığını söyledi. Bu olay beni çok etkiledi. Hemen köylü çocukları için bir yurt yaptırmaya karar verdim. Böylece, **"Nuh Naci Yazgan Köylü Öğrenci Yurdu**" projesi gerçekleşti.

Bu yurt yıllarca hizmet verdi. Geçtiğimiz yıl yıkılarak aynı adla daha büyük ve modern bir yurt binasının inşasına başlandı. 600 öğrenci kapasiteli bu yurda Nuh Naci Yazgan'ın vasiyeti üzerine yalnızca köylerden gelen fakir aile çocukları alınmaktadır. Bu yurttan başka yaptığı hayır kurumlarının gerekçesini şöyle anlatmaktadır:

"Haramla helal ikiz kardeştirler. Bir elmanın eşit dilimleri gibi de benzeşirler. Hele haram denilen aşüfteye ticarette yakasını kaptırmayana az rastlanır. Kaptıran da iflah olamaz. Er geç gelir fitil fitil burnundan. Ama o afete göz koymamak, şeytanın iğfaline kapılmamak için de çıkla Peygamber sabrı ister. Mesela helalle haramın dozunda, tartısında hangisi ağır basarsa günahın da odur, sevabın da... Hele hele bir ortak düzeni kurmaya gör, ak koyun da karışır kara koyun da... Hesaba oturunca,"Benim payıma düşen haramı sana bağışlıyorum" diyemezsin karşındakine. Tatbikatta yoktur bunun yeri. Allah şahidimdir, hilenin kırıntısını katıp karıştırmadım, bilerek, isteyerek hiçbir işime ama yine de bir nefis muhasebesine varınca göğsümün bir yerlerinde, kıl çekintisine benzer inceden inceye bir sızı duymuşumdur zaman zaman. İşte hayır hasanet yaptımsa bu sızıyı dindirmek için yaptım her zaman. Hamamlar yaptırdım, millet yunsun yıkansın, beden kirini atsın diye. Camiler yaptırdım, millet ruhunu kirlerden temizleyip arındırsın diye. Hastaneler, dispanserler kurdum dertliler, acı çekenler çare bulsunlar diye. Kâbe'yi ipek halılarla donattım. Hacer-i Esved'e yüz sürdüm içimdeki o ince sızıyı atabilmek için..."

Köylü Öğrenci Yurdu'ndan başka cami ve halk arasında "Verem Hastanesi" denilen Göğüs Hastalıkları Hastanesi'ni de yaptıran Nuh Naci Yazgan ayrıca İstanbul Laleli'de bir bina satın alarak Kayseri'den buraya okumaya gelen dar gelirli öğrencilere yurt olarak tahsis etti. Bu yurt yarım asra yakın bir süre binlerce Kayserili gence hizmet verdi. Eşi Behice

Hanım ise, kendi adıyla anılan "Behice Yazgan Kız Lisesi'ni yaptırarak, şehrin ilk müstakil kız lisesini hizmete açtı[56].

Nuh Naci Bey , Kayseri İdadisi'nde (Lisesi'nde) öğretmenlik yaptı. Hüsn-'ü Hat ve meşk (Güzel yazı ve örnek yazı) dersleri verdi. Ticaret yaşamına ise halıcılık yaparak başladı.

Kurtuluş Savaşı yıllarında, Kalaçzade Ahmet Hilmi Bey ve Ömer Mümtaz İmamzade ile birlikte Sivas Kongresi'nde Kayseri delegesi olarak bulundu. Sivas'tan döndükten sonra Kayseri'de Müdafa-i Hukuk Cemiyeti'nin kurulmasına ön ayak oldu. Kayseri ve civarında halktan toplanan yardımlarla ulusal müfrezeler oluşturulması ve görevlendirilmesi, işgal hareketlerini kınayan toplantılar düzenlenmesi, halkın dini ve milli duygularının canlı tutulması konularında öncülük etti. İşgal edilen yerlerde halka yapılan eziyetleri anlatmak ve Mustafa Kemal Paşa önderliğindeki gelişmeleri halka duyurmak amacıyla yayın giderlerini şahsen karşılayarak "Erciyes" adında bir gazetenin çıkarılmasını sağladı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne 2. Dönem Kayseri milletvekili olarak girdi. Atatürk kendisine Adana'da kentten ayrılan azınlıkların terk ettiği, bacası tütmeyen fabrikaları yeniden faaliyete geçirme görevini verince, 22 Aralık 1924'te milletvekilliğinden istifa etti ve Adana'daki sanayi hamlesinin başına geçti Nuh Naci Yazgan. Orhan Kemal'in romanlarında ölümsüzleştirdiği ülkenin en eski fabrikalarından Millî Mensucat'ı 1927'de dönemin diğer işadamları Mustafa Özgür, Nuri Has, Seyit Tekin ile birlikte Hazine'den satın aldı ve işletti. Millî Mensucat, Türkiye'nin tarihindeki yedinci, Adana'nın ise birinci tekstil fabrikasıdır. Burada üretilen "Aslan" marka vater ve ekstra iplikler, ülkede büyük talep gördü. Nuh Naci Yazgan 7 Ekim 1947'de vefat etti ve Karacaahmet Mezarlığı'na defnedildi.

Nuh Naci Yazgan tarafından yaptırılmış hayır kuruluşları şunlardır:

Nuh Naci Yazgan Köylü Öğrenci Yurdu (Kayseri): 1939 yılında hizmete girmiştir. Halen Kayseri Yüksek Öğrenim ve Yardım Vakfı'nın iktisadi işletmesi olarak faaliyetini sürdürmektedir. Yurtta çok sayıda köylü ve kasabalı öğrenci kalma imkânı bularak eğitim-öğretimlerini tamamlamışlardır.

İstanbul Yüksek Tahsil Öğrenci Yurdu (İstanbul): Yüksek öğrenim görmek için Kayseri'den İstanbul'a giden özellikle dar gelirli öğrencilerin barınmaları için hizmet veren bir yurttur. Laleli'de'de hizmete giren yurt, binanın yetersiz kalması üzerine Çapa'da yaptırılan büyük yurt binasına taşınmıştır.

Göğüs Hastanesi ve Dispanseri (Kayseri): Kayseri'nin merkezinde 1943 yılında yaptırılmış olan göğüs hastanesi ve dispanseri halen hizmetine devam etmekte olup Kayseri ve Kayseri dışından çok sayıda kişi burada şifa bulmuştur.

Behice Yazgan Kız Lisesi (Kayseri): Nuh Naci Yazgan'ın vasiyeti üzerine 1969 yılında Kayseri şehir merkezinde eşi adına yaptırılmış olan lisedir.

Nuh Naci Yazgan Üniversitesi: Kayseri Yükseköğrenim ve Yardım Vakfı tarafından kurulmuştur. 23/06/2009 tarih ve 5913 sayılı Kuruluş Kanunu, 07/07/2009 tarih ve 27281 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Kuruluş Kanunu'nda Üniversite; Rektörlüğe bağlı olarak; Mühendislik Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Meslek Yüksekokulu, Sosyal Bilimler Enstitüsü ve Fen Bilimleri Enstitüsünden oluşmaktadır[57].

[56] Muharrem Barut, Selam Kayseriliye.
[57] Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Tanıtım Kitaplığı.

Fotoğraf 236: Nuh Naci Yazgan Üniversitesi

ÇUKUROVA'YI ÇUKUROVA YAPAN KAYSERİLİLER- BİR GÖNÜL İNSANI NUH NACİ YAZGAN

M. Orhan CEBECİ

Gazeteci-Yazar Yüksel Kalkan kardeşim"Bir Gönül İnsanı Nuh Naci Yazgan"kitabını imzalayarak gönderdiği için teşekkür ederim. Hayırseverler diyarı Kayseri'nin müteşebbis, yardımsever, iş adamı, politikacı ve tanınmış bir insanı merhum Nuh Naci Yazgan ve eşi Behice Yazgan. Yüksel Kalkan kardeşimi bu değerli kitabından dolayı tebrik ediyor ve kutluyorum. Toplum yararına hayır eser bırakan merhum Nuh Naci ve Behice Yazgan eğitim alanında Kayserimizin unutulmaz ve her zaman hayır ile yâd edilen duayen simalarıdır. Ruhları şad mekânları cennet olsun.

Rahmetle ve saygıyla andığım Nuh Naci Yazgan hakkında onu yâd etmek nedeniyle daha önce Çağdaş Develi Gazetesi'nde yazdığım "Hayırsever Merhum Nuh Naci Yazgan" başlıklı makalemi kitabına koyduğu için ayrıca teşekkür ederim. Değerli ağabeyim Makine Yüksek Mühendisi Hasan Hüseyin Arıkan üniversite yıllarında İstanbul Laleli'de bulunan "Kayseri Talebe Yurdu" olmasa ben okuyamazdım derken o yıllarda bu hizmetin ne kadar önemli ve değerli olduğunu anlatıyor.

Avukat Ahmet Özçay ağabeyim yıllar önce Develi ve Yöresi Derneği'nde verdiği konferansta Merhum Nuri Kalem'in referansıyla Laleli'deki yurtta kaldığını anlatırken merhum Nuh Naci Yazgan'ı hayırla anarak "Nuh Naci Yazgan Yurdu" olmasa bizler okuyamazdık diye anlatmıştı.

Adana'da Milli Mensucat Fabrikası'nın Kuruluş Öyküsü:

1906 yılında, Aristidis Simyonoğlu ve ortakları tarafından kurulan bez fabrikasıdır. Birinci Dünya Savaşı sırasında uzun müddet kapalı kaldı. Bu fabrika, Ankara Hükümeti tarafından devletleştirildi ve birkaç defa satışa çıkarıldı. Ülkede müteşebbis ve sermayedar olmadığı veya az olduğundan kimse alamadı. Ankara hükümeti, (Gazi Mustafa Kemal Atatürk) Kayserililerin müteşebbis ve Adana ile bağlantıları dolayısıyla o günlerde Milletvekili olan Nuh Naci Yazgan'a " Sen çalıştır" diye baskı yaptı. Nuh Naci Bey milletvekilliğinden istifa etti. Yanına Kayseri'den tanıdığı, güvendiği Hasağazede Nuri (Has) Mirzazade, Mustafa (Özgür) ve Hamamcızade Seyit (Tekin) efendileri de alarak Milli Emlak'tan fabrikayı satın aldılar. Nuh Naci Bey hariç, diğerlerinin doğru dürüst okuma yazması yoktu. Ancak prensiplerine bağlı, israftan kaçınan, ailelerine bağlı insanlardı. Hızla yenileyip üretime geçtiler ve ismini de "Milli Mensucat" olarak değiştirdiler. 1944 yılında

hükümet her ortağa 300.000TL varlık vergisi koydu ve Hacı Ömer Sabancı'yı fabrikaya ortak etti. Adana'da ortağı Sabancı ile Akbank'ın kurucuları arasında yer aldı.4 yıl orduya ihtiyacı olan kaput bezini bağış olarak verdi. Yazar Orhan Kemal bu fabrikada çalışmış ve Türk Edebiyatı'nın önemli eseri "Bekçi Murtaza" romanını bu fabrikada yazmıştır.

Bu tesis genç Cumhuriyetin ilk sanayi tesisi gibidir.1970 yılında fabrika makine ve üretimi eskidiği için kapanmış ve şimdi müze olarak hizmet vermektedir.

Köylü Talebe Yurdu İstanbul Laleli Yüksek Tahsil Öğrenci Yurdu ve Şehremini Kayseri Yurdu:

1939 yılında hizmete giren öğrenci yurdu, halen Kayseri Yüksek Öğrenim ve Yardım Vakfı'nın İktisadi işletmesi olarak faaliyetini sürdürmektedir. İstanbul Yüksek Tahsil Öğrenci Yurdu Kayseri'den İstanbul'a gelen dar gelirli öğrencilerin barınmaları için hizmet veren bir kuruluştur. Laleli' de hizmete giren yurt, binanın yetersiz kalması üzerine Çapa'da yaptırılan büyük yurt binasına taşınmıştır.1980 ihtilali sonrası kapanan yurdun binası uzun süre Çapa Kız Yurdu olarak devam etmiş daha sonra da mesleki liseye dönüşmüştür. Bugün İstanbul'da okumuş yaşı 50-55′ in üstünde olan avukat, doktor, mimar, mühendis, yani yükseköğrenim görmüş kimi görseniz hepsi o yurtta kalmıştır.

Nuh Naci Yazgan Üniversitesi:

"Nuh Naci Yazgan" ismi verilerek üniversite kurulması Türkiye'de bir ilktir. Kayseri Yüksek Öğrenim Vakfı tarafından 2009 yılında kurulmuştur. 8 fakülte, 3 enstitü, 1 MYO, 6 uygulama ve araştırma merkezinden oluşmaktadır. Tüm binalar Kayserili hayırseverler tarafından yapılmıştır. Üniversitenin kurulmasında önderlik yapan Mütevelli Heyeti Başkanı Mustafa Nevzat Özhamurkâr ağabeyimi ve tüm hayırseverleri kutluyorum.

Nuh Naci Yazgan'ın ve Behice Yazgan'ın Gök Kubbede Hoş Bir Seda Bırakan Hayır Eserleri:

Nuh Naci Yazgan Öğrenci Yurtları Kayseri ve İstanbul'da açılmıştır. Göğüs Hastanesi ve Dispanseri Kayseri'de kurulmuştur. Kayseri'de yaptırılan "Behice Yazgan Kız Lisesi" daha sonra "Behice Yazgan Kız Anadolu Lisesi" adını almıştır.

Merhum Behice Yazgan; Eşinin vefatı üzerine yarım kalan yurtları ve Verem Hastanesi'nin tamamlanmasını sağlamış, İstanbul'un muhtelif semtlerinde birçok sebil ve çeşme yaptırmış, birçok camimizin noksanlarını tamamlamış ve tefriş etmiştir. Yaşantısı gibi yapmış olduğu hayırları da gösterişten uzak olarak yapmış, ne basın ne de başka bir yolla reklamını yaptırmaktan daima kaçınmıştır. Ne mutlu toprağı ile ödeşen ve fani dünyada ses ve seda bırakan tüm hayırseverlerimize.

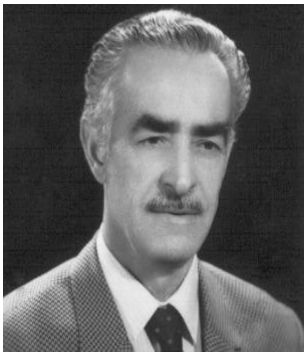

KÂZIM YEDEKÇİOĞLU
(11 Mart 1919-12 Nisan 2012)

Eğitimci, yazar (D. 11 Mart 1919, Kayseri – Ö. 8 Nisan 2012). Kayseri Lisesi'nin Ortaokulu (1934), Sivas Öğretmen Okulu (1937), Gazi Eğitim Enstitüsü Türkçe-Edebiyat Bölümü (1939) mezunu. 1937'den itibaren Savur, Muş, Bartın, Kayseri, Gaziantep, Kayseri, Osmaniye ve İstanbul'daki ilk ve orta dereceli okullar ile sanat enstitülerinde Türkçe öğretmenliği yaptı. İstanbul Küçükköy Vefa

Poyraz Lisesi Müdürü olarak görev yaptıktan sonra 1976'da emekli oldu. Kayseri'de mahalli gazete ve dergilerde yazılara yayınlandı. 8 Nisan 2012'de öldü.

Yazıları 1943'ten itibaren Kayseri yerel gazete ve dergilerinden Erciyes, İstiklal, Hâkimiyet, Akın ve Anadolu Haber'de yer aldı. 1945-50 yıllarında Erciyes, 1954-58 yıllarında Yeni Erciyes dergilerini çıkardı. Şiirlerinin bir bölümü bestelendi. İLESAM üyesidir.

ESERLERİ:

Kayserili Genç Şairler Antolojisi (1956), Dikenli Kestanem-Hoca Hakkı (1961), Övünmek Gibi Olmasın Ama Kayseriliyim (1972), İğneden İpliğe (1973), Okul Piyesleri (1973), Kayseri Ağzı I – Deyimler (1989), Kayseri Ağzı II – Sözcükler (1992), Kayseri Ağzı III – Atasözleri (1994), Kayseri Ağzı IV Atasözleri- İlenmeler-Metin Örnekleri.

KAYNAKÇA: Afşin Oktay – Kemal Bağlum / Biyografiler Ansiklopedisi (1959), M. Türker Acaroğlu / Kayseri Ağzı Deyimler (Küçükçekmece gazetesi, 16.5.1990), Kerim Yund / Kayseri Ağzı Deyimler (Hakimiyet, 10.7.1991), Prof. Jale Baysal / Okuyuculara Ulaşamayan Kitaplar (Cumhuriyet Kitap, 18.6.1994), Prof. Olcay Önertoy / İki Emek Ürünü (Çağdaş Türk Dili (5.9.1991), Sami N. Özerdim / Kayseri Ağzı II Sözcükler (Kemalist Ülkü, 29.2.1993), Abdullah Satoğlu / Kayseri Ansiklopedisi (2002), İhsan Işık / Resimli ve Metin Örnekli Türkiye Edebiyatçılar ve Kültür Adamları Ansiklopedisi (2. Bas., 2009), Türkiye Yazarlar Birliği / Türkiye Kültür Sanat Yıllığı (2013)[58].

KÂZIM YEDEKÇİOĞLU
(Kayseri, 11 Mart 1919- İstanbul, 12 Nisan 2012)

Sümer Ortaokulu'nda müdürümüz Kâzım Yedekçioğlu; muavini matematik öğretmeni Talaslı Ahmet Eşel ve Almanca öğretmeni Fatma Hanım'dı…Kâzım Bey, çok şık giyinir, lacivert ve tonları takım elbiseleri çok sever, pantolonu ise askılıydı…

Matematik zevkini bize tattıran, örneği az bulunur matematik hocamız Eşel'i ilk gördüğümde, ben de giyim kuşamına önem vermeyen, bir laboratuar elemanı ya da sanat okullarında, atölye sorumlusu gibi bir intiba bırakmıştı… Üzerinde, keten türünden açık gri bir elbise vardı. Bıyıkları da, kızıla çalan bir renkteydi. Zaten hocamın teni de o renkteydi… Kaydımı da o yapmıştı…

Orta 1/A sınıfına verdiler…

Kâzım Bey, üçüncü sınıfta Türkçe dersimize gelirdi.İnanılmaz titizlikte bir adamdı. Bu titizlik derslerine de yansırdı. Türkçe zevkimi ondan aldım. Yazarken, hâlâ gözümün önüne gelir hocamız. Sanki imtihan eder, yanlış yaptığımda kulağımı çekecek diye endişe taşırım…

Kitap okuma, ansiklopediye bakma, edebiyat büyüklerini tanıma gibi etkinliklere çok önem verirdi; yazım kurallarına çok dikkat ederdi. Mesela, İstiklal Marşı'nın "10 kıtasını"ve "Gençliğe Hitabe"yi ezberletirdi… Hem de "mahrecinden", vurgulara dikkat ederek okumak şartıyla… Mahrecinden okuyamadınız mı; "Dilini eşek arısı soksun!"derdi…

Mesela, isminde bulunan "a"yı mutlaka şapkalı yazacaktın; yoksa kulağını çekerdi… Hece böldüğünde, kırmızı kalem ile "hece katili"der, basardı düşük notu… İsterse, kompozisyonun "10 luk"olsun. Dedim ya, hiç taviz vermezdi… Tabii, Sümer Bez Fabrikası'nın sinemasını kullanarak, yapılan "karne"ve diğer tarihi/sosyal/edebi etkinlikler takdirlerin ötesindeydi. Hocamızın yazdığı "piyesler"sahneye konurdu… Birinde, figüran olarak ben de rol almıştım…

***

Bizlerin bir şansı: Eşel, Şükrü Özkul, Bulgar muhaciri İdris Çelikbilek, Saadettin Ergeneci, "Sıfırcı Ahmet"(Kargıcı), Hilmi Kurtoğlu gibi çok iyi matematik hocalarından ders

[58] Biyografya Beta Sitesi'nden 29.04.2022 de alınmıştır.

almış olmamızdı… Bir de Lise'de son iki yıl dersimize gelen Eczacı Özdemir Akgün, İngilizce Hocam Özdemir Başdemir'i de bu kervana eklemem gerekecek. Tabii, diğerlerini de hep saygı ile anarım…

***

Bu yazımın ilham kaynağı Edebiyet Hocası Seyit Burhanettin Akbaş ile İnş. Müh.Alim Gerçel arkadaşlarımızın Yedekçioğlu Hocamız'ın yaptıkları söyleşiyi sosyal medya hesabında yayınlamaları ile kadim dostum ve arkadaşım Mak. Y. Müh. Ahmet Doğan Işık'ın; "Efsane Müdürümüz son zamanlarında ziyaret etmediğim için kendime çok kızıyorum!"sözleri oldu.

Ahmet haklı zira Kâzım Bey kendisini çok severdi. Ahmet aynı zamanda iftiharlık bir öğrenci idi. Her şeyi dört dörtlüktü… Neredeyse her anımız beraber geçerdi. Dile kolay, 63 yıla sığan bir hikaye… Sevim Özbay ile "iftihar levhasını" paylaşırdı ama o hep birinciydi… Özbay, şimdi nerelerde bilmiyorum. "iftihar levhaları" da koridorun giriş katına asılırdı. Şimdi var mı, eskileri duruyor mu?

***

Son günleri İstanbul'da geçti Hocamızın. Artık takati kalmamıştı… Hastalığı oldukça ilerlemişti… İstanbul'da Küçük oğlunun (sanırım şimdi Prof.) yanında kalıyordu. Orada vefat etti... Vefatını Hüseyin Cömert'ten öğrenmiştim, bir "garip" gibi defnedilmiş, az bir seveni ile…

Büyük oğul Mustafa ise, İnş. Y. Müh., Şeker'den emekli oldu... Karacaören'de ki bağlarında hayatını sürdürüyor, münzevi bir biçimde... Mustafa, bizden bir sınıf öndeydi… O da çok çalışkandı, çok zekiydi… Nadi Bakır ile yarışırdı… İkisi de ODTÜ İnşaatı kazanmıştı… Mustafa, sanırım üçüncü sınıftan ayrıldı, sonra İTÜ İnşaatı bitirdi.

***

Nadi gibisi çok çok az gelir… O çok farklı bir doku, çok farklı bir kumaştı… Eşel'in, "şu kadar yıllık öğretmenim Nadi gibisini görmedim!", dediğinin tanığıyım. Benzeri bir lafı da Kurtoğlu söylemiş. Bunu da İnş. Y. Müh., sınıf ve mahalle arkadaşı M. Ali Hasnalbant anlatmıştı. Nadi, Allah vergisi özelliklere sahipti…

Futbol oynar, sesi güzel, güzel yazı yazar, resim yapar, "inek değil!"; hatta kompozisyon da dâhil tüm yazılılara "pelikan" dolma kalem ile girerdi… Bu özelliğini, ODTÜ'de de sürdürmüş, bunu, bir profesör arkadaşı anlatmıştı. Hâlâ kullanıyormuş, siyah kapaklı yeşil pelikanı… Buna da İrfan Birol dostumuz, bir söyleşi yaptığında şahit olmuş.

***

Mustafa ile de arada görüşürdük ama üç yıldır ondan haber alamıyorum. Ben sık sık görüşürdüm. Hocamız, kendisi ile ilgili bir şeyler soranlara, "beni" adres gösterirmiş. Benim, kendisi ile ilgili yazdıklarımı işaret edermiş.

***

Vefasız belediye başkanlarına çok yazdım, "Kâzım Hoca'nın bir yere ismini verin!", diye. Ama vermediler. Zira o bir Atatürkçü ve Cumhuriyet devrimlere bağlı idi... Ha,CHP'li Niyazi Bey de itibar etmedi... Bunu da söylemek zorundayım. CHP'liler de böyle bir "değerin" farkında değildiKayseri de…

***

Hakkı teslim etmek lazım, Şükrü Karatepe ilgilenirdi Hocamızla... "Ekleri" ile birlikte "Kayseri Ağzı ve Deyimler" ve "Kayseri Ağzı II Sözcükler" kitaplarını yeniden bastırmak istemişlerdi. Hocamız da çok memnun olmuştu... Hatta ben de "ekleri", dizgi için, ilgili yerlere, el yazımla yazmıştım. Fakat"pahalı olacak!" gerekçesiyle, yayınlamaktan vazgeçtiler. Sadece Belediye "ekleri","Kayseri Ağzı Sözcükler" adı altında yayınladılar. Bir daha da kolay kolay kimse böyle bir çalışmayı yapamaz...

Çalıştığım nüshalar bende, saklıyorum... NitekimŞükrü Beyin ilk yıllarında Muzaffer Tok, Emir Kalkan, sanırım Mustafa Şerbetçioğlu, Karatepe Hocamız ve ben ziyaretine

gitmiştik, çevre yolunda ki evine... Kayseri hafızasına kazandırdığı sayısız eserler eşi benzeri bulunmaz.

Umulur ki, Memduh Başkan bunların yeni baskısını yapar... Ve her şeyden önce ismini bir caddeye verir ya da bir kütüphaneye/kültür merkezine... Büyük feyz aldığım, yazma ve okuma zevkimin tetikleyicisi Hocamı sevgi, saygı ve rahmetle anıyorum... Bulunmaz Hoca idi vesselam[59]!..

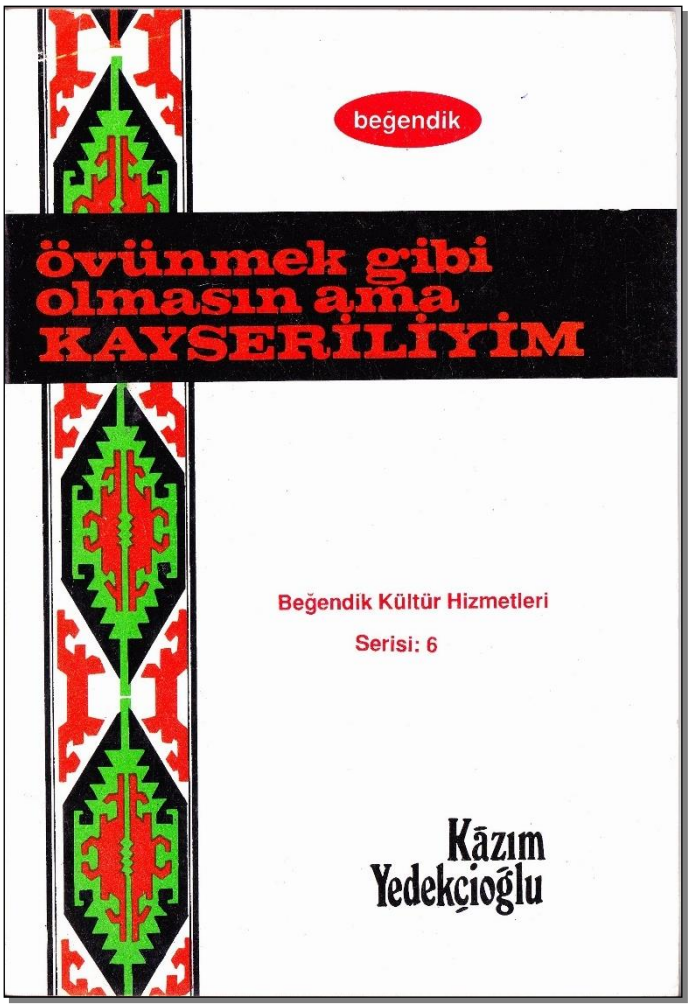

[59] Kadir Dayıoğlu, Kayseri Haber, 12 Mayıs 2020.

KAYSERİ LİSESİ'NDE OKUYAN VE KAYSERİ LİSESİ'NDEN YETİŞENLERİN BİR KISMI

Bilimin, tekniğin yol ve yöntemleriyle Türklüğümüzün varlık gururu olan bu tarih kokan, tarih hazinesine sahip çıkalım, geleceği tesadüflere bırakmayalım. Çünkü acımasız zaman, hataları affetmiyor. Bu derece önemli bir görev mutlaka birileri tarafından, daha fazla zaman kaybedilmeden yerine getirilmeliydi. Çünkü her geçen gün Kayseri Lisesi eski mezunu ve mensupları teker teker aramızdan ayrılıyor, Hakkın rahmetine kavuşuyor. Dolayısı ile Kayseri Lisesi ile ilgili bilgi, belge vb.leri yok oluyordu. Dün unutulmamalı ki; yarın gerektiği gibi yaşanabilsin.

Bu bölüm hazırlanırken Kayseri Lisesi'nin kuruluşunun 100. yıl dönümünde hazırladığımız "Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli"nden faydalanıldı. O bakımdan mezunlarımızın o zamanki konumları değişmiş olabilir. O tarihte bulunduğu görevden ayrılmış, emekli olmuş veya vefat etmiş olabilir.

Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'ne fotoğraf ve bilgi göndererek katılan mezunlarımızın o üç ciltlik eserde daha detaylı bilgileri vardır. Ancak bu kitabımızın sayfa sayısı itibari ile mümkün olamayacağı için o şekilde yapmadık. Bu bölüm hazırlanırken Kayseri Lisesi mezunlarının gönderdikleri resimlerin aslına uyulmuştur. Orijinal resimlerin renkleri aynen çıkmıştır.Yani renkli olanlar renkli, siyah beyaz olanlar siyah beyaz çıkmıştır.Ayrıca "Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'nden seçilenlerin dışında, kitabımızın çıkacağını duyup fotoğraf gönderenler de dahil edilmiştir.

Fotoğraflı bölümün sonuna da mezunlarımızın bazıları isim,ünvan ve görev bilgileri belirtilerek fotoğrafsız eklenmiştir.

NOT: Bu bölümde de mezunlarımız ve Kayseri Lisesi'nin yetiştirdikleri'nden bir kısmını örnekleme metoduyla aldık. Alfabetik sisteme göre sıralanmıştır.

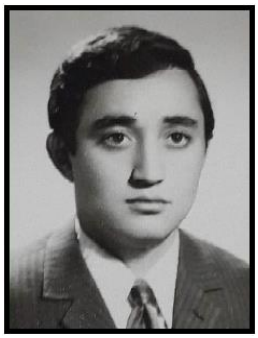

Erkan AHAD
Prof Dr.

Jale AHISKALI
Ahıska Basın-Yayın Dergi
Anadolu İmtiyaz Sahibi

Ali AHMETBEYOĞLU
Dr.
İstanbul Ünv. Öğr. Üyesi

Ahmet AKBULUTGİLLER
Ç.S.G. Bakanlığı İş Emniyet
Müfettişi

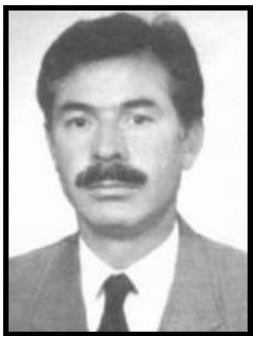

Ahmet AKÇAKAYA
1968
Elk.Müh.

Turan AKDAĞ
Melikgazi Belediye Başkan
Yardımcısı

Resul AKDENİZ
Maden Mühendisi

Ahmet AKDOĞAN
1956
Sanayici

Özdemir AKGÜN
1953
Eczacı

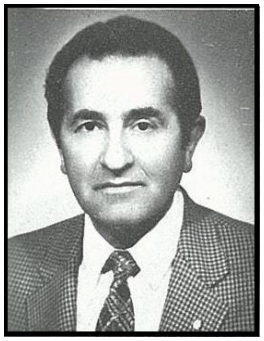

Hayri AKIŞ
1951
Em. Bed.Eğt. Öğretmeni

Osman AKKUZU
1956
Bankacı

Ali AKPINAR
1970
Daire Başkanı

Alper AKSOY
Mimar

Ali Osman AKSOY
Emekli Öğretmen

Haydar AKSU
Albay

Mehmet AKSU
Mass Global Teks. Tic.A.Ş. Yön.
Kur. Bşk.

Osman AKŞİT
1983
Eczacı

Fahri Oğuz ALAKUŞ
Öğretmen

Cevat ALBAYRAK
Em.Öğretmenevi Md.

Ruhi ALEMDAR
1966
Gelirler Gnl.Md.D.Bşk.

Emine Merdan ALICI
Eczacı

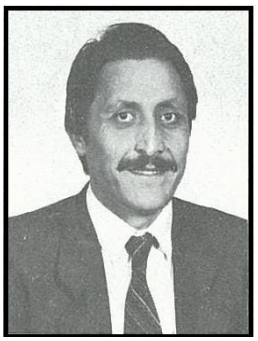

Ömer ALPAY
1967
Lüks Kadife Tic.Md.

Mehmet ALTIPARMAK
1956
Em.Halk Bankası Md.

Mehmet ALTMIŞYEDİOĞLU
1948
Avukat

Yavuz ALTOP
Sanayici, İktisatçı, Milletvekili,
Siyasetçi,

Fatih Altun
Erciyes Üniversitesi Rektörü

Fatma ANTEPLİOĞLU
Dr.
İlçe Sağlık Müdürü

Çetin APAYDIN
Mimar-Müh.
Müteahhit

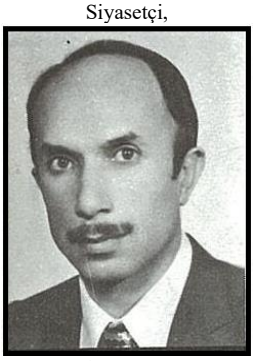

Nazir APAYDIN
1962
Avukat

Dr.Murat APAYDIN
Kayseri Memorial Hastanesi
Başhekimi

A.Halim ARAS
1946
Av.Milletvekili

Jale ARISLI (Kuzuimamlar)
Bankacı,Gayrimenkul Değ. Uzm.

Mehmet ARISLI
İşletmeci

Göksel ARSOY
1951
Sanatçı

A.Gani AŞIK
Milletvekili Din Adamı,
Diplomat, Siyasetçi

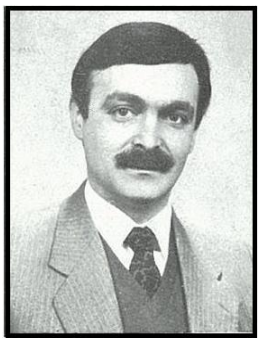

Ahmet ATALAY
1970
Kayseri Dev.Has.Başhekimi

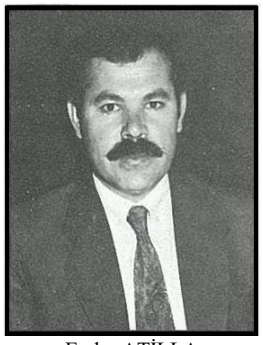

Ender ATİLLA
1974
Vergi Uzmanı

Ahmet ATİK
1966
Gemi M.K.E.İşl.Müh..

Ahmet Orhan AYDIN
1939
Em.Yar.D.Bşk.Yük.S.K.Bşk

Mehmet Emin AYDINLI
Bursa İl ME Şube Müdürü

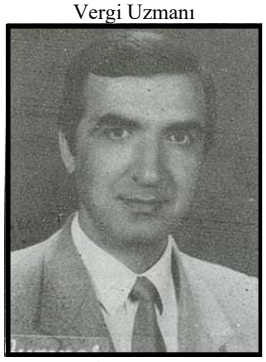

Erol AYRANCI
1969
Prof.Dr.

Veli BAHAR
Halk Eğitim Müdürü
Emekli

Dursun Kadir BAHAR
Prof.Dr.

Şevket BAHÇECİOĞLU
Eski Melikgazi İlçe
Belediye Başkanı

Niyazi BAHÇECİOĞLU
Eski Kayseri Belediye
Başkanı

Erhan BAKIR
1987
Bel-Sin İnş.Müh.

Arif BAŞER
Hv.Kd.Albay

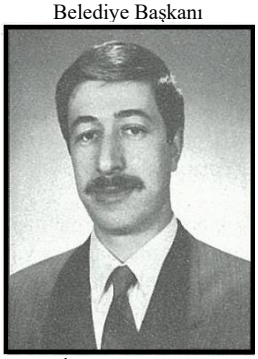

İzzet BAŞKAL
1975
Sarraf

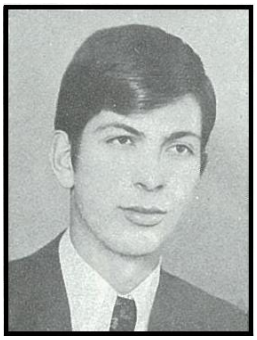

Mustafa Kamil BAŞKAL
1969
Tüccar

İbrahim BAKTIR
1966
Prof.Dr.

Kemal BAL
1972
Askeri Hakim Binbaşı

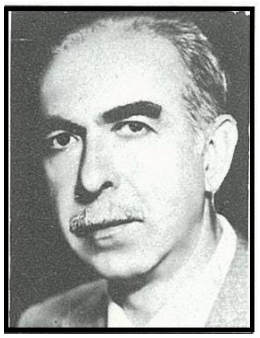

Ahmet BAŞSOY
1952
Vali

Adem BAŞTÜRK
Prof.Dr.
22.Dönem Milletvekili

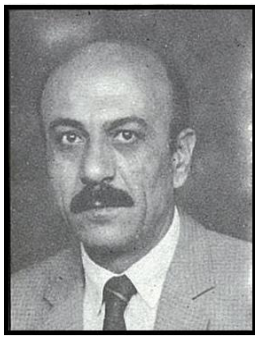

Menaf BAYAR
1961
D.P.T. Uzmanı

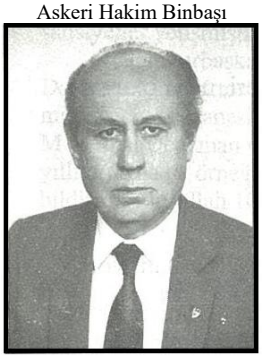

Mustafa BAYATA
1946
İzmir İd.Mah.Hakimi

Jale BAYSAL
1944
Prof. Dr.-İ.Üniv.

Şuayip BAYSAL
Ziraat Müh. PVC. Ve Cam
Balkon Tic.

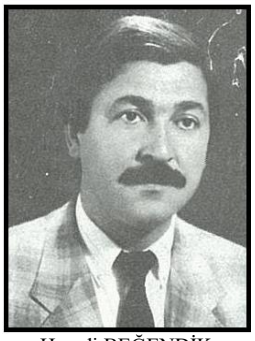

Hamdi BEĞENDİK
1968
Tüccar

Mehmet BEĞENDİK
Tüccar

Mehmet BEKARLAR
Avukat

Yalçın BESCELİ
1957-Mak.Y.Müh.
Kayseri Eski Belediye Bşk.

Hüseyin BEYHAN
1967
S.Ünv.Daire Bşk

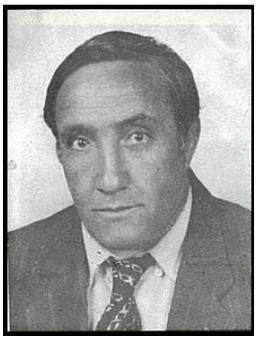

Hamdi BİÇER
1965
Müze Müdürü

Nihat BİLGEN
1949
MEB.Müşaviri

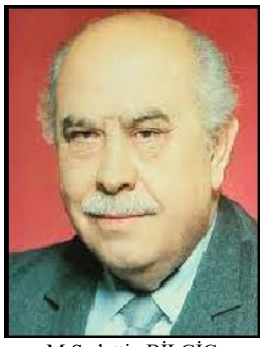
M.Sadettin BİLGİÇ
Eski Bakan

Nurettin BİLGİN
Kuyumculuk, Yönetim
Kurulu Başkanı

Hasan Sami BOLAK
Gazeteci, Şair, Tv.Programcısı

Suna Özer BODUR
İlaç mümessili emekli

Fazlı BORAZAN
Gıda Ticareti

Oğuz BOZDAĞ
Opr.Dr.
Üroloji Uzmanı

Ömer BUÇUKOĞLU
1942
Em.Daire Başkanı

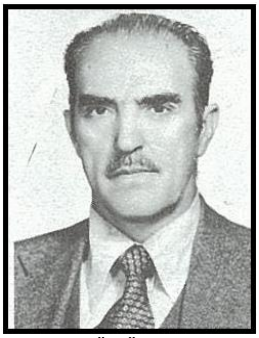
Mehmet BÜYÜKNALBANT
1946
Fabrikatör

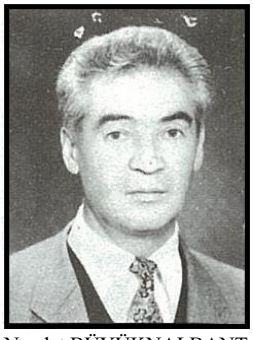
Necdet BÜYÜKNALBANT
1957
Em.İş.Bankası Md.

Mehmet BÜYÜKSİMİTÇİ
Mak.Müh.
KSO Başkanı

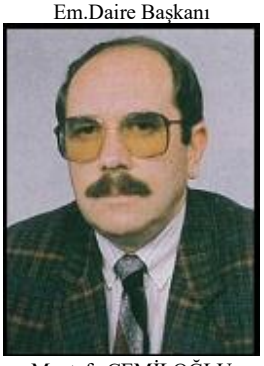
Mustafa CEMİLOĞLU
M.E.Müd. Yard.(Emekli)

İsmet CEMİLOĞLU
Öğr.Üyesi
Prof.Dr.

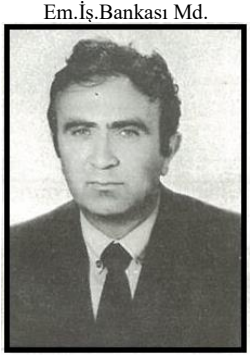
Şahset Ceran
Kayseri Milli Eğitim Md.lüğü
Md. Yrd.

Abbas CEYLAN
Cumhuriyet Savcısı

Halil COŞKUN
1976
Mah.Müh.

Hüseyin CÖMERT
1965
Kültür Müdürü

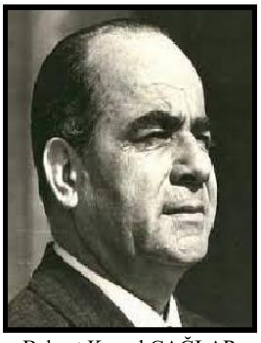
Behçet Kemal ÇAĞLAR
Şair

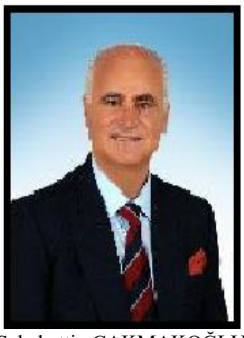
Sebahattin ÇAKMAKOĞLU
Eski Bakan

İbrahim Çam
Almanyada Kim. Yük Müh.Tek.
Ser.Bölge Müd.

Mehmet ÇANAKÇIOĞLU
1951
Müfettiş

Hüseyin ÇAVDAR
Em.Coğrafya Öğretmeni
Yazar

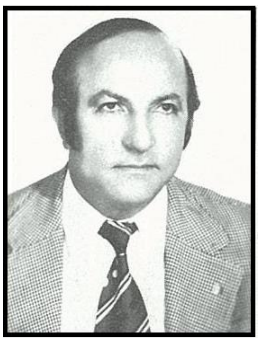
Çetin Çavdaroğlu
1957
Emniyet Müdürü

Metin ÇAVDAROĞLU
1954
Avukat

Abdurrahman ÇAYCI
1946
Öğr.Üyesi-Dekan

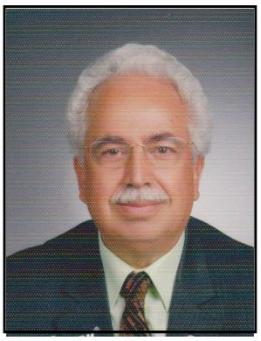
Mehmet ÇAYIRDAĞ
1964
Vakıflar Bölge Md

Tümer ÇEPNİ
1955
Tüccar (Camcı)

Muzaffer ÇIKLABAKKAL
Ticaret

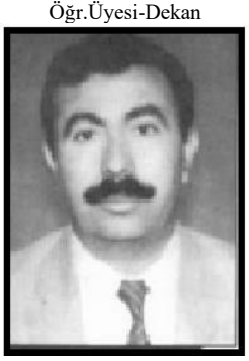
Ömer ÇINAR
Dr.
Şarkışla Dev.Has.

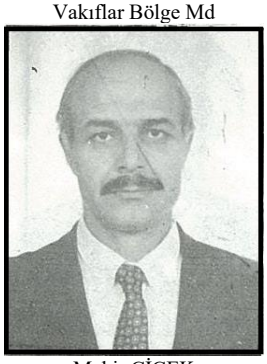
Mahir ÇİÇEK
1969
İnş.Mühendisi

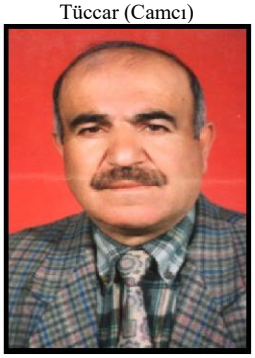
Hasan ÇİFTÇİ
Em.Tekel Md.
Yazar

Osman ÇİFTÇİ
Gazeteci Tv Sahibi

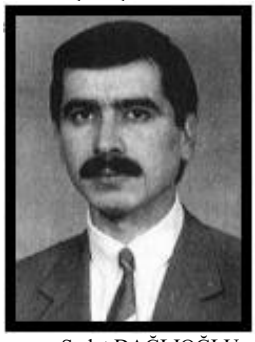
Sedat DAĞLIOĞLU
Diş Hekimi

Kadir DAYIOĞLU
Müh. Gazeteci

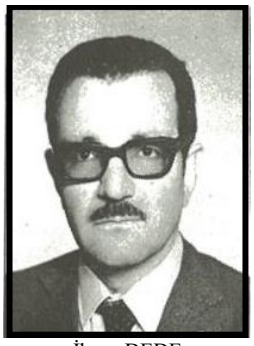

İhsan DEDE
1951
Vali

İdris DEMİREL
1959
Sigortacı-Sanayici

Bedrettin DEMİRKAN
1960
Emniyet Müdür

Ali DEMİRTAŞ
1964
Avukat

Serdar DEMİRTAŞ
Bilgisayar Operatörü

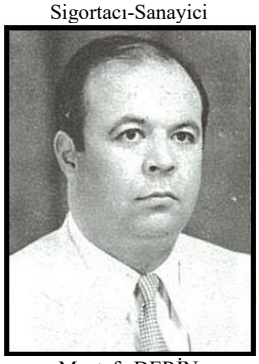

Mustafa DERİN
1959
Elkt.Yük.Müh.-Halıcı Siyasetçi

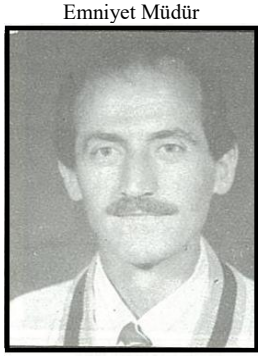

Hüseyin DEVECİ
1967
Prof.Dr.

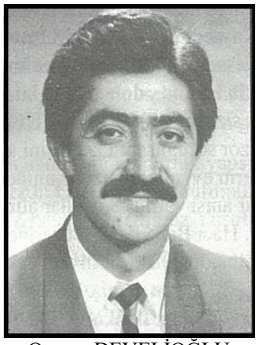

Osman DEVELİOĞLU
1970
Kayseri Milletvekili

Tuncay DİLCİ
Prof.Dr
Gazi Ünv.Öğretim Üyesi

Mehmet DİNÇEL
Gözlükçü-Eczacı

Mehmet DİNÇASLAN
Doç.Dr.
KTÜ. İİBF.

Saim DİNÇASLAN
1948
Yük.Hak. Yargıtay Üyesi

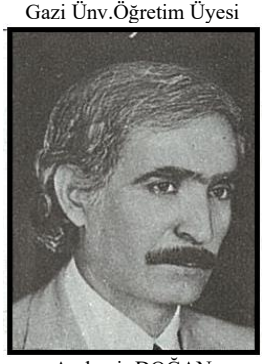

Aydemir DOĞAN
1958
B.T. Bölge Müdürü

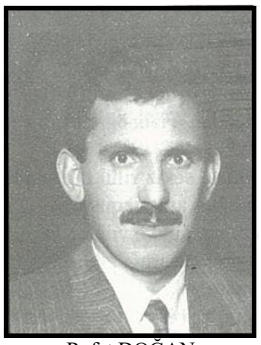

Rafet DOĞAN
1977
Sayıştay Baş Denetçisi

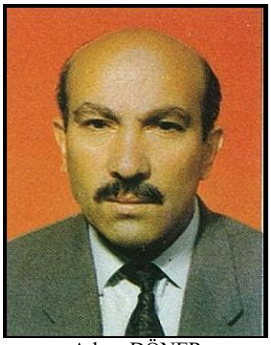

Adem DÖNER
Melikgazi M.E.Md.lüğü
Şb.Md.

Rafet DÖNMEZ
Ankara'da Emlakçı, Gıda Lmt.Ştt.

Yılmaz DÖRTDUDAK
Gayrimenkul Danışmanı

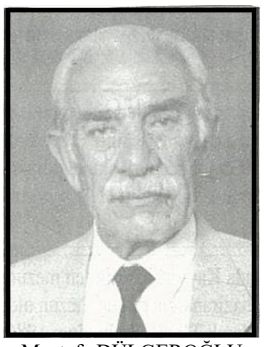

Mustafa DÜLGEROĞLU
1938
Emekli Öğretmen-Müdür

İbrahim EKEN
İlahiyatçı

Erdal EKİNCİOĞLU
1969
Prj. Ve Mali Ek.Uzm

Mustafa EKMEKYEMEZOĞLU
Öğretmen

Mustafa ELİTAŞ
1976
Yuvam Gnl.Müdürü

Yaşar ELDEN
1978-1979
Araştırmacı-Yazar

Filiz Avşar EMÜL
Emekli Bankacı

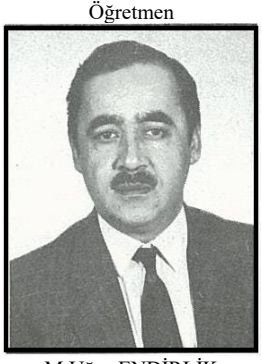

M.Uğur ENDİRLİK
1965
İnş.Müh.Akaryakıtçı

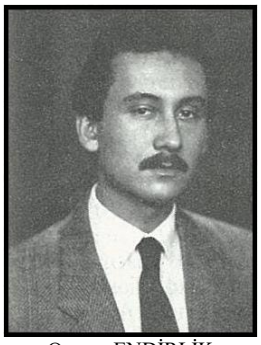

Osman ENDİRLİK
1981
Tüccar-Akaryakıtçı

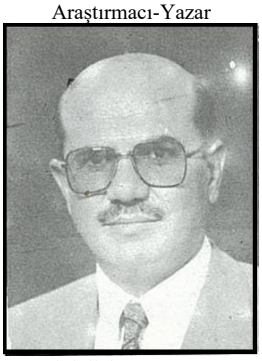

Abdullah ERASLAN
1966
İnş.Müh.Müteahhit

A.Nedret ERASLAN
Müteahhit

Tevfik ERASLAN
Gazeteci-Grafiker

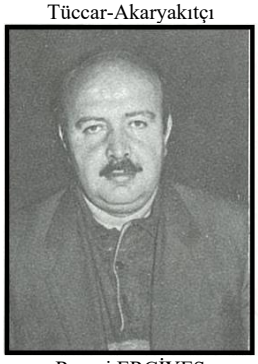

Remzi ERCİYES
1969
Metalurji Müh.

Prof.Dr.Muammer ERDEM
1963
Ank.Ünv.Ziraat Fak.

Sadettin ERKAN
1967
HES A.Ş. Gen.Md.

Dr.Halit ERKİLETLİOĞLU
1964
Diş Tabibi-Yazar

Osman ERKÖSE
1965
B.Şehir Bl.Fen. ve İm.D.Bş.

Mustafa ERNALBANT
Yargıtay Cumhuriyet Savcısı

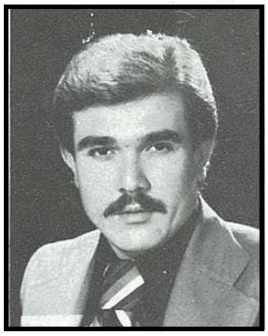

Mehmet ERTEN
1971
İşletmeci

Coşkun ERTEPINAR
Şair,Eğitimci

Oktay ENSARİ
TSYD Kayseri
Şube Başkanı

Dr.Esin ESEN
1956
Esen Hastanesi Sahibi

Yıldırım ESEN
Dr.

Mehmet FELEKOĞLU
1943
Yön.Krl.Üyesi

Bedi FEYZİOĞLU
1938
Prof.Dr.

Prof.Dr.Feyzi FEYZİOĞLU
1940
İst.Ünv.Hukuk Fak.

Sait Azmi FEYZİOĞLU
1905-1906
Avukat

Salih GAZİOĞLU
1946
Op.Dr.

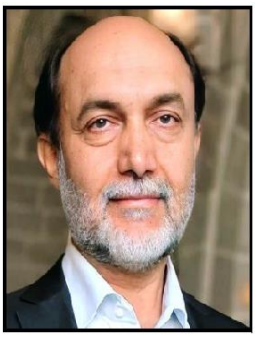

Osman GERÇEK
Sanayi-Matbaacı-Yayıncı

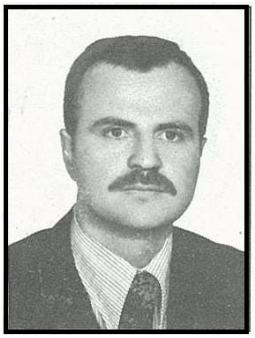

Alim GERÇEL
1969-Yayıncı
İnş.Müh.Milli Hakem

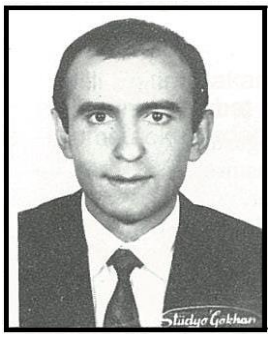

Mustafa GÖKÇEK
1973
Dershane Öğretmeni

Handan Bozbey GÖKER
TEİAŞ Bölge Müdür Yard.

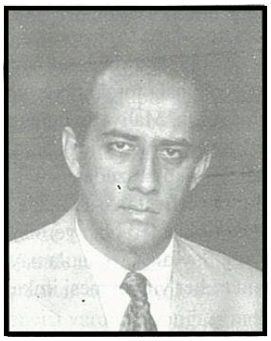

Gökhan GÖKMEN
1980
İnş.Müh.

Hasan Basri GÖKTAN
Şekerbank Gnl.Md.

Osman GÖLBAŞI
Dr.

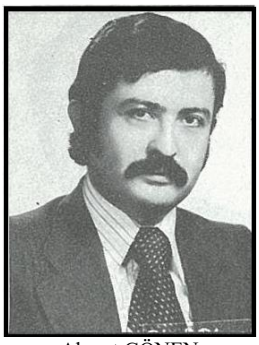

Ahmet GÖNEN
1969
Meybuz A.Ş.Gnl.Md.

A.Pulat GÖZÜBÜYÜK
1934
Yargıtay Ceza D.Bşk.

Abdullah GÜL
1968
11.Cumhurbaşkanı

Davut GÜLEÇ
Gazeteci

Bekir Özkan GÜLMEZ
Avukat

Hacı İbrahim GÜLTEKİN
İşletmeci

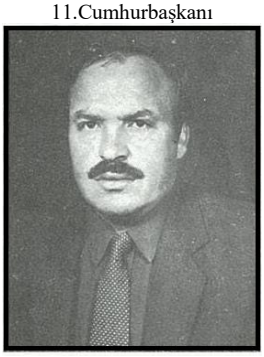

Eyüp GÜMÜŞÇÜ
1967
Mak.Yük.Müh.-Politikacı

Mustafa GÜMÜŞKAYNAK
Gazeteci, Yazar

Yalçın GÜNDÜZ
1958
M.Gm.Bk.Hesap uzm.

Yüksel GÜNGÖREN
Şeker Lisesi Müdürü

Mustafa GÜNTAN
Eczacı
Kayseri'nin İlk Eczacısı

Selahattin GÜNTAY
1957
T.E.D.Koleji Md.Başyrd.

Yılmaz GÜRBÜZ
1958
Cumhuriyet Savcısı

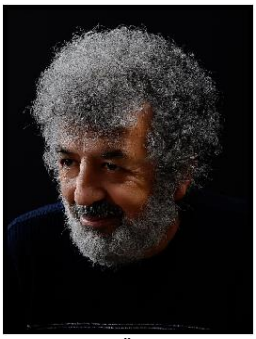

Hasan GÜRPINAR
Eğitimci, Ressam

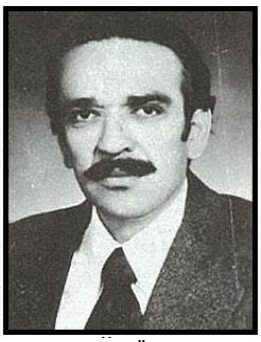

Halit GÜVEN
1955
Esnaf Kef.Koop.Md.

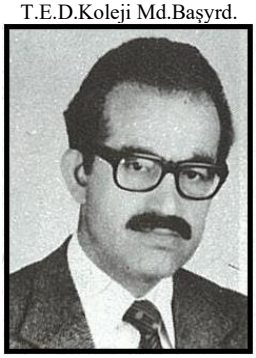

Kemal HASBAHÇECİ
1954
Diş Tabibi

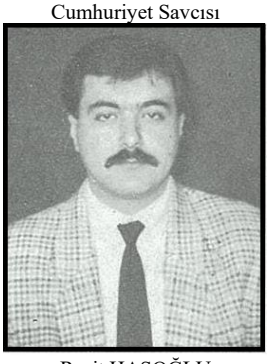

Raşit HASOĞLU
1983
Tüccar

Cemal HATTAT
1917
Müteahhit

Mehmet HAZER
1967
Sanayici

Emin HİSARCIKLIOĞLU
Op.Dr.
1938

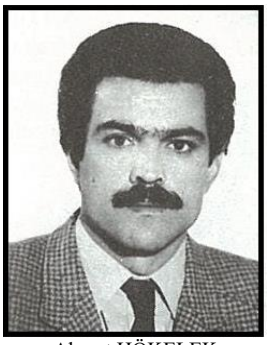

Ahmet HÖKELEK
1964
Mühendis

Şükrü HÖKELEK
1974
Er.Ünv.Doktor

Mahmut HOROZ
1966
Genel Cerrah Uzmanı

Mehmet INDAP
1957
D.S.İ.Gnl.Md.Yrd.

Nihat IŞIK
Kadı Burhanettin Anadolu
Sağlık Meslek Lisesi Md.

İlhan İşman
Prodüktör

Kamil İLİSULU
Prof.Dr.
Ank.Ünv.Ziraat Fak.

Mustafa İLHAN
1965
Belediye Başkanı

İsmail İLKGÜN
Yataş Tic.Md.(Emekli)

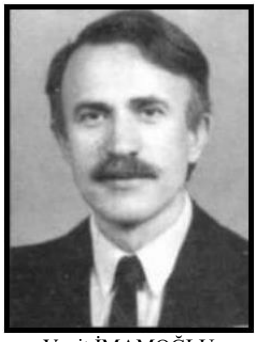

Vacit İMAMOĞLU
Mimar
ODTÜ Öğt.Gör.

Atilla İRTEŞ
1955
Maliyeci-NATO'da

O.Naci İYİGÜL
1967
Güm. Baş Müdürü

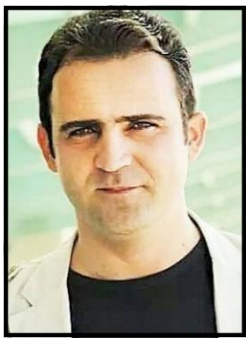

Gökhan KAHRAMAN
TRT Gnl.Md.lüğü Yayın Şefi
Radyo Prog., Yapımcısı

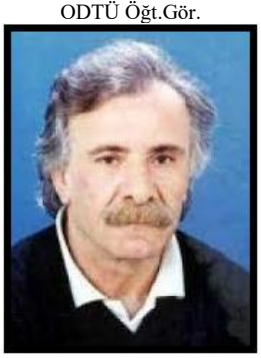

Emir KALKAN
Araştırmacı-Yazar

Mehmet Seyhan KALKAN
Doktor
Genel Cerrahi Uzmanı

Hüseyin KALPAKOĞLU
Hakim-Avukat
Emekli Senatör

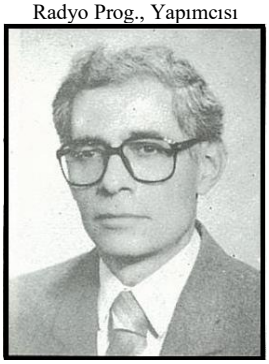

Ziya KANTARCI
1958
Örğ.Üyesi Prof.Dr.

Salih_KAPUSUZ
Milletvekili

Talip KARA
Hazine ve Maliye Bakanlığı
Vergi Müfettişi

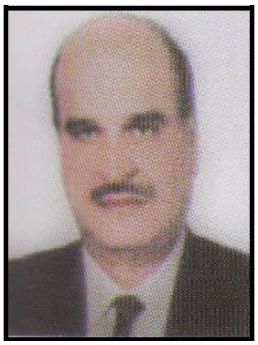

Ahmet KARAASLAN
Eski Bakan

Seyfettin KARAASLAN
Yargıtay Üyesi

Osman KARABABA
Em.Lise Müdürü
Yazar

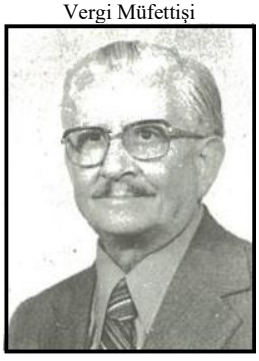

Mehmet Salim KARACA
1940
Em.Türkçe Öğr.

Mustafa KARACAGİL
1963
Atatürk Ünv.Prof.Dr.

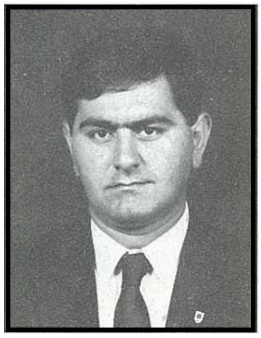

Mustafa KARADUMAN
1978
Cumhurbaşkanı Kor.Pol.

Hakkı KARAGÖKLÜ
1986
Başbakanlık H.Uzm.Yrd.

Aydın KARAKİMSELİ
Yayıncı, Gazeteci, Televizyoncu,
Siyaset Bilimcisi

Temel KARAMOLLAOĞLU
Saadet Partisi Gnl.Bşk.

Dr.İbrahim KAHRAMAN
Dahiliye Mütehassısı

Şeref KAHRAMAN
Gazeteci
K.B.Ş.B. Basın Yayın

Şükrü KARATEPE
Doç.Dr.
Kayseri Eski Bld.Bşk.

Zekeriya KARAYOL
Mühendis
İncesu Eski Bld.Bşk.

Ahmet KARLITEPE
Ziraat Müh.

Cengiz KARTIN
DoçDr.
Er.Ünv.Öğr.Gör.

N.Mehmet KAŞIKÇI
1949
Kayseri Milletvekili

Osman KAVUNCU
1928
Belediye Başkanı

Adem KAYA
1966
İnş.Müh.Müteahhit

Hacı KAYA
Melikgazi İlçe Milli
Eğitim Md.

İsmail KAYA
Osman Ulubaş Fen Lisesi
Müdürü

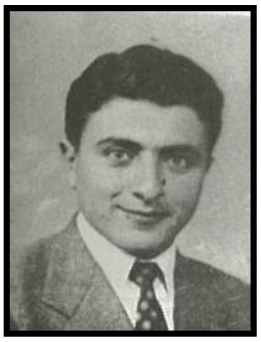

Dr.M.Nadi KAYAN
1952
İç Hast.Mütehassısı

M.Ali KAYACIK
Doktor

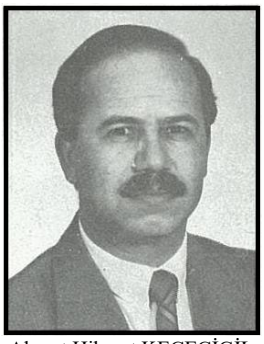

Ahmet Hikmet KEÇECİGİL
1966
Lüks Kadife Müh.M.İşl.Müd.

H.Saim KENDİR
1950
Prof.Dr.

Osman KESERKAYA
1969
Tüccar

Prof.Dr.İhsan KETİN
1932
İ.T.Ü. Maden Fak.

Y.Aydın KILIÇASLAN
1951
M.E.G.S.Bakanlığı Müf.

Mehmet KILIÇKAYA
1948
İnş.Yük.Müh.

Mehmet KILINÇER
Başbakanlık Baş Müfettişi

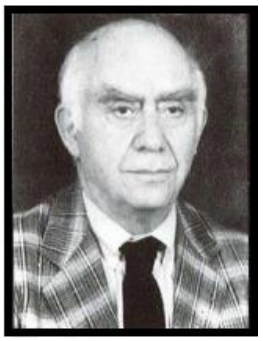

Naci KINACIOĞLU
Prof.Dr.
Erciyes Ünv..Rekötürü

Hami KIRANATLIOĞLU
Mühendis-Yazar

Mehmet KIŞ
1960
Prof.Dr.

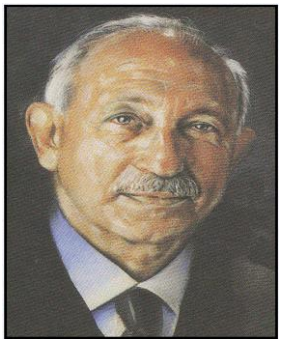

Asım KİBAR
Sanayici

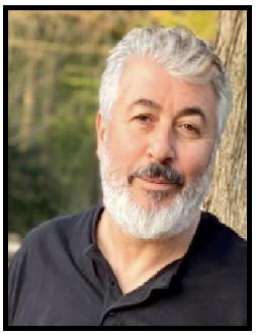

Osman KOCA
Gazeteci-TV Sahibi

Yaşar KOÇOĞLU
1954
Elk.Yük.Müh.TEK Gn.Md.

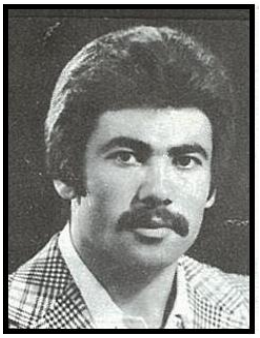

Abidin KOCABAY
1966
Makine Mühendisi

Ömer KOCABEYOĞLU
1964
Doç.Dr.Albay

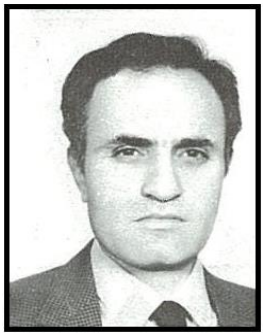

Osman Selim
KOCAHANOĞLU
Yayıncı-Serbest Yazar

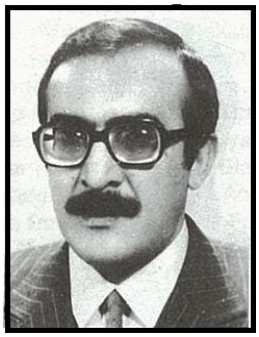

Hamdi KODAN
1965
Müze Müdürü

Ahmet Hakan Kolsuz
Er.Ünv. Bilim Uzmanı

Fevzi KONAÇ
Av.
Kayseri Barosu Başkanı

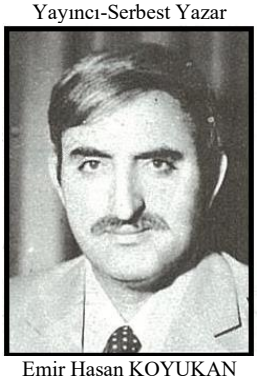

Emir Hasan KOYUKAN
1957
Hakim

Gülden KÖKÜM
Em.Kimyager.

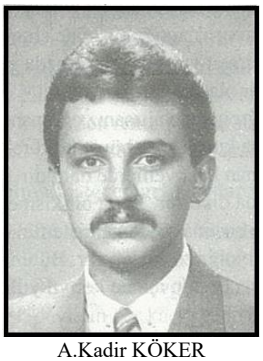

A.Kadir KÖKER
1979
Elektronik Müh.

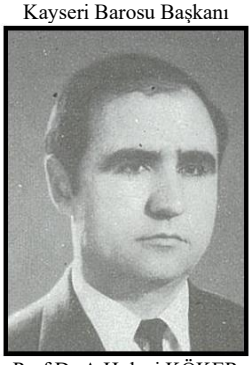

Prof.Dr.A.Hulusi KÖKER
1949
Erciyes Ünv.Öğr.Üyesi

Fazlı KÖKSAL
Em.Müfettiş

Fatma KÖRÜKÇÜ
Çocuk Doktoru

Av.Ali KÖSE
Kayseri Barosu Başkanı

Mehmet Sena KÖSEDAĞ
Doç.Dr.
Erc.Ünv.Öğretim Üyesi

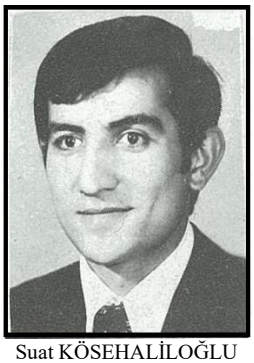

Suat KÖSEHALİLOĞLU
1971
Tüccar

Hülya Soysal KÖŞKEROĞLU
Emekli öğretmen

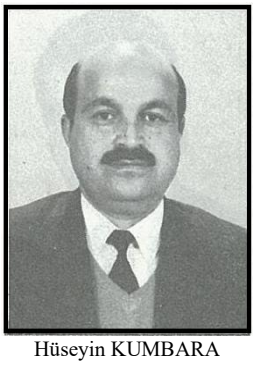

Hüseyin KUMBARA
1967
DSİ İnş.Yük.Müh.

Zihni KUŞALAN
1952
Mimar

Hakkı KURMEL
1944
İş Adamı

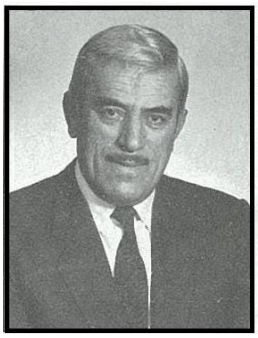

Mehmet KUŞÇU
1953
Sanayici

Can KÜÇÜK
Prof.Dr.
Genel Cerrahi

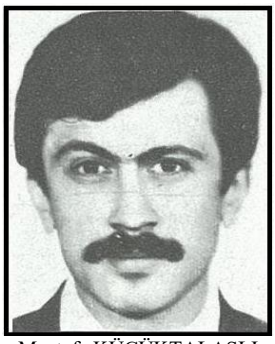

Mustafa KÜÇÜKTALASLI
1971
Kuyumcu

T. Nesimi KÜÇÜKUSTAOĞLU
1949
İstanbul'da Diş Tabibi

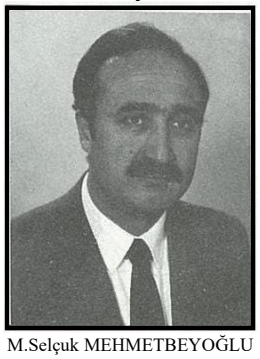

M.Selçuk MEHMETBEYOĞLU
1969
Mimar

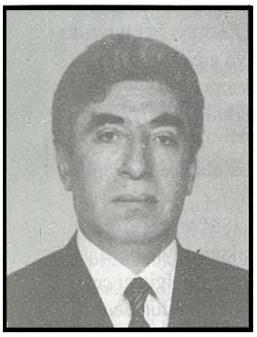

B.Ali MERAL
1974
Türk-İş Gnl.Bşk.Milletvekili

H.Yavuz MERCİMEK
Tbp.Kd.Alb.
Genel Cerrahi Uzmanı

Mahmut MERDAN
Dr.
Dahiliye Mütehassısı

İsrafil METİN
Yük.Ziraat Müh

Arif MİRAB
İnş.Yük.Müh.
Müteahhit

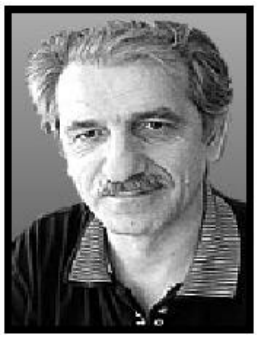

Mustafa MİYASOĞLU
Şair-Yazar-Romancı

Ayhan MOLU
1949
Noter

Faruk MOLU
İşadamı

Hale Gözde MUTLU
Ameliyathane Hemşiresi

Ziya MÜEZZİNOĞLU
1938
Em.Büyükelçi

Hayrettin NAKİPOĞLU
Emniyet Gnl.Md.
Milletvekili

Ahmet NALBANTOĞLU
1951
Mühendis

Bedri NAZLIOĞLU
1950
Vali

İlhan NEBİOĞLU
Makine Mühendisi

Tahsin NEBİOĞLU
Elektronik Mühendisi

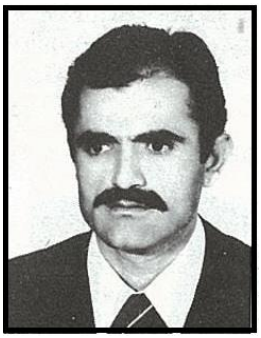

Cemal (Tunç) OĞUZHAN
1964
Yük.İnş.Müh.

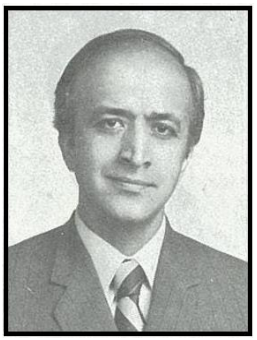

H.Suat OĞUZ
1967
Eczacı

Neşe OĞUZ (GÜNTAN)
1971
Eczacı

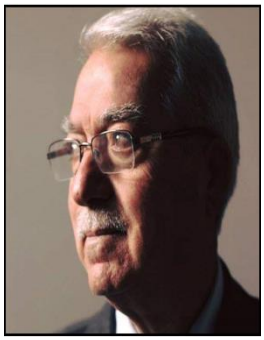

Bekir OĞUZBAŞARAN
1965
ERC.Ünv.Öğr.Üyesi

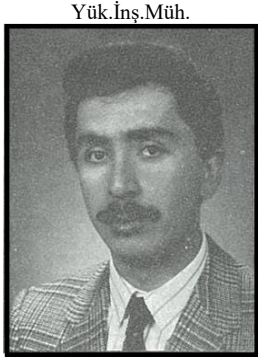

Nurettin OKANDAN
1981
Makine Mühendisi

N.Mehmet OKUÖCAL (NENİ)
Organizatör

. Vahdi ORHAN
Vim Yapı İnş.Lim.Şt. Yönetim
Kur. Başkanı

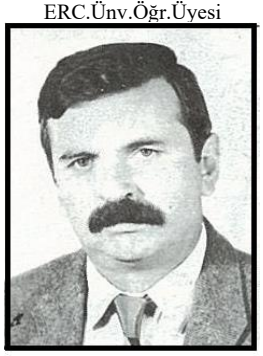

Zeki ORHAN
1967
Kimya Mühendisi

Ayfer ÖKLÜ
1965
Bakan Özel Danışmanı

Ali Rıza ÖNDER
1939
Em.Yargıtay Üyesi

Şaban Çoşkun ÖNEM
1971
Un Ürünleri Tic

Fevzi ÖNER
Ticaret, Sporcu

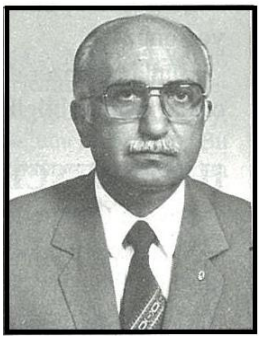

Lütfü ÖRGÜCÜ
1949
İnş.Yük.Müh.

Turgut ÖZAL
1945
8.Cumhurbaşkanı

Korkut ÖZAL
Eski Bakan

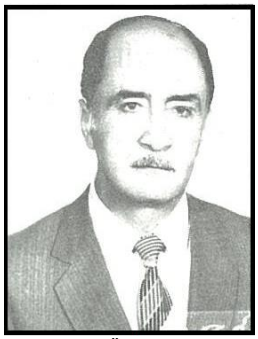

Turan ÖZBATUR
1945
İst.Haseki H.Dah.Müt.

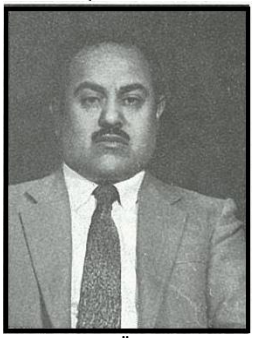

Cafer ÖZBAY
1968
İnş.Müh. Müt.

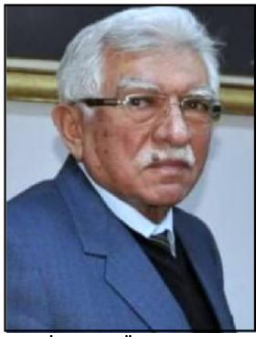

İbrahim ÖZBIYIK
Erbosan Fab. Kurucusu
17.Dönem Milletvekili

İbrahim ÖZCAN
Prof. Dr.
K.B.B. Mütehassısı

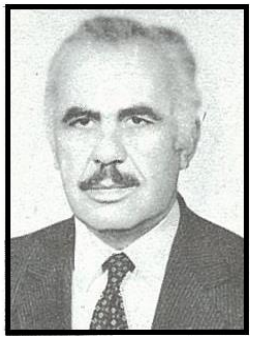

Prof.Dr.Bahir ÖZCENGİL
1945
Ank.Ünv.Vet.Fak.

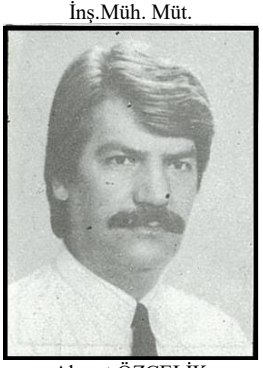

Ahmet ÖZÇELİK
1968
Yuvam A.Ş.Muh.Md.

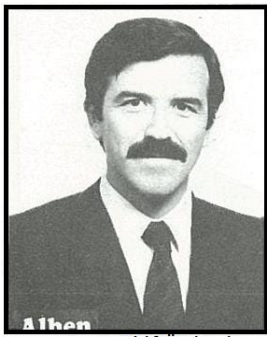

DoçDr.M.Akif ÖZDEMİR
1965
Er.Ünv.Tıp Fak.Hs. Başhekimi

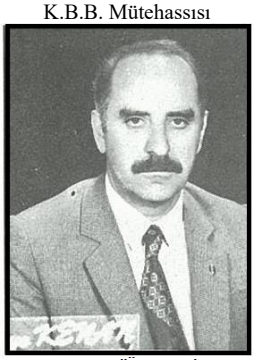

Mustafa ÖZDEMİR
1964
Veteriner Hekim

Y.Güngör ÖZDEN
1951
Anayasa Mah.Eski Bşk.

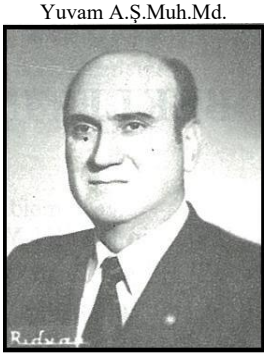

Abdulkadir Sezai ÖZDİL
1941
Ür.Op.Dr.

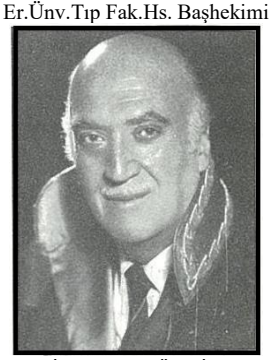

İsmet Sezai ÖZDİL
1942
Yargıtay 1.Huk.D.Bşk.

Ömer Makbul ÖZDİL
1912-1913
Em.Türkçe Öğretmeni

Bilal ÖZDOĞAN
Hacılar Bld.Başkanı

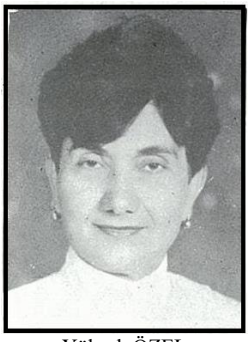

Yüksek ÖZEL
1955
Yargıtay Savcısı

Dr.Ziya ÖZEL
Bilim Adamı

Sema ÖZER
Biyoloji Öğretmeni,Tomarza
Fen Lisesi Müdür Yard.

Sinan ÖZER .
İnşaat Mühendisi

Şükran ÖZER
Em.Bankacı
ADD. Yönetici

Atıf ÖZGEN
1947
SSK. Ank.SML. Md.Yrd.

Kemal ÖZGEN
1945
Avukat

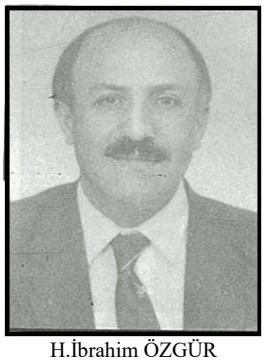

H.İbrahim ÖZGÜR
1967
İstatistikçi

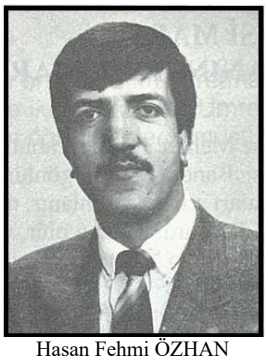

Hasan Fehmi ÖZHAN
1973
And.Lisesi Mat.Öğr.

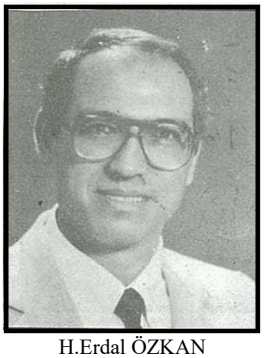

H.Erdal ÖZKAN
1968
Prof.Dr. (ABD)

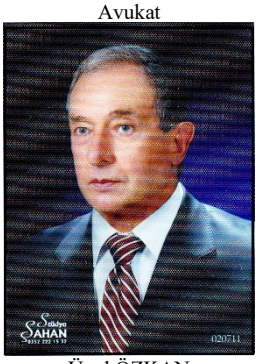

Ünal ÖZKAN
Eczacı

Nevzat ÖZKAN
Prof.Dr.
Er.Ünv.Öğr.Üyesi

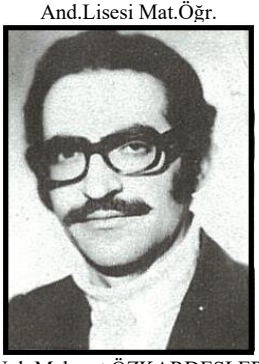

Nuh Mehmet ÖZKARDEŞLER
1959
Berlin Ünv.Mez.Elkt.Y.Müh.

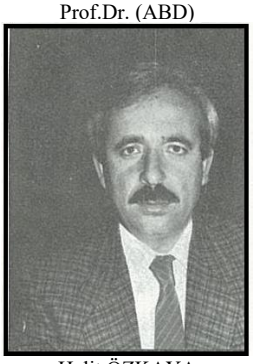

Halit ÖZKAYA
1968
Has Çelik A.Ş. Gnl.Md.

Osman ÖZMERDİVENLİ
Sergen ve Divan Pas.
Meydan Şubesi İşleticisi

Selim ÖZMERDİVENLİ
Selçuklu And.Lisesi Öğretmeni

Yıldız ÖZMERZİFONLU
1953
Çocuk Has. Mütehassısı

Kamil ÖZSARIYILDIZ
1920
Snayici-Eski Milletvekili

Mustafa ÖZSOY
1963
İthalat ve İhracat

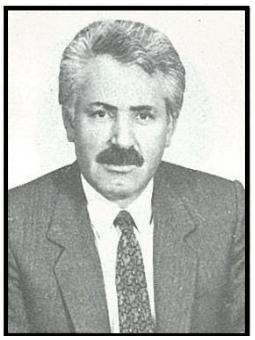

S.Halil ÖZSOY
1967
Diş Tabibi-Kayseri Mil.

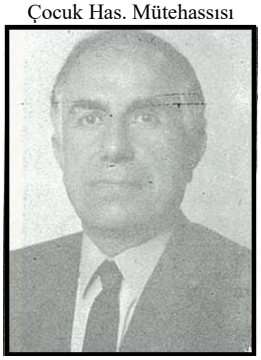

Rifat ÖZSOY
1960
Prof.Dr.

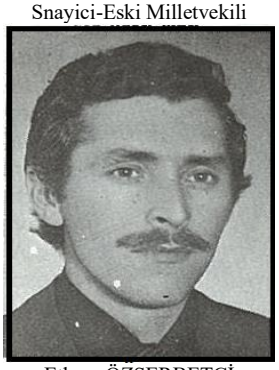

Ethem ÖZŞERBETÇİ
1966
Eczacı

Yılmaz ÖZTAŞKIN
YATAŞ Kurucu Sahibi
Onursal Başkanı

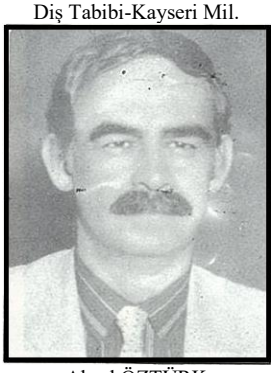

Aksal ÖZTÜRK
1955
Prof.Dr.

Ahmet ÖZTÜRK
Gazeteci, TAEŞ Emekli Md.

Demet ÖZTÜRK
Gazeteci

Mustafa ÖZTÜRK
Eğitimci, Yazar, Yayıncı

Nuran ÖZTÜRK
Prof.Dr.

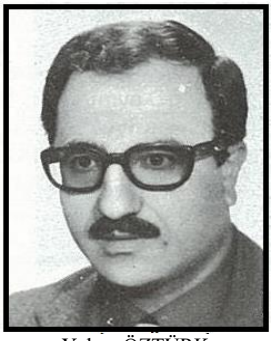

Yahya ÖZTÜRK
1966
Bağ.Kur Böl.Md.Yrd.

Yunus Emre ÖZULU
1950
Em.Türkçe Öğrt.

İsmail Celalettin ÖZYAĞMUR
ODTÜ Makine Müh.

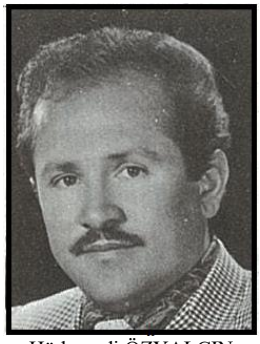
Hüdaverdi ÖZYALÇIN
1965
Şair, Yazar

Prof.Dr.T.Ercan PATIROĞLU
1966
Er.Ünv.Pat.A.B.Bşk.

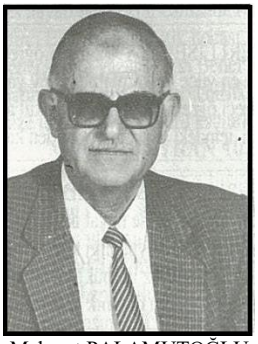
Mehmet PALAMUTOĞLU
1946
İnş.Yük.Müh.

Dr.Mustafa PALANCIOĞLU
Mühendis
Melikgazi Belediye Bşk.

İbrahim PEKER
Prof.Dr.

Süheyla Erdener PEKMEZCİ
Emekli öğretmen

Hüseyin PER
Prof.Dr.
Öğretim Üyesi

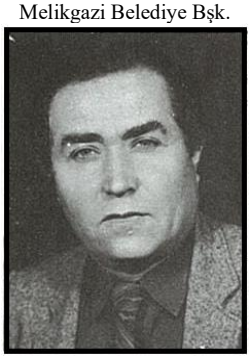
Veli POLAT
1965
Mali Müşavir

Mehmet SABAZ
Prof.Dr.
Bartın Ünv.

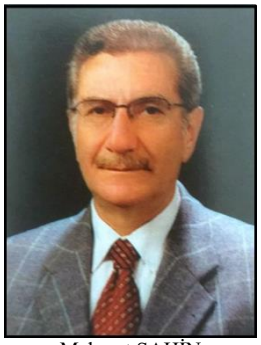
Mehmet ŞAHİN
Prof.Dr.
Er.Ünv.Rektörü

Süleyman SAĞLAM
Avukat

Ömer SAĞIROĞLU
Eski Gesi Belediye Başkanı

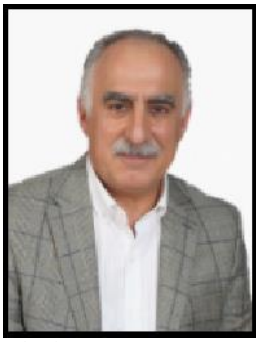
Zübeyir SALTUKLU (KARS)
Prof.Dr.

Dr.Ayşe (ÜNER) SAMUK
1965
Göz Has.Müt.

Atilla SANER
1950
Almnya'da Op.Dr.

Halit SARIKAYA
1987
Uçak Mühendsi

Dr.Yüksel SATOĞLU
1957
Çocuk Has.Mütehassısı

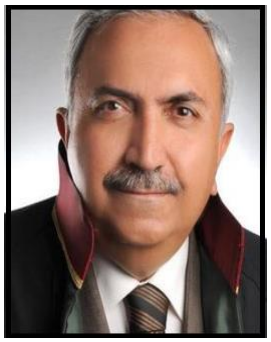

Av.Mehmet SAVRUK
Kayseri Büyükşehir Bld.
Bşk.Yrd.

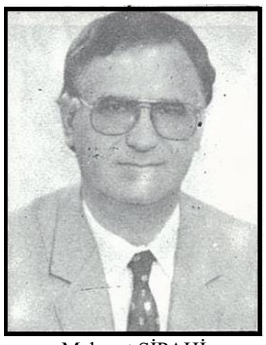

Mehmet SİPAHİ
1963
Maliye B.Gnl.Başkontrolu

İbrahim SOY
Hv.Pilot Kurmay Albay

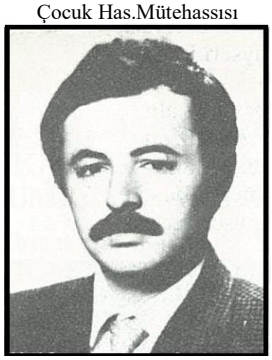

M.Seyit SOYKARAFAKILI
1978
Doktor

Şefik SÜZER
1965
Prof.Dr.

Hilmi SÜTSEVER
Doktor

Ali ŞAHAN
1969
İlahiyatçı

Cemalettin ŞAHİN
1964
Prof.Dr.

Mustafa ŞAŞMAZTÜRK
Gazeteci-Televizyoncu

Muazzez (Akış) ŞENEL
1951
Emniyet Md.

Serkan ŞEKERCİ
Çalışma ve Sosyal Güv.Bk.lığı
Sosyal Güvenlik Denetmeni

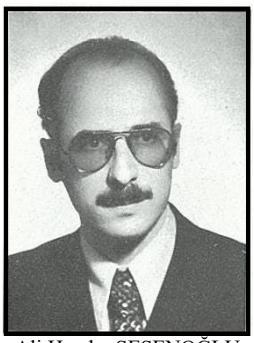

Ali Haydar ŞEŞENOĞLU
1959
Ç.ve S.G.B.Müs.Yrd.

Şerife ŞIKDİKER (Necef)
1962
Bankacı T.Emlak

Doç.Dr.Tutkun TALİH
Er.Ünv.
Tıp Fak.Baş.Hek.Yrd.

İsmail TAMER
Op.Doktor
Kayseri Milletvekili

Necdet TAŞ
Eczacı

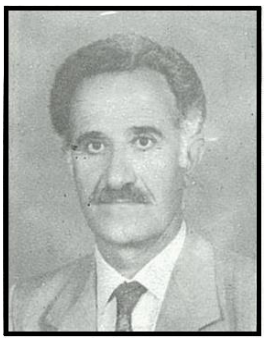

Yusuf TATAR
1959
Jeoloji Müh.

Zeki TEKİN
Prof.Dr.
Kayseri Ünv. Rektör Yrd.

İrfan TEKİNER
1971
Eczacı

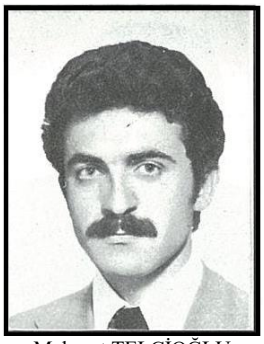

Mahmut TELCİOĞLU
1970
Op.Dr.K.B.B.Müt.

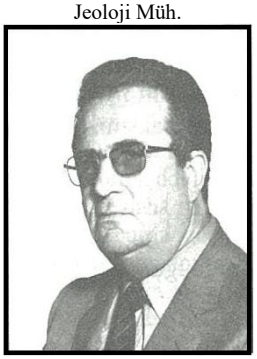

Nejat Turhan TEZCAN
1948
M.E.B. Başmüfettişi

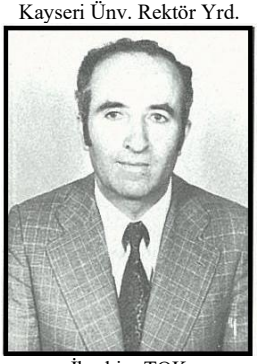

İbrahim TOK
1960
Karayolları Gnl.Md.Yrd.

Nafiz TOK
Prof.Dr.
Aksaray Ünv.Dekanı

Necip TOPUZ
Yargıtay 4.Ceza Dairesi
Üyesi

Mehmet TOPUZOĞLU
Halı Kiliim Ticareti

Bircan TORUN
Emekli Öğretmen

Sevinç Baykurtalp Tuncel
Ege Üniversitesi Felsefe
Bölümü Mezunu

Üstün Tuncer
Gazeteci

M.Nevres TURHAN
1949
Mim.Sin.Ünv.Prof.Dr.

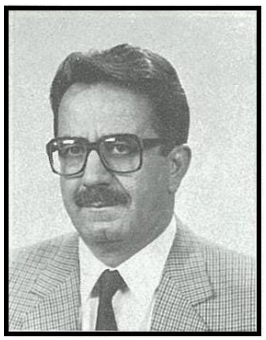

Yılmaz TURHAN
1955
Metalurji Yük.Müh.

Prof. Dr.Mümtaz TURHAN
Akademisyen, Sosyolog, Psikolog

İrfan TUTAL
Vakıf Gayrımenkul Değ.Md.(Emekli)

Nevzat TÜRKDEN
1947
Avukat

İlhan TÜRKMENOĞLU
Talas İlçe Milli Eğitim Şube Müdürü

Yunus UÇAK
1954
İl Bank.Daire Bşk.

Figen UĞUR
Doktor

Veysel UĞUR
Diş Tabibi

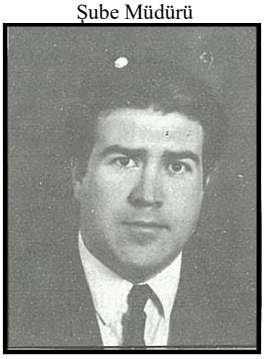

Mehmet ULUBAŞ
1977
Yuvam Genel Müd.

İsmail ULUSOY
Doktor (Sağlık Md.)

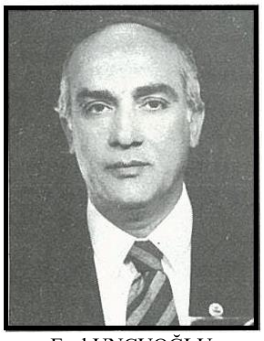

Erol UNCUOĞLU
1962
Mimar

Ömer UĞURLU
Kurs Merkezi sahibi ve Kurucu Müdürü

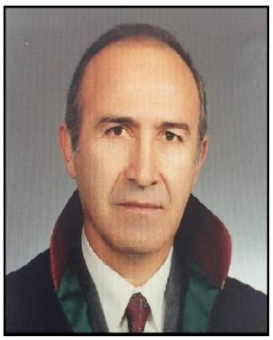

Suat URFALIER
Avukat

Nur URFALIOĞLU
Prof.Dr.
İstanbul Teknik Ünv.

Ömer UZUNOĞLU
Sarraf, Yazar, Tv Programcısı

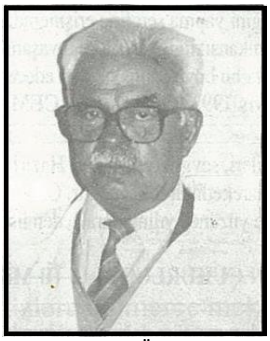

M.Adil ÜÇOK
1941
Doktor

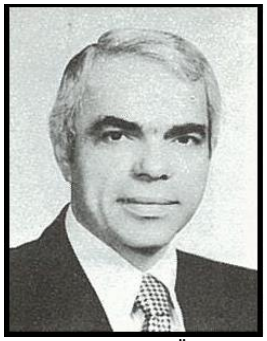

Mehmet Hamdi ÜÇOK
1956
Bir. Men.T.A.Ş.Md.

Nefise ÜLKER
1956
Emekli Hakim

Sevtap Özer ÜNAL
Katip Çelebi Ünv.İktisadi ve
İdari Bilimler Fakültesi Dekanı

M.Filiz (Yücel) ÜSTÜNBAŞ
Kimya Müh.
Er.Ünv.Arş Gör.

Münip ÜSTÜNDAĞ
Eczacı
Sağ.Bak.lığı Şb.Md.

Ayten VANLI
Hazine Avukatı

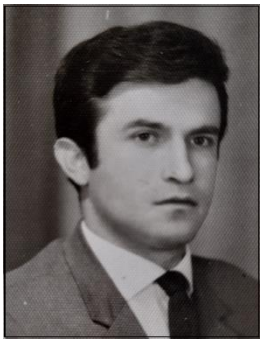

Osman VANLI
Orman Mühendisi

A.Mecit YAĞAN
1944
Kayseri Milletvekili

Mehmet Tufan YAĞCI
Yargıtay Cumhuriyet Savcısı

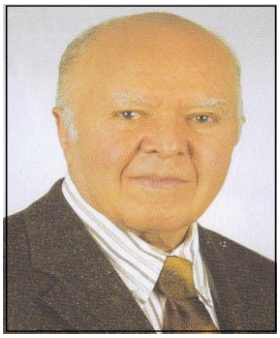

Asım YAHYABEYOĞLU
Gazeteci

Alemdar YALÇIN
Prof.Dr.

İsmail Yalçın
Eğitimci

Mehmet YAPAR
Eczacı

Özdemir YARARBAŞ
1961
Ege Ünv.Prof.Dr.

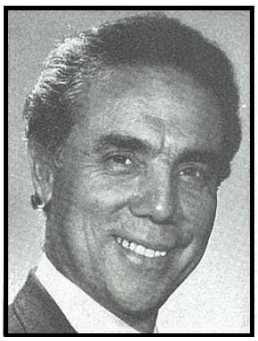

Mehmet YAZAR
1955
Kayseri Milletvekili

Nuh Naci (YAZGAN)
Adana Milli
Mensucat Fabrikatörü

Şükrü YAZIRDAĞ
1950
Em.Tuğgeneral

Itır YEĞENAĞA
Prof.Dr.

Mehmet YETKİN
1964
İktisatçı-Tüccar

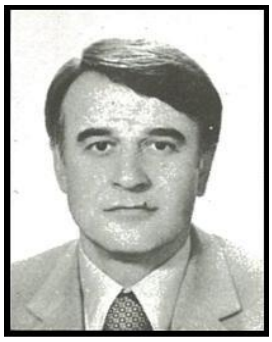

Muzaffer YILDIRIM
1957
Kayseri Milletvekili

Abdullah K.YILDIZ
Hakim, Tuğgeneral

Bekir YILDIZ
İnş.Mühendisi
Kocasinan Eski Bld.Bşk.

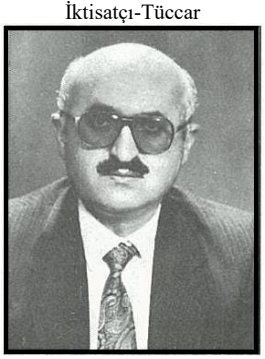

Hasan YILDIZ
1967
Melikgazi B.E.Gnl.Md.

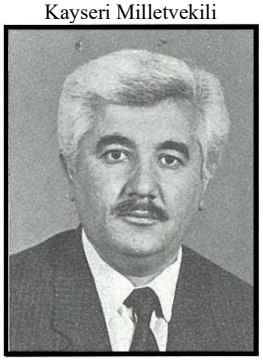

Mehmet YILDIZ
1970
Jeoloji Yük.Müh.

İbrahim YILMAZ
Tüccar
Milletvekili

Taner YILDIZ
Milletvekili

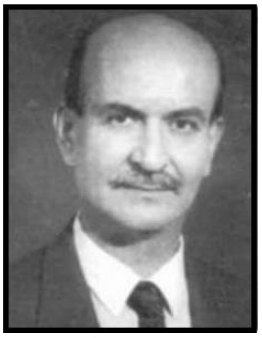

Yekta YILDIZ
Öğretmen, TED Kolej Vakfı
Özel Lisesi Md.

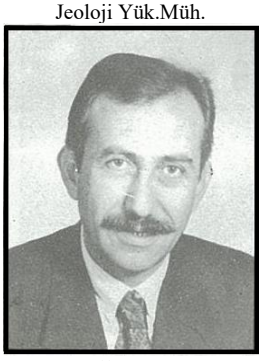

Muzaffer YILMAZ
1966
Kardiyolog

Yüksel YİĞİTOĞLU
Kütüphaneci

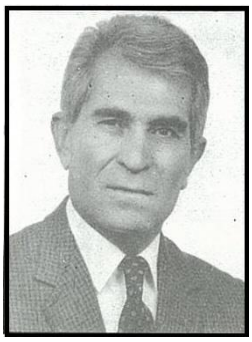

Yüksel Su YOLCU
1957
Petrol Ofisi A.Ş.D.Bşk.

Zarife Nevruz YOZGATLI
Genel Cerrah

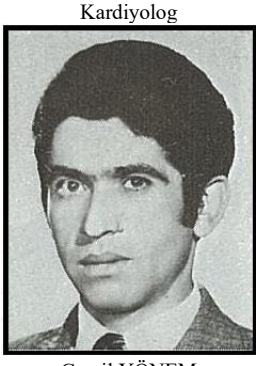

Cemil YÖNEM
1963
S.S.K. Müfettişi

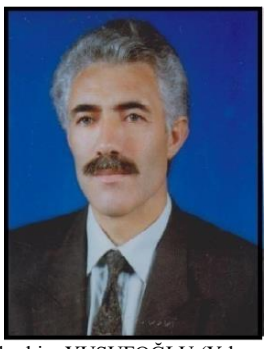

İbrahim YUSUFOĞLU (Yılmaz)
İnş.Müh. Köy.İşl.Emekli

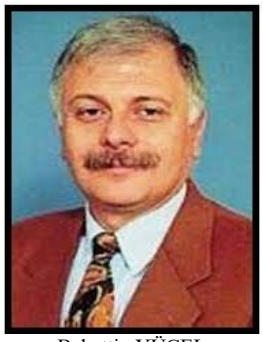

Bahattin YÜCEL
Eski Bakan

Metin YÜCEL
Sanayi İmalatçı, Edebiyatçı,
Şair Yazar Tv. Pro.Yapımcı

Mehmet YÜCELER
Milletvekili-Bakan

Hulusi YÜKSEL
Ziraat Müh.
Şeker Fab.Gnl.Md.Yrd.

Hami YÜKSEL
1959
THY Kaptan Pilot

Nuri YÜKSEL
Op.Dr.
Ortopedi ve Trv.Uzm.

İbrahim BALTACI
Melikgazi Bld.İşletme ve İştir
Müdürü

Hüsamettin Urfalıer
Gazeteci

Kemal TEKTEN
Op Doktor, Hastane Kurucusu

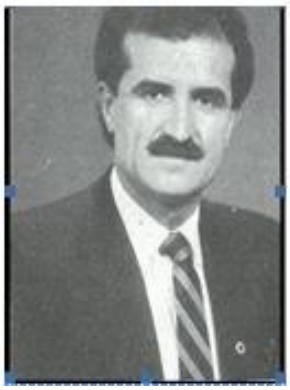

Necdet ERASLAN
Müteahhit,

E. Samet Canatan
Telefon Ticareti

Emin Altay Elektronik
Mühendisi

Şadi Büyükkeçeci
Avukat

Orhan Say
Mimar

Servet Yaman
Eczacı

Levent Alkanat
Sanayici

KAYSERİ LİSESİ'NDEN YETİŞEN KİŞİLERİN BİR KISMI

S/N.	ADI	SOYADI	AÇIKLAMA
1.	Ahmet	ACIKGÖZ	İnşaat Müh.
324	Kadir	ACİ	Emekli Bankacı, Yazar
2.	Ali İhsan	AKKUZU	Emekli Öğretmen
3.	Osman	AKKUZU	Banka Müdürü
4.	Mustafa	AKSAKAL	Tüccar
5.	Mustafa	AKSOY	Yargıtay Üyesi, Yazar-Araştırmacı
6.	M.Arif	AKŞEHİRLİOĞLU	Doktor, Ist.B.Şeh.Bel.Sağ.Sos.Yard.Md.
7.	Osman	AKŞEHİRLİOĞLU	Elektrik Müh.
8.	Sümer	AKŞEHİRLİOĞLU	Avukat
9.	Ahmet	AKTAŞ	Başmüfettiş
10.	Fahrettin	AKTEPE	Kadın Doğum Uzmanı
11.	Hamdi	ALÇI	Diş Hekimi
12.	Erhan	ALEMDAR	Plastik Cerrah
13.	Mustafa	ALİKİŞOĞLU	Y.Mimar, Müteahhit
14	Ahmet	ALPAY	Hekim
15..	Mehmet	ALPAY	İnş.Yük.Müh.
16..	H.Yıldız	ALPTEKİN (PASAOGLU)	Tıp Doktoru
17..	Emin	ALTAY	Elektronik Müh..
18.	Ömer	ALTINAY	Sümer Fabrikası Müdürü
19.	A. Serdar	ALTUNTUĞ	K.B.Ş.Belediyesi Daire Başkanı
20.	Niyazi	ARIK	Elektrik Mühendisi
21..	Refik Ak	ARUN	İnş.Yük.Müh.
22..	Mahmut	ATAY	Ceza Hakimi
23..	Mehmet	ATİCAN	Avukat
24.	Eker Doğan	AVŞARGİL	Öğretim Üyesi, Dr
25.	Erdoğan	AYATA	İl Milli Eğitim Müdürü
26.	Hamdi	AYDOĞDU	Fen Bilimleri Anadolu Lisesi Edebiyat Öğretmeni
27.	Aynur	AYKUT	Ziraat Yük.Müh.
28.	Recep	BAĞLAMIŞ	Ticaret Borsası Başkanı
29.	Ali Ulvi	BAKIR	Ankara, Kayseri İli Yardım Der. Bşk. Kızılay Yön. Kr. Üy.
30.	Osman	BAKIR	Reklamcı
31	Hamdi	BAKTIR	Kayseri Milletvekili
32.	Seyfi	BAKTIR	Mobilyacı
33.	Nezahat	BARI (ALPASLAN)	Ziraat Mühendisi
34.	Hamdı	BARUT	İnş.Müh.
35.	Mustafa K.	BAŞYAZICIOGLU	Keresteci
36.	Osman	BATMAN	Mobilyacı
37	Pakize	BATUR	Eczacı
38	Mustafa	BAYATAN	Em.İdare Mah.Bşk.
39.	Halil	BAYER	Göz Doktoru
40.	Mustafa	BAYIR	Avukat
41	İrfan	BAYRAM	Doktor
42.	Mehmet	BEDESTANİ	Mühendis –Amerika'da
43.	Recep	BENK	İnşaat Mühendisi
44.	Mikdat	BERBER	Bankacı
45.	Nihat	BEYAN	Noter
46	Sedat Mirza	BINBOGA	Turizmci
47.	Op.Dr.	BİBERCİ	Operatör Dr.
48.	H.Nihal	BİLGEN	M.E.B. Müşaviri
49.	M.Saadettin	BİLGİÇ	Adalet Partisi Milletvekili, Genel Başkan Yardımcısı
50.	Metin	BİLGİLİ	Muhasebeci, Mali Danışman
51.	Ali	BİRCAN	İnş. Müh.
52.	Osman	BOLCA	Doktor

53.	Ömer	BUÇUKOĞLU	Ziraat Müh.
54.	Ünal	BUGATUR	Mimar-Müteahhit
55.	Nuri	BÜYÜKKEÇECİ	Avukat
56.	Ali İhsan	CENGİZ	Kimya Müh
57.	Ali	CERAN	Gazeteci
58.	Naile Gönül	CİNİVİZ	Başbakanlık M.Yayın Genel Md.
59.	Zeki	CİVELEK	Yargıtay Hakimi
60.	Necla	ÇAGILTAŞLAR (BAŞAR)	Doktor
61.	Yavuz	ÇAĞAN	Inş. Müh.
62	Behçet Kemal	ÇAĞLAR	Edebiyat Öğretmeni-Şair
63.	Nesrin	ÇAĞLI	Bilgisayar Programcısı, Öğretmen
64.	Mahmut	ÇAĞLIGÖNCÜ	Gazeteci-Dergici
65.	Hurşit	ÇALIKA	Dünya Bankası Kredi Koordinatörü
66.	Sabri	ÇAMDAL.	İnş. Müh
67.	Mustafa	ÇELEBİ	Yüksek İnş.Müh.
68.	Galip	ÇELİK	Gen. Müd. Yrd
69.	Ömer	ÇELİKAYAR	Op.Doktor
70.	Ali Hakan	ÇEŞME	Doktor
71.	Hüsamettin	ÇETİNBULUT	İnş Müh., Kayseri Eski Belediye Başkanı
72.	Mehmet	ÇİNÇİK	Makina Y.Müh.
73.	Cengiz	DAĞYARAN	Makine Teknikeri
74.	Adnan Y.	DELİKARDEŞ	Rontgen Mütehassısı
75.	Çoşar	DEMİRHAN	İnş.Yük.Müh.
76.	Bedrettin	DEMİRKAN	Emniyet Müdürü
77.	Osman	DEMİRPARMAK	Sanat Tarihi Bölümü Mezunu,Ticaret.
78.	Muammer	DEMİRTAŞ	Avukat
79.	Mübeccel	DERİCİ	Emekli Bankacı
80.	Ahmet	DİNÇEL	Dis Hekimi
81.	Osman Nuri	DİNÇTÜRK	Emekli Komiser
82.	Oktay Haluk	DOĞAN	Avukat
83.	Oktay Haluk	DOĞAN	Avukat
84.	Ahmet	DUMAN	İst.Cumhuriyet Savcısı
85.	Tacettin	DUMAN	Ziraat Yük. Müh.
86.	Mine	EHLİZ (ERGÜVEN)	Doktor
87.	İbrahim	EKEN	Emekli Din Görevlisi, Müftü
88.	Sami	EKER	Gesi Belediye Bakanı
89.	Güzide	EKER ŞENCAN	Avukat
90.	Mimar Turan	ELMAAGAÇLI	Kayseri Kent Kimliği Projesi Koordinatörü
91.	Süleyman	ENÇ	Em. Subay
92.	Abdullah	ENDÜRLÜK	Orman Müh.
93.	Osman	ENGÜR	Em.General
94.	Doğan	ERASLAN	Inş.Müteahhiti
95.	Necmettin	ERCAN	Bankacı
96.	Enis Hadi	ERDEM	Sayıştay Üyesi
97.	Enis Hadi	ERDEM.	Sayıştay Üyesi
98,	Ahmet	ERDOĞAN	M.E.B, Müs. Yard.
99.	Ahmet	ERDOĞAN	M.E.B. Müsteşarı, Ç.E.Merkezleri Kurucu Gnl. Müd.
100.	Faruk	ERGAN	Esnaf
101.	Çetin	EROL	Prof. Doktor
102.	Ahmet	ERSOLAK	İTÜ Kimya Müh.
103.	Coşkun	ERTEPINAR	Eğitimci-Şair
104.	Erol	EVCİOĞLU (ERDOĞAN)	Mimar-Müth.
105.	Mehmet	F.CANDAN	Cildiye uzmanı
106.	Tuncer	FELEKOĞLU	Fabrika Müd.

107.	Ali	GENGEÇ	Avukat
108.	Ahmet	GÖKNUR	Diş Tabibi
109.	Mehmet	GÖNCÜ	Op.Doktor
110.	Rıfat	GÖNEN	Banka Müdürü, Kayseri Sporun İlk Başkanı
111.	Op.Dr.	GÖZÜBÜYÜK	İstanbul daOp.Dr.
112.	M.Recai	GÖZÜPEK	Mimar
113.	Şaban	GÜÇ	Nakliyeci
114.	Babacan Sadık	GÜÇLÜ	Yük. Mimar
115.	Ali	GÜLLÜ	Savcı
116.	Av. Mehmet	GÜMÜŞÇÜ	Kayseri Milletvekili
117.	Mehmet A.	GÜMÜŞÇÜ	Eczacı
118.	Muammer	GÜNDÜZ	TED Koleji Lise Müdürü
119.	Osman	GÜNEY	Cildiye Klinik Şefi
120.	Ş.Güldane	GÜNEYSU	Ziraat Yük.Müh.
121.	Fahrettin	GÜNTAY	Genel cerrahi Uz
122.	Ali Cenani	GÜRBÜZ	Ziraat Yük.Müh.
123.	Saldıray	GÜRBÜZ	Makina Müh.
124.	İbrahim	GÜRCÜOĞLU	Opr. Doktor
125.	Orhan	GÜRLEK	İnş.Yük.Müh.
126.	İbrahim	GÜRSOY	Milletvekili, TBMM İdare Amiri
127.	Tarık Celal	GÜVEN	Başbakanlık Müsteşarı
128.	Battal Gazi	GÜVENTÜRK	İnşaat Müh.
129.	Cahit	HACIHALİLOĞLU	Emekli Hakim, Yazar
130.	Şükrü Selim	HAS	Yrd.Doç.Doktor
131.	Yılmaz	HASDEMİR	Akbank T.A.S-Bölge Md
132.	Şener	HASTAŞ	Ziraat Y.Müh.
133.	Nermin	HASTAŞ (AKBAŞ)	Eczacı
134.	Şadi	HIZIROĞLU	Orman Müh.
135.	Mustafa	HİSARCIKLILAR	OrmanY.Müh. Orman Bakanlığı Baş Müfettişi
136.	İzzet	HÖCEK	Jeoloji (Hidrojeoloji) Müh
137.	Tevfik	IŞIK	Anadolu Ajansı İç Anadolu Bölge Müdürü
138.	Sevgi	IŞIK (KUZUİMAMLAR)	Hakim
139.	Mümtaz	İKİZ	İnş.Yük.Müh.
140.	Aytaç	İLBEYİ	Atatürk Orman Çiftliği Müdürü
141.	Naci	İLBEYİ	Yüksek Öğretim Kurulu Başkanı
142.	Prof. Dr. Kemal	İLİSULU	Bilim Adamı
143.	Kemal H.	İMAMOĞLU	Prof.Dr. , Cerrah
144.	Mehmet	İNAN	Doktor, İntaniye Uzm.
145.	Kurtuluş	İNANILIR	Dedeman A.Ş. Yön.Krl.Üyesi
146.	Kurtuluş	İNANILIR	Dedeman Şirketi Yönetim Kurulu Başkanı
147	Ali Sami	İNCE	Avukat
148.	Prof.Dr. Reşat	İZBIRAK	Bilim Adamı, Coğrafya Kitapları Yazarı
149.	Şeref	KAHRAMAN	Gazeteci.
150.	Ahmet Hilmi	KALAÇ	Yazar, Sivas Kongresi Kayseri Delegesi-Milletvekili
151.	Prof. Dr.	KALDIRIMCI	Kayseri Milletvekili
152.	Hasan	KANBÖRE	Fabrika Md.
153.	Ziya	KANTARCI	(Prof. Dr) Ögr. Üyesi
154.	Ahmet	KAPUSUZOĞLU	Em.Hakim
155.	Mehmet Selim	KARACA	Eğitimci-Şair-Yazar, S.B. Fransız Lisesi Ed.Öğr.(Em.)
156.	Necati	KARACA	Ziraat Y. Müh.
157.	Mustafa	KARACAGİL	Prof. Dr.
158.	Remzi	KARADELİ	Mak. Müh
159.	Aydın	KARAKİMSELİ	Yayıncı-Gazeteci
160.	Kemalettin	KARAMETE	Kayseri Lisesi Fransızca Öğretmeni

161.	Osman Varol	KARAMETE	Akaryakıtçı
162.	Mehmet	KAŞIKÇI	Yargıtay Üyesi
163.	Fikret	KAVAFOĞLU	Şair-Yazar- , Turizm Bak.lığı Yayınları Şb.Md. (Em.)
164.	S. Fikret	KAVUK	Devlet Hastanesi Başhekimi
165.	Metin	KAYA	Makina Müh.
166.	M.Ali.	KAYACIK	Doktor
167.	Levent	KAYNAK	Özel İdare'den Emekli
168.	Adem	KESER	Mimar
169.	Salih	KESER	Kaymakam
170.	Mehmet	KILIÇ	Em.Hakim
171.	Ahmet	KILIÇ.	İnş.Müh.
172.	Mehmet	KILIÇKAYA	İnş.Yük.Müh.
173.	Filiz	KILNAMAZ	Bankacı
174.	Ersin	KIRANATLIOĞLU	Oto Ticareti
175.	Vedat	KIRDÖK	Genel Müdür
176..	Mehmet	KIRNAP	Prof. Dr. Erciyes Üniversitesi.
177.	Mehmet	KIRNAP	Tıp Doktoru-Öğretim Üy.
178..	Mehmet	KIŞ	Öğr. Üyesi (Prof. Dr.)
179.	Vedat	KOÇ	Çocuk Has.Müth.
180.	Atila	KONAÇ	YÖK Genel Sekreteri
181.	Mehmet	KORKMAZ	PTT Bölge Başmüdürü
182.	Y. Tanyolaç	KOZAN	Mak. Müh.
183.	İsmail.	KÖK	Uzm.Veteriner Hekim
184.	Zekeriya	KÖKREK	Uzm.Dr.Pisikiyatrist
185.	Feyyaz	KÖKSAL	Kayseri Milletvekili
186.	İsmail	KÖLETELİ	Maden Mühendisi
187.	Mehmet	KÖLSEOĞLU	Yük.Müh.Mimar, Müteahhit
188.	Onur Bilge	KULA	Profesör
189.	Cezmi	KURTKARA	Avukat, Em.Vali Yard.
190.	Hilmi	KURTOĞLU	Matematik Öğr. Milli Eğitim Bakanlığı Müfettişi
191.	Ali	KURTUNCU	Kuyumcu
192.	Nuri	KUZUGEDENLİOĞLU	Çocuk Doktoru
193.	Hanefi	KÜÇÜK	Em.Kurmay Albay
194.	Mehmet	KÜÇÜKALİ	S.S.K. Sigorta Müfettiş
195.	Mehmet	MADENOĞLU	Em.(Müsteşar Muavini)
196.	Hamdi	MEHTER	Anayasa Mahkemesi Raportörü
197.	Mustafa	MEHTER	Mali Müşavir
198.	Nefise Ülker	MEHTER (TURGUT)	Emekli Hakm
199.	Burhan	MERCAN	Kimya Yük. Müh.
200.	Turhan	MERCAN	Eczacı
201.	Prof. Dr.	MİRABOĞLU	TÜBİTAK Başkanı
202.	Hakan	MİRAP	Müteahhit
203.	Arif	NAİLOĞLU	Radyolog
204.	A.Kemal	NAKİPOĞLU	Kreş ve Anaokulu Sahibi
205.	Ahmet	NALBANTOĞLU	Harita Müh.
322.	Hüseyin	NEZİROĞLU	Emekli Sandığı Genel Müdürü
206.	M. Turgut	OFLAZER	Avukat
207.	Mehmet	OĞUZTEKİN	İnş.. Müh.
208.	Cahit	OKUR	Serbest Avukat
209.	Kuddusi	Orakçı	Gemerek Lisesi Müdürü
210.	Fikret	OTYAM	Gazeteci-Yazâr
211.	Fuat	OZÇAM	Avukat
212.	Turan	ÖLZBATUR	Doktor, İstanbul haseki Has. Dah. Klinik Şefi
213.	Kadri	ÖNAL	Muhasebeci
214.	Mehmet	ÖNAL	Sayıştay Denetçisi

215.	Hasan Ünal	ÖNEM	Tüccar
216.	Yaşar	ÖNLÜ	Doktor
217.	Rifat	ÖNSOY	Öğretim Üyesi (Prof.Dr.)
218.	Yeniay	ÖZARSLAN	Dersaneci
219..	Özgen	ÖZAY	Jeomorfolog
220.	A.Nabi	ÖZBAKIR	Avukat
221.	Mahmut	ÖZBİLGİN	Em.Orman Yük.Müh.
222.	Kamil	ÖZCAN	İnş.Müh.
223.	Hidayet	ÖZDEMİR	Erciyes Üniversitis'nde Öğretim Üyesi
224.	Prof.Dr.	ÖZDEMİR	Erciyes Ünv.Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi
225.	Şaban	ÖZDEMİR	Veteriner
226.	Mükremin	ÖZENÇ	Kimya Y.Müh.
227.	Erol	ÖZGER	Eski Turizm il Müdürü
228.	Erol	ÖZGER	İlTurizm Md,.
229.	Süha	ÖZGERMİ	Milli Çapkın, Organizatör
230.	Ahmet	ÖZGUBAR	Orman Yük.Müh.
231.	Mehmet	ÖZGÜNEŞ	Milli Birlik Komitesi Üyesi, Eski Devlet Bakanı
232.	Yavuz	ÖZGÜR	Maden Mühendisi
233.	İsmail	ÖZMERDİVENLİ	Gıda Ticareti
234.	Yılmaz	ÖZPAMUKÇU	Avukat
235.	Ahmet	ÖZTÜRK	İnş.Müh.DSİ XII Blölge Müdürlüğü
236.	Aksel	ÖZTÜRK	Prof.Dr., İTÜ Rektör Yardımcısı
237.	Ilhami	ÖZTÜRK	Elektrik Mühendisi
238.	Özdemir	ÖZTÜRK	Erciyes Üniversitesi'nde
239.	Prof. Dr. Aksel	ÖZTÜRK	İ.T.Ü. Rektör Yardımcısı
240.	Necmettin	PALAMUTOĞLU	İnşaat Mühendisi
241.	Muharrem	PALANCIOGLU	Eczacı
242.	Tural	PINARBAŞI	Avukat
243.	Mehmet	REYHAN	Gemi Mühendisi –Amerika'da
244.	Sevinç	SAĞ	Avukat
245.	Atilla	SANER	Op.Doktor
246.	Op. Dr. Atilla	SANER	Almanya'da
247.	İbrahim	SARIALP	Tüccar
248.	Hamdi	SAY	İnşaat Müt.
249.	Orhan	SAY	Mimarlar Odası Bşk. Talas Belediye Başkanı
250.	Orhan	SAY	Mimar
251.	Murat	SAYIN	TED Koleji Edebiyat Öğretmeni
252.	Osman	SEL	Öğretmen
253.	Rauf	SELÇUKİ	Kimya Müh.
254.	Arif	SELMAN	Orman Yük.Müh.
255.	Cem	SEYHAN	Eczacı
260.	Ahmet T.	SİNOPLUOĞLU	İnşaat Müh.
261.	Mehmet	SOYAL	Sarraf
262.	Yılmaz	SOYKAN	Mimar Müh.
263.	Berna	SOYSAL GÖRGÜN	Yüksek Mimar
264.	Hüseyin	SUAT	Makine Yük.Müh.
265.	Seyit Halil	SUNGUR	İnş.Müh.
266.	Ali	ŞAFAK	Prof.Dr. Emniyet Gnl.Md.lüğü Polis Akademisi
267.	Ahmet	ŞAHİNOĞLU	Sahaf Kitapçı, Sezen Sahaf
268.	Mustafa	ŞAŞMAZTÜRK	Gazeteci , Televizyoncu.
269.	Ali Haydar	ŞEŞENOĞLU	Müsteşar Yardımcısı
270.	Yunus	ŞİMŞEK	Fen Bilimleri Anadolu Lisesi Matematik Öğretmeni
271.	Emir	ŞURDUM (YURT).	İnş. Müh
272.	Ahmet	TANRIVER	Muhasebeci

273.	Salim	TARIKUT	Avukat
274.	Hasan	TASACI	Emekli Öğretmen, Yazar
275.	Necdet	TAŞ	İş Adamı, Eczacı, Ecza Deposu Sahibi
276.	Ahmet	TATLIŞEN	Em.Albay
277.	Sami	TEKKAHVECİ	Sanayici
278.	Gülşen	TERAKYE (CENGİZ)	Yüksek Hemşire Doç.
279.	Nuh Mehmet	TİLEV	Jeolog
280.	Servet	TOĞAN	Genel Cerrahi Uzmanı
281.	İbrahim	TOK	Müdür Yardımcısı
282.	Mehmet	TOPÇUOĞLU	Dr.Jinekolog Operatör
283.	Mehmet	TOPRAK	Avukat
284.	Fatih M.	TOSUNER	Hakim
285..	Hulusi	TOSUNER	Hakim, İstanbul Adliye 2.Tic.Mah.Baş.
286.	H.Cumhur	TOSUNOĞLU	Em.Savcı
287.	Zeki	TUMACIOĞLU	KARSU Tekstil Muh.Müd.
288.	Hasan	TUNCER	Meteoroloji Bölge Müd.
289.	Dr.Sami	TURAN	Kayseri Milletvekili, Senatör
290.	Hulusi	TURGUT	Gazeteci-Yazar
291..	Dr. Ömer	TURNACIOĞLU	Amerika'da Türk Dostluk Derneği Üyesi
292.	Naci D.	TUYLUOĞLU	Ziraat Y.Mühendisi
293.	Mesut	UÇAR	Eğitimci-Sürücü Kursu Sahibi
323	T. Mustafa	UĞUR	Bilgisayar Proğramcısı
294.	Dr. İsmail	ULUSOY	İl Sağlık Müdürü
295.	Gülay	UNUDULMAZ(KÜKÜM)	Diş Hekimi
296.	Günet	URFALIOGLU	Bilgisayar Yük. Müh.
297.	Celal	URHAN	Eczacı
298.	Necati	UZUNLULU	Avukat
299.	Prof.Dr.Vural	ÜLKÜ	Mersin Üniversitesi Rektörü
300.	Tekin	VURAL	Emekli Banka Müdürü
301.	A.Mecit	YAĞAN	Kayseri Eski Milletvekili
302.	Rıza	YAĞAR	Çanakkale Şehitleri Derneği Başkanı
303.	Turhan	YAĞCIOĞLU	Avukat
304.	Sadık	YAKUT	Kayseri Milletvekili-Savcı
305.	Bekir Sıtkı	YALÇIN	TBMM Eğt.Yön.Md.
306.	Nebahat	YAMAN	(Uzman Fizyoterapist
307.	Muzaffer	YARARBAŞ	Karşıyaka C.Savcısı
308.	İbrahim	YARDIMCI	Makina Müh.
309.	İbrahim	YARDIMCI	Makina Yük.Müh.
310.	Ergün	YASA	Ziraat Yük.Müh.
310.	Mustafa K.	YEĞENOĞLU	Emekli Mühendis
311.	Bilal	YILDIRIM	Yarg. 1. H. Da. Hakim
312.	Coşkun	YILDIRIM	Em.İş Bankası Müdürü
313.	Hasan	YILDIZ	Emlak Müdürü
314.	Mehmet	YILDIZ	Mühendis
315.	Taner	YILDIZ	TEAŞ Bölge Müdürü
316.	Hasan	YILMAZ	Tüccar
317.	Reşat	YILMAZ	Eczacı
318.	Baki	YOZKOYUN	Televizyon Servisi Sahibi
319.	Ömer Emel	YÜCEL	Anadolu Lisesi Öğretmeni
320.	S.Gürsel	YÜKSEL	Endüstri Müh.
321	Erol	ALTUNER	Emekli Denizci
322	Mehmet	DİNÇEL	Bankacı (Ziraat Baankası)
323	Mehmet	KURT	Tomarza İlçe Milli Eğitim Müdürü
324	Cihat	ŞAHİN	Kilim Mobilya Genel Müdürü

10.BÖLÜM
KAYSERİ LİSESİ'NİN 100. YILI, OKULUMUZUN SOSYAL KÜLTÜREL FAALİYETLERİNDEN DERGİLER, YILLIKLAR VE KAYSERİ LİSESİ 100.YIL ŞEREF BELGESELİ

KAYSERİ LİSESİ 100. YILINI KUTLADI

Kayseri Lisesi'nin kuruluşunun 100. yıldönümüne ulaşmanın mutluluğu, sevinci bir bayram havası içinde yaşandı. Şehrimizde 21-22 Ağustos 1993 günlerinde geçmişten günümüze uzanan, 100 yıllık tarihin yaprakları bir bir çevrildi. Hatıralar yenilendi, ulaşılan düzeyin kıvanç verici başarıları dile getirildi. Yapılanlardan yapılacaklara ışık tutmaya, mesaj verilmeye çalışıldı.

Sadece Kayseri çapında değil, Türk eğitim sistemi içerisinde seçkin yer edinmiş olan Kayseri'nin simgesi Kayseri Lisesi, 100 yıllık mazisi içerisinde binlerce, onbinlerce münevver insan yetiştirerek başbakanlık, cumhurbaşkanlığı yanında devletin her kademelerinde kişiler yetiştirmiştir. Kayseri İdadisi, Kayseri Sultanisi gibi merhalelerden sonra bugünün Kayseri Lisesi'nde ilim öğrenmek için aynı sınıflarda aynı sıralarda omuz omuza çalışanların bugün Kayserimize hizmet, ülkemize hizmet ve insanlığa hizmet yolunda yine omuz omuza el ve gönül birliği içinde çalışmalarını görmenin mutluluğu yaşandı. Çağın şartlarına ayak uydurarak bilgisayarlarla eğitime geçilmesi sonucunda yalnız Türkiye'miz için değil, bütün insanlık için yararlı olacak buluşları da gerçekleştirecek, gençlerin de yine Kayseri Lisesi sıralarından geçeceğine inanıyoruz.

Yurdun dört bir yanından gelen aynı sıralarda eğitim öğretim yapmış bazı sebeplerle birbirini yıllar boyu görememiş, fiziken birbirlerinden ayrı fakat ruhen birbirlerine çok yakın olan binlerce kişinin bir araya gelmesi, birbirleriyle kucaklaşması hiç bir ressamın çizemeyeceği, hiç bir yazarın anlatamayacağı kadar duygulu, sevinçten göz yaşartıcı tablolar oluşturdu. Atatürk Anıtı'na çelenk konulmasıyla başlayan 100. yıl kutlama törenlerine Kayseri Büyükşehir Belediyesi Mehter Takımı eşliğinde okula gelinerek Lise bahçesi ve binasında devam edildi. Törene yurdun çeşitli yerlerinden gelen eski mezun; bakanlar, milletvekilleri, valiler, öğretim üyeleri, işadamları ve her meslekten kişiler katıldı. Öğleyin geleneksel mezuniyet pilavı yenildi. Çeşitli sosyal etkinliklerin yanı sıra ikinci günün gecesi düzenlenen baloyla sona erdi.

Mezunlarımızın kimisi şu görevdedir, kimisi bu görevdedir ama değişmeyen bir özellikleri vardır: Hepsi de Kayseri Lisesi mezunudur ve bundan da her zaman gurur duymuşlar ve mutlu olmuşlardır. Yeni mezunlarımızın da sizlerin yolunda aynı sorumluluk ve hizmet aşkı ile başarılı olacakları inancımız tamdır.

100. yıl kutlama törenlerinde dostluklar perçinlendi. Bu kutlamalar sonunda herkes yine vatan sathına dağılarak ömürleri boyunca unutamayacakları bu hatırayı gönüllerinde götürdüler.

Bu mutlu güne çok önemli mazeretleri dolayısı ile katılamayanlar da mektup, telefon ve telgraflarla şanlı Kayseri Lisesi'nin 100. yılını kutlayarak, daha nice yüzyıllar dileğinde bulundular. Hepsine ayrı ayrı teşekkür ederiz.

Bilindiği gibi Kayseri Lisesi'nin kuruluşu 13 Eylül 1893'tür. 100. yıl kutlama törenleri kutlama komitesince mevsim şartları ve kredili sistemin ilk uygulamaları ve okulların açılış tarihleri nedeniyle 21-22 Ağustos 1993 günleri olması kararlaştırılmıştı. Ancak kutlama törenlerine gelenlerin ortak görüşü: "Bu çeşit kutlama ve anma törenlerinin okulun açılış tarihi yıldönümü olan 13 Eylül tarihinin daha çok kişiye katılma imkânı sağlar." şeklinde idi. İnşallah Kayseri Lisesi daha nice yıllar böyle şanlı, şerefli kutlama ve anma yıldönümü ve törenleri idrak edecektir.

T. C.
KAYSERİ VİLAYETİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

BÖLÜM:KÜLTÜR
SAYI:040/06743
KONU:100. Yıl Kutlama Komitesi

KAYSERİ
...6.../..4.../1993

İL MAKAMINA
KAYSERİ

İlimiz Melikgazi ilçesi Kayseri Lisesi'nin 100. Yıl kutlamaları ile ilgili olarak Kutlama Komitesinde aşağıdaki görev yeri ve adları yazılı kişilerin görevlendirilmeleri düşünülmektedir.

Makamınızca da uygun görüldüğü taktirde 100. Yıl kutlama komitesinin aşağıda belirtilen kişilerden oluşturulmasına müsadelerinizi arz ederim.

Uygun görüşle arz.
A. Nevzat DALKIRAN
Vali Yardımcısı

Ramazan DURSUN
İl Milli Eğitim Müdürü

OLUR
6/4/1993
Rıdvan YENİŞEN
Kayseri Valisi

Adı-Soyadı:	Görevi:	
1. Niyazi Bahçecioğlu	Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı	Kut. Kom. Bşk.
2. Şevket Bahçecioğlu	Kayseri Melikgazi İlçesi Belediye Başkanı	Üye
3. Ali İhsan Alçı	Kayseri Kocasinean İlçesi Belediye Başkanı	Üye
4. Ramazan Dursun	Kayseri İl Milli Eğitim Müdürü	Üye
5. Lokman Koçer	Melikgazi İlçe Milli Eğitim Müdürü	Üye
6.Gençosman Mart	Kayseri Lisesi Müdürü	Üye
7. A. Osman Dağdeviren	Kayseri Lisesi Koruma Derneği Başkanı	Üye
8. Dr. İsmail Ulusoy	Kayseri Lisesi Okul-Aile Birliği Başkanı	Üye
9. Mustafa Alan	Kayseri Esnaf ve Sanatkarlar Od. Birl. Başkanı	Üye
10. Mustafa Çapar	Kayseri Sanayi Odası Başkanı	Üye
11. Mustafa Büyüknalbant	Kayseri Ticaret Odası Başkanı	Üye
12. Ömer Gürgen	Kayseri Ticaret Borsası Başkanı	Üye
13. A. Ersin Yaşar	Vilayet Basın Yayın Müdürü	Üye
14. Mehmet Kocakahyaoğlu	Anadolu Ajansı Müd. Yard. ve Mah. Gaz. Tems.	Üye
15. Alim Gerçel	Erciyes Dergisi Temsilcisi	Üye
16. Yusuf Özmerdivenli	Kayseri Lisesi Müdür Yardımcısı	Üye
17. İrfan Tekiner	Eczacı, Kayseri Lisesi Koruma Derneği Üyesi	Üye
18. Mehmet Okuöcal	Organizatör	Üye
19. Atakan Orhan	Fuar Müdürü	Üye
20. Kadir Özdamarlar	Belediye Lisesi Müdürü	Üye
21. Neşe Seyhan	Belediye Lisesi Öğretmeni	Üye
22. İbrahim Dinçer	İl Kültür Müdür Yardımcısı	Üye
23. Ömer Ozan	İl Turizm Müdür Yardımcısı	Üye

KAYSERİ LİSESİ MARŞI

Kayseri Lisesi'nin Nûra koşan gençleri
Güzel Anadolu'ya güneşler taşıyacak
Bu mefkûre oldukça azmimizin rehberi
Cehâlet boğulacak ilm-ü fen yaşayacak

Güçlüyüz, kuvvetliyiz, îmanlıyız hepimiz
Yaşasın genç Türkiye, yaşasın mektebimiz

Asrımızda teceddüt nâmına her ne varsa
Biz ona varacağız bir hamlede, bir hızla
Hangi bir mâni bizi bu yolda karşılarsa
And içtik yıkayacağız millî irfânımızla

Güçlüyüz, kuvvetliyiz, îmanlıyız hepimiz
Yaşasın genç Türkiye, yaşasın mektebimiz.

Faruk Nafiz ÇAMLIBEL

KAYSERİ LİSESİ MARŞI

KAYSERİ LİSESİ'NİN
100. YILDÖNÜMÜNÜ
KUTLAMA PROĞRAMI

21 - 22 AĞUSTOS 1993

Kayseri Lisesi 100. Yıl Kutlamaları program davetiyesinin iç sayfaları.

Fotoğraf 1: Kayseri Lisesi 100.Yıl Kutlamaları Program Davetiyesi

KUTLAMA PROGRAMI

21 AĞUSTOS 1993 CUMARTESİ (1. GÜN)

A) 21 Ağustos 1993 cumartesi 8.30-9.30 saatleri arası Cumhuriyet Meydanı'nda folklör ve mehter takımı gösterisi.
1- Konya Büyükşehir Belediyesi Mehter takımının gösterileri.
2- Kayseri Lisesi Folklör ekibi'nin gösterisi.
3- Kayseri Lisesi Kafkas ekibi'nin gösterisi.
4- Kayseri Büyükşehir Belediyesi Folklör ekibi'nin gösterisi.
5- Kayseri Lisesi Bandosunun gösterisi.
B) 9.30'da Atatürk anıtına çelenk koyma ve saygı duruşu Belediye Bandosu eşliğinde İstiklal Marşı.
C) 100. Yıl Komitesi Başkanı Niyazi Bahçecioğlu'nun açış konuşması.
D) Mehter Takımı ve Folklör ekipleri eşliğinde konvoy halinde okula geliş.
E) 10.30'da okul bahçesinde:
1- Günün anlam ve önemini belirten konuşma (Okul Müdürü Genç Osman Mart)
2- Okulun tarihçesi ile ilgili konuşma (Md. Yrd. Yusuf Özmerdivenli)
3- Yaşayan en eski Kayseri Lisesi mezunlarını temsilen konuşma (Mehmet Felekoğlu)
4- Yeni mezunları temsilen 1992 - 1993 öğretim yılı okul birincisinin konuşması
5- Eski ve yeni mezunlara şilt, madalya ve berat verilmesi
6- Kayseri Lisesi Marşı ile kapanış
7- Okul müzesinin açılışı ve sınıfların gezilmesi
8- Geleneksel Kayseri Lisesi mezunları pilavı (12.00-13.00)

F) ÖĞLEDEN SONRA
1- Okulda toplanış ve şehir içi turu (14.00)
Müzeler vb. yerlerin gezilmesi.

G) AKŞAM PROGRAMI
1- Saat 19.00 da Şehir Stadyumunda çeşitli sanatçıların katılacağı gençlik şöleni
2- Tertip komitesi başkanının konuşması.

22 AĞUSTOS 1993 PAZAR (2. GÜN)

1- Saat 09.00 da okulda toplanma
2- Otobüslerle konvoy halinde Erciyes Dağına hareket
3- Erciyes'te çay
4- Develi, Yahyalı, Elbiz, Sultan Sazlığı ve Soğanlıya gezi
5- Soğanlıda öğle yemeği molası
6- Göreme, Ürgüp, - Kapadokya gezisi ve Kayseriye dönüş
7- Saat 20.00 de Kayseri Anadolu Fuarı Aile Gazinosunda balo
8- Tertip Komitesi Başkanının konuşması

ÖNEMLİ NOT: Törenlerden sonra Kayseri Lisesinin 100 yıllık mezunlarını (Akşam Lisesi ve Okul dışı Mezunları dahil) Kayseri Lisesinde öğretmenlik yapanları kapsayan "KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF YILLIĞI'NIN" basımına başlanacağından halen 100. yıl yıllığı katılım formu dolduramamış olanların okuldan alacakları formu doldurup bir vesikalık resimle okula teslim etmeleri rica olunur.

Asırlık kültür abidemiz KAYSERİ LİSESİ'NİN 100. kuruluş yıldönümü kutlama törenleri 21-22 Ağustos 1993 tarihlerinde yapılacaktır. Kutlama törenimize yurdun her köşesinden gösterilen büyük ilginin gurur ve heyecanı içinde kutlama programı hazırlamış bulunuyoruz. Bu anlamlı törenimize katılmanız bizleri sevindirecek ve onurlandıracaktır.

100. yıl tören ve şenliklerimizi sizinle de paylaşmak dileğimizle.

KAYSERİ LİSESİ 100. YIL
KUTLAMA KOMİTESİ

Bu program davetiye yerine geçerlidir.

21 - 22 Ağustos 1993 günlerinde Kayseri Lisesi 100. Şeref Yılını kutladı. Törenler Cumhuriyet Meydanında İstiklâl Marşı ve konuşmalarla başladı. Mehter takımı eşliğinde bütün Kayseri Liseliler okula geldiler. Tören çeşitli etkinliklerle devam etti...

Fotoğraf 2: Kayseri Lisesi 100.Şeref Yılı kutlamalarından kareler.

KAYSERİ LİSELİLİK NEDİR?

Kayseri Liselilik:Vatan ve ulusun refah ve mutluluğu doğrultusunda, Atatürk ilkeleri ve demokrasi yolunda, her türlü çaba, çalışma ve fedakârlık bilincinde olmaktır.

Kayseri Liselilik:Erdemlerin en büyüğünün, hoşgörü, iyi niyet ve anlayış olduğunu bilerek, insanlığı ilgilendiren her konuda hassasiyet ve kaliteye önem vererek, adalet, akıl, açıklık ve doğruluğu her şeyden üstün tutmaktır.

Kayseri Liselilik:Felsefeleri olmayan toplumların varlıklarını devam ettiremeyecekleri bilinci ile toplumumuzun varlığının devamı, yaşaması, gelişmesi için saptanacak yöntemlerde bilim ve sevgiyi esas almaktır.

Kayseri Liselilik: Arkadaşlığın ve bütünlüğün en büyük özlemimiz olduğu, toplum çıkarlarını şahsi çıkarların üstünde tutarak, gelişme yolunda ve ihtiyaç içinde olanlara vefalı olmaktır.

Kısacası; **Kayseri Liselilik:** Bilim, sevgi ve hoşgörü'yü hayatta mutluluk ve başarının temel değerleri olarak benimsemektir.

NE MUTLU, "KAYSERİ LİSELİ" OLANA.

NE MUTLU, KAYSERİ LİSESİ'NDE OKUMUŞ, OKUTMUŞ VE SPOR YAPMIŞ OLANA.

NE MUTLU, MUTLULUĞU VE BAŞARIYI KAYSERİ LİSESİ'NDE BULANA

NE MUTLU, KAYSERİ LİSESİ'NE, DAİMA BÖYLE GURURLA ANILA!

MİSYONUMUZ

(Amacımız)

Öğrencilerimizi, 2023 vizyonuna odaklanmış; Atatürk ilkeleri ve inkılapları ışığında eğitimdeki yenilikleri benimseyerek hür düşünen, bilgiyi üreten ve paylaşan, kendisiyle ve toplumun milli değerleriyle barışık bireyler olarak hayata ve üst öğretim kurumlarına hazırlamaktır.

Ulusal ve evrensel değerleri özümsemiş, bilim ve teknolojideki gelişmelere uyum sağlayabilen, nitelikli ve verimli aydınlar yetiştirmektir.

Öğrencilerimizi geleceğe hazırlarken, edindiği bilgileri hayatının her alanında uygulayabilen, kültürlere ve farklılıklara saygılı, bütüncül muhakeme yeteneği gelişmiş, Cumhuriyetimizin temel değerlerini ve demokratik toplum düzenini benimseyen, etik doğrulara sahip, tarihine ve manevi değerlerine bağlı, yaşam boyu öğrenmekten vazgeçmeyen, aktif özgüvenli bireyler olarak yetiştirmektir.

VİZYONUMUZ

(Hedeflerimiz)

Sürekli gelişim ve değişimi özümsemiş uluslararası normları yakalamayı amaçlayan öncül okul olmaktır.

"Kayseri'de öğretim yapılan ilk liselerden bir olma"onurunu taşıyan okulumuzu, Türkiye'nin 21. Yüzyılda "Bilgi Toplumu"olma hedefini gerçekleştirmede öncü rolü oynayan, uygulamaları ve başarılarıyla diğer okullara örnek olan bir eğitim kurumu haline getirmektir.

Atatürk'ün gösterdiği akıl ve bilimin aydınlık yolunda ilerleyen, Türkiye'nin çağdaşlaşma sürecine kaliteli eğitimi ve mezunları ile katkıda bulunmaktır.

Geçmişten geleceğe köprü kurarakteknolojik gelişmeler beraberinde kendini yenileyen, nitelikli ve asil insan kaynağının yetişmesine katkı sağlayan EĞİTİM KURUMU olmaktır.

SLOGANIMIZ

"Kayseri Lisesi; bir okuldan daha ötesi…"

İLKELERİMİZ

Eğitimde;
***İnsana ve öğrenciye öncelik vermek,**
*Yükseköğretimde gerekli temel becerileri kazandırmak,
***Ulusun mutluluğunun, bireysel mutluluğun üstünde olduğunu benimsetmek,**
*Atatürkçü düşünce sistemini ve demokratik yaşamı özümsetmek,
***Bilim, sevgi ve hoşgörüyü hayat felsefesi olarak öğretmek,**
*Katılımcı ve paylaşımcı takım ruhunu yerleştirmek,
***Özgür ve bilimsel düşünceyi ön plana çıkartmak,**
*Öğrenmeyi öğretmek ve bilgiyi kullandırtmak,
***Kalite ve verimliliği yaşamın amacı haline getirmek,**
temel ilkelerimizdir.

KAYSERİ LİSESİ ÖĞRENCİ SÖZLEŞMESİ

Kayseri Lisesi öğrencisi olmanın kurallarıyla ilgili sözleşme metni:

1. Okul kıyafet kurallarına uyacağım.
2. Okul araç-gereçlerine sahip çıkacağım.
3. Okulun her bölümünü temiz tutacağım.
4. Cep telefonumu, sınıfımda bulunan dolaba zamanında ve uygun şekilde (sessiz modda) koyacağım.
5. Ders içinde aktif olup dersi aksatmayacağım.
6. Bana verilen görevleri zamanında ve en iyi şekilde yapacağım.
7. Öğretmenlerime karşı saygılı ve edepli olacağım.
8. Konuşurken saygılı, sabırlı ve ölçülü olacağım.
9. Arkadaşlarımın fikirlerine saygı duyacağım.
10. Her konuda uzaklaştırıcı değil, uzlaşıcı tavırda bulunacağım.
11. Kendi haklarını bilen, başkalarının haklarını gözeten bir birey olacağım.
12. Okulumun sahip olduğu tarihin bilincinde hareket edeceğim.
13. Okul içinde ve dışında bizi temsil eden değerlere her dem sadık kalacağım.

“Kayseri Lisesi öğrencisi”olarak olarak ben:

1. Maddi ve manevi değerlerime uygun tavırlar sergileyeceğim.
2. Okul araç ve gereçlerini, benden sonra kullanacak bireylerin olacağı bilinciyle kullanacağım.
3. Okul ortamında ve dışında Kayseri Lisesi öğrencisi olduğum bilincine uygun, hareket ve tavırlar sergileyeceğim.
4. Arkadaşlarımı, öğretmenlerimi ve çevremi rahatsız edecek davranışlarda bulunmayacağım.
5. Okulumun Tarihi bir okul olduğu bilincine sahip olup, buna uygun davranacağım.
6. Ders içinde dersin huzurunu bozacak davranışlarda bulunmayacağım.
7. Arkadaşlarımın fikir ve düşüncelerine saygı duyacağım.
8. Sorumluluklarımı en iyi şekilde ve zamanında yerine getireceğim.
9. Öğretmenlerime karşı terbiyeli olacağım.
10. Okul içerisinde Türkçeyi doğru ve düzgün kullanacağım.

MELİKGAZİ KAYSERİ LİSESİ OKUL KURALLARI

LİSEMİZDE GEÇERLİ OLAN KURALLAR VE UYGULAMALARI

Okulda düzen ve disiplini sağlayan kurallar, öğrencilerin toplumsal kurallara ve insan haklarına saygılı bireyler olarak yetişmesinin ön koşuludur. Bu inançla tüm öğrencilerin bu kuralları benimsemesi ve uygulanması, velilerin de bu kuralların uygulanmasına destek olmaları beklenmektedir.

GENEL KURALLAR

1. Kahvaltı yapılarak,okula zamanında gelinir.
2. Koridorlarda koşmadan yürünür, gürültü yapılmaz.
3. Tuvaletler temiz tutulur.
4. Teneffüslerde oyun alanının dışına çıkılmaz.
5. Öğretmenlerin ve yöneticilerin uyarıları dikkate alınır.
6. Okul ve çevresi temiz tutulur, doğa korunur.

7. Derslikler ile okuldaki tüm kapalı ve açık alanlar gibi ortak kullanım alanlarında yemek artığı, çöp ve atık bırakılmaz. Öğrenci bunları en yakın çöp kutusuna ayrıştırarak atmakla yükümlüdür.

8. Öğrenciler küfür ve argo içeren sözler kullanmazlar, birbirlerine fiziksel zarar verici harekette bulunamazlar, kavga etmezler, birbirlerine ve öğretmenlerine görgü kuralları içinde hitap ederler.

9.Öğrenciler okulda yapılan etkinliklere ve törenlere katılmak, bu etkinlikler sırasında görgü kurallarına ve etkinliğin özel kurallarına uygun davranmak zorundadırlar.

10.Her öğrenci bayrak törenlerinde kendi sınıfı için ayrılan yerde, düzgün olarak sıra olmak, sessiz olarak komut verilmesini beklemek ve İstiklal Marşı'nı ve Kayseri Lisesi Marşı'nı yüksek sesle söylemek zorundadır.

11.Öğrenciler okula ait malzeme ve diğer okul eşyalarını korumak ve zarar vermemekle yükümlüdürler.

12.Öğrenciler kütüphanede, çoklu ortam odasında, fen laboratuarlarında, bilgisayar odasında, spor salonunda, müzik ve resim odasında vb. kendi dersliklerinin dışındaki eğitim ortamlarında, bulundukları yerin özel kuralları ile temizlik kurallarına uyarlar.

13.Öğrenciler, kantin ve yemekhanede sıraya girerler ve görgü kurallarına uyarlar.

14.Ulaşımını servisle yapan öğrenciler servis kurallarına uyarlar.

15.Öğrenciler kendi kullandıkları araçla okula gelemezler.

16.Öğrenciler okulun belirlenmiş kılık kıyafet kurallarına uyarlar.

17.Öğrenciler sınavda, sınav kurallarına uyarlar.

18.Öğrenciler okul içinde cep telefonunu belirlenen kurallar çerçevesinde getirebilirler.Kurallara aykırı hareket ederek uyarı dikkate alınmadığı takdirde disiplin ödül ve ceza yönetmeliği uygulanır.

19.Öğrenci ders günü sonunda derslikte kitap, defter veya çanta gibi eşyasını bırakamaz. Bırakılan eşyadan okul yönetimi sorumlu değildir.

20. Okul içerisinde sakız çiğnenmez.

21. Bayrak Törenleri:

a) Çalışma haftası pazartesi günü bayrak töreni ile başlar ve cuma günü bayrak töreni ile biter. Resmi tatillerin başlangıç ve bitişlerinde de bayrak töreni yapılır.

b) Törenler pazartesi ve cuma günleri hava koşullarına bağlı olarak okul bahçesinde ya da okul içinde yapılır.

c) Bayrak törenlerine, tüm öğrenci, öğretmen ve çalışanlar katılmak zorundadır.

d) Bayrak törenlerine öğrencilerimiz okul kıyafeti ile katılmak zorundadır..

DERSLİK KURALLARI

Öğrenciler,

1.Ders zili çaldığında, dersliklerine girerler ve hazırlıklarını tamamlamış olarak öğretmenlerini beklerler.

2.Ders bitiminde, öğretmeninin izni ile koşmadan teneffüse çıkarlar.

3.Derslik düzenini ve dersin akışını bozmadan dersi dinler, söz alarak konuşur, izin almadan yerlerinden kalkmazlar.

4.Kırıcı, zarar verici sözlerden ve davranışlardan kaçınır, kötü söz söylemezler.

5.Arkadaşları ile iyi geçinir, yardımlaşırlar.

6.Ders araç ve gereçlerini yanlarında bulundururlar. Derslik ve laboratuvardaki malzemeleri izinsiz ve yetkisiz kullanmaz, zarar vermezler.

7.Derslerde walkman vb. dinleyemezler, telefonla konuşamazlar.

8.Derste hiçbir şey yiyemez ve içemezler.

9.Çalışmalarını zamanında ve tam yaparlar.

10.Derslikleri ve sıraları temiz ve düzenli kullanırlar.

11.Gün bitiminde ders malzeme ve kişisel eşyalarını dersliklerde ve sıralarda bırakmazlar. Okulda bırakacakları ders malzemelerini bireysel dolaplarına kilitlerler.

12.Dersliklerde bıraktıkları değerli eşyalardan kendileri sorumludurlar.

13.Dersliklerde bulunan panoları düzenli kullanırlar. Panolara dersle ilgili çalışma ve dersliklerin tümünü ilgilendiren duyuruların dışında bir şey asamazlar

14.Gün içinde dersliklerin düzen ve temizlik kontrolü ders öğretmenleri, nöbetçi öğretmenler ve sınıf başkanları tarafından, gün sonunda da ilgili müdür yardımcıları tarafından yapılır.

SINAV KURALLARI

Lisede ders yılı süresince her yarıyılda üç sınav dönemi vardır. Ders yılı içinde yapılacak bütün sınavlar bölüm/ zümre başkanları ve müdür yardımcıları tarafından belirlenir. Sınav takvimi dönemlik olarak sınıflarda, sınıfların bulunduğu idari panolarda ilan edilir.

1.Öğrenciler sınav için sınav saatinden önce sınıflarında, sınav düzeninde hazır bulunur. Sınavda gözcü olan öğretmen, gerek gördüğünde öğrencilerin oturma düzenini ve yerlerini değiştirebilir.

2.Öğrenciler sınavda kalem, silgi, cetvel vs. gibi dersin türüne göre değişen araç-gereçlerini ve bunların yedeklerini bulundurmak zorundadır. Sınav sırasında diğer öğrencilerden bu araçlar istenmez veya ortak kullanılmaz.

3.Ortak sınavlar o dersin öğretmeni tarafından yapılmayabilir. Sınavı bir başka öğretmen de uygulayabilir.

4. Sınav sırasında konuşulmaz ve diğer öğrenciler rahatsız edilmez.

5.Öğrenciler sınav kâğıdı üzerinde bulunan sınavla ilgili açıklamaları dikkatle okumakla, bu konuda yapılan sözlü açıklamaları dikkatle dinlemekle ve uygulamakla yükümlüdürler. Bu açıklamalara uymayan öğrencilerin yanıtları değerlendirilmez.

6.Sınav sırasında her ne sebeple ve her ne konuda olursa olsun konuşmak, bir başkasının kâğıdına bakmak veya kâğıdını bir başkasının görebileceği konumda tutmak yasaktır.

7.Önceden bildirilen sınav süresi bitiminde öğrenciler soru ve yanıt kâğıtlarını anında ve istenilen düzende teslim etmek zorundadırlar. Aksi davranışta bulunan öğrencinin sınavı iptal edilir.

8.Sınav kâğıdını teslim eden öğrenci ders zili çalmadıkça dışarı çıkamaz ve sınav düzenini bozamaz.

9.Sınava ek süre verilmişse ders zili çaldığında dışarı çıkmasına izin verilen öğrenci sınav odasından uzaklaşır, sınavı devam eden dersliklerin önünde duramaz veya herhangi bir nedenle tekrar içeriye giremez.

10.Sınav kâğıdına yanıtların dışında hiçbir şey yazılamaz.

11.Raporlu ya da izinli olduğu için sınava giremeyen öğrenciler telafi sınavı için belirtilen gün, saat ve yerde bulunmak zorundadırlar.

12.Öğrenciler akademik dürüstlük ilkelerine uymak zorundadırlar.

Yukarıda kural olarak belirtilen davranışlara uymayan öğrenciler gözetmen tarafından sözlü olarak uyarılır. Davranışın tekrarı durumunda, sınavın düzenini bozmayacak şekilde sınav gözetmeni durumu ilgili müdür yardımcısına bildirir. Müdür yardımcısı olaya hemen müdahale eder ve sınavın sağlıklı bir şekilde bitmesini sağlar. Sınavdan sonra öğrenciyi önceki davranışlarını da değerlendirerek sözlü/yazılı olarak uyarır ya da “alıkoyma” yaptırımı uygular, sonucu gözetmen öğretmene ve ders öğretmenine yazılı olarak (elektronik ortamda) bildirir. Yazılı/sözlü uyarılar ile “alıkoyma” çalışması ile ilgili sonuç öğrenciler için müdür yardımcıları tarafından tutulan dosyaya işlenir.

Davranışların tekrarı durumunda müdür yardımcısı durumu yazılı olarak okul müdürlüğüne rapor eder. Öğrenci, okul müdürü / müdür yardımcısı / PDR uzmanından oluşan

kurula veya Disiplin Kurulu'na sevk edilir ve durumu rapor eden öğretmene müdür yardımcısı tarafından konu ile ilgili bilgi aktarımı yapılır.

Sonuç, ilgili Kurul tarafından ilgili öğretmene, sınıf öğretmenine, müdür yardımcısına, PDR uzmanına ve veliye yazılı olarak bildirilir.

Akademik dürüstlük ilkesine (kopya çekmek)uymayan öğrenciler, gözetmen öğretmen öğrencinin kâğıdını alır, sınav sonrası durumu yazılı olarak okul müdürlüğüne bildirir, bu rapora öğrencinin sınav kâğıdını ve varsa kullandığı malzemeyi ekler. Bu durumdaki öğrenci Disiplin Kuruluna sevk edilir. O sınava ait notu lise yönetmeliği gereği -0-sıfır olur.Sonuç Disiplin Kurulu /Davranış Değerlendirme Kurulu tarafından ilgili öğretmene, sınıf öğretmenine, müdür yardımcısına, PDR uzmanına ve veliye yazılı olarak bildirilir.

KIYAFET KURALLARI

Öğrenciler okulun belirlenmiş kıyafetini giymek zorundadırlar.

1. Kolye, yüzük, küpe, bilezik vb. aksesuar takamazlar.
2. Kız öğrenciler makyaj yapamaz, saçlarını boyatamaz ve oje kullanamazlar.
3. Erkek öğrenciler kısa ve taranmış saçlarla günlük sakal tıraşlı olarak okula gelirler.
4. Okulda sadece beden eğitimi derslerinde, okulun belirlediği spor kıyafetleri giyilir.

Öğrenciler beden eğitimi derslerine okul spor kıyafeti ile katılırlar.

5.Beden eğitimi derslerinin veya spor karşılaşmalarının bitiminde spor kıyafeti soyunma odalarında çıkarılır, dersliklere okul kıyafeti ile gelinir.

Bu kurallara uymayan öğrencilere kıyafet kurallarında yazan yaptırımlar uygulanır.

GÜVENLİK VE İDARİKURALLAR

1.Öğrenciler, okul saatleri içinde (öğle teneffüsü dâhil) izinsiz okul dışına çıkamazlar.

2.Okul saatlerinde, velinin dilekçesi ile öğrenci okuldan ayrılabilir.

3.Öğrenciler okula yanıcı, kesici, aletler veya patlayıcı vb. madde getiremezler.

4.Öğrenciler, okula yasaklanmış yayınlar, müstehcen yayınlar ve bu nitelikte CD, taşınabilir bellek vb. araçlar getiremezler.

5.Rahatsızlığı nedeni ile sağlık kuruluşuna gitmek isteyen öğrenci, sırasıyla: Önce öğretmeninden izin alır. Sonraöğretmen, okul müdür yardımcısına bilgi vererek izin işlemini onaylatır.

OKULDAN ERKEN AYRILMA

1. Öğrenciler okulda bulundukları sırada sağlık nedenlerinden dolayı erken ayrılmaları gerektiğinde; öğrenci velisi ilgili müdür yardımcısı yada müdür tarafından bilgilendirilir. Öğrenci, velinin isteğine ve durumun aciliyetine bağlı olarak belirlenen yere kendi olanaklarıyla veya okulun olanaklarıyla gönderilir.

2. Durum ilgili öğretmenlere bildirilir. Öğrencinin o gün sorumlu olduğu bir sınav veya ödev teslimi varsa, telafisi ilgili müdür yardımcısı denetiminde öğretmenler tarafından belirlenecek bir tarihte yapılır.

3. Ani sağlık sorunu dışında okuldan erken ayrılması gereken öğrencinin velisi bir dilekçe yazar ve öğrenci dilekçeyi aynı gün sabahı ilgili müdür yardımcısına teslim eder. İstek müdür yardımcısı tarafından uygun görüldüğünde öğrencinin okuldan çıkmasına izin verilir, öğrenciye 2 nüsha halinde "İzin Kâğıdı" verilir. İlgili müdür yardımcısı tarafından, öğrencinin okuldan çıkışına izin verilmediği durumlarda, veliye ve öğrenciye gerekçesi ile birlikte bildirilir,

4. Öğrenci "İzin Kâğıdının" bir tanesini yoklama defterine koyar, diğerini de kapı güvenliğine bırakır.

KÜTÜPHANE KURALLARI

1. Tüm öğrenciler, kütüphanelerin doğal üyesidirler ve ödünç yayın alabilirler.

2. Kullanıcılar, açık raf düzeni içinde sınıflandırılmış kütüphane materyallerinden serbestçe yararlanabilirler.

3. Kütüphanelere yiyecek ve içecekle girilmez.

4. Kütüphanelere okul çantasıyla girilmez.

5. Raftan alınan yayınlar yerine konur, masada bırakılamaz.

6. Kütüphanelerde cep telefonu ile konuşulmaz.

7. Kütüphanelerde sessiz çalışılır, yüksek sesle konuşulmaz.

8. Grup çalışmaları için kütüphaneler randevu ile kullanılır.

9. Öğrencilerin, kütüphane ortamına koşmadan, bağırmadan ve kütüphanelerdeki diğer insanları rahatsız etmeden, düzenli bir şekilde girmeleri gereklidir

10. Ödünç verme kuralları

a) Okul Kütüphanesi'nde her öğrenciye 2 hafta süreyle bir kitap ödünç verilir. Kitapların kullanımını süresi içinde bitiremeyen öğrenci kitapları kütüphaneye getirerek süreyi 1 kez olmak üzere 1 hafta uzatabilir.

b)Kütüphaneden ödünç kitap alanlar, aldıkları kitapları süresi bitiminde iade etmekle yükümlüdürler.

OKULA GETİRİLMESİ YASAK OLAN EŞYA VE MADDELER

Aşağıda belirtilenler, eşya ve maddelerin okula getirilmesi kesinlikle yasaktır.

1- Çakı, bıçak gibi organlara zarar verici, kesici, yaralayıcı, öldürücü aletler; kibrit, çakmak, koku bombası vb. yanıcı, patlayıcı maddeler

2- Alkol veya bağımlılık yapan maddeler

3- Maddi değeri yüksek olan eşyalar

4- Yasaklanmış yayınlar, müstehcen yayınlar ve bu nitelikte CD, flashbellek vb. araçlar

YEMEKHANE KURALLARI

1. Öğrenciler;

a) Kendilerine ayrılmış masalarda yemek yerler.

b) Sıraya geçerken birbirlerinin sıra hakkına saygılı olurlar.

c) Yemek alırken, yemek kartlarını kullanırlar. (Yemek kartı ve yemek fişi olmayanöğrenci yemekhaneye giremez)

d) Yemek yerken görgü kurallarına uyarlar, gereksiz konuşmalardan kaçınırlar.

e) Yemekhanede yüksek sesle konuşmazlar.

f) Başkalarını rahatsız edecek davranışlardan kaçınırlar.

g) Yiyecekleri ve masadaki malzemeleri oyun aracı olarak kullanmazlar.

h) Yemekten sonra yemek tepsilerini masada bırakmazlar, katlı servis arabalarına yerleştirirler.

i) Yiyecekler ile çatal/kaşık ve benzer gereçleri yemekhane dışına çıkaramazlar.

j) Müdür ve öğretmenlerin uyarılarını dikkate alırlar.

2. Okul kantinin kullanımı:

a)Öğrencilere dersler başlamadan önce ve teneffüslerde, yiyecek ve içecek alma olanağı sağlar.

b)Ders zili çalmadan önce alış veriş yapılması biter.

c)Sıraya geçerken birbirlerinin sıra hakkına saygılı olur.

d)Kantinde yüksek sesle konuşmaz

e)Başkalarını rahatsız edecek davranışlardan kaçınır.

f)Yemekten sonra kullanılan masayı ve çevresini temiz bırakır.

g)Müdür ve öğretmenlerin uyarılarını dikkate alırlar.

Bu kuralların öğrenciler ve velilerce titizlikle incelenmesinde ve uyulmasında yarar vardır.

KAYSERİ LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜ

SÖZ UÇAR YAZI KALIR, ÇOCUĞU OLAN HERKESE LAZIM

Yönetmelik gereği devlet okullarında olduğu gibi özel dershane ve özel okullarda da veli toplantıları yapılır. **Kayseri Lisesi'nden kalma alışkanlık olarak**;bu toplantılarda da velileri bilgilendirmek amacıyla programın açılış bölümünde Kurum Müdürü olarak konuşmalar yapardım. Atalarımızın "**Söz uçar, yazı kalır.Sadırda kalmaz, satırda kalır. Alim unutmuş, kalem unutmamış.**"sözlerinden esinlenerek konuşmalarımın kalıcı olması,toplantı dışındaki zamanlarda da faydalanılması için, konuşmalarımdaki konuları içeren broşürler hazırlayıp velilere dağıttırırdım**. Eğitim yolcularına rehber olarak,herkese lazım olacak birisini de sizlerle paylaşmak istiyorum:**

ÖĞRENCİLERİN BAŞARILI OLMALARI KONUSUNDA HER ANNE-BABA ve VELİ NELER BİLMELİDİR?

Her anne ve babanın, kendi kanını, canını taşıyan yavrularının başarılı bir öğrenci; hayatta mutlu, sıhhatli, vatanını, milletini seven, ailesine, insanlığa faydalı, fazilet ve ahlak timsali bir yurttaş olarak yetişmesini istemek en tabi hakkıdır.

Ancak henüz gelişme çağında, yeteneklerinin sınırları içinde, kişiliklerini bulma durumunda olan çocuklarımızın yetişme yeri, yalnız okul değil, onu etkileyen sokak, ev ve okulu da içine alan daha geniş bir çevredir.

Bunun için çocuklarınızı; istediğimiz ve beklediğimiz amaçlar doğrultusunda yetişmesi gibi hayati bir sorun, yalnız okulda değil, onu kuşatan geniş bir çevre içinde ele alınması ve imkânlar, bu amaçlar doğrultusunda düzenlenmeli, gerekli tedbirler alınmalıdır.

Bütün anne-babalar çocuklarının yetişmesini önemli bir problem olarak ele alırlar. Fakat bunların bazıları bu işi yalnız okula bırakırlar ve ona güvenirler. Bu konuda kendilerinin önemli rolleri olmadığını sanırlar. Okula yazdırmakla, kitabını defterini almakla, para verip eline bir akıllı telefon almakla anne-babalık görevlerinin bittiğini sanırlar. Hatta üzülerek belirteyim ki okulların açılışını; kendilerinin söz dinletemedikleriçocuklarının başlarından gidişini, onların yaramazlıklarından kurtuluş zannederler.

Bazıları da kendilerine düşen sorumluluğun ağırlığını duyarlar, kabullenirler. Ama çocuklarını olumlu yönde etkili olacak ve izlenecek yolu bilmediklerinden onlara faydalı olmak şöyle dursun, çoğu zaman tamiri güç eğitim problemlerinin doğmasına da sebep olurlar. Mesela zayıf not alan çocuklarına "Utanmaz, her istediğini yaptık, bir dediğini iki etmedik: bak falanın çocuğu iftihara geçti, sen adam olmazsın…" gibi çocuğun gururunu yaralayan, kendi nefsine karşı itimatsızlık uyandıran eğitim dışı sözler sarf ederler. Oysa böyle sözler yerine, zayıf aldığı dersler hakkında: "Zayıf alış sebebini merak ediyorum. Senin zekâna güveniyorum. Acaba senin çalışmana biz yeteri kadar yardımcı olamıyor muyuz? Bu konuda öğretmenin ne diyor? Birde onunla görüşelim…" gibi teşvik edici sözler söylemeli hatalarını tatlılıkla tenkit etmeli.

Yine bazı anne-babalar vardır ki çocuklarını okula gönderirler, fakat ayda yılda olsun bir defa okuluna uğrayıp çocuğunun durumuyla ilgilenmek lütfunda bulunmazlar.

Çoğu zaman çocukları, okula gidiyorum diye evden çıkıp uygunsuz yerlerde gezip devamsızlıktan kayıtlarının silineceğini haber aldıkları zaman yola düşerler.

Birçok anne-baba da okul idaresini ve öğretmenleri rahatsız etmekten, onların kendilerine kızacaklarından çekinerek okula gelmezler. Normal zamanda çocuğu hakkında görüşmeye gelen anne-babaya hiçbir idareci ve öğretmen kızmaz. Ancak sene sonunda zayıf dersleri için not istemeye gelenlere kızarlar.

Okullar açılırken çocuklarını okula yazdırıp kitap, defter ve kalemini alıp –çoğu onu da zamanında almaz ya- okulun yolunu göstermekle görevinin bittiğini sanan anne ve babaların yanında; **çocuklarının eğitimini, bilinçli olarak ele alıp öğretmenleriyle ve okul idaresiyle ilgi kuran, odasında küçük de olsa bir eğitim kitaplığı kurmaya çalışan, çocuklarıyla ilgili karşılaştıkları problemleri araştıran anne-babaların sayısı maalesef çok azdır.**

Anne-babaların çocuklarının en iyi şekilde yetişmelerini istemeleri yetmez. Bu isteklerini gerçekleştirmenin yollarını bilmeleri**, bilmiyorlarsa öğrenmeye çalışmaları gerekir. Bu konuda kitaplar okuyarak bilgi sahibi olmalılar.**

Sayın anne-baba ve velilere yardımcı olmak amacıyla bu uğurda yıllarını harcamış değerli eğitimcilerimizin eserlerinden ve yarım asra yaklaşan şahsi tecrübelerimden, deneyimlerimden yararlanarak hazırlamış olduğum bu broşürü her zaman el altında bulunduran ve zaman zaman okuyup, uygulayabilen anne ve babaların çok faydasını görecekleri kanaatindeyim. Bu broşür, gazete, dergi, hikâye okur gibi bir defa okunup geçilmemeli. El altında bulundurularak zaman zaman tekrar tekrarokunmalı. Bu broşürün amacına ulaşması beni mutlu edecektir.

Anne-baba ve veli olarak neler yapmamız gerektiği konuları üzerinde duralım:

1) Her anne ve baba kendileri kadar çocuklarının iyi yetişmesine ömür adamış olan öğretmenleriyle ilgi kurmalı. Çekinmeden çeşitli yönleri ve problemleriyle ilgili topladığı bilgileri öğretmene; öğretmenin görüş ve isteklerini de evinde uygulamalı, iyi bir eğitim ortaklığı kurmalı. Çocuğunun başarısızlığında öğretmenden önce kendisinin sorumlu olduğunu bilmelidir.

2) Aile ocağı gerçekten sevgi, şefkat ve saadet gibi duyguların kaynaştığı bir yuvadır. Ama ana-baba olarak bu gerçekleri anlamaz, çocuğu yetiştirirken eğitim dışı davranışlarda bulunursanız başarısızlığı kendiniz hazırlamış olursunuz.

3) Ana-baba geçimsizliği çocuğu sinir, stres sahibi yapar. Bu yüzden intihar eden yavrular bile vardır. **Bağırarak yapılan devamlı kavgalar ve gürültüler çocuğun hafızasını zayıflatır. Zekâsını körletir.** Bu çeşit aile çocukları tahsillerini normal yürütemezler, hatta bazıları yarıda bırakır, hayata küskün olurlar. **İçki, kumar uyuşturucu gibi illetlerin kurbanı olan ailelerin çocukları da aynı akıbetten kendilerini kurtaramazlar**.

4) Çocuğunuzun okuldaki başarısı iyi beslenmesine de bağlıdır. Gelişi güzel hazırlanan yiyecekler, çocuğun karnını belki tok tutar ama onun zihnini yeterince gelişmesini sağlayamaz. Dengeli beslenme, yavrunun hayatta başarı sağlamasının önemli şartıdır. Çocuklarınızın gıdalarını muntazam almalarını sağlayın. Sabah kahvaltısını mutlaka yapmayı alışkanlık haline getirmesine yardımcı olunuz. **Sabahleyin veya öğleyin aç karnına okula giden çocuğun o günkü derslerinden hayır çıkmaz. Zira aç çocuk ders dinlerken aklı, fikrive bütün dikkati karnının açlığında olur.**

5) Çocuklarımızın muayyen saatlerde yatıp kalkmalarını onlarda alışkanlık haline getirmeliyiz. Uykular çocuklar için en mühim bir gıda olduğunu gözden uzak tutmamalıyız. Ayrıca sabahları erken kalkarak ders çalışmalarını temin etmeliyiz. Zira sabahın çalışması daha verimli ve kalıcı olur.

6) Artık her evde televizyon, akıllı cep telefonu ve bilgisayarın yanı sıra dizüstü, tablet vb. bulunuyor. Çünkü teknoloji bizim vazgeçilmez bir parçamız oldu. Hatta bazen de teknoloji evimizin en başkahramanı nerdeyse. Etrafımıza baktığımız zaman herkesin elinde akıllı telefonlar, tabletler mevcut. Evimizin bile değil, hayatımızın en büyük kahramanı

teknoloji artık. Oyun oynuyorlar, müzik dinliyorlar hatta çevrimiçi çizgi film bile izliyorlar. Bu nedenlerle 7 den 70 e teknoloji içimizde artık**. Eğer avantaja çekersek teknoloji bizler için bir nimettir.** Çünkü dünyada anında haber almayı, konuşmayı bir yana bırakırsak bunların ötesinde başka şehirlerde ve ülkelerdeki eş dost arkadaşlarımızla görüntülü konuşma yapabiliyor ve görüşebiliyoruz. Bunlarda teknolojinin bizlere sunduğu faydalı yanlarıdır. Zaten içinde bulunduğumuz bu çağda teknolojiye kayıtsız kalmak imkânsızdır. Hepimiz ister istemez teknolojinin bir dalını kullanıyoruz. Önemli olan teknolojiyi amacına uygun ve faydalı bir biçimde kullanabilmektir. Böyle kullanıldığı zaman tüm kullanıcılar için daha iyi sonuçlar çıkar**. Teknoloji çocuklarımıza elbette kullandırılmalı, ama bunu yaparken de dikkat etmeliyiz. Çünkü teknoloji bağımlılık dahi yapabilir.** O nedenle çocuklara teknolojiyi kullandırırken çocuğun sosyal hayatı ve gelişimine zarar vermeyecek biçimde yapmalıyız. Hatta belirli günler ya da saatler dâhilinde bunları gerçekleştirmek gerekir. Kuşkusuz hepimiz teknolojiyi kullanıyoruz ama önemli olan teknolojiyi hayatımızın önüne geçirmemek ve sosyal hayatımızdan kopmadan yapabilmektir. Bunları dengede tuttuğumuz sürece teknolojinin hayatımıza olumsuz hiçbir yönü olmayacaktır.

7) Mümkün olduğu kadar çocuklar için bir çalışma odası ayırınız. Ancak bilgisayar, internet çalışma odasında başkalarının görmeyeceği şekilde değil de herkesin kolayca görebileceği bir ortamda ve oda da olmalı. Birçok ailelerde öğrenciler oturulan, misafir kabul edilen ve televizyon ortamında, sözde ders çalışıyor görünen çocuk aslında kendi kendini aldatmaktadır. Zira öğrencinin dikkatinin ilgi çekici konuşmalara, yarenliklere sohbetlere, şarkı, türkü vb. gider. Kadın ve erkeklerin çene çaldıkları bir oda da "*Sen önüne bak. Bizi dinleme, dersine çalış.*" gibi budalaca ihtarlarda bulunurlar. Evet, korkudan çocuğun gözü kitapta ama kulağı konuşulanlardadır. Çoğu kez -varsa- küçük kardeşleri de öğrencinin kitabını kalemini almak ister ve rahat ders çalıştırmazlar. Böyle bir ortamda öğrenci kendisini ne kadar zorlasa da çalışmaları kendisi için yararlı olmaz.

8) Çocuklarınız için günlük bir çalışma programı yapınız. Çocuklarınızın hangi saatlerde ne yaptığı belli olsun. Hele çalışma saatlerini hiçbir şey uğruna feda etmemeli, çocuklarınız her gün muayyen saatlerde çalışmayı alışkanlık haline getirmelidir.

9) Çocuklarınızın evde çalışmalarına yardım ediniz. Yardımdan maksat onlara öğretmenlik etmek değildir. Bunu yapanlarda vardır. Bizim burada söylemek istediğimiz çocuklarınıza çalışma imkânı hazırlamak. Çalışmalarını intizama sokmak, onları belli zamanlarda çalışır görmek, aksi taktirde sebebini sormak her anne babanın yapacağı işlerdendir.

10) **İmkânlarınız nispetinde bir kitaplık kurunuz. Kitaba verilen para boşa gitmez. Çünkü kitap her mevsimde ve her yerde meyvesini veren bir ağaçtır. Şerefinden, onurunuzdan sonra çocuklarına ve torunlarına bırakacağınız mirasınız kütüphaneniz olmalıdır. Zira sisin üzerine doğan güneş ne ise ve onu nasıl dağıtırsa kütüphane de, vatanımızın ufkuna çökmüş, milletin ruhuna bağdaş kurmuş koyu ve kalın cehalet için odur ve onu öyle dağıtacaktır.**

Kitaplığınız için kitap seçerken de ilk alacağınız eserler M.E.B. yayınları, Diyanet İşleri Başkanlığı yayınları,Türk Tarih Kurumu yayınları, kişisel gelişim kitapları,çeşitli yardımcı kitaplar her çeşit klasikler, Türk gençliğinin ve vatandaşlarımızın geniş ve ileri bir dünya görüşüne sahip, geçmişine bağlı tarihiyle gurur duyan ve geleceğe ümitle bakan vatansever, ahlak ve fazilet sahibi kişiler yetişmesini amaçlayan kitaplar olmalıdır.

Çocuklara çalışma ve başarılı olma yolların gösteren, büyük adamların hayatlarını, biyografilerini, örnek rol model olan hayatların kitaplarını okutmalı, cemiyet ve tabiat olayları karşısında dikkatleri çekilmeli, mümkün olursa bir günlük gazete ve seviyesine göre bir dergi eve girmeli. (Bu gazete ve dergide de yukarıda saydığımız amaçlar aranmalı.) Böylece çocuklarda okuma zevki uyandırılmalı. İnceleme ve araştırma yetenekleri geliştirilmelidir.

Hatta bunun için haftanın belirli günlerinde akşamları ailece kitap okuma saatleri belirlenmeli. Herkes okuduğu kitabı tartışmalı. Bilgi paylaşımı yapılmalı.

11) Çocuğa ilk öğretilecek şey kendisidir. Ona değer veriniz. Onu küçümsemeyiniz. İzzet-i nefsinin hırpalanmasından çok korkar. Kusurlarının yüzüne vurulmasını katiyen istemez. Çocuğu başkalarının yanında azarlamak onu küçültür, asi yapar. Böyle hallerde evden ve okuldan soğur. Muamelelerinizde onların bu hassas noktalarını hiçbir zaman gözden uzak tutmamalısınız. Sabırlı olmak, müsamahakâr olmak anlayışlı olmak bu devrenin geçici zorluklarını halledecektir.

12) Çocuklarımızın küfür etmemelerini, argo dil kullanmamalarına dikkat etmeli ve buna benzer külhan; hal ve tavırlarına mani olmalıyız. **Çocuk bir kamera, bir teyp gibi iyi kötü her şeyi kaydedeceğinden, tekrarlayacağından evde onlara iyi örnek olmaya çalıştığınız gibi sokağa rastgele terk etmeyiniz.**

13) **Ahlak, sözden nasihatten ziyade yaşanarak öğretilir. Onlara en iyi örnek olmaya çalışmalıyız. Bu yaşlardaki çocuklar üstün gördükleri insanlara hayranlık duyarlar. Onları kendilerine örnek tutarlar.** Bu bakımdan öğretmen ve anne- babalara çok büyük vazifeler düşüyor. Görüşmek istemediği birisi için evde olduğu halde, kapıya çocuğu göndererek annem veya babam evde yok dedirten anne-babanın çocuğuna; yalancılık hakkındaki nasihati su üzerine çizgi çizmeye, yazı yazmaya benzer.

14) Çocuklarınıza lüzumundan fazla harçlık vermeyiniz. Hayatta bütün çektiğiniz parayı sarf etmesini bilmediğinizdendir. Kazanmaktan da zor olan bu iş için; Çocuklarımıza en iyi sarf etme yollarını öğretmeliyiz. Şu iki nokta daima akılda bulundurulmalıdır:

a-Harçlık çocuklara umumiyetle bir emek karşılığı verilmeli, nimetin külfet karşılığı olduğunu çocuklarımıza telkin etmeli ve onları buna göre hazırlamalıyız.

b-Çocuklarımıza gerek harçlık olarak verdiğimiz, gerekse eve masraf edilmek üzere verdiğimiz paranın mutlaka hesabını görmeliyiz. Çok basit bir değerde olsa bunu yapmalıyız. Çocuk her masraf karşılığında bir hesap verme mecburiyetinde olduğunu iyice bilmelidir.

15) Çocukların ara sıra ceplerini, çantalarını muayeneye tabii tutunuz. Bu çağdaki öğrencilerin cepleri bir âlem. Biz idareci ve öğretmenler zaman zaman aramalar yapıyoruz ve neler neler görüyoruz. Anne ve babasının da bunu yapması lazımdır. Cep yoklamanın çocuk terbiyesinde önemli faydaları vardır.

a)Çocuklar bu yaşta sigaraya imrenirler ve başlarlar. Çocuğunuzun böyle bir alışkanlığa başlayıp başlamadığını yapacağınız kontrollerle öğrenebilirsiniz.

b)Özene bezene giydirdiğiniz elbiselerin ceplerinde, çantaların gizli bölmelerinde neler yok ki. Akıllı telefon, sustalı bıçak, hatıra defteri, tespih, çakı, çakmak, tek veya paket sigara, çeşitli makyaj malzemesi çeşitli kalemler, türlü müstehcen resimler, çeşitli artistlerin, sanatçıların fotoğrafları, enteresan mektuplar ve benzeri gibi eşyaların hep ceplerden çıktığını görecek ve çocuklarınızın nelerle meşgul olduklarını anlayacaksınız.

Bu söylediklerimi teyit eden, bizzat yaşanmış bir anıyı, bir anekdotu sizlerle paylaşmak istiyorum:

Okulda yaptırdığım aramaların birisinde; sınıflarda öğrencilerden çıkan malzemeleri gösteren, bana gelen listeyi incelediğimde yukarıda sayılanların benzerleri, sınıftaki öğrenci isimlerinin karşısında yazılmıştı**. Bu listede bir kız öğrencinin isminin karşısında, bir paket sigara yazıyordu,** ilgimi çekti. Ders sonunda diğer öğrenciler gibi onuda odama çağırttım. İki saate yakın konuştuk, sohbet ettik sigaranın zararlarını anlattım. Öğüt verici örnekler verdim. Arkadaş kurbanı olduğunu, özenti duyduğunu anlattıktan sonra:

-Ne kadar zamandır içiyorsun kızım?

-2,5 senedir içiyorum hocam,

-Nasıl başladın?

-Önceleri arkadaşların ısrarlı teklifine rağmen içmiyordum. İçenlerin yanında da durmamayaçalışıyordum. Bir gün -Allah kahretsin- arkadaşım Hülya benimki mentollü zararı olmaz iç bir tane dedi, öylece başlamış oldum. Her zaman da arkadaşların ikramı ile olmuyordu. Kendim de paket almaya başladım.

-Bu paketin fiyatı kaç lira?

-13 TL hocam. (O zaman ki en pahalı sigara. Şimdi sanırım aynı sigara 53 TL olmuş.)

-Ne olmak istiyorsun?

-Mühendis olmak istiyorum.

-Günde bir paket sigara yetiyor mu?

-Kendim içersem yetiyor. Arkadaşlara ikram edersem ikinci paketi açmak zorunda kalıyorum.

-Ben de senin gibi öğrenci iken, Kayseri Lisesi'nde okurken arkadaşlarım babalarının verdiği harçlığı götürüp sigaraya yatırırlardı. O zamanlar 50 kuruşa bir paket Samsun veya Maltepe sigarası alırlardı. Ben Samsun içiyorum, Maltepe içiyorum diye birbirlerine hava atarlardı. Çünkü yabancı sigara Türkiye'ye giremez yasaktı. En popüleri filtreli olduğu için bunlardı. Bana da "**İç Yusuf bir taneden, iki taneden bir şey olmaz**." derlerdi. "**Ben de insanlığa ve sağlığa faydası olmayan alışkanlığa talip değilim. Ben kitap alacağım." dedim** Allah'a şükür sözümde durdum. Sigara parasıyla 10.000 ciltlik bir kütüphanenin, servetin sahibi oldum. Bu bana sigara içmemenin kazandırdığı maddi servet, sağlık yönünden kazandırdığını ancak Allah bilir. Yalnız şunu söyleyebilirim. Belki seninle koşuya gidemeyebilirim. Ama benden 20-25 yaş küçük fakat sigara içen arkadaşlarımla koşuya da giderim, merdiven de çıkabilirim ah, oh demem. Bu da sağlık yönünden kazandırdığı olsa gerek.

Bak kızım, sana illa kitap al demiyorum. **Günde sigaraya verdiğin 13 TL'yi bir kenara koysan. 11'nci sınıf olduğuna göre iki yıl lise hayatın, 4 yıl da üniversite hayatın var. Sigaraya hiç zam gelmediğini varsayalım,-mümkün değil ama- bu 6 yılda 38.000.00 TL para vermiş olacaksın.** Bu para ile üniversiteyi bitirdiğinde altına bir araba alabilir misin?

-Araba alırım hocam.

-Belki devlete tayinin çıkmazsa kendine bir ofis açmak zorunda kalırsan bu para ile açar mısın?

-Açarım hocam.

-Bizim örfümüzde, âdetimizde sosyal güvence, emeklilik diye bir kavram var. Bayan olduğuna göre üniversiteden sonra 25 yıl çalışacaksın. Bu sürede sigaraya hiç zam gelmediğini kabul edelim. Bu yıllarda sigaraya vereceğin para 159 000 bin TL yapıyor. Bu 159 000 bin TL ile kendine veya çocuklarına bir daire alabilir misin? (Siz bu hesapları gününüzdeki fiyatlarla yapınız.)

-Alırım hocam.

-Ben sana bir mesaj, bir tüyo vermeye çalıştım, zararın neresinden dönersen o kardır demiş atalarımız. **Yol yakın iken bırak; sağlığına, artist gibi, manken gibi vücuduna kendi paranla kötülük yapma. Üstelik elin gâvurunun sigarasına verdiğin para, benim Mehmetçiğime sıkılan silah olarak geri geliyor.** Seni sigaraya alıştıran arkadaşını Allah kahretsin diyerek anlattın. Eline bıçak veya silah alıp birini yaralayan veya öldürene ne denir?

-Katil denir hocam.

Masamın çekmecesinde, üzerinde sınıfı ve ismi yazılı sigara paketini uzattım. Kızım sağlığını ve ailenin bütçesini düşünmeden bu zıkkımı içmeye devam edeceksen **lütfen okula getirme, okul çevresinde içme. Kötü alışkanlıklar kazandırarak, özendirerek arkadaşlarının katili olma.** Bugün masum gibi görünen sigara ama devamında nelerin geleceğini kimse bilemez dedim. Elindeki sigara paketini inceledi, üzerindeki **SİGARA ÖLDÜRÜR yazısını daha dikkatli okuduktan sonra:**

-Makas var mı hocam?

-Var dedim makası verdim. Paketi bir enine, bir de boyuna kestikten sonra çöp kutusuna attı.

- Hocam ben iradesine hâkim bir kişiyim, başladığım gibi bırakmasını da bilirim, size söz veriyorum bırakacağım. Anlattıklarınız, verdiğiniz örnekler beni çok etkiledi, duygulandırdı.

-İnşallah kızım. Bırakırsan sen kazanırsın, devam edersen ilerde ah keşke dersin, göreyim seni diyerek uğurlamıştım.

Yaklaşık 3- 4 ay sonra, geç kâğıdı almak için odama geldi. Geç kâğıdını yazarken:

-Kızım nasılsın, iyi misin, çalışmalar nasıl gidiyor?

-Hocam iyiyim, çok teşekkür ederim, size verdiğim sözü tutuyorum. **Sayenizde yeni doğmuş gibiyim.Eskiden öğretmenlerim ders anlatırken, uzun teneffüs veya öğle arası olsa da bir sigara tüttürsem diye aklım fikrim sigarada olurdu. Şimdi can kulağı ile pür dikkat hocalarımı dinliyorum. Yazılı notlarım, denemelerde aldığım puanlarım yükseldi. Bu manevi kazancım.** Maddi kazanca gelince her gün sigara alıyormuş gibi düşünerek 13 TL yi bir kenara koydum ….. TL tasarrufum oldu. Bunu Üniversitede de devam ettireceğim.

NOT; Öğrencim üniversiteden mezun olduktan sonra sigara parasıyla aldığı arabasıyla, ziyaretime gelip teşekkür etti. Darısı diğer tiryakilerin,sigara içmeye özenenlerin başına..

16) Çocuklarımızla laubali olmayacağız ve bu hareketlerden mutlaka sakınacağız. Her anne baba çocuğunu mutlaka sever, fakat bu sevgi ciddiyet içinde kendini göstermeli aksi takdirde çocuğunuzu şımartmış olursunuz. Ağızdan ziyade gözler sevgiyle dolmalı.

17) Çocuğunuzun okul mesaisinden artan zamanlarını, manasız eğlencelerle israf etmemeliyiz. Hele çift öğretim yapan okullarda öğrencinin okul dışı kalan yarım gününü verimli geçirmesine dikkat etmeliyiz. Tatlı bela adı verilen akıllı telefon, bilgisayar, tablet ve televizyona da dikkat etmeli ve çocukların açılıştan kapanışa kadar ekran başında kalmaları önlenmeli. Bu durum hem sıhhatlerini hem de ders çalışma zamanlarını etkileyecektir. Çocuklara belirli zamanda belirli programları seyretmesi, izlemesi için izin verilmesi, radyoda ki okul programlarını dinlemesi TV'lerde ki okul programlarını izlemesi sağlamalıdır.

18**) Çocuk velisine her gün akşama kadar yaptığı işler hakkında bilgi vermelidir. Bu onda sorumluluk hissi yaratacaktır.Çocuklar başıboş bırakılacak olursa çok geçmeden onu manen kaybetmek mukadderdir.** Hırsızlık, yalancılık, dövme, sövme, kumar, sarhoşluk, uyuşturucukullanma, fuhuş, ahlaksızlık kelimeleriyle ifade edebileceğimiz her şey, hatta ölüm gibi daha acıklı haller Allah korusun çocuğu elimizden alabilir.

19) Çocuk zaman zaman mükâfatlandırılmalı ve asıl mükâfatın istikbalde olduğu telkin edilmelidir.

Şayet ceza vermek gerekiyor ise, cezalar haysiyet kırıcı ve aşağılık duygusu yaratacak şekilde olmamalıdır, çocuklara ortaokul hatta lise çağındayken meslek seçiminde baskı yapmamalıyız. Aksi takdirde bu çok zararlı ve tehlikeli olur. Çocuğu kendi arzumuza göre değil, kendi kabiliyetine göre meslek seçecek şekilde yetiştirmeliyiz. Mesela Fen dersleri zayıf olan bir çocuğu zorla doktor, mühendis yapmaya kalkmamalıyız. Bununla beraber makul bir rehberlikle çocuğun ilgisi değiştirilip uygun yollarda sevk edilebilir. Bu da ona maddi ve manevi baskı yaparak değil, kabiliyetlerini zaman zaman farklı iş sahalarıyla denemsini sağlamak, O'na çeşitli meslekleri ve meslek adamlarını tanıtıp bu konular üzerinde meraklı kitaplar bulmakla, okutmakla yapılır. Mesela tatil aylarında hem cep harçlıklarını alın teriyle kazanıp türlü işlere yakından tanımalarını sağlamak için onlara güvenilir yerlerde çalışmak imkânını sağlamak çok faydalı olur.

VELİ OLMAK NE DEMEKTİR?

Çocuklarınızı okula kaydettirirken ya kendimizi veyahut da yakınlarımızdan birini veli gösteririz. Başlangıçta formalite gibi görünen bu durumun bizden ne gibi sorumluluklar istediğini tam olarak çoğumuz bilmeyiz. Bu yüzden de veli toplantılarında bütün öğrencilerin velisi tam olarak bulunmaz ve birçok veliye gönderilen mektuplar adreste bulunmadığından geri gelir. Anne, baba varken zaruret olmadıkça başkalarını veli göstermemeli. Çünkü veli olmakla bakınız neleri kabul etmiş bulunuyoruz:

1) Okul dışında ki bütün hareketlerini kontrol ederek, uygunsuz kimselere arkadaşlık yapmayı önlemeyi
2) Okulca yasak edilen kahve, gazino, lokal gibi yerlere girmesini ve sigara içmesini önlemeyi
3) Okula ait eşya ve ders araçlarına, her ne suretle olursa olsun yapacağı az veya çok zararları itiraz etmeksizin ödemeyi
4) Öğrencinin ders ve ahlak durumu üzerinde görüşmek maksadıyla, okul idaresi tarafından davet edilince derhal okula gelmeyi
5) Disiplin Yönetmeliği direktiflerine uyarak okula düzgün kılık kıyafetle, muntazam devamını sağlamayı, sık sık takip ve kontrol etmeyi
6) Disiplin yönetmeliği gereğince okula getirmemesi gereken yasaklı malzemeleri getirmesini önlemeyi
7) Okulca lüzum gösterilen her türlü ders, iş, spor malzemelerini gecikmeden almayı
8) Ev ve işyeri adresi değişince okul idaresine hemen yazıyla haber vermeyi
9) Öğrencinin sağlığı ve genel hareketleriyle yakından ilgilenmeyi
10) Okul yönetmenliğinin bütün hüküm ve önerilerine uygun hareket etmeyi, kabullenen veli bir takım maddi manevi mesuliyetlerle karşı karşıya bulunduğunu hatırdan çıkarmamalıdır.

Yukarıda zikredilenleri yerine getirmeyecek velilerin ne büyük vebal ve vicdani sorumluluk altına girdiklerini takdirlerine bırakıyoruz. Onun içindir ki veli okulla sık sık temas etmeli, öğrencisinin devam durumunu ilgili müdür yardımcısından, ders durumunu ilgili öğretmenlerinden, genel durumunu da sınıf öğretmeninden sorup öğrenerek her zaman okul idaresi ve öğretmenlerle iş birliği yapmalıdır.

Sayın veli, bütün bunlar bitip tükenmez. Bu broşürün gayesi sizlere ders vermek değil, görevinizin ne kadar güç ve önemli olduğunu belirtmektir. Üstelendiğiniz kutsal görevde hepinize başarılar dilerim…

Yusuf ÖZMERDİVENLİ
Kayseri Lisesi Emekli Fizik Öğretmeni ve Müdür Yardımcısı
Kayseri Özel Fen Bilimleri Anadolu Lisesi Müdürü

BAYRAKLARI BAYRAK YAPAN ÜSTÜNDEKİ KANDIR.
TOPRAK, EĞER UĞRUNDA ÖLEN VARSA VATANDIR.
Mithat Cemal Kuntay

BAYRAK TESLİM TÖRENİ

Kayseri Lisesi'nde devam ettirilen geleneklerden birisi de bayrak teslim törenidir. Okulların kapandığı zaman yapılan kapanış töreninde lise 3. (şimdi lise 4.) sınıflar birincisi lise 2.(şimdi lise 3) sınıflar birincisine Türk bayrağını teslim eder. Ertesi yıl lise 3.(şimdi 4.) sınıf birincisi olan teslim aldığı bayrağı yeni lise 2. sınıflar (şimdi 3.) birincisine ant içerek devreder.

Bayrağı teslim alan ; "**Arkadaşım, namusum üzerine ant içerim ki; mukaddes nöbetin devamı müddetince gözümü bir saniye olsun ondan ayırmayacağım. Canımdan aziz bilip, onu daima yükseklerde tutacağım. Renginin bedeli kanım olsun. Kumaşının bedeli tenim olsun, içtiğim bu anda bağlı kalacağımın işareti olarak bayrağı öpüyor ve teslim alıyorum.** *Bayrağı teslim eden*:"**Arkadaşım, bayrağın mukaddes nöbet sırası sende. Rengi mübarek ecdat kanının rengidir. Kumaşı şehit tenidir. Ay yıldızı hürriyet ve istiklâldir. Bu şanlı bayrağı teslim aldığım gibi lekesiz, tertemiz sana teslim ettiğimin işareti olarak öpüyor ve teslim ediyorum. Nöbetin ulu ve uğurlu olsun."** andını içer**.**

BASIN-YAYIN YOLUYLA VERİLEN HİZMETLER

KAYSERİ KÜLTÜR DÜNYASIDA KAYSERİ LİSESİ DERGİLERİ

Bilgilerin geleceğe aktarılmasında en etkili yol yazıdan geçer. Birçok tarihçiye göre, tarih yazının icadıyla başlar. Bugün geçmişimizi, geçmişin deneyimlerini, kuşaktan kuşağa aktarılan pek çok bilginin en doğru halini yazılı eserler sayesinde biliyoruz. Güzel bir Çin Atasözü,"**En silik mürekkep, en güçlü hafızadan iyidir**."der. Dolayısıyla okuma alışkanlığı kadar yazma alışkanlığını kazanmak ve kazandırmak da çok önemli. Yazma alışkanlığı hem çok yönlü ve yaratıcı düşünmenin önünü açacak, hem de bilginin her çeşidine ulaşma yönünde insana bir gayret kazandıracaktır. Bizim okuyan, gerçeğin peşine düşen, araştıran, sorgulayan ve yazan nesillere ihtiyacımız var. Bunun için de hem eğitimcilerimize, hem de ailelere büyük görev düşüyor. Çocuklarımızı ve gençlerimizi yazma konusunda cesaretlendirmeli, onlara bu noktada yol gösterici olmalıyız.

Kayseri Lisesi tarihinde muhtelif zamanlarda öğrenci ve öğretmen yazılarını içeren, kültürel faaliyetin bir dalı olarak hizmet veren süreli yayınlar çıkararak eğitim-öğretime katkıda bulunulmuştur.

Bunlardan ilki: "KAYSERİ LİSE MECMUASI" adıyla yayınlanmıştır. Bu derginin ilk sayısı 20 Aralık 1932 tarihinde çıkmış olup kapak üzerinde "Ayda bir neşrolunur", "Edebi ve ilmi mecmua" sözleri yer almıştır. "*Sahibi: Tabiye Muallimi Salih, Neşriyat müdürü: Türkçe Muallimi İ.Ertuğrul"*dur. 3 Mayıs 1933 günü yayınına son veren dergi 4–5 sayı çıkartılabilmiştir.

Yıllar sonra müdür Mehmet Ateşoğlu zamanında "KAYSERİ LİSESİ AYLIK KÜLTÜR DERGİSİ" adıyla ikinci defa dergi yayınlandığını görüyoruz. Yine aynı amaçla öğrenci ve öğretmen yazılarına yer verilmiştir. İlk sayının dış ve iç kapağında "*Yıl:1, Sayı:1, 10 Kasım 1962, Mesul Müdür: Ergin Önem, Sahibi: Lise Kültür ve Edebiyat Kolu*" yazıları okunmaktadır.

İlk sayı olması nedeniyle amaçlarını:

1–Öğrencilerin milli kültürlerini artırmak,
2–Milli şuurlarını milli terbiyelerini beslemek,
3–Lise faaliyetleri hakkında bilgi vermek,
4–Talebelerin şiir, fıkra, hikâye, makale gibi her çeşit yazılarını neşretmek ve bunlar üzerinde tenkitler yaparak öğrencilerin her alanda yetişmelerini sağlamak,
5–Öğretmenler ve idarecilerle röportajlar yapmak,
6–Müsabakalı, armağanlı matematik, fizik, kimya problemleri ve bulmacaları tertip etmek,
7–Kültür ve edebiyat günlerini takip etmek,
8–Bütün edebiyat öğretmenlerimizin her ay kendi sınıflarından seçecekleri en güzel Kompozisyon kâğıtlarını neşretmek ve armağanları vermek,
"Sevgili öğrenciler bu dergi sizin derginizdir. Yazılarınızı bekliyoruz." şeklinde belirtmişlerdi.

Kayseri Lisesi İzcileri: Dış kapağında:"*BARBAROS Kayseri Lisesi İzcileri yayınıdır. Aylık İzci Dergisi. Yıl 1, Sayı 1-2 Ağustos-Eylül 1974*" yazan dergiyi çıkarmışlar. 32 sayfa olan, özellikle izcilik faaliyetleri ve haberlerini kapsayan bu dergi de 3-4 sayı çıkarılabilmiştir.

Kayseri Lisesi Dergisinin ikinci defa yayın hayatına atılışından yaklaşık 31 yıl sonra yeniden "KAYSERİ LİSESİ DERGİSİ" adıyla yayın hayatına başlayarak okuyucularla buluştuğunugörüyoruz. İlk sayısının kapağını okulun resmi süslemiş. Ayrıca, "*Yıl:1, Sayı:1, 15 Nisan 1994"*sözlerini okuyoruz. 3. sayfada "*Sahibi: Genç Osman Mart (Okul Müdürü), Yazı İşleri Müdürü: Yusuf Özmerdivenli (Müdür Yardımcısı ve Fizik Öğretmeni)",* öğretmen ve öğrencilerden oluşan yayın kurulu listesi, içindekiler ve yayın kurulunun sunuş yazısını

görüyoruz. Öncekilerin 16+4 sayfa ve gazete kâğıdına basılmış haline karşılık bu defa dergi 48+4 sayfa 2. hamur kâğıda ofset basılmış olarak görüyoruz. Yayın Kurulu amacını ilk sayının sunuş yazısında:

"*Lisemiz, ilk olarak "Kayseri Lisesi Mecmuası" ardından "Kayseri Lisesi Aylık Kültür Dergisi" ile sesini basın yoluyla da duyurmuştu. Yıllarca eksikliğini hissettiğimiz, bizi anlatacak, sesimiz olmaya aday bir dergi düşünmeye başlamıştık.*

Şimdi de uzun bir aradan sonra bu sayfalarda sizlere seslenmenin coşkusunu yaşıyoruz.

Duygu ve düşünceler paylaşıldıkça güzelleşir, biz de bu ilkeyi dergimiz aracılığıyla sizlere ulaştırmak istedik.

Dergimizin gücünü kalıcı kılabilmenin, sizlerin de katkılarıyla ve desteğiyle olacağına inanıyoruz. Paylaşmak istediğiniz güzellikleri dergimize bekliyoruz.

Biz sınırlarımızı okulumuzla çizmedik. Bütün öğrencilerin eğitim alanındaki tüm ilgililerin her konudaki duygu ve düşüncelerini yayınlamak isteriz. Dergimizin amacı, kültürel, sanatsal ve sosyal nitelikli etkinliklerin yanı sıra eğitici, öğretici aynı zamanda dinlendirici ve eğlendirici nitelikli olmasıdır. Derginin oluşturulmasında bizleri destekleyen, yardımcı olan idarecilerimiz, öğretmenlerimiz ve öğrenci arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz." şeklinde özetlenmiştir.

Kayseri Lisesi Dergisi yayın hayatı boyunca yarının yazarları, şairleri, çizerleri, ressamları olacak öğrencilerinin eserlerine yer vererek basınla sıcak ilişki kurmalarını ve güven kazanmalarını sağlamıştır. Ayrıca okuyucuları vasıtasıyla kendilerinde, yakınlarında, ecdadında bulunan; tozlu raflarda, albümlerde unutulmaya, yok olmaya terk edilmiş birçok fotoğraf, bilgi ve belgeyi basına kazandırmış, dolayısıyla gelecek nesillere ulaşmasına katkıda bulunmuştur.

Kayseri Lisesi Dergisi Yusuf Özmerdivenli'nin yazı işleri müdürlüğünde, emekli oluncaya kadar 23 sayı çıkmıştır. Emekli olunca duraklamışsa da, yine Yusuf Özmerdivenli'nin dıştan maddi - manevi desteği ile senede 1 veya 2 sayı çıkarılıp yayın hayatına devam ederek 43. Sayıya ulaşmıştır. Yıl 21 Sayı 43, 2012-2013 Öğretim yılı yazan sayısı ile basın hayatına veda ettiğini, son yıllarda yayın hayatında göremememenin üzüntüsünü yaşıyoruz[1].

KAYSERİ LİSESİ'NİN İLK MECMUALARI[2]

Kayserimizin en köklü okulu olan Kayseri Lisesi de yayın faaliyetleri içerisinde yerini almıştır. Kayseri basın tarihinin öncüsü ve duayeni merhum Ali Rıza Önder'e göre Kayseri Lisesi'nde çıkan süreli yayın, ilk sayısı 20 Aralık 1932 tarihli olan Kayseri Lisesi Mecmuası'dır. Kayseri Lisesi öğrencileri ve öğretmenleri tarafından çıkarılan bu dergi Önder'e göre beş veya altı sayı çıkmış ve Mayıs 1933'te faaliyeti sona ermiştir[3].Önder, Feridun Fazıl Tülbentçi'nin "Cumhuriyetten Sonra Çıkan Gazeteler ve Mecmualar"kitabında yer alan derginin 1939'a kadar yayın hayatına devam ettiği bilgisine itiraz etmekte ve Tülbentçi'nin 1937-38/ 1938-39 ve 1939-40 yıllıklarını dergi olarak kabul ettiğini belirtmektedir. Önder'e göre bunlar yıllık olup yarı albüm ve yarı dergi niteliğindedir[4].Büyük bir emek mahsulü olan Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeselini hazırlayan Yusuf Özmerdivenli de Ali Rıza Önder ile aynı fikirdedir. Kayseri Lisesi yayınlarıyla ilgili Özmerdivenli "Bunlardan ilki: 'KAYSERİ LİSE MECMUASI' adıyla yayınlanmıştır. Bu derginin ilk sayısı 20 Aralık 1932 tarihinde çıkmış olup kapak üzerinde 'Ayda bir neşrolunur', 'Edebi ve ilmi mecmuası' sözleri yer almıştır. Sahibi: Tabiye Muallimi Salih, Neşriyat

[1] Yusuf Özmerdivenli, Kayseri Lisesi'nin 125. Guru Yılı.
[2] Serdar Kozan K.B.Ş.B., Şehir Kültür Sanat Dergisi, 2020, Sayı: 37.
[3] Ali Rıza Önder, Kayseri Basın Tarihi 1910-1960, Kayseri Ticaret Odası Yayınları, Kayseri 2010, s.105
[4] Önder,,Kayseri Basın Tarihi 1910-1960, 109-110.

Müdürü: Türkçe Muallimi İ. Ertuğrul'dur. 3 Mayıs 1933 günü yayınına son veren dergi 4-5 sayı çıkartılabilmiştir."bilgilerini vermektedir. Özmerdivenli Kayseri Lisesi'nin ikinci yayın organı ile ilgili de "'Kayseri Lisesi Aylık Kültür Dergisi' adıyla ikinci defa dergi yayınlandığını görüyoruz. Yine aynı amaçla öğrenci ve öğretmen yazılarına yer verilmiştir. İlk sayının dış ve iç kapağında Yıl:1, Sayı:1, 10 Kasım 1962, Mesul Müdür: Ergin Önem, Sahibi: Lise Kültür ve Edebiyat Kolu yazıları okunmaktadır."satırlarına yer vermektedir. 1994'te ise Kayseri Lisesi Dergisi adıyla Kayseri Lisesi'nde yayın faaliyetleri Yusuf Özmerdivenli'nin girişimiyle tekrar başlamıştır. Özmerdivenli, emekli oluncaya kadar bu üçüncü dergiyi 23 sayı çıkarmış ve daha sonraki sayılarla 43 sayıya kadar ulaşmıştır[5].

Görüldüğü üzere Kayseri Lisesi'nin ilk yayın organı olarak 1932'de çıkarılmaya başlanan Kayseri Lisesi Mecmuası, ikinci yayın organı 1962'de çıkarılan Kayseri Lisesi Aylık Kültür Dergisi ve üçüncü yayın organı ise 1994'te yayın hayatına başlayan Kayseri Lisesi Dergisi kabul görmektedir. Kayseri Basın Müzesi çalışmalarının devam ettiği bugünlerde elimizdeki bilgileri değiştirecek, Kayseri Lisesi Tarihi ve Kayseri Basın Tarihi'ne büyük katkı yapacağına inandığımız, yeni mecmualara ulaşmış bulunmaktayız. Bu haberi yayın merkezi Kayseri Lisesi'nin ilk binası olan Taş Mektep olan "Şehir" dergisinde sizlerle paylaşmak bizim için büyük bir mutluluk vesilesidir. Kayseri ile ilgili birçok nadir belgeyi arşivinde bulunduran Avukat Ahmet Ulu'nun elinde bulunan nüshalar Kayseri Lisesi'nde harf inkılâbından önce yayımlanan üç mecmuanın varlığını ortaya çıkardı. Bu üç mecmua Irmak, Şafak ve Lise isimlerini taşımaktadır. Mecmualar 35x22 ebadında olup mavi veya lacivert mürekkep kullanılmıştır.

Irmak mecmuasının elimizde altı nüshası bulunmaktadır. İlk altı sayının tamamı olan altı nüsha da Ahmet Ulu arşivinde mevcuttur. İlk nüsha 19 Şubat 1926 Pazartesi tarihli olup Irmak başlığının altında "*Nüshası 100 para. On günde bir çıkar"*yanında da "*Sayı:1*"ibaresi yer almaktadır. Mecmuanın İdarehanesi olarak "*Kayseri Lisesi Dördüncü Sınıf"*gösterilmektedir. Gazete başlığının sağ tarafında tarih ve idarehane belirtilirken, sol yanında "*Üç aylık abone bedeli 20 kuruştur. Mesleğimize uygun yazılar kabul edilir. Gazetemize uygun yazılar gönderilmelidir*."ifadeleri yer almaktadır. Dört sayfadan müteşekkil olan bu sayıda lacivert mürekkepli yazılar silikleşmiştir. İlk sayfasında ortada Mustafa Kemal'in portresi altında "*Halaskar Reis-i Cumhurumuz Hazretleri"*yazmaktadır. İlk sayfada "Gayemiz"başlıklı yazıda bu mecmuanın çıkarılma amacı ifade edilmektedir. Üçüncü sayfada "Kadri" imzalı bir şiire ve en arka sayfada fıkralara yer verildiği görülmektedir. İki sütun hâlinde olan mecmuada yazılar çizgilerle birbirinden ayrılmıştır.

[5] Özmerdivenl Yusufi, Kayseri Lisesi Dergisi, Kayseri Lisesi 125. Gurur Yılı, Kayseri Lisesi Mezunları Derneği Yayınları, Kayseri 2018, s.33.

Irmak mecmuasının ikinci sayısının başlık kısmının şekli aynıdır. 27 Şubat 1926 tarihli bu sayıda "*Irmak"* başlığının altındaki "*On günde bir çıkar."*ibaresinin yanına "*Milli, edebi, mizahi mektep gazetesidir."*ifadesi eklenmiştir. Abone bedeli 25 kuruşa çıkarılmıştır. İlk sayfada Asaf Safa imzalı *"Bakalorya*"isimli bir yazı, ikinci sayfada Naki imzalı "*Nasıl Söyledim*"isimli bir metin yer almaktadır. Üçüncü sayfada dalda bir kuş resminin yanında yine Kadri imzalı şiir ve onun altında bir karikatür bulunmaktadır. Dördüncü ve son sayfada yazılar silikleşmiş olup iki görsel fark edilmektedir.

9 Mart 1927 tarihli üçüncü sayının başlık düzeni ikinci sayı ile aynıdır. İlk iki sayfada "*İmtihan*"isimli bir hikâye bulunmaktadır. İkinci sayfada iki sütunun ortasında mektep forması giymiş bir genç kız resmedilmektedir. Üçüncü sayfada 94-Hamid imzalı "*Hayat Cilveleri*"adlı kısa bir hikâye, yan sütunda yine Kadri'nin bir şiiri yer alırken en arka sayfa mizaha ayrılmıştır.

19 Mart 1927 tarihli "Irmak" mecmuasının dördüncü sayısının ilk sayfasında Asaf Safa'nın yazısı yayımlanmıştır. Üçüncü sayfada 94-Hamid, "*Hayat Cilveleri*"isimli hikâyesine devam ederken arka sayfada mizah yine yerini almış, yeni bir bilmece sorulurken kuğu şeklindeki bir kayıkta uzun sakallı bir ihtiyar resmedilmektedir.

16 Nisan 1927 tarihli beşinci sayıda Irmak mecmuasının mizanpajında yenilikler dikkat çekmektedir. Mecmuaya kapak sayfası yapılırken sayfa sayısı altıya yükselmiştir. Kapak sayfasında sol üst köşede bir güneş ışığı yansıması verilmiş ve bu ışıkların ortasında küçük dört bulut çizilmiştir. Vaaz kürsüsü, mihrap veya tahtı andıran bir çizimde sayfa ortasının hemen üzerinde Irmak başlığı sola eğik şekilde verilirken altında 16 Nisan 1926 Cumartesi tarihi, bunun sağ yanında Kayseri Lisesi ve sol yanında "*Dördüncü Sınıf*"ibareleri yazılıdır. Kapak sayfasının alt ortasında "*Mündericat"*olarak içindekiler kısmı bulunmaktadır. Sağ alt köşede Sayı 5 ve sol alt köşede 5 Kuruş ifadeleri daire içindedir. Mecmuanın ilk yazısı yazan belli olmayan "*Konser"*isimli yazıdır. Asaf Safa, "*Siyah Gül*"isimli hatıra, 53-Mehmet ise "*Köşem*"isimli yazılarıyla bu sayıda da yerlerini almışlardır. Bu sayıda Fransızcadan tercüme edildiği belirtilen "*Marselin Çocukları*"isimli tefrika başlamıştır. Kadri, "*Var mıdır?*", A.S. ise "*Yazık*"adlı şiirleriyle üçüncü sayfada kendilerine yer bulmuşlardır. Üçüncü sayfanın altında *"Muhterem muallimlerimizden Nedim Bey ve Muhterem muallimlerimizden Cemil Bey"*ibareli iki portre dikkat çekmektedir.

Irmak mecmuasının elimizdeki altıncı ve son sayısı ise 23 Nisan 1927 tarihlidir. Mecmuanın daha sonra yayın hayatına devam edip etmediğini tahmin etmek zordur. Belki de altı sayı yayımlandıktan sonra yayın hayatı sona ermiştir. Bu son sayının kapak düzeni beşinci sayı ile aynıdır.

İçindekiler kısmında Irmak imzalı "*23 Nisan'ın Büyüklüğü*", 20-A. Nurettin'in "*Sema Yolcularından - Bir Parça*", Asaf Safa'nın "*Rüyamda*"yazıları ile 53-Mehmet'in "*Marselin Çocukları"*isimli tefrikasının devamı, Kadri'nin "*Son Buluşma*"ve "*Akşam"*şiirlerinin kapakta belirtilmektedir. Üçüncü sayfada Kayseri Lisesi öğretmenlerinden bu kez Hami Bey ve Şahin Bey'in portreleri çizilmiştir. İlk dört sayıdaki başlık formatının aynısı bu kez son sayfada yer almaktadır. Son sayfada bu kez, bir kare bulmacaya yer verildiği dikkat çekmektedir.

Ahmet Ulu arşivinde dört nüshası mevcut olan Kayseri Lisesi'ne ait ikinci mecmua **Şafak**'tır. Elimizdeki en eski sayısı 23 Teşrinievvel (Ekim) 1926 tarihlidir. *Şafak* başlığının sağ tarafında *"Üçüncü Sene -1-*"ibaresi, altında kutu içinde "*Mes'ul ve çıkaran Kayseri Lisesi Üçüncü Sınıfıdır. Muvafık yazılara sahifemiz açıktır.*"yazmaktadır. Sol yanında ise tarihin altındaki kutuda "*Aboneliği: Mektep dâhilinde 12 kuruş, harice posta ücretiyle beraber 15 kuruştur.*" denilmektedir. Başlık kısmının altındaki satırda "*Sayı 2 numaralıdır. On beş günde bir defa çıkar. Edebi, milli, mizahi mektep mecmuasıdır. Nüshası 3 kuruştur*."ifadelerine yer verilmiştir. İlk yazı "*Şafağın Vazifesi*"başlığıyla mecmuanın çıkarılma amacını açıklamaktadır. İkinci sayfada İclal imzalı "*Tayyare*", Turan Oğuz imzalı "*Güz Günü*"ve İhsan Hıfzı'nın şiirleri bulunmaktadır. Üçüncü sayfa "*Muharriri: İbrahim Neşet*"şeklinde neşredilmekte ve "*Şafağın Hikâyesi"*başlığını taşımaktadır. Dördüncü ve son sayfada ise "*Lise Havadisleri, İlmi Sualler ve Bilmecemiz*"bölümleri yer almaktadır. Şafak dergisinin elimizdeki ikinci nüshasında Erciyes olabileceğini tahmin edebileceğimiz sıra dağlar arkasında derginin başlığı güneşin doğuşu şeklinde yerleştirilmiştir. Dağın hemen önünde bir yerleşim yeri, en önde ise bir çift öküzüyle çift süren bir kişi resmedilmiştir. Sağ üstte daire içinde "*İdarehanemiz Kayseri Lisesi Sekizinci Sınıf 5 Mart,1927 Cumartesi*"denilmektedir. Bu dairenin altında yer alan ikinci dairede "*Abone şartları üç aylığı 25 kuruş Mesleğimize uygun yazılar kabul olunur."*yazmaktadır. Başlığın altında "*Sayı:3 Her on beş günde bir çıkar. Edebi, milli, mizahi mektep mecmuasıdır. Nüshası: 100 paradır*." notu görülmektedir. İlk sayfada müzikle ilgili bir yazı göze çarpmakta olup yazan İbrahim Neşet'tir. İkinci sayfanın altında "*Yeni mektepli-eski mektepli*"karşılaştırması yapılan bir karikatür bulunmaktadır. Üçüncü sayfada Turan Oğuz'un "Tayyare Şehitleri'' ve yanında Hilal Tekin'in "Efem"şiirleri neşredilmiştir. Şafağın Tefrikası kısmında yine İbrahim Neşet imzası görülmektedir. En arka sayfada Turan Oğuz "*Geçen Günlerden*"nesriyle yerini almıştır. 26 Mart 1927 Cumartesi tarihli nüshanın başlık mizanpajı yine değişmiştir. Güneş doğuşunu andıran Şafak başlığı ortada yer almıştır. Sağda yer alan dairede tarihin üzerinde "*İdarehanesi Kayseri Lisesi Sekizinci Sınıf*"ve sol tarafındaki dairede "*İki aylığı 10 kuruştur. İyi yazıları mecmuaya basarız"* denilmektedir. Başlığın altında *"Nüshası: 100 para. On beş günde bir çıkar. Edebi milli, mizahi mektep mecmuasıdır. Sayı: 4" yazmaktadır*. İlk sayfada iki sütunu "*Çok Doğru Bir Karar*"yazısı doldurmuştur. İkinci sayfa Turan Oğuz'un "*Sandal Sofası*"yazısına ayrılmıştır. Üçüncü sayfanın başında Haylaz İmzalı bir fıkra alt kısmında önceki sayıda başlayan tefrikanın devamına yer verilmiştir. En arkada yine Turan Oğuz'un bir şiiri ve Haylaz'ın mizahi yazısı yayımlanmıştır.

Şafak mecmuasının elimizdeki son nüshası ise 3 Nisan 1927 tarihlidir. Sayfa sayısı dörtten altıya çıkan mecmuanın kapağının en üstünde ortada "*Kayseri Lisesi Üçüncü Sınıf"*tam ortada Şafak başlığı, başlığın hemen altında *"Bayramınız kutlu olsun*"ifadesi, onun altında tokalaşan iki el resmi ve altında tarih kısmı görülmektedir. Kapak desenle süslenmiş, motif ve yazılarda kırmızı mürekkep de kullanılmıştır. Kapağın arkasında elif ve nun kısalmasıyla -ki İbrahim Neşet olsa gerektir- imzalı "*Perişanlar"*başlıklı yazı yer almıştır. Üçüncü sayfada ortada yine elif ve nun kısaltmalı "*Hayal*"şiiri yer bulurken iki yan sütunda muharriri Turan Oğuz olan "*Gündüzden Geceye*"nesri yayınlanmıştır. Aynı mizanpaja sahip dördüncü sayfada muharriri Haylaz olan mizah sütunu isimli bölümde "*Bir Aşk Hikâyesi*"adlı metin, ortada İse Sami imzalı "*Hicran*"şiiri yer almıştır. Arka sayfada yine "*Lise Havadisleri*"kısmı dikkat çekmektedir.

"Lise" isimli mecmuanın Ahmet Ulu arşivinde üç nüshası bulunmaktadır. İlk sayının başlığı "*Kayseri Lise*" şeklindedir. Başlığın sağ tarafında "*Abone şeraiti altı aylık 30 kuruş üç aylık 15. Nüshası 100 para. Sayı: 1"* sol tarafında "*İdarehanesi Kayseri Lisesi İkinci Sınıf Mesleğimize uygun yazılar kabul edilir."*açıklamaları yapılmaktadır. Başlığın altındaki satırda ise tarihin yanında "*On beş günde bir çıkar. Milli, edebi, mizahi mektep mecmuasıdır. Müdür-ü mes'ul: Necati"*denilmektedir. İlkyazı önceki mecmualarda olduğu gibi yayın amacını açıklamakta ve "*Mecmuamızın Maksadı Nedir?"*başlığı taşımaktadır. Daha büyük puntolu ve daha okunaklı olan bu nüshanın ikinci sayfasında muharriri Necmi olan "*Evciler*"isimli bir hikâye yayımlanmıştır. Üçüncü sayfada İskender Oğuz'un "*Hatıra*"başlıklı yazısı bulunmakta altında bir fıkra bulunmaktadır. Arka sayfa mizaha ayrılmış olup iki tane de karikatür görülmektedir.

15 Mart 1927 tarihli ikinci nüshada "*Lise*" başlığının hemen altında "*Talebe Mecmuası*" ifadesi eklenmiştir. Sağ ve sol taraf ilk sayıdaki gibi tertip edilmiştir. Birinci sayfadaki yazı "*Sporun Ehemmiyeti*"başlıklıdır. İkinci sayfada Fransızcadan bir tercüme İhsan tarafından yapılmış altında "*Gazi Mehmet Ağa*" adlı bir yazı yer almıştır. İlk sayıda şiire hiç yer verilmemesine rağmen bu kez üçüncü sayfa tamamen şiire ayrılmıştır. Şiirlerde İskender Oğuz ve Halil Ekrem imzaları bulunmaktadır. Arka sayfada fotoğrafla ilgili bir yazı ilgi çekicidir.

Lise mecmuasının elimizdeki son nüshası 29 Mart 1927 tarihli olup sayfa sayısı iki katına yani sekize çıkarılmıştır. Kapakta en üstte "*Kayseri Lisesi*", ortada *"Lise"*başlığı yer almaktadır. İç sayfada önceki sayılarda kullanılan başlık sütunu yerini muhafaza etmiştir. İlk yazı "*Türk Ocakları Bayramı*"başlıklıdır. Üçüncü sayfada 106-İhsan'ın bir hikâyesi yer alırken orta sayfaları oluşturan dört ve beşinci sayfalar şiir ağırlıklıdır. Altıncı sayfada "*Bir Gece Belası*"başlıklı bir hikâyeye yer verilirken yedinci sayfada iki nesir ve bir manzum metin bulunmaktadır. Altta ise bir ilan dikkat çekmektedir. Arka sayfa tamamen kare bulmacaya tahsis edilmiştir.

Ekim 1926-Nisan 1927 arasında neşredilen *Şafak* mecmuası, Şubat-Nisan 1927 tarihli *Irmak* mecmuası ve Mart 1927 tarihli *Lise* mecmuası için bundan sonra yapılacak iş, dergilerde bulunan yazıların tamamen yeni harflere aktarılmasıdır. Bu mecmuaların aynı tarihlerde çıkarılması tesadüf olmasa gerektir. O dönemin edebiyat öğretmeni veya müdürünün kim oldukları tespit edilmeli ve bu dergilerde rolleri olup olmadığı araştırmalıdır. Hiçbir yerde kaydı bulunmayan bu mecmuaların gün yüzüne çıkarılmasında çok büyük emeği olan Ahmet Ulu ve Dursun Çiçek'e teşekkür ederek sözümüze nokta koyalım

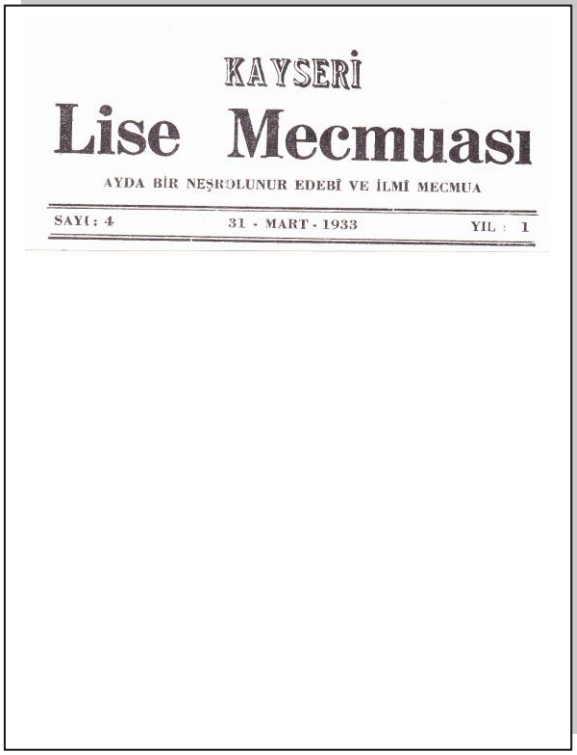
KAYSERİ

Lise Mecmuası

AYDA BİR NEŞROLUNUR EDEBİ VE İLMİ MECMUA

SAYI: 4 31 - MART - 1933 YIL : 1

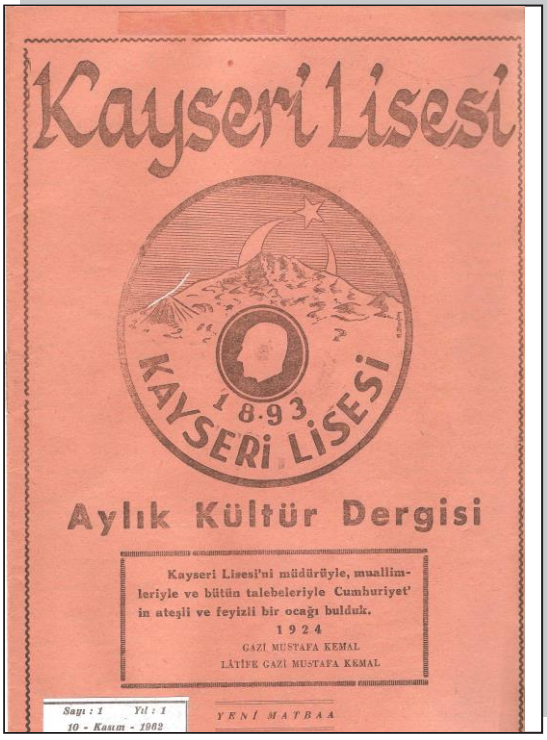
Kayseri Lisesi

1893 KAYSERİ LİSESİ

Aylık Kültür Dergisi

Kayseri Lisesi'ni müdürüyle, muallimleriyle ve bütün talebeleriyle Cumhuriyet'in ateşli ve feyizli bir ocağı bulduk.

1924

GAZİ MUSTAFA KEMAL

LÂTİFE GAZİ MUSTAFA KEMAL

Sayı : 1 Yıl : 1

10 - Kasım - 1962

YENİ MATBAA

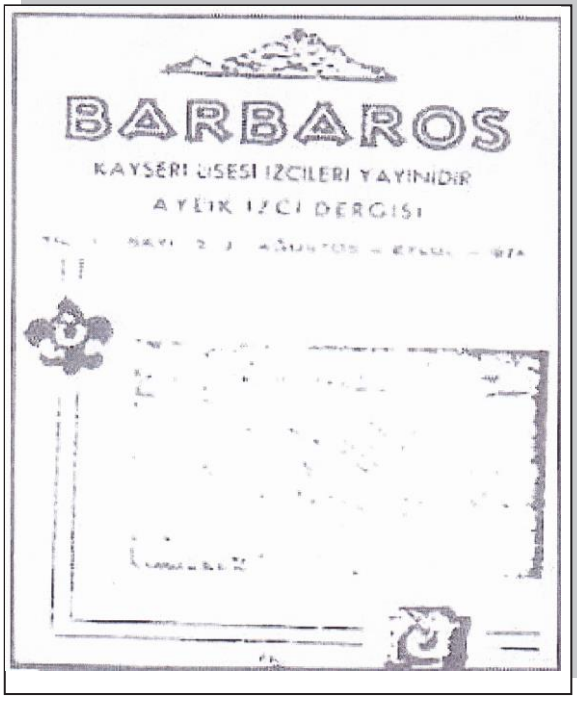
BARBAROS

KAYSERİ LİSESİ İZCİLERİ YAYINIDIR

AYLIK İZCİ DERGİSİ

İZCİ ANDI

Tanrıya-vatanıma karşı vazifelerimi yerine getireceğime, izcilik töresine uyacağıma, başkalarına her zaman yardımda bulunacağıma kendimi bedence sağlam, fikirce uyanık ve ahlakça dürüst tutmak için elimden geleni yapacağıma, şerefim üzerine AND içerim.

İZCİLİK TÖRESİ

1- İzci, sözünün eridir, şeref ve haysiyetini her şeyin üstünde tutar.

2- İzci, yurduna, milletine, ailesine ve izci liderlerine sadıktır.

3- İzci, başkalarına yardımcı ve yararlıdır.

4- İzci, herkesin arkadaşı ve izcilerin kardeşidir.

5- İzci, herkese karşı naziktir.

6- İzci, büyüklerini sayar ve sözünü dinler, küçüklerini sever ve korur.

7- İzci, cesurdur, neşeli ve güler yüzlüdür.

8- İzci, tutumludur.

9- İzci, fikir söz ve hareketlerinde açık ve dürüsttür.

10-İzci, bitki ve hayvanları sever ve korur.

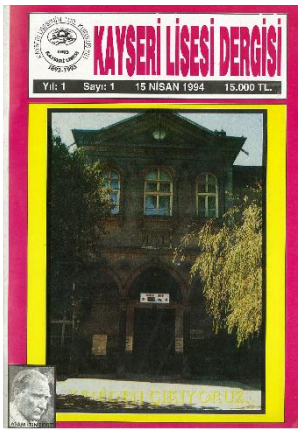
KAYSERİ LİSESİ DERGİSİ
Yıl: 1 Sayı: 1 15 NİSAN 1994 15.000 TL.

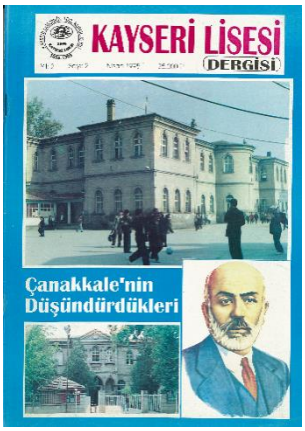
KAYSERİ LİSESİ
DERGİSİ
Çanakkale'nin Düşündürdükleri

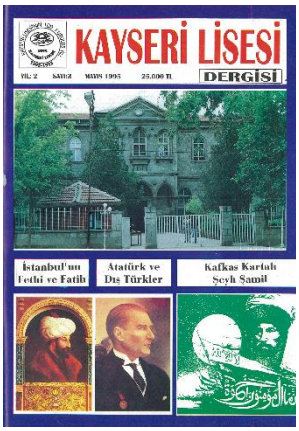
KAYSERİ LİSESİ
DERGİSİ
İstanbul'un Fethi ve Fatih
Atatürk ve Dış Türkler
Kafkas Kartalı Şeyh Şamil

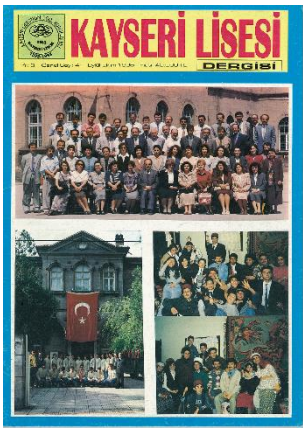
KAYSERİ LİSESİ
DERGİSİ

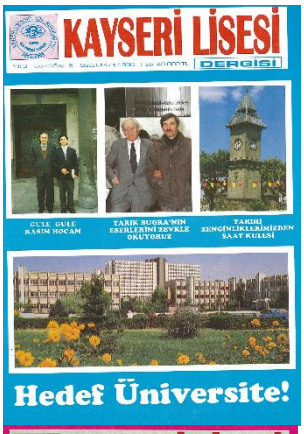
KAYSERİ LİSESİ
DERGİSİ
GÜLE GÜLE RASIM HOCAM
TARIK BUĞRA'NIN ESERLERİNİ ZEVKLE OKUYORUZ
TARİHİ ZENGİNLİKLERİMİZDEN SAAT KULESİ
Hedef Üniversite!

KAYSERİ LİSESİ
DERGİSİ
RÜHU ŞADOLSUN
1927 - 1993
Yusuf Üzmerdiveni, Erciyes Üniversitesi'nde Kayseri Lisesi Tebliği sundu.

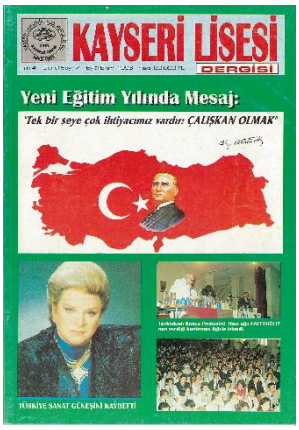
KAYSERİ LİSESİ
DERGİSİ
Yeni Eğitim Yılında Mesaj:
"Tek bir şeye çok ihtiyacımız vardır: ÇALIŞKAN OLMAK"

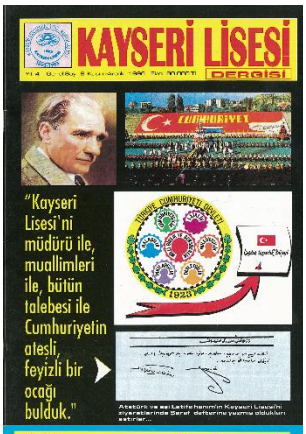
KAYSERİ LİSESİ
DERGİSİ
"Kayseri Lisesi'ni müdürü ile, muallimleri ile, bütün talebesi ile Cumhuriyetin ateşli, feyizli bir ocağı bulduk."

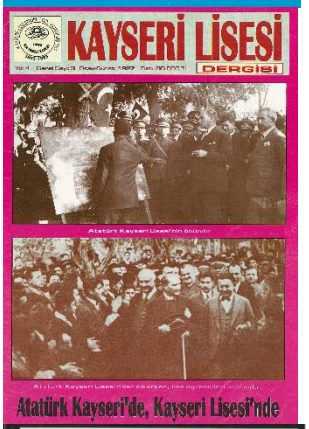
KAYSERİ LİSESİ
DERGİSİ
Atatürk Kayseri'de, Kayseri Lisesi'nde

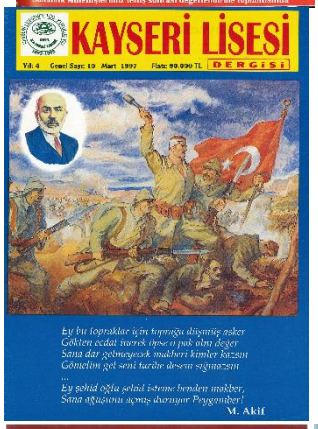
KAYSERİ LİSESİ
DERGİSİ
Ey bu topraklar için toprağa düşmüş asker
Gökten ecdat inerek öpse o pak alnı değer
Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın
Gömelim gel seni tarihe desem sığmazsın
Ey şehid oğlu şehid istesine benden makber,
Sana ağuşunu açmış duruyor Peygamber!
M. Akif

KAYSERİ LİSESİ
DERGİSİ

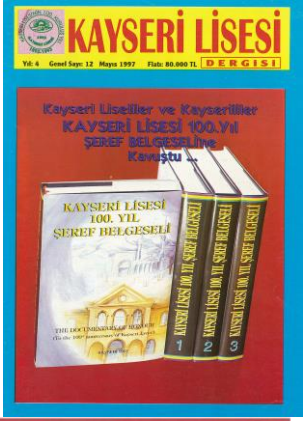
KAYSERİ LİSESİ
DERGİSİ
Kayseri Liseliler ve Kayserililer
KAYSERİ LİSESİ 100.YIL ŞEREF BELGESELİ'ne Kavuştu ...
KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİ

Kayseri Lisesi
Dergisi
TAN
Babamızı Kaybettik
Büyük Şefimiz Atatürk Dün Sabah Hayata Gözlerini yumdu
Millet Meclisi, Bugün Saat 11 de Bir Toplantı Yaparak Yeni Reisicumhuru Seçecek

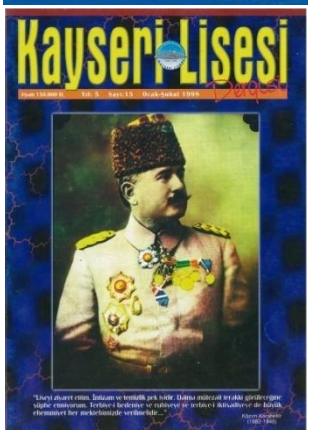
Kayseri Lisesi
Dergisi

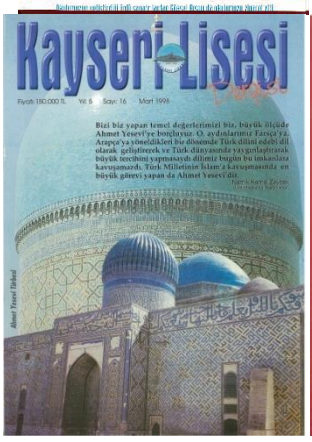
Kayseri Lisesi
Dergisi

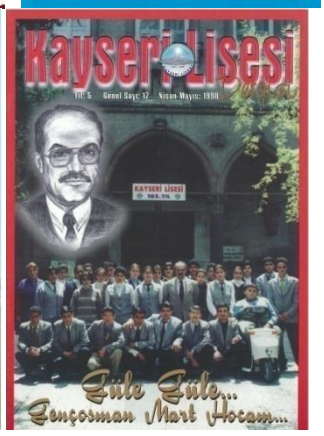
Kayseri Lisesi
Yıl: 5 Genel Sayı: 17 Nisan-Mayıs: 1998
Güle Güle... Zençosman Mart Hocam...

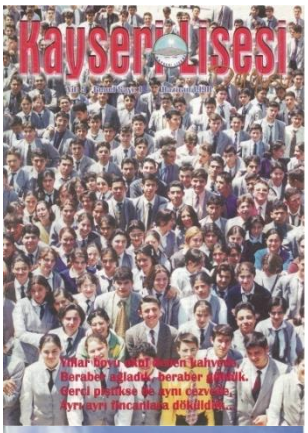
Kayseri Lisesi
Dergisi

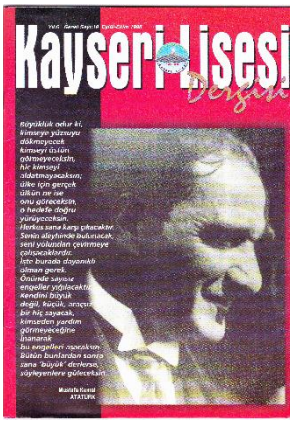
Kayseri Lisesi
Dergisi

Kayseri Lisesi
Dergisi
Ne kadar bilirsen bil;
söylediklerin
karşındakinin anlayabildiği
kadardır.
Mevlânâ

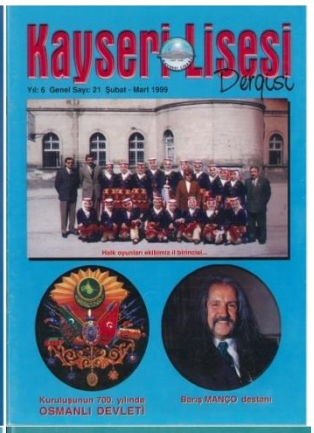
Kayseri Lisesi
Dergisi

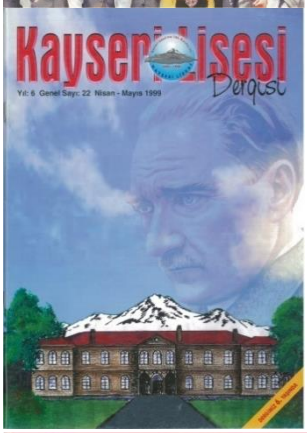
Kayseri Lisesi
Dergisi

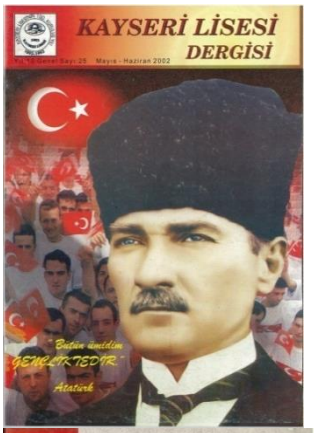
KAYSERİ LİSESİ
DERGİSİ

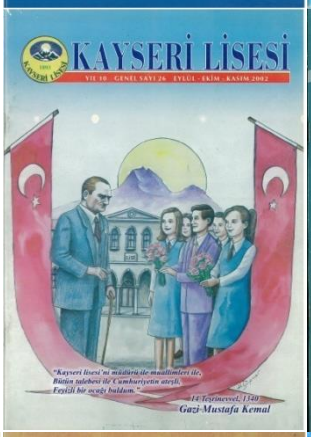
KAYSERİ LİSESİ

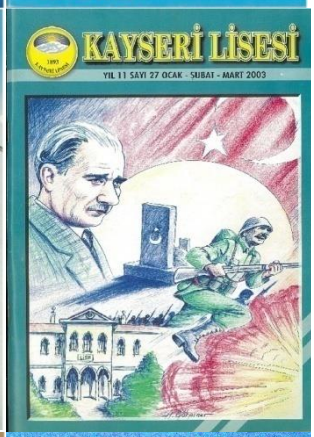
KAYSERİ LİSESİ

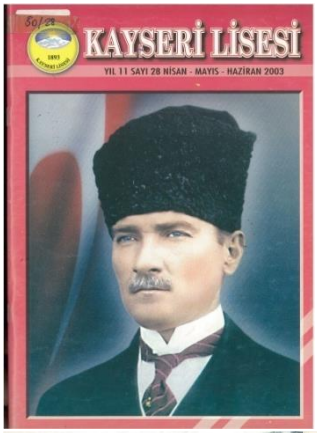
KAYSERİ LİSESİ

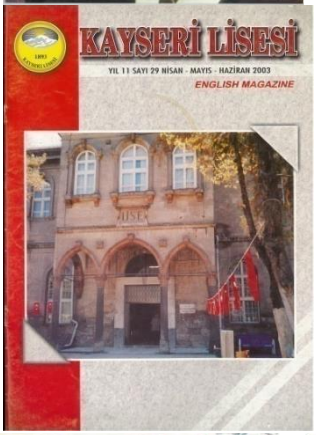
KAYSERİ LİSESİ
ENGLISH MAGAZINE

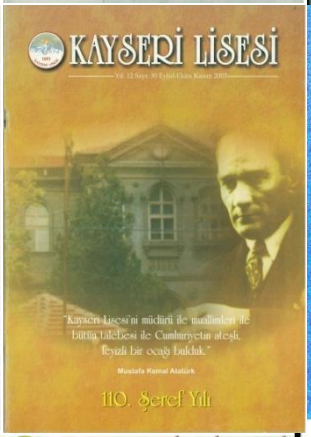
KAYSERİ LİSESİ
110. Şeref Yılı

Kayseri Lisesi
Dergisi

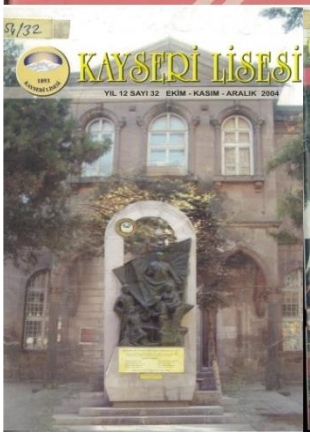
KAYSERİ LİSESİ

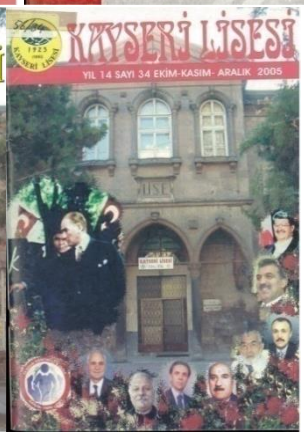
KAYSERİ LİSESİ

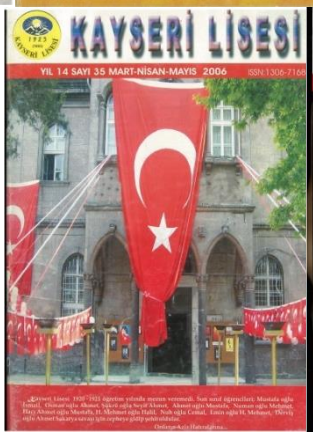
KAYSERİ LİSESİ

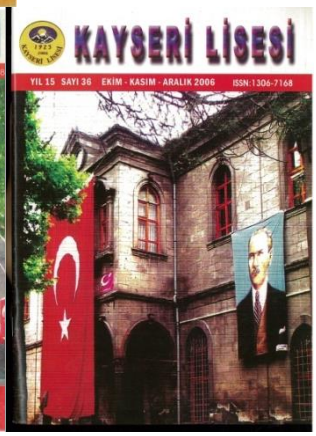
KAYSERİ LİSESİ

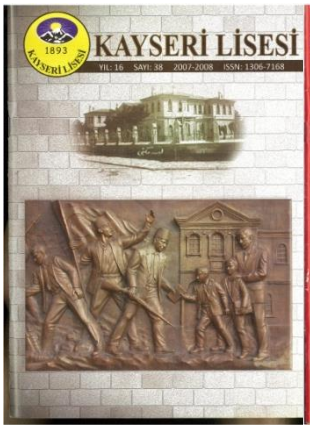

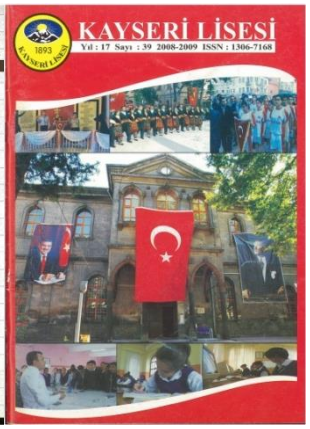

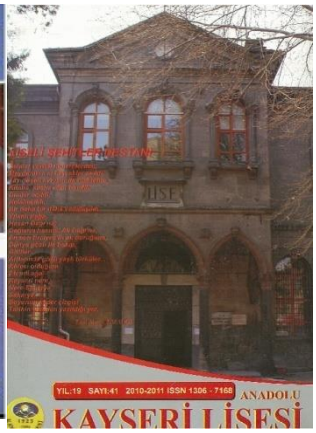

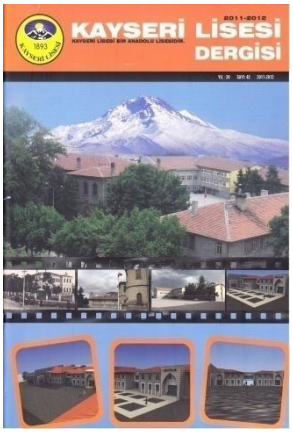

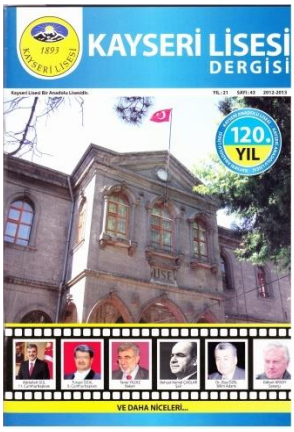

Üçüncü defaki yayın Hayatını 43. Sayı ile sonlandıran Kayseri Lisesi Dergisi'nin kapakları

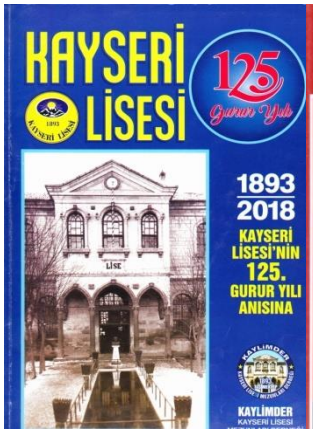

KAYLİMDER Kayseri Lisesi Mezunları Derneği, Mayıs ayındaki mezunların mutat buluşmalarında 125. Yıl ve 126. Yıl anısına 2018 yılında 122 sayfa, 2019 yılında da 128 sayfa dergi formatında,2 anı kitapçığı çıkarmıştır.

Kayseri Lisesi Dergisi 11 Sayıya ulaştı

BU ALKIŞLAR SİZİN İÇİN

Bir avuç insanın bitmek tükenmek bilmeyen çabalarıyla hazırladığı Kayseri Lisesi Dergisinin çok uzun ömürlü olmasını diliyoruz

Kayseri'de bir dergi yayınlanıyor. Hem de dört yıldan bu yana. Kayseri Lisesi Kültür Edebiyat Kolu tarafından hazırlanan KAYSERİ LİSESİ DERGİSİ'nin 11. sayısı Nisan 1997'de çıktı.

Gerçekten her sayfasında ciddi çalışmaların sergilendiği dergi Kayserimizin eğitimdeki simgesi ve temel yapı taşı özelliğini taşıyan Kayseri Lise'mize yakışır bir nhitelikte.

Ekonomik yönden bir dergi hazırlamanın ve yayınlamanın zorluğunu en iyi bilenlerden olduğumuz için gösterilen başarı bize çok daha fazla anlam ifade ediyor.

Herbiri bir belge niteliğinde bir çok resim ve yazının yeraldığı derginin daha çok uzun zaman aynı sabırla sürdürüleceğine eminiz. Ve hazırlayan emeği geçen herkese buradan teşekkürlerimizi sunuyoruz, Kayseri'miz adına.

Kayseri Liseli'ler eğer hala görmedinizse, bulup inceleyin okuyun derginizi. Size bu çabanın yanında olmak yakışır.

Bu yazı, Dergi 38'den alınmıştır.

Kayseri Lisesi Müdür yardımcısı YUSUF ÖZMERDİVENLİ yıllardır öncülük ettiği Okul Yıllıkları ve dergi ile ilgili çalışmalarıyla en çok teşekkürü hakedenlerden biri.

KAYSERİ LİSESİ YILLIKLARI

Kayseri Lisesi tarihinde 1937-1938, 1938-1939 ve 1939-1940 öğretim yıllarında küçük çaplı üç adet yıllık çıkarılmış, 1973-1974 öğretim yılında da Akşam Lisesi adına katalog şeklinde küçük bir yıllık çıkarılmışsa da asıl büyük çaplı yıllıklar, Yusuf Özmerdivenli döneminde çıkarılmıştır.

Ait olduğu öğretim yıllarında mezun olan öğrencilerimizi, içinde bulunduğu zaman bilgileriyle, karakter yazılarıyla, geleceğe taşıyan ve okulun tarihçesini kapsayan **1982-1983, 1984-1985, 1986-1987, 1990-1991, 1992-1993, 1997-1998 yıllıkları Yusuf Özmerdivenli tarafından çıkarılmıştır**. En son olarak sadece Yabancı Dil Ağırlıklı lise bölümünü kaplayan **1997-1998, 2007-2008 Öğretim Yılı Yıllıkları**çıkarıldı.

Yıllıklar okul hayatımızın özeti gibidir. O yüzden çok değerlidir. Yaşam boyu ve sonsuza kadar saklanırlar. Yıllarca zaman zaman okunurlar. Hüzünlendirendirler, gülümsetendirler. **Yıllıklar okul hayatımızın unutulmaz anılar destesi gibidir. O yüzden çok değerlidir. Okumaya doyulmayandır, okundukça eski günler film şeridi gibi göz önüne gelir. Eski günler adeta tekrar tekrar yaşanır**.

Öğretim yılı bitip mezun olunacağı yılsonlarının tatlı telaşlarıdır, heyecanlarıdır. Elde listelerle dolaşmadır. En güzel sözcüklerdir. En neşeli yorumlardır.

Yıllıklar geleceğin acı tatlı günlerinde mazinin aynalarıdır. Olayları ve geçmiş hayatı bütün görüntüleri ile ortaya koyarlar. Bazen bakılan bu kubbede hoş bir seda, bazen de tatlı bir teselli kaynağı olurlar.

Yıllıklar bir davaya hizmet eden kişilerin bir birlerini tanımalarına, aynı müesseseye bağlı oldukları halde birbirlerini tanımayanların tanışma ortamı bulmalarına yardımcı olan ve insanların elinde bulunan birer tavsiye mektuplarıdır.

Yıllıklar acı tatlı günleri ile bir okulun çatısı altında yaşanmış yılları, değerli hocaları, kurulan dostluk ve arkadaşlıkları ve en mühimi ihtiyarlıkta dost ve arkadaşlıkları hatırlatan birer levadır. Çünkü okul arkadaşlıkları; mahalle arkadaşlıkları, askerlik arkadaşlıkları gibi unutulmayan arkadaşlıklardandır.

Yıllıklar milletlerin var olma veyahut da büyük millet olma mücadelesinde hizmetleri geçmiş bulunan evlatlarını, hatıralarını gelecek nesillere de birer teşvik unsuru olarak miras bırakacak olan somut belgelerdir. Zaman insan kafasından birçok şeyleri silip götürmektedir. **Senelerdir aynı çatı altında beraberce yaşadığımız arkadaşlarımızı unutma tehlikesini ortadan kaldırmak için yıllıklar zaruri eserlerdir.**

Yıllıklar müesseselerin ve şahısların bir zaman içindeki durumlarını tespit ettiklerinden ilim ve müesseseler tarihi ile biyografya araştırmalarında kaynak eser olurlar.

Yıllıklar şahıslara, her ele alışlarında o günleri ve arkadaşlarını hatırlatır, bu hatırlatma ise; sağlara selamet dilemeye, ölmüşlere rahmet okumaya sebep olabilirler.

Yıllıkları çıkardığım senelerde her sınıftan dersleri iyi, kompozisyonu kuvvetli üç yıldır aynı sınıfta okumuş, arkadaşlarını tanıyan 3'ü erkek, 3'ü kız olmak üzere yazı heyetine 6 kişi seçerdim. Yazı heyetine , yaptığım ön hazırlık toplantısında: "*Ben bu arkadaşı çok seviyorum, Onu övücü karakter yazısı yazayım veya şu arkadaşa kinim var onu kötüleyici yazı yazayım demek yok. Tanıdığınız gerçek karakteri ne ise onu yazınız.*" talimatını verir, bu kişiler yarının büyük adamları olacaklar derdim. Bu yazıları da noktasına virgülüne varıncaya kadar inceler öyle baskıya gönderirdim.

Bu yıllıkları vb.lerini zamanında alamamış şimdi de bulamayan Kayseri Lisesi'nin sevgili mezunları, mensupları ve değerli okuyucularımla eserlerimi ve hizmetlerimi paylaşmak için: Kayseri Lisesi ile ilgili **www.yusufozmerdivenli.com.tr**sitesini kurdum. Artık Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli, Kayseri Lisesi Yıllıkları, Kayseri Lisesi

dergileri, benim çeşitli dergi, gazete vb. de yayınlanan yazılarım; sizler için seçtiğim çeşitli bilgi, belge, fotoğraf, video vb... size bir tuş kadar yakındır. **PDF olarak indirip, okuyup izleyebilecek, yararlanabileceksiniz.**

NOT: Yukarıda detaylarını anlattığımız Kayseri Lisesi Yıllıkları'ndan örnekleme metodu uygulayarak sadece 1986-1987 Kayseri Lisesi Yıllığı'ndan 2 örnek sayfa sunuyoruz:

6355 FÜSUN MANGALTEPE (ESKİŞEHİR-1970)

Sınıfta çalışkanlığıyla yer etmiş istisna simalardan olan Füsun, optik Holding üyesi olup tam bir dost ve arkadaş canlısıdır. Arkadaşlarını çok seven Füsun'un onlar için yapamayacağı şey yoktur. Sınıfın eğlenceyi seven öğrencilerindendir. Mükemmel bir espri anlayışına sahip Füsun'un, espri uydurmakta üstüne yoktur. Spor başkanımız olduğu için her beden dersi, yoklamayla başı derde girer. Biz arkadaşlarınca bulunan, bir çok ismi varsa da kısaca "Fi" diye anılır. Ünlü "FüRuSe" gurubunun ilk üyesidir. Özellikle derslerde yazılan minik kağıtları saklayan Füsun'un ideali olan diş hekimliğini en güzel şekilde başaracağına inanarak, mutlu olmasını ve başarılı bir hayat sürmesini dileriz.

KADER TORBASINDAN :

Adâlet, ancak gerçekten; mutluluk da adaletten doğar.

EMİLE ZOLA

6367 HACI MUSTAFA PALANCIOĞLU (KAYSERİ-1970)

Şık giyimi ve saçları ile dikkati çeken Mustafa alyanakları, centilmen davranışları, samimi hareketleri ile vazgeçilmez bir arkadaştır. Utandığı zaman kıpkırmızı kesilen arkadaşımızın, güldüğü zaman keteden hiç bir farkı yoktur. Çok güzel şarkı söyleyen Mustafa'nın sesi, Zeki Müren'i hiç aratmaz. Koyu bir G.S. taraftarı olan Mustafa, en çok lacivert'i sever. "Hacı" lâkabı ile tanınan arkadaşımızın en büyük isteği eczacı olmaktır. Arkadaşımıza başarı ve mutluluklar dileriz.

KADER TORBASINDAN :

Küçük sendeleyişler beni korkutmaz.

C.SIDKI TARANCI

6383 SÜHEYLÂ MARAŞLI (KAYSERİ-1970)

Doğduğu, Aralık ayının tersine, oldukça sıcak ve neşeli arkadaşımızdır. Gülmeyi ve eğlenmeyi seven Süheylâ öyle temiz ve saf bir kalbe sahiptir ki tüm arkadaşlarını çok sever. Ama "Küheylân" diyenlere köpürür. Onun çok güzel yemekler yaptığını duyduk ama tatma şerefine nail olamadık. Olaylardan çok çabuk etkilenen Süheylânın çok çabuk ağladığını görürüz. Konuşmayı özellikle derslerde konuşmayı çok seven arkadaşımız bu yüzden sık sık ihtar alırsa da yine de çenesini tutamaz. Tüm dileğinin gerçekleşmesiyle sana da mutluluklar Süheylâ...

KADER TORBASINDAN :

Namuslu birini aldatmak kadar kolay bir şey yoktur.

LAFONTAİNE

6388 NURCAN CANPOLAT (KAYSERİ-1970)

Derslerde sakin ağırbaşlı ve sessiz olmasına rağmen, yazılılarda gösterdiği titizlik ve dikkat aldığı güzel notlarla sınıfımızın çalışkanları arasına girmiştir. Nurcan özellikleKimyada çok başarılıdır. Böylece hepimizin takdirini kazanmış ve "Ne mutlu zayıfım yok" ilkesini kendisine felsefe edinmiştir. Tüm bunların yanında tatil günlerini dört gözle bekler. Buna bağlı olarak tâ gezmeyi sever. Özellikle öğleden sonraları evde bulmak mümkün değildir. İdeâli eczalık fakültesini kazanmak isteyen arkadaşımıza başarılar dileriz.

KADER TORBASINDAN :

"Orduların mızrağı ancak bir mil öte gider. Eğitim ordusunun etkisi ise asırları kuşatır."

NİZAMÜ'L-MÜLK

Sayın Palancıoğlu Eczacı olup sınırlı sayıda kişinin derdine çare olmak yerine, değişik mesleğe yönelip çok geniş kitlelerin derdine çare olup; daha büyük hizmetler yapacağını düşünmüş müydü?

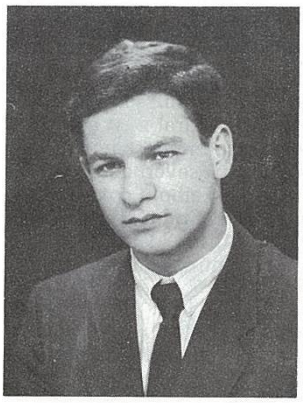

5741 OĞUZ BOZDAĞ (Kayseri - 1970)

Arkadaşımız aslen Hacılarlıdır. Hacılarlı olmasından dolayı her zaman gururlanan ve öğünen arkadaşımız "ASLAN YATAĞINDAN BELLİ OLUR" ilkesine bağlı olarak sistemli ve düzenli çalışarak sınıfımızın çalışkanları arasında yer almayı başarmıştır. M-7 Gurubunun üyezi olan arkadaşımız, çok olgun ve sakin bir karektere sahiptir. Olaylar karşısında oldukça soğuk kanlı olan, sorunlara sakin ve telâşlanmadan halletmeye çalışan tiplerdendir. Her yönü ile sevilen arkadaşımızın ideali olan meslek dalı doktorluktur. Oğuz'un istediği okula gireceğine ve başarılı olacağına inanıyor hayat boyu mutluluklar diliyoruz.

KADER TORBASINDAN:
Akıl noksanlığı iki türlü olur: biri delilikten öbürü cahillikten.
EFLÂTUN

5758 VEDAT DOĞAN (KAYSERİ-1971)

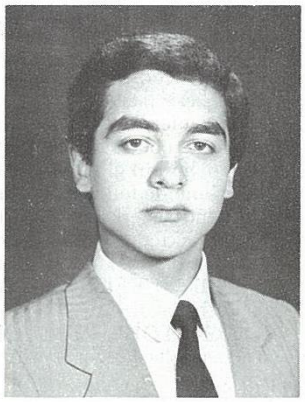

Sessiz ve sakin görünümüyle sınıfımızın efendilerindendir. Kitaplara olan düşkünlüğünü elinden hiç düşürmediği kitaplarıyla belli eder. Ağır başlı demiş olsakta yerine göre monotonluktan kurtulup hareketli anlar yaşamasınıda bilir. Sosyal derslerde daha başarılı olduğunu gördüğümüz arkadaşımız "VAKİT NAKİTTİR" dercesine boş derslerde ve teneffüslerde sürekli test çözmekle meşguldür. Haksızlığa ve küçümserliğe hiç tahammül edemeyen Vedat'ın siniri gözlerinden okunur. Ve haksızlık kime olursa olsun gidermek için elinden geleni yapar. Haksızlığı ve adâletsizliği önlüyebilmek için ileride iyi bir hukukçu olmak isteyen arkadaşımıza başarılı bir yaşam sürmesini dileriz.

KADER TORBASINDAN :
Cümleler doğrudur, sen doğru isen, doğruluk bulunmaz sen eğri isen.
YUNUS EMRE

5909 İLHAN ÖZKAN (KAYSERİ-1966)

Arkadaşımız fiziki yapı bakımından kısa boylu ve topludur. Aramıza bu yıl katılmasına rağmen o sessiz ve sakin oluşuyla tanınır. Uzun boylu olmadığı halde sınıfın arka sıralarında oturmaktadır. Samimi arkadaşları onun ruhsal yönden çok ince olduğunu söylerler. En hoşlandığı dersler Tarih ve Felsefedir. Bir ara boksörlüğe heveslenen arkadaşımız burnundan ameliyat olmasından dolayı boksu bırakmıştır. Kitap okumak, spor yapmak özel zevkleri arasındadır. Kendisinin en büyük isteği olan Siyasal Bilimler Fakültesi'ne girmesini ve hayat boyunca başarılı olmasını dileriz.

KADER TORBASINDAN :
Bir adamda azim olmazsa bilgisi ölüdür.
GOETHE

6272 HASİBE ÖZKAN (KAYSERİ-1969)

Sınıfımızın iki senedir değişmeyen simâlarından olan Hasibe içinde değişik birşey söyleyemeyiz. Güleliği ile arkadaşlarına olan sevgi ve şevkati ile dikkati çeker. En belirgin özelliğinden biriside toplumda kişilerin menfaatlerini gözetmesidir. Müzik dinlemek, gezmek en sevdiği uğraşlarındandır. Yeniliklere karşı açık olan arkadaşımız kendisine disiplinli bir hayat programı kurmuştur. Tatil yapmayı çok sever. Sporda iyi bir izleyicidir. Maçların başlamasından bitimine kadar Hasibe'yi okulda görmek mümkün değildir. Arzu ettiği Hukuk Fakültesini kazanmasını hayatı boyunca huzurlu bir yaşam sürmesini temenni ederiz.

KADER TORBASINDAN :
Kusursuz arkadaş aramak; dost edinmeyi istememek demektir.
DE SACY

Sayın Oğuz Bozdağ idealindeki doktorluk mesleğini seçip hem de büyük ulusal özel bir hastanede, sonra da Şehir Hastanesi'nde operatör doktor olarak çalışacağını düşünmüş müydü?

KAYSERİ LİSESİ'NİN 100 YILLIK HAFIZASI

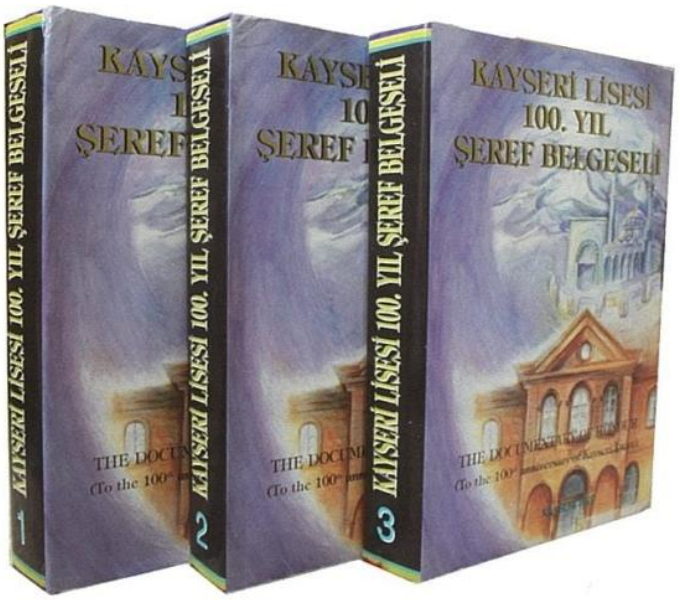

KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİ

Bu eseri hazırlamaktaki amacımız, geçmişin mirasını ve gururunu paylaşmak, Kayseri Lisesi arşivini tozlu raflarından kurtarıp gelecek nesillere, Türk halkının hizmetine sunmaktı. Tarihi şan ve şerefle dolu ve böylesine görkemli bir geçmişi olan Kayseri Lisesi'nin Türk Milli Eğitimi'ne hizmetlerini, geçmişe açılan pencereden insanlık âlemine seyrettirmek; zamanın sonsuz belleğinde, dünden bugüne, bugünden yarına aktarmaktı. Bu yoldaki çalışmalarımızda damla, su oldu. Yükselen Türkiye'nin yükselen değerlerinin en yüksek kürsüsünden sesleniyor. Bugün Kayseri Lisesi müstesna kadrosu; duyarlı, Millî Eğitimin amaçları ve Atatürk ilkeleri doğrultusundaki eğitim politikası ve milletimizin teveccühünü gösteren ilgisi ile inşallah daha nice yüzyıllara damgasını vuracaktır.

İnsanın yitirilmeye yüz tutmuş değerlere, acı tatlı anılara, kaybettiklerine kısaca eskiye bağlı kalması hoş bir şey tabi. Dün unutulmamalı ki yarın gerektiği gibi yaşanabilsin.

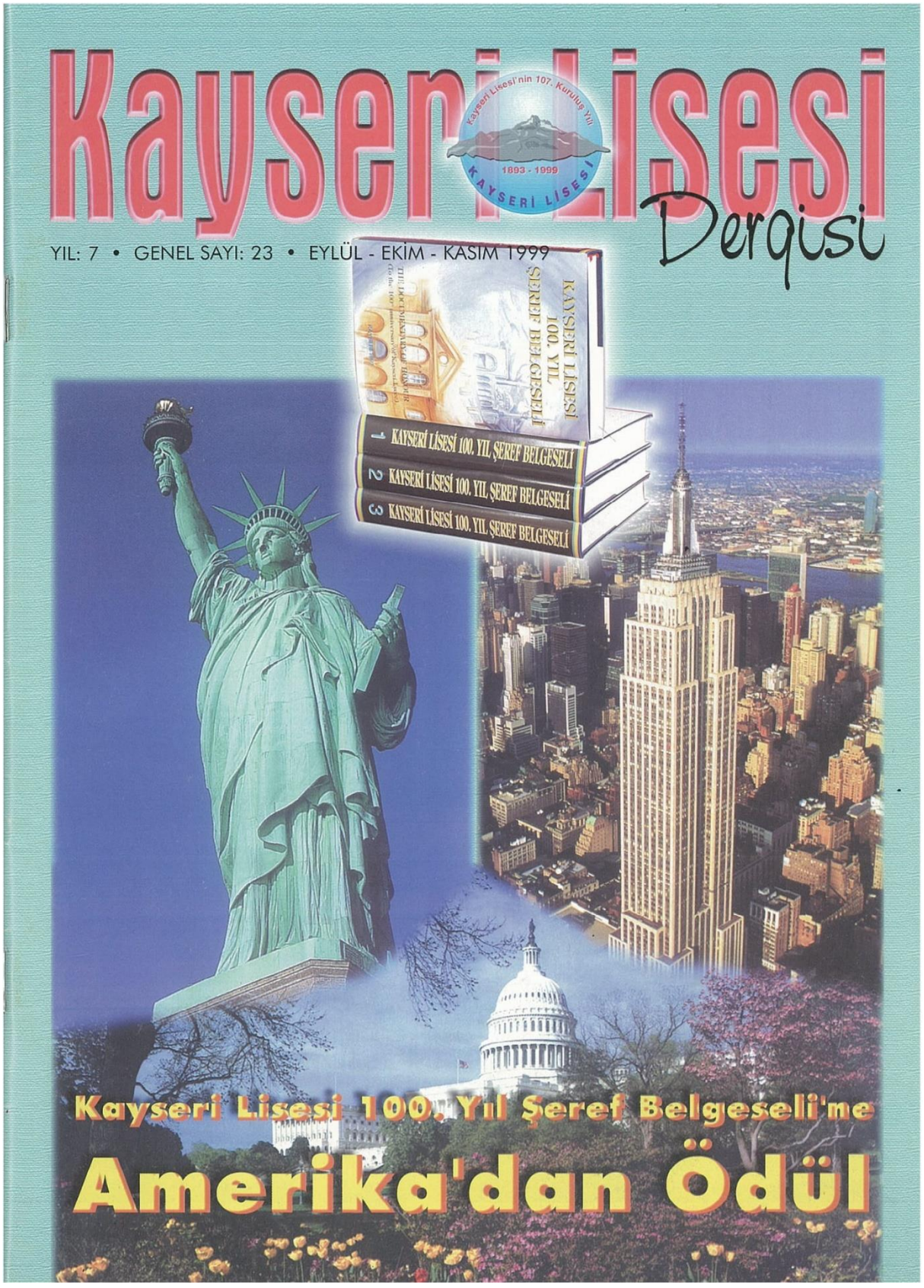

Kayseri Lisesi 100.Yıl Şeref Belgeseli yayınlandığında ulusal, yerli, yabancı, yerel birçok basında haber olduğu gibi; süreli bir yayın olan Kayseri Lisesi dergisinde de işlenmişti.

NEDEN KAYSERİ LİSESİ 100 YIL ŞEREF BELGELİ?

“İnsan odur ki, bırakır bir eser, eser bırakmayanın yerinde yeller eser.”
Hz. Mevlana

“Bir sonraki kuşağın geçeceği yolu, bir önceki kuşak yapar.”
Çin atasözü

İnsanoğlu, varoluşundan bu yana, yaşantısını daha mutlu kılmak, daha üstün değerlere ulaşmak; toplumuna, ulusuna ve sonuçta tüm insanlığa daha yararlı olmak için, sürekli bir uğraş içindedir. Uygarlık savaşı diyoruz bunun adına...

Bu savaşta, insanın en büyük destek ve yardımcısı hiç kuşkusuz kitaptır. Kitap, uygarlığın temel dayanağı, temel yapıtı ve hatta meydana getiricisidir. Martin Luther’in dediği gibi, “**Her büyük kitap, bir hareket ve her hareket büyük bir kitaptır**.”

Gerçekten her yeni duyuş, düşünüş, atılış, inanç, güç, yaratılış ve hatta yeni oluşumlarda kitap, baş etmendir; üzerine düşeni yapar. Onun etkisinden kurtulma olanağı yoktur.

Kitaba duyulan bu yakın ilgi, Doğuda daha da gelişerek ona kutsal bir varlık gibi bakılmıştır. Yere düşen bir kitap, ekmek gibi öpülüp başa konmuştur. Bu üstün duygunun etkisiyle özellikle Türkler, kitap ve kitaba ilişkin sanatları son derece geliştirmiş, yüceltmiş ve bir güzel sanat kolu haline getirmişlerdir.

İnsanın uygarlık alanındaki evrimini kitabın evriminden ayırmak güçtür. Daha doğrusu kitabın, yazının bulunmasından bu yana izlediğimiz beş bin yıllık evrimi, bugün ulaştığımız uygarlık seviyesinin nedeni olmuştur. Kitaplar olmasaydı veya yazı, kâğıt, mürekkep, kalem, matbaa, kitabı büyük toplumların yararlanmasına bu kadar kolaylıkla sunmasaydı, insanın aya gitmesi Jules Verne’e bile o hayal gücünü aşılayamazdı. Kısaca, “Et tırnaktan nasıl ayrılmazsa” uygarlığın bu görkemli evrimi de kitabınkinden öylesine ayrılamaz.

İnsan beyni, değil geçmişi, kişinin kendi yaşantısında gördüğü, yaptığı ve düşündüğü olayları bile saklamaya, korumaya yeterli değildir. Oysa uygarlık, olayların sonuçlarını bilip, onun üzerinde yeni çalışmalar ve denemeler yapmakla yükselmiş ve yükselmektedir. Bu duruma göre her yeni kuşağın, geçmişini ve geçmişteki olayları iyi bilmesi gerekir.

Geçmiş, her yönüyle uygarlığın ve insan yaşayışının temel dayanağıdır. Bir hayvandan farksız yaşayan tarih öncesi insanı bile; kendi yaşayışını ve yaşadığı devirlerdeki olayları taşlara, ağaçlara, kemiklere, deri ve bitki yaprakları üzerine kazıyarak, kendilerinden sonra geleceklere bir kaynak bırakmışlardır.

Bu temel düşünüşün kuşaktan kuşağa, devirden devire aktarılıp, gelişmesiyle 20. yüzyılın bugünkü ileri uygarlığı doğmuştur. Günümüz uygarlığını bizden devir alacak kuşaklar da, onu daha ileri, çok daha ilerilere götüreceklerdir.

Onlar da kendilerinden sonraki kuşaklara devredeceklerdir. Bu böylece sonsuza değin durmaksızın aktarılacak ve gelişim sürüp gidecektir.

Anıtsal olan yazıtlar bir yana yazılı kaynaklarımız, yüzyıllar boyunca hep kitaplar ve kitaba benzer eserler olmuştur. Bu eserler olmasaydı biz geçmişimizi nereden öğrenecek, günümüz olaylarını nasıl değerlendirebilecektik? Çok güç olurdu bu iş.

Bir an için kâğıda arız olan bir kurdun bütün kitapları yok ettiğini göz önüne getirelim. Bu, düşünebilen her insan için tek kelimeyle uygarlığın sonu demek olurdu. Kitapları yok olmuş komutanların, doktorların, mühendislerin, yargıçların, öğretmenlerin, din adamlarının ve diğer meslek ilgililerinin işleri bir süre daha belleklerine göre yürüttükleri düşünülse bile, birkaç kuşak sonra uygarlığın çarkları gittikçe yavaşlar ve sonunda durur. O zaman işe en başından koyulmak gerekecektir. Bu kaçınılmaz bir sonuçtur. Sir William DAVENANT bu yargımızı şu özdeyişle doğrulamaktadır. “*Kitaplar, kaybolmuş, kafaların anıtlarıdır*.”

Kitapsız uygarlık ve uygar bir yaşayış düşünülemez. Nitekim kitap ve okumanın girmediği dünyanın bazı bölgelerinde bugün bile taş devrini yaşayan insanlar bulunduğunu okuyor ve işitiyoruz. Demek oluyor ki kitap, insan düşüncesini saklayan ve bunun en güzel bir şekilde insandan insana aktarılmasını sağlayan bir haberleşme aracıdır da.

Gözle görülmez, elle tutulmaz düşünce, duygu ve bilgiler kitap yardımıyla, yüzyıllardan yüzyıllara, ülkelerden ülkelere, toplumlardan toplumlara taşınmaktadır. Yalnız son günlerde ve bazı çevrelerde radyo, televizyon gibi süreksiz kültürel araçların, kitap ve ciddi okumanın önünde yer alacağı düşüncesi, söz konusudur. Bu zayıf bir görüş olarak kalmak zorundadır. Çünkü kitap; insanlığa ait bilginin tükenmez kaynağı, kültürün köşe taşı, uluslararasında en iyi, en güvenilir ve özellikle en sürekli bir haberleşme aracıdır.

Yazıma kitabın önemini çok ilginç bir dille çizen ve ne zaman hangi kaynaktan aldığımı hatırlayamadığım, şu satırları da almadan geçemeyeceğim:

"Bizlere görmediklerimizi gösterdiği, işitmediklerimizi duyurduğu, bizden önce gelmiş geçmiş milyonların, dönmemize imkân olmayan, dünyalarına götürdüğü için, kitabı, çağlar arasında bir köprü, her derde deva bir ilaç, gidimliliğe (faniliğe) meydan okuyan bir ölümsüz sayıyorum. Uygarlık gökdeleni, kitap denilen tuğlalardan örülüp yükselmekte; kumu harflerden, suyu mürekkepten olmaktadır.

Milattan sonraki 155-120 yılları arasında yaşamış olan Romalı "Tacitüs" der ki, "**Bana göre tarihçilerin en yüksek vazifesi meziyetli insanları unutulmaktan kurtarmaktır."**

1100'lü yıllarda yaşamış olan büyük İran Şairi Hakani, Susani devletinin yıkılışından sonraları, gelecek nesle söylediği uzun şiirlerden konumuzla ilgili olan bir parçasının Türkçeleştirilmişi de şöyledir:"**Ecdat eserlerini arayıp bul ki, onlardan okumamız sayesinde belki bir şeyler sezebilirsiniz**."

Atatürk de diyor ki, "**1) Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendisinde güç bulacaktır. 2) Geçmişi olmayan ulus geleceğe egemen olamaz. 3) Geriye bakmak ilerisi için çok iyidir. İleriye gitmek için de geriyi gözetlemek lazımdır**."

Besim Atalay merhum da "Türk Büyükleri" adlı kitabında der ki, "Her millet için büyükleri tanımak bir borçtur. Bir millet için kendisini ve kendi büyüklerini tanımaya uğraşmak bir vazifedir; bunu yapamayan bir millet efradı da milli vazifelerini yapmamış sayılırlar."

Evet, tarih bir milletin ve siyasetin ateşi değil fakat aynasıdır, onda kendisini ve gidişatını görüp ona göre yaşantısına bir çeki düzen vermesi gerekir. Bir Avrupalı da "**Türk'ü yok etmek için önce tarihini yok etmek gerekir**"demişti. Aynamıza iyi sahip olalım.

"Unutulmasınlar, tanınsınlar ve genç kuşaklara birer özgü ve intibah tablosu olsunlar" dileğiyle, uzun yıllar; kütüphanelerdeki Arap harfi yazma ve basma tarihsel ve biyografik eserler, Kayseri İdadisi'nin, Kayseri Sultanisi'nin kütük defterleri, diploma defterleri vb. belgeler üzerinde araştırmalar yaparak, tamamen unutulmuş ve unutulmak üzere, kimbilir belki zamanın veya daha sonraki dönemlerin birer kıymeti, birer lokomotifi olmuş ve olacak Kayseri Lisesi'nde okuyan, öğretmenlik yapan veya diğer hizmetlerde bulunan mensuplarımızı gelecek nesillere karınca kararınca tanıtalım istedik.

Ancak **tanıtma ölçümüz olarak hiçbir ayırım yapmadan; Kayseri Lisesi'nin suyunu içen havasını teneffüs eden kısaca, Kayseri Lisesi'nde okuma şerefine ulaşan, Kayseri Lisesi'ne hizmet veren herkesi almak istedik**. Sayfa mizanpajı yaparken de başvuru kaynağımız, dayanağımız herkes için sabit, değişmez özelliğe sahip olan her öğretim yılının "**Diploma Defteri**"oldu. Buna rağmen illa mezun olma şartı aramadık. Birkaç yıl okuyup kendisini, mezun -her Kayseri Liseli kadar Kayseri Liseli sayan- babanın tayini, ev nakli vb. sebepleri tasdikname ile ayrılmak zorunda kalanları da da kendi müracaatları halinde esere dâhil ettik. Her Kayseri Liselinin bugünkü durumlarını konumlarını tespit etmek için de bilgiyi kendilerinden veya yakınlarından bekledik. Bunun için hazırladığımız özel formları doldurup fotoğraflarını ekleyerek, okul müdürlüğüne teslim etmeleri gerekiyordu. Formdaki

bilgilerin dışındaki daha özel bilgileri ise hizmetlerinin büyüklüğüne göre "**Kayseri Lisesi mezunlarından izbırakanlar...**""**Kim kimdir**?"gibi bölümlerde yer vermeye çalıştık. Bunda da bilgi ve belge bulabildiğimiz kadarını biz bulduk veya şahısların kendileri, bazılarının da yakınları tarafından bize ulaştırıldı. **Bizim bütün Kayseri Liselilerin bugün nerede, ne yaptığını, hangi konumda, hangi makamda bulunduğunu tespit etmemiz mümkün olmadı. Mesela, Japonya bilgisayar ağının başında Kayseri Liseli bir Türk'ün olduğu tanıyanları tarafından söylendi. Ama adresini bulup ulaşamadık. Yine İngiltere'nin en meşhur kalp cerrahının Kayseri Liseli Türk olduğu söylendiği halde ulaşmak mümkün olmadı**.

Bu sevgi saygı kaynağı eğitim yuvasının yüzyıldır yetiştirdiği, kucak açtığı kişiler arasında kimler yok ki?

Vaktiyle küçücük bir filiz iken artık büyüyen, koca bir çınar olmuş, her biri kendi sahasında ayrı birer kıymet, ayrı birer lokomotif olan yüzlerce, binlerce Kayseri Liseli kişiler vardır. **Onları bu belgeselimizde yeteri ve layıkıyla tanıtamadıysak iki önemli nedeni vardır: Ya kendileri böyle bir çalışmanın yapıldığını duydukları halde ilgisiz kalıp gerekli bilgi, belge ve dökümanı vermemiş ya da göndermemiş olmaları ya da bu çalışmayı duymamış olanlar ve onlara ulaşma imkânlarımızın olmamasıdır**.

Mümkün olan her imkânı (olanağı) kullanarak duyurmada biz görevimizi yaptığımıza inanıyoruz. Mükemmeli yaptık iddiasında değilim. Ancak Kayseri Lisesi ve Kayseri Liseliler ile ilgili bildiğim ve bulabildiğim bilgileri ve belgeleri bir sistem içinde yazmaya, neşretmeye çalıştım. Kayserililere, Kayseri Liselilere ve Türk Milli Eğitimine bir hizmette bulunabilmiş bu konu ile uğraşacak olanlara ve okuyucularımıza yararlı olabilirsem, kendimi mutlu, bahtiyar sayacağım. **Geçmişini bilmeyen, geleceğe ümitle bakamaz**.

Tam 104 yıl önce 13 Eylül 1893 günü mütevazı imkanları olan ama gelecek adına ümitli benzerleriyle Anadolu'nun hatta dünyanın dört bir yanına dal budak salıp meyve verecek güzide bir okulun açılışı bugünkü Mimar Sinan Camii civarındaki Seyfullah Efendi Konağı'nda yapılmıştı.

O gün, bugünkü Kayseri Lisesi'nin açılışına ilk harcını atanlar, emek verenler dahi özlenen hedeflere böylesine çabuk ulaşabileceğini belki tahayyül edememişlerdi. Zaman geçtikçe Kayseri Lisesi hep kendisini aştı. O sanki en kutsi makamlarda planlanan hareket rotasında, durdurulması imkânsız bir seyir içinde yol alıyordu. Nice bentleri zorladı, nice surlarda gedikler açtı ve en önemlisi milyonlarca gönülde ve dimağda silinmez bir yer edindi.

1920-1921 öğretim yılı mezuniyet defterine "**Lise son sınıf talebeleri Sakarya Savaşı için cepheye gidip hepsi cephede şehit düştüğünden bu öğretim yılında okul mezun vermemiştir**."ibaresinin yazılmasına vesile olan nesiller yetiştirmesinin yanında; ilerleyen yıllarda Kayseri Lisesi yetiştirdiği ilim ordusu ve bu ilim ordusu içerisinde zirve noktaları oluşturan şahsiyetlerle Türk Milli Eğitim tarihinde seçkin yerini almıştır.

Zaman ilerledikçe dünya küçüldü. Anadolu'dan aldığı hızla Kayseri Lisesi kuruluşundan bu güne kadar yetiştirdiği şehitleri, gazileri, kahramanları, büyük devlet adamları başbakanlar, cumhurbaşkanları ve memleketin her kademesindeki mezunları ile öğünmekte, büyük sorumluluğunun idraki ve gururu içinde bulunmaktadır.

Müstesna kadrosu Türk Milli Eğitiminin amaçları doğrultusunda yetiştirdiği her nesil üzerinde hassasiyetle durularak vatana ve millete faydalı bir evlat Türk örf, adet ve ananeleriyle milli ruha sahip kılınan Atatürk milliyetçisi ve Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti'ni emanet ettiği yarınımızın teminatı Türk gençlerini yetiştirmek için her türlü imkânlarını seferber etmiştir.

Kayseri Lisesi'nin 104 yıllık mazisi başarılarla dolu. Bunu söylemek için yetiştirdiği ilim ordusu içerisinde zirve noktaları oluşturan şahsiyetler listesine göz atmak yeterli.

Kayseri Lisesi mezunları içerisinde:

Kimi başbakan, kimi cumhurbaşkanı olmuş, Türkiye'nin dünya devletleri içinde seçkin yer almasında rol oynamış.

Kimi bakan olmuş, idari mekanizmada çok önemli kararlara imza atmıştır.

Kimi yazar olmuş, kalemiyle kamuoyunu aydınlatmıştır.

Kimi uzman bir ekonomist olmuş, ülke ekonomisine yön vermiştir.

Kimi doktor olmuş, ülke sathında insanlarımızın sağlığı için emek sarfetmiştir.

Kimi iş adamı olmuş; ülke kalkınmasında ülke ekonomisinde unutulmaz hizmetlerin yapılmasını sağlamıştır.

Kimi mühendistir, sanayi ve teknolojide ülke kalkınmasında omuz vermiştir.

Kimi öğretmen olmuş, öğretim üyesi olmuş, ilim, irfan ordusuna yeni neferler kazandırmanın gururunu yaşamıştır.

Hülasa Kayseri Lisesi'nin her mezunu bir meşale olmuş, binlerce meşale tutuşturmuş, vatan sathını aydınlatmıştır.

Yurdun dörtbir yanına yayılmış, aynı sıralarda eğitim-öğretim görmüş bazı sebeplerle birbirlerini yıllarca görememiş, fiziken birbirlerinden ayrı, ama ruhen birbirlerine çok yakın olan yüzlerce, binlerce kişinin bir araya gelmesi, birbirleriyle kucaklaşması, hiç bir ressamın çizemeyeceği, hiçbir yazarın anlatamayacağı duygulu, sevinçten göz yaşartıcı tablolar oluşturacaktır. İşte bu belgesel her ele alışınızda sizlere bu duygulu anları yaşatacak, hayatınızın hiç bir döneminde bu denlisini yaşamadığınız lise yılları okul arkadaşlığı samimi havasını teneffüs ettirerek sizleri o günlere tekrar götürecektir.

Kayseri Lisesi ülkemizde 100. yılını idrak eden sayılı okullarımızdan birisidir. Yıllar ok hızıyla geçiyor. Her geçen gün eski bir Kayseri Liseli aramızdan ayrılıyor. Hakkın rahmetine kavuşuyor. Kendisi ile birlikte Kayseri Lisesi'ne ait belge, fotoğraf, hatıra vb. bilgiler de yok oluyordu. Daha fazla geç kalınmadan, hem de hiç zaman kaybetmeden **"Kayseri Lisesi 100. yıl Şeref Belgeseli"** hazırlanmalı düşüncesinden hareketle elinizde incelemekte olduğunuz 2500 küsur sayfalık üç ciltlik dev belgesel eserin basımı gerçekleştirilmiş oldu. Ancak bunun tam olduğu, noksansız olduğu iddiasında değilim. Gönül isterdi ki, Kayseri Lisesi'nde okuyanlar % 100'lere çok yakın bir katılımla bu eserde yerlerini almalıydı. Her Kayseri Liseli kendisi ile ilgili bilgileri, hazır matbu formumuza yazarak, bir vesikalık fotoğraf ile bizzat, hayatta olmayanların da yakınları bize bilgi verseydi yukarıda belirtilen oranlara çok yaklaşırdık. Üzülerek belirteyim ki, birçok mezunumuz, mensubumuz bu çeşit konulara duyarsız ve ilgisizdir.

Böyle bir eserin çıkacağını duyduğu hatta birkaç defa da form aldığı halde formu doldurup bir fotoğraf ile okula göndermek zahmetine (!) katlanmadı. Yeri boş kaldı. Bir kısmı da, duyurmak için Türkiye genelinde bütün imkânları kullanmamıza rağmen halâ duymadığından katılamadı. "**Yeri boş kaldı**."Bir kısmı ise form gönderip fotoğraf göndermediğinden, bunlara uyarı mektubu gönderilerek fotoğraf istendi, çok az da olsa bir kısmı da katılma formu fotoğraf göndermesine rağmen; dizgi, film, montaj ve matbaa işlemleri yapılırken elde olmayan nedenlerden kazaya uğramış yerleri boş kalmış olabilir. Bu kişilerin iyi niyet, insanüstü gayret ve fedakârca çalışmalarımızı dikkate alarak hoşgörülü davranacaklarına inanıyoruz. Eğer mümkün olan oranda çok sayıda katılım olsaydı tarihi Kayseri Lisesi mezunlarının bugün hangi kurumda görev yaptıklarını; kaç devlet adamı, kaç milletvekili, kaç hukukçu, kaç doktor, kaç öğretmen, kaç profesör, kaç maliyeci, kaç iktisatçı, kaç sanatçı, kaç iş adamı, kaç... yetiştirdiğini tespit edebilirdik. Maalesef birçok mezunumuzun ilgisiz duyarsız davranması, bazılarının da açık ve net bilgi vermemiş olmaları amaca tam ulaşmamızı engelledi. Birçoğu formdaki "**Liseden sona bitirdiği fakülte veya yüksekokul**"sorusuna sadece üniversite yazmakla yetinmiş, "**Bugünkü mesleği**"sorusuna emekli, serbest, öğrenci... gibi belirsiz cevaplar vermişler. Ne emeklisi-nereden emekli?

Serbest diye meslek olur mu? Öğrenci ama hangi üniversitede, hangi fakültede olduğunu yazmamış. Birçoğununönce verdiği adres, telefon değişmiş. Günün şartlarına göre makam, mevki, konum adres ve telefon değişikliklerinin yenilenmesi için "**son çağrı**"mektubu gönderdik. Çoğu yeniledi. Fakat bazıları da ilgisiz kaldı.

Hemen belirtelim ki; bu kitap ülkemizde, konusu ile ilgili **ilk ve tek**çalışma unvanı taşıyor. Birçok ajans yetkilisi bu eserin Guinnes Rekorlar Kitabı'na girebileceğini söyledi. Bu kitapta Kayseri Lisesi'nde okuyan bütün mezun ve mensuplarımız hakkında gerek Kayseri Lisesi (Kayseri İdadisi, Kayseri Sultanisi) kayıtlarında olan bilgiler, gerekse sonradan elde edilen bilgi ve belgelerle tanıtmaya çalıştık. Çalışmamız esnasında mümkün olduğu nispette beğeninizi kazanacak, hayatta daima faydalı olabilecek konulara da temas etmek istedik. Atasözleri ve vecizeler bir ulusun tarihten gelen sesidir. Kendimizi bildik bileli anamızdan - babamızdan, dedemizden-ninemizden dinlemişizdir. Tecrübe kazandığında pişirilip kotarılan ve nesilden nesile ulaşan özlü sözlerdir. Davranışlarımız, duygularımız, düşüncelerimiz kısaca toplumumuzun yapısı bu sözlerle belirlenmiştir. Boşuna söylememiştir, atalarımız onca lafı, her birinin derin hikmeti ve anlamı vardır. Atasözlerinin, vecizelerin değerini çok kere başımıza iş gelince anlar ya da hatırlarız. Oysa atasözleri ve vecizeler kulağımıza küpe olacak sözlerdir. İşte sayfa düzenlenmesi esnasında mecburen boş kalan bölümlerin bazılarını bu güzel sözlerle süsledik. Ayrıca **Türk süsleme sanatından**da nadide motif örnekleri sunmaya çalıştık. Bu çalışmalarımızla sizlere yararlı olabilmişsek mutluluk duyacağız.

Son zamanlarda tarihi kaynaklara inme, ilmi zenginliklerimize el atma, asıl kaynaklara eğilme, gerçekleri gözler önüne serme noktasında az da olsa yapılan çalışmalar bizleri sevindirmektedir. Mazisinden güç alan yeni neslin, istikbale güvenli adımlarla yürüyeceğini, ecdadına layık çalışmalarda bulunacağını ümitle söyleyebiliriz. Çalışmak bizden, muvaffakiyet Allah'tandır.

104 yıl pek fazla zaman değil gibi... Yada 104 yıl neler getirdi? Neler götürdü? Kim bilir ne dostluklar, ne vefasızlıklar gördü? Bu 104 yıl... Bazen bu 104 yıl, içe atılan ve kimsenin görmediği, bilmediği acıları tattı. Bu sürede bu zaman dilimi içinde, bu yaşlı, gururlu, onurlu bina yetiştirdiklerinin insanlık âlemine faydalı oluşlarını gördü sevinç ve mutluluk duydu. Anadolu'nun kurtuluşunda kurtuluş meşalesinin bünyesinden yakılışını ve bu konuda önemli kararların alınışı gibi daha neler gördü neler...

Uzun ve yorucu bir çalışma sonunda bu eser ortaya çıktı. Kitabın hatasız, mükemmel, dört dörtlük olduğunu iddia etmiyor takdiri siz okuyuculara bırakıyorum. Şahsıma duyulan güvene layık olmak için çalıştım. Fedakârca çalışmalarım esnasında "**Mezun olduğum Kayseri Lisesi'ne hizmet bir şereftir.**"prensibi düsturum oldu. Çoğu kimsenin imkânsız dediği şeyin başarılmasını görmek benim için zevklerin en büyüğü idi.

Elinizdeki üç ciltlik bu kitap Kayseri Lisesi'nin tarihini gün ışığına çıkaran bir değer bir hazinedir. Kayseri Lisesi'ni "dünüyle-bugünüyle" tanıtmak amacıyla hazırlandı. Tenkit ve önerilerinize her zaman açığız. Bizim yaptığımız tarihi şanla, şerefle, gururla dolu asırlık abide, asırlık çınar Kayseri Lisesi'ni gelecek nesillere, gelecek kuşaklara tanıtmak açısından bir başlangıçtır. Kayseri Lisesi'nin tarihin altın sayfalarında yerini almasını sağlamada bir adımdır. Ferdi çalışmanın güzel örneklerinden birisidir. **Her Kayserilinin okuması, kitaplığında bulundurması gereken bir Kayseri Maarif Tarihi niteliğindedir**. Yetişmekte olan nesiller, dünden ilham alıp, bugün ile köprü kurarak ahlâk, fazilet, edep ve terbiye potasında şekillendirmenin bütün yol ve yöntemlerini takip etmelidir[6].

[6] Özmerdivenli Yusuf , Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli, Cilt 3, Ankara 1997.

KAYSERİ LİSESİ'NİN 100 YILLIK HAFIZASI KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİ[7]

İstanbul tarihi Selimiye Kışlası'nda Yedek Subay olarak vatani görevimi yerine getirirken, asker olmanın verdiği avantajlarla ecdadımızın, tarihimizin sanat zenginlikleriyle dolu İstanbul ve Edirne'deki muhteşem eserlerini gezmek, incelemek fırsatını bulmuştum. Sanat'ın, siyasetin, mimari'nin doruğa çıktığı günlerden sonraki gelişimin ve değişimin, bu günkü nesle sunuluşunu görmüş, acımasız zaman selinin önünden kurtarılması için izlenen yolu incelemiştim. O güzelim eserlerin geçmişi, gelecek nesillere layığı ile anlatılmaya çalışılmıştı. Askerlik dönüşü mezunu ve mensubu olmakla gurur, onur ve şeref duyduğum Kayseri Lisesi'ne öğretmen ve idareci olarak atandığım zaman, bu muhteşem kültür hazinesinin geçmişini, ne zaman kurulduğunu, ne gibi hizmetler verdiğini, kimleri yetiştirdiğini araştırmaya başladım. Üzülerek söyleyeyim ki, kapıda asılı tabeladaki 1893 tarihi ve ufak tefek bilgiden başka derli toplu bilgi veremediler. İstanbul'daki, Edirne'deki tarihi eserlerle ilgili kitap, broşür, belge, resim vb.ni düşündükçe kendi kendime niçin Kayseri Lisesi'nin geçmişini , geleceğe taşıyan böyle kitaplar yok diye soruyor, belki ileride kendimin çıkarabileceğini düşünerek teselli buluyordum. Bugün yılların hayalini gerçekleştirmiş olmanın sevincini ve mutluluğunu yaşıyorum.

Yerli-yabancı birçoğumuzun bildiği gibi Kayseri'nin Kiçikapı semtinde tam merkezi yerde, muhteşem bir taş yapı vardır. Kayseri İdadisi, Kayseri Sultanisi gibi isimlerden sonra bugünkü haliyle burası **Kayseri Lisesi'dir**. Bu muhteşem taş yapı tarih, kültür hazinesidir. Çünkü tarih ve kültür hazineleri bir ulusun geçmişinden geleceğine yansıyan, en büyük simgesi ve sancaklarıdır.

Ancak inanıyorum ki, bu ecdat mirasının gelecek kuşaklara tam ve noksansız aktarılması, tanıtılması bizim omuzlarımızdaki vebale dayalı birer emanettir. Bu emaneti muhafaza etmek her Türk'ün asli görevidir. Ömrünün bir kısmını bu binada hizmete adamış kişilerden biriyim. Bunu yaşam tarzımın bir şansı olarak değerlendiriyorum.

Bilimin, tekniğin yol ve yöntemleriyle Türklüğümüzün varlık gururu olan bu tarih kokan, tarih hazinesine sahip çıkalım, geleceğini tesadüflere bırakmayalım. Çünkü acımasız zaman, hataları affetmiyor. Bu derece önemli bir görev mutlaka birileri tarafından, daha fazla zaman kaybedilmeden yerine getirilmeliydi. Çünkü her geçen gün Kayseri Lisesi eski mezunu ve mensupları teker teker aramızdan ayrılıyor, Hakkın rahmetine kavuşuyor. Dolayısı ile Kayseri Lisesi ile ilgili bilgi, belge, resim vb.leri yok oluyordu. Dün unutulmamalı ki yarın gerektiği gibi yaşanabilsin.

3 cilt 2500 sayfalık "Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli" Kayseri Lisesi'nin tarihini gün ışığına çıkaran bir değer, bir hazinedir. Kayseri Lisesi'ni dünüyle bugünüyle gelecek nesillere tanıtmak amacıyla hazırlanmıştır. Yetiştirdikleriyle ve varlığıyla gurur duyduğumuz; tarihi şanla, şerefle, onurla dolu asırlık abide, asırlık çınar Kayseri Lisesi'ni gelecek nesillere tanıtmak, gelecek kuşaklara ışık olabilmek gayesiyle hazırlandı.

Geçmişine saygı duymayanın, gelecekten ümidi olmaz. Geçmişini bilmeyen, geleceğini tanzim edemez. Tarihin en büyük medeniyetlerinin inşa edildiği bu topraklarda hükümranlık kuran milletlere baktığımızda, bunların insan kaynağı olarak da oldukça zengin bir alt yapıya sahip olduklarını görürüz.

Hangi sahada olursa olsun, hangi istidadı ile öne çıkarsa çıksın, gerçekten bu topraklar, hem içinde yaşadığı döneme, hem de kendinden sonraki çağlara meşale olup aydınlatan nice büyük insanlar yetiştirmiştir. Birçok özellikleriyle birlikte bu millet, topraklarından yetişen büyük insanlarıyla da büyük olmayı hak etmiş bir millettir.

[7] Özmerdivenl Yusuf i, Dergi Anadolu, Sayı: 58, Şubat 2022.

Ne yazık ki toplumun fenerleri, kilometre taşları olan bu büyük insanların çok azı hafızamızda yer edinmesine karşılık, birçoğu vefasızlığımızın kadrine uğrayarak zamanın acımasız çarkları arasında yok olup gitmiştir.

Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli Kitabı'nda yapmaya çalıştığımız şey de, bir şekilde tarihin karanlıklarında, Kayseri Lisesi Arşivi'nin tozlu raflarında kaybolmaya yüz tutan bu toprakların çocuklarını, tarihin o tozlu sayfaları arasından gün yüzüne çıkarmaya çalışmaktan ibarettir.

"Unutulmasınlar, tanınsınlar ve genç kuşaklara birer özgü ve intibah tablosu olsunlar" dileğiyle, uzun yıllar kütüphanelerdeki tarihsel ve biyografik eserler, kütük defterleri, diploma defterleri, sicil defterleri vb. belgeler, fotoğraflar üzerinde incelemeler, araştırmalar yaparak, tamamen unutulmuş ve unutulmak üzere, kim bilir belki zamanın veya daha sonraki dönemlerin birer kıymeti, birer lokomotifi olmuş ve olacak Kayseri Lisesi'nde okuyan, öğretmenlik yapan veya diğer hizmetlerde bulunan mensuplarımızı gelecek nesillere karınca kararınca tanıtmak istedik.

Bir okul yaşlandıkça, mazisi uzadıkça gelişir ve içtimai hayattaki tesiri ve rolü de o nispette artar. Bir okulun memleket kültürü alanındaki rolünü ve bu rolün randıman derecesini o yuvadan yetişmiş kimselerin yurda ve millete yaptıkları hizmetleriyle ölçebiliriz. Çok mütevazı asil ve vakur duran, dört duvarı içinde memleketimize asırlarca kaç kuşak münevver yetiştirmiş olduğu, bu yetişenler arasında cumhurbaşkanlığına, başbakanlığa, bakan ve milletvekilliğine, belediye başkanlığına, çeşitli askeri yüksek kademelere, çeşitli daire müdürlüğüne, doktorluğa, avukatlığa, hakim ve savcılığa, eczacılığa, mühendisliğe, mimarlığa, profesör ve öğretim üyeliğine, öğretmenliğe; ünlü iş adamlığı vb. kademelere yükselmiş olanlar; sanatçı, şair, alim, edip, hattat, musikişinas ve diğer çeşitli mesleklerdeki kişilere, bürokratlara bakarak da anlamak mümkündür.

Kayseri İdadisi'nin, Kayseri Sultanisi'nin, şimdiki haliyle Kayseri Lisesi'nin hizmetleri saymakla bitmez. Milli Mücadele döneminde, öğrencilerinden bazıları vatan müdafaası için Kuvay-ı Milliyeci olmuş, Fransızların Güney Bölgesi'ni işgali üzerine okulunu yarım bırakıp askere gitmiş, gösterdiği başarı üzerine subaylığa kadar yükselmiş olanlar var.

1916-1917 sınıf geçme defterinin son sınıflar bölümüne öğrenciler Çanakkale Savaşı'na gittiğinden "Sınıf teşkil edilemedi." yazılmıştır. Yurdun her köşesinden yaşlısı, genci, kadını erkeği vatan müdafaasına koşarken, okul öğrencileri de boş durmuyordu. Galatasaray Lisesi, İstanbul Lisesi, Sivas Lisesi gibi okullar yanında Kayseri Lisesi de üzerine düşen görevi yapmıştır.

1920-1921 öğretim yılı mezuniyet defterine "Son sınıf talebeleri Sakarya Savaşı için cepheye gidip, hepsi cephede şehit olduğundan bu öğretim yılında okul mezun verememiştir." ibaresinin yazılmasına vesile olarak Türk tarihinin altın sayfaları içinde şerefle yerini alan Kayseri Lisesi başka mücadelelerde de ülkenin ve milletin kalkınmasında nesiller boyu yetiştirdiği insanlarla da ülkemizin gelişmesine katkıda bulunmuştur.

Hülasa Kayseri Lisesi'nin her mezunu bir meşale olmuş, binlerce meşale tutuşturmuş, vatan sathını aydınlatmıştır.

1980 yılında, mezunu olduğum Kayseri Lisesi'ne fizik öğretmeni ve müdür yardımcısı olarak atanıp, yıllarca görev yapma şerefine nail oldum. Bir tesadüf eseri olarak bodrumdakâğıt fabrikasına gönderilmek üzere atılmış, ayrıca kalorifer yakmak için kullanılan birçok kitap, defter, karton vb.ne rastladım. Kitapların, defterlerin çoğu eski yazıyla (Osmanlıca) yazılmış eserlerdi. (Eski yazıya hor bakıldığı için hurdalık deposuna atılmışlardı.) Bunları günlerce, haftalarca inceledim. Ayrıca kalorifercimiz, "*Yusuf Hocam siz meraklısınız kaloriferi tutuşturmak için kâğıt arıyordum, şunları buldum. İşinize yarar mı?"* diye getirdi. Bunların içinde terfi (sınıf geçme) defterleri, idadi-sultani kütük defterleri, eski yazıyla tutulmuş öğretmen sicil defterleri (Faruk Nafiz Çamlıbel'in resminin de bulunduğu) vb.vardı. Bir hazine bulma mutluluğunu yaşadım. Odamda muhafaza altına aldım. Rutubetten

lime lime olmuş sayfaları, gece yarılarına kadar çalışarak onardım. Daha sonra ciltlettim. Okulun kasa dolabına koydum. Zira gayemiz geçmişi olduğu gibi gelecek nesillere yaşatmaktı. İşte 100 yıl sonra **Kayseri Lisesi tarihini aydınlatmak, bunlar vb. kaynakların sayesinde oldu. Aksi takdirde Kayseri Lisesi tarihinden, geçmişinden söz etmek mümkün olmaz; olsa bile birkaç satırdan öteye gidemezdi**.

Hemen belirteyim ki bu kitap ülkemizde konusu ile ilgili "**ilk ve tek çalışma ürünü''** unvanını taşıyor. Bu kitapta Kayseri Lisesi'nin idadi, sultani ve lise dönemindeki kayıtlarında olan bilgiler, belgelerle tarihçesi; Anadolu'nun kurtuluşunda, Kurtuluş Savaşı meşalesinin bünyesinde yakılışındaki hizmeti anlatılmıştır. Bir asır boyunca Kayseri Lisesi'nde okuyan bütün mezun ve mensuplarımız, okul kayıtlarında olan bilgiler, gerekse sonradan elde edilen -elde edilebildiği kadar güncel- bilgi, belgelerle ve fotoğraflarla tanıtılmaya çalışılmıştır.

Kayseri Lisesi ile ilgili eser hazırlayacak, kitap yazacak olanlar için bir kaynak eser olacağını ümit ediyorum. Son yıllarda Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi tarafından hazırlanan kısa metrajlı " Kayseri Lisesi Belgeseli'' filmi (Türkiye 2. si oldu) ve Taş Mektep isimli ulusal film hazırlanırken; **Kayseri Lisesi Milli Mücadele Müzesi**kurulurken, bu kitabımızdan baş kaynak eser olarak faydalanılmıştır. Ayrıca Yusuf Özmerdivenli 'den saatlerce, günlerce brifing alınmıştır.

Bu derece önemli esere, neşredildiği yıllarda veya sonraki yıllarda sahip olup; kitaplığının başköşesine yerleştirenler, kendilerini adeta şanslı saydılar. O zamanlarda alamayanların, sonra da bulamayanların, üzüntü yaşadıklarını, aldığım bilgi ve duyumlardan öğrendim. Hatta ben emekli olduktan sonraki yıllarda, okul müdürüne bu eserin yeni baskısı ve devamı ciltlerin, çıkarılıp çıkarılmayacağı sorulduğunda; " Kayseri Lisesi'ne ikinci bir Yusuf Özmerdivenli gelirse o zaman yeni baskısı yapılır." cevabını alırlar.

Dünyada milyarlarca insan yaşıyor. Artık dünya eskisi gibi değil. Teknoloji ve onun sonuçlarından biri olan iletişimin baş döndürücü bir hızla gelişmesi, dünyayı bir köy haline getirdi. Dünyanın dört bir köşesindeki insanlar birbirleriyle çok rahat iletişim kurabiliyorlar. Biz teknolojinin bu nimetlerinden niçin istifade etmeyelim?

Hayırla anılacağın, hayırla ödüllendirileceğin hiçbir ilmi, hiçbir bilgiyi gizleme. Bilginizi paylaşırsanız mutlusunuz. Dostlarıyla paylaşımcı olarak yaşıyorsa, o insan mutludur. Prensipleri gereğince ben de siz Kayseri Lisesi'nin sevgili mezunları, mensupları değerli okuyucularımla eserlerimi ve hizmetlerimi paylaşmak için:Kayseri Lisesi ile ilgili www.yusufozmerdivenli.com.tr isimli siteyi kurdum. Google arama motoruna bunu yazdığınızda artık Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli, Kayseri Lisesi yıllıkları, Kayseri Lisesi dergileri, benim çeşitli dergi, gazete vb.de yayınlanan yazılarım; sizler için seçtiğim çeşitli bilgi, belge, fotoğraf, video vb.leri size bir tuş kadar yakındır. PDF olarak indirip, okuyup izleyebilecek, yararlanabileceksiniz. Bu kitabı ve diğer eserlerimi okuyanlara, eğitimlerinde ve girişimlerinde bir esin kaynağı olabilirsem, en büyük mutluluğu duyacağım. Bu eserimiz tüm Kayseri Lisesi mezunlarına, mensuplarına, Kayserililere ve tüm insanlığa hayırlı, uğurlu olsun.

Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli yayınlandığı günden beri büyük ilgi gördü, yankılar uyandırdı. Yerel ve ulusal televizyonların yanında; yerel ve ulusal gazete ve dergilerde de övgüyle, sitayişle söz edildi. Ayrıca kişisel sözlü, telefon, telgraf ve mektuplarla teşekkürler, tebrikler aldık. Bunlardan birkaçını sizlerle paylaşacağım:

KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİ HAKKINDA NELER DEDİLER?

Değerli kardeşim Yusuf Bey,

Zatıâlinizin Kayseri Lisesi 100.Yıl Şeref Belgeseli'ni hazırlamakta ne denli büyük gayret sarf ettiğinizi biliyorum. Kayserili ve Kayseri Liseli olarak müteşekkiriz. Sizinle iftihar ediyoruz. Size yardımcı olamadığımızdan mahcubiyet duyuyorum. Bunca büyük, takdire değer çalışmanızı aksatmayınız…

Teşekkür ve başarı dileklerimle gözlerinizden öperim.

Hayrettin NAKİPOĞLU

Sayın ÖZMERDİVENLİ

Yıllarca emek vererek hazırladığınız Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'ni aldım. İlginiz ve çalışmalarınız için çok teşekkür ederim. Bizim kuşak mezun olurken – sanıyorum ilk kez- 1937/1938 öğretim yılında küçük çaplı bir yıllık çıkmış, hepimiz için övünç kaynağı olmuştu. Kütüphanemde özenle sakladığım o mütevazı yıllığın yanında böyle devasa bir belgesele sahip olduğum için büyük mutluluk duyuyorum. Büyük bir emek ürünü olduğu ilk bakışta dikkati çeken bu eser, inancım odur ki zengin içeriği ve anlamlı düzeni ile kendi alanında başarılı bir örnek olarak her zaman övgü ile anılacaktır. Geçmişte yalnız Kayseri'nin değil, tüm Orta Anadolu'nun ilim ve irfan yuvası olan lisemizin böyle bir belgesel ile tarihe mâl edilmiş olması dolayısı ile sizi yürekten kutluyor, en iyi dileklerimi sunuyorum.

Ziya MÜEZZİNOĞLU

KAYSERİMİZ DEĞERLİ BİR ESERE DAHA KAVUŞTU

Bazıları eser yazar satıp para kazanmak için eser verir, bazıları akademik kariyer kazanmak için. Bazıları da çırpınır, koşar, gece gündüz çalışır; sırf Allah rızasını kazanmak, memlekete, millete hizmet etmek için. İşte **" Kayseri Lisesi 100. yıl Şeref Belgeseli"** bu çeşit bir eserdir. Okudum ve çok duygulandım. Bu yüz küsür yıllık irfan yuvamızda kimler gelip öğretmenlik yapmışlar? Şam, Kahire, Trablusgarp, Bağdat, Tebriz, Grid, Malta, Piriştine, Dobruca, Selanik doğumlular. İstanbul, Paris, Londra Kahire Üniversitesi diplomalılar, muallimler, muallimeler, mürebbiyeler, eğitimciler.

Tarih kokan, tarihimizin şanlı geçmişini temsil eden Kayseri Lisesi'nin yetiştirdikleri de tanıtılıyor. Kimler yok ki rahmetli 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal, kardeşi Korkut Özal, 11. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül; Osman Kavuncu, Mehmet Çalık, Niyazi Bahçecioğlu… vb. leri 17x27 ebadında 2544 +XIII sayfalık eserin mündericatını bir makaleye sığdırmak mümkün değildir…

Prof. Dr. Ahmet UĞUR
Erciyes Ünv. İlahiyat Fakültesi
KAYSERİ AKIN GÜNLÜK GAZETESİ
2 Temmuz 1997

Sayın Yusuf Özmerdivenli -Kayseri Lisesi Müdür Yardımcısı

Mezunu olmakla onur, gurur ve şeref duyduğum; Kayseri Lisesi ile ilgili "Kayseri Lisesi 100.Yıl Şeref Belgeseli" isimli eserinizi akrabalarım Amerika'ya gönderdiler. Günlerce elimizden düşmedi, inceledik. Adeta zaman filmi geri sarıldı. Arkadaşlarımız, hocalarımız gözlerimizin önünde canlandı. Acı tatlı günleriyle bir okulun çatısı altında yaşanmış yılları, değerli hocaları, kurulan dostluk ve arkadaşlıkları hatırlatmış olduk.

Bu eseri hazırlamak için adeta bir ömür tüketmişsiniz. Emeğinizin karşılığı hiç bir şeyle ödenemez. **Kabul ederseniz, uçak biletinizi gönderip sizi Amerika da ağırlamak istiyoruz.** Çalışmalarınızı takdirle karşılıyorum. Canı gönülden tebrik eder, saygılar sunarım.

Dr.Ömer TURNACIOĞLU

NOT: Teklifi kabul ettim. Rahmetli Av. Nevzat Türkten Ağabeyi de o zaman 25. yılını doldurmuş olan ERCİYES DERGİSİ ile Kayseri kültürüne hizmetinden dolayı davet etmişti. Beraber gittik. Allah razı olsun, üç hafta bir devlet memurunun rüyasında göremeyeceği şekilde ağırlayıp Amerika'yı gezdirdiler. Bu gezi ile ilgili intibalarımı, Kayseri Lisesi Dergisi'nin Ekim-Kasım 1999 tarihli 23. sayısında yazmıştım. Oradan okunabilir.

KAYSERİ LİSESİ 100 YIL ŞEREF BELGESELİ VE YUSUF ÖZMERDİVENLİ

Psikolojide "Çağrışım" diye isimlendirilen bir hadise var. İşte o çağrışım hadisesi sayesindedir ki insan olur olmaz zamanda yaşanmış günlerinin hayaline döner. Döner de içi bir yaman sızlar. Yaşanmış günlerin, tatlısı kadar acısı da tatlıdır. İnsan ruhuna bir tatlı sızı getirmez mi?

Geçen hafta boyunca ben bu zevki tattım. "Hay Allah senden razı olsun, Yusuf Özmerdivenli kardaşım.''diyerekten tabi. Bilir misiniz Yusuf Özmerdivenli'yi? Has Kayserimin has evlatlarından biridir. Yüzü gibi gönlü güzel adam. Tarihi Kayseri Lisesi'nin fizik hocasıdır, müdür muavinidir kendileri. Aynı zamanda ebedi bir edebiyatçıdır.

Bizler 1940'ların 50'lerin lise mezunları "Kayseri Üniversitesi mezunuyuz.'' diye Kayseri tabiriyle "kertiliriz". Yani öğünürüz. Her iyi günler gibi mazide kalmış o güzel günleri ararsak gidip lisede ararız hala. Kayseri Lisesi'nin ne zaman önünden geçsem yüreğim harman olur. Herhangi bir sebeple içine girsem; tüm hocalarımın hayalleri, tüm arkadaşlarımın hayalleri etrafımı sarar. O tebeşir kokuları, o sıra kokuları beni mest edip bırakır. "Hey gidi günler hey''… makamından kırık besteler dudaklarımda notalaşır.

Diyeceğim şu ki; Yusuf Özmerdivenli kardeşimiz, Kayseri Lisesi'nde okutanları, okuyanları ebedileştirmenin hünerini ortaya koyuvermiş. Koca koca üç ciltte toplamış bilgileri, belgeleri. Ciltlerin üstüne "Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'' diye isim yazdırmış. Ayrıca il dışına, yurt dışına posta ile gönderilirse yıpranmasın diye de özel karton kutu yaptırmış. Yıllara sığan bir çalışma, bir emek, bir göz nuru, akıl karı. Hay eline sağlık, hay başına sağlık ÖZMERDİVENLİ.Sen Özmerdivenli değil, "Öz Kayserilisin." Sende o hassas ruh, o güzel maziperestlik olmasa idi bu güzel ve büyük eser meydana gelir miydi?

Her sahifesinde Lise'ye hocalık yapanların, onların rahleyi tedrisinden geçenlerin resimleri, kimlikleri ile maziden yüzüme bakıyorlar. Kimi mahzun, kimi şen, bir alemmiş ki o alemi günşen…Ah o muhterem hocalarımdan hayatta olan olsa da varıp ellerini, ayaklarını öpüversem. Öbür âleme intikal edenlerin hepsinin ruhuna El Fatiha…

Aydemir DOĞAN
Emekli Beden Terbiyesi Bölge Müdürü
KAYSERİ STAR HABER GAZETESİ
-23 Ekim 1997

Mustafa Dülgeroğlu

Halen İstanbul'da ikamet etmekte olan Sayın Mustafa Dülgeroğlu (Emekli Okul Müdürü) Kayseri'ye geldiklerinde bizzat Kayseri Lisesi'ne uğrayarak Yusuf Özmerdivenli' yi tebrik etmiş "Eserinizi İstanbul'da aldım. Bütün dostlarla inceledik, inceliyoruz. Çok güzel olmuş, ellerinize sağlık. Allah razı olsun. Çocuklarınız ve ailenizle sağlık, mutluluk dolu günler içinde yaşayınız. **Bugüne kadar hiçbir şey yapmamış olsanız bile, bu eseri hazırlamış olmak bile, bir insan ömrü için en büyük ve yeterli bir hizmettir…**''dedi.

KAYSERİ LİSESİ DERGİSİ Kasım-Aralık 1997 sayı 14

Belgeselde Yusuf Özmerdivenli'nin imzası var.

"Sayın Hocam, bu eser Kayseri Lisesi 100.Yıl Şeref Belgeseli olma yanında Kayseri Ansiklopedisi olmuş. Bunu tanıtarak biz de bu hizmete katkıda bulunalım. Yusuf Özmerdivenli zaman kaybetmenin bu belgesel için dezavantaj olacağını düşünmüş ve kolları sıvamış. On beş yıla yakın birikimini aktarmış, birçok bilgi ve belgeye ulaşmış. Kendisini tebrik ediyorum. Yusuf Özmerdivenli adını ölümsüzleştirdi.

KAYSERİ LİSESİ DERGİSİ
Kasım-Aralık 1997 sayı 14
S. Burhanettin AKBAŞ
(Erciyes TV Bindallı Proğramı Yapımcısı)

Tır dolusu kitap:**Kayseri Lisesi 100.Yıl Şeref Belgeseli** on beş yıllık bir çalışmanın ürünü olarak Ankara'dan Kayseri'ye geldi.

HÜRRİYET GAZETESİ 20 Mayıs 1997

Kayseri Lisesi'nden Şeref Belgeseli. Türkiye'nin köklü eğitim yuvası Kayseri Lisesi'nin 1993'te kutlanan 100. yılı anısına hazırlanan ve 12 yılı aşkın süredir çalışmaları devam eden Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli baskı işleri son buldu…1893 yılından 1997'ye kadar Kayseri Lisesi'nden mezun olmuş, Kayseri Lisesi'nde ve orta kısmında okumuş (Akşam Lisesi'nden ve dışarıdan bitirenler, tasdikname ile ayrılanlar dahil) tüm Kayseri Lisesi mezunlarını, okuyanları ve öğretmenlerini içine almıştır.

TÜRKİYE GAZETESİ 21 Mayıs 1997

Kayseri Lisesi'nin kuruluşunun 100. yılı nedeniyle hazırlanan **"Kayseri Lisesi 100. yıl Şeref Belgeseli"** büyük yankı uyandırdı. Eserle ilgili mektuplar, tebrik telefonları, telgrafları şahsi ziyaretler halen devam etmektedir. Büyük takdir toplayan eserden haberi olmadığı için katılamayanlar üzüntülerini bildirirken belgeseli inceleyen herkes, sahasında büyük bir boşluğu doldurduğunu, kaybolacak yüzlerce, binlerce bilgiyi, belgeyi insanlık âlemine kazandırdığı görüşünde birleşmektedir.

Zeki Yeltekin (Avukat, Kayseri Büyükşehir Belediye Başkan Vekili): Çok güzel bir eser hazırlamışsınız. Bize geçmiş günleri yaşatması okulumuz hakkında birçok bilgiyi belgeyi kitaplığımıza taşıyor, ilgilileri tebrik ederim.

Ömer Altunay (Sümer Holding Bölge Müdürü): Yusuf Bey, böyle bir eser hazırladığınız için sizi tebrik ederim. Kayseri Lisesi için böyle bir belgeseli hazırlayıp hayata geçirmek takdire şayan bir hizmettir. Kayseri Lisesi neler yetiştirmiş, ne gibi görevler yerine getirmiş, bu günkü nesil bu belgesel sayesinde öğrenmiş olacak...

KAYSERİ LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜNE
KAYSERİ

Türkiye'nin ve Kayseri'mizin köklü eğitim kurumlarından; **"Kayseri Lisesi'nin 100. yıl Şeref Belgeseli"** için tebriklerimizi sunarız.

Her zaman zor ve güzel olan şeylere talip olan değerli arkadaşımız Yusuf Özmerdlvenli'yi bu çalışmalarında yalnız bırakmayarak**, Dünya da bir benzeri olmayan ciddi, eksiksiz, muhtevalı belgeselin hazırlanmasında emeği geçenlere,** Kayseri Lisemizin idareci, öğretmen, öğrencilerine ve Kayseri'nin eli açık kültür adamlarına, işadamlarına, kurum, kuruluşların yöneticilerine; bir Kayserili ve Kayseri Lisesi mezunu olarak teşekkür ediyorum. Bu değerli hizmetlerden ve eserden dolayı tebrik ediyorum.

Böyle bir eserde yer almaktan şeref duyuyorum. Bu eserin hazırlanmasında üzerimize düşeni tam manasıyla yerine getirememektende üzüntümü bildiriyorum.

Başarılı, yeni çalışmalarınızın devamını bekliyorum.

Selam, sevgi ve saygılarımla...

İnş. Müh. Alim GERÇEL
ERCİYES DERGİSİ
Genel Yayın Müdürü

Sayın ÖZMERDİVENLİ;

Benim yazılı siparişim üzerine göndermiş olduğunuz 3 ciltlik "Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeselini" aldım. Teşekkür ederim. Büyük bir emek, özveri ve titizlikle hazırlanmış, geleceğe ışık tutan bir eser oluşmuş. Aldığım andan beri okul günlerimi yeniden yaşadım, anılarım, hocalarım birer birer canlandılar. Yeniden o günlere döndüm, o günleri yaşadım. Giden senelere bakıp üzüldüm; geçmişe ait bir belgesele sahip olduğum için sevindim; başarılı arkadaşlarımı gördükçe okulumuzla onurlandım, gurur duydum.

Bu belgesel okulumuzun başarısının bir kanıtıdır. Kayseri Liseli olana da böylesi güzellikler yakışır. Evimin ve gönlümün en güzel yerinde geçmişiyle, bugünüyle, yarınıyla 25.000 konuğu ağırlamanın hazzı bir başka oluyor.

Bir hususa takıldım, bir eksiklik veya unutkanlık mı bilemiyorum. Bizim okuduğumuz yıllarda; bayrak töreni sırasında İstiklal Marşımızdan sonra söylediğimiz, söylerken yüreğimizin titrediği "Kayseri Lisesi Marşı'mız vardı. Dizeleri tam olarak anımsayamıyorum.

"Kayseri Lisesinin nura koşan gençleri,
Bu mefkûre oldukça azmimizin rehberi cehalet boğulacak, ilmi fen yaşayacak."

Marşımızın zamanın acımasızlığına uğramış olmasından korkuyorum.

Ayrıca 1970 yılında; okulumuzun katılıp da büyük bir başarı elde etmiş olduğu "Liseler Arası Bilgi Yarışması"na hiç değinilmemiş. Kazanmış olduğumuz kupanın şu anda okulumuzda olması gerekir sanırım.

Öğretmenimiz Remzi Bey başkanlığında Paşa Göktaş, Metin Yalçın, Nazife (Demirhan) Sinop, Serpil Toklu ve Arif Tuluk'tan oluşan bir bilgi yarışması ekibimiz vardı. Yarışmalara okulumuzdan öğretmenlerimiz ve arkadaşlarımız otobüslerle destek vermek için katılmışlardır.

Mersin bölgesinde yapılan ilk elemelerde ekibimiz o güne kadar alınan en yüksek puanı alarak rekor kırmış ve İç Anadolu bölgesi birincisi olmuştur, İç Anadolu bölgesi birincisi olarak katıldığımız Adana finallerinde, tüm liseleri eleyerek İskenderun Lisesi'yle şampiyonluk yarışması yapılmıştır. Şampiyonluğu belirleyecek son sorularda; TRT'yi temsil

eden jüri üyesinin (İskenderun Lisesi mezunuydu) etkisi ile doğru yanıtımız eksik verildi gerekçesiyle geçersiz sayılarak İskenderun Lisesi birinci yapılmıştır. Yinede yarışmanın doğal birincisinin Kayseri Lisesi olması orada da bulunan Kayserililer arasında ve Kayseri'de büyük sevinç yaratmıştır. Adana'da bulunan Kayserili hemşerilerimiz her türlü konuda bize büyük destek olmuşlardır. Kayseri'ye dönüşümüzde ödül törenleri düzenlenmiş, kazancımız bir bayram sevinci ile kutlanmıştır. Böylesi bir başarıyı belgeselde görememek yarışma ekibinin bir üyesi olarak beni üzdü ve şaşırttı.

Yarışma ekibimize ait ve yarışma sonunda düzenlenen ödül töreniyle ilgili resimlerimizi iade edilmek üzere gönderiyorum. Yine o dönemlerde 6 Fen-E olarak (çok çalışkan ve yaramaz bir sınıfımız vardı) düzenlemiş olduğumuz 1 Mayıs gezisine ait ve dönem sonunda düzenlemiş olduğumuz resim sergisi ve veda çayına ait bazı resimlerimiz ek belgeselde değerlendirmek üzere gönderiyorum. Resimlerimizin iadesi konusunda da gerekli özeni göstereceğinize inanıyorum.

Yaşantınızda ve çalışmalarınızda başarılar dileğiyle...

Nazife SİNOP Tarsus Hastanesi Müdürü

Yusuf Özmerdivenli'nin notu :

NOT 1: Nazife Hanım'ın sanırım gözünden kaçmış, 2. ciltte Faruk Nafiz ÇAMLIBEL ile ilgili bölümde 1054. sayfada Kayseri Lisesi Marşı görülecektir. Ayrıca 3. ciltte notaları da Faruk Nafiz'in değişik resmi ile mevcuttur.

NOT 2: Nazife Sinop (Demirhan) Hanımefendi'nin hassasiyetine ve gönderdiği fotoğraflara teşekkür ederiz. Belgesele yetişmediği için dergimizde yayınladık. Ayrıca arşiv kültürü olup da sosyal etkinliklerin belge ve fotoğrafları saklanmadığı gibi dergi vb. yayın olup da basın camiasına kazandırılmamış.Elde edebildiklerimi örnekleme metoduyla yayınladım.Sizin gibi belge ve bilgi gönderen yok denecek kadar az.

İlhan İşman

Saygıdeğer Hocam, web sayfanızı, Kayseri Lisesi 100.Yıl Şeref Belgeseli'ni gururla, onurla inceledim... Gözyaşlarımahâkim olamadım... Yürekten en samimi duygularla sizi tebrik ediyorum... Emeklerinize sağlık, yüreğinize sağlık... Ellerinizden öpüyor, önünüzde saygı ile eğiliyorum...

Bir başka yazımızda ise şöyle demiştik:

Kayseri Lisesi Emekli Müdür Yardımcılarından Sayın Yusuf Özmerdivenli'nin, on beş yıla yakın bir çalışma ürünü olarak hazırladığı, "Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli" :

Üç ciltlik koca bir şaheser!..

Kayseri Lisesi'nin şanına yakışır nitelik ve nicelikte;

Dünün canlı bir şahidi, bugünün eşsiz bir kaynakçası, yarının eşsiz bir hazinesidir...

Semra Meral
Kayseri Lisesi Türk Dili Edebiyatı Öğretmeni

Kayseri Lisesi Aşığı

Yusuf Hocam tek kelime ile Kayseri Lisesi aşığı. Lise tarihinde hiç kimsenin bırakamayacağı kadar büyük bir eseri bırakmak için adeta bir ömür harcamış. **Kayseri Lisesi'nden mezun olanların evlatlarına en büyük miras olarak bırakacakları Kayseri Lisesi tarihini kitaplaştırmış.** Ömrünü eğitimciliğe adayan Yusuf Hocam ilerlemiş yaşına rağmen eğitimciliğin içinden bir türlü kopmamış. Halen özel bir lisede müdürlük yapıyor. Birikimlerini, tecrübelerini gençlerle paylaşıyor. Öğretmenliğe başladığı ilk günün heyecanıylayoluna devam ediyor. Yusuf Hocam'a Türk eğitimine ve Kayseri Lisesi tarihine

verdiği hizmetleri için ne kadar teşekkür etsek azdır. Hocam'a yaşadığı süre içinde sağlık ve mutluluklar dilerim.

T.C. Oğuz Gümüşkaynak'ın İnternet Sitesi'nden alınmıştır.

GÖRKEMLİ TANITIM

Eserin basımını gerçekleştiren Medya Merkez Ajans görkemli bir tanıtım program ile belgeseli Kayserili ve Kayseri Liselilere tanıttı. Üzerinde "Bu araç Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'ni taşımaktadır.'' tabelası asılı tır saat 11.00 civarında Kayseri Lisesi'nin önünden hareket ederek, şehirde iki saat süre ile tur attıktan sonra şehrimiz Cumhuriyet Meydanı'na park etti. Saat 13.30'da Büyükşehir Belediyesi Mehter Takımı burada bir konser verdi. Bütün yerel, ulusal basın ve TV mensupları orada idi. Gösterinin ardından Okul Müdürü Gençosman Mart ile Müdür Yardımcısı ve belgeselin hazırlayıcısı Yusuf Özmerdivenli Kayseri Lisesi ve 100. Yıl Şeref Belgeseli'nin Türk milli eğitimine katkılarını anlattılar. Belgesel hakkında bilgiler verdiler. Daha sonra tır okula getirilerek belgeselin dağıtımına başlandı.

Aynı gün saat 18.00 civarında Samsun'dan gelen *sevgi bayrağını* karşılamak üzere İlimiz Valisi Mevlüt Çetinkaya, Büyükşehir Belediye Başkanı Şükrü Karatepe, İl Milli Eğitim Müdürü İsmail Bozkurt, Garnizon Komutanı, Melikgazi Kaymakamı Mehmet Güler, Melikgazi İlçe Milli Eğitim Müdürü Mustafa Dikmen ve protokolden çeşitli daire müdürleri Kayseri Lisesi'ne gelmişlerdi. Kayseri Lisesi 100.Yıl Şeref Belgeseli'ni incelediler, beğendiler, takdirlerini belirttiler.

KAYSERİ LİSESİ DERGİSİ Mayıs 1997 Say 12

KAYSERİ LİSESİ, Kayseri Kültürünün TEMEL TAŞI

Eğer ki şehit kanlarıyla sulanmış vatan toprakları üzerinde yaşayan topluma karınca-kararınca faydalı olabildikse, bütünüyle K**ayseri Lisesi**'nde aldığımız eğitim-öğretim ve kültür sayesinde olmuştur. Zira **Kayseri Lisesi**, Kayseri kültürünün temel taşıdır!

Bizler bu sağlam temel taşın üzerine ancak birkaç tuğla koyabildikse ne mutlu bize… **"Kayseri Lisesi"** Türk Milli Eğitimi'nde **"Asırlık Çınar"**demiştik; Bu asırlık çınarın kültür birikimini, gelişim evrelerini, içinde yetişmiş veya yetişmemiş çoğu Kayserili bilmezken dönem arkadaşımız ve aynı Lise'de uzun yıllar öğretmenlik ve müdür yardımcılığı yapmış olan saygıdeğer insan ***Yusuf Özmerdivenli*** hocamız branşı fizik olmasına rağmen, Kayseri Lisesi'nin 100 yıllık geçmişini, **"Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli"**adını verdiği **temel eseri** vücuda getirme başarısını göstermiştir.

Tam 2518 sayfa 3 Ciltlik "Kayseri Lisesi 100.yıl Şeref Belgeseli" Kayseri Lisesi'nin değerli bir öğretmeni olan **Yusuf Özmerdivenli**Hocamızın azim, sabır, gayret ve fedakarlığı sayesinde meydana getirilmiştir. **"*Lisemin Şehitleri****Kitabını* hazırlarken **"Kayseri Lisesi 100.Yıl Şeref Belgeseli"** eserinden bir hayli yararlandım. **Lise eğitimimiz yıllarında dahi bilmediğimiz bir çok bilgiyi ve belgeyi bu temel eserde buldum. Bence muhteşem bir belgesel…** Başta Sayın**Yusuf Özmerdivenli** olmak üzere tüm emeği geçenlere gelmiş-geçmiş **Kayseri Liselileradına** şükranlarımı sunarım.

Hüdaverdi ÖÇYALÇIN
Şair, Yazar, Gazeteci.

Fotoğraf 3: 16.05.1997'de Cumhuriyet Meydanı'nda Kayseri Lisesi 100 Yıl Şeref Belgeseli'ni tanıtım programından bir kare.Okul müdürü Gençosman Mart ve eseri hazırlayan Müdür Yardımcısı Yusuf Özmerdivenli görülüyor.

Cumhuriyet Meydanı'nda ve Kayseri Lisesi'nde Kayseri Büyükşehir Belediye'sinin mehter takımı konseri eşliğinde tanıtım programı yapıldı.

Fotoğraf 4: Kayseri Lisesi 100.Yıl Şeref Belgeseli'nin basım ihalesini alan Medya Merkez Ajans, kitabı Ankara'dan tırla getirdiğinde düzenlediği tanıtım programından bir kare

Fotoğraf 5: Cumhuriyet Meydanında Kayseri Büyükşehir Belediye'sinin mehter takımı konseri eşliğindeki tanıtım programına katılan halk ve öğrenciler görülüyor.

ÖZEL HABER

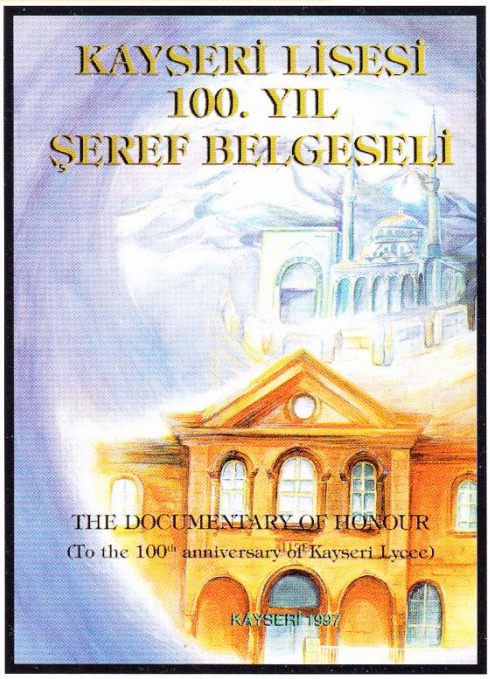

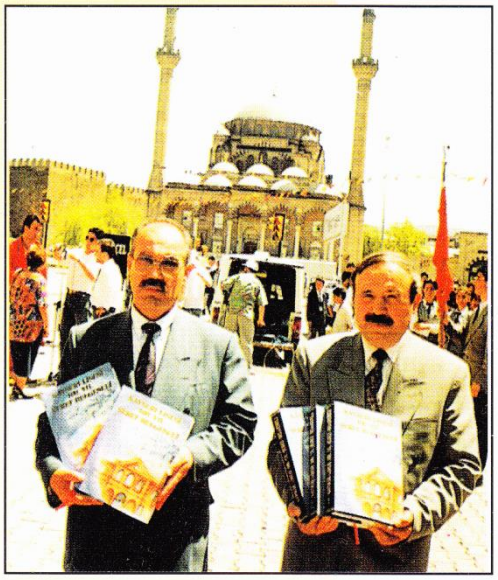

ŞEREF BELGESELİ'nin hazırlanışında insanüstü bir çaba sergileyen Md. Yardımcısı Yusuf Özmerdivenli düzenlenen törende kitapların tanıtımını yaparken.

Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli 3 Ciltlik Dev bir kitap

Bu Eser Ayakta Alkışlanır

Kayseri Lisesi 100. yılı kutlamaları çerçevesinde hazırlığı yıllardır sürdürülen 3 ciltlik muhteşem ŞEREF BELGESELİ geçtiğimiz günlerde tamamlanarak görücüye çıktı. İnanılmaz emek ve çalışmaların sonunda tamamlanan eser üç ciltten oluşuyor. Kayseri lisesinin mevcut tüm mezunlarının yeraldığı "Şeref belgeseli" Kayseri ve Kayseri lisesi ile ilgili oldukça detaylı bilgi ve belgeleri de ihtiva ediyor.

Neredeyse Bir KAYSERİ ANSİKLOPEDİSİ tadında ve güzelliğinde hazırlanan üç ciltlik eserde birçok yerde bulunmayan döküman, fotoğraf ve bilgi yer alıyor.

Her kitaplıkta bulunması önemli bir boşluğu dolduracak olan "Şeref Belgeseli" sadece Kayseri Lisesi mezunları ile sınırlı kalmayacak kadar güzel.

Bu Eseri, Kayseri ile ilgili esenrlere sahip olmayı isteyen meraklılar için bulunmaz bir fırsat olarak nitelendirmek hiç yanlış olmaz.

3 cilt makul ve sembolik fiyatla satışa sunulan bu eseri tükenmeden almanızı öneriyoruz.

Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli hakkında Ulusal ve yerel basında yazılar yayınlanmıştı. Kayseri Dergi 38'in Temmuz 1997 sayısından alınmıştır.

ÖZEL HABER

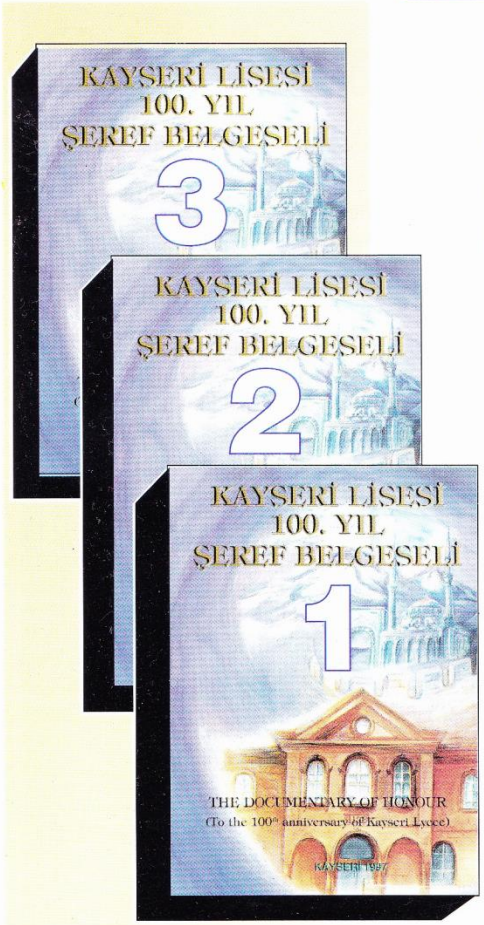

Kayseri Lisesi'nin 100. Yılı dolayısıyla hazırlanan 3 ciltlik eser belgelerle, fotoğraflarla inanılmaz zenginlikte bir Kayseri Belgeseli

"Şeref Belgeseli" konusunda görüşlerini aldığımız Kayseri lisesi müdür yardımcısı Yusuf Özmerdivenli, başlangıcından bugüne kadar kayseri lisesi ile ilgili tüm bilgi ve belgelerin bu eserde yer alması için ciddi bir çalışma yaptıklarını anlatarak, böyle bir eser kazandırmaktan duydukları mutluluğu dile getirdi. Eserin ortaya çıkabilmesi yönünde maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen herkese şükranlarını ilettiğini ifade eden Özmerdivenli, görüp, inceleyen herkesin hayran kaldığı 3 ciltlik bu dev eserin kısa bir süre sonra çıkarılacak ek ciltle devam edeceğini, birtakım eksikliklerinin giderileceğini bildirdi.

Yayanlanan eserin nasıl dar şartlar içerisinde hazırlandığı gözönüne alındığında, elde edilen başarının önemi daha da günyüzüne çıkıyor. Buradan, ŞEREF BELGESELİ'ne katkıda bulunan herkesi biz de kutluyor, Kayseri'mize layık bir külliye oluşturulmasına yardımcı oldukları için teşekkür ediyoruz.

Kayseri lisesi'nin 100. Yıl törenlerinden bir enstantane

Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli hakkında ulusal ve yerel basında yazılar yayınlanmıştı. Kayseri Dergi 38'in Temmuz 1997 sayısından alınmıştır.

YUSUF ÖZMERDİVENLİ' NİN KAYSERİ LİSESİ İLE İLGİLİ WEB SİTESİ

Kayseri'nin yakından tanıdığı Yusuf Özmerdivenli'nin Kayseri Lisesi ile ilgili web sitesi, kişisel siteden daha çok bir belgesel niteliğinde.

Kayseri Lisesi'ne ait hiçbir yerde bulamayacağımız birçok bilgiyi bir araya getiren Yusuf Özmerdivenli, sitesiyle ilgili olarak aşağıdaki ifadelerle bizi bilgilendiriyor:

"S İ T E M İ Z YENİLENDİ, GELİŞTİRİLDİ, ULAŞIMI KOLAYLAŞTIRILDI"

Sayın Kayseri Lisesi Mezunları, Kayseri Lisesi Mensupları,Kayseri Lisesi ve Kayseri Maarif Tarihine İlgi Duyanlar Merhaba,

İlginize teşekkürler.Sanal âlemin nimetlerinden istifade ederek Kayseri Lisesi ile ilgili her türlü belgesel, yıllık, dergi, video, fotoğraf, anı vb.ne kolayca ulaşılabilinsin diye Yusuf Özmerdivenli-Kayseri Lisesi ile ilgili web sitesini, bir yıl önce kurmuştum.Daha birinci yılını doldurmasının ardından gördüğü büyük ilgi sayesinde 13.000 takipçiye yaklaştı. İkinci yılda siteye bazı yenilikler de ilave edildi. Mesela site ekranında sol köşedeki menünün aynısı ana sayfa ekranına resimli olarak da yüklendi.Örneğin: 1.sayfa, 1. sıradaki Kayseri Lisesi 100. YIL Şeref Belgeseli'nin altındaki"Devamını görmek için…"yazısına tıklayıpimleci aşağı, hareket ettirdiğinizde birçokyazı başlığı gelecektir. Merak ettiğiniz bir Kayseri Liseliyi bulmak için "Alfabetik Fihrist"e tıkladığınızda 180 sayfalık fihrist iner.Burada "Ctrl + F" ye tıkladığınızda sağ üst köşede bir dikdörtgen oluşur. Buraya aradığınız kişinin adını yazdığınızda bulunan kişinin isminin yanında N (normal mezun), A(Akşam Lisesi mezunu),D (dışarıdan lise bitirme mezunu) T (Tasdikname ile ayrılan) harflerinden birisi ile diploma numarasını göreceksiniz. Bunu not ederek başa dönüp "Alfabetik Fihrist ile ilgili Açıklamalar" linkine tıklayınız. Bu diploma numarasının hangi öğretim yılına tekabül ettiğini bulmuş olacak, onun da hangi ciltte olduğunu dikkate alarak ilgili sayfasına ulaşmış olursunuz. Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'nde merak ettiğiniz konu ve bölümleri bulmak için menü de içindekiler linkine tıklayınız.

Arama motoruna, Google'a www.yusufozmerdivenli.com.tryazıp girerek sitemizi ziyaret ederseniz Kayseri Lisesi ile ilgili, Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli, Kayseri Lisesi yıllıkları, Kayseri Lisesi dergileri, videolar, fotoğraflar, makaleler vb. birçok bilgi ve belgeye ulaşacaksınız. Bu adresi dostlarınıza da duyurunuz.

PDF olarak yüklenen Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli (bir cilt 4 parçaya ayrılmasına rağmen) yıllıklar ve diğerleri bilgisayarınızın hızına göre 5, 6, 8 saniye gibi zamanda geç açılabiliyor. Üst siyah çubukta beliren mavi çizgi, satır sonuna gelinceye kadar, lütfen bekleyiniz. Çıkarmış olduğum Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli, Kayseri Lisesi yıllıkları, Kayseri Lisesi dergileri vb.nin hepsine PDF olarak ulaşabileceksiniz.

Hatta bulamadığınız, alamadığınız sayıları ve eserleri indirip yazıcıya gönderip, ciltlettirerek kitaplığına koyanlar bile var. İndirmek için üst çubuğun sağ köşesindeki İNDİR tuşuna tıklayınız. Eğer istediğiniz yıllık, belgesel vb.ni bilgisayarınıza indirirseniz her defasında açılmasını beklememiş olursunuz. Böylece istediğiniz belgelere beklemeden daha kolay ulaşabilir, inceleyebilirsiniz.

Bütün Kayseri Lisesi mezunlarına -dedeniz, babanız, komşunuz, akrabalarınızdan kim varsa onlara da bir iyilik yaparak duyurunuz- mensuplarına ve ilgililere hayırlı olsun. Sitedeki "Ziyaretçi Defteri"ne yazılanları da okuyarak görüş ve önerilerinizi yazabilirsiniz. NOT:Sizler de olup da benim arşivimde olmayan, yayınlanmasını istediğiniz Kayseri Lisesi ile ilgili resim, bilgi, belge anı vb. varsa sitedeki ziyaretçi defterineyazınız. İletişim kuralım.

Sitede yayınlayalım.Zaman selinin önünden kurtaralım. İnsanlık âleminin ve ilgililerin hizmetine sunalım. Hepinize selamlar…"

Siz de Google'a yazacağınız ***www.yusufozmerdivenli.com.tr***adresi üzerinden siteye ulaşarak, birbirinden kıymetli bilgilere ulaşabilirsiniz[8].

KAYSERİ LİSESİ ALFABETİK FİHRİSTİ'NİN 2023 VERSİYONU İLE İLGİLİ AÇIKLAMA

Kayseri Lisesi ile ilgili özel web sitesini kurarken **Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'ndeki** 180 sayfalıkalfabetik fihrist taratılarak konmuştu. Ctrl+F yapıp Kayseri Lisesi'nde okuyanlardan, istediğiniz kişinin adını soyadını yazıp kolayca bulunuyordu. Ancak bazıları bulunamıyordu. Bunun nedenini araştırdığımızda bu alfabetik fihristin dizgisi yapılırken, bir kısmının dizgisinin Word programıile bir kısmının da Excel ile yazıldığından olduğu anlaşıldı.

Bunun üzerine alfabetik fihristin tamamı Excel'de yenidenyazılarak siteyePdfz yeni link olarak birinci sıraya eklendi. Yukarıdaki açıklamalarımız önceki Alfabetik fihrist linkine tıklarsanız aynen geçerlidir. Buradaki aramalarınızda aranan kişinin Ctrl+F yaptığınızda adını soyadını yazacaksınız**.Oysa yeni eklenen Pdf linkine tıkladığınızda ekrana Excel'de yazılmış sayfa gelir. Buna Ctrl+F yaptığınızda sağ üst köşede mavi çerçeveli "sayfada bul" yazan dikdörtgen oluşur.Buraya aranan kişinin soyadını yazarsanız**180 sayfalık listeden aynı soyaddan kaç kişi varsa bulup renkli olarak ekrana getirir. Görmek içinimleciileri geri hareket ettirmeniz gerekiyor.

Örneğin 8. Cumhurbaşkanımız rahmetli Turgut Özal'ı bulmak için alfabetik fihristin Pdf yeni versiyonuna tıklayıp Ctrl+F yapıp oluşan dikdörtgene "Özal" yazdığınızda "Ö" harfli soyadlılar ekrana gelir. Bunların içinde 1/16 tane Özal soyadlıları ekrandagörmek içinimleci ileri hareket ettireceksiniz. Bunlar arasında TurgutÖzal isminin karşısında N925 yazısını görürsünüz. Bu normal mezun, diploma numarası 925 demektir. Buradan çıkıp"**alfabetik fihrist ile ilgili açıklamalar" linkine** tıklayıp bu diploma numarasının hangi öğretim yılına tekabül ettiğine baktığınızda 23. sırada 1944 -1945 öğretim yılında mezun olduğunu anlarsınız. Buradan da çıkıp imleçle aşağı doğru ilerleyerek 1944 -1945 öğretim yılının hangi cilt, kaçıncı bölümde olduğuna baktığınızda birinci cilt ikinci bölümde olduğunu göreceksiniz. Bu linke tıklayıp Özal'ın mezun olduğu yıla ulaşmak için imleçle ileri gittiğinizde 1944-1945 öğretim yılında mezun olanların diploma defterindeki isim listesine, devamında da fotoğraflarına ulaşırsınız. Böylece Turgut Özal'ın bulunduğu sayfaya gelmiş olursunuz. Benzer şekilde başka aradıklarınızı da kolayca bulabilirsiniz.

Not: Kayseri Lisesi ile ilgili web sayfası hakkında sitenin ziyaretçi defterine duygularını yazan Kayseri Lisesi Mezun ve Mensuplarının yazıları bu bölümde siteden aynen alınmıştır.

[8] Kayseri.net.tr Kayseri Haberleri Sitesi.

YUSUF ÖZMERDİVENLİ'NİN KAYSERİ LİSESİ İLE İLGİLİ WEB SİTESİ HAKKINDA ZİYARETÇİ DEFTERİ'NE DUYGULARINI YAZANLARDAN BAZILARI:

Sitenin kuruluşunun 4.yılı olmasına rağmen siteyi ziyaret edenlerin sayısı (13 Eylül2023 günü itibariyle) 53.658 kişiye ulaşmıştır. Sitedeki ziyaretçi defterine duygularını yazanlardan bazıları:

Ziyaretçi Defteri

İsim

Mail

Konu

Gönder

ESZ4

Gönder

Yazılan Mesajlar

Hamdi Erkan (10/05/2018)

Konu: Kayseri Lisesi Yıllığı

Mesaj: Yusuf Hocam, Kayseri Lisesi 100. yıl mezunlarındanım. Lakin o zaman yıllık temin edememiştim. Şimdi sayenizde sitenizden sanal âlemde yıllığa bakma, okuma, eski arkadaşlarımı, öğretmenlerimizi görme şansım oldu. İnanın çok mutlu ettiniz. Yusuf Hocam Allah razı olsun. Yüreğinize, emeğinize sağlık Hamdi Erkan.

Arzu Morgün (10/05/2018)
Konu: Kayseri Lisesi Yıllığı
Mesaj: Yusuf Özmerdivenli Hocam ellerinize sağlık...
1980/1983 yıllarında, lisemizde öğrenim görürken dersimize girdiniz, sizden ilham alan öğrencilerdenim ben. Ne mutlu bana...

Şinasi KÖSE(11/05/2018)
Konu: Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli
Mesaj: Elinize emeğinize yüreğinize sağlık saygı değer hocam.
Yekta Yıldız (11/05/2018)

Konu: Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli
Mesaj: Ne anılarım vardı bu okulda. Yazsam roman olur.

Jale Ahıskalı(17/05/2018)

Konu: Tebrik
Mesaj: Sevgili Hocam tebrik ederim. Siz her şeyin en iyisine layıksınız. Keşke Dergi Anadolu Başyazarı diye de bahsetseydiniz. Bizi onurlandırmış olurdunuz. Saygılarımla…

Yusuf Özmerdivenli (24/05/2018)
Konu: Dergi Anadolu Başyazarlığı
Mesaj: Jale Hanım, ilginize ve iltifatlarınıza teşekkürler.Sen de çok şeylere layıksın. **Her türlü zorluklara rağmen Dergi Anadolu**'yu önce yerel, sonra **ulusal** dergi olarak yayınlayarak büyük hizmete devam ediyorsun. Başarılarının devamını diliyorum. Atalarımız "Söz uçar yazı kalır demişler."Sen de **Dergi Anadolu'da**çeşitli bilgi, belge makale, deneme vb.ni yayın hayatına kazandırarak, yüzlerce kişiye ve gelecek nesillere ulaşmasına vesile oluyorsunuz. Ben de **Dergi Anadolu başyazarı**olarak katkıda bulunabiliyorsam ne mutlu bana...

Veysel Değirmenci (21/05/2018)
Konu: Kayseri Lisesi Belgeseli, Yıllıklar Dergileri
Mesaj: Hocam ellerine sağlık Kayseri'de farkındalığı olan bir eğitimcisiniz sizlere başarılar diler, Allah'tan uzun ömürler dilerim.

Davut Güleç (22/05/2018)
Konu : **Mesaj**
Mesaj : Yusuf Hocam eline sağlık. Bizimde yapacağımız bir **Konu** olursa Kayseri Lisesi için her zaman yanınızdayım.

Mehmet Kaftanoğlu(23/05/2018)
Konu: Kayseri Liseli Olmak
Mesaj : Hocam ellerine kollarına sağlık iyi ki varsınız. Anılarımız, okulumuz ve hayallerimizi birleştirmişsiniz. Kayseri Liseli olmak ayrıcalık ellerinizden öpüyorum. Başarılarınızı tebrik ediyorum. Mehmet Kaftanoğlu 6786 6 Fen A Mezunu.

Nurşen Özdamar (24/05/2018)
Konu: Hatıralar
Mesaj: Sevgili öğrencilerim ve sevgili dostlarım. Bu sitenin açıldığını yeni öğrendim ve incelediğimde hatıralarım canlandı. Sizlere ulaşabileceğim böyle bir platform olduğu için sitede yapım aşamasında emeği geçen herkese teşekkür ederim. Sizleri sevgi ve özlemle öpüyorum. **Yusuf Özmerdivenli'ye de ayrıca teşekkür ederim**.

Mehmet Samuroğlu (31/05/2018)
Konu: Kayseri Lisesi Yıllığı,
Mesaj: Yusuf hocam gerçekten okulumuzda çok emeğiniz var. Sağolun.

Yunus Şimşek(01/06/2018)
Konu: Yıllıklar
Mesaj: Hocam teşekkür ederiz bu şekilde bir çalışma yaptığınızdan ötürü Kayseri Lisesi'nin nura koşan gençleri olarak bu sitede geçmiş hocalarımız ve arkadaşlarımızı buluyoruz. Emeğinize sağlık.

Ada Fatih(02/06/2018)
Konu: 1986-1987 Yıllığı
Mesaj:Hocam 86 87 mezunuyum. Yurtdışında yaşıyorum. Yazın inşallah izine gelince bir tane 1986-1987 yıllığı istiyorum temini mümkün mü? Saygılar.

Yusuf Özmerdivenli(02/06/2018)
Konu: Kayseri Lisesi 1986-1987 Yıllığı
Mesaj:Fatih Bey,1986-1987 Yıllığının temini mümkün mü diyorsunuz. O ve diğerleri artık ANTİKA oldu. Aynı şekilde diğer yıllara ait olanlar için de çarşıda, pazarda, AVM'de, toplantılarda, vb. yerlerde karşılaştığımız Kayseri Lisesi mezunu öğrencilerimizden de benzer talepler geliyordu.Teknoloji çağının imkânlarından faydalanarak Kayseri Lisesi mezun ve mensuplarına, zamanında alamayan, şimdide bulamayanlara, hatta ilgi duyan tüm Kayserililere bu eserleri kazandırmak için www.yusufozmerdivenli.com.trisimli özel web sitemi kurdum. Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli, Kayseri Lisesi yıllıkları, Kayseri Lisesi dergileri, başka bilgi, belge, fotoğraf, video vb.ni bu siteye pdf olarak taratıp yüklettim. Google'a yukarıdaki sitenin adını yazıp girdiğinizde sol taraftaki **site menüsünden** 2. sıradaki "**Kayseri Lisesi Yıllıkları**" linkine tıkladığınızda çıkarmış olduğum yıllıkların linkleri gelir. Bunlardan 1986-1987 yıllığına tıklayınız. İnternette açılması ve yüklenmesi gecikiyor. Biraz beklemeniz gerekiyor.(Üst siyah kuşakta mavi çizgi satır sonuna gelinceye kadar 3-5 saniye) Üst siyah kuşakta yıllığın 299 sayfa olduğunu da göreceksiniz. Yine üstteki bu kuşağın sağ köşesinde: saat yönünde döndür, **indir**, yazdır işaretlerini göreceksiniz. **İndir** tuşuna tıklayınca **yıllık, Pdf**olarak iner. Bunu da **yazdır** tuşuna tıklayarak **yazıcıya** gönderirseniz yıllığın adeta ikinci baskısını elde edersiniz.Bunu da ciltlettiğiniz de kitaplığınızın başköşesinde yerini alır.Güle güle kullanınız. Beni de duadan unutmayınız.Ayrıca "*Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli"* linkine tıklayınız. 1986-1987 mezunları bölümüne girdiğinizde dönem arkadaşlarınızın son durumlarını, liseden sonra hangi fakülteyi bitirdiklerini, mesleklerini, adres vb. bilgilerini de göreceksiniz. Selamlar...

Aynur Alegöz Mazıcıoğlu (05/06/2018)
Konu: Kayseri Lisesi Yıllığı
Mesaj: Kayseri Lisesi 1997 mezunuyum. Yıllık tertip komitesindeydim, Yusuf Özmerdivenli Hocamız önderliğinde, arkadaşlarımın yıllıkta karakter yazılarını yazdım. Yusuf Hocamız kılı kırk yararak hazırlamıştı.Karakter yazılarını yazmak için her sınıftan dersleri iyi, kompozisyonu kuvvetli, üç yıldır arkadaşlarını tanıyan, 3 ü kız 3 ü erkek olmak üzere 6 kişi seçerdi. Yazı heyetine verdiği talimatında: *"Ben bu arkadaşı çok seviyorum, onu övücü karakter yazısı yazayım veya şu arkadaşa kinim var, onu kötüleyici yazı yazayım demek yok. Tanıdığınız gerçek karakteri ne ise onu yazınız."*demişti. Bizim yazdığımız karakter yazılarını da noktasına virgülüne varıncaya kadar inceleyip kontrol ettikten sonra baskıya giderdi. Eline emeğin sağlık Yusuf Hocam iyi ki hazırlamışız. Selam olsun.

Nevin Gökmen(05/06/2018)
Konu: Kayseri Lisesi 1995-1996 mezunu
Mesaj: Arkadaşlar bende 95/96 mezunuyum, okul geçit görevlisiydim. Hocalarımızın hepside birer efsane, asla unutulmazlar. Geçenlerde okulu ziyaret ettim. Müze olmuş çok duygulandım ve kendimle gurur duydum. Hatıralarım canlandı herkesin gidip ziyaret etmesini tavsiye ederim.

Özdemir Öztürk(05/06/2018)
Konu: Yusuf Özmerdivenli Hocamız
Mesaj: Yusuf Özmerdivenli hocam sadece bir öğretmen değil baba gibidir. Benim de hayırlı işime aracı olmuştu taa Türkiye'nin öbür ucuna Van'a giderek. Allah ne muradı varsa versin inşallah. İlk kez bu platformda söylüyorum bunu.

Mustafa Batur(05/06/2018)
Konu: Bayilik Verilmesi
Mesaj: Hocam bir insana bu kadar mı yakışır o makam.

Atıf Özgen(06/06/2018)
Konu: Sevgili Yusuf, başarılar dilerim. Siteni ziyaret ettim. Güzel olmuş. Yazmak için yeni fırsat buldum. Kayseri Lisesi dergisi de güzel. Araştırmalar için iyi bir kaynak. Yalnız Kayseri Lisesi belgeseli biraz sadeleşebilir. Çünkü içinde eski dilde yazılmış metinler var. O kısımlar pek ilgi çekmeyebilir. Onun dışında her şey güzel. Düzenleme sana ait. Sen bilirsin. Başarılar diliyorum, değerli arkadaşım.

Ayşe Mahmut Karasakal (03/06/2018)
Konu: Kayseri Lisesi Belgeseli,Yıllıklar, Kayseri Lisesi Dergileri
Mesaj: Hocam emeklerinizden dolayı teşekkür ederiz… Sizi çok severdik, Allah razı olsun. Elinize emeğinize sağlık. *Kayseri Lisesi'ne olan hizmetleriniz dünya durdukça hayırla anılacak ve yaşayacaktır.*

Gültepeli Zafer(03/06/2018)
Konu: Kayseri Lisesi özlemi
Mesaj:Hocam elinize emeğinize sağlık. O anları özledim. Allah sizlerden razı olsun paylaştığınız için, bende Kayseri Lisesi mezunuyum özledim o günleri.

Selim Açık(04/06/2018)
Konu: Teşekkür
Mesaj: Siz değerli hocalarımızın emekleri ile bu günleri idrak ettirdiğimiz için hepinize ayrı ayrı teşekkürlerimi sunarım. Saygılarımla. 1996 mezunu Selim Açık.

Aynur Kopan Sidar (04/06/2018)
Konu: Selam
Mesaj:Emeğinize, yüreğinize sağlık Yusuf hocam, çok güzel olmuş. 1980-1981 eğitim yılı 6 Fen D mezunuyum. Buradan herkese selam olsun :)

Erhan Bakır(04/06/2018)
Konu: Merhaba
Mesaj: Emeğinize sağlık bizler geçmişteki bu emeklere baktıkça o günlerin daha güzel olduğunu anlıyoruz.

Abidin Sezgin (06/06/2018)
Konu: Unutulmayacak değer
Mesaj: Kıymetli hocam, siz Kayserimizin ve Kayseri Lisesi'nin ulu çınarısınız. Bizler içinde unutulmayacak değersiniz, hayırlı ramazanlar, hayırlı ömürler dilerim.

Mehmet Esirtgen (0/06/2018)
Konu : Tşk
Mesaj: 90.yıl mezunuyum. 100. Yıl Belgeseli için tebrik ederim

Mehmet Özdemiray (07/06/2018)
Konu : Takdir.
Mesaj: Rabbim size sağlıklı uzun ömür versin. Sizin yeriniz benim yanımda bambaşka sizin karakterinizi hep benimsemiş, kendime örnek almış ve taktir etmişimdir Yusuf Öğretmenim.

Sait Hatip(08/06/2018)
Konu: Kayseri Lisesi Yıllığı
Mesaj:Maşallah öğretmenim çok emek vermişsiniz detaylı bir arşivleme olmuş elinize emeğinize sağlık ellerinizden hürmetle hasretle öperim en son mesleğimin ikinci yılında 1993 te okulda ziyaretinize gelmiştim mezuniyet yıllığını almıştım hatırlıyorum.
Çalışmalarınız çok güzel olmuş sevgili öğretmenim Allah size sağlıkla sıhhatla uzun ömürler versin Yusuf Öğretmenim.

Ömer Sönmez (09/06/2018)
Konu: Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli
Mesaj:**Değerli Hocam Yusuf Özmerdivenli şu anda kitaplığımda baş köşede Kayseri Lisesi 100.yıl Şeref Belgeseli yerini almıştır.** Pdf olarak indirip ciltlettim. 1964-1965 mezunu Ömer Sönmez. Size teşekkür eder, başarılar dilerim.

Osman Nuri Dinçtürk (12/06/2018 04:12)
Konu: Kayseri Lisesi'ne hizmet
Mesaj:Değerli Yusuf Özmerdivenli Hocam, ellerinize, ayaklarınıza, emeklerinize sağlık olsun, sağlık, mutluluk ve bereket dolu uzun ömür dilerim, Cenab-ı Allah çalışmaktan geri koymasın, gayret bizden, yardım Cenab-ı Allahtan'dır, en derin saygılarımı sunarım!

Halil Teke (12/06/2018)
Konu: Kayseri Lisesi'ne, insanlığa hizmet
Mesaj: Sayın hocam Allah sağlık versin Allah uzun ömür versin inşallah sevgilerimle. Allah yardımcınız olsun inşallah hayırlı görevler diliyorum yolunuz açık olsun

Galip Nebioğlu (12/06/2018)
Konu: Büyük hizmetiniz için teşekkür ederim.Hayır dileklerimle…
Mesaj: Yusuf Özmerdivenli Hocam, Maşallah suphanallah Allah (CC) esirgesin muhafaza etsin inşallah hayırlar diliyorum hocam ellerinden öperim

Ali Emrah Şarlı (12/06/2018)
Konu: Yusuf Özmerdivenli
Mesaj:Hocaların hocası Yusuf Özmerdivenli Hocama saygılarımla...

Veysel Değirmenci (12/06/2018)
Konu: Kurumların Mimarı ve yılların Eğitimcisi
Mesaj:Müdürüm maşallah eğitim kurumlarının mimarisi ve eğitimcisi örnek insan Allah ömrünü uzun etsin

Ferda Yalçınkaya (12/06/2018)
Konu: Hayır dilekleri
Mesaj: Yusuf Özmerdivenli Hocam, siz hiç değişmez misiniz? Hem kız kardeşimi, hem de bizi mezun ettiniz maşallah size.Sağlıklı uzun ömürler dileriz.

Metin Eroğlu(15/06/2018)
Konu: 1967-1968 Yıllığı
Mesaj: 1967-1968 yılı mezunlarının listesi veya albümü varsa paylaşırsanız çok memnun olacağım. Saygılar, selamlar.

Metin Eroğlu(15/06/2018)
Konu: Kayseri Lisesi Yıllığı
Mesaj: Metin Bey, Kayseri Lisesi 100.Yıl Şeref Belgeseli kitabımızdan anlaşılan sizin de haberiniz yok.12 yılımı vererek bu eseri hazırladım.Kuruluşundan itibaren 100 yılda Kayseri Lisesi'nden mezun olanları kapsamaktadır.Her yılın mezunları, sınıf sırasına ve diploma defterindeki bilgilerle,fotoğraf göndermişse fotoğraflı olarak yayınlanmıştır.Bu eseri ben bu kadar yılımı, emeğimi vererek Allah rızası için, mezunu olduğum -1966/1967 mezunlarındanım- aynı zamanda bünyesinde müdür yardımcısı ve fizik öğretmeni olarak görev yaptığım okuluma hizmet için 3 cilt 2500 sayfa olarak hazırladım. Birçok bilgiyi,belgeyi zaman selinin önünden kurtararak basına kazandırmış oldum.Ben ödül falan bekleyerek bu görevi yapmamıştım.Fakat sağ olsunlar eski mezunlarımız beni ödül olarak Amerika'ya davet ettiler. Bir devlet memurunun rüyasında göremeyeceği şekilde üç hafta misafir ettiler. Bu eseri hazırlarken, bütün mezunlara ulaşıp fotoğraflarını temin edemedim ama diploma defterindeki bilgilerle her mezunumuz yerini aldı.
O zaman şimdiki gibi sosyal medya imkânı da yoktu. Mezunlarımıza ulaşıp fotoğraf ve güncel bilgi istemek için ulusal gazetelere ilan vermeyi sorguladım, küçük bir kartvizit şeklindeki ilan için Dolar cinsinden ücret istediler. Ben kendi imkânlarımla, arının çiçeklerden usare topladığı gibi bilgi, belge toplayarak Allaha şükür bu eseri yayınlamayı başardım.Kayseri Lisesi'nin kuruluşunun 100. yılı için böyle bir eser hazırlayacağım sözümü de yerine getirmiş oldum.Bu eser yayınlandığında büyük ses getirdi. Yurt içinde, yurt dışında Kayseri Liselinin olduğu her yere gitti.Bu eseri alarak kitaplığının başköşesine koyanlar şanslı,alamayanlar,bulamayanlar, sizin gibi haberi olmayanlar üzüntü duyuyorlardı.Çağımızın teknoloji imkânlarından faydalanarak bu boşluğu doldurmak ve hizmeti daha çok mezunumuza sunmak için bir site kurdum Yukarıda açıkladığım gibi, bu siteye girdiğinizde buradaki eserleri pdf formatında indirip yazıcıya gönderip çıktısını alabilir, hatta ciltletip kitaplığınızın başköşesine koyabilirsiniz. Güle güle okuyunuz. Beni de duadan unutmayınız.

Bahattin YÜCEL(17/06/2018)
Konu: Kayseri Lisesi Belgeseli, Yıllıklar Dergileri
Mesaj: Ellerinize sağlık Yusuf Bey.
Türkiye'nin bir bayram yeri olacağı günlere kavuşmak umuduyla, Kayseri Liselilerin bayramlarını kutluyor, sağlık, mutluluk ve huzur dolu nice bayramlara ulaşmalarını diliyorum.

Abdullah Çelik(19/06/2018)
Konu: Osman Kavuncu
Mesaj:**Osman Kavuncu Başkanımıza Allah rahmet eylesin. Yusuf Özmerdivenli Hocam çok güzel bir yazı olmuş. Osman Kavuncu Başkan'ın Kayseri için bu kadar çalıştığını düşünmemiştim. Allah razı olsun.Bize eski değerlerimizi tanıma imkanı sundunuz. Çok teşekkür ederim**.

Yusuf Özmerdivenli(19/06/2018)
Konu: Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli
Mesaj:Abdullah Bey, yukarıda bahsettiğim siteye girip **Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli** linkine tıklayıp 3. cilt 1810.cu sayfadaki "*Kayseri Lisesi mezunlarından İz Bırakanlar*" bölümünü incelerseniz rahmetli Osman Kavuncu,Turgut Özal, Mehmet Çalık vb. leri hakkında daha geniş bilgi alabilirsiniz.

Tugba Turgut Ergül(25/06/2018)
Konu: Kayseri Lisesi Belgeseli,Yıllıkları, Dergileri
Mesaj: Yusuf Özmerdivenli Hocam çok teşekkürler...Ellerinizden öpüyorum.
Ali Vanlı(27/06/2018)
Konu: Kayseri Lisesi'ne Hizmet
Mesaj: Sevgili meslektaşım Yusuf Bey, Kayseri Lisemizin tarihi geçmişini ve kamuoyundaki önemini hem Kayseri'deki öğrencilerimize hem de Türkiye'mizin her tarafına dağılmış Kayseri Liseli mensuplarına haber verecek şekilde yayınlar yaptığınız için teşekkür ederim. Yaptığınız araştırma ve çalışmalarınızı takdirle takip ediyorum. Yolunuz açık olsun.

Muhsin İlyas Subaşı(09/07/2018)
Konu: Tebrik
Mesaj: Önemli bir hizmeti gerçekleştirmiş oluyorsunuz. Tebrik ederim. Hayırlı olsun Yusuf Beyciğim.

Mehmet Torunoğlu(29/07/2018)
Konu: Amel Defteri
Mesaj:Mehmet Torunoğlu emekleriniz için şükranlarımızı arz ederim malûm üç kişinin amel defteri kapanmaz, saygılarımla.

Batuhan(20/08/2018)
Konu: Kayseri Lisesi Dergileri
Mesaj:Hocam öncelikle iyi günler. Sitede bulunan dergiler kısmında en son 2012-2013 yılı dergisi bulunmakta. 2013-2014 yılı dergisi eklenebilir mi acaba? Teşekkürler...

Yusuf Özmerdivenli(22/08/2018 13:56)
Konu: Kayseri Lisesi Dergileri
Mesaj:Batuhan iyi günler. Dergilerin tamamı benim arşivimde yoktu. Olanları pdf olarak taratıp siteye yüklettim. Eksik olan sayılardan sende mevcut olan sayılar varsa bir zahmet emanet olarak bana getirsen, taratıp siteye yükleyip çok kişinin istifadesine sunar, emanetlerini geri takdim ederim. Kayseri Fen Bilimleri Temel Lisesi müdürüyüm. Oradan ulaşabilirsin.Selamlar.Yusuf Özmerdivenli.

Ferda Yalçınkaya(07/10/2018)
Konu: Site için teşekkür.
Mesaj:Elinize sağlık Hocam.

Sabiha Keklik(07/10/2018)
Konu: Siteye övgü
Mesaj:Bayıldım ne sabrı varmış yapan ustanın.

TC Mehmet Uludağ(11/10/2018)
Konu: Kayseri Lisesi Belgeseli, Yıllıklar Dergileri
Mesaj: Sevgili Yusuf Bey Hocamız iyi akşamlar.
Kayseri Lisesi Mezunları ile ilgili 3 ciltlik dokümanı bende aldım. Büyük emek ve zahmet içeren bir eserdir. Bu dokümanın baş aktörü sizlersiniz. Döneminizdeki kadroyu Seyit Tekin Bey vasıtasıyla yakından tanıdım. Mükemmeldiniz.Mehmet Bediz Bey için çok yandı içimiz. Örnek bir öğretmen ve dost idi. Mevla'mız rahmet eyleye. Sizlere, muhterem eşinize sağlıklı günler diliyorum efendim.

Adem Millidere(14/10/2018)
Konu: Öğrenciler
Mesaj:Hocam
1987-1988
1988-1989
1989-1990
Öğrenci bilgilerine nasıl ulaşabilirim
Bu sayfanın oluşumunda tüm emeği geçen herkese sonsuz teşekkürler.

Yusuf Özmerdivenli (19/10/2018)
Konu :1987-1990 Öğrencileri
Mesaj: Adem Bey, benim siteye girdiğinizde Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli linkine tıkladığınızda gelen menüde 2. cilt 3.parçaya tıkladığınızda 1987-1988 öğretim yılı öğrencilerini orijinalinde 1327.PDF de 62. Sayfalardan itibaren; 1988-1989 öğrencilerini 1377 ve 98. sayfalardan itibaren, 1989-1990 öğretim yılı öğrencilerini de 1418 ve 139. sayfalardan itibaren görebilirsiniz.Selamlar....

Murat ATA(25/10/2018)
Konu: Kayseri Lisesi Yıllığı
Mesaj:Teşekkürler Kayseri Lisesi'nin milli külliye emektarı, müverrihi. Ellerine sağlık. Albümlere bakıp hatıralarımız canlanıyor.

Mehmet Doğan(27/11/2018)
Konu: Neden
Mesaj: İyi günler Yusuf Hocam. Kayseri Lisesi mezunu olarak neden 2000 yılı ile ilgili her hangi bir dergi veya bir fotoğraf karesi yok.

Hamdi Kodan (10/12/2018)
Konu: Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli
Mesaj: Yusuf Bey, açıklayıcı bilgileriniz için çok teşekkür ederim, kendim de yararlanacağım gibi çevremdeki arkadaşlarıma da duyurmaya çalışacağım.

Halil Rıfat Ilıcak(19/01/2019)
Konu: 1956 mezunları
Mesaj:Halil Rıfat Ilıcak Sayın Yusuf Bey, Ben Halil Rıfat Ilıcak 1956 senesi Kayseri Lisesi mezunuyum. Aradan geçen 58 yıl içerisinde değil arkadaşlarımızın simalarını, isimlerini bile hatırlamaz oldum. İTÜ 'den bile mezun olalı neredeyse 60. yılımızı kutlayacağız. Sizin yazınızı tesadüfen okuyunca bayağı ümitlendim, çünkü bugüne kadar teşebbüslerimde 56 yılı mezunları ile bir bilgiye ulaşamadım. Eğer sizin bu hususta yardımcı olabilirseniz çok memnun olurum. Mail adresim: hrilicak @ gmail.com. Saygılarımla,

Yusuf Özmerdivenli(19/01/2019)
Konu: 1956 Mezunları
Mesaj:Halil Rıfat Bey, Kayseri Lisesi 100.Yıl Şeref Belgeseli isimli eserimde Kayseri Lisesi'nden 100 yılda mezun olanları bir araya getirdim. Fotoğraf gönderenler diploma defterindeki bilgilerle kendilerini ve arkadaşlarını görebiliyorlar. Aşağıdaki detaylı açıklamayı okuyarak siteme ulaşırsanız Kayseri Lisesi ile ilgili çok sayıda bilgi, belge ve fotoğrafa ulaşabilirsiniz. Bende 1966-1967 mezunuyum. Okuluma ve insanlığa bir hizmet olmak üzere bu eserleri hazırladım.Teknolojinin imkânlarından faydalanarak herkes ulaşabilsin diye de bu siteyi kurdum. Sayın Kayseri Lisesi mezunları, Kayseri Lisesi mensupları, Kayseri Lisesi ve Kayseri Maarif tarihine ilgi duyanlar,Google'a www.yusufozmerdivenli.com.tryazıp girerek sitemizi ziyaret ederseniz Kayseri Lisesi ile ilgili, Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli, Kayseri Lisesi yıllıkları, Kayseri Lisesi dergileri, videolar, fotoğraflar, makaleler vb. birçok bilgi ve belgeye ulaşacaksınız.

TC Cengiz Ergan(21/01/2019)
Konu: Kayseri Lisesi Yıllığı
Mesaj: Kayseri Lisesi 1990-1991 Yıllığı kitap satışta mı nereden temin edebiliriz?
Yusuf Özmerdivenli (21/01/2019 14:16)
Konu: Kayseri Lisesi Yıllığı
Mesaj: Cengiz Bey, bu kitabı (Yıllığı) bulamazsınız antika oldu.O zaman alıp kitaplığına koymuş olanlar şanslı. Ama üzülmeyiniz. Sizin gibi zamanında alamamış, şimdi de bulamayanlar için bir site kurdum. Kayseri Lisesi ile ilgili belgesel, yıllık, dergi fotoğraf vb.ni siteye yükledim. Pdf olarak da indirip faydalanabilirsiniz. Selamlar.

Eyüp Behişti(09/02/2019)
Konu: Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli
Mesaj: Allah razı olsun Yusuf Özmerdivenli hocam..

Ahmet Özdemir (01/05/2019 22:09)
Konu: Yusuf Özmerdivenli WEB sitesi
Mesaj: Yusuf Hocam ellerinize sağlık WEB siteniz YENİ düzenlemesiyle şahane olmuş. Kayseri Lisesiyle ligli her türlü bilgi, belge, fotoğraf, video v.b.lerine ulaşmak bilgisayardan anlayan, anlamayan herkes için bir tuşa dokunmak kadar yakın olup, çok kolaylaşmıştır. Kayseri Lisesi mezun ve mensupları için paha biçilemez bir hizmet olmuş.Her şey için çok çok teşekkür eder, saygılar sunarım.

Dr. Yusuf Kaya(04/06/2019)
Konu: Kayser Lisesi ile ilgili çalışmalarınız.
Mesaj: Sayın hocam ben Dr.Yusuf Kaya öğrenciniz
Yusuf Bey hayırlı bayramlar dilerim.

Erol Aktaş(06/06/2019)
Konu: Kayseri Lisesi Belgeseli,Yıllıklar Dergileri
Mesaj: Selam Muhterem Hocam. Çok yararlı çalışmalarınızdan dolayı ne kadar teşekkür etsek azdır. Elinize, emeğinize sağlık. Sizlere de yaşam boyu mutluluklar dilerim. Ellerinizden öperim. Selam ve hürmetler.

Yusuf Özmerdivenli (06/06/2019)
Konu: Kayser Lisesi ile ilgili çalışmalarınız.
Mesaj: Erol Bey el öpenleriniz çok olsun. Mezunu olmakla gurur ve onur duyduğum okuluma bir hizmette bulunup kubbede hoş bir seda bırakabildiysem ne mutlu bana. Hepinize Selamlar.

HüsniyeTürker (06/06/2019)
Konu: Kayser Lisesi ile ilgili çalışmalarınız.
Mesaj: Çok Muhterem Hocam, çok büyük bir uğraş çok da meşakkatli bir iş kimse yapamaz, helal olsun. Allah gücünü kuvvetini arttırsın. Tüm emeklerin için çok teşekkürler ömrün güzel ve uzun olsun. Temiz insan kelimeler yetersiz kalıyor saygılarımla ellerinizden öperim Yusuf Hocam.

İrfan Bıyık(28/06/2019)
Konu: Kayseri Lisesi 1984-1985 Yıllığı
Mesaj: Merhaba Hocam, İyi olduğunuzu umarım. Ben Kayseri Lisesi 1984-1985 öğretim yılı mezunu, 6 FEN-H sınıfından İrfan Bıyık.O yıl Lisemize TÜBİTAK Yarışmalarında derece getiren ekipten.Halen Merkez Bankası'nda görev yapıyorum. Web sitenizi tesadüfen gördüm. Elinize sağlık, yılların emeği var. Sitede yer alan yıllıklardan 1984-1985 yıllığında benim 6 Fen-H sınıfı yok. Eklenmesi mümkün olur mu? Ya da nasıl edinebilirim? Teşekkürler...

Yusuf Özmerdivenli(01/07/2019)
Konu: Kayseri Lisesi 1984-1985 Yıllığı
Mesaj: İrfan Bey, ilginize ve dikkatinize teşekkür ederim.Yıllığı nasıl temin edeceğinizi soruyorsunuz. O yıllıklar artık antika oldu. Yayınlandığı zaman alıp kitaplığına koyabilenler şanslı kişilerdir herhalde.Yeni baskısının yapılması da mümkün değildir.Bu zorlukları düşünerek Yusuf Özmerdivenli web sitesini kurarak Kayseri Lisesi ile ilgili belgesel, yıllık, dergi, fotoğraf vb.ni bu siteye yükleyerek herkesin sanal âlem sayesinde kolayca ulaşmalarını düşündüm. 1984-1985 Yıllığında sizin 6 FEN-H sınıfı pdf için tarama yapan bilgisayarcının dalgınlığına denk gelerek atlanmış. Sizin yazınız üzerine arşivimdeki orijinalini inceledim.169. sayfadan 191. sayfaya atlanmıştı o kısmı taratıp en kısa zamanda sitenin ilgili bölümüne yükleteceğim. TÜBİTAK yarışmalarında aldığınız başarı belgelerinizi, sitede **Kayseri Lisesi 100. yıl Şeref Belgeseli**lingine tıkladığınızda gelen menüde 3. Cilt 2. parça linkine tıklarsanız 2019. sayfadaki **onur sayfamızdan**isimli bölümde görebilirsiniz. Siteyi siz tesadüfen öğrenmişsiniz. Tanıdığınız, iletişim halinde olduğunuz Kayseri Lisesi mezun ve mensuplarını haberdar ederek onlara da bir iyilik yapınız. Ziyaretçi defterini de inceleyerek duygu ve önerilerinizi yazınız. Hepinize selamlar.

İrfan Bıyık(03/07/2019)
Konu: 1984-1985 yıllığı
Mesaj: Merhaba Hocam,
1984-1985 Yıllığında eksik olan 6 FEN-H sınıfını bu kadar kısa sürede siteye eklediğiniz için çok teşekkür ederim. **Sitede yer alan bilgi ve belgeler uzun yılların ve yoğun emeğin ürünü.En güzel tarafı da tüm bu çalışmaların içsel bir motivasyon ile yapılmış olması.**
Bu kadar emek sonucu oluşturulmuş olan bu arşivin ileriki yıllarda da erişilebilir olması önemli diye düşünüyorum. Bunu sağlamak için arşivin Kayseri Lisesi'ne kopyasının verilmesi veya başka bir önlem alınması düşünülebilir. Belirttiğiniz şekilde siteyi ilgili arkadaşlara önereceğim. Beni lise yıllarına götürüp pek çok anımı tazelediğiniz için tekrar teşekkür ederim.

Bekir Demirağ(15/07/2019)
Konu: Yusuf Özmerdivenli Web sitesi
Mesaj: Elinize emeklerinize sağlık Yusuf Özmerdivenli Hocam. Bilgilendirdiğiniz için çok teşekkür ediyor, bu vesile ile sonsuz selamlarımı ve sağlık dileklerimi iletiyorum. İyi ki varsınız!

Turgut Haspolat(02/08/2019)
Konu: Site için teşekkür
Mesaj: Hocam, Ulaştığımız bu dijital dünyada geçmiş ortak eğitim tarihimizi sayı sallaştırmak ve herkesin erişimine açmak gibi büyük bir emek sarf etmişsiniz. Size çok teşekkür ediyorum. Saygılarımla.

Yusuf Özmerdivenli (05/08/2019)
Konu: Yusuf Özmerdivenli Özel Web Sitesi
Mesaj: Turgut Bey ilginize teşekkürler. Kayseri Lisesi mezun ve mensuplarına kalıcı bir hizmet sunabildiysek ne mutlu. Hepinize selamlar.

M.Esat Erel(10/01/2020)
Konu: Sn: Yusuf Özmerdivenli Hocamızın web sitesi
Mesaj: Sayın hocam, hazırlamış olduğunuz sitenin kapsam-içerik, kullanım kolaylığı ve görsel tarzıyla gayet pratik ve sıcak olduğunu gördüm, gerek Kayserimizin gerekse güzide okulumuz Kayseri Lisesi'nin onurlu tarihinin yeni nesillere aktarılmasındakiçabalarınız için size teşekkür etmek isterim**. Sizinle tanışma fırsatı ve ayrıcalığı bulmuş her bir öğrencinize örnek bir öğretmen ve rol model oldunuz, bizlerin yetişmesindeki sabrınız ve katkılarınız sebebiyle hakkınız ödenmez, saygıyla ellerinizden öperim.**

Yusuf Özmerdivenli (12/01/2020)
Konu: Yusuf Özmerdivenli Özel WEB Sitesi
Mesaj:Sayın M.Esat Erel İlginize ve yorumlarınıza teşekkürler.Kayseri Lisesi'nin geçmişinin gelecek nesillere aktarılmasında bir hizmet yapabildiysem ne mutlu bana. Sizler daha çok şeylere layıksınız. Selamlar.

Ömer Öztürk (14/03/2020)
Konu: Yusuf Özmerdivenli
Mesaj: Saygıdeğer Hocam, eğitim hayatında olduğu gibi bu web sitesinde de vermiş olduğunuz bütün emeklere teşekkürler...

Yusuf Özmerdivenli (04/04/2020)
Konu: Yusuf Özmerdivenli web sitesi
Mesaj: Ömer Bey, ilginize teşekkürler.Kayseri Maarif Tarihini yazacaklara, Kayserililere, **Kayseri Lisesi**mezun ve mensuplarına bir hizmet olması, birçok bilgiyi ve belgeyi zaman selinin önünden kurtararak gelecek nesillere armağan etmek niyetiyle hazırladım. Beğenildiyse ne mutlu bana. Hepinize Selamlar...

Mehmet Emin(17/05/2020 21:02)
Konu: Teşekkür
Mesaj: Sayın Hocam Kayseri Lisesi'nden 1977/78 döneminde Nura Koşan Genç olarak mezun oldum. Ne yazık ki bizim dönemimiz de bulunmadınız. Bizler de bazılarımız Üniversite bitince memlekete dönemeden Memleketin birçok ilinde görev yaptık. Yaptığınız

çalışma ve emeklerinize saygı duyarak inceleme şansım oldu size sağlık dileklerimle, saygı ve selamlarımı sunarım.

Yusuf Özmerdivenli (19/05/2020 14:35)
Konu: Yusuf Özmerdivenli Web sitesi
Mesaj:Mehmet Emin Bey ilginize teşekkür ederim. Kısmetmiş mezunu olmakla gurur ve şeref duyduğum Kayseri Lisesi'ne atandım. Okuluma, mezun ve mensuplarına Kayseri Lisesi ile ilgili bilgi ve belgeleri kapsayan **yıllıklar, dergiler ve Kayseri Lisesi 100. yıl Şeref Belgeseli**'ni hazırladım. Bunlardan daha çok kişinin yararlanması için bu siteyi kurup hepsini siteye yükledim. Siteyi detaylı incelerseniz Kayseri Lisesi ile ilgili yüzlerce, binlerce bilgi ve belgeye ulaşırsınız.Selamlar.

Özgür Kurşun(05/11/2020)
Konu: Yusuf Özmerdivenli
Mesaj: Kayseri Lisesi'nde okuyup da dersine girsin girmesin Yusuf Hoca'yı tanımayan hiçbir öğrenci yoktur. Biz hepimiz sanırım sizi fizik hocası olarak değil, okulun güleç yüzlü müdür yardımcısı olarak tanıyoruzdur. Ellerinizden öper saygı ve sevgilerimi sunarım hocam.

Yusuf Özmerdivenli(05/11/2020)
Konu: Yusuf Özmerdivenli
Mesaj: Özgür Hanım teşekkürler sizlerin sevgisine, saygısına mazhar olmak beni mutlu ediyor. Selamlar. Yusuf Özmerdivenli

Güvener Ferahbaş(28/11/2020)
Konu: Akşam Lisesi Mezunu
Mesaj: Sayın Hocam, çok büyük hiç unutulmayacak emeklerinize Akşam Lisesi mezunu olarak yürekten teşekkür ediyorum. Sağ olunuz.

Yusuf Özmerdivenli (28/11/2020)
Konu: Kayseri Lisesi Belgeseli,Yıllıklar Dergileri,Sitenin yenilenmesi
Mesaj: Sayın Güvener Ferahbaş Sizler de sağ olunuz. Zaman selinin önünden kurtarabildiğim bilgi, belge, resim vb.lerini bir araya getirerek bunları hazırladım. Her yaştan Kayseri Lisesi'nin Nura Koşan Geçleri'ne faydalı olabildiysem ne mutlu bana.

Meliha İlhan (05/12/2020)
Konu: Okulumuz
Mesaj: Kayseri Lisesi'nin mezunlarının birlik beraberliklerini sağlamakta emeği geçen herkese ayrı ayrı teşekkür ederim. Bu sayfadan ulaşabildiğim değerli okul arkadaşlarıma bu sayfalarınızla ayrı bir kalıcılık sağlıyor bu emeklerinizden dolayı şahsınıza teşekkürü borç bilir size sağlıklı uzun ömür dilerim.

Halit Taner Turan(08/07/2021)
Konu: Hizmetler
Mesaj: Senelerin mahsulü bu eserleri Kayserinize, Kayseri Lisemize kazandırdığınız için teşekkürler. 1978-82 **Almanya'dan sevgi ve selâmlar**.

Yusuf Özmerdivenli(10/07/2021)
Konu: Hizmetler
Mesaj: Halit Taner Bey, ilginize ve duygularınıza teşekkürler. Teknolojinin imkânları sayesinde bu eserlere dünyanın her köşesinden ulaşılabiliyor. **Siz Almanya'dan ulaşmışsınız.**

Ne mutlu. Aynı şekilde Amerika'dan, Japonya'dan Hollanda'dan vb. yerlerden her Kayseri Liseli, Kayserili herkes ulaşabiliyor Geçenlerde 9. Cumhurbaşkanımız rahmetli **Süleyman Demirel**'i anma programında bir konuşmacı: "**Bıraktığı eserlerle hala vatana hizmet ediyor**."diyerek konuşmasını bitirmişti.Ben de bu eserlerle hayırla anılırsam, emeklerimin, hizmetlerimin karşılığını almış olmanın gururunu ve mutluluğunu duyarım. Selamlar.

Alper Terzioğlu(20/11/202.)
Konu: Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli
Mesaj: Merhaba, öncelikle bu değerli çalışma için teşekkür ederim. Dedem de 1944 (1943'te olabilir.) yılında lisenizden mezun. Ancak sayfanızda 1920-1954 ile ilgili pdf linki açılmıyor, yardımcı olursanız çok makbule geçer, saygılarımla, İP Adresi 62.244.194.6

Yusuf Özmerdivenli(20/11/2021)
Konu: Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli
Mesaj: Alper Bey, dedenizin adını yazmış olsaydınız bakardım. Ben açtım, normal çalıştı. Siteye girdiğinizde Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli linkine tıklayıp aşağı doğru inip 1. cilt ikinci parça linkine tıklayınız. Üstte oluşan mavi çizginin satır sonuna gelmesini bekleyiniz. Kolay açılsın diye bir cilt 4 parçaya bölündü.

Mustafa Kemal Kılnamaz(20/11/2021)
Konu: Kayseri Lisesi
Mesaj: Sayın Yusuf Özmerdivenli Hocam Kayseri Lisesi için yaptığınız çalışmalara müteşekkirim, yeni çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Yusuf Özmerdivenli(26/11/2021)
Konu:Kayseri Lisesi
Mesaj: Sayın M.K.Kılnamaz Hocam, bilindiği gibi Kayseri Lisesi 100.Yıl Şeref Belgeseli"ne 12 yılımı verdim. Kayseri Lisesi'nin tozlu raflarında mesai mevhumu tanımadan araştırma yaptım. Zaman selinin önünden arının bin bir çiçekten usare topladığı gibi bilgi, belge, fotoğraf vb.lerini derledim. Ayrıca Yıllık, Dergi vb.leri için de aynı şekilde çalıştım.Mezunu olmak, bünyesinde yıllarca öğretmen ve idareci olarak çalışmaktan gurur duyduğum Kayseri Lisesi"ne Kayseri Lisesi mensuplarına, Kayseri maarif tarihine bir katkıda, hizmette bulunabildiysem bundan mutluluk duyarım. Dilek ve temennileriniz için teşekkür eder sağlık, başarı dolu günler dilerim.

Hanım Atay(21/05/2022)
Konu: Kayseri Lisesi
Mesaj: Merhabalar Yusuf Hocam Kayseri Lisesimezunuyumfakat sizle yollar kesişmemişti. Sayfanızı yeni keşfettim.Lisemiz için yaptıklarınız çok gurur verici.Dergileri ve yazılarımızı ararken sitenizde buldum kendimi.Çok duygulandırdı. Anılarımıza burada kolaylıkla ulaşmak çok sevindirdi beni. Teşekkürlerimi iletmek istedim. Emeğinize sağlık.
Yusuf Özmerdivenli (30/05/2022)
Konu: Hizmetler
Mesaj: Sayın Hanım Atay,ilginize, dilek temennileriniz için teşekkür ederim. Zaman selinin önünden kurtarabildiğim bilgi, belge,resim vb.lerini bir araya getirerek bunları hazırladım. Her yaştan Kayseri Lisesi'nin nura koşan gençlerine faydalı olabildiysem ne mutlu bana.

Gökhan Kahraman

Yusuf Özmerdivenli hocam Allah razı olsun, çok teşekkür ediyorum. Arşivinizi internete taşıdınız ve sayenizde dergilere yıllıklara ulaşma imkânı oldu. Hürmet eder ellerinizden öperim.

İlhan İşman

Saygıdeğer hocam Web sayfanızı 100.yıl Şeref Belgeselini gururlu, onurla inceledim. Gözyaşlarımahâkim olamadım. Yürekten en samimi duygularla sizi tebrik ediyorum… Emeklerinize sağlık, yüreğinize sağlık… Ellerinizden öpüyor, önünüzde saygı ile eğiliyorum…

Ömer Faruk Çarşıbaşı

Kayseri Lisesi'nin en faydalıidarecisidir. İsmi müdürlerin gölgesinde kalmasına rağmen gönüllere taht kuran; insani yönü çok mükemmel bir eğitimcidir; Rabbim sağlıkla, afiyetle ve mutlulukla nice yıllara eriştirsin inşallah.

Medine Okuöcal

Bir tane, bir tane benim hocam. Hala o saygıdeğer naif kibar kişiliğinden ödün vermeyen, mesleğine sımsıkı sarılan öğretmen.Kayseri Lisesi'nde benim müdür muavinimdi sonra büyük oğlumun özel lisede müdürü oldu.Oğlum da benim gibi hayran.Buradan Yusuf Özmerdivenli hocamın ellerinden öpüyorum. Rabbim sağlıklı ömürler versin inşallah.**Türkiye'nin böyle öğretmenlere ihtiyacı var.**

Resul Akdeniz (17/01/2023 21:54)
Konu : Lise
Mesaj :

Lise 1. sınıfta okulu bırakmak üzere tasdikname dilekçesi vermiştim. O zaman bu dilekçeler Müdür Muavini Yusuf Özmerdivenli Beyefendi'ye veriliyordu. Yusuf Hoca bana kızdı: "*Saçmalama oğlum, okul bırakmak da nereden çıktı?"* dedi. Ancak ben nasihatlarını tam dinlemeden dilekçeyi masasına bıraktım ve odadan çıktım. Okul bahçesinde gezerken arkadaşlarım ve bazı öğretmenlerimle karşılaştım ve onlarla vedalaştım. Arkadaşlarım ve hocalarım da bana kızdılar, bazı hocalarım Yusuf Özmerdivenli Hocam gibi nasihat ettiler. Bu durumda daha bin pişman olmuştum dilekçe verdiğim için. Ancak dilekçe verilmişti ve neredeyse iki saat olmuştu, muhtemelen de işlemler yapılıp tasdikname bile hazırlanmıştı. Arkadaşlarım ve öğretmenlerim illa gidip dilekçeyi iptal etmesi için Yusuf Özmerdivenli Hoca ile konuşmamı , rica etmemi; Yusuf Hoca'nın belki iptal edebileceğini söylediler. Çekine çekine Yusuf Hoca'nın kapısına vardım, gayet nazik bir şekilde kapıyı çaldım "*Gel*!'' sesi ile de odaya girdim. Yusuf Hoca beni görünce biraz sinirlendi ve:"*Ne var gene niye geldin?Okulu bırakıp da serseri mi olmak istiyorsun*'' dedi. Ben durumu anlatınca kafasıyla işaret ederek "*Al şunu da git. Okulu bırakma kararımdan vaz geçtiğin için tebrik ederim*." dedi. Dilekçe benim koyduğum yerde duruyordu, değil işleme almak ellememiş bile. Aldım dilekçeyi teşekkür ederek hızla çıktım odadan. O gün tasdiknamemi kesip gönderse idi maden mühendisi değil belki de serseri olacaktım.

Anlatacak birçok konu içinden benim hayatıma dokunmuş olan bu güzel hatırayı paylaşmak istedim. Bu vesile ile tüm öğretmenlerime özellikle de Yusuf Özmerdivenli hocama saygılarımı sunuyor ellerinden öpüyorum.

Yusuf Özmerdivenli(18/01/2023 02:30)
Konu : Okulu bırakma.
Mesaj :
Resul Bey, okulu bırakmayı düşünüp tasdikname almaya gelen onlarca öğrencilerimdensiniz. Çok sayıda öğrencimi nasihat ederek, okumanın, diplomanın önemini anlatarak kararından vazgeçmesini sağlamış dualarını almışımdır. Eğer tasdiknameni kesip gönderseydim yıllar sonra Maden Mühendisi Resul Akdeniz yerine nasıl bir kişiyle karşılaşacaktım? Onlarca örnekten birisini sizinle paylaşayım. Bir kız öğrencim sizin gibi Lise 1. sınıf öğrencisi iken sene sonunda 2 dersten beklemeli duruma düşmüş dolayısıyla bir yıl evinde bekleyip dersine çalışıp onları verince bir üst sınıfa geçecekti. Annesi ile tasdikname almaya geldiler. "*Teyze, kızımızın tasdiknamesini vermiyorum. Tasdiknameyi alıp gittiğinizde evde dünürcü bekleyeceksiniz. Nasıl olsa evlenir. Liseyi hatta üniversiteyi bitirince yine evlenir. Okusun mesleğini kazansın. Allah vermesin olumsuz bir durum olduğunda erkek çocuğu icabında hamallık yapar evini geçindirir. Kız çocuğu kime boyun bükecek? 8 ay sonra sınavlara girip sınıfını geçer, tahsiline devam eder*." dedim. Çeşitli örneklerle nasihat ettim tasdiknameyi vermedim. Öğrencim okudu liseyi. Üniversiteyi bitirdi, mesleğini eline aldı. "*Hocam siz sebep oldunuz."* diye dua eder. Bayramlarda, Öğretmenler Günü'nde arar teşekkür eder. Öğrencilerimin hayatına dokunup faydalı olabildiysem bundan mutluluk duyarım.

ONUR SAYFALARIMIZDAN[9]…

Hiçbir toplum yoktur ki, toplumsal düzeni bozan davranışların büyük kısmını suç saymasın ve onları cezalandırmasın... Fakat, yine hiçbir toplum yoktur ki, kendisine olağanın üstünde hizmetlerde bulunan evlatlarını mükafatlandırmayı düşünmesin.

Toplum, sadece ceza ile ayakta durmaz. Suçluluk sebeplerini araştırmak ve onları mümkün olduğu kadar azaltmaya çalışmak, elbette gerekir. **Fakat toplum, aynı zamanda temelini oluşturan manevi değerleri yüceltenleri ödüllendirilmelidir ki bu değerlere uygun düşeni düşmeyenden iyice ayırt etmek mümkün olabilsin. Ödüllendirme, toplumsal bir işlemdir. Devletin, topluma büyük hizmetlerde bulunan vatandaşlarına madalya ve nişan verilmesi de, ödüllendirmenin sırf manevî olan ve manevî olduğu için en üstün seviyesinin oluşturan şekildir, işte devleti temsil eden kademelerin mensuplarına "takdirname, teşekkürname" gibi ödüller verilmesi de ödüllendirmenin manevi şeklidir.** Bu sayfalarda öğretim yılları sonunda okul birincisi olmuş öğrencilerimizden bazılarının isimleri ve TÜBİTAK yarışmalarında okulumuzun aldığı belgelerden bazılarını sunacağız. Gönül isterdi ki bütün öğretmenlerimizin takdir ve teşekkürleri ile bütün okul birincilerimizin isimlerini sırası ile yayınlayalım. Fakat elde belge olmadığından hepsini tespit edemedik. Ancak son yıllarda bizim idareciliğimiz dönemlerinde okul birincilerine mezuniyet kütüğüne plaket çakma uygulaması getirilmiştir. Liste mezuniyet kütüğünden alınmıştır. Bazı okul birincilerimizde okulu ziyaretlerinde dönemlerinde okul

[9] Kayseri Lisesi 100.Yıl Şeref Belgeseli Cilt 3, Ankara 1997.

birincisi olduklarını belirtmişler. Öğretmenler de ödüllerini bildirmişler. Onlar da incelenerek doğruluğu teyit edildikten sonra listeye dâhil edilmiştir.

Ayrıca birçok Öğretmenimiz gerek teftiş raporları sonunda gerekse çeşitli sosyal faaliyetleri sonunda yaptığı hizmetlerden ve görevlerden dolayı "**teşekkürname", "takdirname "**almışlardır.

1) a- Kayseri Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürlüğünce 24 Kasım 1985 günü için hazırlanan **Öğretmenler Günü Armağanı**isimli: Yine Kayseri Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürlüğünce 24 Kasım 1986 günü için hazırlanın "**Öğretmen Armağanı**" isimli kitabın hazırlama komitesinde bulunan okulumuz fizik öğretmeni ve müdür yardımcısı **Yusuf Özmerdivenli "teşekkürname**" almıştır.

b-Yusuf Özmerdivenli 1989-1990 öğretim Yılında gösterdiği başarıdan dolayı ilçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından **teşekkürname**ile ödüllendirilmiştir.

c- Yusuf Özmerdivenli 1992-1993 öğretim yılında 657 sayılı kanunun 123. Maddesi gereğince görevinde gösterdiği olağanüstü gayretle çalışmalardan dolayı **Milli Eğitim Bakanlığınca bir maaş aylıkla ödüllendirilmiştir.**

d- Yusuf Özmerdivenli 1995-1996 öğretim yılında da sicil notlarının yüksek olmasından dolayı da bir derece terfi almıştır.

e- Yusuf Özmerdivenli 1996-1997 Öğretim yılında da 657 sayılı kanunun 64. maddesi gereğince Kayseri Valiliği tarafından "**Takdirname**" ile ödüllendirilmiştir.

2) TÜBİTAK sınavını kazanan öğrencilerimizin son sınıftaki fizik öğretmenlerine de ödül verilmektedir. Bundan dolayı okulumuz fizik öğretmeni ve müdürü Gençosman Mart'a 1982-1983, 1984-1985, 1985-1986, 1988-1989 Öğretim yıllarında TÜBİTAK tarafından takdirname 1989-1990 öğretim yılında Kayseri Valiliğince takdirname verilmiştir.

1988- 1989 -1992 yıllarında da M. E. Bakanlığınca aylıkla ödüllendirilmiştir. Ayrıca hizmetlerinden dolayı 1994 ve 1995 yıllarında valilik ve M. E. Müdürlüğünce takdir belgesi verilmiştir.

3) TÜBİTAK sınavını kazanan öğrencilerinden dolayı TÜBİTAK tarafından 1986 yılında fizik öğretmeni Süfyan Koçer'e de teşekkürname verilmiştir.

4) 1986-1987 Öğretim yılı Kayseri orta dereceli okulların teftiş senesiydi. Teftiş raporları sonucuna göre okulumuz öğretmenlerinden Rasim Göksoy, Lütfiye Ardahan, Gazi Bekar, Dursun Akar, Mustafa Özsoy, Ömer Köylü,Osman Oskay ve Gülcan Kolukısa teşekkürname almışlardır.

5) Okulumuz Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Öğretmeni ve Müdür Başyardımcısı Fevzi Ay 1989- 1990 Öğretim yılında ilçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından teşekkür belgesi almıştır. 1994-1995 Öğretim yılında Kayseri Lisesi'nin Bilgi yarışmasında il birincisi olması nedeniyle Kayseri Valiliği tarafından takdirname verilmiştir. 1994-1995 Öğretim yılında M. E. Bakanlığı tarafından bir aylık maaşla ödüllendirilmiştir. 1995 - 1996 Öğretim yılı teftiş sonucunda teşekkür belgesi almıştır. Sicil notunun 90'ın üzerinde olmasından dolayı da 1 derece almıştır.

6) Okulumuzun Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni eski müdürlerinden Mehmet Bediz'e 1988 - 1989 Öğretim yılında Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından "19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı" Kutlamalarından dolayı Teşekkür 1990-1991 Öğretim yılında da "Koruma Derneği Faaliyetlerinden" dolayı Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından Takdir belgesi verilmiştir.

7) Okulumuz Resim Öğretmenlerinden Mediha Emre ve Canser Ökten'e;

a-) 1993-1994 Öğretim yılında okulumuzda Sosyal ve Kültürel alanlarda düzenlenen faaliyetlerde gösterdikleri başarılardan dolayı ilçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından teşekkür belgesi verilmiştir.

b-)1994-1995 Öğretim yılında il çapında düzenlenen Trafik konulu resim yarışmasında 1. ve 2. lik derecesinin alınmasında gösterdikleri başarılardan dolayı ilçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından teşekkür belgesi verilmiştir.

c-)1995-1996 Öğretim yılında okulumuzdaki Atatürk köşesinin düzenlemesinde ve okulumuz adına açmış oldukları resim sergisinde gösterdikleri gayret ve çalışmalardan dolayı Melikgazi Kaymakamlığı tarafından takdir belgesi verilmiştir.

8) Okulumuz Türk dili edebiyatı öğretmenlerinden Şerife Öztürk, H. Meral Güneş, Rezan Soyakça ve Felsefe Öğretmeni Ülkü Oğuz 1994-1995 öğretim yılında eğitim, öğretim, tiyatro ve kültürel faaliyetlerinden dolayı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından teşekkürbelgesi verilmiştir.

9) Okulumuz T. Dili Edebiyat Öğretmeni ve Müdür Yardımcısı Hayrettin Cengiz'e 1994 -1995 Öğretim yılında liseler arası bilgi yarışmasında öğrencilerine yardımından dolayı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından teşekkür belgesi verilmiştir.

10) Okulumuz T. Dili Edebiyatı Öğretmeni ve Müdür Yardımcısı Süleyman Aydın'a 1994 -1995 öğretim yılında:

a) Liseler arası bilgi yarışmasında Kayseri Lisesi'nin il birincisi olmasında gösterdiği olağanüstü gayret ve çalışmalarından dolayı Kayseri Valiliği tarafından takdir belgesi,

b) Aynı öğretim yılında kültürel faaliyetler kapsamında "Eski Çarıklar" adlı Tiyatro oyununun sahneye konulmasındaki başarısından dolayı ilçe Milli Eğitim Müdürlüğünce teşekkür belgesi,

c)1995-1996 öğretim yılı, ders teftiş denetim raporu sonucunda Milli Eğitim Bakanlığınca teşekkür belgesi verilmiştir.

11)Okulumuz Matematik Öğretmeni Ayhan Mutlu'ya 1989-1990 öğretim yılı çalışmalarından dolayı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından teşekkür belgesi verilmiştir.

12)Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürlüğünce 24 Kasım 1986 günü için hazırlanan "Öğretmen Armağanı" isimli kitabın hazırlanma komitesinde bulunan okulumuz Edebiyat Öğretmeni Mustafa Parlak teşekkür belgesi almıştır.

Her öğretim yılında okulların başarılı öğrencileri mutat şekilde takdir ve teşekkür belgeleri ile ödüllendirilir. İftihar listeleri asılır, okul birincileri belirlenip ilan edilir.

Hepsini yayınlamamamız mümkün olmadığı için örnekleme metodunu uygulayacağız.

1944-1945 Turgut ÖZAL (Cumhurbaşkanı)

1945-1946 Mehmet PALAMUTOGLU (Öcal)(Prof. Dr.)

1972-1973 S.Fikret KAVUK (Devlet Hastanesi Başhekimi.)

…….

1980-1981 Necla Çağıltaşlar

1981-1982 Meral Bursalı

1982-1983 Günet Urfalıoğlu

1983-1984 İrfan Okudur

1984-1985 Hakan Uraz

1985-1986 Aynur İkiler

1986-1987 Adnan Şahin

1987-1988 Osman Onur Özer

T.C.
KAYSERİ VALİLİĞİ

HİZMET ŞEREF BELGESİ

Sayın ....Yusuf ÖZMERDİVENLİ.....

Türk Millî Eğitim topluluğunda uzun yıllar feragat ve fedakârlıkla hizmet vererek emekliye ayrılmış bulunuyorsunuz. Bu değerli çalışmalarınız meslektaşlarınız tarafından daima örnek sayılacak, takdir ve şükranla anılacaktır.

Bundan böyle de ülke yararına hizmetlerinizin devamını bekler, sağlık ve mutluluk dolu uzun ömürler dilerim.

Nihat CANPOLAT
VALİ

Milli Eğitim Basımevi

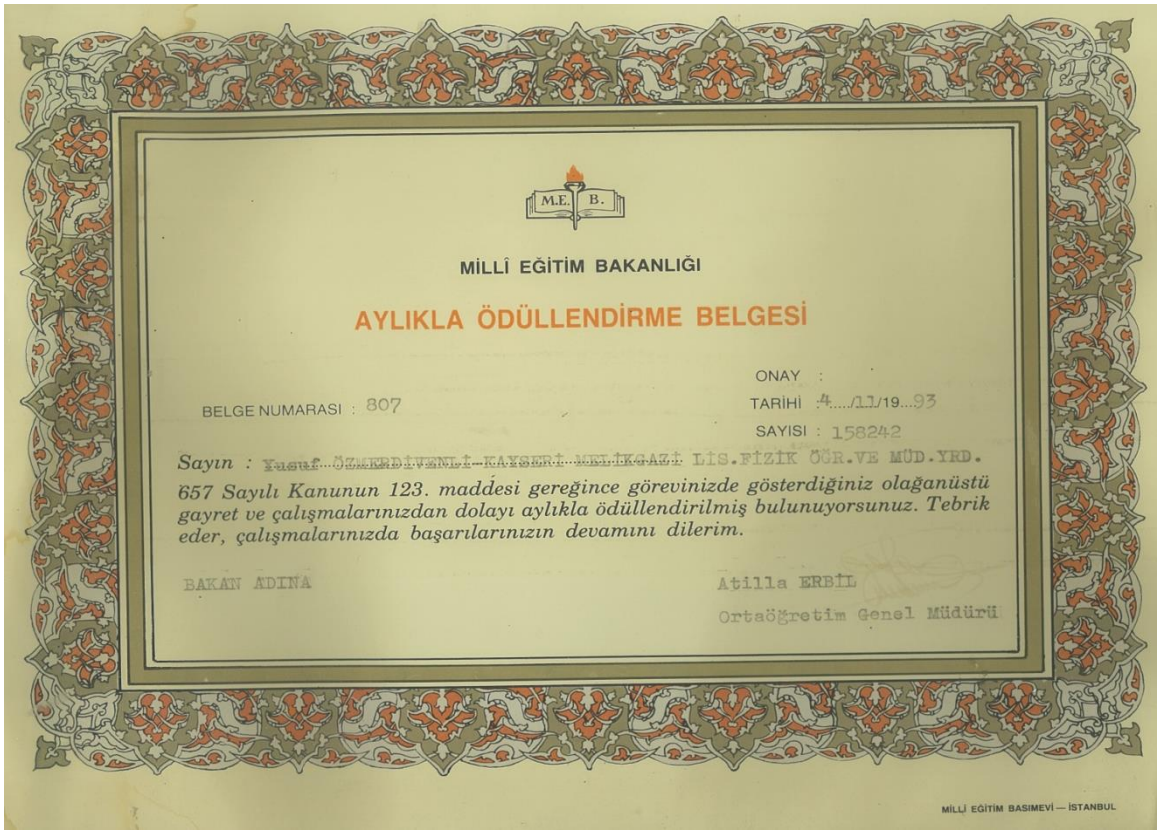

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

AYLIKLA ÖDÜLLENDİRME BELGESİ

BELGE NUMARASI : 807

ONAY :
TARİHİ : 4...11/19...93
SAYISI : 158242

Sayın : Yusuf ÖZMERDİVENLİ KAYSERİ ANADOLU LİS.FİZİK ÖĞR.VE MÜD.YRD.

657 Sayılı Kanunun 123. maddesi gereğince görevinizde gösterdiğiniz olağanüstü gayret ve çalışmalarınızdan dolayı aylıkla ödüllendirilmiş bulunuyorsunuz. Tebrik eder, çalışmalarınızda başarılarınızın devamını dilerim.

BAKAN ADINA
Atilla ERBİL
Ortaöğretim Genel Müdürü

MİLLÎ EĞİTİM BASIMEVİ — İSTANBUL

Amirlerimin bana verdiği ödüllerden sadece ikisi. Oysa bütün birikimlerimikazandığım Kayseri Lisesi'ne benim ödül vermem gerekirdi. Sağ olsunlar, var olsunlar çok teşekkür ederim.

Kayseri Lisesi'nde yetişen ve onunla bütünleşen, özdeşleşen çiçeği burnunda biröğretmen adayı Yusuf Özmerdivenli'nin Kayseri Lisesi'nden mezun olup; Konya Selçuk Üniversitesi'ni kazandığı yıldaki hali. İlim, irfan aldığı, kendisinin yetişmesine vesile olan "Kayseri'nin Ulu Çınarı" Kayseri Lisesi'ne atanarak, okuluna vefa borcunu ödemek için yıllarca idareci ve öğretmen olarak çalışıp, bir çok sosyal etkinliğe ve kültürel faaliyete imza atacağını hayal edip, düşünmüş müydü?

Yusuf Özmerdivenli hedefine ulaşmış, bir çok mesleğe girme imkanı olmasına rağmen o çok sevdiği, hemde "**yeniden dünyaya gelsem yine öğretmen olurdum**" diyecek kadar çok sevdiği öğretmenlik mesleğine kavuşma yolunu açacak olan Konya Selçuk Üniversitsi'nden mezun olduğu yıllarda…Hey gidi günler hey, film şeridi gibi geriye sarmak mümkün olsa da o günlere tekrar dönebilsek…

ÖĞRENCİLERİNE VE GENÇLERE ÖRNEK OLAN DAVRANIŞ

Yusuf Özmerdivenli 1960'lı yıllarda Kayseri Lisesi'nde okurken arkadaşları babalarının verdiği harçlığı sigaraya vererek 50 kuruşa bir paket Samsun veya Maltepe alırken (o yıllarda yabancı sigara yasaktı,filtreli olduğu için ikisini tercih ederlerdi.) O, arkadaşlarına: "*Ben*

sağlığa ve insanlığa faydası olmayan alışkanlığa talip değilim, sigara parasına kitap alacağım." dedi. Bu sayede 10.000 (on bin) ciltlik kütüphaneye sahip olmuştu. Bu olay Anadolu Ajansı tarafından yapılan röportaj ile yerel, ulusal ve yabancı onlarca, yüzlerce basın kuruluşunda haber olmuştu. Onlardan birkaç örnek:

ULUSAL BASINDAN:

Sabah Gazetesi (07.08.2017)

Yusuf Özmerdivenli sigaraya para vermek yerine 10 bin kitap aldı!

Kendisine sigara içmesi teklifinde bulunan arkadaşlarına "ona vereceği parayla kitap alacağını" söyleyen Yusuf Özmerdivenli, yarım asrı aşkın sürede 10 bin eserin sahibi oldu.

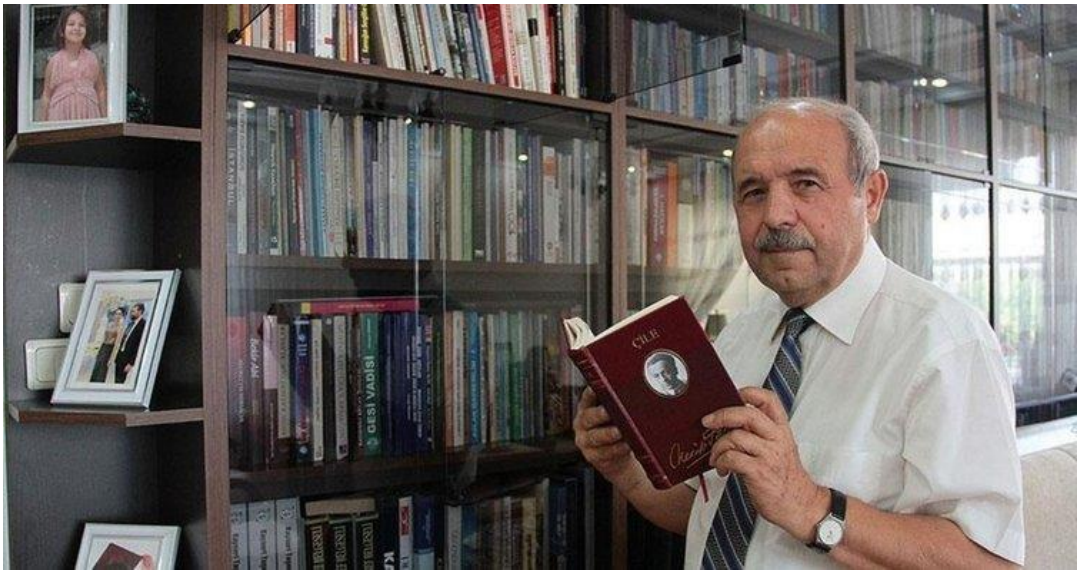

Kayseri'de lise yıllarında kendisine sigara içmesi teklifinde bulunan arkadaşlarına "ona vereceği parayla kitap alacağını" söyleyen eğitimci Yusuf Özmerdivenli, yarım asrı aşkın sürede 10 bin eserin sahibi oldu.

Sigaraya para vermek yerine şimdiye kadar 10 bin kitap alan 73 yaşındaki Özmerdivenli, müdürü olduğu Fen Bilimleri Lisesinde öğrencilerine kitap sevgisi aşılamaya çalışıyor. Özmerdivenli, bir taraftan da öğrencilerini sigaradan uzak tutmaya çalışıyor.

Yusuf Özmerdivenli, bugün gençlerin en çok özendiği kötü alışkanlıklardan birinin de sigara olduğunu söyledi.

Kayseri Lisesinde 1960'lı yıllarda okuduğu dönemde arkadaşlarının, babalarının verdiği harçlıkla sigara aldığını anlatan Özmerdivenli, "*Bana da 'İç Yusuf, bir taneden, iki taneden bir şey olmaz' gibi telkinlerde bulundular. Ama ben 'Sigara içmeyeceğim, o parayla kitap alacağım' dedim. Sigara içseydim yandı gitti, duman olacaktı. Sigara içmemenin bana kazandırdığı servet, 10 bin ciltlik kütüphane"* diye konuştu.

"BU BANA SİGARA İÇMEMENİN KAZANDIRDIĞI BİR SERVETTİR"

Özmerdivenli, her çeşit eserin bulunduğu kütüphanesinde, fiyatı eski parayla 25 ve 50 kuruş yazan kitapların da yer aldığını belirtti.

Görev yaptığı özel lisede idareciliğinin yanında "kütüphane hizmetini" sürdürdüğünü anlatan Özmerdivenli, "*Öğrencilerime o duyguyu aşılamaya çalışıyorum. Evden kitapların bir kısmını getiriyorum, kütüphane sistemi uyguluyorum. Çok sayıda öğrencim bundan istifade ediyor, kitap okuma alışkanlığı kazanıyor. Bundan mutluluk duyuyorum. Bu bana sigara*

içmemenin 70 küsur yaşında olmama rağmen kazandırdığı servettir. Sağlık yönünden kazandırdığına gelince, bunu ancak Allah bilir, ancak benden en az 15-20 yaş küçük sigara içen arkadaşlarımla koşuya da giderim, merdiven de çıkarım ah oh demem." diye konuştu.

ÖĞRENCİLERİNE ÖRNEK OLUYOR

Bugüne kadar birçok arkadaşı ve öğrencisinin sigarayı bırakmasını sağladığına işaret eden Özmerdivenli, bir anısını şu sözlerle paylaştı: "Dershane müdürlüğüm döneminde bir öğrencim, her teneffüste sigara içmeye çıkıyordu. Bu durum dikkatimi çekti.Desten sonra, odama gel de biraz sohbet edelim oğlum, dedim. Geldi, oturdu, anlattı:"*Arkadaşlar önce ikram ettiler, özendik, içiyoruz, arkadaş kurbanıyız''* dedi. "*Sana bu kötülüğü yaptılarsa o arkadaşlarından biraz uzak dur ve bırakmaya çalış."* dedim. Kendi hayatımdan örnek verdim. *"Ben içmedim, halimden memnunum. Bu kadar bir servetin sahibi oldum sigara içmemeni, sana da tavsiye ederim."* dedim. İki saat sohbet ettik. Çeşitli örnekler verdim. "*Anlattıklarınızdan, verdiğiniz örneklerden etkilendim, ikna oldum, size söz veriyorum bırakacağım Hocam*."dedi.Ben de kendisine,"*Sözünde durursan hem sağlık yönünden hemde maddi yönden sen kazanırsın, durmazsan zararını sen çekersin*." dedim.

Ona sigaranın zararlarını anlatan kitaplar da verdim.

Yıllar sonra kendisiyle yeniden karşılaştım. Geldi elimi öptü, sarıldık. "*Şimdi Erciyes Üniversitesinde doçentim. Çok teşekkür ederim, size minnet borçluyum. Sizin yolunuzdan gidiyorum, ben de sigaraya vereceğim parayı götürüyorum kitaba veriyorum, 1650 kitabım oldu. Sağlık yönünden kazandığıma değer biçilemez*" dedi.

KAYSERİ (AA) - RAMAZAN KAYA - Kayseri'de lise yıllarında kendisine sigara içmesi teklifinde bulunan arkadaşlarına "ona vereceği parayla kitap alacağını" söyleyen eğitimci Yusuf Özmerdivenli, yarım asrı aşkın sürede 10 bin eserin sahibi oldu. Sigaraya para vermek yerine şimdiye kadar 10 bin kitap alan 73 yaşındaki Özmerdivenli, müdür olduğu Fen Bilimleri Lisesinde öğrencilerine kitap sevgisi aşılamaya çalışıyor. Özmerdivenli, bir taraftan da öğrencilerini sigaradan uzak tutmaya çalışıyor. Yusuf Özmerdivenli, AA muhabirine yaptığı açıklamada, bugün gençlerin en çok özendiği kötü alışkanlıklardan birinin de sigara olduğunu söyledi. Kayseri Lisesinde 1960'lı yıllarda okuduğu dönemde arkadaşlarının, babalarının verdiği harçlıkla sigara aldığını anlatan Özmerdivenli, "Bana da 'İç Yusuf, bir taneden, iki taneden bir şey olmaz' gibi telkinlerde bulundular. Ama ben 'Sigara içmeyeceğim, o parayla kitap alacağım' dedim.

……

Gençler bol bol kitap okuyunuz.Atatürk'ü iyi tanıyınız.Onu örnek, rol model alınız.Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün yukarıdaki sözü; kendime prensip ve düstur edindiğim,çalışma masamın yanında asılı duran, örnek aldığım direktiflerinden birisidir.Aynı konunun önemini, Türk tarihçi, akademisyen ve yazar;Türk Tarih Kurumu şeref üyesi, Uluslararası Osmanlı Etütleri Komitesi yönetim kurulu üyesi, Avrupa İranoloji Cemiyeti ve Avusturya-Türk Bilimler Forumu üyesi İlber Ortaylı da:**"Gençlere önerimdir, gittiğiniz okullar size yetmeyecek, yetiştirmeyecek. Öyle kurgulandılar. Deliler gibi kitap okuyun! Okuyun, güçlenin!"** diyor.

Bu konuya ilave olarak; kitabın önemini çok ilginç bir dille çizen ve ne zaman hangi kaynaktan aldığımı hatırlayamadığım, şu satırları da paylaşmadan geçemeyeceğim:

"Bizlere görmediklerimizi gösterdiği, işitmediklerimizi duyurduğu, bizden önce gelmiş geçmiş milyonların, dönmemize imkân olmayan dünyalarına götürdüğü için, kitabı çağlar arasında bir köprü, her derde deva bir ilaç, gidimliliğe (faniliğe) meydan okuyan bir ölümsüz sayıyorum. Uygarlık gökdeleni, kitap denilen tuğlalardan örülüp yükselmekte; kumu harflerden, suyu mürekkepten olmaktadır.

YABANCI BASINDAN:

Przez ponad pół wieku zamiast papierosów kupował książki. Dziś ma kolekcję liczącą ponad 10 tysięcy woluminów

22 sierpnia 2017

„Tych tylko palaczy cenię, co porzucili palenie" – napisał kiedyś Jan Sztaudynger. Podobnie myśli z pewnością 73-letni Yusuf Özmerdivenli z Turcji, który kieruje się w życiu doskonałą dewizą skutecznie chroniącą go przed nałogiem. Zamiast kupować papierosy, przeznacza

Hiệu trưởng mua sách, truyền cảm hứng sống lành mạnh cho sinh viên

Viết bởi: Hoa Quỳnh NGÀY 08 THÁNG 08, 2017 | 16:50 Thế giới đó đây

T+T-

Suckhoedoisong.vn - Một người đàn ông, 73 tuổi đến từ tỉnh Kayseri miền Trung Thổ Nhĩ Kỳ đã mua sách thay vì thuốc lá kể từ khi bạn bè rủ rê hút thuốc khi ông đang còn học trung học phổ thông.

Giáo sư Yusuf Özmerdivenli, Hiệu trưởng Cao đẳng Khoa học Kayser đã mua hơn 10.000 cuốn sách kể từ khi ông dành tiền mua sách thay vì thuốc lá.

Yusuf Özmerdivenli cho biết ông đã hiến một phần bộ sưu tập sách cho nhiều thư viện, trường phổ thông và đại học khác nhau giúp mọi người hưởng lợi như ông từng được như vậy, và cũng bởi vị hiệu trưởng không còn đủ chỗ cho bộ sưu tập tư liệu đọc khổng lồ.

Hiệu trưởng Cao đẳng Khoa học Kayser Ozmerdivenli đang đọc sách trong thư viện riêng

Thầy hiệu trưởng 73 tuổi cũng khuyến khích sinh viên tránh xa thuốc lá và nên dành thời gian đọc sách để mở rộng kiến thức. "Vì không hút thuốc, nên tôi có được một bộ sưu tập 10.000 cuốn sách", Özmerdivenli cho biết.

17.04.2017

Her gün içtiği 2 paketin parasını kumbaraya attı

Sigarayı bıraktı 2 araba satın aldı

DENİZLİ'de klima bayisi olarak çalışan Mehmet Tok (42), günde 2 paket sigara içiyordu. 2009 yılında kalp rahatsızlığı nedeniyle hastaneye gitti. Doktorlar, anjiyo olan Tok'a sigarayı bırakmasını tavsiye etti. Tok 22 yıllık alışkanlığını bıraktı. O günden sonra her gün 2 paket sigaranın parasını kumbaraya atmaya başladı. Sigarayı bıraktığından beri 70 bin lira biriktiren Tok, bu parayla 2 ticari araç, 1 de motosiklet satın aldı. (DHA)

"KUMBARAYI İLK AÇTIĞIMDA AĞLADIM"

Bıraktığı günden 1 yıl sonra kumbarasını açtığını söyleyen Tok, "Ömrümden ve cebimden gidenleri düşününce sinirimden ağladım" dedi.

Fen Bilimleri Anadolu Lisesi'nin Sevgili Öğrencileri!

Gazete haberindeki gençten neyiniz eksik? Ben Kayseri Lisesi'nde sizler gibi öğrenci iken, arkadaşlarım babalarının verdiği harçlığı sigaraya vererek sigara içerken; ben sigara içmeyeceğim parasına kitap alacağım dedim,**10.000 (onbin) ciltlik bir kütüphanenin,** servetin sahibi oldum. Bu bana sigara içmemenin kazandırdığı maddi servettir. Sağlık yönünden kazandırdığına gelince, onu ancak Allah bilir.Sizlere şu kadarını söyleyebilirim; benden 15-20 yaş küçük, fakat sigara içen arkadaşlarımla koşuya gider, merdiven çıkar ah oh demem. Bu da sağlık yönünden kazandırdığı olsa gerek.Yukarıdaki haberde genç başka bir yol izlemiş, **iki araba ve bir motosiklet** sahibi olmuş. Darısı sizlerin başına.Sizlerin de böyle faydalı kararlara imza atmanızı bekliyoruz.

Yusuf Özmerdivenli
Fen Bilimleri Anadolu Lisesi Müdürü

NOT:Yusuf Özmerdivenli her ortamda her fırsatta öğrencilerine, arkadaşlarına sigaranın zararlarını anlatıp; başlamış olanlardan bıraktırabildiklerine bıraktırmış; özenenleri, başlayacak olanları da engellemeye çalışmıştır.Örnek, rol model olmaya gayret etmiştir. Yukarıdaki Gazete haberiilgisini çektiğinden gazete kupürünüçoğaltıp okulun panolarına özendirici açıklama yazısı ilave edip astırarak, Öğrencilerine bir tüyo, bir mesaj vermeye ve örnek olmaya çalışmıştır. Onlarca yüzlerce uygulamalarından bir tanesi.

Yine aile oturması yaptıkları arkadaş grubunda sigara içen iki arkadaşından, sigarayı bırakma sözü almış, ancak bunun kalıcı olması için şartı ceza koymuş. Kim akdi bozarsa, diğer arkadaşına bir takım elbise alma şartı konmuş. Ev hanımları evde takipçisi olup okula bildirmeleri kararlaştırılmış. Okulda zaten içememişler. Böylece ikisi de sigarayı bırakmış.

BİR FOTOĞRAF BİN KELİMEYE BEDELDİR.

GENÇLER 3 T BAĞIMLISI OLMAYINIZ

Bu iki fotoğrafa dikkatli bakınız. Gençler günde kaç saatiniz telefona (oyun mesaj vb.) gidiyor desem her biriniz farklı cevaplar vereceksiniz. Kiminiz 3 saat, 4 saat, 5 saat diyenleriniz olacak. En az 3 saat diyeni örnek alacak olursak senede 1095 (evet bin doksan beş) saat eder. Bunu faydalı yönde kullanırsak nelerin sahibi olmazsınız ki? Mesela 1095 saat bir Yabancı Dil Kursu'na devam ederseniz sonunda güzelce yabancı dil konuşuyor olursunuz. Bu da iş bulmanızda artınız olur. **1095 saat kitap okursanız ortalama bir kitabı 250 sayfa kabul edersek senede 100 kitap okumuş olursunuz. Var mı senede 100 kitap okuyanınız?** Gençler karar sizin. Çok geç olmadan bu ruhsuz makina olan telefon,tablet, televizyon vb ile aranıza mesafe koyunuz. Kısacası 3 T bağımlısı olmayınız.

NOT: ***Yusuf Özmerdivenli her ortam da, her fırsatta öğrencilerine, gençlere kitap okumanın faydalarını anlatarak zamanlarını iyi kullanmaları konusunda tüyove mesajlar vermeye,rol model olmaya çalışmıştır. Bu da uygulamalarından bir başka örnektir***. (Bu fotoğraf Mehmet Topuzoğlu'nun arşivinden alınmıştır.)

TÜRKİYE
BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU
MATEMATİK YARIŞMASI ARMAĞANI

KURUMUMUZ BİLİM ADAMI YETİŞTİRME GRUBUNCA 1982 - 1983 ÖĞRETİM YILINDA LİSE VE DENGİ OKULLAR ARASINDA DÜZENLENEN MATEMATİK YARIŞMASINDA Kayseri Lisesi EKİBİ İç Anadolu Bölgesi Üçüncülük ÖDÜLÜNÜ KAZANMIŞTIR.

OKULUN BU BAŞARISINI TAKDİRLE KARŞILAYAN TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİ KUTLAR, ÇALIŞMALARINDA ÜSTÜN BAŞARILAR DİLER.

YARIŞMA EKİBİ
İbrahim Aslan
Özcet Ertaboğlu
Koçia Mattu

TÜRKİYE
BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU
KİMYA YARIŞMASI ARMAĞANI

KURUMUMUZ BİLİM ADAMI YETİŞTİRME GRUBUNCA 1982 - 1983 ÖĞRETİM YILINDA LİSE VE DENGİ OKULLAR ARASINDA DÜZENLENEN KİMYA YARIŞMASINDA Kayseri Lisesi EKİBİ İç Anadolu Bölgesi İkincilik ÖDÜLÜNÜ KAZANMIŞTIR.

OKULUN BU BAŞARISINI TAKDİRLE KARŞILAYAN TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİ KUTLAR, ÇALIŞMALARINDA ÜSTÜN BAŞARILAR DİLER.

YARIŞMA EKİBİ
İbrahim Aslan
Emin Mattu
Özcet Ertaboğlu

TÜRKİYE
BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU
KİMYA YARIŞMASI ARMAĞANI

KURUMUMUZ BİLİM ADAMI YETİŞTİRME GRUBUNCA 1983 - 1984 ÖĞRETİM YILINDA LİSE VE DENGİ OKULLAR ARASINDA DÜZENLENEN KİMYA YARIŞMASINDA Kayseri Lisesi EKİBİ İç Anadolu Bölgesi Üçüncülük ÖDÜLÜNÜ KAZANMIŞTIR.

OKULUN BU BAŞARISINI TAKDİRLE KARŞILAYAN TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİ KUTLAR, ÇALIŞMALARINDA ÜSTÜN BAŞARILAR DİLER.

YARIŞMA EKİBİ
Mustafa Akbeyoğlu
Ömer Fasıl Bilgin
Adnan Odabaşı

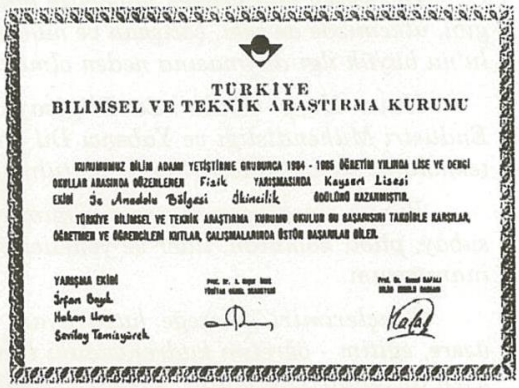

TÜRKİYE
BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU

KURUMUMUZ BİLİM ADAMI YETİŞTİRME GRUBUNCA 1984 - 1985 ÖĞRETİM YILINDA LİSE VE DENGİ OKULLAR ARASINDA DÜZENLENEN Fizik YARIŞMASINDA Kayseri Lisesi EKİBİ İç Anadolu Bölgesi İkincilik ÖDÜLÜNÜ KAZANMIŞTIR.

TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU OKULUN BU BAŞARISINI TAKDİRLE KARŞILAR, ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİ KUTLAR, ÇALIŞMALARINDA ÜSTÜN BAŞARILAR DİLER.

YARIŞMA EKİBİ
İrfan Büyk
Hakan Uras
Sevilay Temisyürek

TÜRKİYE
BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU

KURUMUMUZ BİLİM ADAMI YETİŞTİRME GRUBUNCA 1984 - 1985 ÖĞRETİM YILINDA LİSE VE DENGİ OKULLAR ARASINDA DÜZENLENEN Kimya YARIŞMASINDA Kayseri Lisesi EKİBİ İç Anadolu Bölgesi Üçüncülük ÖDÜLÜNÜ KAZANMIŞTIR.

TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU OKULUN BU BAŞARISINI TAKDİRLE KARŞILAR, ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİ KUTLAR, ÇALIŞMALARINDA ÜSTÜN BAŞARILAR DİLER.

YARIŞMA EKİBİ
İrfan Büyk
Hakan Uras
Bilal Eryıldırım

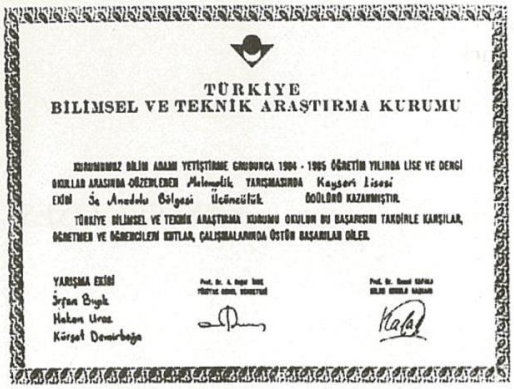

TÜRKİYE
BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU

KURUMUMUZ BİLİM ADAMI YETİŞTİRME GRUBUNCA 1984 - 1985 ÖĞRETİM YILINDA LİSE VE DENGİ OKULLAR ARASINDA DÜZENLENEN Matematik YARIŞMASINDA Kayseri Lisesi EKİBİ İç Anadolu Bölgesi Üçüncülük ÖDÜLÜNÜ KAZANMIŞTIR.

TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU OKULUN BU BAŞARISINI TAKDİRLE KARŞILAR, ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİ KUTLAR, ÇALIŞMALARINDA ÜSTÜN BAŞARILAR DİLER.

YARIŞMA EKİBİ
İrfan Büyk
Hakan Uras
Kürşet Demirboğa

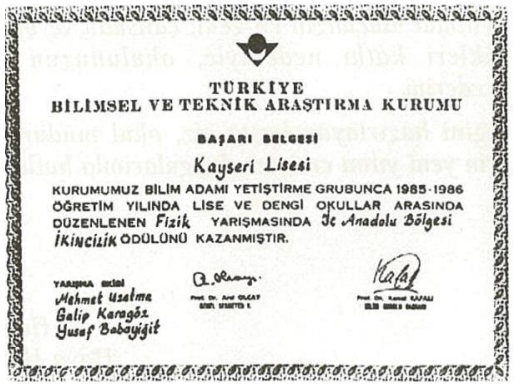

TÜRKİYE
BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU

BAŞARI BELGESİ

Kayseri Lisesi

KURUMUMUZ BİLİM ADAMI YETİŞTİRME GRUBUNCA 1985-1986 ÖĞRETİM YILINDA LİSE VE DENGİ OKULLAR ARASINDA DÜZENLENEN Fizik YARIŞMASINDA İç Anadolu Bölgesi İKİNCİLİK ÖDÜLÜNÜ KAZANMIŞTIR.

YARIŞMA EKİBİ
Mehmet Üselme
Galip Karagöz
Yusuf Babayiğit

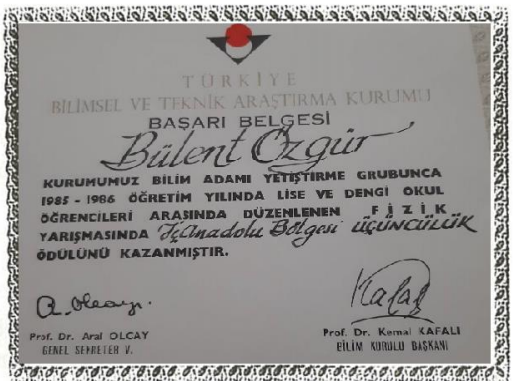

TÜRKİYE
BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU

BAŞARI BELGESİ

Bülent Özgür

KURUMUMUZ BİLİM ADAMI YETİŞTİRME GRUBUNCA 1985 - 1986 ÖĞRETİM YILINDA LİSE VE DENGİ OKUL ÖĞRENCİLERİ ARASINDA DÜZENLENEN FİZİK YARIŞMASINDA İç Anadolu Bölgesi ÜÇÜNCÜLÜK ÖDÜLÜNÜ KAZANMIŞTIR.

Prof. Dr. Aral OLCAY
GENEL SEKRETER V.

Prof. Dr. Kemal KAFALI
BİLİM KURULU BAŞKANI

Kayseri Lisesi yetiştirdiği Öğrencileri ile her dalda olduğu gibi yüksek öğretim kurumlarında da takdir toplamış, öğrencileri Kayseri Liseli olmanın gururunu duyarken, Yüksek öğretim kurumu yetkilileri de her vesile Takdir ve Teşekkürlerini bildirmişlerdir. Bunlardan bazı örnekler görelim :

KAYSERİ LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Her geçen gün gelişen havacılık bilim ve teknolojisi, dünya genelinde olduğu gibi, ülkemizde de zeki, çalışkan ve mücadele azmi olan gençlerin Hava Harp Okulu'na büyük ilgi duymasına neden olmaktadır.

Hava Harp Okulu'nda Bilgisayar, Makina, Uçak, Elektronik, İşletme, Endüstri Mühendisliği ve Yabancı Dil konuları 21 nci yüzyılın havacılık bilim ve teknolojisi ile bütünleştirilerek okutulmaktadır.

Büyük emek vererek yetiştirdiğimiz gençlerimizi, Türk Hava Kuvvetlerinde subay, pilot, komutan, lider ve yönetici olarak görmenizin sizleri mutlu edeceğine inanıyorum.

Gençlerimizi geleceğe hazırlayan, başta okul müdürü olarak, siz olmak üzere, eğitim - Öğretim kadronuzdaki tüm öğretmen ve yöneticilerin bayramını en içten duygularımla kutla?', saygı ve sevgilerimi sunarım.

Erdoğan ÖZNAL
Hava Pilot Tümgeneral
Hava Harp Okulu Komutanı

KAYSERİ LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜNE

(21/... 12... 1989)

21 nci yüzyılın Subay, Pilot, Komutan, Lider ve Yöneticilerini yetiştiren Hava Harp Okulu'na, 1989 yılında ülkemizin en zeki, çalışkan ve başarılı öğrencilerinin alınmasında gösterdikleri katkı nedeniyle, okulunuzun tüm öğretmen ve yöneticilerine teşekkür ederim.

Ülkemizin geleceğini hazırlayan başta siz, okul müdürü olmak üzere, tüm öğretmen ve yöneticilerin yeni yılım en içten duygularımla kutlar, saygı ve sevgilerimi sunarım.

Erdoğan ÖZNAL
Hava Pilot Tümgeneral
Hava Harp Okulu Komutanı

KAYSERİ LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜNE

(01/03/ 1996) ÇANAKKALE

Sayın Müdürüm,

1995 - 1996 Öğretim Yılı öğrenci kayıtlarımızın incelenmesi sonucunda, ekli listede isimleri yer alan okulunuz mezunlarının Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Fakülte ve Yüksekokullarına ÖSYM tarafından yerleştirilerek kayıt yaptıkları anlaşılmıştır. Bu sebeple mutluluğumuzu ifade etmek istiyorum.

Geleceğimizin teminatı olan gençlerimizi yetiştirerek "Üniversitemiz Ailesine" katılmalarına vesile olan ve büyük Atatürk 'ün;

"Milletleri kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir" sözünde ifadesini bulan "okulunuz eğitim kadrosunda görevli tüm öğretmenleri ve yöneticileri" şahsınızda kutluyorum. Üniversitemizin öğrencilerinize tanıtımında ve "Şehitler diyarı Çanakkale'de Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi öğrencisi olmanın mutluluğunun ve gururunun vurgulanmasında" birer fahri elçimiz olmanız temennisi ile göstereceğiniz gayretler için şimdiden teşekkürlerimi sunuyorum. Bu duygu ve düşüncelerimizin okulunuzda görevli bütün meslektaşlarıma iletilmesi arzusu ile hepinize daimi başarı dileklerimi, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörü

KAYSERİ LİSESİ'NDEKİ SOSYAL FAALİYETLERDEN ÖRNEKLER

KAHRAMANLIK GÜNÜ
Davetiye ve Programı
1893
KAYSERİ LİSESİ
Yıldırımlar yaratan bir ırkın ahfâdıyız.
Tûfanları Gösteren tarihlerin yâdıyız.
Cevdet ŞAKİR
Sayın :
Kahramanlık Günü ... / Nisan / 1963
Günü saat ... da Lise Konferans salonunda yapılacaktır.
teşrifiniz rica olunur.
Lise Kültür ve Edebiyat Kolu
1962 — 1963 Öğretim Yılı Kayseri Lisesi Kültür ve Edebiyat Kolunun Sekizinci Faaliyeti

KAHRAMANLIK GÜNÜ PROGRAMI

1-İstiklal Marşı

2-İstiklal Marşı'nın Güftesi Osman Selim Dinçsoy (6/F-C)

3-Açış Konuşması Yahya Toplandı (5/Ed-E)

4-Konuşma (Türk'ü Yaşatan Kuvvet) Cengiz Sicimoğlu (5/Ed-E)

5-Koçaklama Coşkun Güven (5/Ed-E)

6-Türklüğe Kurban (Şiir) Şeniz Doğan (5/Ed-E)

7-Meydan Okuyorum (Şiir) Orhan Kaftanoğlu

8-Türk Kahramanlığı Hüdaverdi Özyalçın (5/Ed-A)

9-Akdeniz Kıyılarında (Şiir) Süheyla Erdoğan (5/Ed-E)

10-Şanlı Sakarya (Şiir) Necdet Erciyes (6/Fen-A)

11-Vatan Destanı (Şiir) Halef Baykal (6/Fen-C)

12-Yiğitlik ne demektir? Güntaç Aktan (5/Ed-E)

13-İzmir yollarında (Şiir) Ayşe Üner (6/Fen-B)

14-Türk Kızıyım (Şiir) İnci Ildız (6/Fen-B)

15-Türk Oğluyum (Şiir) Yalçın Taylan (6/Fen-A)

16-Milliyetçilik Ruhu Erol Ahmet Ateşoğlu (6/Fen-B)

17-Koçaklama (Şiir) Hüsamettin Urfalıoğlu (5/Ed-E)

18-Türküm, Büyüğüm (Şiir) Sabri Tuncer (5/Ed-C)

19-Kendine Güven Necla Bakır (6/Fen-B)

20-Selam (Şiir) Süheyla Bilgin (6/Fen-A)

21-Kahraman Atlıya (Şiir) Güler Topdemİr ((5/Fen-D)

22-Vur (Şiir) Murat Büyükkeçeci (5/Ed-E)

23-Lise Korosundan Kahramanlık Türküleri

24-Kahramanlık Ruhu Pamir Akın (6/Fen-C)

25-Tarih (Şiir) Haydar Aksu (5/Ed-E)

26-Dilek (Şiir) Soner Mehmet Oskay (6/Fen-B)

27-Türk (Şiir) Naci Önsoy ((5/Fen-C)

28-Koçaklama (Şiir) Mustafa Özyurt (5/Ed-E)

29-Kendine Dön Mustafa Yedekçioğlu (6/Fen-B)

30-Bir Savaş Tasviri (Şiir)Kazım Karaosmanoğlu (4-O)

31-Söyleme (Şiir) Naci Koçak (4-P)

32-Söyleme (Şiir) Ali Aslan (4-M)

33-Yelteme (Şiir) Fikret Kahveci (4-P)

34-Davlumbazlar Vururlar (Şiif) Hamdi İplikçi (4-M)

35-Bize Türk Derler Arif Şahin (4-0)

36-Savaş Türküsü (Şiir) Niyazi Sorgunay (4-P)

37-Barbaros Hayrettin (Şiir) Aziz Dayandaç (4-0)

38-Mehmetçikten Fıkralar Ahmet Ozrendeci (5/Fen-C)

39-Koca Türk (Şiir) Alaaddin Özçevik (4-B)

40-Türkler İçin Ne Dediler?Gıyasettin Gürsel (5/Ed-B)
Mehmet Yetkin (5/Ed-B)
Mehmet Keleş (5/Ed-B) Nurdoğan Topel (5/Ed-B)
Kazım Özçakart (5/Ed-B)

41-Dört Perdelik Tabloda Rol Alanlar:
Ana Semra Kerman (5/Fen-D)
Oğul Mehmet Soner Oskay (6/Fen-B)
Çavuş Tuncer Özkardeşler (6/Fen-C)
l.Er Alaaddin Özçevik (4-B)
2.Er Orhan Kaftanoğlu (5/Ed-E)
l.Ses Ziya Çalışı (5/Ed-E)
2.Ses Hüsamettin Urfalıoğlu (5/Ed-E)
Yolcu Ziya Çalışır (5/Ed-E)
Şehit Murat Büyükkeçeci (5/Ed-E)
Şehit Halef Baykal (6/Fen-C)
Şehit A.Özçevik (4-B)
Şehit A.Ozrendeci (5/Fen-C)

42-Perde (1)

43-Yürüyüş (Şiir) Mehmet Temel (5/Ed-E)

44-Perde (2)

45-Serhat Türküsü (Şiir) İrfan Aydın (5/Ed-E)

46-Fatih'e Sesleniş (Şiir) Hidayet Koksaldı (6/Fen-C)

47-Perde (3)

48-Mehter Takımı (Şiir) Sabri Kahvecioğlu

49-Cihanda Türk (Şiir) Mustafa Alıcı (5/Ed-E)

50-Türklük (Şiir) Faruk Gençoğlu (5/Ed-E)

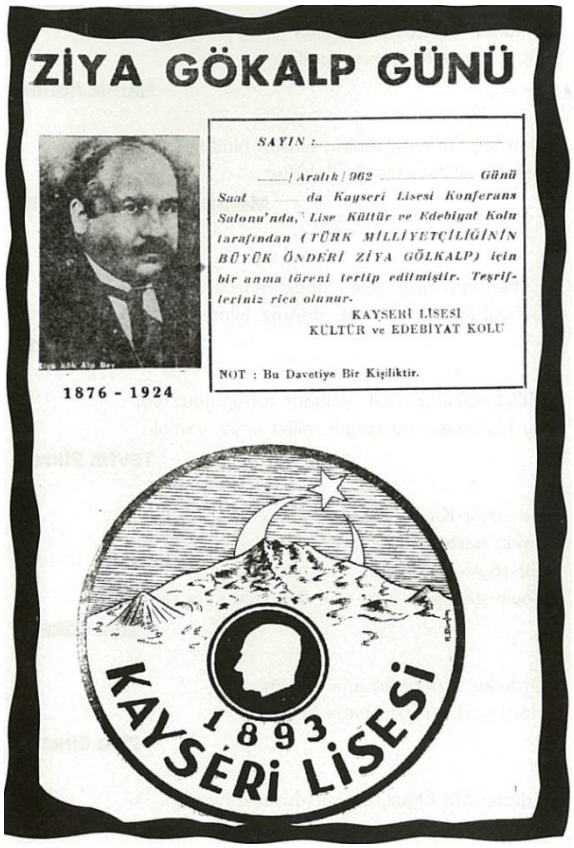

PROGRAM:

1-İstiklal Marşı

2-Kayseri Lisesi Marşı

3-Açılış Konuşması (6/Fen-B Muzaffer Akkaya)

4-Ziya Gokalp'İn Hayatı (4/Ed-B Hüdaverdi Yalçın)

5-Şiirler

Çobanla Bülbül (6/Ed-A Hüseyin Demir)

Vatan [6/Ed-A Bedri Bamaç)

Millet (5/Ed-E Yahya Toplantı)

Mektepli Kızların Marşı (4-G Necla Sırçan)

Milli İlahi (6/Fen-C Osman Dinçsoy)

6-Vecizeler (Ziya Gökalp diyor ki;) Güntaç Aktan, Osman Alibaz, Reyhan Ercan, M.Yay, M.Temel, Murat Büyükkeçeci

7-Ziya Gökalp'in Türkçülüğü (6/Fen-B Mustafa Yedekçioglu

8-Şiirler:

Yeni Atilla (4-R Ertuğrul Aktan)

Şehit Harami (4-G Suzan Tabak

Galiçya Yolunda (5/Ed-E Hüsamettin Urfalı)

Seciye (5/Ed-E Haydar Aksu

Sanat (5/Ed-E Sabri Kahvecioğlu

Ali Kemal'e (5/Ed-C Sabri Tuncer

9- Vecizeler (5/Ed-E Coşkun, Güven, Faruk Gençoğlu, Mehmet Timur, Metin Köker, İbrahim Elibüyük

10-Şiirleriyle Ziya Gökalp (6/Fen - B Erol Ahmet Ateşoğlu)

11-Şiirler:

Mefkure (5/Ed-E Orhan Kaftanoğlu)

Askerle Şair (4-B Mustafa Çınar)

İlahi (4-G Duran Çetin)

12-Durma Vur (6/Ed-E Yüksel Güngörün, Turhan Çandır, Mustafa Ozyurt, İrfan Aydın, Sadi Parlak

13-Ziya Gökalp ve Gençlik (6/Fen-A Mehmet Korkmaz)

14-Şiirler:

Tevhit (4-G Halil Akıncı)

Kendine Doğru (6/Fen-C Abdullah Aydın)

Onun İçin (4-B Mehmet Eroğlu)

15-Vecizeler: (5/Ed-E İrfan Gökçen, Tahir Yılmaz, Ali Erdoğan, Muammer Şerbetçi, Abdurrahman Atlıban)

16-Ziya Gökalp'in (Osman Gazi Kurultayda) adlı Destanının Temsili

Osman Gazi (6/Fen-B Nadir Bakır) Kurultay {5/Ed-E Sınıfı)

17-Ziya Gökalp hakkında söylenenler:

Yahya Kemal Diyor ki; (5 /Ed-E Ahmet Karakuş) Resulzade Mehmet Emin Diyor ki; (5 /Ed-E İbrahim Dilbeoğlu) Ağaoğlu Ahmet Diyor ki; (5 /Ed-E Selahattin Odabaşı) Necmettin Sadak Diyor ki; (5 /Ed-E İbrahim Çadırcı) İhsan İsmail Diyor ki; (5 /Ed-E Bekir Güleyüpoğlu) Ruşen Eşref Diyor ki; (5 /Ed-E Hasan Duran) Nadir Nadi Diyor ki; (5 /Ed-E Dursun Ulaş)

18-Ziya Gökalp'in iki perdelik manzum (Alpaslan) adlı piyesinin temsili

Alpaslan (5/Ed-E Ziya Çalışır)

Nizamülmülk (6/Fen- B Coşkun Akkaya)

Kadın Sultan (6/Ed-B Figen Erengöl)

Fakılı Mehmet (6/Fen-A Münir Topkan)

Bizans İmparatoru (6/Fen-A Atilla Ertaş)

Bizans Elçisi (6/Fen-B Mehmet Oskay)

Oğuz Beyleri Salim Kaftanoğlu, Gürkut Koçak,

Yalçın Taylan, Sabri Kahveci. Sabri Tuncer, Yaşar

Öztokatlı, Özcan Batur, Ertuğrul Aktan..

19-Perde arası şiirler:

Ahlak (4-B Alaaddin Özçelik) Kavim (5/Ed-D Bilgin Yücel) Ötügen Ülkesi (6/Fen-A Rıfat Yalın)

20-İkinci Perde

21-Sürprizler

a- Kayseri Valisi

b- Doğu Menzil Komutanı

c- Milli Eğitim Müdürü

d- Temelli Senatör

AKİF İÇİN NE DEDİLER

"Dini iman ve milli heyecanla dolup taştığı bazı anlarda ise Akif; yalnız Türk şiirinin değil, belki dünya şiirinin en üstün bir kaç manzumesini söyleyen şairdir."

NİHAD SAMİ BANARLI

"Şark ve Garb'ın benim bildiğim lisanlara ve bu vadide, gerek telif, gerek tercüme suretiyle, bu kadar güzel ve pürüzsüz, kusursuz bir şiir okumadığımı öğünerek itiraf ederim. Bunu yazmak İçin yalnız Mehmet Akif kadar dindar da olmak lazımdır."

SÜLEYMAN NAZİF

"Mehmet Akif; O müstesna ve yüksek insanlarımızdan ve sanatkarlarımızdandır ki; milletimizin en kara günlerinde mısraları imanımızın, ümidimizin birer remzi halinde dudaklarımızda yaşamış kalbimize hak olunmuştur."

BEHÇET KEMAL ÇAĞLAR

PROGRAM:

KAYSERİ LİSESİ

ÖLÜMÜNÜM 50.YILINDA M.AKİFİ ANMA

TÖRENİ

* Yer: Şehir Tiyatrosu 27.12.1986 Saat: 10.00

1. Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı (Kayseri Lisesi Bandosu)
2. Günün anlam ve öneminin belirtilmesi {Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürü) Mehmet karakuş
3. Şiir (Seyfi Baba'dan bir bölüm) 6-Fen-C Nihat Pasinli
4. İstiklal Marsı ve Mehmet Akif Ersoy (Kayseri Lisesi Fizik Oğrt. ve Müdür Yardımcısı Yusuf Özmerdivenli)
5. Şiir (Vaiz Kürsüsünden bir bölüm) 6-Fen-B sınıfından Yılmaz Yılan
6. Akif'in şiirlerinden hazırlanan oratoryo (Mustafa Parlak)
7. Akif ve Kurtuluş Savaşı (Tarih Oğrt. ve Md.Yrd. Durmuş Karaman)
8- Şiir (Alınlar Terlemeli) 5-Fen-K sınıfından Figen Kurt
9- Akif'in Edebi Kişiliği ve Eserleri (Edebiyat Öğrt. Hatice Çakmak)
10. Mehmet Akif, Kurtuluş Savaşında (Oyun-Yazan: Dursun Boz tosun)
11. İstiklal Marşı (Şiir F.Kurt)
12. Kapanış konuşması (Okul Müdürü Mehmet Bediz)

Sunucu (Dursun Boztosun Kayseri Lisesi Edebiyat Öğretmeni)

Düzenleme: Tertip Komitesi

Sayın :

Garnizon Komutanlığı ve Kayseri Lisesi'nce hazırlanan, Çanakkale Şehitlerinin 76. yıldönümü anma törenine teşriflerinizi arz ederim.

Kutlama Komitesi

PROGRAM

1- Saygı duruşu ve İstiklâl Marşı

2-Programın, protokola arzı (Mehmet Bediz, Okul Müdürü)

3- Günün anlam ve önemi (Mehmet Karakuş, İl Milli Eğitim Müdürü)

4- Şiir (Serap Türkboyları 6 Mat. İ Öğrencisi)

5- Çanakkale Zaferi (Ulş. Yzb. Aytun Totuk)

6- Şiir (Erol Topal 6 Ed. C öğrencisi)

7- Mustafa Kemâl ve Çanakkale (Durmuş Karaman Tarih Öğretmeni ve Md. Yrd)

8-Şiir (Fatma Anteplioğlu 6 Fen A Öğrencisi)

9-Çanakkale Savaşının Türk ve Dünya tarihindeki Yeri (Mustafa İlhan Tarih Öğretmeni)

10-Çanakkale, Çanakkale dedikleri Yusuf Özmerdivenli Fizik Öğretmeni ve Md Yrd.)

11-Çanakkale Zaferini tablo halinde sunuş

Sunucular : Yüksel Poyraz , Leman Karasu

Kayseri Lisesi'ndekisosyal ve kültürel etkinliklerden birisine ait davetiyenin ön ve arka yüzü.

KÖRFEZ SAVAŞI NEDENİYLE YARIM KALAN BİR GELENEK

Milli Eğitim Bakanlığının orta öğretim öğretmen ve öğrencilerine tanıdığı bir haktan yararlanan okulumuz Şubat tatilinde iki yıl üst üste umre ziyaretine iki kafile göndermiştir. İki kafileye de komşu okullardan katılan öğretmenler de olmuştur. 1991'de ve daha sonraki yıllarda Körfez Savaşı nedeniyle yapılamadı.

KAYSERİ LİSESİNDEN 1989 YILINDA UMRE ZİYARETİNE GİDENLER

Ahmet Çakır (Müdür Yardımcısı, Kafile Başkanı), **Mehmet Bediz** (Müdür), **Mukadder Bediz** (eşi), **Halit Okur** (Öğretmen), **Fikret Tüzüngüven** (Öğretmen), **Yusuf Koçyiğit**(Öğretmen), **Şemsi Nur Koçyiğit** (eşi), **İlyas Usta** (öğrenci), **A.Fuat Yıldız** (öğrenci), **Turan Işık** (öğrenci), **Ahmet Hasköse** (öğrenci), **Halit Armut** (öğrenci), **Ali Aksebzeci** (öğrenci), **Hamza Fındıkgil** (öğrenci), **B.Baki Taşçı** (öğrenci), **Ali Elmacıoğlu** (öğrenci), **Osman Özkavukçu (**öğrenci), **Ercan Hacılarlıoğlu** (öğrenci), **Salari Ozcan** (öğrenci), **Osman Tunç** (öğrenci), **Şerafettin Çubuk** (öğrenci), **Mehmet Altıncan** (öğrenci), **Ahmet Karaosmanoğlu** (öğrenci), **Abdullah Koçyiğit** (öğrenci), **Nurullah Göbülük** (öğrenci), **İdris Gınkılıç** (öğrenci), **Halil Demir** (öğrenci), **Yusuf Büyükkılıç** (öğrenci), **Hilmi Özpaçacı** (öğrenci), **İsmail Demiryürek** (öğrenci), **İsmet Gençaslan** (öğrenci), **Burhan Çokkeceçi** (öğrenci), **İbrahim Sevdal** (öğrenci), **Kuddusi Üzüm** (öğrenci), **Ahmet Soyal** (öğrenci).

KAYSERİ LİSESİ'NDEN 1990 YILINDA UMRE ZİYARETİNE GİDENLER

Ahmet Çakır (Müdür Yardımcısı, Kafile Başkanı), **Gençosman Mart** (Müdür Baş yardımcısı), **Yusuf Özmerdivenli**(Müdür Yardımcısı), **Ömer Sağıroğlu** (Öğretmen), **Ahmet Kekeç** (Öğretmen),**Hakan Özkan** (Öğretmen), **Ali Başeğmez** (Öğretmen), **Mehmet**

Nalbantoglu (Öğretmen), **Ekrem Resul Karahan** (Öğretmen), **Yusuf Var** (Öğretmen), **Mualla Var** (eşi), **Tahir Özkaya** (Öğretmen) **Aysel Özkaya**(eşi) **Mustafa Yalçın** (Öğretmen), **Filiz Yalçın** (eşi) **Mustafa Özizmirli** (Öğretmen), **Tülây Özizmirli** (eşi), **Ilyas Usta** (öğrenci), **Ahmet Karaosmanoğlu** (öğrenci,), **ReşatBediz** (öğrenci), **Şahin Kahraman** (öğrenci), **Fatih Akbeyaz** (öğrenci), **Yusuf Bahçecigil** (öğrenci), **Hasan Atik** (öğrenci), **Sait Özbek** (Öğrenci), **Şahin Özbek** (Öğrenci), **Osman Çalış**(öğrenci), **Ahmet Kürklü** (öğrenci), **Şaban Sağıroğlu** (öğrenci), **Ö. Adil Bozdoğan** (öğrenci), **Celalettin Erkılıç** (öğrenci), **Ahmet İlhan** (öğrenci), **Uğur Manus** (öğrenci).

LİSE ÇEŞMESİ

Kimler Su İçti Bu Çeşmeden?

Kayseri Lisesi denilince lisede okuyan çok kişinin önemli hatıraları arasında çeşme de canlanır. Birçok kişinin hatıralarının kaynağı olan lise çeşmesi hakkında bilgi verelim:

Kiçikapı bölgesinde, modernleşme sürecindeki hızlı yıkım furyasına karşı az sayıda eser korunabildi. Korunan eserlerden biri de Lise bahçesinin kuzey doğu köşesindeki Şefika Hanım çeşmesidir. Lise'nin kuzey ve batı duvarlarının birleştiği köşeye heykel gibi yerleştirilmiş olan Şefika Hanım Çeşmesi süsler. Barok tarzı süsleri olan bu güzel çeşme, Şefika Taşçıoğlu tarafından 1920'de evinin karşısındaki surlara bitişik olarak yaptırılmıştı. 1960'larda Belediye, caddeleri genişletmek için surların dibindeki yapıları yıkarken, yolda kalan çeşme yerinden sökülerek Lise'nin duvarına monte edildi[10].

Sokak Çeşmesi deyince akla Kayseri gelir. Bir başkadır Kayseri'nin sokak çeşmeleri… Dört mevsim Kayseri'ye bereket dağıtırlar. Hele yaz aylarının gelmesiyle daha da güzelleşirler. Bizlere hizmet verebilmenin mutluluğunu taşırcasına akar akar buz gibi soğuk sular, tükenmek bilmeden, bir ana şefkatiyle karşılık beklemeden…

Günümüzde eskisi kadar sokak çeşmesine ihtiyaç duyulmasa bile yine de yerli ve yabancı turistlerden yol ortasında susayan, suya ihtiyacı olan, serinlemek isteyen ya da ezan vakti gelip de abdest alacak insanların imdadına yetişirler.

Yoğunburç'tan batıya doğru uzanan dışkale surlarının sona erdiği Kiçikapı mevkiinde Kayseri Lisesi bahçesinin doğu kuzey köşesinde duvar arasına yerleştirilmiştir

Lise çeşmesi olarak tanınan bu çeşme daha önce bulunduğu yerden alınarak buraya getirilmişti.

Çeşmenin yakınlarında; dış kale surları, kilise, Selâhattin Hamamı, Lala Camii ve türbesi bulunmaktadır. Ayrıca tescilli sivil mimarlık örnekleri de vardır.

Bu tarihi ortam içerisinde yeni yapılmış ancak diğer çeşmelerin her birinden bir özelliği üzerinde gördüğümüz anıtsal süslü bir çeşmedir. Planı ise kendine özgü olup başka hiç bir çeşmede görülmez.

Derin bir çeşme nişi, nişin iç yan duvarlarındaki yarım daire nişler planı meydana getirir. Ana ve tali küçük nişlerin her iki yanında köşeli sütun ve sütunceler ile bunların üzerinden başlayan yarım daire kemerler bulunmaktadır.

Çeşmenin iki orijinal oluğu vardır ancak bu oluklar kullanılmamaktadır, yerine iki modern musluk takılmıştır. Halen bu musluklardan biri akar vaziyettedir. Muslukların her iki yanında tas koymak için küçük nişler yapılmıştır.

Muslukların bulunduğu ayna taşının 30 cm kadar yukarısında çok geniş bir kitabe çerçevesi bulunur. Kesme taşlardan kabartma çerçevenin ortasında mermer kitabe vardır. Kitabe, Uzman Ali Rıza Karabulut tarafından okunmuştur. Arap harfleri ile yazılı kitabede şunlar yazılıdır[11]:

[10] Şükrü Karatepe, Meydan ve Modernleşme, Ankara, Nisan 2021, s.125.
[11] Halit Erkiletlioğlu, Osmanlı Dönemi Eserleri Kitabeleri, Kayseri 1996.

"***Taşçı-zade el Hac Mustafa Efendi zevcesi Şefika Hanım hayratıdır. 1340-1338"***

Kitabe 89x26 cm boyutlarındadır.Çeşme cephesinde bulunan süsleme panoları, kemer kilit taşı süslemesi, çiçek rozetleri Sivas Caddesi çeşmesini hatırlatmaktadır. Saçak silmesi üzerinde bulunan taş oyma süsleme ile Kayserili Matbah Emiri Hacı Halil Bey'in Çukurlu Camii yanına yaptırdığı çeşmeyi hatırlatmaktadır.

Barok tarzında yapılmış olan saçak üstü süslemesinin benzeri, çeşme nişi içerisinde kitabe çerçevesinin üzerine kabartma olarak yapılmıştır.

Kemer kilit süslemesinin sağında ve solunda iki yuvarlak daire kabartması yapılmış ise sembolik ay-yıldız işlenmiştir. Yıldızlar hilalin içinde olup her ikisi de kabartma şeklindedir[12].

Çeşme arkasına bahçe içinde kalan ikinci bir musluk takılmıştır. Buradan da bahçe sulaması sırasında yararlanılmaktadır.

Lise Çeşmesi ya da yaptıranın adı ile Şefika Hanım ÇeşmesiXX. Yüzyılda yapılmış Kayseri çeşmelerinin en güzeli, anıtsal ve süslü olanıdır.

1987 yılı yazında okulun bahçesinden 10 metre kadar yol genişletmek için istimlâk yapılırken çeşme de taşları numaralanarak okulun bahçesine çekilmiştir

Fotoğraf 6: Kayseri Lisesi Çeşmesi

[12] Ömer Yörükoğlu, Kayseri Çeşmeleri, Kayseri 1987, s.10.

TAŞ MEKTEP KAYSERİ LİSESİ'NİN ŞEHİTLERİ BEYAZ PERDEDE

Bir millet tarihi ile millet vasfını kazanır ve onun çocukları tarihlerini iyi öğrenmekle de milletlerine layık evlatlar olur. 30 Ağustos Zaferi'ni hazırlayan, sonra da 9 Eylül'de başkomutanını esir bırakarak kaçacak delik arayan düşmanı, İzmir'den denize döken zaferler zincirinin başlangıcı Sakarya Muharebesi ve zaferidir. Bu öyle destandır ki pek az milletin tarihini süslemiştir. İşte bu zaferin kazanılmasında Kayseri Lisesi' de : "*1920-1921 öğretim yılı mezuniyet defterine lise son sınıf talebeleri Sakarya savaşı için cepheye gidip hepsi cephede şehit düştüğünden bu öğretim yılında okul mezun vermemiştir."* ibaresinin yazılmasına vesile olarak bu uğurda üzerine düşen görevi yapmıştır.

Tıpkı insanlar gibi, bütün resmi ve hususi müesseselerin, hatta alelade evlerin bile kendilerine göre yaşanmış bir hayatları vardır. Hele büyük ve yatılı maarif müesseseleri olan okullar, adeta canlı mahlûklar gibidir. Onlar da ilk kuruluşlarıyla dünyaya gelmiş olurlar, yaşarlar, büyürler gelişirler ve bazen da fertler gibi ölürler yok olurlar.

Resmi müesseseler, bilhassa okullar eskidikçe, geçmiş zamanların bütün köklü izlerini taşırlar. Olgunlaşmış insanlar gibi bütün fonksiyonlarını yapmış olurlar.Artık ananelerini kurmuşlardır. Böyle olunca da sonuna kadar yaşarlar.

Bir okul yaşlandıkça, mazisi uzadıkça gelişir, içtimai hayattaki tesiri ve rolü de o nispette artar. Bir okulun memleket kültürü alanındaki rolünü ve bu rolün randıman derecesini, o yuvadan yetişmiş kimselerin vatana, millete yaptığı hizmetleriyle ölçebiliriz, Kayseri Lisesi kuruluşundan bu güne kadar yetiştirdiği şehitleri, gazileri, kahramanları; büyük devlet adamları, başbakanlar, cumhurbaşkanları, bakanlar, milletvekilleri, profesörler, doktorlar, hukukçular, eğitimciler, bürokratlar, teknik adamlar, çeşitli askeri kademe mensupları; alim , ilim adamı, iş adamı, sanatçılar vb. memleketin, zirve noktaları oluşturan her kademedeki mezunları ile öğünmekte,büyük sorumluluğun idrak ve gururu içinde bulunmaktadır.Hülasa Kayseri Lisesi'nin her mezunu bir meşale olmuş,binlerce meşale tutuşturmuş,vatan sathını aydınlatmıştır.İlim, irfan ve feyiz verdiği birçok nesil ebediyete intikal etmiş olmasına rağmen,birçoğu da halen memleketin yüksek kademelerinde söz sahibi olmuş veya olmakta devam eden;ayrıca yeni mezun etmekte olduğu öğrencilerinin de büyük çoğunluğu üniversite ve yüksekokul imtihanlarını kazanan köklü ve tarihi yuvalarımızdan birisidir.

1921 Ağustosu'nda Sakarya Savaşı esnasında her türlü ihtimali düşünen Ankara Hükümeti, bir yenilme meydana geldiği takdirde, Kayseri'ye çekilmek kararını vermiş, hatta Büyük Millet Meclisi'nin toplantıları için şimdiki Kayseri Lisesi (o zaman Kayseri Sultanisi)binasını uygun görerek burada gerekli tedbirleri almış ve bu maksatla Kayseri Lisesi binası içinde Büyük Millet Meclisi kürsüsü kurulmuş ve Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olan matbaa makinaları da yola çıkartılmıştı. Halk da bulabildiği araçlarla Çankırı'ya ve Kayseri 'ye doğru göç ediyordu[13].

1921 yılında Kayseri Ankara'nın sancağı olduğundan Kayseri Sultanisi, Ankara Sultanisi ile birleşerek 12 yıllık tam teşkilatlı yatılı Sultani durumuna getirildi. Üç devreye ayrılıyordu. Birinci dönemi beş yıllık olup ilkokulu ,ikinci devresi dört yıllık olup orta okul,üçüncü devre üç yıl olup liseyi meydana getiriyordu.

Böylece Anadolu'nun bağrında birçok fasılalarla terakki adımları atarak ilerleyen müessese genç, körpe dimağlarına ilim, irfan, vatan, millet, sevgisi ile ilgili fikirleri vermeye başladı. İstiklal mücadelesinin en karanlık günlerinde büyük önder Mustafa Kemal Kayseri'ye geldi ve memleketin mukadderatı hakkında Kayserili vatanseverlerle bu çatı altında konuştu ve önemli kararlar alındı. Anadolu'yu ümitsizliğin, kederin, kara kara bulutların kapladığı bu

[13]Dr.Selahattin Tansel, , Atatürk ve Kurtuluş Savaşı

zamanda bu yuva yine parladı.Türk milletinin kendi benliğini tanıtmak istediği o meşum yıllarda bu tarihi bina Türk çocuklarına vatan, millet, bayrak sevgisi hislerini yudum yudum içirdi.

Bu derece öneme haiz bir kurum olan Kayseri Lisesi her dalda olduğu gibi, konu vatan müdafaası olunca üzerine düşeni layıkıyla yapmıştır. Çanakkale de, Balkan Savaşlarında vb. olduğu gibi Sakarya Savaşı esnasında, yetiştirdiği Kayseri Lisesi son sınıf öğrencileri gönüllü olarak cepheye gidip ,vatan müdafaası için şehit olmuşlardır.

Bu önemli olay, kayıtların Osmanlıca, eski yazıyla yazılmış olması ve bunu da herkesin okuyamaması nedeniyle son yıllara kadar bilinmiyordu. Ben de Kayseri Lisesi mezunu ve aynı kurumda görev yapmakta olmama rağmen bilmiyordum. PKK'nin yeni filizlenmeye başladığı 1990'lı yıllarda bazı kişiler asker olacak çocuklarına *askerliğeelverişsiz raporu* alarak askere göndermemeye çalışıyorlardı.

CAHİT KÜLEBİ

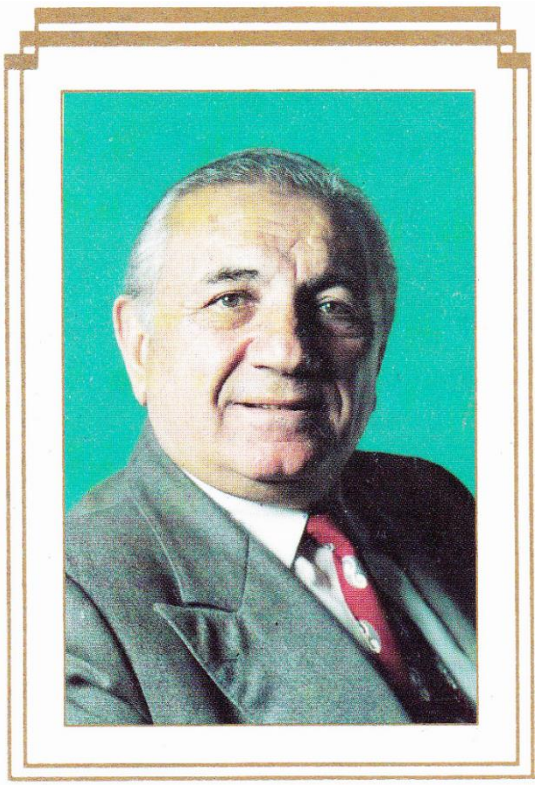

(D. Tokat, Zile, Çeltek Köyü, 10 Ocak 1917 - Ö. Ankara, 20 Haziran 1997)

Mahmut Cahit, Nazmi Cahit, Cahit Külebi imzalarını da kullanan ve tam adı "Mahmut Cahit Erencan" olan Cahit Külebi, Niksar Gazi Ahmet Danişment İlkokulu'nu (1929) ve Sivas Lisesi'ni bitirdi (1936). İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu öğrencisi olarak İstanbul Üniversitesi-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu (1940).

Edebiyat çevrelerinde Cahit Külebi olarak tanınmış olduğu için sonradan soyadını Külebi olarak değiştirdi.

Antalya ve Ankara'da edebiyat öğretmenliği, milli eğitim müfettişliği (1956-1960) yaptı. Kültür ataşesi ve öğrenci müfettişi olarak İsviçre'de bulundu. (1960-1964) Yurda dönünce iki yıl kadar Kültür Bakanlığı müsteşar yardımcılığı yaptı (1970-1971) ve yeniden Milli Eğitim Bakanlığı'nda başmüfettiş olarak çalıştı (1971-1973). 1972 sonunda görevinden

ayrıldı, Türk Dil Kurumu genel yazmanı (Ekim 1976-Haziran 1983) oldu. TDK'nin yapı değiştirmesi sonrası kurumdan ayrıldı.

1983'te SODEP ve Sosyal Demokrat Halkçı Parti'nin kuruluşunda yer aldı.

Son yılları, yakınlarının ölümlerine duyduğu acılarla, üzüntülerle geçti. 20 Haziran 1997 tarihinde Ankara'da yaşama gözlerini yumdu.

PKK'nin yeni filizlenmeye başladığı yıllarda bazı kimseler çocuğuna rapor alarak askere göndermiyordu. Böyle bir ortamda ünlüşairlerimizdenCahit Külebi Ankara'da verdiği konferansın bir bölümünde: "*Sevgili dinleyiciler, sevgili izleyiciler, sizin şahsınızda bütün Türkiye'ye sesleniyorum. Ecdadımız bize emanet ettiği bu vatanı kolay kazanmadı. Çocuklarınızı sahte rapor vb. yollarla askere göndermekten kaçmayınız. Ben Milli Eğitim Bakanlığı Müfettişi olarak Anadolu'yu karış karış gezdim. Okulları teftiş yaptım. İncelemelerde bulundum. Bu esnada Kayseri Lisesi'ni teftiş ederken okulun "1920-1921 öğretim yılı mezuniyet defterine "**Lise son sınıf talebeleri Sakarya Savaşı için gönüllü olarak cepheye gidip hepsi şehit olduğundan okul mezun verememiştir**." yazısı yazılmıştı. Ecdadımız ne zor koşullarda Çanakkale'de, Polatlı'da, Sakarya'da, Kafkaslar'da; on binlerce, yüz binlerce şehit vererek bu günleri elde ettik. Bıyığı terlememiş genciyle, delikanlısıyla, cepheye koşarak bu cennet vatanımızı düşmanlardan temizleyip bizlere emanet ettiler. Bu emanete hıyanet etmeyelim. Gençlerimizin kutsal göreve gitmelerini engellemeyelim."*şeklinde konuşunca dinleyiciler arasında bulunan o zaman Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof.Dr.Alemdar Yalçın Bey çok duygulanır. Kayseri'ye geldiğinde Kayseri Lisesi'ne uğradı. Odamda sohbet ettik. Bu konuda "*Hocam Ankara'da Sayın Cahit Külebi konferansında böyle bir olaydan bahsetti. Ben de Kayseri Lisesi'nde okudum. Tüylerim diken diken oldu. Çok duygulandım. O yılların mezuniyet defterine bakabilir miyiz?*" dedi. Kütükleri ve mezuniyet defterini incelemeye çalıştık. Eski yazıyla yazılan bu belgeler bodrumdaki arşive kaldırılmıştı. Profesörümüz göremeden gitti ancak ben bu olayın peşini bırakmadım, araştırdım. Gerçektende o öğretim yılında mezun yoktu. Bu olayı mahalli gazete ve dergilerde, çeşitli haber ve makalelerle yazılarla, sunumlarla gündeme taşıdım. Ulusal basına da intikal etti. O zaman ki Sabah Gazetesi'nin başyazarı Güngör Mengi'de Cahit Külebi'nin duygularını paylaşır mahiyette bir başyazı yayınladı. Bunu o zamanki Sakarya İli Bölge Jandarma Komutanı Haydar Aksu da okuyor. Çok duygulanıyor. Emir Subayı vasıtasıyla beni aradı "*Hocam ben de Kayseri Lisesi mezunuyum. Bu olayı yeni öğrendim. Aziz şehitlerimize vefa borcumuzu ödeyelim. Bunları arşivin tozlu raflarından kurtarıp gelecek nesillere tanıtalım. Sakarya Savaşı'nın yapıldığı bölgeye Çanakkale Şehitler Anıtı gibi beynelmilelbir anıt yapılması için girişimde bulunduk. Bu anıtın kaidesine Kayseri Lisesi şehit öğrencilerinin isimleri de yazılacak. Siz de okulun bahçesine anıt yapılmasını sağlayınız."* dediler. Bu amaçla isimlerin tespiti ve okulun bahçesine de anıt yapılması için Milli Savunma Bakanlığı'na, Kayseri Valiliği'ne, Kayseri Milli Eğitim Müdürlüğü'ne ve Kayseri Lisesi Müdürlüğü'ne hitaben resmi yazılar yazmış. Milli Savunma Bakanlığı'ndan o yıllarda şehit olan Kayserili şehitlerin isimleri geldi. Bilindiği gibi o zamanlarda soyadı yoktu. Mustafa oğlu İsmail, Mehmet oğlu Hüseyin, Numan oğlu Derviş gibi yazılı liste idi.

Milli Savunma Bakanlığı'ndan gelen listede 10 kişinin isimleri Lise 2. sınıf sınıf geçme defteri ve not çizelgeleri ile örtüştüğü için Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'nde özel bir bölüm ayırarak yayınladım.

Prof.Dr.Alemdar Yalçın Hoca ile son görüşmemizde (2022): "Gazi Yüksek Öğretmen Okulu'nda iken 1982 yılında mezuniyet tezi hazırlayacak beş öğrencisinden birisine Cahit Külebi'nin şiirlerini inceleme görevi vermiştim. **O öğrenci Cahit Külebi'yi TDK'nda ki odasında ziyaret ettiğini, 1,5 saat röportaj yaptığını, sesini teybe kaydettiğini, Kayseri Lisesi mezuniyet defterindeki olayı ağlayarak anlattığını, bunların kasette olduğunu, yazılı olarak da mezuniyet tezinde yazılı olduğunu, kurulca tezinin kabul edildiğini söylemişti.** O tezi ve kaseti almak için Gazi Üniversitesi'ne gittiğinde okulumuz üniversite

olunca yer açmak için onların hepsini dönüşüme gönderdik cevabını aldı. Sosyal medya aracılığı ile o öğrencisi Vildan Baloğlu'na ulaşıldı. VildanHanım, edebiyat öğretmeni ve okul müdürü olarak çalışıp emekli olmuş. Tezi ve kaseti Ankara'ya getirdi. 40 yıl öncenin kaseti TRT Genel Müdürlüğü'ne götürüldü. Yarım saatlik kısmı kurtarılamadı. Kurtarılan kısım vetez, İş Bankası Kültür Yayını olarak kitap halinde yayınlanacak.

Kayseri Lisesi'nin bahçesine anıt yapılması için Valilik'te, Kaymakamlık'ta çeşitli toplantılar yapıldı. Ancak sanat tarihi profesörleri tarafından önerilen projeler için çok yüklü ödenek gerekiyordu. Bu da mümkün olamayacaktı. O zaman ki "Kayseri Lisesi Mezunları ve Mensupları Derneği" bu anıtı kendi imkânları ile yaptırdı. Dernek başkanı çok popüler oldu. Televizyoncular ve gazeteciler devamlı röportaj yapıyordu. Bu esnada Çanakkale'de ve diğer cephelerde şehit olan Kayseri Lisesi öğrencilerini de kastederek 62 öğrenci şehit oldu diye beyanat vermiş. Böylece Sakarya Savaşı'nda 62 öğrenci şehit oldu şeklinde bir bilgi basında yayınlanmış oldu. Oysa Milli Savunma Bakanlığı'ndan gelen liste ile 10 Kayseri Lisesi öğrencisinin isimleri örtüşüyordu. Bazı kişiler o zaman Kayseri Sultanisi (Lisesi)'nin son sınıfında o kadar öğrenci var mıydı diye itirazda bulunuyor. Oysa aslı 10 kişidir. **Önemli olan bir kişi, 5 kişi, 10 kişi, 62 kişi, kaç olursa olsun o duyguyu yaşayıp okulunu o kutsal davada temsil etmeleridir.**

Ayrıca o yıllarda eli silah tutan gençler vatan müdafaası için askere alınıp çeşitli cephelerde görev yaptığından okula devam edip okuma fırsatı bulamadıkları gibi yaş seviyeleri de büyük olabiliyordu. Listedeki isimleri okul kayıtları ile karşılaştırıp teyit ettim. Bu isimlerden bir önceki yıl Lise 2. Sınıf kütük defterinde olanlarla örtüşenleri seçtim. Diğerlerini eledim. Maalesef o yıllarda düzenli bir arşiv tutma kültürü yok. İşin üzücü yönlerinden birisi de harf inkılabından sonra Osmanlıcaya, eski yazıya alerji duyanlar tarafından eski yazı ile yazılmış bir çok kitap, dergi, belge, defter vb.leri SEKAKâğıt fabrikasına gönderildiğinden geniş kapsamlı bilgi edinmek mümkün olmadı.

Kayseri Lisesi bahçesine "Şehitler Anıtı" yapılması ile ilgili Melikgazi Kaymakamımızın başkanlığında çeşitli üniversitelerden öğretim üyeleri, heykeltıraşlar, Milli Eğitim Müdürlüğü'nden, Anıtlar Yüksek Kurulu'ndan, Kültür Müdürlüğü'nden, Askeriye'den temsilcilerle Kayseri Lisesi'nden de benim katıldığım toplantılar yaptık. Çok sayıda öneri ve teklifler geldi. Ancak ileri sürülen projeler için; çok yüksek, astronomik miktarda ödenek gerekiyordu. Kaynak bulmak adeta imkânsızdı. "***Kayseri Lisesi Mezunları ve Mensupları Derneği"*** vasıtasıyla okulun bahçesindeki anıtı yaptırabildik. Bu anıt sayesinde, tarihe tanıklık etmiş olan Kayseri Lisesi, bu önemli olayı, okulun arşivinin tozlu raflarından kurtarıp, şimdiki zamana taşıyarak; ecdadımızın bu vatanı hangi şartlarda, hangi fedakârlıklarla kazanıp, kendilerine bıraktıklarını gösterip, kuşaklararası zincirin halkalarını birbirine bağlamaktadır. Gurur, onur ve şeref abidesi olan bu anıtlar gelecek nesillere, etrafını devamlı aydınlatan bir meşale olarak kalacaktır.

Sakarya Savaşı yurdun parçalanmaktan kurtuluşu Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kuruluşu, Gazi Mustafa Kemal ve silah arkadaşlarının ordumuzla düşmana karşı geldiği ve halkımızın ölümcül bir destekle, içtenlikle omuz omuza verdiği Kurtuluş Savaşımızın destanıydı. Bu destan yazılmasaydı Ankara düşecek ve yurt elden gidecekti. Emperyalist güçler "hasta adam" provasını gerçeğe dönüştürmüş olacaktı[14]. İşte böyle bir senaryonun gerçekleştirilmeye çalışıldığı günlerde Kayseri Sultanisi (Kayseri Lisesi) de üzerine düşeni fazlasıyla yapmıştır.

Özgeçmişimizde silinmez şeref sayfaları açılmasına vesile olan şehitler, bu vatanın teminatıdır. Gün gelir, okul zilini tüfekler çalar. Mertebenizi yazdıkları kâğıt, diplomanız olur. Mezar taşlarına yazılmasa da isimleri, tarih sayfalarına altın harflerle

[14]Cumali Karataş, Edebiyat Dünyası.

kazınır ve Kayseri Sultanisi'nden alamadıkları diplomalarını cephede alırlar. Bu belge, ulaştıkları şehitlik mertebesinin de nişanı olur.

Sakarya Savaşı sırasında böyle kahramanlık hikâyesine sahne olan; Kurtuluş savaşı kıvılcımının Kayseri'de ateşlenmesine ev sahipliği yapan tarihi Lise daha sonra yetiştirdiği ünlü isimlerle de adını duyurdu. 8.Cumhurbaşkanı Turgut Özal ve 11.Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün mezun olduğu lise, böylece üç başbakan, iki cumhurbaşkanı yetiştiren lise olarak da tarihe geçti. Ayrıca M.Saadettin Bilgiç, Mehmet Yazar, Korkut Özal, M.Bahattin Yücel, Mehmet Yüceler, Sabahattin Çakmakoğlu, Taner Yıldız, Osman Kavuncu vb. bakanlar, yüzlerce milletvekili, ilim ve bilim adamı, iş adamı, akademisyen, bürokratlar mezun etti.Ahmet Evintan, Göksel Arsoy gibi sanatçılar da Kayseri Lisesi'nde okumuştur.

Kayseri Lisesi'ni tarihe yazdıran bu özellikler film yapımcılarının da dikkatini çekti. Bu denli önemli olan şeref ve onur sayfasını, zamanımız insanın belleğine yerleşecek şekilde işleyerek geçmişi, günümüze taşıyıp kalıcı olmasını sağlayıp, bu kutsal hizmete katkı da bulunmak düşüncesiyle Statü Prodüksiyon sahibi Sayın Galip Güner tarafından **"Taş Mektep"** adıyla beyaz perdeye aktarılıyor. Galip Güner Bey ile günlerce, saatlerce okulun tarihçesi hakkında konuştuk. Benim hazırladığım **"Kayseri Lisesi'nin 100. yıl Şeref Belgeseli"** isimli ve 3 cilt 2500 sayfalık eserimi kaynak olarak gösterip, ayrıca konu ile ilgili bilgi ve belgeler aktardım.

Yapımcılığını Galip Güner'in üstlendiği **"Taş Mektep"**isimli sinema filmi 3 milyon liralık bütçeyle gerçekleşecek. Senaryosunu "Salkım Hanım'ın Taneleri" ve "Güz Sancı'sının" senaristi Yılmaz Karakoyunlu kaleme alıyor. Filmin çekimine 2010 yılının Temmuz ayında başlanıyor. Kayseri Lisesi'nin yanı sıra Sakarya Savaşı'nın yapıldığı mekânlarda da çekimi yapılacak filmin 30 Ağustos 2010'da protokol gösteriminin yapılması ve 29 Ekim 2010'da vizyona girmesi hedefleniyor.

Statü Prodüksiyon sahibi ve yapımcı Galip Güner görüşmemiz esnasında yaptığı açıklamada, film hazırlıklarının son aşamaya geldiğini bildirdi. Sinema filminde ünlü oyuncuların rol almasını planladıklarını ifade eden Güner, Atatürk rolü için Haluk Bilginer; Latife Hanım rolü için Selen Üçer, öğretmen rolü için Demet Akbağ, belediye başkanı için Bülent İnal,Yunan komutanı için de Mesut Akuta'yı düşündüklerini söyledi. Oyuncularla görüşmelerin sürdüğünü ve henüz sözleşme yapmadıklarını kaydeden Güner, ayrıca Kayseri Lisesi'nde okuyan ünlü sanatçılardan Göksel Arsoy'un da misafir oyuncu olarak rol almalarını arzu ettiklerini söyledi.

Filmin gerçek mekanlarda, gerçekçi olarak çekilebilmesi için çalışmalarını titizlikle sürdüklerini ifade eden Güner: "*Kurtuluş Savaşı'nda, Kayseri Lisesi'nin büyük hizmetleri vardır. Bunlarla ilgili çeşitli kişilerle görüştük. Bilgi ve belgeler elde ettik; Türk tarihinde önemli bir yer tutan bir çok kahramanlık hikayesi barındırıyor. Sakarya Savaşı ve Kayseri Lisesi'de bu kahramanlıklardan biri. Çanakkale Savaşı çok işlenmesine rağmen Sakarya Savaşı biraz geri planda kaldığını düşünüyoruz.*

Kayseri Lisesi'nin kahramanlık hikayesiyle birlikte Sakarya Savaşı'nın önemini de bu film ile vurgulamak istiyoruz. Film de sanal olarak bir de aşk hikâyesi işleyeceğiz. Sanatsal ağırlıklı olarak çekeceğimiz filmin gişede de başarılı olacağını umut ediyoruz" dedi.

NOT:Bu makalem film öncesi Dergi Anadolu'da[15] yayınlanmıştı. Taş Mektep Filminin çekimi ve vizyona girmesi büyük bütçe gerektiğinden 3-4 yıl gecikti. Gecikmeli de olsa çekim gerçekleşti. Galası Kayseri Lisesi'nde yapıldı. Bütün Türkiye de vizyona girdi. Film yapımcısı Galip Bey'e filmin bazı sahneleri Kayseri Lisesi'nde çekilecekti, niçin çekilmedi? Dediğimde resmi makamlardan izin alamadıklarını, daha önce başka bir şirketin çektiği filmde senaryo gereği Kayseri Kalesi'ne haç asılınca halk tepki göstermiş, olaylar çıkmış. Bu olumsuz örnekten dolayı izin alamadıklarını söyledi.

[15] Özmerdivenli, Dergi Anadolu, Haziran-Temmuz 2010, s.13.

Altan Dönmez Taş Mektep'i Anlattı:

100 kilometrenin 100 metresi "Taş Mektep" filmi gösteriminin ardından Altan Dönmez, projenin nasıl hayata geçtiğini ve çekim sırasında yaşanılanları anlattı. Katılımcıların sorularını da cevaplayan Dönmez, "*Filme yansıyanlar Kurtuluş Savaşı'nın çok ufak bir kısmı. Böyle yüzlerce hikâye var. Biz 100 kilometrelik cephenin 100 metresini anlatabildik. Düşmanlığı korkular yaratır.Taş Mektep 'in amaçlarından biri de Türkiye'deki renkliliği anlatabilmektir. Bu film yapılmak zorundaydı. 2009'dan beri gündemdeydi, eğer yapılmasaydı rafa kalkacaktı. Bizler, bu hikâyeyi hatırlamayacaktık. Sette olan sette kalır. O sette neler yaşadığımızı çalışma arkadaşlarım iyi biliyorlar. Sinema, perdeden izleyiciye duygu aktarımıdır. Bu şartlarda biz elimizden gelenin en iyisini yaptık. Hikâyenin de bu duygu aktarımında önemli bir etkisi oldu. Filmimizi izleyiciye çok iyi yansıttık. Film ile ilgili sinema eleştirmenlerinin olumsuz yazıları oldu ama ben hiçbir projemde asla profesyonelleri temel alarak iş yapmam. Profesyonellere iş yapmıyorum, izleyiciye iş yapıyorum. Herkese katılımlarından dolayı çok teşekkür ediyorum"* ifadelerini kullandı.

Yönetmen:Altan Dönmez

Senaryo: Yılmaz Karakoyunlu

Yapım: Türkiye, 2013

Oyuncular:Orhan Kılıç, Ayça Varlıer, Feride Çetin, Bora Akkaş, Barış Hayta, Hazım Körmükçü, Elit İşcan, Lale Canga

Fotoğraf 7: Taş Mektep Filminin Oyuncuları

TAŞ MEKTEP

ONUN SAYESİNDE FİLM OLDU

ÖZEL RÖPORTAJ

Geçen ay vizyona giren ve büyük ilgi gören 'Taş Mektep' adlı sinema filmi yapılma hazırlığından önce kaynak olarak KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİ" isimli, geniş hacimli üç ciltlik eser hazırlayan Yusuf Özmerdivenli'nin bu üç ciltlik eserinden faydalanılmış. Konu ile ilgili görüşlerini aldığımız, Eğitimci- Yazar Yusuf Özmerdivenli, kendisini makamında ziyaret eden Yazarımız Ahmet Sivacı'ya açıkladı.

Sakarya Meydan Savaşı'na katılıp ordaya destek olarak amacıyla 1920-1921 yıllarındaki öğretim döneminde okullarını terk eden Kayseri Lisesinin son sınıflarında öğrencilerinin, Kurtuluş Savaşı'nın en çetin çatışmalarının yaşandığı günlerde vatanları uğruna şehit olmalarının hikayesi, Eğitimci-Yazar Yusuf Özmerdivenli sayesinde sinema filmi oldu ve Türk Sinema Tarihine geçti.

Yönetmenliğini Alkan Dönmez'in yaptığı, senaryosunun Yılmaz Katırkaya'nın'a ait olduğu "Taş Mektep" filmi, geçtiğimiz aydı vizyona girmiş ve büyük ilgi görmüştü. Seyredenlerin oldukça duygulu anlar yaşadığı filmin dokümanları bittiğiyle Kayseri Lisesi'nden temin edilmişti. Dolayısıyla, Kayseri Lisesi'nde müdür muavinliği yaptığı sırada, Kayseri Lisesi'nin Tarihi ile araştırmalar yapan ve yıllarca süren, yoğun çalışmaları sonucunda " KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİ " isimli, geniş hacimli üç ciltlik eser hazırlayan Yusuf Özmerdivenli, eserinde bu konuya da geniş yer vermişti. Üstelik geniş ve belgelere dayanan konunun hikâyesi alanında tek olarak kaynakta geçmişti. Dahası söz konusu olay sinema filmi yapılma hazırlığından önce kaynak olarak Eğitimci-Yazar Yusuf Özmerdivenli'nin bu üç ciltlik eserinden faydalanılmıştı.

Haber: Ahmet SİVACI

Taş Mektep Filmi ile ilgili yerel gazete de yapılmış olan röportaj. Taş Mektep isimli Ulusal filmin Yusuf Özmerdivenli ve eserleri sayesinde film olduğunu belirtiyor. Erciyes Gazetesinden

TAŞ MEKTEP

Fazlı Köksal
Emekli Müfettiş

1921 yılında Kayseri Lisesi'nin son sınıfında okuyan öğrenciler Sakarya Savaşında şehit olduğu için, okul 1920-1921 döneminde mezun veremez. Taş Mektep, bu kahramanlığın hikâyesini anlatan bir film…

Filmin vizyona girdiği hafta Kayseri'deydim… Filmin vizyona girişinin üçüncü günü 11.30 matinesine bilet aldım… Film Kayseri'de geçen bir kahramanlık destanını anlatıyordu… Tanıtım iyi yapılmıştı… Filmin Kayseri'de yapılan galasına mahalli medya çok geniş yer vermişti…

Film, Yunan ordusunun topraklarımızı işgalini, Bursa'da Eskişehir'de yaptıkları zulmü anlatan sahnelerle başlıyor… Ve Taş Mektep, öğrencilerinin işgale karşı tepkilerini anlatan sahnelerle devam ediyor…

Film başladıktan yaklaşık beş dakika sonra ağlamaya başladım… **Hiç mübalağa etmiyorum, filmin son sahnesine kadar gözyaşlarımı tutamadım… Bazı sahnelerde hıçkıra hıçkıra ağladım…**

Aslında çok gözü yaşlı bir insan değilim. Son olarak "Babam ve Oğlum" filminde ağladığımı hatırlıyorum… "Babam ve Oğlum" bir 12 Eylül filmiydi… O dönemi yaşamış herkes gibi kendimden bir şeyler buldum o filmde… Hatta bazı bölümleri sanki ailemin hayat hikâyesiydi… Üstüne üstlük, babamı kaybettikten birkaç ay sonra izlemiştim. Ağlamam normaldi…

Taş Mektep'i izlerken neden bu kadar çok ağladım? Senaryo mu çok çarpıcıydı? Yaşlandığımın mı bir belirtisiydi? Film, günümüzde yaşadığımız olumsuzluklara tepki verememeninçaresizliğini mi tetiklemişti? 1914-1922 yılları arasında süren savaş yıllarında kaybettiğimiz aydın kuşakların yok olmasına mıydı gözyaşlarım? O kahramanlara lâyık olamamanın çaresizliğine mi ağlamıştım? Yoksa Kayserili hemşerilerimin filme, daha doğrusu milli meselelere ilgisizliği mi idi ağlamamın asıl nedeni? Muhtemelen hepsinin payı vardı…

Bazı sinema eleştirmenlerinin "Şoven bir film" iddiasının aksine, filmde olaylara çok objektif yaklaşmış… Kuvay-ı Milliyeden yana olan Türkler de, savaştan nemalanmak isteyen işbirlikçi Türkler de; vatanseverler de, asker kaçakları da; gayrimüslimlerden düşman tarafında yer alanlar da Milli Mücadele'ye destek verenler de anlatılmış…

Taş Mektep, birkaç kahramana odaklanmak yerine bu milletin geleceği için çocuk yaşta ölümü göze alan gizli kalmış kahramanları, onların aşklarını, umutlarını, ilişkilerini ve yaşadıkları çevreyi konu almış… Ve bu yaklaşım çok da iyi olmuş…

Filmde telgraf memurlarının Kuvâ-yı Milliye'den yana tavırlarına, görev aşklarına, istiklal savaşına katkılarına da temas edilmiş. Filmin en güçlü karakterlerinden birisi, Kayseri telgraf memuru… Telgraf memurunun, oğlunun asker kaçağı olduğunu öğrendiği andaki duygu selini, o rolü oynayan Atsız Karaduman seyirciye o kadar güzel aktarıyor ki… Sadece o sahneyi izlemek için bile filme gidilir…

İstiklal Savaşı sırasında, kişisel çıkarları için düşmanla işbirliği eden çok işbirlikçi, hain çıkmıştır. Filmde de böyle bir işbirlikçi portresine yer verilmiş; Mal Müdürü Tarık Nuri… Tarık Nuri, Yunanlılarla işbirliği halindeki yerli Rumlara para karşılığı bilgi aktaran bir hain. Ama oişbirlikçinin oğlu da, Sakarya Savaşı'na katılıyor ve arkadaşlarıyla birlikte şehit oluyor. Askere giderken babasına yazdığı mektupla, ona nedamet gözyaşları döktürebiliyor...

Filmde, İstiklal Savaşımızda çok rastlanılan bir olaya "Asker Kaçağı" olgusuna da farklı bir bakış açısıyla yaklaşılmış. Asker kaçaklığı, genel kabullerin aksine ülkeyi sevmemek olarak nitelendirilmemiş. Yıllarca cephede savaşan, yaralanan, çocuk ve aile özlemi yaşayan, bu nedenlerle firar eden askerlerin, gerektiğinde zulme isyan edebildiğini, ailesi, onuru ve ülkesi için canını verebildiğini gözler önüne sermiş…

Film insanı sarıyor. Yunan Ordusunun Bursa'nın işgalini gösterildiği ilk sahneden, okul müdiresi Güzide Hanım yeni ders yılında öğrencilere hitap ederken sarf ettiği**"Kayseri Lisesi, son sınıf öğrencileri Sakarya Savaşı'nda şehit düştüğünden, bu sene mezun verememiştir."** cümlesiyle biten son sahneye kadar izleyicinin dikkati dağılmıyor…

Filmin senaryosu mükemmele yakın. Ancak bazı mesajlar vermek adına yapılan zorlamalar senaryoyu zedelemiş...Görsellik, oyunculuk, sahne geçişleri, film müziği gibi konularda filme başarılı demek zor… Hele bazı teknik hatalar var ki, olmaması gereken cinsten*

Tüm eksikliklerine rağmen, **filmi izlerken, Kayseri Lisesi mezunu olmanın kıvancı yanında o yiğitlere lâyık olamamanın üzüntüsünü iliklerime kadar hissettim…**

Emeği geçenlere teşekkürler…**

*Bu eksiklikleri başka bir yazımda değerlendirmeye çalışacağım…

**Fazlı Köksal'ın İnternet Sitesi'nden alınmıştır. 22.02.2013

PROGRAM/12 Şubat 2013 Salı
Kokteyl : 18.00 **Yer**: Kayseri Lisesi
Film Özet Gösterimi:19.30 **Yer**: Forum Kayseri Sinemaları

Sakarya Savaşı'nda şehit düşen Kayseri Lisesi son sınıf talebelerinin kahramanlık hikâyesini anlatan TAŞ MEKTEP filminin tanıtım kokteyline ve özet gösterimine teşriflerinizi dilerim.

Av.Mehmet ÖZHASEKİ
Büyükşehir Belediye Başkanı

Fotoğraf 8: Taş Mektep Filminin Galasının davetiyesi
Yusuf Özmerdivenli 'ye gönderilen,Taş Mektep Filmi'nin Galası'nın Kayseri Lisesi'nde yapılacağını belirten davetiyenin ön ve arka yüzü.

KAYSERİ LİSESİ MEZUNLARI DERNEKLERİ

Başlıktaki "Dernekleri" kelimesini içim sızlayarak kullandım. Çünkü tek çatı altında toplanıp **"Kayseri Lisesi Mezunları Derneği"** olamadık. İkisi resmi dernek statüsünde olmak üzere maalesef 4 tane dernek veya grup vardır. Bunlardan ilki Muzaffer Çıklabakkal tarafından kurulan "***Kayseri Lisesi Mezunları ve Mensupları Derneği***" idi.

Sonra anlaşamadılar, aynı ismi taşıyan 2. Dernek kurulamayacağı için bir ekleme veya çıkarma yapılması gerektiğinden 2.Dernek isminin başına Sakarya Şehitlerini konu alan

filmden esinlenerek bir ekleme yapıp "***Taş Mektep Kayseri Lisesi Mezunları Derneği***" adını aldı.

Örneğin "İskender Kebap" patentini yıllar önce Bursa'da aldıkları için şimdi "Elmacıoğlu İskender, "Öz İskender", "Altın Tabak İskender" … gibi eklemelerle aynı ismi kullandıkları gibi 2. dernek de ekleme ile "***Taş Mektep Kayseri Lisesi Mezunları Derneği***" adı altında faaliyetlerini ve etkinliklerini sürdürmektedir.

Bunlardan 1. dernek ilk yıllarda bazı etkinlikler yaptı. Semra Özal'ı davet etti. Müzikal etkinlikler sergiledi. Okulun Bahçesi'ne "Şehitler Anıtı"nı yaptırdı.Ankara Polatlı'ya KayseriLisesi öğrencilerini götürdü.Ancak son yıllarda hiçbir etkinliği ve faaliyeti görülmemektedir.

Ömer Uzunoğlu Başkanlığındaki "***Taş Mektep Kayseri Lisesi Mezunları Derneği***" Mayıs ayının ilk Cumartesi günü bütün Kayseri Lisesi Mezunları ve Mensupları'nın okulda toplanmasını sağlamak, çevre gezileri düzenlemek, okulunu kuruluş yıl dönümünü kutlamak, Sakarya Şehitleri ve diğer şehitlerimizi anma programları tertiplemek, 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde yaşayan bütün öğretmenleri bir araya getirmek için yemek vermek vb. etkinliklerle faaliyetini sürdürmektedir.

3. olarak Metin Yücel başkanlığında "***KAYLİSDER***" adı altında oluşturulan grup da iki yıl mayıs ayında mezunları buluşturarak iki anı dergisi ve "*Kayseri Liselilerin Anıları*" isimli bir de küçük kitap yayınladı. Ayrıca çeşitli gezi etkinlikleri düzenleyerek faaliyetini sürdürmektedir.

4. olarak Şükran Özer başkanlığında oluşturulan "***1972-1977 Kayseri Lisesi Mezunları***" grubu vardır. Bu grupta kendi üyeleri ile bazı toplantılar ve etkinlikler yapmaktadır.

Maalesef bunlar tek isimde ve tek çatı altında birleşemiyorlar.

Ancak bazı mezunlarımız Taş Mektep ilavesinden dolayı okulumuzun ismi değiştiriliyor diye tepki göstermeye çalışıyorlar. Sitem ediyorlar, oysa isim değiştirme gibi bir işlem yoktur.

Taş mektep ismi Ankara Erkek Lisesi, bugün Atatürk Lisesi olarak hizmet veren okula aittir. Ayrıca şu andaki Kastamonu Merkez Endüstri Teknik Lisesi'ne halk bu ismi vermişti.
Bugün Ankara'da, Sıhhiye'de Bruno Taut'un imzasını taşıyan Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin arka yüzündeki yayvan tepede bir hastaneler külliyesi yükselir. Aralarından birisinin, mavi hastanenin yerinde bir zamanlar, -şimdiki Ankaralılar değil- eskiler bilir, bir okul binası vardı. Bir gün birileri bu okul binasını yıkmaya karar verdiler; yıktılar ve yerine o hastane binasını yaptılar. Böylece, Taş Mektep'i ortadan kaldırdılar.
Ankara insanının dilindeki "Taş Mektep", Ankara'nın ilk idadisi. Kocaman, kırmızıya çalan taştan bina; İdadî, Sultanî olarak hizmet vermiş, Ankara Erkek Lisesi. Bugün Atatürk Lisesi olarak yine var, ama bir başka binada. Çünkü Taş Mektep'i yıktılar.
Neden yıktılar? Bu soruya cevap verecek olanlar, o binanın yıkılmasına karar verenlerdir. Kimlerdir, bilmiyorum. Ama bir şekilde yıktırılmasına karar verilmiş ve bir zaman sonra onun boşalttığı yere bir hastane konulmuş[16].
Sırrı Paşa'nın 1885 yılında Ankara'da temellerini attığı Taş Mektep, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e uzanan bir kültür köprüsüydü. Cumhuriyet Türkiyesi'ni inşa eden aydın kadro, bu okulun tarihinde öğretmen ve öğrenci olarak rol aldı.
Mahir İz, İbrahim Cûdi, Sadri Ertem, Vehbi Koç, Sakallı Celâl, Ahmet Hamdi Tanpınar, Mustafa, Nihat Ozon, Ahmet Kutsi Tecer, Nurullah Ataç, K Suut Kemal Yetkin, Faruk Nafiz Çamlıbel, Muhyiddin Sebati, Refik Epikman, Samet Ağaoğlu, Ahmet Muhip Dıranas, Orhan Veli, Oktay Rifat ve Melih Cevdet Anday, bu isimlerden yalnızca birkaçı...

Taş Mektep, Cumhuriyet'i kuranların, çağdaş idealler etrafında toplanmış yaratıcı insanların çarpıcı öyküleri eşliğinde siyasetten edebiyata, şehircilikten mimariye, tiyatrodan spora uzanan germiş bir yelpazede başkent Ankara'nın ve Türkiye'nin tarih sahnesine çıkışına tanıklık ediyor.

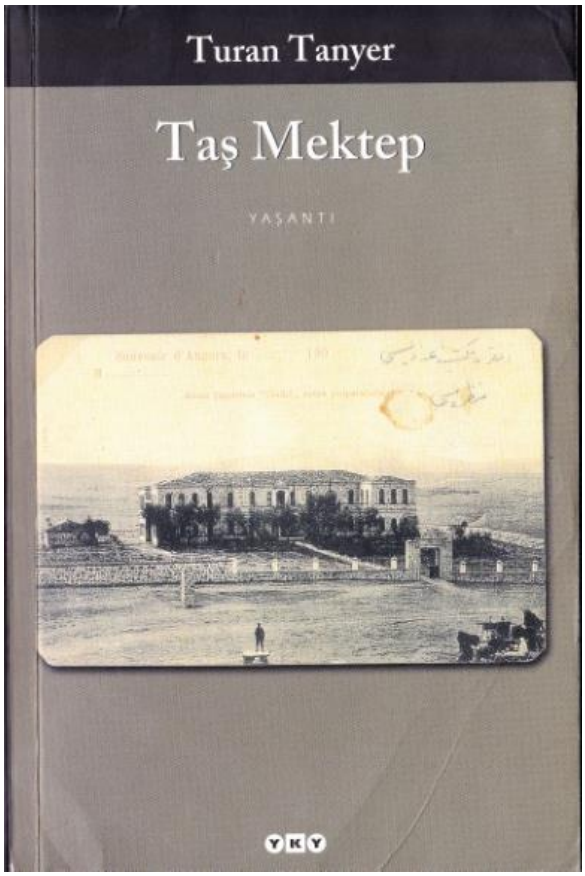

[16] Turan Tanyer, Taş Mektep, YKY, İstanbul 2005, s.9.

ÇAĞA TUTUNAN ELİMİZ "TAŞ MEKTEP"

Şu andaki adı -Kastamonu Merkez Anadolu Teknik Lisesi, Anadolu Meslek Lisesi, Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi olan okulumuz 1869 yılında "Kastamonu Islahhanesi" adı altında kurulmuştur.

Döneminde 13 yaşından küçük yetim, kimsesiz çocuklara meslek öğretmek amacı ile kurulan bu okul yıllar içinde yapısal değişikliklerle güçlendirilip, çağına uygun eğitim veren örnek kurumlardan birisi olmuştur.

Okulumuzun Kastamonu Islahhanesi adı ile yola çıktığı 1869 yılında terzilik, matbaacılık, kunduracılık ve marangozluk branşlarında eğitim verilmekte idi.

Kuruluşundan itibaren vilayet matbaası ile aynı idarî yapı altında varlığını sürdüren okulumuz 1888 yılında "MEKTEB-İ SANAYİ" adını aldı.

Derslik ve idarî kısım olarak hâlen kullanmakta olduğumuz okulumuza halk arasında "Taş Mektep" unvanını kazandıran, binanın yapımına Vali Emin Bey'in döneminde, 1912 yılında başlandı. İsviçre'deki Lozan Öğretmen Okulu'nun plânı aynen tatbik edildi, inşaat dört yılda tamamlandı. Okul binasının yapımı sırasında uygun bir bina bulunamadığı için vilayet meclisinin 22 Ağustos 1912' de aldığı kararla okulumuzda geçici olarak eğitime ara verildi. 1916 yılında binanın tamamlanması ile beraber eğitime devam edildi. Millî Müdafaa Vekaletinin 19 Haziran 1921 tarihli isteği üzerine demircilik ve marangozluk atölyelerindeki alet ve malzemeler askerî makamların emrine tahsis edilerek, Ankara'ya gönderildi.Tatil edilen okulun binası hastane olarak da kullanıldı. Kurtuluş Savaşı sırasında okuldaki kalan imkânlarla evlerden sökülen pencere demirlerinden süngü imal edilerek cepheye gönderildi.

26 Mayıs 1927 tarih ve 1.052 sayılı kanun gereği 10/10/1927 tarih ve 599/1885 sayılı kararla "Sanatlar Mektebi" adına aldı. Bu düzenleme ile tüm ülkedeki sanatlar mektepleri aynı müfredat altında birleştirildi. 1867 no'lu kanunla 29/07/1931 tarihinden itibaren "Mıntıka Sanat Mektebi" adını, 1941-1942 öğretim yılında da "Erkek Sanat Enstitüsü" adını aldı.

İç kısmı ahşap olan binamız 08 Mart 1962 günü bir yangın geçirdi. Yangında ağırlıklı olarak güney kanadı yanan okul binasının dış kısmı fazla hasar görmedi, ilk önce iç kısmın ahşap olarak onarımı yapıldı ancak 1963'te ahşap yapılan bu iç kısım tamamen sökülerek betonarme olarak yenilendi.

VIII. Milli Eğitim Şurası kararlan doğrultusunda 1976 yılında öğrenim süresi liselerle eşitlenen Endüstri Meslek Lisemiz; 1976-1977 öğretim yılında "Teknik Lise", 1990-1991 yılında da "Anadolu Teknik Lisesi"nin ilâve edilmesi ile bugünkü durumuna gelmiştir.

Taş Mektep 1869 Anlında kavradığı teknoloji çağım 2004 yılında da güncelliğini yitirmeden taşımaya devam ermektedir[17].

[17]M.Veyis Demircioğlu, , Taş Mektep, Kastamonu E.M.L. Dergisi, Yıl 1, Sayı 1, 2004.

DERNEKLERİN ETKİNLİKLERİ ÇERÇEVESİNDE

Kayseri Lisesi Öğrencileri Polatlı Duatepe'de

Ankara Polatlı'da yapılan, Sakarya Zaferi'nin 93. Yıldönümü Kutlama Törenlerine Kayseri Lisesi son sınıf öğrencilerinden 62öğrenci temsilen"Kayseri Lisesi Mezunları ve Mensupları Derneği'' tarafından götürülmüştü. Tuncer Erten, Yusuf Özmerdivenli, Ülkü Oğuz, Muzaffer Çıklabakkal ve Gazeteci Davut Güleç 'in nezaretinde, törenlere 13 Eylül 2014 günü katılmışlardı. O günün anısını anlatan kareler…

Fotoğraf 9: Sakarya Zaferi'nin 93.Yılı Törenlerinden Kareler

Törende Kayseri Lisesi Emekli Müdürlerinden Tuncer Erten Kayseri Lisesi Marşı'nı söyletti.

Kayseri Lisesi öğrencileri ve mensupları aziz şehitlerimizin anısına hatıra ormanına fidan diktiler.

Kurtuluş Savaşımızın dönüm noktası olan Sakarya Meydan Savaşı'nı; Karatepe, Yıldız Tepe, Türbe Tepe, Gazi Tepe, Mangal Dağı, özellikle Polatlı'nın 8 km. batısında yer alan 1100 rakımlı Dua Tepe'de, Sakarya Ovası'ndan Sakarya Irmağı'nın şahitliğinde dinleyebilirsiniz.

Kayseri Liseliler Buluşmaları ve Anma Programlarından Kareler

Fotoğraf 10: Kayseri Liseliler Buluşmasında her yaştan Kayseri Lisesi'nin nura koşan gençleri okulun müze olmadan önceki halini yansıtan giriş bölümündeler.

Fotoğraf 11: Mayıs Aylarında Düzenlenen Mezunlar Buluşmasından Kareler:

Her yıl mayıs ayında derneğin organize ettiği mezunlar buluşmasında emekli öğretmenler ve mezunlar.Bu mutat buluşmaya il dışından, yurt dışından ve muhtelif yerlerden gelerek katılıp, yıllarca göremedikleri arkadaşlarını görerek hasret giderirler. Bu buluşmalardan kareler.

Her yıl dernek etkinliklerinden olarak mayıs ayında Kayseri Lisesi mezunları ve öğretmenleri mutat toplantısını yapar. 2019 yılındaki toplantıda Kayseri Lisesi'nden mezuniyette 50. yılını dolduranlara ''50.Yıl Şeref Beratı'' verilmişti. Ne yazık ki bu kareden Ali Vanlı arkadaşımız eksildi.Allah rahmet eylesin.

TAŞ MEKTEP KAYSERİ LİSESİ MEZUNLARI DERNEĞİ'NİN FAALİYETLERİ'NDEN

Taş Mektep Kayseri Lisesi Mezunları derneği zaman zaman yaptığı etkinliklerle Kayseri Lisesi mezunlarını ve yaşayan öğretmenlerini bir araya getirerek eski günlerin anısını yaşatmaktadır.

Her yıl mayıs ayının ilk cumartesi günü okulda buluşmalarını sağlamaktadır. Öğretmenler gününde bütün öğretmenleri bir araya getirerek yemek ikramında bulunmaktadır. Ayrıca çevreyi tanımak için kültür gezileri tertip etmektedir.

Taş Mektep Kayseri Lisesi Mezunları Derneği her fırsatta aziz şehitlerimizi anma etkinlikleri düzenleyip, onları anarak vefa borcunu ödemeye çalışıyor. Allah rahmet eylesin. Ruhları şad olsun.

Sakarya Zaferi'nin 100. Yıl dönümünde aziz şehitlerimizi anma, Kayseri Lisesi'nin kuruluşunun 128. Yıl dönümünü kutlama etkinliği düzenledi. Bu törende protokol konuşmalarının yanında öğrenciler tarafından da konuşmalar yapılıp şiirler okundu. **Protokolde Valilik adına, Kayseri Lisesi mezunu değerli öğrencim Kayseri Vali Yardımcısı Sayın Dr.Abdullah Kaplan, şehitleri anma ve Kayseri Lisesi'nin kuruluş yıl dönümünü kutlama töreninde aşağıdaki konuşmayı yaptılar:**

TAŞMEKTEP-KAYSERİ LİSESİ MEZUNLARI DERNEĞİ PROGRAMINDA YAPILAN KONUŞMA METNİ (11.09.2021)

Sayın Bakanlarım,

Sayın Milletvekillerim,

Kıymetli Konuklar,

Sizlere öncelikle Sn. Kayseri Valimizin selamlarını ve bu etkinliği düzenlediğiniz ve katılımlarınızla zenginleştirdiğiniz için teşekkür ve tebriklerini sunuyorum.

Sizlere, Kayseri Lisesine, eğitim camiasına ve Kayseri'ye hayırlı olsun.

Kıymetli konuklar, Faruk Nafiz Çamlıbel, Kayseri Lisesi marşında okulun vizyonunu şöyle ifade ediyor.

"Kayseri Lisesi'nin nura koşan gençleri,
Güzel Anadolu'ya güneşler taşıyacak.
Bu mefkure oldukça azmimizin rehberi,
Cehaleti boğulacak ilm-ü fen yaşayacak"

Sayın konuklar,memleketi yüceltecek olan bu ruhtur.

Taş mektep bir semboldür. Bu mektep taş değil, kerpiçten, briketten de olsa memleketi yüceltecek yine bu ruhtur.

Bu ruhla ki, Kayseri Lisesi Sakarya Savaşı'nda öğrencilerini mezun değil şehit vermiştir.

Kayseri Lisesi'nin bütün şehitlerine, Sakarya şehitlerine, Kayseri Lisesi'nin terör şehidi Üsteğmen Mustafa Şimşek ve yine Kayseri'nin evladı. Bugün şehit verdiğimiz Mücahit Sınırtepe dâhil bütün terör şehitlerimize ve sizlerin aile geçmişlerinizde mutlaka var olan ama muhtemel ki isimleri dahi unutulmuş olan bütün şehitlerimize rahmetler diliyorum.

Bu vizyonu gerçekleştirmenin birbirini tamamlayan, destekleyen iki şartı bulunmaktadır.

1. *Gerek şartı, bu ruhu yaşatmak-devam ettirmek,*
2. *Yeter şartı, kaliteyi-başarıyı artırmak.*

Kıymetli Konuklar,

Şu Erciyes Dağı topraktan çıktığı haliyle değil, Kazancılar çarşısında kuyumcuların vitrinlerindeki gibi mücevher olsa, bütün öğrencilerin aileleri hemşeriniz Sabancılar gibi varlıklı olsa bu memleketin çocuklarının yine de okumaya ihtiyacı vardır.

Bütün eğitim camiamız, bütün okullarımız, bütün öğretmenlerimiz özellikle bu ruha, köklü bir kültüre, zengin bir tecrübeye ve şanlı bir tarihe sahip Kayseri Lisesi bunun için vardır.

Aslında bütün Kayserililer ve özellikle de kıymetli hayırseverlerimiz bu şuurda oldukları için eğitimin maddi alt yapısına, sadece Türkiye'de değil, dünyaya örnek olacak hatta parmak ısırtacak derecede destek çıkmış, örnek nitelikte okullar yapmışlar ve yapmaya da devam etmektedirler.Hepsinden Allah razı olsun.

Böyle olursa ecdadın ruhları ruhlarımızda dirilecek, dostlar sevinecek, düşmanlar yerinecektir.

Kıymetli konuklar,

Bu duygu ye düşüncelerle sizleri ve bütün muallimleri ve bütün talebeleriyle Cumhuriyetin ateşli feyizli bir ocağı olan Kayseri Lisesinin nura koşan gençlerini saygılarımla selamlıyorum.

Taş Mektep Kayseri Lisesi şehrimizin temel taşıdır. 129 yıldır hayatın her alanında birbirinden başarılı mezunlar yetiştirmiş ve yetiştirmektedir.

Melikgazi Belediye Başkanı Dr. Mustafa Palancıoğlu,Kayso Başkanı Mehmet Büyüksimitçi, Baro Başkanı Av.Ali Köse, Erciyes Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fatih Altun, Ticaret Borsası Başkanı Recep Bağlamış; şehrimiz yönetiminde çok önemli görevlere seçilmişlerdir.

Başarıları takdir edilmiş olduğundan; kendilerine yeniden teveccüh gösterilmiştir.

Kayseri Lisesi Edebiyat Öğretmeni ve Lise Marşımızın yazarı Faruk Nafiz Çamlıbel'in dizelerinde dediği gibi; "***Kayseri Lisesi'nin nura koşan gençleri güzel Anadolu'ya güneşler taşıyacak.***"

Mezunlarımız 129 yıldır güneşler taşımakta ve başarıdan başarıya koşmaktadırlar.

Kayseri Lisesi mezunları olarak; seçilmiş mezunlarımızı tebrik eder, başarılarının devamlarını dileriz.

DAVET VE TEMENNİ

Atalarımız "Birlikten kuvvet doğar. Bir elin nesi var, iki elin sesi var." Gibi çok güzel veciz sözlerle birlik olmanın önemini vurgulamışlar. Bu bölümde 4 derneğin bazı etkinliklerini ve anekdotlarını paylaşmaya çalıştım. Ancak dernekler ifadesini içim sızlayarak kullandım. Gelin dostlar birlik olalım. Tek çatı atında toplanalım. En kısa sürede Kayseri Liselilere ve Kayseri Lisesi'nin nura koşan gençlerine yakışır şekilde 4 değil bir dernek olmanızı temenni ediyorum.

ANILAR ARASINDAN[18]:

Kayseri Lisesi anlatılır da anılardan bahsedilmez mi? Kayseri Lisesi'nin havasını teneffüs edip suyunu içen, kısacası tahsil hayatında yolu Kayseri Lisesi'nden geçen herkesin mutlaka Kayseri Lisesi ile ilgili bir değil birçok anısı olmuştur.

Herkesin hayatında muhakkak önemli gün ve anlar mevcuttur. Bu anlar insanın yaşamında her daim güzel olarak geçirmek istediği ve ileride hatırladığında hoş bir hatıra olarak anımsayacağı zaman dilimleridir.

Havasıyla, suyuyla,insanıyla bir başka olan memleketimin, bir başka güzelliği...

Kayseri Lisesi'nde okuyup da o günleri özlememek, hatırlamamak mümkün mü?

Tabiatı gereği uçup gidecek anıların yazıya döküldüğü takdirde zamana nasıl da direndiğinibugünleriyaşayarak gördüm.

Kayseri Liselilerin onlarca, yüzlerce anısını burada yayınlamaya kitabımızın hacmi yetmez. Örnekleme metodu uygulayarak, kendi dönemini bir ressamın tuvaline çizdiği tablo gibi, bir sanatçının gergefine işlediği eser gibi o günleri, o dönemleri film şeridinin geriye sarıldığında eskiyi canlandırması, adeta o anları tekrar yaşatması için birkaç anıyı sizlerle paylaşacağım:

Bir kimsenin yaşadığı, gördüğü, içinde bulunduğu olayları, durumları ve yaşadıkları, ilginç olayları, gözlemlerine ve bilgilerine dayanarak; sanat değeri taşıyan bir üslupla anlattığı yazı türüne anı (hatıra) denir. Bir başka deyişle özümüzde bir iz bıraktığı için unutulmayan ve anılmaya değer bulduğumuz olayları anlatan yazı türüdür.

Ünlü yazar Andre Gide'ye göre anı yazmak: "*Ölümün elinden bir şey kurtarmaktır*." Yahya Kemal' e göre ise: "*Ömrümüz anılardan oluşmuştur. Ömrü ileriye doğru uzatmak pek elimizde olmadığına göre, kendimizi geçmişe verip, uzun yıllar yaşamalıyız."*

Anılar geçmişte yaşananlara; sanatsal, siyasal, bilimsel, kıssadan hisse; yani hayatta ibret alınacak dersler vermesi açısından önem taşır. Dolayısıyla anılar milleti, yüzyıllar boyu bir devam zinciri içinde, milli birlik halinde tutan, toplumu nesilden nesile bağlayan bir kültür hizmetidir.

Anı yazarak, yaşanmış ve bir daha tekrarı olmayan anılardan çıkardığımız hayat dersleriyle, gelecek kuşaklara geçmişten sonuçlar çıkarıp sunmak; yok olup gitmesini göze alamadığımız bir gerçeğe kalıcılık kazandırarak, anıları unutulmaktan kurtararak bir buket tecrübe sunarız gelecek nesillere. Ya da dostlarımızın hayat bahçemizde dolaşmasını isteriz.

Anılar bir yandan ülkenin sosyal yapısı, eğitime bakış düzeyi hakkında fikir verirken, eğitim edebiyatı alanının gelişmesine önemli katkı sağlar.

İnsanoğlu yaşantılarını, deneyimlerini, başkalarıyla paylaşarak iz bırakmakla, gelecek fiziki ölüm gerçekleştiğinde, gelecek nesillere bırakılmak istenen deneyim birikimi ile ilgilidir.

Bir de "hoş sada" yanı vardır anıların. Sosyal ve mesleki çevrelerimiz, dost, tanıdık ve yakınlarımız nezdinde Şair Baki"nin deyimiyle: "Baki kalan bu kubbede hoş bir sada"olabilmek…

Bu köşede yayınlanacak anılar genellikle Kayseri Lisesi ağırlıklı olacak. Hele bu anılardaki zaman diliminde, siz de yaşamışsanız, bulacağınız ortak noktaların çokluğu, alacağınız keyfi de artırır.

Unutmayalım ki anı yazmak, aynı zamanda bizden sonraki nesle birikimlerimizi aktarmak için mesleğe yönelik bir vefa borcudur. Düşünen bir beyne sahip olanlar, hayata dair birçok ders çıkarılabilir.

Aynı duygu ve amaçlarla anılarınızı bizlerle paylaşmak isterseniz, köşemizde misafirimiz olunuz.

[18] Özmerdivenli, Dergi Anadolu Ocak-Şubat 2012, Sayı 19-20

GELİNİM EVİMİN SULTANIOLACAK, FİLİZ'İN ÖYKÜSÜ[19]

Filiz, Kayseri Lise'nde görevde iken, hem benim baktığım, hem de fizik dersine girdiğim 6 Fen- D sınıfı öğrencilerimden birisi idi.

Aralık ayının sonlarına doğru, üst üste bir hafta okula gelmemişti. Ertesi haftanın ilk günü, o sınıfa fizik dersine girdiğimde Filiz yine sınıfta yoktu. Dersten sonra odama gelip, dosyasını inceleyerek evlerine telefon açtım. Telefonda:

–Ben Yusuf Özmerdivenli.

–Buyurun hocam.

–Filiz sen misin?

–Evet hocam.

–Kızım bir haftadır okula gelmedin. İkinci haftanın ilk günü yine sınıfta yoktun. Hayrola hasta mısın yoksa niçin okula gelmiyorsun?

–Hocam ben nişanlandım. Okula devam edemeyeceğim.

–O halde baban veya annenle okula uğrayın da ilişiğini keselim. Boşuna yok yazılma dedim.

Ancak baba veya anneyi okula istemekteki amacım Filiz'in derslere devamını sağlamak için idi.

Ertesi gün Filiz ile annesi okula geldi. Takılar, kollardaki bileziklerden ve makyajdan, nişanın etkisini gösterdiği anlaşılıyordu.

–Yenge, Filiz hanımefendiliği, çalışkanlığı, başarısı, okul kurallarına uyumu ile sevdiğim, takdir ettiğim öğrencilerimden birisidir. Üniversiteyi okuyup iyi bir kariyer yaparak; önemli makam ve mevkilere gelecek kapasitesi vardır.Hayırlı olsun, Allah mesut, bahtiyar etsin. Düğün ne zaman?

–Düğün yaza olacak hocam.

–Aile meclisinizin kararına saygı duyarım. Ancak acele etmişsiniz kızınız lise son sınıfa gelmiş. Aralık ayının son haftası, 5-6 ay daha sabretseydiniz en azından okulunu bitirir, lise mezunu olurdu. Dünyanın, bin bir iki hali vardır. Allah cümlenin evlatlarına hayırlı yazgılar yazmış olsun. Yarının ne getirip götüreceğini bilmiyoruz. Ben prensip olarak, kız çocuklarının, kız öğrencilerimin okumasını, bir meslek sahibi olarak, kendi ayakları üzerinde durmasını birinci planda isterim. Yarın, Allah korusun başına bir iş gelirse, erkek icabında hamallık yaparak evini geçindirebilir. Ama kadın geçimini temin edecek bir mesleği, güvencesi yoksa kime boyun büksün? Akrabalarından kim -varsa çocuğun veya çocuklarının- geçimini sağlayacak?Bir haftalık rapor alınız. Devamsızlığını raporlu göstereyim. Filiz derslerine devam etsin. Düğün zamanına kadar okulunu bitirir. Diplomasını alır. En azından lise mezunu olur.

*–Hocam, kayınvalidesi: "**Gelinim Evimin Sultanı olacak. Okula devam etmesine gerek yok."** diyor*

–Siz onu buraya getiriniz. Ben onu ikna ederim. Lise son sınıfa kadar başarıyla okumuş, öğretim yılını yarılamış olan öğrencimizin tahsilini engellemeyiniz.

–Getirmeye çalışayım ama inat gelmez herhalde.

Gerçekten de gelmedi. Okulun bitmesine 5 ay kala, bırakın üniversite okumasına fırsat vermeyi, evlilik uğruna lise tahsilini bile yarıda bıraktırdılar. Acı fakat gerçek.

Meslek hayatımdaki anılar arasında acı bir hatıra olarak bu olay yerini almış ve küllenmişti ki, yıllar sonra bizim Filiz 5-6 yaş civarındaki çocuğunun elinden tutmuş birlikte odama geldi.

–Filiz hoş geldin, hayrola bir isteğin mi var?

[19]Özmerdivenli, Dergi Anadolu, Ocak-Şubat 2012, S.19.

–Tasdikname almaya geldim hocam.

O yıllarda okulu yarım bırakan öğrencilerden erkekler, askere giderken tahsil belgesi istendiği için tasdikname almaya gelirlerdi. Kız öğrenciler ise genelde ehliyet falan alırken öğrenim belgesi istendiği zaman tasdikname almaya gelirdi. Lazım olmadıkça da tasdikname isteğinde bulunamazlardı. Filiz de tasdikname isteğinde bulununca kayınvalidesinin yıllar önceki sözü aklıma geldi.

–Hayrola Filiz, "Gelinim evimin sultanı olacak" diyen kayın validen araba hediye etti de ehliyet mi alacaksın?

–Ne gezer Hocam. Nişan sonrası annemle geldiğimizde siz bu günleri anlatmıştınız. Ama gözümüz hiçbir şey görmedi. Kayın validem şimdi 180 derece dönüş yaptı. O sözler unutuldu. Beni, laf sokuşturarak çok huzursuz ediyor."Bak komşunun gelini gidiyor çalışıyor. Maaş alıyor. Aile bütçesine katkıda bulunuyor. Hazır yiyici, sen oğlumun getirdiğini yiyip içip yatıyorsun." diyor. Huzurumu kaçırıyor. Onun dilinden kurtulmak için iş aramaya başladım. Görüştüğüm yerler en az "lise mezunu" olması gerek diyorlar. Bu yüzden dışarıdan yarım kalan okulumu tamamlayıp lise diploması almaya başvuracağımdan tasdikname almak için geldim. Keşke annemle geldiğimizde iki de tokat atıp beni sınıfıma gönderseydiniz Hocam.

– Ne haddime kızım. Benim kitabımda dayak yok. Hiç bir öğrencimin bu konuda olumsuz düşüncesi olmamıştır. İnşallah bundan sonra da olmaz. Çünkü ben öğrencilerimi yarının bürokratı, ünlü iş adamı, doktoru, öğretim üyesi, öğretmeni, sanatçısı, vb. hülasa yarının büyüğü olarak görür, tatlı yaramazlıklarını da dayakla değil,sözle,nasihat ile hallederim. Hem de aile meclisiniz böyle bir karar vermiş, üstelik kayınvalidenizi de getiremediniz. Ne diyelim hayırlısı olsun.

–

Değerli anne – babalar!

Yarın nelerle karşılaşacağımızı tahmin bile edemeyiz. Başka Filiz'lerin hayalleri yıkılmasın. Kızlarımızın tahsillerini engellemeyelim. Kendi ekonomik özgürlüğünü kazansın, mesleğini elde etsin de, eşinin maddi durumu iyi olup " Sen çalışma kültürlü anne olarak evde otur, çocuklarını büyüt." derse o zaman çalışmasın.

Unutmayalım ki erkek çocukları okutanlar bir kişiyi, kız çocuklarını okutanlar bir aileyi okutmuş olurlar.

AZMİN ZAFERİ, NİYAZİ BEY'İN ZAFERİ[20]

Anı insan belleğinde iz bırakan olay ve olguları gerçek deneyimleri anlatır.

Anı, Arapçada "hatıra"sözcüğünün karşılığıdır. Terim anlamı olarak bir kimsenin başından geçen ya da kendi döneminde ortaya çıkan olay ve olguları gözlemlerine ,bilgilerine dayanarak anlattığı yazı türüdür. Anıyı , "kişinin özel yada toplumsal yaşamı için yazdığı yazılar" olarak değerlendirmek de mümkündür. Anılar,yaşanan olayların insan belleğinde bıraktığı izlerdir.Anı yazan, yaşanmakta olanı değil,yaşanmışı yansıtmaya çalışır.

Sözlü kültür geleneği günümüzde de etkisini sürdürüyor. Yazmaktan ziyada konuşmaya tercih eden bir toplumuz.

Anı yazmak, hayata dair yürekte iz yapmış kareleri bütün sıcaklığıyla anlatmaktadır. Yürekteki kayda değer seslerin diğer yüreklerde yankı bulmasını arzulamaktadır.

İnsan şu geçici dünyada kaybolup giderken geride hoş bir seda bırakmak ister. Anı yazmanın faydalarından bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

1-Geçmişi bir kez daha yaşamak ve yazma alışkanlığı kazanmak.

2-Anıları unutulmaktan kurtarmak.

3-Yok olup gitmesini göze alamadığımız bir gerçeğe kalıcılık kazandırmak.

[20] Özmerdivenli, Kayseri Lisesi Emekli Müdür Yardımcısı ve Fizik Öğretmeni (Kayseri Özel Fen Bilimleri Anadolu Lisesi Müdürü), Kayseri Lisesi 126. Yılı Anısı Dergisi, 2009.

4-Anıyı oluşturan olayı, durumu, yerleri, kişileri söz konusu edip,başkalarının bilgisine, yararına sunmak.

5-Gelecek kuşaklara geçmişten sonuçlar çıkarıp sunmak.

6-İnsanoğlunun; yaşantılarını, deneyimlerini başkalarıyla paylaşmak gereği duymak.

7-Bazen yaşadığımız güzel bir anın bayrak gibi dalgalanarak görülmesini paylaşılmasını isteriz. Bazen de bizim özelimiz de olup kaybolmasına kıyamadığımız yaşanmışlıkları tarihe not düşmek gelir içimizden

8-Anı yazarak yaşanmış ve bir daha tekrarı olmayan anlardan çıkardığımız hayat dersleriyle bir buket tecrübe sunarız gelecek nesle. Ya da dostlarımızın hayat bahçemizde dolaşmasını isteriz.

9-Toplumun sosyal hayatlarında anı anlatmak (hatıra nakletmek) önemli bir gelenek. Özellikle yaşlı insanların kendilerinden daha genç kimselere daha önce geçirdikleri, yaşadıkları ilginç olayları nakleder.

10-Kimi zaman insan, yaşamında iz bırakan acı ya da tatlı olayların kendisiyle beraber unutulup gitmesini istemez Yaşadığı güzellikleri, ders alınması gereken durumları, tecrübeleri birileriyle paylaşmak ister.Bunu gerçekleştirmenin en güzel yolu anı yazmaktır.

Hayatın tam merkezinde yer alan ve anı yönünden mümbit zeminde bulunan milli eğitim camiası mensuplarının maalesef anı yazma alışkanlığı yoktur. Oysa milli eğitim faaliyetleri uygulamalarla hayat bulan bir olgudur. Milli eğitim camiası mensuplarının anılarını da bu fasılda değerlendirmek gerekir.

Milli eğitim mensupları bir yandan ülkenin sosyal yapısı ve eğitim düzeyi hakkında fikir verirken diğer yandan da insan yetiştirme ve eğitimi alanının gelişmesine önemli katkı sağlar.

Unutmayalım ki anı yazmak, aynı zamanda bizden sonraki kuşaklara, meslektaşlarımıza ve insanlığa, birikimlerimizi aktarmak için mesleğe yönelik bir vefa borcudur.

HOCAM, BENİ ÖĞRENCİLİĞE KABUL EDERMİSİNİZ?[21]

Dışarıdan lise bitirme sınavları, şimdiki Açık Öğretim tarafından yapılmadan önce okullarda yapılırdı. Kayseri'de bu konuda Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından görev yetkisi verilen dört okuldan birisi de Kayseri Lisesi idi. Mart ayı içerisinde dışarıdan lise bitirmeye müracaat edenlerin kayıtları yapılır. Öğretim yılı sonunda okullar kapanınca yaz dönemi, yeni öğretim yılı başlamadan iki hafta önce de güz dönemi sınavları olurdu. Böylece adaylar senede iki defa sınava girer, başarılı olduğu derslerden geçmiş olur;başarısız olduğu derslerden ertesi yıla kayıt yenileyerek tekrar sınavlara girer, bütün derslerden başarılı olunca da lise diplomasını alırlardı.

Mart ayında, kayıt döneminde öğrenci adaylarının bazıları kendileri gelirdi. Bazıları da Vergi Dairesi, Karayolları, Bankalar vb. kamu kurumlarında çalışanların da anne veya babaları kayıt yaptırmak için gelirlerdi. İlk önce Milli Eğitim Müdürlüğü'ne "Dışarıdan lise bitirme sınavlarına katılmak istiyorum" diye dilekçe verirlerdi. Milli Eğitim Müdürlüğü de havale yapar, evrakları tamam ise ben de gerekli kolaylığı sağlayıp kaydını yapardım.

Bir gün odamın kapısı vuruldu, içeriye 50-55 yaş civarında elinde evraklarla bir beyefendi girdi. Sempatik, saygılı görüntüsergileyen bu beyefendinin ilk sözü: "***Hocam beni öğrenciliğe kabul eder misin*?"** oldu. Ben de, "***İlmin yaşı yoktur. Neden olmasın sen istedikten sonra tabi kabul ederim."***dedim. Ama ne yalan söyleyeyim,içimden de ya kızını ya oğlunu kayıt yaptıracak herhalde şaka yapıyor dedim.

Evrakları alıp incelediğimde gördüm ki, kendi ortaokul diploması, hüviyet cüzdanı fotoğraf vb. kendisine ait kendi kayıt yaptırmak istiyordu.Kaydını yaptım.

[21]Özmerdivenli, Kayseri Lisesi 126. Yılı Anısı Dergisi, 2009.

-Niyazi Bey, Haziran ayı ortalarına doğru sınav günlerini belirten çizelgemizi astırırım ona göre sınavlara girersin. Siz ortaokul mezunu olduğunuz için lise1,2,3. sınıflar için toplam 30 dersten sınava gireceksiniz dedim.

-Hocam, ben kamuda çalışıyorum feleğin sillesini yedim, zamanında tahsilime devam edemedim. Benim yetiştirdiğim kişiler lise mezunu olarak yanımda çalışıyor. Benden fazla maaş alıyorlar. Bir müddet sonra şef oluyorlar.Her yönden okuyamamanın ezikliğini hissediyorum. Size söz veriyorum matematik, İngilizce dersleri dışında diğer dersleri çalışarak başarırım.

-Sen diğerlerini başarırsan onları da biz Öğretmenler Kurulu'nda görüşürüz dedim vedalaştı gitti.

Yaz dönemi sınavları başladı. Mart ayında kayıt yaptırmış olanlar sınavlara giriyorlar. Bu Niyazi Bey her sınavda sınav salonunun en önünde yerini alıyordu. Sınav dönemi sonuçları belli oldu. İlk girişte 30 dersten 18'ini başardı. Sonuçları öğrenmeye geldiğinde:

-Niyazi Bey, sen bu hızla seneye kalan derslerini verip mezun olursun. Üniversite giriş sınavlarına başvurursan onu da kazanırsın.

-Olur mu Hocam başarabilir miyim?

-Sende bu azim olduktan sonra başarırsın. Ekim ayında üniversite giriş sınavları başvurusu başladığında gel ben giriş formu doldurmanda yardımcı olurum.

Geldi başvurusunu yaptı. Ertesi yıl sınavlar sonunda mezun oldu.Sevinerek lise diplomasını aldı. Açık Öğretim'den 4 yıllık üniversiteyi de kazandı. Bizlerle vedalaştı gitti.

Aradan yıllar geçti. Erciyes Üniversitesi'nde bir işim vardı. Onu hallettim. Kayseri Lisesi'ne dönmek için otobüs durağında bekliyordum. Durağa resmi bir araba yaklaştı.

-Yusuf Hocam şehre gidecekseniz herhalde. Buyurun götüreyim dedi.

-Teşekkür ederim. Niyazi Bey. Belediye otobüsü az sonra gelir. Durak da okulun önünde.

-Hocam sizin iyiliğinizi nasıl unuturum. İzin verirseniz ben götüreyim diye ısrar edince arabasını bindim. Okula gelinceye kadar sohbet ettik. Sohbete birazda okulda benim odamda devam ettik.

-Hocam, eğitimin yerini hiçbir şey tutmaz. İnsanın meslek hayatında farklı iş alanlarında kendini göstermesi ancak alınan eğitimle mümkün olabiliyor. Bu eğitimlerin diplomalandırılması profesyonel hayat için büyük önem taşıyor. Devir etiket devri, diplomalı olmak devri. Biliyorsunuz dışarıdan liseyi, müteakiben üniversiteyi bitirdim. Hayatım değişti.

Zamanında ailevi sebeplerle okuyamamıştım. Ortaokul mezunu olarak kamu kuruluşunda işe girdim. Üstlendiğim her işin en iyisini yapmak prensibimdir. Görevimde başarılıydım. Kurumumuzda yeni kişiler işe başladığında ben onları bilgimle tecrübe ve deneyimlerimle yetiştiriyordum. Ancak bunlar lise mezunu olarak işe başladıkları için benden fazla maaş alıyorlar, yükseliyorlar, şef vb oluyorlar, ben ise ortaokul mezunu olduğum için allame de olsam yerimde sayıyordum. Ortaokul mezunu olarak emekli olduğumda emekli ikramiyem …… tl, emekli maaşım ……tl olacaktı. Yaptığım görevi hiçbir fedakârlıktan çekinmeden azimle, gayretle sabırla yapıyor, amirlerim tarafından takdir ediliyordum. Ama tahsil seviyem her şeyde önüme set çekiyordu. Bütün bunlar beni tetikledi. Yarım kalan tahsilimi bitirmeye yönlendirdi. Liseyi bitirdim, sizin teşvik ve desteğinizle üniversiteyi de bitirdim. Yaşantım değişti.

Sizden lise diplomamı alınca kurumuma verdim. İntibakım yapıldı. Maaşım arttı ve şef oldum. Üniversite diplomamı alınca da kurumuma verdim, yine maaşım yükseldi. Hemen müdür yardımcısı oldum. Şimdi de kurumun müdürüyüm. Lojman ve makam arabası tahsis edildi, lojmanda oturuyorum. Örnek adam oldum. Lojmandaki konu komşu bana saygılarının yanında çocuklarına örnek alınan, hayranlık duyulan kişi olarak gösteriyorlar.

-"Bak Niyazi Bey bu yaşta liseyi bitirdi, üniversiteyi bitirdi, zirveye yükseldi. İlham ve örnek alın" diyorlar.

-Hocam: Atalarımız "yitik bulununca yorgunluk çıkarmış" derler. Gerçektende bu yaşta azmettim, yılmadım, çalıştım, başardım. Mutluyum. Daire arkadaşlarım hafta içinde işten çıkınca ve hafta sonunda kahveye, lokale gidip oyun oynarken ben öğrenci gibi masama oturup ders çalıştım ve içimde ukde olan tahsilimi tamamladım. Hedefime ulaştım. Şimdi üniversite mezunu müdür olarak emekli olursam ……. Tl emekli ikramiyesi, ayda .....Tl emekli maaşı bağlanacak. Ayrıca hedefe ulaşmış olmanın verdiği mutluluk ise hiçbir parayla ölçülmez.

*-Niyazi Bey siz bunları anlattıkça çok duygulandım. Sonuçtan ben de memnun kaldım. Kayıt için odama ilk geldiğiniz gün filim şeridi gibi gözümün önüne geldi. Hatırlıyor musunuz?50 yaş civarında bir delikanlı(!) olarak: "**Hocam beni öğrenciliğe kabul eder misiniz?" diyerek girmiştiniz. Şimdi ise çalışmış, başarmış, hedefine ulaşmış, zirveye yükselmiş, çalıştığı kamu kurumuna müdür olmuş, adeta zafer kazanmış bir komutan edasıyla karşımda ve odamdasınız. Çok memnun oldum. Sizin gibilerle iftihar ediyor, gurur duyuyorum**. Sizin bu önlenemez yükselişinizde katkım oldu, size yeterince rehberlik yapabildiysem ne mutlu bana. Tekrar tebrik eder, başarılarının devamını dilerim. Bazı kişiler, yazsam hayatım roman olur, film olur derler. Gerçekten roman olacak, filim olacak bir örnek sergilediniz. Ekmek elden, su gölden hesabı her şeyi hazır bulup okuluna hor bakan, okumayan gençlerimizin, sizin bu hayatınızdan olacakları çok dersler, tüyolar ve prensipler vardır herhalde. Öğrencilerimize, gençlere ve hatta sizin gibi hayatın sillesini yiyerek tahsilini yarım bırakmış delikanlılara(!) neler tavsiye edersiniz? Sohbetimizi sizin tavsiye ve önerilerinizle bitirelim:*

-Kitap okumak dünyanın en faydalı işlerinden birisidir. İstediğiniz zaman istediğiniz yerde okuyabilirsiniz. Her zaman size kapıları açıktır. Asla geri çevrilmezsiniz. Siz de onları yalnız bırakmayın kitap okuyun. Kitap seviyorsanız, ömrünüz boyunca mesutsunuz demektir.

Unutmayalım ki kaybettiğimiz paramız telafi edilebilir. Fakat kendimize ve insanlığa faydası olmayacak işlerle, oyunlarla vb. ile boşuna harcadığınız zaman geri kazanılamaz.

*Meşhur Edison'un "**Başarının % 1 biri zeka, % 99 u alın teridir**". Sözünü çalışma masamın üstüne asmıştım. Okuduğum kitapların birisinde bilge Konfüçyüs'ün bir sözü ile karşılaştım: **"Karanlığa küfretmeyi bırak! Bir mumda sen yak**." Bu söz tamda beni anlatıyordu. İşte bu vicdan azabı ile kıvranırken, okumamış olmanın ezikliğini yaşarken karınca kararınca dışarıdan lise bitirmeye karar verdim. Sizin teşvikinizle hedefimi yükselttim, bu günlere geldim. Azmin elinden hiçbir şey kurtulamaz. Yeterki azmediniz.*

1) Bir insan azmi kadar güçlüdür

2) Sizin de okula kayıt olmaya geldiğimde, bana söylediğiniz gibi, öğrenmenin yaşı yoktur. Doğduğumuz andan başlar, ölünceye kadar sürer.

*3) Alman filozofu Goethe'nin dediği gibi,"**Bir kimsede azim olmazsa, bilgisi ölüdür. Bilgiye hayat veren azmidir."***

5) Mesleğinize sevgi ve saygıyla sarılınız.

6) Yazılı bilgiler unutulmaz. Not tutunuz.

7) Hayatta başarılı olmuş birçok büyük adamın nasıl yetiştiğini, biyografisini okudum, inceledim. Başarılı olmalarının başlıca sırrı çalışmak, çalışmadan hiç bir işte, meslekte başarı kazanılmaz.

ASIM YAHYABEYOĞLU'NUN ANILARI

Bu selâm, Balıkesir'de doğmuş, kendi deyimi ile ömrünün en verimli, en güzel on yılını, görevi nedeniyle Kayseri'de geçirmiş, bu süre içinde bir Talas kızı ile evlenmiş, Kayseri tutkunu, Erciyes'e sırılsıklam âşık, Türkçe öğretmenim rahmetli Muharrem Barut'un selâmıdır. Bir Kayserili olarak aleykümselam muhterem Hocam.

Muharrem Barut, bizi Kayseri Lisesi orta kısmında 1, 2 ve 3. sınıflarda okuttu. Samimiyetle ifade etmek isterim ki kitapları sevmeyi, okuma zevkini, sanatı, edebiyatı; güzel

Türkçemizi en doğru şekilde kullanmayı, yazı yazmayı, tiyatroyu, skeci, monologu, temsili, müsamereyi bize öğreten öğretmenimizdir. Daha doğrusu sıraladığım bu kavramların temelini bizim her yönde telkin ve bilgilenmeye açık körpe kimliklerimize sevecen bir üslupla yerleştiren perçinleyen kişidir. Düşünebiliyor musunuz Shakespeare külliyatını sesli ve teatral özelliğine dikkat ederek, yani bir mânâda seslendirerek okumayı öğütleyen, öğütlemekle de kalmayıp, vakit vakit önerilerinin yerine getirilip getirilmediğini kontrol eden hocamızdı. Biz, Muharrem Barut'un sayesinde Shakespeare'in "Yanlışlıklar Komedyası"nı, "Hırçın Kız"ını, "Romeo Jüliet" ini, "Bir Yaz Gecesi Rüyası"nı, "Venedik Taciri"ni, "Othello"yu ve daha başkalarını orta okulu bitirmeden okuyup devirmiştik. Bize kısa skeçler yazdıran, mektup yazmayı öğreten, Türkçe dilbilgisi kitabını adeta ezberleten yine Muharrem Barut olmuştur.

Kendisini Kayseri- Ankara yolunda elim bir trafik kazasında kaybettik. Vefatı bizler için derin bir elem vesilesi teşkil etmiştir. Kaza haberinin ardından, değerli kardeşim Beden Terbiyesi Eski İl Müdürü Aydemir Doğan'dan aşağıdaki notu ve değerli hocamın bana ithaf ettiği dörtlüğü aldım.

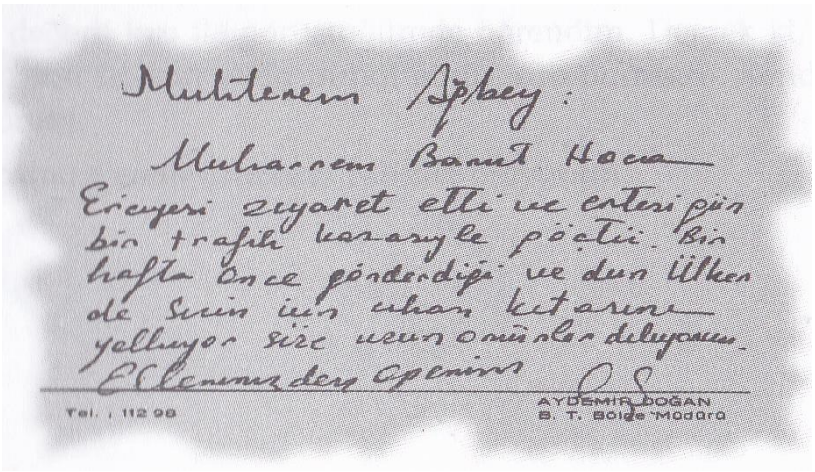
Muhterem Ağbey:
Muharrem Barut Hoca
Ereğeri ziyaret etti ve erteri pün
bir trafik kazasıyle geçti. Bir
hafta önce gönderdiği ve dün ülker
de Sizin için cihan kitabını
yolluyor size nesir önünden dileyorum.
Eğlenmeniz dert eğlenir
AYDEMİR DOĞAN
B. T. Bölge Müdürü
Tel. : 112 98

20 Şubat 1978'de Ülker gazetesinde hocamın bana ithafenyayınlanan"Taşlama" başlığını taşıyan manzumesi beni çok duygulandırmıştı. Önce bu manzumeyi vereyim:

Asım Yahyabeyoğlu'na

Seni, çocukluğundan beri izler, tanırım,
Sanatı bir kenara itmemelisin Asım
Sen şairsin, yazarsın, eski gazetecisin,
Ticaret hayatında yitmemelisin Asım…
Muharrem BARUT

KAYSERİ LİSESİ MÜDÜRÜ REŞAT OĞUZ

Çocuklar okula verilirken, anne-babalar öğretmene ya da hocaya "*Eti senin, kemiği benim"* özdeyişi ile teslim ederlermiş. Bu teslim sözcüğünün çok derin ve geniş anlam taşıdığı kuşkusuzdur. Sayın Reşat Oğuz, biz ortaokuldayken Kayseri Lisesi'nin müdürü idi. Fevkalâde deneyimli, ilgili, bilgili bir yönetici olarak isim yapmıştı. Gerek veliler, gerekse öğrencileri tarafından sevilen, sayılan bir eğitimci idi. Öğretmenliğinin ve yöneticiliğinin yanı sıra ateşli bir hatipti. Sonraki yıllarda onu Antalya Milletvekili olarak gördük. O mevki ve sıfata lâyık, kişilikli bir politikacı olarak da tanındı.

Bir akşamüstü babam elime para verdi. Cumhuriyet Meydanı'nda Şule Park'ın karşısındaki köşede Erzurumcu diye anılan, adını şu anda anımsayamadığım bir beyin tekel bayii dükkânı vardı. Oradan bir büyük rakı al gel, dedi. Rakı şişesini düşürüp kırabilirim diye elime bir de minik Adana sepeti tutuşturdular.

Bu anımı yaşadığım yıl Kayseri Lisesi orta ikisindeyim. Evimiz, Düvenönü'nden doğruca Cumhuriyet Meydanı'na giden İstanbul Caddesi üzerindeydi. Büfeye yanaştım. Bir şişe rakı istedim, parasını verdim. Erzurumcu şişeyi bir gazeteye sarıp tezgâhın üzerine koydu. Tam uzanıp almaktaydım ki, arkamdan bir el "şap" diye bileğime yapıştı. Dönüp baktım rahmetli Reşat Oğuz: Lise müdürümüz. O vakit ortaokul-lise öğrencileri özel kasket giyerlerdi. Liselilerin giydiği kasketin üst kenar dikişi sarı zırhlı, ortaokul öğrencilerinin ki zırhsız olurdu. Müdür Bey beni başımdaki kasketten tanımış olmalıydı.

Sert ve otoriter bir sesle sordu:

- *Kim için alıyorsun bu rakıyı?*
- *Babam için efendim,*
- *Adın, sınıfın, numaran?*

Adımı, sınıfım, okul numaramı söylüyorum. Müdür Bey aynı ciddiyetle:

- *Şimdi bunu babana götür. Kendisine benim selâmımı söyle. Yarın bana kadar gelsin. Kendisiyle görüşmek istiyorum*, dedi.

Heyecan ve korkudan titreyen elimle şişeyi sepete yerleştirdim, evin yolunu tuttum.

Mesajı babama ilettim.

Bundan sonrasını rahmetli babamdan dinleyelim:

"*Müdür Bey'in kapısını vurup içeri girdim, şapkam elimde. II sınıfından 875 Asım Yahyabeyoğlu'nun babasıyım. Beni istemişsiniz*" dedim.

Müdür Bey masasının üstünde, bir sistemle sıraladığı notlara göz attı. Belli ki orada benzeri başka notlar da vardı. Bana:

- *Beyefendi, dün oğlunuzu tekel bayiinden rakı alırken gördüm Rakıyı babam için alıyorum dedi. Rica ederim siz benim çocuğuma nasıl rakı aldırırsınız? Sizden istirham ediyorum, bir daha tekerrür etmesin. İçeceğiniz rakıyı gidip kendiniz alın!*

"*Müdür Bey'in bu sözleri karşısında, makam odasının duvarı başıma indi, çıktı. Gözümün önü kararadı, bir an kendimi toparlayıp: "Haklısınız efendim. Özür dilerim. Yakın ilgi ve hassasiyetinize teşekkür ediyorum. Bir daha tekerrür etmeyecektir." deyip müsaadesini alarak çıktım. O yaşımda güzel bir ders almıştım."*

Evet. Biz Reşat Oğuz gibi hocaların elinde yetiştik. Mekânı cennet olsun.

1946-1947 MEZUNU ANNEM LEMAN (KÖKSAL) SAĞIN'IN KAYSERİ LİSESİ ANILARI:

Fazlı Köksal
Emekli Müfettiş

Ben 1971-1972 öğrenim yılı Kayseri Lisesi mezunuyum.

Annem de Kayseri Lisesinden 1946-1947 ders yılında mezun olmuş. Kayseri Lisesi'nden sonra Pazarören Öğretmen Okulu'nda fark derslerini vererek öğretmen olmuş. 1976 yılında Talas Anayurt İlkokulu'ndan emekli oldu.

Ben de Kayseri Lisesi ile ilgili anılarımı yazacağım. Ama önce sizinle annemin Kayseri Lisesi anılarını paylaşmak isterim.

Annem 27 Ocak 2019 günü 92 yaşında vefat etti.

Fotoğraf 12: Leman (Köksal) Sağın Kayseri Lisesi öğrencilik yıllarında arkadaşı ile

2018 Yılında anılarını yazmaya başladı. Kendisi yazmaktan yorulunca "Oğlum sen devam eder misin?" diyordu. O söylüyor ben yazıyordum. Anıları yaklaşık 200 sayfa sürdü. Düşünebiliyor musunuz? 91 yaşında pırıl pırıl bir hafıza.

Neyse uzatmadan annemin Kayseri Lisesi anılarına geçeyim:

İlk Günler

Kayseri Lisesinde ilk günlerim çok sıkıcı geçti. Hatta bir ara aileme "*Ben okumak istemiyorum."* demeyi bile düşündüm. Neden mi? Sınıfta önceden tanıdığım kimse yok. Teneffüslerde aynı mahallede oturanlar bir araya geliyor, ben yalnız kalıyordum. Ben Talaslıyım. Sınıfta da Talaslı kimse yok. Pazartesi günü sırada yanımda oturmaya başlayan arkadaşım ismini söyledi: "Şekufe" . Ben de ona "*Şekufe ben kimseyi tanımıyorum, bana arkadaşları tanıştırır mısın?"* dedim. O da beni arkadaşlarıyla tanıştırdı. Çok şükür artık benim de arkadaşlarım vardı. Sınıfta (1-A) dokuz kız varız. En yakın arkadaşlarım: Şeküfe, Vehibe Muazzez. Derslerimiz başladı. Hocaların hepsi sözleşmişçesine derslere günü gününe çalışmamızı tavsiye ediyor, dersler yığılmadan çalışmamızı, dersleri mutlaka tekrarlamamızı tembih ediyorlardı.

Fotoğraf 13: Leman (Köksal) Sağın Kayseri Lisesi öğrencilik yıllarında arkadaşları ile

Kayseri'ye Taşındık

Talas'tan Kayseri'ye gidip gelmek zor olduğu için; Cumhuriyet Mahallesi'nde Atatürk Evi'ne yakın bir yerde ev kiraladık. Annem, Kız Enstitüsü'nde okuyan Makbule ablam ve Saniye ablam ile birlikte bu eve taşındık. Yani üç kız bir de annem. Babam Boğazlıyan'da otel işletiyordu.

Nazlı Öğretmen Ve Örnek Bir Sınıf Başkanı

Haftalar, aylar geçiyor, çalışıyor ve başarıyoruz. Öğretmenlerimizin hepsi çok iyi, bize bilgi vermek için çalışıyorlar. Hepsini çok seviyorum. İlk dönem karne notları idareye verilecek.

Şimdi gibi takdir teşekkür belgesi yok. Sadece ilk üçe giren öğrenciler seçilir. Hocalar birbirlerine sınıflarında dereceye girecekleri sorarlarmış. Benim de adım geçmiş galiba. Türkçe öğretmenimiz Nazlı Gaspıralı beni bir türlü sevememişti. Bir gün sınıfa sinirli bir şekilde giren Nazlı Gaspıralı, olanca gür sesiyle "*Leman tahtaya kalk"* diye seslendi. Hemen tahtaya geçtim. *"Adının manasını lügatte (sözlükte) bul.*" Ben daha önce değişik sözlüklere bakmıştım. "*Efendim lügatlerde adım yok, ama ben manasını biliyorum"* dememle "*Aman daha lügatte adını bulamayan öğrenci nasıl dereceye girer, geç aptal yerine otur!"* demesiyle ben ağlamaya başladım. Bizim zamanımızda sınıf başkanına, temsil eden anlamında "mümessil" denirdi. Sınıf mümessilimiz Ali Yahyabeyoğlu, görevini gereğini yapan, arkadaşlarının hakkını koruyan efendi bir arkadaştı. Hemen söz alarak; "*Efendim, Leman'a haksız yere kızdınız, şerefi ile oynadınız. Sözlükte ismi yoksa arkadaşın ne hatası var. Anlamını bilmese o zaman kızmakta haklısınız. Ama manasını bildiğini söylemesine rağmen, sorma gereği bile duymadan hakaret ettiniz. Sizin namınıza ben Leman'dan özür diliyorum."* dedi. Tüm sını,f başkanı alkışladı. Ali Yahyabeyoğlu'nu hep minnetle yâd ettim.

Ali'nin çıkışından sonra Nazlı Hanım yanıma geldi. Başımı okşadı ama ben çok üzülmüştüm. Sonradan öğrendim ki, Nazlı Hanım beni dereceye girecek öğrencilerden birisi olarak idareye önermiş. Nazlı Hanım ile aramız sonra çok iyi oldu. Ama yüreğimden sızısı hiç gitmedi. Aradan 70 yılı aşkın süre geçmesine rağmen içim sızlar.

Bu acı anı dışında incitici bir olay olmadı.

En Sevdiğim Dersler İngilizce ve Matematik., en sevmediğim jimnastik

Talas'ta Amerikalılar tarafından açılmış bir kolej vardı. Orta okul düzeyindeki bu okul zengin çocuklarının parayla okuduğu yatılı bir mektepti. O yıllarda okulun Müdürü Mr. Nelson, yasa gereği atanan Türk Müdür Yardımcısı da amcam Halit Sağın idi. Amcam yaz tatilinde beni de koleje götürürdü, ben Mr. Nelson'un çocuklarına Türkçe, onlar da bana İngilizce öğretirlerdi. Bu yaşımda ben yabancılarla hâlâ İngilizce anlaşabiliyorsam, 4-5 yıl öncesine kadar ortaokul öğrencilerine İngilizce ders verebiliyorsam, bunda lisedeki değerli İngilizce hocalarının payı kadar, Halit amcamın yaz tatillerinde beni Mr. Nelson'un çocukları ile dil öğrenme-öğretme programı yapmasının büyük payı vardır. Kayseri gibi muhafazakâr bir yerde 1940'lı yıllarda bir kız olarak benim lise tahsilimi yapmamın önünü açan, İngilizcemi geliştirmeme katkısı olan Halit amcamı her zaman minnetle anarım.

Lise 2. Sınıfta 1. karneyi aldık. Matematik 9, Türkçe 10, İngilizce 10; diğerleri 7'nin üstünde. İngilizce öğretmenimiz Lamia Çataloğlu sordu, "Dereceye kimler girdi?" dereceye giren üç erkek öğrenci elini kaldırdı. Bana dönerek; "*Sen niye yoksun? Bütün öğretmenler, seni 1. Aday olarak göstermişlerdi."* dedi. Ben utanarak; "*Jimnastiğim 4 onun için seçilemedim*." diye cevap verince hoca öyle bir "*Tuuu!"* dedi ki neye uğradığıma şaşırdım. Arkadaşlar kıs kıs gülüyordu. Teneffüse dahi çıkamadım. En kötü günlerimden bir gündü. Bir ay sonra Lamia Hanım başka bir yere tayin oldu gitti.

Yerine lisenin en kıdemli öğretmenlerinden "Tiçır" lakaplı Şeref Bey dersimize girmeye başladı. Bizleri şahsen tanımak için Lamia Hanım'ın not defterini açtı. Beş kişinin notu 9 ve 10'du. "*Öğretmeninizin notu ne kadar bolmuş. Birinizi kaldırayım bakayım, notlarınız hakkıyla mı verilmiş?"* dedikten sonra "*1528 Leman tahtaya gel.*" dedi. Tahtaya çıktım. "*Birinci sınıf notların nasıldı?"* diye sordu. "*Birinci dönem 9, ikinci dönem 10'du"* diye cevapladım. "*Pekiyi şimdi anlarız"* dedikten sonra, kitaptan bazı paragraflar okuttu. Ardı ardına sorular sordu. Sordu, sordu… Hepsine çatır çatır cevap verdim. *"Aferin, otur. Notun: 7"* dedi. Yalnız ben değil, bütün sınıf sükûtu hayale uğradı. Ama hiçbir şey soramıyorduk. Ama kendisi 7 vermesinin nedenini şöyle açıkladı: "*10 numara Kolej Müdürü Nelson'un, 9 benim, 8 okulumuzun en başarılı öğrencisi Talas Koleji mezunu Hicri'nin (MBK Üyesi, Tabii Senatör ve Devlet Bakanı Mehmet Özgüneş), 7 de sizlerin en çalışkanlarınızın. Yani Leman'a en yüksek notu verdim."*

Matematik öğretmenim Hasan Bey'i çok takdir ediyordum. Bir gün bana sordu,"*Leman ne olmak istiyorsun?"* Ben de gülerek, "*Sizin gibi başarılı bir matematikçi olmak istiyorum*" dedim. Hasan Hoca bana "*Böyle düzensiz bir defterle, matematik öğretmeni olamazsın!"* diye cevap verdi. Çok utandım. Ertesi gün Hasan Hoca teneffüste beni öğretmenler odasına çağırarak, lise yıllarında tuttuğu matematik defterlerini gösterdi. Aman efendim, ne düzenli bir defter, ne kadar okunaklı rakamlar. Kendimden utandım. "*Söz efendim, ben de sizin gibi olmaya çalışacağım."* dedim. Eve giderken, kitapçıdan bir defter aldım. Bütün matematik defterimi baştan sona yeniledim. Okul hayatım boyunca da tüm defterlerimi aynı düzende tuttum. Hasan Bey'in ilginç yöntemi vardı. İlk iki yazılıda 8'in üzerinde not alanları yıl boyu hiçbir yazılıya almadı. "*Diğerlerini sizin seviyenize çıkarmam lazım. Bir de sizinle uğraşamam"* derdi.

1946-1947 Ders Yılı Lise Son Sınıf ve Bende İz Bırakan Öğretmenlerim

Lise 3'te sınıfa yeni öğrenciler katıldı. Behçet Kemal Çağlar'ın yeğeni Sabih Çağlar, Sevim ve Rahmi kardeşler, İhsan Baykal ve 2. döneme yakın Nezihe Şanlı.

Öğretmenlerimiz Şükrü Baykal (Fizik), Yavuz Kannolu (Tarih), Melahat Kannolu (Jimnastik) ve Türkçecimiz Kemal Bey ile unutulmaz anılarımız oldu..

Sabih Çağlar, çalışkanlığı ve becerisi ile gelir gelmez sınıfta öğretmenlerin gözdesi olmuştu. Fizik derslerini sürekli laboratuvarda işlerdik. Sabih, fizik hocamız Şükrü Bey'in asistanı gibi idi. Bütün deneyleri o yapardı. Şükrü Bey derse başlayınca sorardı, "*Bu tüp boş değil mi?"*"*Boş.*" cevabını alınca "*Yanlış, hava dolu."* derdi. Bu sık sık tekrarlardı. Unutur muyduk? Sanmam. Zannedersem hocamız esprisini patlatsın diye boş derdik. Onun da hoşuna giderdi. Şükrü Bey *"Bende öğrenciye karşı kesin kanaatim yok. 10 verdiğim öğrenci bir ders sonra bir soruyu bilemezse 1 alır. 1 verdiğim öğrenci başka zaman doğru cevap verirse 10 veririm"* derdi. Nitekim yapardı da. Şükrü Baykal annemin dayısının oğlu idi. İhsan Baykal da Şükrü Baykal'ın yeğeni idi. Ama ikimize karşı da sertti. Akrabalarını kayırıyor demesinler diye hak ettiğimiz nottan bir-iki puan eksik verirdi.

Yavuz Kannolu, soyadından tahmin etmişsinizdir, bir Kıbrıs Türkü idi. Beden eğitimi öğretmenimiz Melahat Erkmen ile evlenmişlerdi.

Yavuz Hoca derin tarihi bilgisi, canlı anlatımı, her soruyu cevaplayan kültürü, kitaba bağlı kalmayan canlı anlatımıyla tam bir öğretici idi. Her konu sonunda sorular sorar anlayanların sayısı düşük olunca çok üzülürdü. Başını ellerinin arasına alır, başını anlamlı anlamlı sallar, üzgün bir ses tonuyla "*İçinizde dersi dinleyen, tarihi seven 6-7 öğrenci var, onlar olmasa bir daha bu sınıfa bir daha derse girmem*." derdi. Tarihe ilgimi de, tarih sevgimi de Yavuz Hoca'ya borçluyum..

Beden Eğitimi öğretmenimiz Melahat Hanım; narin ama sportmen ve çok dinamik bir hocaydı. Dersinden asla taviz vermez, beden eğitiminin diğer dersler kadar önemli olduğunu savunur, bir Türk gencinin tarih ve Türkçe bilgisi kadar, bedenini geliştirmesinin gerekliliğinden bahsederdi. Dersini kaytaran, dersine devamsızlık eden ve rapor alanlara karşı çok müsamahasızdı. Cumartesi son ders orta ve lise öğrencileri jimnastik salonunda toplanırdık. Salonda bütün aletler vardı. Kasadan atlama, halatla tırmanma ve ters takla benim hiç mi hiç yapamadığım hareketlerdi. Onun için karnemde Beden Eğitimi notum (Jimnastik) hep dört olurdu. İkinci dönemde 19 Mayıs gösterilerine katıldığım için beş alır ve ikmale kalmaktan kurtarırdım. Rapor alan öğrenci ve öğretmenlere çok kızardı. Kendisi de hiç rapor olmaz, çok hasta olduğu zamanlarda bile derse gelirdi. "*Ecelim gelirse derste ölürüm."* derdi. Nitekim hamile oldu. Cumartesi ders işledik. Pazartesi doğum yaptı. Allah'ım mesleğine âşık böyle öğretmenlerin sayısını çok etsin.

Türkçecimiz Kemal Bey, babacan, esprileri ile çok canlı ders işleyen, öğrencileriyle tek tek ilgilenen mükemmel bir öğretmendi. Bir derste "telgraf yazmak" konusunu işliyorduk. Bize kendi öğrenciyken yazdığı telgrafı yanlış bir örnek olarak anlattı. Kemal hoca Ankara'da bir lisede yatılı öğrenci olarak okuyor. Ders kitaplarını ve diğer ihtiyaçlarını alınca babasının verdiği harçlığı son kuruşuna kadar harcıyor. Samimi bir arkadaşından borç istiyor. Sonuçta o da öğrenci. Üç beş kuruş veriyor. Hoca doğru postaneye gidiyor. Babasına telgraf çekecek. Hazırladığı metnin ücreti, arkadaşından aldığı paranın çok üzerinde. Metni ne kadar kısaltırsa kısaltsın para yetişmiyor. Babası Maraş İnhisar (Tekel) Müdürlüğünde memur. Adı Yusuf. Parasının yetiştiği kadar şöyle bir metin hazırlıyor:"*Yusuf-İnhisar-Maraş. Para gönder Kemal."*Maraş'a gelen telgraf sahibini buluyor. Ama babası küplere biniyor. Parayı gönderiyor. Ardından da çok ağır bir mektup. Şu cümleyi hiç unutmamış "*Yatılı mektepte telgraf yazma adabını da mı öğretmiyorlar."* O unutmamış. Ben de unutmadım. Öğretmenlik hayatımda telgraf ve mektup yazımında nelere dikkat etmemiz gerektiğini hep öğrencilerime anlattım.

Nur içinde yatın sevgili hocalarım.

***NOT: "Kayseri Lisesi Tarihi" sadece kronolojik bilgi içeren kitap olmasın, başka bilgiler, başka konular da bulunsun istedik. Mehmet Dinçaslan'ın öğrenci olduğu dönemdeki Kayseri Lisesi'ni öğretmenlerini, arkadaşlarını adeta bir film senaristi titizliği ile anlatan bu makalesini, anılarını –uygun görülürse- diyerek kitabımıza katkıda bulunmak için gönderdiler. Bir öğrenci gözüyle yıllar sonra okul dönemini, adeta bir filmin geri sarılması gibi gözler önüne seren "Anılar Yumağı'nı Çözmek" i de sizlerle paylaşıyorum*:**

Yusuf Özmerdivenli

ANILAR YUMAĞINI ÇÖZMEK: KENDİ PENCEREMDEN KAYSERİ LİSESİ

Mehmet DİNÇASLAN[22]

"Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer."

Kayseri Lisesi'ne mensubiyetim 2002-2003 eğitim-öğretim yılı ile başlar. Dile kolay! Okuluma kaydoluşumun üzerinden dolu 20 yıl, mezuniyetimin üzerinden ise 17 yıl geçmiş! Lisemiz o dönem iki program üzerinden faaliyetini sürdürüyordu. Bugün "Kayseri Lisesi Millî Mücadele Müzesi" olarak hizmet veren bina, A Blok olarak "Yabancı Dil Ağırlıklı Lise" ya da halkımız nezdinde yaygın kullanılan tabirle "Süper Lise" öğrencilerine tahsis edilmişti. A Blok 1. Katta derslikler, öğretmenler odası, müdür yardımcısı ve memurların çalışma odası bulunmaktaydı. A Blok'tan içeri girer girmez görülen ilk oda, Müdür Yardımcısı Mustafa Kemal Kılnamaz Hocamızın çalışma odasıydı. Bu odanın sağ ve solunda müdür odasının da bulunduğu 2. Kata çıkan iki merdiven vardı. Sağ taraftaki merdivenin başında okulun tarihini adeta bir kitap özeti şeklinde anlatan, kuruluşundan bu güne okul hakkında kapsamlı bilgi veren Yusuf Özmerdivenli imzalı büyükçe bir pano vardı. Bu panoyu okuyan Kayseri Lisesi Tarihi hakkında bilgi sahibi olabiliyordu. Sol taraftaki merdivenin başında da Gazi Mustafa Kemal ve eşi Latife Hanım'ın Kayseri Lisesi'ni ziyaretinde şeref defterine duygularını yazıp birlikte imzaladıkları sayfanın büyütülmüş halini gösteren pano asılıydı. Okulun ön bahçesindeki kulübede ve A Blok'a girdikten sonra hemen sol kısımda kalan bölmede öğrenciler nöbet tutardı. A Blok 2. Katın tam ortasında, müdürümüz Ömer Güven hocamızın okulun ön bahçesine bakan çalışma odası vardı. Bu odanın hemen yanı başında nöbet tutulan bir bölme bulunmaktaydı. Bu katta da derslikler bulunmakta ve hatırladığım kadarıyla lisemizin arşiv odası ile bilgisayar odası yer almaktaydı. A Blok'ta merdivenlerden çıkarken yan duvarlara ve 2. Kat duvarlarına Millî Mücadele dönemini ve Türk-İslâm ilim ve kültür insanlarını tanıtan ve tasvir eden enfes tablolar özenle asılmıştı.

Lisemizdeki diğer eğitim-öğretim programı ise "Genel Lise" kapsamında yürütülmekteydi. Yine halkımız nezdinde yaygın kullanılan tabirle "Düz Lise" olarak da adlandırılmaktaydı. Süper Lise öğrencilerinin ilköğretim not ortalamaları yüksek olanlardan seçildiğini hatırlıyorum. İlköğretim, o dönem 5+3 yıldı ve zorunluydu. 3 yıllık kısım bugünkü ortaokula denk geliyordu. Süper Lise öğrencileri, hatırladığım kadarıyla, 1 yıl İngilizce hazırlık eğitimi alıyorlardı. Ben, lisemizin eğitim-öğretim süresi 3 yıl olan "Genel Lise" kısmına kaydolmuştum.[23] Kayda annemle beraber gitmiştik. Kayıt esnasındaki heyecanım dün gibi hatırımdadır. Ne de olsa, o dönem ikamet ettiğimiz Esenyurt Mahallesi'nden (1997-2003) şehir merkezine gelecek ve dıştan bakıldığında ve içine girildiğinde tarih kokan ve insanda hayranlık duygusu uyandıran "Taş Mektep"e kaydolacaktım! İlköğretim not ortalamam 5 üzerinden 4.23'tü. Süper Lise kısmı ise öğrenci kabulünü hatırladığım kadarıyla

[22]Dr. Öğr. Üyesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, Trabzon, E-posta: **mehmetdincaslan@ktu.edu.tr, mehmetdincaslan@gmail.com**

[23]Mezuniyetimizi müteakiben 2005-2006 eğitim-öğretim yılında 9. Sınıflardan başlamak üzere lisemizde eğitim süresi 4 yıla çıkarılmış ve tüm Genel Liseler, Anadolu Lisesi'ne dönüştürülmüştür.

4.40'larda kapatmıştı. Esasında aklımda sadece Kayseri Lisesi'ne kaydolmak vardı, Süper Lise'nin ne olduğunu dahi kayıt esnasına kadar detaylıca bilmediğimi itiraf edebilirim.

Kayıt işlemleri tamamlandı ve 2002 Eylül ayı geliverdi. Lise hikâyemiz de böylece fiili olarak başlamış oldu. Derslerimizin temel kaynakları elbette ders kitaplarıydı. O dönem, ders kitapları Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öğrencilere bedelsiz olarak dağıtılmıyordu. Okulun ilk haftasında hocalarımız hangi kitapların alınması gerektiğini bizlere bildirirlerdi. Bazen de kıdemli öğrencilerden hareketle, hangi kitapların kullanılacağı bilgisini önceden alırdık. Hocalarımız kullanacağımız defterlerin boyutu hakkında da (bu husus daha çok ilkokul ve ortaokul düzeylerinde yaygın olmakla birlikte) tavsiyelerde bulunurlardı. Biz de, öğrenciler olarak, genellikle kullanılmış kitap arayışlarına başlardık. Bu kaynakları öncelikle aile, akraba ve komşu çevresinde bizden bir veya birkaç sınıf önde olan büyüklerimiz varsa onlardan temin etmeye çalışır, kitapları yakın çevremizden bulamadığımız durumlarda ise sahaflara giderdik. Şehrimizdeki sahaflar büyük ölçüde "Sahabiye Mahallesi" ile "Sivas Caddesi" arasında kalan bölgede kümelenmişlerdi. Ayrıca "Kayseri Atatürk Stadyumu"[24]nun alt kısmında da kitaplarını satmak isteyenlerin yere kurdukları tezgâhlar ile seyyar tezgâhlar bulunmaktaydı. Fiyat tespiti yapmak amacıyla, "Orduevi" civarından başlayarak bugünkü "Kayseri Büyükşehir Belediyesi" merkez binasının bulunduğu hat arasında bulunan sahaflar ile sahafların dışında bağımsız olarak tezgâh kurarak kitap satan kişiler arasında mekik dokunurdu. Genellikle uygun fiyatlarla kaynak temini sağlanırdı. Kitabevlerinden yeni baskı kitap satın alınması, öğrenciler arasında pek yaygın bir tercih değildi. Diğer taraftan lisemize ulaşım ise büyük ölçüde otobüs ve dolmuş vasıtasıyla sağlanıyordu. İkamet yerleri okula yakın olanlar bazen yürüyerek bazen de bisikletle lisemize ulaşabiliyordu. Okul (öğrenci) servisleri kullanımı, lisemiz öğrenci sayısına nispetle pek nadir bir durumdu.

Lisemiz oldukça kalabalık öğrenci nüfusuna sahipti. Bu sebepten de olacak ki bazı sınıflar sabah, bazıları da öğleden sonra dönüşümlü olmak üzere eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmekteydi. Lisemizin B ve C Blokları Genel Lise'ye tahsis edilmişti. En fazla dersliğin bulunduğu bina C Blok olup, hatırladığım kadarıyla sadece Lise 1 (9. Sınıf) öğrencilerine ayrılmıştı. Derslikler dışında birer adet müdür yardımcısı odası ve öğretmenler odası ile genişçe bir konferans ve spor salonu vardı. İlkokuldan sınıf arkadaşım olan sevgili kardeşim "Sedat Gençaslan" ile 9-E sınıfına kaydedilmiştik. Kalabalık nüfuslu bu büyük okulda ondan ayrılmamak, yeni bir çatı altında beraberliğimizi sürdürmek beni ziyadesiyle memnun etmişti. Sınıf mevcudu 50'nin üzerindeydi, sıralara çoğunlukla üçer üçer otururduk. C Blok bodrum katta o dönem bize oldukça büyük görünen bir kantinimiz vardı. Kantinimizde bir müzik kutusu bulunmaktaydı. Kantin deyince sanırım hatırımda kalan tek şey, kulak misafiri olduğum bir şarkıydı. Sıklıkla çalınan bu şarkı Fatih Kısaparmak'ın "Üzüm Karası Gözlerin" adlı eseriydi. Tesadüfen dinlediğim ve beğendiğim bu şarkıya, o dönem hiçbir özel anlam yüklemediğimi ifade etmeliyim!

Lise 1'deyken okul çapında bilgi yarışması düzenlenmişti. Biz de 9-E'yi temsilen Sedat Gençaslan kardeşimle beraber 9. Sınıflar arasındaki yarışmaya katıldık. Yarışmada çok başarılı bir sınav vermiştik fakat tek soruyla ilk üçe girememiş, dördüncü olmuştuk. Diğer taraftan sınıfımız çok kalabalık olduğundan pek de uzun soluklu arkadaşlık ilişkisi kuramadığımı söyleyebilirim. Başarının ödüllendirilmesinde ise hatırladığım kadarıyla "Teşekkür Belgesi" not ortalaması 4.00-4.49 olanlara, "Takdir Belgesi" ise 4.50 ve üzerinde olan öğrencilere verilmekteydi. Lise 1'in ilk döneminde not ortalamam 4.30 civarındaydı ve "Teşekkür Belgesi" almıştım. İkinci dönemde ise "Takdir Belgesi" almaya hak kazanmıştım.

Lise 1'i başarıyla tamamladıktan sonra üniversiteye giriş sınavı (ÖSS) için esas alınacak "alan" tercihi yapmamız gerekiyordu. Sözel, eşit ağırlık ve sayısal olmak üzere üç temel alan bulunmaktaydı. Yapacağımız tercih, üniversitelerdeki lisans ve ön lisans programlarının

[24]Bu stadyum daha sonra yıkılmış (2009 yılı başlarında), yerine bir müddet sonra bugünkü "Forum Kayseri AVM" (2011 yılı sonuna doğru) yapılmıştır.

öğrenci kabul şartları ile doğrudan alakalı olacağı için, tercih ettiğimiz alan gelecekte üniversitede tahsilini alacağımız muhtemel bölümleri de büyük ölçüde belirleyecekti. Lise 2'ye uzanan süreçte gerek okul sıralarında aldığım eğitim gerekse de aileden tevarüs eden kültürel birikimden ötürü tarihe, siyasete ve bu iki alanla örtüştüğü nispette ekonomiye ilgi/alaka gösterdiğimi ifade edebilirim.[25] Bu konular hakkında açıkçası pek de kitap kurdu birisi değildim. Bununla birlikte Türkiye'deki kültürel vasat düşünüldüğünde evimizde tatmin edici bir kütüphanemizin bulunduğu aşikârdı. Evimizde gazete ve dergiler hiç eksik olmazdı. Kütüphanemizde özellikle ansiklopediler dikkatimi çeker, bunlar içerisinde ilgimi çeken maddeleri keyifle okurdum. Dergilerde daha çok siyasetle alakalı makalelere odaklanır, gazetelerde de siyaset ve spor bölümlerini okurdum. Ortaokulda ve lisede ilgili sınıflar arasında ortak olarak yapılan Tarih sınavlarında çoğunlukla en yüksek notu alırdım.

Kısacası bu birikimin de tesiriyle Siyaset Bilimi, Kamu Yönetimi, İktisat ve Uluslararası İlişkiler gibi bölümlerde lisans tahsili almama imkân verecek eşit ağırlık (Türkçe-Matematik) alanını bilinçli olarak, kimsenin telkini ve yönlendirmesi olmadan tercih ettim. O dönem sâfî duygular (irrasyonellik) içerisinde bu bölümlerden birisini okuduğum takdirde milletime ve devletime en etkili biçimde hizmet edebileceğimi düşünürdüm. Hâlbuki "*vatanını en çok seven, görevini en iyi yapandı.*" Fakat bu hakikati hakkıyla idrak edebilmek için biraz daha zamana, okumalar yapmaya ve hayatın akışı içerisinde karşılaşacağımız mikro ve makro düzeydeki olayların vuku bulmasına ihtiyaç vardı.

Alan tercihi ile birlikte 6 yıldır sınıf arkadaşlığı yaptığım dostum Sedat Gençaslan ile en azından fiziki (sınıf) olarak yollarımız ayrılıyordu. O, sayısal alanı tercih etmiş ve 10-A sınıfına kaydedilmişti. Ben ise eşit ağırlık sınıflarının çalışkanlık açısından seçme sınıfı olan 10-C (daha sonra 11-C)'ye kaydedilerek yoluma devam edecektim. Yeni sınıf, yeni arkadaşlıklar kurulmasını gerektiriyordu. Yani bir alışma ve uyum dönemi daha beni bekliyordu. Çünkü yeni sınıftaki arkadaşlarımdan çoğunun Lise 1'den gelme arkadaşları az veya çok vardı. Benim ise önceki sınıfımdan hiçbir arkadaşım yoktu.

Lise 2'ye geçişimizle birlikte artık mezuniyetimize kadar B Blok'ta eğitim-öğretim hayatımıza devam edecektik. O dönem A ve B Blokları arasında bağlantıyı sağlayan küçük ve tek katlı bir ara bina vardı.[26] Bu ara binanın iç bahçeye (avluya) bakan kısmında küçük bir kantin vardı. Keza ara binanın ortasında müdür baş muavini M. Sami Ertem hocamızın çalışma odası bulunmakta, bu odanın hemen yanı başında ise nöbetçi öğrenci bölmesi yer almaktaydı. Okulumuzun iç bahçesinde kapalı spor salonu, açık basketbol sahası ve kapalı spor salonunun hemen yanı başında yine basketbol oynanabilecek tek bir pota daha vardı. İç bahçede bir adet Atatürk büstü, ay yıldızlı bayrağımızın göndere çekildiği bayrak direği ve kürsü bulunmaktaydı. Dalgalanan bayrağımız ve Atatürk büstü etrafında her hafta başında ve sonunda sınıflar halinde düzenli olarak kümelenir, hep bir ağızdan öncelikle İstiklâl Marşı'mızı, peşinden de Faruk Nâfiz Çamlıbel'in kaleme aldığı Kayseri Lisesi Marşı'mızı (sadece hafta başında) şevkle gürül gürül okurduk. Akabinde kürsüye bazen müdürümüz Ömer Güven Bey çıkar, ciddiyetle kısa bir konuşma yapar ve "*Kayseri Liseli olmak bir ayrıcalıktır*" ifadesini vurguyla söylerdi. O zamanlarda pek uzamadan bitmesini beklediğimiz konuşmalarda geçen bu manidar sözün, hayatımıza sonradan ne kadar değer kattığını lisemize gönül verenlerin idrak ettiklerini düşünüyorum. Diğer arkadaşlarım nasıl hissederlerdi veya algılarlardı bilemiyorum ama Ömer Güven hocamız vakur duruşuyla kürsüde kısa ve öz olarak yaptığı konuşmalarıyla bizim için bir Vali veya Bakan gibi görünürdü.

Marşları okuduktan ve yapılan kısa konuşmaları da dinledikten sonra binalara giriş yapardık. Giriş esnasında bazen okul arması ve kılık-kıyafet gibi hususlarda denetim yapılırdı.

---

[25] Kaderin bir cilvesi, bugün de bir iktisatçı olarak iktisadın salt matematiksel boyutundan ziyade tarih, felsefe, sosyoloji, din, siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler gibi diğer sosyal bilim dalları ile örtüşen yönlerini daha fazla önemsiyor, bu doğrultuda çalışmalarımı sürdürüyorum.

26 A Blok'un müzeye çevrilmesi sürecinde ara bina yıkılmıştır.

Denetimler, bu hususlarda lakayt davranan veya unutkan olan bazı arkadaşlarımız için kâbusa dönüşebiliyordu. Derslerimiz günlük 6-7 saat arasında değişkenlik gösteriyordu. En uzun teneffüs 15 dakika ile 3. dersin sonunda başlıyordu. Bu arada, Serkan Şekerci ve Talip Kaya dostlarımla ara binadaki küçük kantine gider, açma ve kutu (küçük) meyve suyu alarak kantinin iç bahçeye bakan kısmına veya burada yer bulamadığımız durumlarda A Blok'ta boş bir sınıfa geçerek minik bir yemek molası vermiş olurduk. Yediğimiz açmanın ve içtiğimiz meyve suyunun tadı da nedense pek lezzetli gelirdi. Diğer teneffüsler zaten çok kısa olduğu için ancak zaruri ihtiyaçlarımızı gidermeye ve okul avlusunda tek tur atmaya yeterdi.

B Blok 1. Katın (giriş katında) bir kısmında derslikler vardı. Diğer kısımlarında ise öğretmenler odası, Fen Bilimleri laboratuvarları, resim atölyesi bulunmaktaydı. Sınıfımız (10/C ve 11/C) 2. Katın sağ tarafında (Merkez Bankası'na bakan kısımda) kalan sondan bir önceki derslikti. Sınıftaki sıralarımız zannederim o dönemde değiştirilmişti, tek kişilik sıralarda (fakat iki sıra yan yana) oturmaya başlamıştık. Katımızda müdür yardımcıları Hayrettin Cengiz ve Şerife Öztürk hocalarımızın çalışma odaları yer almaktaydı. Hatırladığım kadarıyla 2. Katta bir de kütüphanemiz vardı.

Lisemize ulaşımı, Lise 1'de iken, Esenyurt otobüsleri ile sağlıyordum. Lise 2'ye geçtiğim eğitim-öğretim yılında (2003-2004) ise, Almanya'daki devlet vazifesini tamamlayan babam, yurda dönüş yapmıştı. Kısa bir müddet sonra, bir Ramazan ayında, 1989-1997 arasında ikamet ettiğimiz Aydınlıkevler Mahallesi'ne taşındık. Evimiz pazar yerine ve eski Terminale (o dönem faaldi) çok yakındı. Terminalin önünden geçen her otobüs, lisemize gidiş ve dönüşte artık yeni ulaşım vasıtam olacaktı. Pek geçmeden bir bisiklet sahibi de oldum. Lise 2'deyken bahar aylarından başlayarak mezuniyetime uzanan zaman diliminde ara sıra bisikletimle de ev-okul arasında gidiş-dönüş yaptım. Bisiklet kullanmanın verdiği keyif ve hür olma duygusu dünden bugüne hoş bir anı olarak kaldı.

Lisemizde kış dönemi de ayrı bir hoştu, hele lapa lapa kar yağdığı günlerde kaban, atkı, bere ve eldiven ile sarıp sarmalanarak girişinde koca çınarların bulunduğu etrafı karla örtülü tarihi bir yapıya girişimizi ve sonrasında teneffüslerde kartopu savaşı yaptığımız anları tahayyül ediyorum da ne de güzel ve keyifli günlerdi demekten kendimi alamıyorum. Cuma günlerinde de ayrı bir telaş hali oluyordu. Ders saati ve Cuma namazı vakti bazen kesişebiliyor veya aralarında çok kısa bir zaman aralığı kalabiliyordu. Bu durumda lisemizin hemen yanı başında yer alan, şehrimizin bir başka âbidevî eseri Lâle (Lala Muslihiddin) Camii'ne giderdik. Sıkışık olduğumuz bu zaman diliminde Cuma namazını eda etmek gönlümüze ayrı bir sürur verirdi. Diğer taraftan lise yıllarımızda Ramazan ayı da ekim ve kasım aylarına denk gelmişti. Öğlenci olduğumuz dönemlerde okuldan çıkış saatlerimiz ile iftar saati kesişebiliyordu. Eve dönerken yaşadığımız telaşı ve varış yolunda küçük atıştırmalıklarla idare edişimizi de "bir tatlı huzur" kaynağı olarak anıyorum.

Ders dışı faaliyetler bağlamında lisemizde düzenlenen kültür, sanat ve spor etkinlikleri de dönemimiz koşullarına göre tatmin edici düzeydeydi. Lisemize de yakın olan Atatürk Evi ve Etnografya Müzesi'ne birer kez gittiğimizi hatırlıyorum. Bir keresinde de bugünkü "Kadir Has Kültür Parkı (Fuar)" içerisinde yer alan ve Türkiye'deki ilk dijital müze olan "Kadir Has Kent ve Mimar Sinan Müzesi"ni sınıfça ziyaret etmiştik. Ziyaret ettiğimiz yerler arasında sanırım "Gevher Nesibe Darüşşifası" (Erciyes Üniversitesi Tıp Tarihi Müzesi)[27] da bulunmaktaydı. Lise-3'ün sonlarına doğru ise Erciyes Üniversitesi Sabancı Kültür Merkezi'nde düzenlenen üniversite tanıtım etkinliğine katılmıştık. Ağırlığını vakıf üniversitesi stantlarının oluşturduğu bu etkinlikten, bir paket çanta içerisine sığabilecek miktarda kalemler, not defterleri, ince dosyalar, tanıtım kitapçıkları ve CD'ler yüklenerek ayrılmıştık! Ayrıca, okulumuzun konferans salonunda Milli Mücadele dönemi ile ilgili yapılan konuşmalardan birisine katıldığımız hatırımda kalmıştır. Bunların dışında çeşitli spor

[27]21 Şubat 2014'den itibaren "Selçuklu Uygarlığı Müzesi" olarak hizmet vermektedir.

dallarında ve halk oyunlarında şehir çapında düzenlenen turnuvalara ve yarışmalara da arkadaşlarımız katılır ve lisemizi başarıyla temsil ederlerdi. Bu minvalde, "Nuh Mehmet Baldöktü Anadolu Lisesi"nde oynanan basketbol maçlarından birisine, takımımızı desteklemek amacıyla hocamızın eşliğinde sınıfça katıldığımızı hatırlıyorum.

Okulumuzda anma ve kutlama törenleri de tarihine, şanına yakışır biçimde tertiplenerek idrak edilirdi. Bu bağlamda "Cumhuriyet Bayramı, 18 Mart Çanakkale Zaferi, 12 Mart 1921 İstiklâl Marşı'nın Kabulü, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı" yıldönümleri coşkulu bir biçimde kutlanırdı. "10 Kasım Atatürk'ü Anma Haftası"hakkıyla idrak edilir, Atatürk'ün Kayseri'ye (19 Aralık 1919) gelişi ve Kayseri Lisesi'ni (14 Ekim 1924) ziyaret edişi de hususiyetle kutlanırdı. Bu törenlerden bazıları okulumuzun bahçesinde yapılan kürsü konuşmaları ve şiirlerle tamamlanırdı. Bazı törenlerde ise okullar halinde yürüyüş yapılırdı. Lisemizin yürüyüş güzergâhı, hatırladığım kadarıyla, Sivas Caddesi'nde bugünkü tramvay hattındaki "Tuna" durağı civarı ile Cumhuriyet Meydanı arasındaydı. Yürüyüş genellikle protokolde bulunan resmi erkân selamlanarak sonlanırdı.

Anılar yumağını sınıfımıza dönerek çözmeye devam edelim… Sınıfımızda genişçe bir kara tahta vardı, fakat kara tahta bilindik bir nitelemeydi. Kara tahta yerine, duvarda hocalarımızın tebeşirle üzerinde yazı yazabileceği, işlem ve çizim yapabileceği koyu yeşil ve ince bir tahta vardı. Ayrıca kapı tarafındaki duvarda küçük bir-iki oyuk bulunmaktaydı. Askılıklar ise arka sıralara bitişik duvarda yer almaktaydı. Bugünkü bakımlı ve donanımlı sınıflar göz önünde tutulursa, sınıfımız oldukça eski ve biraz da bakımsız bir görünüm arz ediyordu. Sınıfımızda (11. Sınıf itibariyle) toplam öğrenci sayısı 32idi. Sınıfımızın Merkez Bankası'na bakan pencere kenarı tarafında tamamıyla kız arkadaşlarımız oturuyordu. Orta kısımda ve kapı tarafında bulunan sıralarda ise kız-erkek öğrenci dağılımı sayıca birbirine yakındı. Lise 2'de erkek arkadaşlarımızdan bazıları ilk dönemin sonunda, bazıları da bahar döneminin bitişiyle çeşitli sebeplerden ötürü başka sınıflara veya okullara giderek aramızdan ayrıldı. Bu durumda Lise 3'e geçtiğimizde kız arkadaşlarımıza nispetle sayıca azalarak onların yarısı seviyesine kadar düştüğümüzü ifade edebilirim.

Önceki satırlarda hikâyenin akışı içerisinde, artık farklı (yeni) bir sınıfta olduğumu, 6 yıldır sınıf arkadaşım olan Sedat Gençaslan dostumla yolumuzun ayrıldığını belirtmiştim. Fakat bu yol ayrımının bana iki can dostu kazandıracağını nereden bilebilirdim ki: Serkan Şekerci ve Talip Kaya! Serkan ve Talip beyefendilik, ağırbaşlılık ve kalp temizliği vasıflarıyla sınıfımızda dikkatimi çeken isimlerdendi. Bu vasıfların birbirimiz için "can beraberliği" anlamında müşterek bir çekim merkezi oluşturduğunu düşünüyorum. Lise 2'de ilk dönem itibariyle Murat Koçak kardeşimle yan yana oturuyorduk. Dolayısıyla ilk zamanlarda Serkan ve Talip ile sıra arkadaşlığı yapmadığımız açıktı, lâkin hem bahsettiğim vasıflar hem de hedeflerimizin benzerliği henüz ilk sohbetimizde farklı "ben"leri "biz" yapmaya yetti. O günden bugüne hiç kopmadık, ne birbirimizi kırdık ne de başka arkadaşlarımızı incittik! Hedeflerimizi, sevgimizi, sevincimizi, acılarımızı, kaygılarımızı, sorunlarımızı, hasretimizi ve başarılarımızı paylaştık! Paylaştıkça sevgi hâlesi büyüdü ve dostluğumuz daha da perçinlendi. Bu dostluk halkası sınıfımızda zamanla pergelin iğneli (sabit) ayağı haline geldi. Muhabbetimiz "irfan" ile "ihsan" buldu: İrfan İhsan Aksoy kardeşimin katılımıyla halkamız genişlemeye başladı.

Sınıfımızın oturum planını göz önüme getirdiğimde edindiğim ilk intiba, sınıfın ve okulun magazin haberlerinin çoğunlukla ön sıralarda oturan arkadaşlarımız etrafında cereyan ettiği yönündeydi. Sanki canlılık, nüktedanlık ve eğlence bu sıralarda daha belirgindi. Arka sıradakiler ise kendi halinde öğrenciler gibi görünüyordu. Ayrıca sınıfta yakın arkadaşlık kurma bağlamında ikişer, üçer ve dörder kişilik küçük gruplaşmalar vardı. Bu gruplaşmalar, dostlukları genişletmede elbette kalıcı bir engel teşkil etmedi. Mezuniyetimiz sonrasında, biraz da şahsi çabamla, sınıf arkadaşlarımızla iletişim kurmaya devam ederek dostluk halkamızı büyüttük. Fatih Şimşek, İlker Tuncer ve Oğuz Yılmaz kardeşlerimin teşrifiyle

bugünkü çekirdek kadroyu oluşturduk. İlker Tuncer kardeşim, meslekî ziyaret kapsamında gittiğim İstanbul'da mihmandarım oldu. Oğuz Yılmaz kardeşim de İstanbul ziyaretlerime renk kattı, sohbetimiz derinleşti. Fatih Şimşek kardeşimizle ise yolumuz 11. Sınıf itibariyle ayrılsa da, bu mesafe gönüllerin ayrılmasına yol açmadı. Mezuniyet sonrasında onunla kurduğumuz irtibatı daima sürdürdük ve "işletmesi" adeta ortak buluşma adresimiz haline geldi. Eğitim ve iş hayatının fiziki mesafeleri açmasına rağmen Serhat Ataman ve Murat Koçak kardeşlerimle de irtibatı koparmadık, fırsat buldukça görüşmeye gayret ettik. Kız arkadaşlarımızla ise birkaç görüşme dışında çoğunlukla "uzaktan yakın" olduk. Gerek lise döneminde gerekse de mezuniyet sonrasında birbirimize karşı saygımızı muhafaza ettik. Neticede sayıca artan dostluk halkasının, kesişim kümemiz olan Kayseri Lisesi'ne aidiyet duygularımızı harekete geçirerek bağlılığımızı güçlendirdiğini belirtmek istiyorum.

Sınıf arkadaşlarımın hakkımdaki düşüncelerini kendilerinden işittiğim sözleri esas alarak "doğrudan", sözlü iletişim kurarken sergiledikleri tavırları (hâl dili) dikkate alarak da "dolaylı" olarak tespit edebiliyorum: Çalışkanlık, kalp temizliği, beyefendilik ve ağır abilik. Ağır abilik tiplemesiyle kavgacı ve maço tipleri kastetmediğimi söylemeliyim. Mezuniyet sonrası bir zaman diliminde tertiplediğimiz bir buluşmada, kız arkadaşlarımızdan birinin "ciddî bir duruşun vardı, bu sebeple senden çekinirdik!" deyişi ağır abilikle ne kastettiğimi açıklayan örneklerden birisidir. Bir diğer örnek de, malumunuz, hatıra defterlerini çoğunlukla sınıftaki kız arkadaşlarımız tutar. Yıllar sonra düzenlediğimiz bir başka sohbet ortamında, arkadaşımız hatıra defterine yazdığım metni gösterince ilk başta şaşkınlık hâli belirmişti. Bunu atlattıktan sonra yazıya tekrar göz gezdirip, henüz 17'li yaşlarda tecrübeli bir devlet adamı edasıyla, "sanki şeref defterine yazı yazmışım!" diyerek ne gülmüştüm ama! Sonrasında metnin dünden bugüne pek de değişmeyen bir vasfımı yansıttığı kanaatine varmıştım. Bir genetik miras misali "ağır abilik" o günlerden bugüne ufak tefek değişikliklerle sanırım devam ediyor.

Diğer taraftan, Lise 2 ve Lise 3'te derslerimde gösterdiğim başarı düzeyi (karne) de tatmin ediciydi. Lise 2'de her iki dönemin genel not ortalaması 4.30 civarındaydı ve iki adet "Teşekkür Belgesi" almaya hak kazanmıştım. Lise 3'te ise ilk dönem 4.78 not ortalamasıyla derece yaparak okul üçüncüsü olmuştum. Okulun iç bahçesinde sınıflar halinde kürsüden yapılan konuşmaları dinlerken söz, dereceye girenleri açıklamaya gelmişti. Dereceye girme gibi beklentim açıkçası yoktu. Kürsüden üçüncü olduğum duyurulunca, etraftaki gürültüden pek anlamamış, sonra arkadaşlarımın "üçüncü oldun!" diyerek tebrik etmeleriyle şaşkınlık ve mutluluk karışımı bir duygu içerisinde olayın farkına varmıştım. Hatırladığım kadarıyla kürsüye davet edilerek Hayrettin Cengiz hocamızın elinden "Takdir Belgemi" ve karnemi almıştım. Başarılar beraberinde özgüven artışını da getiriyordu. Rehavete kapılmadan bundan payıma düşeni biraz da olsa almıştım. Ayrıca Lise 3'ün ikinci dönemini de "Takdir Belgesi" alarak kapatmış ve lisemizden 4.57 genel not ortalamasıyla mezun olmuştum.

Lise 3'e geçişimizle birlikte şube sırasına göre belirlenen bir düzen uyarınca, lise 3 öğrencileri olarak okulda belirlenen yerlerde nöbet tutma görevini yapmaya başladık. Bu makalede önceki satırlarda belirttiğim nöbet yerlerinde ve emin olmamakla beraber B Blok 2. Katta müdür yardımcısı Hayrettin Cengiz hocamızın çalışma odasının yakınında yer alan nöbet tutma bölmesinde nöbet tutmuştum. Nöbet tutulan bölmelerde, bir masa ve sandalye muhakkak vardı. Nöbet görevi esnasında, doğal olarak, derslere girmezdik. Teneffüs zilinin zamanında çalıp çalmadığını kontrol eder, gerektiğinde (elektrikler kesilmişse) el zilini (çanını) kullanırdık. Ön bahçedeki kulübede öğrenci dışındaki kimselerin girmemesine dikkat eder, vaktinde derslere gelmeyen/yetişemeyen öğrencilerin öğrenci kimliklerini kontrol ederdik. Bazen de idarecilerimizin ve öğretmenlerimizin verdiği vazifeleri yerine getirirdik.

Lise hatıralarıma ilişkin kaleme aldığım makalenin bu kısmında sınıf arkadaşlarımı ve öğretmenlerimi isim isim anmak isterim. Böylelikle aynı çatı altında tanış olduğumuz arkadaşlarıma, bizlere ilm-ü fen aşılayan, kültürümüz ve sanatımız hususunda gönlümüzde

izler bırakan hocalarıma karşı borcumu kırık dökük de olsa ifa etmiş olmayı ümit ediyorum. Lise 3'e (11-C) geçtiğimizde sınıftaki oturum planımız yerleşmişti. Dolayısıyla arkadaşlarımı "hatırladığım kadarıyla" sınıftaki oturum düzenine göre, hocalarımı da branşlarını esas alarak takdim etmeyi arzuluyorum. Bu bağlamda soyadını hatırlayamadığım arkadaşlarımdan ve hocalarımdan gıyaben özür dilediğimi bildirmek isterim.

Kayseri Lisesi 2005 Mezunları 10/C ve 11/C Sınıf Listesi[28]

Giriş Kapısı Tarafı			Orta Kısım			Pencere Kenarı	
						Reyhan	Pelin Yılmaz
Arife Kaplan	Mehtap Sin		Fevziye Canamaratlı	Abide Pelin Çelik		Büşra Bulgur	
Canan Çarkıt	Gülten Karakuş		Serhat Ataman	İlker Tuncer		Nalan Turan	Muazzez Üçok
Funda	Derya Şahin			Arif Sami Özer		Aylin Altun	Hatice Çetin
						Yeter Çulha	Ayşegül Göynük
İrfan İhsan Aksoy	Mehmet Dinçaslan		Hakan Kuşdal	Murat Koçak		Semiha Zengintepe	Besime Özöksüz
Serkan Şekerci	Talip Kaya		Abdullah Koçer	Oğuz Yılmaz		Tuğba Taşdemir	Oya Aydoğdu
10/C'de Bir veya İki Dönem Bulunmuş Olup, Sonradan Aramızda Ayrılan Sınıf Arkadaşlarımız							
Fatih Şimşek, Adil Çınar, Ahmet Özpirdedeoğlu, Metin Yıldırım, Gökhan Şakar, Gökhan (…) ve Ahmet (…).							
Fatih Şimşek, Adil Çınar ve Serkan Şekerci ile sıra arkadaşlığı yapmıştır.							

Edebiyat Grubu Dersleri ve Öğretmenlerimiz

Bu grupta "Türk Dili ve Edebiyatı, Edebi Metinler, Dil Bilim ve Türk Edebiyat Tarihi" dersleri bulunmaktaydı. Bu dersleri Lise-2 ve Lise-3'ün her iki döneminde de almıştık. "Semra Meral" hocamız, Lise-2'de Türk Dili ve Edebiyatı dersimizin sorumlusu idi. Orta boylu ve tiz sesliydi, biraz da duygusal/sert bir mizacı vardı. Kıdemli hocalarımızdandı. Başarılı gördüğü öğrencilerini tutar (buna sanırım ben de dâhildim!), buna karşın çalışmalarıyla sonradan yüksek notlar alan öğrencilere bir parça şüpheyle yaklaşırdı. Bu tavrı, arkadaşlarımızdan bazılarının pek de hoşuna gitmezdi. Ayrıca kompozisyon yazdırma ve şiir okutma gibi hususlara özellikle önem atfederdi.

Lise-3'te Türk Dili ve Edebiyatı dersinin yürütücüsü "Kâni Çınar" hocamız oldu, kendisi aynı zamanda sınıf hocamızdı. Kıra çalan sık saçları, uzun boylu yapısı, vakur duruşu ve edebiyat bilgini âlim bir insan olarak hatırımda kalmıştır. Mezuniyet sonrasında gerek takip ettiğim yazıları gerekse de yüz yüze sohbetimizden kendisinin bir gönül insanı olduğuna da "kani" oldum. Hocamızı ders esnasında nüktedan tavırlarıyla hatırlıyorum. Derste, göz göze geldiğimizde içimizden geçenleri sanki rahatlıkla okur gibiydi. Derse başlarken veya ders esnasında ayın kaçıncı günündeysek, sınıf listesinde de aynı rakama tekabül eden öğrenciyi tespit ederek "Eveeet! Bakalım bugünün talihlisi kimmiş!" dediğinde çoğumuzu gergin bir heyecan hali sarardı. Hocamız, sorduğu soruyu cevaplayamadığımız durumlarda bizleri rencide edecek tavırlar asla sergilemezdi. Diğer arkadaşlarımızın görüşlerini bilemem, lâkin hocamız, Serkan, Talip, İrfan ve benim için "Kâni Baba" idi ve kendisini o günden bugüne bu şekilde anmaya devam ediyoruz.

Lise-2'de Edebi Metinler dersine "İmran Gözükara" hocamızın girdiğini, yanılma payıyla, hatırlıyorum. Hocamız orta boyluydu, beyefendi ve sakin tavırlı birisi idi. Ayrıca

[28]Soyadını hatırlayamadığım sınıf arkadaşlarım ve öğretmenlerim hakkında yardımlarını gördüğüm zevatı burada anmak isterim. Başta Kâni Çınar ve Fatma Hatiper hocalarım olmak üzere sınıf arkadaşlarım Yeter Çulha ve Fevziye Canamaratlı'ya şükranlarımı sunarım. Hatırat yazısının taslak halini okuyarak değerlendirmelerini ileten Serkan Şekerci ve Talip Kaya dostlarım ile Yeter Çulha ve Fevziye Canamaratlı'ya teşekkür ederim. **Listede soyadını hatırlayamadığımız arkadaşlarımız, bir vesileyle bu hatıra yazısını okuyup bilgi paylaşmak isterlerse** mehmetdincaslan@gmail.com **ve** mehmetdincaslan@ktu.edu.tr **e-posta adreslerinden yazara ulaşabilirler.**

erkek olması hasebiyle ismiyle de aklımızda yer etmiştir. Lise-3'te ise, bu dersi "Fatma Deliceoğlu (Hatiper)" hocamızın yürüttüğünü, yanılma payıyla, hatırlıyorum. Hocamız orta boylu, gamzeli ve koyu siyah saçlıydı. Asil duruşlu, özgüvenli ve muhatabına da özgüven aşılayan tavırları vardı. Tok ses tonu ve bir tiyatrocu performansıyla dersini etkili bir biçimde anlatırdı. Zarafet sahibi hocamızı da hayırla yâd ediyoruz.

Dil Bilim dersine ise Lise-2 ve Lise-3'te, yanılma payıyla birlikte, müdür yardımcısı "Hayrettin Cengiz" hocamız girmişti. Kendisi kıdemli hocalarımızdandı. Orta boyluydu ve saçları büyük ölçüde dökülmüştü. Bu fizikî nitelemeler elbette yanıltıcı olmamalı! Bilakis hareketli, canlı, gürül gürül sesi olan ve nüktedan tavırlı birisiydi. Sesinin şiddeti öylesine yüksekti ki, diğer sınıflardan rahatlıkla duyulduğunu düşünüyorum. Bununla birlikte ses tonunu dersin/konuşmanın veya olayın akışına göre etkili bir biçimde ayarlayabiliyordu. Mesela ders esnasında birdenbire orta sıranın önüne doğru yaklaşarak duraksar, Türk Sanat Müziğinden bir şarkının birkaç dizesini güzelce seslendirir, bizi de tebessüme gark ederdi. Sınıftaki öğrenci mevcudunu el hareketiyle tespit ediş biçimi de güldürücüydü. Sebepsiz yere gülenleri, konuşanları da tabii ki paylardı. Konu anlatımı esnasında yine orta sıranın önüne doğru yaklaşarak ara ara duraklar, kravatını düzeltir ve "Evet, şeyimiz bu!" der, bizi bir gülme daha alırdı. Tabii ki bu gülmeler her zaman açıktan, kahkaha ile olmuyordu, hocamıza belli etmemeye çalışıyorduk! Müdür yardımcısı olmasından ötürü birçok haşarı öğrenci hocamızın hışmına uğramıştır. Arkadaşlarımın çoğu bunu tıpkı bir askerlik hikâyesi gibi tebessümle anmaktan keyif almaktadır.

Okulda bazen çeşitli faaliyetlerin finansmanı için öğrencilerden de küçük çaplı para toplanırdı. Hocamız, bir keresinde, ders esnasında o gürül gürül sesiyle bana hitaben "Dinçaslan! Senatörüm! Sen iki katı para vereceksin, baban Almancı!" ifadesiyle nüktede bulunmuştu. Babamla bir veli toplantısında tanışmış olmaları gerek ki, bu bilgiyle bana espri yapmıştı. İşin aslı, babam devlet görevi sebebiyle Almanya'da geçici olarak (5 yıl) kalmıştı, ben de orada dünyaya gözlerimi açmıştım. Fakat babamın görev süresi dolunca, ben henüz 2 yaşındayken, vatanımıza geri dönüş yapmıştık. Babamın da yeni görev yeri memleketimiz Kayseri olmuştu. Mâlumdur, bizde Almanya'da ve diğer Batı Avrupa ülkelerinde çalışanlar halk diliyle "Al(a)mancı" olarak nitelendirilir. Ben de bu nitelemeden espri yollu olarak payıma düşeni almış oldum.

Türk Edebiyat Tarihi dersimize ise Lise-2 ve Lise-3'te, yanılma payıyla birlikte, "Serkan Arık" hocamızın girdiğini hatırlıyorum. Hocamız orta/uzun boylu yapısı, mütebessim çehresi, sıcakkanlılığı ve çelebi tavırları ile hatırımda kalmıştır. Dersleri keyifli geçerdi. Öğrencileri saygı ölçüsüne dikkat ettiği müddetçe onlarla muhabbet etmekten keyif alırdı. Türkçe'de "-deki, -daki" ekleriyle biten kelimeleri telaffuz ederken, bu ekleri biraz uzatarak söylerdi. Bu kulağa nahoş gelmez, aksine hocamızı daha sempatik yapardı.

"Rezzan Soyakça" hocamızın ise Lise-2'de Edebi Metinler veya Türk Edebiyat Tarihi derslerinden birine ilk dönemde girdiğini hatırlıyorum. Lise-1'den de Türk Dili ve Edebiyatı dersime giren birisi olarak hocama daha âşinaydım. Hocamız kısa boylu, cana yakın ve hanımefendi bir kişiydi. Sanırım, dönem sonunda veya yılsonunda emekli olmuştu.

Matematik Grubu Dersleri ve Öğretmenlerimiz

Bu grupta aldığımız dersler "Matematik, Geometri ve Analitik Geometri"den ibarettir. Matematik dersine Lise-2'de "Ülkü Bakır" hocamız girmiştir. Herhalde çoğu arkadaşımız hocamızı sert tavırlarıyla hatırlayacaktır. Bu tavırlar, öğrencinin şahsiyetini ezme maksadıyla yapılmıyordu. Bilakis sınıf içi disiplini bu şekilde tesis etmeyi yansıtan bir tercihin yansıması gibiydi. Hatırlıyorum da, Ülkü hoca Rezzan Soyakça hocamızın emeklilik öncesi sınıfımızdaki son derslerinden birine iştirak etmişti. Ülkü hocamızın burada birkaç kez gülmesine şahit olmuştuk. Sınıftaki gergin ortam nasıl da dağılmıştı!

"Bilgehan Eravşar" hocamız ise Lise-3'te Matematik dersimizin yeni yürütücüsü/sorumlusu oldu. Hocamız orta boylu ve mütebessim çehreli idi. Muhataplarını

sabırla dinleyen bir yapısı ve karakteri vardı. Dersini özenle anlatır, dersin bitmesine yakın, son sınıf olmamız hasebiyle ÖSS'ye hazırlanan arkadaşlarımızdan bazılarının çözemediği soruları cevaplandırmaya ve çözüm yollarını öğretmeye çalışırdı.

Geometri derslerimize ise Lise-2'de "Cemal Çevik" ve Lise 3'te "Mükerrem Erdoğan" hocalarımız girmişti. Cemal hocamız uzun boylu ve sakin bir kişi idi ve dersini de etkili bir biçimde anlatmaya çalışırdı. Mükerrem hocamız ise aynı zamanda müdür yardımcılarımızdandı. Orta boylu ve kır saçlıydı, ciddi duruşuyla dikkat çekiyordu. Kıdemli hocalarımızdandı. Sanırım kolormatik bir gözlük kullanıyordu. Ders esnasında "bir A-B-C üçgeninde…" diye başlayan anlatım tarzında A, B ve C harflerini vurgulayarak telaffuz etmesini tebessümle hatırlıyorum. Ayrıca kullandığı gözlük, hocamızın gözlerini dışarıdan bakanlar için pek belirgin kılmıyordu. Bu sebeple derste kafasını bize doğru yöneltip baktığında hafiften bir tedirginlik hali yaşadığımızı söyleyebilirim. Analitik Geometri ise Lise-2'de aldığımız bir dersti ve dersin sorumlusu Lise-1'den de Matematik dersi hocam olan "Şaban Eroğlu" hocamızdı. Orta boylu ve ak saçlıydı, kıdemli hocalarımızdandı ve sanırım bir bacağında rahatsızlık vardı. Bununla birlikte hazırladığı not defteri ile dersini özenle ve verimli bir biçimde anlatmaya gayret ederdi. Derste a/b ve x/y gibi oranları telaffuz ederken tek nefeste hızlıca söyleyiş tarzı hatırımda kalmıştır. Ayrıca hocamız tahtada işlem yaparken konuşan, dersi kaynatmaya çalışanlar olduğunda sınıfa dönerek "Lan!", "Çocuğum!", "Getir bakayım çocuğum defterini!" şeklinde yüksek olmayacak bir tonda bağırışı, bizde korku duygusu yerine hocamıza sempati duymamıza yol açardı. Bugün de bunları tebessüm ederek hatırlıyoruz.

Diğer Derslerimiz ve Öğretmenlerimiz

Tarih dersini Lise-2'de, İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersini ise Lise-3'te almıştık. Tarih dersine ilk dönem "Naim Bolat" hocamız girmişti. Hocamız orta boylu, beyefendi ve sakin mizaçlı birisi idi. Kıdemli hocalarımızdandı. Bununla birlikte dersi etkili bir şekilde anlatmaya gayret ederdi. İkinci dönemde ise Tarih dersinin sorumlusu "Zülküf Arslan" hocamız oldu. Uzun boylu, heybetli ve sanırım boks sporu yapmış birisiydi. Dersi icra ederken ses tonunu olayın akışına göre etkili bir biçimde ayarlar, vurgulamak istediği noktayı güçlü bir biçimde bizlere ihsas ettirirdi. Sınavları bir veya birkaç cümlelik cevap vermeyi gerektiren sorulardan oluşmaktaydı. Sınava başlamadan önce sınıfta gürültü varsa elindeki kalemi yavaşça masaya vurarak "sınavınız 90 üzerinden değerlendirilecektir!", gürültü yine devam ediyorsa "sınavınız 80 üzerinden değerlendirilecektir!" diyerek öğrencileri espri yollu telaş ortamına sokardı. Özellikle kız arkadaşlarımızın "Ya Hocam!" tepkileriyle yaşadıkları panik halini hatırlayınca gülmekten kendimi alamıyorum!

İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersimize ise "Gülay Bayram" hocamız girmişti. Kendisi Lise-1'den de Tarih dersi hocamdı. Orta boylu, kısa ve sık saçlı, biraz da sert mizaçlı bir yapısı vardı.Bu yapısının aksine delalet edecek merhametli tavrına da çoğu kez şahit oldum.Kendisi kıdemli hocalarımızdandı. Derslerini hep keyifle dinledim. Diğer Tarih derslerinde olduğu gibi, Gülay Hocamın sınavlarında en yüksek notları aldığımı hatırlıyorum. Hatta bu derste Lise-3 genelinde yapılan ortak sınavda en yüksek notu almıştım. Hocamız, Resim dersimizde "Ahmet Ayer" hocamızla atölyedeki odasında sohbet ederken beni yanına çağırmış ve Ahmet hocamla beraber tebrik etmişlerdi.

Türkiye Fizikî Coğrafyası dersini Lise-2'te, Türkiye Beşeri ve Ekonomik Coğrafyası dersini ise Lise-3'te almıştık. Lise-2'deki dersimize "Mustafa Adıbelli" hocamız girmişti. Kendisi Lise-1'den de Coğrafya dersi hocam olup kıdemli hocalarımız arasında yer almaktaydı. Hocamızı kısa/orta boylu yapısı, büyük ölçüde dökülmüş saçları ve ciddi duruşuyla hatırlıyorum. Dersini dinamik bir biçimde anlatırdı. Derste fay hatlarını ve yer

kabuklarını anlatırken "horst-graben" yapıları aşağı-yukarı el hareketleriyle birkaç kez vurgulu tonla ifade edişini unutamıyorum. Lise-3'teki dersimizin sorumlusu ise "Saffet Öztürk" hocamızdı. Hocamız orta boyluydu ve kıra çalan saçları vardı. Beyefendi ve sakin duruşuyla dersi etkili bir biçimde anlattığını hatırlıyorum.

Psikoloji dersimiz Lise-2 müfredatı içerisindeydi. Ders sorumlusu sanırım"Hatice Yaray" hocamızdı. Hocamız uzun boyluydu ve ciddiyetini muhafaza etmeye çalışan bir tavrı vardı. Derslerini etkili bir biçimde anlatmaya gayret eder, derste gürültü çıkaran, dersi kaynatmaya çalışan arkadaşlarımız karşısında çileden çıkardı. Sosyoloji ve Felsefe dersleri ise Lise-3 müfredatı kapsamında yer almaktaydı. Sosyoloji dersimize "Şemsettin Kaya" hocamız girmişti. Kendisi uzun boyluydu, delikanlı tavırlı ve akademik duruşu olan hocalarımızdandı. Hoşsohbet bir insandı, dersleri keyifli geçerdi. Felsefe dersimizin sorumlusu, hatırladığım kadarıyla "Ebru (…)" hocamızdı.Kendisi kısa/orta boyluydu ve sempatik tavırları olan birisiydi. Dersin lise düzeyine indirgenmesinde bazı zorluklar bulunmasına rağmen, özünü vererek etkili bir biçimde anlatmaya gayret ederdi.

Millî Güvenlik dersini ise Lise-2'de Üsteğmen "Mustafa Çelik" hocamızdan almıştık. Bu tek (1) saatlik dersimiz de pek keyifli geçerdi. Hocamız derse girmeden evvel, sınıf başkanımız "Arif Sami Özer", sınıfı "selamlama" duruşuna davet eder, hocamız da sınıfa girişte bu selamlamaya usulüne göre cevap verirdi. Hava Kuvvetleri Komutanlığı'ndan gelen hocamız sert mizaçlı değildi, aksine sıcakkanlı tavırları olan birisiydi. O dönem sınıfça, hatırladığım kadarıyla, "Hava Ulaştırma Ana Üs Komutanlığı (Erkilet)"na gitmiştik. Burada hocamızın kullandığı uçağın içini görme fırsatımız olmuştu.

Beden Eğitimi derslerimize Lise 2'de "Adnan Üstünel", Lise 3'te ise "Arafettin Taşçı" hocalarımız girmişti. Adnan Üstünel hocamız, aynı zamanda Lise-2'de sınıf hocamızdı. Uzun boylu ve sarışındı. Beyefendi ve sakin tavırları olan birisiydi. Arafettin Taşçı hocamıza ise Lise-1'de de Beden Eğitimi dersi hocam olmasından ötürü daha âşinaydım. Hocamız uzun boylu, ciddi ve sert duruşu olan bir kişiydi. Fakat öğrencilerine karşı sert bir tavır takınmazdı, hatırladığım kadarıyla kolormatik gözlük kullanıyordu. Lise yıllarında kız arkadaşlarımızın görüşlerini pek bilemem ama erkekler olarak Beden Eğitimi derslerinden pek bir keyif alırdık. Spor Salonumuz basketbol, voleybol ve hentbol oynamaya elverişliydi. Beden Eğitimi dersi kapsamında akla gelebilecek hemen hemen bütün konular özenle anlatılmış ve gösterilmişti. Voleybol, basketbol ve hentbola dair temel kurallar uygulamalı olarak öğretilirdi ve arkasına maçlar yapılırdı. Merasim ve anma törenlerine katılma durumlarında bilmemiz gereken yürüyüş ve selamlama kuralları öğretilirdi. Keza "Çökertme Zeybeği"nin nasıl oynanacağını da Adnan hocamız uygulamalı olarak göstermişti. Bu oyunun icrasında en yüksek notu "Serkan Şekerci" kardeşim almıştı. Bu derslerde serbest kaldığımız zaman dilimimde, iç bahçedeki basketbol sahasında genellikle futbol maçı yapardık. Bu maçlardan birinde, beton sahada röveşataya kalkan "Serhat Ataman, Serkan Şekerci ve İrfan İhsan Aksoy" kardeşlerimi cesaretlerinden ötürü tebrik (!) ve tebessümle anmak istiyorum.

Resim dersimize Lise-2 ve Lise-3'te "Ahmet Ayer" hocamız girmişti. Hocamız orta/uzun boyluydu ve zahiren sertçe duran bir yapısı vardı. Bu iki senede Resim dersi kapsamında verilen konuların çoğunu herhalde uygulamalı olarak almışızdır diye düşünüyorum. Resim atölyesinde işlenilen bu derste vaktimiz keyifli geçerdi. Hocamız yapmamız gerekenleri (konuyu) uygulamalı olarak gösterdikten sonra atölyedeki odasına çekilirdi. Biz de ödevimizi yapmaya çalışırdık. Daha sonra hocamız yaptıklarımızı kontrol eder, bazen de yapılış biçimini birebir göstererek kabiliyetimizin belirginleşmesine çalışırdı. Hocamızın öğrenciler veya başka kişiler hakkında ilginç yakıştırmaları olurdu, bunları şimdi tebessüm ederek anıyoruz. Yakın zaman evvel vefat ettiğini öğrendiğimiz hocamıza Yüce Allah'tan rahmet diler, yakınlarına ve Lisemiz mensuplarına başsağlığı dileriz. Resim dersi deyince Lise-1'den dersini aldığım "Hasan Gürpınar" hocamızı anmadan geçemeyeceğim. Kendisi orta boylu, ak ve kıvırcık saçlıydı. Babacan tavırlı ve dersine özen gösteren

hocalarımızdan birisiydi. O dönem yerel bir TV kanalında da sanat (resim) programı yürütüyordu. Sonraki yıllarda katıldığı "Yetenek Sizsiniz" yarışmasında sergilediği performansla üst turlara çıkabilme başarısı elde etmişti.

Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersine Lise 2'de "Ahmet Özer", Lise 3'te ise "Ahmet İlhan" hocalarımız girmişti. Ahmet Özer hocamız, orta/uzun boylu olup beyefendi duruşuyla dikkat çekmeydi. Hocamızda idarecilik vasfı belirgindi. Haftada 1 saat olan dersimiz rahat ve keyifli geçerdi. Kendisi, sınıf arkadaşımız Arif Sami'nin de babası idi. Ahmet İlhan hocamız ise orta boylu yapısı, mütebessim çehresi ve sakin duruşu ile hatırımda kalmıştır. Süre olarak zaten kısa olan dersimizin verimli geçtiğini söyleyebilirim.

Müzik ve İngilizce derslerini ise Lise-1'de almıştık. 9-E sınıfında iken Müzik dersimize "Aygül Özden" hocamız girmişti. Kendisinin aynı zamanda sınıf hocamız olduğunu hatırlıyorum. Uzun boylu bir hocamızdı ve derslerini kalabalık sınıf ortamına rağmen özenle anlatmaya gayret ederdi. Lisemizde İstiklâl Marşı ve Kayseri Lisesi Marşı'nın icrasında kürsünün vazgeçilmez isimlerindendi. Sınıfta koro halinde flüt çalarken, farklı notalara basan veya tiz ses çıkararak ahengi bozan öğrenciler olduğunda çileden çıkardı. Sınıfta flütü en iyi çalan birkaç öğrenci arasında yer alıyordum. Ayrıca bilgi yarışmasında gösterdiğimiz başarı, sınıf hocamız olması hasebiyle kendisini pek memnun etmişti. İngilizce dersini ise "Ezhar İpek" hocamızdan almıştım. Hocamız orta/uzun boyluydu, cana yakın ve neşeli tavırlarıyla dersi enerjik bir biçimde anlatırdı. Derste gürültü çıkaranlara ve sınıf geneline yönelttiği sorulara cevap alamadığı durumlarda mütebessim çehresiyle "gafiller!" diyerek sitemde bulunurdu. Sınavlardan birinde 100 almıştım, ders esnasında bunun ilanını yaptığında ne de mutlu hissetmiştim kendimi! Ders bitiminde öğretmenler odasına geçmiştik, hocamız kupa bardak hediye ederek başarımı ödüllendirmişti. Hocamızın bu tavrı, üniversite (lisans) yıllarımda İngilizce öğrenimi ile yüzleştiğimde "yapabilirim, öğrenebilirim!" şeklinde dışavuran davranışımı etkileyerek teşvik edici bir unsur olmuştu.

Lise-2 ve Lise-3'te ders programımızda haftada 1 saatlik "Rehberlik" dersimiz (günün son saatinde) bulunmaktaydı. Bu derse giren hocalarımız değişkenlik gösteriyordu. H. Fikri Ulusoy, Elif Odabaşı ve Osman Görgüz hocalarımız hatırlayabildiğim isimler arasında bulunmaktadır. "Fikri Ulusoy" hocamız orta boyluydu, muhatabını sabırla dinlerdi, ciddiyetini muhafaza etmekle birlikte sempatik karakteri vardı. Dersimize fasılalarla kısa bir süre girmesine rağmen çoğumuzu isim isim hatırlardı. Ayrıca o dönem, yerel bir TV kanalında rehberlik kapsamındaki konulara temas eden bir programda daimi konuşmacı olarak yer alırdı. "Elif Odabaşı" hocamız da Rehberlik dersimize zaman zaman giren kişiler arasındaydı. Orta boylu olan hocamız, hanımefendi ve sade duruşuyla hatırımda kalmıştır. Hocamızın sınıfımızda birkaç kez anket yaptığını ve bunun sonuçlarını değerlendirmek üzere bizlerle birebir görüştüğünü hatırlıyorum. Rehberlik dersimize girenler arasında yer alan bir diğer isim "Osman Görgüz" hocamızdır. Kendisi okulumuzun kıdemli hocaları arasında yer almaktaydı. Uzun boylu ve kır saçlıydı, ciddi bir duruşa sahipti.Üniversiteye giriş sınavlarında (ÖSS) yüksek puan alarak başarılı olan öğrencilerini bizlere anlatır, "Ona (söz konusu öğrencilere) bir ayar verdim ODTÜ'yü, Boğaziçi Üniversitesi'ni kazandı" gibi sözlerle bizi teşvik etmeye çalışırdı. Derste gürültü çıkaran arkadaşlarımıza küçük tebeşir parçalarını isabetle fırlatmasını tebessüm ederek hatırlıyoruz. Yakın zaman evvel vefat ettiğini öğrendiğimiz hocamıza Yüce Allah'tan rahmet diler, yakınlarına ve Lisemiz mensuplarına başsağlığı dileriz.

Böylelikle anılar yumağını büyük ölçüde çözmüş bulunuyorum. Lisemize ilk adımımı attığımda Fatih Kısaparmak'ın "Üzüm Karası Gözlerin" şarkısı işittiğim ilk seslerden, lisemizden ayrılırken ise Burcu Güneş'in "Hadi Sen de Sınıfta Kal!" şarkı sözü, kara tahtamıza yazılmış son görüntü olarak hatırımda kalmıştır.Sembolik olarak dikkate alınması gereken bu hatıralara karşın, aslolan "… Bâki kalan bu kubbede bir hoş sadâ imiş" gerçeğidir.

Mezuniyetimiz sonrası hâlet-i rûhiyemizi dün gibi hatırlıyorum. Serkan Şekerci ve Talip Kaya dostlarımla Lâle Camii'nde Cuma namazını eda ettikten sonra, Camiinin önündeki küçük duvara oturmuş ve birbirimizle konuşmadan Lisemizi seyre dalmıştık. Yarım dakikayı bulan bu sessizlik halinde üçümüzde de tarifsiz bir boşluk hissi oluşmuştu. Bu, bir veda hikâyesi idi. Bir taraftan mâzinin ruhlarda bıraktığı hüzün, diğer taraftan "müstakbel"in zihinlerde uyandırdığı kaygılar, sanırım kısa süreli efkâr haline yol açmıştı. Fakat gitmeler de gelmek içindi ve dahi "her şey aslına rücû ederdi". Bu boşluk hissini "kendi hikâyemizi" keşfederek, yani yerel ve millî değerlerimizi pergelin çivili ayağı haline getirip şahsiyet sahibi olmakla aşabilirdik. Her ne kadar şahsiyetli fertler olduğumuzu iddia etmesek de, bu uğurda "Hac yolunda karınca misali" çalıştığımızı, sınıf arkadaşlarım adına gıyaben de olsa söylemek isterim.

Bu vesileyle, ismi Kayseri Lisesi ile özdeşleşen Yusuf Özmerdivenli hocamızın titizlikle hazırladığı**"Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli"** adlı üç ciltlik eserin, kendi hikâyesini keşfetmeyi arzulayan lisemiz mezunları ve mensupları için paha biçilmez bir başyapıt olduğunu vurgulamak isterim. Hayatın akışı içerisinde bireyciliğin baskın bir hâl aldığı günümüzde, diğerkâmlık ve yüce gönüllülük timsali olarak bu çalışmalara imza atan hocamızın, Kayseri'nin eğitim tarihinde hak ettiği yeri alacağı su götürmez bir gerçektir. Lisemizin dünden bugüne uzanan öyküsünde en ince ayrıntılara hatıralar, belgeler ve fotoğraflar eşliğinde inen "Özmerdivenli" hocamız, kuyumcu titizliğiyle yeni bir çalışmayı gün yüzüne çıkarmaktadır: "Kayseri'nin Ulu Çınarı: Kayseri Lisesi Tarihi (1893-2023)".Bu eserin de "kendini bilmeyi" gaye edinmiş lisemiz mezunları ve mensupları için esaslı bir kaynak olacağına, ayrıca Türk Eğitim Tarihi'ne de hatırı sayılır bir katkı sağlayacağına can-ı gönülden inandığımı belirtmek istiyorum. Kaleme aldığım hâtırat yazısına iltifat buyuran hocamıza ise lütufkâr tavrı için şükran borcum bâkidir. Bir teşekkür borcum da aynı kubbe altında tanış olduğumuz "güzel Anadolu'ya güneşler taşıyan" sınıf arkadaşlarıma ve bizlere "ilm-ü fen" aşılayan ve "millî irfanımızı" öğreten hocalarımadır. Kabul buyrulması dileğiyle…

KAYSERİ LİSESİ'NİN SOSYAL VE KÜLTÜREL ETKİNLİKLERİNDEN

Fotoğraf 14: Erciyes Üniversitesi Panelden Kareler.Soldan sağa Doç.Dr. Cengiz Kartın,Ülkü Oğuz, Yusuf Özmerdivenli ve Ali Durmuş.

SULTAN II. ABDÜLHAMİD DÖNEMİ, EĞİTİM ALANINDA YAPILANÇALIŞMALAR VE KAYSERİ LİSESİ

Doç. Dr. Cengiz KARTIN*

Sultan II. Abdülhamid'in Şehzadeliği ve Kişiliği

Sultan Abdülmecid'in oğlu olarak 21 Eylül 1842'de dünyaya gelen şehzade Abdülhamid'in annesi Tirimüjgan Kadınefendi, Çerkezdir. Annesi hakkında kimi batılı kaynakların Gürcü ya da Ermeni asıllı olduğuna dair iddialar gerçeği yansıtmamaktadır[29]. Doğumunda tahtın üçüncü varisi olan Abdülhamid, amcasının tahttan indirilip katledilmesi sonrasında ikinci, ağabeyi 5. Murat'ın tahta çıkışı ile de birinci veliaht olmuştur.

10 yaşında annesi Tirimüjgan Kadınefendi'nin vefat etmesi ile eğitimi ile anneliği olan Pirustu Kadın ilgilenmiştir. Abdülhamid, çocukluğunda babasından pek ilgi ve alaka görmediğini zaman zaman dile getirmişse de anneliği olan Pirustu Kadın ile ilgili herhangi bir şikâyeti söz konusu olmamıştır. Pirustu Kadınefendi, Abdülhamid tahta çıktıktan sonra valide sultan olarak vefat ettiği 1904'e kadar sadeliği ve devlet işlerine asla karışmaması ile Osmanlı Devleti'nin son valide sultanı olarak kayıtlara geçmiştir.

İkinci Abdülhamid; Türkçeyi Gerdankıran Ömer Efendiden, Acemce'yi Ali Mahfi Efendi'den, Arapçayı Ferit Efendi'den, Fransızcayı Ethem Paşa ve Gardet isimli Fransız'dan, Musikiyi de Guetelli ve Lombardi isimli iki İtalyan'dan öğrenmiştir[30].

İkinci Abdülhamid şehzadeliği zamanında muntazaman kitap okumuş ve bunu hayatının sonuna kadar da devam ettirmeye çalışmıştır. Şehzadeliği döneminden itibaren yerli ve yabancı gazeteleri takip eden Abdülhamid, kamuoyunun nabzını tutmayı şehzadeliği zamanında öğrenmiştir. Gerek şehzadeliğinde gerekse sonrasında iktisada/tutumlu olmaya son derece dikkat eden Abdülhamid, dairesinin en ufak masrafına varıncaya kadar her muameleyi kontrol etmek suretiyle israftan kaçınmıştır. Bu ve diğer uygulamaları nedeniyle II. Abdülhamid'in Osmanlı Devleti'nin siyasetinde seleflerinin aksine olarak devlet işlerinde şahsi kontrolünü getirdiği, hükümet yerine sarayı ön plana geçirdiği kanaati umumidir[31]. Abdülhamid'e göre babası Abdülmecid ve ağabeyi V. Murad'ın alafranga hayatı devlete ve

*Doç. Dr Cengiz Kartın, Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, ckartin@erciyes.edu.tr / cengizkartin@gmail.com , Orcid: https://orcid.org/0000-0003-3457-6916 , Web of Science: AAL-9166-2021

[29]Reşad Ekrem Koçu, Osmanlı Padişahları, Ana Yayınevi, İstanbul 1981, s. 430.

[30]İsmail Hami Danişmend, , Osmanlı Tarihi Kronolojisi, C. IV, Türkiye Yayınevi, İstanbul 1972, s. 285.

[31]Cezmi Eraslan, , II. Abdülhamid ve İslam Birliği, Ötüken Neşriyat, İstanbul 1992, s. 180.

millete çok büyük zararlara neden olmuştur. Bu nedenle çok tutumlu davranan Abdülhamid daha şehzadeliği döneminden itibaren büyük bir servete malik olmuştur[32].

Veliahtlığı zamanında devletin mühim mevkilerini işgal eden ricalle, yerli ve yabancı simalarla görüşmeler gerçekleştirmiş; amcası Abdülaziz ile birlikte Fransa, İngiltere, Belçika, Prusya (Almanya) ve Avusturya-Macaristan'a seyahat gerçekleştirmiştir. Böylece Avusturya kralı, Prusya Veliahtı, Galler prensi, Emir Abdülkadir, Şeyh Şamil gibi batılı ve doğulu devlet adamlarıyla tanışmıştır.

Abdülhamid'in Tahta Çıkışı ve 93 Harbi

V. Murad'ın ruhsal dengesinin yerinde olmadığının anlaşılması üzerine tahtın tek varisi olan İkinci Abdülhamid'e saltanatın yolu açılmıştır. Mithat Paşa, V. Murad'tan umduğunu bulamayınca Abdülhamid'e, Meşruyeti ilan ettiği takdirde tahta çıkabileceğini şart koşmuş O da bunu kabul ederek tahta geçmiştir. (Bu konuda Sultan, kendisine herhangi bir şart koşulmadığını kendisinin de bu yönde kanaati olduğu için meşrutiyeti ilan ettiğini beyan etmiştir.)

Ruslarla gerçekleşen 93 harbinde Gazi Osman Paşa ve Ahmed Muhtar Paşanın çok büyük gayretleri olmuşsa da Ruslar Batıda Yeşilköy'e Doğuda ise Kars'a kadar ilerlemişlerdir. Burada Osmanlı Devleti ile Yeşilköy (Ayastefanos) Anlaşmasını imzalayan Ruslar, Avrupalı Devletlerin de baskısı ile bu anlaşma yerine Berlin Anlaşmasını imzalamışlardır. Meşrutiyet 1876 tarihinde ilan edilmesine rağmen uzun ömürlü olmamış ve 93 harbi ve yaşanan olumsuzluklar nedeni ile 10 Şubat 1877 tarihinde meclis tatil edilmiştir.

Sultan Abdülhamid'in Karşılaştığı Olaylar ve Tahtta İlk Yıllar

Sultan II. Abdülhamid tahta geçtikten kısa bir süre sonra başlayan süreçte kendisine pek çok suikast girişiminde bulunulmuştur. Bunlardan Ali Suavi ve Aziz Bey-Scaliyeri Komitesinin suikastları saltanatının ilk yıllarına, Ermenilerin saatli bombası ise son yıllarına tekabül etmiştir.

Osmanlı tebaasından olan Ali Suavi, Sultan Abdülaziz döneminde Avrupa'da iktidar muhalifi bir çizgi ile çeşitli yayınlar yapmış, Sultan II. Abdülhamid döneminde ise Galatasaray Sultanisine müdür olarak tayin edilmiştir ancak burada başarı gösteremeyince görevinden alınmıştır. Boşta kalan Ali Suavi de Abdülhamid'i devirip yerine V. Murad'ı tekrar tahta geçirmeye teşebbüs etmiştir. Bu cümleden olmak üzere 500 Rumeli göçmeni ile 20 Mayıs 1878 günü Çırağan Sarayını basan Ali Suavi, V. Murad'ı tahta çıkarma girişiminde bulunmuşsa da Beşiktaş Muhafızı Hasan Paşanın elindeki sopa ile başına yediği bir darbe neticesinde ölmüştür[33].

Sultana dönük olarak gerçekleştirilen ikinci suikast Aziz Bey – Scaliyeri Komitesi tarafından gerçekleştirilmiştir. Abdülhamid'i devirmeye yönelik olarak Mason Locaları tarafından yapılmış olan bu suikast girişimi Abdülhamid'in kurduğu Hafiye Teşkilatı tarafından daha plan aşamasındayken öğrenilmiş, saraya kadın kıyafetinde giren kimseler kıskıvrak yakalanmıştır. 1905 tarihli hadise ise Ermenilerin Sultan'ın Cuma selamlığına gittiği arabanın altına saatli bomba yerleştirmek suretiyle gerçekleştirilmişse de Sultan bu suikast girişiminden camiden geç ayrılması sayesinde kurtulabilmiştir.

Merkezi Otoritenin Saraya Taşınması, İç ve Dış Politika

Aslında Abdülhamid dönemi Osmanlı yönetimini ikiye ayırmak mümkündür. Bunlardan birinci dönem oldukça kısa süren yönetimde Mithat Paşa ve arkadaşlarının etkin olduğu dönemdir. İkinci dönem ise Abdülhamid'in her şeye hâkim olduğu uzun dönemdir. Söz konusu süreçte Abdülhamid, devletin her türlü işleri ile meşgul olduğu için bürokrasi her anlamda ikinci planda kalmıştır. Bu cümleden olmak üzere daha önceki dönemlerde görülen

[32]Hamid Ongunsu, "Abdülhamid II", İslam Ansiklopedisi, MEB Yay., Eskişehir 1997, s. 79.
[33] İsmail Hakkı Uzunçarşılı, "Ali Suavi ve Çırağan Vakası", Belleten, S. 29, Ankara 1944, s. 79.

Babıâli'nin yönetimdeki etkinliği bu dönemde tamamen Yıldız'a yani Sultanın şahsına bağlı hale gelişmiştir.

I. Ahmet döneminden itibaren köşk, kasır ve çeşitli yapılar inşa edilmek suretiyle genişleyen Yıldız, esas ününü Sultan II. Abdülhamid döneminde kazanmıştır. Neredeyse devletin idari birimlerinin bütün organlarının buraya taşınması ile tam bir merkez konumunda olan yapıda iç kısımda 5.000, etrafında ise 7.000 asker ile korunan muntazam bir yapı oluşturulmuştur[34]. Söz konusu bu yapının durumunu her ne kadar kimi yazarlar sultanın korkusu ile açıklamışlarsa da[35]aslında bunu sultanın güvenliğe verdiği öneme bağlamak daha doğru bir yaklaşım olsa gerektir. Söz konusu yaklaşım farklılığı olayların tahliline dönük farklı yaklaşımların bir ürünüdür. Burada hiç kuşkusuz ki sultanın ilk yıllarında gerçekleştirilen başarısız darbe girişimleri de önemli bir role sahiptir.

Sultan, devlet idaresinin tekelden yönetimini benimseyen devlet yönetim anlayışını her geçen gün geliştirdiği teorik ve pratik bilgilerle de güçlendirmiştir. Söz konusu bu yaklaşımın bir sonucu olarak Sultan; erken kalkmayı, öğlen 15-20 dakika dinlenmeyi ve akşam yemeğine kadar devlet işleriyle meşgul olmayı adet haline getirmiştir. Yatmadan evvel mutadı olduğu üzere kitap okutturan Sultan Abdülhamid'in kütüphanesinde 10.000'i aşkın kitabın buna hizmet ettiği anlaşılmaktadır[36].

Abdülhamid'in dış politikadaki temel prensibi Osmanlı Devletini barış içerisinde yaşatmaktı. Bunu gerçekleştirmek için Abdülhamid dengeli, tarafsız, bağımsız ve ihtilaflardan faydalanan bir dış politika izlemiştir. Abdülhamid; özellikle Doğu Anadolu ve Batı Anadolu'ya yönelik ayrıştırma ve bölme girişimlerine karşı ciddi tedbirler almıştır. Sultana göre imparatorluğun asıl dayanak noktaları Doğu ve Batı Anadolu'dur.

Abdülhamid'in dış politikasında Panislamist çizgisi de göze çarpmaktadır. Bu politikaya korkutma politikası da demek mümkündür. Şöyle ki; Abdülhamid Müslümanlarınhalifesi olarak bir isyan çıkarma iddiasıyla büyük devletleri tehdit ediyordu. Bu tehdidin her ne kadar hayatiyet bulması güç ise de bu fikrin oluşması bile büyük devletlerin tedirgin olması için yetmiştir.

Abdülhamid, Trablusgarp'ta: Fransa ve İtalya'yı, Mısır'da: İngiltere ve Fransa'yı, Balkanlarda ise Avusturya ve Rusya'yı karşı karşıya getirmek noktasında politika üretmiştir. Almanya'yı da İngiltere'nin karşısında konumlayan Abdülhamid'in söz konusu denge politikası ile devlet, saltanatı süresince hayatta kalabilmiştir.

Abdülhamid'e göre kendisinin Almanya yanlısı bir siyaset takip eder görünmesinin temel nedenleri şunlardır:

1- İki millet ve devlet arasındaki karakter ve rejim benzerliği,
2- Almanya ile herhangi bir sınırın bulunmaması,
3- Almanya ile şimdiye kadar silahlı çatışmanın yaşanmamış olması,
4- Almanya'nın Osmanlıya karşı hasmâne emeller içerisinde olmaması,
5- Almanya askerinin son derece iyi eğitim görmüş olması.

Almanya İmparatoru II. Kayzer Wilhelm, ister Avrupa'da bulunduğu itilmişlik psikolojisi ile olsun isterse yeni sömürgeler elde etmek amacına matuf olmak üzere olsun Osmanlı Devleti'ne karşı gayet yumuşak bir siyaset takip etmiştir. Bu siyasetinin neticesi olarak iki defa Osmanlı ülkesini ziyaret eden II. Wilhelm, Abdülhamid tarafından son derece iyi ağırlanmıştır.

---

[34]Ayrıntılı bilgi için bkz. Vahdettin Engin, Bir Devrin Son Sultanı: II. Abdülhamid, Yeditepe Yay., İstanbul 2021.

[35]Montran, Osmanlı İmparatorluğu Tarihi, C. II, Çev: Servet Tanilli, Adam Yay., İstanbul 1999, s. 155. Uzunçarşılı da bu görüşü desteklemiştir. Ancak bu destekte ayrılan yönü şu şekilde ifade etmiştir: "… Sultan vehmine rağmen hayatî hadiselerde soğukkanlılığını muhafaza eder ve hiç telaş göstermezdi". Bkz. İsmail Hakkı Uzunçarşılı, "İkinci Abdülhamid", Belleten, C. X, S. 40, TTK, Ankara 1946, s. 706.

[36]Aydın Talay, Eser ve Hizmetleriyle Sultan İkinci Abdülhamid, Risale Yay., İstanbul 1991, s. 30.

Kayzer, 1898 yılında ilk defa geldiği İstanbul'da tüm dünya kamuoyuna Osmanlı Devleti ile her zaman birlikte hareket edebileceklerini ilan edince başta İngiltere olmak üzere Avrupalı devletler çok heyecanlanmış ve bunun gerçekleşmemesi için çeşitli tedbirlere başvurmuşlardır. Abdülhamid, bu konuşmanın ardından Bağdat Demiryolunun yapım imtiyazının Almanlara verildiğini ilan etmiştir. Bu duruma İngiltere sert tepki göstermiştir. Ortaylı'ya göre Bağdat Demiryolu Projesi Almanlar için hayati bir öneme sahipti. Bu amaçla iki defa (1888-1898) İstanbul'a gelen Alman İmparatoru II. Wilhelm, bu amacında başarılı olarak bu imtiyazı elde etmiştir[37].

Sultan Abdülhamid, Berlin Antlaşması'nın ardından Hıristiyan tebaanın Osmanlı Devleti'nden ayrılma temayüllerinin artmasını görünce Panislamizm fikrine daha da sarılmıştır. İkinci Abdülhamid'in Panislamist politikasının amaçlarını şöyle özetlemek mümkündür:

1- Yabancı işgalini durdurmak,
2- Yabancı işgaline uğramış toplulukları uyandırmak,
3- Yabancıların ayrıcalıklarına bir son vermek,
4- Müslüman toplumların haklarını korumak,
5- İslam'ı dünyada yaymak.

İkinci Abdülhamid, bu amaçları gerçekleştirmek için dünyanın dört bir yanına elçiler göndermiş -1889'da Japonya'ya, 1901'de de Çin'e bir heyet gönderilmiştir- ve dünyanın her yerinden de elçiler kabul etmiştir. Özellikle Hac zamanında İstanbul, Kuzey ve Kuzeydoğu'dan gelen temsilciler ile dolup taşmıştır. Abdülhamid'in bu politikasından en fazla rahatsız olan devlet ise İngiltere olmuştur.

İkinci Abdülhamid'in ekonomik olarak en büyük hedefi Osmanlı borçlarının ödenmesini sağlamaktı. Bu emelini gerçekleştirmek için var gücü ile çalışan Abdülmamid, her ne kadar Osmanlı borçlarının tamamını ödeyemedi ise de o borçların dörtte üçünü ödemiştir. Bu ödemede devletin öz kaynakları kullanılmış bu süre içerisinde de çok az dış borç alınmıştır[38].

Sultan II. Abdülhamid Dönemi Eğitim Çalışmaları

32 sene içinde o zamana kadar İstanbul sınırlarının
içine hapsedilmiş olan mektepçilik, bu surları
yıkarak vilayetlere taşmış ve binnetice ilerlemiştir.
(Osman Nuri Ergin, Türk Maarif Tarihi)

Ergin'in yukarıda da ifade ettiği üzere Sultan II. Abdülhamid'in eğitim alanında gerçekleştirmiş olduğu en önemli yenilik imparatorluğun tamamına yayılmış olan yapının inşası olmuştur. Sultanın kendi döneminde gerçekleştirilen eğitim çalışmalarının hedeflerini şu şekilde sırlamak mümkündür:

1. Yeni okullar açmak,
2. Zor zamanlarda devlete hizmet edebilecek yeteneklere ve siyasi sadakate sahip yeni bir bürokratik tabaka oluşturmak,
3. Eğitimi halka yaymak,
4. Geleneksel devlet yapısını modern merkezî bir yapıya dönüştürmek,
5. Eğitimde Müslüman tebanın nicel ve nitel ağırlığını artırmak.

Söz konusu hedeflerin gerçekleştirilmesine dönük olarak yapılan çalışmalar ise şu şekilde sıralanabilir:

[37]İlber Ortaylı, Osmanlı İmparatorluğu'nda Alman Nüfuzu, Kaynak Yay., İstanbul 1983, s. 93.
[38]Ongunsu, "Abdülhamid.…", s. 79.

- Askeri Alanda: Almanya'ya öğrenci göndermek ve oradan yetişmiş subay getirtmek,
- Eğitimle eş zamanlı olarak matbaa çalışmalarını hızlandırmak, (matbaa adedi 1883'te 54 iken 1908'de bu sayı 99'a çıkarılmıştır).
- Kitap basımını artırmak (1729-1875 arası 3.074 kitap basılmışken; bu sayı 1877-1908 arasında 8.094 olmuştur).
- Kontrollü bir basın-yayın faaliyetinin önünü açmak (Dönem boyunca toplam 120 civarında da gazete çıkarılmıştır).

Gerek Osmanlı son döneminde gerçekleştirilen eğitime yapılan en büyük yatırım açısından olsun gerekse Cumhuriyet döneminin temellerinin atılması açısından olsun Abdülhamid döneminde yapılmış olan çalışmalar çok önemlidir. Abdülhamid; mülkiye, hukuk ve ticaret mekteplerine son derece önem vermiş ve bunların ülkenin her yanına yayılmasına çalışmıştır[39]. Toplamda ise Sultan Abdülhamid döneminde gerçekleştiren yatırımlarla kendisinden önceki dönemde gerçekleştirilen yatırımlar karşılaştırıldığında şu şekilde bir tablo ile karşılaşmak mümkündür:

- Kendisinden önce 250 rüştiye mektebi varken bu rakam 600'e çıkarılmıştır,
- Kendisinden önce 5 İdadi mektebi varken bu rakam 104'e çıkarılmıştır,
- Kendisinden önce 4 Darülmuallimin (öğretmen okulu) mektebi varken bu rakam 32'yeçıkarılmıştır,
- Kendisinden önce 200 iptidaî mektep varken bu rakam 5.000 civarına çıkarılmıştır,
- Ayrıca 10.000 sıbyan mektebi ve 14 yüksekokul inşa edilmiştir[40].

Bu yapılan çalışmalardan başka Sultan, Avrupa'ya hemen hemen her daldan öğrenci göndermiş ve öğrenimlerini yaptıktan sonra yurda dönmelerini sağlamıştır. Yurda dönen bu kişiler devletin üst düzey görevlerinde hizmet etmişlerdir.

Abdülhamid döneminde açılan önemli mektepler ve açılış tarihlerini şu şekilde sıralamak mümkündür:

- 1878: Fenn-i Resim ve Mimari Mektebi, Fünun-ı Maliye Mektebi, Hukuk Mektebi,
- 1879: Saniyi-i Nefise (Güzel Sanatlar) Mektebi,
- 1881: Darülameliyat (Tatbikat) Mektebi,
- 1882: Ticaret Mektebi,
- 1883: Hendese-yi Mülkiye Mektebi,
- 1887: Numune Bağı ve Aşı Ameliyat Mektebi, Baytar Mektebi,
- 1889: Dilsizler ve Körler Mektebi,
- 1890: Darü'l-Fünun-ı Şahane (İstanbul Üniversitesi)
- 1892: Aşı Memurları Mektebi, Aşiret Mektebi (Arap, Kürt ve Arnavut)
- 1898: Çoban Mektebi (Ankara).

Ayrıca:

- Maarif Nezareti bünyesinde iptidai, rüştiye ve idadi müdürlükleri oluşturulmuş;
- Vilayet maarif müdürlükleri teşkil edilmiştir. Yapılan çalışmalarla orduda mektepli subay oranı % 25'e çıkarılmıştır.

Yukarıda gerçekleştirilen bütün çalışmalara rağmen Sultan'a karşı büyüyen muhalefet gittikçe gücünü artırmıştır. Söz konusu muhalefete maddi sıkıntı sebebi ile askerlerin maaşlarının ödenememesi de eklenince içinden çıkılmaz bir sürece doğru gidilmiştir[41]. Gelişen siyasi ortamın ve baskıların da artması ile Sultan II. Abdülhamid II. Meşrutiyeti ilan etmek zorunda kalmışsa da tahttan indirilmekten kurtulamamıştır.[42]. İkinci Abdülhamid bu durumu kızı Ayşe Osmanoğlu'na "*Korktuğum oldu. Yorgan davası demiyor muydum? İşte*

[39]Talay, Eser ve Hizmetleriyle…, s. 245.

[40]Bayram Kodaman, Abdülhamid Devri Eğitim Sistemi, Ötüken Yay., İstanbul 1980, s.252.

[41]Danişmend, 31 Mart Vakası, İstanbul Kitabevi Yay., İstanbul 1974, s. 44-55.

[42]Kazım Karabekir, İttihat ve Terakki, Türdav Ofset Tesisleri, İstanbul 1980, s. 328.

başladı."şeklinde değerlendirmiştir[43]. Abdülhamid'in söz konusu kararı kimilerince kendisinin kardeşkanının dökülmemesine dönük yaklaşımının bir ürünü idi.[44]

İdadiler ve Kayseri Lisesi

Sultan II. Abdülhamid döneminde gerçekleştirilen çalışmalar içerisinde en ciddi yatırımlar eğitim alanında gerçekleştirilmiştir. Söz konusu yatırımlar içerisinde bu döneminde açılan idadi (lise) statüsünde bulunan okulları ve açılış yıllarını şu şekilde sıralamak mümkündür:

1.Adana (inşa 1885), 2.Ankara (inşa 1884), 3.Balıkesir (inşa 1885), 4.Bursa (inşa 1888-89), 5.İzmir (inşa 1887), 6.Konya (inşa 1889), 7.Kütahya (inşa 1892), 8.Diyarbakır (inşa 1891-1892), 9.Sivas (inşa 1892), 10.Trabzon (inşa 1884-1885), 11.Amasya (inşa 1895), 12.Bilecik- Söğüt (inşa 1903), 13.Çanakkale (inşa 1892), 14.Çankırı (inşa 1891-1893), 15.Kastamonu (inşa 1885), 16.Elazığ (inşa 1886), 17.İstanbul-Çatalca (inşa 1894), 18.İzmit (inşa 1887), 19.Manisa (inşa 1887), 20.Mardin (inşa 1902), 21.Aydın (açılış 1891), 22.Antalya (açılış 1898), 23.Bilecik (açılış 1906-1907), 24.Erzurum (açılış 1889), 25.Kayseri (açılış 1893), 26.Niğde (açılış 1902). 27.Bolu (inşa 1884-1885 çevrilme 188), 28.Edirne (inşa 63 1882/ çevrilme 1888), 29.Kırşehir(inşa 1890/çevrilme 1894), 30.Burdur (çevrilme 1906), 31.Kırklareli (çevrilme 1892), 32.Maraş (çevrilme 1892), 33.Samsun (çevrilme 1892) ve 34.Tokat (çevrilme 1902) rüşdiye olarak inşasına karar ve izin verilen şehirlerdir. 35.Denizli (açılış 1874/ çevrilme 1892), 36.Isparta (açılış 1861/çevrilme1902) ve 37.Sinop (açılış 1871/çevrilme 1893)[45].

II. Abdülhamid iktidarının sonunda imparatorluk dâhilinde 93'ü resmi, 11'i özel, 5'i de askeri olmak üzere toplam 109 adet idadi bulunmaktaydı. Söz konusu süreç içerisinde Kayseri Lisesi'nin açılışına giden süreç ilk başta 1884'te Akçakayalızade Ömer Ağa'nın idadinin eğitimine başlayacağı arası bağışlaması ile olmuştur. İlk eğitimin 1893'te Derece-i Ula Mektebi İdadisi adıyla günümüzde Düvenönü bölgesinde olan Seyfullah Efendi'nin konağında başlamıştır. Binanın birinci katının 1903-1904'te, ikinci katının ise daha sonra tamamlandığı yapıya 1923'te Kayseri Lisesi adı verilmiştir[46]. A Blok olarak isimlendirilen taş mektep 2012'de Kayseri Büyükşehir Belediyesine müze olması için devredilmiştir.

[43]Ayşe Osmanoğlu, Babam II. Abdülhamid, Güven Basımevi, İstanbul 1960, s. 128.

[44]Michel de Grece, II. Abdülhamid, Milliyet Yay., İstanbul 1998, s. 224.

[45]Esma İgüs, II. Abdülhamid Dönemi Eğitim Sistemi, Eğitim Yapıları ve Askeri Rüştiyeler, Yıldız Teknik Üniv. Fen Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2008, s. 62-63.

[46]Özmerdivenli, "Kayseri Lisesi'nin Kayseri'nin Eğitim-Öğretim Tarihindeki Yeri ve Önemi", I. Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu Bildirileri, Erciyes Üniv. Yay., 2. Baskı, Kayseri 2000, s. 244; Aslı Sağıroğlu Arslan, "Kayseri'nin İlk modern Eğitim Yapısı: Kayseri Lisesi", Erciyes Üniv. Sosyal Bilimler Dergisi, S. 36, Y. 2014/1, s. 1.

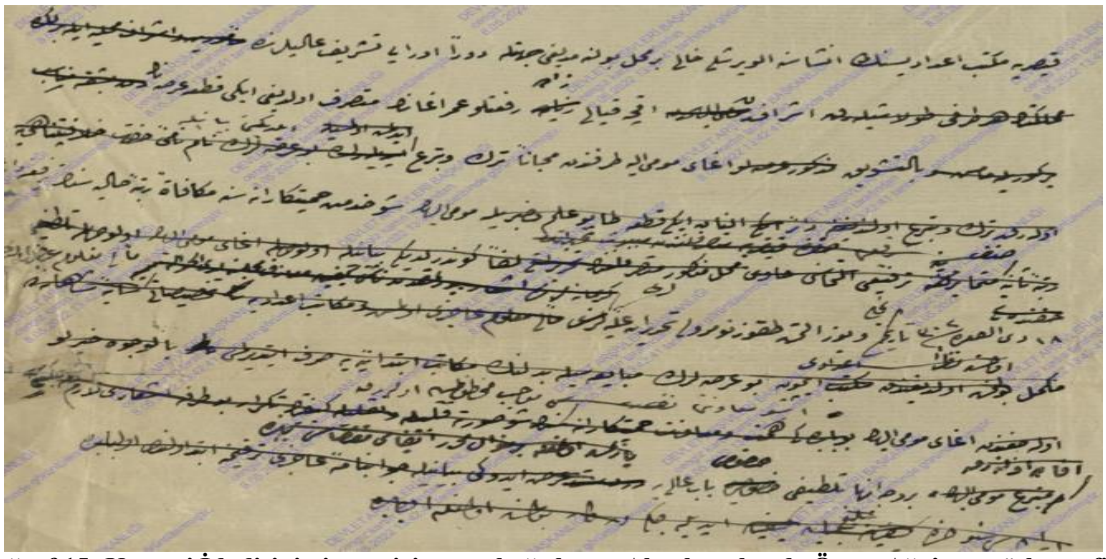

Fotoğraf 15: Kayseri İdadisinin inşası için arsa bağışlayan Akçakayalızade Ömer Ağa'nın, rütbe terfii ile taltifi hususunun Bâb-ı Ali'ye bildirildiğine dair arşiv belgesi[47].

Lisede 1900/1901'de Okutulan Dersler ve Hoca İsimleri şu şekildedir[48]:

Memuriyet	Esami
Müdür, Fransızca, İlm-i Eşya, Hıfzıssıha, Ahlak ve Usul-i Defter Muallimi	Rasih Efendi
Türkçe, Hendese ve Tarih	Fazıl Efendi
Farisi, Arabi, Türkçe	Ömer Fevzi Efendi
Coğrafya, Hesap, Cebir Muallimi	Ananya Efendi
Resim ve Hüsn-ü Hat Muallimi	Ziya Efendi
Ulum-i Diniye	-
Mubassır	Hafız Mehmed Efendi
Müslim: 87, Gayr-i Müslim:- Toplam 87. Hademe: -[54]	

Buradan da anlaşılacağı üzere 20. yüzyıl başlarında okula devam eden öğrencilerin tamamı Müslüman olup gayrimüslim öğrenci bulunmamaktadır. Okulun oldukça seçkin bir de eğitim kadrosunun olduğu anlaşılmaktadır. Okulda eğitim verecek olan hocalar özenle ve mülakat yapılmak suretiyle burada göreve başlatılmıştır. Söz konusu bu duruma bir örneklem olması açısından 29 Ekim 1902 tarihinde Güpgüpzade ailesinden Mehmet Muhlis Rafet Efendiye sorulan sorular ve cevapları şu şekilde olmuştur[49]:

[47]BOA, MF.MKT., Gömlek: 89/39, Tarih: H. 23/03/1303, M. 30 Aralık 1885.

[48]İlyas Ak ve Serpil Sevim Kartal, "Osmanlı Arşiv Belgelerinde Kayseri İdadisi (Lisesi)", Kayseri Eğitim Tarihi Araştırmaları, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yay., Kayseri 2021, s. 331.

[49]Ak ve Kartal, "Osmanlı Arşiv Belgelerinde…", s. 334-336.

Soru	Cevap
Sahib-i tercümenin kendisiyle pederinin ismi ve muhlisi ve şöhreti ve lakabı ve gerek kendisi ve gerek pederi isimleri muhlisleri veya hem ismi ve hem de muhlisle mi; veya şöhretle mi, yâd olunduğu ve kendisi ve babası Bey midir, ya da Efendi midir, Ağa mıdır, Paşa mıdır? ve babası memuriyette ise son memuriyeti rütbesi, değil ise hangi sınıftandır? Ve nerelidir; ve ber-hayat mıdır, değil midir? ve millet ve tabi'iyeti nedir? ve ebeveyni cihetinden ma'ruf bir sülaleye mensub mudur?	İsmim Mehmed Muhlis Rafet, pederimin ismi Ömer Muhlis unvanıdır. Şöhretimizde Gübgübzâde derler. Pederim ismiyle, bendeniz muhlisimle yâd olunuruz. Pederim Efendi, kendim Bey unvanıyla söylenir. An-asıl Kayseri ahalisindenim. Pederim Meclis-i İdare'i Liva Azasındandır. Bir güne rütbe ve nişanı haiz değildir. Tabi'iyet-i Devlet-i Aliye-i Osmaniye ile müftehirane, sülalemiz Kayseri'de refikhan atarnak olan a'za'i kiramdan şeyh İbrahim Nuri Kuddise sirruhu'l-âli hazretlerine mensubdur.
Mahal ve tarih veladeti sene'i hicriye ve ona müsadif sene'i maliyenin mümkün mertebe şuhur ve eyyamı tasrih olunarak gösterilmelidir.	1287 Zilkaidesi'nin 18'inde Kayseri'ye kasabasında tevellüd ettim.
Kayseri memleket ve mekteplerde, (...) ilim ve fen ve sanat ve lisanlar ve ne dereceye kadar tahsil evlediğini ve şehadetname, ve tasdikname, ve icazetname alıp almadığını ve hangi lisanlarla kitabet veyahut yalnız tekellüm ettiği beyan olunmalıdır. Ancak tekellüm ve kitabetle me'luf ve ma'ruf olmadığı lisanların usul ve lügatını adi beylikle o lisanlarla tekellüm ve kitabet ederim denilmeyip, okudum aşinayım o lisanları tekellüm ve kitabet ederim denilmelidir. Ve kütüb-i risa'ilden ba ruhsat resme tab' ve neşr olunmuş bir eser ve te'lifi var ise neye dair olduğu ve hangi tarihte ve nerede hangi fen ve sınıfa dair hangi şeyi ve nereye ve hangi tarihte ihtira`etmiştir? Ve bir memuriyete dair intihab badi var ise hangi mahalden verilmiştir? Ve hangi memuriyete dair ve o memuriyetin kaçıncı sınıfındandır? Ve tarih ve numrusu nedir? gösterilmelidir.	Kayseri sancağı Mekteb-i Rüşdiyesi'nde mu'ayyen olan ulum ve fününu tamamen tahsil ederek, bâ şehadetname hafidim ve ba'dehu arabi ve farisi dahi okudum. Hiçbir kifayetim ve fen ve sınıfa dairde ihtira'atım yoktur. Türkçe tekellüm ve kitabet ederim, Arabî ve Farisî'yi dahi tefhim eylerim.

Soru	Cevap
Hizmet-i devlete hangi tarihte ve kaç yaşında ve nerede ve muvazzafaan mı veyahut mülazemetle mi dahil olmuştur?. Ve ondan sonra sırasıyla maaşlı ve maaşsız gerek dâimi ve gerek asalet ve vekalet ve bâlave'i memureyn suretleriyle hangi memuriyetlere geçmiştir?. Ve her yerinde ne kadar maaş veya maaşat mukabil veyahut fevkalade harcırah ve (silik) maktu'una ve gayrı maktu'a ve aidat-ı saire almıştır? ve (...) daimi ve muvakkat ne kadar zama'im ve tenzilat vuku' bulmuştur?. Ve her ne hizmet memuriyette hangi tarihinde işe mübaşeret etmiş ve maaşını istifaya başlamış? ve hangi tarihinde iş başından ayrılıp hangi tarihe kadar ve ne miktar maaş almıştır? ve kezalik hangi rütbe ve nişanlara ne sebeple nail olmuştur? ve hizmet-i devlete duhulünde tercüme'i hal tanzim edildiği tarihe kadar bazen açıkta kalmıştır? ve müddet-i mazuliyeti ne miktar imtidad etmiş ve o müddette ma zuliyet ma aşını almıştır? Almış ise miktarı nedir ve 3. Nişanını hamil olanlar nerede ve ne sebeple her şey devletin hangi nişanını almıştır? Ve bunların kabul (...) hakkında hangi tarihinde irade'i seniyye'i hazret-i padişahi şerefmüte'allik buyrulmuştur? Ve hizmet-i devlette bulunduğu esnada hizmet-i hususiyede bulunmuş ise nerede ve kimin hizmetinde ve ne kadar müddet bulunmuştur? Ve ondan ne sebeple ayrılmıştır ve hizmet-i hususiyede bulunmuş ise de o müddeti hangi mahalde imrar eylemiştir? Buraları sene'i hicriye ve ona müsadif sene'i maliye tarihlerinin mümkün mertebe şuhur ve eyyamı tasrihiyle tahrir olmalıdır? Sahib-i tercümenin işbu tarihler tamamıyla mazbutu değil ise takriben funnun senenin kalan ayın eva'il ve evasıt ve evahirinde ibaresiyle iktifa kılınır? Bunlara dair yedinde evrak-ı müsbete olup olmadığı var ise neden ibaret idüğü tasrih olunmalıdır.	Bir müddet Kayseri'ye tahrirat kalemine ve bi'l-ahire adliye müstantaklık dairesine mülazemetle devam ettikten sonra, 21 yaşında olduğum halde 1308 senesi Şevvali'nin 11. gününe müsadif, 7 Mayıs 36 tarihinde 200 kuruş maaşla, Kayseri ticaret mahkemesi zabıt kitabetine bi't-tayin, 309 senesi Rebiülevveli'nin onuna tesadüf eden 1 Teşrinievvel 307 tarihinde kitabet mezkureden istifa eylerim. 10 ay kadar açıkta kaldıktan sonra 310 senesi bu sırada Adliye Nezaret-i Celilesi'nin, ol babda ki emr-i mahsus mucibince Kayseri'ye daire'i aliyesinde istihdam olunan İncesu kazası 2. Kitabetinin inhilaline mebni 314 senesi Cemaziyelahiri'nin 23'üne müsadif 16 Teşrinisani 312 tarihinde 225 kuruş ma'aşla kitabet mezkureye bi't-tayin, 300 senesi Zilkaidesi'nin 23. gününe müsadif 23 Mart 315 tarihine kadar, 2 sene 3 ay kitabet mezkurede istihdam olunarak, 4 mah mezuniyetle Deraliyye'ye azimet eyledim. Dersaadette bulunduğum esnada evvelce ba-irade'i seniyye'i hazret-i padişahi Mersin sancağında müşkil iskele Komisyonu memurluğuna 315 senesi Temmuz mahı evasıtında 900 kuruş maaşla Dahiliye Nezaret-i Celilesi'nden tayin buyruldum. 317 Cemaziyel-evveli'nin 7. gününe müsadif, 31 Ağustos 315 tarihinde işe mübaşeret ve bu tarihten 318 senesi Cemaziyelahiri'nin yedisine müsadif 18 Eylül 316 tarihine kadar devam eden 11 ay müddet-i memuriyetim zarfında dihâh-i âli dairesinde ifayı hüsn-i hizmet ve sadakat ederek vücuduma arız olan bazı hastalıktan naşi, etibbâ tarafından gösterilen lüzum üzerine bera-yı tebdîl âb-ı hava iki ay mezuniyetle Kayseri'ye geldim. Müddet-i mezuniyetim içinde i'ade'i akıbet edemediğim cihetle istifaya mecbur oldum. 2 sene 15 gün kadar hususat-ı zatiyemle bilâ iştigal 320 sene'i hicriyesi Recebi şerifi'nin 23. Cumartesi gününe müsadif 12 Teşrinievvel 318 tarihinde 300 kuruş maaşla Kayseri Mektebi İ'dadisi, İlm-i Eşya ve Türkçe muallimliğine tayin buyruldum. Hâlâ ifayı vazife eylerim. Rütbe ve nişanım yoktur

Soru	Cevap
Hizmet-i devlete duhulünden varakası tarihine kadar irade infisali vuku' bulmuş ise esbab-ı hakikası bir zan ve şüphe ve sikâyet üzerine işten el çektirilmiş ise ne sebebe mebni ve ne tarihinde el çektirilmiştir? (silik) olmuştur. Ve tekrar işine mübaşeret edenler ne müddet sonra ve ne tarihte memuriyetine irca' edilmiştir? (...) eyyam maaşı nasıl tesviye olunmuştur? ve taht-ı mahkemeye alınmış ise töhmet veya her beda'ette ne hükmetince verilmiştir. Ve ceza görmüş müdür ve yedinde bera'at zimmet evrakı var mıdır? İhtar.	Hizmet-i devlete duhulümden beri asla infisal etmediğim ve hiçbir sebeple işten el çekmediğim ve taht-ı muhakemeye alındığım mesellü lehu'l-hamd kabahat-ı ceniha cinayet ki if'al ile de maznun ve mahkum ve inham edilmedim yedimde bulunan mektep şehadetnamesi ve bulunduğum memuriyetlerden istihsal edilen, mezabıt ve tezkere'i Osmaniye suret-i musaddakalarının merbuten takdim kılındığı arz olunur ol babda ferman 16 Teşrinievvel 318 27 Recep 320 Kayseri Mekteb-i İ'dâdîsi İlm-i Eşya ve Türkçe Muallimi İş bu tercüme'i hal varakası menderecatı merbutu evrak-ı müsbete me'ellerine nazaran muvafık hakikat olduğu ve mumi ileyh Mehmed Rafet Bey'in hüsn-i hal ve hareket ve ashab-ı iktidardan bulunduğu tasdik kılındı 16 Teşrinievvel 318.
Sahib-i tercüme Rafet Bey ehil ve muktedir ve erbab-ı haysiyet ve istikametten olmasıyla şerh verildi. 19 Teşrinievvel 318 Kayseri Mutasarrıfı sahib-i tercüme'i hal Rıfat Bey'in ehliyet ve iktidarı ve erbab-ı haysiyet ve istifamızdan hüsn-i hal ve siret zevattan olduğu tenzil ve tasdik kılındı. 22 Teşrinievvel 1318.	

Kayseri Lisesi'nin 1893'teki açılışından 1926 tarihine kadar tutulmuş kayıtlarını ihtiva eden lise imtihan cetveli/defteri üzerinde doktora öğrencim Hayrettin Yılmaz çalışmaya başlamıştır. Söz konusu defterin tamamen transkriptinin ve değerlendirilmesinin yapılması halinde başta Çanakkale ile Sakarya Savaşı olmak üzere liseyle ilgili, kimilerinin gündeme getirmiş olduğu mezuniyet tartışmaları ortadan kalkacak ve lisenin tarihine önemli bir katkı sunulacaktır.

Fotoğraf 16: Kayseri Lisesi Defterinden iki kare görüntü (1893-1926 tarihli)

SONUÇ

Osmanlı son döneminin oldukça tartışmalı bir sürecini ifade eden Sultan II. Abdülhamid devri iç ve dış pek çok gelişmenin yaşandığı bir dönem olmuştur. Aslında şehzadeliği döneminden itibaren devlet işlerine meraklı olduğu anlaşılan ancak hanedan geleneğinden kaynaklı kendisinin tahta çıkma ihtimali hayli düşük olan Abdülhamid, önce amcasının tahttan indirilmesi ve katli akabinde de ağabeyi Sultan V. Murat'ın akli dengesinin yerinde olmamasından dolayı tahttan indirilmesi ile padişah olmuştur. Mithat Paşa ile yapılan görüşmeler neticesinde meşrutiyet sistemini kabul edip I. Meşrutiyeti ilan eden Sultan II.

Abdülhamid kendisini, saltanatının ilk yıllarında Rusya ile harp eder bir noktada bulmuştur. 93 Harbi'nin ağır bir mağlubiyetle neticelenmesi devletin ne denli zaaf içerisinde olduğunun bir kanıtı olarak değerlendirilmektedir.

Sultan II. Abdülhamid söz konusu zaaf sürecini değiştirmek ve devlet yönetimini etkin kılabilmek için dış politikada ve eğitim alanında pek çok çalışmanın içerisine girmiştir. Söz konusu sürecin bir sonucu olarak Almanya'yı İngiltere'nin karşısında bir güç merkezi olarak dış politikanın en önemli aracı haline getiren Abdülhamid, bu ülkeye pek çok öğrenci göndermek ve buradan pek çok askeri subay getirterek de Osmanlı askeri sistemini modernize etmek yolunu tutmuştur. Yine dış politikanın bir aracı olarak İttihad-ı İslam (İslamcılık/panislamizim) düşüncesi ile hareket eden Sultan II. Abdülmahid başta hicaz demiryolu olmak üzere imparatorluk içerisinde ve dışında (Ertuğrul firkateyninin Japonya'ya gönderilmesi) pek çok faaliyet icra etmiştir.

Hem İttihad-ı İslam anlayışı hem de devletin kötü gidişatına bir dur denmesinin yolu olarak eğitme ciddi yatırımlar yapan Abdülhamid dönemi, Ergin'nin de ifade ettiği üzere, Osmanlı Devleti'nin tarihinde ilk defa İstanbul sınırının dışına taşan ve bütün vilayetlerde topyekûn kalkınmanın hedeflendiği bir dönemi ifade etmiştir. Sıbyan, rüştiye, idadi, sultani, darülfünun olmak üzere binlerce okulun açıldığı bir dönemi ifade eden Sultan II. Abdülhamid döneminde Kayseri Lisesi'nin de içerisinde bulunduğu 93'ü resmi, 11'i özel, 5'i de askeri olmak üzere toplam 109 adet idadi açılmıştır. 1893 tarihinde kuruluşundan günümüze mezun olana öğrencileri itibariyle 2 cumhurbaşkanı, 1 genelkurmay başkanı, pek çok bakan, general, milletvekili, bürokrat, sanatçı ve devletin üst düzeyinde yer alan kamu görevlisi yetiştiren Kayseri Lisesi gelecekte de Türkiye Cumhuriyetinin güzide bir lisesi olmaya devam edecektir.

TÜRKLERDE VATAN ANLAYIŞI

Dr. Öğretim Üyesi Ali Ahmetbeyoğlu*

Vatan insanın ne doğduğu ne de doyduğu yerdir. Eğer öyle olsaydı Cengiz Dağcı hiç görmediği Kırım'ı vatan bilip hasretiyle yanar mıydı? Vatan insanın ruhunun özdeşleştiği yerdir. Vatanın yani ülkenin varlığı devletin mevcudiyetinin devamı için ilk zarurî şarttır. Ülkenin yokluğu halinde devletde yoktur. Ülke olmadan devletin mevcudiyetinden bahsedilmeyeceği gibi devlet de varlığını ancak muayyen bir ülkede devam ettirebilir. Bir ülke olmadıkça; devletin hâkimiyet ve istiklâlinin hududunu çizmenin mümkün olmayacağı, üzerinde yaşayan insan topluluğunun bir başka devletin hükmü altına girebileceği ve devlet, yetkilerini anlaşmazlıklara yol açmayacak bir şekilde kullanamayacağı, diğer devletlerle münasebetlerinde bağımsızlık içinde hareket edemeyeceği kesindir. Ülke üzerinde hükümran olmayan bir idare, siyâsi istiklâle sahip sayılmaz. Ülkesiz devlet tasavvur olunamaz. Ülke, bütünlüğü ile "milli camia"nındır. "Milli Camia" ise bölünüp parçalara ayrılması mümkün olmayan siyasi bir bütündür. Ayrıca ülke unsuru, ortak toprak üzerinde uzun zaman birlikte yaşamaları dolayısıyla birbirleriyle temas halinde bulunan insanlar arasında bir milli bağın meydana gelmesini kolaylaştırmaktadır.Kısaca ülke "her bağımsız devletin hak ve salahiyetlerini mutlak şekilde kullanabileceği belirli bir coğrafi bölge" olarak tarif edilmiştir.

Eski Türklerde ülkeye "uluş" denilmektedir. Türkçede ilk manasıyla bir insanın doğduğu yer olarak bilinen "yurt" tabirinin "vatan" kavramını gösterdiği anlaşılmaktadır. Ülkenin önemli bir şartı milletlerarası antlaşmalarla tanınmış olması idi. Türk topluluğunda devlet toprağına büyük değer verilmekte idi. Halk toprağı ve toprak da halkı tamamlayarak bir

* İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi

devlet meydana getirirlerdi. Hatta ilerde göreceğimiz gibi devlet arazisi, yani ülke kutsal sayılmıştı. Bu konuyu daha iyi açıklayabilmek için Asya Hun Devleti'nin kuruluş yıllarındaki bir hadiseye bakmak yeterlidir. Bilindiği gibi, Asya Hun Devletinde ilk Türk birliğini tesis eden ve devleti bir imparatorluk haline getiren Tanhu Mo-tun (m.ö. 209-174), tahta çıktığı günlerde, komşuları Tung-hu'lar (Hun'lar tarafındaki çorak ve verimsiz arazinin kendilerine verilmesini istemişlerdi. Bunun üzerine devlet meclisini toplayan Mo-tun, Tung-hu'ların kararını bildirdi. Mecliste bulunanların atı ve hâtunu verdikten sonra, bu çorak toprak parçası zaten işe yaramam bir yerdir. Onu da verelim şeklindeki konuşmaları üzerine Mo-tun "*Toprak devletin temelidir. Biz bunu nasıl başkasına verebiliriz*?" diyerek yâni kendisinin devlet toprağını özel mülkü gibi tasarruf edemeyeceğini belirtti ve Tung-hu'lara karşı savaş ilân ederek onları perişan etti.

Çin kaynaklarında geçen bu kayıtta göstermektedir ki, Türkler ülkesine bağlı ve ülke toprağını korumak için hiçbir fedakârlıktan çekinmeyen bir topluluk idi. Yine aynı vesikadan anlaşılıyor ki, Türklerde belirli sınıra sahip olan ülke arazisi hükümdar ailesinin değil, bütün milletin ortak toprağı idi. Toprakta her ferdin hakkı vardı. Diğer bir deyişle, "Bozkır Türk İli'nde uluş, hükümdarın keyfine göreşahsi mal gibi tasarruf edilen bir toprak parçası olmayıp, bizzat devlet reisinin korumakla vazifeli olduğu ata yadigarı idi."

Türklerde ülkenin bu kadar ehemmiyet taşıdığı Türk kaynaklarında, bilhassa Orhun kitabelerinde de ortaya konmaktadır. Gök-Türk devletinin merkezi olan Ötüken bölgesi toprakları âdeta kutsallaşmış ve Göktürk çağında milli istiklâlin sembolü olmuştur. Kitabelerde kaydedildiğine göre "… *Ötüken ormanından daha iyisi hiç yokmuş", "İl tutacak yer Ötüken ormanı imiş. Türk kağanı Ötüken ormanında otursa İl'de sıkıntı olmaz, ebediyen İl'ini tutmuş olacaksın." Türklerin Çin esaretinde geçirdiği yılları hatırlatan Bilge Kağan şöyle der: "Ey Türk bodunutöreyi unuttun. Mukaddes Ötüken ormanından ayrıldın. Ayrıldın da ne oldu? Kanın su gibi aktı. Kemiklerin dağ gibi yığıldı. Beylik erkek evladın kul, hâtun olmaya layık kızın cariye oldu."*

Bir toprak parçasını bu kadar kutsallaştıran böyle bir millette ülke telâkkisi olmaz mı? Baykal gölünün güney-batısında, yüksekçe dağlar ve Orhun, Tamır ırmakları ile çevrili, müdafaası kolay, fakat etrafa akınlar yapmağa elverişli mevkide, iklimi mutedil ve otlağı bol olan Ötüken yaylası Asya Hun'ları ve I. Gök-Türk hakanlığı zamanında devletin ağırlık merkezi olarak, Türklerin kutlu toprağı sayılıyordu. Dağınık Türk kütlelerini ancak, "Türk devletçilik ruhunun yerleşmiş olduğu" Ötüken etrafında toplamak, idare etmek ve zafere götürmek mümkün idi. Tonyukuk'un tavsiyesi ile K'i-tan'lar ve Çin ile ittifak halinde bulunan Oğuz tehlikesini ortadan kaldıran Kutlug, II. Hakanlığı Ötüken'de teşkilatlandırıp "Kağan" ilan ederek "İlteriş" (İl'i= devleti derleyip toplayan) unvanını almıştı. Devletin tekrar Ötüken'de kurulduğunu duyan Türkler burada bir araya gelmişlerdi. İlteriş'den sonra hakan olan Kapgan (692-716)'ın en büyük gayelerinden biri de Çin'de dağınık halde yaşamakta olan Türkleri Anavatan'a (Ötüken) toplayıp birleştirmekti.

Uygur Devleti'nin yerine Ötüken'de840'da Kırgız iktidarının kurulmasının Karluklar tarafından tanınmaması da, Türklerdeki kutsal Ötüken toprağına olan bağlılığın diğer bir delilidir.Hunlarda ve Gök-Türklerde ülkeye verilen önem Uygur Türklerinde de "Kutlu Dağ" efsanesiyle sembolize edilmiştir. Uygur topraklarında bolluk ve bereket getirdiğine inanılan "Kutlu Dağ" dedikleri kaya parçası bulunuyordu. Çinliler bu kayanın Türkler için önemini biliyorlardı. Uygurların kudret ve zenginliğinin bu dağ sayesinde elde ettikleri inancında olduklarını öğrenmişlerdi. O zamanki Uygur kağanı da bir Çinli prenses ile evlenmek niyetindeydi. Bunu fırsat bilen Çinliler, Uygur Kağanı'na bu kayanın, kendilerine verilmesini istediler ve kağanı razı ettiler. Bunun üzerine kayayı parçalamak için üzerine sirke döküp yaktılar, böylece parçaladılar. Bu parçayı alarak Çin'e götürdüler. Kutsal kağanına bu kayanın, kendilerine verilmesini istediler ve kağanı razı ettiler. Yağmurlar kesildi, göller, ırmaklar kurumaya başladı, sıcaklar her tarafı kasıp kavurdu. Bütün ülkede sıkıntılı hayat

zorluğu, açlık, susuzluk baş gösterdi. Bu durum bütün tabiatta, kuşlarda hayvanlarda görüldü. Eski verimli bereketli topraklar oturulmaz hale gelmişti. Bütün canlılar "göç, göç" diye bağırmaya başladılar ve Uygurlar memleketi terk ettiler. Bu efsaneden çıkan sonuç şudur: Ülkedeki herhangi bir kaya parçasına dahi ehemmiyet verilmezse memleket uçuruma sürüklenir. Türkler bakımından üzerinde asıl durulacak nokta, vatan topraklarının kutsal sayılmasıdır.

Türklerin ülke topraklarına verdikleri önemi ve yukarıda sıraladığımız misallere benzer örneklerini, tarihimizin hemen her devresinde görmek mümkündür. Şöyle ki: M.Ö. 8 yılında Çin tahtına çıkan İmparator WangMangHun'lardan üzerinde başka yerlerde çok az rastlanan çadır ve araba direkleri ile ok yapmaya yarayan en uygun ağaç çeşitleri ve ok yeleklerinde kullanılan kartal tüylerinin bulunduğu bir arazi parçasını istemişti. Hun Tanhu'sununbuna verdiği cevap tıpkı atası Mo-tun'un sözlerini hatırlatıyordu: "*Ben babamın eski topraklarını elden çıkarmağa cesaret edemem."*

Selçuklular devrinde Saganiyan'ın zaptı üzerine oranın hâkimi olan Musa'nın arazisini para ile satın alma teklifine karşı Sultan Alp Arslan'ın verdiği cevap oldukça manidar idi: "*Bu (mülk), alınıp satılabilen ticaret eşyası değildir".*

Osmanlı Sultanlarında Yavuz Sultan Selim veliaht iken bir ara Kırım'a geçer ve orada Mengli Giray'ın başkanlığında yapılan bir meclis toplantısına katılır. Mecliste Mengli Giray Yavuz'a "*Tahta geçince bize Kefe şehrini verir misin?"* diye sorar. Yavuz henüz padişah olmamasına rağmen, verdiği şu cevap, toprak konusunda Türklerin vermediğine en güzel örnek olarak kabul edilebilir. "*Padişahlar toprak vermezler, toprak alurlar. Ancak size hazineden bol para yanında yiyecek-giyecek yardımı yapabilirim*."

Sultan Abdülaziz devrinin sadrazamlarından nükteleri ve hazırcevaplığı ile meşhur olan Keçecizade İzzet Fuad Paşa'ya istinaden şöyle bir hadise zikredilir. Fuad Paşa Fransa seyahatinde Sultan Abdülaziz ile birlikte III. Napolyon'un sofrasında bulunurken, o zamanlar yine Yunanlıların isyanıyla bütün dünyayı meşgul eden GiriT meselesinden bahis açılmış.

III.Napolyon:

- *"Başınıza bir dert olan şu adayı bir müşteri bulup satsanız."* diye Fuad Paşa'ya takılmış. Fuad Paşa:

- "*Güzel bir fikir, sör!"* deyince, İmparator:

- "*Kaça satardınız?"* sualini sormuş. Fuad Paşa'da şu cevabı vermiş:

- "*Aldığımız fiyata*!"

(Bu cevabın içerisinde Girit'in 25 senelik muharebe ile alındığını ve Türk kanı pahasına mal olduğunu III. Napolyonda bilmekte idi.)

Bu konuda II. Abdülhamid zamanında cereyan eden şu hadise de oldukça ilgi çekicidir. 1896 yılında Museviler o zaman Osmanlı toprakları arasında bulunan Filistin'i almak için Osmanlı maliyesini Batı'nın vesayetinden kurtarabilecek çeşitli imkânlar yanında ayrıca 20 milyon sterlin para teklifinde de bulunurlar. Osmanlı Devleti'nin mali zorluklar ve iktisadi darboğazlar içinde bulunmasına rağmen, bu teklife, II. Abdülhamid'in verdiği tarihi cevap, tâMo-tun çağından beri devam eden, Türk vatan aşkının en büyük delillerinden biri olarak kabul edilmektedir. Sultan'ın cevabı aynen şu şekildedir:

"*… Ben bir karış dahi olsa toprak satmam, zira bu vatan bana değil, milletime aittir. Milletim bu vatanı kanlarıyla mahsuldar kılmışlardır. O bizden ayrılıp uzaklaşmadan tekrar kanlarımızla örteriz. Benim Suriye ve Filistin alaylarımın efradı birer birer Plevne'de şehit düşmüşlerdir. Bir tanesi dahi geri dönememek üzere hepsi muharebe meydanında kalmışlardır. Türk imparatorluğu bana ait değildir, Türk milletinindir. Ben onun hiçbir parçasını vermem. Bırakalım, Museviler milyonlarını saklasınlar. Benim imparatorluğum parçalandığı zaman onlar, Filistin'i hiç karşılıksız ele geçirebilirler. Fakat, yalnız bizim*

cesetlerimiz taksim edilebilir. Ben canlı bir beden üzerinde ameliyat yapılmasına müsaade edemem."

Türklerdeki bu vatan sevgisi ünlü Arap yazarı el-Câhiz (ölm.869) tarafından da, müşahedeye dayanılarak şu şekilde belirtilmiştir: "*Vatan sevgisi bütün insanları ve bütün memleketleri kapsayan bir hususiyet olmakla beraber aralarında benzerlik, uygunluk, vücut benzerliği ve vücutlarındaki terkibin aynı olması dolayısıyla Türklerde diğer milletlerden daha fazla ve daha köklüdür… Türkler, Araplardan başka milletler içerisinde vatan sevgisine en fazla sahip olan millettir. Çünkü onların vücutlarının terkibinde, tabiatlarının karışımında başka milletlerin sahip olmadıkları derecede memleketlerine, topraklarına dair hususiyetler, vatanlarının suyuna çekme hassası ve diğer kardeşlerine benzerlik vardır. Bir Basralıyı görünce onun Basralı mı yoksa Kufeli mi olduğunu bilmezsin. Mekkeliyi görünce onun Mekkeli mi yoksa Medineli mi olduğunu tanımazsın. Cezireliyi görürsün onun Cezireli mi yoksa Şamlı mı olduğunu fark edemezsin. Fakat bu konuda Türklerde yanılmazsın. Onların nereli olduklarını anlamak için başkalarına sormaya ihtiyaç duymazsın. Türklerin kadınları erkekleri gibidir. Hayvanları da kendileri gibi Türk hususiyetini taşır… Yalnız, saydığımız sebeplerden dolayı Türk'ün vatanına karşı duyduğu iştiyak diğer insanlara göre daha fazla ve şiddetlidir*."

Eski Türklerde bu kutsallık ve vatana verilen ehemmiyet bugün de devam etmektedir. İstiklâl Savaşımızda Yunanlılar Batı Anadolu'da sür'atle ilerledikleri zaman Atatürk "*Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır. Bu satıh bütün vatandır."* demiştir.

Atatürk bu sözleriyle vatanın her karış toprağı müdafaa edilecektir diyordu. O zamanın Anadolu Türklüğünde de tıpkı Uygurlardaki kutsal kaya misali "son kaya" fikri yer almaktaydı. Parola şu idi: "Vatan son kayasına kadar müdafaa edilecektir." Bu son kaya vatanın herhangi bir yerinde olabilir, İzmir'de de olur, Kars'ta da. Bu iki olay arasında bir irtibat kurmak mümkündür.

Buraya kadar söylediklerimizden şu neticeyi çıkarabiliriz: Vatan, insanın maddi, manevi gıdasını aldığı topraktır ve toprak da vatandır. Milli tarihler o millet mensubunun vatan sevgisini besler, milli duyguyu kuvvetlendirir. Milli duygu ve vatan sevgisi de tarihle çiçeklenir. Zaten tarih ilmi vatan tarihini incelerken, o toprakları yalnız üzerinde yaşayanların geçimini sağlayan toprak olarak değil, o toplumun devamını hedef tutan manevi bir kuvvet kaynağı olarak ele alır.

VATAN SAVUNMASINDA DESTANLAŞAN LİSELİLER KONGRESİKAYSERİ LİSESİ BİLDİRİ METNİ

Sayın ....., Kıymetli Misafirler!

"Vatan Savunmasında Destanlaşan Liseliler Kongresi" ne hepiniz hoş geldiniz.

Ülkelerin kalkınması yetişmiş insan kaynaklarının yeterliliği ile doğru orantılıdır. Aklını kullanan, düşünen, sorgulayan, fikir üretebilen bireylerin oluşturduğu toplumlar ancak geleceğe güvenle bakabilir. Bahsettiğimiz güven duygusu ve gelişmişlik ise nitelikli bir eğitim ve öğretimle olur.Asırların kurumsal birikimini ve kültürünü bünyesinde barındıran Galatasaray Lisesi, İzmir Atatürk Lisesi, Sivas Lisesi, Trabzon Lisesi ve Kayseri Lisesi gibi sayılı okullar bu bilinçle "insan yetiştirme" görev ve sorumluluğunu yerine getirerek bugünlere geldiler. Yetiştirdikleri nitelikli insanlarla bölgesine ve ülkesine hizmet eden, vatan savunmasında hep ön saflarda yer alan birer okul oldular.

"Vatan Savunmasında Destanlaşan Liseliler Kongresi" vesilesiyle bir araya geldiğimiz ve misafir etmekten şeref duyduğumuz Galatasaray Lisesine, İzmir Atatürk Lisesine, Sivas Lisesine ve Trabzon Lisesine tekrar "Hoş geldiniz!" diyoruz.

Konuşmamıza okulumuzun tarihçesiyle başlamak istiyoruz.

OKULUMUZUN TARİHÇESİ

Kayseri Lisesinin kurulması Osmanlı'nın son dönemlerine rastlar. Ülkenin geleceğinin eğitime bağlı olduğunu düşünen II. Abdülhamit önemli merkezlere "idadi", bugünkü adıyla "lise" açılmasına karar verir. Anadolu'da lise açılmasına karar verilen şehirlerden biri de Kayseri'dir.

Kayseri Lisesi, ilk olarak bugünkü Kurşunlu Camii civarında Seyfullah Efendi Konağı'nda 13 Eylül 1893 tarihinde **"DERECE-İ ULA MEKTEB-İ MÜLKİYE İDADİSİ"**adıyla açılır.Böylece misyoner faaliyetlerinde bulunan Talas Amerikan Kolejine bir rakip oluşturulur. Kayseri, Müslüman ve gayrimüslim öğrencilerin bir arada öğrenim görebilecekleri, Müslümanların da eğitim alıp kendilerini geliştirecekleri bir okula kavuşmuş olur.

Kayseri'de modern eğitimin temellerinin atıldığı okul, büyük ilgi görür. Seyfullah Efendi Konağı'nın ihtiyaca cevap verememesi üzerine bugünkü tarihî binasının temeli atılır ve **1903** yılında okulun ilk katının inşası tamamlanır. Osmanlı'nın son dönemlerinde görülen neoklasik mimari özelliğine göre yapılan okulun ikinci katı ise 1915 yılında tamamlanır ve aynı yıl önceden idadi olan okul, "**Kayseri Sultanisi"**ismini alır.

Kayseri Lisesinin mevcut binası yeterli olmayınca Kültür Bakanlığı tarafından1927 yılında okulun hemen yakınındaki Cizvit papazlarına ait iki parça bina satın alınarak okul bünyesine dâhil edilir.

Daha sonraki yıllarda da ortaya çıkan yeni ihtiyaçlar doğrultusunda okulumuz yerleşkesinde, fiziki yapının iyileştirilmesi ve yenilenmesi çalışmaları yapılır. Bu çalışmalar kapsamında 2012 yılında MEB ve Kayseri Büyükşehir Belediyesi arasında yapılan protokol gereği Kayseri Lisesinin tarihî binası müze yapılmak üzere Büyükşehir Belediyesine devredilir; C Blok olarak bilinen ek bina yıkılarak yerine, tarihî dokuya uygun, modern bir okul binası Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılır.Tarihî binanın "**Kayseri Lisesi Millî Mücadele Müzesi"ne dönüşümü 2016 yılında tamamlanmış ve ziyarete açılmıştır.**

Şehrimize uzun yıllar genel lise olarak hizmet veren Kayseri Lisesi, 2005-2006 eğitim-öğretim yılında Anadolu Lisesine dönüştürülür; 2018 yılında da "**Özel Program ve Proje Uygulayan Okul"**statüsüne alınır.

1893'te ilk öğrencilerini kabul ettiği günden beri Kayseri Lisesi, Anadolu'daki modern eğitim kurumları içinde hep ilk sıralarda yer alır. On binlerce mezun veren ve ülkemize çok sayıda devlet adamı, siyasetçi, bilim insanı, sanatçı kazandıran okulumuz, Türkiye Cumhuriyetinin 8.Cumhurbaşkanı Turgut Özal ve 11. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ü mezun etmiş olmanın onurunu taşımaktadır.

ÇANAKKALE SAVAŞI'NDA KAYSERİ LİSESİ

Bazı tarihî olaylar vardır zaman, onları unutulmaz kılar. Bazı zaferler vardır, milletlerin kaderinde, düşüşten yükselişe geçişin dönüm noktası olmuştur. Çanakkale Zaferi de Türk tarihinde dönüm noktası olan büyük tarihî olaylardan biridir.

1915-1916 yılları arasında cereyan eden savaşlar neticesinde kazanılan Çanakkale Zaferi, bir daha geri dönmeyi düşünmeyenlerin imanla mücadele ederek yazdıkları hazin ve şanlı bir destandır. Tarihe "Aydınlar Savaşı" olarak da geçen Çanakkale Savaşı, pek çok mekteplinin de cepheye gittiği ve şehit düştüğü bir savaştır.

Kayseri Sultanisi'nin 1915-1916 ve 1916-1917 eğitim-öğretim yıllarındaki kütük defterlerini incelediğimizde 9-10-11 ve 12.sınıfların karşısında "Bu sene teşekkül etmemiştir." ibaresini görüyoruz. Bu ibareden anlaşıldığı üzere Çanakkale Savaşı yıllarında okulumuz sultani sınıfları öğrenci kaydı alamamıştır. Vatan savunmasına giden gençler okul sıralarını boş bırakmış fakat Çanakkale'de siperleri boş bırakmamıştır.

MİLLÎ MÜCADELE'DE KAYSERİ LİSESİ

Mustafa Kemal önderliğinde Kurtuluş Savaşı başlayınca ülkenin her köşesinde olduğu gibi Kayseri'de kadınıyla, çocuğuyla, yaşlısıyla, genciyle bu mücadelede yerini almıştır. Kayseri Sultanisi ise Millî Mücadelenin her döneminde Kayseri için ayrıcalıklı bir yere sahip olmuştur. Kentte ilk işgallerden itibaren etkin çalışmalar yürüten İhtiyat-ı Zabitan Cemiyeti gibi birçok dernekte Kayseri Sultanisi öğrenci ve öğretmenleri bulunmaktaydı.Yürütülen çalışmaların yanı sıra bu aydın okulun öğrenci ve öğretmenleri fiili olarak cepheye gitmekten de çekinmemişlerdir.

a-Kayseri Lisesi Öğrencilerinin Kuvayı Milliye Gruplarına Katılarak Fransız-Ermeni Cephesine Gitmeleri

Kayseri Lisesi öğrencileri 1919 yılında Kuvayı Milliye gruplarına katılarak Adana'nın Haçin (Saimbeyli) ilçesindeki Ermeni ayaklanmalarına karşı koymak için Ermeni-Fransız cephesine gönüllü olarak gitmişlerdir. Giden grubun içinde Kayseri Sultanisi öğrencileri Cemal Hattat ve Nakip'in Osman da bulunmaktadır.

Cemal Hattat daha sonra Kılıç Ali Bey'in Adapazarı, Düzce, Hendek mücadelelerinde ve Maraş'ın kurtarılmasında da görev almıştır.

b-Büyük Millet Meclisi'nin Kayseri'ye Taşınma Kararı

Kurtuluş Savaşı tüm hızıyla devam ederken Kütahya-Eskişehir Savaşı'nda Yunanlıların Ankara'ya kadar yaklaşması üzerine TBMM, 22 Temmuz 1921'de hükûmet merkezinin Kayseri'ye taşınmasına karar verir. Kayseri Sultanisi, TBMM toplantıları içi hazır duruma getirilir; Meclis'in matbaa makineleri, evrakları Kayseri Sultanisine gönderilir , okulun içinde Meclis kürsüsü oluşturulur ve üzerine TBMM levhası asılır. Ancak Sakarya Savaşı'nın kazanılması üzerine bu karardan vazgeçilir.

c-Sakarya Meydan Muharebesi ve Kayseri Lisesi

23 Ağustos - 13 Eylül 1921 tarihleri arasında yapılan Sakarya Meydan Muharebesi, Kurtuluş Savaşı içinde kader tayin edici bir savaş olmuştur.22 gün ve 22 gece aralıksız süren Sakarya Meydan Muharebesi, Mustafa Kemal'in uyguladığı alan savaşı stratejisiyle kazanılmış ve Türk tarihine şanlı bir zafer olarak geçmiştir. Bu zaferin neferleri arasında Kayseri Sultanisi'nin son sınıf öğrencileri de vardır. Kayseri Sultanisinin 1921 yılına ait mezuniyet defterinde geçen : **"Son sınıf talebeleri Sakarya Savaşı için cephede şehit düştüğünden bu öğretim yılında okul mezun verememiştir."**ifadesinden anlaşıldığı üzere Kayseri Sultanisi son sınıf öğrencileri eğitimlerini yarıda bırakıp cepheye gitmişler ve bir daha geri dönememişlerdir.

Bu kahramanlık hikâyesini yıllar sonra Şair Cahit Külebi, maarif müfettişi olarak görev yaptığı sırada teftiş için geldiği Kayseri Lisesi'nde okul kayıtlarını incelerken ortaya çıkarmıştır.

Milli Savunma Bakanlığından elde edilen verilerden hareketle şehit 61 öğrenciden ancak 10'unun isimleri belirlenebilmiştir.

Şehit öğrencilerin aziz hatıralarını yaşatmak amacıyla 2003 yılında okulumuz bahçesinde **Atatürk ve Kayseri Lisesi Şehit Öğrencileri Anıtı** yaptırılmıştır.

Kayseri Lisesi son sınıf öğrencilerinin Sakarya Savaşı'nda gösterdiği büyük kahramanlık pek çok belgesele ve filme de konu olmuştur.

Diplomalarını alamadan Sakarya Savaşı'nda şehit düşen öğrencilerimizden isimleri tespit edilebilenler şunlardır:

1-Mustafa Oğlu İsmail
2-Osman Oğlu Ahmet
3-Şükrü Oğlu Seyit Ahmet
4-Ahmet Oğlu Mustafa
5-Numan Oğlu Mehmet
6-Hacı Ahmet Oğlu Mustafa

7-Hacı Mehmet Oğlu Halil
8-Nuh Oğlu Cemal
9-Emin Oğlu H.Mehmet
10-Derviş Oğlu Ahmet

1922-1924 yılları arasında Kayseri Sultanisinde öğretmenlik yapan ünlü şairimiz Faruk Nafiz Çamlıbel, şehit öğrencilerimizin anısına Kayseri Lisesi Marşı'nı yazmış ve okulumuza hediye etmiştir.

KAYSERİ LİSESİ MARŞI

Kayseri Lisesinin nura koşan gençleri
Güzel Anadolu'ya güneşler taşıyacak
Bu mefkûre oldukça azmimizin rehberi
Cehalet boğulacak ilm ü fen yaşayacak

Güçlüyüz kuvvetliyiz , imanlıyız hepimiz
Yaşasın genç Türkiye, yaşasın mektebimiz

Asrımızda teceddüt namına her ne varsa
Biz ona varacağız bir hamlede bir hızda
Hangi bir mâni bizi bu yolda karşılarsa
And içtik yıkacağız millî irfanımızla

Güçlüyüz kuvvetliyiz, imanlıyız hepimiz
Yaşasın genç Türkiye, yaşasın mektebimiz.

Faruk Nafiz Çamlıbel

ATATÜRK'ÜN KAYSERİ LİSESİ'Nİ ZİYARETİ

Kurtuluş Savaşı zaferle sonuçlanıp Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurulunca artık bu devlet, muasır medeniyetler seviyesine ulaşma yolunda ilk adımlarını atacaktır. **Gazi Mustafa Kemal, eşi Latife Hanım'la** birlikte tüm ülkeyi il il gezerek inkılâpları ve ilkeleri Anadolu'ya benimsetecektir.

13 Ekim 1924'te Kayseri'ye gelen Gazi Mustafa Kemal, eşi Latife Hanım'la Kayseri Lisesi'ni de ziyaret eder. Düzenlenen törende, o dönem lisede öğrenci olan Şair Behçet Kemal Çağlar coşkulu bir konuşma yapar. Okulumuzun öğrencileri tarafından hazırlanan Kurtuluş Savaşı konulu müsamere Atatürk ve eşi Latife Hanım tarafından büyük bir heyecanla seyredilir. Bu müsamereden etkilenen Atatürk'ün gözleri yaşarır. Ulu Önder, memnuniyetinin göstergesi olarak okula yağlı boya tablosunu hediye eder. Bunun yanı sıra "Kayseri Lisesi Şeref Defteri" ne eşi Latife Hanım'la birlikte 14 Ekim 1924 tarihli şu ifadeleri yazar:

"***Kayseri Lisesini müdürü ile muallimleriyle, bütün talebesiyle, Cumhuriyet'in ateşli, feyizli bir ocağı bulduk***."

Behçet Kemal Çağlar'ın Anısı:

Atatürk'ün Kayseri Lisesini ziyareti sırasında coşkulu bir konuşma yapan Kayseri Lisesi öğrencisi şair Behçet Kemal Çağlar, o günleri hatıralarında şöyle anlatır:

"1923'te Kayseri Lisesi'nin ilk sınıflarındaydım. Gündüz öğretmenlerim, gece babam, beni Millî Mücadele'nin atmosferi içinde bulundurmakta idiler. Babamın, hemen her "Mustafa Kemal" deyişinde gözlerinin dolduğunu bugün gibi hatırlıyorum.

Vatanın, istiklâlin, zaferin ne demek olduğunu yeni anlayan o yaşlardaki her Türk çocuğu gibi ben de onu görmek arzusuyla deli gibi idim. Bir gün haberi geldi: "Doğu yolculuğundan dönüyor. Kayseri'ye uğrayacak..." İçimiz içimize sığmıyordu. Vali Konağı'nda misafir kalacağını, şerefine gece bir fener alayı tertip edileceğini, eğer balkona çıkar görünürse ona Kayseri adına seslenmek için liselilerden birinin bir nutuk hazırlayacağını, ayrıca mektepte bir müsamere verileceğini duymuştum.

Fazlı ve Eflatun Cem Hocalarım içimdeki ateşi yakmışlar, körüklemişlerdi. Kayseri adına Mustafa Kemal'e ateşlenen ben olamaz mıydım? O akşam hiçbir şey yemeden dededen kalma eski konağın üst katına kapanmıştım. Arada bir pencereyi açıyor, bahçedeki şadırvanın sesini dinliyordum. Sabahlara kadar yazıp bozdum. Nihayet bir hitabe bir de şiir yazmış bulunuyordum. Okudukça değiştiriyor, içimdeki tapınışı hiçbir kelimeye emanet edemiyordum. Gözümü kırpmadan, ağzıma bir lokma almadan mektebe koştum; hocalarıma, arkadaşlarıma okudum. Beğendiler, nihayet iş idare büyüklerine duyuruldu. Beni çağırıp okuttular, beğendiler. "Babası yardım etmiş olacak." diye fısıldaştılar. Zoruma gitti. Bazı yerlerini yanlarında işleyip güzelleştirdim; o zaman inandılar, kutladılar.

Hitabeyi, ezberden yeni vasıflar bulup katarak, coşup çağlayarak söyledim. Bana elini uzattı; öptüm mü, bağrıma mı bastım, hâlâ bilmiyorum."

Gazi Mustafa Kemal Kayseri Lisesinde Fizik Dersinde:

Atatürk Kayseri Lisesini ziyareti sırasında fizik dersine girmiştir. O dönem 10.sınıf öğrencisi olan ve daha sonra Kayseri Belediye Başkanlığı da yapacak Hacı Mehmet Çalık'ın Atatürk'ün fizik dersine girmesiyle ilgili anısı ise şu şekildedir:

"Lise 10. sınıftaydım. Fizik öğretmenimiz Abdullah Bey de ders anlatıyordu. Kapı açıldı, Gazi ve beraberindekiler sınıfa girdi. Gazi, girer girmez öğretmene baktı; kaşları çatıldı. Öğretmenin kılık kıyafetinden hoşlanmadığı belliydi. (…) Gazi ve beraberindekiler sınıfa girince hoca tavır ve hareketini hiç bozmadan ders anlatmaya devam etti. Ders ilerledikçe Gazi'nin yüzündeki memnuniyetsizlik ifadesi dağılmaya başladı ve daha sonra yüzünde memnunluk ifadesi belirdi. Belliydi ki dersi anlatışından hoşlanmıştı. Abdullah Bey sakin sakin, anlattıklarını denklem ile ifade etmek için denklemi yazarak tebeşiri tahtaya koydu ve ellerini çırparak kürsüden indi.'Hoşgeldiniz.'dedi. Gazi, öğretmeni tebrik etti."

GENERAL KAZIM KARABEKİR'İN KAYSERİ LİSESİNİ ZİYARETİ VE BEŞ SAD ARMASI

Millî Mücadele kahramanlarından Şark Fatihi General Kazım Karabekir de okulumuzu ziyaret edenler arasındadır.Onun1923 yılında Kayseri Lisesini ziyareti sırasında şeref defterine yazdığı sözler adeta Türk çocuklarına bir vasiyet niteliğindedir.

"Liseyi ziyaret ettim. İntizam ve temizlik pekiyidir. Daima mütezait terakki görüleceğine şüphe etmiyorum. Terbiye-i bedeniye ve ruhiyeye ve terbiye-i iktisadiyeye de büyük ehemmiyet her mektebimizde verilmelidir.

Sağlam ve çevik bir vücuda, neşeli bir ruha sahip olmayanların hayatta muvaffak olması mümkünsüzdür. İktisat meselesi bilhassa Türkler için pek hayatidir. Tasarruf nedir iyi bilmelidir. Yerli malı millet kuvvetidir, düsturunu en ufak çocuğumuz ve en cahil köylümüz de öğrenmelidir. Heyet-i talimiyyeye ve talebe evlatlarıma samimi selam ve muvaffakiyet temennisi"

Kazım Karabekir Paşa, yazısını " Türk Çocuklarına Beş (Sad) Arması " başlığı altında eski harflerle sad ile başlayan şu beş sözü sıralamış ve yıldız şeklinde bir arma çizerek bitirmiştir:

Salabet (Kuvvet)
Sıhhat
Samimiyet
Sadakat
Sabır

Kazım Karabekir'in bizlerin dikkatine sunduğu bu değerler sağlıklı, huzurlu, mutlu ve başarılı bir yaşam sürebilmek adına bizlere daima rehber olacaktır.

Yüz yılı aşan mazisiyle ülkemizin sayılı okulları arasında yerini alan Kayseri Lisesi, vatanına ve milletine hizmette daima ön saflarda yer almanın gururunu her zaman taşıyacaktır. Bu millet, Çanakkale'de ve Kurtuluş Savaşı'nda bağımsızlığı için var gücüyle savaşacağını herkese göstermiştir. Ancak, gerçek amacın da barış ve barıştan doğacak refah ve saadet olduğunu da ortaya koymuştur. Çünkü yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti dış politikada ***"Yurtta barış, dünyada barış."*** *ilkesini ısrarla vurgulamış ve bunu yalnızca bir düşünce olarak görmeyip bizzat izlenen politikalarda uygulamıştır.* ***"Yurtta barış, dünyada barış."*** *özdeyişi bir slogan değil, Atatürk'ün öngördüğü çağdaş Türk dış politikasının en değişmez prensibidir.*

Savaş bir ulusun ancak zorunlu kalması durumunda başvuracağı bir çözüm yolu olabilir. Gazi Mustafa Kemal'in de ifade ettiği gibi "Savaş zorunlu ve hayati olmalıdır. Millet hayatı tehlikelerle karşı karşıya kalmadıkça savaş bir cinayettir."

Atatürk, Çanakkale'de hayatlarını kaybeden yabancı askerlerin annelerine hitaben ***"Bu topraklarda canlarını verenler artık bizim çocuklarımız olmuşlardır."*** *derken tarihte hiçbir devlet adamında görülmemiş bir hoşgörüyü, hümanizmayı ve barış çağrısını dile getirmiştir.*

Hepinizi saygıyla selamlıyoruz.

VATAN SAVUNMASINDA DESTANLAŞAN LİSELİLER KONGRESİ SONUÇ BİLDİRGESİ

9-10 Mayıs 2022 tarihinde Kayseri Lisesinde Kayseri Lisesi, Galatasaray Lisesi, İzmir Atatürk Lisesi, Sivas Lisesi ve Trabzon Merkez Fen Lisesi'nin katılımıyla "VATAN SAVUNMASINDA DESTANLAŞAN LİSELİLER " adlı bir kongre gerçekleşmiştir. Kongremize İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünden Kayseri Lisesi mezunu Dr. Öğretim Üyesi Ali Ahmetbeyoğlu, "Türklerde Vatan Sevgisi" ve Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünden Kayseri Lisesi mezunu Doç.Dr. Cengiz Kartın "Sultan II.Abdülhamid Dönemi ve Eğitimde Yapılan Çalışmalar" hakkında bilgi verdiler. Ayrıca TRT Yayın Şefi Kayseri Lisesi mezunu Gökhan Kahraman tarafından program sunuldu.

"Vatan Savunmasında Destanlaşan Liseliler Kongresi" vesilesiyle bir araya geldiğimiz ve misafir etmekten şeref duyduğumuz Galatasaray Lisesi, İzmir Atatürk Lisesi, Sivas Lisesi, Trabzon Merkez Fen Lisesi ve biz Kayseri Lisesi olarak ortak hazırladığımız sonuç bildirgesini sunuyoruz.

Tarih şuuru; mensubiyet ve kimlik duygusu demektir. Bu şuuru milletlerin hafızasında canlı tutmak millî kültürle beslemek gerekir. Bu sebepledir ki insanlarımıza çok iyi şekilde tarih şuurunu kazandırmak gereklidir.

Böylece kendine güven duygusu kazanan insanımız sosyal hayat içerisinde önemli başarılara imza atarken vatana ve millete hizmet etmenin şuurunu da kazanmış olur.

Millî bilinci uyanık tutmak, onu yükseltmek, toplumumuzun müşterek sorumlulukları arasındadır. Öyle ki dilimizin, dinimizin, tarihimizin ve kültürümüzün bütün kökleriyle barışık olmak ve onları tanımak, hayatımızın temel değerleri haline getirmek gereklidir.

Bugün bir kez daha vatan müşkül durumdayken kendilerine yapılan çağrıya uyarak ya da gönüllü olarak cepheye gidip de dönemeyen büyüklerimizi andık ve hikâyelerinden ders çıkardık. Onların kahramanlıklarından ve fedakârlıklarından yüzyıllarca daha gururla bahsedilecektir.

Bugün burada tarihin üzerlerine yüklediği sorumluluğun altına girmekten kaçmamış büyüklerimizin torunları olarak bulunuyoruz. Bizim yapacaklarımız, onların yaptıklarıyla kıyas edilemez ancak eminiz ki onların fedakârlıklarını anlamlı kılacaktır. Biz ilim peşinde, ilerleme peşinde, vicdanlı ve insanca yaşadıkça, yaşatmak için yaşadıkça, onların kaybının ve bizim varlığımızın bir anlamı olacaktır. Onlar kendilerine yapılan çağrıya yanıt vermekte gecikmemişti, bizlere yapılan çağrı ise yüzyıldır yankılanıyor. Onu daha fazla bekletmeyelim.

Vatan Savunmasında Destanlaşan Liseliler; Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde birlik ve beraberliğin, vatan sevgisinin, fedakârlığın anlamını, liseli şehitler destanını yazarak bizlere öğretmişlerdir.

Bu çalışmamızla mazideki sıkıntılı günleri unutmadığımızı göstererek ülkemizin kurtuluşunda emeği geçen şehitlere, gazilere layık olmaya çalıştık. Ülkemizin kalkınması ve daha güzel günlere ulaşması için yılmadan çalışmaya azimli, fedakâr gençlerin GAZİ LİSELERDEN yetişmeye devam edeceğini vurgulamak istedik.

Ülkemiz insanı için hayati önemi olan Çanakkale Savaşı unutulmamalıdır. Vatan Savunmasında Destanlaşan Liseliler, hürriyeti elinden alınmak istenen Türk insanının portresidir ve bu portre aynı kaderi paylaşan diğer milletler için örnek teşkil etmektedir.

"**Sağlam ve çevik bir vücuda, neşeli bir ruha sahip olmayanların hayatta muvaffak olması mümkünsüzdür. İktisat meselesi bilhassa Türkler için pek hayatidir. Tasarruf nedir iyi bilmelidir. Yerli malı millet kuvvetidir, düsturunu en ufak çocuğumuz ve en cahil köylümüz de öğrenmelidir**."Kâzım Karabekir Paşa'nın bu sözü ve Türk çocuklarına vasiyeti olan salâbet, sıhhat, samimiyet, sadakat, sabır sözcüklerinin oluşturduğu "Beş (Sad) Arması" bize daima rehber olacaktır.

18 Mart Çanakkale Zaferi, Kurtuluş Savaşı'nın da kıvılcımını yakan bir toplum bilinci yaratması açısından tarihimizin en önemli günlerinden biridir. Biz de bu tarihi gelecek nesillere daha iyi aktarmak ve unutulan gerçekleri ortaya çıkarmak için "Vatan Savunmasında Destanlaşan Liseliler Kongresi" çalışmamızı yaptık. Bu toprakların bir kez daha aynı acıları yaşamaması temennisiyle, tüm şehitlerimize rahmet diliyoruz.

Vatan Savunmasında Destanlaşan Liseliler olarak Millî Mücadele ruhunu yaşama ve yaşatma noktasında üzerimize düşen sorumluluğu hissediyoruz. Bu nedenle Millî Eğitim Bakanlığının tüm liselilerin Millî Mücadele ruhunu bizzat yaşaması için gerekli çalışmaları yapmasını ve bu tür etkinliklerin sürekliliğinin sağlanmasını arzu ediyoruz.

Amacımız, milli hafızamızı taze tutmak, gelecek nesillerin geçmişlerinin bilincinde olmalarını sağlamaktır. Biz Türk gençliği de dün olduğu gibi bugün de görevinin başındadır. "**Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır." Mustafa Kemal ATATÜRK**

Savaş kişiler arasında değil, yapılar arasındaki bir ilişki tarafından kurulur. Öyleyse savaş, insan ile insan arasında değil, devlet ile devlet arasında bir ilişkidir. Sonuç olarak hiçbir insan hiçbir insanın düşmanı değildir. Biz gençlik olarak bilinçli olduğumuz takdirde dünya barışı muhafaza edilecektir.

Galatasaray Lisesi, İzmir Atatürk Lisesi, Sivas Lisesi, Trabzon Merkez Fen Lisesi ve Kayseri Lisesiolarak bu tarihî çınarın gölgesinde şanlı geçmişimizden aldığımız güç ve inançla bugünü ve geleceğimizi el ele vererek inşa edebilecek kararlılık ve kudreti göstereceğimize bize vatanı emanet eden tüm şehit ve gazilerimizin manevi huzurunda söz veriyoruz.

Bu sözü de "**Barışa ulaşmak insanlığın tek savaşı olmalıdır**.'' ilkesiyle yaşatacağımıza inanıyoruz.

KAYSERİ LİSESİ BRİFİNG NOTU

KURUM BİLGİLERİ:

KADROMUZ

Yönetici	3
Öğretmen	50
Memur	1
Hizmetli	2

ALANLARA GÖRE ÖĞRETMEN SAYILARI

Türk Dili ve Edebiyatı	6	Matematik	8
Tarih	3	Fizik	4
Coğrafya	2	Kimya	3
Felsefe	2	Biyoloji	4
İngilizce	5	Müzik	2
Almanca	1	Beden Eğitimi	2
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	4	Rehberlik	2

KURUM BİLGİLERİ

KADROMUZ

Okul Müdürü	Ali Durmuş
Müdür Yardımcısı	Ömer Avni İşleyici
Müdür Yardımcısı	Mustafa Küçük
V.H.K.İ	Nihat Can
Okul Aile Birliği Bşk.	Nihal Ot

ÖĞRETMEN KADROMUZ

Rehberlik Öğretmeni	Ömer İçoğlu	Tarih Öğretmeni	Ayşe Koçak
Türk Dili Ve Ed.Öğr.	İbrahim Mazlum	Tarih Öğretmeni	Kubilay Alper
Türk Dili Ve Ed.Öğr.	Bahattin Üresin	Tarih Öğretmeni	Fatma Yılmaz
Türk Dili Ve Ed.Öğr.	Metin Tosun	Coğrafya Öğretmeni	Ercan Yılmaz
Türk Dili Ve Ed.Öğr.	Mehmet Bayram	Felsefe Grubu Öğr.	Meliha Yalçın
Türk Dili Ve Ed.Öğr.	Salih Ataoğlu	Fizik Öğretmeni	Fatih Özbacak
Türk Dili Ve Ed.Öğr.	Aslı Soyçopur	Fizik Öğretmeni	Salih Dindar
Matematik Öğretmeni	Fatma Aslan	Fizik Öğretmeni	Ö.Cemal Eler
Matematik Öğretmeni	Sinan Daşkın	Fizik Öğretmeni	Sevgi Karabıyık
Matematik Öğretmeni	Mustafa Benk	Biyoloji Öğretmeni	Sonay Ayyıldız
Matematik Öğretmeni	Özcan Kar	Biyoloji Öğretmeni	Günay Özcan
Matematik Öğretmeni	Hüseyin Aldanmaz	Biyoloji Öğretmeni	Tarık Eroğlu
Matematik Öğretmeni	İlker Eroğlu	Kimya Öğretmeni	Nazmiye Atilla
Matematik Öğretmeni	Zühal Akduran	Kimya Öğretmeni	Fadime Bayram

Matematik Öğretmeni	Osman Yılmaz	Kimya Öğretmeni	Murat Çalışkan
İngilizce Öğretmeni	Çiğdem Karakuzu	Din Kültürü Öğr.	Mustafa Karakaya
İngilizce Öğretmeni	H.Çiğdem Altunbağ	Din Kültürü Öğr.	Hatice Harmancı
İngilizce Öğretmeni	Serap Erciyes	Din Kültürü Öğr.	Zeynep Özmercan
İngilizce Öğretmeni	Işıl Değirmenci	Müzik Öğretmeni	Ayfer Sarıkaya
İngilizce Öğretmeni	Esra Sarıyer	Müzik Öğretmeni	Murat Uluocak
Almanca Öğretmeni	Fatma Sarı	Beden Eğitimi Öğr.	Adnan Üstünel
Almanca Öğretmeni	Defne Küçüközel	Beden Eğitimi Öğr.	N. Türk Özsoy

2021-2022 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI SINIF VE ŞUBE SAYILARI				
SINIFLAR	ŞUBE SAYISI	KIZ	ERKEK	TOPLAM
9.Sınıflar	6	86	93	179
10.Sınıflar	8	127	106	233
11.Sınıflar	6	88	61	149
12.Sınıflar	6	75	70	145
TOPLAM	26	376	330	706

YILLARA GÖRE YÜKSEK ÖĞRETİME YERLEŞME ORANLARI

	2020	2019	2018
Toplam Yerleşen Öğrenci	67	106	139
Es Yerleşen Öğrenci	23	33	40
Say Yerleşen Öğrenci	30	57	68
Yabancı Dil Yerleşen Öğrenci	2	-	14
Söz yerleşen Öğrenci	5	11	7
Tyt yerleşen Öğrenci	7	5	10

2021 LGS OKUL YÜZDELİK DİLİMLERİMİZİ

ÖĞRENCİ SAYISI	TABAN YÜZDELİK DİLİM	TAVA YÜZDELİK DİLİM
180	4,65	1.88

OKULUN FİZİKİ ÖZELLİKLERİ

Eski Bina	1493 M^2
Yeni Bina	1122 M^2
Kantin	300 M^2
Spor Salonu	480 M^2
Toplantı Salonu	180 M^2
Toplam Bina Alanı	3395 M^2
Bahçe Alanı	7738 M^2
Toplam Arsa	11923 M^2

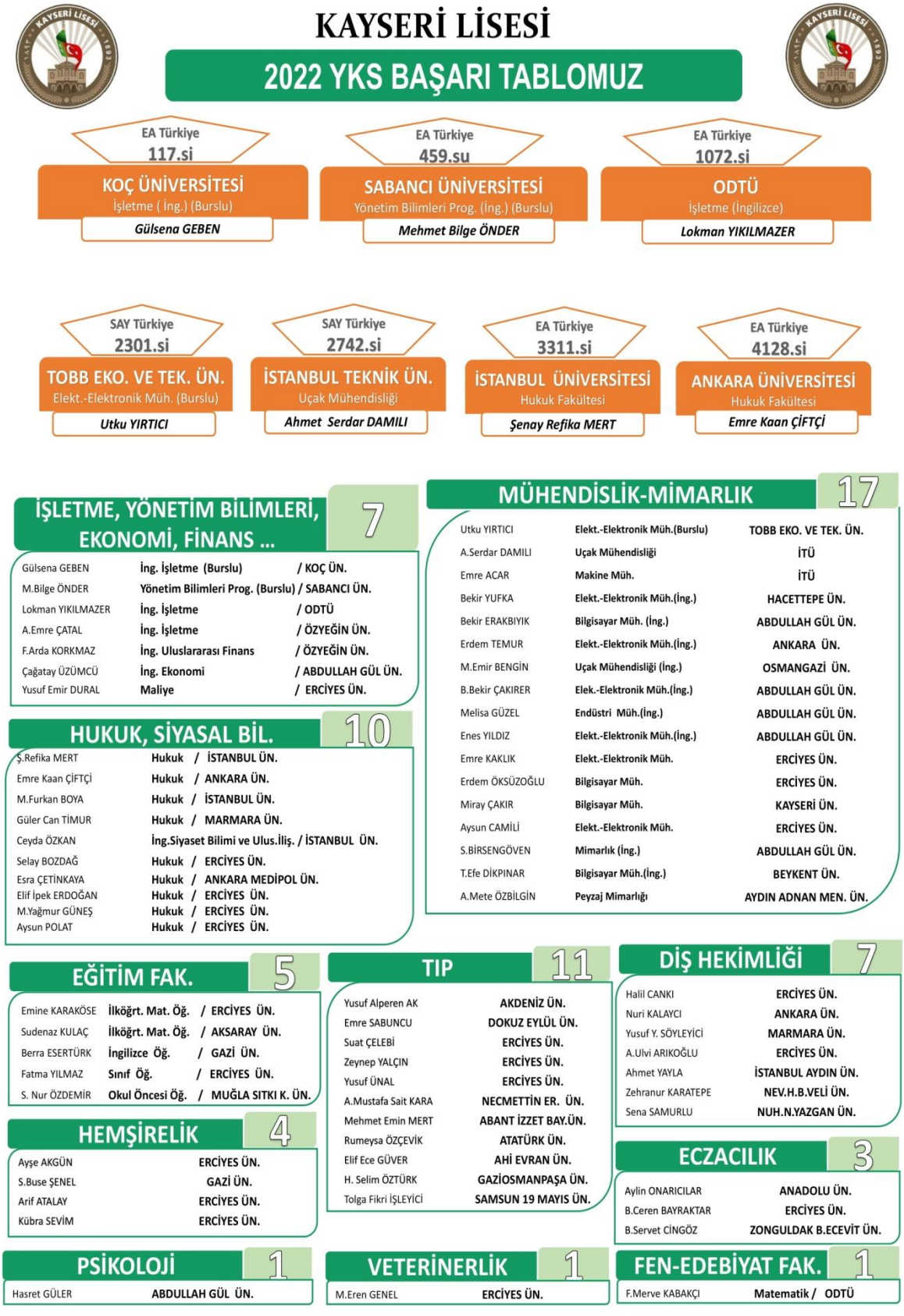
KAYSERİ LİSESİ
2022 YKS BAŞARI TABLOMUZ
EA Türkiye 117.si
KOÇ ÜNİVERSİTESİ
İşletme (İng.) (Burslu)
Gülsena GEBEN
EA Türkiye 459.su
SABANCI ÜNİVERSİTESİ
Yönetim Bilimleri Prog. (İng.) (Burslu)
Mehmet Bilge ÖNDER
EA Türkiye 1072.si
ODTÜ
İşletme (İngilizce)
Lokman YIKILMAZER
SAY Türkiye 2301.si
TOBB EKO. VE TEK. ÜN.
Elekt.-Elektronik Müh. (Burslu)
Utku YIRTICI
SAY Türkiye 2742.si
İSTANBUL TEKNİK ÜN.
Uçak Mühendisliği
Ahmet Serdar DAMILI
EA Türkiye 3311.si
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
Hukuk Fakültesi
Şenay Refika MERT
EA Türkiye 4128.si
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Hukuk Fakültesi
Emre Kaan ÇİFTÇİ
İŞLETME, YÖNETİM BİLİMLERİ, EKONOMİ, FİNANS ... 7
Gülsena GEBEN İng. İşletme (Burslu) / KOÇ ÜN.
M.Bilge ÖNDER Yönetim Bilimleri Prog. (Burslu) / SABANCI ÜN.
Lokman YIKILMAZER İng. İşletme / ODTÜ
A.Emre ÇATAL İng. İşletme / ÖZYEĞİN ÜN.
F.Arda KORKMAZ İng. Uluslararası Finans / ÖZYEĞİN ÜN.
Çağatay ÜZÜMCÜ İng. Ekonomi / ABDULLAH GÜL ÜN.
Yusuf Emir DURAL Maliye / ERCİYES ÜN.
MÜHENDİSLİK-MİMARLIK 17
Utku YIRTICI Elekt.-Elektronik Müh.(Burslu) TOBB EKO. VE TEK. ÜN.
A.Serdar DAMILI Uçak Mühendisliği İTÜ
Emre ACAR Makine Müh. İTÜ
Bekir YUFKA Elekt.-Elektronik Müh.(İng.) HACETTEPE ÜN.
Bekir ERAKBIYIK Bilgisayar Müh. (İng.) ABDULLAH GÜL ÜN.
Erdem TEMUR Elekt.-Elektronik Müh.(İng.) ANKARA ÜN.
M.Emir BENGİN Uçak Mühendisliği (İng.) OSMANGAZİ ÜN.
B.Bekir ÇAKIRER Elek.-Elektronik Müh.(İng.) ABDULLAH GÜL ÜN.
Melisa GÜZEL Endüstri Müh.(İng.) ABDULLAH GÜL ÜN.
Enes YILDIZ Elekt.-Elektronik Müh.(İng.) ABDULLAH GÜL ÜN.
Emre KAKLIK Elekt.-Elektronik Müh. ERCİYES ÜN.
Erdem ÖKSÜZOĞLU Bilgisayar Müh. ERCİYES ÜN.
Miray ÇAKIR Bilgisayar Müh. KAYSERİ ÜN.
Aysun CAMİLİ Elekt.-Elektronik Müh. ERCİYES ÜN.
S.BİRSENGÖVEN Mimarlık (İng.) ABDULLAH GÜL ÜN.
T.Efe DİKPINAR Bilgisayar Müh.(İng.) BEYKENT ÜN.
A.Mete ÖZBİLGİN Peyzaj Mimarlığı AYDIN ADNAN MEN. ÜN.
HUKUK, SİYASAL BİL. 10
Ş.Refika MERT Hukuk / İSTANBUL ÜN.
Emre Kaan ÇİFTÇİ Hukuk / ANKARA ÜN.
M.Furkan BOYA Hukuk / İSTANBUL ÜN.
Güler Can TİMUR Hukuk / MARMARA ÜN.
Ceyda ÖZKAN İng.Siyaset Bilimi ve Ulus.İliş. / İSTANBUL ÜN.
Selay BOZDAĞ Hukuk / ERCİYES ÜN.
Esra ÇETİNKAYA Hukuk / ANKARA MEDİPOL ÜN.
Elif İpek ERDOĞAN Hukuk / ERCİYES ÜN.
M.Yağmur GÜNEŞ Hukuk / ERCİYES ÜN.
Aysun POLAT Hukuk / ERCİYES ÜN.
EĞİTİM FAK. 5
Emine KARAKÖSE İlköğrt. Mat. Öğ. / ERCİYES ÜN.
Sudenaz KULAÇ İlköğrt. Mat. Öğ. / AKSARAY ÜN.
Berra ESERTÜRK İngilizce Öğ. / GAZİ ÜN.
Fatma YILMAZ Sınıf Öğ. / ERCİYES ÜN.
S. Nur ÖZDEMİR Okul Öncesi Öğ. / MUĞLA SITKI K. ÜN.
TIP 11
Yusuf Alperen AK AKDENİZ ÜN.
Emre SABUNCU DOKUZ EYLÜL ÜN.
Suat ÇELEBİ ERCİYES ÜN.
Zeynep YALÇIN ERCİYES ÜN.
Yusuf ÜNAL ERCİYES ÜN.
A.Mustafa Sait KARA NECMETTİN ER. ÜN.
Mehmet Emin MERT ABANT İZZET BAY.ÜN.
Rumeysa ÖZÇEVİK ATATÜRK ÜN.
Elif Ece GÜVER AHİ EVRAN ÜN.
H. Selim ÖZTÜRK GAZİOSMANPAŞA ÜN.
Tolga Fikri İŞLEYİCİ SAMSUN 19 MAYIS ÜN.
DİŞ HEKİMLİĞİ 7
Halil CANKI ERCİYES ÜN.
Nuri KALAYCI ANKARA ÜN.
Yusuf Y. SÖYLEYİCİ MARMARA ÜN.
A.Ulvi ARIKOĞLU ERCİYES ÜN.
Ahmet YAYLA İSTANBUL AYDIN ÜN.
Zehranur KARATEPE NEV.H.B.VELİ ÜN.
Sena SAMURLU NUH.N.YAZGAN ÜN.
HEMŞİRELİK 4
Ayşe AKGÜN ERCİYES ÜN.
S.Buse ŞENEL GAZİ ÜN.
Arif ATALAY ERCİYES ÜN.
Kübra SEVİM ERCİYES ÜN.
ECZACILIK 3
Aylin ONARICILAR ANADOLU ÜN.
B.Ceren BAYRAKTAR ERCİYES ÜN.
B.Servet CİNGÖZ ZONGULDAK B.ECEVİT ÜN.
PSİKOLOJİ 1
Hasret GÜLER ABDULLAH GÜL ÜN.
VETERİNERLİK 1
M.Eren GENEL ERCİYES ÜN.
FEN-EDEBİYAT FAK. 1
F.Merve KABAKÇI Matematik / ODTÜ

KAYSERİ LİSESİ

2022 YKS BAŞARI TABLOMUZ

İlk 5000'de 13 öğrenci

5000-10.000 arası 5 öğrenci

10.000-20.000 arası 14 öğrenci

20.000-30.000 arası 21 öğrenci

30.000-50.000 arası 24 öğrenci

50.000-80.000 arası 34 öğrenci

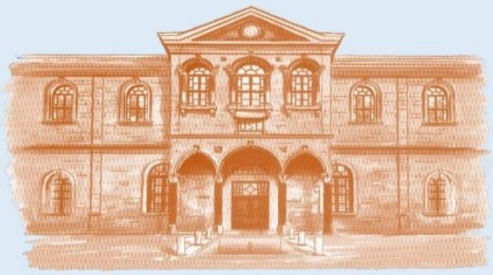

Yaklaşık % 4,5 dilim ortalaması ile
okulumuza gelen öğrencilerimizi,
4 yıllık eğitimin ardından
yaklaşık % 2,5-3 dilime çıkararak mezun ediyoruz.

Başarmak geleneğimizde var...

Kayseri Lisesi eski başarılı günlerine koşuyor…

MAZİNİN PENCERESİ'NDEN KARELER

Kayseri Lisesi'ni sevmenin ilk kuralı, Kayseri Lisesi'nin geçmişten günümüze gelen tarihini bilmekten ve kültürünü tanımaktan geçer. Bu sene kuruluşunun 130. Yılını kutladığımız; buram buram tarih ve kültür yüklü koskoca Kayseri Lisesi'nin böyle bir kitaba sığamayacağını hepimiz biliyoruz. İnanıyoruz ki gelecekte nice böyle Kayseri Lisesi kitapları yayınlanacak ve Kayseri Lisesi bu alandaki gerçek yerini alacaktır. **Zaman hızla akıp gitmektedir. Yazıya aktarılmayan bilgi, belge, hatıralar hafızalarda kaybolup yok olmaya mahkûmolmaktadır. Böylelikle birkaç kuşak sonra, kuşaklar arasında kopmalar olmaktadır. Okulumuzun geçmişle bağını koparmamak ve gelecek yıllara ışık tutabilmek gayesiyle bu kitabı da hazırlamaya kendimi mecbur hissettim. Otururken, konuşurken, gezerken, düşünürken, sohbet ederken tuttuğum notlar,derlediğim bilgi ve belgeler küçücük bir kar topunun dağdan yuvarlandıkça büyümesi misali büyüdü,gelişti elinizdeki eser ortaya çıktı. Bu çalışmamızda iki cilt olan kitabımızın sonuna geliyoruz. Bu bölümde sizlerle birkaç kare ve anekdot daha paylaşacağım:**

HUZUREVİ ZİYARETİ

"Yaşlısına sahip çıkan vatanına sahip çıkar" prensibini kendisine düstur eden okulumuz "Sosyal dayanışma ve Yardımlaşma kolu" her yıl bir grupöğrenci ve öğretmenle Huzurevi'ni ziyaret ederek, sakinlerine hediyeler verip onlara kısa sürede olsa bir eğlence proğramı sunmaktır. Resimlerde Huzurevi Müdürü, Huzurevi sakinleri, Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Kolu Başkanı Fazilet Kılınç, Md.Yard. Yusuf Özmerdivenli, Öğretmen ve öğrencilerimizden bir gurup görülmektedir...

Kayseri Lisesi Eğitim-öğretimin yanında sosyal etkinlikleri de ihmal etmiyordu. Fabrikalara,sosyal kurumlara geziler tertip ederek, görerek, yaşayarak öğrenmelerine katkıda bulunuyordu.

ALMAN OKULUN OKULUMUZU ZİYARETİ

Kayseri Lisesini Kardeş Okul seçen Almanya Bergkamen Okulundan gelen idareci ve öğretmenler 15 gün okulumuzda misafir edilmiş. Şehrimizi gezerek okullarda derslere girip Türk kültür ve eğitimini incelemişlerdir.

Ziyarete gelenlerden,
Theo Richter (Müdür)
Aysel Araç (Türkçe Öğretmeni)
Öğretmen-Klaus Reiniker (Refakatçi)
Yusuf Yılmaz (Sosyal Görevli)

Öğrenciler:
Lors Mundt
Nodine Wende
Michael Wieczorek
Özcan Akca
Katrin Baginski
Gregor Langer
Kal Paulik
Ramona Lux
Tanja Schubart
Karsten Gröhling
Mevlüt Hamsi
Michelle Krabs
Rafael Preckel
Sandra Tecklenborg
Fatma Bulut
Tanja Spahn

Okulun Adresi :
Nordberg-Harkort
Albert-Schweitzer Str. 23
Hauptschule
4709 Bergkamen **ALMANYA**

ANADOLU MAGAZİN

İADE-İ ZİYARET KASIM'DA YAPILACAK.

KARDEŞ LİSE KAYSERİ'LİLERİN GÖNLÜNÜ FETHETTİ.

KAYSERİ LİSESİ'NE BATI ALMANYA'DAN KARDEŞ LİSE

Hürriyet 22 Ekim 1990

Alman öğrenciler Kayseri Lisesi'nde

Kayseri Lisesi Kardeş Lise uygulaması da yapardı. Almanya'dan gelen kardeş lise öğrencileri Kayseri Lisesi ve Kayseri de ağırlanmıştı. 22 Ekim 1990 tarihli Hürriyet Gazetesi'nin haberi.

Kayseri Lisesi

Fiyatı 150.000 TL Yıl: 5 Sayı:14 Kasım-Aralık 1997. Dergisi

CUMA 11 İKİNCİ TEŞRİN 1938 — TAN EVİ — TAN — GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ — İç sayfalarda:

Babamızı Kaybettik

Büyük Şefimiz Atatürk Dün Sabah Hayata Gözlerini yumdu

Büyük Matemimiz

Yazan: M. Zekeriya SERTEL

Millet Meclisi, Bugün Saat 11 de Bir Toplantı Yaparak Yeni Reisicumhuru Seçecek

11 KASIM 1938 tarihli TAN Gazetesi'nin ilk sayfasının tıpkı basımıdır.

"Söz uçar, yazı kalır" deyişini kendisine prensip edinen Kayseri Lisesi Dergisi, 10 Kasım Atatürk'ü anma gününde, günün anlam ve önemini belirten özel sayı çıkararak katkıda bulunmuştu.

ULUS

Dünya büyük yası paylaşıyor

Cenaze töreni Ankara'da 21 ikincitesrinde yapılacak

Cenaze töreni için

İnsanlık büyük bir adam kaybetti

ULUS

Millî cenaze töreni başlıyor

Bütün İstanbul halkı bugün Dolmabahçede büyük ölünün katafalkı önünden hüşü ve tâzimle geçecek

ULUS

EBEDİ ATANIN ÖNÜNDE

Bütün İstanbul halkı büyük bir ıstırap seli halinde akıyor!

Kahraman ordaya selâm ve muhabbet

Gece yarısından sonra

Dolmabahçe'de sıra bekliyen daha 50 bin kişi vardı

ULUS

Büyük ölünün cenazesi bugün törenle İstanbuldan kaldırılıyor

En az 10.000 kişi evvelki geceyi sokakta geçirmişti

ULUS

ATA BUGÜN ANKARADA

Bütün İstanbul büyük ölüyü çok içli bir törenle uğurladı

İstanbul halkının göz yaşları arasında yapılan tören

ULUS

EBEDİ ŞEF ANKARADA

Cumhuriyet

Atamız yurdun kalbinde

Büyük Şefin fâni varlığı dün, çok kazın bir merasimle ebediyete teşgi edildi

Ankara gençliğinin asıl tezahürü

ULUS

ALTINCI ÖLÜM YILI

Bugün bütün yurt Atatürk'ü anacak

ULUS

ÖLÜMÜNÜN VII NCİ YILI

Hürriyet

Büyük ATA'yı bugün toprağa veriyoru:

Ankara'da muhteşem bir merasim yapılıyor

Kanal 7'den yılbaşında otomobil yağmuru

55 TOFAŞ FIAT

Hürriyet

Böyle sevgi görmedik

RP'nin son umudu bitti

Derneğin İrtibat Adresi: Turkish American Community Center (732) 446-8855 229 Route 33 East Manalapan, New Jersey 07726

Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'ni çıkardığı için ödül olarak Amerika'ya davet edilen Yusuf Özmerdivenli Amerika'daki Türklerin şanla, şerefle, gururla Türk Bayrağını dalgalandırdığı"Türkish American Community Center" Derneği'nde Av.Nevzat Türkten, Lisa Turnacıoğlu, Dr. Ömer Turnacıoğlu ile birlikde.

KAYSERİ
KÜLTÜR ve TURİZM DERNEĞİ
BAŞKANLIĞI

Sayın: *Yusuf Özmerdivenli*

Kayseri kültürüne hizmet ve katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.
Çalışmalarınızda başarılar dileriz.

10 Nisan 1999

Alim GERÇEL
Kayseri Kültür ve Turizm Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Kayseri Ticaret Odası Sosyal Tesisleri'nde yapılan törende Okulumuz Fizik Öğretmeni Yusuf ÖZMERDİVENLİ "KAYSERİ KÜLTÜR ve TURİZM DERNEĞİ" Yönetim Kurulu Başkanı İnş. Yük. Müh. Alim GERÇEL'den "Kayseri Kültürüne hizmet" ödülünü alırken...

Devlet Bakanı Abdullah Gül ve milletvekili Salih Kapusuz ile birlikte idari ve mülki erkan Kayseri Lisesi müzesini gezerken...

Kayseri Lisesi'nin yetiştirdiklerinden 11. Cumhurbaşkanımız Abdullah Gül Devlet Bakanı olarak okulunu ziyaret edip 14 Ekim Atatürk Müzesi hakkında bilgi almıştı. Resimde soldan sağa: Yusuf Özmerdivenli (müdür yardımcısı), İsmail Bozkurt (İl Milli Eğitim Müdürü), Abdullah Gül (Devlet Bakanı), Gençosman Mart (okul müdürü), Salih Kapusuz (Milletvekili),(…), Bekir Yıldız (Kocasinan Belediye Başkanı),Mustafa Dikmen (Melikgazi İlçe Milli Eğitim Müdürü).

Kayseri Lisesi Tiyatro Kolu'nun sahneye koyduğu "Türkümüz" adlı oyundan bir sahne ve oyuncular

Kayseri Lisesi her dalda olduğu gibi Tiyatro dalında da Atatürk'ün: *"Bir millet sanattan ve sanatkardan mahrumsa tam bir hayata malik olamaz. Böyle bir millet bir ayağı topal, bir kolu çolak, sakat ve alil bir kimse gibidir*. Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş olur." Sözünden ilham alarak tiyatro etkinliklerine de gereken önemi vermiştir.

SPOR TARİHİNİN EMEKTARLARINDAN NACİ ULUCAN

(1930-25Ekim1987)

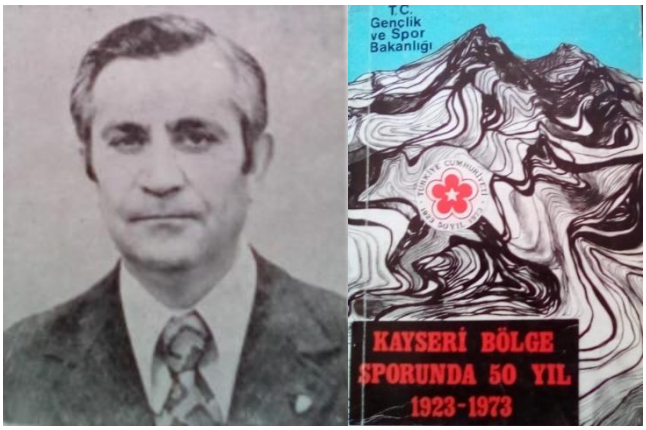

Naci Ulucan: 1930 tarihinde Kayseri'de doğdu.İlkokulu Bozatlı İlkokulunda, ortaokulu Kayseri Lisesi'nde okuduktan sonra Sivas öğretmen okulu sınavını kazanıp 1952 yılında mezun oldu.İncesu Merkez ve Kayseri Gazipaşa ilkokullarında görev yaptı.1955 yılında Kayseri Lisesi'ni dışarıdan bitirdi.Bir müddet Ankara Hukuk Fakültesi'ne devam etmişse de birinci sınıftan ayrıldı.16 yıl ilkokul öğretmenliği yaptıktan sonra; okuma isteği sönmez ve Gazi Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümü'nü bitirerek 1967-1968 öğretim yılında Kadı Burhanettin Ortaokulu'na atandı. Sümer Lisesi'nde de çalıştı. Naci Ulucan Hoca, ya da Naci Kaptan 1982 yılında emekli olur. Naci Ulucan'ın öğretmenlik mesleğinden daha çok onun Kayseri de spora, özellikle Atletizm sporuna verdiği hizmetleri anlatmakta fayda var. Kayseri Lisesi futbol takımının kaptanlığını yaptı.

Atatürk:*"Ben sporcunun zeki,çevik aynı zamanda ahlaklısını severim."*

" Dünyada spor hayatı, spor alemi çok önemlidir. Bu kadar önemli olan spor hayatı bizim için daha önemlidir." demiştir.

Atatürk'ün bu direktiflerini kendisine düstur edinen Naci Ulucan, 1954 yılından itibaren çeşitli okullarda beden eğitimi öğretmenliği yaptı. Ayrıca on sene okullar lig heyeti üyeliği yaptı.Naci Kaptan 1956 yılında Bölge Atletizm Ajanlığı görevine başlar ve bu görevi vefatına kadar sürdürür.Onun döneninde milli takıma Kayserili atletler yetiştirilir. Onun spora olan aşırı tutkusu, Cumhuriyetin 50.yılında, kendisine" Kayseri Spor Tarihi"ni yazdırır. Ayrıca "Bölge Spor Yıllığı"nı hazırlar.Naci Ulucan, diğer adıyla Naci Kaptan eserleriyle sonsuza kadar yaşayacak. Allah rahmet eylesin.

Temennimiz Naci Ulucan'ın eserinin devamı olacak;bilgiler, belgeler, canlı şahitler yok olmadan"Cumhuriyetin 100.yılında Kayseri Bölge Sporunda 100 Yıl 1923-2023" kitabının yazılması.

Doktor Ziya Özel Kayseri Lisesi'nde okuduğu yıllarda Kanser İlacı'nı bulup günlerce, aylarca gündemde kalacağını düşünmüş müydü?.. Doktor Ziya Özel'in buluşuyla ilgili haberleri yayınlayan gazete ve dergi küpürlerinden bazıları...

1832

Kayseri Lisesi'nin yetiştirdiklerinden Dr. Ziya Özel Kanser ilacını bulmuştu.

‘

KAYSERİ LİSESİ İLE İLGİLİ ESERLERİN MEYDANA GELMESİNDE İLHAM KAYNAĞIM İSTANBUL

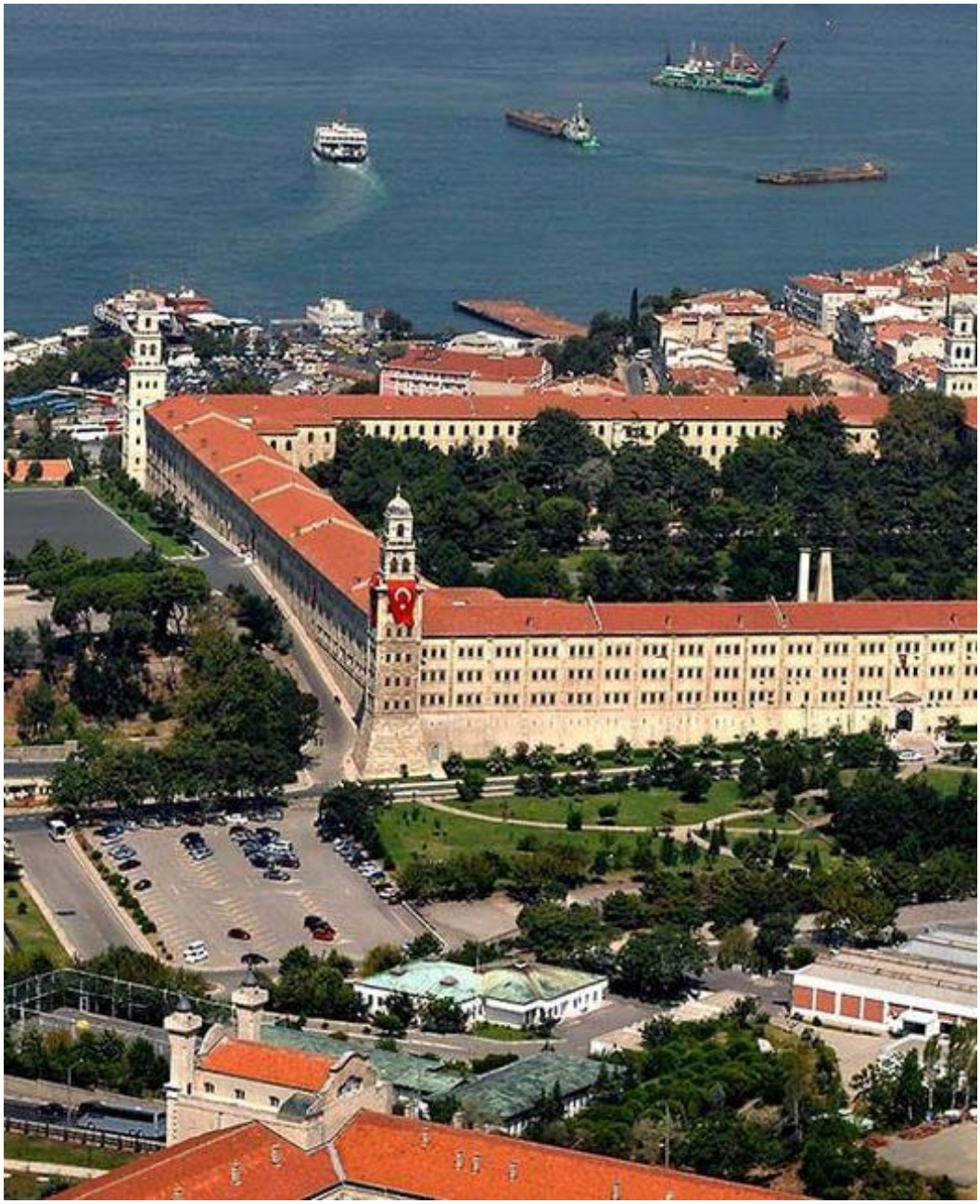

Selimiye Kışlası, İstanbul'un Üsküdar ilçesinde III. Selim tarafından Nizâm-ı Cedîd askerleri için inşa ettirilen kışla.Ben burada askerlik yaparken nöbetçi subayı olmadığım hafta sonlarında özellikle tarihi eserleri gezerdim. Ecdadımızın neler yaptıklarını gördüm inceledim.Hepsinin tarihi hakkında bilgiler içeren broşürler, kitaplar basılmıştı.Kışlanın kuzey-batı köşesindeki kuleye 1854yılında Selimiye Kışlası'nda,Kırım Savaşı sırasında yaralı İngiliz askerlerin tedavi ve bakımını yapmış olan modern hemşireliğin kurucusuİngiliz Hemşire Florence Nightingale adına müze kurulmuştur. Kayseri Lisesi'nin tarihi niçin yazılmıyor? Ben yazmalıyım diye düşündüm.Kayseri Sultanisi öğretmenlerinden Ahmet Nazif Efendi Kayseri Lisesi'nde bir müze kurarak eski eserleri toplamış. 1929 yılında Kayseri Arkeoloji Müzesi açılınca bu eserler oraya nakledilmiş. Böylece Kayseri Müzesi'nin temeli Kayseri Lisesi'nde atılmış. Ben de ecdadımızın yolundan giderek "14 Ekim Atatürk Müzesi " ve "75. Yıl Cumhuriyet Müzesi'ni "kurdum. Bu müzeler "Kayseri Lisesi Milli Mücadele Müzesi" nin temelini teşkil etti.

Küplü yakınlarındaki trafik kazası Kayseri'nin renkli simasını aramızdan aldı..

Neni'yi kaybettik

DİKKAT

Kayseri

"Kayseri'de halkın, gözü, kulağı, sesi"

GÜNLÜK

Kayseri'den Bir Neni geldi geçti. Kayseri'yi ünlülerle, ünlüleri Kayseri ile buluşturan kişi. Vefa gösterilmesi gerekmektedir. Kayseri Lisesi mezunu, Kayseri'nin tanınmış ünlü organizatörlerinden Neni lakaplı Nuh Mehmet Okuöcal'ın Kayseri'ye çok sayıda hizmetleri olmuştur. Türkiye'nin sevilen sanatçılarını Kayseri halkı ile buluşturmuş, çok önemli projelere imza atmış bir kişiliktir. Renkli kişiliği ile halkın kalbinde taht kurmuş, birçok insana yardımı dokunmuş, birçok öğrencinin okuması için yardımda bulunmuş önemli bir yardımseverdir.

Kayseri spor için de önemli hizmetlerde bulunan Neni, birçok alanda hizmet etmiştir. Neni'nin ailesi yıllar önce Erzurum'dan Kayseri'ye göç etmiştir. Ailesine ve çocuklarına da çok düşkün olan Neni, ailesini ve çocuklarını asla ihmal etmemiş, her zaman ilgi alaka ve sevgisini göstermiştir. Nuh Mehmet Okuöcal'ın hem ismi, hem yaptığı hizmetler halen Kayseri halkı tarafından konuşulmakta ve takdir edilmektedir 1994 yılında elim bir trafik kazası sonucu hayatını kaybetmiştir. Allah rahmet eylesin.

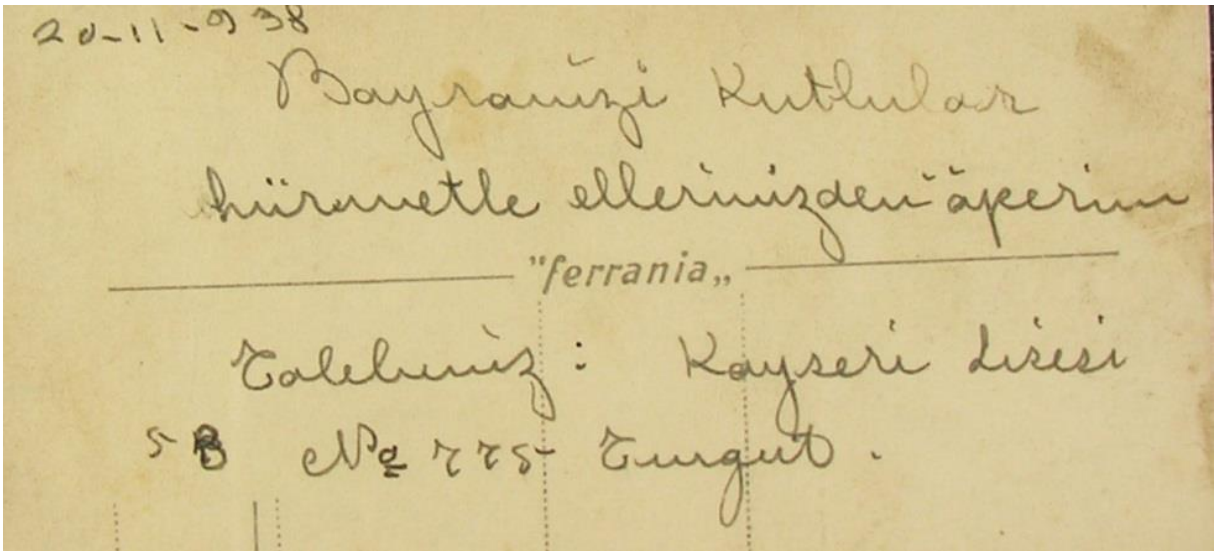

Öğretmenine bayram tebriki olarak okulunun fotoğrafını gönderen Kayseri Lisesi 5-B sınıfı 775 no lu öğrencisi Turgut'un öğretmenine yazdıkları . 20.11.1938 tarihinde okulun kış manzaralı hali, bu haliyle de ayrı güzellikte. Çınarlar henüz küçük. (Ali Tuzcu'nun arşivinden alınmıştır.)

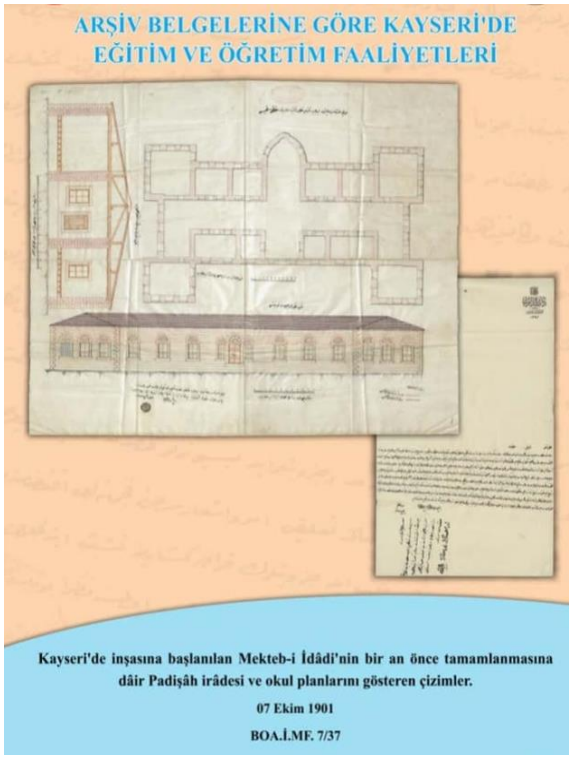
ARŞİV BELGELERİNE GÖRE KAYSERİ'DE
EĞİTİM VE ÖĞRETİM FAALİYETLERİ
Kayseri'de inşasına başlanılan Mekteb-i İdâdî'nin bir an önce tamamlanmasına dâir Padişâh irâdesi ve okul planlarını gösteren çizimler.
07 Ekim 1901
BOA.İ.MF. 7/37

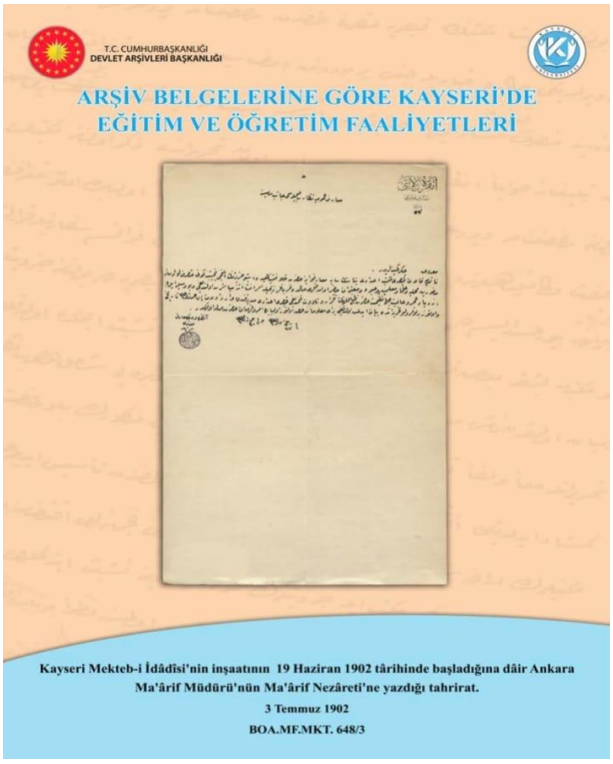
T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI
DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI
ARŞİV BELGELERİNE GÖRE KAYSERİ'DE
EĞİTİM VE ÖĞRETİM FAALİYETLERİ
Kayseri Mekteb-i İdâdîsi'nin inşaatının 19 Haziran 1902 târihinde başladığına dâir Ankara Ma'ârif Müdürü'nün Ma'ârif Nezâreti'ne yazdığı tahrirat.
3 Temmuz 1902
BOA.MF.MKT. 648/3

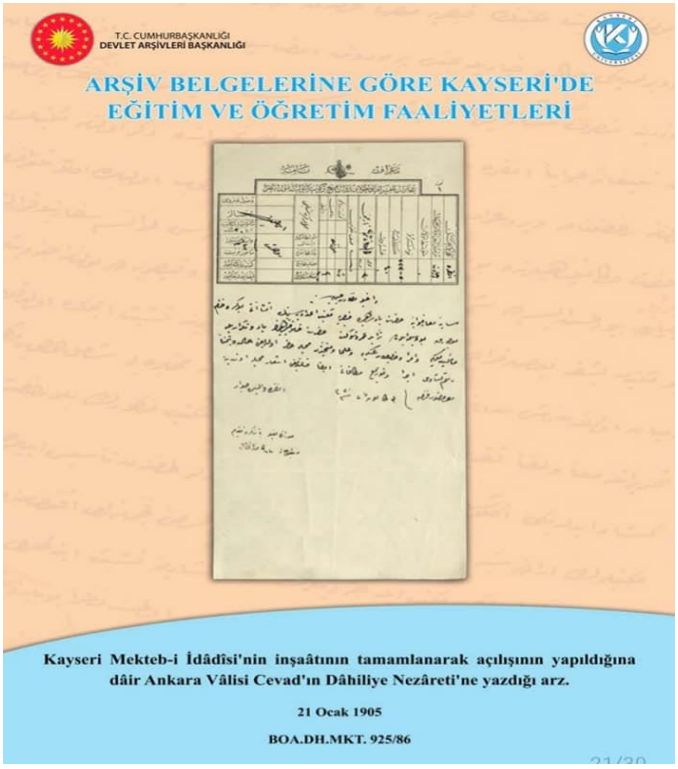
T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI
DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI
ARŞİV BELGELERİNE GÖRE KAYSERİ'DE
EĞİTİM VE ÖĞRETİM FAALİYETLERİ
Kayseri Mekteb-i İdâdîsi'nin inşaâtının tamamlanarak açılışının yapıldığına dâir Ankara Vâlisi Cevad'ın Dâhiliye Nezâreti'ne yazdığı arz.
21 Ocak 1905
BOA.DH.MKT. 925/86

Bu fotoğraf aslında kronolojik ve bölüm sırası gereği; Kayseri Liseliler albümünün anlatıldığı 2'nci cilt 215'inci sayfaya konulacaktı. Kitabın tasarımının yapılıp matbaa işleri devam ederken elimize ulaştığından, tasarım düzenini bozmamak için "Mazinin Penceresi'nden" bölümünde paylaşılmıştır . (Nazife Demirhan'ın albümünden alınmıştır.)

Kayseri Lisesi Edebiyat öğretmeni ve müdür yardımcısı Yunus Emre Özulu tarafından kurulan Kayseri Lisesi Mehter takımının iki üyesi mehteran kıyafetleri ile. 9 Mayıs 1965 ikiz kardeşler Hurşit Armağan ve Osman Avcı.

Bugünkü Kayseri Büyükşehir Belediyesi Mehter takımının temeli Kayseri Lisesi'nde atılmıştır diyebiliriz.

SON DAKİKA HABERLERİ

Kitabımız baskı aşamasında iken gelen, Kayseri Lisesi'nin Fen Lisesi Programı uygulayan okul olduğunu belirten sevinçli haberi sizlerle paylaşmak istiyorum:

Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, okuduğu Kayseri Lisesi'nin Fen Lisesi'ne dönüştürülmesi nedeniyle düzenlenen törene katıldı

Kayseri Lisesi'nde öğrenci, öğretmen ve protokole hitap eden Bakan Akar burada yaptığı konuşmada, **"Ülkeler, devletler kurumlarla yaşıyor. Kurumları bizim muhafaza etmemiz korumamız lazım. Çiçek gibi tutmamız lazım. Geliştirmek lazım. Onları titizlikle koruyup, kollamamız lazım. Bizlerde bizden öncekilerin yaptıklarının üzerine bir şey koymamız lazım. Bu şanlı tarihe vatan millet sevgisiyle, yapılacak bilimsel çalışmalarla bir şeyler yapmamız lazım."** Dedi

Tarihten ibret ve ilham alınması gerektiğini vurgulayan Bakan Akar, tarihe sahip çıkılması ve katkı sağlanması gerektiğini ifade etti**. "Kayseri Lisesi Tarihi mutlaka yazılmalı, Kayseri Lisesi'nin, kurtuluş savaşı ve milli mücadeledeki hizmetleri, yetiştirdikleri, hocaları gelecek nesillere anlatılmalı, onlardan ders almalıyız."**dedi.

Geleceğin teminatının gençler olduğunu belirten Akar, **"Sizler donanımlı olduğunuz takdirde bizim geleceğimiz daha güvende olur. 85 milyonun da sizden beklentisi budur. Tarihimizin, gelecek nesillerimizin sizden beklentisi bu. Bu konuda biz sizleri seviyoruz, sizlere güveniyoruz. Unutmayın, en büyük takdir güvenilmek, en büyük başarıda bu güvene layık olmaktır."** ifadelerini kullandı.

Bakan Akar'a, Kayseri Valisi Gökmen Çiçek, Büyükşehir Belediye Başkanı Memduh Büyükkılıç, Melikgazi Belediye Başkanı Mustafa Palancıoğlu ve İl Milli Eğitim Müdürü Bahameddin Karaköse, Melikgazi İlçe Milli Eğitim Müdürü Hacı Kaya da eşlik etti.

Kayseri Gerçek Haber Gazetesi 13.05.2023 (İHA)

Fotoğraf 17: Soldan sağa Mehmet Dinçel (Kayseri Lisesi eski mezunlarından Eczacı),Doç.Dr. H. Mustafa Palancıoğlu (Melikgazi Belediye Başkanı), Yusuf Özmerdivenli (Kayseri Lisesi Emekli Müdür Yardımcısı), Memduh Büyükkılıç (Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı), Gökmen Çiçek (Kayseri Valisi), Hulusi Akar (Milli Savunma Bakanı), Bahameddin Karaköse (İl Milli Eğitim Müdürü), Ömer Uzunoğlu (Taş Mektep Kayseri Lisesi Mezunları Derneği Başkanı), Hacı Kaya (Melikgazi İlçe Milli Eğitim Müdürü), Ali Durmuş (Kayseri Lisesi Müdürü)…

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

Sayı : E-69543144-105.01-76011152 10.05.2023
Konu : Kayseri Fen Lisesinin Açılması

BAKANLIK MAKAMINA

İlgi : Kayseri Valiliğinin (İl Milli Eğitim Müdürlüğü) 10.05.2023 tarihli ve 76008903 sayılı yazısı.

Kayseri Valiliği, Melikgazi ilçesinde 24 derslikli proje okul kapsamında olan Kayseri Lisesinin kademeli kapatılarak fen lisesine dönüştürülmesini ilgi yazı ile teklif etmektedir.

24/06/2017 tarihli ve 30106 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Kurum Açma, Kapatma ve Ad Verme Yönetmeliği'nin 7' nci maddesinin 2' nci fıkrasına göre fen lisesi açılabilmesi için;

"a) İlde 8' inci sınıfta öğrenim gören toplam öğrenci sayısının % 5'ini geçmeyecek şekilde fen lisesi ve sosyal bilimler lisesi öğrenci kontenjanı üst sınır olarak belirlenir.

b) Okul binasında 20 derslik, yeterli sayıda laboratuvar, görsel sanatlar atölyesi ve/veya müzik dersliği, e-kütüphane, okula ait spor salonu, kız ve erkek öğrenciler için ayrı ayrı olmak üzere toplam 200 öğrenci kapasiteli pansiyon bulunması gerekir.

c) Bu okullar illerde ve büyükşehir statüsündeki illerin nüfusu 50.000'in üzerinde olan ilçelerinde açılabilir. Ayrıca büyükşehir statüsünde olmayan illerin ilçelerinde açılabilmesi için ilçe nüfusunun en az 20.000 ve il merkezi ile birlikte toplam nüfusu en az 200.000 olması gerekir." hükümleri yer almaktadır.

TÜİK tarafından yayımlanan Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2022 yılı verilerine göre Kayseri ili Melikgazi ilçesinin toplam nüfusu 594.344' tür.

Buna göre;

a) 2023-2024 eğitim-öğretim yılından itibaren Kayseri Lisesinin kademeli kapatılarak fen lisesine dönüştürülmesi,

b) *Kayseri Lisesinin* proje okul kapsamından çıkartılarak, Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin 20/A maddesi 2' nci fıkrasında yer alan *"...komisyonun teklifi ve Bakanın onayı ile proje okulu olarak belirlenir."* hükmü gereği *Kayseri Fen Lisesinin* proje okulu kapsamına alınması,

c) Birinci yabancı dilinin İngilizce olması,

ç) *"Kayseri Fen Lisesi"* olarak adlandırılması,

d) 5 şube kurulması ve her bir şubede 30 olmak üzere 150 öğrenci alınması,

e) Donatımının Ortaöğretim Genel Müdürlüğünce karşılanması hususlarını Makamlarınızca uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Halil İbrahim TOPÇU
Ortaöğretim Genel Müdürü

Uygun görüşle arz ederim.
Osman SEZGİN
Bakan Yardımcısı

OLUR
Mahmut ÖZER
Bakan

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Adres : MEB Beşevler Kampüsü H Blok 1. Kat Yenimahalle/ANKARA
Belge Doğrulama Adresi : https://www.turkiye.gov.tr/meb-obys
Bilgi için: Figen GÜNEŞ
Telefon No : 0 (312) 413 15 09
E-Posta: ogm_okul@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr
Unvan : Şef
İnternet Adresi: www.ogm.meb.gov.tr
Faks:3124184533
Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. https://evrakdogrula.meb.gov.tr adresinden ff7b-09ad-3096-963d-a551 kodu ile teyit edilebilir.

Kayseri Lisesi'nin Kayseri Lisesi Fen Lisesi olacağına ait Milli Eğitim Bakanlığı Oluru

KAYSERİ LİSELİLER BULUŞMASI VE CUMHURİYETİN 100. YILINDA KAYSERİ LİSESİ MEZUNİYET TÖRENİ'NDEN KARELER

Her yıl mayıs ayında yapılan mutat Kayseri Liseliler buluşması bu yıl seçimler nedeniyle Haziran ayına ertelenmişti. 9 Haziran 2023 de Kayseri Liseliler buluşması ve Cumhuriyet'in 100. Yıldönümünde, 2022-2023 öğretim yılında Kayseri Lisesi'nden mezun olanların mezuniyet töreni birlikte yapıldı.Kayseri Liseliler buluşması ve mezuniyet töreninden kareler:.

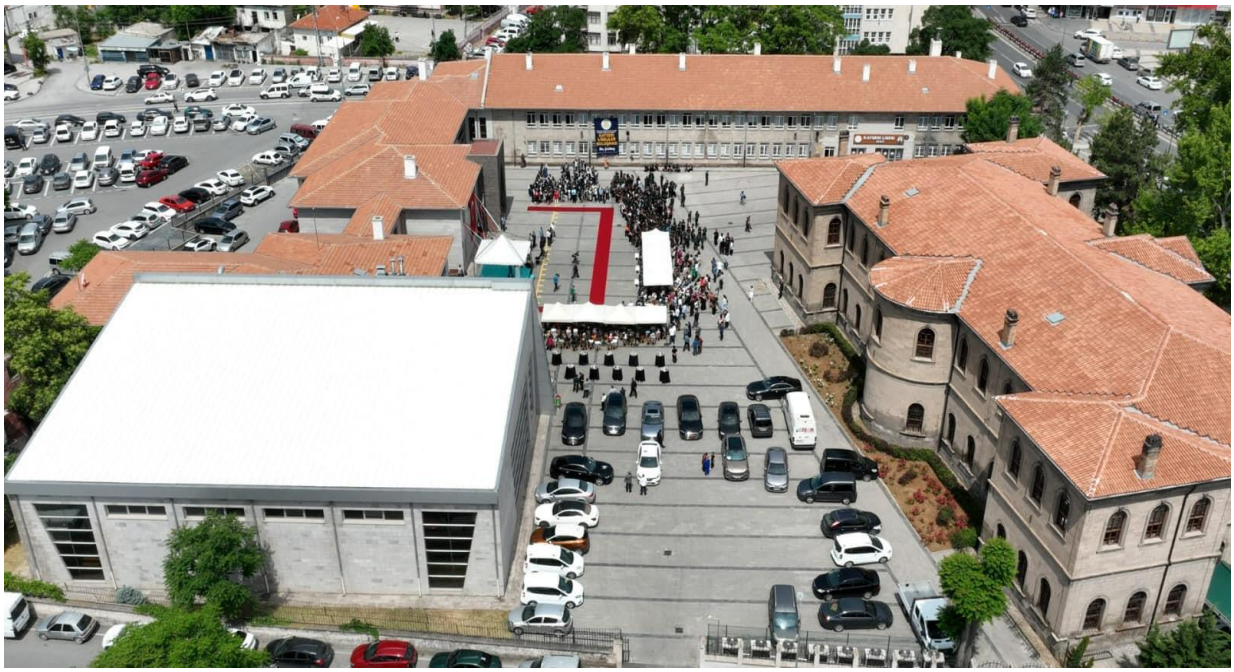

BLOK

Cumhuriyetin 100.yılında, Kayseri Lisesi'nin 130. yılında 2022-2023 Öğretim yılında, Kayseri Lisesi'nden mezun olanların sınıf sınıf resmi geçidi;diploma törenini izleyen protokol ve diğer davetliler…

Dönem birincisi Mezuniyet Kütüğü'ne plaket çakıyor

11. Sınıflar birincisi, mezun olan dönem birincisinden bayrağımızı and içip öperek teslim alıyor.

Fotoğraf 18: Kayseri Valisi Gökmen Çiçek tarafından dönem birincisine şilt hediye edildi.

KAYNAKLAR

Kitaplar

1971-2014TürkEğitimDerneğiGenelKurulToplantıTutanaklarıKayseriKolejiVakfıEkleri
Adorno, T. W. "Kültür Endüstrisini Yeniden Düşünürken", Cogito, Sayı: 36, (Çev. Bülent O. Doğan), 2003.
Ahmet Nazif Efendi, Mir'at-i Kayseriye (Kayseri Tarihi),1987, Prof-İng Dr. Mehmet Palamutoğlu.
Akın, Fehmi. Atatürk'ün Sonbahar Gezileri. Anekdot Yayınları, Ankara, 2008.
Akok, Mahmut.*Kayseri' de Gevher Nesibe Sultan Darü's Şifası ve Sahabiye Medresesi Rölöve ve Mimarisi*. Ankara: TTK Basımevi, 1969.
Akok, Mahmut. *Kayseri'de Tuzhisarı Sultan Hanı Köşk Medrese ve Alaca Mescid Diye Tanınan Üç Selçuklu Mimari Eserin Rölvesi*. Ankara: TTK Basımevi, 1970.
Akyüz, Yahya, Başlangıçtan 1997'ye kadar Türk Eğitim Tarihi, Ankara 1997.
Akyüz, Yahya, Türk Eğitim Tarihi (Başlangıçtan 1993'e), İstanbul 1994.
Akyüz, Yahya. Türk Eğitim Tarihi (MÖ 1000- MS2012). Ankara: Pegem Akademi Yayınları, 2013.
Alp, Ali Rıza, Alp, Sabahat. Büyük Osmanlı Lügati, C.IV. İstanbul: Ercan Matbaası, 1961.
Altuncuoğlu, Neslihan, Modern Kayseri'nin Mimarlarından Vali Ahmet Muammer Bey (1874-1928), Kayseri Valiliği Yayınları, Kayseri 2009.
Anadol, Cemal. ve Abbasova, F. (2002). Türk Kültür ve Medeniyeti. İstanbul: Bilge Karınca Yayınları. Ankara.
Anon, Kayseri Kültür Yolu Haritası, Kayseri: Kayseri Büyükşehir Belediyesi Yayını, 2014.
Apuhan, Recep Şükrü, Çanakkale'den Kurtuluş Savaşı'na Son Kahramanlar, Timaş Yayınları, İstanbul 2012.
Arıburnu, Kemal. Sivas Kongresi. Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara, 1997.
Arslan Celil-Yıldıray Özbek, Kayseri Taşınmaz Kültür Varlıkları Envanteri, C: I, Kayseri, 2008.
Arslan Sağıroğlu, Aslı, "Anadolu Türk Mimarisinde Pencere Açıklıklarının Gelişimi (Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi)" Kayseri, 2011.
Arslan, Sağıroğlu, Aslı, "Kayserimin İlk Modern Eğitim Yapısı: Kayseri Lisesi", Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Erciyes Üniversitesi, Sayı: 36, 2014.
Arslantaş, "20. Yüzyıl'ın İlk Yarısında Kayseri'de Kamu Yapıları, " (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi: Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, 2009.
Aru, K. A., Türk Kenti, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul 1998.
Ashworth, G. / PAGE, S. , "Urban Tourism Researcl: Recent Progress and Current Paradoxes", Tourism Management, 32, 2011.
Atagökt. , "Müzecilik ve Türk Müzeciliği", Ege Mimarlık, Temmuz 2010.
Atagökt., 2002. "Müzelerin Anlaşılır Kılınması, İç Mekân ve Sergi Tasarımları", Mimarist, 2002/1. s. 55-59.
Aydın, Ayhan, Balıkesir'in Seferberlik Yılları 1914-1915 ve I. Dünya Savaşı, Çanakkale Yazıları. Balıkesir 2020.
Ayrıca yapıyla ilgili bilgilere Başbakanlık Osmanlı arşivinden ulaşılmış ve Kayseri Lisesi'nin içerisinde yer alan Fizik Öğretmeni ve Müdür Yardımcısı Yusuf Ozmerdivenli tarafından oluşturulan tarihçe panosundan da yararlanılmıştır.
BARUT Muharrem, Selam Kayseriliye, Eskişehir 1976.
Bıçkı, D., "Harvey ve Castells'de Kent Sorunsalı: Politik Ekonomi Vizyonu ve Sınırlılıkları", U. Ü. Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl: 7, Sayı: 11, 2006,
Büyükmıhçı G. / Kozlu H. H., "Gevher Nesibe Tıp Medresesi ve Şifahanesi Restorasyon Çalışmaları", Yapı Dergisi, 314, 2008.

Cemil Özgül. Heyet-i Temsiliye'nin Ankara'daki Çalışmaları. Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara, 1989.
Cihan, A. Osmanlı 'da Eğitim. İstanbul: 3F Yayınevi, (2007).
Çabuk, S., "Kayseri'nin Cumhuriyet Dönemindeki ilk Kent Düzenlemesi; 1933 Çaylak Planı", ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi, Ankara. METU JFA 2012/2, (29:2), 2012.
Çalışkan, Necmettin, Kuruluşundan Günümüze Kayseri Belediyesi, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Yayınları, Kayseri, 1995.
Çayırdağ, M.(2015). Kayseri'de Sultan II. Abdülhamid Dönemi Bina ve Kitabeleri.
Çayırdağ, Mehmet, " Kayseri'de Sultan II. Abdülhamit Dönemi Bina ve Kitabeleri", 1. Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyum Bildirileri (11-12 Nisan 1996), Kayseri,2000.s.58.
Çekül, Tarihi ve Kültürel Mirası Koruma Proje ve Uygulamalarım Özendirme Yarışması 16, Çekül Vakfı. İstanbul, 2016.
Çelebi, Ömer, Atatürk Kayseri'de. Ankara 1973.
Çelebi, Ömer, Kayseri İli Yakın Çevre İncelemeleri. Ankara: Tokyo Matbaası, 1970.
Çelebi, Ömer, Kayseri İli Yakın Çevre İncelemeleri. Kayseri, 1978.
Çelebi, Ömer. Atatürk Kayseri'de. Ankara: Ayyıldız Matbaası 1973.
Çolak, İsmail, Mahşerin İrfan Ordusu, Okuldan Çanakkale'ye, nesil yayınları, İstanbul 2008.
Danişmend, İsmail Hami, 31 Mart Vakası, İstanbul Kitabevi Yay., İstanbul 1974.
Danişmend, İsmail Hami, Osmanlı Tarihi Kronolojisi, C. IV, Türkiye Yayınevi, İstanbul 1972.
Demircan, Y. Tahrir ve Evkaf Defterlerine Göre Kayseri Vakıfları. Kayseri, 1992.
Demircioğlu, M.Veyis, Fındıkoğlu Ziya: "120.Yılda Kastamonu Teknik Lisesi ve Endüstri Meslek Lisesi, 1986, Kastamonu.
Demircioğlu, Ziya: "Kastamonu Valileri 1881-1908", Doğrusöz Matb., 1973 Kastamonu.
Dergi Anadolu'nun Muhtelif Sayıları.
Devellioğlu, Ferit. Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat. (Haz. Aydın Sami Güneyçal). Ankara: Aydın Kitapevi Yayınları, 2008.
Dewey, L. Türkiye Maarif Hakkında Rapor. İstanbul: Devlet Basımevi, 1939.
Dinçer, İ, "Kentleri Dönüştürürken Korumayı ve Yenilemeyi Birlikte Düşünmek: "Tarihi Kentsel Peyzaj", Kavramının Sunduğu Olanaklar", ICONARP, International Journal of Architecture and Planning, Volume 1, Issue 1, 2013.
doğan, Prof. Dr.Hıfzı, "Mesleki Teknik Eğitim Prensipleri" A.Ü Eğt.Fak. Yay. Ankara.
Ecer, A.Vehbi. Mustafa Kemal Paşa'nın Heyet-i Temsiliye Reisi Olarak Kayseri'ye Gelişi. Editör: Sevgi Yaman, Kayseri Enstitüsü Derneği Yayınları, Kayseri 2009.
Edhem, Halil., Kayseri Şehri, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 524, Ankara, 1982.
Eldek, Güner Hikmet, "Kayseri'de 1935-55 Yılları Arasında İnşa Edilmiş Modern Yapıların Korunması Üzerine Yöntem Önerisi", (Yayımlanmamış doktora tezi:Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 2014).
Eldek,Güner Hikmet,"Kentsel Korumanın Radikal Örneği: Kayseri", http://www. arkitera. com/gorus/990/kentsel-korumanin-radikal-ornegi—Kayseri, 2017.
Engin Vahdettin, Mekteb-i Sultani, Galatasaraylılar Derneği Yayınları, İstanbul, 2003
Engin, Vahdettin, Bir Devrin Son Sultanı: II. Abdülhamid, Yeditepe Yay., İstanbul 2021.
Eraslan, Cezmi, II. Abdülhamid ve İslam Birliği, Ötüken Neşriyat, İstanbul 1992.
Eraslan, Tevfik, Taşların İzinde Kayseri (1880-1980), Kayseri 2021.
Eravşar, Osman. Seyahatnamelerde Kayseri. Kayseri: Kayseri Ticaret Odası Yayınları, 2000.
Erdoğan, Selim, Sakarya Türk Bitti Demeden Bitmez. Kronik Yayınları, İstanbul 2021.
Erençin, A., Belediye Görevleri Üzerine Bir İnceleme, Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi, Cilt 15, Sayı l, Ocak, 2006.
Ergin Osman, Türk Maarif Tarihi, CA, Eser Matbaası, İstanbul, 1977
Ergin, Osman. Türk Maarif Tarihi. (Ciltl-II). İstanbul, 1977.

Ergün, Mustafa, "Türk Eğitim Sisteminin Batılılaşmasını Belirleyen Dinamikler", Atatürk Araştırma Merkezi (ATAM), S.17, Ankara 1990,
Erkiletlioğlu, Halit, Geniş Kayseri Tarihi, Can Matbaa, Kayseri, 2006.
Erkiletlioğlu, Halit. Kayseri Kitabeleri. Kayseri: Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 2001
Erkiletlioğlu, Halit. Osmanlılar Zamanında Kayseri. Kayseri: KBB Kültür Yayınları, 1996
Ertuğrul, Halit. Kültürümüzü Etkileyen Okullar, Nesil Basım Yayın, İstanbul 2002.
Ertürk, Selahattin. Eğitimde Program Geliştirme. Ankara: Cihan Matbaası,1975.
Eski Erciyes Dergisi'nin 1938-1956 yılları arasında yayınlanan muhtelif sayıları
Fortna, B. J., "Mekteb-i Hümayun Osmanlı İmparatorluğu'nun Son Döneminde İslam, Devlet ve Eğitim ", (Çev: P. Siral), İstanbul 2005.
Göde, Kemal. Tarih İçinde Kayseri. Erciyes Üniversitesi Yayınları, Kayseri 1991.
Gözler, Kemal. Anayasa Hukukunun Metodolojisi. Bursa: Ekin Kitapevi, 1999.
Grece, Michel de, II. Abdülhamid, Milliyet Yay., İstanbul 1998.
GÜMÜLOĞLU Kadir, Ateşoğlu'nun Mücadeleleri ve Meclis Çalışmaları, Ankara 1969.
Güven, Ahmet Emin. Yaşam Öyküm- Kayserili Başkatipzade Teğmen Ragıp Bey'in Eğitim- Savaş- Tutsaklık- Kurtuluş Anıları. Ankara: Piramit Yayıncılık, 2003.
Güven, İsmail. Türk Eğitim Tarihi. Ankara: Pegem Yayıncılık, 2014.
Harvey, D., Postmodernliğin Durumu, (Çeviren: S. Savran), İstanbul:, Metis Yayınları, 1999.
Harvey, D., Sosyal Adalet ve Şehir (Çeviren: M. Morali), İstanbul: Metis Yayınları, 2003.
http://belgelerlegercektarih.com/2012/10/14/suitan-ikinci-abdulbamid-han-doneminde-yapilan-bazi-eserler/ (Belgelerle gerçek tarih veb sitesi)
http://cekulvakfi. org. tr/proje/kultur-oncelikli-bolgesel-yol-haritalari (Çekül vakfı web sitesi)
http://Mustseeplaces. Eu/Solomon-R-Guggenheim-Museum-New-York-U-S-A/ (Solomon R. Guggenheım Müzesi web sitesi)
http://myartguides. com/art-spaces/museums/tate-modern/, (Tate Modern Müzesi web sitesi)
http://wowturkey. eom/t. php?p=/tr412/Taskin_Cahit_eski_001.jpg (Wowturkey fotoğraf web sitesi)
http://wowturkey.com/t.php?p=/tr648/Mustaf29_ Burhanettin_Akbas_eski_kayseri_04syf47270. jpg (Wowturkey fotoğraf web sitesi)
http://wowturkey.com;1.php?p=/tr641/Taskin_Cahit_10348224_10l52918500623135_343743879. jpg, (Wowturkey fotoğraf web sitesi)
http://www. Kayseri. Gov. Tr/Kent~Ve-Mimarsinan-Muzesi (Kayseri Valiliği web sitesi)
http://www. kulturvarliklari.gov.tr/TR, 43 3 3 6/muze-istatistikleri. html (T.C. Kültür Ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları Ve Müzeler Genel Müdürlüğü web sitesi)
http://www. naturadergi. com/?p=3110 (Ankara, Erimtan Müzesi web sitesi)
http://www. rnillimucadelemuzesi. com/icerikler/muze-plani (Milli Mücadele Müzesi Web sayfası)
http://www. selcuklumuzesi. com/ustmenu. asp?id=19&euid=l&sid=19 (Selçuklu Müzesi web sitesi)
http://www. tarihikentlerbirligi. org/etkinlikler/yol-haritalari/ (Tarihi Kentler Birliğ Web Sayfası)
http://www.emrearolat.com/gallery/abdullah-gul-presidential-museum-and-library/(Emre Aralot Mimarlık web sitesi)
http://www.kocasinan.bel.tr/index.php/component/k2/item/233-eski-kayseri-fotograflar%C4%Bl (Kocasinan Belediyesi web sitesi)
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&view=bts&kategoril=veritbn&kelimesec=16858 (TDK web sayfası)
http://www.tuik.gov. tr/PreHaberBultenleri. do?id=21550 (Türkiye İstatistik Kurumu web sitesi

I.Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu Bildirileri (11-12 Nisan 1996) Kayseri 1997.
I.Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu Bildirileri (s.43-60). Kayseri: Erciyes Üniversitesi Kayseri ve Yöresi Tarih Araştırmaları Merkezi Yayınları.
Işık, G, "Kayseri Eğitim Yapıları", (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi Erciyes Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Kayseri), 2010.
İnan, Afet. Kayseri Gevher Nesibe Şifaiyesi (H. 602-M. 1206). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları, 1969.
İnan, M.Rauf, Atatürk'ün Devraldığı Milli Eğitim.
İstanbul 1999.
KABACILI Alpay, Bedrettin'e Mektuplar, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1995.
KALAÇ , Ahmet Hilmi, Kendi Kitabım… Yeni Matbaa, 1970.
Kalaç, Ahmet Hilmi, Kendi Kitabım 1960.
Kalaç, Ahmet Hilmi. Kendi Kitabım. Ankara, 1960.
Kalkan, Yüksel, Kurtuluş Savaşı'nda Kayseri. Kayseri 1921.
Kansu Nafi Atuf, Türkiye Maarif Tarihi-Birinci Kitap , C.L Ankara, 1930
Kansu, Mazhar Müfit, Erzurum'dan Ölümüne Kadar Atatürk'le Beraber, Cilt 1-2, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2006.
Kansu, Mazhar Müfit, Erzurum'dan Ölümüne Kadar Atatürk'le Beraber. Ankara: TTK Yayınları, 1968.
Kantarcı, Şenol. Ahmed Rüstem Bey. Doğan Kitap Yayınları, İstanbul, 2009.
Karabekir, Kazım, İttihat ve Terakki, Türdav Ofset Tesisleri, İstanbul 1980.
Karadeniz, C, "Çağdaş Müze ve Kültürel Çeşitlilik: Arkeoloji Müzesi Uzmanlarının Kültürel Çeşitliliğe İlişkin Yaklaşımlarının Değerlendirilmesi" (Yayımlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2015).
Karadurmuş, Serhat, "20.Yüzyılın Başında Kayseri'de Eğitim ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Afyon, 2006.
Karakaya,Nihat, Fotoğraflarda Kayseri (1880-2006), Kayseri 2006.
Karatepe, Şükrü, Kendini Kuran Kent, 2. Baskı, İz Yayınları, İstanbul, 2005.
Kars, Zübeyir, Millî Mücadelede Kayseri. Atatürk Araştırma Merkezi Yayını, Ankara 1999.
Kars, Zübeyir. Millî Mücadele'de Kayseri. Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara, 1999.
Kars, Zübeyir. Milli Mücadele'de Kayseri. Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, 1999.
Kaypak, Ş., "Modernizmden Postmodernizme Değişen Kentleşme", Küresel İktisat ve İşletme Çalışmaları Dergisi, Cilt: 2 Sayı: 4, 2013.
Kayseri Eğitim Belgeseli, Kayseri-1998 (Komisyon).
Kayseri İl Yıllığı, 1968.
Kayseri İl Yıllığı, 1973.
Kayseri Lisesi 126. Kuruluş Yılı Anı Dergisi, Kayseri 2019.
Kayseri Lisesi Arşivi.
Kayseri Lisesi Öğretmen Sicil Defterleri.
Kayseri Lisesi Şeref Defteri.
Kayseri Lisesi Yıllıkları
Kayseri Valiliği (1998a). Cumhuriyetimizin 75. Yılında Kayseri Eğitim Belgeseli. Kayseri: Kayseri Valiliği-Milli Eğitim Müdürlüğü.
Kayseri Valiliği (1998b). Cumhuriyetin 75. Yılında Kayseri. Kayseri Valiliği.
Kervankıran İ., "Dünyada Değişen Müze Algısı Ekseninde Türkiye'deki Müze Turizmine Bakış" Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literatüre And History Of Turkish Or Turkic, Volume 9/11 Fail 2014,
Kocabaşoğlu, Uğur. Anadolu'daki Amerika, Ankara: İmge Kitabevi, 2000.

Kocatürk, E, "Kayseri'de Konut Alanlarının Yer Seçimi ve Hanehalkı Hareketliliği", (Yayımlanmamış doktora tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2003.
Kocatürk, E., "Kayseri'nin Kentsel Gelişim Süreci", TOL Dergisi-Bahar, 2009.
Kocatürk, Utkan. Doğumundan Ölümüne Kadar Kaynakçalı Atatürk Günlüğü. Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara, 1999.
Koçer, Hasan Ali, Türkiye'de Modern Eğitimin Doğuşu ve Gelişimi (1773-1923), Millî Eğitim Bakanlığı yay, İstanbul 1991.
Koçer, Hasan Ali. Türkiye'de Modern Eğitimin Doğuşu ve Gelişimi (1773-1923). İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1970
Koçu, Reşad Ekrem, Osmanlı Padişahları, Ana Yayınevi, İstanbul 1981.
Kodaman, Bayram, Abdülhamid Devri Eğitim Sistemi, Ötüken yay., İstanbul 1980.
Kodaman, Bayram, Abdülhamid Devri Eğitim Sistemi, Ötüken Yay., İstanbul 1980.
Kodaman, Doç. Dr. Bayram, Abdulhamit Devri Eğitim Sistemi S. 194.
Macdonald, S. J., "Museums, National, Postnational And Transcultural Identities", Museum and Society, 1 (1), 2003.
Madran, B., "Museums As A Milieu For Affırming The Mediterranean Identity", Uluslararası Gazimağusa Sempozyumu, Akdeniz Üçlemesi, Değişim, Dönüşüm, Bildirim Kitabı, 2004.
Madran, E. , "Modern Mimarlık Ürünlerinin Belgelenmesi ve Korunması Süreci için Bazı Notlar", Mimarlık Dergisi, Sayı:332, 2006.
Mango, Andrew. Atatürk. Çeviren: Füsun Doruker, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2010.
Metin Göksu Meral, "Kayseri İlinin Eğitim Tarihi Açısından İncelenmesi (1923-1980)". Atatürk Üniversitesi Tarih Eğitimi Ana Bilim Dalı Doktora Tezi, Erzurum, 2017.
Montran, Robert, Osmanlı İmparatorluğu Tarihi, C. II, Çev: Servet Tanilli, Adam Yay.,
Müderrisoğlu, Alptekin, Sakarya. Cilt 1-2 Denizbank Kültür Yayınları, İstanbul 2007.
Nazif, Ahmet. Mirat-ı Kayseriyye veya Kayseri Tarihi. (Çev. M. Palamutoğlu). Kayseri, 1987.
Nuri, Hıfzı. Kayseri Sancağı 1922. (Sadeleştiren, Zübeyr KARS), Kayseri: KTO Yayınları, 1922.
Ortaylı, İlber, Osmanlı İmparatorluğu'nda Alman Nüfuzu, Kaynak yay., İstanbul 1983.
Osmanoğlu, Ayşe, Babam II. Abdülhamid, Güven Basımevi, İstanbul 1960.
Ökte, Ertuğrul Zekâi. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Yurtiçi Gezileri C. 1. Tarihi Araştırmalar Vakfı Yayınları, İstanbul, 2000.
Önder, Ali Rıza, Kayseri Basın Tarihi 1910.
Önder, Ali Rıza, Kayseri Basın Tarihi. Ankara 1972.
Önder, Mehmet. Atatürk'ün Yurt Gezileri. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara 1975.
Örs Hilmi Tunahan. "Sultan II. Abdülhamit Dönemi İzmit Sancağı'nda Eğitim (1876-1909)" Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Sakarya 2019.
Özakman, Turgut, Şu Çılgın Türkler, Bilgi Yayınevi Yayınlarından, Ankara 2006.
Özbek, Yıldıray, "Seyfullah Efendi Konağı'ndan İdadiye: Kayseri Lisesi", Prof.Dr. Harun Güngör Armağanı (Haz: Mustafa ARGUNŞAH- Mustafa ÜNAL), İstanbul 2010, s. 297-307.
Özbek, Yıldıray, Kayseri 'de Tarihi Okul Yapıları, Kayseri 2011.
Özdamarlar, Kadir, Eğitim Kayseri Ansiklopedisi C.2, 2010
Özdamarlar, Kadir, Kayseri Ansiklopedisi, Cilt 2, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Yayını, 2010.
Özgüven, B., "İdadi Binaları", Tarih ve Toplum, S:82. (1990),s. 45-46.
Özmerdivenli Yusuf. Kayseri Lisesi. Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgesi, (Cilt I-II-III) Ankara, 1997.

Özmerdivenli, Yusuf, "Kayseri Lisesi'nin Kayseri'nin Eğitim Öğretim Tarihindeki Yeri ve Önemi", Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu Bildirileri (11-12 Nisan 1996) Kayseri, 2000.
Özmerdivenli, Yusuf, Erciyes Dergisi Haziran 1982, 1983 Yılı Sayıları
Özmerdivenli, Yusuf, Kayseri Eğitim Tarihinin Ulu Çınarı Kayseri Lisesi'nin Kayseri'nin Eğitim- Öğretim Tarihindeki Yeri. /. Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu Bildirileri (s. 241-254). Kayseri: Erciyes Üniversitesi Kayseri ve Yöresi Tarih Araştırmaları Merkezi Yayınları (2000).
Özmerdivenli, Yusuf, Öğretmen Armağanı 1986.
Özmerdivenli, Yusuf, Dergi Anadolu'nun Muhtelif Sayıları.
Özmerdivenli Yusuf , Kayseri Ansiklopedisi, Cilt 4, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Yayını, 2010.
Özsoy, Hasan. Kayseri'de Amerikan Misyoner Faaliyetleri ve Talaş Amerikan Koleji, Talas Belediyesi Kültür Yayınları, Kayseri, 1996.
Öztürk, Ayhan ve Yıldız, Özgür. Amerikan Protestan Misyonerlerin Türkiye'deki Faaliyetleri. İstanbul: Arka Oda Yayınları, 2007.
Özulu, Yunus Emre, Şu Bizim Kayseri, İstanbul 2000.
Palamutoğlu, M., Kayseri Tarihi, Kayseri Özel İdare Müdürlüğü ve Kayseri Belediyesi Birliği Yayınları, No. 2, Kayseri, 1987.
Pehlivanoğlu, Rasim. Türkiye'de Köy Enstitüleri ve Pazarören Köy Enstitüsü. Kayseri, 1998.
Sade, Ö., "Türkiye'de Tasarlanmış Müze Yapılan", (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2005).
Sakaoğlu, Necdet. Cumhuriyet Dönemi Eğitim Tarihi. İstanbul: İletişim Yayınları, 1992.
Salnâme-i Nezâret-i Maarif-i Umumiye H. 1319/M. 1901-1902.
Salnâme-i Nezâret-i Maarif-i Umumiye H.1316/M.1898- 1899
Salnâme-i Nezâret-i Maarif-i Umumiye H.1317/M. 1.899- 1900.
Salnâme-i Nezâret-i Maarif-i Umumiye H.1318/M. 1900- 1901.
Sarı, Mehmet ve Karababa, Osman. Dünden Bugüne İncesu. Kayseri: İncesu Belediyesi Kültür Yayınları, 2005.
Sarıkaya, Yaşar. Medreseler ve Modernleşme. İstanbul: İz Yayınları, 1997.
Satoğlu, Abdullah, Kayseri Şairleri.
Satoğlu, Abdullah. Kayseri Ansiklopedisi. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Kültür Eserleri, 2002.
Schubert, K. Küratörün Yumurtası, (Çev: R. Simith), İstanbul Sanat Müzesi Vakfı Yayınları, İstanbul, 2004.
Senemoğlu, Nuray. Eğitimin Psikolojik Temelleri. Veysel Sönmez (Ed). Eğitim Bilimine Giriş İçinde. Ankara: Anı Yayıncılık, 2009.
Sılıer, O., "Farklı Tarihler, Farklı Müzecilik Anlayışları, Benzer İhtiyaçlar", Türkiye'de ve Avrupa'da Kent Müzeciliğinin Sorunları Çalıştayı, İzmir, 2012.
Sıvacı, Ahmet, Kayseri'de İz Bırakanlar, Kayseri 2010.
Sipahi, Oktay ve Reca, Ö. Faruk, Kurtuluş ve Çanakkale Savaşları'ndaki Kahraman Öğrenciler. Gelecek yayınları, İstanbul.
Subaşı, Muhsin İlyas. Dünden Bugüne Kayseri. Kayseri: Se-Da Selçuklu Yayın Dağıtım, 1991.
Sungu İlhan, "Galatasaray Lisesi'nin Kuruluşu", Belleten, C.VII, S.28,
Süslü, Azmi ve Balcıoğlu, Mustafa. Atatürk'ün Silah Arkadaşları. Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara, 1999.
Şahin, Ziya, Dünden Bugüne Can Pazarören, Laçin Yayınları, Kayseri 2019.
T.T.K.Basımevi, Ankara, 1943 ŞİŞMAN Adnan, "Galatasaray Mekteb-i Sultanisi", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C.XIII, İstanbul, 1996

Talay, Aydın, Eser ve Hizmetleriyle Sultan İkinci Abdülhamid, Risale Yay., İstanbul 1991.
Tansel, Dr.Selahattin, Atatürk ve Kurtuluş Savaşı 1964.
Tansel, Selahattin, Atatürk ve Kurtuluş Savaşı. Türkiye Vakıflar Bankası Kültür Yayınları, Ankara 1965.
TEDKayseriKolejiVakfıKolejDergisi,
Tek, M., "Kamu Yatırımlarında Turizmin Yeri, İstanbul Türkiye Turizm Stratejisi 2023'de Marka Kentler Projesi: Eleştirel Bir Değerlendirme'', Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi, Cilt 20, Sayı 2, Bahar, 2009.
Tekinsoy, K., Kayseri'nin İman ve Mekansal Gelişimi, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, Ankara, 2011.
Tok, Vedat Ali, Kayseri Lisesi'nden Nura Koşanlar, İstanbul 2015.
Tok, Vedat Ali, Kayseri Lisesinden Nura Koşanlar. Kayseri: Laçin Yayınları, 2007.
Topuz, Hıfzı, Eski Dostlar, 6. Baskı Ekim 2000 İstanbul. 30 Ağustos Hatıraları Yeni Gün Haber Ajansı Basın Yayıncılık A.Ş. İstanbul 2000
Tozlu, Necmettin. Kültür ve Eğitim Tarihimizde Yabancı Okullar. Akçay Yayınları, Ankara 1991.
Tural, Mehmet Akif. Atatürk Devrinde İktisadi Yapılaşma ve Celal Bayar (1920-1938). Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1987.
Turan, Ömer. Avrasya'da Misyonerlik, Avrasya Stratejik Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara 2002
Tuzcu, Ali, Talas Geçmiş Zaman Yansımaları (1860-1960), Kayseri 2017.
Türk Eğitim Derneği Çalışma Raporu, Ankara, 1973-1974, s. 45; Türk Eğitim Derneği KırkÜçüncü Genel Kuruluna Sunulan 1982 Yılı Çalışma Raporu, 1982-1983 Dönemi Bütçe Tasarısı,Ankara,8 Ekim1982.
Türk Eğitim Derneği Kayseri Koleji Rehberi Eğitim-Öğretim-Yönetim Esasları, Yeni Matbaa,Kayseri, 1968, s. 3; Türk Eğitim Derneği Yirmi Yedinci Genel Kurulu, s. 7, 12; TED KayseriKolejiVakfıKolejDergisi,s. 5.
TürkEğitimDerneğiOtuzBirinciGenelKurulunaSunulan1970YılıÇalışmaRaporuve1971 Yılı Bütçe Tasarısı, Ankara, Şubat 1971, s. 20; TED Kayseri Koleji Vakfı Kolej Dergisi, S. 4,Aralık,1980, s.5;Türk Eğitim DerneğiHaber Bülteni,S.11,
Türk Eğitim Derneği Yirmi Dokuzuncu Genel Kurulu 1968 Yılı Yönetim Kurulu ÇalışmaRaporu Denetleme Kurulu Raporu 1969 Yılı Bütçe Tasarısı, Ayyıldız Matbaası A.Ş., Ankara,1969, s.11.
Türk Eğitim Derneği Yirmi Sekizinci Genel Kurulu, Ankara, Şubat 1967, s. 12; Türk EğitimDerneği Otuz Birinci Genel Kuruluna Sunulan 1970 Yılı Çalışma Raporu ve 1971 Yılı BütçeTasarısı,.
TürkEğitimDerneğiYirmiYedinciGenelKurulu,Ankara,Şubat1967,
Uluengin, B. ve Uluengin F.ve Uluengin M., Osmanlı Anıt Mimarisinde Klasik Yapı Detayları, YEM Yayınevi, İstanbul, 2014.
Unat Faik Reşit, Türkiye'de Eğitim Sisteminin Gelişmesine Tarihi Bir Bakış, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 1964
Unat, Fait Reşit, Türkiye Eğitim Sistemi'nin Gelişmesine Tarihi Bir Bakış, s. 46
Urry, J, Mekânları Tüketmek. (Çev. Rahmi Öğdül), Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 1999.
Wınfıeld-Pfefferkorn, J., "The Branding of Cities; Exploring City Branding and the Importance of Brand Image", (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Syracuse University,). http://www. brandchannel. com/images/papers/245_Branding_of_ Cities. Pdf, 2005.
Yıldız, M. Z.,ve Alaeddinoğlu, R, "Küreselleşme Çağında Değişen Mekân Algılayışları", Türkiye, Kültürel Değişim, Gelişim Ve Hareketlilik 38. Icanas, Uluslararası Asya Ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi, Ankara, 2007.
Yılmaz Bakır, N., "Kentsel Proje Kavramı Ve Gelişim Süreci", Avrasya Terim Dergisi, 1

(2), 2013.
Yılmaz Bakır, N., "Kentsel Planlama Ve Proje Bütünleşme Süreci Kayseri Kenti Örneği", (Yayımlanmamış doktora tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2012).
Yılmaz Bakir, N., "Üretmek mi? Tüketmek mi? Kayseri'nin Son Dönem Kentsel Projeleri Üzerine…",http://www. arkitera.com/gorus/992/-uretmek-mi_--tuketmek-mi_-son-donem-kayseri-kentsel-projeleri-uzerine%E2%80%A6 (Arkitera web sitesi), 2017.
Yöney Uluengin, Nihal, Osmanlı Türk Sivil Mimarisinde Pencere Açıklıklarının Gelişimi, İstanbul 2000.
Yusuf Özmerdivenli. Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli. Ankara 1997, C.1, 2, 3.
Yücel Hasan Ali, Türkiye 'de Ortaöğretim, Devlet Basımevi, İstanbul, 1938
Yücel, Hasan Ali, Türkiye Orta Öğretim 1937.
Yücel, Hasan Ali. Türkiye'de Ortaöğretim. Kültür Bakanlığı Başvuru Eserleri, 1994.

Arşiv Belgesi

BOA, MF.MKT., Gömlek: 89/39, Tarih: H. 23/03/1303, M. 30 Aralık 1885.

Makaleler ve Diğer Kaynaklar

A.A.M, Atatürk Evleri Atatürk Müzeleri. Mehmet Önder, Türk Tarih Kurumu Basımevi 1993, ISBN:975-16-0077-4.
Ak, İlyas ve Serpil Sevim Kartal, "Osmanlı Arşiv Belgelerinde Kayseri İdadisi (Lisesi)".Kayseri Eğitim Tarihi Araştırmaları, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yay., Kayseri, 2021, s. 323-340.
Akpınar, Deniz ve Kanalga, Recep. Kayseri Millet Mektepleri. Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 7, 2014.
Arslan, Aslı Sağıroğlu, "Kayseri'nin İlk modern Eğitim Yapısı: Kayseri Lisesi", Erciyes Üniv.Sosyal Bilimler Dergisi, S. 36, Y. 2014/1, s. 1-33.
Beyoğlu, Süleyman. "1914-1922 Yıllarında Kayseri'de Yaşanan Bazı Sıkıntılar". II. Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu Bildirileri, KAYTAM Yayını, Kayseri, 1988.
Cihan, Ahmet. Reform Çağında Osmanlı İlmiyye Sınıfı, İstanbul: Birey Yayıncılık, 2004.
Cumhuriyetimizin 75. Yılında Kayseri Eğitim Belgeseli. Kayseri-1978 (Yusuf Özmerdivenli'nin de bulunduğu bir Komisyon tarafından hazırlanmıştır.)
Çalıka, Hurşit. Kurtuluş Savaşı'nda Adalet Bakanı Rıfat Çalıka'nın Anıları. İstanbul, 1992.
Çayırdağ, Mehmet. Kayseri Hunat Külliyesi. Vakıf ve Kültür Dergisi, 1(2), 1998.
Çayırdağ, Mehmet. Kayseri'de Sultan II. Abdülhamid Dönemi Bina ve Kitabeleri. I.Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu Bildirileri. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Kayseri ve Yöresi Tarih Araştırmaları Merkezi Yayınları, 2000.
Çelebi, Ömer. Atatürk Kayseri'de. Ankara, 1973.
Çoker, Fahri. Türk Parlamento Tarihi. TBMM yayını, c.III.
Demir, İsmet. (2000). Bir döneme sistematik eğitimi ile damgasını vuran kurumlarımız ve XIX. yüzyılda Kayseri Medreseleri. III. Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu Bildirileri. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Kayseri ve Yöresi Tarih Araştırmaları Merkezi Yayınları, 2000.
Dinç, Sait. Cumhuriyet Dönemi Eğitim tarihimizde II. Milli Eğitim Şurası (15-21 Şubat 1943) ve Uygulamaları. Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırma Merkezi, 2008.
Ecer, A.Vehbi. Mustafa Kemal Paşa'nın Heyeti Temsiliye Reisi olarak Kayseri'ye Gelişi. Kayseri Enstitüsü Derneği Yayınları.
Ecer, Ahmet Vehbi. Mustafa Kemal Paşa'nın Heyeti temsiliye reisi olarak Kayseri'ye gelişi. 1. Kayseri kültür ve sanat haftası konuşmaları ve tebliğleri (7-13 Nisan 1987). Kayseri: Kayseri Belediye ve Özel Daire Birliği Yayınları, 1987.
Eskioğlu, M. Kayseri. 1973 İl Yıllığı. Kayseri: Ayyıldız Matbaası, 1973.
Fortna, Benjamin C. Mekteb-i Hümayun: Osmanlı İmparatorluğu 'nun Son Döneminde İslâm,

Devlet ve Eğitim, İstanbul: İletişim Yayınları, 2005.
Göde, Kemal. "Atatürk'ün Kayseri Ziyaretleri''. Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, C. X, S.41, Mart 1994, ss.48-54.
Gürkan, K.İ. Selçuklu Hastaneleri. Malazgirt Armağanı. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1972.
İgüs, Esma, II. Abdülhamid Dönemi Eğitim sistem, Eğitim Yapıları ve Askeri Rüştiyeler, Yıldız Teknik Üniv. Fen Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2008.
İpşirli, Mehmet. "Sultan II. Abdülhamid'i Tahta Çıkaran ve Tahttan İndiren Fetvalar", Sultan II. Abdülhamid ve Dönemi, Editör: Coşkun Yılmaz, İstanbul: Sultanbeyli Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Kültür Yayınları, 2012.
Kafadar, Osman. Türk Eğitim Düşüncesinde Batılılaşma, Ankara: Vadi Yayınları, 1997.
Kalaç, Ahmet Hilmi. Kendi Kitabım, …….., Yeni Matbaa, 1960.
Kalkan, Yüksel. Kurtuluş Savaşında Kayseri. Ankara 2021.
Kansu, Mazhar Müfit. Erzurum'dan Ölümüne Kadar Atatürk'le Beraber. TTK Yayını, Ankara, 1968.
Kars, Zübeyir. Kayseri' de Eğitim Tarihi Üzerine Bir Deneme. I.Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu Bildirileri (s. 175-191). Kayseri: Erciyes Üniversitesi, 2000.
Kars, Zübeyir. Milli Mücadele'de Kayseri. Kültür Bakanlığı Yayını Ankara, 1993.
Kayseri Eğitim Tarihinin Ulu Çınarı Kayseri Lisesi'nin Kayseri'nin Eğitim- Öğretim Tarihindeki Yeri. I. Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu Bildirileri. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Kayseri ve Yöresi Tarih Araştırmaları Merkezi Yayınları.
Kırmızı, Abdülhamit. "Sultan II. Abdülhamid'in Kişiliğinde Süreklilik ve Kopuş", Sultan II. Abdülhamid ve Dönemi, Editör: Coşkun Yılmaz, İstanbul: Sultanbeyli Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Kültür Yayınları, 2012.
Kodaman, Bayram. Abdülhamid Devri Eğitim Sistemi. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1988.
Koloğlu, Orhan, Abdülhamit Gerçeği. İstanbul: Eylül Yayınları.
Lewıs, Bernard. Modern Türkiye'nin Doğuşu, Çev: Boğaç Babür Turna, Ankara: Arkadaş Yayınevi, 2008.
Maarif Vekilliği Yayınları, Tarih Vesikaları, Sayı:10, İlk kanun 1942, Cilt:2, 2 Aylık Dergi, s.246.
Ongunsu, Hamid, "Abdülhamid II", İslam Ansiklopedisi, MEB Yay., Eskişehir 1997, s. 79-85.
Oranlı, Ziya. Atatürk'ün Şimdiye Kadar Yayınlanmamış Anıları. Ankara, 1967.
Önder, Ali Rıza. Kayseri Basın Tarihi. Ankara, 1972.
Özcan, Azmi. Pan-İslamizm: Osmanlı Devleti, Hindistan Müslümanları ve İngiltere (1877-1924). Ankara: İsa Yayınları, 1997.
Özcan, Tuğrul. Merkezi ve Modern Eğitim Kapsamında Osmanlı Gayrimüslim Cemaat ve Yabancı Okulları. Ankara: Gece Kitaplığı, 2017.
Özdamarlar, Kadir. Muhtelif Makaleleri.
Özmerdivenli Yusuf. Kayseri Eğitim Tarihi'nin Ulu Çınarı Kayseri Lisesi'nin Eğitim-Öğretim Tarihindeki Yeri ve Önemi. Kayseri Lisesi Dergisi, Sayı:I, 15 Nisan 1994
Özmerdivenli Yusuf. Kuruluşunun 94. Yıldönümünde Kayseri Lisesi'nin Eğitim-Öğretim Tarihindeki Yeri ve Önemi. Öğretmen Armağanı Kayseri Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürlüğünce bir komisyon tarafından hazırlatılmıştır, 1986.
Özmerdivenli, Yusuf, (2015). Kayseri Lisesi Dergisi, Kayseri Ansiklopedisi. (Cilt 4). 2015.
Özmerdivenli, Yusuf, "Kayseri Lisesi'nin Kayseri'nin Eğitim-Öğretim Tarihindeki Yeri veÖnemi", I. Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu Bildirileri, Erciyes Üniv. Yay., 2. Baskı,Kayseri 2000, s. 241-254.

Özmerdivenli, Yusuf. Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli, C.I. Ankara, 1997.
Pakdemir, M.Kemal. Tarihin Tartışmalı Padişahı Abdülhamid, Neden Kitap Yayınları, 2. Baskı Nisan 2009.
Parmaksız, Esma. II. Abdülhamid Dönemi (1876-1909) Eğitim Sistemi Eğitim Yapıları ve Askeri Rüşdiyeler. Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, 2008.
Sakallı, Bayram. "Milli Mücadele'de Kayseri Yöresinde Teşkilatlanma: Kayseri ve Develi Müdafa-i Hukuk Cemiyetleri", II. Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu Bildirileri, KAYTAM Yayını, Kayseri, 1988.
Sakın, Serdar. "Atatürk'ün Kayseri'ye Gelişleri". Kayseri Ansiklopedisi, C. 1, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Yayınları, Kayseri, 2009, ss. 156-158.
Sakin, Serdar. "Akgöztürk Ahmet Remzi Efendi". Kayseri Ansiklopedisi, C. 1, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Yayınları, Kayseri, 2009, ss. 70-72.
Sarıkoyuncu, Ali. "Milli Mücadele'de Kayserili Din Adamları: Müftü Ahmet Remzi ve Müderris Mehmed Alim Efendiler". II. Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu Bildirileri, KAYTAM Yayını, Kayseri, 1988.
Sarıkoyuncu, Ali. "Mustafa Kemal ve Milli Mücadele'de Din Adamları". Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, sayı: 39.
Somel, Selçuk Aksin. "Abdülhamid Devri Eğitimine Genel Bir Bakış", Sultan II Abdülhamid ve Dönemi. Editör: Coşkun Yılmaz, İstanbul: Sultanbeyli Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Yayınları, 2012.
Somel, Selçuk Aksin. Osmanlı 'da Eğitimin Modernleşmesi (1839-1908) İslâmlaşma, Otokrasi ve Disiplin. Çev: Osman Yener, İstanbul: İletişim Yayınları, 2010.
Tural, Mehmet Akif. "Cumhurbaşkanı Halkın Arasında: Atatürk'ün Yurt Gezileri". Türkiye Cumhuriyeti Tarihi, C.2, Editör: Durmuş Yalçın, Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara, 2002, ss. 371-393.
Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, "Ali Suavi ve Çırağan Vakası", Belleten, S. 29, Ankara 1944, s. 79-96.
Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, "İkinci Abdülhamid", Belleten, C. X, S. 40, TTK, Ankara 1946, s.706-746.

Yayınlanmamış Arşiv Belgeleri

TBMM: ARŞİVİ Faik Seler Şahsi Dosyası 1246 No'lu Tercümeihal Kâğıdı.
Reis-i Cumhur Gazi Mustafa Kemal Paşa Hazretlerinin Sonbahar Seyahatleri, 1341.

Yayınlanmış Arşiv Belgeleri

Atatürk'ün Tamim, Telgraf ve Beyannameleri IV, Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara, 1991.
Cumhurbaşkanlığı Tarihi 1923-2005, Cumhurbaşkanlığı Yayınları, Ankara, 2005.
Güner, Zekai ve Kabataş, Orhan. Milli Mücadele Dönemi Beyannameleri ve Basını. Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara, 1990.
Jaeschke, Gotthard. Türk Kurtuluş Savaşı Kronolojisi Mondros'tan Mudanya'ya Kadar. Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1989.
TBMM Albümü (1920-2010), C I, TBMM Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Haziran 2010.

Gazeteler

Cumhuriyet Gazetesi, 18 Kasım 1930,
Cumhuriyet Gazetesi, 4 Şubat 1934, s. 1,3.
Hakimiyet-i Milliye Gazetesi, 14 Ekim 1924,
Hâkimiyet-i Milliye Gazetesi, 20 Eylül 1928.

Vakit Gazetesi, 18 Kasım 1930.

Hatıralar

Ahmed Rüstem Bey. Cihan Harbi ve Türk Ermeni Meselesi. Bilge Kültür Sanat Yayınları, İstanbul, 2001.

Atatürk'ün Sırdaşı Kılıç Ali'nin Anıları. Derleyen: Hulusi Turgut, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. İstanbul, 2005.

Başar, Ahmet Hamdi. Atatürk'le Üç Ay ve 1930'dan Sonra Türkiye. Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu Basımevi, Ankara, 1981.

Bozok, Salih. Yaveri Atatürk'ü Anlatıyor. Yayına Hazırlayan: Can Dündar, Doğan Kitap Yayınları, İstanbul, 2010.

Cebesoy, Ali Fuat. Milli Mücadele Hatıraları. Temel Yayınları, İstanbul, 2000.

Çalıka, Hurşit. Kurtuluş Savaşı'nda Adalet Bakanı Ahmet Rifat Çalıka'nın Anıları. İstanbul 1992.

Gürer, Cevat Abbas. Cepheden Meclise Büyük Önder İle 24 Yıl. Derleyen: Turgut Gürer, Cumhuriyet Kitapları, İstanbul, 2006.

Hüsrev Gerede'nin Anıları, Yayına Hazırlayan: Sami Önal, Literatür Yayınları, İstanbul, 2002.

Kalaç, Ahmet Hilmi. Kendi Kitabım. Yeni Matbaa, İstanbul, 1960.

Kansu , Mazhar Müfit. Erzurum'dan Ölümüne Kadar Atatürk'le Beraber, C. 2. Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1997.

Lüle, Zeynel. Ali Çavuş (Sırdaşının Anılarıyla Mustafa Kemal'in 1919-1925 Arası Çalkantılı Dönemi). Doğan Kitap Yayınları, İstanbul 2008.

Soyak, Hasan Rıza. Atatürk'ten Hatıralar. Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2010.

Ansiklopediler

İSLÂM ANSİKLOPEDİSİ "Atatürk" Maddesi, C. 1, MEB Yayınları, Eskişehir, 1997, ss. 719-804.

KAYSERİ ANSİKLOPEDİSİ, Abdullah Satoğlu, Kültür Bakanlığı, Ankara-2002.

KAYSERİ ANSİKLOPEDİSİ, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Yayınları-Ankara 2015.

Tezler

Kilci, Ahmet Nedim. Ahmet Hilmi Kalaç, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman: Mustafa Keskin, Kayseri, 2005.